Δημήτριος Γ. Σιούφας

Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1990-1993

Μεταρρύθμιση σωτηρίας του Ασφαλιστικού συστήματος.
Ανατροπή και αποδόμηση.

ΑΘΗΝΑ 2013

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1990 - 1993

Μεταρρύθμιση σωτηρίας του Ασφαλιστικού συστήματος.
Ανατροπή και αποδόμηση.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013

Η έκδοση αυτή αφιερώνεται
στον Έλληνα ασφαλισμένο,
στην Κοινωνική Ασφάλιση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος 5

Απέραντο χάος 8

Νέο ξεκίνημα για την Κοινωνική Ασφάλιση..... 11
- Οι πρώτες παρεμβάσεις ανάσα στο σύστημα 11
- Ο Λογαριασμός Αυτασφάλισης 12
- Ειδικός Λογαριασμός Αυτασφάλισης τώρα στο ΙΚΑ 15
- Νέο σύστημα υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών στα οικοδομοτεχνικά έργα 18

Μεταρρύθμιση Σωτηρίας 20
- Αναλαμβάνοντας τη θέση του Υφυπουργού 20
  - *Υπουργική Απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Δημήτριο Σιούφα» 21*
- Συστηματική προετοιμασία για τη μεγάλη μεταρρύθμιση 22
- Το μίνι ασφαλιστικό 23
- Αντιμέτωποι με στείρες αντιδράσεις 23
- Οι κανόνες της Ασφαλιστικής Μεταρρύθμισης 27
- Αρχές του νέου ασφαλιστικού συστήματος 29
- Παρεμβάσεις με διορατικότητα και τόλμη 30
- Η μετάβαση στη Μεταρρύθμιση 32
- Το κόστος της εξυγίανσης 35
- Νέοι Θεσμοί - Πορεία Ανόρθωσης 35
- Κωδικοποίηση της μεταρρύθμισης 39
- Επιμονή στον εκσυγχρονισμό του Συστήματος 40
- Τα πρώτα θετικά αποτελέσματα 42
- Η θητεία μου στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων 43
- Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης για την Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση 45

Η αποδόμηση του ν. 2084/92 μετά το 1994 51

Πρόλογος Πορίσματος της Επιστημονικής Επιτροπής για την Αναμόρφωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης 55

Υπουργική Απόφαση «Αναμόρφωση του συστήματος υπολογισμού των καταβλητέων εισφορών στα οικοδομοτεχνικά έργα» 61

Δηλώσεις, συνεντεύξεις και ομιλίες στη Βουλή την περίοδο 1991-1993 για το ασφαλιστικό πρόβλημα της Χώρας.
Αναφορές εφημερίδων για την κατάσταση που επικρατούσε και τις δράσεις που αναπτύσσονταν 83

Άρθρα και συνεντεύξεις του Δημήτρη Σιούφα την περίοδο 1991-1993 101

- **Οι Μεταρρυθμίσεις στην Υγεία και την Κοινωνική Ασφάλιση**
  Άρθρο στην εφημερίδα "ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ" 103
- **Η Ν.Δ. έκανε τη μεταρρύθμιση στην κοινωνική ασφάλιση**
  Άρθρο στον "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ" 107
- **Κοινωνική ασφάλιση: Ώρα ευθύνης όλων**
  Άρθρο στον "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ" 112
- **Συντάξεις: Αυτή είναι η αλήθεια**
  Άρθρο στον "ΤΥΠΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ" 118

Συνεντεύξεις 123

- **Η Κοινωνική Ασφάλιση**
  Η ανόρθωσή της, από τη Νέα Δημοκρατία και οι πειραματισμοί και οι ανατροπές της από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ
  Συνέντευξη στην εφημερίδα "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" 124
- **Επανάσταση στην Υγεία**
  Συνέντευξη στην εφημερίδα "ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ" 129
- **Δεν αρκεί το Πακέτο Ντελόρ**
  Συνέντευξη στην εφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ" 134
- **Τερματίζουμε τις αδικίες**
  Συνέντευξη στην εφημερίδα "ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ" 139

- **Λίγο μετά την ψήφιση του νόμου**
  Απορίες και Απαντήσεις
  Συνέντευξη στο "ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑ" 143
- **Η Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση**
  είναι ήδη πραγματικότητα
  Βιώσιμο και κοινωνικά δίκαιο
  το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης
  Συνέντευξη στην εφημερίδα "Ελευθερία" Λάρισας 159
- **Το εθνικό, οικονομικό και κοινωνικό όφελος**
  του Ασφαλιστικού Νομοσχεδίου
  Συνέντευξη 167
- **Να, τι θα γίνει στην Κοινωνική Ασφάλιση**
  Συνέντευξη στην εφημερίδα "Ελευθερία" Λάρισας 175
- **Αναμόρφωση προς ένα ασφαλιστικό σύστημα**
  δίκαιο, βιώσιμο και για όλο τον Ελληνικό λαό
  Συνέντευξη 182
- **Όπως στις άλλες χώρες:**
  Η ασφάλιση οφείλει να στηρίζεται
  και στις εισφορές των αγροτών
  Συνέντευξη στον "Οικονομικό Ταχυδρόμο"..... 190
- **Δέσμευση για το εφάπαξ**
  Συνέντευξη στην εφημερίδα "Ελευθεροτυπία" 201

ΚΕΙΜΕΝΑ νομοθετικών ασφαλιστικών
ρυθμίσεων 1991-93 209

1. **Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης**
   και άλλες διατάξεις 210
   - Εισηγητική Έκθεση 210
   - Νόμος 2084 (Φ.Ε.Κ. 165^{A} / 07.12.1992) 265
   - Πρακτικά συζήτησης στην Ολομέλεια 343
     - *Συζήτηση της 08.09.1992 ..... 343*
     - *Συζήτηση της 09.09.1992 ..... 400*
     - *Συζήτηση της 10.09.1992 ..... 445*
     - *Συζήτηση της 15.09.1992 ..... 458*
     - *Συζήτηση της 16.09.1992 ..... 473*
     - *Συζήτηση της 17.09.1992 ..... 482*
     - *Συζήτηση της 18.09.1992 ..... 495*

2. **Είσοδος-έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση**
   αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης αλλοδαπών
   προσφύγων και άλλες διατάξεις *(άρθρο 37)* 499

- Τροπολογία - Προσθήκη 1163/18 500
  - *Αιτιολογική Έκθεση 500*
- Νόμος 1975 (Φ.Ε.Κ. 184 Α / 04.12.1991) 501

3. Αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και άλλες διατάξεις 503
- Εισηγητική Έκθεση 504
- Νόμος 1976 (Φ.Ε.Κ. 184 Α / 04.12.1991) 542
- Πρακτικά συζήτησης στην Ολομέλεια 574
  - *Συζήτηση της 30.10.1991 ..... 574*
  - *Συζήτηση της 31.10.1991 ..... 576*
  - *Συζήτηση της 05.11.1991 ..... 588*
  - *Συζήτηση της 06.11.1991 ..... 592*

4. Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις *(άρθρο 14)* 599
- Τροπολογία - Προσθήκη 1319/588 600
  - *Αιτιολογική Έκθεση 600*
- Νόμος 1989 (Φ.Ε.Κ. 192 Α / 16.12.1991) 605
- Πρακτικά συζήτησης στην Ολομέλεια 609
  - *Συζήτηση της 24.09.1991 ..... 609*

5. Ρύθμιση θεμάτων αστυνομικού προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και άλλες διατάξεις *(Άρθρα 11 και 12)* 613
- Τροπολογία - Προσθήκη 1513/38 614
  - *Αιτιολογική Έκθεση 614*
- Νόμος 2018 (Φ.Ε.Κ. 33 Α / 27.02.1992) 617

6. Αύξηση των συντάξεων και άλλες ασφαλιστικές διατάξεις 619
- Εισηγητική Έκθεση 620
- Νόμος 2042 (Φ.Ε.Κ. 75 Α / 14.05.1992) 627
- Πρακτικά συζήτησης στην Ολομέλεια 641
  - *Συζήτηση της 02.04.1992 ..... 641*
  - *Συζήτηση της 07.04.1992 ..... 646*

7. Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις *(Άρθρα 39, 40 και 46)* 651
- Εισηγητική Έκθεση 652
  - *Σχέδιο Νόμου 660*

• Νόμος 2065 (Φ.Ε.Κ. 113 Α / 30.06.1992) 668

8. Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας *(Άρθρο 13)* 679
• Τροπολογία - Προσθήκη 1904/140 680
- *Αιτιολογική Έκθεση 680*
• Νόμος 2071 (Φ.Ε.Κ. 123 Α / 15.07.1992) 685

9. Ρύθμιση επαγγέλματος ειδικού τεχνικού, προθετικών και ορθωτικών κατασκευών και λοιπών ειδών αποκατάστασης και άλλες διατάξεις *(Άρθρο 26)* 687
• Τροπολογία - Προσθήκη 2019/175 688
- *Αιτιολογική Έκθεση 688*
• Νόμος 2072 (Φ.Ε.Κ. 125 Α / 23.07.1992) 690

10. Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις *(Άρθρο 9)* 693
• Τροπολογία - Προσθήκη 2043/784 694
- *Αιτιολογική Έκθεση 694*
• Νόμος 2074 (Φ.Ε.Κ. 128 Α / 31.07.1992) 695

11. Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις *(Άρθρα 34 και 35)* 697
• Τροπολογία - Προσθήκη 2076/160 698
- *Αιτιολογική Έκθεση 698*
• Τροπολογία - Προσθήκη 2078/162 699
- *Αιτιολογική Έκθεση 699*
• Νόμος 2076 (Φ.Ε.Κ. 130 Α / 01.08.1992) 701

12. Συγκοινωνίες με θερμικά λεωφορεία στην περιοχή Αθηνών-Πειραιώς και Περιχώρων *(άρθρα 2 και 18)* 703
• Εισηγητική Έκθεση 704
- *Σχέδιο Νόμου 706*
• Νόμος 2078 (Φ.Ε.Κ. 139 Α / 12.08.1992) 709

13. Κατάργηση του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, υπαγωγή των ασφαλισμένων του στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις *(Άρθρα 6 και 8)* 713
• Εισηγητική Έκθεση 714
- *Σχέδιο Νόμου 717*

- *Σχέδιο Νόμου Διαρκούς Επιτροπής 720*
• Νόμος 2079 (Φ.Ε.Κ. 142 Α / 27.08.1992) 723

14. Διαρρυθμίσεις στην έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις *(Άρθρο 40)* 727
• Τροπολογία - Προσθήκη 2447/951 728
- *Εισηγητική Έκθεση 728*
• Νόμος 2093 (Φ.Ε.Κ. 181 Α / 25.11.1992) 729

15. Αύξηση συντάξεων Ο.Γ.Α. και άλλες διατάξεις 731
• Εισηγητική Έκθεση 732
- *Σχέδιο Νόμου 737*
• Νόμος 2163 (Φ.Ε.Κ. 125 Α / 28.07.1993) 740
• Πρακτικά συζήτησης στην Ολομέλεια 746
- *Συζήτηση της 20.07.1993..... 746*

Πίνακας αποδόμησης - κατεδάφισης της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης..... 755
- *1994 ..... 756*
- *1995 ..... 757*
- *1996 ..... 762*
- *1997 ..... 763*
- *1998 ..... 768*
- *1999 ..... 769*
- *2000 ..... 778*
- *2002 ..... 779*

• Ενδεικτικά διατάξεις του ν. 2084/92 που κατέστησαν ανενεργείς ή καταργήθηκαν 780

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ 783

Πίνακας ονομάτων 793

Πρόλογος

Οι δυτικές κοινωνίες, τις τελευταίες δεκαετίες, αντιμετωπίζουν με αυξανόμενη ένταση, σοβαρούς κινδύνους κατάρρευσης των ασφαλιστικών συστημάτων τους. Το κοινωνικό κράτος, ό,τι ξεκίνησε ο Μπίσμαρκ το 19ο αιώνα κινδυνεύει σήμερα σχεδόν σε όλα τα δυτικά κράτη. Είναι η μεγαλύτερη απειλή για το κοινωνικό, το δημοσιονομικό και το οικονομικό οικοδόμημά τους. Μια απειλή που, αν δεν αποτραπεί, θα έχει σοβαρές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές παρενέργειες. Θα αποσταθεροποιήσει μέχρι διάλυσης τις δυτικές κοινωνίες.

Αιτίες της κατάστασης αυτής και των κινδύνων που ελλοχεύουν είναι η παραμόρφωση και αναστροφή της δημογραφικής πυραμίδας, η υπογεννητικότητα και η αύξηση του προσδόκιμου ζωής. Είναι ακόμη η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης, η έξαρση της ανεργίας και η μαύρη εργασία ως αποτέλεσμα των μεγάλων μετακινήσεων πληθυσμών από τις τρίτες χώρες. Είναι, όμως, και η η αβουλία των πολιτικών ηγεσιών να προχωρήσουν σε πολιτικές ανάπτυξης, δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, προσαρμογής και νοικοκυρέματος των ασφαλιστικών συστημάτων.

Οι μεγαλύτερες ανισορροπίες εμφανίζονται σε χώρες, που αντιμετωπίζουν έντονα δημοσιονομικά προβλήματα και βρίσκονται σε παρατεταμένη και μεγάλη ύφεση. Εκεί, άλλωστε, ανάμεσα στις επώδυνες συνέπειες της πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης και της θεραπευτικής αγωγής της, καταγράφεται μεγάλη μείωση των μισθών και δραματική αύξηση της ανεργίας με άμεσες και πολύ σοβαρές επιπτώσεις στα έσοδα των ασφαλιστικών συστημάτων.

Ήδη, από τη δεκαετία του ‘80 οι περισσότερες από τις Ευρωπαϊκές χώρες ήλθαν αντιμέτωπες με την πρόκληση της μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού τους συστήματος. Ουδέποτε όμως σε θεσμικό επίπεδο η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε ενιαίους κανόνες λειτουργίας των κοινωνικοασφαλιστικών συστημάτων των χωρών της Ευρωζώνης, όπως έστω και με καθυστέρηση έγινε με το Σύμφωνο Σταθερότητας.

Το πρόβλημα έχει προσλάβει εφιαλτικές διαστάσεις στη χώρα μας, όπου η βαθειά και παρατεταμένη ύφεση, οδήγησε στην εκτίναξη της ανεργίας, τη δραματική μείωση μισθών, αλλά και την έκρηξη της ανασφάλιστης εργασίας, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών ασφαλιστικών εισφορών. Η κατάσταση επιδεινώθηκε, όμως, ακόμη περισσότερο μετά την απομείωση των ομολόγων του Δημοσίου, στα οποία υποχρεωτικά είχαν τοποθετηθεί τα αποθεματικά των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Εξίσου βέβαιο, ωστόσο, είναι ότι το ασφαλιστικό σύστημα στη χώρα μας κουβαλούσε χρόνιες παθογένειες, αδυναμίες και αγκυλώσεις από το παρελθόν. Και αυτό γιατί η ασφαλιστική μεταρρύθμιση, που τολμήσαμε στην τριετία 1990-1992, ακυρώθηκε σε μεγάλο βαθμό, λίγα χρόνια αργότερα, στην περίοδο 1994-2002. Το σύστημα είχε οδηγηθεί σε κατάσταση χρεοκοπίας κατά τη σπάταλη και άφρονα

δεκαετία του 1980. Το επανέφερε, όμως, σε στέρεες και ασφαλείς βάσεις η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του ‘90. Και αυτό με μια μεγάλη και τολμηρή μεταρρύθμιση ευθύνης και διορατικότητας. Μία μεταρρύθμιση με απόλυτο σεβασμό τόσο στην αρχή της αναλογικότητας και της ανταποδοτικότητας, όσο και στο κοινό περί δικαίου αίσθημα. Μεταρρύθμιση που αντιμετώπιζε κραυγαλέες αδικίες, εισήγαγε νέους θεσμούς, έθετε κοινούς κανόνες σε όλο το εύρος της Κοινωνικής Ασφάλισης. Μεταρρύθμιση που οδηγούσε το σύστημα από την κατάρρευση στην ανοικοδόμηση και τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του. Μεταρρύθμιση σωτηρίας.

Είχα την τιμή, ως Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να είμαι ένας από τους πρωτεργάτες της σωτήριας εκείνης μεταρρύθμισης. Και αυτή τη μεταρρύθμιση επιχειρώ να σκιαγραφήσω στο βιβλίο αυτό. Καταγράφω την κατάσταση που επικρατούσε τότε και περιγράφω τις παρεμβάσεις που τολμήσαμε. Παραθέτω τις νομοθετικές πρωτοβουλίες που πήραμε στην περίοδο 1991-1993, όταν είχα την πολιτική ευθύνη του τομέα της Κοινωνικής Ασφάλισης. Επισυνάπτω, επίσης, αποσπάσματα από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Ολομέλειας της Βουλής. Διατυπώνω, ταυτόχρονα –είναι υποχρέωσή μου σ’ αυτή τη δύσκολη εποχή, την εποχή των μεγάλων ανατροπών στη ζωή όλων των Ελλήνων- και κάποιες σκέψεις για τις βασικές αρχές ενός δίκαιου και βιώσιμου συστήματος.

Αισθάνομαι, όμως, την ανάγκη να τονίσω από την αρχή ότι η μεταρρύθμιση εκείνη δεν ήταν έργο ενός ανθρώπου. Πολλοί εργάστηκαν σκληρά και συνεργάστηκαν αποτελεσματικά. Η συνεισφορά τους, ακόμη και η μικρότερη συμμετοχή ήταν καίριας σημασίας για το όλο εγχείρημα. Βεβαίως η αναφορά όλων είναι αδύνατη. Θεωρώ, όμως, επιβεβλημένο να αναφέρω, τους στενότερους συνεργάτες εκείνου του έργου: τον τότε Γενικό Γραμματέα καθηγητή Γιάννη Βαρθολομαίο, τον τότε ειδικό Σύμβουλο Ανδρέα Λεονταρίτη, τον τότε επικεφαλής της Αναλογιστικής Υπηρεσίας Κυριάκο Αναγνωστόπουλο, τον τότε ειδικό Σύμβουλο και σημερινό καθηγητή στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιώς Πλάτωνα Τήνιο, τους τότε Γενικούς Διευθυντές Αλέξανδρο Μεταλλινό και Σπύρο Γράβαρη, τον τότε Ειδικό Γραμματέα Γιώργο Χρυσανθόπουλο, τα τότε στελέχη της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ράνια Κουτσοσίμου, Νίκη Γιαννακοπούλου, Κική Μαραβέλη, το τότε στέλεχος του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους Αθανάσιο Τζώρτζη, τον τότε Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Αστέριο Χρυσανθακόπουλο και τον τότε Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και σημερινό Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου Νικηφόρο Κανιούρα. Δεν μπορώ να μην αναφερθώ στη βοήθεια που μου έδωσε το πόρισμα της Επιτροπής του καθηγητή Ρωσσέτου Φακιολά.

Οφείλω, ταυτόχρονα, να επισημάνω, ότι στηριζόμουν στην αποφασιστική συνδρομή του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη. Αλλά και στην στήριξη των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας Τίμου Χριστοδούλου, Στέφανου Μάνου, ο οποίος είχε αναλάβει και το Υπουρ-

γείο Οικονομικών, και για ένα διάστημα όσο ήταν Υπουργός Οικονομικών του Γιάννη Παλαιοκρασσά.

Η σημερινή κατακρήμνιση του συστήματος αναδεικνύει ακόμη περισσότερο την αξία της μεταρρύθμισης που τολμήσαμε και του νόμου που φίλοι και αντίπαλοι αποκάλεσαν "νόμο Σιούφα". Σήμερα, η πολιτική επιχειρεί εντέχνως να παραχωρήσει τη θέση της στην επιστήμη για την επίλυση του προβλήματος. Διαπρεπείς καθηγητές παγκοσμίως, μελετούν και συμβουλεύουν περιπλέκοντας τα απλά και απλοποιώντας τα περίπλοκα. Ο Μπίσμαρκ είχε άποψη και γι' αυτό!.. Δυστυχώς ωστόσο έχουν άποψη και δύναμη επιβολής πάνω από όλους οι εκπρόσωποι των δανειστών της χώρας που επιμένουν να αντιμετωπίζουν τα πράγματα αποκλειστικά και μόνον λογιστικά. Κι αυτό την ίδια ώρα που οι υφεσιακές πολιτικές αυξάνουν δραματικά την ανεργία και την ανασφάλιστη εργασία, οι μειώσεις μισθών συνεπάγονται μειώσεις εισφορών και όλα μαζί κατακρημνίζουν τα έσοδα των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Είναι γεγονός ότι, στο τελευταίο διάστημα, λαμβάνονται στοχευμένα μέτρα για την αντιμετώπιση παθογενειών του Συστήματος. Γίνονται, όμως και δραματικές περικοπές που θα μπορούσε να είχαν αποφευχθεί, εάν εφαρμόζονταν οι μεταρρυθμίσεις που τολμήσαμε στην περίοδο 1990-1993 και προχωρούσε η συνένωση του κατακερματισμένου ασφαλιστικού συστήματος που ήταν το επόμενο βήμα. Ήδη, άλλωστε, όπως επίσημα υπογραμμίζεται, κάτω από τα σημερινά δεδομένα **το ασφαλιστικό σύστημα στη χώρα μας δεν είναι βιώσιμο.** Απαιτείται μια εκ βάθρων ανοικοδόμηση. Απαιτείται συνένωση Ταμείων. Απαιτείται πλήρης ηλεκτρονική οργάνωση. Απαιτείται δραστική περιστολή της εισφοροδιαφυγής και της αδήλωτης εργασίας. Απαιτούνται πολλά.

Πάνω από όλα, όμως, πρώτη έγνοια κάθε Κυβέρνησης οφείλει να είναι η καταπολέμηση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης, μέσα από μια συνολική πολιτική για την ανάπτυξη, η οποία αυξάνει τις θέσεις εργασίας και, κατ' επέκταση, τον αριθμό των ασφαλισμένων. Είναι, όμως, ανάγκη να τονωθούν και οι πολιτικές που οδηγούν σ' αυτό: Η άμεση διασύνδεση της Παιδείας με την παραγωγή και τις νέες τεχνολογίες. Η διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων και των γυναικών στην αγορά εργασίας. Η αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης και η συγκροτημένη ένταξη των οικονομικών μεταναστών στο ασφαλιστικό σύστημα. Η αντιμετώπιση της μαύρης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής. Η προώθηση συγκροτημένης πολιτικής για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος. Αλλά και η άντληση, στα επόμενα χρόνια, πρόσθετων πόρων για την αναπλήρωση της περιουσίας των Ταμείων που χάθηκε κατά το "κούρεμα" των ομολόγων του Δημοσίου και την ανακεφαλαίωση των Τραπεζών. Και τέτοιοι πόροι μπορεί να προέλθουν από την εκμετάλλευση ενδεχόμενων κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου στη γη και τις θάλασσές μας.

Δημήτριος Γ. Σιούφας

ΑΠΕΡΑΝΤΟ ΧΑΟΣ

Στη χώρα μας, για πολλές δεκαετίες, οι φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης παρουσίαζαν ισοσκελισμένους ισολογισμούς, απολογισμούς και ακολουθούσαν συνετή και νοικοκυρεμένη διαχείριση. Κατάφερναν, έτσι, να μεγιστοποιούν τα αποθεματικά τους από χρόνο σε χρόνο, να βελτιώνουν τις παροχές υγείας στους ασφαλισμένους και να διασφαλίζουν το βιοτικό επίπεδο των συνταξιούχων. Εξασφάλιζαν σιγουριά και ασφάλεια για τις τότε και τις επόμενες γενεές.

Η κατάσταση αυτή ανατράπηκε στη δεκαετία του '80, κάτω από το βάρος σειράς αλόγιστων παρεμβάσεων με κομματικούς και πελατειακούς στόχους. Είχε φτάσει, μάλιστα, σε τέτοιο σημείο που, το 1988, ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας Π. Ρουμελιώτης χαρακτήριζε το Ασφαλιστικό Σύστημα «πυρηνική βόμβα», προσθέτοντας ότι δεν θα ήθελε να είναι Υπουργός όταν η βόμβα αυτή θα εκραγεί. Η Κοινωνική Ασφάλιση είχε καταλήξει σ' ένα πολυκερματισμένο και πολύπλοκο σύστημα που μόνο σύστημα δεν ήταν.

Υπήρχαν περίπου 320 Ασφαλιστικά Ταμεία.

Υπήρχαν ασφαλισμένοι που έβγαιναν στη σύνταξη στα 35 τους χρόνια και άλλοι που χρειάζονταν 35 χρόνια εργασίας για να βγουν στη σύνταξη.

Υπήρχαν περιπτώσεις που η σύνταξη ήταν ίδια είτε ο ασφαλισμένος είχε περισσότερα από 9.000 ένσημα είτε είχε 4.500 ένσημα. Ήταν μια κραυγαλέα αδικία, αλλά και μια σοβαρή αιτία εισφοροαποφυγής για όσους είχαν ήδη συμπληρώσει 4.500 ένσημα.

Τα ελλείμματα στα πιο πολλά Ταμεία είχαν κτυπήσει κόκκινο. Είχαμε φτάσει στο σημείο που η εξασφάλιση δανείων για την καταβολή των συντάξεων αποτελούσε είδηση. Μεγάλοι ασφαλιστικοί οργανισμοί, όπως το ΙΚΑ, το ΝΑΤ και το ΤΣΑ, αδυνατούσαν να καταβάλουν τις συντάξεις στους ασφαλισμένους τους.

Το έλλειμμα του ΙΚΑ, όπως προκύπτει από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, από 2,3 δις δρχ. το 1980, γιγαντώθηκε στα 296,9 δις δρχ. το 1989. Και αυτό χωρίς να γίνονται σχεδόν καθόλου επενδύσεις. Ενώ το 1980 το ποσό που διατίθετο για επενδύσεις αντιπροσώπευε ποσοστό 17,4% του ελλείμματος, το 1989 αντιπροσώπευε μόλις το 0,4%. Στην ίδια περίοδο, από το 1981 έως το 1989 και ενώ οι επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό αυξάνονταν ιλιγγιωδώς - τα δάνεια που έπαιρνε το ΙΚΑ γίνονταν, χρόνο με το χρόνο, καταθλιπτικότερα. Από μηδέν που ήταν το 1980 τα υπόλοιπα δανείων και 3,5 δις δρχ. το 1981, ανήλθαν στα 433,5 δις δρχ. το 1989. Πέραν των άλλων, το ΙΚΑ άρχισε να επιβαρύνεται από τους ετήσιους τόκους, οι οποίοι με τη σειρά τους άρχισαν από το 1983 να αυξάνουν τις δανειακές ανάγκες με ποσά που κυμαίνονταν μεταξύ 8,2 δις δρχ. και 92 δις δρχ. Το ΙΚΑ, προσέφευγε συνεχώς σε δανεισμό για να καταβάλει εγκαίρως τις συντάξεις, τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας. Σε

δραματικό αδιέξοδο, όμως, είχαν φτάσει και πολλοί άλλοι ασφαλιστικοί οργανισμοί, όπως ο ΟΓΑ και το ΝΑΤ, το οποίο μέχρι το 1982 ήταν ένας από τους πλέον υγιείς και πλεονασματικούς φορείς. Και αυτό από την αλόγιστη πολιτική, «κοινωνική» τάχα, όπως την ονόμαζε το ΠΑΣΟΚ, με παροχές από άδεια δημόσια και ασφαλιστικά ταμεία.

Βασικές, αλλ' όχι μοναδικές αιτίες, της κατάρρευσης ήταν:

Πρώτον, το διαβλητό σύστημα απονομής των αναπηρικών συντάξεων, που αυξήθηκαν μέσα σε οκτώ χρόνια (1982-1989) τόσο στο ΙΚΑ, όσο και στον ΟΓΑ κατά 92%. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να επιδεινωθεί σημαντικά η σχέση συνταξιούχων προς ασφαλισμένους, αφού έφτασε σε 1 προς 2 στο ΙΚΑ και 1 προς 3 στον ΟΓΑ.

Δεύτερον, η συρρίκνωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, τόσο με τη θέσπιση μικρότερων ορίων ηλικίας για συνταξιοδότηση από το ασφαλιστικά παραδεκτό όριο των 65 ετών για τους άνδρες και 60 για τις γυναίκες, όσο και με την υπαγωγή δεκάδων χιλιάδων εργαζομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αντί της εξασφάλισης των απαραίτητων όρων υγιεινής και ασφάλειας στον τόπο εργασίας, όπως συνέβαινε σε άλλες χώρες της Ευρώπης, στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία.

Τρίτον, η κατάχρηση του σημαντικού κοινοτικού μέτρου της πρόωρης αγροτικής σύνταξης για κομματικές σκοπιμότητες και πελατειακές σχέσεις, με αποτέλεσμα να λειτουργεί σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, μια και ο θεσμός αυτός από κοινοτικός, κατέληξε να γίνει τελικά εθνικός. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι, από τις 20 Μαΐου 1989 έως τις 30 Μαΐου 1989, δηλ. μέσα σε δέκα ημέρες, η τότε Κυβέρνηση ανακήρυξε περίπου 28.000 δικαιούχους πρόωρης αγροτικής σύνταξης.

Τέταρτον, η χορήγηση σύνταξης στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης και οι σκανδαλώδεις αποφάσεις που τη συνόδευσαν, καθώς τέτοιες συντάξεις μοιράζονταν ακόμη και σε ανθρώπους που είτε ήδη έπαιρναν άλλη σύνταξη, είτε ήταν παιδιά τον καιρό της κατοχής.

Πέμπτον, οι κοινωνικές παροχές που θεσπίζονταν με σωρεία διατάξεων και νόμων, κατά την περίοδο 1982-1989, χωρίς να χρεώνονται στις δαπάνες του Κρατικού Προϋπολογισμού, αλλά στα Ασφαλιστικά Ταμεία

Η άφρων αυτή διαχείριση των πόρων των ασφαλισμένων και των εργοδοτών, των κεφαλαίων των φορολογουμένων και των τραπεζικών κεφαλαίων, που εξασφαλίζονταν με υψηλότοκα δάνεια, είχε ραγδαίες δραματικές επιπτώσεις. Έτσι, ενώ το 1981 το ΙΚΑ είχε πλεόνασμα και δεν επιχορηγείτο, το 1985 η κατά φορολογούμενο επιβάρυνση για την επιχορήγησή του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό έφτασε τις 7.820 δραχμές, ενώ το 1989 οι σωρευτικές επιχορηγήσεις των ασφαλιστικών ταμείων έφτασαν τις 180.178 δραχμές. Η κατά φορολογούμενο επιβάρυνση από τόκους δανείων του ΙΚΑ το 1985 ήταν

8.238 δραχμών και το 1989 έφτασε το ποσό των 93.360 δραχμών.

Εκτιμάται μάλιστα πως αν οι επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό που δόθηκαν στο ΙΚΑ για την κάλυψη ελλειμμάτων του, διατίθεντο για την ανακούφιση των ανέργων ή για επενδύσεις, το 1985 θα εξασφαλίζονταν 14.145 νέες θέσεις εργασίας, ενώ το 1989 θα εξασφαλίζονταν 200.140 θέσεις εργασίας ή επιδόματα σε ισάριθμους ανέργους. Το ίδιο παρατηρείται και για τις δαπάνες σε τόκους, από τις οποίες θα ανακουφίζονταν 25 .740 άνεργοι το 1985 και 115.008 το 1989. Αυτή ακριβώς η αναγωγή δείχνει παραστατικά το μέγεθος της διασπάθισης των εθνικών πόρων. Δείχνει, προπάντων, το βαρύ τίμημα της εγκατάλειψης της πολιτικής νοικοκυρεμένης διαχείρισης των οικονομικών των ασφαλιστικών ταμείων, από τις αρχές της δεκαετίας του '80 και της υποταγής της οικονομικής πολιτικής σε κομματικές και πελατειακές σκοπιμότητες.

Με ένα έλλειμμα περίπου στο 9% του Α.Ε.Π το 1989, το Ασφαλιστικό Σύστημα αποτελούσε τον κύριο παράγοντα δημοσιονομικής αποσταθεροποίησης και το μεγαλύτερο διαρθρωτικό πρόβλημα της οικονομίας. Ουσιαστικά είχε καταρρεύσει. Του έλειπαν κάθε χρόνο περισσότερα από χίλια δισεκατομμύρια δραχμές. Και το έλλειμμα αυτό συνεχώς αυξανόταν. Ήταν ήδη ένας καιάδας που θα κατάπινε τον ένα μετά τον άλλο τους 320 ασφαλιστικούς φορείς, φέρνοντας δραματικές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Σε βάρος ολόκληρης της κοινωνίας και πρωτίστως σε βάρος των οικονομικά ασθενέστερων. Ήταν μία νάρκη στα θεμέλια της Οικονομίας και ολόκληρης της Κοινωνίας. Μία κατάσταση που χαρακτηριζόταν από μια λέξη: **ΧΑΟΣ.**

ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Οι πρώτες παρεμβάσεις ανάσα στο σύστημα

Αναλαμβάνοντας την ευθύνη για τη διακυβέρνηση του τόπου, τον Απρίλιο του 1990, η Νέα Δημοκρατία πήρε στα χέρια της την απασφαλισμένη βόμβα του Ασφαλιστικού Συστήματος. Ήμασταν αντιμέτωποι με την αδυναμία πολλών Ταμείων να καταβάλουν συντάξεις, την αναζήτηση δανείων για την καταβολή τους, τη συνεχή διόγκωση των ελλειμμάτων τους, την ουσιαστική κατάρρευσή τους.

Μπροστά στη δραματική αυτή κατάσταση, δεν μπορούσαμε και δεν είχαμε το δικαίωμα να αδρανήσουμε. Υπερβαίνοντας τους φόβους του πολιτικού κόστους, ήμασταν υποχρεωμένοι, αλλά και αποφασισμένοι να αναπτύξουμε κάθε αναγκαία νομοθετική πρωτοβουλία για να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα των Ταμείων με ορίζοντα τουλάχιστον τριών δεκαετιών. Αλλά και να καταστήσουμε το Σύστημα πιο δίκαιο, αίροντας τις πολλές και μεγάλες αδικίες, που είχαν θεσπιστεί με αποφάσεις πελατειακής αντίληψης, για χάρη κομματικών σκοπιμοτήτων. Η απόφαση και οι οδηγίες του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, αλλά και γενικότερα η βούληση της Νέας Δημοκρατίας, ήταν αυτή.

Πέντε μήνες μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης από τη Νέα Δημοκρατία, ύστερα από συνεννόηση με τον Πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας Γιώργος Σουφλιάς, με τη συνδρομή της Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Μαριέττας Γιαννάκου, ανέπτυξε την πρώτη σημαντική παρέμβαση για να αποφευχθεί η κατάρρευση του ασφαλιστικού συστήματος. Ήταν ο ν. 1902/90, με τον οποίο αφενός τέθηκε φραγμός στην επικίνδυνη διόγκωση των ελλειμμάτων και αφετέρου θεσπίστηκαν οι πρώτες γενικές αρχές λειτουργίας του ασφαλιστικού μας συστήματος.

Με το νόμο αυτό:

- Θεσπίστηκε όριο ηλικίας για τη συνταξιοδότηση των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και αυξήθηκαν τα όρια ηλικίας στον ευρύτερο δημόσιο Τομέα (Ειδικά Ταμεία Τραπεζών, ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΗΣΑΠ).
- Καθιερώθηκαν για τα επόμενα χρόνια κρατήσεις για συντάξεις στους δημοσίους υπαλλήλους και υπαλλήλους ΔΕΚΟ.
- Ο υπολογισμός της σύνταξης για τους διορισθέντες από 1.1.83 καθορίστηκε σε πεντηκοστά, αντί τριακοστών πέμπτων (για 35 έτη ασφάλισης).
- Καθιερώθηκε προσαύξηση στη σύνταξη των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου Τομέα για κάθε ένα έτος παραμονής στην υπηρεσία πέραν των 35 και μέχρι 40 κατά 1/50.

- Καθιερώθηκαν ρυθμίσεις για τη διαδοχική ασφάλιση.
- Θεσπίστηκαν ασφαλιστικές εισφορές για τους δημοσίους υπαλλήλους, πολιτικούς και στρατιωτικούς, που διορίζονταν από 1.1.90 και μετά.
- Καθιερώθηκε η ασφάλιση εργαζομένων με φασόν.
- Αυξήθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές των Ειδικών Ταμείων και του ΙΚΑ για τον Κλάδο Σύνταξης.
- Καθορίστηκαν τρεις βαθμίδες για τις αναπηρικές συντάξεις (50, 67, 80%)
- Αυξήθηκε το κατώτατο όριο ημερών εργασίας για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, από το ΙΚΑ από 4.050 σε 4.500.
- Αποσυνδέθηκαν οι αυξήσεις των συντάξεων του ΙΚΑ από την εξέλιξη του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, τα κατώτατα όρια συντάξεων από τα 20 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη και οι αυξήσεις των συντάξεων στα Ειδικά Ταμεία από τις αυξήσεις των Κλαδικών Συλλογικών Συμβάσεων.
- Καθορίστηκε συμμετοχή των ασφαλισμένων στην αγορά φαρμάκων.
- Λήφθηκαν μέτρα για την αξιοποίηση της περιουσίας των Ταμείων.

Οι αντιδράσεις ήταν πρωτοφανείς. Όμως η κυβέρνηση έμεινε σταθερά προσανατολισμένη στο στόχο. Ήταν και ένα ισχυρό πολιτικό μήνυμα ότι μετά από πολλά χρόνια απραξίας μία μεγάλη μεταρρύθμιση θα ολοκληρωνόταν σ' αυτή τη χώρα.

Ο Λογαριασμός Αυτασφάλισης

Ιδιαίτερα σημαντική καινοτομία του Νόμου 1902/90 εισαγόταν με το άρθρο 36. Καθιέρωνε έναν πρωτοποριακό θεσμό στην Κοινωνική Ασφάλιση, τον Ειδικό Λογαριασμό Αυτασφάλισης στο ΙΚΑ, ο οποίος αντικατέστησε την πρόσθετη προαιρετική ασφάλιση, που ίσχυε στο ΙΚΑ από το 1965.

Ακολουθεί το άρθρο 36 αυτού του Νόμου, καθώς και ο κανονισμός του Λογαριασμού Αυτασφάλισης, τον οποίο κατάρτισα και εξέδωσα ως Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το φθινόπωρο του 1991, όπως αυτός παρουσιάστηκε τότε από τις στήλες του Οικονομικού Ταχυδρόμου στις 9 Ιανουαρίου 1992.

Λογαριασμός Αυτασφάλισης
Άρθρο 36 του Νόμου 1902/90
Ειδικός λογαριασμός αυτασφάλισης

1. Συνιστάται στο Ι.Κ.Α. λογαριασμός προαιρετικής υπαγωγής στην ασφάλιση με τον τίτλο «Λογαριασμός Αυτασφάλισης», αποκαλούμενος εφεξής «Λογαριασμός».

2. Ο λογαριασμός διοικείται από τα όργανα της διοίκησης τον Ι.Κ.Α.. Η διαχείριση του Λογαριασμού ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη διαχείριση της περιουσίας του Ι.Κ.Α. και είναι χωριστή από τη διαχείριση των πόρων, δαπανών και παροχών του Ι.Κ.Α..

Ο προϋπολογισμός και απολογισμός και ο ισολογισμός του Λογαριασμού συντάσσεται χωριστά και εγκρίνεται όπως ο προϋπολογισμός, απολογισμός και ισολογισμός του Ι.Κ.Α.. Με την ίδια διαδικασία ενεργούνται κάθε φορά και οι αναγκαίες μεταβολές στον προϋπολογισμό του Λογαριασμού.

Για τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού και την επένδυση των διαθέσιμων κεφαλαίων του εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α..

Το ποσοστό συμμετοχής τον Λογαριασμού στις δαπάνες διοίκησης του Ι.Κ.Α. καθορίζεται με τον αναφερόμενο στην παρ. 11 κανονισμό.

3. Δικαίωμα υπαγωγής στην ασφάλιση του Λογαριασμού έχουν οι Έλληνες ή ομογενείς οι διαμένοντες στην Ελλάδα, εφ' όσον δεν ασφαλίζονται υποχρεωτικώς ή προαιρετικώς στον κλάδο συντάξεων τον Ι.Κ.Α. ή άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή δεν παρέχουν εργασία λογιζόμενη ως συντάξιμη στο Δημόσιο.

4. Η ασφάλιση καλύπτει τους κινδύνους γήρατος, αναπηρίας και θανάτου και μπορούν να προσχωρήσουν σε αυτήν πρόσωπα από τη συμπλήρωση του 16ου έτους μέχρι του 63ου έτους ηλικίας οι άνδρες και του 58ου οι γυναίκες και ειδικά για τον κίνδυνο της αναπηρίας μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους ηλικίας.

5. Με τον προβλεπόμενο στην παρ. 11 κανονισμό ορίζονται οι ασφαλιστικές κλάσεις επί των οποίων πραγματοποιείται η προσχώρηση στο Λογαριασμό, με κατώτερη τη 14η.

6. Εφ' όσον η προσχώρηση στην ασφάλιση αυτήν πραγματοποιείται στο 40ο έτος ηλικίας, καταβάλλεται η προβλεπόμενη για την ασφαλιστική κλάση εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου με βάση το ισχύον κάθε φορά ποσοστό εισφορών του κλάδου συντάξεων του Ι.Κ.Α.. Εφ' όσον η προσχώρηση πραγματοποιείται σε μικρότερη ή μεγαλύτερη από την ανωτέρω ηλικία, η εισφορά ορίζεται αυξημένη ή μειωμένη αντιστοίχως σε ποσοστό κατά έτος ηλικίας, που καθορίζεται στον προβλεπόμενο από την παρ. 11 κανονισμό.

Εφ' όσον η καταβολή της εισφοράς διακοπεί και επαναρχίσει μεταγενέστερα, προσδιορίζεται με βάση το όριο ηλικίας της επαναπροσχώρησης. Με το μνημονευόμενο στην παράγραφο 11 κανονισμό καθορίζονται περιοριστικά οι λόγοι αναστολής ή διακοπής της ασφάλισης και οι προϋποθέσεις επαναπροσχώρησης στο Λογαριασμό.

Η εισφορά μπορεί να καταβάλλεται από το γονέα ή κηδεμόνα για λογαριασμό άγαμων τέκνων. Η καταβαλλόμενη υπέρ των τέκνων εισφορά εκπίπτει από την άμεση φορολογία.

7. Τα ασφαλιζόμενα κατά τις διατάξεις τον παρόντος άρθρου πρόσωπα έχουν δικαίωμα για σύνταξη γήρατος, εφ' όσον:

α. Συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 28 Παρ. Ιβ' του α.ν. 1846/1951.

β. Συμπληρώνουν το 65ο έτος ηλικίας και προκειμένου περί γυναικών το 60ο και έχουν πραγματοποιήσει 6.000 ημέρες εργασίας.

Προκειμένου περί συντάξεων αναπηρίας και θανάτου απαιτούνται 3.000 ημέρες εργασίας.

Ως ημέρες εργασίας για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου νοούνται τόσο οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν στο Λογαριασμό αυτασφάλισης,

όσο και οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν ή αναγνωρίστηκαν σύμφωνα με άλλες διατάξεις της νομοθεσίας περί Ι.Κ.Α., οι οποίες λαμβάνονται υπόψη κατά τις ισχύουσες διατάξεις για τη θεμελίωση του δικαιώματος.

8. Ημέρες εργασίας που πραγματοποιούνται στο «Λογαριασμό Αυτασφάλισης» δεν λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 ούτε κατά τις διατάξεις του Ι.Κ.Α. για ειδικά καθεστώτα ή για μειωμένη σύνταξη.

9.α) Το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α.

β) Εφ' όσον οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, συνυπολογιζομένων και των ημερών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με άλλες διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α., δεν φθάνουν τον οριζόμενο κατά κίνδυνο, στην παράγραφο 7, αριθμό ημερών εργασίας, αλλά αρκούν για τη θεμελίωση του δικαιώματος για σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου αντιστοίχως κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 1α, παρ. 4 και παρ. 6 του α.ν. 1846/1951, οι διατάξεις περί κατώτατων ορίων συντάξεων δεν εφαρμόζονται, εκτός αν οι ημέρες εργασίας υποχρεωτικής ασφάλισης ή προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης είναι περισσότερες από 3.000.

10. Η παροχή που χορηγείται από το Λογαριασμό Αυτασφάλισης θεωρείται ως σύνταξη κύριας ασφάλισης κατά την εφαρμογή του ν.δ. 4202/1961 περί διαδοχικής ασφάλισης, όπως τροποποιήθηκε.

11. Με κανονισμό θα καθορισθούν οι όροι εφαρμογής του παρόντος άρθρου και ιδίως: η έναρξη της ασφάλισης στο Λογαριασμό, η κατάταξη σε κλάσεις, το ποσοστό μείωσης ή αύξησης της εισφοράς, εφ' όσον η προσχώρηση γίνεται πριν ή μετά το 40ο έτος ηλικίας κατά την ανωτέρω παράγραφο 4, η συμμετοχή του Λογαριασμού στις δαπάνες διοίκησης Ι.Κ.Α., η διαδικασία αναγνώρισης ημερών εργασίας, η ενδεχόμενη συρροή ασφάλισης κατά το παρόν άρθρο και ασφάλιση που πραγματοποιείται με άλλες διατάξεις της περί Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, οι όροι της ασφάλισης και επαναπροσχώρησης σ' αυτήν και κάθε τυχόν άλλη λεπτομέρεια.

12. Η διάταξη του άρθρου 1 του ν. 4476/1965 περί πρόσθετης προαιρετικής ασφάλισης καταργείται.

Ειδικός λογαριασμός Αυτασφάλισης τώρα στο ΙΚΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ, 9 Ιανουαρίου 1992

Με απόφαση του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημητρίου Σιούφα εγκρίθηκε η έκδοση κανονισμού λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού Αυτασφαλίσεως που συστάθηκε στο ΙΚΑ με το Ν. 1902/90, άρθρο 36, ο οποίος θα αρχίσει να εφαρμόζεται μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο λογαριασμός αυτός θα διοικείται από τα όργανα Διοικήσεως του ΙΚΑ, αλλά θα έχει δικό του ανεξάρτητο προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό και η διαχείρισή του θα είναι απολύτως χωριστή από τη διαχείριση των γενικών πόρων, δαπανών και παροχών του ΙΚΑ.

Σκοπός του Ειδικού Λογαριασμού αυτού που είναι ένας νέος θεσμός για τη χώρα μας είναι να καλύψει μέσα στα «κοινωνικοασφαλιστικό πλαίσια του ΙΚΑ αλλά με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια άτομα τα οποία για διαφόρους λόγους είναι σήμερα ανασφάλιστα.

Ειδικότερα, ο νέος θεσμός με την έκδοση του Κανονισμού προβλέπεται να λειτουργήσει ως εξής:

1. **Ασφαλιζόμενα πρόσωπα:** Στο λογαριασμό ασφαλίζεται κάθε Έλληνας ηλικίας από 16 έως 63 ετών προκειμένου για άνδρες και έως 58 προκειμένου για γυναίκες που διαμένει στη χώρα και δεν ασφαλίζεται υποχρεωτικά ή προαιρετικά σε οποιονδήποτε λειτουργούντα φορέα κύριας ασφάλισης.

2. Καλυπτόμενοι κίνδυνοι: Η ασφάλιση στο λογαριασμό θα γίνεται για παροχή σύνταξης. Ειδικότερα θα καλύπτονται το γήρας και οι κίνδυνοι αναπηρίας και θανάτου, καθώς επίσης ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη για τους συνταξιούχους του θεσμού.

3. Ασφάλιστρα: Οι εισφορές που οφείλει να καταβάλει αυτός που επιθυμεί να ασφαλισθεί στο λογαριασμό έχουν σχέση με την ηλικία του ενδιαφερομένου κατά τον χρόνο της πρώτης υπαγωγής του στην ασφάλιση.

Οι αποδοχές πάνω στις οποίες θα υπολογίζονται τα ασφάλιστρα επιλέγονται από τον ασφαλισμένο και είναι αυτές των ασφαλιστικών κλάσεων του ΙΚΑ με κατώτερη τη 14η ασφ. κλάση που έχει σήμερα ασφαλιστέο μισθό 164.250 δρχ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Ηλικία	Μισθός	Ποσοστό Ασφαλίστρου	Ποσό μηναίου Ασφαλίστρου
20	164.250	7,25%	11.900
30	164.250	12,25%	20.120
40	164.250	17,25%	28.330
50	164.250	22,25%	36.500

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι:

Εάν κάποιος ασφαλιστεί σε νεαρή ηλικία στο λογαριασμό θα καταβάλλει πάντοτε μειωμένες εισφορές για όσο χρόνο ασφαλίζεται.

4. Παροχές του Κλάδου

Προϋποθέσεις: Για να δικαιωθεί ο ασφαλισμένος (η) των παροχών του λογαριασμού οφείλει να συμπληρώνει κατά περίπτωση τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Για να πάρει σύνταξη γήρατος οφείλει να συγκεντρώνει εναλλακτικά:

ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
10.000	62	57
6.000	65	60
4.500	65	60

β. Για να πάρει σύνταξη αναπηρίας:

ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
3.000	ανεξάρτητα από όριο ηλικίας
1.500	
από τις οποίες 600	"
την τελευταία 5ετία	
προκειμένου για νεαρά άτομα	
300 ημέρες	21ο

προσαυξανόμενες ανά 120 για κάθε χρόνο πέραν του 21ου. Τα ποσοστά αναπηρίας για να θεωρηθεί ο ασφαλισμένος ανάπηρος είναι 50%, 67% και 80%.

γ. Σύνταξη λόγω θανάτου χορηγείται στα μέλη οικογένειας του ασφαλισμένου (χήρα και παιδιά), εάν ο θανών είχε πραγματοποιήσει 1.500 ημέρες ασφάλισης από τις οποίες 300 την τελευταία πριν από το θάνατο 5ετία ή 3.000 ημέρες ασφάλισης, ή τις προϋποθέσεις αναπηρίας που απαιτούνται για τα νεαρά άτομα όταν ο θανών είναι νέος.

ΠΟΣΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Το ποσό σύνταξης υπολογίζεται όπως και για τους λοιπούς ασφαλισμένους του ΙΚΑ, δηλ. είναι συνάρτηση του χρόνου ασφάλισης και των αποδοχών πάνω στις οποίες έχουν καταβληθεί εισφορές.

Υπάρχει η εγγύηση των κατωτάτων ορίων του ΙΚΑ εκτός ελαχίστων περιπτώσεων (αναπηρία και θάνατος με προϋποθέσεις λιγότερες από 3.000 ημέρες ασφάλισης).

Ημέρες ασφάλισης	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ	Ποσά σε σημερινές τιμές (δρχ.)
	14ή ασφ. κλάση	20ή ασφ. κλάση
Σύνταξη γήρατος : 10.000	106.700	151.500
6.000	67.400 (κ. όρια)	93.200
4.500 (εκ των οποίων 3.000 στην υποχρεωτική και προαιρετική ασφάλιση του ΙΚΑ)	67.460 (κ. όρια)	81.600
Σύνταξη αναπηρίας : 3.000	67.460 (κ. όρια)	70.000
1.500	49.300	70.000
προϋποθέσεις νέων	49.300	70.000

Σύνταξη θανάτου: Τα 70% των παραπάνω ποσών (με εγγύηση του κατωτάτου ορίου λόγω θανάτου 60.720 δρχ.) στις περιπτώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί 3.000 ημέρες ασφάλισης στην υποχρεωτική ή προαιρετική ασφάλιση του ΙΚΑ.

5. Πλεονεκτήματα του Ειδικού Λογαριασμού:

α. Δίνεται η δυνατότητα ασφάλισης σε άτομα που για οποιοδήποτε λόγο δεν ασφαλίσθηκαν σε κανένα φορέα να ασφαλισθούν, ή σε άτομα που διέκοψαν την ασφάλισή τους να τη συνεχίσουν χωρίς προϋποθέσεις. Στις κατηγορίες αυτές, μπορεί να ανήκουν παιδιά κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους, άγαμα παιδιά που εξαρτώνται από τους γονείς τους, γυναίκες που με το γάμο σταμάτησαν την ασφάλισή τους ή δεν ασφαλίσθηκαν ποτέ, επαγγελματίες που για διάφορους λόγους παρέμειναν ανασφάλιστοι, ομογενείς που επαναπατρίσθηκαν κ.λπ.

β. Όλοι οι χρόνοι προγενέστερης ή μεταγενέστερης του Λογαριασμού ασφάλισης στο ΙΚΑ ή σε άλλο φορέα, συνυπολογίζονται από το λογαριασμό με το σύστημα της διαδοχικής ασφάλισης.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα συνέχισης της ασφάλισης στο λογαριασμό από μέλη οικογένειας θανόντος ασφαλισμένου του λογαριασμού, ώστε να συμπληρωθούν οι προϋποθέσεις για παροχή σύνταξης λόγω θανάτου. Αυτό αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα του θεσμού.

δ. Οι συνταξιούχοι του Λογαριασμού εξομοιώνονται με τους λοιπούς συνταξιούχους του ΙΚΑ και έχουν όλες τις παροχές τους όπως νοσοκομειακή και φαρμακευτική περίθαλψη χωρίς να έχουν καταβληθεί ποτέ ειδικές εισφορές γι' αυτή, καταβολή δύο επί πλέον συντάξεων το χρόνο, πέραν των 12, ως δώρο εορτών και επίδομα αδείας.

ε. Ο Λογαριασμός λειτουργεί με την κρατική εγγύηση και παρόλο που είναι δομημένος να λειτουργεί με καθαρά ανταποδοτικό σύστημα,

διατηρεί τις αρχές κοινωνικής αλληλεγγύης, κυρίως για τις περιπτώσεις αναπηρίας και θανάτου (ελάχιστες προϋποθέσεις - υψηλές παροχές).

ζ. Οι καταβαλλόμενες εισφορές εκπίπτονται από την φορολογία του ατομικού εισοδήματος του ασφαλισμένου.

Αν τις εισφορές τις καταβάλλουν οι γονείς για την ασφάλιση των παιδιών τους, τότε τα ποσά εκπίπτονται από το φορολογητέο εισόδημα των γονέων.

Για περισσότερες πληροφορίας σι ενδιαφερόμενοι θα απευθύνονται στα υποκαταστήματα του ΙΚΑ της κατοικίας τους από την ημερομηνία που το ΙΚΑ θα ανακοινώσει την έναρξη εφαρμογής του θεσμού. Ο θεσμός θα λειτουργεί από της δημοσιεύσεως στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ασφάλιση θα μπορεί να ανατρέξει από την 1.11.90 για όσους το επιθυμούν.

Νέο σύστημα υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών στα οικοδομοτεχνικά έργα

Με τον ίδιο νόμο, το Νόμο 1902/90, το νόμο Γιώργου Σουφλιά και Μαριέττας Γιαννάκου, καθιερώθηκε για πρώτη φορά και ένα νέο σύστημα υπολογισμού των κατ' ελάχιστον ασφαλιστικών εισφορών, που θα καταβάλλονται για τα οικοδομοτεχνικά έργα. Η ρύθμιση αυτή εισαγόταν με την παράγραφο 6, του άρθρου 21 του Νόμου 1902/90 και είχε ως ακολούθως:

Η πρώτη περίοδος του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, η οποία προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν.δ. 2698/1953, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ίδιο σύστημα υπολογισμού των κατ' ελάχιστον υποχρεωτικά καταβλητέων εισφορών βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και καταβολής αυτών μπορεί να θεσπισθεί με κανονισμό και για την ασφάλιση των εργατών οικοδομικών ή τεχνικών εν γένει εργασιών και των υπεργολάβων».

Τη ρύθμιση αυτή έκανα πράξη με τη δημοσιευθείσα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως απόφασή μου, για το νέο σύστημα υπολογισμών των καταβλητέων εισφορών στα οικοδομοτεχνικά έργα (αριθμός ΦΕΚ 686, τεύχος δεύτερο, 24 Νοεμβρίου 1992, σελίδα 61 του παρόντος).

Επρόκειτο για ένα σύστημα, με το οποίο εκσυγχρονιζόταν εκ βάθρων ο τρόπος υπολογισμού των εισφορών για τα οικοδομοτεχνικά έργα. Με το σύστημα αυτό, καθιερώνετο αντικειμενικός προσδιορισμός των ημερομισθίων, ο οποίος έθετε τέρμα στις διενέξεις εργαζομένων, εργοδοτών και ΙΚΑ.

Ο νέος τρόπος υπολογισμού των εισφορών άρχισε να εφαρμόζεται από 1.1.1993 και αφορούσε τόσο τα ιδιωτικά όσο και τα δημόσια έργα.

Το μέχρι τότε ισχύον σύστημα ήταν γραφειοκρατικό και αναποτελεσματικό και οδηγούσε σε εισφοροδιαφυγή. Το πρόβλημα ήταν μεγαλύτερο με τα αυθαίρετα κτίσματα επειδή ο τρόπος καθορισμού του προϋπολογισμού του έργου, είχε γίνει πολύπλοκος και δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί από τις υπηρεσίες του ΙΚΑ.

Ο νέος τρόπος υπολογισμού εμφάνιζε τα εξής πλεονεκτήματα:

- Αποσύνδεε τον υπολογισμό της εργατικής δαπάνης και κατά συνέπεια των εισφορών από τον προϋπολογισμό του έργου. Οι συντελεστές υπολογισμών της εργατικής δαπάνης εξέφραζαν πλέον αριθμό ημερών εργασίας ανά μονάδα επιφάνειας του οικοδομικού έργου.
- Ήταν ενιαίο και ίσχυε για όλες τις περιοχές της χώρας.

Το νέο σύστημα είχε τεθεί υπόψη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, της ομοσπονδίας οικοδόμων και των συλλόγων κατασκευαστών και όλοι το αντιμετώπισαν θετικά.

Παραδείγματα σύμφωνα με τα οποία ο υπολογισμός γινόταν με τον παρακάτω τρόπο:

- Οικοδομή, κατασκευαζόμενη εκ θεμελίων για κατοικίες, περιλαμβάνει υπόγειο για βοηθητικές χρήσεις 150 τ.μ. ελεύθερο χώρο, πυλωτής 130 τ.μ. χώρο εισόδου και κλιμακοστασίου (κλειστό χώρο) 20 τ.μ., 2 ορόφους από 150 τ.μ. και έχει ακάλυπτο χώρο 250 τ.μ. Ζητούμε τον απαιτούμενο αριθμό των ημερομισθίων των μη εστεγασμένων εργατοτεχνιτών για πλήρη αποπεράτωση.

  Έτσι βρίσκουμε:

  Επιφάνεια Υπολογισμού =

  150 x 0,64 + 130X - 0,46 + (20 + 2 x -150) x 1,00 + 250 X 0,05 = 488,3 τ.μ.

Και ο αριθμός ημερών 488,3 x 1,50 = 732,45 = 732 ημερομίσθια. Διευκρινιζόταν ακόμη ότι ο ακάλυπτος χώρος θα λαμβάνεται υπόψη μία φορά για κάθε οικόπεδο και μάλιστα στην πρώτη οικοδομική άδεια που θα είχε εκδοθεί.

Δημόσια έργα. Για τα δημόσια έργα ο τρόπος υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών γινόταν με βάση ποσοστά επί του προϋπολογισμού του έργου ανάλογα με την κατηγορία του.

Για τα έργα που δεν αναφέρονταν στον κανονισμό ασφάλισης ο υπολογισμός των εισφορών καθοριζόταν με βάση την έκθεση που κατήρτιζε η αρμόδια τεχνική υπηρεσία του ΙΚΑ.

Για τα μεγάλα έργα γνωμοδοτούσε το ανώτατο τεχνικό συμβούλιο του Ιδρύματος.

Με την απόφαση αυτή αναπροσαρμοζόταν τα ποσοστά εργατικής δαπάνης και προστίθεντο οι νέες εργασίες.

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

Αναλαμβάνοντας τη θέση του Υφυπουργού

Στις αρχές Αυγούστου του 1991, κλήθηκα από το Γραφείο του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, να προσέλθω το απόγευμα της 7ης Αυγούστου, για συνάντηση μαζί του.

- Κύριε Σιούφα, μου είπε, σας επέλεξα να αναλάβετε Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αύριο ορκίζεστε.

Ευχαρίστησα για αυτήν την τιμή και είπα στον Πρωθυπουργό:

- Κύριε Πρόεδρε, επειδή το έργο είναι εξαιρετικά σημαντικό, θα δεχθώ αυτή την αποστολή, εφόσον στις αρμοδιότητες τις οποίες θα καθορίσετε με τον Υπουργό, μου ανατεθούν όλες οι αρμοδιότητες τόσο στο Νομοθετικό έργο, όσο και τον Κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Ο Πρωθυπουργός έμεινε έκπληκτος. Σηκώθηκε από την καρέκλα του και με κοίταξε με αυστηρό ύφος. Συνέχισα λέγοντας, ότι μόνο με αυτή την προϋπόθεση θα μπορούσα να αναλάβω, αφού ήταν ανάγκη να αποφευχθούν καθυστερήσεις και να υπάρξουν γρήγορα αποτελέσματα.

Αν πρόκειται, εξήγησα, να περιμένω έξω από το γραφείο του Υπουργού για να με δεχθεί, ώστε να λάβουμε μια απόφαση ή να συμφωνήσουμε για την ακολουθητέα τακτική και στρατηγική, αυτό δεν μπορώ να το κάνω γιατί δεν πρόκειται να έχει κανένα αποτέλεσμα σ' αυτό που ήταν ο επιδιωκόμενος στόχος, η διάσωση του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και η μεταρρύθμισή του, ώστε να καταστεί μακρόχρονα βιώσιμο.

Η τοποθέτησή μου αυτή δεν έγινε ούτε από αλαζονεία, ούτε από έλλειψη σεβασμού προς τον πρωθυπουργό, ούτε από το φόβο της ανάληψης κυβερνητικών υποχρεώσεων. Αλλά γιατί πάντοτε πίστευα ότι η πολιτική δραστηριότητα και η ανάληψη κυβερνητικών καθηκόντων έχει νόημα και αξία όταν υπάρχουν οι βασικές προϋποθέσεις για την παραγωγή πολιτικού έργου.

Ο Πρωθυπουργός μου ζήτησε τότε να περάσω στον προθάλαμο του γραφείου του και να περιμένω. Μετά από μισή ώρα με φώναξε και πάλι και μου είπε:

- Παιδί μου, είναι η πρώτη φορά που μου συμβαίνει κάτι τέτοιο. Στην αρχή, το θεώρησα ως έμμεσο τρόπο να αρνηθείς τη θέση του Υφυπουργού. Παρακολούθησα το Σεπτέμβριο του 1990, πως υπερασπίστηκες την παρέμβαση Σουφλιά για το Ασφαλιστικό, ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος και εξετίμησα τη δύναμη των επιχειρημάτων σου και αυτό πρυτάνευσε στην επιλογή μου. Μίλησα με τον Υπουργό τον κ.Σούρλα και του ανέφερα τα διαμειυθέντα μαζί σου. Και ο Υπουργός μου είπε: «Έχει δίκιο ο κ. Σιούφας,

Πρόεδρε. Μόνο έτσι μπορεί να προχωρήσει αυτό το ζήτημα, με λυμένα χέρια». Κατόπιν αυτού, πρόσθεσε, αύριο το πρωί να έλθεις για την ορκωμοσία.

Η ανάθεση όλων των αρμοδιοτήτων σε Υφυπουργό, έγινε για πρώτη φορά στα Κοινοβουλευτικά χρονικά και από ό,τι γνωρίζω δεν επαναλήφθηκε ποτέ.

Ακολουθεί η απόφαση του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη και του Υπουργού Γιώργου Σούρλα με την ανάθεση των αρμοδιοτήτων στις 19.9.1991:

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΑΘΗΝΑ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1990	ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 174

Αριθ. Υ 1540

Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Δημήτριο Σιούφα.

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 83, παρ. 2 του Συντάγματος.

2. Τα άρθρα 16 παρ. 5, 22 παρ. 2 περ. γ, 24 και 27 παρ. 1 περ. δ. του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (Α΄137).

3. Το Π.Δ. 105/1988 «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Α΄46).

4. Το Π.Δ. 359/1991 (Α΄127), με το οποίο διορίστηκε ως Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο Δημήτριος Σιούφας, αποφασίζουμε:

Στον Υφυπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Δημήτριο Σιούφα, αναθέτουμε:

1. α. Τις αρμοδιότητες των Διευθύνσεων που συγκροτούν τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τον εκάστοτε ισχύοντα Οργανισμό της, ως και την εποπτεία όλων των νομικών προσώπων, οργανισμών και ιδρυμάτων που υπάγονται στον Τομέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθώς και την αρμοδιότητα σύνθεσης, ανασύνθεσης και συγκρότησης των Διοικητικών Συμβουλίων των.

β. Στις ανωτέρω αρμοδιότητες περιλαμβάνεται η νομοθετική πρωτοβουλία, οι κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες, η αρμοδιότητα πρότασης για την έκδοση και υπογραφής κανονιστικών και ατομικών διαταγμάτων, έκδοσης πράξεων κανονιστικού ή ατομικού χαρακτήρα καθώς και η συνυπογραφή κανονιστικών και ατομικών διαταγμάτων ή αποφάσεων με άλλους Υπουργούς ή Υφυπουργούς για θέματα του Τομέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η νομοθετική πρωτοβουλία και οι κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες μπορεί να ασκούνται παράλληλα και από τον Υπουργό.

2. Όλες τις αρμοδιότητες που δεν περιλαμβάνονται στον ισχύοντα εκάστοτε Οργανισμό της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά σε ειδικότερες επί μέρους διατάξεις και αφορούν τον Τομέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Σεπτεμβρίου 1991

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ

Συστηματική προετοιμασία για τη μεγάλη μεταρρύθμιση

Λίγες μέρες αργότερα πιάσαμε δουλειά, με ένα κυρίως ερώτημα: Πώς το ασφαλιστικό σύστημα να γίνει πραγματικά βιώσιμο, αλλά και πιο δίκαιο.

Πέρα από τις καθημερινές, διαβουλεύσεις με τα στελέχη της Κοινωνικής Ασφάλισης, ξεκίνησα τακτικές συναντήσεις με τον πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής, η οποία είχε ξεκινήσει να επεξεργάζεται πόρισμα για τα μελλούμενα στην Κοινωνική Ασφάλιση. Η Επιτροπή είχε συσταθεί με τις κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αρ. Οικ. 3117/13.06.91, Οικ. 3118/13.06.91 και Οικ. 4029/06.08.91. Συγκροτήθηκαν Επιστημονική Επιτροπή και Επιστημονική Γραμματεία για την αναμόρφωση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος της χώρας.

Μέλη της **Επιστημονικής Επιτροπής,** ήταν οι Φακιολάς Ροσέτος, Πρόεδρος, Βασιλάτος Χαράλαμπος, Δουνούκας Δημήτριος, Καμμάς Αντώνιος, Κουκιάδης Ιωάννης, Κουτσόπουλος Κων/νος, Κωσταράς Σπυρίδων, Νεκτάριος Μιλτιάδης, Πέτρουλας Παναγιώτης, Ρομπόλης Σάββας, Ρουπακιώτης Χρήστος, Τσιγκρίδης Νικόλαος, Μεταλλινός Αλέξανδρος, Γραμματέας, Καπουτσή - Ταλιαδούρου Αργυρώ, Βοηθός Γραμματέα,

Μέλη της **Επιστημονικής Γραμματείας,** ήταν οι Γράβαρης Σπυρίδων, Συντονιστής, Αναστασόπουλος Δημήτριος, Βενέτης Βασίλειος, Γκανά Αναστασία, Γριβογιάννης Σπυρίδων, Δεϊμερτζόγλου Ανδρέας, Καράγιωργας Γεώργιος, Κωνσταντοπούλου Μαρία, Κωστούρος Παναγιώτης, Μποζανίνος Νικήτας, Νικολόπουλος Μιχαήλ, Στρούτζας Χαράλαμπος, Τζώρτζης Αθανάσιος, Τσαμπάση Αθανασία, Χατζής Χρήστος, Γιαννακοπούλου Νίκη, Γραμματέας, και Τσαγγάρη Ευαγγελία, Γραμματέας.

Στην αρχή οι συναντήσεις των μελών της Επιτροπής ήταν ασκίαστες και η παρότρυνσή μου ήταν να εκτελέσουν το έργο τους ανεπηρέαστα από οτιδήποτε. Η συνεργασία μεταξύ των μελών της Επιτροπής, δεν κράτησε για μεγάλο χρονικό διάστημα. Μετά την 15η συνάντησή τους απεχώρησαν τα μέλη της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ και της ΠΑΣΕΓΕΣ με αστήρικτες δικαιολογίες. Προς το τέλος των εργασιών

της Επιτροπής απεχώρησε και το μέλος της επιτροπής από τη ΓΣΕΒΕΕ. Ευτυχώς ο πρόεδρος Ρ. Φακιολάς και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής συνέχισαν το έργο τους, έκαναν 50 συναντήσεις, ολοκλήρωσαν τις εργασίες τους και κατέθεσαν το πόρισμά τους, που δόθηκε στη δημοσιότητα για δημόσιο διάλογο.

Ο ίδιος είχα αρχίσει επαφές με όλες τις οργανώσεις εργαζομένων, εργοδοτών και συνταξιούχων, επισκεπτόμενος τα γραφεία τους, μαζί με στενούς συνεργάτες μου, για να έχω άμεση γνώση των θέσεων και των απόψεών τους. Το ίδιο έκανα και με τους επιστημονικούς φορείς, Δικηγορικούς Συλλόγους, Τεχνικό Επιμελητήριο, ιατρικούς συλλόγους κ.α. Πριν προχωρήσουμε ήθελα να έχω πλήρη εικόνα. Να ακούσουμε τους εμπλεκόμενους φορείς, αλλά και να έχουμε ολοκληρωμένες επιστημονικές μελέτες, ιδέες και προτάσεις ειδημόνων.

(Στο τέλος του κειμένου σελ. 55 παρατίθενται ο πρόλογος του πορίσματος αυτής της Επιτροπής).

Το μίνι ασφαλιστικό

Ένα σχεδόν χρόνο μετά την πρώτη νομοθετική παρέμβαση της κυβέρνησης και λίγους μήνες αφότου ανέλαβα, ως υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την ευθύνη του κρίσιμου και ευαίσθητου αυτού τομέα φέραμε στη Βουλή, σε στενή συνεργασία με τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας Ευθύμιο Χριστοδούλου και τον υπουργό Οικονομικών Γιάννη Παλαιοκρασσά, το αποκληθέν τότε, "μίνι ασφαλιστικό". Ήταν μία περιορισμένη, αλλά άμεσα αναγκαία παρέμβαση με την οποία εξειδικεύτηκαν ορισμένες ρυθμίσεις του ν. 1902/90. Καθιερώθηκε, επίσης, η συνταξιοδότηση παθόντων από τρομοκρατικές πράξεις, καταργήθηκαν οι συντάξεις και τα επιδόματα των Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης, συστήθηκε στο ΙΚΑ Ειδικό Σώμα γιατρών Υγειονομικών Επιτροπών, καθορίστηκαν οι αποδοχές της τελευταίας πενταετίας αντί της διετίας για τον υπολογισμό της σύνταξης στο ΙΚΑ και προβλέφθηκε η κατάρτιση πινάκων αναπηριών.

Η ψήφιση του Νόμου 1976/91 ήταν από τις πιο δύσκολες στα Κοινοβουλευτικά χρονικά. Για να ολοκληρωθεί η συζήτηση χρειάστηκαν έξι συνεδριάσεις της Ολομέλειας και σε μία από αυτές, έγιναν 5 ονομαστικές ψηφοφορίες. Σ' αυτή τη συνεδρίαση η συζήτηση ξεκίνησε στις 7:00 το απόγευμα και τελείωσε στις 7:00 το πρωΐ την επόμενη μέρα. Δεν είχε ξαναγίνει τόσο μακρά συνεδρίαση.

Αντιμέτωποι με στείρες αντιδράσεις

Αμέσως μετά την ψήφιση του "μίνι ασφαλιστικού" πιάσαμε δουλειά για τη μεγάλη τομή που θα εξασφάλιζε τη βιωσιμότητα του Ασφα-

λιστικού τουλάχιστον για τις τρεις επόμενες δεκαετίες, θα ανέτρεπε τις μεγάλες αδικίες και θα έφερνε περισσότερη δικαιοσύνη σε ασφαλισμένους και συνταξιούχους.

Είχα κατά νου ότι όλοι οι οικονομολόγοι και ειδικοί αναλογιστές της Κοινωνικής Ασφάλισης αναλύοντας τα ασφαλιστικά συστήματα καταλήγουν στις ίδιες σταθερές και εξετάζουν:

1ον: **<u>Το Δημογραφικό Δείκτη Εξάρτησης</u>**
Δηλαδή τα άτομα άνω των 65 ετών και τον ενεργό πληθυσμό, δηλαδή τις ηλικίες 18 έως 64 ετών.

2ον: **<u>Τον Οικονομικό Δείκτη Εξάρτησης</u>**
Αυτό αφορά τη λειτουργία της αγοράς εργασίας, την υγεία των εργαζομένων και μη εργαζομένων.

3ον: **<u>Τον Ασφαλιστικό Δείκτη Εξάρτησης</u>**
Γενικά τη λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος, τη σχέση ασφαλισμένων και συνταξιούχων, καθώς και θέματα λειτουργίας του ασφαλιστικού συστήματος. Ειδικότερα ζητήματα εισφορών, θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος και άλλα.

4ον: **<u>Το Οικονομικό Ισοζύγιο</u>**
Με κύρια προσέγγιση την οικονομική λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος και τα ποσοστά αναπλήρωσης του εισοδήματος.

Είχα ήδη ακλόνητη την πεποίθηση ότι, για να είναι αποτελεσματικό ένα σύστημα συντάξεων οφείλει να πληροί ορισμένες αρχές:

α) Να είναι επαρκές ώστε να αποτρέπει τη φτώχεια των ηλικιωμένων.

β) Να είναι βιώσιμο.

γ) Να έχει προσαρμοστικότητα στις εκάστοτε διαμορφούμενες συνθήκες οικονομικής συγκυρίας.

δ) Να κατανέμει με τρόπο δίκαιο τους πόρους για συντάξεις και για άλλες κοινωνικές παροχές.

Αυτές ήταν οι αρχές που μας καθοδηγούσαν από την πρώτη στιγμή. Ιδίως μάλιστα η βιωσιμότητα του συστήματος και η δικαιοσύνη για ασφαλισμένους και συνταξιούχους.

Έφτασαν, όμως, ακόμη και οι πρώτες δημοσιεύσεις για το περιεχόμενο του νομοσχεδίου που καταρτίζαμε προκειμένου να ξεκινήσουν μεγάλες κοινωνικές εντάσεις. Κάποιοι είχαν βολευτεί με παροχές που δεν δικαιούνταν και δεν ήθελαν να τις χάσουν. Κάποιοι δημοκοπούσαν ανεύθυνα. Κάποιοι ήθελαν απλά και μόνο να παραπληροφορήσουν για να πλήξουν την κυβέρνηση. Οι απεργιακές κινητοποιήσεις ήταν καθημερινές. Η οδός Σταδίου ήταν τότε σχεδόν καθημερινά –επί μήνες- αποκλεισμένη από διαμαρτυρόμενους για τις αλλαγές που φαινόταν ότι έρχονται. Προτείνονταν, άλλωστε, ρυθμίσεις οι οποίες ήταν βαθιές και εκσυγχρονιστικές, που θα έθιγαν όσους είχαν προνομιακές

εξασφαλίσεις, που θα έβαζαν τέλος σε κραυγαλέες αδικίες.

Μεγάλη εμπλοκή δημιουργήθηκε, λίγο αργότερα, όταν μαζί με τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας Στέφανο Μάνο, ανακοινώσαμε ότι **στο Νόμο που θα ψηφισθεί θα καθιερωθεί η τριμερής χρηματοδότηση στο σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης: του Κράτους, του εργοδότη και των εργαζομένων. Πάγιο και διαχρονικό αίτημα στην Κοινωνική Ασφάλιση.**

Προς μεγάλη έκπληξη –και είναι βεβαίως προς τιμήν του- ο τότε πρόεδρος της ΓΣΕΕ Λάμπρος Κανελλόπουλος, χαιρέτησε τη ρύθμιση αυτή με πρωτόγνωρη γενναιότητα για συνδικαλιστή. Αν διαβάσει κανείς τον Τύπο εκείνης της περιόδου θα δει ότι έγινε ένας κοινωνικός σεισμός. Το ΠΑΣΟΚ, με άμεσο και έμμεσο τρόπο, αποδοκίμασε τον Λάμπρο Κανελλόπουλο, ο οποίος όμως έμεινε σταθερά στη θέση του και επέδειξε ένα παράδειγμα υπεύθυνου συνδικαλιστή.

Στις 31 Αυγούστου 1992, το νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή και στις 2 Σεπτεμβρίου εισήχθη στη Διαρκή Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων. Έγιναν δύο συνεδριάσεις της Επιτροπής την ημέρα εκείνη και άλλη μία την επομένη. Στην Ολομέλεια του Τμήματος Διακοπής εισήχθη στις 8 Σεπτεμβρίου. Ακολούθησαν επτά δραματικές συνεδριάσεις και τέσσερις ονομαστικές ψηφοφορίες.

Στο μεταξύ, από τον Αύγουστο είχε ξεκινήσει και συνεχιζόταν, σχεδόν για ένα μήνα, πολυήμερη απεργία των εργαζομένων της ΔΕΗ, η οποία είχε φέρει το σύστημα ηλεκτροδότησης της χώρας στα όρια της κατάρρευσης.

Απέμειναν άλλες τρεις συνεδριάσεις της Ολομέλειας της Βουλής για να ψηφιστεί το νομοσχέδιο και ο κίνδυνος ενός γενικού black out απειλούσε να τινάξει τα πάντα στον αέρα.

Με φώναξε, τότε, στο γραφείο του ο Πρωθυπουργός, ο οποίος είχε και εκείνος ενημέρωση, ότι βρισκόμασταν ήδη μπροστά στο ενδεχόμενο άμεσης κατάρρευσης του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Ζήτησε να τον ενημερώσω για τα ασφαλιστικά της ΔΕΗ, των ασφαλισμένων του ΟΤΕ, των τραπεζοϋπαλλήλων. Εξήγησα ότι το ζήτημα που προκαλούσε τις αντιδράσεις αυτές ήταν μία ρύθμιση, που επέβαλλε στη ΔΕΗ όριο χρηματοδότησης του ασφαλιστικού των υπαλλήλων και συνταξιούχων τα 35 δις δραχμές το χρόνο, των ασφαλισμένων του ΟΤΕ, πλαφόν επιχορήγησης τα 11 δις δραχμές και ανατροπές στα ασφαλιστικά των τραπεζοϋπαλλήλων. Αυτό δεν το δέχονταν με τίποτα οι εργαζόμενοι και συνταξιούχοι της ΔΕΗ, του ΟΤΕ, των τραπεζοϋπαλλήλων. Όλοι -μαζί και οι εργαζόμενοι στις αστικές συγκοινωνίες της Αθήνας- είχαν βγει στους δρόμους. Οι πάντες ήταν ανυποχώρητοι.

Είπα στον Πρωθυπουργό ότι, εάν κάνουμε πίσω στη ΔΕΗ, στον ΟΤΕ και τους τραπεζοϋπαλλήλους, δεν πρόκειται να προχωρήσει με τίποτε η ασφαλιστική μεταρρύθμιση γιατί αυτό θα έφερνε και από άλλες κοινωνικές ομάδες, ανάλογες ακραίες συμπεριφορές και θα χά-

νονταν όλα. Φτάσαμε, υπογράμμισα, στο τέλος. Μένουν τρείς ακόμη συνεδριάσεις στην Ολομέλεια για να ψηφιστεί ο Νόμος. Οφείλουμε να μην κάνουμε πίσω. Αν αυτό είναι η εντολή σας, δεν θα είμαι εγώ αυτός που θα το ανακοινώσει. Έχετε την παραίτησή μου στη διάθεσή σας από τώρα. Προκειμένου όμως να δώσω διέξοδο ζήτησα από τον Πρωθυπουργό δύο ώρες προθεσμία για να εξετάσω ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης αρχίζοντας από το Ασφαλιστικό της ΔΕΗ.

Επέστρεψα στο υπουργείο και ζήτησα από τα στελέχη του να φέρουν στο γραφείο μου, τη μισθοδοσία κάθε υπαλλήλου της ΔΕΗ και τις συντάξεις που ελάμβαναν οι συνταξιούχοι της και συγχρόνως να ετοιμάσουν 30 αντίγραφα. Επικοινώνησα με το Διοικητή της ΔΕΗ, τον καθηγητή Θέμη Ξανθόπουλο και τον πρόεδρο της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, Νίκο Μπάκουλη. Είπα και στους δύο και έθεσα όρο στον δεύτερο, ότι αν σε μια ώρα δεν έχω απάντηση ότι θα τερματίσουν την απεργία, θα δώσω αμέσως στη δημοσιότητα τα στοιχεία μισθοδοσίας και συντάξεων της ΔΕΗ. Έμειναν και οι δύο άφωνοι με τον αιφνιδιασμό αυτό. Είπα σε μια ώρα και το εννοώ.

Δεν είχε περάσει μισή ώρα και με παίρνει ο Διοικητής της ΔΕΗ και μου αναφέρει ότι κάτι θετικό κινείται στον χώρο των εργαζομένων. Αμέσως μετά με παίρνει ο πρόεδρος της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ και μου ανακοινώνει ότι μέχρι την Κυριακή θα έχει λήξει η πολυήμερη -αν ενθυμούμε καλώς 27 ημερών- απεργία στη ΔΕΗ.

Έτσι και έγινε. Από την Πέμπτη το βράδυ οι απεργοί άρχισαν να χαλαρώνουν τον αποκλεισμό των μονάδων και την Κυριακή στις 20 Σεπτεμβρίου αποφάσισαν να τερματίσουν την απεργία.

Αμέσως μετά πήγα στον Πρωθυπουργό για να τον ενημερώσω. Του είπα τι ακριβώς έκανα και τον βεβαίωσα ότι η απεργία θα λήξει μέχρι την Κυριακή. Για πρώτη φορά μού απευθύνθηκε χρησιμοποιώντας το μικρό μου όνομα :

- Δημήτρη μπράβο. Έκανες σημαντική κίνηση και είχε αποτέλεσμα. Σώθηκε η χώρα από γενική οικονομική κατάρρευση γιατί ένα γενικό black out, θα είχε απροσμέτρητες συνέπειες στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας.

Πέρα, όμως, από τις απεργίες της ΔΕΗ και των άλλων, η κατάθεση του νομοσχεδίου είχε προκαλέσει και έντονες κομματικές αντιδράσεις. Η αντιπολίτευση αγνόησε ουσιαστικά το γεγονός ότι η προωθούμενη μεταρρύθμιση αποσκοπούσε σε ένα κοινωνικά δίκαιο, αποτελεσματικό και βιώσιμο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα και στάθηκε στο γεγονός ότι έθιγε προνόμια και συντεχνίες, τα αποκαλούμενα «κεκτημένα ασφαλιστικά δικαιώματα». Ο τότε αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης Ανδρέας Παπανδρέου, δεσμεύτηκε ότι μόλις γινόταν Πρωθυπουργός, τον πρώτο νόμο τον οποίο θα καταργούσε ήταν ο νόμος για την αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης, τον οποίο είχαν ήδη αρχίσει να αναφέρουν ως “Νόμο Σιούφα”.

Αντιδράσεις, όμως, υπήρχαν και από την πλευρά της κοινοβου-

λευτικής πλειοψηφίας. Και ήταν αναμενόμενο, καθώς αφενός ήταν προφανές το πολιτικό κόστος και αφετέρου είχαμε ήδη διαβεί το ήμισυ της θητείας της κυβέρνησης.

Υπήρξαν, ωστόσο, και συνάδελφοι από όλες τις πτέρυγες της Βουλής που με ενθάρρυναν, παρά τις έντονες αντιδράσεις μέσα και έξω από το Εθνικό Κοινοβούλιο, να προχωρήσω, καθώς δεν υπήρχε καμιά άλλη λύση για τη σωτηρία της Κοινωνικής Ασφάλισης στη χώρα μας. Ανάμεσα στους ομιλητές ήταν μερικοί από τους κορυφαίους πολιτικούς της μεταπολίτευσης. Από τη Νέα Δημοκρατία, ο **Μιλτιάδης Έβερτ,** ο **Αντώνης Σαμαράς,** ο **Αθανάσιος Κανελλόπουλος,** ο **Σταύρος Δήμας,** ο **Κωστής Γιατράκος** Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο **Κώστας Γεωργολιός** εισηγητής του νομοσχεδίου και φυσικά ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών **Στέφανος Μάνος** που με στήριξε αποφασιστικά σε εκείνες τις δύσκολες συνεδριάσεις. Ήταν, επίσης ομιλητές, ο **Κώστας Σημίτης,** ο **Γιώργος Γεννηματάς,** ο **Απόστολος Κακλαμάνης,** ο **Θεόδωρος Πάγκαλος,** ο **Γεράσιμος Αρσένης,** ο **Λευτέρης Βερυβάκης** και ο **Στέφανος Τζουμάκας** από το ΠΑΣΟΚ. Όπως και ο **Φώτης Κουβέλης,** ο **Γρηγόρης Γιάνναρος,** ο **Θανάσης Παφίλης** από την Αριστερά και πολλοί ακόμη.

Τελικά, ύστερα από τις έντονες αντιπαραθέσεις και τις τέσσερις ονομαστικές ψηφοφορίες, η συζήτηση ολοκληρώθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου και το νομοσχέδιο με τον τίτλο «Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις», ψηφίστηκε στο σύνολό του στις 22 Σεπτεμβρίου 1992.

Οι κανόνες της Ασφαλιστικής Μεταρρύθμισης

Από το Σεπτέμβριο του 1992, η πιο τολμηρή ασφαλιστική μεταρρύθμιση αποτελούσε γεγονός. Είχε, ήδη, τεράστιο πολιτικό κόστος, τόσο για τη Νέα Δημοκρατία, όσο και για μένα προσωπικά. Είχαμε, ωστόσο, τη σιγουριά ότι κάναμε, όχι μόνο το αναγκαίο, αλλά και το σωστό. Ήταν άλλωστε μία μεταρρύθμιση απολύτως αναγκαία για τη βιωσιμότητα του Ασφαλιστικού Συστήματος, την αποτροπή της επαπειλούμενης δημοσιονομικής εκτροπής, την αποκατάσταση της δικαιοσύνης και την παροχή ασφάλειας στους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους, στις τότε και τις μετέπειτα γενιές. Μια μεταρρύθμιση διορατικότητας και ευθύνης, με απόλυτο σεβασμό τόσο στην αρχή της αναλογικότητας και της ανταποδοτικότητας, όσο και στο κοινό αίσθημα περί δικαίου. Μια ριζοσπαστική, αλλά με ήπιο χαρακτήρα μεταρρύθμιση, που ακολουθούσε κανόνες λογικής και δικαιοσύνης. Θέσπιζε σύστημα με ενιαία δομή, κοινά χαρακτηριστικά και κοινούς κανόνες. Ανάμεσα στ' άλλα…

- Θεμελίωνε ένα σύστημα τίμιο, απλό και διαφανές. Δίχως παράθυρα, ευνοημένους και αδικημένους.

- Εξασφάλιζε τους ίδιους όρους για τους εργαζομένους όπου και εάν εργάζονται, στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα.
- Διασφάλιζε τη βιωσιμότητα του συστήματος τουλάχιστον για τρείς δεκαετίες, για όσους ήταν ασφαλισμένοι μέχρι της 31.12.1992 και για τους εισερχόμενους στην Κοινωνική Ασφάλιση από 1.1.1993 τουλάχιστον μέχρι το 2060.
- Εδραίωνε την κοινωνική αλληλεγγύη, τόσο μεταξύ των γενεών, όσο και μεταξύ των ασφαλισμένων της ίδιας γενιάς.
- Κατοχύρωνε την ισότητα στη συμμετοχή και δικαιοσύνη στις παροχές.
- Λάμβανε ειδική μέριμνα για μητέρες με ανήλικα ή με τρία παιδιά.
- Θέσπιζε ενιαίους κανόνες για την απασχόληση συνταξιούχων ανεξάρτητα από το φορέα συνταξιοδότησης και το είδος εργασίας.

Οι βασικές κατευθύνσεις για την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος ήταν δύο:

Πρώτον, δημιουργήθηκε ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα καθολικής εφαρμογής για τους εισερχόμενους στην Κοινωνική Ασφάλιση από 1.1.1993 και μετά.

Το ποσοστό αναπλήρωσης του εισοδήματος για κάθε συνταξιούχο θα ανερχόταν στο 60% των συντάξιμων αποδοχών από την Κύρια σύνταξη και 20% από την Επικουρική.

Η κατώτερη σύνταξη των Ταμείων ήταν εκείνη η οποία προέκυπτε από τις ασφαλιστικές εισφορές. Η πρόβλεψη ήταν αναγκαία για λόγους δικαιοσύνης και βιωσιμότητας της Κοινωνικής Ασφάλισης. Εάν στο πλαίσιο της Κοινωνικής Πολιτικής οι κυβερνήσεις ήθελαν μεγαλύτερες συντάξεις αναλάμβαναν την ευθύνη να χρηματοδοτούν τα Ταμεία από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, λαμβάνοντας ταυτόχρονα τα μέτρα εκείνα που θα απέτρεπαν τη διόγκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Η επικουρική σύνταξη θα έφτανε στο 20% των συντάξιμων αποδοχών. Και αυτό γιατί παρατηρήθηκε το φαινόμενο, με ποσοστά επικουρικής σύνταξης που έφταναν στο 50% της Κύριας, ο ασφαλισμένος να παίρνει περισσότερα χρήματα ως συνταξιούχος από ό,τι ως εργαζόμενος.

Τα ποσοστά αναπλήρωσης τόσο για την Κύρια όσο και για την Επικουρική σύνταξη προέκυπταν από όλες τις μελέτες της Αναλογιστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου, αλλά και από τις εκθέσεις των εμπειρογνωμόνων από τη Μεγάλη Βρετανία και τη Γερμανία, τους οποίους είχα φέρει για τεχνική βοήθεια, ύστερα από παράκληση στις Κυβερνήσεις των δύο χωρών.

Τα ποσοστά αναπλήρωσης τόσο για την Κύρια όσο και για την Επικουρική σύνταξη, όπως προβλέπονταν από το νόμο 2084/92 καταργήθηκαν μετά το 1994.

Το ποσοστό αναπλήρωσης για την Κύρια σύνταξη μετά το 1994,

έγινε 70%, ενώ το 2012, ψηφίστηκε ρύθμιση που το κατεβάζει στο 65% από το 2018 και μετά.

Δεύτερον, θεσπίστηκαν μεταβατικές διατάξεις για την εκλογίκευση και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, στο οποίο υπάγονταν όσοι ασφαλίστηκαν μέχρι την 31.12.1992. Γι' αυτούς το ποσοστό αναπλήρωσης παρέμεινε στο 80% του συντάξιμου μισθού.

Η δημιουργία δύο διαφορετικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης κατακρίθηκε από πολλούς, ότι μετακυλύει τα βάρη των παλαιών γενεών στις νέες γενεές. Αυτό ήταν πράγματι γεγονός και το ξέραμε πολύ καλά. Όμως! Με τις κρατούσες τότε κοινωνικές συνθήκες και τη στάση που τήρησε η τότε αντιπολίτευση και τα εξ' αυτής εξαρτώμενα συνδικάτα, προκειμένου τα τελευταία να διατηρήσουν τα "κεκτημένα τους", για τις προνομιούχες ομάδες τις οποίες εκπροσωπούσαν, δεν μπορούσε εκείνη τη στιγμή να γίνει κάτι παραπάνω.

Αρχές του νέου ασφαλιστικού συστήματος

Το ασφαλιστικό σύστημα στη Χώρα μας είναι αναδιανεμητικό, όπως και στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης και γενικότερα του κόσμου. Κάθε γενιά συνεισφέρει με τις εισφορές της για την πληρωμή των συντάξεων και λοιπών παροχών της προηγούμενης γενιάς. Αυτός είναι ο χρυσός κανόνας των αναδιανεμητικών συστημάτων και βασίζεται στη σχέση εργαζομένων προς συνταξιούχων, με αναλογία 4,5 εργαζόμενοι προς έναν συνταξιούχο. Αυτόν τον κανόνα επιδιώξαμε να θεμελιώσουμε και στο ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα. Στηριχθήκαμε, για το σκοπό αυτό, σε συγκεκριμένες αρχές. Ανάμεσα στ' άλλα το ασφαλιστικό σύστημα που καθιερώθηκε…

α) Κάλυπτε όλους τους απασχολούμενους, είτε ήταν μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, είτε δημόσιοι υπάλληλοι, είτε ελεύθεροι επαγγελματίες, είτε αυτοαπασχολούμενοι. Εξαιρούνταν μόνο οι ασφαλισμένοι του Ο.Γ.Α., (αγρότες), και του Ν.Α.Τ., (ναυτικοί).

β) Θέσπιζε την τριμερή χρηματοδότηση για τους ασφαλισμένους που θα εντάσσονταν σε εργασιακό καθεστώς από 1.1.1993. για την κύρια σύνταξη και την ασθένεια, με αναλογία 2/9, για τον ασφαλισμένο, 4/9 για τον εργοδότη και 3/9 για το Κράτος, ικανοποιώντας και κατοχυρώνοντας νομοθετικά ένα μακροχρόνιο αίτημα των εργαζόμενων. Επίσης, επέβαλλε στο Δημόσιο την υποχρέωση καταβολής εργοδοτικής εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση των δημοσίων υπαλλήλων.

γ) Καθιέρωνε ενιαίες εισφορές και ενιαίες προϋποθέσεις για τη θεμελίωση των ασφαλιστικών παροχών.

δ) Καταργούσε την πολυασφάλιση και θέσπιζε υποχρεωτική ασφάλιση σε ένα μόνο φορέα κύριας σύνταξης, ένα φορέα επικουρικής σύνταξης και ένα φορέα ασθενείας και εφάπαξ παροχών.

ε) Καθιέρωνε την ισότητα των δύο φύλων, ως προς τα όρια ηλικίας και τις παροχές, λαμβάνοντας όμως ειδική μέριμνα για τη μητέρα ανήλικων παιδιών, όπως και για τη μητέρα με τρία και πλέον παιδιά.

στ) Θέσπιζε ενιαίους κανόνες για την απασχόληση των συνταξιούχων.

ζ) Εξίσωνε το ύψος των οικογενειακών επιδομάτων ανεξαρτήτως του ύψους της καταβαλλόμενης σύνταξης.

η) Θέσπιζε την αρχή της ανταποδοτικότητας στον υπολογισμό των παροχών, ενώ παράλληλα, εδραίωνε την αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης, τόσο μεταξύ των γενεών, όσο και μεταξύ των ασφαλισμένων της ίδιας γενεάς.

θ) Καθόριζε ενιαία τους χρόνους ασφάλισης που λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

ι) Απέβλεπε, ανάμεσα στ' άλλα, στη θεραπεία του δημογραφικού προβλήματος, με τη θέσπιση μειωμένων ορίων ηλικίας για τη μητέρα τριών και πλέον παιδιών και την προοδευτική αύξηση των οικογενειακών επιδομάτων.

Παρεμβάσεις με διορατικότητα και τόλμη

Για την εκλογίκευση και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί στις αρχές της δεκαετίας του '90, ήταν ανάγκη να υπάρξει διορατικότητα, αλλά και τόλμη. Ήταν, ταυτόχρονα, ανάγκη να μη θιγούν ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα και να μην ανατραπούν μακροχρόνιοι οικογενειακοί προγραμματισμοί. Ήταν, όμως, επιβεβλημένα και πρόσθετα μέτρα, οργανωτικά και διοικητικά, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ασφαλιστικών φορέων.

Οι κυριότερες παρεμβάσεις που έγιναν στις κατευθύνσεις αυτές είναι:

α) Χρηματοδότηση: Θεσπίστηκε η συμβολή όλων των εργαζομένων, αλλά και των συνταξιούχων στη χρηματοδότηση του ασφαλιστικού συστήματος. Έτσι, μεγάλες κοινωνικές ομάδες, οι οποίες μέχρι τότε δεν κατέβαλλαν εισφορές ή κατέβαλλαν πολύ μειωμένες εισφορές, υποχρεώθηκαν στην καταβολή εισφορών τουλάχιστον ίσων με εκείνες των ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α.

β) Χρονικές προϋποθέσεις - όρια ηλικίας: Αυξάνονταν προοδευτικά σε βάθος χρόνου οι ελάχιστες χρονικές προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας των ασφαλισμένων, όπου αυτά ήταν προκλητικά μικρά. Έτσι, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι χρονικές προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας των παλαιών ασφαλισμένων εξισώνονταν με τις αντίστοιχες προϋποθέσεις των νέων ασφαλισμένων, με μόνη διαφοροποίηση το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης λόγω 35ετίας.

γ) Συντάξιμες αποδοχές: Δεν θίγονταν οι συντάξιμες αποδοχές, αλλά σταδιακά καταργούνταν ο συνυπολογισμός των δώρων εορτών και του επιδόματος αδείας, δεδομένου ότι ο συνυπολογισμός τους στις συντάξιμες αποδοχές είχε σαν αποτέλεσμα την αλυσιδωτή διόγκωση των συντάξεων πέραν του 80%.

δ) Ποσά συντάξεων: Δεν επιβαλλόταν καμία μεταβολή στο ύψος των συντάξεων των παλαιών ασφαλισμένων, αλλά αφενός θεσπίζονταν προσαύξηση των συντάξεων πέραν των 35 ετών, καθώς και προσαύξηση των κατώτατων ορίων του Ι.Κ.Α., για χρόνο ασφάλισης πέραν των 4.500 ημερών εργασίας και αφετέρου θεσπίζονταν ανώτατο όριο, ίδιο για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

ε) Επικουρική σύνταξη: Εναρμονίζονταν οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των επικουρικών φορέων προς τους φορείς Κύριας ασφάλισης και παράλληλα εξισώνονταν η εισφορά των ασφαλισμένων με εκείνη του εργοδότη. Οι υφιστάμενοι κοινωνικοί πόροι υπέρ των φορέων επικουρικής ασφάλισης πάγωναν στο ύψος του 1992 και τα επιπλέον ποσά περιέρχονταν, υπέρ του Λ.Α.Φ.Κ.Α (Λογαριασμός Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης) που δημιουργήθηκε για πρώτη φορά.

στ) Εφάπαξ παροχές: Μειώνονταν σταδιακά από 1.1.1993 η εργοδοτική εισφορά, όπου υπήρχε, κατά το 1/10 κάθε χρόνο, μέχρι μηδενισμού της, ώστε η χορήγηση του εφάπαξ βοηθήματος να στηρίζεται αποκλειστικά σε εισφορές των ασφαλισμένων. Επίσης, καταργούνταν σταδιακά από 1.1.1993 οι υφιστάμενοι κοινωνικοί πόροι υπέρ των ταμείων αυτών και τα εισπραττόμενα ποσά περιέρχονταν στον Λ.Α.Φ.Κ.Α. Τέλος, θεσπίστηκε ανώτατο όριο εφάπαξ παροχής από τα ταμεία, που λόγω κοινωνικών πόρων, εργοδοτικών εισφορών και λοιπών επιχορηγήσεων χορηγούσαν υψηλές παροχές.

ζ) Κοινωνικοί Πόροι: Δρομολογήθηκε, μέσω του ΛΑΦΚΑ, αναδιανομή των υφιστάμενων κοινωνικών πόρων που είχαν θεσπισθεί υπέρ ορισμένων ομάδων, αντί της κατάργησής τους. Προς το σκοπό αυτό, οι υφιστάμενοι κοινωνικοί πόροι υπέρ των φορέων κύριας και επικουρικής σύνταξης, με ορισμένες εξαιρέσεις, πάγωσαν στο ύψος των εισπραχθέντων ποσών το έτος 1992 και τα επιπλέον ποσά αποδίδονταν στον Λ.Α.Φ.Κ.Α. Αντιθέτως, οι υφιστάμενοι κοινωνικοί πόροι υπέρ των φορέων που χορηγούν εφάπαξ παροχές, μειώνονταν σταδιακά από 1.1.1993 κατά το 1/8 κάθε έτος και τα ποσά της μείωσης περιέρχονταν στον Λ.Α.Φ.Κ.Α.

η) Μέτρα Οργανωτικά: Για την καλύτερη οργάνωση και αποτελεσματικότητα των ασφαλιστικών οργανισμών, θεσπίστηκαν τα παρακάτω μέτρα:

- Παρασχέθηκε εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να εντάσσει τα Ταμεία Πρόσθετης

Ασφάλισης και Ασθενείας ως αυτοτελείς κλάδους στα Ταμεία Κύριας Σύνταξης.

- Συστήθηκαν θέσεις συντονιστών διοίκησης στα Ταμεία που δεν είχαν θέση Γενικού Διευθυντού και στα οποία λειτουργούσαν τουλάχιστον δύο Διευθύνσεις.
- Συγκροτήθηκε το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας (Ε.Σ.Κ.Α.).
- Καθιερώθηκε ο υποχρεωτικός ετήσιος έλεγχος της διαχείρισης από ορκωτούς ελεγκτές.
- Θεσπίστηκαν συγκεκριμένες ημερομηνίες για την κατάρτιση του Κοινωνικού Προϋπολογισμού και την υποχρεωτική κατάθεσή του στη Βουλή για ενημέρωση του Κοινοβουλίου.
- Θεσπίστηκε υποχρέωση των ασφαλιστικών Οργανισμών να καταρτίζουν αναλογιστικές μελέτες ανά 5ετία.
- Καθιερώθηκε, με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής, υποχρέωση των εργοδοτών να προσκομίζουν βεβαίωση εξόφλησης των ασφαλιστικών εισφορών για τη θεώρηση των φορολογικών τους βιβλίων.
- Δημιουργήθηκε το Εθνικό Μητρώο Ασφαλισμένων, Συνταξιούχων και Εργοδοτών, με στόχο το μηχανογραφικό εκσυγχρονισμό των ταμείων.
- Ορίστηκαν ρητές ημερομηνίες για την καταβολή των δώρων εορτών, χωρίς να απαιτείται από 1.1.1993 –όπως γινόταν μέχρι τότε- η έκδοση κάθε φορά Υπουργικής Απόφασης.

Με το άρθρο 21 το Τ.Α.ΚΕ., το Ταμείο Ασφάλισης του Ορθοδόξου Εφημεριακού Κλήρου, τόσο στον Κλάδο Σύνταξης, όσο και στον Κλάδο Ασθένειας, έπαυσε να λειτουργεί αφού δεν μπορούσε να παράσχει καμία παροχή. Η ασφαλιστική κάλυψη του εφημεριακού κλήρου και των οικογενειών τους, τόσο για σύνταξη, όσο και για ασθένεια, από 1.1.1993, μεταφέρθηκε στο Δημόσιο. Επρόκειτο για τη σημαντικότερη στήριξη της Εκκλησίας και της Ορθοδοξίας.

Η μετάβαση στη Μεταρρύθμιση

Βασική αρχή της Δημοκρατίας, ρητά κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα υπογραμμίζει ότι οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον των νόμων. Οι νόμοι, ωστόσο, και οι διάσπαρτες διατάξεις που αφορούσαν στην Κοινωνική Ασφάλιση είχαν διαχωρίσει τους Έλληνες σε πατρικίους και πληβείους, σε προνομιούχους και έντονα αδικημένους.

Άλλοι κατέβαλλαν μεγάλες εισφορές και εισέπρατταν λίγα και άλλοι εισέπρατταν πολλαπλάσια των όποιων εισφορών τους. Άλλοι συνταξιοδοτούνταν στα 35 χρόνια ηλικίας και άλλοι στα 35 χρόνια εργασίας. Άλλοι, προσποιούμενοι τους ανάπηρους, στερούσαν πόρους

από όσους είχαν πραγματική ανάγκη. Άλλοι είχαν λιγοστές παροχές βασισμένες στις δικές τους εισφορές και άλλοι προκλητικά υψηλές που καλύπτονταν από τις εισφορές του κοινωνικού συνόλου. Εκατομμύρια Έλληνες δεν έπαιρναν καθόλου εφάπαξ και άλλοι λάμβαναν εφάπαξ πολλών εκατομμυρίων δραχμών με εισφορές του Έλληνα φορολογουμένου.

Βασικός γνώμονας της μεταρρύθμισης που τολμήσαμε ήταν η άρση των αδικιών του παρελθόντος και η ανταπόκριση στην αρχή ότι οι Έλληνες είναι ίσοι στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις.

- Υιοθετήθηκαν κοινές αρχές για όλους τους ασφαλισμένους ανεξάρτητα από φορέα ασφάλισης, χωρίς να δημιουργούνται νέες προνομιούχες ομάδες.
- Αντιμετωπίστηκαν χρόνιες παθογένειες και αδικίες και μπήκε φραγμός στο έως τότε καθεστώς ασφαλιστικής ασυδοσίας.
- Διατηρήθηκαν για όσους ήσαν ασφαλισμένοι οι όροι, οι συνθήκες και οι παροχές που είχαν.
- Δεν μεταβλήθηκαν τα κατώτερα όρια συντάξεων των τότε ασφαλισμένων.
- Η μετάβαση έγινε σε βάθος χρόνου κατά τρόπο ήπιο και κοινωνικά δίκαιο, χωρίς να θιγούν ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.
- Η αύξηση των ορίων ηλικίας επετεύχθη με ομαλό τρόπο.

Δόθηκε χρόνος, μια 5ετία μέχρι το 1997, χωρίς καμία αύξηση των ορίων ηλικίας και μετά, από την 1.1.1998, αυξάνονταν τα όρια ηλικίας ανά εξάμηνο κάθε έτος, για να φθάσουμε τα 65 χρόνια για τους άνδρες και τα 60 χρόνια για τις γυναίκες, που βρίσκονταν στο ασφαλιστικό σύστημα μέχρι 31.12.1992, από όλα τα ταμεία.

Δεν άλλαξαν:

- Ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης με τα τριακοστά πέμπτα, η αναπλήρωση του εισοδήματος στο 80% για την κύρια και μέχρις 20% για την επικουρική.
- Η έξοδος χωρίς όριο ηλικίας όπως πρόβλεπε ο νόμος 1902/91.
- Η τριακονταπενταετία για έξοδο χωρίς όριο ηλικίας
- Η συνταξιοδότηση των μητέρων με 3 παιδιά.
- Δρομολογήθηκε –με την καθολική καθιέρωση ομοιόμορφων κατά το δυνατό ασφαλίστρων- η οικονομική εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος έτσι ώστε σύντομα να μπορεί να βελτιώσει αισθητά τις παροχές του.

Θεσπίστηκαν ρυθμίσεις υγιούς ασφαλιστικής κάλυψης όπως :

- Συμμετοχή του Κράτους στην Κοινωνική ασφάλιση ΟΛΩΝ των Ελλήνων για κύρια σύνταξη και για υγεία.
- Παροχή σύνταξης σε ΟΛΟΥΣ τους ανασφάλιστους Έλληνες στα 65 χρόνια από τα 68, που ίσχυε μέχρι τότε.
- Υπολογισμός της σύνταξης ανάλογα με τα χρόνια δουλειάς. Μέχρι τότε στο ΙΚΑ ασφαλισμένοι με 4.500 ημερομίσθια ως και περισ-

σότερα από 9.000 ημερομίσθια έπαιρναν την ίδια σύνταξη, δηλαδή τα κατώτατα όρια. Από 1.1.1993 και μετά στους νέους συνταξιούχους χορηγήθηκε προσαύξηση για κάθε 300 ημερομίσθια πάνω από τα 4.500.*

- Πλήρης εφαρμογή των αρχών της διαδοχικής ασφάλισης.
- Ενιαίος καθορισμός των χρόνων ασφάλισης που θα λαμβάνονταν υπόψη για τη συνταξιοδότηση.
- Ενιαίοι κανόνες για την απασχόληση συνταξιούχων από οποιονδήποτε φορέα και αν συνταξιοδοτούνταν και ανεξάρτητα από το είδος εργασίας που παρείχαν.
- Καθιέρωση για πρώτη φορά της πρόωρης συνταξιοδότησης μετά το 1998 για το Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα, με την οποία μπορούσε κάποιος να βγαίνει στη σύνταξη 5 χρόνια νωρίτερα από το όριο ηλικίας των 65 ετών για τους άνδρες και 60 ετών για τις γυναίκες.

*** Παραδείγματα Ποσών Σύνταξης**
Ανάλογα με Ημερομίσθια

1. 8η Κλάση

α) 8.100 ημέρες εργασίας

Με τα ισχύοντα: ποσόν σύνταξης 71.580 δρχ. Το ποσόν αυτό θα εδικαιούτο και με 4.500 ημέρες εργασίας.

Με την ψηφισθείσα διάταξη: ποσόν σύνταξης + προσαύξηση 1% επί του τεκμαρτού μισθού της κλάσης για κάθε 300 ημέρες πέραν των 4.500 =

$$= 71.580 + 1\% \times 107.000 \times \frac{8.100 - 4.500}{300} =$$

= 71.580 + 12.840 = **84.420 δρχ.**

β) 9.900 ημέρες εργασίες

Με τα ισχύοντα: προσαύξηση = 76.398

Μετά την ψηφισθείσα διάταξη: ποσόν σύνταξης = κατώτατο όριο + προσαύξηση όπως παραπάνω =

$$= 71.580 + 1\% \times 107.000 \times \frac{9.900 - 4.500}{300} =$$

= 71.580 + 19.260 = **90.840 δρχ**.

2. 15η Κλάση

α) 6.000 ημέρες εργασίας

Με τα ισχύοντα: ποσόν σύνταξης 74.900 δρχ.

Μετά την ψηφισθείσα διάταξη: ποσόν σύνταξης = κατώτατο όριο + προσαύξηση όπως παραπάνω =

$$= 71.580 + \frac{6.000 - 4.500}{300} \times 1\% \times 187.250 =$$

= 71.580 + 9.363 = **80.943 δρχ.**

β) 9.900 ημέρες εργασίες

Με τα ισχύοντα: ποσόν σύνταξη = 107.669

Μετά την ψηφισθείσα διάταξη: ποσόν σύνταξης = κατώτατο όριο + προσαύξηση όπως παραπάνω =

$$= 71.580 + \frac{9.000 - 4.500}{300} \times 1\% \times 187.250 =$$

= 71.580 + 28.088 = **99.668 δρχ.**

Επειδή το ποσό αυτό είναι μικρότερο αυτού των ισχυόντων, θα λάβει 107.669 δρχ.

Το κόστος της εξυγίανσης

Αναντίλεκτα, η διάσωση ενός συστήματος που βρίσκεται σε κατάρρευση απαιτεί εντοπισμό και θεραπεία των αιτιών που το είχαν πάει ως εκεί. Απαιτεί νέους θεσμούς και αυστηρούς κανόνες, που θα διασφαλίζουν την εξυγίανση και τη βιωσιμότητά του. Απαιτεί, όμως, και άρση των προκλητικών αδικιών. Απαιτεί, θυσίες, που να είναι, όμως, δίκαια επιμερισμένες.

Δώσαμε έμφαση σε όλα. Εργαστήκαμε εντατικά και αφιερώσαμε πολλές ώρες μελέτης και διαβούλευσης ώστε να πετύχουμε, στο μέγιστο βαθμό, όλα τα παραπάνω.

- Το μεγαλύτερο βάρος ανέλαβε το Κράτος. Ρύθμισε τα χρέη των ασφαλιστικών οργανισμών ύψους 600 δισ. δρχ. Εξακολούθησε να επιχορηγεί τους ελλειμματικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς και αναλάμβανε το 1/3 των εισφορών για κύρια σύνταξη και υγεία για όσους θα ασφαλίζονταν από 1.1.1993.
- Αυξήθηκε για τους εργοδότες η εισφορά για την ασφάλιση των εργαζομένων.
- Καθιερώθηκε εισφορά για την κύρια σύνταξη στους δημοσίους υπαλλήλους, που δεν πλήρωναν μέχρι τότε καθόλου και αυξήθηκε η εισφορά τους για την υγεία.
- Οι εργαζόμενοι των ομάδων με τα πολλά ασφαλιστικά προνόμια καθιερώθηκε να συμμετέχουν ανάλογα στο κόστος, μειώνοντας έτσι το βάρος του κοινωνικού συνόλου.
- Η κατανομή των κοινωνικών πόρων, δηλαδή αυτά που πληρώνουν οι πολλοί για τους λίγους, έγινε κατά τρόπο δικαιότερο.

Νέοι θεσμοί - Πορεία ανόρθωσης

Η διασφάλιση της βιωσιμότητας, της ορθολογικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των ασφαλιστικών Ταμείων αποτελούσε βασικό στόχο της μεταρρύθμισης που τολμήσαμε. Επιδιώκαμε πρώτ' απ' όλα,

να σταματήσουμε την κατάρρευση που είχε ήδη ξεκινήσει και να αποτρέψουμε την πλήρη χρεοκοπία. Επιδιώκαμε να εξασφαλίσουμε την τακτική και ομαλή καταβολή των συντάξεων που γινόταν εφικτή μόνον εάν και εφόσον βρίσκονταν δανεικά. Επιδιώκαμε, ταυτόχρονα, να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα του συστήματος τουλάχιστον για τις επόμενες τρεις δεκαετίες. Αλλά και να βάλουμε τις βάσεις στις οποίες θα στηριζόταν ένα ευρύτερο, μεσοπρόθεσμο σχέδιο πλήρους αναμόρφωσης του συστήματος. Δεν δίναμε λύσεις στα πάντα, αλλά βάζαμε στέρεα θεμέλια για τα επόμενα βήματα. Ιδίως, μάλιστα, για τη σταδιακή αντιμετώπιση του πολυκερματισμού του συστήματος, την πάταξη της σπατάλης και της εισφοροδιαφυγής, τον περιορισμό της αφόρητης ταλαιπωρίας για ασφαλισμένους και συνταξιούχους. Για όλα αυτά, καθιερώθηκαν νέοι θεσμοί και θεσπίστηκαν μέτρα ελέγχου και διαφάνειας. Ήταν, πρωτίστως:

- Η πρόβλεψη ομαδοποιήσεων των Ταμείων, με στόχο τη δημιουργία μεγάλων οργανισμών. Αλλά και η σύσταση σε όλους τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που ήσαν Ν.Π.Δ.Δ., υπηρεσιών Πληροφορικής, Επιθεώρησης, Ταμείου και Νομικών Υποθέσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την εύρυθμη λειτουργία τους. Αλλά και την προετοιμασία τους για τα επόμενα βήματα της ομαδοποίησης και κατόπιν της συνένωσης, που θα οδηγούσε σε λιγότερα και ισχυρότερα Ταμεία.
- **Η δημιουργία Μητρώου Ασφαλισμένων, Συνταξιούχων και Εργοδοτών σε κάθε φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης. Συνέπεια αυτής της ρύθμισης ήταν η καθιέρωση του ΑΜΚΑ, του Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης. Μία πρωτοποριακή ρύθμιση, που στόχο είχε –και αυτό ήταν το σχέδιό μου- να καταστεί ο αριθμός αυτός μοναδικός για κάθε πολίτη, έτσι ώστε να υποκατασταθεί τόσο ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) όσο και ο αριθμός Αστυνομικής Ταυτότητας (ΑΤ).**
- Η ίδρυση Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης στο οποίο προήδρευε ο Διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος. Σ' αυτό συμμετείχαν, η Γ.Σ.Ε.Ε., η ΑΔΕΔΥ, η ΕΕΣΕ, η ΓΣΕΒΕ, ο ΣΕΒ, η ΣΥΔΑΣΕ, η ΓΕΣΑΣΕ, η Ένωση Επιμελητηρίων και εκπρόσωποι των Πανελληνίων Οργανώσεων Επιστημόνων. Επρόκειτο για νέο θεσμό στην Ελλάδα κατά τα πρότυπα άλλων χωρών στις οποίες είχε δοκιμασθεί και είχε αποδώσει θετικά αποτελέσματα. Με τη βοήθεια του Συμβουλίου δημιουργήθηκε η ελπίδα ότι θα δοθούν οι πλέον σωστές λύσεις στα προβλήματα της κοινωνικής ασφάλισης.
- Η θέσπιση υποχρέωσης για κατάθεση του Κοινωνικού Προϋπολογισμού στη Βουλή με στόχο την ενημέρωση του Σώματος για τα οικονομικά των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Μέχρι τότε ο Κοινωνικός Προϋπολογισμός εκδιδόταν χωρίς καν νομοθετική πρόβλεψη.

- Η θέσπιση υποχρέωσης για κατάρτιση, κάθε 5 χρόνια, αναλογιστικών μελετών για τα οικονομικά των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες και θα καταθέτονταν στη Βουλή. Η σημασία της νέας αυτής υποχρέωσης είναι προφανής, με δεδομένο ότι μέχρι τότε οι περισσότερες νομοθετικές ρυθμίσεις γίνονταν περιστασιακά και άναρχα χωρίς οικονομική στήριξη, με αποτέλεσμα η κοινωνική ασφάλιση να αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα.
- Η θέσπιση αυστηρών διατάξεων για την πιστή τήρηση των παραπάνω. Προβλεπόταν, συγκεκριμένα, ότι Διοικητικά Συμβούλια, τα οποία δεν θα κατέθεταν έγκαιρα τους προϋπολογισμούς και τους απολογισμούς-ισολογισμούς θα εξέπιπταν αυτοδικαίως με άμεση λήξη της θητείας τους, η οποία και δεν θα μπορούσε να ανανεωθεί.
  Η θέσπιση των προθεσμιών αυτών κρίθηκε απαραίτητη αφενός για να γίνεται η πραγματοποίηση των δαπανών και εισπράξεων βάσει εγκεκριμένου προϋπολογισμού και αφετέρου για να υπάρχουν έγκαιρα τα απαραίτητα στοιχεία προς δημοσίευση. Υπήρχαν Ταμεία που δεν είχαν υποβάλει προς έγκριση απολογισμούς-ισολογισμούς επί 15 χρόνια.
- Η καθιέρωση ελέγχου των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ακόμη όλους τους φορείς θα ήλεγχαν ορκωτοί ελεγκτές και οι εκθέσεις τους θα κατατίθεντο στη Βουλή. Σκοπός της ρύθμισης αυτής ήταν η καλύτερη διασφάλιση της ομαλής διαχείρισης των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία παρουσίαζε τεράστια προβλήματα.
- Η πρόβλεψη σύμφωνα με την οποία όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς θα εισέπρατταν τις απαιτήσεις τους σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων. Έτσι οι φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης θα εξασφάλιζαν με τον προσφορότερο τρόπο την είσπραξη των απαιτήσεών τους. Μέχρι τότε ο κάθε οργανισμός διεκδικούσε τις απαιτήσεις του σύμφωνα με τις διατάξεις που προέβλεπε το καταστατικό του, με αποτέλεσμα να μην είναι αποτελεσματικός ο μηχανισμός είσπραξής τους.
- Η θέσπιση μέτρων για την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής. Καθιερώθηκε υποχρέωση των ασφαλισμένων να προσκομίζουν βεβαίωση εξόφλησης των ασφαλιστικών υποχρεώσεών τους για να μπορούν να θεωρήσουν τα φορολογικά βιβλία και στοιχεία τους. Θεσπίστηκε, επίσης, διάταξη με την οποία οι ασφαλισμένοι του Ταμείου Συντάξεως Αυτοκινητιστών, κάθε χρόνο, για να περάσουν τα αυτοκίνητά τους από τα ΚΤΕΟ, έπρεπε να προσκομίζουν βεβαίωση ότι εξόφλησαν τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις τους. Η ρύθμιση αυτή μαζί με την εφαρμογή του ΚΕΔΕ έλυσε αποτελεσματικά το πρόβλημα της είσπραξης των εσόδων των Ταμείων.
- Η καθιέρωση δυνατότητας των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης να

συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις για τη διεκπεραίωση εργασιών, του ενός από τον άλλο, με εργολαβικό αντάλλαγμα. Στόχος ήταν, επίσης, η πάταξη της εισφοροδιαφυγής, η οποία ήταν εκτεταμένη, κυρίως λόγω της σοβαρής έλλειψης προσωπικού που είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία σύλληψης των εισφορών που διέφευγαν.

- Η καθιέρωση ενιαίου Λογιστικού Συστήματος για όλους τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, δεδομένου ότι, έως τότε η λογιστική απεικόνιση γινόταν στον κάθε οργανισμό ανάλογα με τις διατάξεις του καταστατικού του.
- Η θέσπιση ρυθμίσεων για μία ενιαία άσκηση πολιτικής από τους Ασφαλιστικούς Φορείς.
  Ο Υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα συνυπέγραφε πλέον όλες τις κανονιστικές πράξεις που αφορούσαν ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα για όλους τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που υπάγονται στην αρμοδιότητα άλλων Υπουργείων.
  Για τον ίδιο σκοπό και προκειμένου να σταματήσει η αναρχία στις αυξήσεις συντάξεων, χρειάζονταν πλέον και απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων. Μέχρι τότε οι φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης χορηγούσαν αυξήσεις ανάλογα μόνο με την οικονομική τους δυνατότητα, εκτός αν με νόμο προβλεπόταν κάποιος άλλος τρόπος όπως στο ΙΚΑ και τα Ειδικά Ταμεία.
  Καθορίζονταν επίσης κατά τρόπο πάγιο οι προϋποθέσεις και τα ποσά που δικαιούνται οι συνταξιούχοι ως δώρα εορτών, τα οποία θα χορηγούνταν πλέον χωρίς να απαιτείται κάθε φορά σχετική απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Η καθιέρωση για τους ασφαλιστικούς φορείς δυνατότητας να δημιουργηθούν υπηρεσίες εντελλομένων εξόδων για να ελέγχονται αποτελεσματικά οι δαπάνες τους. Στόχος ήταν η διασφάλιση της νομιμότητας των πληρωμών.
- Η δημιουργία Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης για να καλύπτει ελλείμματα, μέχρι να ισορροπήσει το όλο σύστημα. Πόροι του Λογαριασμού ήσαν α) ποσά από κοινωνικούς πόρους και β) εφάπαξ εισφορά 10% από τα κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδας χρηματικά διαθέσιμα και χρεόγραφα των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης που είχαν κοινωνικούς πόρους. Σκοπός του Λογαριασμού ήταν η εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών πόρων στους λιγότερο προικισμένους οικονομικά φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.
- Η ρύθμιση σύμφωνα με την οποία όλες οι δαπάνες που επέβαλλε το Κράτος στους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης για άσκηση Αναπτυξιακής και Προνοιακής πολιτικής, θα ισχύουν μόνον εφ' όσον εγγράφονται οι ανάλογες πιστώσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Η ρύθμιση αυτή θα προστάτευε αποτελεσματικά τα οικονομικά των Ταμείων.

- **Η θέσπιση υποχρέωσης του Κράτους να πληρώνει εφ' εξής στο ΙΚΑ τις μειώσεις εισφορών που είχε επιβάλει, με αναπτυξιακούς και λοιπούς Νόμους.**
  Έτσι ικανοποιήθηκε πάγιο αίτημα των εργαζόμενων ασφαλισμένων του ΙΚΑ για απαλλαγή του ιδρύματος από επιβαρύνσεις που προέρχονταν από άσκηση αναπτυξιακής πολιτικής.
- Η δημιουργία πλαισίου για εντάξεις, συγχωνεύσεις και ομαδοποιήσεις Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης με όλες τις εγγυήσεις, στην προσπάθεια περιορισμού του αριθμού των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, που τότε ήσαν πάνω από 320. Έτσι δινόταν η δυνατότητα: α) να εντάσσονται Ταμεία πρόσθετης ασφάλισης και ασθένειας στους φορείς κύριας ασφάλισης. β) να γίνονται εντάξεις φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αλλά και ασθένειας σε ομοειδείς φορείς ασφάλισης και γ) να γίνει η συγχώνευση στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ φορέων επικουρικής ασφάλισης που δεν μπορούσαν να χορηγούν ισοδύναμη σύνταξη με αυτό.
- Ο ορισμός, σε κάθε Νομό, Συντονιστή Διοίκησης για όλους τους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και η πρόνοια για συστέγαση, σε κάθε Νομό, όλων των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Ήταν μία πρόβλεψη που απέβλεπε στην καλύτερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων, την επίτευξη του μέγιστου δυνατού συντονισμού δράσης των υπηρεσιών και την εξοικονόμηση πόρων, με δραστικό περιορισμό της σπατάλης.
- Τα Κεφάλαια Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών δεν συμπεριλαμβάνονταν στις ρυθμίσεις του Νόμου. Εξακολουθούσαν όμως να λειτουργούν με την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, για το σκοπό που συνεστήθησαν.

Κωδικοποίηση της μεταρρύθμισης

Αμέσως μόλις ολοκληρώθηκε η ψήφιση του νόμου 2084/94 διέκρινα την ανάγκη κωδικοποίησης όλων των ρυθμίσεων που είχαν εισαχθεί στην περίοδο 1990-1992. Ζήτησα να ταξινομηθούν και να κωδικοποιηθούν με σαφήνεια όλες οι ρυθμίσεις που έγιναν στους τομείς των παροχών, των εισφορών, την ασφάλιση, την οργάνωση και τα οικονομικά των επιμέρους φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, με το ν. 1902/1990, το ν. 1976/1991 και το ν. 2084/1992, καθώς και όσες περιελήφθησαν σε άλλους νόμους σ' αυτό το χρονικό διάστημα. Στόχος να μπορεί κάθε μελετητής και κάθε εφαρμοστής του δικαίου της Κοινωνικής Ασφάλισης, να έχει συγκεντρωμένες όλες τις ισχύουσες διατάξεις στο χώρο της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Το έργο ολοκληρώθηκε και εκδόθηκε το Μάϊο του 1993. Ήταν ένα κείμενο πρωτότυπο όχι μόνο για την Κοινωνική Ασφάλιση αλλά και γενικότερα. Ήταν μια πρώτη απάντηση στην πολυνομία που χαρα-

κτηρίζει δυστυχώς και σήμερα τη χώρα μας. Είχε τον τίτλο «ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ 1990-1992» και ήταν πράγματι ιδιαίτερα χρήσιμο για τους εφαρμοστές του δικαίου που αφορούσε στην Κοινωνική Ασφάλιση.

Η κατάταξη της ύλης γινόταν κατά θέματα. Το όλο έργο περιλαμβάνει 7 μέρη, 47 κεφάλαια και 192 θέματα που εκτείνονταν στις 196 σελίδες του. Συμπληρώνονταν δε με θεματολόγιο κατά σελίδα.

Επρόκειτο για μια σημαντική συμβολή στη νέα εποχή που άρχισε για την Κοινωνική Ασφάλιση και το έργο αυτό παραδόθηκε σε κοινή χρήση ως χρέος προς τους ανθρώπους που η ζωή τους επηρεάζεται άμεσα ή έμμεσα από την Κοινωνική Ασφάλιση, δηλαδή σε όλους τους Έλληνες.

Το έργο αυτό είχε συντάκτες τον Ανδρέα Λεονταρίτη, Ειδικό Σύμβουλο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τους συνεργασθέντες Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Αστέριο Χρυσανθακόπουλο και τον τότε Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Νικηφόρο Κανιούρα, σήμερα Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Κατά την ίδια περίοδο, καταρτίστηκε, για πρώτη φορά, ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΒΑΘΜΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, το σημαντικότερο εργαλείο στα χέρια του συσταθέντος τότε ειδικού Σήματος Αναπηρίας, ώστε να εξυγιανθεί και αυτός ο χώρος.

Ο **«Οδηγός Εκτίμησης Βαθμού Αναπηρίας»** αποτέλεσε έργο αξιόλογο και επιστημονικά σύγχρονο, έργο δύσκολο και πολύ εξειδικευμένο. Ήταν ένα σημαντικό εργαλείο στη λειτουργία της Κοινωνικής Ασφάλισης για τουλάχιστον 10 χρόνια, ώστε και η εκτίμηση της αναπηρίας να ήταν ολοκληρωμένη, σωστή και επιστημονική, να ήταν αντικειμενική, δίκαιη και κυρίως να βοηθούσε στη σύγκλιση των απόψεων των μελών των Υγειονομικών Επιτροπών, για την εκτίμηση του βαθμού αναπηρίας μιας πάθησης.

Επιμονή στον εκσυγχρονισμό του Συστήματος

Η προσπάθεια της Κυβέρνησης για τον εκσυγχρονισμό της Κοινωνικής Ασφάλισης συνεχίστηκε και μετά τον Οκτωβριο του 1992 μέχρι και τις εκλογές του 1993 με:

- Τη θέσπιση οργανωτικών και διοικητικών μέτρων που στόχο είχαν τον εκσυγχρονισμό των Ασφαλιστικών Οργανισμών. Ιδίως, μάλιστα, με την επέκταση της πληροφορικής για την αποτελεσματική και ταχύτερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων.
- Την καθιέρωση του Εθνικού Μητρώου Ασφαλισμένων και συνταξιούχων και τη χορήγηση **Κάρτας Κοινωνικής Ασφάλισης με τον ΑΜΚΑ.**

- Την καθιέρωση ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου.
- Την εκπόνηση αναλογιστικών μελετών και τη δρομολόγηση δράσεων για την αξιοποίηση της κινητής και ακίνητης περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Η αξία και η διάρθρωση της κινητής περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών με βάση τα στοιχεία της 31.10.91 υπολογιζόταν σε περίπου 741,7 δις δρχ. και αναλύεται ως εξής:

-	Μετρητά :	222,9 δις δραχμές
-	Ομόλογα - έντοκα γραμμάτια :	400,9 δις δραχμές
-	Μετοχές :	110,9 δις δραχμές
-	Μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων :	4,9 δις δραχμές
	Σύνολο :	**741,7 δις δραχμές**

Με δεδομένο ότι τα Ασφαλιστικά Ταμεία στο σύνολό τους αποτελούσαν το μεγαλύτερο θεσμικό επενδυτή της χώρας, προχώρησα στη σύσταση Επιτροπής για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της κινητής περιουσίας τους, που συνολικά ανερχόταν στις 31.10.1991 στο ποσό των περίπου 741,7 δις δρχ. Η καλύτερη αξιοποίηση της περιουσίας θα είχε άμεσες θετικές επιπτώσεις στην εξωτραπεζική αγορά κεφαλαίων και γενικότερα στην Ελληνική οικονομία. Η Επιτροπή με τις προτάσεις της θα έδινε τη δυνατότητα στα Ασφαλιστικά Ταμεία να λειτουργήσουν ως υπεύθυνοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί στο πλαίσιο της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς με σκοπό την καλύτερη διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων.

Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι η κινητή περιουσία των Ταμείων, μπορεί να αξιοποιηθεί στη βάση των αμοιβαίων κεφαλαίων. Με βάση αυτό το πόρισμα συστήθηκε αργότερα η ΑΕΔΑΚ ΙΚΑ.

Η Επιτροπή, την οποία συνέστησα, απαρτίστηκε από: τον Γιώργο Προβόπουλο, Υποδιοικητή τότε της Τράπεζας της Ελλάδος και σήμερα Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ως Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο τον Παν. Γαλανόπουλο, Γραμματέα τον Γ. Μπόρα, βοηθό Γραμματέα τον Νικ. Παπαδόπουλο και μέλη τους Άγγελο Αγγελόπουλο, Γεώργιο Βάμβουκα, Ιάκ. Βαχαβιόλο, Δημ. Δουνούκα, Ιωάν. Ζωγραφάκη, Διον. Καράμπελα - Σγούρδα, Χαρ. Κύρκο, Λεων. Παπασάββα, Παύλο Περράτη, Γκέλλυ Πετρουλάκη, Φώτη Ρουμελιώτη και Νίκο Στεφάνου μετέπειτα Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Γενικό Γραμματέα της Βουλής των Ελλήνων.

Το Μάρτιο του 1993 επισκέφθηκε την Ελλάδα, ο εκπρόσωπος της Διεθνούς Ένωσης Κοινωνικών Ασφαλίσεων Χόσκινς, ο οποίος σε συνάντηση που είχαμε, συνεχάρη την Κυβέρνηση για την τόλμη της να επιχειρήσει την Ασφαλιστική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα με το Νόμο 2084. Αυτό έγινε, γιατί και μετά την ψήφιση του Νόμου 2084, τα διεθνή μέσα ενημέρωσης είχαν κατ' επανάληψη αναφερθεί στα γενόμενα στην Ελλάδα για το ασφαλιστικό σύστημα και την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης να προχωρήσει στην ολοκλήρωση της παρέμβασης,

για να σωθεί από κατάρρευση το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας.

Ο Χόσκινς, εξέφρασε την ελπίδα ότι το παράδειγμα της Ελλάδας θα ακολουθούσαν και άλλες χώρες και ανέφερε ότι θα αναλάβει πρωτοβουλίες να μεταφέρει τις ελληνικές εμπειρίες και στα άλλα κράτη της τότε ΕΟΚ και όχι μόνο. Γνώριζε, άλλωστε, ότι για την αναμόρφωση του Ελληνικού ασφαλιστικού συστήματος είχα στενή συνεργασία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, και έφερα στο Υπουργείο, για τεχνική υποστήριξη τρία υψηλόβαθμα ασφαλιστικά στελέχη του.

Ανάλογη τεχνική βοήθεια είχα από δύο υψηλόβαθμα ασφαλιστικά στελέχη της Μεγάλης Βρετανίας και της Γερμανίας, που είχαν εγκατασταθεί στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και βοηθούσαν στην ολοκλήρωση του νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα, ύστερα από συνεργασία με τους ομολόγους μου στη Μεγάλη Βρετανία και τη Γερμανία, ήλθαν στην Ελλάδα και εγκαταστάθηκαν στο Υπουργείο παρέχοντας υψίστης σημασίας τεχνική βοήθεια στελέχη της Κοινωνικής Ασφάλισης. Από τη Μεγάλη Βρετανία ήταν ο Διευθυντής Αναλογιστικών Μελετών της χώρας και η Υπεύθυνη Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Από τη Γερμανία ήλθε ο Γενικός Διευθυντής Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο υπεύθυνος για τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

Τα πρώτα θετικά αποτελέσματα

Αρκετά αργότερα και ενώ ο νόμος 2084/92 αναφερόταν ήδη ως **"νόμος Σίούφα",** η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων της χώρας άρχισε να παραδέχεται –έστω και με καθυστέρηση- ότι αποτέλεσε τη σημαντικότερη εξυγιαντική παρέμβαση στην Κοινωνική Ασφάλιση. **Ακόμη και εκείνοι που αντιτάχθηκαν, με πρωτοφανή ένταση και πάθος στη ψήφισή του, στην πορεία αντιλήφθηκαν και αναγνώρισαν, ότι χάρις σ' αυτόν διασώθηκε το ασφαλιστικό σύστημα.**

Οι ευεργετικές επιδράσεις της μεταρρύθμισης στην Κοινωνική Ασφάλιση άρχισαν να διαφαίνονται από τους πρώτους μήνες της εφαρμογής της. Μπήκε, πρώτ' απ' όλα, φραγμός στην κατρακύλα που είχε φέρει το Ασφαλιστικό Σύστημα στα όρια της χρεοκοπίας και της πλήρους κατάρρευσης. Εξασφαλίστηκε η απρόσκοπτη καταβολή των συντάξεων και ένοιωσαν ασφάλεια, τόσο οι συνταξιούχοι για τις συντάξεις τους, όσο και οι εργαζόμενοι για τις παροχές υγείας. Εκμηδενίστηκαν ή μειώθηκαν τα ετήσια οργανικά ελλείμματα. Μειώθηκαν εντυπωσιακά τα συσσωρευμένα χρέη του ΙΚΑ και του ΝΑΤ και σταδιακά άρχισαν να αυξάνονται τα διαθέσιμα των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Χαρακτηριστικό και άκρως αποκαλυπτικό είναι το γεγονός ότι ενώ το 1990 οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης είχαν έλλειμμα 73 δις

δρχ. στα τέλη του 1993 είχαν συνολικό πλεόνασμα 130 δις δρχ.

Χάρις στις παρεμβάσεις του ν. 2084/92 δημιουργήθηκε η –στη συνέχεια αποκληθείσα- «άσπρη τρύπα» του προϋπολογισμού, δηλαδή τα πλεονάσματα των ασφαλιστικών ταμείων, που συνυπολογιζόμενα στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης διασφάλισαν την ικανοποίηση του βασικότερου κριτηρίου του Μάαστριχτ για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, κάτω από το 3% και την ένταξη της χώρας μας στη ζώνη των χωρών του Ευρώ.

Δημιουργήθηκαν σύγχρονοι θεσμοί που αποτέλεσαν ισχυρό δίδαγμα για τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας, τις παραγωγικές ομάδες και την κοινωνία στο σύνολό της. Δίδαγμα που αναγνώρισαν αργότερα ακόμη και εκείνοι που αντιτάχθηκαν με σφοδρότητα στη μεγάλη εκείνη μεταρρύθμιση.

Η φιλοσοφία, οι αρχές και οι κανόνες που θεσπίστηκαν με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση του 1992, δικαιώθηκαν στην πορεία του χρόνου.

Είναι κρίμα που, στη συνέχεια, πολλές από τις διατάξεις του, είτε ανατράπηκαν, είτε δεν εφαρμόστηκαν. Είναι δυστύχημα που η επόμενη κυβέρνηση υπέκυψε σε δογματικές αγκυλώσεις, πολιτικούς πειρασμούς και κομματικές σκοπιμότητες.

(Αναλυτικότερες αναφορές για την Κοινωνική Ασφάλιση και την ασφαλιστική μεταρρύθμιση στις σελίδες 83-207).

Η θητεία μου στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνεχίζοντας το έργο των προηγούμενων Υπουργών Υγείας, Μιλτιάδη Έβερτ, Μαριέττας Γιαννάκου και Γιώργου Σούρλα τους έντεκα μήνες που άσκησα τα καθήκοντα του Υπουργού Υγείας, από τις 4 Δεκεμβρίου του 1992 μέχρι τον Οκτώβρη του 1993, βάλαμε νέες βάσεις για τη βελτίωση των υπηρεσιών υγείας:

- Δρομολογήσαμε τη λειτουργία του ΩΝΑΣΕΙΟΥ Καρδιοχειρουργικού Κέντρου με την άμεση στήριξη του τότε Προέδρου του Δ.Σ του ΩΝΑΣΕΙΟΥ Σπύρου Μεταξά, σημαντικού Έλληνα, καθώς και του σπουδαίου προέδρου του Ιδρύματος ΩΝΑΣΗ Στέλιου Παπαδημητρίου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, του Προέδρου του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας καθηγητή Γιάννη Παπαδημητρίου και του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου, Γιάννη Πιερουτσάκου. Τα εγκαίνια έγιναν στις 17.7.1993.
- Θεμελιώσαμε, με τον Πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας, το Νοσοκομείο Παπαγεωργίου στη Θεσσαλονίκη, τη Νέα πτέρυγα του νοσοκομείου Βόλου.
- Εγκαινιάσαμε το Νοσοκομείο Ελευσίνας.
- Δρομολογήσαμε τη δημιουργία του Αττικού Νοσοκομείου Αθηνών,

προκηρύσσοντας διαγωνισμό για την κατασκευή του.

- Θεσμοθετήσαμε με τον Υφυπουργό, αείμνηστο Νίκο Αναστασόπουλο τον ΟΚΑΝΑ, για την καταπολέμηση της μάστιγας των ναρκωτικών.
- Θεσμοθετήσαμε από τον Ιούλιο του 1993, την ισόβια σύνταξη στην πολύτεκνη μητέρα, ως απόδοση τιμής στην πολύτεκνη μάνα για τη συμβολή της στην ανανέωση των γενεών. Δυστυχώς, η ισοπέδωση των μνημονίων, την κατήργησε. **Τραγικό, τραγικότατο λάθος σε μια χώρα που το πρώτο εθνικό πρόβλημά της είναι το ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ.**

(Περισσότερες λεπτομέρειες και αναφορές για το έργο αυτή την περίοδο θητείας μου ως Υπουργού βρίσκονται σε συνεντεύξεις και άρθρα μου στις σελίδες 101-207).

Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης για την Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση

Ο τότε Πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, στο βιβλίο του **«Μπροστά από την εποχή της»** (εκδόσεις Εστίας 2013) που αναφέρεται στη διακυβέρνηση της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία στην περίοδο 1990-1993, ένα βιβλίο το οποίο επιμελήθηκε ο Γιάννης Παλαιοκρασσάς, πρώην Υπουργός και πρώην Επίτροπος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφιερώνει (στις σελίδες 139-148) ειδικό κεφάλαιο στο Ασφαλιστικό, με τον τίτλο **«Περνώντας τις συμπληγάδες του Ασφαλιστικού».**

Αναφέρεται στην έως τότε «άναρχη ανάπτυξη του συστήματος», την «ωρολογιακή βόμβα του 1990», την «αποτροπή της χρεοκοπίας», καθώς και στη «φιλοσοφία και το συντονισμό της παρέμβασης» της περιόδου 1990-1993. Γράφει συγκεκριμένα:

ΑΝΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ «ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ»

«Το Ελληνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΣΚΑ) αναπτύχθηκε κατά τρόπο άναρχο, με την ίδρυση ταμείων διαφόρων επί μέρους επαγγελμάτων με πρώτο, όπως προαναφέρθηκε, το ΝΑΤ (1861). Ακολούθησε μέσα στον 19ο αιώνα η ίδρυση του Μετοχικού Ταμείου Δημοσίων Υπαλλήλων, του Ταμείου Υπαλλήλων της Εθνικής Τραπέζης, αλληλοβοηθητικών ταμείων για τις οικογένειες των πεσόντων των ενόπλων δυνάμεων καθώς και ταμείου ασφάλισης εργατών μεταλλείων. Στον 20ο αιώνα συνεχίζεται η ίδρυση ταμείων διαφόρων κλάδων, όπως των σιδηροδρομικών. Ο ρυθμός της κίνησης αυτής εντείνεται μετά την Μικρασιατική καταστροφή, υπό την επιρροή της ΓΣΕΕ που μόλις είχε ιδρυθεί. Μέχρι το 1940 τα ταμεία είχαν φτάσει τον πληθωρικό αριθμό των 150, καθένα με δικούς του διαφοροποιημένους όρους σε ό,τι αφορά την κάλυψη, το ύψος και το είδος των συντάξεων ή άλλων παροχών. Πρέπει να σημειωθεί ότι, παράλληλα με τα ταμεία κύριας ασφάλισης, αναπτύχθηκαν κατά τον ίδιο άναρχο τρόπο και επικουρικά, είτε για τη χορήγηση πρόσθετων παροχών, είτε για τη συμπλήρωση των παροχών της κύριας ασφάλισης. Ο πολλαπλασιασμός των ταμείων συνεχίστηκε κατά τον πόλεμο και τις δεκαετίες μέχρι το 1970, με αποτέλεσμα να φτάσει περίπου τα 250.

Οι πρώτες προσπάθειες για την αντιμετώπιση του ασφαλιστικού με ενιαίο τρόπο, σε εθνικό επίπεδο, αρχίζουν την περίοδο μετά το 1915, οπότε καθιερώθηκε η ευθύνη των εργοδοτών για την αποζημίωση των εργατικών ατυχημάτων. Σημαντικοί σταθμοί στην εξέλιξη της προσπάθειας αυτής είναι η ψήφιση του Νόμου 2868/1922 από την Κυβέρνηση Δημ. Γούναρη, που καθιέρωσε την υποχρεωτική ασφάλιση εργατών και ιδιωτικών υπαλλήλων, και, δεύτερος και σημαντικότερος, η ψήφιση από την Κυβέρνηση Ελ. Βενιζέλου του Ν.5733/1932 για την ίδρυση του ΙΚΑ, η οποία όμως, μετά από πολλές ταλαιπωρίες και κουτσουρέματα, έγινε πράξη μόλις το 1937 επί Μεταξά. Δυστυχώς, η πανσπερμία των εκατοντάδων Ταμείων, πολλά από τα

οποία -τα λεγόμενα *ευγενή*- είχαν καταφέρει μέσω πελατειακών σχέσεων την προικοδότησή τους με σημαντικούς *κοινωνικούς πόρους* σε βάρος τρίτων, δεν επέτρεψε στο ΙΚΑ να γίνει εξαρχής ενιαίος φορέας ασφάλισης όλων των εργαζομένων.

Μετά τον πόλεμο έγινε κατανοητή η ανάγκη συγχώνευσης της πληθώρας αυτής των ταμείων, είτε μεταξύ τους, ώστε να αποτελέσουν βιώσιμους οργανισμούς, είτε με το ΙΚΑ. Η προσπάθεια αυτή όμως προσέκρουσε στην αντικειμενική δυσκολία της ανομοιογένειας κάλυψης, παροχών, προϋποθέσεων και πόρων, αλλά ιδιαίτερα στην αντίσταση *των ευγενών ταμείων,* που είχαν πλούσιους κοινωνικούς πόρους και παροχές. Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και επί χούντας η σχετική προσπάθεια απέτυχε. Μετά τη μεταπολίτευση πολλές αναλογιστικές ή άλλες μελέτες του ασφαλιστικού έδειχναν ότι το όλο σύστημα οδηγείτο σε οικονομικό αδιέξοδο, ιδίως λόγω της επιδείνωσης της σχέσης εργαζόμενων/συνταξιούχων, που προκάλεσε η πτώση της γεννητικότητας και η ταχεία αύξηση του προσδόκιμου όρου ζωής. Καμιά πολιτική ηγεσία όμως δεν τόλμησε να θίξει τα *κακώς κείμενα.*

Η ιστορική αυτή αναδρομή είναι αναγκαία για να καταδειχθούν οι παθογένειες του Ελληνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, που οφείλονταν στον άναρχο τρόπο γένεσής του, με κύριο κριτήριο τις πελατειακές σχέσεις, που οδηγούσαν σε πλούσιες παροχές και ελαστικές προϋποθέσεις για τη χορήγησή τους. Στην αρχή της 10ετίας του 1980 οι παθογένειες αυτές συνοψίζονταν στα εξής:

- Πληθωρισμός Ταμείων με υψηλό Κόστος διαχείρισης και περίθαλψης.
- Καθορισμός παροχών, εισφορών και προϋποθέσεων με βάση μικροπολιτικά κριτήρια και επιδεικτική αγνόηση της αναγκαίας αρχής της ανταποδοτικότητας.
- Πλήρης ανομοιογένεια των παραπάνω στοιχείων ανάμεσα στους εκατοντάδες φορείς του Σ.Κ.Α.
- Ανυπαρξία συστηματικής αναλογιστικής παρακολούθησης και άμεσης προσαρμογής των εισφορών, παροχών και προϋποθέσεων στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.
- Πληθωρισμός κοινωνικών πόρων, είτε σε βάρος των χρηστών ή του κοινωνικού συνόλου είτε σε βάρος των επιχειρήσεων (ιδίως στις Τράπεζες και ΔΕΚΟ).

Η ΩΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΒΟΜΒΑ ΤΟΥ 1990

Οι παθογένειες αυτές εντάθηκαν κατά την πρώτη οκταετία των Κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ, που μετέτρεψαν τα Ταμεία -ακριβώς όπως και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς- σε όργανα αλόγιστων κοινωνικών παροχών, αδιαφορώντας για τις οικονομικές επιπτώσεις. Και τούτο, παρόλο ότι ο πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου είχε αντιληφθεί το επερχόμενο αδιέξοδο και είχε μετακαλέσει τον γνωστό καθηγητή Σπράο του Πανεπιστημίου του Λονδίνου για να μελετήσει το θέμα. Δυστυχώς η αξιόλογη μελέτη του Σπράου και οι εποικοδομητικές λύσεις που πρότεινε, λόγω συνδικαλιστικών-πελατειακών πιέσεων, δεν μετουσιώθηκαν σε πράξη.

Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη ανέλαβε αμέσως και χωρίς δισταγμό τον δυσχερέστατο και επικίνδυνο ρόλο του αφοπλισμού της ωρολογιακής βόμβας του Ασφαλιστικού. Για την επίτευξη του στόχου αυτού κινήθηκε με γοργούς ρυθμούς, ψηφίζοντας τρεις νόμους-πλαίσια για το Ασφαλιστικό, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, στα τρία πρώτα χρόνια της θητείας της:

- Τον Ν. 1902/13.10.1990 *«Ρύθμιση συνταξιοδοτικών και άλλων συναφών Θεμάτων»*.
- Τον Ν.1976/4.12.1991 *«Αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και άλλες διατάξεις»*.
- Τον Ν.2084/7.10.1992 *«Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις»*.

ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑΣ

Ο πρώτος Νόμος έκανε θεμελιακές μεταρρυθμίσεις στο ΣΚΑ για να ενισχύσει την ευρωστία του συστήματος και να αποφύγει την επικείμενη κατάρρευσή του, με κυριότερα σημεία τα ακόλουθα:

- αύξηση των ορίων ηλικίας και προϋπηρεσίας
- αντικειμενικό προσδιορισμό του συντάξιμου μισθού
- εισαγωγή κρατήσεων για συντάξεις στους δημοσίους υπαλλήλους και υπαλλήλους ΔΕΚΟ και συμμετοχή τους κατά 25% στην φαρμακευτική δαπάνη
- κατώτατο όριο εισφορών
- αξιοποίηση της περιουσίας των Ταμείων, με σημαντικότερες ρυθμίσεις την κατάργηση των υποχρεωτικών άτοκων καταθέσεων στην ΤτΕ του Ν.1611/1950 και τη χορήγηση δικαιώματος ίδρυσης ιδίων αμοιβαίων κεφαλαίων
- διαδοχική ασφάλιση
- ανώτατο όριο συντάξεων στις ΔΕΚΟ
- συγχώνευση Ταμείων του Δημοσίου
- περιστολή της εισφοροδιαφυγής
- ασφάλιση εργαζομένων με φασόν
- αύξηση εισφορών ΙΚΑ και δημιουργία νέων κλάσεων
- περιορισμό βαρέων και ανθυγιεινών
- Ταμείο αυτοτελώς απασχολουμένων και αυτασφάλιση.

Ο δεύτερος Νόμος ενίσχυε και εξειδίκευε τις ρυθμίσεις του πρώτου, αλλά θεσμοθετούσε και την επανεξέταση των συντάξεων των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης που είχαν δοθεί ακόμα και σε άτομα που ήταν τεσσάρων ετών την εποχή του Εμφυλίου. Γενικότερα έβαλε τάξη στον τομέα αυτό, με αποτέλεσμα σημαντική οικονομία στη σχετική δαπάνη, ενώ εισήγαγε και τη συνταξιοδότηση παθόντων από τρομοκρατικές πράξεις, κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις.

Όμως ο τελευταίος Νόμος-πλαίσιο 2084/7.10.1992 *«Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις»* ήταν αυτός που έφερε

πλήρη αναμόρφωση και ομογενοποίηση στο ΣΚΑ. Κύριος στόχος ήταν η δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος με αρχές γενικής εφαρμογής για όλους τους εργαζόμενους που εισέρχονται στην αγορά εργασίας. Σήμερα υπάρχει γενική αναγνώριση ότι αυτός ο Νόμος απέτρεψε την χρεοκοπία του συστήματος και του έδωσε παράταση ζωής. Από δημοσιονομικής πλευράς, δημιούργησε την περίφημη «άσπρη τρύπα», δηλαδή σημαντικό πλεόνασμα στο οικονομικό αποτέλεσμα των ταμείων, που εμφανίστηκε και διατηρήθηκε τα επόμενα χρόνια επιτρέποντας την είσοδο της Ελλάδας στην ΟΝΕ.

Οι βασικές ρυθμίσεις ήταν οι ακόλουθες:

- **Ενιαία Κάλυψη όλων των εργαζόμενων (μισθωτοί, δημόσιοι υπάλληλοι, ελεύθεροι επαγγελματίες ή αυτοαπασχολούμενοι) εκτός από τους ασφαλισμένους ΟΓΑ και ΝΑΤ.**
- **Τριμερής χρηματοδότηση του ΣΚΑ με την αναλογία: Ασφαλισμένος 2/9 - Εργοδότης 4/9 - Κράτος 3/9.**
- **Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:**
  ΠΛΗΡΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗ στο 65^{ο} έτος (άνδρες - γυναίκες) με ελάχιστο χρόνο ασφάλισης 15 χρόνια ή 4.500 ημέρες ασφάλισης.
  ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ στο 60^{ο} έτος (άνδρες - γυναίκες) με τον ίδιο ελάχιστο χρόνο και ποσοστό μείωσης 1/200 για κάθε μήνα που λείπει μέχρι τη συμπλήρωση τον 65^{ου} έτους της ηλικίας.
- **Η κύρια σύνταξη ισοδυναμούσε με το 1,714% των μηνιαίων αποδοχών της τελευταίας 5ετίας x έτη ασφάλισης (χωρίς τον υπολογισμό δώρων εορτών και επιδόματος αδείας).**
- **Εξορθολογισμός και αυστηροποίηση των προϋποθέσεων για συντάξεις αναπηρίας.**
- **Υποχρεωτική ασφάλιση σε ένα φορέα κύριας και σε ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης. Θέσπιση εισφορών 6% για επικουρικά Ταμεία (3 για εργαζόμενο, 3 για εργοδότη) και ανώτατου ποσοστού 20%.**
- **Θέσπιση ανώτατου πλαφόν στα εφ' άπαξ βοηθήματα.**
- **Απογραφή των ασφαλισμένων σε Μητρώο και καθιέρωση του Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ).**
- **Θέσπιση μεταβατικών διατάξεων για τους παλαιούς ασφαλισμένους, ώστε η μετάβαση από το παλαιό στο νέο σύστημα να γίνει ομαλά και να εναρμονιστούν τα δύο συστήματα.**
- **Σύσταση Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΛΑΦΚΑ) για την εξασφάλιση των αναγκαίων οικονομικών πόρων για τους ασθενέστερους οικονομικά φορείς.**
- **Καθιέρωση υποχρέωσης προσκόμισης βεβαίωσης εξόφλησης των ασφαλιστικών υποχρεώσεων για να θεωρούνται τα φορολογικά βιβλία και στοιχεία.**
- **Καθιέρωση υποχρέωσης σύνταξης αναλογιστικών μελετών ανά πενταετία, απολογισμών και προϋπολογισμών κάθε χρόνο και σύνταξης ετήσιου Κοινωνικού Προϋπολογισμού από το Υπουργείο Κοινωνικής Ασφάλισης.**

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Από την παραπάνω ανάλυση των βασικών ρυθμίσεων της Κυβέρνησης της ΝΔ, προκύπτει ότι έδρασε με ταχύτητα αλλά και με τρόπο εξαιρετικά συγκροτημένο και μεθοδικό. Ιδίως όταν συγκριθεί με τον αποσπασματικό και περιστασιακό χαρακτήρα προηγούμενων νομοθετικών ρυθμίσεων του Ασφαλιστικού, που ως επί το πλείστον κινούντο στον χώρο των αλόγιστων παροχών και των πελατειακών σχέσεων.

Η βασική φιλοσοφία και των τριών Νόμων είναι μία: προσαρμογή των παροχών στις νέες δημογραφικές και κοινωνικές συνθήκες με απόλυτο σεβασμό στην αρχή της αναλογικότητας και ανταποδοτικότητας, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του συστήματος. Διαπνέονται όμως επίσης και από τον σεβασμό στο αίσθημα δικαίου που πρέπει να γεννά στους πολίτες το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης. Χαρακτηριστικό δείγμα της πρώτης κατεύθυνσης είναι όχι μόνο η αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και ο περιορισμός των παροχών αλλά και η θέσπιση ειδικών κινήτρων για τις μητέρες με πάνω από τρία παιδιά. Τεκμήριο της δεύτερης κατεύθυνσης είναι ότι οι ριζοσπαστικές πράγματι αλλαγές εφαρμόζονται κατά φάσεις (μετά την 1.1.1993) χωρίς να θίξουν άμεσα το κεκτημένο αυτών που έχουν μπει στην αγορά εργασίας με το προηγούμενο καθεστώς, αλλά σταδιακά ώστε να επιτυγχάνεται η εξίσωση των όρων σε κάποιο βάθος χρόνου.

Χάρη στον συγκροτημένο και σχετικά ήπιο χαρακτήρα των ρυθμίσεων, εκτός από τις γνωστές εθιμικές αντιδράσεις της αντιπολίτευσης, η ριζοσπαστική αυτή μεταρρύθμιση πέρασε χωρίς πολλές αντιδράσεις και έγινε δεκτή ακόμα και από τους συνδικαλιστές. Ίσως σ' αυτό βοήθησε ο εκτεταμένος διάλογος για το ασφαλιστικό, που η Κυβέρνηση Μητσοτάκη ξεκίνησε ευθύς εξ αρχής με Υπουργούς τον Γ. Σουφλιά στο ΥΠΕΘΟ, Ι. Παλαιοκρασσά στο Οικονομικών, Αρ. Καλαντζάκο στο Εργασίας, Μαριέτα Γιαννάκου στο Υγείας, Πρόνοιας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συνέχισε με όλους τους επόμενους αρμόδιους Υπουργούς, Τ. Χριστοδούλου, Γ. Σούρλα και Δ. Σιούφα. Ο τελευταίος ήταν ο σταθερότερος συντελεστής της μεταρρύθμισης αρχικά ως Υφυπουργός και μετά ως Υπουργός, έτσι ώστε ο τελευταίος νόμος που αναφέραμε να μείνει στην ιστορία ως «νόμος Σιούφα». Θα πρέπει να τονιστεί επίσης ο σημαντικός ρόλος του Υφυπουργού Εργασίας Ν. Αγγελόπουλου στην τελευταία φάση της μεταρρύθμισης.

Είναι αξιοσημείωτο ότι, παρά την εμπλοκή τόσων Υπουργών, η μεταρρύθμιση προχώρησε με απόλυτα ομαδικό πνεύμα, κάτω από την έντονη προσωπική κατεύθυνση του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη.

Οι πρόσφατες εξελίξεις με τις οδυνηρές επιπτώσεις στον χώρο της κοινωνικής ασφάλισης επιβεβαιώνουν κατά τον πλέον πανηγυρικό τρόπο την αναγκαιότητα των τριών νόμων, γεγονός το οποίο αναγνωρίζεται σήμερα από το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.»

Η αποδόμηση του Ασφαλιστικού Συστήματος μετά το 1994

Η ΑΠΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΟ 1994

Η επίθεση στην ασφαλιστική μεταρρύθμιση του 1992 συνεχίστηκε και μετά την ψήφιση του νόμου 2084. Το ΠΑΣΟΚ, μιλώντας πλέον για το **νόμο Σιούφα** αμφισβητούσε τα πάντα και ο αρχηγός του Ανδρέας Παπανδρέου δεσμευόταν για άμεση και πλήρη κατάργηση του νόμου αμέσως μόλις αναλάμβανε την εξουσία.

Ευτυχώς, μετά την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία, τον Οκτώβριο του 1993, σώφρονες και συνετές παρουσίες στην πολιτική ζωή, όπως του τότε Προέδρου της Βουλής Γιάννη Αλευρά, του τότε Υπουργού Αντώνη Λιβάνη και του τότε Υπουργού Εθνικής Οικονομίας Γιώργου Γεννηματά, απέτρεψαν την καθολική εφαρμογή της δέσμευσης που είχε αναλάβει ο Ανδρέας Παπανδρέου.

Δυστυχώς, ωστόσο, η κυβέρνηση εκείνη δεν μπόρεσε να αποφύγει τις δογματικές αγκυλώσεις, τους πολιτικούς πειρασμούς, την πίεση των πελατειακών σχέσεων και την υποταγή σε κομματικές και λαϊκίστικες σκοπιμότητες. Μετά το 1994, Υπουργοί της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, είτε έφερναν συνεχώς ρυθμίσεις αποδόμησης του Νόμου, είτε άφηναν ανεφάρμοστες τις διατάξεις του. Άρχισε, έτσι, η αποδόμηση της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Διατάξεις της καταργήθηκαν. Διατάξεις της ανεστάλησαν. Διατάξεις, που υπηρετούσαν πελατειακές σχέσεις άρχισαν να προστίθενται η μία μετά την άλλη. Ευτυχώς δεν γκρεμίστηκε ολόκληρο το οικοδόμημα. Και εκείνο που απέμεινε δημιούργησε τα σημαντικά αποθέματα των Ασφαλιστικών Ταμείων, τις "άσπρες τρύπες" στην οικονομία, που κράτησαν όρθιο το ασφαλιστικό σύστημα.

Σε πολλά νομοθετήματα, από το 1994 μέχρι και το 2002, εντάσσονταν διατάξεις που αφενός καταργούσαν ή τροποποιούσαν διατάξεις του ν. 2084 και αφετέρου δεν ήταν σύμφωνες με τις υγιείς ασφαλιστικές αρχές. Ταυτόχρονα, πολλές άλλες διατάξεις κλειδώθηκαν στα συρτάρια και ενώ παρέμεναν σε ισχύ δεν εφαρμόζονταν από κανένα. Ήταν μια συνειδητή επιλογή που οδηγούσε στην αποδόμηση και την κατεδάφιση του συστήματος. Μια επιλογή που έφερε, για άλλη μία φορά, σε απορύθμιση και κρίση την Κοινωνική Ασφάλιση. Οι σχετικές παρεμβάσεις, που εκτείνονται σε πολλούς τομείς της κοινωνικής ασφάλισης, συνοψίζονται στα εξής:

1. Η οικονομική επιβάρυνση των φορέων (συγχώνευση ελλειμματικών ταμείων, χορήγηση ΕΚΑΣ χωρίς πλήρη κάλυψη της δαπάνης

από τον Κρατικό Προϋπολογισμό κ.λπ.).

2. Η παραβίαση των γενικών αρχών ασφάλισης, παροχών, λειτουργίας των φορέων (διπλή υποχρεωτική επικουρική ασφάλιση για τους διοριζόμενους από 1.1.93 δημοσίους υπαλλήλους, συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας στελεχών του ΟΤΕ κ.λπ.).
3. Η εξυπηρέτηση «ημετέρων» (διάφορες ευνοϊκές ρυθμίσεις).
4. Η άνιση μεταχείριση των ασφαλισμένων (τιμαριθμική αναπροσαρμογή μόνον των κατωτάτων ορίων συντάξεων).
5. Η κατάργηση δοκιμασμένων ασφαλιστικών καθεστώτων (ΟΓΑ).
6. Η καθιέρωση αναποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου παροχών (λίστα φαρμάκων).
7. Οι αναποτελεσματικές παρεμβάσεις για αξιοποίηση της περιουσίας των φορέων.
8. Σωρεία άδικων παρεμβάσεων (όπως η περικοπή του 70% της σύνταξης των συνταξιούχων του Δημοσίου που εργάζονται).
9. Η κατάργηση πόρων Ταμείων (ΤΣΑΥ, ΤΕΑΥΦΕ της εισφοράς επί της τιμής των φαρμάκων).
10. Οι συνεχείς ευνοϊκές ρυθμίσεις εξόφλησης καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών (απαλλαγή από τα πρόσθετα τέλη).
11. Οι μειώσεις εισφορών (μείωση της εργοδοτικής εισφοράς προς το ΤΑΤΤΑ των ημερησίων εφημερίδων).
12. Οι συνεχείς αναγνωρίσεις πλασματικών χρόνων ασφάλισης.
13. Η δραματική αύξηση των αναπηρικών συντάξεων, με ψευδή στοιχεία.
14. Η απόπειρα αντιμετώπισης των συνεπειών της ανεργίας μέσω παρεμβάσεων στο σύστημα της Κοινωνικής Ασφάλισης.
15. Η μείωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης (από το 60ο στο 58ο για συνταξιοδότηση με 35ετία στο ΙΚΑ).
16. Οι παρεμβάσεις στο ύψος των συντάξεων (αύξηση ποσοστού χηρών στο Δημόσιο, κατάργηση του περιορισμού 20% των επικουρικών συντάξεων).
17. Οι αυξήσεις συντάξεων πέραν των ορίων αντοχής του συστήματος.

Το σημαντικότερο, ωστόσο, πλήγμα στην Κοινωνική Ασφάλιση ήταν η μετακίνηση αυτού του τομέα στο Υπουργείο Εργασίας το 1996. Από αυτή την αναίρεση, προέκυψαν τεράστια ζητήματα γιατί τώρα υπάρχουν δύο Υπουργεία και όχι ένα με το αυτό αντικείμενο σε μεγάλο βαθμό. Δυστυχώς, παρά τις επανειλημμένες παρεμβάσεις μου να επανέλθει μετά το 2004 ο τομέας των Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Υπουργείο Υγείας αυτό δεν κατέστη εφικτό. Τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά. Πιο καλά και στην Κοινωνική Ασφάλιση και την Υγεία.

Προσθέτω μία και μόνο επισήμανση. **Εάν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ που ακολούθησαν δεν υπέκυπταν στον πειρασμό των πελατειακών σχέσεων και δεν αποδομούσαν τη μεταρρύθμιση**

εκείνη, κομπάζοντας ότι "ανατρέπουν το νόμο Σιούφα", τότε πολλά από τα μέτρα των Μνημονίων της, μετά το 2010, περιόδου που μετέβαλαν δραματικά το επίπεδο διαβίωσης εκατομμυρίων Ελλήνων, δεν θα είχαν ληφθεί. Γιατί απλώς δεν θα χρειαζόταν.

Στο τέλος του πονήματος αυτού, παραθέτω χρονολογικά τον πίνακα αποδόμησης και κατεδάφισης της Ασφαλιστικής Μεταρρύθμισης στην περίοδο 1994-2002 με αναφορά στις ρυθμίσεις και τις διατάξεις του Νόμου 2084/92, που επηρεάστηκαν από αυτές (σελίδα 755 επόμενες).

Πρόλογος Πορίσματος της Επιστημονικής Επιτροπής για την Αναμόρφωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΟΡΙΣΜΑΤΟΣ
της Επιστημονικής Επιτροπής
για την αναμόρφωση
του Ασφαλιστικού Συστήματος

Το παρόν πόρισμα της Επιστημονικής Επιτροπής για την Αναμόρφωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στην Ελλάδα είναι το αποτέλεσμα διεξοδικών διαβουλεύσεων δέκα μηνών και 50 επισήμων συνεδριάσεων. Στη διαμόρφωση του πορίσματος συνέβαλε ουσιωδώς και η δωδεκαμελής Επιστημονική Γραμματεία, με την οποία υπήρξε στενή συνεργασία.

Ως κύρια βοηθήματα χρησιμοποιήθηκαν οι ετήσιοι Κοινωνικοί Προϋπολογισμοί του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μελέτες των ΚΕΠΕ, ΕΚΚΕ, ΙΟΒΕ, Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, ΟΟΣΑ και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και πολυάριθμες εργασίες Ελλήνων και ξένων μελετητών. Τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής κατέθεσαν μεγάλο αριθμό εισηγητικών σημειωμάτων σε επιμέρους θέματα.

Στα Κεφάλαια Πρώτο έως Πέμπτο του Πρώτου Μέρους περιγράφονται οι κύριες πλευρές οργάνωσης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, επισημαίνονται οι πιο ουσιώδεις αδυναμίες, εξετάζονται τα αίτια που προκάλεσαν τα σημερινά προβλήματα και γίνονται συγκρίσεις ανάμεσα στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης που λειτουργούν στις χώρες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Στα Κεφάλαια Έκτο έως Δωδέκατο του Δευτέρου Μέρους αναφέρεται και σχολιάζεται η ρύθμιση για πολυάριθμα επιμέρους θέματα, για ορισμένα από τα οποία προτείνονται νέες ρυθμίσεις.

Η Επιστημονική Επιτροπή κατέβαλε επίσης προσπάθεια να προβεί σε μία πρώτη ποσοτική εκτίμηση των αποτελεσμάτων που προβλέπεται να έχουν τα προτεινόμενα μέτρα στα έσοδα, τις δαπάνες και τις παροχές των ασφαλιστικών οργανισμών. Δεν ολοκληρώθηκε όμως μέχρι σήμερα η συλλογή και επεξεργασία των σχετικών στατιστικών στοιχείων. Για να αποφευχθεί περαιτέρω καθυστέρηση στην υποβολή του πορίσματος, η Επιτροπή αποφάσισε να γνωστοποιήσει τα τελικά συμπεράσματα στα οποία κατέληξε, δίχως να συμπεριλάβει το Κεφάλαιο με τα αποτελέσματα των υπολογισμών. Θεωρεί όμως ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστεί η εργασία αυτή, ώστε σύντομα να προκύψει μία πρώτη εκτίμηση για την ποσοτική διάσταση των μέτρων που προτείνονται.

Από την 15η συνεδρίαση της Επιστημονικής Επιτροπής αποχώρησαν τέσσερα μέλη που είχαν προταθεί από τη ΓΣΕΕ και την ΠΑΣΕΓΕΣ. Μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης στα επιμέρους θέματα και τη διαμόρφωση του πρώτου σχεδίου του πορίσματος αποχώρησε και το μέλος που είχε προταθεί από τη ΓΣΕΒΕΕ. Σε όλες τις περιπτώσεις η αποχώρηση προκλήθηκε με πρωτοβουλία των πιο πάνω συν-

δικαλιστικών οργανώσεων, ως έκφραση διαμαρτυρίας για την κατάθεση από την Κυβέρνηση νομοσχεδίου και την ψήφιση από τη Βουλή των Ελλήνων νόμου που ρυθμίζει θέματα κοινωνικής ασφάλισης. Δεν σχετίζεται συνεπώς με τις εργασίες της Επιτροπής, στην οποία η συνεργασία όλων των μελών υπήρξε απόλυτα ικανοποιητική.

Οι απόψεις που διατυπώθηκαν από τα αποχωρήσαντα μέλη είναι ενσωματωμένες στο παρόν πόρισμα. Δεν ικανοποιήθηκε όμως η επιθυμία για κατάθεση κοινού πορίσματος ή τουλάχιστον για κοινή παρουσία διαφορετικών πορισμάτων, που εκφράσθηκε και εγγράφως από τα υπόλοιπα μέλη προς τις πιο πάνω συνδικαλιστικές οργανώσεις. Υποβαθμίζεται με τον τρόπο αυτό η σημασία του πιο ουσιώδους συμπεράσματος από τις διαβουλεύσεις της Επιστημονικής Επιτροπής, ότι δηλ. όλα τα μέλη συμφώνησαν για τον χαρακτήρα της κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει να παραμείνει δημόσια, καθολική και υποχρεωτική, για την οξύτητα του οικονομικού προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι κύριοι ασφαλιστικοί φορείς και για την ανάγκη να ληφθούν άμεσα μέτρα που θα εξασφαλίζουν την απρόσκοπτη λειτουργία των φορέων και τη συνεχή βελτίωση των ασφαλιστικών παροχών.

Στα πιο κάτω ουσιώδη θέματα υπήρξε επίσης απόλυτη ομοφωνία ή περιορισμένης σημασίας διαφορά απόψεων ανάμεσα στα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής:

Από τη δεκαετία 1920 το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης επεκτείνεται με γρήγορο ρυθμό, καλύπτει ήδη το σύνολο σχεδόν των μονίμων κατοίκων της χώρας και έχει συμβάλει αποτελεσματικά στην ευημερία του πληθυσμού, αλλά και στην αύξηση της ικανότητας του εργατικού δυναμικού για υψηλή παραγωγικότητα. Επιπλέον το κύριο πρόβλημα στην κοινωνική ασφάλιση προκαλείται από δύο εξαιρετικά ευνοϊκές εξελίξεις: την τεχνολογική πρόοδο στην ιατρική, που βελτιώνει με ταχύ ρυθμό την ποιότητα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ταυτόχρονα όμως αυξάνει σημαντικά και το σχετικό κόστος, και τη μεγάλη επιμήκυνση στην Ελλάδα της προσδοκώμενης ζωής κατά τη γέννηση, που σχεδόν διπλασιάστηκε από τις αρχές του αιώνα και έφθασε τα 74 και 77 χρόνια για τους άνδρες και τις γυναίκες αντίστοιχα.

Σε συνδυασμό με την υπερβολική ελαστικότητα (με βάση οποιοδήποτε πρότυπο στο διεθνή χώρο) στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, η σημαντική αύξηση της μέσης διάρκειας ζωής καθιστούν όλο και πιο προβληματική τη χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης. Ενώ το 1981 η σχέση συνταξιούχων προς μη συνταξιούχους άμεσα ασφαλισμένους ήταν 1:4,2, το 1990 περιορίστηκε στο 1:2 (2,1 εκ. συνταξιούχοι προς 4,15 εκ. ασφαλισμένους). Σημειώνεται ότι οι απασχολούμενοι στη χώρα ανέρχονται σε 3,65 εκ. άτομα, δηλ. στα 7 άτομα που εργάζονται, αντιστοιχούν 4 συνταξιούχοι. Δίχως την άμεση και έντονη παρέμβαση της Βουλής των Ελλήνων να μεταβάλει βασικούς κανόνες στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και στη σχέση προσό-

δων - παροχών των ασφαλιστικών οργανισμών, σε λίγα χρόνια θα αντιστοιχεί ένας συνταξιούχος σε κάθε απασχολούμενο, ενώ η απορρόφηση μεγάλου μεγέθους οικονομικών πόρων από την κοινωνική ασφάλιση θα αποτελεί ανυπέρβλητο εμπόδιο σε κάθε προσπάθεια οικονομικής ανάπτυξης.

Τη σχέση συνταξιούχων προς απασχολούμενους ενδέχεται να μεταβάλει και μία πρόσθετη δυσμενής στην περίπτωση αυτή, δημογραφική εξέλιξη. Η γεννητικότητα μειώθηκε από 20 ζώντα βρέφη το χρόνο ανά χίλιους κατοίκους στις αρχές της δεκαετίας 1950, σε 15 γεννήσεις τριάντα χρόνια αργότερα και μόλις 10 στις αρχές της τρέχουσας δεκαετίας. Η θνησιμότητα ανέρχεται τώρα σε 9 περίπου θανάτους και κατά συνέπεια η φυσική αύξηση του πληθυσμού της χώρας μόλις φθάνει τα 10 χιλ. άτομα το χρόνο, έναντι 110 χιλ. στη δεκαετία 1950. Η μείωση αυτή επηρεάζει δυσμενώς την εν γένει θέση της χώρας στο γεωγραφικό της περίγυρο. Θα έχει όμως και σοβαρές επιπτώσεις στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης γιατί έχουν ήδη αρχίσει να συνταξιοδοτούνται οι ηλικίες της υψηλής γεννητικότητας των προπολεμικών και των πρώτων μεταπολεμικών ετών. Ταυτόχρονα όμως θα εισέρχονται στο εργατικό δυναμικό όλο και λιγότεροι νέοι , εκείνοι δηλαδή που γεννήθηκαν από το τέλος της δεκαετίας 1970, όταν πραγματοποιήθηκε η απότομη μείωση της γεννητικότητας.

Συμφωνία υπήρξε επίσης ανάμεσα στα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής ότι επιβάλλεται να περιοριστούν οι μεγάλες διαφορές στις παροχές, που αντίκεινται και σε βασικές αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης. Σε δεκάδες χιλιάδες περιπτώσεις η σχέση κατώτερων προς ανώτερες συντάξεις είναι ένα προς δέκα, ή ακόμη ένα προς δεκαπέντε και πλέον. Ανάλογη είναι και η διαφορά στις λοιπές παροχές. Η κύρια προσπάθεια επιβάλλεται βέβαια να στραφεί προς την αύξηση των κατώτερων παροχών. Με τις υπάρχουσες όμως γενικότερες οικονομικές συνθήκες στη χώρα, η αύξηση αυτή δεν μπορεί να είναι ούτε γρήγορη, ούτε πολύ μεγάλη. Απαιτείται συνεχώς δραστικός περιορισμός των υψηλών συντάξεων από τους φορείς κύριας ασφάλισης. Η βασική εξάλλου φιλοσοφία της κοινωνικής ασφάλισης είναι η αναπλήρωση του ατομικού εισοδήματος όταν διακόπτεται ή μειώνεται σημαντικά για λόγους γήρατος, ασθένειας, ατυχήματος ή ανεργίας, και όχι η διατήρηση του υψηλού εισοδήματος ή, ακόμη χειρότερο, η σημαντική αύξηση, με βάση τη συνταξιοδότηση από περισσότερα ασφαλιστικά ταμεία. Σε κάθε ασφαλισμένο είναι βέβαια σκόπιμο να δίδεται η δυνατότητα να βελτιώνει τη σύνταξή του, με την καταβολή πρόσθετων εισφορών.

Ομόφωνη είναι η γνώμη των μελών της Επιστημονικής Επιτροπής και ως προς την ανάγκη για άμεση λήψη πολυάριθμων άλλων μέτρων που και εφικτά είναι και ουσιώδη βελτίωση στη λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος μπορούν να επιφέρουν. Σε αυτά περιλαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα που αποσκοπούν:

- Στην καλύτερη αξιοποίηση των πόρων που διατίθενται για κοινωνική ασφάλιση (περίπου 29% του Καθαρού Εθνικού Εισοδήματος, όσο περίπου και ο μέσος όρος στις χώρες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) και όχι περαιτέρω αύξηση των πόρων αυτών.
- Στη συγκέντρωση της εποπτείας των ασφαλιστικών φορέων σε ένα Υπουργείο.
- Στον περιορισμό της μεγάλης τεχνητής ζήτησης ιατρικών υπηρεσιών και της υπερβολικής κατανάλωσης φαρμάκων.
- Στη διακοπή της παραγωγής από ορισμένους ασφαλιστικούς φορείς υπηρεσιών υγείας με κόστος σημαντικά ανώτερο από εκείνο άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων, από τους οποίους είναι δυνατή η αγορά των υπηρεσιών αυτών.
- Στην επανεξέταση όλων των περιπτώσεων συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας. Περίπου ένας στους τέσσερις συνταξιούχους είναι λόγω αναπηρίας, έναντι ενός στους οκτώ, δέκα ή και δεκαπέντε στις λοιπές χώρες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις οποίες, επιπλέον, τα ποσοστά αυτά θεωρούνται πολύ υψηλά και λαμβάνονται ήδη μέτρα για τον περιορισμό της συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας.
- Στη δίχως καθυστέρηση μηχανογράφηση του συστήματος των εργασιών σε όλους τους ασφαλιστικούς φορείς, που θα συμβάλει και στον περιορισμό της μεγάλης εισφοροδιαφυγής.
- Στο συνεχή εμπλουτισμό των ασφαλιστικών φορέων με αναλογιστικές και άλλες σχετικές μελέτες, για τον καθορισμό πρόσφορων σχέσεων ανάμεσα στις παροχές και στα έσοδα.

Υπάρχει επίσης συμφωνία όλων των μελών της Επιστημονικής Επιτροπής ότι η συμμετοχή του κράτους επιβάλλεται να θεσμοθετηθεί και να ανέρχεται στο 1/3 περίπου των συνολικών δαπανών της κοινωνικής ασφάλισης, όσο περίπου και στις περισσότερες χώρες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Τονίστηκε όμως και η ανάγκη να τακτοποιηθούν δίχως καθυστέρηση και κατά τρόπο ικανοποιητικό οι πολυάριθμες σχέσεις δούναι και λαβείν κράτους και φορέων, του προκαλούν συχνά έντονες αντεγκλήσεις εξαιτίας των αμφισβητήσεων για το «ποιος οφείλει σε ποιον». Στις διευθετήσεις αυτές περιλαμβάνεται και η παροχή μεγαλύτερης ελευθερίας στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ώστε να αξιοποιηθούν πληρέστερα τα περιουσιακά τους στοιχεία, καθώς και η αποζημίωσή τους όταν επιβαρύνονται με δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή μέτρων τα οποία εξυπηρετούν άμεσα την κοινωνική πολιτική του κράτους. Από την άλλη όμως πλευρά, λόγοι οικονομικού ορθολογισμού επιβάλλουν όπως οι ασφαλιστικοί οργανισμοί επιβαρύνονται με το πραγματικό κόστος περίθαλψης των ασθενών τους στα κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα τουλάχιστον στις μεγάλες πόλεις.

Τέλος όλα τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής συμφώνησαν ότι οι νέες ρυθμίσεις στην κοινωνική ασφάλιση οφείλουν να αφορούν

όσους ασφαλίζονται για πρώτη φορά ή έχουν περιορισμένο αριθμό ετών ασφάλισης. Να επηρεάζουν όμως σε πολύ μικρότερο βαθμό την κατάσταση εκείνων που έχουν ασφάλιση πολλών ετών και με την υπάρχουσα νομοθεσία έχουν ήδη προβεί σε ανάλογο ατομικό και οικογενειακό προγραμματισμό. Ο βαθμός βέβαια στον οποίο μπορεί να εφαρμοστεί η αρχή αυτή, όταν στους κύριους φορείς ασφάλισης τα ελλείμματα έχουν προσλάβει απειλητικές για την περαιτέρω λειτουργία τους διαστάσεις, είναι θέμα το οποίο μόνον η πολιτική και συνδικαλιστική ηγεσία μπορούν να σταθμίσουν, και να μεθοδεύσουν, με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ τους, τη λήψη πρόσφορων μέτρων.

Η συνεχιζόμενη αύξηση του σωρευτικού ελλείμματος των 1,3 τρις δρχ. αποτελεί το οξύτερο πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης στη χώρα. Στην επίλυση του προβλήματος αυτού έχουμε όλοι υποχρέωση αλλά και συμφέρον να συμβάλουμε.

Μάιος 1992

Ροσέτος Φακιολάς
Πρόεδρος της
Επιστημονικής Επιτροπής

Υπουργική Απόφαση «Αναμόρφωση του συστήματος υπολογισμού των καταβλητέων εισφορών στα οικοδομοτεχνικά έργα»

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1992	ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 686

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. Φ21/2930

Αναμόρφωση του συστήματος υπολογισμού των καταβλητέων εισφορών στα οικοδομοτεχνικά έργα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 861/1979.

2. Τις διατάξεις του άρθρου 16 του α.ν. 1846/1951

3. Τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 21 τον ν. 1902/1990

4. Τις αρ. 297 και 319 αποφάσεις του Δ.Σ. του ΙΚΑ πουλήθηκαν κατά τις αριθ. 25/15.10.1992 και 27/29.10.1992 συνεδριάσεις του αντίστοιχα.

5. Την αριθ. Υ.1540/18.9.91 απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων «ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Δημήτριο Σιούφα (ΦΕΚ 754/Β΄), αποφασίζουμε:

1. Το άρθρο 38 του Κανονισμού Ασφάλισης Οικοδομών αντικαθίσταται ως εξής:

«**Άρθρο 38**

1. Οι καταβλητέες από τον νόμο εισφορές, για ιδιωτικά οικοδομικά έργα που είτε μετά από άδεια που εκδίδεται από το πολεοδομικό γραφείο ή από άλλη Δημόσια Αρχή, είτε κατά παράβαση των διατάξεων που διέπουν την έκδοση οικοδομικών αδειών είτε με αναλυτικό προϋπολογισμό υπολογίζονται στην εργατική δαπάνη που αντιστοιχεί στον κατ' ελάχιστα υποχρεωτικά απαιτούμενο αριθμό ημερών εργασίας των απασχολουμένων στις εργασίες που προβλέπονται από το άρθρο 35 παρ. 1 εδ. α΄ με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 40 του παρόντος Κανονισμού.

Ο κατ' ελάχιστα απαιτούμενος αριθμός ημερομισθίων ορίζεται ανάλογα με την κατηγορία που ανήκει το έργο με συντελεστές που προβλέπονται από τους πίνακες 1, 2 και 3.

Οι πίνακες 1 και 2 εφαρμόζονται στις συνήθεις περιπτώσεις έργων, στα οποία δεν υπάρχει αναλυτικός προϋπολογισμός των εκτελουμένων εργασιών ο δε πίνακας 3 εφαρμόζεται σε έργα εκτελούμενα με αναλυτικό προϋπολογισμό (επισκευές - αναδιαρρυθμίσεις κ.λπ.).

Ειδικότερα:

α) Στον πίνακα 1 περιλαμβάνονται σι συντελεστές υπολογισμού

των κατ' ελάχιστα υποχρεωτικά απαιτούμενων ημερών εργασίας σε ενδιάμεσες φάσεις και στο σύνολο για επιφάνειες χώρων βασικής χρήσης.

β) Στον πίνακα 2 περιλαμβάνονται οι συντελεστές αναγωγής επιφανειών ειδικών χώρων σε χώρους βασικής χρήσης.

γ) Στον πίνακα 3 περιλαμβάνονται οι συντελεστές υπολογισμού των κατ' ελάχιστα υποχρεωτικά απαιτούμενων ημερών εργασίας με βάση τις ποσότητες των εργασιών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Μέσος απαιτούμενος αριθμός ημερομισθίων εργατοτεχνιτών (Μη εστεγασμένων επαγγελμάτων), για την κατασκευή ενός τετραγωνικού μέτρου κτιρίου

α/α	Είδος κτιρίου (ανάλογα με τη χρήση και τον τρόπο κατασκευής)	Ενδιάμεσες φάσεις αναφερόμενες σε αποπεράτωση των αναγραφόμενων κατασκευών						Σύνολο ημερομισθίου ανά τ.μ.
		Οικοδομικός σκελετός κτιρίου	Τοιχοποιίες κτιρίου	Επιχρίσματα κτιρίου	Δάπεδα κτιρίου	Χρωματισμοί κτιρίου	Λοιπά (αποπεράτωση κτιρίου & περιβάλλοντα χώρου)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1.	Κατοικίες γενικώς και άσχετα από μέθοδο κατασκευής.	0,45	0,17	0,27	0,20	0,26	0,15	1,50
2.	Γραφεία, καταστήματα, εμπορικά κέντρα, κλειστά θέατρα & κινηματογράφοι, εκπαιδευτήρια, ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, κλειστά κέντρα αναψυχής & εστιάσεως, κοινωφελή ιδρύματα, πνευματικά κέντρα, αίθουσες διαλέξεων, αρτοποιεία, αρταστήρια ζαχαροπλαστικής, εκκλησίες (μικρές ιδιωτικές).	0,42	0,08	0,14	0,21	0,12	0,13	1,10
3.	Τουριστικά κτίρια γενικώς (ξενοδοχεία, Μοτέλ κλπ) Νοσοκομεία, Κλινικές.	0,53	0,16	0,33	0,15	0,20	0,06	1,43
4.	Βιομηχανικά & βιομηχανικά κτίρια, Συνεργεία αυτοκινήτων με φέροντα οργανισμό από σκυρόδεμα.	0,47	0,01	0,03	0,03	0,02	0,01	1,57
5.	Βιομηχανικά & βιομηχανικά κτίρια, Συνεργεία αυτοκινήτων με φέροντα οργανισμό από σιδηρά κατασκευή.	0,10	0,01	0,02	0,02	0,02	0,01	0,18

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 *(συνέχεια)*

6.	Πρατήρια βενζίνης, πλυντήρια, λιπαντήρια.	0,45	0,04	0,09	0,12	0,07	0,08	0,85
7.	Πολυόροφα κτίρια, πάρκινγκ.	0,47			1,10			0,57
8.	Ορνιθοτροφεία, γεωργικές αποθήκες, βουστάσια, χοιροστάσια και συναφή.	0,27			0,08			0,35
9.	Αντικατάσταση στέγης.			0,30				0,30
10.	Κατεδαφίσεις (με μηχανικά μέσα).			0,04				0,04

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΝΑΓΩΓΗΣ
Επιφανειών ειδικών χώρων σε μη ειδικούς

α/α	Είδος κτιρίου (ανάλογα με τη χρήση και τον τρόπο κατασκευής)	Είδος ειδικού χώρου				
		PILOTIS (ελεύθερος χώρος)	Υπόγεια βοηθητικών χρήσεων	Στεγασμένοι χώροι στάθμευσης	Ημιυπαίθριοι χώροι	Διαμόρφωση ακάλυπτου χώρου
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	Κατοικίες γενικώς και άσχετα από μέθοδο κατασκευής	0,46	0,64	0,44	0,76	0,05
2.	Γραφεία, καταστήματα, εμπορικά κέντρα, κλειστά θέατρα & κινηματογράφοι, εκπαιδευτήρια, ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, κλειστά κέντρα αναψυχής & εστιάσεως, κοινωφελή ιδρύματα, πνευματικά κέντρα, αίθουσες διαλέξεων, αρτοποιεία, αργαστήρια ζαχαροπλαστικής, εκκλησίες μικρές ιδιωτικές.	-	0,61	0,52	0,80	0,05
3.	Τουριστικά κτίρια γενικώς (ξενοδοχεία, Μοτέλ κλπ) Νοσοκομεία, Κλινικές	-	0,61	0,48	0,81	0,05
4.	Βιομηχανικά & βιομηχανικά κτίρια, Συνεργεία αυτοκινήτων με φέροντα οργανισμό από σκυρόδεμα.	-	1,00	1,00	-	0,05
5.	Βιομηχανικά & βιομηχανικά κτίρια, Συνεργεία αυτοκινήτων με φέροντα οργανισμό από σκυρόδεμα.	-	2,89	-	-	0,05
6.	Πρατήρια βενζίνης, πλυντήρια, λιπαντήρια	-	1,00	1,00	-	0,05
7.	Πολυόροφα κτίρια, πάρκινγκ	-	1,00	1,00	-	0,05
8.	Ορνιθοτροφεία, γεωργικές αποθήκες, βουστάσια, χοιροστάσια και συναφή.	-	1,00	1,00	-	-

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
Υπολογισμού απαιτούμενου αριθμού ημερομισθίων ανά μονάδα εργασίας

Α/Α	ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ		
1.01	Γενικές εκσκαφές γαιώδες	M^3	0,001
1.02	Γενικές εκσκαφές ημιβραχώδεις	M^3	0,001
1.03	Γενικές εκσκαφές βραχώδεις	M^3	0,003
1.04	Εκσκαφές θεμελίων γαιώδεις	M^3	0,001
1.05	Εκσκαφές θεμελίων ημιβραχώδεις	M^3	0,001
1.06	Εκσκαφές θεμελίων βραχώδεις	M^3	0,001
1.07	Επιχώσεις με προϊόντα εκσκαφής	M^3	0,001
1.08	Ειδικές επιχώσεις (σκύρα κ.λπ.)	M^3	0,002
2.	ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ (διά χειρός)		
2.01	Καθαιρέσεις πλινθοδομής με συνήθη κονίαμα	M^3	0,298
2.02	Καθαιρέσεις πλινθοδομής με ισχυρό κονίαμα	M^3	0,373
2.03	Καθαιρέσεις αόπλου σκυροδέματος	M^3	1,044
2.04	Καθαιρέσεις οπλισμένου σκυροδέματος	M^3	1,641
2.05	Καθαιρέσεις επιχρισμάτων	M^2	0,104
2.06	Καθαιρέσεις τοίχων δια την διαμόρφωση θυρών	τεμ.	0,373
2.07	Καθαιρέσεις ξύλινων ή σιδηρών θυρών και παραθύρων	M^2	0,224
3.	ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ		
3.01	Οπλισμένο σκυρόδεμα	M^3	0,671
3.02	Ελαφρά οπλισμένο σκυρόδεμα (με πλέγμα)	M^3	0,483
3.03	Ελαφρό μπετόν	M^3	0,322
3.04	Άοπλο σκυρόδεμα δαπέδων	M^2	0,027
3.05	Εξισωτικές στρώσεις	M^2	0,019
3.06	Επιφάνειες εμφανούς σκυροδέματος	M^2	0,027
3.07	Σενάζ δρομικά	Μ.Μ.	0,032
3.08	Σενάζ μπατικά	Μ.Μ.	0,054
3.09	Μανδύας χυτού σκυροδέματος	M^3	1,074
3.10	Μανδύας εκτοξευομένου σκυροδέματος	M^2	0,215
4.	ΤΟΙΧΟΠΟΙΪΕΣ		
4.01	Λιθοδομές με κοινούς λίθους	M^2	0,186
4.02	Λιθοδομές με λαξευτούς λίθους	M^2	0,298
4.03	Πλινθοδομές δρομικές	M^2	0,052
4.04	Πλινθοδομές μπατικές	M^2	0,097
4.05	Τσιμεντολιθοδομές	M^2	0,048
4.06	Κισσηρολιθοδομές	M^2	0,056

Α/Α	ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
5.	ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ		
5.01	Ασβεστοτσιμεντοκονιάμματα τριπτά	Μ²	0,045
5.02	Τσιμεντοκονιάμματα τριπτά με διογκωμένο περλίτη στη δεύτερη στρώση	Μ²	0,049
5.03	Ασβεστοτσιμεντοκονιάμματα με κάλυψη σαγρέ	Μ²	0,054
5.04	Αρτιφισιέλ τριπτά	Μ²	0,067
5.05	Επιχρίσματα χωριάτικου τύπου	Μ²	0,058
5.06	Επιχρίσματα τραβηκτά	Μ.Μ.	0,224
6.	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ		
6.01	Με πλακίδια πορσελάνης	Μ²	0,104
6.02	Με ξύλο	Μ²	-
6.03	Με διακοσμητικά τούβλα	Μ²	0,125
6.04	Με λίθινες πλάκες (Καρύστου)	Μ²	0,146
6.05	Με πλάκες μαρμάρου	Μ²	0,146
6.06	Με αλουμίνιο	Μ²	-
7.	ΣΤΡΩΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΩΝ		
7.01	Με τσιμεντοκονία	Μ²	0,031
7.02	Με τσιμεντόπλακες	Μ²	0,042
7.03	Γαρμπιλομωσαϊκό	Μ²	0,042
7.04	Με μωσαϊκό λευκού τσιμέντου	Μ²	0,063
7.05	Με λίθινες πλάκες (Καρύστου κ.τ.λ.)	Μ²	0,104
7.06	Με πλάκες μαρμάρου	Μ²	0,125
7.07	Με πλακίδια κεραμικά ή πορσελάνης	Μ²	0,125
7.08	Με πλαστικά πλακίδια ή τάπητα	Μ²	-
7.09	Με λουρίδες σουηδικής ξυλείας	Μ²	0,125
7.10	Με λωρίδες αφρικανικής ξυλείας	Μ²	0,167
7.11	Με λωρίδες δρυός	Μ²	0,209
7.12	Με μοκέττα	Μ²	-
8.	ΜΟΝΩΣΕΙΣ - ΣΤΕΓΑΝΩΣΕΙΣ		
8.01	Θερμομόνωση - υγρομόνωση δώματος	Μ²	-
8.02	Θερμομόνωση - υγρομόνωση βεραντών	Μ²	-
8.03	Θερμομόνωση κατακόρυφων επιφανειών	Μ²	-
8.04	Υγρομόνωση τοιχείων υπογείων	Μ²	-
8.05	Υγρομόνωση δαπέδων επί εδάφους	Μ²	-
9.	ΜΑΡΜΑΡΙΚΑ		
9.01	Κατώφλια, επίστρωση στηθαίων, ποδιές παραθ. μπαλκονιών	Μ.Μ.	-
9.02	Μαρμαροεπένδυση βαθμίδας	Μ.Μ.	-
10.	ΨΕΥΔΟΡΟΦΕΣ		
10.01	Επίχρισμα από μεταλλικό πλέγμα	Μ²	0,116

Α/Α	ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
10.02	Από γυψοσανίδες	M^2	-
10.03	Από πλάκες ορυκτών ινών σε μεταλλικό σκελετό	M^2	-
10.04	Από ξύλο	M^2	-
11.	ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ		
11.01	Επικεράμωση πλάκας σκυροδέματος	M^2	0,149
11.02	Ξύλινη στέγη με κεραμ. εδραζόμενη σε πλάκα σκυροδέματος	M^2	0,261
11.03	Ξύλινη στέγη με αυτοφερόμενη με κεραμίδια -	M^2	0,448
11.04	Σιδερένια στέγη με αυλακωτή- λαμαρίνα	M^2	-
11.05	Σιδερένια στέγη με φύλλα αμιαντοτσιμέντου	M^2	-
12.	ΣΤΗΘΑΙΑ		
12.01	Από οπλισμένο σκυρόδεμα	Μ.Μ.	0,107
12.02	Από δρομική πλινθοδομή	Μ.Μ.	0,050
13.	ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ		
13.01	Υδροχρωματισμοί απλοί	M^2	0,007
13.02	Υδροχρωματισμοί με τσίγκο και κόλλα	M^2	0,009
13.03	Πλαστικά επί τοίχου	M^2	0,022
13.04	Πλαστικά σπατουλαριστά	M^2	0,037
13.05	Τσιμεντοχρώματα	M^2	0,037
13.06	Ακρυλικά και “ρελιέφ”	M^2	0,045
13.07	Ροιπολίνες κοινές	M^2	0,045
13.08	Ριπολίνες σατινέ	M^2	0,056
13.09	Ντουκοχρώματα	M^2	1,056
13.10	Λούστρα	M^2	0,149
14.	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ		
14.01	Ικριώματα	M^2	0,003
14.02	Τζάκι με καπνοδόχο	κατ’ αποκ.	3,000
15.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΩΝ ΧΩΡΟΣ		
15.01	Περιβάλλων χώρος	M^2	(ΑΗ)/(ΕΥ) x 0,050

2. Οι καταβλητέες κατά νόμο εισφορές για εργασίες εκτελούμενες βάσει αναλυτικών λογαριασμών (πιστοποιήσεων) για λογαριασμό του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., ΟΤΑ ή Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής υπολογίζονται στο τμήμα της αξίας του έργου που αντιστοιχεί στη δαπάνη για αμοιβή των απασχολουμένων.

Ως συνολική αξία λαμβάνεται υπόψη η αναγραφόμενη στον εγκεκριμένα προϋπολογισμό των έργων, μειωμένη κατά το ποσοστό τυχόν εκπτώσεως που επιτεύχθηκε κατά τη δημοπρασία.

Η εργατική δαπάνη υπολογίζεται:

Α. Για εργασίες θεωρούμενες ως οικοδομικές σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 3 του Ν. 4476/1965 και για ασφάλιση μισθωτών σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου του παρόντος κανονισμού με τους προβλεπόμενους από τον πίνακα (4) συντελεστές:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

α)	Μεταφορές	
	Φορτοεκφόρτωση δια χειρών	38%
	Μεταφορά δια χειρών (ζεμπίλι)	38%
	Μεταφορά δια μονοτρόχου	38%
	Μεταφορά δια αυτοκινήτου	0%
β)	Χωματουργικά	
	Εκθάμνωση εδάφους ή εκρίζωση δενδριλίων	1%
	Κοπή Δένδρου	12%
	Γενικές εκσκαφές γαιώδεις ημιβραχώδεις, βραχώδεις σε μηχανικά μέσα	1%
	Γενικές εκσκαφές βραχώδεις με χρήση μηχανικών μέσων και εκρηκτικών υλών	4%
	Εκσκαφή θεμελίων τάφρων φρεατίων γαιώδεις ή ημιβραχώδεις με μηχανικά μέσα	3%
	Εκσκαφή θεμελίων τάφρων φρεατίων βραχώδεις με μηχανικά μέσα	5%
	Εκσκαφές μεμονωμένες (ντουλάπια)	20%
	Επίχωση με προϊόντα εκσκαφής	1%
	Άντληση υδάτων	0%
γ)	Καθαιρέσεις	
	Καθαίρεση σκυροδέματος εντός κτισμάτων	20%
	Καθαίρεση σκυροδέματος εκτός κτισμάτων (μανδρότοιχοι ,κρασπεδόρειθρα δάπεδα γκρό μπετόν κ.λπ.)	5%
	Καθαίρεση πάσης φύσεως επικεραμώσεως	30%
	Καθαίρεση πάσης φύσεως τοιχοδομών	30%
	Καθαίρεση πάσης φύσεως επιχρισμάτων	30%
	Καθαίρεση πάσης φύσεως πλακιδίων	30%
	Διάνοιξη φωλεών αυλάκων και οπών οποιασδήποτε επιφανείας επί τοιχοδομής ή σκυροδέματος	30%
δ)	Ικριώματα γενικώς	
	Ικριώματα γενικώς	4%
ε)	Κονιοδέματα	
	Σκυρόδεμα άοπλο Β120 ή Β160 χαλικόδεμα γαρμπιλόδεμα (διάστρωση)	5%
	Σκυρόδεμα οπλισμένο (διάστρωση)	5%
	Ξυλότυποι συνήθων χυτών κατασκευών	27%
	Ξυλότυποι χυτών τοίχων	27%
	Ξυλότυποι χυτών μικροκατασκευών	27%
	Ξυλότυποι αψίδων θόλων	27%
	Ξυλότυποι τρούλων	30%
	Ξυλότυποι τυποποιημένοι (μεταλότυποι πλαστικότυποι)	12%
	Σιδηρός οπλισμός ST1,STIII	15%

	Σιδηροί οπλισμοί STIV (πλέγματα)	4%
	Χάλυβας υψηλής αντοχής (καλωδίων προεντάσεως)	0%
	Σκυρόδεμα οπλισμένο (διάστρωση + ξυλότυπος + οπλισμός)	15%
	Εκτοξευόμενο σκυρόδεμα (παραγωγή + εκτόξευση)	12%
στ)	Τοιχοδομές	
	Αργολιθοδομές πάσης φύσεως	27%
	Λιθόστρωτο	35%
	Πλινθοδομές πάσης φύσεως	27%
	Τσιμεντοπλινθοδομές	20%
	Τοιχοδομές αψίδων, θόλων	35%
ζ)	Ξυλουργικά	
	Στέγες ξύλινες με φέροντα ζευκτά (ζευκτά + τεγίδες + σανίδωμα)	22%
	Ξύλινα δάπεδα με σκελετό από καδρόνια	18%
	Ξύλινα δάπεδα κολλητά	13%
η)	Επιχρίσματα	
	Αρμολογήματα πάσης φύσεως τοιχοδομών	30%
	Επιχρίσματα πάσης φύσεως	26%
	Επιχρίσματα με τσιμεντοκονίαμα (αρτιφισιέλ)	30%
	Επιχρίσματα τραβηχτά προεξοχών	35%
θ)	Επιστεγάσεις	
	Επικεράμωση κολυμβητή	25%
	Επικεράμωση εν ξηρώ	20%
	Επιστέγαση με αλλά βιομηχανικά υλικά πλην κεράμων (αμιαντοτσιμέντο κ.λπ.)	7%
ι)	Επιστρώσεις	
	Επιστρώσεις δια βιομηχανικών πλακών με βάση το τσιμέντο (τσιμεντόπλακες πλάκες τύπου Μάλτας κ.α.)	14%
	Επιστρώσεις δια πάσης φύσεως φυσικών ακανονίστων πλακών (π.χ. Καρύστου Πηλίου κ.λπ.)	14%
	Επιστρώσεις δια πάσης φύσεως φυσικών κανονικών πλακών (π.χ. Καρύστου Πηλίου κ.λπ.)	17%
	Επενδύσεις δια πλακιδίων πορσελάνης	22%
	Επιστρώσεις δια κεραμικών πλακιδίων	20%
	Επιστρώσεις δαπέδων και κατασκευές περιθωρίων δια τσιμεντοκονιάματος	24%
	Διαστρώσεις δαπέδων με γαρμπιλομωσαϊκό	24%
	Διαστρώσεις βιομηχανικών δαπέδων	0%
	Επιστρώσεις δαπέδων δια μαρμαροψηφίδων (μωσαϊκά) πλήρης εργασία πλην στίλβωση	25%
	Στίλβωση νέων και υπαρχόντων δαπέδων δια μαρμαροψηφίδων (μωσαϊκό)	25%
ια)	Χρωματισμοί	
	Υδροχωματισμοί - κόλλες	25%
	Πλαστικά ακρυλικά τσιμεντόχρωμα επί πάσης επιφανείας τοίχων οροφών ή σκυροδέματος	27%
	Πλαστικά ριπολλίνες σπατουλαριστών επιφανειών επιχρισμάτων	30%
	Βερνικοχρωματισμοί ξύλινων επιφανειών (ριπολίνες)	30%
	Βερνικοχρωματισμοί σιδηρών επιφανειών (ντούκο)	25%
	Βερνίκωμα εξωτερικών και εσωτερικών (ξυλίνων και σιδηρών) επιφανειών	25%
	Χρωματισμοί επιφανειών με ρελιέφ	27%
	Βερνίκωμα ξύλινων δαπέδων	20%
	Ανακαίνιση παλαιών χρωματισμών ξύλινων ή μεταλλικών επιφανειών	27%

β) Για εργασίες μη θεωρούμενες οικοδομικές (εκτελούμενες από εργοδότες που διατηρούν επαγγελματική στέγη, με το μόνιμο προσωπικό τους) με τους προβλεπόμενους από τον Πίνακα 5 συντελεστές:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΗ ΘΕΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΩΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ (ΕΣΤΕΓΑΣΜΕΝΑ)

α)	Ξυλουργικές εργασίες, πλην των ξύλινων πατωμάτων και στεγών	18%
β)	Σιδηρουργικαί εργασίαι εν γένει	20%
γ)	Μαρμαρικά	
	Επιστρώσεις δια πάσης φύσεως πλακών εκ μαρμάρου (διάστρωση + λειότριψη)	14%
	Ορθομαρμαρώσεις εκ πλακών μαρμάρου	20%
	Στίλβωση μαρμάρου (νερόλουστρα κ.λπ.)	24%
	Ειδικές κατασκευές εκ μαρμάρου (λαμπάδες, κορνιζώματα κ.λπ.)	24%
δ)	Πλαστικά, δάπεδα μοκέτες	4%
ε)	Υαλοπίνακες γενικώς	15%
	Υαλοπίνακες εις μεγάλας ποσότητας και επιφανείας και δια χρήσεως μηχανικών μέσων (στόκου κ.λπ.)	12%
στ)	Μονώσεις	
	Επάλειψη δια στεγανωτικού εν γένει υλικού οιασδήποτε επιφανείας (ασφαλτικό γαλάκτωμα, ακρυλικής συνδέσεως υλικά κλπ)	10%
	Επίστρωση δια στεγαστικών μεμβρανών οιασδήποτε επιφανείας (ασφαλτόπανα, μεμβράνες, PVC(κ.λπ.)	14%
	Απομόνωση οιουδήποτε στοιχείου κατασκευής δια μονωτικού υλικού ήχου και θερμάνσεως μορφής πλακών ή οιασδήποτε άλλης (χυτής, πολυουρεθάνης κ.λπ.)	4%
	Κατασκευή μονωτικών στρώσεων από ελαφρομπετό, κυψελωτό κονιόδεμα, κισσηρόδεμα, περλιτομπετόν κ.λπ.)	12%
ζ)	Υδραυλικαί εγκαταστάσεις	
	Βιολογικός καθαρισμός ακαθάρτων	6%
	Τοποθέτηση σωληνώσεων σιδηροσωλήνων	16%
	Τοποθέτηση πλαστικών σωλήνων	7%
	Λούκια (υδρορροαί)	18%
	Δίκτυα διανομής θερμού - ψυχρού ύδατος κτιρίου	18%
	Δίκτυα αποχέτευσης (χωνευτά ή μη) κτιρίου γενικώς	13%
	Συσκευές παρασκευής θερμού ύδατος	5%
	Πιεστικά συγκροτήματα ύδατος	5%
	Αντλητικά συγκροτήματα υδεύσεως ακαθάρτων - καυσίμων	13%
	Πυροσβεστικαί φωλεαί	8%
	Φρεάτια	17%
	Είδη υγιεινής	10%
η)	Κεντρική θέρμανση	
	Κεντρική θέρμανση - γενικά	14%
	Λεβητοστάσια θερμού ύδατος (άνευ σωληνώσεων διανομής)	7%
	Λεβητοστάσια ατμού (άνευ σωληνώσεων διανομής)	10%
	Κεντρική θέρμανση με νερό (άνευ λεβήτων και καυστήρων)	17%
	Καπνοδόχος	17%

	Όργανα αυτοματισμού (Σύστημα αυτόματης λειτουργίας)	8%
	Ανεμιστήρες	5%
	Κατασκευή και τοποθέτηση δικτύων αεραγωγών μετά στομίων	20%
	Στόμια προσαγωγής - απαγωγής αέρος	5%
	Κλιματιστικές μονάδες γενικά	5%
	Πύργοι ψύξεως	5%
	Μονάδες συμπυκνώσεως	5%
	Μηχανήματα παραγωγής ψύχους	5%
	Σωληνωτά δίκτυα ψύχους	14%
	Μονώσεις σωλήνων και επιφανειών με υαλοβάμβακα	20%
	Μονώσεις σωλήνων και επιφανειών δια μονωτικού περιβλήματος	16%
	Χρωματισμοί δια πιστολέτου μετά των υλικών	15%
	Χρωματισμοί εν γένει άνευ πιστολέτου μετά των υλικών	22%
	Μονώσεις ψυκτικών θαλάμων (μετά των υλικών)	15%
	Καπνοσυλλέκτες πάσης φύσεως	8%
	Δεξαμενές πετρελαίου	17%
θ)	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	
	Σωληνώσεις και καλωδιώσεις κτιρίων εν γένει	18%
	Φωτιστικά σώματα και καλωδιώσεις κτιρίων εν γίνει	8%
	Φωτεινές επιγραφές - γενικώς	12%
	Φωτεινές διαφημιστικές γιρλάνται	16%
	Φωτεινοί Πίνακες	8%

3. Στα πάσης φύσεως τεχνικά έργα ως συνολική αξία λαμβάνεται υπόψη για μεν τα έργα του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ, Ν.Π.Ι.Δ, Ο.Τ.Α. ή Οργανισμών κοινής ωφελείας η αναγραφόμενη στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό μειωμένη κατά το ποσοστό τυχόν εκπτώσεως που επιτεύχθηκε κατά τη δημοπρασία. Για κάθε δε άλλη περίπτωση η αναγραφόμενη στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό από το πολεοδομικό γραφείο ή άλλη Αρχή.

α) Το τμήμα της αξίας που αντιστοιχεί στην εργατική δαπάνη των παραπάνω έργων και αφορά ασφάλιση μισθωτών σύμφωνα με τις διατάξεις του ΣΤ΄ κεφαλαίου του παρόντος κανονισμού υπολογίζεται με τους προβλεπόμενους από τους πίνακες 6,7 και 8 συντελεστές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΡΓΩΝ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

Α.	ΟΔΟΠΟΙΪΑ	
	Χωματουργικά	
	Εκσκαφές ορυγμάτων σε έδαφος γαιώδες, ημιβραχώδες	1%
	Εκσκαφή ορυγμάτων σε έδαφος βραχώδες	3%
	Εκσκαφή τάφρων σε έδαφος γαιώδες ημιβραχώδες	1%
	Εκσκαφή τάφρων σε έδαφος βραχώδες	3%
	Καθαρισμός και μόρφωση τάφρου	2%
	Άρση καταπτώσεων	1%
	Εκσκαφή δανειοθαλάμων, κατασκευή πάσης φύσεως επιχωμάτων	0%

Επενδύσεις πρανών δια φυτικής γης	5%
Πλήρωση νησίδων δια φυτικής γης	5%
Τεχνικά έργα	
Γενικές εκσκαφές θεμελίων σε έδαφος - γαιώδες, ημιβραχώδες	1%
Γενικές εκσκαφές θεμελίων σε έδαφος βραχώδες	3%
Εκσκαφές θεμελίων τεχνικών έργων γενικώς	4%
Προμήθεια και τοποθέτηση σιδηρών πασσαλοσανίδων	2%
Έμπηξη ή εξολκή σιδηρών πασσαλοσανίδων	3%
Χειρόθετη λιθοπλήρωση	16%
Λιθοδομές τεχνικών έργων γενικώς	20%
Λιθοπενδύσεις τεχνικών έργων	23%
Προμήθεια, κατασκευή και λιθοπλήρωση φατνών τεχνικών έργων	10%
Κατασκευή και λιθοπλήρωση φατνών τεχνικών έργων	13%
Επιχρίσματα τσιμεντοκονίας τεχνικών έργων	20%
Μονώσεις τεχνικών έργων δι' επαλείψεως (ασφαλτικού υλικού)	8%
Μονώσεις τεχνικών έργων με ασφαλτόπανο και τσιμεντοκονίαμα	12%
Άοπλο σκυρόδεμα με τον απαιτούμενο ξυλότυπο γενικώς	6%
Οπλισμένο, προεντεταμένο σκυρόδεμα με τον απαιτούμενο ξυλότυπο γενικώς	10%
Ξυλότυπος	20%
Σιδηρός οπλισμός ST I, ST III	8%
Σιδηρός οπλισμός πλεγμάτων ST IV	4%
Σιδηρός χάλυβας προεντεταμένου	0%
Σιδηρά εξαρτήματα γεφυρών	0%
Θεμελιώσεις με πασσάλους δια αφαιρέσεως υλικού (έγχυτοι)	3%
Θεμελιώσεις με πασσάλους δια εκτοπίσεως υλικού με σιδηροπλισμό	3%
Θεμελιώσεις με πασσάλους δια αφαιρέσεως υλικού, με σιδηροπλισμό	3%
Προμήθεια και τοποθέτηση τσιμεντοσωλήνων, διατρήτων ή μή	6%
Εφέδρανα γεφυρών γενικώς	6%
Πρόχυτα κράσπεδα σκυροδέματος	8%
Πλακοστρώσεις πεζοδρομίων, νησίδων και πλατειών γενικώς	12%
Αντλήσεις	0%
Οδοστρωσία	
Κατασκευή υποβάσεως, βάσεως γενικά	1%
Προμήθεια, μεταφορά υλικών οδοστρωσίας	0%
Κατασκευή, ανακατασκευή λιθόστρωτων οδοστρωμάτων	20%
Κατασκευή, ανακατασκευή κυβολιθοστρώτων	20%
Κατασκευή οδοστρωμάτων από σκυρόδεμα	5%
Ασφαλιστικά	
Ασφαλτική επάλειψη, συμπεριλαμβανομένης της αξίας της ασφάλτου	2%
Κατασκευή ασφαλτικής στρώσεως συμπεριλαμβανομένης της αξίας της ασφάλτου	2%
Ασφαλτική επάλειψη, χωρίς την αξία της ασφάλτου	5%
Κατασκευή ασφαλτικής στρώσεως, άνευ της αξίας ασφάλτου	5%
Επισκευή, συντήρηση φθορών παλιού ασφαλτικού οδοστρώματος δια ασφαλτομίγματος	7%
Σήμανση	
Πινακίδες	5%
Διαγραμμίσεις	5%
Μεταλλικά στηθαία, ασφαλείας	3%

ΠΙΝΑΚΑΣ 7
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Β.	ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ	
	Χωματουργικές εργασίες	
	Αφαίρεση στρώματος φυτικής γης	0%
	Εκσκαφή τάφρων ή διωρύγων σε έδαφος γαιώδες ή ημιβραχώδες	1%
	Εκσκαφή τάφρων ή διωρύγων με χέρια σε έδαφος γαιώδες ή ημιβραχώδες	3,5%
	Εκσκαφή τάφρων ή διωρύγων ή χανδάκων σωληνώσεως σε έδαφος βραχώδες με χρήση εκρηκτικών	3%
	Καθαρισμός τάφρων με μηχανικά μέσα	1%
	Μόρφωση γαιωδών επιφανειών για επένδυση	2%
	Μόρφωση βραχωδών επιφανειών για επένδυση	4%
	Γενικές εκσκαφές θεμελίων τεχνικών έργων γενικώς	1%
	Εκσκαφές θεμελίων τεχνικών έργων γενικώς	4%
	Εκσκαφή ορυγμάτων σε έδαφος γαιώδες ή ημιβραχώδεις μέσα σε κατοικημένη περιοχή μέχρι βάθους 6,0 μέτρων	2%
	Εκσκαφή ορυγμάτων σε έδαφος γαιώδες ή ημιβραχώδες μέσα σε κατοικημένη περιοχή από 6,0 μ. και πάνω	4%
	Εκσκαφή ορυγμάτων σε έδαφος βραχώδες μέσα σε κατοικημένη περιοχή μέχρι βάθους 6,0 μ.	5%
	Εκσκαφή ορυγμάτων σε έδαφος βραχώδες για βάθος 6,0 μ. και πάνω	7%
	Πρόσθετη τιμή εκσκαφής σε οποιοδήποτε έδαφος κάτω από αγωγούς Εταιρειών ή Οργανισμών Κοινής Ωφελείας	15%
	Ξύλινες αντιστηρίξεις πρανών ή παρειών εκσκαφής	8%
	Μεταλλικές τυποποιημένες αντιστηρίξεις πρανών ή παρειών εκσκαφής	4%
	Προστατευτικά Κοίτης και Πρανών	
	Άρση καταπτώσεων	3%
	Προμήθεια και τοποθέτηση σιδηρών πασσαλοσανίδων	3%
	Έμπηξη και εξολκή σιδηρών πασσαλοσανίδων	4%
	Προμήθεια, κατασκευή και λιθοπλήρωση φατνών τεχνικών έργων	10%
	Κατασκευή και λιθοπλήρωση φατνών τεχνικών έργων	13%
	Λιθεπενδύσεις γενικώς	23%
	Στράγγιση και εξυγίανση εδάφους	
	Στραγγιστήρια από τσιμεντοσωλήνες χωρίς σύνδεση διαμέτρου μέχρι 0,40 μ.	6%
	Στραγγιστήρια από τσιμεντοσωλήνες χωρίς σύνδεση διαμέτρου από 0,40 μ. και πάνω	6%
	Εγκιβωτισμός της σωληνώσεως στραγγιστηρίου με θραυστό υλικό λατομείου	2%
	Αγροτική Οδοποιΐα	
	Κατασκευή οδοστρώματος αγροτικών οδών με αμμοχάλικο	1%
	Σκυροδέματα	
	Ξυλότυποι επιπέδων επιφανειών	16%
	Λυόμενοι ξυλότυποι ή μεταλλότυποι για σκυροδέτηση στοιχείων σκυροδέματος	10%

Σιδηρός οπλισμός ST I, ST III γενικώς	8%
Σιδηρός οπλισμός πλεγμάτων ST IV	4%
Σκυρόδεμα	5%
Σκυρόδεμα με ξυλότυπο	12%
Ανοικτές Διώρυγες και Αρμοί	
Αγωγοί προκατασκευασμένων αυλάκων (καναλέτα) από σκυρόδεμα (κατασκευή και τοποθέτηση) μέχρι αύλακα τύπου Α 230	8%
Αρμοί στεγάνωσης αυλάκων	6%
Καλύψεις Επιφανειών	
Επιχρίσματα πατητά με τσιμεντοκονίαμα σε εσωτ. και εξωτερικές επιφ. υπονόμων	20%
Θωράκιση έργων υπονόμων με αργιλοπυριτικά πλακίδια	22%
Συσκευές Ανοιχτών Διωρύγων	
Ρουφράκτες και λοιπές συσκευές ανοικτών διωρύγων	4%
Πασσαλώσεις (βλέπε σχετ. κεφ. Έργων Οδοποιΐας)	
Τσιμεντοσωλήνες Τάφρων Διωρύγων και Φρεάτια	
Σωληνώσεις από πρεσσαριστούς τσιμεντοσωλήνες αρμολογημένους με τσιμεντοκονίαμα	6%
Αγωγοί υπό πίεση	
Αγωγοί από αμιαντοτσιμεντοσωλήνες	6%
Λυόμενοι χυτοσιδηροί σύνδεσμοι GIBAUT καί λοιπά χυτοσιδηρά ειδικά τεμάχια βαλβίδες κ.λπ.	4%
Αγωγοί από πλαστικούς σωλήνες P.V.C.	4%
Αγωγοί από χαλυβδοσωλήνες	2%
Χυτοσιδηρά ειδικά τεμάχια αγωγών, δικλείδες, αντιπληγματικές βαλβίδες κ.λπ. χυτοσιδηρά τεμάχια	4%
Αγωγοί Υπονόμων	
Αγωγοί υπονόμων από αμιαντοσωλήνες	6%
Ειδικά τεμάχια αγωγών	6%
Αγωγοί υπονόμων από πλαστικούς σωλήνες P.V.C. με τον εγκιβωτισμό και υπόβαση από σκυρόδεμα ή άμμο	4%
Αγωγοί υπονόμων ακαθάρτων από οξύμαχους αργιλοπυριτικούς σωλήνες	6%
Αγωγοί υπονόμων ομβρύων υδάτων από τσιμεντοσωλήνες αρμολογημένους και υπόστρωμα από σκυρόδεμα	6%
Αγωγοί έγχυτοι από σκυρόδεμα υπονόμων ακαθάρτων κυκλικής ή ωοειδούς διατομής	8%
Αγωγοί έγχυτοι από σκυρόδεμα υπονόμων ομβρίων υδάτων κυκλικής διατομής ή ωοειδούς διατομής	8%
Διάφορα - Κιγκλιδώματα - Περιφράξεις	
Περίφραξη με συρματόπλεγμα και πασσάλους πακτωμένους με σκυρόδεμα	5%
(Για λοιπές εργασίες βλέπε αντίστοιχες εργασίες έργων ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ)	
Φράγματα και Σήραγγες	
Επίχωμα φράγματος από αδιαπερατά υλικά	0%
Επίχωμα φράγματος από λιθορριπή	0%
Επένδυση προστασίας πρανούς με κροκάλες, χαλίκια κλπ.	0%
Επένδυση με εκτοξευόμενο σκυρόδεμα (GUNITE) μέσα στη σήραγγα	7%
Σκυρόδεμα άοπλο ή οπλισμένο Β225	8%
Εκσκαφή σήραγγας σε έδαφος βραχώδες (δεν απαιτείται αντιστήριξη)	2%
Εκσκαφή σήραγγας σε εδάφη που απαιτείται αντιστήριξη	5%

	Εκσκαφή σήραγγας με μηχάνημα ολομέτωπης εκσκαφής	1%
	Αγκύρωση βράχου με ράβδο διαστελλομένου άκρου	4%
	Ενσωματούμενοι μεταλλικοί τύποι	4%
	Στήριξη σήραγγας με μεταλλικά τόξα	4%
	Μεταλλικοί τύποι σκυροδέματος	6%
	Ερευνητικές διατρήσεις κατά την ανόρυξη σήραγγας	1%
	Τσιμεντενέσεις εντός υπογείων έργων	6%
	Υδρογεωτρήσεις	
	Ανόρυξη αρδευτικών γεωτρήσεων	0%

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ.	ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	
	Χωματουργικά	
	Ύφαλοι καθαιρέσεις γενικώς	0%
	Έξαλοι καθαιρέσεις με χρήση εκρηκτικών υλών	6%
	Έξαλοι καθαιρέσεις με χρήση εκρηκτικών υλών	4%
	Εκσκαφές πυθμένος θαλάσσης γενικώς	0%
	Ύφαλοι, έξαλοι, επιχώσεις γενικώς	0%
	Εξυγιάνσεις - Λιθορριπές Φυσικοί Ογκόλιθοι	
	Εξυγίανση πυθμένος γενικώς	0%
	Λιθοριπές γενικώς	0%
	Φυσικοί ογκόλιθοι, προελεύσεως λατομείου	1%
	Φυσικοί ογκόλιθοι εξ αλιεύσεως	1%
	Τεχνητοί Ογκόλιθοι	
	Συμπαγείς τεχνητοί ογκόλιθοι γενικώς	4%
	Κυψελωτοί τεχνητοί ογκόλιθοι	4%
	Ειδικοί τεχνητοί ογκόλιθοι	5%
	Λοιπές τεχνικές εργασίες	
	Ύφαλοι κατασκευές γενικώς	5%
	Ανωδομές εκ λιθοδομής	20%
	Ανωδομές εκ σκυροδέματος (σκυρόδεμα συν ξυλότυπος)	10%
	Επιστρώσεις δια σκυροδέματος	5%
	Σιδηρός οπλισμός	8%
	Σιδηρά, χυτοσιδηρά, χυτοχαλύβδινα εξαρτήματα	3%

β) Το τμήμα της αξίας που αντιστοιχεί στην εργατική δαπάνη και αφορά εργασίες μη θεωρούμενες οικοδομικές (εκτελούμενες από εργοδότες που διατηρούν επαγγελματική στέγη, με το μόνιμο προσωπικό τους) υπολογίζεται με τους προβλεπόμενους από τον πίνακα (9) συντελεστές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

α)	Υδραυλικαί εγκαταστάσεις	
	Βιολογικός καθαρισμός ακαθάρτων	6%
	Τοποθέτηση σωληνώσεων σιδηροσωλήνων	16%
	Τοποθέτηση πλαστικών σωλήνων	7%
	Λούκια (υδρορροαί)	18%
	Δίκτυα διανομής θερμού - ψυχρού ύδατος κτιρίου	18%
	Δίκτυα αποχέτευσης (χωνευτά ή μη) κτιρίων γενικώς	13%
	Συσκευές παρασκευής θερμού ύδατος	5%
	Πιεστικά συγκροτήματα ύδατος	5%
	Αντλητικά συγκροτήματα υδρεύσεως ακαθάρτων καυσίμων	13%
	Πυροσβεστικαί φωλεαί	8%
	Φρεάτια	17%
	Είδη υγιεινής	10%
β)	Κεντρική θέρμανση	
	Κεντρική θέρμανση - γενικά	14%
	Λεβητοστάσια θερμού ύδατος (άνευ σωληνώσεων διανομής)	7%
	Λεβητοστάσια ατμού (άνευ σωληνώσεων διανομής)	10%
	Κεντρική θέρμανση με νερό (άνευ λεβήτων και καυστήρων)	17%
	Καπνοδόχος	17%
	Όργανα αυτοματισμού (Σύστημα αυτόματης λειτουργίας)	8%
	Ανεμιστήρες	5%
	Κατασκευή και τοποθέτηση δικτύων αεραγωγών μετά στομίων	20%
	Στόμα προσαγωγής - απαγωγής αέρος	5%
	Κλιματιστικές μονάδες γενικά	5%
	Πύργοι ψύξεως	5%
	Μονάδες συμπυκνώσεως	5%
	Μηχανήματα παραγωγής ψύχους	5%
	Σωληνωτά δίκτυα ψύχους	14%
	Μονώσεις σωλήνων και επιφανειών με υαλοβάμβακα	20%
	Μονώσεις σωλήνων και επιφανειών δια μονωτικού περιβλήματος	16%
	Χρωματισμοί δια πιστολέτου μετά των υλικών	15%
	Χρωματισμοί εν γένει άνευ πιστολέτου, μετά των υλικών	22%
	Μονώσεις ψυκτικών θαλάμων (μετά των υλικών)	15%
	Καπνοσυλλέκται πάσης φύσεως	8%
	Δεξαμεναί πετρελαίου	17%
γ)	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	
	Σωληνώσεις και καλωδιώσεις κτιρίων εν γένει	18%
	Φωτιστικά σώματα και ηλεκτρικές συσκευές	8%
	Φωτεινές επιγραφές— γενικώς	12%
	Φωτειναί διαφημιστικά γιρλάνται	16%
	Φωτεινοί πίνακες	8%
δ)	Μεγάλα υδραυλικά έργα	
	Μεταλλικαί θυρίδες και εξαρτήματα	17%
ε)	Μηχανολογικά - Ηλεκτρικά - Ηλεκτρονικά	
	Φωτισμός οδών εν γένει	10%
	Φωτοσήμανση αεροδρομίου	16%
	Πεδία υψηλής τάσης	16%

	Χυτοσιδηραί διανομαί ακραίων διακλαδωτών	10%
	Μεταλλικοί πίνακες διανομής μετά των σχετικών οργάνων	10%
	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις κίνησης (άνευ κινητήρων)	16%
	Συνδέσεις διαφόρων ηλεκτρικών οργάνων	8%
	Ηλεκτροπαραγωγά ζεύγη	5%
	Ανορθωτικές διατάξεις	5%
	Συστήματα συναγερμού	12%
	Ανιχνευτές αερίων θερμοκρασίας κλπ.	8%
	Γειώσεις γενικά	16%
	Κοινά αλεξικέραυνα	14%
	Αλεξικέραυνα δια ιονισμού	7%
	Προμήθεια και εγκατάσταση κοινών ανελκυστήρων	10%
	Προμήθεια και εγκατάσταση αυτομάτων ανελκυστήρων	12%
	Ανυψωτικές μηχανές (Γερανογέφυρες κλπ)	8%
	Μεταφορικές ταινίες	10%
	Κινητές κλίμακες	10%
	Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις κτιρίων	15%
	Βενζιναντλίες	10%
	Ανασχετήρες αεροδρομίων	6%
	Εξωτερικά δίκτυα ύδρευσης πόλεων, χωρίων μετά των υλικών	10%
	Εξωτερικά δίκτυα ύδρευσης πόλεων, χωρίων άνευ υλικών	25%
	Μεταλλικά σιλό	12%
	Γεφυροπλάστιγγες	12%
στ)	Διάφοροι Η/Μ εργασίες ειδικών περιπτώσεων	
	Αγωγοί μεταφοράς καυσίμων μεγάλης διαμέτρου μετά των υλικών	10%
	Αγωγοί μεταφοράς αερίων γενικά	15%
	Συγκροτήματα μαγειρίου εν γένει μετά των υλικών	5%
	Συγκροτήματα πλυντηρίων στεγνωτηρίων Σιδηροτηρίων (μετά υλικών)	5%
	Συγκροτήματα εναποθήκευσης πετρελαιοειδών	9%
	Καθαρισμός μεγάλων δεξαμενών υγρών καυσίμων	18%
	Εγκαταστάσεις διαφόρων ειδικών μηχανημάτων μη υπαγομένων εις ετέρα κατηγορία (επί της αξίας εγκατάστασης)	14%
	Προμήθεια και εγκατάσταση διαφόρων μεγάλων μηχανημάτων εκτός κατηγορίας (επί της10% συνολικής αξίας)	4%
ζ)	Ηλεκτρονικές και επικοινωνιακές εργασίες	
	Ηλεκτρονικές και επικοινωνιακές εργασίες (μετά των υλικών εν γένει)	8%
	Εγκατάσταση ραντάρ	6%
	Εγκατάσταση ραδιοφωνίας - Ασυρμάτου επικοινωνίας	6%
	Ραδιοφάροι	10%
	Κυκλώματα TV (κλειστού - ανοικτού συστήματος)	12%
	Κεραίες- δίπολα - κάτοπτρα κ.λπ.	10%
	Ραδιογωνιόμετρα	8%
	Σταθμοί ασυρμάτου και τηλεόρασης	10%
	Τηλεφωνικά κέντρα	6%
	Εγκαταστάσεις ενδοσυνεννόησης	13%
	Δίκτυα τηλεφωνικών εγκαταστάσεων	15%
η)	Έργα ΔΕΗ	
	για τα οποία ο προσδιοριζόμενος ΣΕΔ είναι μικτός (οικοδομικά εστεγασμένα). Η αναλογία οικοδομικών εστεγασμένων θα καθορίζεται από την τεχνική Δ/νση.	
	Εναέρια δίκτυα μέσης και χαμηλής τάσης άνευ υλικών	22%
	Ανακατασκευή δικτύου μέσης και χαμηλής τάσης άνευ υλικών	24%

Υπόγεια καλώδια μετά των πάσης φύσεως και αξίας υλικών	15%
Υπόγεια καλώδια άνευ αξίας υλικών	25%
Εναέρια δίκτυα 110 - 220 - 380 KV άνευ υλικών	22%
Ιστοί - Πυλώνες - Πύργοι καλωδιοσήμων	12%

4. Για εργασίες εκτελούμενες κατ' αποκοπή με πρόγραμμα πληρωμών, ή εργατική δαπάνη υπολογίζεται ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν με τους προβλεπόμενους από τους πίνακα (10) συντελεστές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ Ή ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

A. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ

Τα οικοδομικά έργα με Κατ' αποκοπή προϋπολογισμό που διαθέτουν πρόγραμμα πληρωμών καθώς και για έργα που διαθέτουν συνοπτικά προϋπολογισμό κατά κεφάλαια εργασιών, ο καθορισμός των ποσοστών εργατικής δαπάνης θα γίνεται με τους κάτωθι συντελεστές.

Χωματουργικά	2%
Καθαιρέσεις	20%
Ικριώματα	4%
Κονιοδέματα	15%
Τοιχοδομές	27%
Ξυλουργικά (στέγες, δάπεδα)	20%
Ξυλουργικά λοιπά (κουφώματα κ.λπ.)	0%
Μεταλλουργικά	0%
Επιχρίσματα	26%
Επιστεγάσεις	20%
Επιστρώσεις	22%
Υαλουργικά	0%
Χρωματισμοί	27%

Για τα πιο κάτω έργα φορέων τα οποία παρουσιάζουν τυπική επανάληψη στην κατασκευή τους και περιλαμβάνουν στον προϋπολογισμό τους τμήματα χωρίς αναλυτικό προϋπολογισμό, ισχύουν οι παρακάτω συντελεστές εργατικής δαπάνης για τις οικοδομικές εργασίες στο σύνολο του έργου.

Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων	
Ανέγερση σχολικών κτιρίων με συμβατική κατασκευή	9%
Ανέγερση σχολικών κτιρίων με μέθοδο της προκατασκευής	6,5%
Προσθήκη σχολικού κτιρίου	10%
ΟΤΕ	
Αστικά δίκτυα	10%
Δίκτυα (εκτός πόλεων)	6%
Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας	
Κτίρια εργατικών κατοικιών και κοινωφελή έργα	9%
Αποθηκευτικοί Χώροι (ΣΙΛΟ)	
Σιλό από σκυρόδεμα	4,5%
Σιλό από μεταλλικά	3%

	Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	
	Κέντρα Υγείας	8%
	ΔΕΗ	
	Διακίνηση υπερκειμένων για την αποκάλυψη λιγνιτικού κοιτάσματος Α.Η.Σ	0%
Β.	ΟΔΟΠΟΙΪΑ Για τα έργα οδοποιίας που παρουσιάζουν συνοπτικούς προϋπολογισμούς κατά κεφάλαια θα ισχύουν οι κάτωθι συντελεστές.	
	Χωματουργικά	2%
	Τεχνικά	7%
	Οδοστρωσία	1%
	Ασφαλτικά	2%
Γ.	Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ Σ.Ε.Δ. ΜΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	
	Όταν διαθέτει και κλιματισμό	2,5%
	Όταν δεν διαθέτει κλιματισμό	1,5%
	Όταν είναι Υγειονομικό κτίριο ή Νοσοκομείο	3,5%

5. Το ποσοστό εργατικής δαπάνης για εργασίες οικοδομικές ή τεχνικές που δεν περιλαμβάνονται στον παρόντα Κανονισμό όπως και για εργασίες που ορίζονται με απόφαση του Διοικητή του Ιδρύματος, καθορίζεται με απόφαση του Διευθυντή του οικείου Υποκαταστήματος ΙΚΑ, μετά από έκθεση της τεχνικής υπηρεσίας του Ιδρύματος.

Κατά των αποφάσεων των Δ/ντών των οικείων Υποκαταστημάτων με τις οποίες καθορίζεται το ύψος της εργατικής δαπάνης βάσει των παρ. 2,3 και 4 του παρόντος άρθρου δύνανται να ασκούνται τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις διοικητικά ένδικα μέσα.

2. Το άρθρο 39 του Κανονισμού Ασφάλισης Οικοδόμων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39

Προκειμένου περί των οικοδομικών καθώς και των τεχνικών εργασιών, που αναφέρονται στο άρθρο 35 παρ. 1 εδάφιο α΄ του παρόντος Κανονισμού, ο κύριος του έργου, στην πρώτη περίπτωση και ο εργολάβος, στη δεύτερη περίπτωση, υποχρεούνται να προκαταβάλλουν, πριν από την έναρξη των εργασιών, ποσό εισφορών που αναλογεί στη δαπάνη του 5% των, κατά το προηγούμενο άρθρο καθοριζόμενων, ημερών εργασίας. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο του Τ.Η. της 22ας ασφαλιστικής κλάσης, όπως ισχύει κάθε φορά, του υπολοίπου εξοφλουμένου τμηματικά σε δόσεις.

Αν η συνολική οφειλή εισφορών δεν υπερβαίνει το διπλάσιο του Τ.Η. της 22ας ασφαλιστικής κλάσης, όπως ισχύει κάθε φορά, προκαταβάλλεται εξ ολοκλήρου. Στις περιπτώσεις που απαιτείται η έκδοση

άδειας η ανωτέρω προκαταβολή εισφορών καταβάλλεται πριν από τη λήψη της άδειας.

Υποχρέωση για προκαταβολή και δόσεις εισφορών δεν υφίσταται προκειμένου περί των δημοσίων έργων και των λοιπών έργων που διέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου.

Στις περιπτώσεις του προτελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 38, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την αριθμ. 186/1.1/3/24.2.1968 (ΦΕΚ 93/Β΄) απόφαση Υπουργού Εργασίας, όπως και στην περίπτωση που χορηγείται προσωρινή άδεια έναρξης εκτέλεσης οικοδομικού έργου μπορεί ο Διευθυντής του Υποκαταστήματος να προβαίνει σε προσωρινό καθορισμό του ποσοστού της προκαταβολής. Ο κύριος του έργου ή ο εργολάβος υποχρεούται να καταβάλλει την τυχόν επί πλέον διαφορά της προκαταβολής εντός δέκα ημερών από της κοινοποίησης σε αυτόν της απόφασης του Διευθυντή του Υποκαταστήματος με την οποία καθορίζεται το ποσό των καταβλητέων εισφορών προ της λήψης της οριστικής άδειας εκτέλεσης του οικοδομικού έργου. Επί πλέον καταβληθέν ποσό προκαταβολής συμψηφίζεται με ήδη οφειλόμενες δόσεις ή μελλοντικές.

2. Ο χρόνος καταβολής κάθε μια από τις παραπάνω δόσεις καθορίζεται από το Διευθυντή του Υποκαταστήματος μέσα σε χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την προβλεπόμενη χρονική διάρκεια εκτέλεσης του έργου.

3. Η μη καταβολή της οριζόμενης από την παρ. 1 προκαταβολής μέσα στις προαναφερόμενες προθεσμίες, των δε δόσεων μέσα στην από το άρθρο 26 παρ. 3 του Α.Ν. 1846/1951 προβλεπόμενη 30ήμερη προθεσμία από τον σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο καθοριζόμενο χρόνο, συνεπάγεται την επιβολή των κυρώσεων (προσθέτων τελών) που προβλέπονται από το άρθρο 27 του ιδίου νόμου, όπως ισχύει σήμερα.

4. Κατ' εξαίρεση προκειμένου για οικοδομές αναγειρόμενες με κρατική αρωγή η προκαταβολή που προβλέπεται από την παρ. 1 του παρόντος άρθρου υπολογίζεται επί των εισφορών που αναλογούν στην πρώτη δόση της προς ανοικοδόμηση κρατικής αρωγής.

5. Προκειμένου για έργα του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Οργανισμών Δημόσιων Επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας και γενικά των έργων, που διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτελέσεως Δημοσίων έργων, ως χρόνος καταβολής της εισφορών ορίζεται η τελευταία ημέρα του μήνα, εντός του οποίον παρασχέθηκε η εργασία.

Ο υπόχρεος για καταβολή των εισφορών υποχρεούται, μέσα στις προβλεπόμενες από τις διατάξεις της νομοθεσίας του ΙΚΑ προθεσμίες από τον κατά τα ανωτέρω χρόνο να καταβάλει εις χρήμα στην υπηρεσία του Ιδρύματος το ολικό ποσό της εισφοράς που αναλογεί στην ασφάλιση των απασχοληθέντων κατά τη διάρκεια του μήνα εργατών, που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Α.Ν.1846/1951.

Σε περίπτωση που οι κατά τα παραπάνω καταβλητέες εισφορές υπολείπονται από τις υπολογιζόμενες, ως καταβλητέες, με βάση το αρχικό καθορισθέν, σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ. 2, εδ. α και παρ. 3 εδ. α του παρόντος Κανονισμού, ποσοστό εργατικής δαπάνης, υποχρεούται ο κατά νόμο υπόχρεος, να καταβάλλει την προκύπτουσα επί πλέον διαφορά εντός 30 ημερών από της γνωστοποίησης σ' αυτόν από την αρμόδια Υπηρεσία του Ιδρύματος της παραπάνω διαφοράς.

Μετά το πέρας των εργασιών, εφόσον από στοιχεία που προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος προκύψει, ότι οι καταβληθείσες εισφορές υπερβαίνουν τις πράγματι οφειλόμενες για την ασφάλιση των απασχοληθέντων εργατών, οι επιπλέον καταβληθείσες επιστρέφονται άτοκα στο δικαιούχο ύστερα από αίτησή του.

Οι προς το ΙΚΑ εισφορές, όπως αυτές καθορίζονται με το άρθρο 38, καταβάλλονται σε 18 ίσες μηνιαίες δόσεις από την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών, οι οποίες μπορούν να συντέμνονται ή επιμηκύνονται ανάλογα με την πρόοδο του έργου σύμφωνα με τα ορισμένα στο άρθρο 39 παρ. 2 του Κανονισμού ασφάλισης. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί από τις υποβαλλόμενες μισθοδοτικές καταστάσεις ή από οποιοδήποτε άλλο τρόπο ότι οι εισφορές υπερβαίνουν την μηνιαία καθορισθείσα δόση, ο κύριος του έργου υποχρεούται να καταβάλλει τη διαφορά που προέκυψε σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την υποβολή των μισθοδοτικών καταστάσεων».

3. Το άρθρο 40 του Κανονισμού Ασφάλισης Οικοδόμων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Σε περίπτωση που συνεπεία μεταβολής του αρχικού σχεδίου ή από τον έλεγχο των κατά το άρθρο 43 καταστάσεων, των κατά την παρ. 8α του άρθρου 26 του Α.Ν.Α 1846/1951 δηλώσεων απασχόλησης ή από στοιχεία του έργου που δεν ελήφθησαν υπ' όψη στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 38, προκύψει ότι το σύνολο της εργασίας που παρασχέθηκε υπερβαίνει το κατά το άρθρο 38 ποσοστό, με βάση το οποίο υπολογίσθηκαν οι καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές, ο κύριος του έργου ή ο εργολάβος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 39, υποχρεούται να καταβάλλει στο σύνολο των επιπλέον διαφορά ασφαλιστικών εισφορών που προέκυψε, εντός 30 ημερών από την γνωστοποίηση σ' αυτόν από την αρμόδια υπηρεσία του Ιδρύματος της σχετικής οφειλής του.

2. Εάν αντίστροφα, το κατά το άρθρο 38 υπολογιζόμενο ποσό ασφαλιστικών εισφορών υπερβαίνει τις πράγματι οφειλόμενες εισφορές, συνεπεία μεταβολής του αρχικού σχεδίου ή διακοπής ή αναστολής των εργασιών για μία τουλάχιστον διετία κατά πρόβλεψη ή εάν δεν λήφθηκαν υπόψη στοιχεία του έργου στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 38, οι τυχόν επιπλέον καταβληθείσες εισφορές επιστρέφονται άτοκα ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

Επίσης επιστρέφονται οι επιπλέον καταβληθείσες εισφορές, εάν οι πράγματι οφειλόμενες υπολείπονται από τις υπολογιζόμενες κατά τα ανωτέρω, συνεχεία αποδεδειγμένης προσωπικής απασχόλησης στο έργο του κυρίου του έργου και των πρώτου βαθμού συγγενών του, εφ' όσον είναι κατ' επάγγελμα ή κατά περίπτωση οικοδόμοι.

Ειδικά προκειμένου για εργασίες επαναχρωματισμών και μόνο για αυτές, δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση η ιδιότητα του κατ' επάγγελμα ή κατά περίπτωση οικοδόμου για την εφαρμογή της παραπάνω διάταξης. Για τη μείωση του ποσού των εισφορών στις προαναφερόμενες περιπτώσεις απαιτείται η προσωπική απασχόληση του κυρίου του έργου και των πρώτου βαθμού συγγενών του να γνωστοποιείται στην υπηρεσία του Ιδρύματος πριν από την έναρξη της απασχόλησης.

Δεν λαμβάνεται υπόψη κάθε εκ των υστέρων γνωστοποίηση προσωπικής απασχόλησης στην Υπηρεσία του Ιδρύματος.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το ποσό των εισφορών που επιστρέφεται υπολογίζεται ανάλογα με το μέγεθος των εργασιών των περιπτώσεων που αναφέρεται στα εδαφ. α΄ και β΄ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4.

Σε περίπτωση που θα συνεχισθεί εκ νέου η εκτέλεση των εργασιών που είχαν ανασταλεί, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 37 και τα επόμενα του παρόντος.

Προκειμένου για έργα που ανήκουν στο Δημόσιο, εφόσον προκύψει ότι το σύνολο των εισφορών που καταβλήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 39, υπολείπεται από τις υπολογιζόμενες ως καταβληθείσες, σύμφωνα με το άρθρο 38 και την παρ. 2 του παρόντος εισφορές, δεν συντρέχει δε λόγος μείωσης του ποσού της εισφοράς για λόγους που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, υποχρεούται ο εργολάβος ή ο ανάδοχος του Δημοσίου να καταβάλλει εξολοκλήρου την επιπλέον διαφορά ασφαλιστικών εισφορών που προέκυψε εντός 30 ημερών, από τη γνωστοποίηση σ' αυτόν από την αρμόδια Υπηρεσία του Ιδρύματος της σχετικής οφειλής.

4. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται για εργασίες που θα εκτελεστούν μετά την 1.1.1993 καθώς και για εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι 31.12.1992 και δεν έχουν βεβαιωθεί οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές.

5. Από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η απόφαση αυτή θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Νοεμβρίου 1992

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Άρθρα, συνεντεύξεις, ομιλίες και αναφορές εφημερίδων στην περίοδο 1991-1993

ΕΓΡΑΦΗ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

Αληθινή πολιτική

«Η Νέα Δημοκρατία δεν έχει να μοιράσει ψεύτικα λεφτά. Έχει μια αληθινή πολιτική, που μέσα από πολλές δυσκολίες, θα ξανακάνει την κοινωνική ασφάλιση πραγματικότητα».

Κίνδυνοι για την οικονομία

«Η οικονομία μας, αν δεν υπάρξει παρέμβαση στην κοινωνική ασφάλιση, θα μεταβληθεί σε απόμαχο της οικονομικής ζωής της Ευρώπης.

Ως χώρα ούτε εισφορές, ούτε ένσημα έχουμε πληρώσει. Δεν θα δικαιούμεθα να ζητήσουμε σύνταξη και οφείλουμε να λύσουμε το πρόβλημα μόνοι μας."

Κοφτές και σταράτες κουβέντες, από τον άνθρωπο που χειρίζεται μέχρι σήμερα με εξαιρετική επιτυχία τα θέματα της Κοινωνικής Ασφάλισης».

Εύστοχη επισήμανση

«Σήμερα άλλοι παίρνουν σύνταξη στα 35 χρόνια τους και άλλοι με 35 χρόνια δουλειάς».

Επιλέξαμε το μέλλον

«Με το Νομοσχέδιο το οποίο δώσαμε χθες στη δημοσιότητα με το συνάδελφο Στέφανο Μάνο για να ενημερωθεί ο Ελληνικός Λαός πριν κατατεθεί στη Βουλή, οικοδομείται ένα υγιές σύστημα κοινωνικής ασφάλισης με το οποίο θα σταματήσει να έχει ανασφάλεια ο Έλληνας πολίτης. Αποκαθιστούμε το ρόλο της κοινωνικής ασφάλισης ως κοινωνικού αγαθού κατοχυρωμένου από το Σύνταγμα. Θεραπεύουμε την κοινωνική αδικία που είναι διάχυτη στο ασφαλιστικό σύστημα. Εδραιώνουμε την αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης που έχει κλονιστεί με το υπάρχον ασφαλιστικό σύστημα. Με ήπιες και αργές μεταβατικές διατάξεις αντιμετωπίζουμε αυτούς που είναι ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992.

Με αυτές τις οδηγίες του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη σχεδιάστηκε η ασφαλιστική μεταρρύθμιση.

Με το Νομοσχέδιο καθιερώνεται ένα νέο, σύγχρονο, υγιές, βιώσιμο και κοινωνικά δίκαιο ασφαλιστικό σύστημα για όσους θα ασφαλισθούν για πρώτη φορά από 1.1.1993.

Θεσμοθετείται για πρώτη φορά η συμμετοχή του Κράτους στην κοινωνική ασφάλιση και το Κράτος αναλαμβάνει να ρυθμίσει τα χρέη των Ασφαλιστικών Οργανισμών που φτάνουν σήμερα τα 600 δις δρχ.

Η σημερινή Κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη τους προηγούμενους εννέα μήνες ρύθμισε χρέη των Ασφαλιστικών Οργανισμών ύψους 584 δισ. δρχ. και έδωσε τα τρία τελευταία χρόνια υπό μορφή επιχορηγήσεων στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς περισσότερα από 1050 δις δρχ.

Με το Ασφαλιστικό Νομοσχέδιο εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις να παίρνουν τις ανάλογες παροχές από το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα εκείνοι που πλήρωναν και πληρώνουν περισσότερα και έπαιρναν και εξακολουθούν να παίρνουν λιγότερα, γιατί ανήκουν και ανήκαν σε ομάδες εργαζομένων που διαθέτουν μικρή πίεση και γιατί ελάχιστα ενδιαφέρθηκε γι' αυτούς και τα ταμεία τους το συνδικαλιστικό κίνημα.

Το νέο Ασφαλιστικό Νομοσχέδιο είναι δίκαιο και τίμιο. Και κάθε τίμιο είναι πάντα απλό. Και κάθε απλό είναι στην καρδιά του απλού πολίτη, του ανυπεράσπιστου εργατοϋπαλλήλου.

Επιλέξαμε το μέλλον σε βάρος του παρόντος που θυσιάζει λίγα.

Το αύριο έχει μεγαλύτερη σημασία από το σήμερα».

Ακηδεμόνευτα

«Η κυβέρνηση σχετικά με τις εργασίες της Επιτροπής και τα ζητήματα που θίγονται σ' αυτήν δεν τοποθετείται διότι επιθυμεί –και το απέδειξε άλλωστε αυτό μέχρι σήμερα- το έργο της να είναι πράγματι ακηδεμόνευτο. Αναμένουμε τα πορίσματά της καθώς και τις προτάσεις της, όπως και ο Ελληνικός λαός γιατί πιστεύουμε ότι η Επιτροπή επιτελεί Εθνικό έργο, αλλά και γιατί αυτές να συμβάλλουν στην εξυγίανση και αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας».

Δηλώνουν μαχητές, καταγράφονται απόντες

«Ξεκίνησαν λιγότεροι από όσοι είναι και κατέληξαν λιγότεροι από την περίσταση. Δηλώνουν μαχητές και καταγράφονται απόντες».

Τα λόγια είναι του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Δημητρίου Σιούφα και ο λόγος η συμπεριφορά της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ στην ολονύκτια τελική συζήτηση για το μίνι ασφαλιστικό νομοσχέδιο. Πράγματι ενώ το ΠΑΣΟΚ εμφανίζεται να δίνει μάχη για τους εργαζόμενους, για τους συνταξιούχους, για κάθε μια κοινωνική ομάδα, ούτε ολόκληρο ήταν στην πρώτη ψηφοφορία και στην τελευταία, στις 7 το πρωί είχαν απομείνει λιγότεροι από 20.

Δεν επρόκειτο να νικήσουν αλλά θα άξιζε να δώσουν παρόντες τη μάχη για αυτά που πιστεύουν και για όσα διαφωνούν μαζί μας. Ποιος δεν συμφωνεί ;».

Κατήφορος χρεοκοπίας

«Αντιπαράθεση της οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας με τη «σοσιαλιστική» λογική της ισοπέδωσης και της ωραιοποίησης. Σε απάντηση της επισήμανσης στη Βουλή, του Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ κ. Γιώργου Γεννηματά ότι δεν παρατηρείται έλλειμμα στο σύνολο της κοινωνικής ασφάλισης, ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας αντιπαρατήρησε :

«Το ΠΑΣΟΚ καταφεύγει στην απλουστευτική λογική προσθέτοντας τους πλούσιους με τους φτωχούς για να αποδείξει ότι δεν υπάρχουν φτωχοί. Σοσιαλιστική αριθμητική.

Η αριθμητική του κατήφορου και της χρεοκοπίας».

Νοικοκύρεμα

«Ποιός είπε ότι δεν περιορίζονται οι δημόσιες δαπάνες κι όταν αυτές χαρακτηρίζονται ως ανελαστικές; Συνετοί διαχειριστές των εθνικών κεφαλαίων ζητούνται. Και σε μια περίοδο μάλιστα οικονομικής κρίσης και λιτότητας, σταθεροποίησης και εξυγίανσης της οικονομίας, η χώρα χρειάζεται προπαντός νοικοκύρηδες.

Έπρεπε, λοιπόν, να γίνει ο εκ Καρδίτσας πολιτικός Δημήτρης Σιούφας γιός αγρότη, Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να μπει επιτέλους φωτογραφία και στο μοναδικό Βιβλιάριο Υγείας που υπήρχε στη χώρα μας, χωρίς φωτογραφία δηλαδή στο Βιβλιάριο Υγείας του ΟΓΑ.

Ναι, ναι, μέχρι τώρα, με ένα απλό Βιβλιάριο μπορούσε ο καθένας να είχε νοσοκομειακή και φαρμακευτική περίθαλψη σε βάρος, φυσικά, του ΟΓΑ. Αλλά, ο ΟΓΑ, όπως είναι γνωστό, επιχορηγείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, δηλαδή από τους φορολογούμενους και, συνεπώς, οι επιχορηγήσεις αυτές διογκώνουν ισόποσα τα δημόσια ελλείμματα, τα οποία πυροδοτούν τον πληθωρισμό, ο οποίος αποδυναμώνει την οικονομία και το εισόδημα των εργατοϋπαλλήλων.

Νοικοκύρηδες, λοιπόν, ζητάμε. Ή μήπως ζητάμε πολλά...».

Συνεργασίες

«Ξεκίνησαν τις πολιτικές φιλοδοξίες τους και την ενεργό παρουσία στη δημόσια ζωή και οι δύο από τον Ελληνικό Οργανισμό Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και Χειροτεχνίας (ΕΟΜΜΕΧ), όπου χρημάτισαν επικεφαλής του δημόσιου αυτού οργανισμού και όπου έβαλαν ένα γερό πετραδάκι ανάπτυξης και δραστηριοποίησής του.

Πρόκειται για την επίτροπο της ΕΟΚ κυρία Βάσω Παπανδρέου και τον Υφυπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτρη Σιούφα.

Στις 27 Ιανουαρίου 1992 συναντήθηκαν στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αυτή τη φορά όμως συζήτησαν θέματα κοινωνικής ασφάλισης, πολιτικές σύγκλισης, ισότητα των δύο φύλων κλπ, όχι διασταυρώνοντας τα ρητορικά τους ξίφη, αλλά τις εμπειρίες και τις γνώσεις γύρω από κοινωνικοασφαλιστικά θέματα για το καλό της Ελληνικής κοινωνικής ασφάλισης.

Την πρώτη φορά η κυρία Βάσω Παπανδρέου και ο κ. Σιούφας συναντήθηκαν στη Βουλή, όπου η πρώτη, ως Υπουργός, έβρισκε πάντοτε μπροστά της το δεύτερο, ως βουλευτή και υπεύθυνο βιομηχανικών υποθέσεων της Νέας Δημοκρατίας, να της κάνει, πάντοτε καλόπιστη βέβαια και εποικοδομητική κριτική».

Πίθος Δαναΐδων

«Έχει πει πολλά, που ίσως μείνουν ανεξίτηλα στην πολιτική ζωή της χώρας. Είχε πει πριν από λίγο καιρό, για παράδειγμα, ότι «το τίμιο είναι απλό»! Προχθές, ανακοίνωσε ευρύτατο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού του ΙΚΑ, είπε κι άλλα πολλά, που δείχνουν το πάθος του για την εξυγίανση θεσμών και την αναζήτηση ρεαλιστικών λύσεων για την αντιμετώπιση οικονομικών, κοινωνικών θεμάτων και ιδιαίτερα προβλημάτων καθημερινότητας του Έλληνα πολίτη.

Το ασφαλιστικό πρόβλημα της χώρας μας, είπε ο κ. Σιούφας, δεν είναι μόνο οικονομικό. Είναι οργανωτικό και ποιος αμφιβάλλει γι' αυτό, αφού το πρόβλημα αυτό είναι αισθητό σ' όλους τους τομείς - σημεία επαφής των Ελλήνων συναλλασσομένων με τον υπό στενή και την ευρεία έννοια δημόσιο τομέα;

Κι ένα ράπισμα ακόμη προς την πολιτική ματαιοπονία και ένα ακόμη λάκτισμα προς το θρυλικό πια, όπως έχει καταντήσει στη χώρα μας, Πίθο των Δαναΐδων του δημόσιου κορβανά, των πάντα άδειων δημόσιων ταμείων, του πάντα ελλειμματικότατου Κρατικού Προϋπολογισμού;

Δεν μπορεί να ζητάμε, είπε πάλι ο κ. Σιούφας, να ρίξουμε λεφτά σ' ένα τρύπιο βαρέλι. Οφείλουμε να κλείσουμε και τις τρύπες του. Κι αυτό επιχειρούμε με μια σειρά από ενέργειες».

Άλλοι γκρέμιζαν, άλλοι χτίζουν

«Άλλοι γκρεμίζουν θεσμούς (θυμάστε εκείνο το περίφημο υπό του κ. Ανδρέα Παπανδρέου, ως πρωθυπουργού, ρηθέν «Ο λαός είναι θεσμός») και ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας, κτίζει.

Ανακάλυψε, λοιπόν, ότι στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης υπάρχει ένα κενό, που κάνει το κοινωνικοασφαλιστικό θεσμό ακόμη προβληματικότερο. Δεν υπάρχει ένα Ινστιτούτο, όπως στις χώρες της ΕΟΚ που να φέρνει σ' επαφή τη θεωρία με την πράξη.

Ήδη, συγκροτήθηκε Επιτροπή για την ίδρυση του Ινστιτούτου Κοινωνικής Ασφάλισης, του οποίου έργο θα είναι η διενέργεια μελετών και ερευνών, η επιμόρφωση στελεχών και η προώθηση της συνεργασίας με τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Είναι που είναι μείζον το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης. Ας μη το ψηλαφίζουμε τουλάχιστον και στα …. τυφλά!».

Ακόμη πιο γρήγορα

«Με την νέα τεχνολογία μηδενίζονται οι αποστάσεις και ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας βάλθηκε με τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης και με τη μηχανογράφηση, να μηδενίσει το. . . χρόνο στα ασφαλιστικά ταμεία.

Τον περασμένο Σεπτέμβριο, όταν δηλαδή πρωτοπήγε στο υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο κ. Σιούφας, στον ΟΓΑ ο χρόνος έκδοσης και παροχής συντάξεων ήταν 12 με 14 μήνες! Σήμερα τον χρόνο αυτόν τον έκανε τρεις μήνες!

Και δεν είναι ευχαριστημένος. Θέλει να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο.

Τυχερά γηρατειά....».

Ουσιαστικοί έλεγχοι

«Εν αρχή αποκάλυψε ότι μερικά ασφαλιστικά ταμεία δεν κατάρτιζαν καθόλου προϋπολογισμούς και απολογισμούς.

΄Υστερα από σχετική έρευνα διαπίστωσε ότι μερικά πάλι, ασφαλιστικά ταμεία δεν έχουν ελεγχθεί καθόλου ή έχουν ελεγχθεί προ αμνημονεύτων ετών από το Ελεγκτικό Συνέδριο!

Πριν από λίγες ημέρες αποκάλυψε ότι τα ασφαλιστικά ταμεία δεν εφάρμοζαν ενιαίο λογιστικό σχέδιο στην απεικόνιση των οικονομικών τους στοιχείων!

Και να φανταστείτε ότι τα ασφαλιστικά ταμεία διαχειρίζονται έσοδα από εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών εκατοντάδων δις δραχμών.

Και όπως αντιλαμβάνεσθε δεν άφησε όλα τα θέματα αυτά στη μοίρα τους.

Ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημ. Σιούφας (περί αυτού πρόκειται) εισηγήθηκε και ήδη υπεγράφη απόφαση με την οποία αναθέτει στο Οικονομικό Επιμελητήριο την πραγματοποίηση μελέτης για την κατάρτιση Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου στα ασφαλιστικά ταμεία.

Δεν φτάνει να ελέγχεις, αλλά και πως να ελέγχεις…».

Το δίκαιο είναι απλό

«Ήταν αδικία. Αλλά πρέπει να έχει κανείς ευαισθησίες για να τη θεραπεύσει.

Και ο Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας μας έχει συνηθίσει σε τέτοιες πρωτοβουλίες. Και προχώρησε σε εξομοίωση. Όχι, προς Θεού, μη πηγαίνει το μυαλό σας στις γνωστές ΠΑΣΟΚ εξομοιώσεις και ισοπεδώσεις προς τα κάτω.

Διαπίστωσε, λοιπόν, ο κ. Σιούφας ότι το ΤΕΒΕ και το Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων (ΤΑΕ) δεν κάλυπταν εξ' ολοκλήρου την απαιτούμενη δαπάνη σε περιστασιακά νοσηλείας ασφαλισμένων στο εξωτερικό, όπως γίνεται με το ΙΚΑ.

Έτσι, με εισήγησή του ψηφίστηκε διάταξη Νόμου με την οποία παρέχεται η δυνατότητα αυτή και στα δύο παραπάνω Ταμεία.

Και οι κοινωνικές ευαισθησίες δεν σταματούν εδώ. Με άλλο διάταξη, που εισηγήθηκε πάλι ο κ. Σιούφας, καλύπτονται τώρα και οι πρόσθετες παροχές ασθενείας στους εν ενεργεία ασφαλισμένους αστυνομικούς και πολιτικούς υπαλλήλους του Επικουρικού Ταμείου Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων.

Το δίκαιο είναι απλό, όπως θα έλεγε ο κ. Σιούφας για το τίμιο».

Για πρώτη φορά

«Για πρώτη φορά....

Η φράση αυτή επί οκτώ περίπου χρόνια, επί Κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ είχε χάσει το νόημά της. Και το ξαναβρήκε!

Για πρώτη φορά συγκροτήθηκε επιτροπή για να μελετήσει το θέμα της αξιοποίησης της περιουσίας των Ασφαλιστικών Ταμείων με την εφαρμογή του θεσμού των Αμοιβαίων Κεφαλαίων και παρέδωσε το πόρισμά της.

Για πρώτη φορά εκδόθηκε ειδικό έντυπο με απογραφή της πραγματικής κινητής και ακίνητης περιουσίας των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης.

Για πρώτη φορά, ύστερα από πολλά χρόνια, αρχίζουν να καταρτίζουν εγκαίρως προϋπολογισμούς και απολογισμούς όλα τα Ασφαλιστικά Ταμεία.

Για πρώτη φορά θα ελέγχονται εγκαίρως από το Ελεγκτικό Συνέδριο όλα τα Ασφαλιστικά Ταμεία και η αρχή γίνεται από το ΙΚΑ.

Για πρώτη φορά Υπουργός επισκέπτεται Ασφαλιστικά Ταμεία.

Για πρώτη φορά Υπουργός επισκέπτεται τα Νοσοκομεία του ΙΚΑ.

Για πρώτη φορά όλα αυτά. Με "δράστη" τον πάντα ανήσυχο και δραστήριο Υφυπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημ. Σιούφα.

Και ας μην ξεχνάμε: Είναι για πρώτη φορά Υφυπουργός..!».

Το τίμιο είναι απλό

«Χρόνια τώρα ακούγαμε για περιουσία των Ασφαλιστικών Ταμείων και περιουσία δεν βλέπαμε.

Χρόνια τώρα ακούγαμε καταγγελίες για απομείωση της περιουσίας των Ασφαλιστικών Ταμείων από τον πληθωρισμό και αποτέλεσμα δεν βλέπαμε.

Χρόνια τώρα ακούγαμε για διασπάθιση της περιουσίας των Ασφαλιστικών Ταμείων σε αλλότριους σκοπούς (παρεμβάσεις στο

Χρηματιστήριο, χαμηλό επιτόκιο στην Τράπεζα της Ελλάδος κλπ) και απολογισμό δεν μας δίνανε.

Χρόνια τώρα ακούγαμε πολλά.

Και, ιδού αυτές τις ημέρες άπλετο φως πλανάται υπεράνω της αβύσσου, για να χρησιμοποιήσω παραφρασμένα την Αγία Γραφή.

Ο Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας έδωσε στη δημοσιότητα το Ειδικό Έντυπο, στο οποίο απογράφεται και καταγράφεται όλη η περιουσία των Ασφαλιστικών Ταμείων, καθώς και το πόρισμα της Επιτροπής, η οποία είχε συγκροτηθεί από τον ίδιο για την αξιοποίηση της περιουσίας των Οργανισμών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με εφαρμογή του θεσμού των Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

Επιμένει και το αποδεικνύει κάθε μέρα ο κ. Σιούφας.

Το τίμιο είναι απλό».

Χαμένα χρόνια

«Πήγαν χαμένα, από το ΠΑΣΟΚ, τόσα χρόνια.

Από την 1η Σεπτεμβρίου 1979 άρχισε να εφαρμόζεται σε πολλά υποκαταστήματα και παραρτήματα του ΙΚΑ το πρόγραμμα ασφάλισης των οικοδόμων μέσω του συστήματος μηχανογράφησης (κατάργηση, δηλαδή ενσήμων, ασφαλιστική τακτοποίηση μετά το πέρας της εργασίας κ.λπ.)

Κι έπρεπε να έρθει στην εξουσία πάλι η Νέα Δημοκρατία για να ολοκληρωθεί η εφαρμογή του συστήματος αυτού σ' όλους τους Νομούς της χώρας.

"Δράστης"; Πάλι ο Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας, ο οποίος βάλθηκε, όπως αποδεικνύεται από τα έργα και τις ημέρες στη θέση αυτή, όχι μόνο να εξυγιάνει, αλλά και να εκσυγχρονίσει και αναπτύξει το θεσμό της Κοινωνικής Ασφάλισης έτσι όπως μπορεί και οι ασφαλισμένοι θέλουν».

Συνετή διαχείριση

«Σε πορεία εκσυγχρονισμού και βελτίωσης του επιπέδου παροχής και διεύρυνσης της προσφοράς υπηρεσιών στους ασφαλισμένους μπήκαν την εβδομάδα αυτή, άλλα 12 Ασφαλιστικά Ταμεία.

Με Προεδρικά Διατάγματα και με Υπουργικές Αποφάσεις επιλύθηκαν προβλήματα που εκκρεμούσαν από της ιδρύσεως των Ασφαλιστικών Ταμείων, καθορίστηκαν νέοι τρόποι χορηγήσεως δανείων, καθιερώθηκαν νέα ατομικά ασφαλιστικά βιβλιάρια. Έγιναν πολλά.

Στο κέντρο της γιγαντιαίας αυτής προσπάθειας εκσυγχρονισμού και της συνετής διαχείρισης των εθνικών πόρων, βρίσκεται ο Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας».

Προσωπική εμπειρία

«Τα προβλήματα καθημερινότητας, που ταλαιπωρούν συχνά - πυκνά τους πολίτες της χώρας αυτής δεν λύνονται από τα υπουργικά γραφεία.

Απόδειξη η ντροπή της ουράς για την πληρωμή των συντάξεων του Ι.Κ.Α. Ύστερα από προσωπική εμπειρία του με επισκέψεις στα υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α., ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας τερματίζει μια επαίσχυντη πρακτική δεκαετιών, δηλαδή την αναμονή από την 5η πρωινή και στην ουρά των συνταξιούχων για να πάρουν τη σύνταξή τους. Πώς; Μα, μ' ένα απλό τρόπο: παραλαβή των συντάξεων μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων (με τον ταχυδρόμο) ή μέσω Τράπεζας. Εκσυγχρονισμός, έτσι τολμηρά και αποφασιστικά. Προχώρα Δημήτρη»!

Πουλάμε το μέλλον για να ξεχρεώσουμε το παρελθόν

«Κλείστε τα μάτια και φανταστείτε ότι φτιάχτηκε το Μετρό της Αθήνας. Τέσσερα εκατομμύρια άνθρωποι παύουν να ταλαιπωρούνται. Η πόλη αναπνέει ξανά.

Κλείστε τα μάτια και φανταστείτε ότι στα Σπάτα έχουμε νέο αεροδρόμιο.

Κλείστε τα μάτια σι συνταξιούχοι και φανταστείτε ότι το Ι.Κ.Α σας δίνει την διπλάσια σύνταξη.

Τώρα ξυπνήστε και συνειδητοποιήστε ότι όλα αυτά θα μπορούσαν να γίνουν αλλά τα πούλησε το Ι.Κ.Α. για να πληρώσει τα χρέη του:

181 δισεκατομμύρια το 1991 και 242 δισεκατομμύρια το 1992. Προσθέστε την επιχορήγηση από τους φορολογούμενους, 180 δισεκατομμύρια το 1991 και 180 δισεκατομμύρια το 1992.

Πουλάμε περιουσιακά στοιχεία σήμερα για να πληρώσουμε άδικα χρέη του χθες.

Αυτά δεν τα γράφω απλά εγώ. Τα είπε σε συνέντευξή του στην ΕΤ2 ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων Δημήτρης Σιούφας, που ζει το άγχος της κατάρρευσης του ασφαλιστικού συστήματος καθημερινά, αναφερόμενος στο τι κάνει η Νέα Δημοκρατία σήμερα και τι θα μπορούσε να κάνει, αν δεν υπήρχαν οι δουλείες αυτές της χαμένης δεκαετίας του ’80 εξαιτίας του σοσιαλισμού.

Πουλάμε το μέλλον για να ξεχρεώσουμε το παρελθόν».

Πυρετός τα Σαββατοκύριακα

«Ε, τι «δαιμόνιος» υφυπουργός θα ήταν! Όλο «καινά δαιμόνια» εισάγει. Λοιπόν, ύστερα από τα νερά (τι νερά, κύματα ελλειμμάτων) που τάραξε στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, τώρα ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας εισήγαγε και το Μάνατζμεντ στα ασφαλιστικά ταμεία, στη λειτουργία και στην οργάνωση των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης. Σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΠΑ διοργανώνει τις Διημερίδες Μάνατζμεντ τα Σαββατοκύριακα (ναι, τα Σαββατοκύριακα κι όχι τις εργάσιμες ημέρες!) για την απόκτηση από τους υπεύθυνους των ασφαλιστικών ταμείων σύγχρονων μεθόδων διοίκησης. Μάνατζμεντ, λοιπόν, και σ’ ένα χώρο, που μάλλον είχε “σκοτάδι’’ από τέτοιες σύγχρονες αρχές σωστής λειτουργίας οργανισμών που διαχειρίζονται δεκάδες δις δραχμές των ασφαλισμένων τους με αντιστρόφως ανάλογο σχεδόν το επίπεδο εξυπηρέτησής τους.

“Πυρετός”, λοιπόν, από Μάνατζμεντ στα Σαββατοκύριακα … και για τα 860 μέλη των Δ.Σ. των Ασφαλιστικών Οργανισμών».

Των φρονίμων τα παιδιά

«Τι κι αν γίνει η κοινωνικοασφαλιστική μεταρρύθμιση.

Τι κι αν αρθούν οι τρομακτικές αδικίες που κυριαρχούν στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης.

Τι κι αν, με τον έναν ή άλλο τρόπο, αντιμετωπιστούν τα τρομακτικά ασφαλιστικά ελλείμματα.

Τι κι αν, με συνετά μέτρα και συναινετικές αποφάσεις επιτευχθεί η εξυγίανση του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης.

Μόνο λίγο καιρό θα διαρκέσουν όλα αυτά. Διότι το πρόβλημα της ελληνικής κοινωνικής ασφάλισης δεν είναι μόνον οικονομικό. Είναι ΚΑΙ οργανωτικό ή, καλύτερα, παραείναι οργανωτικό.

Αλλά, των φρονίμων των παιδιά πριν πεινάσουν μαγειρεύουν. Ένα από τα φρόνιμα αυτά παιδιά είναι ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας, ο οποίος διοργανώνει τις γνωστές Διημερίδες Μάνατζμεντ τα Σαββατοκύριακα για τα 860 μέλη, των Διοικητικών Συμβουλίων των ασφαλιστικών οργανισμών, για τους διευθυντές τους και τους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΠΑ. Και πληροφορούμαι ότι τα αποτελέσματα είναι πάρα πολύ ενθαρρυντικά.

Μάνατζμεντ, λοιπόν, και στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Για να δούμε τι άλλο θα μας «μάθει» ο εκ Καρδίτσας πολιτικός».

Πάταξον μεν, άκουσον δε

«Δεν θυμάμαι να έχει γίνει κάτι τέτοιο στα πολιτικά χρονικά της χώρας.

Και είναι, προφανώς, κι αυτή μία μεγάλη επιτυχία του υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημ. Σιούφα, ο οποίος το είχε πει και το πραγματοποίησε.

Ότι δηλαδή, θα διεξαχθεί κοινωνικός και πολιτικός διάλογος για το κοινωνικοασφαλιστικό πρόβλημα, πριν οι οποιεσδήποτε προτάσεις περιληφθούν στο σχετικό νομοσχέδιο.

Οι πρωτόγνωρες αυτές επιδόσεις του κ. Σιούφα, τόσο σε κοινοβουλευτικό όσο και σε υπουργικό επίπεδο, έχουν αποδείξει ότι εφαρμόζει πιστά την ιδεώδη αρχή του αποτελεσματικού και ουσιαστικού διαλόγου, δηλαδή τη γνωστή ρήση : «Πάταξον μεν, άκουσον δε».

Συνέπεια…

«Έτσι μόνο μπορεί να αποκατασταθεί η τρωθείσα προ πολλού αξιοπιστία του πολιτικού κόσμου.

Ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτρης Σιούφας με την επιτυχία που είχε ο πρώτος γύρος του κοινωνικού διαλόγου για το κοινωνικοασφαλιστικό πρόβλημα, έδειξε για μια ακόμη φορά ότι δεν είναι μόνον ένας υπεύθυνος πολιτικός, αλλά και συνεπής.

Είχε πει ότι δεν δεσμεύεται η Κυβέρνηση από προτάσεις Επιτροπών. Και το έκανε.

Είχε υποσχεθεί ότι οι προτάσεις για την αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος της κοινωνικής ασφάλισης θα τεθούν σε κοινωνικό και πολιτικό διάλογο. Και τήρησε την υπόσχεσή του.

Είχε διαβεβαιώσει ότι δεν πρόκειται να αιφνιδιάσει κανένα από τους ενδιαφερόμενους κοινωνικούς εταίρους. Και ο λόγος του είναι «συμβόλαιο».

Εμπνέει εμπιστοσύνη. Κι όταν ένας πολιτικός εμπνέει εμπιστοσύνη δεν περνά ο πανικός, η παραπληροφόρηση και ο αποπροσανατολισμός».

Η κατάρρευση θα έχει μόνον θύματα

«Όσοι αισθάνονται ότι το υπάρχον σύστημα τους αδικεί, είναι φυσικό να επιδιώκουν διάλογο για λύση.

Όσοι αισθάνονται προνομιούχοι, είναι φυσικό να έχουν συμφέρον από τη διατήρηση του status quo νομίζοντας, εσφαλμένα, ότι σε ένα καταρρέον σύστημα μπορούν να διατηρήσουν τα προνόμια. Από την κατάρρευση της κοινωνικής ασφάλισης θα υπάρξουν μόνο θύματα. Ο αγώνας για την εξυγίανση αποβλέπει στο να υπάρξουν μόνο ωφελημένοι».

Η αντίσταση του χθες

«Το χθες δεν πρόκειται να παραδοθεί χωρίς μάχη».

Το είπε ο Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφερόμενος στους προνομιούχους της κοινωνικής ασφάλισης τώρα που βλέπουν την κοινωνική δικαιοσύνη να τη φέρνει ένα φιλελεύθερο κόμμα και όχι ο σοσιαλισμός».

Κεκτημένα χρέη επίπλαστης ευημερίας

«Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση δεν στρέφεται εναντίον των «κεκτημένων» δικαιωμάτων των εργαζομένων. Στρέφεται εναντίον των κεκτημένων χρεών που άφησε πίσω η επίπλαστη ευημερία της δεκαετίας του ‘80, εναντίον της κεκτημένης φτώχειας που δημιούργησε αυτή η πολιτική. Η Νέα Δημοκρατία προσπαθεί να βγάλει από την πλάτη του ελληνικού λαού τα κεκτημένα χρέη και την κεκτημένη φτώχεια».

Τέλος στην πολυτέλεια της αδιαφορίας

«Είναι βέβαιο ότι κανείς δεν επιθυμεί να γίνεται δυσάρεστος χωρίς λόγο. Αναγκάζεται να πάρει σκληρά μέτρα, όταν δεν έχει την πολυτέλεια να σφυρίζει αδιάφορα περιμένοντας να εισπράξει από τη φθορά των άτυχων».

Αυτοκρατορία ελλειμμάτων

«Παράνομες συντάξεις, κεκτημένα χρέη, η αυτοκρατορία των ελλειμμάτων, που έχουν κάνει το ασφαλιστικό σύστημα να έχει ξεπεράσει προ πολλού τα όρια της οικονομικής και κοινωνικής αντοχής της χώρας και οδήγησε όλους τους Έλληνες στο σημείο να είναι ουσιαστικά ανασφάλιστοι».

Προμηθείς και όχι επιμηθείς

«Κοιτάξτε, εκτός από τον κρατικό προϋπολογισμό, τα ελλειμματικά ταμεία δανείζονται από τις Τράπεζες με πολύ υψηλά επιτόκια.

Δηλαδή οι καταθέσεις του ελληνικού λαού, αντί να κατευθύνονται στην ανάπτυξη -καινούργια σχολεία, νοσοκομεία, δρόμοι, βιομηχανίες, λιμάνια - που θα δώσουν πλούτο και ποιότητα ζωής, στο σύνολο του ελληνικού λαού, πηγαίνουν για να πληρωθούν συντάξεις που διαφορετικά δεν θα πληρώνονταν. Γιατί οφείλουμε, τέλος πάντων, να το αντιληφθούμε όλοι μας, ότι τα ελλείμματα, κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, πληρώνονται από το κράτος, δηλαδή από τον έλληνα φορολογούμενο.»

«Ήταν αισθητή... η απουσία εφέτος γνωστών εκδηλώσεων διαμαρτυρίας συνταξιούχων στους κεντρικούς δρόμους της Αθήνας. Θα θυμάστε, ασφαλώς! Τέτοιες χρονιάρες ημέρες, συνταξιούχοι πολλών ασφαλιστικών ταμείων έκαναν πάντοτε σχεδόν πορείες διαμαρτυρίας, διότι έπαιρναν το δώρο των Χριστουγέννων κατόπιν ...εορτών, ενώ ένα κλίμα αβεβαιότητας και ανησυχίας βάρυνε το γιορτινό τραπέζι τους.

Εφέτος, τσιμουδιά και ξέρετε γιατί; Διότι χάρις στις έγκαιρες και συντονισμένες ενέργειες του υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημ. Σιούφα, οι συνταξιούχοι όλων των ασφαλιστικών ταμείων, μεταξύ των οποίων το ΙΚΑ, ο ΟΓΑ, το ΤΕΒΕ, το Ταμείο Εμπόρων, το Ταμείο Συντάξεως Αυτοκινητιστών, ακόμη και το Ταμείο Τυπογράφων, που έχει σοβαρότατο οικονομικό πρόβλημα ήδη από το 1983, πήραν το δώρο των Χριστουγέννων και τις συντάξεις του Ιανουαρίου 1992.

Ποιος είπε, λοιπόν ότι, ιδιαίτερα σήμερα, δεν χρειάζονται ικανοί… μάνατζερ στα υπουργεία. Δηλαδή, Προμηθείς κι όχι επιμηθείς ;».

Άρθρα

Οι Μεταρρυθμίσεις στην Υγεία και την Κοινωνική Ασφάλιση

του Δημήτρη Σιούφα
Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Άρθρο στην εφημερίδα ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

1993

Με τις τολμηρές μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις, το νοικοκύρεμα και τη σωστή διαχείριση πιάνουν πια τόπο τα χρήματα του ελληνικού λαού. Σιγουριά, ασφάλεια και αναβάθμιση των υπηρεσιών στο χώρο της Υγείας, της Πρόνοιας και της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Κατά την τριετία διακυβέρνησης της χώρας από τη Νέα Δημοκρατία δρομολογήθηκαν και ολοκληρώθηκαν με επιτυχία, τολμηρές μεταρρυθμιστικές επεμβάσεις στους ευαίσθητους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της χώρας, δηλαδή στην Υγεία, την Πρόνοια και την Κοινωνική Ασφάλιση. Και εκείνο που δικαιούται να περιμένει ο ελληνικός λαός, και σύντομα μάλιστα, είναι **να δρέψει τους καρπούς αυτής της ανορθωτικής-εξυγιαντικής πολιτικής και στους τρεις παραπάνω τομείς.**

Πραγματικά, το πρώτιστο αποτέλεσμα που είχαν οι μεταρρυθμιστικές αυτές παρεμβάσεις της Κυβέρνησης στην Υγεία, την Πρόνοια και την Κοινωνική Ασφάλιση συνίσταται στην ασφαλή θεμελίωση **των πραγματικών κατακτήσεων που με αγώνες και ιδρώτα είχαν εξασφαλίσει οι εργαζόμενοι. Κατακτήσεων που ουσιαστικά είχαν καταρρεύσει με την πολιτική της επίπλαστης ευημερίας, των παροχών, χωρίς αντίκρισμα και της υπερχρέωσης, που ήδη είχε οδηγήσει στην υπόσκαψη του μέλλοντος, στην υποθήκευση του μέλλοντος της χώρας και στη συντριβή θεσμών που αφορούν τη ζωή του ελληνικού λαού, τη συνέχεια της χώρας, την επιβίωση του έθνους μας.**

Δεν ισχυριζόμαστε ότι έγιναν πολλά και στους τρεις αυτούς τομείς, διότι θα θέλαμε να κάνουμε πολύ περισσότερα και διότι ό,τι επενδύεται στην Υγεία, την Πρόνοια και την Κοινωνική Ασφάλιση είναι πάντοτε λίγο. Στην πραγματικότητα, όμως, έγιναν όλα αυτά για το οποία διατέθηκαν τα χρήματα του ελληνικού λαού, **αφού αξιοποιήθηκαν κατά τον πλέον αξιόπιστο και αποτελεσματικό τρόπο, κατά τρόπο που θα πιάνει τόπο και να μπαίνει στις καρδιές και τις ψυχές του ελληνικού λαού.** Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι εφέτος ο συνολικός προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για παροχές στους τρεις αυτούς τομείς προβλέπει δα-

πάνες 4.430 δισ. δραχμών, δηλαδή ποσοστό 25% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ).

Αλλά, δεν είναι μόνο το ποσό των 4.430 δισ. δραχμών που προδικάζει το αποτέλεσμα. Είναι και το νοικοκύρεμα που έγινε και που γίνεται, ώστε να αναστραφεί ο επικίνδυνος κατήφορος και στους τρεις αυτούς τομείς. Και η εκλογίκευση, βεβαίως, των δαπανών αυτών που είναι οι πιο ευαίσθητες για τον ελληνικό λαό. Και ο εκσυγχρονισμός, προπάντων, με την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι καρποί έχουν ήδη αρχίσει να φαίνονται σ' όλους τους τομείς. Και δεν έχει, παρά να δει κανείς γύρω του και να συγκρίνει αριθμούς και καταστάσεις. Η έλλειψη οργάνωσης, προγραμματισμού και θεσμών, η ανορθολογική διαχείριση και σπατάλη, χαρακτηριστικά που κυριαρχούσαν στο χώρο αυτό, αρχίζουν σιγά-σιγά να υποχωρούν.

Η ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κατ' αρχάς, η προσπάθεια στο χώρο της υγείας ολοκληρώθηκε με τη δημιουργία νομοθετικού πλαισίου, το οποίο με δυναμικές παρεμβάσεις θα εξασφαλίσει στον ελληνικό λαό ένα σύστημα υγείας τέτοιο που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και τις σημερινές και τις αυριανές. Συγκεκριμένα, στον τομέα αυτό έγιναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Πρώτον, τα Κέντρα Υγείας μπήκαν στο γενικότερο σύστημα ως υπηρεσίες των Νομαρχιών της χώρας με απευθείας έλεγχο από το Νομάρχη κι από την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου, **σε μια προσπάθεια να δοθεί στον ελληνικό λαό πρώτης ποιότητας πρωτοβάθμια περίθαλψη.**

Δεύτερον, καταβλήθηκε προσπάθεια να καλυφθούν όλες οι θέσεις των αγροτικών γιατρών της χώρας. Έτσι, σήμερα έχουμε καταφέρει, να καλύπτουμε στο μέγιστο δυνατό σημείο τις θέσεις των αγροτικών γιατρών και τώρα προσπαθούμε τις περιπτώσεις εκείνες που αγροτικοί γιατροί υπηρετούν στα Κέντρα Υγείας και τα Νοσοκομεία να τις περιορίσουμε στο ελάχιστο δυνατό.

Τρίτον, την περίοδο από το 1990 έως σήμερα προστέθηκαν 1.500 νέες κλίνες στο εθνικό σύστημα υγείας.

Τέταρτον, οι μονάδες εντατικής θεραπείας από 21 που ήταν το 1989, ανέρχονται σήμερα σε 28, ενώ από 66 κλίνες που είχαν το 1990 στην Αττική έγιναν 106 κι από 55 στην επαρχία έγιναν 101.

Πέμπτον, στην περίοδο 1990-1992 εγκαταστάθηκε ο πρώτος μαγνητικός τομογράφος στο δημόσιο τομέα και ετοιμάζεται η εγκατάσταση δεύτερου. Επίσης, αγοράσθηκαν 42 μηχανήματα τεχνητού νεφρού, 23 μαστογράφοι, 16 ακτινολογικά μηχανήματα, 7 λαπαροσκοπικές μονάδες, 7 μηχανήματα υπερήχων, 5 μηχανήματα υπερκαρδιογράφων κι ένας μεγάλος αριθμός μικρότερων μηχανημάτων, που ενισχύουν σημαντικά το έργο που κάνει ο γιατρός μέσα στο σύστημα υγείας.

Έκτον, την ίδια περίοδο, άρχισε η εκτέλεση 80 έργων με την κατασκευή νέων κτιρίων και εγκαταστάσεων. Έγιναν, για παράδειγμα, 100 επισκευές και διαρρυθμίσεις κτιρίων στο χώρο της υγείας, συνεχίσθηκε η εκτέλεση 86 κατασκευαστικών και 32 επισκευαστικών έργων. Ταυτόχρονα και με τους ίδιους ρυθμούς, προωθήθηκαν οι προσπάθειες και στο χώρο της πρόνοιας.

Η ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Στο χώρο της πρόνοιας αυτό που πρέπει να επισημανθεί είναι ο γνωστός θεσμός των παροχών προς την πολύτεκνη μητέρα, την πολύτεκνη οικογένεια. Σήμερα, 140.000 περίπου οικογένειες αισθάνονται τη θαλπωρή της ισόβιας σύνταξης στην πολύτεκνη μητέρα, των πολυτεκνικών επιδομάτων προς τις πολύτεκνες οικογένειες και του επιδόματος για το τρίτο παιδί. Το 1992 διατέθηκαν πάνω από 47 δις. δραχμές σε 140.000 οικογένειες.

Επίσης, έχει καθιερωθεί σειρά σημαντικών θεσμών, όπως των ανάδοχων οικογενειών για παιδιά κ.λπ. Αλλά, αυτό που πρέπει να αναφερθεί είναι ότι σήμερα η Πρόνοια συγκεντρώνει, με τη θεσμική μεταβολή που έγινε: Στο ΠΙΚΠΑ τη δραστηριότητα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Στον Εθνικό Οργανισμό Προνοίας τη δραστηριότητα για την οικογένεια. Παράλληλα, οι υπόλοιποι φορείς θα ασχοληθούν πια με συγκεκριμένες πολιτικές αλλά συγκεντρωμένα κι όχι κατεσπαρμένα, όπως γινόταν μέχρι σήμερα. Απόδειξη αυτού είναι ότι έχουμε τη συγκέντρωση των βρεφονηπιακών σταθμών ως κρατικών υπηρεσιών για να υπάρξει η δυνατότητα μιας συστηματικής πολιτικής. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι τουλάχιστον 10 με 12 οργανισμοί ασχολούνταν με το ίδιο αντικείμενο, με συνέπεια να μην έχουμε ούτε αποτέλεσμα, αλλά ούτε και συγκεκριμένη κατεύθυνση και πολιτική σ' ένα τομέα που έπρεπε πρώτα απ' όλα να μας ενδιαφέρει, πέραν από τη διασπάθιση κεφαλαίων που συνεπαγόταν ο κατακερματισμός αυτός.

Κι εδώ επιχειρήθηκαν βαθιές τομές και αλλαγές, ενώ η χρηματοδότηση από 65 δις. δραχμές το 1990 έφθασε τα 130 δισ. δραχμές το 1993. Επίσης από τις αρχές του φθινοπώρου θα λειτουργήσουν 51 νέοι παιδικοί σταθμοί και 14 προνοιακά ιδρύματα.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Ο τρίτος μεγάλος και σημαντικός τομέας παρέμβασης είναι εκείνος της Κοινωνικής Ασφάλισης. Η σημερινή Κυβέρνηση τόλμησε να αντιστρέψει την πορεία του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας μας από την πλήρη χρεοκοπία του και να του δώσει πνοή και ζωή για τα προσεχή 20 τουλάχιστον χρόνια. Αλλά, η κυριότερη απόφαση για την Κυβέρνηση ήταν να δοθεί στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα **ασφάλεια και σιγουριά. Δηλαδή, αυτό που δεν είχε.**

Οι αριθμοί είναι ανελέητοι. Μόνο για την κοινωνική ασφάλιση η

σημερινή Κυβέρνηση διέθεσε μέχρι το 1992, είτε υπό τη μορφή των επιχορηγήσεων, είτε υπό τη μορφή της άμεσης ρύθμισης δανείων που συνήφθησαν κατά τη δεκαετία του ’80, πάνω από 1.650 δισ. δραχμές.

Για άμεσες επιχορηγήσεις διατέθηκαν στα ασφαλιστικά ταμεία που δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις στοιχειώδεις υποχρεώσεις τους, όπως το ΙΚΑ, το ΝΑΤ, το ΤΣΑ, το Ταμείο Τοπογράφων και μία σειρά άλλων ταμείων, 1.050 δισ. δραχμές. Επίσης, το ΙΚΑ, ο πρώτος ασφαλιστικός οργανισμός της χώρας, το 1989 είχε έλλειμμα 286 δισ. δραχμών και σωρευτικά δάνεια 450 δισ. δραχμών. Το 1993, παρά το γεγονός ότι το πρόγραμμα σταθεροποίησης αποτελούσε σοβαρό περιοριστικό παράγοντα για περισσότερη ενίσχυση, το ΙΚΑ θα έχει οργανικό έλλειμμα μόνο 10 δισ. δραχμών. Παρατηρείται, συνεπώς, ότι από τον ωκεανό των ελλειμμάτων φθάσαμε στο έλλειμμα των 10 δισ. δραχμών, που ωχριά μπροστά στο έλλειμμα που είχε το ίδρυμα μέχρι το 1989 και που είχαν και έχουν ακόμη μερικοί άλλοι δημόσιοι οργανισμοί. Τι σημαίνει το ποσό των 1.650 δισ. δραχμών που διετέθη ως επιχορήγηση ή άμεση ρύθμιση δανείων που συνήφθησαν κατά τη δεκαετία του 1980; Αρκεί να αναφερθεί μόνο τούτο για να αποκαλυφθεί η οδυνηρή συνέπεια του άγους της χρεοκοπίας του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος: με το ποσό αυτό θα μπορούσε η Κυβέρνηση να είχε διπλασιάσει τις συντάξεις, για να μην επεκταθούμε σε άλλες συγκρίσεις.

Επίσης, την ίδια στιγμή, στο χώρο του πρώτου ασφαλιστικού οργανισμού της χώρας υπάρχει σε εξέλιξη το πιο εκτεταμένο πρόγραμμα στο δημόσιο τομέα ανασυγκρότησης ολόκληρης της υποδομής του. Βρίσκονται, συγκεκριμένα, σε εξέλιξη 46 νέα υποκαταστήματα διοικητικών και υγειονομικών υπηρεσιών, από τα οποία 13 είναι έτοιμα και από αυτά τα οκτώ έχουν ήδη παραδοθεί στους εργαζόμενους και ασφαλισμένους της χώρας.

Τέλος, εφαρμόζονται οι γνωστοί νέοι θεσμοί ή βρίσκονται στο στάδιο της εφαρμογής οι νέοι θεσμοί που εισήχθησαν στο χώρο της Κοινωνικής Ασφάλισης, όπως αμοιβαία κεφάλαια, κάρτα κοινωνικής ασφάλισης, κ.λπ.

Κι ενώ όλα αυτά, που ενδεικτικά απαριθμήθηκαν, βρίσκονται σε εξέλιξη και έχουν ήδη αποδώσει φανερούς καρπούς στους τρεις αυτούς τομείς, ταυτόχρονα γίνεται ένας γενικότερος σχεδιασμός και προσπάθεια για μια δεκαετή θεώρηση των τομέων της Υγείας, της Πρόνοιας και της Κοινωνικής Ασφάλισης, ώστε να υπερβαίνει το πρόγραμμα αυτό και το βίο μιας Κυβέρνησης, αλλά και τους επιμέρους κομματικούς και κυβερνητικούς σχεδιασμούς. Ακόμη, μία τέτοια θεώρηση του θέματος αυτού θα αποτελεί εμπόδιο για ευκαιριακές τοποθετήσεις ή αντιλήψεις, οι οποίες είχαν εξαρθρώσει και τους τρεις αυτούς ευαίσθητους τομείς.

Η Ν.Δ. έκανε τη μεταρρύθμιση στην κοινωνική ασφάλιση

του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Άρθρο στο περιοδικό ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

12 Νοεμβρίου 1992

Η Κυβέρνηση, με εντολή του πρωθυπουργού Κων. Μητσοτάκη είχε αναγάγει την εξυγίανση της κοινωνικής ασφάλισης σε στόχο πρώτης προτεραιότητας. Ο στόχος αυτός υλοποιήθηκε σε δύο φάσεις. Με το Νόμο 1902/90 και με τον πρόσφατα ψηφισθέντα Νόμο 2084/92 με τον οποίο προχώρησε η Κυβέρνηση στην τολμηρή μεταρρύθμιση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.

Με το Νόμο αυτό επιχειρήθηκαν τρεις τομές στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας:

α. Η δημιουργία από 1.1.1993 ενός ενιαίου συστήματος για όλους τους εργαζόμενους που θα εισέλθουν στην αγορά εργασίας από την ημερομηνία αυτή.

β. Η θέσπιση ήπιων μεταβατικών διατάξεων για τους ήδη ασφαλισμένους με σκοπό την εκλογίκευση και διατήρηση της βιωσιμότητας του ισχύοντος συστήματος.

γ. Η θεσμική στήριξη του συστήματος με τη λήψη διοικητικών και οργανωτικών μέτρων.

Η μεταρρύθμιση αυτή ήταν αναγκαία **διότι το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας είχε ουσιαστικά καταρρεύσει και γιατί δεν μπορούσε να συνεχίζεται η κοινωνική αδικία.** Το ετήσιο έλλειμμα είχε φθάσει το 1 τρις. δραχμές και αυξανόταν ραγδαία. Το έλλειμμα αυτό αντιπροσώπευε το ένα τρίτο του συνολικού δημοσιονομικού ελλείμματος και αποτελούσε το υπ' αριθμόν ένα διαρθρωτικό πρόβλημα της οικονομίας και κοινωνίας μας και μόνιμο παράγοντα αποσταθεροποίησης. Τα ταμεία δεν μπορούσαν πια να πληρώνουν τις συντάξεις και τις παροχές. Η πληρωμή των συντάξεων του επόμενου μηνός γινόταν είδηση! Η κοινωνική ασφάλιση ζούσε με δάνεια και ελλείμματα. Τα αίτια είναι πολλά και έχουν επαρκώς αναλυθεί από τον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» και από τις γνωστές επιτροπές που είχαν αναλάβει να μελετήσουν το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης και να προτείνουν λύσεις.

Με τον πρόσφατο Νόμο, λοιπόν, ολοκληρώθηκε η παρέμβαση στην κοινωνική ασφάλιση και **«χτίσθηκε» ένα βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο οικονομικά υγιές, ευέλικτο, απλό και τίμιο, πριν από όλα, κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα.** Η Κυβέρνηση έκανε την πρόταση

για την εξυγίανση της κοινωνικής ασφάλισης. Και έγινε αυτό που περιγράφεται πιο πάνω.

Το νέο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα είναι απλό, τίμιο, βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο και οικονομικά υγιές γιατί έχει αρχές πάνω στις οποίες στηρίχθηκε μια πραγματική μεταρρύθμιση. **Με τις αρχές αυτές κατοχυρώνεται τώρα η κοινωνική δικαιοσύνη.**

Ειδικότερα:

- Εδραιώνεται η **κοινωνική δικαιοσύνη** τόσα μεταξύ των γενεών όσο και μεταξύ των ασφαλισμένων της ίδιας γενεάς.
- Κατοχυρώνεται **η ισότητα** στη συμμετοχή και δικαιοσύνη στις παροχές.
- Ήλθε το **τέλος των προνομίων.**
- Τώρα όλοι οι Έλληνες **είναι ίσοι στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις.** Με το προηγούμενο σύστημα άλλοι δεν κατέβαλλαν καθόλου εισφορές, αλλά εισέπρατταν πολλαπλάσια από εκείνους που… πλήρωναν εισφορές, άλλοι συνταξιοδοτούνται στα 35 χρόνια ηλικίας κι άλλοι στα 35 χρόνια εργασίας, άλλοι προσποιούνταν τους ανάπηρους και στερούσαν πόρους από όσους τους δικαιούνταν ή τους είχαν πράγματι ανάγκη, άλλοι στήριζαν τις λιγοστές παροχές τους στις δικές τους μεγάλες εισφορές κι άλλοι τις υψηλές παροχές σε εισφορές που πλήρωναν οι… άλλοι, οι άσχετοι με τις συντάξεις τους. Άλλοι πάλι έπαιρναν εφάπαξ πολλών εκατομμυρίων με εισφορές των Ελλήνων φορολογουμένων και εκατομμύρια άλλοι Έλληνες καθόλου.
- Τώρα ισχύουν **κοινές αρχές για όλους,** ανεξάρτητα από οργανισμό ασφάλισης, χωρίς να δημιουργούνται νέες προνομιούχες ομάδες.
- Η μετάβαση στη μεταρρύθμιση έγινε **κατά δίκαιο τρόπο,** αφού όσοι είναι τώρα ασφαλισμένοι διατηρούν τους όρους, τις συνθήκες και τις παροχές που έχουν. Δηλαδή η μετάβαση έγινε κατά τρόπο ήπιο και κοινωνικά δίκαιο χωρίς να θιγούν ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

Καλύτερη ασφάλιση

Το νέο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα είναι οικονομικά υγιές, βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο, απλό και τίμιο **διότι με την καθολική καθιέρωση ομοιόμορφων, κατά το δυνατόν, ασφαλίστρων επιτυγχάνεται η οικονομική εξυγίανσή τους και, συνεπώς σύντομα θα μπορέσει να βελτιώσει αισθητά τις παροχές του.**

Συγκεκριμένα:

- Καθιερώθηκε η συμμετοχή του Κράτους στην κοινωνική ασφάλιση όλων των Ελλήνων για την κύρια σύνταξη και την υγεία.
- Παρέχεται σύνταξη σε όλους τους ανασφάλιστους Έλληνες στα 65 χρόνια τους.

- Παρέχονται συντάξεις ανάλογα με τα χρόνια εργασίας. Έως τώρα, οι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ που είχαν 4.500 ημερομίσθια έπαιρναν την ίδια σύνταξη με τους ασφαλισμένους που είχαν 10.500 ημερομίσθια. Με τον νέο Νόμο προβλέπεται ότι όσοι θα συνταξιοδοτηθούν από την 1 Ιανουαρίου και μετά από το ΙΚΑ, τα κατώτατο όρια θα προσαυξάνονται κατά 1%. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται στο οργανικό ποσό για κάθε 300 ημέρες που έχουν πραγματοποιηθεί στην ασφάλιση πέραν των 4.500 ημερομισθίων. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στα παραδείγματα του παρατιθέμενου πίνακα.
- Εφαρμόζονται πλήρως οι αρχές της διαδοχικής ασφάλισης.
- Εξασφαλίζεται η ισότητα μεταχείρισης ανδρών και γυναικών ως προς τις προϋποθέσεις και παροχές σύνταξης και προβλέπεται ειδική μέριμνα για τη μητέρα με ανήλικα παιδιά και την πολύτεκνη μητέρα.
- Καθιερώνεται για πρώτη φορά η πρόωρη συνταξιοδότηση μετά το 1998 για το δημόσιο και για τον ιδιωτικό τομέα με την οποία μπορεί να βγει στη σύνταξη πέντε χρόνια νωρίτερα από το όριο ηλικίας των 65 ετών για τους άνδρες και 60 ετών για τις γυναίκες.

Το κόστος της εξυγίανσης

Το ΚΟΣΤΟΣ της μεταρρύθμισης του κοινωνικοσφαλιστικού συστήματος μοιράσθηκε δίκαια σ' όλους και ήταν το απολύτως απαραίτητο. Συγκεκριμένα:

- Το μεγαλύτερο βάρος το αναλαμβάνει το Κράτος. Κατ' αρχάς, πρέπει να αναφερθεί ότι της μεταρρύθμισης προηγήθηκε η προσπάθεια εξυγίανσης με τη ρύθμιση χρεών των ασφαλιστικών οργανισμών και την ανάληψη της πληρωμής τους από το κράτος ύψους 583,4 δισ. δραχμών σε διάστημα εννέα μηνών, δηλαδή από του Οκτωβρίου του 1991 μέχρι του Ιουνίου 1992. Ειδικότερα, το 1991 διαγράφηκαν χρέη:

α) Ι.Κ.Α	δρχ.	181,4	δις
β) Ν.Α.Τ	"	94,2	"
γ) Τ.Α. τυπογράφων	"	4,8	"
Σύνολο	"	280,4	"

Το 1992 ρυθμίστηκαν χρέη:

α) Ι.Κ.Α	δρχ.	240,8	δις
β) Ν.Α.Τ	"	61,8	"
γ) Τ.Α. Τυπογράφων	"	0,05	"
δ) Τ.Α.Α. Χωροφυλακής	"	0,75	"
Σύνολο		303,40	δις

Οι αποφάσεις αυτές σηματοδοτούν την ορθολογικότερη πολιτική ριζικής αντιμετωπίσεως του όλου προβλήματος της κοινωνικής ασφάλισης.

Επίσης, την περίοδο 1990 -1992 διατέθηκαν επιπλέον από τη Κυβέρνηση ως επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς τα κάτωθι :

1990

Ο.Γ.Α	117,9	δις
Ι.Κ.Α	192,9	"
Τ.Σ.Α	3,0	"
Τ.Α.Τ	0,5	"
Ν.Α.Τ	45,7	"
Σύνολο	360	"

1991

Ο.Γ.Α	124,0	δις
Ι.Κ.Α	180,9	"
Τ.Σ.Α	3,0	"
Τ.Α.Τ	0,5	"
Ν.Α.Τ	33,	"
Σύνολο	342,7	"

1992

Ο.Γ.Α	135,4	δις
Ι.Κ.Α	181,8	"
Τ.Σ.Α	3,0	"
Τ.Α.Τ	0,3	"
Ν.Α.Τ	30,0	"
Σύνολο	349,7	"

Συνολικά δηλ. ποσά που ανέρχονται σε 1.052,4 δις δραχμές.

Εξακολουθεί το Κράτος να επιχορηγεί τους ελλειμματικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς.

- Αναλαμβάνει το Κράτος το ένα τρίτο των εισφορών για κύρια σύνταξη και υγεία για όσους θα ασφαλισθούν από την 1 Ιανουαρίου 1993.
- Αυξάνεται για τους εργοδότες η εισφορά για την ασφάλιση των εργαζομένων.
- Καθιερώνεται εισφορά για την κύρια σύνταξη στους Δημοσίους Υπαλλήλους που δεν πληρώνουν καθόλου, και αυξάνεται η εισφορά τους για την υγεία.

- Οι εργαζόμενοι των ομάδων με τα πολλά ασφαλιστικά προνόμια συμμετέχουν ανάλογα στο κόστος μειώνοντας έτσι το κόστος του κοινωνικού συνόλου.
- Η κατανομή των κοινωνικών πόρων δηλαδή αυτά που πληρώνουν οι πολλοί για τους λίγους, γίνεται τώρα κατά τρόπο δικαιότερο. Τις λιγότερες θυσίες κάνει η πλειοψηφία των εργαζομένων και των συνταξιούχων.

Τα αποτελέσματα των αρχών αυτής της μεταρρύθμισης αποτυπώνονται στον παρατιθέμενο πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει την εξέλιξη των εσόδων και δαπανών του ΙΚΑ κατά την περίοδο 1991 -2010, σε τρέχουσες τιμές, με την παρέμβαση που έγινε με το νέο Νόμο.

Τέλος, με το νέο Νόμο επιχειρούνται σημαντικές διοικητικές, οργανωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις με την εισαγωγή πολλών θεσμών, οι οποίοι στηρίζουν τη μεταρρύθμιση και οι οποίοι απαριθμήθηκαν σε άρθρο μου, το οποίο δημοσιεύθηκε στο φύλλο της 1 Οκτωβρίου 1992 του «Οικονομικού Ταχυδρόμου».

Κοινωνική ασφάλιση:
Ώρα ευθύνης όλων

του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Άρθρο στο περιοδικό ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

16 Ιανουαρίου 1992

Το ασφαλιστικό έλλειμμα έχει εξελιχθεί σε ένα από τα σοβαρότατα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας. Γιατί το έλλειμμα αυτό μαζί με τις ιλιγγιωδώς αυξανόμενες δανειακές ανάγκες και επιχορηγήσεις μερικών ασφαλιστικών οργανισμών από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, δηλαδή από τους φορολογούμενους, έχει συμβάλει σημαντικά στη διαμόρφωση του τεράστιου συνολικού δημοσιονομικού ελλείμματος και στη χρεοκοπία για την οποίαν βασική ευθύνη φέρει, όπως παρατηρεί ο κ. **Γιώργος Κύρτσος** στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» της 24 Οκτωβρίου 1991, η κυβερνητική οκταετία του ΠΑΣΟΚ. Για να δείξει ο κ. Κύρτσος το μέγεθος και τις εφιαλτικές διαστάσεις της χρεοκοπίας αυτής παρέθεσε ένα παράδειγμα: «Ένας εργαζόμενος, αναφέρει, έχει ετήσιο εισόδημα 2.000.000 δρχ. Επειδή ζούσε σπάταλα κατά το παρελθόν και έχει δημιουργήσει δανειακές υποχρεώσεις, καταβάλλει στους πιστωτές του το ένα τέταρτο του ετήσιου εισοδήματός του, δηλαδή το ποσόν των 500.000 για την πληρωμή των τόκων του δανείου του. Θα πρέπει να στερηθεί ακόμα μεγαλύτερου ποσοστού του εισοδήματος του για να επιτύχει τη μερική εξόφληση του χρέους του, ώστε να αρχίσει η σταδιακή μείωση των τόκων που υποχρεούται να καταβάλει.

Έτσι φθάσαμε στο σημείο το ασφαλιστικό έλλειμμα να αντιπροσωπεύει το ένα τρίτο περίπου του συνολικού δημοσιονομικού ελλείμματος και να αποτελεί τη βασική αιτία αποσταθεροποίησης της οικονομίας μας και της εφιαλτικής χρεοκοπίας. Κι όμως, στο ίδιο άρθρο με τίτλο «θα πληρώσουμε ακριβά τη χαμένη δεκαετία του '80» ο κ. Κύρτσος παρουσιάζει τις προσπάθειες που κατέβαλε η σοσιαλιστική Κυβέρνηση της Γαλλίας για την αντιμετώπιση του ασφαλιστικού ελλείμματος που είναι ελάχιστο, συγκρινόμενο με το τεράστιο ελληνικό. Αξίζει να αναφερθεί το σχετικό απόσπασμα για να καταδειχθεί η υπευθυνότητα όλων, Κυβέρνησης, αντιπολίτευσης και συνδικάτων, με την οποία αντιμετωπίζεται στη Γαλλία το ελάχιστο σε σύγκριση με το δικό μας, τονίζω - πρόβλημα του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος:

Τι κάνουν οι εταίροι μας στην ΕΟΚ

«Ο Γαλλικός Τύπος, χαιρετίζει σαν ιστορική τη συμφωνία μεταξύ της Γαλλικής Κυβέρνησης και των τριών μεγάλων ασφαλιστικών Οργανισμών (μισθωτοί, μη μισθωτοί, αγρότες) σε ότι αφορά την εξέλιξη των δαπανών του κλάδου υγείας, νοσοκομειακής περίθαλψης. Η έγκυρη φιλοσοσιαλιστική εφημερίδα «Λε Μοντ» (18.10.91) κάνει λόγο για διαχειριστική ενηλικίωση του ασφαλιστικού συστήματος.

Τα τελευταία 45 χρόνια το ασφαλιστικό σύστημα άφηνε να διαμορφωθούν αρκετά ελεύθερα οι δαπάνες, έκανε όλες τις σχετικές πληρωμές και στη συνέχεια αναζητούσε τους αναγκαίους πόρους, μέσω της αύξησης των υποχρεωτικών ασφαλιστικών κρατήσεων ή της επιδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό. Στο μέλλον θα γίνεται ακριβώς το αντίθετο. Ομάδα ειδικών θα προσδιορίζει την ετήσια αύξηση των δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων παίρνοντας υπόψη τις ανάγκες της οικονομίας, την κατάσταση των δημόσιων οικονομικών, τις δημογραφικές τάσεις και άλλους παράγοντες και στη συνέχεια το ασφαλιστικό σύστημα θα είναι υποχρεωμένο να λειτουργήσει στα αυστηρά προσδιορισμένα πλαίσια. Η σοσιαλιστική κυβέρνηση της Γαλλίας εκτιμά πως με τη δυναμική πρωτοβουλία της θα ελέγξει την ανοδική τάση των ασφαλιστικών δαπανών που επιβάλλουν στη συνέχεια αύξηση των υποχρεωτικών κρατήσεων και της κρατικής επιδότησης.

Η δραστική αντιμετώπιση του ασφαλιστικού ελλείμματος -το οποίο είναι ελάχιστα συγκρινόμενο με το τεράστιο ελληνικό- έρχεται σε μια εποχή κατά την οποία η γαλλική οικονομία έχει πολύ καλύτερες επιδόσεις από τη γερμανική σε ότι αφορά τον πληθωρισμό και το δημοσιονομικό έλλειμμα. Υπογραμμίζει την αποφασιστικότητα των Γάλλων Σοσιαλιστών να ενισχύσουν την οικονομική αποτελεσματικότητα και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας τους εν όψει της οικονομικής, νομισματικής ένωσης της Ευρώπης.

Στην Ελλάδα όπου έχουμε το μεγαλύτερο ασφαλιστικό έλλειμμα (κλάδος ασθένειας, και κλάδος σύνταξης) από όλες τις χώρες - μέλη του ΟΟΣΑ εξακολουθούμε να αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα σε λάθος βάση. Οι κυβερνητικές πλειοψηφίες νομοθετούν ανάλογα με τις απαιτήσεις της κομματικής τους πελατείας και τις ανάγκες της προεκλογικής τους τακτικής και το κοινωνικό σύνολο αναλαμβάνει στη συνέχεια τον εξωφρενικό λογαριασμό που αποδεδειγμένα δεν μπορεί να πληρώσει. Το ασφαλιστικό έλλειμμα αντιστοιχεί στο ένα τρίτο περίπου του συνολικού δημοσιονομικού ελλείμματος και αποτελεί βασική αιτία της διαρκούς αποσταθεροποίησης της εθνικής οικονομίας και της δραματικής υπερχρέωσής της.

Η αντιπολίτευση επιτίθεται καταγγέλλοντας δήθεν επικείμενη μείωση των συντάξεων χωρίς φυσικά να αναφέρεται στο γεγονός ότι η απειλή δεν προέρχεται από τις προθέσεις της Κυβέρνησης, αλλά από την αντικειμενική χρεοκοπία ενός συστήματος που δεν έχει οικονομική και κοινωνική λογική, απλά εξυπηρέτησε πολιτικές, εκλογικές σκοπι-

μότητες ιδιαίτερα στη διάρκεια της χαμένης δεκαετίας. Από την πλευρά της η Κυβέρνηση αποφεύγει να ομολογήσει μια χρεοκοπία για την οποίαν δεν ευθύνεται και προσπαθεί να φορτώσει στην εθνική οικονομία ασφαλιστικά βάρη που δεν μπορεί να σηκώσει».

Πώς φθάσαμε στην χρεοκοπία

Πώς, λοιπόν, έφθασε σ' αυτό το θλιβερό κατάντημα το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα των Ελλήνων εργατοϋπαλλήλων για το οποίο η αντιπολίτευση και ιδιαίτερα το ΠΑΣΟΚ, που είναι βασικό υπεύθυνο για την κατάρρευση αυτή... κάνουν τους ανήξερους και οι Γάλλοι, Σοσιαλιστική Κυβέρνηση, Αντιπολίτευση και Συνδικάτα, ανησυχούν και βρίσκουν την ιδεωδέστερη λύση για την αντιμετώπισή του; Τα στοιχεία της συμφοράς στην οποία οδήγησε το ΠΑΣΟΚ το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα είναι εφιαλτικά για την εθνική οικονομία, τους ίδιους τους εργαζόμενους και τους φορολογούμενους. Ο Πίνακας, που παρατίθεται έχει στοιχεία, τα οποία παρουσιάζουν τη δραματική εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης του ΙΚΑ, του ασφαλιστικού δηλαδή οργανισμού της συντριπτικής πλειοψηφίας των Ελλήνων εργατοϋπαλλήλων. Τα στοιχεία αυτά είναι εύγλωττα, αλλά αξίζει να επισημανθούν και να υπογραμμισθούν μερικά απ' αυτά:

α. Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης του ΙΚΑ, όπως προκύπτει από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς από έλλειμμα 2,3 δις δρχ. το 1980, και 9,3 δις το 1981 ανήλθε το έλλειμμα αυτό στα 252,8 δις δρχ. το 1989.

β. Μια άλλη εκπληκτική διαπίστωση είναι ότι **η ιλιγγιώδης αυτή αύξηση του ελλείμματος προκλήθηκε χωρίς να γίνουν καθόλου σχεδόν επενδύσεις.** Διότι ενώ το 1980 το ποσό που διετίθετο για επενδύσεις αντιπροσώπευε ποσοστό 17,4% του ελλείμματος το 1989 το ποσό για επενδύσεις αντιπροσώπευε ποσοστό μόνο... 0,4% του ελλείμματος.

γ. Το ισχνό αυτό ποσοστό επενδύσεων παρατηρείται σε όλη την περίοδο μεταξύ 1981 και 1989, παρά το γεγονός ότι οι επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό αυξάνονταν ιλιγγιωδώς και τα δάνεια γίνονταν χρόνο με το χρόνο καταθλιπτικότερα για την οικονομική κατάσταση του ασφαλιστικού αυτού οργανισμού.

Έτσι τα υπόλοιπα δανείων από μηδέν το 1980 και 3,5 δις το 1981 ανήλθαν στα 433,5 δις δρχ. το 1989, με δυσβάσταχτη επιβάρυνση των οικονομικών του ΙΚΑ από τους ετήσιους τόκους, οι οποίοι άρχισαν να αυξάνουν τις δανειακές ανάγκες και τα ελλείμματα από τις χρήσεις μετά το 1983 με ποσό που κυμαίνονται μεταξύ 8,2 δις και 92 δις δρχ.

δ. Επίσης, η αύξηση των δαπανών του ΙΚΑ κατά ποσοστά πάντοτε μεγαλύτερα από το αντίστοιχο ποσοστό των εσόδων, αλλά και του πληθωρισμού, είχε ως αποτέλεσμα την ιλιγγιώδη αύξηση των ελλειμμάτων, τα οποία από μηδέν το 1980 και 8 δις δρχ. το 1981 ανήλθαν στα 296,9 δις δρχ. το 1989.

Κι έφθασε το ΙΚΑ στο σημερινό δραματικό αδιέξοδο. Προσφεύγουμε συνεχώς σε δανεισμό για να καταβάλει εγκαίρως τις συντάξεις και το δώρο των Χριστουγέννων. Αυτή όμως η διαπίστωση δεν αφορά μόνον το ΙΚΑ αλλά και πολλούς άλλους ασφαλιστικούς Οργανισμούς. Το ΙΚΑ, ο ΟΓΑ, το ΝΑΤ και άλλοι ασφαλιστικοί οργανισμοί έφθασαν στο δραματικό αυτό αδιέξοδο από την αλόγιστη πολιτική, κοινωνική τάχα, όπως την ονόμαζε το ΠΑΣΟΚ, με τις αλόγιστες παροχές από άδεια δημόσια και ασφαλιστικά ταμεία. Η άφρων αυτή διαχείριση των πόρων των ασφαλισμένων και των εργοδοτών, των κεφαλαίων των φορολογουμένων και των τραπεζικών κεφαλαίων, που εξασφαλίζονταν με υψηλότοκο δάνεια γινόταν κυρίως με τους ακόλουθους τρόπους:

Πρώτον, με το διαβλητό σύστημα απονομής των αναπηρικών συντάξεων που αυξήθηκαν μέσα σε οκτώ χρόνια στο ΙΚΑ κατά 92% και στον ΟΓΑ επίσης κατά 92%. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να επιδεινωθεί σημαντικά η σχέση συνταξιούχων προς ασφαλισμένους, αφού σήμερα έφθασε σε 1:2 στο ΙΚΑ και 1:3 στον ΟΓΑ.

Δεύτερον η συρρίκνωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης με την υπαγωγή δεκάδων χιλιάδων ατόμων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αντί της εξασφάλισης των απαραίτητων όρων υγιεινής και ασφάλειας στον τόπο εργασίας, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες της Ευρώπης, ΗΠΑ και την Ιαπωνία **(σ' αυτές τις χώρες δεν υπάρχει ο θεσμός των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων)** αποτελεί το δεύτερο εφιαλτικό άγος που επιβάρυνε και γονάτισε τα ασφαλιστικά ταμεία την περίοδο 1981 - 1989.

Τρίτον, ακόμα και το σημαντικό κοινοτικό μέτρο της πρόωρης **αγροτικής σύνταξης** αξιοποιήθηκε την ίδια περίοδο προεκλογικά, το 1989 σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, μια και ο θεσμός αυτός από κοινοτικός κατέληξε να γίνει τελικά εθνικός. Αναφέρω μόνο τούτο: ότι από τις 20 Μαΐου 1989 έως τις 30 Μαΐου 1989, δηλ. **μέσα σε δέκα περίπου ημέρες τη τότε κυβέρνηση ανακήρυξε 28.000 περίπου δικαιούχους πρόωρης αγροτικής σύνταξης.**

Τέταρτον, μια άλλη παροχή από απελπιστικά άδεια δημόσια και ασφαλιστικά ταμεία ήταν η χορήγηση σύνταξης στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, και η οποία έδινε την εντύπωση ότι το ύψιστο χρέος προς την πατρίδα καταντούσε υστερόβουλη ενέργεια ενός μισθοφόρου στρατιώτου.

Από τον κατήφορο στην ανόρθωση

Αυτό το χάος παρέλαβε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία από την αρχή έκανε μια θαρραλέα και επιτυχημένη τομή στο πρόβλημα αυτό με το Νόμο 1902/90 που κατάρτισε ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Γιώργος Σουφλιάς και είχε συνέχεια τον Ν. 1976 που εισηγήθηκε ο γράφων. Με τους Νόμους αυτούς ανεκόπη ο μεγάλος κατήφορος και έγινε ένα πρώτο συμμάζεμα και νοικοκύρεμα. Αλλά και τότε έγινε χαλασμός από τις γνωστές αντιδράσεις, οι οποίες έδιναν

την εντύπωση ότι επιθυμία της αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα του ΠΑΣΟΚ ήταν η συνέχιση του κατήφορου και η κατάρρευση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος των Ελλήνων εργατοϋπαλλήλων.

Το τελευταίο ασφαλιστικό νομοσχέδιο, που έγινε ήδη Νόμος του Κράτους, δεν περιέχει καμιά θεσμική αλλαγή στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Αναδιατυπώθηκαν ορισμένες διατάξεις του Νόμου 1902/90. Και καθορίσθηκε αδιάβλητη διαδικασία για τη χορήγηση συντάξεων σε πραγματικούς αναπήρους, σε πραγματικούς ασφαλισμένους. Περιττό να αναφερθεί ότι από το Νόμο αυτό δεν έχουν να φοβηθούν τίποτε οι ήδη οριστικά ανάπηροι συνταξιούχοι και ο πραγματικοί προσωρινά ανάπηροι συνταξιούχοι.

Η δεύτερη φάση των διαρθρωτικών αλλαγών που θα επέλθουν στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα θα αρχίσει με την υποβολή από την Επιτροπή, που μελετά λύσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος, του σχετικού Πορίσματος. Το πόρισμα αυτό θα γίνει αντικείμενο κοινωνικού διαλόγου. Πιστεύουμε στον κοινωνικό διάλογο. Και ελπίζουμε ότι τόσο η αντιπολίτευση, όσα και ο συνδικαλισμός θα αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και ότι όλοι μαζί θα επεξεργαστούμε λύσεις που θα οδηγήσουν στην οριστική αντιμετώπιση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Τότε μόνο θα μπορούμε να ισχυρισθούμε ότι ενδιαφερόμαστε πράγματι για τους εργατοϋπαλλήλους, για τους φορολογουμένους, για την εθνική οικονομία. Κοινό το πρόβλημα, και, συνεπώς, κοινές, δηλαδή με τη λογική και συναίνεση πρέπει να είναι και οι λύσεις. Οι προτάσεις είναι ευπρόσδεκτες στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου για να χτίσουμε ένα ασφαλιστικό σύστημα ΤΙΜΙΟ και ΑΠΛΟ γιατί όλα τα τίμια πράγματα είναι απλά.

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΙΚΑ (σε δις δρχ.)

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Αποτελέσματα εκ/σης	-2,3	-9,3	-26,2	-29,9	-40,8	-55,9	-87,1	-124,9	-180,3	-252,8	-303,3	-301,6	-346,0
Επενδύσεις	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2	1,1	0,5	1,0	1,5	1,0	1,5	2,5	3,0
Επιχορηγήσεις	-	2,5	-	4,0	4,9	6,7	6,6	57,7	137,9	173,0	192,0	180,0	180,0
Πλεόνασμα	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Έλλειμμα	-	8,0	26,4	43,9	63,7	81,8	131,3	167,3	208,7	296,9	290,5	270,6	290,9
Υπόλοιπα Δανείων	-	3,5	35,0	61,4	96,0	141,8	228,4	299,1	337,2	433,5	482,9	455,7	455,7
Τόκοι Δανείων	-	-	-	9,0	10,9	8,2	20,8	41,0	42,7	92,0	36,0	3,0	3,5
Δανειακές ανάγκες ως ΑΕΠ	0,0	0,0	1,3	0,8	0,9	1,0	1,6	1,1	0,7	1,0	1,0	1,0	1,0
Έσοδα κλάδου συντάξεως	45,2	55,1	71,5	87,7	117,7	139,4	157,3	184,9	216,3	266,4	315,7	389,8	452,1
Έξοδα κλάδου συντάξεως	45,0	63,1	97,9	131,6	175,4	221,2	289,1	351,9	424,9	563,3	606,2	660,4	743,0
Ποσοστό αύξησης εσόδων συντάξεων	-	21,9	29,8	22,6	27,4	24,8	12,8	17,4	17,2	23,2	18,5	23,5	16,0
Ποσοστό αύξησης εξόδων συντάξεων	-	40,2	56,2	34,4	33,3	26,1	30,7	21,7	20,7	32,6	7,6	8,9	12,5

Παρατηρήσεις:

α) Ο πιο πάνω πίνακας αναφέρεται στον κλάδο Συντάξεων του ΙΚΑ.

β) Στους τόκους του έτους 1992 περιλαμβάνονται μόνο οι τόκοι των προκαταβολών.

γ) Στο υπόλοιπο δανείων 1992 περιλαμβάνεται ο δανεισμός του έτους 1992.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ:
ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Άρθρο στην εφημερίδα ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

27 Οκτωβρίου 1991

Τη στιγμή που ο γαλλικός Τύπος χαρακτήριζε ως ιστορική τη συμφωνία μεταξύ της Σοσιαλιστικής Κυβερνήσεως της Γαλλίας και των τριών μεγάλων ασφαλιστικών εταίρων δηλαδή των μισθωτών, των μη μισθωτών και των αγροτών, για την αντιμετώπιση του ασφαλιστικού ελλείμματος, την ίδια στιγμή στη χώρα μας το ασφαλιστικό νομοσχέδιο, που θα συζητηθεί την Τρίτη στην Ολομέλεια της Βουλής, επικρίθηκε από ορισμένες πλευρές.

Το τι σημαίνει η αναφορά αυτή στη γαλλική υπευθυνότητα, την οποία παρουσίασε η έγκυρη σοσιαλιστική εφημερίδα «Le Mont» της 18ης Οκτωβρίου 1991, αρκεί να υπενθυμίσουμε τούτο: ότι δηλαδή, το έλλειμμα του ελληνικού κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, είναι πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο του γαλλικού, ότι οι επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας πόρρω απέχουν από τις αντίστοιχες της γαλλικής οικονομίας και ότι οι Γάλλοι σοσιαλιστές είναι αποφασισμένοι να ενισχύσουν ακόμη περισσότερο την οικονομική αποτελεσματικότητα και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας τους, ώστε να είναι πανέτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της οικονομικής και νομισματικής ένωσης της Ευρώπης.

Αλλά, δεν είναι μόνο αυτό. Στη χώρα μας την ίδια στιγμή δεχόταν επικρίσεις ένα ασφαλιστικό νομοσχέδιο, που δεν περιέχει καμιά θεσμική αλλαγή στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας, στο οποίο, όπως είναι γνωστό, η πρώτη θαρραλέα τομή έγινε με το Ν. 1902/90, που κατάρτισε ο τότε υπουργός Εθνικής Οικονομίας **κ. Γεώργιος Σουφλιάς.**

Γιατί, πρέπει να υπογραμμίσω για μια ακόμη φορά, ότι βασικός άξονας του ασφαλιστικού νομοσχεδίου είναι η συμπλήρωση και διευκρίνιση διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας περί δημοσίων υπαλλήλων, των ασφαλισμένων ειδικών ταμείων και των ασφαλισμένων του ΙΚΑ, με στόχο τη δικαιότερη και ορθολογικότερη λειτουργία τους.

Επίσης, άλλος βασικός άξονας είναι η μεταρρύθμιση κι όχι, το τονίζω, **κατάργηση,** του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των Αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης.

Με το Ν. 1902/90 ανεκόπη απλώς η κατάρρευση του ελληνικού κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, στην οποία είχε οδηγήσει η

άφρων διαχείριση των κοινωνικών πόρων και εθνικών και δανειακών κεφαλαίων από το ΠΑΣΟΚ. Μερικοί δείκτες είναι χαρακτηριστικοί της συμφοράς που προκάλεσαν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας:

- Η κατά φορολογούμενο επιβάρυνση από την επιχορήγηση του ΙΚΑ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 1985 ήταν 7.820 δραχμές και το 1989 έφτασε (από τις σωρευτικές επιχορηγήσεις) το ποσό των 180.178 δραχμών. Περιττό να αναφερθεί ότι έως το 1981 δεν υπήρχε τέτοια επιβάρυνση, διότι απλούστατα δεν επιχορηγούνταν το ΙΚΑ, αφού είχε πλεόνασμα.
- Η κατά φορολογούμενο επιβάρυνση από τόκους δανείων του ΙΚΑ το 1985 ήταν 8.238 δραχμές και το 1989 έφτασε (από σωρευτικούς τόκους) το ποσό των 93.360 δραχμών.
- Αν οι επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό που δόθηκαν στα ΙΚΑ για την κάλυψη ελλειμμάτων του διατίθεντο για την ανακούφιση των ανέργων ή για επενδύσεις, το 1985 θα εξασφαλίζονταν από τα σωρευτικά ποσά 14.145 νέες θέσεις εργασίας και το 1989 από τις σωρευτικές επιχορηγήσεις έως το χρόνο αυτό 200.140 θέσεις εργασίας ή επιδόματα σε ισάριθμους ανέργους. Το ίδιο παρατηρείται και για τις δαπάνες από τόκους, από τις οποίες θα ανακουφίζονταν 25.740 άνεργοι το 1985 και 115.008 άνεργοι το 1989.

Μπορεί να χαρακτηριστούν απλουστευτικοί οι δείκτες αυτοί, αλλά δείχνουν το μέγεθος της διασπάθισης των εθνικών πόρων, οι οποίοι κανονικά θα 'πρεπε να διοχετεύονταν για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και τη βελτίωση της αναπτυξιακής και κοινωνικής υποδομής της χώρας μας.

Με το νομοσχέδιο αναδιατυπώνονται μερικές διατάξεις του Ν. 1902/90, χωρίς να αλλάξει η φιλοσοφία του και οι βασικές επιδιώξεις τους, δημιουργείται οργανική ενότητα, αποφεύγεται η διασπορά των διατάξεων και αίρονται αμφιβολίες γύρω από ερμηνευτικά θέματα. Όλα αυτά δεν προκαλούν στους εργατοϋπαλλήλους δυσμενέστερα αποτελέσματα, ενώ με το νομοσχέδιο συμπληρώνεται η συνταξιοδοτική νομοθεσία σε ορισμένα σημεία.

Οι επικρίσεις επικεντρώθηκαν, κυρίως σε μερικά σημεία που αφορούν τις αναπηρικές συντάξεις, τις συντάξεις των Αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης, τον τρόπο υπολογισμού των νέων συντάξεων μετά την 1η Ιουλίου 1992 και τη δεκαπενταετία.

Κατ' αρχήν, επισημαίνεται ότι το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καμιά διάταξη για τους όρους και τις προϋποθέσεις απονομής των αναπηρικών συντάξεων, άρα **δεν αλλάζει τίποτε.** Με τη διάταξη που αφορά τη συγκρότηση Ειδικού Σώματος Ιατρών των Υγειονομικών Επιτροπών, όπως μάλιστα επαναδιατυπώθηκε, εκσυγχρονίζεται και καθίσταται αδιάβλητη η διαδικασία χορήγησης των αναπηρικών συντάξεων.

Σ' αυτή τη διαδικασία, **όσες από τις αναπηρικές συντάξεις είναι παράνομες θα κόβονται.** Και αυτό αποτελεί κοινωνική δικαιοσύνη και τήρηση της νομιμότητας. Συνεπώς, θα περίμενε κανείς ότι για τη διάταξη αυτή έπρεπε να πρωτοστατούσε η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), αφού καθορίζει μια αδιάβλητη διαδικασία και **αντικαθιστά ένα ανάπηρο σύστημα,** το οποίο σήμερα αποτυπώνεται με την απαράδεκτη οικονομικά και κοινωνικά σχέση συντάξεων αναπηρίας και συντάξεων γήρατος.

Για το ΙΚΑ η σχέση αυτή είναι 1 προς 2 και στον ΟΓΑ 1 προς 3. Πρέπει ακόμη να διευκρινισθεί και τούτο για να διαλυθεί μία σύγχυση που κυριάρχησε τις τελευταίες ημέρες γύρω από το θέμα αυτό. Οι συντάξεις διακρίνονται σε οριστικές και προσωρινές. Οι προσωρινές αναπηρικές συντάξεις επανεξετάζονται κάθε δύο (2) χρόνια από της ιδρύσεως του ΙΚΑ και κάθε τρία (3) χρόνια από της ιδρύσεως του ΟΓΑ.

Συνεπώς, **όσοι από τους αναπήρους έχουν πάρει οριστική σύνταξη δεν έχουν να φοβηθούν τίποτε, όπως και οι πραγματικοί ανάπηροι που έχουν πάρει προσωρινή σύνταξη.**

Όσον αφορά τους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης υπενθυμίζεται ότι ρυθμίζεται σε νέα βάση η συνταξιοδοτική νομοθεσία με επανεξέταση των αναπήρων αγωνιστών, αναπροσαρμογή της σύνταξης των ανασφάλιστων και με κατάργηση της πολιτικής σύνταξης των αγροτών, οι οποίοι θα εξακολουθήσουν να παίρνουν την σύνταξη του ΟΓΑ. Κύριος σκοπός των ρυθμίσεων αυτών είναι:

1. Να περιοριστεί η καταβολή σύνταξης στους πραγματικούς δικαιούχους που, εκτελώντας το χρέος της υπεράσπισης της ακεραιότητας και της τιμής του Έθνους, έχασαν την υγεία τους.
2. Να αποσαφηνιστεί ότι η εκτέλεση του αυτονόητου για όλους καθήκοντος υπεράσπισης της πατρίδας δεν μπορεί να αποτελεί αυτό καθαυτό και μόνο, το λόγο καταβολής οποιασδήποτε αντιπαροχής από το Κράτος.
3. Να προστατευθεί η έννοια της Εθνικής Αντίστασης και η τιμή των πραγματικών αγωνιστών της από τις γνωστές καταχρήσεις και καταστρατηγήσεις των επιτροπών κρίσης.

Επίσης προβλέπεται από το νομοσχέδιο αναπροσαρμογή του συντάξιμου μισθού της τελευταίας πενταετίας για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης, με βάση το καθεστώς της διετίας που ίσχυε πριν από το Ν. 1902/90 και που είχε ως αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση των αποδοχών και, συνεπώς, τη χορήγηση συντάξεων που δεν δικαιούνταν ο συνταξιούχος.

Από μηνών η ΓΣΕΕ βρίσκεται σε συνεργασία με το υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη διατύπωση της μεταβατικής διατάξεως, αλλά και της διατάξεως που υπολογίζει τη σύνταξη κατά την έκδοσή της.

Η ΓΣΕΕ έχει συμφωνήσει για τη μεταβατική διάταξη έως 30 Ιουνίου 1992, είχε, όμως, αντίρρηση για την εφαρμογή της πενταετίας

κατά τον υπολογισμό της συντάξεως. Μετά την επαναδιατύπωση, η ΓΣΕΕ συμφώνησε για τη διάταξη που αφορούσε το ΙΚΑ -ΤΕΑΜ και δεν θέτει πια θέμα. Θα πρέπει, όμως, να τονιστεί ότι το σύστημα της πενταετίας είναι τεχνικώς και επιστημονικώς το πλέον άρτιο και κοινωνικώς το πιο δίκαιο.

Και δεν μπορώ να αντιληφθώ γιατί η ΓΣΕΕ έχει αντιρρήσεις και επιθυμεί να προστατεύσει μερικές ακραίες περιπτώσεις που καταδολιεύουν το ΙΚΑ και που στην ουσία αφαιρούν λεφτά από χαμηλοσυνταξιούχους. Η διαπίστωση αυτή έχει επιβεβαιωθεί από συγκεκριμένα παραδείγματα, τα οποία έχουν δοθεί ήδη στη δημοσιότητα και συνεπώς, θα αποτελούσε κατάχρηση της φιλοξενίας μία αναδημοσίευσή τους.

Τέλος, σε μερικές περιπτώσεις αναφέρθηκε ως σημείο αντίρρησης και η δεκαπενταετία των γυναικών. Αλλά, όπως είναι γνωστό, στο ΙΚΑ ποτέ οι γυναίκες δεν είχαν δεκαπενταετία και, συνεπώς, δεν μπορεί να καταργηθεί κάτι που δεν υπάρχει.

Έχω βάσιμη την ελπίδα ότι το εντυπωσιακό γαλλικό προηγούμενο που αναφέρθηκε πιο πάνω (ομάδα ειδικών θα προσδιορίζει την ετήσια αύξηση των δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων με βάση τις ανάγκες της οικονομίας, την κατάσταση των δημοσιονομικών, τις δημογραφικές τάσεις κ.λπ.), θα αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση και στη χώρα μας.

Ήδη, για πρώτη φορά, ίσως στην κοινωνική ασφαλιστική ιστορία της χώρας, ειδικές ανεξάρτητες και ακηδεμόνευτες επιτροπές μελετούν εδώ και πολλούς μήνες το κοινωνικοασφαλιστικό πρόβλημα και επεξεργάζονται προτάσεις για την αντιμετώπισή του.

Πιστεύουμε στον κοινωνικό διάλογο και κάνω έκκληση και σήμερα για να συνεργαστούμε δημιουργικά και υπεύθυνα με τους κοινωνικούς εταίρους. Η αποχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων από την επιτροπή διαλόγου δεν πρέπει να είναι αναζήτηση ευκαιρίας για να μην αναληφθούν ευθύνες απέναντι στους εργαζομένους και τους συνταξιούχους, απέναντι στην εθνική οικονομία, απέναντι στη χώρα, η οποία αντιμετωπίζει κρίσιμα προβλήματα.

Πάντως, δεν μπορούμε να παριστάνουμε τους απαθείς θεατές της χρεοκοπίας του ασφαλιστικού συστήματος, ούτε να απεμπολήσουμε τις ευθύνες εξυγίανσής τους, που έχουμε ως κυβέρνηση.

Συνεντεύξεις

Η Κοινωνική Ασφάλιση
Η ανόρθωσή της από τη Νέα Δημοκρατία και οι πειραματισμοί και οι ανατροπές της από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ

του Δημήτρη Σιούφα
Γενικού Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ν.Δ.
πρώην Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στην κα Χριστίνα Κοψίνη
στην εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

---

11 Φεβρουαρίου 2001

Στην ακύρωση από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ πολλών διατάξεων των ασφαλιστικών νόμων που θέσπισε η Νέα Δημοκρατία το 1990 και το 1992, αποδίδει ο πρώην υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και γενικός γραμματέας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας Δ. Σιούφας τα σημερινά αδιέξοδα του ασφαλιστικού συστήματος.

Στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ», προδιαθέτοντας για τη στάση που θα τηρήσει το κόμμα του σε ενδεχόμενη μείωση των συνταξιοδοτικών παροχών, διευκρινίζει ότι δεν πρόκειται να αποδεχθεί επέκταση των ορίων συνταξιοδότησης στα 65 και για τους παλαιούς ασφαλισμένους, δηλαδή για όσους εντάχθηκαν στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης πριν από το 1992, ενώ επιρρίπτει «στη στείρα αντιπολιτευτική πολιτική του ΠΑΣΟΚ» το κλίμα διάλυσης που συνόδευσε την ψήφιση του ασφαλιστικού νόμου 2084 το 1992.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το όνομά σας, στην κυριολεξία, συνδέθηκε με έναν από τους πιο πολυσυζητημένους νόμους της τελευταίας δεκαετίας, το Ν. 2084 του '92 ο οποίος μάλιστα είχε επικριθεί τότε από τα συνδικάτα ως «ο αντιασφαλιστικός νόμος Σιούφα». Μήπως, όμως, τελικά υπό την πίεση των αντιδράσεων, ενώ θα μπορούσατε, με τις ρυθμίσεις να εξασφαλίσετε μια μακροβιότερη στήριξη του συστήματος, δεν το πράξατε, με αποτέλεσμα να τίθεται εκ νέου σήμερα θέμα αύξησης των ορίων συνταξιοδότησης ;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πιστεύω ότι ο κόσμος θυμάται πως την εποχή εκείνη γινόταν είδηση κάθε φορά που βρίσκονταν με δανεισμό τα ποσά που απαιτούνταν για να πληρωθούν οι συντάξεις. Οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, μας είχαν κληροδοτήσει μια νάρκη έτοιμη να εκρα-

γεί. Το χειρότερο ήταν ότι μόλις πλησιάζαμε το πρόβλημα εκείνοι που το είχαν δημιουργήσει έσπευδαν να υποκινήσουν αντιδράσεις και ανέπτυσσαν τέτοια πολεμική εναντίον μας που καθιστούσαν κάθε προσπάθεια πολύ πιο δύσκολη. Ενώ ήξεραν τι ακριβώς χρειαζόταν δεν κατέθεσαν ποτέ καμιά θετική πρόταση. Αντιθέτως μάλιστα.

Παρόλα αυτά, τολμήσαμε τις αλλαγές που απαιτούνταν, αναλαμβάνοντας το κόστος. Εξασφαλίσαμε την επιβίωση και τη μακροβιότητα του Συστήματος. Η βιωσιμότητα του παλαιού συστήματος εκτεινόταν μέχρι το 2010, αλλά είχε τη δυνατότητα η αντοχή του να επεκταθεί μέχρι το 2030, με ορισμένες επιμέρους παρεμβάσεις περαιτέρω εκλογίκευσης. Προωθήσαμε αλλαγές, θεμελιώσαμε ουσιαστικά ένα νέο σύστημα και θεσπίσαμε συγκεκριμένες μεταβατικές διατάξεις για τη ομαλή μετάβαση από το παλιό στο νέο. Εκείνο που απέμενε, ήταν ο εκσυγχρονισμός των δομών και η σταδιακή προώθηση της ενοποίησης ορισμένων Ταμείων και κυρίως των κλάδων υγείας. Απώτερος αλλά κεντρικός στόχος μας ήταν η δημιουργία ενός ενιαίου φορέα πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας που αφενός θα εξασφάλιζε αμεσότερες και καλύτερες υπηρεσίες υγείας σε όλους τους πολίτες και αφετέρου θα μείωνε σημαντικά το κόστος για τα Ταμεία. Και πρέπει βέβαια να σας πω ότι στα σημεία αυτά, εξακολουθούμε να επιμένουμε.

Το γεγονός ότι το Ασφαλιστικό Σύστημα βρίσκεται και πάλι σε αδιέξοδο δεν οφείλεται στην εξάντληση των δυνατοτήτων του Ν. 2084 αλλά στην ακύρωση πολλών διατάξεών του. Οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ αρνήθηκαν –και αυτό είναι ένα ευρύτερο ζήτημα- να εφαρμόσουν πλήρως το νόμο. Αναφέρω σαν παράδειγμα ότι ο νόμος καθιέρωνε (άρθρο 85) υποχρέωση των Δ.Σ. των Ασφαλιστικών Ταμείων να καταρτίζουν ετήσιο ισολογισμό και να τον υποβάλλουν μέχρι τον Απρίλιο του επόμενου έτους. Επέβαλλε μάλιστα αυτοδίκαιη λύση της θητείας τους σε περίπτωση που δεν ανταποκρίνονταν. Οκτώ ολόκληρα χρόνια μετά, και ενώ ουδέποτε εφάρμοσαν τη διάταξη αυτή, μόλις πρόσφατα, πριν ένα μήνα, αποφάσισαν να την καταργήσουν. Φαίνεται λοιπόν ότι οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, όχι μόνον δεν προχώρησαν στις ήπιες παρεμβάσεις που απαιτούνταν για τον εκσυγχρονισμό της δομής και της λειτουργίας του συστήματος, άλλ' επιπλέον ανέτρεψαν με δεκάδες σκανδαλώδεις και αντιασφαλιστικές διατάξεις, τις εγγυήσεις για την επιβίωσή του που είχε θεμελιώσει η Νέα Δημοκρατία κατά την περίοδο '90-'93.

Μείζον ζήτημα αποτελεί η κατασπατάληση των πόρων των Ταμείων και η μη αξιοποίηση της περιουσίας τους, που ήδη προσλαμβάνουν διαστάσεις σκανδάλου. Υπάρχει όμως και σοβαρότατο ζήτημα εισφοροδιαφυγής που γίνεται ακόμη μεγαλύτερο εξαιτίας της έξαρσης που σημειώνουν τα φαινόμενα μαύρης εργασίας. Και βέβαια πρέπει να πούμε ότι η κατάσταση επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο από τη συνεχιζόμενη αύξηση της ανεργίας. Δεν μπορώ όμως να μη σημειώσω ότι οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και την περίοδο 1993-2000 επέβαλαν ρυθμί-

σεις άσκησης κοινωνικής πολιτικής με πόρους των Ταμείων και αυτό είναι καταστροφικό. Τη δαπάνη τέτοιων ρυθμίσεων πρέπει να έχει ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Εκ των υστέρων πολλά από τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ που τότε σας επέκριναν, σήμερα, από κυβερνητικές θέσεις τα τελευταία χρόνια, έχουν εκφράσει την άποψη ότι τα ασφαλιστικά ταμεία ανακουφίστηκαν από τις ρυθμίσεις του 2084 και μάλιστα προτείνουν σήμερα την επέκταση αυτών των ρυθμίσεων και για τους παλαιότερους ασφαλισμένους. Νοιώθετε επιβεβαιωμένος ;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εάν εφάρμοζαν το νόμο δεν θα βρίσκονταν σήμερα στη δύσκολη θέση να αναγνωρίσουν την ορθότητα εκείνων που με τόση οξύτητα επέκριναν. Δεν μπορεί, όμως, από τη μια να καταργούν τις ρυθμίσεις που επιβάλλουν υποχρεώσεις στους καρεκλοκένταυρους της διοίκησης και από την άλλη να σχεδιάζουν παρεμβάσεις σε βάρος των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων. Δεν μπορεί να ευνοούν την αδιαφάνεια, την κακοδιοίκηση, την κατασπατάληση και να στέλλουν φουσκωμένο το λογαριασμό στον κόσμο. Αυτό είναι αδιανόητο. Είναι πρόκληση.

Επιτέλους αναγνωρίζεται από τους κυβερνητικούς παράγοντες του ΠΑΣΟΚ και δημόσια, γιατί μέχρι πρότινος μόνο στις κατ' ιδίαν συζητήσεις το ομολογούσαν, ότι η μόνη σοβαρή τομή στο ασφαλιστικό σύστημα που εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του ως σήμερα είναι αυτή που έγινε με τον ασφαλιστικό νόμο 2084/92. Οι επιπτώσεις της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης ήταν σωτήριες. Το σύστημα ανέκαμψε από τη βέβαιη κατάρρευση. Ορθοπόδησε και μάλιστα δημιούργησε τεράστια πλεονάσματα, τις αποκαλούμενες ΑΣΠΡΕΣ ΤΡΥΠΕΣ. Σημειώνω ότι το ΙΚΑ άρχισε να παρουσιάζει πραγματικά και όχι λογιστικά πλεονάσματα από το 1993. Λίγα χρόνια, αργότερα, όμως, επανήλθε στα τεράστια ελλείμματα για τους λόγους που μόλις σας είπα.

Λέτε ότι πολλά κυβερνητικά στελέχη προτείνουν σήμερα την επέκταση των ρυθμίσεων του ν. 2084/92 και για τους παλαιότερους ασφαλισμένους. Προφανώς θα εννοείτε την επέκταση των ρυθμίσεων για τους νέους ασφαλισμένους και στους παλιούς.

Εδώ πρέπει να γίνει μια διευκρίνιση. **Το ασφαλιστικό σύστημα που διαμορφώθηκε από τη Νέα Δημοκρατία έχει δύο άξονες. Το νέο ασφαλιστικό σύστημα και το παλιό. Το νέο ασφαλιστικό σύστημα** αφορά τους ασφαλιζόμενους για πρώτη φορά από το 1993 και το παλιό εκείνους που ήταν ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.92. **Το νέο ασφαλιστικό σύστημα** χαρακτηρίζεται από τη θέσπιση γενικών αρχών καθολικής εφαρμογής με προοπτική επιβίωσης τουλάχιστον μέχρι το 2050 και το παλιό από τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων για την εκλογίκευση και την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του, με τάση σταδιακής σύγκλισης προς το νέο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Σε πρόσφατη ανακοίνωσή σας υποστηρίζετε ότι "η κυβέρνηση, εξετάζει δυσμενείς παρεμβάσεις σε βάρος των εργαζομένων και συνταξιούχων". Αυτό σημαίνει ότι δεν θα συμφωνήσετε με ρυθμίσεις περιορισμού των συνταξιοδοτικών παροχών και αύξησης των ορίων συνταξιοδότησης ;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ασφαλώς όχι, γιατί δεν χρειάζεται. Με τους ασφαλιστικούς νόμους της Νέας Δημοκρατίας της περιόδου 1990-92, έγινε διαμόρφωση των συνταξιοδοτικών παροχών και των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης στα επίπεδα τα οποία σύμφωνα με τις αναλογιστικές μελέτες, ήταν απαραίτητα αφενός για να διασωθεί το Ασφαλιστικό Σύστημα και αφετέρου για να έχει προοπτική σε βάθος χρόνου. Το κλειδί είναι η εφαρμογή των νόμων.

Τα όρια ηλικίας στο νέο ασφαλιστικό σύστημα είναι το 65ο έτος για άνδρες και γυναίκες και κρίνονται ικανοποιητικά. Στο παλιό είναι το 65ο έτος για τους άνδρες και το 60ο για τις γυναίκες. Αφού λοιπόν η σταδιακή προσαρμογή συνεχίζεται προς ένα επίπεδο που πριν από μερικά χρόνια ήταν αδιανόητο, δεν είναι δυνατόν να μιλάμε σήμερα για νέα προσαρμογή.

Οι ακραίες περιπτώσεις των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων έχουν εκλείψει. Βασικό πάντοτε στοιχείο στις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις είναι η μειωμένη σύνταξη, γεγονός που υποχρεώνει τους ασφαλισμένους να αντιμετωπίζουν το θέμα με μεγάλη περίσκεψη.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιες ήταν οι μεγαλύτερες δυσκολίες που αντιμετωπίσατε κατά την κατάρτιση του ασφαλιστικού νόμου ;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η στείρα αντιπολιτευτική πολιτική του ΠΑΣΟΚ. Η κάθετη άρνηση σε κάθε πρόταση εξυγίανσης του συστήματος. Η υποκίνηση αντιδράσεων των συνδικάτων, ακόμη και επαγγελματικών ομάδων που βρίσκονταν σε προνομιούχο θέση. Στο μίνι ασφαλιστικό προκάλεσαν αλλεπάλληλες ονομαστικές ψηφοφορίες σε μια μέρα και η συνεδρίαση εκείνης της Βουλής έληξε στις 8 το πρωΐ. Η οδός Σταδίου ήταν κλειστή για μήνες. Η απεργία στη ΔΕΗ κόντεψε να καταλήξει σε Black-Out και να βυθίσει τη χώρα στο σκοτάδι. Το υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων πολιορκείτο καθημερινά και ήταν αποκλεισμένο για πολλές μέρες. Με μια φράση η μεγαλύτερη δυσκολία ήταν η ανευθυνότητα του ΠΑΣΟΚ.

Θέλω ακόμη να σταθώ και σε τρία σημαντικά σημεία.

Το πρώτο ήταν η θέσπιση αρχών γενικής εφαρμογής στο Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα. Υπήρχε μεγάλη διαφοροποίηση αλλά και αυστηρές διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των δύο αυτών Τομέων που δημιουργούσαν έντονες ανισότητες. Αυτό ξεπεράστηκε παρά τα πολλά εμπόδια.

Το δεύτερο ήταν η απουσία της τριμερούς χρηματοδότησης στο κοινωνικό-ασφαλιστικό σύστημα (Ασφαλισμένοι - Εργοδότες - Κράτος). Η δυσκολία αυτή (λόγω του κόστους) ξεπεράστηκε για τους ασφαλισμένους του νέου ασφαλιστικού συστήματος και αυτό αποτελεί μία από τις σημαντικότερες κατακτήσεις. Μόνο που η πολιτεία κάνει πάλι ζαβολιές. Δεν καταβάλει τις υποχρεώσεις της.

Το τρίτο ήταν η εξεύρεση της χρυσής τομής στις ρυθμίσεις μετάβασης από το παλιό στο νέο ασφαλιστικό σύστημα. Έπρεπε να πραγματοποιηθεί η εξυγίανση του παλιού συστήματος χωρίς όμως μεγάλους κλυδωνισμούς και βίαιες ανατροπές του οικογενειακού προγραμματισμού και με δίκαιη κατανομή του βάρους. Έτσι και έγινε.

Επανάσταση στην Υγεία

του Δημήτρη Σιούφα
Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στον Τίτο Αθανασιάδη
στην εφημερίδα ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

8 Αυγούστου 1993

Επαναστατικά έργα στον τομέα της Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έργα που θεμελιώνουν τις προοπτικές και τις συνθήκες για μια υγιέστερη και ασφαλέστερη ζωή των Ελλήνων, σχεδιάζει το οικείο υπουργείο με βάση τους πόρους του "πακέτου Ντελόρ 2", όπως επισημαίνει σε αποκλειστική συνέντευξή του στην ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ο υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας.

Η υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1994 και το συνολικό ποσό που θα διατεθεί είναι ύψους 432,5 δισεκατομμυρίων δρχ. και αφορά στην κτιριακή υποδομή και τον εξοπλισμό.

Από αυτά, 409,5 δισ. δρχ. προορίζονται για τον τομέα της Υγείας, 41,5 δις δρχ. για τον τομέα της Πρόνοιας, 31,5 δις δρχ. για την Κοινωνική Ασφάλιση.

Τα κονδύλια για την Υγεία, εξάλλου, κατανέμονται ως εξής:

- 254,5 δις δρχ. για το υπουργείο Υγείας.
- 31,3 δις δρχ. για τον Τομέα Υγείας και του υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
- 9 δις δρχ. για τον τομέα Υγείας του υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.
- 2,3 δισ. δρχ. για τον Τομέα Υγείας του υπουργείου Δικαιοσύνης.

Επίσης διατίθενται:

Α. Για την Πληροφορική:

Στον Τομέα Υγείας και Πρόνοιας 30,1 δις δρχ.

Στον τομέα Κοινωνικής Ασφάλισης 23,6 δις δρχ.

Β. Για την αξιοποίηση ανθρωπίνων πόρων (εκπαίδευση, επιμόρφωση στελεχών κ.λπ.) 15 δις δρχ.

Με τους πόρους αυτούς του "πακέτου Ντελόρ 2" η κυβέρνηση θα μπορέσει να επεκτείνει και ολοκληρώσει τη μεταρρύθμιση που άρχισε στον τομέα: Υγεία, Πρόνοια και Κοινωνική Ασφάλιση.

Η δυσκολότερη πτυχή της μέχρι σήμερα μεταρρύθμισης στον τομέα: Υγεία, Πρόνοια, Κοινωνική Ασφάλιση, αφορούσε το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας. Επρόκειτο για μία από τις πιο δύσκολες

επιχειρήσεις της κυβέρνησης στη μέχρι σήμερα πορεία της.

Και μολονότι το νυστέρι της κυβερνητικής παρέμβασης μπήκε βαθιά, τριγμοί στο πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο δεν σημειώθηκαν, όπως σε άλλες κυβερνητικές παρεμβάσεις.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό οφείλεται στον υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. **Δημήτρη Σιούφα,** στον οποίο ο πρωθυπουργός **Κων/νος Μητσοτάκης** εμπιστεύτηκε αυτό τον νευραλγικό τομέα της κοινωνικής προστασίας και που έδρασε ως εμπνευστής, αλλά και «αμορτισέρ», ως απορροφητήρας κραδασμών, όταν χρειάσθηκε, άλλοτε πείθοντας, άλλοτε πειθόμενος, όπως ο ίδιος τονίζει στην ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ της ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Η επιτυχία του **Δημήτρη Σιούφα** οφείλεται κυρίως στην κρυφή αρετή του: τον ήρεμα δυναμισμό του, τις ιδέες του, με τις οποίες κάνει έργο, αποφεύγοντας τους σκοπέλους της αντίδρασης.

Ο ίδιος, ωστόσο, πιστεύει ότι υπάρχει κι ένας άλλος λόγος, τον οποίο και υπαινίσσεται:

«Η κρατική δραστηριότητα στην υγεία, την πρόνοια και την κοινωνική ασφάλιση, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να επηρεάζεται από κομματικά χρώματα και προκαταλήψεις. Άλλωστε, στους τομείς αυτούς, εκείνο που ενδιαφέρει τον ελληνικό λαό, είναι το εάν η Πολιτεία ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις και τις δυνατότητές της», τονίζει ο **κ. Σιούφας.**

- **Ο τομέας σας, όμως, κύριε υπουργέ είναι εξ αυτών στους οποίους το μέλλον ανήκει στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Συνεπώς, οι δυνατότητες της Πολιτείας, που επισημάνατε, είναι περιορισμένες.**

«Κάνετε λάθος. Ο χαρακτήρας της Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικής Ασφάλισης είναι κατ' αρχήν δημόσιος. Κατά συνέπεια η ανάπτυξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στους χώρους αυτούς, όχι μόνο πρέπει να είναι συμπληρωματική, αλλά και να ακολουθεί τους κανόνες που θέτει η Πολιτεία».

- **Ανήκετε όπως διαπιστώνω στην τάση του κοινωνικού φιλελευθερισμού.**

«Αποφεύγω τις ταμπέλες. Και ακολουθώ πάντοτε τις επιταγές των καιρών που αναφέρονται στη βελτίωση της ζωής και των συνθηκών διαβίωσης των κοινωνιών».

- **Γνωρίζετε ασφαλώς ότι η Ν.Δ. κατηγορείται για έλλειψη κοινωνικής ευαισθησίας. Είσθε, ίσως από τους μόνους υπουργούς της, που έχουν δικαίωμα, λόγω αρμοδιότητας, να απαντήσουν στην καταγγελία. Τη συμμερίζεσθε;**

«Δεν ισχυριζόμαστε ότι έγιναν πολλά στους τρεις τομείς, διότι θέλαμε να γίνουν περισσότερα. Έγιναν, όμως, όλα αυτά για τα οποία διατέθηκαν τα χρήματα του ελληνικού λαού. Φέτος, ο προϋπολογισμός του υπουργείου μου προβλέπει δαπάνες 4,430 δις δρχ. δηλαδή ποσοστό 25% του ΑΕΠ».

- **Δεν αρκεί, όμως, το ύψος του ποσού…**

«Βεβαίως, δεν αρκεί. Τι εννοείται, όμως;..».

- **Την ορθή χρήση των κονδυλίων.**

«Νομίζω ότι γι' αυτό μιλάει το μέχρι τώρα έργο μας. Διότι η έλλειψη οργάνωσης και προγραμματισμού, η ανορθολογική διαχείριση και σπατάλη των πόρων που αποτελούσαν καθεστώς στο παρελθόν, σήμερα έχουν υποχωρήσει αισθητά. Αρκεί να σας πω ότι για να επιτύχουμε κάποιο νοικοκύρεμα, διαθέσαμε 850 δις δρχ. για την κάλυψη των δανείων της δεκαετίας του 1980 από εγγυήσεις που κατέπεσαν σε μια σειρά ασφαλιστικών οργανισμών, με πρώτο το ΙΚΑ».

Φταίνε τα «βερεσέδια»

Οι επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό για να καταβληθούν οι συντάξεις και άλλες παροχές στους ασφαλισμένους, στην ίδια περίοδο, έφθασαν το 1.497,5 δις δρχ. Συνολικά, δηλαδή, πληρώθηκαν 2.347,9 δις δρχ. για τα «βερεσέδια» του πρόσφατου παρελθόντος. Σ' αφήνω ν' αντιληφθείς, **Τίτο,** τι θα έκανε η κυβέρνηση στην Υγεία, Πρόνοια και Κοινωνική Ασφάλιση, αν δεν υπήρχε η βαριά κληρονομιά. Και να σου πω ακόμα ότι από τα στοιχεία του προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους, ευθέως προκύπτει ότι μόνο οι δαπάνες για τους τομείς Υγείας και Πρόνοιας θα ανέλθουν από 1.039 δις δρχ. που ήταν το 1992 σε 1.140 δις δραχμές το 1993. Στον τομέα των Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα δαπανηθούν τη χρονιά αυτή 3.300 δις δρχ. έναντι 2.900 δις δρχ. το 1992. Συνολικά, δηλαδή, θα δοθούν στην Υγεία, την Πρόνοια και την Κοινωνική Ασφάλιση 4.430 δις δρχ. Και αυτό τον αριθμό, που αντιπροσωπεύει το 25% περίπου του ακαθάριστου, εθνικού προϊόντος, θα πρέπει να τον γνωρίζει ολόκληρος ο ελληνικός λαός».

- **Ναι, αλλά οι δαπάνες για την Υγεία δεν είναι αυξημένες.**

«Αυτό όμως οφείλεται στις θεσμικές αλλαγές του καθεστώτος χρηματοδότησης των νοσοκομείων. Τα νοσήλια που καταβάλλουν οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί, από το απαράδεκτο ύψος των 2.500 δρχ. που ήταν μέχρι τις 17 Ιουλίου 1992 ανήλθαν σε 8.500 δραχμές και από τις 5.2.1993 σε 16.500 δραχμές, που και πάλι ένα μικρό μέρος του πραγματικού κόστους καλύπτουν.

Έτσι πέρα από άμεσες χρηματοδοτήσεις και επιδοτήσεις τα νοσηλευτικά ιδρύματα θα εισπράξουν αυξημένα ποσά για τα νοσήλια».

- **Να πάμε κύριε υπουργέ, αν θέλετε, στο καυτό πρόβλημα του εκσυγχρονισμού των νοσοκομείων μας, διότι εδώ που τα λέμε στον τομέα αυτό υστερούμε.**

«Και εδώ δεν έχουν γίνει αυτά που θα θέλαμε να γίνουν. Ότι έχουν πραγματοποιηθεί όμως σημαντικά βήματα ουδείς μπορεί να το αρνηθεί.

Από τον Απρίλιο του 1990 που γίναμε κυβέρνηση μέχρι το Δεκέμ-

βριο του 1992, διαθέσαμε 20,5 δισεκατομμύρια δραχμές για την αγορά επιστημονικού εξοπλισμού, έναντι 15,2 δις δρχ. της προηγηθείσης τριετίας (1986-1989).

Στο διάστημα αυτό εγκαταστάθηκε ο πρώτος μαγνητικός τομογράφος στο Δημόσιο Τομέα Υγείας (Γενικό Κρατικό Αθηνών) και ετοιμάζεται η εγκατάσταση δευτέρου στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ. Προχωρεί επίσης η διαδικασία εγκατάστασης δύο Γραμμικών Επιταγχυντών Νέας Γενιάς. Επίσης έχουν εγκατασταθεί και έξι αξονικοί τομογράφοι σε διάφορα νοσοκομεία.

Αγοράσθηκαν 42 μηχανήματα τεχνητού νεφρού, 23 μαστογράφων, 16 ακτινολογικά, επτά λαπαρασκοπικών Μονάδων, επτά υπερήχων, πέντε υπερηχοκαρδιογράφων και ένας μεγάλος αριθμός άλλων μηχανημάτων σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε νοσοκομείου.

Αλλά και στον κατασκευαστικό τομέα υπήρξε αξιοσημείωτη προσπάθεια.

Άρχισε η εκτέλεση ογδόντα έργων για την κατασκευή νέων κτιρίων ή επεκτάσεων. Έγιναν εκατό επισκευές -διαρρυθμίσεις κτιρίων. Συνεχίστηκε η εκτέλεση 86 κατασκευαστικών και 32 επισκευαστικών έργων».

Η άλλη Λέρος

- **Ξέρετε κύριε υπουργέ, τώρα που μου απαριθμείτε το έργο αυτό, στο νοσοκομειακό τομέα έρχεται στο νου μου μια θλιβερή εικόνα. Που έκανε την Ευρώπη να πάθει σοκ πριν μερικά χρόνια. Την κατάσταση στο Ψυχιατρείο Λέρου, που είχε κάνει τότε τους Έλληνες να ντρέπονται.**

Ο κ. Σιούφας δεν με αφήνει να τελειώσω, πηδάει από τη θέση του και με καρφώνει:

«Σας συνιστώ να πάτε στη Λέρο να δείτε τη δουλειά που έχει γίνει και την τεράστια διαφορά που υπάρχει από το θλιβερό παρελθόν».

- **Τελευταία υπήρξε μια αύξηση των αγροτικών συντάξεων. Εσείς τη θεωρείτε ικανοποιητική;**

«Μακάρι να είχαν τα Δημόσια Ταμεία ώστε να μπορούσαμε να δώσουμε περισσότερα. Όμως η αύξηση που δόθηκε δεν είναι ευκαταφρόνητη, αφού έχουμε υπερδιπλασιασμό των αγροτικών συντάξεων, από 8.500 δρχ. – 10.000 πήγαν στις 21.000 δρχ.

Και μην ξεχνάτε παρακαλώ τις δυσμενείς οικονομικές συγκυρίες, οι οποίες δεν μας εμπόδισαν να δημιουργήσουμε το θεσμό των πολυτεκνικών επιδομάτων - η πρωτοβουλία ανήκει στον Πρωθυπουργό. Με τα επιδόματα αυτά όμως ενισχύονται, Τίτο, 143.000 οικογένειες με 8 δις δρχ. ανά δίμηνο.

Και από τον προσεχή Οκτώβριο θα προστεθούν περίπου 230.000 μητέρες λόγω της πρόσφατης απόφασής μας για επέκταση του κύκλου των δικαιούχων πολυτέκνων οικογενειών. Αυτό σημαίνει ότι για

την ισόβια σύνταξη στην πολύτεκνη μητέρα, τα επίδομα για το τρίτο παιδί και το επίδομα στις πολύτεκνες μητέρες, ο κρατικός προϋπολογισμός θα καταβάλει πολύ περισσότερα από 60 δις δρχ. τη χρονιά αυτή».

Η κρίση του Λαού

- **Μια και μιλάμε για κοινωνική φροντίδα δεν σας άκουσα να αναφερθείτε σε τομείς που το ΠΑΣΟΚ εκμεταλλεύθηκε κομματικά με την παρέμβασή του, προβάλλοντος μάλιστα λαϊκίστικα συνθήματα για τα «περήφανα γηρατειά» κ.λπ.**

«Εμείς δεν επιθυμούμε να κολακέψουμε καμιά κοινωνική ομάδα, όπως κάνουν άλλοι.

Η κοινωνική προστασία υλοποιείται με συνέπεια και υπευθυνότητα. Έτσι λειτουργήσαμε μέχρι σήμερα. Έτσι θα λειτουργήσουμε και στους επόμενους μήνες. Και ο ελληνικός λαός θα κρίνει, θα συγκρίνει και θα επιβραβεύσει το έργο της ανορθώσεως, του εκσυγχρονισμού και των μεταρρυθμίσεων. Σημειώστε ότι θα λειτουργήσουμε σύντομα πέντε παιδικούς σταθμούς, 14 προνοιακά ιδρύματα, νέα νοσοκομεία, όπως του Διδυμοτείχου, Αιγίου, Γουμένισσας, πέντε νέα υπερσύγχρονα υποκαταστήματα του ΙΚΑ στη Νίκαια, στη Θεσσαλονίκη, στο Βόλο, στην Αθήνα, νέες πτέρυγες νοσοκομείων και νέα τμήματα, για τα άτομα που είναι στην καθημερινή έννοια μας, τα άτομα με ειδικές ανάγκες».

Δεν αρκεί το Πακέτο Ντελόρ

του Δημήτρη Σιούφα
Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στο δημοσιογράφο Στ. Χαϊκάλη
στην εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ

---

13 Ιουνίου 1993

ΤΗΝ ΩΡΑ που τα περισσότερα στελέχη της κυβέρνησης έχουν αποδυθεί έναν αγώνα δρόμου για το ποιος θα δώσει τις περισσότερες υποσχέσεις για παροχές από πόρους του Πακέτου Ντελόρ ΙΙ, αυτοί που βλέπουν τις πραγματικές δυσκολίες είναι ελάχιστοι. Πράγματι, είναι πολύ λίγοι εκείνοι που έχουν κωδικοποιήσει τα όποια προβλήματα εμφανίστηκαν στο Πρώτο Πακέτο Ντελόρ, που, παρά τη σχετική θριαμβολογία παρουσιάζει αρκετά αδύνατα σημεία.

Ο υπουργός Υγείας και κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας στη συνέντευξη που παραχώρησε στο «Βήμα» αναγνωρίζει τα προβλήματα αυτά και υπογραμμίζει ότι *«το Πακέτο Ντελόρ θα επιλύσει το ήμισυ του προβλήματος. Το άλλο ήμισυ είναι ακριβώς η αποτελεσματική λειτουργία και η διαχείριση των υπαρχόντων πόρων και της υπάρχουσας υποδομής».*

Η παραδοχή αυτή είναι καίρια για μια αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων. Ένας στοιχειώδης απολογισμός της πορείας των έργων που έχουν ενταχθεί στους πόρους του πρώτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1989-1993) αποδεικνύει ότι πολλά από αυτά βρίσκονται στον αέρα και είναι άγνωστο πότε θα λειτουργήσουν και κυρίως πόσο σωστά έχουν εκτελεσθεί. Στη συνέντευξη που ακολουθεί γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένα έργα του τομέα υγείας - ασφάλισης που φαίνονται τουλάχιστον μετέωρα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Σύμφωνα με την αρχική κατανομή ο τομέας της υγείας-ασφάλισης, θα πάρει περί τα 250 δις. δραχμές (1994-1999), από το πακέτο DELORS II. Είναι αρκετά για τις ανάγκες των επενδύσεων;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Τα έργα του «Πακέτου» Ντελόρ, έχουν μια συνολική φιλοσοφία και στρατηγική, που είναι η οικονομική ανόρθωση της χώρας κυρίως μέσω της βελτίωσης της υποδομής.

Σημαντικό τμήμα αυτού του σχεδίου, είναι οι τομείς του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού:

- η καλύτερη υγεία βοηθά την παραγωγικότητα,
- αποτελούν σημαντικότατο συστατικό της ποιότητας ζωής,
- συμβάλλουν αποφασιστικά στην περιφερειακή πολιτική,
- εξασφαλίζουν την ισότιμη συμμετοχή όλων, στην κοινωνική ευημερία.

Ταυτόχρονα, οι τομείς αυτοί, βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του δημογραφικού προβλήματος, αφού υφίστανται άμεσα τις συνέπειες της γήρανσης του πληθυσμού.

Οι παράγοντες αυτοί, οδηγούν σε έμφαση στις επενδύσεις υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής ασφάλισης μέσα στο «πακέτο» Ντελόρ.

Πρέπει επίσης να έχουμε υπόψη, ότι η υγεία, είναι κάτι ευρύτερο από τις Υπηρεσίες Υγείας. Οι τελευταίες, είναι απαραίτητες για τη θεραπεία προβλημάτων. Πιο αποτελεσματική, όμως, είναι η πρόληψη που εξαρτάται περισσότερο από το συνολικό τρόπο ζωής και από συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως για παράδειγμα η αποφυγή τροχαίων ατυχημάτων, του καπνίσματος κ.ά.

Συνεπώς, η δαπάνη επενδύσεων στις υπηρεσίες υγείας, υπερτιμά τη συνολική επίδραση του «πακέτου» ΝΤΕΛΟΡ στην υγεία του πληθυσμού. Διότι επαναλαμβάνω η βελτίωση για παράδειγμα του οδικού δικτύου με τη συνεπακόλουθη μείωση ατυχημάτων, σημαίνει πολλαπλή προσφορά στην υγεία. Σημαίνει λιγότερα θύματα και συνεπάγεται, ταυτόχρονα, λιγότερη επιβάρυνση των υπηρεσιών υγείας και εξοικονόμηση κρεβατιών, στα νοσοκομεία.

Οι συνολικές όμως επενδύσεις και πολύ περισσότερο οι επιπτώσεις τους στην υγεία του πληθυσμού είναι ευρύτερες. Διότι πολλά έργα θα συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους. Πρόκειται για έργα που είναι συμπληρωματικά (ή αποπερατώνουν) άλλα έργα που έχουν ήδη γίνει. Συνεπώς, η απόδοση θα είναι το άθροισμα των δύο.

Συμπερασματικά, λοιπόν, θα έλεγα ότι τα έργα που έχουν εκτελεσθεί μαζί με τα νέα έργα του «πακέτου» Ντελόρ, θα λύσουν σε μεγάλο βαθμό το πρόβλημα υποδομής υγείας για την επόμενη δεκαετία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Υπάρχει η αίσθηση πως δεν έχει εκπονηθεί κάποιο στοιχειώδες πλάνο ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού της υποδομής των υπηρεσιών υγείας για την περίοδο 1994-1997.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κύριο μέλημά μας, είναι η βελτίωση της υγείας του πληθυσμού, πράγμα πολύ ευρύτερο των υπηρεσιών υγείας. Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, στο σχέδιο «Υγεία για όλους το 2000», θέτει ίσο βάρος στους τρόπους ζωής και το συνολικό βιοτικό επίπεδο. Άρα η στρατηγική του τομέα υγείας, πρέπει να είναι πολυδιάστατη, να έχει ευρύ χρονικό ορίζοντα και να συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα με την κοινωνική ευαισθησία. Σ' αυτή την στρατηγική

δεν έχουν θέση τα «έργα βιτρίνας», αλλά ούτε και αποσπασματικές ενέργειες που συχνά δημιουργούν περισσότερα προβλήματα απ' όσα επιλύουν.

Το πακέτο Ντελόρ, αποτελεί μια χρυσή ευκαιρία να αντιμετωπισθεί το ήμισυ του προβλήματος των υπηρεσιών υγείας, οι ελλείψεις στην υποδομή και η ανισότητα στην πρόσβαση σε αξιοπρεπείς συνθήκες νοσηλείας ευρωπαϊκού επιπέδου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Θα ήταν χρήσιμο όμως να έχει περάσει στην κοινωνία… Ποια είναι η στρατηγική, ποιοι οι στόχοι; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια μεγάλα ή στρατηγικά έργα;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πράγματι στα έργα του «πακέτου» Ντελόρ, περιλαμβάνονται νέα νοσοκομεία σε μειονεκτούσες περιοχές (όπως η Θράκη) και αναβάθμισης υπαρχόντων, έτσι ώστε να τιμούν τον τίτλο «Νοσηλευτικά Ιδρύματα».

Παράλληλα, υπάρχει ειδική πρόβλεψη για ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε τομείς στους οποίους παρουσιάζεται έντονη υστέρηση, όπως η βιομηχανία παραγώγων αίματος, η τηλεϊατρική, η αντιμετώπιση του AIDS και της εξάπλωσης των ναρκωτικών, πρόβλεψη για μεγάλη ανάπτυξη του ΕΚΑΒ.

Η «αφανής πλευρά» του προγραμματισμού, αφορά την προσπάθεια που έγινε να αξιοποιηθεί η συμπληρωματικότητα στις επενδύσεις. Σαν παράδειγμα η προώθηση της τηλεϊατρικής σημαίνει την εξοικονόμηση τόσο ανθρώπινων όσο και υλικών πόρων και συνεπώς η ύπαρξη αυτού του προγράμματος συνεπάγεται αλλαγές στον σχεδιασμό άλλων.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το καυτό ερώτημα είναι: Οι μελλοντικές επενδύσεις, που θα χρηματοδοτηθούν από το πακέτο Ντελόρ ΙΙ, θα πιάσουν τόπο; Η προηγούμενη εμπειρία δείχνει ότι ξοδεύονται μεγάλα ποσά σε κτίρια και εξοπλισμό, που με ευθύνη της πολιτείας μένουν σε μεγάλο βαθμό αναξιοποίητα.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είπα ότι το πακέτο Ντελόρ θα επιλύσει το ήμισυ του προβλήματος. Το άλλο ήμισυ είναι ακριβώς η αποτελεσματική λειτουργία και η διαχείριση των υπαρχόντων πόρων και υποδομής. Εδώ πρέπει να δοθεί και δίδεται ήδη μεγάλη μάχη. Ο προγραμματισμός ως τώρα, στο μέτρο που υπήρχε, περιορίζονταν σε ένα κατάλογο νέων νοσοκομείων. Χωρίς την επίλυση οργανωτικών προβλημάτων η επέκταση της υποδομής απλά αναδιπλασιάζει τις υπάρχουσες δυσλειτουργίες. Με την έλλειψη ενός συνολικού προγράμματος το Υπουργείο αναγκαζόταν συχνά να αντιμετωπίζει το κάθε πρόβλημα αποσπασματικά και πυροσβεστικά.

Η έλλειψη προγράμματος είναι αποτέλεσμα της έλλειψης οργά-

νωσης. Όσα λεφτά και νέα έργα και να γίνουν, θα έχουν την τύχη των παλαιών αν δεν πλαισιωθούν από τους κατάλληλους μηχανισμούς αξιοποίησης και παρακολούθησης. Η δημιουργία τέτοιων μηχανισμών θα έχει και πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις, αφού θα επιτρέψει την αποδοτική λειτουργία του συνόλου της υποδομής και όχι μόνο των νέων έργων.

Η οργάνωση, αφ' ενός, έχει μια βραχυχρόνια διάσταση, που συνίσταται στην επίλυση των σημερινών προβλημάτων και ελλείψεων. Εδώ έχουν γίνει σημαντικές ενέργειες όπως η προώθηση της μηχανοργάνωσης των νοσοκομείων, η εισαγωγή του συγχρόνου μάνατζμεντ κ.λπ.

Εξίσου σημαντική, όμως είναι και η μακροχρόνια διάσταση που συνίσταται στην πρόβλεψη των αναγκών πριν αυτές γίνουν πιεστικές, στην αντιμετώπιση των προβλημάτων. Γι' αυτό χρειάζεται η ενίσχυση του επιτελικού ρόλου του Υπουργείου.

Η μακροχρόνια οργάνωση του τομέα Υγείας και η επίτευξη των στόχων του «Υγεία 2000», δεν είναι εφικτή χωρίς την λεπτομερή διασαφήνιση των επιδιώξεων της κοινωνίας μας, την καταγραφή του διαθέσιμου για την επίτευξή τους κοινωνικού δυναμικού και τη διατύπωση του τρόπου αξιοποίησής του. Μόνον έτσι μπορεί να ξεκαθαρισθούν οι επιλογές της κοινωνίας μας και να υπάρξει ορθολογισμός στις ενέργειές μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Στο έργο της μηχανογράφησης των νοσοκομείων, έχουν δαπανηθεί μέχρι στιγμής περί τα 2 δισ. δραχμές (από τα ΜΟΠ) και δεν υπάρχει σχεδόν κανένα νοσοκομείο που να δουλεύουν οι υπολογιστές. Παλαιότερα είχαν δαπανηθεί περί τα 30 δισ. στα τρία πανεπιστημιακά νοσοκομεία, όπου ο υπερσύγχρονος εξοπλισμός υπολειτουργούσε με ευθύνη της πολιτείας.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το παράδειγμά σας δείχνει παραστατικά ότι η όποια επένδυση, -ακόμη και η πλέον αναγκαία- δεν είναι από μηχανής Θεός και δεν μπορεί να αποδώσει άμεσα. Για να αποδώσει χρειάζεται οργάνωση και προετοιμασία τόσο του υλικού όσο και του έμψυχου δυναμικού. Στο συγκεκριμένο θέμα, το ΚΗΥΚΥ έχει εγκαταστήσει το βασικό κορμό διαχειριστικών εφαρμογών (Γραμματεία εξωτερικών ιατρείων, Γραφείο κίνησης ασθενών, λογιστήριο, φαρμακείο κ.λπ.) και έχει αρχίσει η δοκιμαστική λειτουργία (παράλληλα με το χειρογραφικό σύστημα) σε μια σειρά νοσοκομεία-πιλότους. Μόνο έτσι θα εξοικειωθούν οι χρήστες θα εξασφαλιστεί η υπεροχή του νέου συστήματος, θα μεγιστοποιηθεί η απόδοση και θα είμαστε σίγουροι ότι η αρχή παραγωγικής λειτουργίας, που προβλέπεται μέσα στο 1993 θα ανταποκριθεί στις αρχικές προσδοκίες και σχεδιασμούς.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ο κίνδυνος παραμένει κ. Υπουργέ. Ξοδεύονται δεκά-*

δες δισεκατομμύρια για έργα εκσυγχρονισμού (κυρίως από τα Κοινοτικά προγράμματα), που δεν αξιοποιούνται επειδή το ΔΗΘΕΝ πάγωμα των προσλήψεων δεν επιτρέπει προσλήψεις ειδικών, τεχνικών, μηχανογράφων κ.λπ. Δεν είναι παράλογο αυτό, όταν γίνονται τόσοι διορισμοί διοικητικών, ωρομισθίων κ.λπ., σε άλλα Υπουργεία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το Υπουργείο μας αποτελεί ένα παράδειγμα όπου η αναγκαία πολιτική του παγώματος των προσλήψεων, δεν εφαρμόζεται τυφλά και άκριτα. Πρόσφατο παράδειγμα είναι το ΤΕΒΕ που προχωρά σύντομα στη χρησιμοποίηση εισπρακτόρων απαραίτητων για την τόνωση των εσόδων. Παράλληλα, ανάμεσα στους οργανισμούς που εποπτεύει το Υπουργείο έχουν γίνει αποσπάσεις και μετατάξεις για να καλυφθούν πιεστικές ανάγκες, ενώ καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια για την εκπαίδευση του υπηρετούντος προσωπικού.

Εξ' άλλου υπάρχει σε πολλούς οργανισμούς η τάση να ζητείται νέο προσωπικό χωρίς επαρκή γνώση των δυνατοτήτων των ήδη υπηρετούντων οι οποίοι βεβαίως μπορούν να αναδειχθούν με την κατάλληλη οργάνωση. Χωρίς να αρνούμαι την ύπαρξη ελλείψεων σε επιλεγμένους τομείς, πιστεύω ότι προέχει η οργανωτική αυτή προσπάθεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ο παραλογισμός αυτός όμως, πιθανόν να οδηγήσει σε επικίνδυνα αποτελέσματα. Το Ταμείο Συντάξεως και Ασφαλίσεως Υγειονομικών (ΤΣΑΥ), δεν μπορεί να εισπράξει διαφεύγοντα ασφάλιστρα 15 δισ. δραχμών που αυξάνονται, γιατί έχει έλλειψη προσωπικού, την ίδια στιγμή που σε μη παραγωγικές δημόσιες υπηρεσίες υπάρχει επιεικώς υπερεπάρκεια υπαλλήλων. Αυτές τις «τρύπες» των ασφαλιστικών ταμείων δεν μπορεί να τις κλείσει ούτε η δραματική αύξηση των ασφαλίστρων (αφού δεν εισπράττονται), ούτε έργα εκσυγχρονισμού του «πακέτου» Ντελόρ ΙΙ.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η οργάνωση των Ταμείων είναι ένας τομέας που έχει προσεχθεί ιδιαίτερα τα τελευταία 2-3 χρόνια. Τόσο με το Νόμο 2084, όσο και με διοικητικές ενέργειες έχει προωθηθεί μια σειρά εκσυγχρονιστικών αλλαγών. Σαν παράδειγμα μπορώ να αναφέρω την υποχρέωση των Ταμείων να κλείσουν επιτέλους απολογισμούς, την υποχρέωσή τους να συντάσσουν αναλογιστικές μελέτες, την εισαγωγή και με κάθε τρόπο ενθάρρυνση της μηχανοργάνωσης, την θέσπιση Μητρώου Ασφαλισμένων κ.λπ. Η είσπραξη εσόδων είναι όντως ένα από τα θέματα αλλά στα περισσότερα Ταμεία ενδεχόμενες ελλείψεις δεν οφείλονται τόσο σε έλλειψη προσωπικού όσο σε απαρχαιωμένα και αναποτελεσματικά συστήματα εισπράξεων.

Τερματίζουμε τις αδικίες

του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στην εφημερίδα ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

11 Σεπτεμβρίου 1992

Μέχρι το τέλος της ερχόμενης εβδομάδας η χώρα μας θα έχει αποκτήσει νέο ασφαλιστικό σύστημα, αφού στο διάστημα αυτό θα έχει ψηφιστεί το ασφαλιστικό νομοσχέδιο που κατέθεσαν στη Βουλή οι κ. Μάνος και Σιούφας. Κι ενώ η αναταραχή που έχουν δημιουργήσει οι νέες ρυθμίσεις, δεν έχει ακόμα κοπάσει, ο κ. Σιούφας μιλάει στην «Α» «εφ' όλης της ύλης», σε μια συνέντευξη - αποκάλυψη που δεν αφήνει αναπάντητα ερωτηματικά.

- **Ο υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν διστάζει να παραδεχτεί ότι το νομοσχέδιο έχει ΚΑΙ εισπρακτικό χαρακτήρα, αλλά τονίζει ότι:**
- **Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση ήταν απολύτως αναγκαία.**
- **Καταργούνται όλες οι προηγούμενες κοινωνικές αδικίες.**
- **Το αύριο έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία από το σήμερα και μπροστά & αυτό δεν μετρά το πολιτικό κόστος**
- **Η κυβέρνηση σεβάστηκε απόλυτα τη συμφωνία της 8ης Ιουλίου με τη ΓΣΕΕ.**

Εξυγίανση

- **Κύριε Σιούφα, τον τελευταίο καιρό ακούμε συνεχώς για επικείμενη κατάρρευση των ασφαλιστικών ταμείων, κ.λπ. Τελικά, πόσο αναγκαία ήταν αυτή η ασφαλιστική μεταρρύθμιση;**

«Όλοι έχουν δημόσια αποδεχθεί ότι το ασφαλιστικό μας σύστημα βρίσκεται από καιρό σε αδυναμία να εκπληρώσει την αποστολή του. Κυβέρνηση, αντιπολίτευση, κοινωνικοί φορείς, επιστημονικές επιτροπές συμφωνούν ότι χρειάζεται άμεση εξυγίανση και τολμηρές τομές.

Ο Έλληνας φορολογούμενος επιβαρύνεται διά του κρατικού προϋπολογισμού με ετήσιο έλλειμμα της κοινωνικής ασφάλισης που υπερβαίνει το ένα τρις δραχμές, ενώ ήδη υπάρχουν ασφαλιστικά ταμεία που δεν μπορούν να πληρώσουν τις συντάξεις (ΗΣΑΠ, ΤΑΤ, ΤΑΠΟΤΕ, το ΙΚΑ, το ΝΑΤ, ΕΑΣ-ΥΓΚΤΙΛ κ.λπ.)».

Οι παροχές

- **Πώς όμως επιτυγχάνεται αυτό; Δηλαδή, το νομοσχέδιο που καταθέσατε είναι εισπρακτικό, όπως καταγγέλλει η αντιπολίτευση;**

«Ναι, έχει και εισπρακτικό χαρακτήρα. Πρέπει να βρεθούν άμεσα χρήματα για να πληρωθούν οι συντάξεις και οι λοιπές παροχές. Η κατανομή όμως του κόστους είναι δίκαια. Θα πληρώσει το κράτος τα περισσότερα, ακολουθούν οι εργοδότες, γίνεται δικαιότερη κατανομή των κοινωνικών πόρων και οι ομάδες με τα υψηλά ασφαλιστικά προνόμια. Και το μικρότερο, ο απλός εργαζόμενος και ο συνταξιούχος».

- **Ποια είναι η «φιλοσοφία» του νομοσχεδίου και ποιοι οι άξονες πάνω στους οποίους θα στηριχθεί το νέο ασφαλιστικό οικοδόμημα της χώρας μας;**

Δύο τομές

«Με το νομοσχέδιο για την αναμόρφωση της κοινωνικής ασφάλισης επιχειρούνται δύο βασικές τομές στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας, οι οποίες εξασφαλίζουν την αναγκαία ισορροπία στη λειτουργία και την αναγκαία δυναμική του σε αποτελέσματα. Η πρώτη τομή αφορά τη δημιουργία ενός νέου ασφαλιστικού συστήματος για τους νεοασφαλιζόμενους με τη θέσπιση γενικών αρχών καθολικής εφαρμογής. Συνεπώς, οι νεοεισερχόμενοι στην εργασία θα γνωρίζουν εκ των προτέρων τους όρους του παιχνιδιού. Η δεύτερη τομή αφορά τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων για την εκλογίκευση και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή οι ήδη εργαζόμενοι γνωρίζουν από τώρα ποια θα είναι τα ασφαλιστικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις, σταδιακά σε ένα μεγάλο σχετικό χρονικά βάθος. Οι τομές αυτές προωθούνται με την εφαρμογή ορισμένων αρχών που είναι βασικές και αναγκαίες για τη λειτουργία ενός δίκαιου και βιώσιμου κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, μακροχρόνια».

- **Οι αρχές αυτές έχουν όμως κάποιο κόστος, οικονομικό και πολιτικό.**

«Στην πραγματικότητα μακροπρόθεσμα δεν έχουν οικονομικό και πολιτικό κόστος. Έχουν εθνικό και οικονομικό όφελος. Επιλέξαμε το μέλλον εις βάρος του παρόντος που θυσιάζει σχετικά πολύ λίγα. Το αύριο έχει μεγαλύτερη σημασία από το σήμερα, που μπορεί να διαιωνισθεί αν ληφθεί υπόψη το “περίφημο” πολιτικό κόστος.

Αλλά, το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης έχει εξελιχθεί πια σε μείζον εθνικό πρόβλημα.

Και ακριβώς, επειδή θα λυθεί αποτελεσματικά, οι ασφαλισμένοι θα αναγνωρίσουν την ορθότητα της παρέμβασης αυτής, όταν θα δρέψουν τους καρπούς της. Διότι, στόχος της κυβέρνησης με το νομοσχέδιο αυτό είναι να θεσπισθεί ένα υγιές σύστημα κοινωνικής

ασφάλισης. Και όταν το σύστημα αυτό είναι υγιές, σταματάει η ανασφάλεια που ένιωθε έως τώρα και από το 1983 κυρίως ο Έλληνας εργαζόμενος και ασφαλισμένος. Επίσης αποκαθίσταται ο ρόλος της κοινωνικής ασφάλισης ως κοινωνικού αγαθού και όχι ως μέσου πλουτισμού. Και όταν εξασφαλίζεται αυτός ο ρόλος σταματάει η κοινωνική αδικία, εδραιώνεται η αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης, που τόσο έχει σήμερα κλονισθεί και ενισχύεται η ισότητα μεταξύ των Ελλήνων, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα.

Όλα αυτά είναι υποχρεώσεις μιας σοβαρής και υπεύθυνης κυβέρνησης, η οποία θέλει την ευημερία ολόκληρου του ελληνικού λαού και όχι μόνο των ήδη ή νέων προνομιούχων και την ενίσχυση οικονομικά και ηθικά της χώρας μας».

- **Τελικά, τι συμφωνήσατε στις 8 Ιουλίου με τη ΓΣΕΕ; Λάβατε υπόψη σας αυτή τη συμφωνία;**

Οι αρχές

«Κατά την κατάρτιση του νομοσχεδίου έγιναν σεβαστές οι αρχές που συμφωνήθηκαν με τους εκπροσώπους της ΓΣΕΕ, κατά τη συνάντηση της 8/7/92 και που είναι οι εξής:

α. Τριμερής χρηματοδότηση για κύρια σύνταξη και ασθένεια.
β. Διμερής για την επικουρική.
γ. Μονομερής για το εφάπαξ.
δ. Ρύθμιση από το κράτος των μέχρι σήμερα συσσωρευμένων χρεών των ασφαλιστικών Οργανισμών.
ε. Συνέχιση εφαρμογής των βασικών κατευθύνσεων και των μεταβατικών διατάξεων των ν.1902/90 και ν.1976/91».

Όρια ηλικίας

- **Τελευταία αφήσαμε ορισμένα «καυτά» ερωτήματα των ασφαλισμένων, που παρά τα διευκρινιστικά δημοσιεύματα, εξακολουθούν να τους απασχολούν. Ερωτήματα όπως τα όρια ηλικίας, οι μεταβατικές διατάξεις, ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεων κ.λπ. Θα μπορούσατε επιγραμματικά να μας δώσετε κάποιες απαντήσεις;**

«Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν θίγονται για καμιά κατηγορία ασφαλισμένων του ΙΚΑ τα όρια ηλικίας, πλην του 58ου έτους της 35ετίας το οποίο αυξάνεται σταδιακά από 1.1.1998 ανά εξάμηνο κατ' έτος μέχρι του 60ου και μόνο για τους άνδρες.

- Από 1.1.2002 δεν θα υπολογίζονται στις συντάξιμες αποδοχές των ασφαλισμένων του ΙΚΑ τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα. Το μέτρο θα εφαρμοσθεί σταδιακά από 1.1.1993 οπότε θα αφαιρείτε κάθε έτος το 1/10 του ποσού που αντιστοιχεί σ' αυτά. Κατά την ολοκλήρωση της ρύθμισης θα επέλθει μείωση των συντάξιμων αποδοχών κατά 12,5% (13,5 x μην. αποδ.: 12 = 12,5).

Δηλαδή ενώ σήμερα οι συντάξιμες αποδοχές είναι το 112,5% του μισθού, μετά το 2002 θα είναι το 100%. Η επίπτωση στις συντάξεις λόγω του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης που εφαρμόζει το ΙΚΑ θα είναι πολύ μικρότερη, της τάξης 4%-6% περίπου στην ολοκλήρωση μετά δέκα χρόνια της διάταξης το 2002 και όχι 14,5%.

Οι συντάξεις

- Τα κατώτατο όρια συντάξεων του ΙΚΑ δεν θίγονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Θα εξακολουθούν να καταβάλλονται και να αυξάνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε αυξήσεις των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, όπως ορίζει ο ν.1902/90 (άρθρο 37).
- Με διάταξη του Νομοσχεδίου προτείνεται τα κατώτατα όρια να προσαυξάνονται κατά 1%. Η προσαύξηση θα υπολογίζεται στο οργανικό ποσό για κάθε 300 ημέρες που έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση πέραν των 4.500 ημερών εργασίας όσοι συνταξιοδοτούνται από 1.1.1993 και μετά. Στόχος είναι η αποκατάσταση της αρχής της ανταποδοτικότητας η ομαλοποίηση του συστήματος των συντάξεων και σε καμιά περίπτωση η καθήλωση των κατώτατων ορίων».

Λίγο μετά την ψήφιση του νόμου
Απορίες και Απαντήσεις

του ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΙΟΥΦΑ
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στο "ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΔΙΤΣΑ"
στο κ. Πέτρο Κορμικιάρη
του Δημοσιογραφικού Οργανισμού ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ

23 Σεπτεμβρίου 1992

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Με το Ασφαλιστικό Νομοσχέδιο βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα. Η κατάθεσή του συνοδεύτηκε από τη διακήρυξη ότι αυτό γίνεται για την αναμόρφωση του συστήματος και τον αναγκαίο εκσυγχρονισμό του.*

Από την άλλη πλευρά, οι κορυφαίες συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά και τα πολιτικά κόμματα κατηγόρησαν την Κυβέρνηση ότι βιάζεται να πάρει σημαντικές αποφάσεις που αφορούν το σύνολο του ελληνικού λαού χωρίς προηγουμένως να αναπτύξει έναν ευρύ διάλογο με την κοινωνία, τους φορείς αλλά και τα πολιτικά κόμματα. Ο αρμόδιος Υφυπουργός κ. Δημήτρης Σιούφας, ανεξαρτήτως της γενικότερης Κυβερνητικής τακτικής, χάραξε τη δική του στρατηγική.

Χαμηλοί τόνοι, ουσιαστική συζήτηση στη Βουλή, τροποποιήσεις εκεί όπου σήκωνε και δεν αλλοιωνόταν η φιλοσοφία του νομοσχεδίου, και τελικά, κατάληξη όλης αυτής της διαδικασίας και αναταραχής με τη χθεσινή ψηφοφορία στη Βουλή.

Από χθες οι νέες ρυθμίσεις είναι νόμος του κράτους. Και αυτό το έργο φέρει την προσωπική σας σφραγίδα κ. υπουργέ!

Αλήθεια! Πώς νοιώθετε τώρα, που είστε στην Καρδίτσα, μετά από αρκετό καιρό ομολογουμένως; Τι συμπεραίνετε από τις αντιδράσεις του κόσμου;

Και πως νοιώθετε μια μέρα μετά την ψήφιση του Ασφαλιστικού Νομοσχεδίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρώτα-πρώτα, θέλω να ευχαριστήσω και εσάς κ. Κορμικιάρη, αλλά και το δημοσιογραφικό οργανισμό του Νέου Αγώνα, που μου δίνει την ευκαιρία, αμέσως μετά την ψήφιση του Νομοσχεδίου για την Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση, να επικοινωνήσω με τους συμπολίτες μου.

Ήρθα, λίγες ώρες μετά τη μεγάλη μάχη που δόθηκε με επιτυχία στη Βουλή αλλά και στην κοινωνία για να πάρω δύναμη από το Νομό και από τους συμπολίτες που με στέλνουν στη Βουλή ως αντιπρόσωπό τους.

Και αυτό είναι το νόημα της σημερινής επίσκεψής μου, να επικοινωνήσω μαζί τους, γιατί τους τελευταίες τρεις μήνες δεν μπόρεσα να έχω αυτή την επικοινωνία. Όπως σας είπα πριν, ήρθα να πάρω δύναμη και πράγματι μπόρεσα να πάρω δύναμη και μάλιστα πολύ μεγάλη. Αυτό είναι το ένα θέμα.

Το δεύτερο θέμα είναι ότι το νομοσχέδιο δεν φέρει την προσωπική μου σφραγίδα. Αλίμονο αν θα ήταν έτσι. Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση αποτελεί συνολική πρόταση της Κυβερνήσεως.

Εργάστηκαν πολλοί υπό την καθοδήγησή μου, για να γίνει αυτό το οποίο έγινε, και τη συνολικότερη κατεύθυνση την έδωσε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός. Μαζί με τον συνάδελφό μου Υπουργό Εθνικής Οικονομίας Στ. Μάνο, χειριστήκαμε ένα από τα πιο ακανθώδη κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της Χώρας.

Και πιστεύω, με την κατάληξη που είχε χθες, ότι το χειρισθήκαμε με επιτυχία. Και εξασφαλίσαμε στον ελληνικό λαό, όχι μόνο το παρόν αλλά και το αύριο του ελληνικού λαού. Γιατί ο ελληνικός λαός, με την κατάσταση στην οποία βρισκόταν και βρίσκεται το ασφαλιστικό, ήταν ουσιαστικά ανασφάλιστος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το Ασφαλιστικό, κύριε Υπουργέ, μαζί με το Νομοσχέδιο για τη Δημόσια Διοίκηση, αλλά και η λύση που τελικώς δόθηκε στο ζήτημα των Αστικών Συγκοινωνιών της Αθήνας, αποτέλεσαν το συνδετικό κρίκο της νέας στρατηγικής της Κυβέρνησης που προκάλεσε, θα λέγαμε θύελλα αντιδράσεων.*

Αυτή η πραγματικότητα προβλημάτισε την Κυβέρνηση κ. Σιούφα; Πού αποδίδετε εσείς τις αντιδράσεις;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση, 2,5 χρόνια με την εντολή που πήρε από τον ελληνικό λαό να κυβερνήσει τον τόπο, αφού διεξήλθε με επιτυχία μια σειρά από εσωτερικά και εξωτερικά θέματα, έπρεπε να δώσει τη μάχη της ουσιαστικής εξυγιάνσεως σε όλους τους τομείς. Τα θέματα τα οποία επελέγησαν, επελέγησαν με πάρα πολλή προσοχή, γιατί η Κυβέρνηση μπαίνοντας ουσιαστικά στην τελική ευθεία για τις εκλογές του 1994, έπρεπε να είχε εκκαθαρίσει το παρελθόν. Και το έκανε με ψυχραιμία και αποφασιστικότητα, αλλά και –πιστεύω- δίνοντας τις λύσεις εκείνες που πράγματι χρειαζόταν η κοινωνία για να ξεφύγει από τα μεγάλα προβλήματα που είχε.

Αναφερθήκατε και στο συγκοινωνιακό θέμα. Γνωρίζετε ότι τα τελευταία 2,5 χρόνια, περίπου 220 ημέρες, στην Αθήνα, οι συγκοινωνίες δεν είχαν λειτουργήσει. Και 4 εκ. άνθρωποι βασανιζόντουσαν να πάνε στις δουλειές τους και να επιστρέψουν.

Αυτή η κατάσταση έπρεπε να τελειώσει.

Το δεύτερο μεγάλο θέμα το οποίο είχε μπροστά της η Κυβέρνηση ήταν το Ασφαλιστικό.

Και από το 1990, που έγινε η πρώτη θεσμική παρέμβαση με τον

Υπουργό Εθνικής Οικονομίας –τότε το Γιώργο Σουφλιά- είχε δηλωθεί ότι θα ολοκληρωνόταν η παρέμβαση αυτή με τη δεύτερη φάση του Ασφαλιστικού Νομοσχεδίου που θα έβαζε τη σφραγίδα της ουσιαστικής μεταρρύθμισης για να εξασφαλίσει και τις σημερινές γενεές αλλά και τις επόμενες στην κοινωνική ασφάλιση. Προστατεύοντας ένα κοινωνικό αγαθό την προστασία του οποίου επιτάσσει προς την Πολιτεία το ίδιο το Σύνταγμα.

Και πιστεύω ότι (η Κυβέρνηση) το έκανε με τον καλύτερο τρόπο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πριν προχωρήσουμε στη θεματολογία μας, κύριε Υπουργέ, να πούμε ότι έχουμε αρκετά τηλεφωνήματα ακροατών. Τα περισσότερα, βεβαίως περιστρέφονται γύρω από το ασφαλιστικό. Επικέντρωσα τις ερωτήσεις σε δύο. Στον ιδιωτικό τομέα και στο ΙΚΑ αναφέρονται οι περισσότερες ερωτήσεις. Και λένε συγκεκριμένα –ρωτούν ακρατές- αν κάποιος συμπληρώσει 10.500 ένσημα-ημερομίσθια ή 35 χρόνια εργασίας, ισχύει η δυνατότητα γι' αυτόν να βγει στη σύνταξη - για ότι αφορά το ΙΚΑ- ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όπως γνωρίζετε η νομοθεσία του ΙΚΑ συνδέει την έξοδο μετά 35 χρόνια εργασίας ή με 10.500 ημερομίσθια, με το 58ο έτος ηλικίας.

Αυτό εξακολουθεί να ισχύει μέχρι το 1998.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μια κριτική που ασκήθηκε, κ. Σιούφα για ό,τι αφορά το ασφαλιστικό, αλλά και γενικότερα για την πορεία της Κυβέρνησης, δεν ασκήθηκε μόνο έξω από τη Ν.Δ. Είναι πάντως αρκετοί και μέσα στη Ν.Δ. που έχουν διαφορετική άποψη από την επίσημη κυβερνητική πολιτική, για την πορεία του έργου της. Οι κ. Έβερτ, Δήμας, Κανελλόπουλος, ο κ. Σαμαράς με διαφορετικό τρόπο, έχουν εκφράσει δημόσια την αντίθεσή τους και κάνουν λόγο για παρέλκυση της κοινωνικής ευαισθησίας από τη στρατηγική της Κυβέρνησης. Μάλιστα πολλοί είπαν, κύριε Υπουργέ, ότι ο Δημήτρης Σιούφας δέχτηκε κτυπήματα κάτω από τη ζώνη, σε μια κρίσιμη φάση, από το φίλο του το Μιλτιάδη Έβερτ. Εσείς συμφωνείτε με τις απόψεις των τριών και με τον τρόπο που επέλεξαν να εκφράσουν τη διαφωνία τους;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θα σας απαντήσω στο ερώτημα αυτό ευθέως, αλλά θα ήθελα στη συνέχεια να μπορέσουμε να δώσουμε στους συμπολίτες μας τι εννοούμε όταν μιλάμε για ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Δεν είναι ένα συνηθισμένο νομοσχέδιο και συνεπώς, πρέπει να δώσουμε τις γενικές γραμμές για να γνωρίζουν τι ακριβώς συμβαίνει.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα τα οποία θέσατε, θα σας πω ευθέως ότι:

Η Ν.Δ. είναι ένα δημοκρατικό κόμμα. Είναι ένα κόμμα τα στελέχη του οποίου, οι βουλευτές του, αλλά ακόμα και οι Υπουργοί του έχουν τη δυνατότητα να έχουν απόψεις στη γραμμή που κάθε φορά χαράζεται

ή στις επιλογές που (η Κυβέρνηση) κάνει. Η διαφορά όμως είναι μία.

Όταν η απόφαση ληφθεί και δρομολογηθεί από κει και πέρα αποτελεί συνολική πρόταση της Κυβερνήσεως και ή διαφωνείς και φεύγεις ή συμφωνείς και παραμένεις. Αυτό είναι το πρώτο θέμα. Το δεύτερο θέμα σε ό,τι αφορά τις θέσεις οι οποίες ακούσθηκαν μέσα στη Βουλή για το ασφαλιστικό νομοσχέδιο. Το πρώτο είναι ότι ο τέως Υπουργός Μιλτιάδης Έβερτ το χαρακτήρισε άτυχο, υπό την έννοια ότι συνέπεσε η ψήφισή του με μία σειρά από άλλα μέτρα τα οποία εκτιμούσε ότι θα δυσκόλευαν τη ψήφισή του. Και ότι αν ήταν μόνο του θα μπορούσε να περάσει με μεγαλύτερη ευκολία. Το δεύτερο θέμα το οποίο έθεσε ήταν η υποδομή του νομοσχεδίου και η ύπαρξη αναλογιστικών μελετών, διότι ο ίδιος γνώριζε ότι αναλογιστικές μελέτες για το νομοσχέδιο είχαν γίνει μόνο για το ΙΚΑ.

Η άλλη κριτική που ασκήθηκε ήταν εκείνη που αφορούσε την εισφορά των συντάξεων μέχρι τις 100.000 δρχ. Και ορισμένες άλλες απόψεις που ακούστηκαν μέσα στη Βουλή. Θα σας απαντήσω συγκεκριμένα για αυτό το θέμα. Πρώτον το νομοσχέδιο αυτό, δεν ήρθε στη Βουλή χωρίς να έχουν γίνει όλες εκείνες οι οικονομικές, οι μακροοικονομικές και οι αναλογιστικές μελέτες.

Κατέθεσα μία σειρά από αυτές στη Βουλή, με σημαντικότερη εκείνη η οποία έγινε από το Δ.Ν.Τ. γιατί με το συνάδελφό μου κ. Στ. Μάνο δεν βασιστήκαμε μόνο στην εμπειρία των στελεχών που έχουμε εδώ στην πατρίδα μας (των εξειδικευμένων) στα ασφαλιστικά θέματα, αλλά θελήσαμε να έχουμε και τον έλεγχο και τη βοήθεια στα όσα κάναμε από ένα διεθνή οργανισμό αναγνωρισμένου κύρους, που είναι το Δ.Ν.Τ. και καλέσαμε τρεις από τους καλύτερους εμπειρογνώμονές του, οι οποίοι ήρθαν στην Ελλάδα, μελέτησαν το όλο σύστημα και έκαναν στην Κυβέρνηση μία πρόταση και μία ανάλυση, την οποία και κατέθεσα στη Βουλή.

Για το νομοσχέδιο αυτό θα γνωρίζετε ότι στενός συνεργάτης μου στο Υπουργείο είναι ο Καθηγητής Γιάννης Βαρθολομαίος ο οποίος θεωρείται ένας από τους καλύτερους μακροοικονομολόγους που διαθέτει η χώρα μας.

Χρησιμοποιήθηκε ακόμη ο μακροοικονομολόγος Πλάτων Τήνιος βοηθώντας επίσης, αυτή την υπόθεση.

Αλλά εγώ δεν παρέμεινα μόνον εκεί. Έφερα δύο από τις κορυφές στα θέματα κοινωνικής ασφάλισης από τη Γερμανία.

Το Γενικό Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον υπεύθυνο στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες για τις κοινωνικές ασφαλίσεις.

Και είδαν γραμμή προς γραμμή το νομοσχέδιο και τις επιλογές του. Έκανα και κάτι άλλο.

Ζήτησα από την Κυβέρνηση της Μ. Βρετανίας και μου έστειλε εδώ τον Διευθυντή αναλογιστικών μελετών της χώρας και την υπεύθυνη Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Μ. Βρετανίας.

Και εκείνοι είδαν όλες τις διατάξεις του νομοσχεδίου, ώστε αυτό

το οποίο ήρθε στη Βουλή να είναι μία πρόταση τεκμηριωμένη, μελετημένη και με υποδομή.

Κατέθεσα επίσης στη Βουλή τη μελέτη για τη μακροοικονομική συμπεριφορά του συστήματος στην κοινωνική ασφάλιση για τα προσεχή 20 χρόνια.

Έδωσα όλες τις αναλύσεις που αφορούν το ΙΚΑ και την αναλογιστική μελέτη αλλά και τα αποτελέσματα των αναλογιστικών μελετών, ώστε να γνωρίζει η εθνική αντιπροσωπεία πλήρως τη στήριξη των διατάξεων του νομοσχεδίου. Και γι' αυτό θα παρακολουθήσατε ότι η κριτική που έγινε από την αντιπολίτευση ήταν σε ελάσσονα θέματα. Δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν την επιλογή που έκανε η Κυβέρνηση η οποία αποτελείται από το εξής τρίπτυχο.

Ένα νέο Ασφαλιστικό Σύστημα για ολόκληρο τον ελληνικό λαό, όπου και αν εργάζεται, στο Δημόσιο ή τον Ιδιωτικό Τομέα, για εκείνους που θα ασφαλιστούν για πρώτη φορά από 1.1.1993.

Το δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου ήταν οι διατάξεις για όσους είναι σήμερα ασφαλισμένοι ή θα είναι ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992. Μεταβατικές διατάξεις που ο ίδιος ο Πρωθυπουργός είχε δώσει εντολή να είναι ήπιες, να είναι αργές και να μη θίγουν ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

Και το τρίτο μέρος είναι οι θεσμοί οι οποίοι στηρίζουν αυτή την τιτάνια προσπάθεια την οποία κάνουμε για να περισώσουμε την Κοινωνική Ασφάλιση και να την κάνουμε κοινωνικά δίκαιη αλλά και βιώσιμη.

Όπως έλεγα και χθες το βράδυ στις Σοφάδες, αγωνιζόμαστε για κοινωνική δικαιοσύνη εμείς που μας χαρακτηρίζουν ότι είμαστε φιλελεύθεροι, και τα κόμματα τα οποία υποτίθεται ότι έχουν σαν βασική αρχή στην πολιτική τους φιλοσοφία την κοινωνική δικαιοσύνη αγωνίστηκαν για να παραμείνουν τα κεκτημένα που δημιουργούν όχι μόνο την κοινωνική αδικία αλλά και την ανισότητα.

Εμείς δεν θα μπορούσαμε να δεχτούμε άλλοι μεν να παίρνουν σύνταξη στα 35 χρόνια της ηλικίας τους και άλλοι με 35 χρόνια δουλειάς.

Εμείς δεν μπορούσαμε να δεχτούμε ο ελληνικός λαός να πληρώνει για να πληρώνεται. Εμείς δεχτήκαμε την πολιτική πρόταση:

Ο ελληνικός λαός πρέπει να πληρώνει για να δημιουργεί.

Σε ό,τι αφορά την ουσία του θέματος το οποίο θέσατε. Έγινε κριτική στη Βουλή από διακεκριμένα στελέχη της Ν.Δ. και τέως Υπουργούς. Πιστεύω, όμως, ότι η κριτική η οποία έγινε, πήρε, μέσα στη Βουλή τις τεκμηριωμένες απαντήσεις από την πλευρά μου –που ήταν και οι θέσεις της Κυβερνήσεως- σημείο προς σημείο. Απαντήθηκαν οι τοποθετήσεις του κ. Έβερτ, του κ. Κανελλόπουλου που έθεσε και ζητήματα Συνταγματικότητας ορισμένων διατάξεων του νομοσχεδίου του Σταύρου Δήμα, αλλά και του Αντώνη Σαμαρά. Και αυτός είναι ο λόγος που τα στελέχη αυτά της Ν.Δ. όταν είδαν το περιεχόμενο των απαντήσεων, ψήφισαν τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Και αυτό είναι πολύ μεγάλη υπόθεση. Η κριτική που έγινε από την πλευρά των στελεχών της Ν.Δ. δεν ήταν κριτική για την κριτική. Ήταν κριτική ουσίας.

Και, όταν οι απαντήσεις οι οποίες δόθηκαν από την πλευρά μου ήταν εκείνες που έπρεπε να είναι, τους οδήγησαν στη ψήφιση του νομοσχεδίου.

Και αυτό είναι το μεγαλείο της Ν.Δ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Σας ακούω με πολλή προσοχή κ. Σιούφα για ότι αφορά το κατάντημα του ασφαλιστικού συστήματος, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι για την κατάληξη αυτή, ευθύνες φέρει και η Ν.Δ. Ας μη ξεχνάμε ότι η Κυβέρνηση της Ν.Δ. το 1974, είναι γνωστό διαπνεόταν από τη φιλοσοφία του κρατικισμού, συνετέλεσε –τότε- με την πρακτική της, στις μεγάλες κρατικοποιήσεις από την ΕΑΣ μέχρι τις Τράπεζες στο να δημιουργηθούν αυτά τα πλέγματα των συντεχνιών που σήμερα κατηγορεί.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μάλιστα. Σε ό,τι αφορά το ασφαλιστικό έχω δηλώσει κ. Κορμικιάρη, μέσα στη Βουλή, ότι φταίμε όλοι που έφτασε η κοινωνική ασφάλιση εδώ που έφτασε. Βουλευτές, κόμματα, συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά ακόμα και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι. Διότι, όταν γίνονταν οι παρεμβάσεις εκείνες που θα οδηγούσαν κάποια στιγμή το ασφαλιστικό σύστημα στην κατάρρευση, δεν υπήρξε αντίδραση από καμία πλευρά.

Ελπίζω ότι η συνειδητοποίηση των θυσιών του σήμερα –γιατί λίγα θυσιάζουμε σήμερα για το μέλλον και αυτή είναι μια πολιτική επιλογή από τη Ν.Δ. (επιλέγει το μέλλον, το αύριο δίνοντας σ' αυτό μεγαλύτερη σπουδαιότητα, με λίγες θυσίες σήμερα)- όταν και όποιος τολμήσει στο μέλλον να πειράξει αυτή την αρχιτεκτονική της υγείας, της βιωσιμότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης θα είναι εκείνη που θα κάνει να υπάρξει μια συνολική αντίδραση από όλους. Όχι μόνον από Βουλευτές, όχι μόνον από συνδικαλιστικούς φορείς και εργαζόμενους, αλλά –πιστεύω- και από τον Τύπο και από εσάς τους δημοσιογράφους που θα πρέπει να παρέμβετε για να σταματήσετε όσους ενδεχομένως θα θελήσουν να έλθουν και να χαλάσουν αυτό το οποίο έγινε σήμερα.

Σημειώνω –με την ευκαιρία- ότι, χθες, ένα από τα κραταιά στελέχη της αντιπολίτευσης που έδωσε σκληρή μάχη εναντίον του νομοσχεδίου μέσα στη Βουλή, όταν τελείωσε η συζήτηση, μου είπε ότι «αυτό το πράγμα το οποίο θα ευχηθώ θα είναι, το οικοδόμημα που στήθηκε σήμερα να μην προσπαθήσετε να το χαλάσετε».

Και αντιλαμβάνεσθε τι εννοώ. Οι μόνοι που τόλμησαν –συνειδητοποιώντας και τα λάθη, ενδεχομένως του παρελθόντος, αλλά η συγκυρία της 10ετίας του '70, ίσως να επέβαλλε τέτοιες επιλογές από τις τότε Κυβερνήσεις της Ν.Δ.- είναι η σημερινή Κυβέρνηση της Ν.Δ. και ο Πρωθυπουργός της. Τόλμησαν να αγγίξουν το πρόβλημα και να δώ-

σουν αυτή τη λύση, τη μεταρρυθμιστική, χωρίς να λογαριάσουν το άμεσο πολιτικό κόστος. Γιατί αν μετρήσει κανείς την ωφέλεια που έχει η ελληνική κοινωνία συνολικά για το μέλλον, από το σημερινό πολιτικό κόστος, θα είναι η μεγάλη πολιτική ωφέλεια την οποία θα έχει η Ν.Δ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Η ειλικρίνειά σας και η ευθύτητά σας εκτιμώνται κ. Σιούφα. Αυτό είναι αναμφισβήτητο. Βλέπω όμως, ότι προσπερνάτε με ιδιαίτερη προσοχή, θα έλεγα, το δίπολο Κυβέρνησης – διαφωνούντων.*

Αυτό να το εκλάβουμε ως μία απάντηση στους κακόπιστους, ίσως, που λένε ότι τώρα ο Δημήτρης Σιούφας, τώρα που έγινε Υπουργός, τώρα που το έργο του έχει ομολογουμένως αναγνωρισθεί και από αντιπάλους, τώρα δηλ. που έγινε ισχυρός, φροντίζει να κρατά τις αποστάσεις του και από το Μιλτιάδη Έβερτ αλλά και από τους άλλους διαφωνούντες;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θα σας μιλήσω ευθέως. Με το Μιλτιάδη Έβερτ με συνδέει μια μακρά φιλία 30 ετών. Τον τιμώ με την φιλία μου και με τιμά με τη φιλία του. Είναι γνωστό, και μέσα και έξω από την Κυβέρνηση, ότι είμαι φίλος του Μιλτιάδη Έβερτ. Δεν το έχω κρύψει ποτέ αυτό. Είμαι μέλος, όμως, αυτής της Κυβερνήσεως, με τιμά με την εμπιστοσύνη του ο Πρωθυπουργός, και, από την ώρα που βρίσκομαι μέσα στην Κυβέρνηση, έχω τις ευθύνες μου ως μέλος της Κυβερνήσεως. Τα υπόλοιπα θέματα είναι τελείως διαφορετικά. Αυτή η απάντηση για τους διαπορούντες.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Είστε ξεκάθαρος. Τελικώς όμως κύριε Υπουργέ, υπάρχει ενιαία γραμμή στην Κυβέρνηση;*

Το ζήτημα πρέπει να το δούμε και έτσι: Όταν είναι γνωστό δεδομένο ότι για να μπορέσει η Κυβέρνηση να πείσει την κοινωνία, τα συνδικάτα αλλά και τα κόμματα για την ορθότητα της πολιτικής της πρέπει πρώτα, ασφαλώς, να πείσει τον εαυτό της. Βλέπετε να το κατορθώνετε αυτό κ. Σιούφα; Ως Κυβέρνηση εννοώ.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κύριε Κορμικιάρη, το μεγαλείο αυτής της παρατάξεως συνίσταται στο γεγονός ότι δεν αποτελεί μια μονολιθική Κυβέρνηση τις αποφάσεις της οποίας, είτε είναι σωστές είτε λάθος, δεν τολμά κανείς να θίξει. Θα κάνετε μια μικρή σύγκριση με τις Κυβερνήσεις που προηγήθηκαν της Ν.Δ. για να δείτε αν ποτέ υπήρξε, από την άλλη μεριά, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, αυτός ο δημιουργικός διάλογος που έγινε και στο θερινό τμήμα της Βουλής, παρουσία του Πρωθυπουργού, από την πλευρά των στελεχών που έχουν μια άλλη άποψη για την ακολουθούμενη πολιτική. Θα γνωρίζετε ότι χθες έγινε μια εκτεταμένη σύσκεψη στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας όπου ανταλλάγησαν απόψεις για την ακολουθούμενη από την Κυβέρνηση Οικονομική Πολιτική.

Ακούστηκαν οι απόψεις του Μιλτιάδη Έβερτ, του Θανάση Κανελλόπουλου, του Σταύρου Δήμα. Διαβάζω σήμερα, στις εφημερίδες ότι μετά τη συνάντηση αυτή θα υπάρξει και υπόμνημα. Όλα αυτά τι δείχνουν; Δεν δείχνουν ρωγμή στο εσωτερικό μέτωπο της Ν.Δ.

Η Ν.Δ. είναι ενωμένη πιο πολύ. Το ότι, όμως, υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις στις αποφάσεις που παίρνει η Κυβέρνηση –αποφάσεις οι οποίες εκτελούνται- έχει μεγαλείο, έχει σημασία. Αν από το διάλογο αυτό που γίνεται με το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης, με τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, οι απόψεις του Μιλτιάδη Έβερτ, του Θανάση Κανελλόπουλου, του Σταύρου Δήμα, ή και ενδεχομένως οποιουδήποτε άλλου, ακόμα και του Αντώνη Σαμαρά που δεν έλαβε μέρος σ' αυτή τη συνάντηση, προκύψει ότι είναι οι περισσότερο σωστές, να είστε βέβαιοι ότι θα τις ακολουθήσει η Κυβέρνηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ναι, αλλά κ. Σιούφα, ο κ. Μάνος έχει δηλώσει –και μάλιστα το έχει ξεκαθαρίσει- ότι η οικονομική πολιτική της Κυβερνήσεως δεν πρόκειται να αλλάξει με τίποτα έχει, μάλιστα, κάνει γνωστό, και είναι αυτό φανερό, ότι θα προτιμήσει να παραιτηθεί αν αλλάξει η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.*

Μήπως δηλ. έχουμε διάλογο κωφών αυτή τη στιγμή;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτή τη θέση, κ. Κορμικιάρη δεν τη δέχομαι. Διότι εάν ήταν αυτό το πράγμα δηλωμένο –εγώ δεν γνωρίζω τέτοια δήλωση του κ. Μάνου- δεν θεωρώ να ήταν τόσο ανόητα τα τρία διακεκριμένα και κορυφαία στελέχη της Ν.Δ. να πάνε να συζητήσουν ένα πράγμα το οποίο δεν πρόκειται να αλλάξει. Το ότι κουβεντιάζεται –και μάλιστα ύστερα από απόφαση που πήρε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός- για να ακουστούν οι προτάσεις οι οποίες γίνονται, τι είδους διαφορετική παρέμβαση θα μπορούσε να γίνει, τι είδους συμπλήρωση θα μπορούσε να γίνει στη χαραγμένη οικονομική πολιτική, δείχνει ότι υπάρχει περιθώριο γι' αυτή τη βελτίωση, γι' αυτή την τροποποίηση, ενδεχομένως, στα σημεία εκείνα, που επισημαίνουν.

Διότι δεν διαφωνούν συνολικά με την οικονομική πολιτική της Κυβερνήσεως τα τρία αυτά στελέχη, αλλά έχουν μια σειρά απόψεων οι οποίες εκφράσθηκαν με τρόπο ρεαλιστικό, υπεύθυνο και θαρραλέο, μέσα στα όργανα του κόμματος –αυτή είναι η διαφορά και η δύναμη της Ν.Δ.- και συζητείται το θέμα, θα ληφθούν, ενδεχομένως, αποφάσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πάντως έκανε δημόσια τις δηλώσεις αυτές που σας ανέφερα. Δεν τις λεω έτσι. Έκανε δημόσια δήλωση ότι δεν πρόκειται να αλλάξει η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Εσείς λέτε ότι μπορεί να αλλάξει;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σας απάντησα. Στη συνολική γραμμή της οικονομι-

κής πολιτικής δεν διαφωνούν τα τρία στελέχη της Ν.Δ. που πήραν μέρος στη χθεσινή συνάντηση.

Διότι αν διαφωνούσαν με τη συνολική πολιτική της Κυβέρνησης, εκτιμώ πως δεν θα ήταν αυτή η στάση τους, αλλά κάποια άλλη. Υπάρχουν ζητήματα τα οποία τίθενται από αυτή την πολιτική και αυτά τα ζητήματα κουβεντιάζουν.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πάντως οι κύριοι Έβερτ, Δήμας και Κανελλόπουλος δεν δίνουν την εντύπωση ότι οι διαφωνίες τους είναι για το «ψύλλου πήδημα» διότι δεν μπορεί να δημιουργείται ένα μείζον πολιτικό θέμα για…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κύριε Κορμικιάρη, ρωτάτε εμένα για να σας απαντήσω πως εγώ αντιλαμβάνομαι αυτό το θέμα, ως μέλος της Κυβερνήσεως, ως πολιτικός και βουλευτής του Νομού. Ενδεχομένως περισσότερες λεπτομέρειες γι' αυτό το θέμα μπορείτε να ρωτήσετε τους ίδιους. Δεν είναι διαφωνούντες. Έχουν μια διαφορετική άποψη γι' αυτό το θέμα. Αν για ορισμένους εξυπηρετεί η ταμπέλα «διαφωνούντες» θέλω να ενημερώσω, τουλάχιστον απ' ότι εγώ γνωρίζω, πως αυτή η ταμπέλα δεν εκφράζει τους ίδιους. Έχουν μια άποψη, είναι διακεκριμένοι οικονομολόγοι και οι τρεις τους, χρημάτισαν σε Οικονομικά Υπουργεία και παλαιότερα και τώρα, γνωρίζουν πολύ καλά τα οικονομικά, έχουν και εκείνοι ευαισθησίες, όπως έχουμε όλοι μέσα στη Ν.Δ. ευαισθησίες, και οι πρώτοι που ενοχλούμαστε όταν παίρνουμε μέτρα τα οποία είναι οδυνηρά είμαστε εμείς.

Αλλά την πολιτικής της επίπλαστης ευημερίας και του χαϊδέματος του κόσμου απλώς για να ξεπεράσουν κάποιες καταστάσεις σήμερα και να έρθουν πολύ μεγαλύτερα τα προβλήματα αύριο, αυτή την πολιτική η Ν.Δ. την αρνείται κατηγορηματικά

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πάντως δεν θα διαφωνείτε, κ. Υπουργέ, ότι και στην Κυβέρνηση και στη Ν.Δ. επικρατεί μια άποψη –και στους κόλπους της και στις φιλικά προσκείμενες εφημερίδες- για την εικόνα που παρουσιάζει η Κυβέρνηση προς τα έξω. Και μάλιστα, στο πλαίσιο αυτού του προβληματισμού, πολλοί βλέπουν ότι είναι ανάγκη να ξαναγυρίσουν στην Κυβέρνηση οι κύριοι Σαμαράς, Έβερτ, Δήμας, Κανελλόπουλος.*

Θεωρείτε εσείς προσωπικά κ. Σιούφα ότι αυτό πρέπει να γίνει προκειμένου –όπως υποστηρίζουν πολλοί εκτός της Κυβέρνησης, όπως είπα- να δημιουργηθεί προς τα έξω η εικόνα μιας αποφασιστικής και γόνιμης Κυβέρνησης; Πότε θεωρείτε ότι πρέπει να γίνει;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κύριε Κορμικιάρη, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι αυτά τα 2,5 χρόνια που κυβερνά η Ν.Δ., πιο αποφασιστική, πιο αταλάντευτη στην πολιτική της είναι αυτή την περίοδο…

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ενίσταμαι κ. Σιούφα*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Παρακαλώ

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μπορώ να κάνω την ερώτηση…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Να ολοκληρώσω, αν θέλετε…

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Παρακαλώ*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Άλλωστε αυτή την περίοδο, η αποφασιστικότητα αυτή της Κυβερνήσεως δεν ήταν απλώς γιατί το …αποφάσισε να είναι αποφασισμένη. Ήταν γιατί τα μέτρα τα οποία έπαιρνε, τα μέτρα τα οποία πήρε, ήταν απόλυτα πεπεισμένη η ίδια ότι είναι μέτρα για το καλό του ελληνικού λαού.

Τώρα, όσον αφορά το θέμα πως συγκροτείται μια Κυβέρνηση –η κάθε Κυβέρνηση- και ποια στελέχη περιλαμβάνει ή όχι, αυτό είναι θέμα που, όπως γνωρίζετε, ανήκει αποκλειστικά στον ίδιο τον Πρωθυπουργό. Επί του θέματος…

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Εγώ ζητώ τη δική σας άποψη. Αν έχετε τη γνώμη ότι αυτά τα στελέχη πρέπει να επιστρέψουν στην Κυβέρνηση. Τη δική σας άποψη θέλω.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η δική μου άποψη είναι η εξής. Πρόκειται για ικανότατους και καταξιωμένους πολιτικούς οι οποίοι μπορούν να προσφέρουν εξίσου πολλά και μέσα και έξω από την Κυβέρνηση. Διότι δεν είναι η καρέκλα η θώκος εκείνη που να καταξιώνει έναν πολιτικό και ούτε μπορεί να είναι κανείς μόνιμος Υπουργός για να προσφέρει στην παράταξη.

Και απλός βουλευτής προσφέρει εξίσου σημαντικό έργο.

Επαναλαμβάνω! Για μένα, κατά τη δική μου άποψη, μπορούν να προσφέρουν, και από μέσα και έξω από την Κυβέρνηση, σημαντικές υπηρεσίες και στη Ν.Δ. και στον τόπο, αλλά το θέμα της αποφάσεως της συμμετοχής τους ή όχι στην Κυβέρνηση είναι θέμα αποκλειστικής αρμοδιότητας του Πρωθυπουργού.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Στην ένστασή μου, τώρα κ. Σιούφα. Μου επιτρέπετε.*

Μιλήσατε προηγουμένως για αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης όταν είναι γνωστό πως φιλικά προσκείμενες εφημερίδες, ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ», η «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ», εδώ και δύο χρόνια, σχολιάζουν συνεχώς την αναποφασιστικότητα της Κυβέρνησης.

Ομολογουμένως, μετά από δύο χρόνια, η Κυβέρνηση δείχνει ότι έχει μια αποφασιστικότητα.

Πολλοί, όμως, λένε ότι αυτή η αποφασιστικότητα την έδειξε κάπως καθυστερημένα. Εσείς τι λέτε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Να μου επιτρέψετε να έχω διαφορετική άποψη. Ο φιλικά προσκείμενος προς τη Ν.Δ. τύπος έχει και αυτός το μεγαλείο του. Ότι μπορεί να «κριτικάρει» και την Κυβέρνηση την οποία υποστηρίζει. Σε μια πραγματική Δημοκρατία αυτό πρέπει να συμβαίνει. Αυτό είναι το πρώτο.

ΔΕΥΤΕΡΟ: Ο Τύπος είναι η Τέταρτη Εξουσία. Επισημαίνει λάθη και παραλείψεις αλλά και προειδοποιεί για να αποφευχθούν, ενδεχομένως ανάλογα σφάλματα στο μέλλον.

Στην πολιτική, κ. Κορμικιάρη, θα γνωρίζετε, δεν αρκεί απλά και μόνον να πάρεις μια σωστή απόφαση. Είναι και ο χρόνος που θα την πάρεις.

Ήταν συσσωρευμένα και μεγάλα τα προβλήματα μέχρι σήμερα. Αν υπήρξε ή όχι μια καθυστέρηση, αυτό θα το δούμε στο μέλλον και όχι σήμερα. Δεν μπορούμε τώρα να το κριτικάρουμε. Εκείνο, όμως που έχει τη μεγαλύτερη σημασία είναι η απόφαση της Κυβερνήσεως να εκκαθαρίσει τις εκκρεμότητες του χθες, μέχρι το τέλος του έτους, ώστε από κει και πέρα να επιδοθεί με μεγαλύτερη προσπάθεια και πιο συντονισμένες τις δυνάμεις της στο δημιουργικό και αναγεννητικό έργο που περιμένει μέχρι σήμερα ο ελληνικός λαός.

Διότι μην ξεχνάμε, ασχολούμαστε για να καλύψουμε τα λάθη και τις παραλείψεις του παρελθόντος. Δεν θα αναφερθώ στο τι παραλάβαμε. Η ουσία, όμως, του πράγματος είναι μία.

Ότι σήμερα έχουμε υποχρεώσεις από το χθες και ταυτόχρονα έχουμε και ευθύνες για το μέλλον, έχουμε ευθύνες για την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση.

Και όλα αυτά, θα πρέπει να τα δει κανείς μαζί με τους κινδύνους αλλά και με όλα εκείνα τα δυσμενή περιστατικά που μεσολάβησαν ενώ είναι στην εξουσία η Ν.Δ. Να μην σας αναφέρω σήμερα την κατάρρευση ενός ολόκληρου κόσμου, του κομμουνιστικού κόσμου, που ανέτρεψε συσχετισμούς και ισορροπίες δυνάμεων. Να μην σας αναφέρω τη διεθνή κατάσταση που δημιουργήθηκε στην περιοχή μας. Να μην σας αναφέρω τα ζητήματα του πολέμου του κόλπου. Να μην σας πω για τα τόσα άλλα θέματα έξω από τη λογική, την πρακτική και τη δραστηριότητα της σημερινής Κυβέρνησης που αναμφίβολα δυσκόλεψαν σοβαρά το έργο της και έδωσαν προτεραιότητες σε άλλου είδους θέματα, εθνικής σημασίας θέματα και ενδεχομένως κάποια άλλα εσωτερικά να πήγαν λίγο, αργότερα εξαιτίας αυτών των λόγων. Πιστεύω, παρ' όλες τις ελλείψεις που μπορεί να είχαμε μέχρι σήμερα, όχι απλά είμαστε στη σωστή κατεύθυνση, όχι απλά η προετοιμασία που κάνουμε για την ολοκλήρωση των όσων έχουμε πει στον ελληνικό λαό –διότι ένα πρόγραμμα μιας τετραετίας δεν εφαρμόζεται ούτε τους πρώτους μήνες ούτε τον πρώτο χρόνο- γι' αυτό συ-

νολικά η Κυβέρνηση θα κριθεί στο τέλος της 4ετίας, θα κριθεί το Μάϊο του 1994 και πιστεύω ότι τότε ο ελληνικός λαός θα ενισχύσει τη Ν.Δ. και θα τη ξαναστείλει πάλι στη Βουλή με αυτοδυναμία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Αυτή όμως η εικόνα της Κυβέρνησης δημιουργεί αντιδράσεις από τον κόσμο.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κύριε Κορμικιάρη, να μου επιτρέψετε να κάνω εγώ ερωτήσεις σε σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Γιατί όχι;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Με τις ερωτήσεις σας δίνετε ουσιαστικά την αίσθηση ότι η Κυβέρνηση δεν πάει καλά. Κάνετε λάθος.

Η Κυβέρνηση πάει πάρα πολύ καλά…

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε Σιούφα δεν είμαι εγώ που δίνω αυτή την αίσθηση…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Και εκείνοι που κάνουν τη μεγαλύτερη κριτική στην Κυβέρνηση είναι άνθρωποι της Ν.Δ. Και αυτό επίσης είναι το μεγαλείο της Ν.Δ. Εμείς δεν λέμε «ναι σε όλα». Εμείς είμαστε εκείνος ο πολιτικός χώρος όπου έχει την τόλμη ακόμη και ο Νεοδημοκράτης στο καφενείο του χωριού να κάνει κριτική στην Κυβέρνηση της Ν.Δ.

Όπως έκανε και μέχρι χθες για τα θέματα των αγροτικών συντάξεων, που πήραν πράγματι με μια καθυστέρηση διότι δεν μας επέτρεπαν τα οικονομικά. Ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός που δέχθηκε την πρόταση την οποία του έκανα για αύξηση των συντάξεων των αγροτών, από τις 12.000 δρχ. στις 15.000 δρχ. από την 1η Ιανουαρίου 1993. Και θα κάνουμε ακόμα πολύ περισσότερα για το συνταξιούχο αγρότη. –Το λέω γιατί αντιλαμβάνομαι ότι θα με ρωτούσατε γι' αυτό, στη συνέχεια.-

Η αίσθηση του ίδιου του ελληνικού λαού είναι ότι έχει Κυβέρνηση. Ο τόπος κυβερνιέται…

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πάντως αυτή την αίσθηση δεν…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: …παρ' όλα αυτά τα πράγματα τα οποία δημοσιογραφικά…

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Οι δικές σας εφημερίδες τα λένε!*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ποιες εφημερίδες;

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ», η «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ»…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ» λέει ότι δεν κυβερνά η Ν.Δ.: Κάνει κριτική σε ορισμένες επιλογές της Ν.Δ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Λέει ότι η Κυβέρνηση της Ν.Δ. με την πορεία την οποία ακολουθεί δεν πρέπει να βλέπει με καλό μάτι τις επιλογές. Και λέει ακόμη –αυτό είναι γνωστό, και σε σας- ότι η Κυβέρνηση αναδιπλώνεται.*

Τέλος πάντων δώσατε απαντήσεις σ' αυτά τα ερωτήματα.

Κύριε Υπουργέ, εκείνο που ήθελα να σας ρωτήσω είναι τα εξής: Φημολογείται, και όχι μόνον –βέβαια διαψεύσθηκε από τον Πρωθυπουργό στη ΔΕΘ αλλά υπάρχει ως άποψη η οποία από ορισμένους κύκλους προωθείται- το ενδεχόμενο να ισχύσει η λίστα στις επόμενες εκλογές. Την προσωπική σας άποψη θα ήθελα κύριε Σιούφα: Σταυρός ή Λίστα στις επόμενες εκλογές; Όποτε κι αν γίνουν…

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Για μένα, σταυρός. Χωρίς περιστροφές. Το είπε, άλλωστε, και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μάλιστα. Σε περίπτωση, όμως, που αυτό δεν γίνει, μπορείτε να μου πείτε αν θα αντιδράσετε και πώς; Είναι, βέβαια, υποθετικό το ερώτημα. Αλλά επαναλαμβάνω είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Νομίζω ότι η απάντησή μου σας τα λέει όλα. Και σε σας και στους ακροατές μας. Αλλά εξίσου κατηγορηματική –αν δεν κάνω λάθος- ήταν και η τοποθέτηση την οποία έκανε ο Πρωθυπουργός για το ίδιο θέμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Αγαπητοί ακροατές του «Ράδιο Καρδίτσα, FM 96", ακούτε μια ενδιαφέρουσα –ελπίζουμε- συνέντευξη με τον Υφυπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων το Δημήτρη Σιούφα. Είναι αλήθεια ότι ο Δημήτρης Σιούφας απαντά σ' όλα τα ερωτήματα τα οποία του θέτουμε και είναι κρυστάλλινος όπως πάντα.*

Θα ήθελα να μου δώσετε κ. Υπουργέ, μονολεκτικούς χαρακτηρισμούς για τα εξής πρόσωπα:

Κωνσταντίνος Μητσοτάκης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είναι ο Πρωθυπουργός της Χώρας που σηκώνει βαρύ φορτίο από το χθες, αλλά νομίζω, οικοδομεί και με σιγουριά το αύριο του ελληνικού λαού.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ανδρέας Παπανδρέου. Μονολεκτικώς αν έχετε την καλοσύνη.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είναι ο ηγέτης ο οποίος πίστευα ότι όσο βρισκόταν στην Κυβέρνηση θα είχε μάθει πολλά και στην αντιπολίτευση, μετά την κυβερνητική του θητεία, θα είχε μάθει περισσότερα. Δεν βλέπω να έγινε ούτε το ένα, ούτε το άλλο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κώστας Σημίτης.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πρόκειται για διακεκριμένη μορφή στον πολιτικό κόσμο και στο χώρο του ΠΑΣΟΚ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Αντώνης Σαμαράς.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είναι από τους νέους πολιτικούς της Ν.Δ. με πολλές ελπίδες και για τον ίδιο, αλλά και για την πολιτική ζωή του τόπου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μιλτιάδης Έβερτ.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο φίλος μου, του οποίου υπήρξα και είμαι συνεργάτης, είναι πολιτική προσωπικότητα μεγάλου διαμετρήματος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Θεόδωρος Αναγνωστόπουλος.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θεόδωρος Αναγνωστόπουλος. Έλεγα, χθες βράδυ στους Σοφάδες, ότι δύο Καρδιτσιώτες πολιτικοί χειρίζονται, αυτή την ώρα, δύο από τα δυσκολότερα θέματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία:

Τη Δημόσια Τάξη από τη μια μεριά και την ευνομία και από την άλλη την κοινωνική ασφάλιση. Και είπα επίσης ότι και στα δύο θέματα –χωρίς να το θεωρήσετε εγωιστικό το δεύτερο- η Καρδίτσα με τους εκπροσώπους της στο Κοινοβούλιο, τα καταφέρνει καλά.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μπάκουλης. Ο πρόεδρος της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν έχω να πω τίποτε.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κολλάς.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν έχω να πω τίποτε.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε Υπουργέ, πως βλέπετε τη φιλοδοξία του Αντώνη Σαμαρά να ηγηθεί της Ν.Δ. και την ίδια φιλοδοξία του Μιλτιάδη Έβερτ να ηγηθεί του ίδιου χώρου;*

Ποιον από τους δύο θεωρείτε πιο έτοιμο πιο ώριμο να παίξει έναν τέτοιο ρόλο, εάν και όταν οι προϋποθέσεις και οι συνθήκες δημιουργηθούν;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όταν μπαίνει κάποιος στη Σχολή Ευελπίδων, οι σκέψεις του είναι ότι κάποια στιγμή θα πρέπει να γίνει αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων. Το ότι έχουμε στελέχη που φιλοδοξούν, όταν θα έρθει η ώρα, να ηγηθούν της παρατάξεως και του χώρου, αυτό, νομίζω, ότι είναι και ευχάριστο –γιατί οι φιλοδοξίες που έχουν τα στελέχη της Ν.Δ. βρίσκονται και μέσα στο πλαίσιο προσαρμογής αλλά -και ταυτόχρονα- πιστεύω ότι η πορεία θα δείξει αν οι φιλοδοξίες αυτές και η προετοιμασία την οποία έχουν είναι εκείνη η οποία θα τους καταξιώσει, όταν θα έρθει αυτή η στιγμή στην αντίστοιχη θέση, στη θέση για την οποία αναφερθήκατε.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Δεν μου απαντήσατε όμως, κ. Σιούφα και το σημειώνω. Είναι η μόνη ερώτηση που δεν μου απαντήσατε. Ρώτησα ποιον από τους δύο εσείς θεωρείτε πιο έτοιμο πιο ώριμο να παίξει αυτό το ρόλο.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έχω την εντύπωση ότι η ερώτηση, εάν είχε απάντηση δεν θα ήταν ούτε η ερώτηση ενδεδειγμένη άλλ' ούτε και η απάντηση η οφειλόμενη.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Καλώς! Δεν επιμένω.*

Να πούμε ότι έρχονται συνεχώς τηλεφωνήματα από τους ακροατές. Περιστρέφονται τα ερωτήματα αυτά σε θέματα γύρω από το Ασφαλιστικό.

Ένα ερώτημα που έχω μπροστά μου είναι αν οι ιερείς μετά από 35 χρόνια υπηρεσίας μπορούν να πάρουν σύνταξη, ανεξαρτήτως ηλικίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Χαίρομαι γιατί θέτετε το θέμα των κληρικών της Χώρας. Θα γνωρίζετε ότι αυτό το Ασφαλιστικό Νομοσχέδιο που έλυσε ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που είχε ο κλήρος στη πατρίδα μας, που, ενώ μισθοδοτείται από το Δημόσιο δεν έπαιρνε τη σύνταξη από το Δημόσιο όπως οι δημόσιοι υπάλληλοι. Μαζί με το συνάδελφό μου, Στέφανο Μάνο, κάναμε μια βαθιά τομή. Και στο εξής οι κληρικοί θα συνταξιοδοτούνται και αυτοί, όπως και όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι από το Ελληνικό Δημόσιο.

Θα γνωρίζετε επίσης ότι οι κληρικοί παίρνουν σύνταξη μετά το 70ο έτος της ηλικίας τους και αυτό δεν έχει αλλάξει. Άλλωστε οφείλουμε να ενισχύσουμε σ' αυτές τις δύσκολες μέρες που περνάει ολόκληρη η ανθρωπότητα δύο τομείς στην πατρίδα μας:

Την Παιδεία γιατί μόνο με Παιδεία και γνώση ένας λαός μπορεί να πάει μπροστά και πολύ περισσότερο η χώρας μας η οποία, αν στο διάβα της ιστορίας της διακρίθηκε, διακρίθηκε για το πνεύμα, και το πνεύμα καλλιεργείται με την Παιδεία.

Και από την άλλη μεριά είναι ο Ορθόδοξος Κλήρος που πρέπει

να τον ενισχύσουμε για να διαδραματίσει τη σημαντική αποστολή του.

Και αυτό κάνει σήμερα και η Κυβέρνηση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: *Κυρίες, κύριοι, αγαπητοί ακροατές του «Ράδιο Καρδίτσα» ο Ουίλσον Τσόρτσιλ έλεγε ότι ο πολιτικός πρέπει να εκτιμάται για την καθαρότητα και τη σαφήνεια του πολιτικού λόγου του.*

Ακούσατε το Δημήτρη Σιούφα. Υπήρξε αλήθεια, άμεσος και σαφής στις τοποθετήσεις του. Δεν μας κούρασε δημοσιογραφικά, γιατί δεν προσπάθησε να κρυφτεί και να ξεφύγει από τα ζητήματα που συνήθως ενοχλούν τους πολιτικούς.

Ασφαλώς, η τελική κρίση ανήκει σε σας, αγαπητοί ακροατές. Γειά σας και καλό σας μεσημέρι.

Η Ασφαλιστική Μεταρρύθμιση είναι ήδη πραγματικότητα

Βιώσιμο και κοινωνικά δίκαιο το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης

του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στην εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Λάρισας

---

25 Σεπτεμβρίου 1992

Το 1993 θα είναι ο τελευταίος χρόνος που θα παρουσιάσει το Ι.Κ.Α. ένα μικρό έλλειμμα ύστερα από δέκα χρόνια πορείας στην χρεοκοπία, τον συνεχή δανεισμό και τα ελλείμματα. Από το 1994 και μετά το Ι.Κ.Α. γίνεται σταδιακά ένας οικονομικά ισχυρός οργανισμός.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε Υπουργέ, επιτέλους καταρτίσατε, επιτέλους δώσατε στη δημοσιότητα, επιτέλους φέρατε στη Βουλή το από πολλών μηνών αναμενόμενο νομοσχέδιο για την κοινωνική ασφάλιση, το ασφαλιστικό νομοσχέδιο, που ήδη έγινε νόμος του Κράτους.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Γιατί, τρεις φορές "επιτέλους";

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Γιατί, διεθνείς οργανισμοί, επιτροπές ειδικών και δημοσιογραφικές έρευνες συνεχώς έκρουαν τον κώδωνα του κινδύνου, που απειλούσε το ελληνικό κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα και έκαναν σκληρές προτάσεις για την αντιμετώπιση του τραγικού αυτού αδιεξόδου. Ακόμη και ο αρμόδιος υπουργός της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Παν. Ρουμελιώτης, είχε χαρακτηρίσει στο διευθυντή του «Οικονομικού Ταχυδρόμου» κ. Γιάννη Μαρίνο το κοινωνικοασφαλιστικό πρόβλημα ως «πυρηνική βόμβα έτοιμη να εκραγεί»!*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η Κυβέρνηση, ο πρωθυπουργός κ. Κων. Μητσοτάκης ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Στέφανος Μάνος και ο ίδιος είχαμε υποσχεθεί από την αρχή ότι πριν από την κατάρτιση του σχετικού νομοσχεδίου θα διεξαγόταν ένας κοινωνικός και πολιτικός διάλογος, του οποίου τα αποτελέσματα θα αποτυπώνονταν σ' ένα νομοθέτημα που θα έθετε τις βάσεις για ένα δίκαιο και βιώσιμο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα με προοπτική τουλάχιστον 20 ετών. Πράγματι, με κοινές αποφάσεις των υπουργών Εθνικής Οι-

κονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (υπ' αριθμ. Οικ. 3117/13.6.1991. οικ. 3118/13.6.1991 και οικ. 4029/6.8.1991) συγκροτήθηκε η υπό τον καθηγητή του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου Ροσέτο Φακιολά, Επιστημονική Επιτροπή για την αναμόρφωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία υπέβαλε το σχετικό Πόρισμά της τον περασμένο Μάϊο. Δηλαδή επί ένα περίπου χρόνο το πρόβλημα αυτό το μελετούσε η Επιτροπή αυτή, η οποία δεν ήταν Κυβερνητική, η οποία ήταν ακηδεμόνευτη, η οποία αποτελούνταν από ειδικούς και γνώστες του θέματος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πολλοί υποστηρίζουν ότι ο κοινωνικός διάλογος δεν είχε αποτελέσματα.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Και όμως. Ο κοινωνικός διάλογος (επιστημονικές και συνδικαλιστικές επιτροπές) είχε σημαντικά αποτελέσματα. Και θα ήταν σημαντικότερα, σημαντικότατα, αν συνεχιζόταν μέχρι τέλους. Διότι, σας διαβεβαιώνω ότι πολλές ρυθμίσεις, που περιέχει ο νόμος για την αναμόρφωση της κοινωνικής ασφάλισης, στηρίζονται στις προτάσεις και της Επιτροπής για την Κοινωνική Ασφάλιση του ΠΑΣΟΚ υπό τον Στέφανο Τζουμάκα, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και του Καθηγητού Φακιολά. Σας αναφέρω ενδεικτικά μερικές ρυθμίσεις του νέου νόμου με τις οποίες υιοθετούνται αντίστοιχες της Επιτροπής Τζουμάκα:

- Ενιαιοποίηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης
- Όρια ηλικίας στα 65-60
- Αναλογικός τρόπος υπολογισμού της σύνταξης
- Βαθμός αναπλήρωσης εισοδήματος με την κύρια κι επικουρική σύνταξη
- Ελάχιστος χρόνος σύνταξης
- Προνοιακή πολιτική από τον Κρατικό Προϋπολογισμό
- Εισφορές σ' όλες τις αποδοχές για το νέο σύστημα
- Κατάργηση κάθε μορφής επιδότησης σε επιχειρήσεις με επιβάρυνση της κοινωνικής ασφάλισης
- Δημόσιος και υποχρεωτικός χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης
- Αρχή ανταποδοτικότητας για το νέο σύστημα
- Ίδια απόδοση για ίδιες εισφορές στο νέο σύστημα

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Αν κατάλαβα καλά, πολλές από τις ρυθμίσεις αυτές είναι εκείνες που έχουν προκαλέσει τις αντιδράσεις των "ρετιρέ", όπως είχε αποκαλέσει ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Παπανδρέου όταν ήταν πρωθυπουργός!*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ακριβώς. Γιατί, με τον νέο νόμο για την αναμόρ-

φωση της κοινωνικής ασφάλισης οικοδομείται ένα υγιές κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα, σταματάει να έχει ανασφάλεια ο Έλληνας ασφαλισμένος, αποκαθίσταται ο ρόλος της κοινωνικής ασφάλισης ως κοινωνικού αγαθού κατοχυρωμένου από το σύνταγμα κι όχι ως "μέσου πλουτισμού", όπως εύστοχα επισημαίνει ο κ. Τζουμάκας, αντιμετωπίζει, συνεπώς, την κοινωνική αδικία που είναι διάχυτη στο ασφαλιστικό σύστημα, εδραιώνεται η αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης που είχε κλονισθεί με το υπάρχον ασφαλιστικό σύστημα, και με ήπιες διατάξεις κι αρχές αντιμετωπίζονται εκείνοι που είναι ασφαλισμένοι μέχρι το 1992. Με το νόμο, λοιπόν, καθιερώνεται ένα νέο σύγχρονο, υγιές, βιώσιμο και κοινωνικά δίκαιο ασφαλιστικό σύστημα για όσους θα ασφαλισθούν για πρώτη φορά από την 1η Ιανουαρίου 1993.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Γιατί είναι δίκαιο και βιώσιμο;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το νέο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που θεσπίζεται είναι δίκαιο διότι καθιερώνει ίδιες αρχές για όλους τους ασφαλιζομένους. Οι βασικές αρχές του είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για τη στήριξη και δημιουργία ενός βιώσιμου κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Αρχές όπως της ανταποδοτικότητας, των ίδιων εισφορών από όλους, της ίδιας απόδοσης για τις ίδιες εισφορές είναι εκ των ων ουκ άνευ για ένα δίκαιο, υγιές και βιώσιμο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Με τον ασφαλιστικό νόμο εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις να παίρνουν τις ανάλογες παροχές από το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα εκείνοι που πλήρωναν και πληρώνουν περισσότερα και έπαιρναν και εξακολουθούν να παίρνουν λιγότερα, γιατί ανήκουν και ανήκαν σε ομάδες εργαζομένων που διαθέτουν μικρή πίεση και γιατί ελάχιστα ενδιαφέρθηκε γι' αυτούς και τα ταμεία τους το συνδικαλιστικό κίνημα!

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ωστόσο, ο νέος αυτός ασφαλιστικός νόμος έχει καταγγελθεί από τη μία μεριά ως εισπρακτικός κι από την άλλη ως ανίκανος να αναχαιτίσει τον κατήφορο και να καταστήσει βιώσιμο το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι είναι και εισπρακτικός. Δηλαδή, τι πρότειναν από ήπιος να γίνει πιο σκληρός, με σκληρότερο το περιεχόμενο; Μα, όπως ήδη σας είπα, οι περισσότερες από τις ρυθμίσεις και αρχές που θεσπίζονται για το νέο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα έχουν προταθεί από εκείνους ή από τον κομματικό χώρο εκείνων που ...αντιδρούσαν! Κι όμως η κοινωνική ασφάλιση ανακτά ύστερα από περίπου δέκα χρόνια τη χαμένη της ασφάλεια και υγεία. Ας πάρουμε για παράδειγμα το Ι.Κ.Α. Είναι εκπληκτική η διαπίστωση ότι το Ι.Κ.Α εξυγιαίνεται από τη Νέα Δημοκρατία ύστερα ακριβώς από δέκα χρόνια κατά τη διάρκεια των οποίων τα ελλείμματα και τα δάνεια αυξάνονταν με ιλιγγιώδεις ρυθμούς. Τα χρέη του Ι.Κ.Α. ήταν μηδέν το 1980 και

μόνο 3,5 δισ. δραχμών το 1981 κι ανήλθαν στα 433,5 δισ. δραχμές το 1989. Οι δανειακές ανάγκες του Ι.Κ.Α. και τα ελλείμματα άρχισαν να αυξάνουν μετά το 1983 με ποσά που κυμαίνονται μεταξύ 8,2 δισ. δραχμών και 92 δισ. δραχμών το χρόνο. Ύστερα από δέκα χρόνια, το 1993, θα είναι το τελευταίο έτος που θα παρουσιάσει, με το νέο σύστημα, έλλειμμα και μάλιστα πολύ μικρό (5 περίπου δισ. δραχμών). Διότι μετά το 1993 το Ι.Κ.Α., με κοινωνικούς πόρους σταθερά τους σημερινούς (182 δισ. δραχμών το χρόνο) θα παρουσιάζει θετικά αποτελέσματα τα οποία υπολογίζονται σε 14 δισ. δραχμές για το 1994, σε 49 δισ. δραχμές για το 1995, σε 76 δισ. δραχμές για το 1996, σε 89 δισ. δραχμές για το 1997. Αντίθετα, αν δεν γινόταν η παρέμβαση αυτή τα ελλείμματα του Ι.Κ.Α. θα αυξάνονταν και θα πληθύνονταν χρόνο με χρόνο, αφού το 1993 θα ανέρχονταν σε 96 δισ. δραχμές, το 1994 σε 113 δισ. δραχμές, το 1995 σε 114 δισ. δραχμές, το 1996 σε 121 δισ. δραχμές, το 1997 σε 134 δισ. δραχμές.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Υπάρχει κ. Υπουργέ, πρόβλημα άνισης χρηματοδότησης της κοινωνικής ασφάλισης;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η άνιση, αντικοινωνική και αντιορθολογική χρηματοδότηση είναι σίγουρα το σοβαρότερο διαρθρωτικό πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης. Για παράδειγμα, η συμμετοχή της κρατικής επιχορήγησης στο Ι.Κ.Α. αντιστοιχεί σε ασφάλιστρο 8%, ενώ η επιχορήγηση των εργοδοτών (κυρίως του ελληνικού λαού, μια και είναι κυρίως ΔΕΚΟ, δηλαδή δημόσιες επιχειρήσεις) στα ειδικά ταμεία αντιστοιχεί σε ασφάλιστρο 15-30%. Επίσης, είναι ανομοιόμορφη και η σχέση εργατικής και εργοδοτικής εισφοράς αναφορικά προς το Ι.Κ.Α. και τα άλλα Ταμεία που ασφαλίζουν μισθωτούς υψηλής σχετικά εισοδηματικής στάθμης. Έτσι, ενώ η σχέση αυτή για την κύρια σύνταξη στο Ι.Κ.Α. είναι 1 προς 2, σε ορισμένα ταμεία (ιδιαίτερα πριν από την ισχύ του Νόμου 1902/90), είναι 1 προς 8 και μεγαλύτερη!! Που είναι, λοιπόν, η αρχή που προτείνει η Επιτροπή Τζουμάκα για ίδια απόδοση, για ίδιες εισφορές και για εισφορές σ' όλες τις αποδοχές; Η Κυβέρνηση, στην προσπάθειά της να απαλλάξει το Ι.Κ.Α. από τα δάνεια του παρελθόντος, ρύθμισε, παρά τα δύσκολα δημοσιονομικά προβλήματα, το 1991 ποσό 181,4 δισ. δραχμών και το 1992 άλλα 240,8 δισ. δραχμές, πέραν των ετήσιων επιχορηγήσεων για την αντιμετώπιση των τρεχουσών αναγκών. Ωστόσο, το υπόλοιπο του χρέους του Ι.Κ.Α. ανέρχεται σε 455 δισ. δραχμές στο οποίο πρέπει να προστεθεί και το ποσό των 300 δισ. δραχμών από τον εσωτερικό δανεισμό που έκανε το ίδρυμα από το ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και τον κλάδο ασθένειας και οι τοκοχρεολυτικές υποχρεώσεις για το 1992 ποσού 218 δισ. δραχμών, ποσό που είναι αδύνατο να καταβληθεί. Ανάλογες ρυθμίσεις χρεών έγιναν για το ΝΑΤ κι άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς ύψους 99 δισ. δραχμών το 1991 και 62,6 δισ. δραχμών το 1992.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κανείς δεν αμφιβάλλει ότι το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της χώρας μας βρίσκεται σε αδιέξοδο. Και, συνεπώς, απαιτούνται θυσίες για την αντιμετώπισή του. Οι θυσίες όμως αυτές επιμερίζονται κατά δίκαιο τρόπο;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι αντιδράσεις και, μόνο αυτές των εργαζομένων κυρίως στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπου εκεί απαντώνται προκλητικά ασφαλιστικά προνόμια, καταδεικνύουν ότι πράγματι οι θυσίες επιμερίζονται, κατά το δυνατόν, ορθώς και δικαίως. Διότι, με τις ρυθμίσεις του ασφαλιστικού νόμου κυρίως εκείνες που αφορούν τους νεοασφαλιζόμενους, ακριβώς τις αδικίες που υπάρχουν σήμερα αντιμετωπίζει. Θα σας αναφέρω κι άλλα συγκριτικά παραδείγματα. Δηλαδή, ενώ από τα σχετικά στοιχεία προκύπτει ότι τα όρια συνταξιοδότησης των **κοινών** ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. είναι σχεδόν εναρμονισμένα με τα όρια ηλικίας που ισχύουν στις άλλες χώρες της ΕΟΚ, τα όρια για συνταξιοδότηση στον Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα ήσαν πολύ μειωμένα. **Άλλοι παίρνουν σύνταξη στα 35 χρόνια τους και άλλοι με τριάντα πέντε χρόνια δουλειάς.** Κι αυτό είναι μία κοινωνική αδικία.

Επίσης στο Ι.Κ.Α. το ποσοστό αναπλήρωσης εισοδήματος από την κύρια σύνταξη κυμαίνεται μεταξύ 70-80%, για τις άλλες ομάδες εργαζομένων που συνταξιοδοτούνται από τα ειδικά ταμεία (υπάλληλοι ΔΕΚΟ, Τραπεζών κ.λπ.) το ποσοστό αυτό υπερβαίνει σημαντικά το 100%, ενώ υπάρχουν και ομάδες εργαζομένων που λόγω πολλαπλής ασφάλισης, έχουν ποσά συντάξεων που φθάνουν το 200% ή και επιπλέον των εν ενεργεία αποδοχών! Χαρακτηριστική είναι η διαπίστωση της υπό τον κ. Τζουμάκα Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ.

Σας διαβάζω από το πόρισμα Τζουμάκα τα εξής: «Η εργασιακή σύνταξη, αναφέρει το Προσχέδιο θέσεων του ΠΑΣΟΚ για την Κοινωνική Πολιτική, δεν θα είναι μέσο πλουτισμού, θα φθάσει στο 100% των αποδοχών κατά το χρόνο εργασίας και θα εκλείψουν φαινόμενα, όπου σήμερα υπάρχουν συντάξεις που φθάνουν το 136% των αποδοχών του χρόνου εργασίας από τη μία κι από την άλλη υπάρχουν συντάξεις φτώχιας. Χαρακτηριστικό δείγμα άδικων και αντικοινωνικών εξελίξεων: το προηγούμενο οικονομικό έτος η Εθνική Τράπεζα είχε κέρδη 19 δισ. δραχμών. Διέθεσε 8,5 δισ.! (το θαυμαστικό είναι της Επιτροπής!) για τα ταμεία των εργαζόμενων». Πως όμως θα εκλείψουν τα φαινόμενα αυτά. Μόνο με τις αρχές ενός δίκαιου και σωστού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιο είναι, με λίγα λόγια, κύριε υπουργέ, το περιεχόμενο και η φιλοσοφία του νέου νόμου;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η Κυβέρνηση, ολοκληρώνοντας, όπως είχε συμφωνηθεί, την παρέμβαση στο ασφαλιστικό σύστημα, η οποία έγινε με το Νόμο 1902/90, με τον νέο νόμο θεσπίζει μία σειρά ρυθμίσεων με τις οποίες επιχειρείται μία πράγματι τολμηρή μεταρρύθμιση στην κοινω-

νική ασφάλιση. Με τις ρυθμίσεις αυτές:

Οι νεοασφαλιζόμενοι από 1.1.93, θα έχουν από εδώ και στο εξής ένα εντελώς νέο ασφαλιστικό σύστημα. Οικονομικά βιώσιμο, αντίστοιχο με αυτό των Ευρωπαίων εργαζομένων, και κοινωνικά δίκαιο. Θα ισχύουν κοινές αρχές για όλους, ανεξάρτητα από φορέα ασφάλισης, χωρίς να δημιουργούνται νέες προνομιούχες ομάδες.

Επιπλέον, ο νέος νόμος εξασφαλίζει το κοινωνικό ρόλο του Κράτους στο ασφαλιστικό σύστημα. Με τον νέο θεσμό της "τριμερούς χρηματοδότησης" το Κράτος για πρώτη φορά αναλαμβάνει το 1/3 του κόστους της κοινωνικής ασφάλισης.

Για τους ήδη ασφαλισμένους η προσαρμογή στο νέο σύστημα είναι σταδιακή και ήπια. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, τα όρια ηλικίας, η τριακονταπενταετία, τα τριακοστά πέμπτα για τον υπολογισμό της συντάξεως, η έξοδος χωρίς όριο ηλικίας κ.λπ., μένουν ουσιαστικά αμετάβλητα μέχρι και το 1997, ενώ μετά επηρεάζονται αργά και σταδιακά.

Το κόστος για την εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος μοιράζεται δίκαια σε όλους. Το μεγαλύτερο βάρος αναλαμβάνει το Κράτος, ακολουθούν οι εργοδότες και οι ομάδες με τα υψηλά ασφαλιστικά προνόμια. Και το μικρότερο, ο απλός εργαζόμενος και ο συνταξιούχος και καθόλου οι συνταξιούχοι με συντάξεις κάτω των 100.000 δρχ.

Είναι ενδεικτικό ότι, πέρα από την τριμερή χρηματοδότηση, το Κράτος θα συνεισφέρει καθ' όλη την μεταβατική περίοδο με την επιχορήγηση ελλειμμάτων τόσο για τις συντάξεις όσο και για την υγεία. Καλύπτοντας έτσι τις σημερινές αδυναμίες των ασφαλιστικών φορέων.

Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση που φέρνει η Κυβέρνηση εξασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος τουλάχιστον για τα επόμενα 20 χρόνια. Παρέχει ασφάλεια και σιγουριά στον πολίτη. Και το κυριότερο η μετάβαση στο νέο ασφαλιστικό σύστημα γίνεται με τρόπο ήπιο και κοινωνικά δίκαιο.

Τέλος οι ρυθμίσεις εξασφαλίζουν την προοπτική για ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών στον ασφαλισμένο. Στα προσεχή χρόνια με την εξυγίανση που θα πραγματοποιηθεί, θα υπάρξουν δυνατότητες οι ασφαλισμένοι να έχουν περαιτέρω βελτιωμένες παροχές σε όλα τα επίπεδα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιοι νέοι θεσμοί εισάγονται στην Κοινωνική Ασφάλιση με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θα σας τους αναφέρω για να γίνουν ευρύτερα γνωστοί: Το μέρος άλλωστε αυτό του νόμου είναι από τα σημαντικότερα. Οι θεσμοί αυτοί είναι:

- Ιδρύεται Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας το οποίο προεδρεύεται από τον Διοικητή της Τραπέζης της Ελλάδος. Σ' αυτό

συμμετέχουν, η Γ.Σ.Ε.Ε., η ΑΔΕΔΥ, η ΕΕΣΕ, η ΓΣΕΒΕ, ο ΣΕΒ, η ΣΥΔΑΣΕ, η ΓΕΣΑΣΕ, η Ένωση Επιμελητηρίων και εκπρόσωποι των Πανελληνίων Οργανώσεων Επιστημόνων.

- Ο Κοινωνικός Προϋπολογισμός κατατίθεται για πρώτη φορά από το 1993 στη Βουλή.
- Θα γίνονται κάθε 5 χρόνια αναλογιστικές μελέτες για τα οικονομικά των Ασφαλιστικών Οργανισμών, οι οποίες και θα κατατίθενται στη Βουλή.
- Όσα Δ.Σ. δεν καταθέτουν έγκαιρα, τους προϋπολογισμούς και τους απολογισμούς-ισολογισμούς θα λήγει η θητεία τους και δεν θα μπορεί να ανανεωθεί.
- Όλοι οι φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης θα ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ακόμη όλους τους φορείς θα ελέγχουν ορκωτοί λογιστές και οι εκθέσεις τους θα κατατίθενται στη Βουλή.
- Όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς θα εισπράττουν τις απαιτήσεις τους σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.
- Σε όλους τους ασφαλιστικούς φορείς θα μπορούν να δημιουργηθούν υπηρεσίες εντελλομένων εξόδων για να ελέγχονται αποτελεσματικά οι δαπάνες τους.
- Εφεξής ο Υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα συνυπογράφει όλες τις κανονιστικές πράξεις που αφορούν ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που υπάγονται στην αρμοδιότητα άλλων Υπουργείων, ώστε να εξασφαλίζεται το ενιαίο της Κοινωνικής Πολιτικής.
- Τα Κεφάλαια Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών δεν συμπεριλαμβάνονται στις ρυθμίσεις του νέου νόμου. Εξακολουθούν να λειτουργούν με την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, για το σκοπό που συνεστήθησαν.
- Δημιουργείται ο Λογαριασμός Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης για να καλύπτει ελλείμματα, μέχρι να ισορροπήσει το όλο σύστημα.
- Χτυπιέται αποτελεσματικά η εισφοροδιαφυγή με την καθιέρωση να προσκομίζουν οι ασφαλισμένοι βεβαίωση εξοφλήσεως των ασφαλιστικών υποχρεώσεών τους για να μπορούν να θεωρήσουν τα φορολογικά βιβλία και στοιχεία τους. Πρόσφατα θεσπίστηκε διάταξη με την οποία οι ασφαλισμένοι του Ταμείου Συντάξεως Αυτοκινητιστών, κάθε χρόνο για να περάσουν τα αυτοκίνητά τους από τα ΚΤΕΟ, πρέπει να προσκομίζουν βεβαίωση ότι εξόφλησαν τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις τους.
- Δημιουργείται Εθνικό Μητρώο Ασφαλισμένων και Συνταξιούχων για πρώτη φορά και Μητρώο Ασφαλισμένων-Συνταξιούχων και Εργοδοτών σε κάθε φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.
- Δεν θα χρειάζεται εφ' εξής απόφαση του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να παίρνουν οι συνταξιούχοι το Δώρο Χριστουγέννων και Πάσχα.

- Για να σταματήσει η αναρχία στην πολιτική αυξήσεως των συντάξεων, θα χρειάζεται πλέον και απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων, για άσκηση ενιαίας πολιτικής.
- Όλες οι δαπάνες που επιβάλλει το Κράτος στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς για άσκηση Εθνικής, Αναπτυξιακής και Προνοιακής πολιτικής, θα ισχύουν εφ' όσον εγγράφονται οι ανάλογες πιστώσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό.
- Δημιουργείται το απαραίτητο πλαίσιο για εντάξεις, συγχωνεύσεις και ομαδοποιήσεις Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης με όλες τις εγγυήσεις.
- Σε όλους τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που είναι Ν.Π.Δ.Δ., συστήνονται υπηρεσίες Πληροφορικής, Επιθεώρησης, Ταμείου και Νομικών υποθέσεων.
- Σε κάθε Νομό, θα ορίζεται για όλους τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς Συντονιστής Διοικήσεως, και λαμβάνεται πρόνοια για συστέγαση, σε κάθε Νομό, όλων των Ασφαλιστικών Οργανισμών.
- Οι φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις για ανάληψη του ενός από τον άλλο διεκπεραιώσεως εργασιών, με εργολαβικό αντάλλαγμα.
- Καθιερώνεται ενιαίο Λογιστικό Σύστημα για όλους τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς.
- Το Κράτος θα πληρώνει εφ' εξής στο Ι.Κ.Α. τις μειώσεις εισφορών που έχει επιβάλει σ' αυτό με αναπτυξιακούς και λοιπούς Νόμους.

Το εθνικό, οικονομικό και κοινωνικό όφελος του Ασφαλιστικού Νομοσχεδίου

Αποκαλυπτική συνέντευξη του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Αύγουστος 1992

Φροντίσαμε για το μέλλον επενδύοντας λίγες θυσίες του παρόντος. Το αύριο έχει μεγαλύτερη σημασία για τη χώρα, για τους εργαζόμενους, για τους ασφαλισμένους, από το σήμερα, που θα χειροτερεύσει ακόμη περισσότερο αν κατισχύσει ο φόβος του πολιτικού κόστους. Κι αυτό θα το αντιληφθεί και θα το εκτιμήσει γρήγορα ο ελληνικός λαός.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε να αρχίσω τις ερωτήσεις μου με μία διαπίστωση που έκανα μόλις πριν από λίγο όταν έβλεπα τις περιορισμένες αντιδράσεις κυρίως των εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπου υπάρχουν και τα προκλητικότερα και περισσότερα προνόμια.*

Δηλαδή, τελικά, με το νομοσχέδιο που καταρτίσατε για την αναμόρφωση της κοινωνικής ασφάλισης, μία "συντηρητική" Κυβέρνηση, μία Κυβέρνηση ενός "συντηρητικού" κόμματος έβαλε γυαλιά σ' όλα τα αυτοαποκαλούμενα "προοδευτικά ", δημοκρατικά κόμματα. Διότι, με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου αυτού γίνεται σοβαρή προσπάθεια να σταματήσει πια η κοινωνική αδικία, όπως θάλεγε και ο κ. Τζουμάκας, η άνιση μεταχείριση των Ελλήνων και η εκμετάλλευση Ελλήνων από Έλληνες (όπως θα έλεγε ο μακαρίτης Μάρξ, αν έβλεπε αυτά που ισχύουν σήμερα στα ειδικά ταμεία), ενώ με τη στήριξη των αντιδράσεων των εχόντων τα προνόμια αυτά σύμπασα η αντιπολίτευση δείχνει να θέλει τη διαιώνιση της οφθαλμοφανούς αυτής αδικίας!

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εδώ καθίσαμε να συζητήσουμε οι δυο μας για το ασφαλιστικό σύστημα και το ασφαλιστικό νομοσχέδιο και όχι τι κάνουν οι αντιδρώντες. Σε μια δημοκρατία έχουν αυτό το δικαίωμα.

Εκεί που έχω σοβαρότατες αντιρρήσεις είναι για την κοινή ωφέλεια. Τα κοινά αγαθά δεν μπορούν να τα στερούν οι λίγοι από τους πολλούς.

Το δυστύχημα είναι ότι αυτό ενισχύεται και από τα πολιτικά κόμματα της αντιπολιτεύσεως.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Δηλαδή, ήταν αναγκαία η μεταρρύθμιση στην κοινωνική ασφάλιση. δηλαδή, πρέπει να ληφθούν σκληρότερα μέτρα όσο θα περνάει ο καιρός;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όλοι έχουν δημόσια αποδεχθεί ότι το ασφαλιστικό μας σύστημα βρίσκεται από καιρό σε αδυναμία να εκπληρώσει την αποστολή του. Κυβέρνηση, αντιπολίτευση, κοινωνικοί φορείς, επιστημονικές επιτροπές συμφωνούν ότι χρειάζεται άμεση εξυγίανση και τολμηρές τομές. Ο Έλληνας φορολογούμενος επιβαρύνεται δια του Κρατικού Προϋπολογισμού με ετήσιο έλλειμμα της κοινωνικής ασφάλισης που υπερβαίνει το ένα τρισ. δραχμές, ενώ ήδη υπάρχουν ασφαλιστικά ταμεία που δεν μπορούν να πληρώσουν τις συντάξεις (ΗΣΑΠ, ΤΑΤ, ΤΑΠ -ΟΤΕ, το ΙΚΑ, το ΝΑΤ, ΕΑΣ - ΥΓΚΤΙΛ κ.λπ.).

Όλοι επίσης γνωρίζουν ότι το ασφαλιστικό σύστημα είναι κοινωνικά άδικο. Από τη μια υπάρχουν ομάδες εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, που απολαμβάνουν σημαντικές παροχές και ασφαλιστικά προνόμια και από την άλλη υπάρχουν οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό, αλλά και στον στενά δημόσιο τομέα, που ενώ πληρώνουν συγκριτικά περισσότερα, απολαμβάνουν λιγότερα. Αρκεί να σας δώσω μια ενδεικτική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του ΙΚΑ. Είναι τραγική. Από τα στοιχεία που έχω μπροστά μου προκύπτει ότι αν δεν γίνει παρέμβαση, τα ελλείμματα του ιδρύματος αυτού θα καλπάζουν χρόνο με τον χρόνο, και ή θα χρειάζεται υπέρογκος δανεισμός ή δεν θα μπορεί να πληρώσει τις συντάξεις ενώ με τις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις αναχαιτίζονται και από το 1993 θα αρχίσουν να εμφανίζονται θετικά αποτελέσματα. Και στις δύο περιπτώσεις το Κράτος θα εξακολουθήσει να δίνει την κρατική επιχορήγηση για τα επόμενα χρόνια.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πώς όμως επιτυγχάνεται αυτό; Δηλαδή, το νομοσχέδιο αυτό είναι εισπρακτικό, όπως καταγγέλλει η αντιπολίτευση;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι έχει και εισπρακτικό χαρακτήρα. Πρέπει να βρεθούν άμεσα χρήματα για να πληρωθούν οι συντάξεις και οι λοιπές παροχές.

Η κατανομή όμως του κόστους είναι δίκαια.

Θα πληρώσει το Κράτος τα περισσότερα, ακολουθούν οι εργοδότες, γίνεται δικαιότερη κατανομή των κοινωνικών πόρων, και οι ομάδες με τα υψηλά ασφαλιστικά προνόμια. Και το μικρότερο, ο απλός εργαζόμενος και ο συνταξιούχος.

Με το νομοσχέδιο για την αναμόρφωση της κοινωνικής ασφάλισης επιχειρούνται δύο βασικές τομές στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας, οι οποίες εξασφαλίζουν την αναγκαία ισορροπία στη λειτουργία και την αναγκαία δυναμική του σε αποτελέσματα. Η πρώτη τομή αφορά τη δημιουργία ενός νέου ασφαλιστικού συστήματος για τους νεοασφαλιζόμενους με τη θέσπιση γενικών αρχών καθολικής εφαρμογής. Συνεπώς, οι νεοεισερχόμενοι στην εργασία θα γνωρίζουν εκ των προτέρων τους όρους του παιγνιδιού. Η δεύτερη τομή αφορά τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων για την εκλο-

γίκευση και την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή οι ήδη εργαζόμενοι γνωρίζουν από τώρα ποια θα είναι τα ασφαλιστικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις, σταδιακά σε ένα μεγάλο σχετικά χρονικό βάθος. Οι τομές αυτές προωθούνται με την εφαρμογή ορισμένων αρχών που είναι βασικές και αναγκαίες για τη λειτουργία ενός δίκαιου και βιώσιμου κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, μακροχρόνια.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Οι αρχές αυτές έχουν όμως κάποιο κόστος, οικονομικό και πολιτικό.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στην πραγματικότητα μακροπρόθεσμα δεν έχουν οικονομικό και πολιτικό κόστος. Έχουν εθνικό και οικονομικό όφελος. Επιλέξαμε το μέλλον σε βάρος παρόντος που θυσιάζει σχετικά πολύ λίγα. Το αύριο έχει μεγαλύτερη σημασία από το σήμερα, που μπορεί να διαιωνιστεί αν ληφθεί υπόψη το "περίφημο" πολιτικό κόστος. Αλλά, το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης έχει εξελιχθεί πια σε μείζον εθνικό πρόβλημα. Και ακριβώς, επειδή θα λυθεί αποτελεσματικά, οι ασφαλισμένοι θα αναγνωρίσουν την ορθότητα της παρέμβασης αυτής, όταν θα δρέψουν τους καρπούς της. Διότι, στόχος της Κυβέρνησης με το νομοσχέδιο αυτό είναι να θεσπισθεί ένα υγιές σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Και όταν το σύστημα αυτό είναι υγιές, σταματάει η ανασφάλεια που ένοιωθε έως τώρα και από 1983 κυρίως ο Έλληνας εργαζόμενος και ασφαλισμένος. Επίσης αποκαθίσταται ο ρόλος της κοινωνικής ασφάλισης ως κοινωνικού αγαθού και όχι ως μέσου πλουτισμού. Και όταν εξασφαλίζεται αυτός ο ρόλος σταματάει η κοινωνική αδικία, εδραιώνεται η αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης, που τόσο έχει σήμερα κλονισθεί και ενισχύεται η ισότητα μεταξύ των Ελλήνων, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα. Όλα αυτά είναι υποχρεώσεις μιας σοβαρής και υπεύθυνης Κυβέρνησης, η οποία θέλει την ευημερία ολόκληρου του ελληνικού λαού και όχι μόνο των ήδη ή νέων προνομιούχων και την ενίσχυση οικονομικά και ηθικά της χώρας μας για να μην είναι ευάλωτη αυτήν την κρίσιμη περίοδο και να μη μπει στο περιθώριο της Ενωμένης Ευρώπης.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιες είναι οι βασικές αυτές αρχές και πώς έχουν ανατραπεί ή εξοβελιστεί αδικίες από το υπάρχον σύστημα κοινωνικής ασφάλισης;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το νέο σύστημα στηρίζεται κυρίως στις εξής βασικές αρχές:

- Καλύπτει όλους τους εργαζόμενους είτε είναι μισθωτοί, δημόσιοι υπάλληλοι, είτε ελεύθεροι επαγγελματίες ή αυτοαπασχολούμενοι, ανεξάρτητα αν εργάζονται στο δημόσιο, σε Τράπεζες ή στον ιδιωτικό τομέα και ανεξάρτητα αν ασφαλίζονται στο ΙΚΑ, Δημόσιο, Ει-

δικά Ταμεία, ΤΣΑΥ, ΤΣΑ, ΤΕΒΕ κ.λπ. Διευκρινίζεται, ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν αφορά τους ασφαλισμένους του ΟΓΑ και του ΝΑΤ.

- Θεσπίζει τριμερή χρηματοδότηση για σύνταξη και ασθένεια, με αναλογία 2/9 για τον ασφαλισμένο, 4/9 για τον εργοδότη και 3/9 για το Κράτος κατοχυρώνοντας νομοθετικά μόνον η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ένα από τα βασικότερα αιτήματα των εργαζομένων.

  Για τους αυτοαπασχολούμενους η χρηματοδότηση θα είναι διμερής με αναλογία 6/9 για τον ασφαλισμένο και 3/9 για το κράτος.

  Η συμμετοχή του Κράτους θα υπολογίζεται σε αποδοχές μέχρι του διπλάσιου του μέσου μηνιαίου ακαθάριστου εθνικού προϊόντος του έτους 1991 αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων του Δημοσίου δηλ. σήμερα περίπου 210.000 δρχ. και αυτό για λόγους ισότητας των όρων συμμετοχής του Κράτους προς όλους του ασφαλισμένους πολίτες. Ο περιορισμός αυτός υφίσταται σε όλες τις χώρες όπου υπάρχει συμμετοχή του Κράτους για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης. Επίσης διμερής θα είναι η χρηματοδότηση για την επικουρική σύνταξη (ασφαλισμένου και εργοδότη) με σχέση 1:1 και μονομερής για το εφάπαξ βοήθημα με συμμετοχή μόνο του εργαζόμενου.
- Καθιερώνει ενιαίες εισφορές αλλά και ενιαίες προϋποθέσεις για θεμελίωση συνταξιοδοτικών παροχών. Όλοι οι νέοι ασφαλισμένοι οπουδήποτε και αν απασχολούνται ή ασφαλίζονται θα πληρώνουν τα ίδια ποσοστά ασφαλίστρων στο μισθό τους και θα προσδοκούν παροχές με τον ίδιο χρόνο ασφάλισης και την ίδια ηλικία.
- Οι παροχές βασίζονται στην αρχή της ανταποδοτικότητας, τη βασική δηλαδή αρχή της κοινωνικής ασφάλισης. Η αρχή αυτή ουσιαστικά έχει καταργηθεί στο υπάρχον σύστημα και λειτουργεί ως αντικίνητρο για την ασφάλιση αφού μεγάλη κατηγορία ασφαλισμένων παίρνουν το ίδιο ποσό σύνταξης ανεξάρτητα από χρόνο ασφάλισης. (Περιπτώσεις κατωτάτων ορίων ΙΚΑ που χορηγούνται στο 70% των συνταξιούχων του).

  Στο νέο σύστημα οι παροχές θα είναι ανάλογες με το χρόνο ασφάλισης.
- Εδραιώνει την κοινωνική αλληλεγγύη τόσο μεταξύ των γενεών όσο και μεταξύ των ασφαλισμένων της ίδιας γενεάς. Σε ένα υγιές σύστημα κοινωνικής ασφάλισης οι σημερινοί ασφαλισμένοι χρηματοδοτούν με τις εισφορές τους τις συντάξεις των ήδη συνταξιούχων με την προσδοκία, ότι το ίδιο θα συμβεί και γι' αυτούς μελλοντικά. Με την υπάρχουσα σήμερα κοινωνική ασφαλιστική αδικία και την ετεροβαρή διόγκωση των ελλειμμάτων ορισμένων ασφαλιστικών Οργανισμών έχει σαφώς υποθηκεύσει το μέλλον της κοινωνικής ασφάλισης, το μέλλον των επομένων γενεών. Το νέο σύστημα όπως προτείνεται εκτός από βιώσιμο είναι και αλληλέγγυο μεταξύ των ασφαλισμένων του εξασφαλίζοντας κατώ-

τατα όρια προστασίας στις περιπτώσεις γήρατος, αναπηρίας, θανάτου και εργατικού ατυχήματος., θεσπίζοντας παράλληλα και μειωμένες προϋποθέσεις για θεμελίωση παροχών όπως 5 χρόνια για αναπηρία και θάνατο και σχεδόν καμία προϋπόθεση για το εργατικό ατύχημα και την επαγγελματική ασθένεια.

- Καθιερώνει ίδιες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για κύρια και επικουρική σύνταξη. Η επικουρική σύνταξη είναι ως και του ρόλου της συμπλήρωμα της κύριας και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να χορηγείται ανεξάρτητα από αυτήν και μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις και με ευνοϊκότερες προϋποθέσεις.

  Έτσι με τον τρόπο της ενιαίας αντιμετώπισης το σύστημα εκτός από δικαιότερο γίνεται και απλούστερο στην εφαρμογή του αφού καταργείται πλέον το πολυδαίδαλο της νομοθεσίας των Οργανισμών επικούρισης.
- Το ποσό της κύριας και επικουρικής σύνταξης με 35 χρόνια ασφάλισης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 80% των εν ενεργεία αποδοχών του εργαζόμενου (60% από κύρια και 20% από επικουρική). Σήμερα αποτελεί γεγονός ότι μέσω των συντάξεων έχουμε αναπλήρωση Εισοδήματος μέχρι και 200%, ειδικά σε περιπτώσεις συρροής συντάξεων, γεγονός που αποτελεί πραγματική πρόκληση μεταξύ των εργαζομένων όταν στις λοιπές χώρες της Ευρώπης τα ποσοστά αναπλήρωσης κυμαίνονται από 40 έως 80%.
- Θεσπίζει υποχρεωτική ασφάλιση σε ένα φορέα κύριας ασφάλισης και ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης. Στόχος σε συνδυασμό και με τα παραπάνω είναι η εξασφάλιση όλων των συνταξιούχων στα γηρατειά τους με μέρος των ενεργεία αποδοχών τους ή και ολόκληρων ανάλογα με τα χρόνια που έχουν εργασθεί και όχι ο πλουτισμός μερικών από αυτούς κάτι που γίνεται σήμερα για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων που συμπτωματικά έχουν χρηματοδοτήσει το σύστημα με τις μικρότερες εισφορές.
- Καθιερώνεται ισότητα μεταχείρισης των δύο φύλλων ως προς τα όρια ηλικίας και τις παροχές της κοινωνικής ασφάλισης. Ετσι θα χορηγείται σύνταξη στο χήρο σύζυγο ασφαλισμένης με τις ίδιες προϋποθέσεις που χορηγείται και στη χήρα ασφαλισμένου ή συνταξιούχου. Τα ίδια θα ισχύουν και για τις προσαυξήσεις των συντάξεων λόγω οικογενειακών βαρών.
- Θεσπίζει ενιαίους κανόνες για την απασχόληση συνταξιούχων καταργώντας έτσι τις ιδιαιτερότητες που υπάρχουν σήμερα και έχουν σχέση με τον φορέα συνταξιοδότησης και το είδος εργασίας και οδηγούν και αδικαιολόγητη διάκριση των πολιτών.
- Καθορίζει ενιαία τους χρόνους ασφάλισης που θα λαμβάνονται υπόψη για τη συνταξιοδότηση. Η ρύθμιση αυτή αφορά παλιούς και νέους ασφαλισμένους όλων των φορέων της χώρας.
- Λαμβάνει σοβαρά υπόψη του το δημογραφικό πρόβλημα που αν-

τιμετωπίζει σήμερα η χώρα μας. Για το λόγο αυτό δίνει δυνατότητα στην ασφαλισμένη μητέρα με 3 και πλέον παιδιά να συνταξιοδοτείται με μειωμένα όρια ηλικίας ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών. Επίσης οι προσαυξήσεις στη σύνταξη λόγω οικογενειακών βαρών κλιμακώνονται προοδευτικά ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε Υπουργέ, επειδή υπάρχει κάποια σύγχυση, θα θέλαμε να μας δώσετε μια ενδεικτική εικόνα για τα ειδικά ταμεία, έστω για μερικά απ' αυτά. Δηλαδή, τι ισχύει σήμερα, για παράδειγμα, στη ΔΕΗ, στον ΟΤΕ, στις Τράπεζες και ποιές είναι οι νέες ρυθμίσεις, οι σπουδαιότερες ρυθμίσεις, που έχουν προκαλέσει τις αντιδράσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεών τους;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η διαπίστωση είναι γνωστή. Πράγματι, υπάρχουν εργαζόμενοι δύο ταχυτήτων. Με τη διαφορά ότι οι μεγάλες, οι υψηλές ταχύτητες πολλών απ' αυτούς δεν οφείλονται σε δικές τους δυνάμεις, σε δικές τους εισφορές, σε δικές τους θυσίες, αλλά σε καταβολές άλλων και μάλιστα άσχετων με το ταμείο ή τα ταμεία τους, οφείλονται στον Έλληνα φορολογούμενο. Και αυτό αποτελεί κοινωνική αδικία αλλά και έγκλημα κατά της ελληνικής οικονομίας. Είναι ένα δυσβάσταχτο άγος της οικονομίας μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μία άλλη διαπίστωση, κύριε υφυπουργέ, για την οποία θα παρακαλούσα να είχα μερικές διευκρινίσεις. Πρόκειται για μερικές ερμηνείες ή παρερμηνείες διατάξεων που υπάρχουν ή δεν υπάρχουν στο νομοσχέδιο, οι οποίες έχουν προκαλέσει σύγχυση στους ενδιαφερόμενους αναγνώστες μας.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Προσπαθήσαμε, με το άφθονο ενημερωτικό και μόνο υλικό που συνόδευσε τη δημοσιοποίηση του ασφαλιστικού νομοσχεδίου, να αποτραπούν τέτοια φαινόμενα. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να κάνω τις ακόλουθες διευκρινίσεις με αφορμή δημοσιεύματα εφημερίδων για μερικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα:

- Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν θίγονται για καμιά κατηγορία ασφαλισμένων του ΙΚΑ τα όρια ηλικίας, πλην του 58ου έτους της 35ετίας το οποίο αυξάνεται σταδιακά από 1.1.1998 ανά εξάμηνο κατ' έτος μέχρι του 60ου και μόνο για τους άνδρες.
- Από 1.1.2002 δεν θα υπολογίζονται στις συντάξιμες αποδοχές των ασφαλισμένων του ΙΚΑ τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα. Το μέτρο θα εφαρμοσθεί σταδιακά από 1.1.1993 οπότε θα αφαιρείται κάθε έτος το 1/10 του ποσού που αντιστοιχεί σ' αυτά. Κατά την ολοκλήρωση της ρύθμισης θα επέλθει μείωση των συντάξιμων αποδοχών κατά 12,5% (13,5 x μην. αποδ. : 12 =

12,5). Δηλαδή ενώ σήμερα οι συντάξιμες αποδοχές είναι το 112,5% του μισθού μετά το 2002 θα είναι το 100%. Η επίπτωση στις συντάξεις λόγω του τρόπου υπολογισμού της σύνταξης που εφαρμόζει το ΙΚΑ θα είναι πολύ μικρότερη, της τάξης 4% - 6% περίπου στην ολοκλήρωση μετά από δέκα χρόνια της διάταξης το 2002 και όχι 14,5%.

- Τα κατώτατα όρια συντάξεων του ΙΚΑ δεν θίγονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Θα εξακολουθούν να καταβάλλονται και να αυξάνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε αυξήσεις των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, όπως ορίζει ο ν.1902/90 (άρθρο 37).
- Με διάταξη του Νομοσχεδίου προτείνεται τα κατώτατα Όρια να προσαυξάνονται κατά 1%. Η προσαύξηση θα υπολογίζεται στο οργανικό ποσό για κάθε 300 ημέρες που έχουν πραγματοποιήσει στην ασφάλιση πέραν των 4.500 ημερών εργασίας όσοι συνταξιοδοτούνται από 1.1.1993 και μετά. Στόχος είναι η αποκατάσταση της αρχής της ανταποδοτικότητας και η ομαλοποίηση του συστήματος των συντάξεων και σε καμιά περίπτωση η καθήλωση των κατωτάτων ορίων.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Τι επιδιώκετε κ. Υπουργέ με αυτές τις ρυθμίσεις;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στόχος της Κυβέρνησης μεταξύ των άλλων θεσμικών μεταβολών για την εξυγίανση και ανόρθωση του ασφαλιστικού συστήματος είναι και η αντιμετώπιση των ελλειμμάτων των ταμείων. Αυτό θα επιτευχθεί:

- Με την αύξηση των εισφορών.
- Με τη λειτουργία του ΛΑΦΚΑ (Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης).
- Με τη ρύθμιση από το Κράτος των συσσωρευμένων χρεών των Ασφαλιστικών Οργανισμών που ανέρχονται σε 600 δισ. δρχ. περίπου. Το ίδιο άλλωστε έπραξε πρόσφατα αναλαμβάνοντας το Κράτος δηλ. ο φορολογούμενος χρέη 584 δισ. δρχ.
- Με το άρθρο 44 παρ. 5 του Νομοσχεδίου η απώλεια εσόδων που έχει το ΙΚΑ από μειωμένες εισφορές που καταβάλλουν οι διάφορες επιχειρήσεις επί τη βάση νόμων θα αποδίδεται κάθε χρόνο στο Ίδρυμα από το Υπουργείο Οικονομικών, θέτοντας έτσι τέρμα στις μειωμένες εισφορές στο ΙΚΑ. Εξάλλου με το ν.1902/90 υπάχθηκαν στην ασφάλιση του ΙΚΑ από την πρώτη ημέρα εργασίας τους όλοι οι ξένοι εργάτες καθώς επίσης αποσαφηνίστηκε το ασφαλιστικό καθεστώς των απασχολουμένων με το φασόν.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Τελικά τι συμφωνήσατε στις 8 Ιουλίου με τη ΓΣΕΕ; Λάβατε υπόψη σας αυτή τη συμφωνία;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατά την κατάρτιση του Νομοσχεδίου έγιναν σεβαστές οι αρχές που συμφωνήθηκαν με τους εκπροσώπους της ΓΣΕΕ, κατά τη συνάντηση της 8.7.92 και που είναι οι εξής:

α. Τριμερής χρηματοδότηση για κύρια σύνταξη και ασθένεια.
β. Διμερής για την επικουρική.
γ. Μονομερής για το εφάπαξ.
δ. Ρύθμιση από το Κράτος των μέχρι σήμερα Συσσωρευμένων χρεών των Ασφαλιστικών Οργανισμών.
ε. Συνέχιση εφαρμογής των βασικών κατευθύνσεων και των μεταβατικών διατάξεων των ν.1902/90 και ν.1976/91.

Να, τι θα γίνει στην Κοινωνική Ασφάλιση

Αποκαλυπτική συνέντευξη του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Στην εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Λάρισας

---

16 Ιουλίου 1992

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε υφυπουργέ, η Επιτροπή Φακιολά παρέδωσε ήδη το Πόρισμα με τις διαπιστώσεις και τις προτάσεις για την εξυγίανση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής υπό τον κ. Στέφανο Τζουμάκα του ΠΑΣΟΚ έδωσε πριν από μερικές ημέρες στη δημοσιότητα τη δική της Έκθεση, ενώ άλλες κοινωνικές και συνδικαλιστικές ομάδες έχουν το δικό τους λόγο για την αντιμετώπιση του μεγάλου αυτού προβλήματος, δηλαδή της κοινωνικής ασφάλισης.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι προτάσεις της Επιτροπής Φακιολά, των εκπροσώπων των εργαζομένων, της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ, της ΠΑΣΕΓΕΣ, της ΓΣΕΒΕ και των κομμάτων, όπως αυτή του ΠΑΣΟΚ που αναφέρατε θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για μια καλόπιστη συζήτηση, για έναν ουσιαστικό εθνικό διάλογο, με κατάληξη την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος μέσα από μια ευρείας συγκλίσεως ασφαλιστική μεταρρύθμιση. Ήδη, στις 8 Ιουλίου 1992 πραγματοποιήθηκε η πρώτη φάση του διαλόγου αυτού, στον οποίο συμμετείχαν ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας **Στέφανος Μάνος,** ο ομιλών και το προεδρείο της ΓΣΕΕ με επικεφαλής τον πρόεδρό της Λάμπρο Κανελλόπουλο με νικητή την ελληνική κοινωνία. Χρειάζεται η καλόπιστη αυτή συζήτηση και κατανόηση της ανάγκης για την μεταρρύθμιση αυτή από όλους και κυρίως από αυτούς που νομίζουν ότι απολαμβάνουν μεγάλα ασφαλιστικά προνόμια. Διότι, αν καταρρεύσει όλο το ασφαλιστικό σύστημα, δεν θα υπάρχουν προνομιούχοι. **Θα είναι όλοι μη προνομιούχοι και όλοι ανασφάλιστοι.** Κάθε λογικός άνθρωπος αν κατανοεί την ψυχρή λογική των αριθμών δεν μπορεί παρά να συμφωνήσει ότι το σύστημα για να ζήσει χρειάζεται ριζική αναμόρφωση. **Οι γενιές δεν μπορούν να στηρίξουν την ασφάλισή τους στην εκμετάλλευση της μιας από την άλλη.** Και –είναι πράγματι μελαγχολική η διαπίστωση- η χώρα αυτή και ο λαός της δεν έχουν μέλλον αν οι τωρινές γενιές δεν εξασφαλίζουν με τη λογική τους τις επόμενες. Γίνεται, λοιπόν, φανερό από όλα αυτά ότι η αντιμετώπιση του σημερινού ασφαλιστικού αδιεξόδου αποτελεί μέγιστη εθνική αποστολή της σημερινής Κυβερνήσεως και τεράστια κοινωνική ευθύνη ολόκληρου του ελληνικού λαού. Συνεπώς, δεν υπάρχει

χώρος για μικρή πολιτική. **Αντίθετα, υπάρχει ανάγκη για ζωντανές ιδέες και μεγάλες αποφάσεις.** Είναι αρχές τόσο λογικά προφανείς, ώστε είναι αυταπόδεικτες και γενικά παραδεκτές.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ωραία όλα αυτά. Παρατηρούμε, όμως, ότι ενώ όλοι σχεδόν οι ειδικοί, οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και άλλοι που αναφέρατε παρέδωσαν τις προτάσεις τους, η Κυβέρνηση, το υπουργείο σας δεν μας έχει δώσει ένα στίγμα της κοινωνικοασφαλιστικής τομής που θα κάνει στην προκειμένη περίπτωση, με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση γύρω από το θέμα αυτό. Η σύγχυση μάλιστα έχει φτάσει μέχρι του σημείου να θεωρούνται τα διάφορα Πορίσματα ως …νομοσχέδια και οι προτάσεις της Επιτροπής Φακιολά, για παράδειγμα, ως …μέτρα της Κυβέρνησης!*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πάντως, για τη σύγχυση αυτή δεν φταίμε εμείς. Διότι, όπως είναι γνωστό ή θα πρέπει να είναι γνωστό από τις επανειλημμένες ανακοινώσεις, δηλώσεις και τηλεοπτικές εμφανίσεις μας, η Επιτροπή Φακιολά, για παράδειγμα, δεν είναι κυβερνητική. Ήταν μία Επιτροπή ειδικών, **στην οποία συμμετείχαν τρεις μόνον εκπρόσωποι της Κυβέρνησης,** ενώ από τρία μέλη είχαν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων (ΑΔΕΔΥ, ΔΕΗ, ΟΤΟΕ), των εργοδοτών και των αυτοτελώς απασχολουμένων (ΠΑΣΕΓΕΣ, ΓΣΕΒΕ κ.λπ.). Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων αποχώρησαν από την Επιτροπή αυτή μετά την 15η συνεδρίαση κι όταν είχε ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος του Πορίσματος. Πάντως, η αποχώρηση αυτή δεν έγινε από υπαιτιότητα της Επιτροπής. Επίσης, κατ' επανάληψη έχουμε τονίσει ότι οι προτάσεις αυτές δεν δεσμεύουν την Κυβέρνηση και ότι **εκείνο που έχει σημασία αυτή την περίοδο είναι η επιτυχία του διαλόγου για την πραγματοποίηση της μεγάλης ασφαλιστικής, όπως είπα, μεταρρύθμισης που είναι εθνική αποστολή όλων.** Θα το πω για μια ακόμα φορά. Το ασφαλιστικό σύστημα έχει προ πολλού ξεπεράσει τα όρια της οικονομικής και κοινωνικής αντοχής της χώρας μας. Αρκεί να αναφέρω μόνο τούτο: η κοινωνική αλληλεγγύη που είναι και η ουσία του ασφαλιστικού συστήματος έχει μεταβληθεί σε κοινωνική αδικία υπό την ετεροβαρή διόγκωση των ελλειμμάτων και την τραγική υποθήκευση του μέλλοντος. Οι γενιές που εργάζονται τώρα και οι γενιές που έρχονται αύριο είναι πολλαπλά ανασφάλιστες.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το αν έχει ξεπεράσει το ασφαλιστικό σύστημα τα όρια της οικονομικής και κοινωνικής αντοχής, αυτό, φυσικά, δεν οφείλεται μόνο στους ασφαλισμένους. Μπορούμε να πούμε μάλιστα ότι δεν είναι και δεν ήταν εκείνοι οι διαχειριστές των εισφορών τους και τώρα της οικονομικής κρίσης των ασφαλιστικών ταμείων τους. Ωστόσο, δεν μπορεί να μείνει απαρατήρητη μία άλλη διαπίστωσή σας, ότι δηλαδή η κοινωνική αλληλεγγύη έχει μεταβληθεί σε κοινωνική αδικία, ότι δηλαδή, με λίγα λόγια είναι κοινωνικά άδικο το ασφαλιστικό σύστημα.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ακριβώς. Κι αυτό κάνει ακόμη επιτακτικότερη την ανάγκη για κοινωνικό και πολιτικό διάλογο, από τον οποίο πρέπει να προκύψουν λύσεις και μέτρα που να καταστήσουν το σοβαρά αντικοινωνικό και άδικο ασφαλιστικό σύστημα σε δίκαιο. **Είναι κοινωνικά άδικο το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας.** Επιτρέψτε μου να σας απαριθμήσω μερικές περιπτώσεις μια και θίξατε το μεγάλο αυτό θέμα.

Κατ' αρχάς, η ανακήρυξη ως δικαιούχων σύνταξης ατόμων που δεν είχαν εισφέρει ούτε μία δραχμή (ναι, ούτε μία δραχμή!) στο ασφαλιστικό ταμείο ή είχαν εισφέρει ελάχιστα, με το χαρακτηρισμό τους ως αναπήρων, αποτελεί το μεγαλύτερο οικονομικό έγκλημα και τη μεγαλύτερη αδικία σε βάρος των πράγματι ασφαλισμένων, **οι οποίοι βλέπουν τώρα, και εξ αυτού του λόγου, να παίρνουν συντάξεις, οι οποίες δεν είναι ανάλογες των εισφορών τους που έχουν καταβάλει εκείνοι και οι εργοδότες τους!** Το αποτέλεσμα; Τραγικό: η σχέση συνταξιούχων προς ασφαλισμένους επιδεινώθηκε τραγικά, αφού στο Ι.Κ.Α., για παράδειγμα, από 1:3,97 το 1981 έγινε 1:2,88 το 1989!

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μα, κύριε Σιούφα, μόνον η ανακήρυξη ως δικαιούχων σύνταξης ενδεχομένως και αναπήρων-μαϊμούδων, που υπονοείτε, δεν μπορεί να δικαιολογήσει τις μικρές, σε σχέση με τις εισφορές τους, συντάξεις που παίρνουν πολλοί απόμαχοι από το Ι.Κ.Α.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ασφαλώς. Αν με αφήνατε να συνεχίσω θα διαπιστώνατε και εσείς ότι και μία σειρά άλλων εγκληματικών παρεμβάσεων στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα για την προσπόριση πολιτικού οφέλους οδήγησαν το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα σε τραγική κατάσταση και το έκαναν να εξελιχθεί σε κοινωνικά άδικο. Είναι, για να συνεχίσω, ακόμη η περίπτωση της υπαγωγής δεκάδων χιλιάδων ατόμων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα που αποτελούν θεσμό παγκόσμιας ιδιαιτερότητας και που γονάτισαν το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα κατά την περίοδο 1981-1989. Όλα αυτά τα πλήρωσαν οι φορολογούμενοι. Και πλήρωσαν μάλιστα ακριβά.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πρόκειται, δηλαδή για τις επιχορηγήσεις μερικών ασφαλιστικών οργανισμών από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, δηλαδή από τους φορολογούμενους.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μάλιστα. Επί επτά περίπου χρόνια τώρα, δηλαδή από το 1985, όταν άρχισε η επιχορήγηση του Ι.Κ.Α., για παράδειγμα, από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, **πληρώνουν για την κοινωνική ασφάλιση άσχετοι με αυτή, δηλαδή για την πληρωμή των συντάξεων άλλων!**

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Δηλαδή, δεν είσθε υπέρ της άποψης η οποία θέλει και το Κράτος να συμμετάσχει στην εξασφάλιση εσόδων στην ενίσχυση των εσόδων της κοινωνικής ασφάλισης;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Βεβαίως, είμαι υπέρ της άποψης αυτής. Και κατά την πρώτη φάση του κοινωνικού διαλόγου η Κυβέρνηση δέχθηκε την τριμερή χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης. Όμως με τη μόνη διαφορά ότι το Κράτος θα πρέπει να έρχεται να ενισχύει τις συντάξεις, να δώσει υψηλότερες συντάξεις ή τουλάχιστον εκείνες τις συντάξεις που δικαιούνται οι ασφαλισμένοι από τις εισφορές τους, από τις οικονομικές θυσίες τους, αφού το σύστημα πρέπει να είναι ανταποδοτικό και κοινωνικά αλληλέγγυο, κι όχι να αγωνιούμε να πληρώνουμε τις μηνιαίες συντάξεις ή το Δώρο του Πάσχα και των Χριστουγέννων! **Πρέπει δηλαδή να πληρώσει το Κράτος για την κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική και μάλιστα με τρόπο διαφανή, με την πρόβλεψη κάθε χρόνο του σχετικού κονδυλίου και την ενημέρωση των φορολογουμένων για τη σκοπιμότητα και τους στόχους της δαπάνης αυτής.** Η κατά φορολογούμενο επιβάρυνση από την επιχορήγηση του Ι.Κ.Α. από τον Κρατικό Προϋπολογισμό το 1985 ήταν 7.820 και το 1989 έφθασε (από τις σωρευτικές επιχορηγήσεις) στο ποσό των 180.178 δραχμών! Επίσης, η κατά φορολογούμενο επιβάρυνση από τόκους δανείων του ΙΚΑ το 1985 ήταν 8.238 δραχμές και το 1989 έγινε 93.360 δραχμές! Τι σημαίνουν οι επιχορηγήσεις και οι τόκοι αυτοί; Θα αναφέρω τούτο: **το 1985 θα εξασφαλίζονταν από τα σωρευτικά (κατ' έτος επιχορηγήσεις) ποσά, 14.145 νέες θέσεις εργασίας και το 1989 από τις σωρευτικές επιχορηγήσεις έως το χρόνο αυτό 200.140 νέες θέσεις εργασίας, δηλαδή θα είχε αντιμετωπισθεί σχεδόν στο σύνολό της η ανεργία που πλήττει κυρίως τους νέους,** οι οποίοι αισθάνονται τραγικά μόνοι, αφού όλοι μας σχεδόν νοιαζόμαστε για τους ήδη εργαζόμενους, δηλαδή πώς να αυξηθούν οι μισθοί εκείνων που τους έχουν (έστω και λειψούς και μειωμένους στην πραγματικότητα από τον πληθωρισμό, την εισοδηματική πολιτική και τη φορολογία) κι όχι εκείνων που δεν έχουν καθόλου. Το ίδιο μπορεί να λεχθεί και για τις δαπάνες από τόκους, από τις οποίες θα ανακουφίζονταν 25.740 άνεργοι το 1985 και 115.008 άνεργοι το 1989 από τη σωρευτική δαπάνη εξυπηρέτησης των δανείων, τα οποία θα μπορούσαν ή, καλύτερα, θάπρεπε να είχαν διοχετευθεί στην παραγωγική και αναπτυξιακή διαδικασία, δηλαδή για επενδύσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας όμως συνέχισε να επιχορηγεί μερικούς μεγάλους ασφαλιστικούς οργανισμούς.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτό δεν σημαίνει ότι η συνέχιση της κατάστασης αυτής είναι οικονομικά και κοινωνικά δίκαιη, για τους λόγους που ήδη σας απαρίθμησα. Αλλά, πρέπει να σας πώ ότι η Κυβέρνηση της Νέας

Δημοκρατίας στην προσπάθειά της να εξυγιάνει και να ανορθώσει το ασφαλιστικό σύστημα διέγραψε χρέη ύψους 583 δισ. δραχμών μερικών ασφαλιστικών οργανισμών (ΙΚΑ, ΝΑΤ, ΤΑΤ, Επικουρικό Ταμείο Χωροφυλακής) από δάνεια που είχαν πάρει με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, αναλαμβάνοντας αυτά να τα πληρώσει ο Κρατικός Προϋπολογισμός, **δηλαδή οι Έλληνες φορολογούμενοι.**

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιες είναι οι επιχορηγήσεις, πέραν από τη διαγραφή αυτή χρεών, από τον Κρατικό Προϋπολογισμό την περίοδο 1990-1992;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κατά την περίοδο 1990-1992 διετέθησαν επιπλέον από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ως επιχορηγήσεις ασφαλιστικών οργανισμών (ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΤΣΑ, ΤΑΤ και ΝΑΤ) 1.052,4 δισ. δραχμές!!! Και τώρα, στον κοινωνικό διάλογο της 8ης Ιουλίου 1992, η Κυβέρνηση δέχθηκε ότι θα αναλάβει το Κράτος και τα χρέη των ασφαλιστικών οργανισμών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Αναφέρατε ως «θύματα» αυτής της αδικίας στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα τους φορολογούμενους, τους ανέργους, κυρίως νέους και τους πραγματικούς ασφαλισμένους, κυρίως τους συνταξιούχους των μεγάλων ασφαλιστικών οργανισμών.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πράγματι, **οι συνταξιούχοι των μεγάλων ασφαλιστικών οργανισμών είναι οι μονίμως χαμένοι. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι μονίμως χαμένοι είναι και οι εργατοϋπάλληλοι του ιδιωτικού τομέα,** για τους οποίους λίγο φαίνεται ότι ενδιαφέρονται, αφού επιδιώκεται η συνέχιση της άγριας εκμετάλλευσής τους από άλλους εργατοϋπαλλήλους, που διαθέτουν ισχυρότερη συνδικαλιστική δύναμη και πίεση. **Η σημερινή κατάσταση των χαμηλών σχετικά συντάξεων που χορηγούνται από μεγάλους και τραγικά ελλειμματικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς δεν μπορεί να συνεχισθεί.** Και δεν αφορά η διαπίστωση αυτή μόνο το ύψος των συντάξεων, αλλά και το ύψος των αυξήσεων, το οποίο σ' όλη την οκταετία του 1981-1989 υπολειπόταν σαφώς του πληθωρισμού, με αποτέλεσμα, παρά τους τεράστιους πόρους που αντλήθηκαν από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και από υψηλότοκα δάνεια, **το πραγματικό εισόδημα από συντάξεις να μειώνεται συνεχώς!** Αναφέρω με την ευκαιρία αυτή ότι έως το 1989, ακόμη και σε περιόδους κατά τις οποίες εφαρμοζόταν η περίφημη ΑΤΑ και για τα «περήφανα γηρατειά», το πραγματικό εισόδημα των συνταξιούχων μειώθηκε (διαφορά μεταξύ της ΑΤΑ και του πληθωρισμού) συνολικά κατά 48,8% ή κατά 7% κατά μέσο όρο ετησίως!!!

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Οι εργατοϋπάλληλοι, που αναφέρατε; Γιατί είναι μονίμως χαμένοι κι αυτοί;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Απλούστατα διότι τις αλόγιστες παροχές τις πληρώνουν πάντα μονίμως εκείνοι. Την περίοδο 1981-1989 τις πλήρωναν οι εργατοϋπάλληλοι με μείωση του πραγματικού εισοδήματος κατά 8,7% το 1986 και κατά 3,6% το 1987, ενώ κατά το πρώτο έτος του προγράμματος σταθεροποίησης το οποίο εφάρμοσε η Νέα Δημοκρατία, δηλαδή το 1990 το πραγματικό εισόδημα αυξήθηκε κατά 0,3% και το 1991 μειώθηκε μόνο κατά 3,3%.

Όλοι αυτοί οι λόγοι, όλα αυτά τα στοιχεία, όλα αυτά τα παραδείγματα είναι, νομίζω, αρκετά και πάρα πολύ πειστικά για την ανάγκη προώθησης και εφαρμογής στη χώρα μας μιας τολμηρής κοινωνικοασφαλιστικής μεταρρύθμισης, η οποία θα αναστρέψει τη δυσμενή εικόνα και θα κάνει το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης αρωγό της εθνικής οικονομίας κι όχι παράγοντα αποδυνάμωσής της και, το κυριότερο, θα βγάλει από την ανασφάλεια τους Έλληνες ασφαλισμένους, οι οποίοι βλέπουν να πληρώνουν τώρα εκείνοι τα λάθη που έγιναν στη διαχείριση των κεφαλαίων (από εισφορές, δάνεια και κοινωνικούς πόρους) των ασφαλιστικών οργανισμών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ναι, αλλά ακόμη δεν μας είπατε, κύριε υφυπουργέ, τι σκέφτεσθε να κάνετε με το νέο ασφαλιστικό νομοσχέδιο που θα ετοιμάσετε.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είπα ότι την περίοδο αυτή, αυτό που έχει σημασία είναι η επιτυχία του πολιτικού και κοινωνικού διαλόγου. Αυτό που θα ήθελα τη στιγμή αυτή να πω είναι ότι η Κυβέρνηση **προσβλέπει σ' ένα ασφαλιστικό σύστημα κατ' αρχήν κοινωνικά δίκαιο και αλληλέγγυο,** δηλαδή να ασφαλίζει τους κόπους της ζωής όλων των εργατοϋπαλλήλων της χώρας, αλλά και να προστατεύει αλληλεγγύως τους πιο αδυνάτους.

Επίσης, προσβλέπουμε **σ' ένα ασφαλιστικό σύστημα υγιές και βιώσιμο.** Δεν μπορεί να υπάρξει ασφαλιστικό σύστημα χωρίς το ίδιο να έχει ασφαλή οικονομική ύπαρξη.

Όπως δεν μπορεί να ασφαλίζονται άτομα και ταυτόχρονα να μένει ανασφάλιστο στην πραγματικότητα το σύνολο του ελληνικού λαού.

Ακόμη, προσβλέπουμε σ' ένα κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα σύγχρονο και ευέλικτο, δηλαδή ένα σύστημα που να έχει αποτελεσματικότητα και οικονομία στη διοίκηση και τη διαχείρισή του, αλλά ταυτόχρονα και ευέλικτο ώστε να αλληλοσυμπληρώνονται οι διάφορες λειτουργίες του και παροχές του.

Τέλος προσβλέπουμε σε ένα ασφαλιστικό σύστημα λογικό και ανθεκτικό που το ίδιο να εξασφαλίζει το μέλλον του. Διότι, όταν το ίδιο το ασφαλιστικό σύστημα δεν είναι ασφαλές, τότε δεν εξασφαλίζει και κανένα ασφαλισμένο του.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε υφυπουργέ, την περασμένη Τετάρτη, 8 Ιουλίου 1992, πραγματοποιήθηκε η πρώτη φάση του κοινωνικού διαλόγου, τον οποίον είχατε επανειλημμένα υποσχεθεί, την προσέγγιση λύσεων που θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση του κοινωνικοασφαλιστικού προβλήματος. Στο διάλογο αυτό συμμετείχε το προεδρείο της ΓΣΕΕ με επικεφαλής τον πρόεδρό της Λάμπρο Κανελλόπουλο, αρνήθηκε όμως να συμμετάσχει ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ Σπ. Γιατράς, θα θέλαμε να σχολιάσετε την πραγματοποίηση καθώς και το περιεχόμενο του διαλόγου αυτού.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο κοινωνικός αυτός διάλογος είναι σε εξέλιξη και δεν μπορεί κανείς να προδικάσει τίποτε. Αυτό που μπορώ να πω, τη στιγμή αυτή, είναι ότι η πραγματοποίηση και τα μέχρι τώρα αποτελέσματα του διαλόγου αυτού είναι κυρίως εθνική κατάκτηση, είναι κατάκτηση της ελληνικής κοινωνίας. Και η σημασία της κατάκτησης αυτής γίνεται μεγαλύτερη, αν ληφθεί υπόψη ότι στο τραπέζι αυτό του διαλόγου ήταν ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ Λάμπρος Κανελλόπουλος, ο οποίος είναι ένα σκληρός, σκληρότατος διαπραγματευτής. Είναι ο πιο σκληρός διαπραγματευτής που έχω γνωρίσει έως σήμερα. Ο διάλογος, βέβαια, ελπίζω ότι θα συνεχισθεί πάντοτε με τέτοια εθνικά, επαναλαμβάνω, αποτελέσματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ναι, αλλά χωρίς τη συμμετοχή του κ. Γιατρά! Αλήθεια, πώς σχολιάζετε τη στάση αυτή του προέδρου της ΑΔΕΔΥ;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο κ. Γιατράς έκανε την επιλογή του. Εγώ δεν μπορώ να τη σχολιάσω. Ας τη σχολιάσουν οι εργαζόμενοι, ο ελληνικός λαός, οι ασφαλισμένοι διάφορων ταμείων που περιμένουν με αγωνία αν θα λάβουν τις συντάξεις των επόμενων μηνών…

Αναμόρφωση προς ένα ασφαλιστικό σύστημα δίκαιο, βιώσιμο και για όλο τον Ελληνικό λαό

Συνέντευξη του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ιούλιος 1992

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε υφυπουργέ, μετά την αγαλλίαση που όλοι σχεδόν οι Έλληνες ασφαλισμένοι, συνταξιούχοι και φορολογούμενοι ένοιωσαν από τη «γόνιμη και ουσιαστική», όπως υπογραμμίζεται στο κοινό ανακοινωθέν, που διάβασε στους δημοσιογράφους ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας Στέφανος Μάνος, κάποια «σύννεφα» φάνηκαν αμέσως την επομένη ημέρα να απειλούν τον κοινωνικό διάλογο για το ασφαλιστικό σύστημα. Αναφερόμεθα στις γνωστές δηλώσεις του προέδρου της ΓΣΕΕ Λάμπρου Κανελλόπουλου.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο κ. Κανελλόπουλος, ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ, είναι ένας σκληρός διαπραγματευτής, ένας από τους πιο σκληρούς διαπραγματευτές που έχω συναντήσει έως σήμερα. Το υπογράμμισα αμέσως μετά το πέρας του διαλόγου και το επαναλαμβάνω και τώρα: Κατά τη συζήτηση αυτή επεκράτησε υπευθυνότητα. Είναι σημαντικό ότι όλες οι πλευρές συμφώνησαν ότι στόχος της μεταρρύθμισης πρέπει να είναι η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος. Η σοβαρή διαπραγμάτευση σημαίνει ότι όλες οι λογικές προτάσεις συζητούνται και υιοθετούνται από όποια πλευρά κι αν προέρχονται.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ωστόσο, προκλήθηκε ανησυχία από το σημείο αυτό του κοινού ανακοινωθέντος που αφορά τις μεταβατικές διατάξεις των Νόμων 1902 και 1976.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο ασφαλιστικός νόμος 1902, που έγινε από τον τότε υπουργό Εθνικής Οικονομίας Γιώργο Σουφλιά και ο νόμος 1976, αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία στηρίχθηκε κατ' αρχήν η συμφωνία για την εξυγίανση και την ανόρθωση του ασφαλιστικού συστήματος. Αλλά, και το κοινό ανακοινωθέν στο οποίο αναφερθήκατε είναι σαφές. Συμφωνήθηκε ότι επιδίωξη όλων είναι η διάσωση του ασφαλιστικού συστήματος και η εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του και του δημόσιου και κοινωνικού χαρακτήρα - με ορίζοντα τουλάχιστον 20 ετών.

Από τη συζήτηση προέκυψε ότι έγιναν δεκτές οι ακόλουθες αρχές:

Α. για τη χρηματοδότηση του συστήματος θα ισχύει

α) Τριμερής (κράτος - εργοδοσία και εργαζόμενοι) για την κύρια σύνταξη και την ασθένεια.

β) Διμερής (εργοδοσία και εργαζόμενοι) για την επικουρική.
γ) μονομερής (εργαζόμενοι) για το εφάπαξ.

Β. Το κράτος θα αναλάβει τα ρύθμιση των μέχρι σήμερα συσσωρευμένων χρεών των ασφαλιστικών οργανισμών.

Γ. Η κυβέρνηση θα τοποθετηθεί σε ό,τι αφορά τις θέσεις της ΓΣΕΕ για τους όρους συνταξιοδότησης μετά από αναλογιστικές μελέτες. Με την ολοκλήρωση των μελετών που αναμένεται να γίνει σε 10 μέρες θα συνεχισθεί ο διάλογος.

Δ. Η κυβέρνηση διευκρίνισε ότι πάντως δεν είναι στις προθέσεις της να αλλάξει τις μεταβατικές διατάξεις των ν. 1902 και 1976.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Και η συνέχεια;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ελπίζω ότι με το διάλογο αυτό που είχε υποσχεθεί η Κυβέρνηση και που εγκαινιάσθηκε την περασμένη Τετάρτη δεν θα χαθεί αυτή η μεγάλη εθνική κατάκτηση, αυτή η μεγάλη κοινωνική νίκη από μια συζήτηση που είναι πρωτόγνωρη όχι μόνο στα κοινωνικοασφαλιστικά, αλλά και πολιτικά χρονικά, και που αφορά την αντιμετώπιση ενός εκρηκτικά επικίνδυνου για την ελληνική οικονομία και κοινωνία προβλήματος, του κοινωνικοασφαλιστικού προβλήματος. **Πρέπει να μάθουμε να κουβεντιάζουμε συνεργαζόμενοι και να παύσουμε να ερίζουμε αντιμαχόμενοι. Η χώρα έχει ανάγκη από δημιουργικό διάλογο. Την έχει ζημιώσει αρκετά η κατάσταση της μόνιμης εμφύλιας διαμάχης που συντηρείται από διάφορες πλευρές για δεκαετίες.**

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το ερώτημα είναι κ. Σιούφα αν έχει συνειδητοποιήσει ο ελληνικός λαός, οι ασφαλισμένοι το μέγεθος της κρίσης στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα και τους κινδύνους που τους απειλούν;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο ελληνικός λαός στη μεγάλη του πλειοψηφία φαίνεται ότι έχει συνειδητοποιήσει το μέγεθος της κρίσης. Και το συνειδητοποιεί κάθε μέρα περισσότερο.

Αυτό που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από κανένα είναι η εκρηκτική κατάσταση, η τραγική κατάσταση, το δραματικό αδιέξοδο στο οποίο έχει οδηγηθεί το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας. Οι εισφορές των μισθωτών αντιπροσωπεύουν ποσοστό 16,6% του εισοδήματός τους και οι δαπάνες για συντάξεις ποσοστό 31,7%. Η μεγάλη αυτή διαφορά καλύπτεται από γενικά φορολογικά έσοδα, από κοινωνικούς πόρους, που συνήθως πληρώνουν άτομα άσχετα με εκείνους προς τους οποίους απευθύνονται ή αφορούν και από τραπεζικό δανεισμό, υψηλότατο τραπεζικό δανεισμό; Να σας πω ακόμη ότι το 1995 θα πρέπει να εξευρεθούν πόροι για τη συνταξιοδότηση 250.000 νέων συνταξιούχων σε σχέση το 1990. Το 2000 471.000 νέοι συνταξιούχοι, δηλαδή αρκετά περισσότεροι από ό,τι έχει σήμερα το

ΙΚΑ. Να σας πω επίσης ότι το 2030 θα πρέπει να περιμένουμε 1.229.000 νέους συνταξιούχους σε σχέση με το 1990.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πώς έφθασε κ. υφυπουργέ, το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα σ' αυτό το αδιέξοδο;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Είναι πολλά τα αίτια που οδήγησαν το ασφαλιστικό σύστημα σ' αυτή την κατάσταση. Για να μη σας κουράσω θα σας απαριθμήσω τα κυριότερα. Πρώτον, είναι η **Οικονομική στασιμότητα της δεκαετίας του '80.**

Η στασιμότητα της ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας, από το 1980 μέχρι σήμερα και η πτώση της οικονομικής δραστηριότητας.

Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του Α.Ε.Π. ανέρχεται σε 1,3% έναντι 6% της προηγούμενης 30ετίας (1950 – 1980).

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το δημογραφικό πρόβλημα δεν συνέβαλε στην όξυνση του κοινωνικοασφαλιστικού θέματος;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μέγα θέμα η γήρανση του πληθυσμού και υπογεννητικότητα. Η δυσμενής δημογραφική εξέλιξη και η γήρανση του πληθυσμού με την μειούμενη γεννητικότητα, δημιουργούν πρόσθετα βάρη στην Κοινωνική Ασφάλιση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι κατά την 5ετία 1986-1990, οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ παρέμειναν σχεδόν σταθεροί και από 1.710.000 που ήταν το 1986, ανήλθαν σε 1.765.000 το 1990 (αύξηση μόλις 3%), ενώ αντίστοιχα οι συνταξιούχοι από 510.000 ανήλθαν σε 637.000 (αύξηση 25%).

Τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών υπερδιπλασιάστηκαν από το 1951 μέχρι σήμερα, προβλέπεται δε να είναι υπερτριπλάσια το 2000 όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα (στοιχεία ΕΣΥΕ).

Έτη	Άτομα άνω των 65 ετών	ποσοστό επί συνόλου πληθυσμού
1951	511.000	6,7%
1961	687.000	8,2%
1971	957.000	10,9%
1981	1.240.000	12,7%
1991	Δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η επεξεργασία των στοιχείων της απογραφής 1991.	
	ΠΡΟΒΛΕΨΗ	
1995	1.456.000	14,5%
2000	1.599.000	15,9%

Ο αριθμός των ανέργων το 1980 ανήρχετο στο 4% των απασχολουμένων, το 1985 στο 7,8% και το 1991 στο 8,8%

Τέλος, παρατηρείται μία συνεχής μείωση της γεννητικότητας, ιδίως από το 1981 και μετά, όπως προκύπτει από στοιχεία της ΕΣΥΕ.

Έτη	Ζώντα βρέφη ανά γυναίκα
1981	2,09
1985	1,67
1990	1,45

Μέχρι το 1980 ο συντελεστής γονιμότητας ήταν περίπου σταθερός και ανήρχετο σε 2,3 παιδιά ανά γυναίκα, ενώ σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία για τη διατήρηση μόνο των γενεών πρέπει ο συντελεστής γονιμότητας να είναι τουλάχιστον 2,1.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Συνέπεια της μείωσης της γεννητικότητας είναι ότι η μέση ετήσια αύξηση του πληθυσμού της χώρας έχει μειωθεί σε 0,4% παρά την αύξηση του μέσου όρου βιωσιμότητας.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η διαπίστωσή σας αυτή συνοδεύεται από μία άλλη, ότι έγιναν περισσότερες οι εργαζόμενες γυναίκες, οι οποίες ζουν περισσότερο από τους άνδρες και συνταξιοδοτούνται νωρίτερα. Η αύξηση συνεχώς του αριθμού των απασχολουμένων γυναικών σε συνδυασμό με τις ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και το αυξημένο όριο βιωσιμότητας προσθέτουν νέα βάρη στην Κοινωνική Ασφάλιση. Ως γνωστόν, οι γυναίκες συνταξιοδοτούνται κατά 5 έτη ενωρίτερα, ο δε μέσος όρος ζωής των γυναικών είναι κατά 4 έτη μεγαλύτερος των ανδρών. Έτσι από την αύξηση του ποσού των προς συνταξιοδότηση γυναικών επέρχεται ένα βάρος του ασφαλιστικού συστήματος κατά 9 έτη. Και αυτό αφορά τον ιδιωτικό τομέα. Στο Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ. και στα Ταμεία Τραπεζών, ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λπ., έχουμε συνταξιοδότηση γυναικών από ηλικίας 35 ετών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Άλλα αίτια;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πάμπολλα, όπως η οικονομική κρίση που προκαλεί υστέρηση εισφορών και η εισφοροδιαφυγή.

Η οικονομική δυσπραγία των επιχειρήσεων για την εξόφληση των καθυστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών συμπεριλαμβανομένου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, λόγω των ελλειμμάτων πολλών Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Μόνο στο Ι.Κ.Α., για το οποίο υπάρχουν ακριβή στοιχεία, προκύπτει ότι οι καθυστερούμενες εισφορές ανέρχονται σε 160 δισ. χωρίς

να υπολογίζονται οι προσαυξήσεις λόγω καθυστερήσεως στην πληρωμή εκ των οποίων 115 δισ. οφείλουν οι ιδιώτες και 45 δισ. δρχ. ο ευρύτερος δημόσιος τομέας. Επίσης το μεγάλο ποσοστό της εισφοροδιαφυγής, το οποίο είναι ανάλογο της φοροδιαφυγής, έχει αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Ακόμη η μεγάλη αύξηση των κοινωνικών δαπανών και ιατρικών δαπανών, χωρίς οικονομικό αντίκρισμα είναι ένα από τα αίτια που οδήγησαν το ασφαλιστικό σύστημα σε αδιέξοδο. Πρόκειται για συνεχή αύξηση των δαπανών της κοινωνικής προστασίας σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) όπως ενδεικτικώς απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Έτη	Ποσοστό δαπανών επί ΑΕΠ
1971	12,83%
1981	16,41%
1989	25,91%
1990	27,41%

Η μεγάλη αύξηση των δαπανών της ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης, παρά τη διατήρηση των νοσηλείων σε χαμηλά επίπεδα και την ενίσχυση των νοσοκομείων μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού. Σε σταθερές τιμές όλες οι δαπάνες περίθαλψης, υπερδιπλασιάστηκαν κατά το χρονικό διάστημα 1980-1990.

Στις δαπάνες της κοινωνικής προστασίας περιλαμβάνονται το σύνολο των δαπανών των οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και του Κρατικού Προϋπολογισμού για συντάξεις – υγεία & πρόνοια.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Σε πολλές επιτροπές, όπως του κ. Φακιολά και του κ. Τζουμάκα, αναφέρεται ως σημαντικό αίτιο κατάρρευσης της κοινωνικής ασφάλισης και η κακή αξιοποίηση των αποθεματικών των ταμείων.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η πλημμελής αξιοποίηση των αποθεματικών των Ασφαλιστικών Οργανισμών κατά τα πρώτα κυρίως χρόνια λειτουργίας τους. Τα διαθέσιμα των Οργανισμών κατατίθενται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος με επιτόκια μέχρι το 1985, μικρότερα του πληθωρισμού και των καταθέσεων Ταμιευτηρίου. Με το Νόμο 1902/90 τέθηκαν οι βάσεις για την καλύτερη αξιοποίηση της περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε και τις αλόγιστες ασφαλιστικές παροχές, οι οποίες είναι:

- Η συνεχής μείωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης και των ορίων ηλικίας, λόγω πολιτικών και κομματικών σκοπιμοτήτων στο παρελθόν, χωρίς καμία αναλογιστική μελέτη και παρά τη συνεχή αύξηση του μέσου όρου ζωής.

- Παροχές και διευκολύνσεις για τους ίδιους λόγους όπως πιο πάνω. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι ότι την περίοδο '81-'82, σε διάστημα ενός έτους, οι παροχές αυξήθηκαν υπέρμετρα και τα κατώτατα όρια υπερδιπλασιάστηκαν χωρίς καμιά πρόνοια καλύψεως των δαπανών αυτών.
- Η άσκηση μέσω του ασφαλιστικού συστήματος της κοινωνικής, οικονομικής και εθνικής πολιτικής των Κυβερνήσεων.
- Η αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης άνευ καταβολής των αναλογουσών εισφορών.
- Η αλόγιστη επέκταση των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων που είχε σαν συνέπεια το 38% του συνόλου των ασφαλισμένων του ΙΚΑ να υπαχθεί στα ΒΑΕ και τη συνταξιοδότηση κατά 5 έτη ενωρίτερα, χωρίς την καταβολή του προσθέτου ασφαλίστρου για όλο το χρόνο απασχόλησης που προηγείται της σύνταξης.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιες είναι οι συνέπειες των αδυναμιών αυτών όχι μόνο στην εθνική οικονομία, αλλά και τους ίδιους τους ασφαλισμένους και συνταξιούχους;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι συνέπειες είναι τραγικές και μερικές απ' αυτές αποτελούν τις μελανότερες πτυχές της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, αφού σκιαγραφούν **μια έντονη κοινωνική αδικία.** Κατ' αρχάς μπορώ να σας πω ότι η σχέση εισφοράς ασφαλισμένου προς την εισφορά του εργοδότη για την κύρια σύνταξη στο ΙΚΑ, το οποίο καλύπτει το 85% της χώρας, είναι 1:2, ενώ στα ειδικά ταμεία φθάνει το 1:8. Επίσης προκύπτει από στοιχεία ότι είναι άνιση και άδικη και η κατανομή των πόρων. Η συμμετοχή της κρατικής επιχορήγησης στο ΙΚΑ αντιστοιχεί σε ασφάλιστρο 8%, ενώ η επιχορήγηση των εργοδοτών στα ειδικά ταμεία αντιστοιχεί σε ασφάλιστρο 15-30%. Υπενθυμίζω ότι η συμμετοχή του Κράτους στη χρηματοδότηση του ΙΚΑ άρχισε από το 1987 και μετά, ενώ μέχρι τότε (και μετά το 1988), το ΙΚΑ για να καλύψει τα ελλείμματα προσέφευγε σε δανεισμό με επαχθέστατους όρους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Επιχορηγείται όμως και ο ΟΓΑ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Θα ήθελα, με την ευκαιρία αυτή να ξεδιαλύνω ένα μύθο για την επιχορήγηση του ΟΓΑ, όπου ασφαλίζονται οι Έλληνες εργάτες της ελληνικής γης, οι σκληρά απασχολούμενοι στα χωράφια και μάλιστα σε μερικές περιπτώσεις χωρίς «διάφορο», χωρίς τα αναλογούντα στον ιδρώτα τους έσοδα. Από στοιχεία προκύπτει ότι η αναλογία από κοινωνικούς πόρους και επιχορηγήσεις για κάθε ασφαλισμένο στο ΙΚΑ για σύνταξη είναι περίπου 100.000 δραχμές, στον ΟΓΑ είναι 140.000 δραχμές.

Υπάρχουν Ταμεία όπου αυτά τα ποσά φτάνουν το 1.700.000 δραχμές ανά ασφαλισμένο.

Είναι απαράδεκτη κοινωνική αδικία να δίνει η κοινωνία απλόχερα πόρους σε εργαζόμενους που ήδη αμείβονται καλά, και πολύ λιγότερους σε πιο αδύναμες κοινωνικά ομάδες (αγρότες, εργατοϋπάλληλοι ιδιωτικού τομέα κ.λπ.).

Διαπιστώνεται, συνεπώς, απ' αυτό ότι η κοινωνική ασφάλιση στη χώρα μας δεν εκπληρώνει το σκοπό της, ο οποίος είναι η κοινωνική δικαιοσύνη και η κοινωνική αλληλεγγύη, αλλά λειτουργεί αντιστρόφως και καλλιεργεί την κοινωνική αδικία. **Η άνιση αυτή μεταχείριση και κοινωνική αδικία αποτελούν τη μελανότερη πτυχή της κοινωνικής ασφάλισης της χώρας μας και τη βασική αιτία όλων των επομένων ανισοτήτων.**

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιες είναι οι άλλες;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πολλές! **Η Ελλάδα έχει, κατ' αρχάς, τους νεώτερους συνταξιούχους γήρατος σ' όλη την ΕΟΚ με την υπερπαραγωγή αναπήρων και την παροχή συντάξεων μεγαλύτερων από τους μισθούς που έπαιρναν μερικοί όταν δούλευαν.**

Και αυτό σε βάρος των άλλων που πληρώνουν κανονικά επί πολλά χρόνια τις εισφορές τους στα ταμεία και παίρνουν, συνεπώς, χαμηλότερη σύνταξη από εκείνη που αναλογεί στις θυσίες τους.

Έτσι, η συνταξιοδοτική κάλυψη υπερβαίνει συνήθως το 100% των αποδοχών, σε ορισμένες περιπτώσεις και το 200%!

Σε άλλες χώρες το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων είναι μεταξύ 40% και 80%.

Επίσης, πρέπει να αναφερθεί ότι σήμερα το 70% των συνταξιούχων του ΙΚΑ λαμβάνουν το ίδιο ποσό σύνταξης (κατώτατο όριο), ανεξάρτητα από τον χρόνο ασφάλισης και το ύψος των αποδοχών επί των οποίων έχουν καταβληθεί εισφορές. Αλλά, η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να συνεχισθεί.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Δηλαδή, έχετε αποφασίσει τι θα κάνετε, κύριε υφυπουργέ;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έχει συσταθεί μία Επιτροπή Γενικών Γραμματέων υπουργείων, η οποία μελετά τις προτάσεις που έχουν γίνει από διάφορες επιτροπές, δηλαδή της Επιτροπής Φακιολά, των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων κ.λπ. Εκείνο που έχει σημασία την περίοδο αυτή είναι η επιτυχία του διαλόγου για την πραγματοποίηση της μεγάλης ασφαλιστικής μεταρρύθμισης που είναι εθνική αποστολή όλων. Η πρώτη φάση του διαλόγου αυτού πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιουλίου 1992 με συμμετοχή του προεδρείου της ΓΣΕΕ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Θα θέλατε να μας πείτε, κύριε Σιούφα, πώς βλέπετε εσείς μια μεγάλη ασφαλιστική μεταρρύθμιση;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η κοινωνικοασφαλιστική μεταρρύθμιση επιβάλλεται **διότι το ασφαλιστικό έλλειμμα της χώρας μας είναι το μεγαλύτερο στην Ευρώπη και έχει εξελιχθεί σε μείζον διαρθρωτικό οικονομικό πρόβλημα και μάλιστα σε μια περίοδο κατά την οποία είμαστε αναγκασμένοι και πρέπει να συγκλίνουμε ταχύτατα προς την Ευρώπη του Μάαστριχτ.**

Προσβλέπουμε σε μια κοινωνικοασφαλιστική μεταρρύθμιση που θα σταματούσε την κοινωνική αδικία, θα έκανε τους φορολογούμενους να μην πληρώσουν τόσο πολλά όσο σήμερα χωρίς κανένα μάλιστα ουσιαστικό αντίκρισμα στους ασφαλισμένους, θα προωθούσε την οικονομική ανάπτυξη και θα εξασφάλιζε από την εξοικονόμηση πόρων που τώρα διασπαθίζονται σε κάλυψη ελλειμμάτων τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για τους ανέργους κυρίως νέους, που θα έκανε βιώσιμο, ανθεκτικό και λογικό το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας. Προς τα εκεί προσβλέπω. Προς τα εκεί πρέπει να προσβλέπουμε όλοι μας…

ΟΠΩΣ ΣΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η ασφάλιση οφείλει να στηρίζεται και στις εισφορές των αγροτών

του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στο δημοσιογράφο Κώστα Λατίφη

στο περιοδικό ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

---

21 Μαΐου 1992

Πλούσια πηγή τεκμηριωμένων στοιχείων και αδιάσειστων επιχειρημάτων γύρω από τον λειτουργούντα θεσμό της γεωργικής ασφάλισης ανθρώπων και γεωργικής παραγωγής αποτελεί η γλαφυρή (και καθόλου μακροσκελής όταν πρόκειται για τόσα και τέτοια στοιχεία) συνέντευξη του αρμόδιου υφυπουργού κ. Δημήτρη Σιούφα σε θέματα Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Από τις απαντήσεις του κ. Δ. Σιούφα διαμορφώνεται μια *βαθύτερη προβληματική: για την μέχρι σήμερα πορεία του θεσμού* που αντιπροσωπεύει ο ΟΓΑ (Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων), για τις πικρές εμπειρίες από την πρακτική αυτού του θεσμού, για τα εκατοντάδες ερωτήματα που τίθενται ως προς το Χθες και το Αύριο του θεσμού. Ενός θεσμού απαραίτητου, *αλλά που έχει ανάγκη από μια ορθολογική διαχείριση,* από ένα αποτελεσματικό νοικοκύρεμα, από έναν δίκαιο, αντικειμενικό αλλά μόνιμο έλεγχο των παροχών που δίνονται, από την πλέον μικρή μέχρι την πλέον μεγάλη, από την «ισόβια» σύνταξη γήρατος και αναπηρίας μέχρι την μικρότερη ιατρική σύνταξη. Η έρευνα του «Οικονομικού» όπως θα διαπιστώσει σε κάθε γραμμή και σελίδα της ο αναγνώστης, δεν περιέχει βολές κατά του θεσμού. Αντίθετα τον υπερασπίζεται. Είναι όμως παράλληλα, έμφορτη ενός σύγχρονου προβληματισμού γύρω από το μέλλον του τόσο αναγκαίου αυτού του θεσμού. Ενός θεσμού που έχει απαραίτητη ανάγκη, σαν το φυτό με το νερό, από *εκσυγχρονισμό, αναμόρφωση και στέρεες πηγές εσόδων,* που δεν μπορεί να είναι άλλες από τις εισφορές των ίδιων των ασφαλισμένων και δικαιούμενων διαφόρων επιδομάτων και σε μικρότερο βαθμό από επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κύριε υφυπουργέ, ο «Οικονομικός Ταχυδρόμος» ετοιμάζει μια έρευνα για τις συντάξεις στον γεωργικό χώρο, για τις συντάξεις που χορηγούνται από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ).*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο «Οικονομικός Ταχυδρόμος» ήταν πάντοτε πολύ ευαίσθητος και στα θέματα της κοινωνικής ασφάλισης. Τα δύο άρθρα του διευθυντή του, του κ. Γιάννη Μαρίνου, τα οποία δημοσιεύθηκαν στα φύλλα της 16.8.1990 και 23.8.1990 του περιοδικού σας και το άρθρο του κ. Γιώργου Βάμβουκα, το οποίο δημοσιεύθηκε στο φύλλο της 29.8.1991 του "Οικονομικού Ταχυδρόμου" (δηλαδή λίγο μετά την ανάληψη των καθηκόντων μου στο Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων), είναι πάντα, όπως βλέπετε, πάνω στο γραφείο μου!

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Και όπως διαπιστώνετε, η ευαισθησία του «Οικονομικού Ταχυδρόμου» εκδηλώνεται πάλι τώρα με την μεγάλη έρευνα που ετοιμάζει για το χώρο της αγροτικής ασφάλισης. Ο ΟΓΑ, λοιπόν, είναι αρμοδιότητας του υπουργείου σας. Πολλά λέγονται και πολλά γράφονται για το θεσμό αυτό. Θα θέλαμε, λοιπόν, κ. Σιούφα, από σας, τον αρμόδιο υπουργό, να μας δώσετε όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία, ώστε να αρθούν μερικές παρεξηγήσεις, να αποκατασταθεί η πραγματικότητα και να ενημερωθούν οι αναγνώστες μας για ένα θεσμό που αφορά μια μεγάλη κατηγορία, τους Έλληνες αγρότες.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πολύ ευχαρίστως. Αυτό που θα ήθελα από την πρώτη στιγμή να υπογραμμίσω είναι ότι η συνταξιοδοτική προστασία του αγροτικού πληθυσμού της χώρας μας καθιερώθηκε με το Νόμο 4169/1961 από την 1 Ιουλίου 1962. Η ασφάλιση των αγροτών είναι έργο του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλή έχει διεθνή πρωτοτυπία και ο ΟΓΑ απετέλεσε και αποτελεί πρότυπο Ασφαλιστικού Οργανισμού. Οι λόγοι που επέβαλαν την ασφαλιστική κάλυψη του αγροτικού πληθυσμού της χώρας μας ήταν κυρίως οι εξής:

Το σύνολο σχεδόν των εργαζομένων στα αστικά κέντρα είχε καλυφθεί από την κοινωνική ασφάλιση, περιλαμβανομένων μάλιστα και κατηγοριών του πληθυσμού οικονομικώς πολύ ισχυρότερων των αγροτών. Κατά συνέπεια, λόγοι ίσης μεταχειρίσεως, των αγροτών προς τους λοιπούς Έλληνες επέβαλαν την επέκταση της ασφαλιστικής προστασίας και στους αγρότες. Ας μη ξεχνάμε ότι οι αγρότες είχαν τη μικρότερη συμμετοχή στο εθνικό εισόδημα από τις άλλες κατηγορίες του πληθυσμού της χώρας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Δηλαδή, ένας από τους άξονες της πολιτικής και της φιλοσοφίας της επέκτασης της ασφαλιστικής κάλυψης και στον αγροτικό πληθυσμό της χώρας μας ήταν η ίση μεταχείριση και η δικαιότερη διανομή του εθνικού εισοδήματος.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ακριβώς. Επιδίωξη του Κράτους ήταν και είναι η δικαιότερη διανομή του εθνικού εισοδήματος με τη μεταφορά πόρων από τις αστικές περιοχές στις αγροτικές.

Αυτός ήταν ο πρώτος λόγος. Ένας άλλος σημαντικός λόγος, ο οποίος συνέτεινε στην συνταξιοδοτική προστασία των αγροτών μας ήταν η διαπιστωμένη στις προηγμένες οικονομικώς, πολιτιστικώς και ηθικώς κοινωνίες κάλυψη προοδευτικώς, δια της κοινωνικής ασφαλίσεως, ευρύτερων ομάδων του λαού και ιδίως των αγροτών. Ειδικότερα, επιτρέψτε μου να πω ότι η ασφάλιση γήρατος στον αγροτικό πληθυσμό ήταν γενικώς αναγκαία, λόγω της οικονομικής δυσχέρειας την οποία αντιμετωπίζουν οι υπερήλικες αγρότες μας. Οι αγρότες μας στην πλειοψηφία τους αντιμετωπίζουν, λόγω του συνεχιζόμενου κατακερματισμού της αγροτικής ιδιοκτησίας, το γήρας με ένδεια. Σας μιλώ εκ βιωμάτων. Διότι είμαι γιος αγρότη.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποια αποτελέσματα είχε κ. Υφυπουργέ, ο θεσμός αυτός στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η υποβοήθηση των γερόντων αγροτών να εξασφαλίσουν το ελάχιστο όριο συντηρήσεως αποτελεί χρέος της κοινωνίας μας, αποτελεί επιταγή της ηθικής συνειδήσεως της κοινωνίας μας. Επιπλέον, η διάθεση ενός πρόσθετου εισοδήματος στους αγρότες με τις εν γένει παροχές του ΟΓΑ και ιδίως με τις αγροτικές συντάξεις, αναζωογόνησε τη δεκαετία του 1960, αλλά και μέχρι σήμερα την οικονομική ζωή της υπαίθρου, ενώ, παράλληλα, άμβλυνε τις ανισότητες, τις οποίες μοιραίως προκαλούν οι «διαφορικοί» ρυθμοί αναπτύξεως των τομέων της οικονομίας μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Πώς λειτούργησε ο θεσμός, από ποια στάδια πέρασε;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Από τα πρώτα βήματά του ο θεσμός των γεωργικών ασφαλίσεων στηρίχθηκε σοβαρώς στις κοινωνικές εισφορές. Η ασφαλιστική προστασία του αγροτικού πληθυσμού άρχισε ουσιαστικά, όπως ήδη ανέφερα, το 1961 και συνεχίζεται βελτιούμενη. Σήμερα χορηγούνται από τον ΟΓΑ οι εξής παροχές του Κλάδου Συντάξεως :

α. Σύνταξη γήρατος (65ο έτος)
β. Σύνταξη αναπηρίας (ποσοστό ανικανότητας 67%)
γ. Επίδομα απόλυτης αναπηρίας (ποσοστό ανικανότητας 100%)
δ. Επίδομα τυφλότητας στους συνταξιούχους γήρατος
ε. Σύνταξη θανάτου στα τέκνα θανόντων ασφαλισμένων και συνταξιούχων, που δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος ή εφόσον σπουδάζουν το 24ο έτος της ηλικίας τους.
στ. Πρόσθετη σύνταξη, εφόσον έχουν ασφαλισθεί στον Κλάδο Πρόσθετης Ασφαλίσεως.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το επίπεδο αυτό ασφαλιστικής συνταξιοδοτικής προστασίας μπορεί να χαρακτηρισθεί σήμερα ικανοποιητικό;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το ύψος των παροχών του Κλάδου Συντάξεως του ΟΓΑ βρίσκεται, αναμφιβόλως, σε χαμηλά επίπεδα. Γι' αυτό, συνεχές μέλημα της Κυβερνήσεως γενικά και του Υπουργείου μας ειδικότερα είναι η βελτίωση και η επέκταση των παροχών του ΟΓΑ προς την αγροτική τάξη. Παρά τις γνωστές οικονομικές ή, καλύτερα, δημοσιονομικές δυσχέρειες, τον περασμένο χρόνο οι αγροτικές συντάξεις αυξήθηκαν κατά 20%, αυξήθηκαν τα επιδόματα απόλυτης αναπηρίας, τετραπληγίας, παραπληγίας και τυφλότητας και θεσμοθετήθηκε η συνταξιοδότηση των παιδιών και λόγω θανάτου της μητρός τους. Επίσης, αυξήθηκε το ποσό της συντάξεως των ορφανών και από τους δύο γονείς.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Κι όλα αυτά, κ. Σιούφα, χορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, από τους φορολογούμενους δηλαδή.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μου δίνετε, με την ερώτηση αυτή, την ευκαιρία να άρω μια παρεξήγηση που κυριαρχεί στην περίπτωση αυτή. Ο ΟΓΑ επιχορηγείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Οι επιχορηγήσεις αυτές ανέρχονται σε ποσοστό 56,7% των εσόδων και διαφοροποιούνται από έτους σε έτος. Ωστόσο, πρέπει να σας πω ότι η κατά κεφαλήν επιχορήγηση των ασφαλισμένων του ΟΓΑ είναι σαφώς μικρότερη από εκείνη των ασφαλισμένων του ΙΚΑ, το οποίο κι αυτό επιχορηγείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Συγκεκριμένα, η κατά κεφαλήν επιχορήγηση των ασφαλισμένων του ΟΓΑ είναι 108.000 έναντι 274.000 δραχμών των ασφαλισμένων του ΙΚΑ!

Αναλυτικότερα, οι πόροι του ΟΓΑ αντλούνται από τις ακόλουθες πηγές:

α. Από τις επιχορηγήσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού στο ποσοστό που ήδη αναφέρθηκε.
β. Από κοινωνικές εισφορές;, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 35,1% των εσόδων του ΟΓΑ.
γ. Από ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες ανέρχονται σε ποσοστό 8% επί των εσόδων.
δ. Από διάφορα άλλα έσοδα (ποσοστό 0,2%).

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Έχει ελλείμματα ο ΟΓΑ και πόσο είναι αυτά;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο ΟΓΑ δεν έχει ελλείμματα. Οι επιχορηγήσεις του Κράτους προς τον ΟΓΑ είναι, ως επί το πλείστον, νομοθετημένες ειδικά για την κάλυψη συγκεκριμένων παροχών. Εκτός όμως από τις επιχορηγήσεις αυτές, υπάρχουν κι εκείνες τις οποίες αναγκάσθηκε το Κράτος να χορηγήσει στον ΟΓΑ, επειδή με το Νόμο με τον οποίο καθιερώθηκε και εφαρμόσθηκε ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) στη χώρα μας καταργήθηκαν από την 1 Ιανουαρίου 1987 σημαντικά έσοδα του ΟΓΑ, όπως η εισφορά 4% στα πωλούμενα φύλλα καπνού,

η εισφορά 4% στα διακινούμενα αγροτικά προϊόντα, η εισφορά 2,5% στα χονδρικώς πωλούμενα αγροτικά προϊόντα (Νόμος 1066/1980). Επίσης, ο ιδρυτικός Νόμος του οργανισμού «Ελληνικές Γεωργικές Ασφαλίσεις» (ΕΛΓΑ) 1790/87 μετέφερε τα έσοδα του ΟΓΑ από την προσαύξηση κατά 1,25% στα επιτόκια των αγροτικών δανείων (Νόμος 1066?80) στον ΕΛΓΑ από τις 19 Αυγούστου 1988.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Όλα αυτά σημαίνουν, κ. Υφυπουργέ, ότι όσο βελτιώνονται οι παροχές από τον ΟΓΑ προς τους αγρότες (ήδη πολλές απ' αυτές μας απαριθμήσατε), τόσο γίνεται εντονότερη η εξάρτηση του ασφαλιστικού αυτού οργανισμού από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, δηλαδή σε βάρος των ήδη υψηλών δημοσιονομικών ελλειμμάτων.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όπως έγινε αντιληπτό από τα προαναφερθέντα, ο ΟΓΑ στερείται και των στοιχειωδέστερων πόρων, ώστε να δύναται να καλύπτει τα έξοδά του για την ασφαλιστική προστασία των αγροτών μας. Είναι, νομίζουμε, αναντίρρητο, ότι ο ΟΓΑ έπρεπε να διαθέτει τους δικούς του πόρους, όπως είχε προβλεφθεί κατά την ίδρυσή του και όπως συνέβη κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του. Δυστυχώς, την τελευταία δεκαετία ο ΟΓΑ έμεινε χωρίς τους απολύτως αναγκαίους πόρους, με συνέπεια να αρχίσει, για τον ομολογουμένως επιτυχημένο αυτόν οργανισμό, μια δυσπραγία, η οποία έχει δυσμενείς επιπτώσεις στον αγροτικό πληθυσμό της χώρας. Βλέπετε ότι κι εδώ, στο χώρο των αγροτικών συντάξεων, δεν έμεινε τίποτε όρθιο. Γι' αυτό, πρόθεσή μας είναι να νομοθετήσουμε νέα έσοδα για τον ΟΓΑ, ώστε ο οργανισμός αυτός να προσφέρει περισσότερα στους αγρότες, χωρίς να εξαρτάται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Χρωστάει ο ΟΓΑ λεφτά σε τρίτους;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ούτε χρωστάει, ούτε χρωστούν άλλοι λεφτά στον ΟΓΑ. Ο ΟΓΑ έχει οικονομικές δοσοληψίες μόνο με το Δημόσιο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Τι ισχύει, κ. Σιούφα, για το καθεστώς ασφαλιστικής προστασίας των αγροτών; Το ελληνικό καθεστώς συνταξιοδότησης των αγροτών (γήρατος και αναπηρίας) έχει παρόμοιό του στις χώρες της ΕΟΚ, δηλαδή εκεί επιχορηγείται ο θεσμός από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, όπως εδώ, στη χώρα μας;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στις άλλες χώρες η ασφαλιστική προστασία του αγροτικού πληθυσμού στηρίζεται και στις ατομικές εισφορές των ασφαλισμένων αγροτών. Διαφορετικό είναι στις άλλες χώρες το πλαίσιο της κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας του πληθυσμού.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Υπάρχουν σκέψεις, προθέσεις ή προτάσεις για κάποια αναμόρφωση του ισχύοντος συστήματος αγροτικής ασφάλισης*

προς μιαν ανταποδοτική σχέση, δηλαδή με έσοδα – εισφορές από τους ίδιους τους αγρότες και προς επίπεδα σύνταξης ικανοποιητικότερα από τα σημερινά;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Με το Νόμο 1745/1987 συνεστήθη στον ΟΓΑ ο Κλάδος της Πρόσθετης Ασφαλίσεως των αγροτών με σκοπό τη χορήγηση πρόσθετης συντάξεως, πέραν εκείνης της χορηγούμενης; σήμερα 12.000 δραχμές το μήνα. Ο Κλάδος αυτός άρχισε να λειτουργεί από το 1988. Από την εφαρμογή του Νόμου αυτού ανέκυψαν στην πράξη σοβαρά προβλήματα. Δημιουργήθηκαν ανυπέρβλητες δυσχέρειες στην είσπραξη των εισφορών. Επίσης, παρουσιάσθηκαν καθυστερήσεις και στην απονομή της πρόσθετης συντάξεως των αγροτών. Με λίγα λόγια, η εφαρμογή του Νόμου άρχισε χωρίς να υπάρχει και η παραμικρή υποδομή. Ήδη, εξετάζονται τα προβλήματα αυτά και ελπίζουμε να δοθούν γρήγορα οι σωστές λύσεις για τη θεμελίωση και βελτίωση του θεσμού της πρόσθετης ασφαλίσεως των αγροτών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Από τις έως τώρα ανακοινώσεις σας με τις μελαγχολικές διαπιστώσεις για το θεσμό και από τις πρωτοβουλίες σας για εξυγίανση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης προκύπτει ότι μεταξύ των συνταξιούχων αγροτών υπάρχουν και μερικοί που δεν είναι δικαιούχοι συντάξεως. Πως έφθασε στο κατάντημα αυτό και ο θεσμός της αγροτικής ασφάλισης;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι έλεγχοι που έγιναν κατά περιπτώσεις διαπίστωσαν ότι δεν έπρεπε κανονικά να συνταξιοδοτείται από τον ΟΓΑ ένας μεγάλος αριθμός αγροτών ιδίως λόγω αναπηρίας. Οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας αποτελούν το 32% των συνταξιούχων λόγω γήρατος. Στις ευρωπαϊκές χώρες το ποσοστό είναι μικρότερο από το 10%. Στους διάφορους Νομούς της χώρας δεν είναι η ίδια η αναλογία συνταξιούχων αναπηρίας και συνταξιούχων γήρατος. Έτσι όπως προκύπτει από Πίνακα που έχω μπροστά μου, ενώ στο Νομό Κεφαλληνίας στους 100 συνταξιούχους γήρατος αντιστοιχούν 16 συνταξιούχοι αναπηρίας, στο Νομό Λευκάδας στους 100 συνταξιούχους γήρατος αντιστοιχούν 64 συνταξιούχοι αναπηρίας ! Επίσης, ενώ στο Νομό Χαλκιδικής στους 100 συνταξιούχους γήρατος αντιστοιχούν 20 συνταξιούχοι αναπηρίας, στο Νομό Δράμας στους 100 συνταξιούχους γήρατος αντιστοιχούν 75 συνταξιούχοι αναπηρίας !! Ακόμη, ενώ στο Νομό Λασιθίου στους 100 συνταξιούχους γήρατος αντιστοιχούν 30 συνταξιούχοι αναπηρίας, στο Νομό Ρεθύμνης στους 100 συνταξιούχους αντιστοιχούν 69 συνταξιούχοι αναπηρίας!!! Εξυπακούεται ότι οι Νομοί, που παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό συνταξιούχων αναπηρίας δεν έχουν γενικότερο πρόβλημα αυξημένης νοσηρότητας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Είναι εκπληκτικά τα ποσοστά αυτά, κ. Υφυπουργέ.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Εκπληκτικά είναι και μερικά ποσά, μερικοί αριθμοί που αφορούν την αύξηση των αναπηρικών συντάξεων του ΟΓΑ από το 1981 έως το 1989. Το 1981 οι αναπηρικές συντάξεις του ΟΓΑ ανέρχονται σε 87.107. Το 1982 ανήλθαν σε 97.740, δηλαδή μέσα σ' ένα χρόνο αυξήθηκαν κατά 10.000 περίπου. Τον επόμενο χρόνο, δηλαδή το 1983, οι αναπηρικές συντάξεις του ΟΓΑ έφθασαν τις 108.425, το 1984 τις119.738, το 1985 τις 128.913, το 1986 τις 139.998, το 1987 τις 149.519, το 1988 τις 158.080 και το 1989 τις 167.326. Δηλαδή, από 87.107 του 1981 έγιναν 167.326 το 1989, που σημαίνει ότι παρουσίασαν αύξηση κατά 92% ή κατά 10% περίπου το χρόνο κατά μέσον όρο!

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιο είναι το κόστος των αναπηρικών αυτών συντάξεων;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι αναπηρικές συντάξεις επιβαρύνουν τον ΟΓΑ κατά 52 περίπου δις. δραχμές, ενώ το ΙΚΑ με 172 περίπου δις. δραχμές.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Και το ερώτημα μου κ. Σιούφα, είναι: Τι θα γίνει, λοιπόν, με το σύστημα αυτό των αναπηρικών συντάξεων, πώς γίνεται ο έλεγχος των υποψήφιων συνταξιούχων λόγω αναπηρίας ή των ήδη συνταξιούχων λόγω αναπηρίας;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η προστασία των αναπήρων είναι υποχρέωση του Κράτους. Σ' αυτό το πλαίσιο απονέμεται και η σύνταξη. Η εφαρμογή των Νόμων είναι, επίσης, υποχρέωση του Κράτους. Σ' αυτό το πλαίσιο γίνεται η εξέταση της νομιμότητας των συντάξεων, οι οποίες έχουν απονεμηθεί, όπου αυτό προβλέπεται από το Νόμο και τους Κανονισμούς των ασφαλιστικών ταμείων. Το να μην δοθεί μία νόμιμη αναπηρική σύνταξη είναι κοινωνική αδικία, αδικία προς τον ανάπηρο. Το να δοθεί μια παράνομη αναπηρική σύνταξη είναι, επίσης, κοινωνική αδικία, αδικία προς το σύνολο του ελληνικού λαού, που πληρώνει και αυτές τις συντάξεις με τους φόρους του. Στις κοινωνίες, όπου δεν επικρατεί Κράτος Δικαίου, τελικά αδικούνται περισσότεροι οι ασθενέστεροι. Και οι ανάπηροι είναι ασθενέστεροι. Αντιμετωπίζουμε το θέμα με ευαισθησία, σοβαρότητα και, προπαντός, με πνεύμα δικαίου. Πολιτική της Κυβερνήσεως και ευθύνη του ΟΓΑ είναι να μην υπάρξει αδικία προς καμιά πλευρά.

Η ανικανότητα των ασφαλισμένων του ΟΓΑ, οι οποίοι διεκδικούν σύνταξη αναπηρίας από τον οργανισμό αυτό, κρίνεται από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΙΚΑ. Με τα μέτρα, που ελήφθησαν με το Νόμο 1976/1991, ο οποίος, όπως γνωρίζετε, προκάλεσε μερικές αντιδράσεις, που έδιναν την εντύπωση ότι ήθελαν όλοι αυτοί (εκπρόσωποι κομμάτων, συνδικαλιστές κ.λπ.) να συνεχισθεί το άγος των αναπή-

ρων-μαϊμούδων και των τρωκτικών του δημόσιου χρήματος, νομίζουμε ότι η κρίση των Υγειονομικών Επιτροπών του ΙΚΑ θα καταστεί περισσότερο αντικειμενική. Σύμφωνα, λοιπόν, με την ισχύουσα νομοθεσία του ΟΓΑ (άρθρο 3 του Π.Δ.334/88) ο διοικητής του ΟΓΑ, αν από νεώτερα στοιχεία που θα περιέλθουν στον οργανισμό, πιθανολογείται ότι ο συνταξιούχος λόγω αναπηρίας δεν έχει την ανικανότητα που απαιτείται από το Νόμο για τη συγκεκριμένη παροχή, μπορεί να παραπέμπει εκ νέου τον ενδιαφερόμενο για εξέταση και διαπίστωση της ανικανότητας για εργασία από αρμόδιο, κατά το σχετικό Κανονισμό, Υγειονομικό όργανο. Στην προκείμενη περίπτωση το αρμόδιο όργανο είναι η πενταμελής από ιατρούς Ανωτάτη Υγειονομική Επιτροπή.

Η Ανωτάτη Υγειονομική Επιτροπή λειτουργεί σήμερα με τέσσερα κλιμάκια (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα και Ηράκλειο). Μέχρι σήμερα έχουν εξετασθεί κι από τα τέσσερα κλιμάκια 4.464 περιπτώσεις. Από τους εξετασθέντες κρίθηκαν ανάπηροι, κατά την έννοια του Νόμου, 1.783 πρόσωπα, δηλαδή ποσοστό μόνο 39,94%. Είναι κι αυτό ένα στοιχείο, που αποδεικνύει ο ΟΓΑ συνταξιοδοτεί, δυστυχώς, πρόσωπα που δεν είναι ανάπηρα. Η παραπομπή συνταξιούχων λόγω αναπηρίας για επανεξέταση στην Υγειονομική Επιτροπή γίνεται με όσο το δυνατόν αντικειμενικά κριτήρια. Για το θέμα αυτό εφαρμόζονται οι σχετικές οδηγίες του Κλάδου Συντάξεως του ΟΓΑ (αριθμός 22436/30.4.91), οι οποίες εκτός των άλλων ορίζουν:

«… θα γίνει επανεξέταση συνταξιούχων από όλους τους Νομούς της χώρας και η εξέταση θα αρχίσει από τους Νομούς στους οποίους εμφανίζονται τα μεγαλύτερα ποσοστά συνταξιούχων αναπηρίας έναντι των συνταξιούχων γήρατος… Μέσα στα όρια του Νομού η επανεξέταση θα αρχίσει από τις Κοινότητες, όπου εμφανίζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συνταξιούχων αναπηρίας… Ο αριθμός των επανεξεταζομένων από κάθε Νομό θα αποτελεί το 20%του συνόλου των συνταξιούχων αναπηρίας του Νομού. Δεν θα επανεξετασθούν επί του παρόντος οι συνταξιούχοι αναπηρίας οι γεννηθέντες μέχρι του έτους 1925 και οι επιδοματούχοι αναπηρίας (απόλυτα ανάπηροι, παραπληγικοί, τυφλοί), οι γεννηθέντες μέχρι και του έτους 1920, εκτός αν υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες πολιτών… Ακόμη δεν θα εξετάζονται οι προσωρινοί συνταξιούχοι αναπηρίας, των οποίων η αναπηρία τους λήγει εντός του έτους παραπομπής ή του πρώτου εξαμήνου του αμέσως επόμενου έτους. Υπάρχουν ορισμένες κατηγορίες αναπήρων συνταξιούχων, οι οποίοι δεν κρίνεται σκόπιμο να επανεξετασθούν θα λαμβάνονται υπόψη και θα εξετάζονται εφόσον αναφέρονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα. Οι γενικές καταγγελίες που αφορούν ολόκληρες Κοινότητες, εφόσον είναι ανώνυμες, θα τίθενται στο αρχείο, εάν δε είναι επώνυμες θα ζητείται από τον καταγγέλοντα να γνωρίσει στην Υπηρεσία συγκεκριμένες περιπτώσεις…».

Οι επανεξετάσεις των συνταξιούχων πρέπει να θεωρούνται αξιόπιστες, διότι δεν υπάρχουν από αυτούς, οι οποίοι δεν κρίθηκαν ανάπηροι και τους διεκόπη η σύνταξή τους, σοβαρά παράπονα, που να

στηρίζονται σε συγκεκριμένα ιατρικά δεδομένα, με τα οποία να αμφισβητείται η κρίση της Ανωτάτης Υγειονομικής Επιτροπής.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Τα άκουσα με πολύ ενδιαφέρον όλα αυτά, κ. Σιούφα, και σίγουρα θα ενδιαφέρουν και τους αναγνώστες μας. Πείτε μας τώρα, κ. Υφυπουργέ, πόσοι είναι οι συνταξιούχοι αναπηρίας;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας είναι 176.000 περίπου. Απ' αυτούς οι 10.285 λαμβάνουν και επίδομα απόλυτης αναπηρίας. Οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος του ΟΓΑ ανέρχονται σε 560.000 περίπου. Από τους συνταξιούχους αυτούς 4.721 λαμβάνουν επίδομα τυφλότητας, από δε τους συνταξιούχους γήρατος και αναπηρίας 4.234 λαμβάνουν επίδομα τετραπληγίας η παραπληγίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Σε περίπτωση κατά την οποία οι αρμόδιες Επιτροπές ή οι έλεγχοι διαπιστώσουν μη δικαιούχους συνταξιούχους, τι μέτρα λαμβάνονται; Πώς εξασφαλίζεται το δημόσιο χρήμα από καταχραστές και ψευδοσυνταξιούχους;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σε περίπτωση κατά την οποία η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή κρίνει ότι ένα πρόσωπο δεν φέρει το απαιτούμενο από το Νόμο ποσοστό ανικανότητας για τη χορήγηση της συγκεκριμένης παροχής, διακόπτεται η χορήγησή της. Περαιτέρω συνέπειες υπάρχουν για εκείνους που είχαν χρησιμοποιήσει πλαστά πιστοποιητικά ή είχαν υποβάλει δηλώσεις με αναληθές περιεχόμενο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Εκτός από τους συνταξιούχους του ΟΓΑ, στον αγροτικό χώρο συνταξιοδοτούνται κι άλλες κατηγορίες αρμοδιότητας άλλων υπουργείων, όπως αντιστασιακοί, πρόωρη αγροτική σύνταξη. Έχετε υπολογίσει πόσοι είναι συνολικά οι συνταξιούχοι αυτοί;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο ΟΓΑ είναι αρμόδιος για τη χορήγηση των συντάξεων αυτών.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ωστόσο, μεταξύ των συνταξιούχων αγροτών υπάρχουν και μη αγρότες. Τι συμβαίνει με το θέμα αυτό. Πόσοι είναι, πόση σύνταξη παίρνουν;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Στον ΟΓΑ έχει ανατεθεί από την Πολιτεία η συνταξιοδότηση των ανασφαλίστων, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 68ο έτος της ηλικίας τους. Ο αριθμός των συνταξιούχων ανασφάλιστων ανέρχεται σε 30.000 περίπου. Το ποσό της μηνιαίας συντάξεως αυτών ισούται με το μηνιαίο πόσο της συντάξεως των αγροτών. Η δαπάνη για τη συνταξιοδότηση των ανασφαλίστων υπερηλίκων βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Και μια τελευταία ερώτηση κ. Σιούφα. Υπάρχουν στα πλαίσια της ΕΟΚ του 1993 και μετά διάφορα σενάρια για ενιαίο σύστημα αγροτικής συνταξιοδότησης και πάνω σε ποιους άξονες;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν υπάρχουν σκέψεις για ενιαίο σύστημα αγροτικής συνταξιοδοτήσεως στα πλαίσια της ΕΟΚ του 1993. Υπάρχει όμως πολιτική της Κυβερνήσεως. Πολιτική της Κυβερνήσεως λοιπόν είναι ο εκσυγχρονισμός του ΟΓΑ σ' όλα τα επίπεδα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αγροτών της χώρας. Και αυτή υλοποιείται καθημερινώς με την επίτευξη των στόχων, που είχαν τεθεί για το 1991 και με την εφαρμογή των βασικών κατευθύνσεων του οργανισμού για την πορεία και τον προγραμματισμό δράσεώς του το 1992. Κι αυτά δεν είναι λόγια. Αποδεικνύονται με έργα, κ. Λατίφη. Επιτρέψτε μου να απαριθμήσω μερικά απ' αυτά, που ελπίζω ότι ενδιαφέρουν τους αναγνώστες του «Οικονομικού Ταχυδρόμου»:

- Το μέτρο της καθιερώσεως πολυτεκνικών επιδομάτων και ισόβιας συντάξεως στην πολύτεκνη μητέρα που καθιερώθηκε από την Κυβέρνηση του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη για πρώτη φορά και αποτελεί βάση μιας μακροπρόθεσμης πολιτικής για ενίσχυση των πολύτεκνων οικογενειών, αλλά και καταπολεμήσεως της υπογεννητικότητας, ολοκληρώθηκε με την πληρωμή αναδρομικά από 6-15 Δεκεμβρίου σε 89.574 δικαιούχους.

  Τα ποσά που διατέθηκαν γι' αυτήν την πληρωμή ξεπερνούν τα 18,5 δις δρχ. οι υπόλοιπες εκκρεμούσες αιτήσεις 28.426 δικαιούχων λόγω ελλείψεως στοιχείων και δικαιολογητικών θα πληρωθούν τον Φεβρουάριο του 1992, όσων θα ολοκληρωθεί ο έλεγχος και οι υπόλοιπες αργότερα. Το σύνολο των ποσών που κατεβλήθησαν το 1991 για τα πιο πάνω επιδόματα καθώς και για εκείνα του Ν.Δ. 1153/72 ξεπέρασαν τα 23,5 δις δραχμές.
- Άμεση χορήγηση συντάξεων αγροτών για όλες τις αιτήσεις συνταξιοδοτήσεως αγροτών που εισήλθαν στον ΟΓΑ μέχρι 30.9.91 (23.534 αιτήσεις) για τις οποίες δεν απαιτείται αλληλογραφία, εκδόθηκαν συνταξιοδοτικές αποφάσεις και η πληρωμή των συντάξεων πραγματοποιήθηκε το πρώτο πενθήμερο του μηνός Ιανουαρίου 1992

  Θα πρέπει να σημειωθεί ότι **για πρώτη φορά γίνεται η έκδοση και πληρωμή των συντάξεων τόσο γρήγορα.** Από το 1992 η έκδοση των συντάξεων θα είναι ακόμα πιο σύντομη.
- Αυξάνεται από 1.12.1991 το επίδομα στους 100% αναπήρους και παραπληγικούς-τετραπληγικούς κατά ένα (1) ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη, ήτοι: από δρχ. 63.018, παίρνουν δρχ. 66.333 το μήνα.
- Θα καταβάλλεται εφεξής ορφανική σύνταξη στα ορφανά παιδιά μέχρι 18 ετών (φοιτητές μέχρι 24 ετών) **και στην περίπτωση θανάτου της μητέρας.**

- Στην ιατρική περίθαλψη των ασφαλισμένων αγροτών επέρχονται οι ακόλουθες βελτιωτικές μεταβολές:
  α) Οι επεμβάσεις ανοικτής καρδιάς για ασφαλισμένους αγρότες θα γίνονται και στα Ιδιωτικά Καρδιοχειρουργικά Κέντρα: «ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΟ», ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ», «ΥΓΕΙΑ», ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ «ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ» ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ και ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ «ΒΕΛΙΔΙΟΝ» ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ **για πρώτη φορά.** Ο ΟΓΑ θα πληρώνει νοσήλιο για κάθε επέμβαση 2.000.000 δρχ. επί πλέον αξία βαλβίδας, μπαλονιού, βηματοδότη, κ.λπ.
  β) Ο ΟΓΑ άρχισε να καλύπτει τις ειδικές εξετάσεις: Μαγνητική Τομογραφία, Ψηφιακή Εκλεκτική Αγγειογραφία, Υπερηχογράφημα A-MODE και B-MODE, Υπερηχογράφημα με τεχνική DOPPLER, Έγχρωμη Αγγειοδυναμογραφία (Triplex Scan), **σε Ιδιωτικά Εργαστήρια και Κλινικές, εφόσον δεν μπορούν να γίνουν σε Κρατικά Νοσοκομεία μέσα στον ιατρικώς αναγκαίο χρόνο. Εξωσωματική λιθοτριψία, λίθων νεφρού και χολής** γίνεται (ύστερα από σύμβαση του ΟΓΑ) και στις Κλινικές «ΚΥΑΝΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ», «ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΟ» Αθηνών και «ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ» Θεσσαλονίκης.
  γ) Εξαιρέθηκαν από την έννοια του τιμολογίου αιμοκαθάρσεως με τεχνητό νεφρό, **τα διττανθρακικά διαλύματα προς μεγίστη ανακούφιση των ασφαλισμένων.**
  δ) Αντιμετωπίζονται πλέον και έξοδα μεταφοράς ασθενούς και συνοδού με αεροπλάνο ή πλοίο, σε επείγοντα περιστατικά, που δεν αντιμετωπίζονταν μέχρι σήμερα.
  ε) Στους ασφαλισμένους του ΟΓΑ που πάσχουν από παραπληγία-τετραπληγία **αποδίδεται ολόκληρη η αξία της προμήθειας ειδικού ελαφρού τύπου πτυσσόμενου χειροκίνητου αναπηρικού αμαξιδίου,** ενώ μέχρι τώρα καλυπτόταν μέρος της αξίας του.
  στ) Συγχρόνως ο ΟΓΑ έκανε ήδη τις ανάλογες αναπροσαρμογές στα τιμολόγια νοσηλείας που καταβάλλει και ανέλαβε την εξ ολοκλήρου πληρωμή φαρμάκων μεγάλης αξίας για σοβαρές χρόνιες παθήσεις, στα πλαίσια της καλύτερης καλύψεως των ασφαλισμένων αγροτών.

Δέσμευση για το εφάπαξ

του Δημήτρη Σιούφα
Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνέντευξη στην Όλγα Μπακομάρου
στην εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

---

24 Νοεμβρίου 1991

Τα «οικονομικά μέτρα», που τα υφιστάμεθα όλοι σ' αυτή την εποχή της «λιτότητας» που διανύουμε, με τις αυξήσεις επί των πάντων επερχόμενες, οι ασθενέστερες οικονομικά ομάδες του πληθυσμού καλούνται να βιώσουν μια καθημερινότητα όλο και πιο σκληρή και –πολλοί πιστεύουν- δίχως φως στην άκρη του τούνελ, και δίχως ελπίδα. Ανάμεσά τους οι συνταξιούχοι, που το μίνι ασφαλιστικό νομοσχέδιο και η εν τέλει ψήφισή του πριν από λίγες μέρες, ξεσήκωνε τους ίδιους σε απελπισμένα συλλαλητήρια και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις σε δυναμικές κινητοποιήσεις και ανυποχώρητες θέσεις, με τελευταία την προ ημερών αποχώρησή τους από την επιστημονική επιτροπή η οποία μελετά την εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας. Πάνω στα θέματα αυτά και η συνέντευξη που ακολουθεί, με τον υφυπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτρη Σιούφα, βουλευτή Καρδίτσας από το 1981 τρεις φορές πρώτο βουλευτή μεταξύ των υποψηφίων όλων των κομμάτων στην εκλογική του περιφέρεια, που υπηρέτησε τη Νέα Δημοκρατία σε διάφορα πόστα και ήταν κοινοβουλευτικός της εκπρόσωπος, πριν τοποθετηθεί στο «ευαίσθητο» αυτό υπουργείο μετά τον τελευταίο ανασχηματισμό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Υπάρχει η αίσθηση μιας σκληρότητας της κυβέρνησης απέναντι στους εργαζόμενους, στις ασθενέστερες τάξεις, μεταξύ αυτών και στους συνταξιούχους, που είναι και το αντικείμενό σας, κ. υπουργέ. Τι απαντάτε;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν υπάρχει κοινωνική σκληρότητα. Αντιθέτως, υπάρχει μια φιλοσοφία κοινωνικής δικαιοσύνης. Η κυβέρνηση, για χάρη των πολλών, πρέπει να βάλει τέλος στις υπερβάσεις, τις αδικίες και τις ατασθαλίες που υπάρχουν στην κοινωνική ασφάλιση.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιες είναι αυτές οι αδικίες και ατασθαλίες;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Παράνομες συντάξεις, κεκτημένα χρέη, η αυτοκρα-

τορία των ελλειμμάτων, που έχουν κάνει το ασφαλιστικό σύστημα να έχει ξεπεράσει προ πολλού τα όρια της οικονομικής και κοινωνικής αντοχής της χώρας και οδήγησε όλους τους Έλληνες στο σημείο να είναι ουσιαστικά ανασφάλιστοι.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Καινούργια είναι όλα αυτά στο ασφαλιστικό μας σύστημα;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτό έγινε την τελευταία οκταετία, με την ανεύθυνη πολιτική του ΠΑΣΟΚ, μια πολιτική που δημιούργησε αυτό που εγώ ονομάζω «επίπλαστη ευημερία». Δηλαδή, έδινε σε ανθρώπους που δεν εδικαιούντο χρήματα που δεν υπήρχαν.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Το ΠΑΣΟΚ λέει, ότι με την πολιτική του απέδωσε κοινωνική δικαιοσύνη σε ομάδες του πληθυσμού που η «δεξιά» είχε αφήσει στην τύχη τους και είχε αδικήσει για δεκαετίες…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτή είναι η θεωρία του ΠΑΣΟΚ. Κοιτάξτε και την πράξη. Δημιούργησε, για παράδειγμα, τις αντιστασιακές συντάξεις και μετέβαλε τον αγώνα της εθνικής αντίστασης σε αγώνα για εξασφάλιση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Όσοι όμως αγωνίστηκαν τότε, το έκαναν, ενσυνείδητα πιστεύω, για την πατρίδα και μόνο. Τα κίνητρα επομένως ήταν υψηλά και όχι οικονομικά. Εν ονόματι της αντιστάσεως, παραδοθήκαμε στο οικονομικό χάος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Υπερβολικός δεν είστε;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι αριθμοί είναι υπερβολικοί. Το ΠΑΣΟΚ εκτιμούσε ότι αυτές τις συντάξεις θα τις έπαιρναν περίπου 20.000 αντιστασιακοί. Δόθηκαν σε περισσότερους από 60.000. εκκρεμούν περισσότερες από 75.000 αιτήσεις στο Γενικό Λογιστήριο του κράτους, και άλλες 250.000 περίπου στις νομαρχίες για αναγνώριση συμμετοχής στην εθνική αντίσταση.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Όλοι αυτοί, παράνομα κατά την άποψή σας πήραν ή ζητούν να πάρουν αυτές τις συντάξεις;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όχι. Και γι' αυτό η κυβέρνηση διατήρησε τις αντιστασιακές συντάξεις εκείνων που τις εδικαιούντο πράγματι, δηλαδή τις συντάξεις των αναπήρων της περιόδου εκείνης, των οικογενειών των θυμάτων και των ανασφαλίστων. Εκείνοι που δεν τις εδικαιούντο είναι όσοι δεν συγκαταλέγονται στις παραπάνω κατηγορίες. Δηλαδή περίπου 50.000 συνταξιούχοι του ΟΓΑ, οι οποίοι έπαιρναν, επιπλέον της αγροτικής, και αντιστασιακή σύνταξη, μόνο και μόνο επειδή εδήλωσαν αντιστασιακοί. Το ΠΑΣΟΚ μετέβαλε το εθνικό χρέος σε επιχείρηση εθνικής χρεοκοπίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Λοιπόν, φτάσαμε στην εθνική χρεοκοπία με αυτές τις 50.000 αγρότες;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν είναι μόνον αυτοί. Έχουμε και τη βιομηχανία των αναπηρικών συντάξεων. Εμφανιζόμαστε να έχουμε τους περισσότερους ανάπηρους μεταξύ των βιομηχανικών χωρών με βαριά βιομηχανία και δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες, εκεί, τα ποσοστά των αναπήρων συνταξιούχων κυμαίνονται από 8-15%, εδώ ξεπερνούν το 25%. Σκεφτείτε, ότι σε κάθε δύο συνταξιούχους γήρατος αντιστοιχεί ένας ανάπηρος στο ΙΚΑ, και σε κάθε τρεις συνταξιούχους γήρατος αντιστοιχεί ένας ανάπηρος στον ΟΓΑ. Αναλογίες πρωτοφανείς για τις παγκόσμιες στατιστικές.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Για τις συντάξεις γήρατος, που όσον αφορά τις ασθενέστερες ομάδες του πληθυσμού, χαρακτηρίζονται «συντάξεις πείνας», τι έχετε να πείτε;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η κατώτατη σύνταξη του ΙΚΑ είναι 67.000 δραχμές. Από αυτές, οι περίπου 40.000 καλύπτονται με τις εισφορές του ίδιου του ασφαλισμένου και οι υπόλοιπες περίπου 37.000 από τον τακτικό προϋπολογισμό του κράτους. Τα 180 δις δραχμές που χρειάζονται για να καλυφθεί το τμήμα του ελλείμματος αυτού, από τον κρατικό προϋπολογισμό προέρχεται.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Οι συνταξιούχοι ζητούν να καλυφθούν από την κυβέρνηση όλα τα ελλείμματα.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κοιτάξτε, εκτός από τον κρατικό προϋπολογισμό, τα ελλειμματικά ταμεία δανείζονται από τις Τράπεζες με πολύ υψηλά επιτόκια. Δηλαδή, οι καταθέσεις του ελληνικού λαού, αντί να κατευθύνονται στην ανάπτυξη -σε καινούργια σχολεία, νοσοκομεία, δρόμους, βιομηχανίες, λιμάνια- που θα δώσουν πλούτο και ποιότητα ζωής στο σύνολο του ελληνικού λαού, πηγαίνουν για να πληρωθούν συνάξεις που διαφορετικά δεν θα πληρώνονταν. Γιατί πρέπει, τέλος πάντων, να το αντιληφθούμε όλοι μας ότι τα ελλείμματα, κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, πληρώνονται από το κράτος, δηλαδή από τον Έλληνα φορολογούμενο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποιόν όμως φορολογούμενο; Γιατί καμιά κυβέρνηση δεν τόλμησε να κατανείμει δίκαια τα οικονομικά βάρη, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του κάθε Έλληνα, ούτε και μπόρεσε να χτυπήσει τη φοροδιαφυγή.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Για να χτυπηθεί η φοροδιαφυγή, χρειάζεται ν' αναπτυχθεί φορολογική συνείδηση στο σύνολο του ελληνικού λαού. Όλοι μιλούμε για το «χτύπημα», αλλά οι περισσότεροι συνεργαζόμαστε στη

διαιώνισή της. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι τελικώς ζημιωμένος είναι πάντα ο ελληνικός λαός. Όσο για τα βάρη που είπατε, είναι ελαφρότερα όταν ο προορισμός τους είναι δίκαιος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Δηλαδή;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δηλαδή, όταν υπάρχει –κι αυτό προσπαθούμε να κάνουμε σήμερα ως κυβέρνηση- ένα κράτος δικαίου, όπου κάθε φορολογούμενος γνωρίζει ότι οι φόροι του χρησιμοποιούνται με σωστή προτεραιότητα, χωρίς σπατάλες, χωρίς παράνομες συντάξεις και που τελικά επιστρέφουν στον ίδιο με οικονομική ανάπτυξη και καλύτερη ποιότητα ζωής.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ένα κράτος δικαίου, όπου θα πληρώνουν οι μη έχοντες και δεν θα πληρώνουν οι έχοντες; Γιατί αυτό είναι «κοινή συνείδηση» στον ελληνικό λαό, κ. υπουργέ.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η εντύπωση δεν είναι αστήρικτη. Αλλά, εδώ που φτάσαμε και να τα παίρναμε όλα από τους έχοντες, δεν θα έφταναν για να καλύψουμε τους μη έχοντες. Αν παίρναμε τα κέρδη όλης της βιομηχανίας το 1989, που ήταν περίπου 200 δις, θα καλύπταμε μόνο μέρος του ελλείμματος των ασφαλιστικών ταμείων που ανήλθε σε 1.000 δις το 1990.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Εδώ νομίζω, η αυθόρμητη απάντηση του μέσου πολίτη θα ήταν «ας τα παίρνατε εσείς»…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτό γινόταν επί 70 χρόνια στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης και οδηγήθηκαν αυτές οι χώρες στην πείνα σήμερα. Η λύση βρίσκεται στη δημιουργία του πλούτου για όλους, και όχι στην εξίσωση της φτώχειας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Δεν μίλησε κανείς για εξίσωση της φτώχειας…*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ούτε κι εμείς το σκεφτήκαμε ποτέ. Πάντα πρέπει ν' αναζητούμε το μέτρο στη φιλοσοφία και την πολιτική πράξη. Στα χρόνια που έρχονται, έχουμε έναν επίπονο αγώνα. Να εξυγιάνουμε και να ανορθώσουμε, ανάμεσα σ' όλα τα' άλλα, και το ασφαλιστικό σύστημα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Έχετε βρει πώς;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το αναζητούμε. Αυτή είναι η δουλειά που κάνει αυτόν τον καιρό μια επιστημονική επιτροπή στην οποία μετέχουν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές και που εκτιμάμε ότι το έργο της θα τελει-

ώσει μέσα στο Νοέμβριο. Μπορώ όμως να σας πω, ότι όλοι προσβλέπουμε σε ένα ασφαλιστικό σύστημα τίμιο κι απλό. Γιατί όλα τα τίμια πράγματα είναι απλά.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μπορώ όμως να σας ρωτήσω και εγώ, πως προχωρεί το έργο της επιτροπής αυτής, όταν προ ημερών αποχώρησαν οι εκπρόσωποι της ΓΣΕΕ, της ΑΔΕΔΥ και της ΠΑΣΕΓΕΣ;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η αποχώρηση των εκπροσώπων των οργανώσεων, οπωσδήποτε δεν βοηθάει το έργο της επιτροπής. Οι οργανώσεις εμφανίζονται να διαφωνούν σε επιμέρους θέματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Επιμέρους θέματα, με ποια έννοια; Η μείωση των συντάξεων είναι επί μέρους θέμα;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Καμιά από τις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις δεν μειώνεται. Η διαφωνία της ΓΣΕΕ αναφέρεται στο σύστημα υπολογισμού των νέων συντάξεων, που θα ισχύσει από την 1.7.1992 και στοχεύει στον περιορισμό της καταδολιεύσεως στον υπολογισμό της σύνταξης.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Τι είδους καταδολίευση μπορεί να υπάρχει στον υπολογισμό της σύνταξης;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Αυτό που γινόταν με τις πλασματικές αυξήσεις, τα δύο τελευταία χρόνια, για να πάρει κάποιος σύνταξη μεγαλύτερη απ' αυτήν που εδικαιούτο. Το σύστημα που ψηφίστηκε είναι τεχνικά άψογο και κοινωνικά δίκαιο και εν πάση περιπτώσει, υπάρχουν περιθώρια, μέσα από τις προτάσεις της επιτροπής, ν' αναμορφωθεί και αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Η ΓΣΕΕ όμως διαφώνησε και στο σύστημα απονομής των αναπηρικών συντάξεων.*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ναι, υπήρξε διαφωνία για την αντικατάσταση του ανάπηρου συστήματος απονομής των συντάξεων αυτών, με νέο και αδιάβλητο σύστημα με ειδικό σώμα γιατρών του ΙΚΑ.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Για την κατάργηση της πρόωρης σύνταξης, τι έχετε να πείτε;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν καταργούνται οι πρόωρες συντάξεις που χορηγούνται από το υπουργείο Γεωργίας. Επανεξετάζονται. Γιατί η απονομή και αυτών έγινε με την ίδια λογική, να αποκτήσει το ΠΑΣΟΚ κομματική πελατεία, μετατρέποντας τμήματα του ελληνικού λαού σε έμμισθους ψηφοφόρους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μήπως και αυτό που λέτε, όπως το εκφράζετε, δεν είναι και τόσο εποικοδομητικό για το μεταξύ κυβέρνησης-οργανώσεων απαραίτητο «ήπιο κλίμα»;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν αναφέρομαι στις συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά στα έργα και στις ημέρες του ΠΑΣΟΚ. Και δεν νομίζω ότι η επισήμανση της πραγματικότητας βλάπτει. Η κυβέρνηση πιστεύει ότι η σημερινή μερική διαφωνία δεν θα πρέπει να αποτελέσει εμπόδιο για την αυριανή ολική συμφωνία. Ο ελληνικός λαός δικαιούται ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μπορείτε να το περιγράψετε;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Υγιές, βιώσιμο, κοινωνικά δίκαιο, αλληλέγγυο, σύγχρονο, ευέλικτο, ένα ασφαλιστικό σύστημα λογικό και ανθεκτικό, που το ίδιο να εξασφαλίζει το μέλλον του. Κι αυτό μπορεί να γίνει μέσα από τον διάλογο.

Με την ευκαιρία αυτή, καλώ, για μια ακόμη φορά, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, να επιστρέψουν στο τραπέζι του διαλόγου και να μην αποτελέσει η αποχώρηση ευκαιρία για να μην αναληφθούν ευθύνες απέναντι στους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Μήπως, κ. υπουργέ, είστε πολύ αισιόδοξος, μιλώντας για «μέλλον», σε μια στιγμή που η κυβέρνηση φαίνεται να καταρρέει;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη θα εξαντλήσει την τετραετία, γιατί σήμερα είναι η μόνη πολιτική δύναμη, η οποία διαθέτει πρόταση και πρόγραμμα για να κυβερνηθεί ο τόπος. Ο ελληνικός λαός μας έδωσε συγκεκριμένη εντολή, την οποία οφείλουμε να φέρουμε σε πέρας, με σοβαρότητα και συνέπεια, οπότε θα δικαιούμεθα και δεύτερη τετραετία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Φαίνεται ότι δεν συμμερίζονται την άποψή σας όλοι οι υπουργοί. Η κοινή γνώμη παρακολουθεί τον τελευταίο καιρό ένα μπαράζ δηλώσεων και αντιδηλώσεων, ακούει και διαβάζει για μαχαιρώματα, ενώ η κυβέρνηση μιλάει αορίστως για «χαλκεία». Ποια είναι η άποψή σας σ' όλα αυτά;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Πίσω από τον εντυπωσιασμό, πρέπει να βλέπουμε την ουσία.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Ποια είναι η ουσία;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ουσία πάντα είναι το έργο. Και μία κυβέρνηση πρέπει να κρίνεται στο τέλος της τετραετίας από το συνολικό της έργο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Στο οποίο, η συγκεκριμένη κυβέρνηση, προχωρεί χωρίς την παρουσία και τη συμβολή σημαντικών στελεχών της, όπως του κ. Δήμα, του κ. Κεφαλογιάννη και βέβαια του κ. Έβερτ. Τι έχετε να πείτε για την αποπομπή τους;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Οι ρόλοι στην πολιτική ζωή πάντα άλλαζαν. Εκείνο που έχει σημασία, σας επαναλαμβάνω, είναι το συνολικό έργο στο τέλος της τετραετίας. Ένας ιστορικός μπορεί να κρίνει τα γεγονότα στο μέλλον. Ένας πολιτικός πρέπει να προσφέρει στο παρόν έργο χρήσιμο για το λαό.

Ο νέος και δυναμικός υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων φαίνεται να το πιστεύει πράγματι αυτό. Και συμφωνεί ότι ο αποτιμητής αυτού του έργου, οιουδήποτε, είναι ο ίδιος ο λαός.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ 1991-93

Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου
«Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα, 31 Αυγούστου 1992

Σκοπός του υπό κρίση νομοσχεδίου είναι η αναμόρφωση του συστήματος της Κοινωνικής Ασφάλισης στη χώρα μας για την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του στο μέλλον.

Η μακροπρόθεσμη προσέγγιση είναι ο μόνος ρεαλιστικός τρόπος αντιμετώπισης ενός προβλήματος που η αντιμετώπισή του αφορά όλους τους Έλληνες.

Η αναμόρφωση αυτή αποτελεί ύψιστη ανάγκη γιατί το ασφαλιστικό μας σύστημα ακολουθεί φυσική πορεία προς την κατάρρευσή του.

Το αδιέξοδο αυτό αποτελεί κοινή διαπίστωση της Κυβερνήσεως και των πολιτικών κομμάτων και των συνδικαλιστικών φορέων, επισημαίνεται από Ειδικούς Εμπειρογνώμονες των Διεθνών Οργανισμών (ΟΟΣΑ, ΕΟΚ, Δ.Ν.Τ.) αλλά και από τα πορίσματα των Ειδικών Επιτροπών που έχουν συσταθεί κατά καιρούς.

Ειδικότερα

Η Επιτροπή του Καθηγητού Αγγελόπουλου, η οποία είχε συσταθεί κατά την περίοδο της Οικουμενικής διακυβέρνησης της χώρας, είχε προτείνει ριζοσπαστικά μέτρα για τη σωτηρία του θεσμού. Επίσης το πρόσφατο πόρισμα της Επιστημονικής Επιτροπής υπό την Προεδρία του Καθηγητού Φακιολά, η οποία συνεστήθη από μέλη που υπέδειξαν όλες οι παραγωγικές ομάδες, κάνει τις ίδιες διαπιστώσεις.

Ακόμη είναι το αφορών την κοινωνική ασφάλιση τμήμα του πορίσματος της Επιτροπής Παυλόπουλου και η από 17.7.92 Έκθεση Εμπειρογνωμόνων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).

Σε παρεμφερείς διαπιστώσεις καταλήγει και το πόρισμα των τριών εκπροσώπων της Γ.Σ.Ε.Ε., οι οποίοι αποχώρησαν από την Επιστημονική Επιτροπή στα μέσα των εργασιών της και υπέβαλαν χωριστό πόρισμα.

Με το ν. 1902/90 όπως συμπληρώθηκε με το ν. 1976/91 και για πρώτη φορά ετέθησαν ενιαίες αρχές τόσο στα ασφαλιστικά θέματα των Δημοσίων Υπαλλήλων, όσο και των περισσοτέρων Ασφαλιστικών Οργανισμών, θεσπίσθηκε μία πρώτη δέσμη μέτρων των οποίων η μακροοικονομική θετική επίπτωση έχει ήδη αρχίσει να διαγράφεται.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται η δεύτερη και τελική φάση της εξυγίανσης του συστήματος, όπως άλλωστε είχε συμφωνηθεί κατά τη ψήφιση του Ν. 1902/90, και στα πλαίσια αυτά είχε συσταθεί και η Επιτροπή υπό τον Καθηγητή Φακιολά για να μελετήσει το Ασφαλιστικό σύστημα.

Τα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής κοινωνικής ασφάλισης ανα-

λύονται στα ανωτέρω μνημονευθέντα πορίσματα και εκθέσεις από ειδικότερη οπτική γωνία κατά περίπτωση.

Μπορούν να διακριθούν ως ενδογενή και εξωγενή με την παρακάτω ιεράρχηση.

Α. Ενδογενή αίτια

1. Η αντικοινωνική και αντιορθολογική χρηματοδότηση είναι ασφαλώς το σοβαρότερο διαρθρωτικό πρόβλημα και αναλύεται ως εξής:

α. Άδικη κατανομή των κοινωνικών πόρων. Η συμμετοχή της Κρατικής Επιχορήγησης στο ΙΚΑ αντιστοιχεί σε ασφάλιστρο 8%, ενώ η επιχορήγηση των εργοδοτών στα Ειδικά Ταμεία αντιστοιχεί σε ασφάλιστρο 15-30%.

β. Ανομοιόμορφη σχέση εργατικής - εργοδοτικής εισφοράς αναφορικά προς το ΙΚΑ και τα άλλα Ταμεία που ασφαλίζουν μισθωτούς υψηλής σχετικά εισοδηματικής στάθμης.

Έτσι ενώ η σχέση αυτή προκειμένου περί ασφαλίσεως κυρίας σύνταξης στο ΙΚΑ είναι 1 προς 2, σε ορισμένα Ταμεία (ιδίως προ της ισχύος του ν. 1902/90) είναι Ι προς 8 ή ακόμα και μεγαλύτερη.

Συνεπώς, με την κατάσταση αυτή ο αναδιανεμητικός χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης στρεβλώνεται από την αφετηρία του (δηλ. τη χρηματοδότηση), αφού αντί να μεταφέρει πόρους από το σύνολο στους οικονομικά ασθενέστερους, τους μεταφέρει στους οικονομικά ισχυρότερους.

2. Σοβαρό διαρθρωτικό πρόβλημα είναι η πολυδιάσπαση του συστήματος σε πρωτοφανή για ευρωπαϊκή χώρα αριθμό φορέων, πράγμα που έχει ως συνακόλουθο την έλλειψη ενιαίας θεσμικής βάσης, την πολυνομία, την αδιαφάνεια δικαίου, την κατάτμηση της κρατικής εποπτείας σε 5 Υπουργεία, αδικαιολόγητα υψηλό διοικητικό κόστος και αδυναμία ενιαίου προγραμματισμού.

Η παράλληλη εξάλλου ασφάλιση σε πολλούς ασφαλιστικούς φορείς καμμιά φορά και για την ίδια εργασία προκαλεί το φαινόμενο των πολυσυνταξιούχων, που αποτελεί παγκόσμια μοναδικότητα.

3. Η συνταξιοδότηση χωρίς όρια ηλικίας, πρόωρα για ορισμένες ομάδες εργαζομένων, είναι τυπικό παράδειγμα αντικοινωνικής και αντιοικονομικής νοοτροπίας με βαθύτατες παρενέργειες.

Τα όρια ηλικίας που συνταξιοδοτούνται σήμερα οι διάφορες ομάδες εργαζομένων, είναι εκτός πραγματικότητας σε σχέση με τη βαρύτητα της προσφερομένης εργασίας. Έτσι στο Δημόσιο, στις Τράπεζες και τους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας, ν.π.δ.δ., ΟΤΑ, η συνταξιοδότηση για όσους έχουν διορισθεί μέχρι 31.12.1982 και αποχωρούν μέχρι 31.12.1997 γίνεται στο 55ο έτος για τους άνδρες, και στο 42ο για τις μητέρες με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά, το 53ο έτος για τις λοιπές άγαμες γυναίκες ενώ στις περισσότερες χώρες της ΕΟΚ το όριο είναι το 65ο έτος. Δηλαδή από τα σχετικά στοιχεία προκύπτει ότι ενώ τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των κοινών ασφαλισμένων του ΙΚΑ που απασχολούνται σε βαρύτερες εργασίες είναι εναρμονισμένα σχεδόν με τα όρια ηλικίας που ισχύουν στις άλλες χώρες της ΕΟΚ, τα όρια ηλικίας για συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των ΔΕΚΟ, Τραπεζών, ν.π.δ.δ., ΟΤΑ κ.λπ. είναι πολύ μειωμένα, και αυτό είναι μία κοινωνική αδικία. Αλλά πέραν αυτού απαιτεί συνεχείς πόρους για τη χρηματοδότηση των παροχών για πολύ μεγάλα χρονικά διαστήματα.

4. Η στρεβλωτική εφαρμογή του θεσμού της ασφάλισης αναπηρίας είναι

μια άλλη αδυναμία του ασφαλιστικού μας συστήματος. Η μεγάλη αύξηση του αριθμού των συνταξιούχων αναπηρίας τα τελευταία χρόνια λόγω των μειωμένων προϋποθέσεων που ίσχυσαν, των παρεμβάσεων και της ανεκτικότητας των υγειονομικών επιτροπών, μας οδηγούν στο να έχουμε τους περισσότερους (26%) συνταξιούχους αναπηρίας σε όλη την Κοινότητα.

5. Ποσοστό αναπλήρωσης

Ένα άλλο σημαντικό μειονέκτημα της Ελληνικής Κοινωνικής Ασφάλισης είναι ότι υπάρχουν πολλοί συνταξιούχοι με συντάξεις σημαντικά μεγαλύτερες από τους μισθούς που έπαιρναν όταν δούλευαν.

Το ύψος της παρεχομένης ασφαλιστικής προστασίας είναι επίσης αντιστρόφως ανάλογο προς την επιβάρυνση των εργαζομένων. Αντί η Κοινωνική Ασφάλιση να αναπληρώνει, μέχρις ενός ορισμένου ποσοστού το εισόδημα που χάνει ο εργαζόμενος από την εργασία του, πολλές φορές το υπερκαλύπτει. Υπάρχουν ομάδες εργαζομένων που παίρνουν περισσότερες από δύο συντάξεις, χωρίς να εισφέρουν τις ανάλογες εισφορές, γιατί τα έσοδα των Οργανισμών τους προέρχονται κυρίως από κοινωνικούς πόρους ή επιχορήγηση του Κράτους ή του εργοδότη.

Έτσι η συνταξιοδοτική κάλυψη υπερβαίνει συνήθως το 100% των αποδοχών (σε ορισμένες δε περιπτώσεις και το 200%) γεγονός που έχει προκαλέσει τις δυσμενείς εντυπώσεις και ειρωνικές επικρίσεις των Εμπειρογνωμόνων των Διεθνών Οργανισμών, όταν το ποσοστό αναπλήρωσης στις χώρες αυτές κυμαίνεται μεταξύ 40% και 80%. Στο ΙΚΑ το ποσοστό αναπλήρωσης από την κύρια σύνταξη κυμαίνεται μεταξύ 70-80% και όταν υπάρχουν μέλη οικογένειας φθάνει μέχρι 100%. Αν στο ποσοστό αυτό προστεθεί και η επικουρική σύνταξη, τότε το ποσοστό αναπλήρωσης υπερβαίνει το 100%.

Για τις άλλες ομάδες εργαζομένων που συνταξιοδοτούνται από τα Ειδικά Ταμεία (υπάλληλοι ΔΕΚΟ, Τραπεζών κ.λπ.), το ποσοστό αναπλήρωσης του εισοδήματος υπερβαίνει σε κάθε περίπτωση το 100%, ενώ υπάρχουν και ομάδες εργαζομένων που λόγω πολλαπλής ασφάλισης έχουν ποσά συντάξεων που φθάνουν το 200% ή και επιπλέον των εν ενεργεία αποδοχών.

6. 0 θεσμός των κατωτάτων ορίων στο ΙΚΑ έτσι όπως έχει διαμορφωθεί κατέληξε στην κατάργηση της αρχής της ανταποδοτικότητας, στην εξαφάνιση των κινήτρων για ασφάλιση και εδραίωσε την εισφοροδιαφυγή.

Σήμερα το 70% των συνταξιούχων του ΙΚΑ λαμβάνουν το ίδιο ποσό σύνταξης (κατώτατα όρια), ανεξάρτητα από το χρόνο ασφάλισης και το ύψος των αποδοχών επί των οποίων έχουν καταβληθεί εισφορές.

Η ισοπέδωση αυτή λειτουργεί ως αντικίνητρο στην ασφάλιση, επειδή οι εργαζόμενοι εφόσον δεν έχουν καμμιά ωφέλεια, αποφεύγουν να δηλώσουν τον πραγματικό χρόνο απασχόλησής τους και το πραγματικό ύψος των αποδοχών τους.

7. Στον κατάλογο των μειονεκτημάτων και προβλημάτων του ασφαλιστικού μας συστήματος εξαιρετική θέση έχει το πρόβλημα των τεραστίων συσσωρευμένων χρεών (ελλειμμάτων) από το παρελθόν. Το συσσωρευμένο χρέος του ΙΚΑ, του ΝΑΤ, του ΤΑΤ και άλλων Ασφαλιστικών Οργανισμών από τα δάνεια που συνήψαν τα προηγούμενα χρόνια, αποτελούν ένα σημαντικό πρόβλημα για την Κοινωνική Ασφάλιση. Η Κυβέρνηση στην προσπάθεια απαλλαγής του ΙΚΑ από τα δάνεια του παρελθόντος και παρά τα δύσκολα δημοσιονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα, διέγραψε το 1991

ποσό 181,4 δισ. και το 1992 άλλα 240,8 δισ. πέραν των ετήσιων επιχορηγήσεων, για την αντιμετώπιση των τρεχουσών υποχρεώσεων.

Παρά το σημαντικό αυτό ποσό της διαγραφής, το υπόλοιπο του χρέους του ΙΚΑ ανέρχεται σε 455 δισ. στο οποίο πρέπει να προστεθεί και το ποσό των 300 δισ. δρχ. από τον εσωτερικό δανεισμό που έκανε το ΙΚΑ, από το ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και κλάδο ασθένειας και οι τοκοχρεωλυτικές υποχρεώσεις για το 1992 σε 218 δισ., ποσό το οποίο είναι αδύνατο να καταβάλει το ΙΚΑ και έτσι θα αναγκασθεί το Κράτος να προβεί σε νέα διαγραφή χρέους με επιβάρυνση του κοινωνικού συνόλου και του Κρατικού Προϋπολογισμού. Ανάλογες διαγραφές χρεών έγιναν για το ΝΑΤ και άλλους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς ύψους 99 δισ. το έτος 1991 και 62,60 δισ. το έτος 1992.

Β. Εξωγενή αίτια

1. Η Οικονομική στασιμότητα της δεκαετίας του 1980. Η στασιμότητα της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, από το 1980 μέχρι σήμερα και η πτώση της οικονομικής δραστηριότητας ήταν αισθητή. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ ανέρχεται σε 1,3%, έναντι 6% της προηγούμενης 30ετίας (1950-1980). 0 αριθμός των ανέργων το 1980 ανήρχετο στο 4% των απασχολουμένων, το 1985 στο 7,8% και το 1991 στο 8,8%.

Αυτό έχει δυσμενή επίδραση στο Ασφαλιστικό Σύστημα κατά δύο τρόπους. Αφ' ενός μειώνονται τα έσοδα, αφ' ετέρου αυξάνουν οι δαπάνες λόγω της αυξημένης ζήτησης παροχών και επιδομάτων ανεργίας.

2. Η γήρανση του πληθυσμού και η υπογεννητικότητα αποτελεί άλλον έναν σοβαρό παράγοντα της κρίσης. Η δυσμενής δημογραφική εξέλιξη και η γήρανση του πληθυσμού με τη μειούμενη γεννητικότητα, δημιουργούν πρόσθετα βάρη στην Κοινωνική Ασφάλιση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι κατά την 5ετία 1986-1990 οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ παρέμειναν σχεδόν σταθεροί και από 1.710.000 που ήταν το 1986, ανήλθαν σε 1.765.000 το 1990 (αύξηση μόλις 3%), ενώ αντίστοιχα οι συνταξιούχοι από 510.000 ανήλθαν σε 637.000 (αύξηση 25%). Τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών υπερδιπλασιάστηκαν από το 1951 μέχρι σήμερα και προβλέπεται να είναι υπερτριπλάσια το 2000.

Τέλος παρατηρείται μία συνεχής μείωση της γεννητικότητας, ιδίως από το 1981 και μετά.

Μέχρι το 1980 ο συντελεστής γονιμότητας ήταν περίπου σταθερός και ανήρχετο σε 2,3 παιδιά ανά γυναίκα, ενώ σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία για τη διατήρηση μόνο των γενεών πρέπει ο συντελεστής γονιμότητας να είναι τουλάχιστον 2,1.

Συνέπεια της μείωσης της γεννητικότητας είναι ότι η μέση ετήσια αύξηση του πληθυσμού της χώρας έχει μειωθεί σε 0,4% παρά την αύξηση του μέσου όρου βιωσιμότητας.

3. Ένα άλλο συναφές πρόβλημα δημιουργείται από το γεγονός ότι οι εργαζόμενες γυναίκες γίνονται όλο και περισσότερες. Αυτό επιδρά στην ασφάλιση διπλά. Οι γυναίκες ζουν περισσότερο από τους άνδρες και συνταξιοδοτούνται νωρίτερα. Η αύξηση συνεχώς του αριθμού των απασχολουμένων γυναικών σε συνδυασμό με τις ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και το αυξημένο όριο βιωσιμότητας προσθέτουν νέα βάρη στην κοινωνική ασφάλιση. Ως γνωστόν, οι γυναίκες συνταξιοδοτούνται κατά 5 έτη ενωρίτερα, ο δε μέσος όρος ζωής των γυναικών είναι μεγαλύτερος. Έτσι

επέρχεται ένα βάρος του ασφαλιστικού συστήματος κατά 9 έτη. Και αυτό αφορά τον ιδιωτικό τομέα.

Στο δημόσιο, στα ν.π.δ.δ. και στα Ταμεία Τραπεζών, ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.λπ. είχαμε συνταξιοδοτήσεις γυναικών από ηλικίας 35 ετών.

4. Άλλος δυσμενής εξωγενής παράγοντας είναι η καθυστέρηση ή και πλήρης αδυναμία εξόφλησης των ασφαλιστικών εισφορών που προκαλείται από την οικονομική κρίση. Η οικονομική δυσπραγία των επιχειρήσεων εμποδίζει την εξόφληση των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών. Το ίδιο συμβαίνει και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, λόγω των ελλειμμάτων πολλών δημοσίων επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Μόνο στο ΙΚΑ, για το οποίο υπάρχουν ακριβή στοιχεία, προκύπτει ότι οι καθυστερούμενες εισφορές ανέρχονται σε 160 δισ., χωρίς να υπολογίζονται οι προσαυξήσεις λόγω καθυστερήσεως στην πληρωμή, εκ των οποίων 115 δισ. οφείλουν οι ιδιώτες και 45 δισ. δρχ. ο ευρύτερος δημόσιος τομέας. Παράλληλα με την καθυστέρηση απόδοσης εισφορών υπάρχει και η εισφοροδιαφυγή. Το μεγάλο ποσοστό της εισφοροδιαφυγής, το οποίο είναι ανάλογο της φοροδιαφυγής, έχει αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

5. Άλλο ένα σοβαρό μειονέκτημα του Ασφαλιστικού μας Συστήματος είναι η μεγάλη αύξηση των κοινωνικών και ιατρικών δαπανών, χωρίς οικονομικό αντίκρισμα.

Η συνεχής αύξηση των δαπανών της κοινωνικής προστασίας σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν(ΑΕΠ) έχει διαμορφώσει το ποσοστό σε 27,41% το έτος 1990, έναντι 12,83% του έτους 1971.

Η μεγάλη αύξηση των δαπανών της ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης, παρά τη διατήρηση των νοσηλείων σε χαμηλά επίπεδα και την ενίσχυση των νοσοκομείων μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού ανεβάζουν με ταχύ ρυθμό το συντελεστή. Σε σταθερές τιμές όλες οι δαπάνες περίθαλψης, υπερδιπλασιάστηκαν κατά το χρονικό διάστημα 1980-1990.

Στις δαπάνες της κοινωνικής προστασίας περιλαμβάνονται το σύνολο των δαπανών των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης και του Κρατικού Προϋπολογισμού για συντάξεις, υγεία και πρόνοια.

6. Η κακή αξιοποίηση των αποθεματικών προστίθεται στον μακρύ κατάλογο των αδυναμιών και προβλημάτων. Η πλημμελής αξιοποίηση των αποθεματικών των Ασφαλιστικών Οργανισμών κατά τα πρώτα κυρίως χρόνια λειτουργίας τους, στέρησε τους φορείς από σημαντικά έσοδα. Τα διαθέσιμα των Οργανισμών κατατίθενται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος με επιτόκια, μέχρι το 1985, μικρότερα του πληθωρισμού και των καταθέσεων Ταμιευτηρίου. Με τους ν. 1902/1990 και ν. 1976/91 τέθηκαν οι βάσεις για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

7. Στους εξωγενείς παράγοντες πρέπει να προστεθούν και οι αλόγιστες ασφαλιστικές παροχές. Η συνεχής μείωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης και των ορίων ηλικίας, λόγω πολιτικών και κομματικών σκοπιμοτήτων στο παρελθόν, χωρίς καμιά αναλογιστική μελέτη και παρά τη συνεχή αύξηση του μέσου ορίου ζωής επιβάρυναν αφάνταστα το ασφαλιστικό σύστημα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι την περίοδο 1981 - 1982 σε διάστημα ενός έτους, οι συντάξεις του ΙΚΑ αυξήθηκαν υπέρμετρα και τα κατώτατα όρια υπερ-

διπλασιάστηκαν χωρίς την ανάλογη ενίσχυση του ΙΚΑ με πόρους.

8. Στους επιβαρυντικούς παράγοντες τέλος συγκαταλέγονται η άσκηση, μέσω του ασφαλιστικού συστήματος, κοινωνικής, οικονομικής και εθνικής πολιτικής των Κυβερνήσεων, με τη συνταξιοδότηση χιλιάδων ομογενών και αγωνιστών εθνικής αντίστασης, μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των επιχειρήσεων των παραμεθορίων περιοχών κ.λπ., την αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης, χωρίς καταβολή των αναλογουσών εισφορών, την αλόγιστη επέκταση του θεσμού των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων (ΒΑΕ) που είχε σαν συνέπεια το 38% του συνόλου των ασφαλισμένων του ΙΚΑ να υπαχθεί στα ΒΑΕ και τη συνταξιοδότηση κατά πέντε (5) έτη ενωρίτερα χωρίς την καταβολή του πρόσθετου ασφαλίστρου για όλο το χρόνο απασχόλησης πριν από την ένταξη.

Γ. Η κατάσταση στον ευρωπαϊκό χώρο

Η κρίση της κοινωνικής ασφάλισης δεν είναι μόνο ελληνικό πρόβλημα. Το ένα κράτος μετά το άλλο επισημαίνουν την κρισιμότητα και αναζητούν επειγόντως λύση.

Παρά το γεγονός ότι τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης των περισσοτέρων κοινοτικών χώρων που λειτουργούν σε απείρως περισσότερο ορθολογική βάση, επιχειρήθηκαν τολμηρές μεταβολές προς εναρμόνισή τους με τις μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές και δημογραφικές συνθήκες.

Χαρακτηριστικά ιδίως είναι τα παραδείγματα της Γερμανίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Γαλλίας και Ισπανίας.

Τις ημέρες αυτές επιχειρήθηκε ριζική αναδιοργάνωση του Ιταλικού συστήματος.

Δ. Κατευθύνσεις του Νομοσχεδίου

Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται η εκλογίκευση του όλου κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος και η εναρμόνιση του με τις κοινωνικοικονομικές και δημογραφικές εξελίξεις όχι αποσπασματικά αλλά με σφαιρική αντιμετώπιση με μακροπρόθεσμη προοπτική.

Η μακροπρόθεσμη προοπτική είναι αναγκαία προϋπόθεση για την ασφαλή αναστροφή των τάσεων που έχουν καταστήσει το όλο σύστημα απελπιστικά χωρίς σχεδόν διέξοδο.

Η μεταρρύθμιση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος που έχει μετεξελιχθεί σε υπ. αρ. 1 διαρθρωτικό πρόβλημα της εθνικής οικονομίας, αποβλέπει στην κοινωνική δικαιοσύνη και την αποτροπή της περιθωριοποίησης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η οποία περιθωριοποίηση θα είναι αναπότρεπτη αν αδρανήσουμε.

Η ραγδαία επιδείνωση της σχέσης ασφαλισμένων συνταξιούχων, το τρομακτικό συνολικό έλλειμμα που είναι το μεγαλύτερο της Ευρώπης και αντιπροσωπεύει το τρίτο του συνολικού δημοσιονομικού ελλείμματος, είναι μεγέθη που δεν επιτρέπουν πλέον ολιγωρία.

Με βάση όλα αυτά που προεκτέθηκαν, τις προτάσεις που έγιναν και τον κοινωνικό διάλογο που ακολούθησε, καταρτίσθηκε το υπό κρίση νομοσχεδίου με το οποίο επιχειρούνται δύο βασικές τομές. Πρώτον, η δημιουργία ενός νέου ασφαλιστικού συστήματος για τους νεοασφαλιζόμενους με τη θέσπιση γενικών αρχών καθολικής εφαρμογής και δεύτερον, τη θέσπιση μεταβατικών

διατάξεων για την εκλογίκευση του υπάρχοντος συστήματος.

Βασικοί άξονες των μακροπρόθεσμων επιδιώξεων του Νομοσχεδίου είναι

1. Ριζική αναμόρφωση του συστήματος χρηματοδότησης, για όσους θα ασφαλισθούν για πρώτη φορά από 1.1.1993, ώστε να επανακτήσει τον κοινωνικό ανταποδοτικό της χαρακτήρα.

Ειδικότερα για την κύρια ασφάλιση συντάξεων και την ασφάλιση ασθένειας θεσπίζεται για πρώτη φορά τριμερής χρηματοδότηση της ασφάλισης(εργοδότης-ασφαλισμένος-Κράτος) σε σχέση 4/9, 2/9, 3/9.

Για την ασφάλιση επικουρικής σύνταξης θεσπίζεται διμερής χρηματοδότηση (εργοδότης - ασφαλισμένος) σε σχέση 1 προς 1.

Για τα εφάπαξ βοηθήματα θεσπίζεται χρηματοδότηση αποκλειστικά από τους ασφαλισμένους. Επέρχεται αισθητή αύξηση της εισφοράς για την ασφάλιση κύριας σύνταξης εργοδότη - ασφαλισμένου.

Ιδρύεται ειδικός λογαριασμός για την ενίσχυση των ελλειμματικών Ταμείων.

Οι κοινωνικοί πόροι παγώνουν στο επίπεδο του 1992 και κατά το υπερβάλλον μεταφέρονται στον ειδικό λογαριασμό, ο οποίος τροφοδοτείται και από άλλα έσοδα. Επέρχεται αισθητή αύξηση της εισφοράς για την ασφάλιση κύριας σύνταξης εργοδότη - ασφαλισμένου.

2. Εκλογικεύονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της δημογραφικής δομής, χωρίς όμως παραβίαση των διακρατικών δεσμεύσεων της χώρας.

Ως γενικός κανόνας τίθεται το 65ο έτος της ηλικίας (για άνδρες και γυναίκες) και 4.500 ημέρες εργασίας (ή 15ετής ασφάλιση).

Αναγνωρίζονται όμως και δικαιώματα πρόωρης πλήρους ή πρόωρης μειωμένης συνταξιοδότησης για διάφορα πρόσωπα (βαριά και ανθυγιεινή εργασία, απασχόληση σε υπερβαρέα επαγγέλματα, μητέρες ανηλίκων, πολύτεκνες).

Θεσπίζονται αντικίνητρα για την πολλαπλή συνταξιοδότηση.

3. Προωθείται η κατάργηση των διακρίσεων φύλου στην κοινωνική ασφάλιση όσον αφορά την ηλικία εξόδου και τις συντάξεις επιζώντων, με ειδική μέριμνα για τη θέσπιση δημογραφικών κινήτρων.

4. Εκλογικεύεται η σχέση εισφορών - παροχών

- Με τη θέσπιση ευθείας αναλογικής συσχέτισης χρόνου ασφάλισης προς τη συνταξιοδοτική παροχή (1,714% του συντάξιμου μισθού ανά 300 ημέρες εργασίας για την κύρια σύνταξη).

- Με την καταπολέμηση της πολυασφάλισης και υπερασφάλισης.

5. Διευκολύνεται η βαθμιαία εναρμόνιση των δομών λειτουργίας των πολυαρίθμων ασφαλιστικών συστημάτων της χώρας, χωρίς να θίγεται η διοικητική και οικονομική τους αυτοτέλεια.

Δημιουργούνται έτσι, μακροπρόθεσμα οι προϋποθέσεις εγκαθίδρυσης ενός Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης που θα είναι απλό, διαφανές και θα διέπεται από ενιαίες αρχές.

6. Λαμβάνεται υπ' όψιν ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, οι κοινωνικοασφαλιστικές διατάξεις του οποίου εκσυγχρονίζονται και μακροπρόθεσμα εναρμονίζονται στο γενικότερο πλαίσιο.

Το νομοσχέδιο χωρίζεται σε πέντε μέρη.

Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει εισαγωγικές διατάξεις και εννοιολογικούς προσδιορισμούς, το δεύτερο μέρος ρυθμίσεις για τους δημοσίους υπαλλήλους και τα τρία τελευταία μέρη περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, των Τραπεζών και επιχειρήσεων και τους αυτοαπασχολούμενους, Εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις οι αγρότες και οι ναυτικοί λόγω της ιδιομορφίας της ασφάλισής τους.

Οι βραχυπρόθεσμες - μακροπρόθεσμες ρυθμίσεις του νομοσχεδίου μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

Με τις παρεμβάσεις αυτές:

α. Αποφεύγεται η φαλκίδευση ωρίμων συνταξιοδοτικών προσδοκιών (διατήρηση 35ετίας, 35των, όρων συνταξιοδότησης οικογενειών κ.λπ.).

β. Επιτυγχάνεται σταδιακή και σε μεγάλο χρονικό βάθος εναρμόνιση των δύο συστημάτων (ανεπαίσθητη αύξηση της ελάχιστης υπηρεσίας και των ορίων ηλικίας που απαιτούνταν για συνταξιοδότηση) και

γ. Καθιερώνεται η συμβολή τόσο των υπαλλήλων όσο και των συνταξιούχων στη χρηματοδότηση των συντάξεων, συμβολή που συνιστά μία από τις πιο βασικές αρχές οι οποίες πρέπει να διέπουν ένα υγιές και βιώσιμο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα.

2. Οι βασικές αρχές που διέπουν το νέο ασφαλιστικό σύστημα συνίστανται:

α. Στην καθιέρωση της ηλικίας των εξήκοντα πέντε (65) ετών ως προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος για άνδρες και γυναίκες καθώς και στη θέσπιση ελάχιστης υπηρεσίας των δεκαπέντε (15) ετών. Εξαιρέσεις υπάρχουν για τους παθόντες, για τους δικαστικούς λειτουργούς το κύριο προσωπικό του Ν.Σ. Κράτους και τους στρατιωτικούς γενικά που αποκτούν δικαίωμα με τις ισχύουσες διατάξεις και για ορισμένες κατηγορίες γυναικών.

β. Στη συνδρομή των προϋποθέσεων ηλικίας και ετών υπηρεσίας για τη γένεση και άσκηση του δικαιώματος.

γ. Στην αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων.

δ. Στον περιορισμό των προσώπων που δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου καθώς και των προϋποθέσεων συνταξιοδότησής τους.

ε. Στον περιορισμό των επιδομάτων ανικανότητας μόνο για τους βαριά ανάπηρους.

στ. Στη σύνδεση των κατωτάτων ορίων σύνταξης με το κατά κεφαλήν εθνικό εισόδημα.

ζ. Στην καθιέρωση του θεσμού της μειωμένη σύνταξης.

η. Στη θέσπιση περιορισμών για την απασχόληση των συνταξιούχων και

θ. Στην καταβολή εισφορών επί του συνόλου των πάσης φύσεως αποδοχών των υπαλλήλων.

ι. Στο νέο αυτό σύστημα εντάσσονται και οι υπάλληλοι του Δημοσίου που διορίζονται στο Δημόσιο από Ιανουαρίου 1993.

κ. Οι υπάλληλοι που διορίστηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή θα εξακολουθήσουν να διέπονται από το μέχρι σήμερα ισχύον συνταξιοδοτικό καθεστώς, με ορισμένες περιορισμένης έκτασης διορθωτικές παρεμβάσεις.

3. Ειδικότερα, με τις κατ' άρθρο διατάξεις Προβλέπονται τα εξής:

Άρθρο 1

Με το άρθρο αυτό τονίζεται η υποχρεωτικότητα της ασφάλισης στους φορείς ασφάλισης και το Δημόσιο με την έννοια ότι εφόσον παρέχεται απασχόληση ο απασχολούμενος ασφαλίζεται υποχρεωτικά στο φορέα ο οποίος λειτουργεί και προβλέπεται η ασφάλιση της συγκεκριμένης κατηγορίας προσώπων. Έτσι υποδηλώνεται ο δημόσιος χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης, σε αντίθεση με την ιδιωτική ασφάλιση που είναι προαιρετική.

Άρθρο 2

Δίδονται οι εννοιολογικοί προσδιορισμοί ορισμένων λέξεων ή όρων που χρησιμοποιούνται στο κείμενο του νομοσχεδίου. Προσδιορίζονται ποιοί είναι οι φορείς ασφάλισης που διέπονται από τις διατάξεις του νομοσχεδίου. Κατ' αρχάς υπάγονται στις διατάξεις του νομοσχεδίου πέραν του Δημοσίου ως προς τη συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων για τους οποίους οι ρυθμίσεις περιορίζονται σε ορισμένα άρθρα (3 έως 21) τα Ταμεία ή Οργανισμοί που λειτουργούν ως ν.π.δ.δ. και υπάγεται στην εποπτεία των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αλλά και τα Ταμεία, Κλάδοι ή Λογαριασμοί που λειτουργούν ως ν.π.ι.δ., οι υπηρεσίες και κάθε άλλος φορέας ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής που χορηγούν συντάξεις, παροχές ασθένειας ή εφάπαξ βοηθήματα, εφόσον καταβάλλεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικούς πόρους.

Δεν υπάγονται στις διατάξεις του νομοσχεδίου τα Κεφάλαια Αποκατάστασης Φορτοεκφορτωτών (ΚΑΦ) τα οποία χορηγούν στα μέλη τους εφάπαξ παροχές, και ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων, με ορισμένες εξαιρέσεις.

Άρθρο 3

1. Ορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη γένεση και άσκηση του δικαιώματος από τους πολιτικούς υπαλλήλους που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο.

Οι προϋποθέσεις αυτές συνίστανται στη συμπλήρωση 15ετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας και του 65ου έτους της ηλικίας για άνδρες και γυναίκες (γενικός κανόνας). Η εξομοίωση των προϋποθέσεων ανδρών και γυναικών υπαγορεύεται από συνταγματική επιταγή (άρθρ. 4 του Συντάγματος) αλλά και από αποφάσεις του δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Εξαιρέσεις εισάγονται για τις γυναίκες που έχουν ανήλικα ή ανίκανα παιδιά (οικογενειακοί λόγοι), τις γυναίκες με τρία τουλάχιστον παιδιά (δημογραφικοί λόγοι) και για τους παθόντες είτε εκτός υπηρεσίας με 5ετία ή 2,5 έτη, αντί των δέκα που προβλέπονται από το ισχύον καθεστώς, είτε εξαιτίας της υπηρεσίας, ανεξαρτήτως ετών υπηρεσίας (παρ. 1).

3. Για τις ειδικές κατηγορίες υπαλλήλων (μη μονίμων, νομαρχών, επάρχων, ιατρών ΕΣΥ) εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις της 10ετούς ή 3ετούς ή 5ετούς κατά περίπτωση υπηρεσίας στις θέσεις αυτές, καθώς και της συμπλήρωσης των απαιτουμένων για τους λοιπούς υπαλλήλους συνταξίμων ετών. Απαιτείται όμως και γι' αυτούς η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας για άσκηση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (παρ. 3).

4. Οι ειδικές κατηγορίες υπαλλήλων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (υπάλληλοι Ριζαρείου Σχολής,

Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας, της Ακαδημίας Αθηνών, Αθωνιάδος Σχολής, ΚΕΠΕ κ.λπ.) εξακολουθούν να συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο με τους ίδιους όμως όρους και προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παραγρ. 1.

Το ίδιο ισχύει και για τους εκπαιδευτικούς των αναγνωρισμένων σχολείων της αλλοδαπής καθώς και για τις λοιπές κατηγορίες εκπαιδευτικών που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παραπάνω Κώδικα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ίδιου άρθρου καθώς και της περιπτ. Α΄ της παρ. 1 του άρθρου αυτού δηλ. 15ετής υπηρεσία και το 65ο έτος της ηλικίας τους.

Επίσης εξακολουθούν να συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο και οι υπάλληλοι των ΟΤΑ που έχουν υπαχθεί στη συνταξιοδότηση του Δημοσίου μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού και με τις ίδιες προϋποθέσεις που προβλέπονται για τους λοιπούς πολιτικούς υπαλλήλους.

5. Οι δικαστικοί λειτουργοί και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που συνταξιοδοτούνται με τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (25ετία επί παραιτήσεως, 20ετία επί απολύσεως κ.λπ.) δεν υπόκεινται στο όριο ηλικίας των 65 ετών. Αν όμως παραιτηθούν με 15ετία θα δικαιωθούν και αυτοί σύνταξη με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας. Επίσης για όσους απολύονται λόγω παθήσεως μη οφειλομένης στην υπηρεσία, απαιτείται και γι αυτούς 5ετία ή 2,5 έτη επί ατυχήματος, ανεξαρτήτως δε ετών αν η πάθηση προήλθε εξ αιτίας της υπηρεσίας. Για τις γυναίκες δικαστικούς με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά ή με τρία παιδιά, ορίζεται η 20ετία ανεξάρτητα από την ηλικία τους. Η διάταξη που προβλέπει τη συνταξιοδότηση με 20ετία των γυναικών ή ανδρών υπαλλήλων που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν τρία παιδιά, δεν ισχύει για τους διοριζομένους μετά την 1 Ιανουαρίου 1993.

Άρθρο 4

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η υπηρεσία που είναι συντάξιμη από το Δημόσιο. Όλος ο χρόνος που διανύεται με υπαλληλική ιδιότητα είναι συντάξιμος, εφόσον καταβληθούν οι ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται από το άρθρο 15 (παρ. 1).

2. Μπορεί να αναγνωριστεί συντάξιμος και ο χρόνος υπηρεσίας που έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο, στους ο.τ.α. και στα ν.π.δ.δ., με οποιαδήποτε σχέση, ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, ο χρόνος εκπαιδευτικής αδείας μέχρι δύο έτη καθώς και ο χρόνος της γονικής άδειας ανατροφής των παιδιών αφού, όμως, καταβληθούν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 17 εισφορές.

Αν για το χρόνο υπηρεσίας στο δημόσιο ή τα ν.π.δ.δ. έχουν καταβληθεί εισφορές σε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, θα ισχύσει η διαδοχική ασφάλιση των άρθρων 10 και 11 του ν. 1405/83 (παρ. 2).

3. Ορίζονται οι υπηρεσίες που δεν είναι συντάξιμες από το Δημόσιο καίτοι έχουν καταβληθεί εισφορές. Μπορεί όμως ο χρόνος αυτός, αν έχουν καταβληθεί εισφορές, να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος σε οποιοδήποτε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό με τις αρχές της διαδοχικής ασφάλισης (παρ. 3).

Άρθρο 5

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αλλάζει ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η σύνταξη. Πιο συγκεκριμένα, για να υπολογισθεί η σύνταξη θα ληφθεί υπόψη ο ασφαλιστέος μισθός και όλα τα έτη της υπηρεσίας, όσα και αν

είναι αυτά. Για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας λαμβάνονται υπόψη τα 1,714% του ασφαλιστέου μισθού (παρ. 1 & 2).

2. Ακόμη ορίζεται ότι ο μηνιαίος ασφαλιστέος μισθός εξευρίσκεται από το πηλίκον της διαιρέσεως των πάσης φύσεως μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο υπάλληλος κατά τα πέντε τελευταία έτη πριν από την έξοδό του, χωρίς τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας, δια του αριθμού των μηνών ασφάλισης των ετών αυτών οι οποίοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι των 40, αν δε υπολείπονται του αριθμού αυτού, λαμβάνονται υπόψη και οι αποδοχές των αμέσως προηγουμένων μηνών, μέχρι τη συμπλήρωσή τους.

Προκειμένου για τους παθόντες που δεν έχουν συμπληρώσει 5ετία, θα ληφθεί υπόψη ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών του χρόνου που έχουν ασφαλισθεί.

Οι αποδοχές όμως αυτές, πλην του τελευταίου έτους, λαμβάνονται υπόψη αυξημένες κατά το αντίστοιχο ποσοστό αύξησης των συντάξεων.

Πρόκειται για σημαντική καινοτομία με την οποία αποφεύγεται η φαλκίδευση των συντάξεων που ισχύει σήμερα λόγω υπολογισμού στη σύνταξη μόνο του βασικού μισθού και του χρονοεπιδόματος και όχι των λοιπών επιδομάτων, με αποτέλεσμα η σύνταξη να μην συμβαδίζει με τις αποδοχές ενεργείας (παρ. 3).

3. Για τους τυφλούς και παραπληγικούς ή τετραπληγικούς, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρ. 19 του ν. 1694/87 που προβλέπουν την απονομή σύνταξης τριάντα πέντε ετών, εφόσον έχουν συμπληρώσει 20ετία (παρ. 4).

Άρθρο 6

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται ο τρόπος υπολογισμού των συντάξεων των παθόντων είτε εξαιτίας της υπηρεσίας είτε όχι.

Ο τρόπος αυτός δεν διαφέρει ουσιαστικά από εκείνον που προβλέπεται με τις ισχύουσες διατάξεις. Έτσι, όσοι απολύονται λόγω ανικανότητας που δεν οφείλεται στην υπηρεσία, η σύνταξή τους υπολογίζεται βάσει των ετών υπηρεσίας τους και του ασφαλιστέου μισθού τους (έτη x 1,714% του ασφαλιστέου μισθού) (παρ. 1).

2. Όσοι καθίστανται ανίκανοι εξαιτίας της υπηρεσίας, η σύνταξη υπολογίζεται βάσει του ποσοστού ανικανότητάς τους και του ποσού της σύνταξης που αναλογεί σε 35ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία (π.χ. ασφαλιστέος μισθός x 1,714% x 35 έτη x ποσοστό ανικανότητας). Έτσι, όποιος έχει υποστεί ανικανότητα 100% θα δικαιούται τη σύνταξη που αναλογεί σε 35 χρόνια συντάξιμης υπηρεσίας. Αν η ανικανότητα είναι κάτω του 50% δεν παρέχεται δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας (παρ. 2).

3. Ακόμη ορίζεται ότι αν η σύνταξη που προκύπτει από τα έτη υπηρεσίας του υπαλλήλου είναι μεγαλύτερη της συντάξεως που προκύπτει από το ποσοστό ανικανότητας, θα καταβάλλεται η βάσει ετών μεγαλύτερη (παρ. 3).

4. Για όσους παθαίνουν από τρομοκρατικές ενέργειες ή από υπηρεσία αυξημένου κινδύνου ή από επίθεση μεμονωμένων ατόμων ή από ομάδα ατόμων λόγω της ιδιότητάς τους, εξακολουθούν να ισχύουν οι οικείες διατάξεις των ν. 1897/90 και 1977/91 (παρ. 4).

Άρθρο 7

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού δίνεται η έννοια του στρατιωτικού και ορίζονται οι προϋποθέσεις που αυτός αποκτά δικαίωμα σύνταξης (παρ. 1 και 2).

2. Για τους στρατιωτικούς γενικά δεν ισχύει το όριο ηλικίας των 65 ετών που ορίζεται στο άρθρο 1 για τους πολιτικούς υπαλλήλους, λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους, εφόσον βέβαιο απομακρύνονται των τάξεων με τις προϋποθέσεις του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων. (25ετία επί παραιτήσεως, 15ετία ή 20ετία επί ακουσίας απομάκρυνσης κλπ). Αν όμως παραιτηθούν πριν την 25ετία και έχουν δεκαπενταετία, τότε θα δικαιωθούν και αυτοί τη σύνταξη όταν συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους, όπως και οι πολιτικοί υπάλληλοι.

Οι ευνοϊκότερες διατάξεις υπέρ των παθόντων όχι εξαιτίας της υπηρεσίας, ισχύουν και γι αυτούς (5ετία ή 2,5 έτη υπηρεσίας, αντί της 10ετίας που ισχύει μέχρι σήμερα).

Επίσης, ισχύουν και για τις γυναίκες στρατιωτικούς οι ευεργετικές διατάξεις που ισχύουν και για τις γυναίκες πολιτικούς υπαλλήλους που αποκτούν δικαίωμα σύνταξης εφόσον έχουν ανήλικα ή ανίκανα παιδιά ή τρία τουλάχιστον παιδιά, εφόσον συμπληρώνουν 20ετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξάρτητα όμως από την ηλικία τους. Η 20ετία που προβλέπεται για τις γυναίκες και τους χήρους ή διαζευγμένους στρατιωτικούς με τρία παιδιά ως προϋπόθεση απόκτησης δικαιώματος σύνταξης, δεν ισχύει για τους κατατασσομένους από 1 Ιανουαρίου 1993 και μετά (παρ. 3 και 4).

Άρθρο 8

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η συντάξιμη υπηρεσία των στρατιωτικών. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι όλος ο χρόνος που διανύεται με στρατιωτική ιδιότητα, καθώς και ο χρόνος φοίτησης στις παραγωγικές σχολές είναι συντάξιμος αφού καταβληθούν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 15 εισφορές. Επίσης με την ίδια προϋπόθεση είναι συντάξιμος και ο χρόνος κάθε υπηρεσίας στο δημόσιο και στα ν.π.δ.δ. ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας, όπου συντρέχει περίπτωση, καθώς και ο χρόνος γενικής άδειας ανατροφής παιδιών, όπως ορίζεται και για τους πολιτικούς υπαλλήλους (παρ. 1).

2. Επίσης εξακολουθούν να αναγνωρίζονται αυξημένες στο διπλάσιο ή τριπλάσιο οι υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 41 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (πτητικής ενέργειας, αλεξιπτωτιστών κλπ) με την προϋπόθεση καταβολής διπλάσιων ή τριπλάσιων εισφορών, αντίστοιχα (παρ. 2 και 3).

3. Ορίζεται ακόμη ποιές υπηρεσίες δεν είναι συντάξιμες και η τύχη των εισφορών που τυχόν έχουν καταβληθεί (παρ. 4).

4. Οι προσαυξήσεις των 3/35 ή 10/50 που ισχύουν σήμερα για τα κατώτερα όργανα και ο τυχόν διπλασιασμός του χρόνου σε άλλες περιπτώσεις, παύουν να ισχύουν για τους κατατασσομένους μετά την 1 Ιανουαρίου 1993.

Άρθρο 9

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης των στρατιωτικών και είναι ίδιος με τον τρόπο υπολογισμού των

συντάξεων των πολιτικών υπαλλήλων όπως αναλυτικά αναφέρεται στο άρθρο 3 της έκθεσης (παρ.1-3).

2. Ορίζεται ακόμη ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η σύνταξη των μαθητών παραγωγικών σχολών, εφόσον πάθουν εξαιτίας της υπηρεσίας καθώς και των στρατευμένων οπλιτών, συνδέεται δε η σύνταξή τους με το βασικό μισθό ορισμένου κατά περίπτωση βαθμού (παρ. 4).

3. Ακόμη διατηρούνται οι προσαυξήσεις των συντάξεων που προβλέπονται από το άρθρο 43 του Κώδικα για τους αεροπόρους, αλεξιπτωτιστές κ.λπ. καθώς και ο τρόπος που υπολογίζονται οι συντάξεις των τυχόν τυφλών και παραπληγικών ή τετραπληγικών στρατιωτικών όπως ισχύει και σήμερα (παρ. 6 και 7).

Άρθρο 10

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης των παθόντων. Ο υπολογισμός γίνεται όπως και των παθόντων πολιτικών υπαλλήλων, όπως αναλύεται στο άρθρο 4 της εκθέσεως (παρ. 1-3).

2. Σημειώνεται επί πλέον ότι και εδώ λαμβάνονται υπόψη οι προσαυξήσεις του άρθρ. 43 του Κώδικα και ακόμα ότι διατηρούνται οι διατάξεις:

α) που καθορίζουν τη σχέση της σύνταξης του παθόντος σε ειρηνική περίοδο εξαιτίας της υπηρεσίας στρατιωτικού στο 85% της σύνταξης του ομοιοβάθμου που έπαθε σε πόλεμο και

β) που ορίζουν τον τρόπο υπολογισμού των συντάξεων των παθόντων με τις προϋποθέσεις των ν. 1897/90 και 1977/91 (από τρομοκρατικές ενέργειες, αυξημένο κίνδυνο, επιθέσεις ατόμων κλπ) (παρ. 4-6).

Άρθρο 11

1. Με το άρθρο αυτό εισάγονται βασικές καινοτομίες στα δικαιούμενα τη σύνταξη συνταξιούχου ή θανόντος υπαλλήλου πρόσωπα.

Οι καινοτομίες αυτές συνίστανται:

α) Στη συνταξιοδότηση και του χήρου συζύγου με τις ίδιες προϋποθέσεις που δικαιούται και η χήρα σύνταξη. Τούτο υπαγορεύεται από τη συνταγματική επιταγή της ισότητας των δύο φύλων.

β) Στη θέσπιση προϋποθέσεων ανικανότητας, ηλικίας και εισοδήματος.

γ) Περιορίζονται τα δικαιούμενα σύνταξη πρόσωπα. Έτσι σύνταξη θα δικαιούνται μόνο οι σύζυγοι και τα ανήλικα ή ανίκανα τέκνα ανεξαρτήτως φύλου (άρρενα-θήλεα). Τα μέλη της πατρικής οικογένειας (πατέρας - μητέρα - αδέλφια) δεν θα δικαιούνται σύνταξη.

2.α) Ειδικότερα, ο επιζών σύζυγος θα δικαιούται τη σύνταξη του θανόντος αν είναι ανάπηρος και ανίκανος κατά ποσοστό 67% και άνω και δεν έχει εισόδημα 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη. Αν στη σύνταξη συντρέχουν και τέκνα ανήλικα ή ανίκανα ή σπουδάζοντα, το παραπάνω ποσό αυξάνεται κατά 20% για κάθε παιδί.

β) Αν δεν υπάρχουν παιδιά, ο επιζών σύζυγος για να δικαιωθεί σύνταξη θα πρέπει να έχει συμπληρώσει το 45ο έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο του θανάτου του ή της συζύγου και να μην έχει εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή, μεγαλύτερο του 30πλασίου του εκάστοτε ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη. Κατ' εξαίρεση θα χορηγείται επί 2ετία σύνταξη στον επιζώντα σύζυγο που δεν έχει τις προϋποθέσεις για σύνταξη λόγω θανάτου εφόσον το εισό-

δημά του από οποιαδήποτε πηγή δεν υπερβαίνει το 60πλάσιο του εκάστοτε ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη. Μετά τη λήξη της 2ετίας καταβάλλεται επί τέσσερα (4) έτη το 25% της σύνταξης εφόσον δεν έχει εισόδημα μεγαλύτερο από το 30πλάσιο του εκάστοτε ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη.

γ) Αν υπάρχουν παιδιά δικαιούμενα σύνταξη, αυτή καταβάλλεται στον επιζώντα σύζυγο ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον δεν έχει εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή, που να υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξανόμενο κατά 20% για κάθε δικαιούμενο σύνταξη παιδί.

δ) Για την διακοπή ή συνέχιση καταβολής της σύνταξης του επιζώντος συζύγου που συνταξιοδοτήθηκε με την διάταξη της προηγούμενης περίπτωσης, λαμβάνεται υπόψη η ηλικία που έχει κατά το χρόνο που δεν υπάρχουν πλέον οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων συνταξιοδοτήθηκε.

ε) Η σύνταξη, πάντως, που δεν χορηγήθηκε ή διακόπηκε κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, χορηγείται ή επαναχορηγείται μετά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας, εφόσον τότε δεν έχει τελέσει άλλο γάμο και δεν έχει το οριζόμενο εισόδημα του 30πλασίου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη.

στ) Αν στο εισόδημα του επιζώντος συζύγου περιλαμβάνεται και σύνταξη από δικό του δικαίωμα, μπορεί αυτός να επιλέξει τη σύνταξη του θανόντος, με τον περιορισμό πάντοτε του 30πλασίου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη.

3. Τα τέκνα, άρρενα και θήλεα, δικαιούνται τη σύνταξη του γονέως αν δεν υπερέβησαν το 18ο έτος της ηλικίας τους, εκτός αν σπουδάζουν, οπότε δικαιούνται τη σύνταξη μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

Επίσης δικαιούνται τη σύνταξη αν κατά το χρόνο του θανάτου του γονέα ήταν ανίκανα για κάθε εργασία, η δε ανικανότητα επήλθε πριν τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους ή κατά το χρόνο των σπουδών της. Αν κατέστησαν μεταγενέστερα ανίκανα, δεν δικαιούνται σύνταξη.

Ως τέκνα νοούνται τα νόμιμα, νομιμοποιηθέντα, αναγνωρισθέντα, τα φυσικά τέκνα άγαμης μητέρας υπαλλήλου, καθώς, και τα υιοθετηθέντα ένα τουλάχιστο έτος πριν από το θάνατο του θετού γονέα.

4. Ο επιζών σύζυγος υπαλλήλου δεν δικαιούται σύνταξη αν ο θάνατος επήλθε πριν από τη συμπλήρωση ενός έτους από το γάμο, εκτός αν απολύθηκε από την υπηρεσία λόγω κατάργησης θέσης και ο γάμος είχε τελεσθεί πριν από την απομάκρυνση, ή ο θάνατος επήλθε στην υπηρεσία ή μετά την απομάκρυνσή του λόγω ανικανότητας, εφόσον ο γάμος τελέσθηκε πριν από την ανικανότητα εξ αιτίας της οποίας απομακρύνθηκε ή πέθανε ο υπάλληλος.

Ακόμη δεν απαιτείται η συμπλήρωση έτους, αν γεννήθηκε ή νομιμοποιήθηκε με το γάμο παιδί ή η χήρα τελεί σε κατάσταση εγκυμοσύνης. Αν πρόκειται για συνταξιούχο, ο επιζών σύζυγος δικαιούται τη σύνταξη του συνταξιούχου εφόσον ο γάμος είχε τελεσθεί δύο τουλάχιστον έτη πριν από το θάνατο του συνταξιούχου, εκτός αν από το γάμο γεννήθηκε ή νομιμοποιήθηκε παιδί ή η χήρα τελεί σε κατάσταση εγκυμοσύνης.

Άρθρο 12

1. Το ποσό της σύνταξης που ελάμβανε ή θα εδικαιούτο να λάβει ο θανών συνταξιούχος ή υπάλληλος, αντίστοιχα, από οποιαδήποτε αιτία, αποτελεί τη βάση υπολογισμού του ποσού της σύνταξης που δικαιούται η οικογένειά του και ορίζεται σε ποσοστό αυτής ως εξής:

Για τον επιζώντα σύζυγο σε ποσοστό 50% του ποσού αυτής. Για κάθε παιδί σε ποσοστό 25%. Αν πρόκειται για παιδί που είναι ορφανό και από τους δύο γονείς, το ποσοστό διπλασιάζεται, εκτός αν δικαιούται σύνταξη και από τους δύο γονείς (παρ 1).

2. Περαιτέρω ορίζεται ότι δεν θίγονται οι διατάξεις των νόμων 1897/90 και 1977/91 που προβλέπουν διαφορετικό υπολογισμό των οικογενειακών συντάξεων των παθόντων από τρομοκράτες ή από υπηρεσίες αυξημένου κινδύνου ή από άτομα, λόγω της ιδιότητάς τους ως υπαλλήλων ή συνταξιούχων (παρ. 2).

3. Επίσης εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις που συνδέουν τις συντάξεις των οικογενειών των στρατιωτικών που πεθαίνουν εξαιτίας της υπηρεσίας σε ειρηνική περίοδο, με τις αντίστοιχες συντάξεις των οικογενειών των πολεμικών συνταξιούχων (παρ. 3).

Άρθρο 13

Με τις διατάξεις αυτές προβλέπονται τα εξής:

α) Όπου απαιτείται η ανικανότητα των πολιτικών υπαλλήλων ή μέλους της οικογενείας τους ή των μελών οικογενείας στρατιωτικού γενικά, ως προϋπόθεση απόκτησης δικαιώματος σύνταξης ή επιδομάτων (π.χ. ανικανότητα τέκνου για τις μητέρες προκειμένου να πάρουν τη σύνταξη με 20ετία ή ανικανότητα υπαλλήλου για να δικαιωθεί σύνταξη παθόντος εξαιτίας της υπηρεσίας), αυτή καθορίζεται από την Ανωτάτη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή, όπως ισχύει και σήμερα.

Για τους ίδιους τους στρατιωτικούς η ανικανότητα θα βεβαιώνεται από τις οικείες Επιτροπές κατά περίπτωση (ΑΣΥΕ για το Στρατό Ξηράς, ΑΝΥΕ για το Πολεμικό Ναυτικό, ΑΑΥΕ για την Πολεμική Αεροπορία κ.λπ.) (παρ. 1).

β) Παρέχεται προσαύξηση στη σύνταξη μόνο αν υπάρχουν παιδιά που είναι άγαμα και ανήλικα ή ανίκανα για κάθε εργασία και δεν παίρνουν σύνταξη από οποιονδήποτε φορέα. Η προσαύξηση ανέρχεται στο 8% της βασικής σύνταξης για το πρώτο παιδί, 10% για το δεύτερο και 12% για κάθε ένα από τρίτο και άνω. Η προσαύξηση αυτή δίνεται μόνο στον ένα γονέα, αν και οι δύο είναι συνταξιούχοι ή υπάλληλοι του Δημοσίου ή άλλου φορέα κύριας ασφάλισης. Για τη σύζυγο δεν χορηγείται προσαύξηση.

γ) Παρέχεται προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα μόνο σε όσους καθίστανται απόλυτα ανάπηροι (με ποσοστό 80% και άνω) καθώς και σε όσους συνταξιοδοτούνται βάσει ετών υπηρεσίας και είναι παντελώς τυφλοί. Το ποσό του επιδόματος αυτού ανέρχεται στο 1/4 του μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ακαθαρίστου εθνικού προϊόντος που ισχύει κατά το έτος 1991, προσαυξανόμενο κατά το ποσοστό αύξησης των συντάξεων, από την ημερομηνία αυτή και μετά.

Ακόμη για την παροχή του επιδόματος αυτού πρέπει οι ανωτέρω ανάπηροι να τελούν σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή επίβλεψη, συμπαράσταση και περιποίηση άλλου προσώπου (παρ. 2).

δ) Ορίζεται ημερομηνία ενηλικίωσης των παιδιών (παρ. 4).

Άρθρο 14

1. Με τις διατάξεις αυτές ορίζονται τα κατώτατα και ανώτατα όρια συντάξεων και ειδικότερα:

α) Σε κάθε περίπτωση συνταξιούχου από ίδιο δικαίωμα, το ποσό της σύνταξης δεν μπορεί να είναι κατώτερο της σύνταξης που προκύπτει από το κατά το έτος 1991 μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό προϊόν προσαυξανόμενο με το ποσοστό αύξησης των συντάξεων και πραγματικής υπηρεσίας δεκαπέντε (15) ετών. (παρ. 1). Το όριο όμως αυτό δεν θα ισχύει σε περίπτωση που ο συνταξιούχος παρέχει οποιαδήποτε εργασία και λαμβάνει σύνταξη βάσει των ετών υπηρεσίας του και όχι σύνταξη ανικανότητας.

β) Κατ' εξαίρεση αν ο συνταξιούχος δικαιούται σύνταξη παθόντος εξαιτίας της υπηρεσίας, το ποσό της σύνταξής του δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ποσού της σύνταξης που προκύπτει από το κατά την προηγούμενη περίπτωση εθνικό προϊόν και πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας είκοσι (20) ετών (παρ. 2).

γ) Το ποσό της οικογενειακής σύνταξης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 80% του ποσού των προηγουμένων περιπτώσεων (παρ. 1-3).

2. Στο κατώτατο σύνταξης δεν περιλαμβάνονται τα επιδόματα ανικανότητας καθώς και τα οικογενειακά (παρ. 4).

3. Το ποσό της μηνιαίας σύνταξης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ασφαλιστέο μισθό, ούτε το τετραπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ακαθάριστου εθνικού προϊόντος αναπροσαρμοσμένου με τις εκάστοτε αυξήσεις των συντάξεων. Στον ασφαλιστέο μισθό, προκειμένου για όσους λαμβάνουν προσαυξήσεις λόγω πτητικών, καταδυτικών κ.λπ. εξαμήνων άνω των 28, προστίθεται και το 1/6 των σχετικών επιδομάτων (παρ. 5).

4. Ως προς το άθροισμα των πάσης φύσεως συντάξεων, κύριων και επικουρικών που δικαιούται κάθε συνταξιούχος εξακολουθούν να ισχύουν τα όρια που ορίζονται από την παρ. 4 του άρθρου 55 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (παρ. 6).

Άρθρο 15

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού:

α) Καθιερούται ο κανόνας της μειωμένης σύνταξης μετά όμως τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας και ορίζεται το ποσοστό κατά το οποίο μειούται αυτή. Ειδικά για τις γυναίκες με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά, η μειωμένη σύνταξη αρχίζει από τη συμπλήρωση του 50ου έτους (παρ. 1).

β) Ορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής της σύνταξης στους υπαλλήλους γενικά που αποχωρούν της υπηρεσίας πριν από τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας μετά όμως από τη συμπλήρωση 15ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας καθώς και ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης αυτής.

γ) Όπως αναφέρθηκε στο άρθρο 1, πλην ορισμένων εξαιρέσεων καθιερούται ως γενικός κανόνας η συνταξιοδότηση ανδρών και γυναικών, μετά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας. Για τη συμπλήρωση της ηλικίας αυτής θα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γέννησης του υπαλλήλου, ή, όπου αυτή δεν αποδεικνύεται, η 31 Δεκεμβρίου του έτους που γεννήθηκε. Το ίδιο ισχύει και όταν η σύνταξη καταβάλλεται ενωρίτερα (γυναίκες με ανήλικα παιδιά ή με τρία παιδιά κ.λπ.) ή στην περίπτωση της μειωμένης σύνταξης (παρ. 3).

δ) Εισάγονται εξαιρέσεις από το όριο ηλικίας των 65 ετών, στις περιπτώσεις που ο υπάλληλος απολύεται λόγω κατάργησης κ.λπ. θέσης (ακούσια έξοδος), καθώς και σε κατηγορίες βαρέως αναπήρων (τυφλών, παραπληγικών - τετραπληγικών και πασχόντων από μεσογειακή αναιμία) (παρ. 4).

ε) Ορίζεται ότι η σύνταξη αρχίζει να καταβάλλεται από την επομένη της λήξης των αποδοχών ενεργείας, οι οποίες παύουν με τη λύση της υπαλληλικής σχέσεως ή την αποστρατεία του στρατιωτικού ή το θάνατο του υπαλλήλου, καταργουμένων των τριμήνων αποδοχών ή συντάξεων.

Επίσης, ορίζεται από πότε καταβάλλεται η σύνταξη στις οικογένειες καθώς και ο χρόνος καταβολής των επιδομάτων (ανικανότητας ή οικογενειακά) (παρ. 5).

Άρθρο 16

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα καταβολής διπλής σύνταξης ή σύνταξης και μισθού καθώς και περιορισμοί στην απασχόληση συνταξιούχων. Ειδικότερα:

α) Παραμένει ο κανόνας της μη καταβολής δύο συντάξεων από το Δημόσιο. Κατ' εξαίρεση όμως επιτρέπεται η καταβολή μέχρι δύο το πολύ συντάξεων όταν πρόκειται για ορφανά από δύο γονείς ή για συντάξεις από τις οποίες η μία είναι προσωπική ή πολεμική ή παθόντος εξαιτίας της υπηρεσίας, είτε στους από ίδιο δικαίωμα συνταξιούχους είτε στους από μεταβίβαση.

Το άθροισμα όμως των δύο αυτών συντάξεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει το σύνολο του ασφαλιστέου μισθού της μεγαλύτερης, όπου η σύνταξη στηρίζεται σε εισφορές, ή τη σύνταξη που αντιστοιχεί σε ομοιόβαθμο που φέρει ανικανότητα 100%.

β) Διατηρούνται οι περιορισμοί της καταβολής μιας μόνο σύνταξης, σε περίπτωση που από την έξοδο του υπαλλήλου από την ίδια υπηρεσία γεννώνται περισσότερα του ενός δικαιώματα σύνταξης. Το ίδιο ισχύει και αν από το θάνατο συνταξιούχου απορρέουν περισσότερα του ενός δικαιώματα σύνταξης υπέρ των οικογενειών τους είτε από τα έτη υπηρεσίας του συνταξιούχου είτε από πάθημά του, σε ειρηνική ή πολεμική περίοδο (παρ. 2 και 3).

2. Σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου βάσει ετών υπηρεσίας, στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα ή που είναι αυτοαπασχολούμενος, με εξαίρεση αυτούς που λαμβάνουν τα κατώτατα όρια σύνταξης, περιορίζεται η καταβαλλομένη σύνταξη κατά το 1/3 του ποσού αυτής (παρ.4).

3. Περαιτέρω ορίζεται το συντάξιμο του χρόνου κατά τον οποίο απασχολείται ο συνταξιούχος είτε στον ιδιωτικό τομέα είτε στον δημόσιο και προσαυξάνει τη σύνταξη του Δημοσίου, εφόσον συντρέχει περίπτωση (π.χ. απασχόληση στο Δημόσιο ή ν.π.δ.δ.).

Ο χρόνος αυτός είναι συντάξιμος αν ανασταλεί η καταβολή της σύνταξης και καταβληθούν οι προβλεπόμενες εισφορές. Αν δεν ανασταλεί η σύνταξη, ο χρόνος δεν είναι συντάξιμος, οι δε προβλεπόμενες εισφορές καταβάλλονται κανονικά τόσο, από τον απασχολούμενο όσο και από τον εργοδότη του (παρ. 5).

4. Ακόμη προβλέπεται υποχρέωση του συνταξιούχου να δηλώσει στην υπηρεσία συντάξεων του Γ.Λ. Κράτους την απασχόληση καθώς και κάθε πληροφορία για το ποσό των αποδοχών κ.λπ., με απειλή αναστολής της σύνταξης επί δωδεκάμηνο.

5. Τέλος ορίζεται ότι οι παραπάνω περιορισμοί δεν ισχύουν για τις προσωπικές ή πολεμικές ή συντάξεις παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας.

Άρθρο 17

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα των ασφαλιστικών εισφορών, αναγνώρισης υπηρεσιών και πολλαπλής ασφάλισης. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι όλοι οι διοριζόμενοι υπάλληλοι από 1.1.93 και μετά υποχρεούνται στην καταβολή μηνιαίας εισφοράς που ανέρχεται στο ποσοστό που ισχύει για τους ασφαλισμένους στην κοινή κύρια ασφάλιση του ΙΚΑ.

Η εισφορά θα επιβάλλεται επί των πάσης φύσεως αποδοχών των υπαλλήλων (επιδόματα θέσεως, εξομάλυνσης, υπερωριακής αμοιβής, αμοιβής από επιτροπές, συμβούλια, οδοιπορικά κλπ.). Η εισφορά θα επιβάλλεται και στα δώρα εορτών και στο επίδομα αδείας.

Εξαιρούνται μόνο οι έκτακτες παροχές κοινωνικού χαρακτήρα (επιδόματα τοκετού, εξόδων κηδείας, επιδόματα βαριάς αναπηρίας κ.λπ.) (παρ. 1).

2. Η ίδια εισφορά επιβάλλεται και για την αναγνώριση οποιασδήποτε υπηρεσίας που έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο, στους ΟΤΑ ή άλλα ν.π.δ.δ., για τη στρατιωτική υπηρεσία κληρωτού και εφέδρου, του χρόνου εκπαιδευτικής αδείας μέχρι δύο ετών καθώς και για το χρόνο γονικής άδειας ανατροφής παιδιών που χορηγείται στους γονείς.

Η αναγνώριση των υπηρεσιών μπορεί να γίνει οποτεδήποτε με πράξη της αρμόδιας διεύθυνσης συντάξεων του Γ.Λ. Κράτους ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και με τις αποδοχές του χρόνου υποβολής της αίτησης. Στην πράξη αναφέρεται ο αναγνωριζόμενος χρόνος, το ποσό που πρέπει να καταβληθεί, καθώς και ο τρόπος πληρωμής του (εφάπαξ με έκπτωση 10% ή με δόσεις).

Αν για κάποια από τις παραπάνω υπηρεσίες έχουν καταβληθεί εισφορές σε άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης, θα εφαρμοσθούν οι διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και δεν θα καταβληθούν εισφορές στο Δημόσιο. Η υπηρεσία αυτή θα υπολογισθεί συντάξιμη κατά τον κανονισμό της σύνταξης σύμφωνα με τις αρχές της διαδοχικής ασφάλισης, μη απαιτουμένης της έκδοσης ειδικής αναγνωριστικής πράξης. Το ίδιο ισχύει και για τις υπηρεσίες όσων μετακινούνται από τον Ιδιωτικό τομέα στο Δημόσιο και αντίστροφα, οι οποίες παύουν να αναγνωρίζονται στο Δημόσιο με τα άρθρα 1-6 του ν. 1405/83, τα οποία δεν έχουν εφαρμογή για τους υπαγομένους στο νόμο αυτό (παρ. 3 και 4).

Ακόμη τίθενται περιορισμοί στην πολλαπλή ασφάλιση και ορίζεται ότι, αν ένας υπάλληλος γενικά, ασφαλίζεται, λόγω της ιδιότητάς του (ιατρός, μηχανικός, κ.λπ.) για τον ίδιο χρόνο υπηρεσίας ή για περισσότερες απασχολήσεις και σε άλλο, πλην του Δημοσίου, φορέα κύριας ασφάλισης (ΤΣΑΥ, ΤΣΜΕΔΕ κ.λπ.), οφείλει να επιλέξει σε ποιό φορέα θα ασφαλιστεί (Δημόσιο ή της ιδιότητάς του). Του δίνεται πάντως η δυνατότητα να ασφαλιστεί και στο δεύτερο φορέα, θα επιβαρυνθεί όμως ο ίδιος, για τη δεύτερη ασφάλιση, με όλες τις εισφορές που προβλέπονται στον οικείο φορέα δηλ. και τις ατομικές του και του εργοδότη του και του Δημοσίου (παρ. 5).

Άρθρο 18

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η έκταση εφαρμογής των διατάξεων των προηγουμένων άρθρων 1-15. Ειδικότερα:

1. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για όσους διορίζονται ως τακτικοί υπάλληλοι ή κατατάσσονται ως στρατιωτικοί από 1 Ιανουαρίου 1993 και μετά. Συνεπώς

αν ένας υπάλληλος υπηρετεί ως συμβασιούχος πριν από την παραπάνω ημερομηνία και μετά την 1 Ιανουαρίου 1993 μονιμοποιηθεί, θα υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού. Επίσης όσοι στρατιωτικοί υπηρετούν ως έφεδροι ή εθελοντές, δεν θα υπαχθούν στις διατάξεις αυτές, εκτός αν μεταγενέστερα μονιμοποιηθούν, οπότε θα υπαχθούν από την ημέρα της μονιμοποίησής τους. Οι παραπάνω θα ασφαλίζονται στους οικείους φορείς (ΙΚΑ, ΤΣΑ κ.λπ. ανάλογα με την ειδικότητά τους) (παρ. 1-2).

2. Οι διατάξεις που διέπουν τη συνταξιοδότηση των Βουλευτών και των Δημάρχων και Προέδρων Κοινοτήτων δεν θίγονται. Όσοι όμως αποκτήσουν τις παραπάνω ιδιότητες για πρώτη φορά από 1 Ιανουαρίου 1993 και μετά θα υπαχθούν στα όρια ηλικίας και τις κρατήσεις του νόμου αυτού. Το ίδιο θα ισχύσει και για τις οικογένειές τους, οι οποίες θα ακολουθούν τις προϋποθέσεις των οικογενειών των λοιπών πολιτικών υπαλλήλων (παρ. 3).

3. Ορίζεται ότι για τα λοιπά θέματα που δεν ρυθμίζονται με το νόμο αυτό, θα εξακολουθούν να ισχύουν οι οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (παρ. 4).

4. Επίσης ορίζεται ότι οι διατάξεις των άρθρων αυτών (1-15) εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων ν.π.δ.δ. που διέπονται από δημοσιοϋπαλληλικό συνταξιοδοτικό καθεστώς (παρ. 5).

Άρθρο 19

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού:

α) γίνονται διορθωτικές παρεμβάσεις στις διατάξεις του ν. 1902/90, όπως τροποποιήθηκε με τις όμοιες του ν. 1976/ 91, τόσο στα έτη υπηρεσίας που απαιτούνται για τη θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως των μητέρων με άγαμα ή ανήλικο παιδιά και των εγγάμων γυναικών όσο και στην ηλικία συνταξιοδότησης των υπαλλήλων γενικά (πλην των γυναικών στρατιωτικών και δικαστικών για τις οποίες δεν ισχύουν όρια ηλικίας).

β) καθιερώνεται ο θεσμός της συνταξιοδότησης των υπαλλήλων πριν από τη συμπλήρωση των ορίων ηλικίας, αλλά με μειωμένη σύνταξη, και

γ) εισάγεται ο θεσμός της συνταξιοδότησης, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων με τη συμπλήρωση 15ετούς υπηρεσίας και του 65ου έτους της ηλικίας.

2. Πιο συγκεκριμένα η 15ετία που ισχύει για τις μητέρες με παιδιά και τις έγγαμες γυναίκες κατοχυρώνεται για όσες την συμπληρώνουν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992. Για όσες όμως συμπληρώνουν τη 15ετία από 1ης Ιανουαρίου 1993 και μετά αυτή αυξάνεται κατά ένα εξάμηνο για κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση 17,5 ετών την 31 Δεκεμβρίου 1997.

Συνεπώς, οι ανωτέρω γυναίκες που έχουν διορισθεί ή καταταγεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 1982 θα πρέπει, προκειμένου να θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης, να έχουν συμπληρώσει 15,5 έτη μέχρι την 31.12.1993, 16 έτη μέχρι την 31.12.1994, 16,5 έτη μέχρι την 31.12.1995, 17 έτη μέχρι την 31.12.1996, και 17,5 έτη μέχρι την 31.12.1997.

Έτσι τα 17,5 έτη για τις ανωτέρω γυναίκες δεν αυξάνονται, και αποχωρούν οποτεδήποτε με τη συμπλήρωση των ετών αυτών και του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Για τις λοιπές γυναίκες (άγαμες, διαζευγμένες, ή χήρες χωρίς παιδιά) καθώς και για όσες διορίζονται ή κατατάσσονται από 1 Ιανουαρίου 1983 και μετά, δεν θίγεται η ισχύουσα 25ετία.

Επίσης δεν θίγεται η 25ετία που ισχύει για τους άνδρες γενικά είτε διορίστηκαν πριν την 1 Ιανουαρίου 1983 είτε μετά (παράγρ. 1 & 2).

3. Ως προς την ηλικία συνταξιοδότησης, αυτή αυξάνεται ως εξής:

Το 42ο έτος ηλικίας που ισχύει για τις γυναίκες με ανήλικο ή ανίκανα παιδιά ή ανίκανο σύζυγο, αυξάνεται σταδιακά κατά ένα εξάμηνο για κάθε έτος μετά την 1 Ιανουαρίου 1993 μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας των 44 ετών και 6 μηνών την 31 Δεκεμβρίου 1997. Συνεπώς όσες γυναίκες έχουν προσληφθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 1982 και έχουν συμπληρώσει (κατοχυρώσει) 15ετία μέχρι 31.12.1992 συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του 42ου έτους της ηλικίας τους, όσες δε δεν την έχουν συμπληρώσει μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία θα πρέπει να συμπληρώνουν το 42,5 έτος της ηλικίας τους μέχρι την 31.12.1993, το 43ο έτος μέχρι την 31.12.1994, το 43,5 έτος μέχρι την 31.12.1995, το 44ο έτος μέχρι την 31.12.1996 και το 44,5 έτος μέχρι την 31.12.1997. Η υπάλληλος όμως θα ακολουθεί το όριο ηλικίας που προβλέπεται κατά το χρόνο κατά τον οποίο συμπληρώνει δεκαπενταετία οποτεδήποτε αποχωρήσει. π.χ. γυναίκα που συμπληρώνει δεκαπενταετία το 1993 θα ακολουθεί την ηλικία των 42,5 ετών, αν συμπληρώνει δεκαπενταετία το 1995 θα ακολουθεί την ηλικία των 43,5 ετών κ.λπ.

Ειδικά για τις γυναίκες που έχουν προσληφθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1982 και έχουν ανήλικα ή ανίκανα παιδιά ή ανίκανο σύζυγο καθώς και για όσες έχουν άγαμα παιδιά ή είναι έγγαμες θα ισχύει το όριο ηλικίας των 42,5-44,5 ετών ή το πεντηκοστό τρίτο (53) έτος, κατά περίπτωση, εφόσον συμπληρώσουν δεκαπενταετία μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1997, θα απαιτείται όμως η συμπλήρωση δέκα επτάμισυ (17,5) ετών υπηρεσίας προκειμένου να θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης.

Οι γυναίκες αυτές δηλαδή, παρότι θα θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1.1.1998, δεν θα υπαχθούν στα όρια των 50 και 58 ετών, αλλά θα παραμείνουν στα όρια των 42,5 μέχρι 44,5 και 53, κατά περίπτωση.

Περαιτέρω η ηλικία συνταξιοδότησης των λοιπών γυναικών καθώς και των ανδρών, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1 Ιανουαρίου 1998 η προσλαμβάνονται από 1 Ιανουαρίου 1983 έως 31 Δεκεμβρίου 1992 (58ο έτος ή 60ο έτος αντίστοιχα) αυξάνεται σταδιακά από 1 Ιανουαρίου 1998 και μετά κατά ένα εξάμηνο για κάθε έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας για τις γυναίκες και του 65ου έτους της ηλικίας για τους άνδρες προκειμένου να εναρμονιστούν με τα όρια που ισχύουν στο ΙΚΑ, ο δε υπάλληλος θα ακολουθεί το όριο ηλικίας που προβλέπεται κατά το χρόνο που θεμελιώνει το δικαίωμα για σύνταξη, οποτεδήποτε και αν αποχωρήσει π.χ. υπάλληλος που θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης το 1998 (25ετία) θα ακολουθεί το όριο των 58,5 ετών της ηλικίας για τις γυναίκες και το 60,5 της ηλικίας για τους άνδρες κ.λπ.

4. Με τις διατάξεις της παρ. 4 καθιερώνεται και για τους ήδη υπηρετούντες υπαλλήλους, άνδρες και γυναίκες, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1 Ιανουαρίου 1998 η μειωμένη σύνταξη.

Ειδικότερα οι γυναίκες μπορούν να λάβουν μειωμένη σύνταξη αφού συμπληρώσουν το 55ο έτος της ηλικίας τους και οι άνδρες το 60ο έτος, η μείωση δε συνίσταται και στις δύο περιπτώσεις, στο 1/200 του ποσού της σύνταξης για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της μέχρι της συμπλήρωσης της κατά περίπτωση ηλικίας συνταξιοδότησης.

Επίσης για όσους έχουν προσληφθεί μετά την 1 Ιανουαρίου 1983 και

συμπληρώνουν τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, η σύνταξη μπορεί να καταβληθεί ολόκληρη, εφόσον οι γυναίκες έχουν συμπληρώσει το πεντηκοστό όγδοο (58ο) έτος της ηλικίας τους οι δε άνδρες το εξηκοστό (60ο). Για τη συμπλήρωση της τριακονταπενταετίας λαμβάνονται υπόψη και οι προϋπηρεσίες που αναγνωρίζονται συντάξιμες με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1405/1983 καθώς και οι προσαυξήσεις με τριακοστά πέμπτα ή με πεντηκοστά.

Κατ αυτόν τον τρόπο κατοχυρώνεται η τριακονταπενταετία (35ετία) για όλους τους υπηρετούντες σήμερα υπαλλήλους.

5. Με τις διατάξεις της παρ. 5 ορίζεται ότι, με εξαίρεση τις γυναίκες που έχουν άγαμα παιδιά ή είναι έγγαμες, τα επτά (7) χρόνια που ισχύουν ως εξαίρεση από τα όρια ηλικίας για την καταβολή της σύνταξης (+7), αυξάνονται για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1 Ιανουαρίου 1998, κατά ένα εξάμηνο για κάθε έτος από 1 Ιανουαρίου 1998 και μετά μέχρι τη συμπλήρωση δέκα (10) ετών (+ 10). Η αύξηση όμως θα παραμείνει στο όριο που ισχύει κατά το έτος που ο υπάλληλος θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης π.χ. αν ένας υπάλληλος συμπληρώνει 25ετή συντάξιμη υπηρεσία το 1998, θα ακολουθεί τα +7,5 έτη, αν θεμελιώνει δικαίωμα το 2000 θα ακολουθεί τα 8,5 έτη κ.λπ. οποτεδήποτε και αν αποχωρήσει (παρ. 5).

6. Με τη διάταξη της παρ. 6 συμπληρώνεται η οικεία διάταξη του κώδικα και περιλαμβάνεται στην εξαίρεση των ορίων ηλικίας για καταβολή της σύνταξης και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο εξομοιώνεται κατά μισθό βαθμό, όρια ηλικίας παραμονής στην υπηρεσία και λοιπές προϋποθέσεις με τους δικαστικούς λειτουργούς.

7. Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής επιφέρεται τομή στο ισχύον συνταξιοδοτικό δίκαιο με την καθιέρωση απόκτησης δικαιώματος και σε κείνους που παραιτούνται με 15 έτη συντάξιμης υπηρεσίας αφού όμως συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους, οι άνδρες και το εξηκοστό (60) οι γυναίκες.

Η ρύθμιση αυτή αποβαίνει σε όφελος όχι μόνο του υπαλλήλου ο οποίος δεν επιθυμεί να σταδιοδρομήσει στην υπηρεσία, αλλά και σε όφελος του Δημοσίου, αφού αυτό θα απαλλαγεί από υπαλλήλους που δεν έχουν το απαιτούμενο ενδιαφέρον για την εργασία τους χωρίς άμεση επιβάρυνση από την καταβολή μισθού ή σύνταξης.

Η σύνταξη πάντως αυτή μπορεί να καταβληθεί και πριν από τη συμπλήρωση του 65ου ή 60ου έτους της ηλικίας εάν ο υπάλληλος καταστεί ανίκανος κατά ποσοστό 67% και άνω, εάν δε αποβιώσει πριν από την παραπάνω ηλικία, μεταβιβάζεται αμέσως στην οικογένειά του. Το μέτρο, για λόγους ίσης μεταχείρισης, θα τύχει εφαρμογής και σε κείνους που έχουν ήδη εξέλθει από την υπηρεσία λόγω παραιτήσεως και συγκεντρώνουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

8. Με τη διάταξη της παρ. 8 ορίζεται το αρμόδιο όργανο για τη διαπίστωση της ανικανότητας των υπαλλήλων και των μελών της οικογενείας τους.

Άρθρο 20

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται τα εξής:

1. Τίθενται προϋποθέσεις εισοδήματος για τη συνταξιοδότηση των αγάμων ενηλίκων θυγατέρων, πλην των ανικάνων κατά ποσοστό 67% και άνω. Με την ισχύουσα νομοθεσία οι άγαμες θυγατέρες δικαιούνται σύνταξη από

τους γονείς τους και μετά την ενηλικίωση τους με μόνη προϋπόθεση την αγαμία, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη άλλων τυχόν εισοδημάτων.

Επειδή το μέτρο αυτό κρίνεται κοινωνικά άδικο και δεδομένου ότι για τις θυγατέρες των προσλαμβανομένων στο Δημόσιο μετά την 1 Ιανουαρίου 1983, δεν καταβάλλεται σύνταξη μετά την ενηλικίωσή τους (εξομοίωση με τα άρρενα τέκνα), προτείνεται όπως τεθούν περιορισμοί και για όσες αποκτούν δικαίωμα σύνταξης μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καθώς και για τη συνέχιση καταβολής της σύνταξης, για όσες ήδη συνταξιοδοτούνται.

Το ίδιο θα ισχύσει και για τις διαζευγμένες θυγατέρες που δικαιώθηκαν σύνταξη είτε πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 1654/1986, με τον οποίο τέθηκαν περιορισμοί εισοδήματος και ηλικίας για τη συνταξιοδότησή τους, είτε μετά.

Ο περιορισμός που τίθεται είναι να μην έχουν εισόδημα από κάθε πηγή πλην της σύνταξης κύριας και επικουρικής που να υπερβαίνει το 40πλάσιο του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό θα ισχύει κάθε φορά. Η ύπαρξη του εισοδήματος θα αποδεικνύεται από τη φορολογική δήλωση του προηγούμενου της συνταξιοδότησης έτους και προκειμένου για τις ήδη συνταξιοδοτούμενες από τη φορολογική δήλωση του έτους 1992 που αφορά εισοδήματα του έτους 1991.

Για τη συνταξιοδότηση των ανηλίκων δεν απαιτείται η προϋπόθεση εισοδήματος, για τη συνέχιση όμως καταβολής, της σύνταξής τους και μετά την ενηλικίωση, θα πρέπει να προσκομίσουν βεβαίωση της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (ΔΟΥ) ότι δεν έχουν υποβάλει δήλωση ή σε περίπτωση υποβολής, αντίγραφο του σχετικού εκκαθαριστικού σημειώματος από την οποία να προκύπτει το τυχόν εισόδημα.

Οι ήδη συνταξιοδοτούμενες ενήλικες άγαμες θυγατέρες καθώς και οι διαζευγμένες, θα πρέπει μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, αρχής γενομένης από το έτος 1993, να προσκομίζουν στις αρμόδιες διευθύνσεις του Γ.Λ. Κράτους, τα στοιχεία που αποδεικνύουν τα εισοδήματα τους διότι, διαφορετικά θα διακόπτεται η καταβολή της σύνταξής τους.

Μπορεί, πάντως, η σύνταξη να επανακαταβληθεί, αφού τα προσκομίσουν εκ των υστέρων.

Ακόμη ορίζεται ότι ηλικία κατά την οποία θεωρούνται ότι ενηλικιώνονται τα τέκνα, άρρενα και θήλεα, είναι το δέκατο όγδοο (18ο) έτος, μη ισχυούσης της σχετικής διάταξης της παρ. 6 του άρθρου 53 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού χωρίς όμως να θίγονται συντάξεις που έχουν ήδη χορηγηθεί μέχρι το εικοστό (20ο) έτος (παρ. 1).

2. Με τις διατάξεις της παρ. 3 ορίζεται ότι σε όλους τους υπαλλήλους που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο (πολιτικούς, στρατιωτικούς, δικαστικούς, Βουλής, ειδικών κατηγοριών, δημοσίους λειτουργούς κ.λπ.) που έχουν διοριστεί μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1990, επιβάλλεται από 1 Ιανουαρίου 1993 κράτηση για σύνταξη που ανέρχεται σε ποσοστό 3% επί των αποδοχών βάσει των οποίων κανονίζεται η σύνταξη και στα δώρα εορτών και επίδομα αδείας (βασικός μισθός, χρονοεπίδομα, επίδομα ευδόκιμης ή πολυετούς υπηρεσίας, ΑΤΑ και οι γενικές αυξήσεις μετά την 1 Ιανουαρίου 1991 που καταργήθηκε η ΑΤΑ), σε ποσοστό 5% από 1 Ιανουαρίου 1994, και από 1.1.1995 και μετά στο ποσοστό που θα ισχύει κάθε φορά για τους ασφαλισμένους στην κύρια κοινή ασφάλιση του ΙΚΑ.

Για όσους ενεργείται ήδη κράτηση (Δημάρχους-Προέδρους Κοινοτήτων) δεν θα γίνει η κράτηση αυτή εκτός αν είναι μικρότερη οπότε αναπροσαρμόζεται στα ίδια ποσοστά.

Η κράτηση επιβάλλεται προκειμένου να υπαχθούν σταδιακά όλοι οι υπάλληλοι στην ίδια μεταχείριση και να διατηρηθεί ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης με τριακοστά πέμπτα (35/35) (παρ. 2).

3. Ανάλογη κράτηση επιβάλλεται από 1 Ιανουαρίου 1993 και σε όλες τις συντάξεις και χορηγίες που καταβάλλει το Δημόσιο (εξαιρουμένων των προσωπικών συντάξεων ή των συντάξεων των παθόντων εξ αιτίας της υπηρεσίας ή των πολεμικών και των εξομοιουμένων με αυτές), κλιμακώνεται όμως ανάλογα με το ποσό της σύνταξης σε ποσοστό 1% για συντάξεις ή τμήμα συντάξεων έως 100.000 δραχμών, σε ποσοστό 2% για το τμήμα σύνταξης από 100.001 έως 200.000 δραχμών, σε ποσοστό 3% για το τμήμα σύνταξης από 200.001 - 300.000 δραχμών, σε ποσοστό 4% για το τμήμα σύνταξης από 300.001 - 400.000 δραχμών και σε ποσοστό 5% για το τμήμα σύνταξης άνω των 400.000 δραχμών.

Η κράτηση είναι προσωρινή και η κατάργηση της θα γίνει με Προεδρικό Διάταγμα (παρ. 3).

4. Ρυθμίζονται θέματα απασχόλησης των συνταξιούχων είτε από ίδιο δικαίωμα είτε από μεταβίβαση και ορίζεται ότι, αν αναλάβουν οποιαδήποτε εργασία ή είναι αυτοαπασχολούμενοι και το άθροισμα του ακαθάριστου ποσού της σύνταξης και των ακαθάριστων μηνιαίων αποδοχών ή του εισοδήματός τους γενικά, όπως αυτό προκύπτει από την φορολογική τους δήλωση, υπερβαίνει το 60πλάσιο του εκάστοτε ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, η σύνταξη τους περιορίζεται κατά το 1/3.

Στην περίπτωση αυτή ο συνταξιούχος που εργάζεται, καταβάλλει τις προβλεπόμενες εισφορές, αυτός και ο εργοδότης του, υπολογιζόμενες στο διπλάσιο. Αν όμως έχει αναστείλει τη καταβολή της σύνταξης οι εισφορές δεν διπλασιάζονται.

Ο χρόνος σε κάθε περίπτωση, πάντως, είναι συντάξιμος, όπου αυτό προβλέπεται.

Περαιτέρω ορίζονται οι υποχρεώσεις του απασχολουμένου συνταξιούχου για δήλωση της απασχόλησης στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γ.Λ.Κ και οι συνέπειες από την παράλειψη της δήλωσης ή την παροχή ανακριβών πληροφοριών (παρ. 4).

5. Ακόμη ορίζεται ότι οι διατάξεις των παραγρ. 2 του άρθρου 15 που προβλέπουν την αναγνώριση με εξαγορά κάθε υπηρεσίας που παρασχέθηκε με οποιαδήποτε σχέση στο Δημόσιο, τους ΟΤΑ και τα άλλα ν.π.δ.δ., της στρατιωτικής υπηρεσίας, του χρόνου εκπαιδευτικής αδείας μέχρι μία διετία και του χρόνου γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, εφαρμόζονται και για όσους υπηρετούν την 31.12.1992, εφόσον θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1.1.1998, προκειμένου να εναρμονισθεί στο σημείο αυτό, το παλαιό σύστημα με το νέο. Η εισφορά εξαγοράς θα υπολογίζεται στο ποσοστό κράτησης που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για αναγνώριση των υπηρεσιών αυτών καθώς και στις αποδοχές επί των οποίων ενεργείται η κράτηση για σύνταξη κατά τον ίδιο χρόνο. Αν για κάποια από τις υπηρεσίες αυτές έχουν καταβληθεί εισφορές σε άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης ο υπάλληλος απαλλάσσεται της εξαγοράς και ο χρόνος είναι συντάξιμος από το Δημόσιο.

Αν όμως έχει διορισθεί μετά την 1.1.1983 εφαρμόζονται οι διατάξεις της

παρ. 3 του άρθρου 15 δηλαδή θα ισχύσει η κοινή διαδοχική ασφάλιση, χωρίς επιβάρυνση του υπαλλήλου που έχει καταβάλλει τις εισφορές είτε η υπηρεσία του έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα (παρ.5).

6. Ορίζεται ότι ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής των παιδιών που προβλέπεται και για τους δημοσίους υπαλλήλους (ν. 1483/84 και π.δ. 193/88) είναι συντάξιμος από το Δημόσιο (παρ. 6).

7. Με τις παραγράφους 7, 8, 9, και 10 απλουστεύονται γραφειοκρατικές διαδικασίες, όσον αφορά τα υποβαλλόμενα για συνταξιοδότηση δικαιολογητικά και τον τρόπο εισπράξεως μικροποσών από καταλογισμούς και ειδικότερα:

α) Δεν απαιτείται η υποβολή του πιστοποιητικού γέννησης των υπαλλήλων, εφόσον το έτος γέννησής τους αναγράφεται στο πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών.

β) Τα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης όπου δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία στους οικείους δήμους ή κοινότητες για την έκδοσή τους, μπορούν να εκδίδονται και βάσει ενόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων ενώπιον συμβολαιογράφου και όχι μόνον ενώπιον ειρηνοδίκου, όπως απαιτείται σήμερα.

γ) Ποσά καταλογισμών μέχρι 30.000 δραχμών μπορούν να παρακρατούνται από τη σύνταξη, εφόσον προέρχονται από αχρεωστήτως καταβληθείσα σύνταξη ή επιδόματα.

δ) Γίνονται δεκτά αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα δικαιολογητικών συνταξιοδότησης, εφόσον είναι επικυρωμένα και από δικηγόρους, οι οποίοι έχουν δικαίωμα επικύρωσης αντιγράφων (παρ. 7-10).

8. Ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού και του προηγούμενου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους ή συνταξιούχους των ΟΤΑ και των άλλων ΝΠΔΔ που διέπονται από δημοσιοϋπαλληλικό συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε άλλους φορείς, καθώς και στους υπαλλήλους ή συνταξιούχους των σιδηροδρόμων που διέπονται από τις διατάξεις του π.δ. 850/80 (παρ. 9). Η κράτηση όμως ή η ειδική εισφορά για όσους υπαλλήλους ή συνταξιούχους δεν συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, θα περιέρχεται στο φορέα συνταξιοδότησής τους, ενώ όσων συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, η κράτηση ή η εισφορά θα περιέρχεται στο Δημόσιο (παρ. 11).

9. Με τις διατάξεις της παραγράφου 12 ρυθμίζεται το συντάξιμο της προϋπηρεσίας που είχαν οι υπάλληλοι των δημόσιων νοσοκομείων σε άλλα νοσηλευτικά ιδρύματα κοινωφελούς χαρακτήρα, πριν τη δημοσιοποίησή τους, ή σε φορείς που υπάγονταν τα ιδρύματα αυτά πριν γίνουν δημόσια.

Σημειώνεται ότι με πάγια διάταξη (ν. 3691/57), προβλέπεται ότι, όταν ένα νοσηλευτικό ίδρυμα κοινωφελούς χαρακτήρα δημοσιοποιηθεί, όλος ο χρόνος που είχε το πάσης φύσεως προσωπικό στο ίδρυμα αυτό, θεωρείται πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, με την προϋπόθεση ότι θα συμπληρώσει τριετή υπηρεσία μονίμου υπαλλήλου στο δημοσιοποιημένο ίδρυμα.

Αν όμως ένας υπάλληλος του ιδρύματος αυτού είχε προϋπηρεσία σε άλλο νοσηλευτικό ίδρυμα πριν αυτό δημοσιοποιηθεί, έχει γίνει δεκτό ότι η προϋπηρεσία αυτή δεν είναι συντάξιμη. Επίσης αμφισβητείται το συντάξιμο προϋπηρεσίας υπαλλήλων που υπηρετούσαν σε υπηρεσίες του Ερυθρού Σταυρού (σταθμούς πρώτων βοηθειών, σε Περιφερειακά του νοσοκομεία κ.λπ.) και οι οποίοι μετακινήθηκαν και εντάχθηκαν στα νοσοκομεία Μπενάκειο

και Ασκληπιείο Βούλας ως μόνιμοι υπάλληλοι αυτών, μετά τον διαχωρισμό των ιδρυμάτων αυτών από τον Ερυθρό Σταυρό και την υπαγωγή τους στο Ε.Σ.Υ.

Με την προτεινόμενη διάταξη αίρονται οι αμφιβολίες αυτές και ορίζεται ρητά ότι και οι προϋπηρεσίες αυτές είναι συντάξιμες από το Δημόσιο, λαμβάνονται δε υπόψη και για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων αυτών (παρ. 12).

10. Εξομοιώνονται οι προϋποθέσεις με τις οποίες αποκτούν δικαίωμα σύνταξης οι έφεδροι αξιωματικοί με αυτές των μονίμων αξιωματικών.

Πιο συγκεκριμένα, ενώ οι μόνιμοι αξιωματικοί δικαιούνται σύνταξη, σε περίπτωση παθήματος που δεν οφείλεται στην υπηρεσία, εάν έχουν συμπληρώσει δεκαετή υπηρεσία, ή επί απολύσεως λόγω ορίου ηλικίας ή απόταξης, αφού συμπληρώσουν δεκαπενταετία, για τους εφέδρους αξιωματικούς απαιτείται σε κάθε περίπτωση εικοσιπενταετία, την οποία δεν συμπληρώνουν πάντοτε, οι παθόντες ή οι απολυόμενοι λόγω ορίου ηλικίας ή οι αποτασσόμενοι.

Το αίτημα της εξομοίωσης ικανοποιείται κατόπιν επανειλημμένων προτάσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, προσδίδεται δε και αναδρομικότητα στη διάταξη προκειμένου να καλυφθούν και περιπτώσεις που είχαν τυχόν τις ίδιες προϋποθέσεις και δεν δικαιώθηκαν σύνταξη κατά την αποστρατεία τους (παρ. 13).

11. Με τις διατάξεις της παραγράφου 14 τροποποιούνται κατά ένα μέρος οι διατάξεις του άρθρου 6 του νόμου 1976/91 που προβλέπουν την επανεξέταση από ειδικές περιφερειακές υγειονομικές επιτροπές των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης που έχουν δικαιωθεί αναπηρική σύνταξη με τις διατάξεις του ν.1543/1985 καθώς και των οικογενειών όσων από αυτούς σκοτώθηκαν ή εκτελέστηκαν ή εξαφανίστηκαν κ.λπ., των συντάξεων που προβλέπονται από το ν. 1863/89 (εμφυλίων συγκρούσεων) και των παθόντων κατά τη διάρκεια της δικτατορίας.

Πιο συγκεκριμένο, εξαιρούνται από την ανωτέρω επανεξέταση, όσοι έχουν εξετασθεί δύο φορές από τις πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές, έπαθαν κατά τη διάρκεια της ομηρείας τους σε στρατόπεδο συγκέντρωσης των αρχών κατοχής, έχουν υπερβεί το εξηκοστό όγδοο (68ο) έτος της ηλικίας τους (άνδρες και γυναίκες), οι οικογένειες όσων εκτελέσθηκαν ή εξαφανίστηκαν ή πέθαναν από κακουχίες κατά την περίοδο της κατοχής ή των εμφυλιοπολεμικών συγκρούσεων που επακολούθησαν μέχρι τη λήξη του εμφυλίου πολέμου εφόσον σχετίζονται με τη δράση τους στην περίοδο αυτή.

Αν οι παραπάνω κατηγορίες έχουν εξετασθεί από τις ειδικές αυτές επιτροπές, οι γνωματεύσεις των επιτροπών αυτών δεν θα ληφθούν υπόψη και η σύνταξη θα εξακολουθήσει να καταβάλλεται όπως έχει κανονισθεί με τη γνωμάτευση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής. Εάν όμως η σύνταξη έχει καθορισθεί με τη νέα γνωμάτευση των ειδικών περιφερειακών υγειονομικών επιτροπών, τότε θα επανακαθορισθεί με βάση τη γνωμάτευση της πρωτοβάθμιας επιτροπής με την οποία είχε πρωτοκαθορισθεί, σαν να μην είχε μεσολαβήσει η επανεξέταση (παρ. 14).

12. Αντικαθίστανται οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του ν. 1976/91 ώστε να καλυφθούν και οι βοηθοί γραμματέων των ειδικών υγειονομικών περιφερειακών επιτροπών που ενώ προβλέπονται από τις κοινές υπουργικές αποφάσεις, δεν είχαν προβλεφθεί από τις διατάξεις της παραγρ.

7, με αποτέλεσμα να γεννηθούν αμφιβολίες ως προς την νομιμότητα διορισμού τους και την αμοιβή τους (παρ. 15).

13. Με τις διατάξεις της παρ. 16 ρυθμίζεται το θέμα της αναγνώρισης ως υπηρεσίας νομάρχου ή αναπληρωτού νομάρχου του υπολοίπου της θητείας των νομαρχών ή αναπληρωτών νομαρχών που απολύθηκαν με τον ν. 1235/82.

Ως γνωστόν, με τον ανωτέρω νόμο καταργήθηκε ο θεσμός των επί θητεία νομαρχών που ίσχυε μέχρι τότε, και όσοι υπηρετούσαν θεωρήθηκε ότι έληξε η θητεία τους και απολύθηκαν.

Με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 13 του ίδιου νόμου οριζόταν ότι νόμος που θα εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73 του Συντάγματος θα ρυθμίσει συνταξιοδοτικά θέματα των απομακρυνομένων νομαρχών και αναπληρωτών νομαρχών.

Τέτοια όμως διάταξη δεν εκδόθηκε μέχρι σήμερα, υπήρχε όμως διάταξη σε προεκλογικό νομοσχέδιο του 1989 που τακτοποιούσε το θέμα με την αναγνώριση του υπολοίπου μέχρι τη λήξη της θητείας τους χρόνου ως υπηρεσίας νομάρχου ή αναπληρωτού νομάρχου η οποία όμως δεν ψηφίσθηκε λόγω διάλυσης της Βουλής τον Μάϊο του 1989.

Το σκοπό αυτό επιδιώκει η προτεινόμενη διάταξη με την οποία θεωρείται ως υπηρεσία νομάρχη ή αναπληρωτή νομάρχη και το υπόλοιπο διάστημα μέχρι την κανονική λήξη της θητείας τους.

Για όσους από τους παραπάνω νομάρχες ή αναπληρωτές νομάρχες δεν συμπληρώνουν δεκαετία στις θέσεις αυτές με την αναγνώριση του υπολοίπου της θητείας τους, παρέχεται πέραν του χρόνου θητείας και πλασματικός χρόνος, τόσος όσος υπολείπεται για τη συμπλήρωση της δεκαετίας, θεωρούμενος για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση νομάρχη ή αναπληρωτή νομάρχη, προκειμένου να δικαιωθούν και αυτοί σύνταξη, δοθέντος ότι είναι βέβαιο ότι θα ανανεωνόταν η θητεία τους μετά τη λήξη της

Ακόμη ορίζεται ότι ο χρόνος αυτός αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης και στα επικουρικά ταμεία με καταβολή των εισφορών από το δημόσιο (παρ. 16).

Άρθρο 21

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η συνταξιοδότηση από το Δημόσιο των ασφαλισμένων στο ΤΑΚΕ προσώπων καθώς και η υπαγωγή τους στην περίθαλψη του Δημοσίου.

Όπως είναι γνωστό από το 1945 το Δημόσιο βαρύνεται με την μισθοδοσία των κληρικών της Εκκλησίας της Ελλάδας μέσω του Λογαριασμού "Κεφάλαιον προς πληρωμήν του Εφημεριακού Κλήρου". Οι κληρικοί όμως παρά τον δημοσιονομικό αυτό δεσμό με το Δημόσιο μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατόν να συνταξιοδοτηθούν από αυτό, παρά το γεγονός ότι ήδη οι μητροπολίτες, συνταξιοδοτούνται από αυτό.

Στην αντιμετώπιση του θέματος αυτού επιδιώκουν οι προτεινόμενες διατάξεις καθώς και στην υπαγωγή τους στην υγειονομική περίθαλψη του Δημοσίου.

Σημειώνεται ότι σήμερα οι κληρικοί, ενώ έχουν υπαχθεί στο μισθολόγιο του ν. 1505/1984 και λαμβάνουν τον ίδιο μισθό με τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους που έχουν τα ίδια έτη υπηρεσίας και τα ίδιο τυπικά προσόντα, οι συντάξεις τους που καταβάλλονται από το ΤΑΚΕ, υπολείπονται των αντί-

στοιχων συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων επειδή το Ταμείο τους, λόγω έλλειψης πόρων, δεν τους έχει χορηγήσει τα αντίστοιχα ποσοστά της ΑΤΑ αλλά αυξήσεις σύμφωνα με τις οικονομικές του δυνατότητες.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπονται τα εξής:

1. Από 1 Ιανουαρίου 1993 οι συντάξεις των συνταξιούχων και ασφαλισμένων μέχρι 31.12.1992 στο ΤΑΚΕ και όσων θα αποκτήσουν την ιδιότητα των προσώπων που ασφαλίζονταν στο Ταμείο αυτό, μετά την ημερομηνία αυτή, βαρύνουν τα Δημόσιο και καταβάλλονται από αυτό (παρ. 1).

2. Οι ασφαλισμένοι του Ταμείου κατά την 31.12.1992, ως προς τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, τα όρια ηλικίας, το χρόνο ασφάλισης κλπ. θα εξακολουθούν να διέπονται από την νομοθεσία του ΤΑΚΕ που ισχύει την ανωτέρω ημερομηνία.

Επίσης θα εξακολουθούν να καταβάλλουν την εισφορά που κατέβαλλαν στο ΤΑΚΕ, η οποία για όσους προσλήφθηκαν μετά την 1η Οκτωβρίου 1990, είναι αυτή που προβλέπεται για τους διοριζομένους από την ίδια ημερομηνία στο Δημόσιο δηλ. 5,75%, θα εξομοιωθεί δε από 1 Ιανουαρίου 1995 με την κράτηση των δημοσίων υπαλλήλων (παρ. 2).

3. Όσοι θα αποκτήσουν την ιδιότητα του προσώπου που θα ασφαλίζονταν στο ΤΑΚΕ μετά την 1.1.1993, ως προς τις ανωτέρω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης θα διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους πλην του ορίου ηλικίας των κληρικών το οποίο θα είναι το εβδομηκοστό (70ο) αντί του εξηκοστού πέμπτου (65ου) που θα ισχύει για τους λοιπούς υπαλλήλους (παρ. 3).

4. Οι συντάξεις των συνταξιούχων θα αναπροσαρμοσθούν οίκοθεν από το Γ.Λ. Κράτους με βάση το ενιαίο μισθολόγιο των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και τον υπολογισμό όλων των συντάξεων με τριακοστά πέμπτα (ν. 1505/1984 και 1694/1987) και η τυχόν διαφορά (αύξηση) θα τους καταβληθεί σε τρεις ετήσιες δόσεις ως εξής:

α) το 30% από 1.1.1993, β) το άλλο 30% από 1.1.1994 και γ) το άλλο 40% από 1.1.1995. Τα επιδόματα παραπληγίας και τετραπληγίας των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του ΤΑΚΕ από 1.1.1993 θα καταβάλλονται από τα κοινωνικά προγράμματα του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά τα ισχύοντα για τους δημοσίους υπαλλήλους και συνταξιούχους καθώς και τις οικογένειες τους.

5. Στο εξής οι ανωτέρω συντάξεις θα αυξάνονται όπως και οι συντάξεις των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και θα παρέχονται τα ίδια με τους πολιτικούς συνταξιούχους επιδόματα οικογενειακών βαρών και με τις ίδιες με αυτούς προϋποθέσεις (παρ. 5).

6. Επίσης από 1.1.1993 οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του ΤΑΚΕ θα υπάγονται στην Υγειονομική περίθαλψη του Δημοσίου (παρ. 6).

7. Το ΤΑΚΕ μετονομάζεται σε "ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ" διεπόμενο από τη νομοθεσία που ισχύει για τον σημερινό Κλάδο Αρωγής. Ο σκοπός του νέου ταμείου θα είναι η χορήγηση "εφάπαξ" βοηθήματος στους ασφαλισμένους του (παρ. 7).

8. Λαμβάνεται πρόνοια ώστε το πλεονάζον προσωπικό του ΤΑΚΕ να συνεχίσει απρόσκοπτο τη σταδιοδρομία του, με τη μεταφορά του στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για την αντιμετώπιση του έργου της αναπροσαρμογής των συντάξεων και της πρόσθετης εργασίας που θα ανακύψει ή σε άλλα ασφαλιστικά Ταμεία ανάλογα με τον αριθμό τους και τις υφιστάμενες ανάγκες

και πάντως σε οργανικές θέσεις με την αναγνώριση της προϋπηρεσίας τους στο ΤΑΚΕ ως υπηρεσίας που παρασχέθηκε για κάθε συνέπεια (συντάξιμη, βαθμολογική κ.λπ. εξέλιξη) στο Δημόσιο ή στα άλλα Ταμεία.

Στο προσωπικό αυτό δίνεται επίσης η δυνατότητα να επιλέξει αν θα συνεχίσει να υπάγεται στο ίδιο καθεστώς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας ή αν θα υπαχθεί στα αντίστοιχα ταμεία της νέας του θέσης (παρ. 8).

9. Η περιουσία των καταργουμένων κλάδων του ΤΑΚΕ κινητή και ακίνητη, εκτός των ιερών παρεκκλησίων και εξωκκλησιών καθώς και τα πάσης φύσεως έσοδα-πόροι των ιδίων κλάδων περιέρχονται από 1.1.1993 στο Δημόσιο, ως καθολικού του διαδόχου (παρ. 9).

10. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν να ρυθμιστούν λεπτομέρειες των θεμάτων που τυχόν θα ανακύψουν από την εφαρμογή των διατάξεων των προηγουμένων παραγράφων.(παρ. 10).

11. Ορίζεται ότι για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται με τις διατάξεις αυτές, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων του αν. 599/1968 και του ν.δ. 326/69. Οι αρμοδιότητες τέλος του Δ.Σ. του ΤΑΚΕ που έχουν σχέση με την ασφάλιση και τη συνταξιοδότηση των προσώπων της παρ. 1 από 1.1.1993 θα ασκούνται από τον Υπουργό των Οικονομικών, της δε υγειονομικής περίθαλψης από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (παρ. 11).

12. Η σύνθεση και η συγκρότηση του Δ.Σ. του Ταμείου Προνοίας Ορθοδόξου Εφημεριακού Κλήρου Ελλάδος καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (παρ. 12).

Άρθρο 22

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι εισφορές που καταβάλλονται σε όλους τους φορείς κύριας ασφάλισης από τους νέους ασφαλισμένους. Οι εισφορές αυτές είναι 30% για τους μισθωτούς (6,67% για τους εργαζόμενους, 13,33% εργοδότης και 10% το Κράτος) επί του συνόλου των αποδοχών τνν ασφαλισμένων. Οι αυτοαπασχολούμενοι για την καταβολή των εισφορών θα κατατάσσονται σε ασφαλιστικές κατηγορίες που θα καθορισθούν με Π.Δ.. Η μηνιαία εισφορά θα προκύπτει από το ποσό της επιλεγμένης ασφαλιστικής κατηγορίας επί το συνολικό ποσοστό 30% που θα καταβάλλεται για τους μισθωτούς, το οποίο θα βαρύνει κατά 20% τους ασφαλισμένους και κατά 10% το Κράτος.

Η εισφορά του Κράτους δεν θα υπολογίζεται επί αποδοχών πέραν του διπλασίου του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένου με το ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων. Το συνολικό ποσοστό 30% είναι το απαιτούμενο, σύμφωνα με αναλογιστικές μελέτες για τη χρηματοδότηση των συντάξεων λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης, των δημογραφικών δεδομένων και των επιβαρύνσεων του παρελθόντος.

Η εισφορά του Κράτους θεσπίζεται για πρώτη φορά για τους νέους ασφαλισμένους για την κύρια ασφάλιση και για την ασφάλιση ασθένειας.

Ο τρόπος απόδοσης της Κρατικής Εισφοράς θα καθορισθεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 23

Για τη συνταξιοδότηση με μικρότερα όρια ηλικίας που προβλέπεται από το άρθρο 24 του νομοσχεδίου για τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα σύμφωνα με τις διατάξεις των φορέων θα καταβάλλεται πρόσθετη εισφορά 3,60% η οποία θα βαρύνει κατά 2,20% τον ασφαλισμένο και 1,4% τον εργοδότη.

Επίσης για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων και σε υποθαλάσσιες εργασίες καθώς και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ, θα καταβάλλεται πρόσθετη εισφορά 7,5% η οποίο θα βαρύνει κατά 5% τον εργοδότη και 2,5% τον εργαζόμενο, λόγω της συνταξιοδότησης των προσώπων αυτών σε μικρότερο όριο ηλικίας και από τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Ακόμη θα καταβάλλεται από ορισμένες επιχειρήσεις εισφορά επαγγελματικού κινδύνου 1% γιατί οι εργασίες, που διεξάγονται σ' αυτές όπως προσδιορίζονται από το β.δ. 473/1961, θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή ή την υγεία των εργαζομένων.

Το παραπάνω ποσοστό θα καταβάλλεται έστω και αν οι απασχολούμενοι στις σχετικές εργασίες ασφαλίζονται σε ένα μόνο κλάδο του φορέα ασφάλισης.

Οι πρόσθετες εισφορές του άρθρου αυτού δεν θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της Κρατικής εισφοράς.

Άρθρο 24

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω γήρατος (χρόνος ασφάλισης και ηλικία) των νέων ασφαλισμένων από τους φορείς κύριας ασφάλισης. Οι γενικές προϋποθέσεις είναι ίδιες για άνδρες και γυναίκες, ενώ γίνονται διαφοροποιήσεις από τις γενικές προϋποθέσεις σε εξαιρετικές περιπτώσεις συνταξιοδοτήσεως. Οι προϋποθέσεις ισχύουν για όλους τους ασφαλισμένους, λαμβάνεται δε μέριμνα για πρόωρη συνταξιοδότηση μέχρι και 5 χρόνια νωρίτερα από το κανονικό όριο ηλικίας.

Ως γενικό όριο ηλικίας ορίζεται το 65ο έτος για άνδρες και γυναίκες. Ο χρόνος ασφάλισης ορίζεται σε 15 έτη ή 4.500 ημέρες, σε μια λογική δηλ. διάρκεια του ασφαλιστικού βίου.

Παράλληλα παρέχεται δυνατότητα πρόωρης συνταξιοδοτήσεως δηλ. μέχρι και 5 χρόνια νωρίτερα από το κατά περίπτωση όριο ηλικίας με μείωση της πλήρους σύνταξης κατά 1/200 για κάθε μήνα που λείπει από το κανονικό όριο ηλικίας (6% το χρόνο).

Ως προϋπόθεση στην περίπτωση αυτή τίθεται ο πρόσφατος ασφαλιστικός δεσμός δηλ. από τη συνολική απαιτούμενη πλήρη ασφάλιση ή έτη οι 750 ημέρες ή 2,5 έτη να έχουν πραγματοποιηθεί μέσα στην τελευταία πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης πενταετία.

Για τους υπαγόμενους σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα προβλέπεται συνταξιοδότηση στο 60ο έτος και με χρόνο ασφάλισης 15 ετών, από τον οποίο 10 έτη στα παραπάνω επαγγέλματα.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για τους απασχολούμενους σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ορίζεται ότι θα ισχύουν και για όλες τις ειδικές κατηγορίες επαγγελμάτων που ασφαλίζονται στο ΙΚΑ για τις οποίες, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, κατά τη δημοσίευση του νόμου

στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως προβλέπονται ευνοϊκότερα όρια ηλικίας από τα ισχύοντα για τους λοιπούς ασφαλισμένους με αντίστοιχο χρόνο ασφάλισης (προσωπικό αεροπορικών επιχειρήσεων, προσωπικό Ολυμπιακής Αεροπορίας, οικοδόμοι, προσωπικά καθαριότητος ΟΤΑ, ηθοποιοί, χορευτές κ.λπ.).

Για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων -λιγνιτωρυχείων και υποθαλάσσιες εργασίες καθώς και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ, το όριο ηλικίας ορίζεται μειωμένο για πλήρη σύνταξη δηλ. το 55ο έτος και συνολικός χρόνος ασφάλισης 4.500 ημερών από τις οποίες 3.000 ημέρες σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων κ.λπ. και για μειωμένη το 50ο.

Για τις μητέρες με ανήλικα παιδιά ή ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία ορίζεται το 55ο έτος για πλήρη σύνταξη και το 50ο για μειωμένη, χρόνος δε ασφάλισης 20 ετών ή 6.000 ημερών.

Ακόμη λαμβάνεται μέριμνα για την πολύτεκνη μητέρα που έχει τρία και άνω παιδιά. Γι' αυτή το γενικό όριο ηλικίας θα μειώνεται κατά τρία έτη για κάθε παιδί και μέχρι του 50ου έτους. Την σχετική επιβάρυνση των φορέων θα την αναλάβει ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

Άρθρο 25

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας. Η συνταξιοδότηση γίνεται βάσει του χρόνου ασφάλισης και εφόσον κριθούν ανάπηροι σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν για το ΙΚΑ. Ο χρόνος ασφάλισης για τα άτομα νέας ηλικίας αρχίζει από 300 ημέρες (21ο έτος της ηλικίας) και φθάνει προοδευτικά τις 1.500 ημέρες με την αύξηση της ηλικίας.

Για τα μεγαλύτερης ηλικίας άτομα ο συντάξιμος χρόνος είναι 1.500 ημέρες, από τις οποίες 600 ημέρες την τελευταία 5ετία. Αν υπάρχει συνολικός χρόνος 15 ετών ή 4.500 ημερών δεν απαιτείται πρόσφατος ασφαλιστικός δεσμός.

Η διαπίστωση της αναπηρίας γίνεται από τις Υγειονομικές Επιτροπές των φορέων, οι οποίες αποφαίνονται και για την επίδραση της πάθησης στην άσκηση του συνήθως ή παρεμφερούς επαγγέλματος.

Άρθρο 26

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος εκτός εργασίας. Σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος η συνταξιοδότηση γίνεται έστω και μιας ημέρας ασφάλιση.

Το ίδιο συμβαίνει και με τις επαγγελματικές ασθένειες. Στην περίπτωση όμως αυτή θα πρέπει η ασθένεια να οφείλεται σε εργασίες ή επαγγέλματα που ορίζονται από τον κανονισμό ασθένειας του Ι.Κ.Α. και να έχει διανυθεί στις εργασίες ή επαγγέλματα αυτά ο χρόνος που ορίζεται στον παραπάνω κανονισμό.

Για τη συνταξιοδότηση λόγω ατυχήματος εκτός εργασίας ο χρόνος που απαιτείται είναι ο μισός χρόνος που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο.

Άρθρο 27

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου από φορείς κύριας ασφάλισης. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι οι ίδιες με τις προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω αναπηρίας, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου. Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου, γίνεται μεταβίβαση της σύνταξης στα δικαιούχα πρόσωπα χωρίς ετέρα προϋπόθεση.

Ως προς τα δικαιούχα πρόσωπα γίνονται σημαντικές διαφοροποιήσεις από τα ισχύοντα.

Κατ' αρχάς δικαιούχοι είναι ο θανών σύζυγος με τις ίδιες προϋποθέσεις άνδρες και γυναίκες και τα παιδιά. Δηλαδή αποκλείονται τα μέλη της πατρικής οικογένειας.

Οι προϋποθέσεις για τον επιζώντα σύζυγο είναι να έχει ηλικία μεγαλύτερη των 45 ετών αν δεν υπάρχουν παιδιά, εκτός αν είναι ανίκανος με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω. Στις περιπτώσεις αυτές και στην περίπτωση που υπάρχουν παιδιά, ως πρόσθετη προϋπόθεση τίθεται η μη ύπαρξη μέσου μηνιαίου εισοδήματος μεγαλύτερου του 30πλασίου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη. Λαμβάνεται μέριμνα ώστε αν ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη να παίρνει το ποσοστό σύνταξης του θανόντος για δύο χρόνια, εφόσον δεν έχει μέσο μηνιαίο εισόδημα που να υπερβαίνει το 60πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη. Στη συνέχεια και για τέσσερα έτη χορηγείται το 25% της σύνταξης εφόσον δεν έχει ο επιζών μέσο μηνιαίο εισόδημα που να υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη.

Αν ενηλικιωθούν τα παιδιά ή παύσει η αναπηρία του επιζώντος συζύγου, η συνέχιση ή διακοπή της συνταξιοδότησης εξαρτάται από την ηλικία κατά το χρόνο της ενηλικιώσεως των παιδιών ή παύση της αναπηρίας και από την ύπαρξη ή μη μέσω μηνιαίου εισοδήματος που να υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη. Πάντως αν δεν χορηγήθηκε σύνταξη, χορηγείται για πρώτη φορά ή επαναχορηγείται με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας αν δεν ετελέσθη άλλος γάμος και δεν υπάρχει μέσο μηνιαίο εισόδημα που να υπερβαίνει το 30πλάσιο του η.α.ε. Αν ο επιζών σύζυγος λαμβάνει σύνταξη από ίδιο δικαίωμα, μπορεί να επιλέξει τη σύνταξη του θανόντος με τον περιορισμό του εισοδήματος που τίθεται παραπάνω.

Για να χορηγηθεί στον επιζώντα σύζυγο σύνταξη θα πρέπει να έχει μεσολαβήσει από τον τέλεση του γάμου μέχρι του θανάτου, χρονικό διάστημα ενός έτους σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου και δύο ετών σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου.

Δεν απαιτείται η πάροδος του παραπάνω χρονικού διαστήματος αν ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα ή κατά την διάρκεια του γάμου γεννήθηκε ή νομιμοποιήθηκε παιδί ή η χήρα κατά τον χρόνο του θανάτου τελεί σε κατάσταση εγκυμοσύνης.

Τα παιδιά δικαιούνται τη σύνταξη του θανόντος γονέα αν είναι άγαμα και ανήλικα ή ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία. Αν σπουδάζουν η συνταξιοδότηση παρατείνεται μέχρι του 24ου έτους της ηλικίας.

Άρθρο 28

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ποιές αποδοχές, προκειμένου περί μισθωτών ή ποιές ασφαλιστικές κατηγορίες, προκειμένου περί αυτοα-

πασχολουμένων θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης.

Για τους μισθωτούς θα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των αποδοχών της τελευταίας πριν από την υποβολή της αίτησης 5ετίας χωρίς δώρα εορτών και επιδόματα αδείας. Οι αποδοχές για κάθε έτος πλην των αποδοχών του τελευταίου έτους, θα λαμβάνονται αναπροσαρμοσμένες κατά το ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων. Το σύστημα αυτό υπολογισμού της σύνταξης είναι παρόμοιο με αυτό που θεσμοθετήθηκε για το ΙΚΑ με το άρθρο 30 του Ν. 1902/90 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 1976/91.

Για τους αυτοαπασχολούμενους επειδή δεν υπάρχουν αποδοχές θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης οι ασφαλιστικές κατηγορίες και τα αντίστοιχα ποσά που θα καθοριστούν με Π.Δ. Αλλά οι ασφαλιστικές κατηγορίες που καταβλήθηκαν εισφορές καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου. Το σύστημα αυτό ισχύει ήδη στα Ταμεία ΤΕΒΕ, ΤΑΕ, ΤΣΑ και κρίνεται σκόπιμο να επεκταθεί σε όλα τα Ταμεία αυτοαπασχολουμένων επειδή είναι περισσότερο ανταποδοτικό.

Άρθρο 29

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης στα Ταμεία κύριας ασφάλισης.

Για τους μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους χορηγείται ποσοστό 1,714% των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών ή των ποσών των ασφαλιστικών κατηγοριών για κάθε έτος ασφάλισης χωρίς περιορισμό.

Τίθεται ως ανώτατο όριο σύνταξης που χορηγούν οι φορείς κύριας ασφάλισης το τετραπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένο.

Το ποσό της σύνταξης λόγω αναπηρίας θα υπολογίζεται κατά τα άνω, θα εξαρτάται όμως και από το βαθμό της αναπηρίας. Με ποσοστό αναπηρίας 80% θα χορηγείται πλήρης σύνταξη, με ποσοστό 67% τα 3/4 και με ποσοστό 50% το 1/2.

Αν ο ασφαλισμένος υπήχθη στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ή απασχολήθηκε σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων και υποθαλάσσιες εργασίες και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ αλλά δεν συνταξιοδοτήθηκε με τις σχετικές διατάξεις, δικαιούται προσαύξηση στη σύνταξή του για τις ημέρες που καταβλήθηκαν πρόσθετες εισφορές κατά 20%.

Θεσπίζεται κατώτερο όριο σύνταξης γήρατος και αναπηρίας, το ποσό που προκύπτει με χρόνο ασφάλισης 15 ετών και το μέσο μηνιαία κατά κεφαλήν ΑΕΠ το έτος 1991 αναπροσαρμοσμένο.

Επίσης θεσπίζεται κατώτερο ποσό σύνταξης λόγω εργατικού ατυχήματος το οποίο θα είναι αυτό που προκύπτει με 20 έτη ασφάλισης και το κατά τα ανωτέρω εισόδημα.

Άρθρο 30

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προσαυξήσεις που θα χορηγούνται στις συντάξεις. Οι προσαυξήσεις αυτές είναι το επίδομα των παιδιών και η προσαύξηση λόγω απολύτου αναπηρίας.

Το ποσοστό του επιδόματος είναι για το πρώτο παιδί 8%, για το δεύτερο παιδί 10%, για το τρίτο και πάνω (χωρίς περιορισμό) 12%. Ο υπολογισμός

γίνεται επί του 1/2 του μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ του έτους 1991 αναπροσαρμοσμένου.

Αν και οι δύο γονείς είναι συνταξιούχοι το επίδομα των τέκνων καταβάλλεται στον ένα γονέα κατόπιν δηλώσεώς τους. Αν δεν υποβάλλουν δήλωση θα το παίρνουν και οι δύο κατά το ήμισυ έκαστος.

Προϋπόθεση χορηγήσεως του επιδόματος τέκνων τίθεται να μην παίρνουν σύνταξη και να είναι άγαμα, ανήλικα, να μην εργάζονται ή να είναι ανίκανα για κάθε εργασία και να μη λαμβάνουν σύνταξη.

Γα την απόλυτη αναπηρία η προσαύξηση ορίζεται σε 25% του κατά τα ανωτέρω εισοδήματος.

Άρθρο 31

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται το ποσό της σύνταξης των δικαιούχων μελών οικογενείας θανόντος συνταξιούχου ή ασφαλισμένου. Για τον επιζώντα σύζυγο το δικαιούμενο ποσό είναι το 50% της σύνταξης που ελάμβανε ο θανών χωρίς προσαυξήσεις και της σύνταξης που θα εδικαιούτο ο θανών ασφαλισμένος αν είχε κριθεί ανάπηρος με ποσοστό 80% (πλήρης σύνταξη).

Για κάθε παιδί το ποσοστό είναι 25% χωρίς περιορισμό ανωτάτου ορίου. Αν το παιδί είναι ορφανό και από τους δύο γονείς το παραπάνω ποσοστό διπλασιάζεται. Τέλος θεσπίζεται κατώτατο όριο σύνταξης λόγω θανάτου που είναι το 80% του κατωτάτου ορίου σύνταξης γήρατος.

Άρθρο 32

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές των επικουρικών ταμείων για τους νέους ασφαλισμένους. Για τους μισθωτούς το συνολικό ασφάλιστρο ορίζεται σε 6% κατανέμεται κατά τη σχέση 1 προς 1. Δηλ. ποσοστό 3% θα βαρύνει τον ασφαλισμένο και ποσοστό 3% τον εργοδότη.

Για τους αυτοαπασχολούμενους η εισφορά επίσης ορίζεται σε 6% και θα υπολογίζεται επί του ποσού της ασφαλιστικής κατηγορίας που θα επιλεγεί από τον ασφαλισμένο.

Θεσπίζεται υποχρέωση του Δημοσίου για την καταβολή εργοδοτικής εισφοράς 3% στα επικουρικά ταμεία των απασχολουμένων στο Δημόσιο. Επίσης θεσπίζεται πρόσθετη εισφορά για τους απασχολούμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα 2% (1,25% ασφαλισμένος και 0,75% εργοδότης και για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων κ.λπ. 3% (1% ασφαλισμένος, 2% εργοδότης).

Τέλος ορίζεται ότι υποχρέωση του εργοδότη υπάρχει για την καταβολή εργοδοτικής εισφοράς σε ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης του εργαζομένου.

Άρθρο 33

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως από φορείς επικουρικής ασφάλισης για τους νέους ασφαλισμένους. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως από φορείς επικουρικής ασφάλισης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου είναι οι ίδιες με τις προϋποθέσεις που ορίζονται για τη συνταξιοδότηση από φορείς κύριας ασφάλισης.

Ίδιες είναι και οι συντάξιμες αποδοχές βάσει των οποίων υπολογίζεται η σύνταξη.

Άρθρο 34

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται το ποσό σύνταξης που θα χορηγείται από τους φορείς επικουρικής ασφάλισης στους ασφαλισμένους καθώς και ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης.

Το παραπάνω ποσό ορίζεται σε 20% των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλιστικών κατηγοριών για χρόνο ασφάλισης 35 ετών ή 10.500 ημερών.

Για χρόνο ασφάλισης μεγαλύτερο ή μικρότερο των 35 ετών το παραπάνω ποσοστό αυξάνεται ή μειώνεται κατά 1/35 για κάθε έτος.

Θεσπίζεται κατώτερο όριο επικουρικής σύνταξης λόγω αναπηρίας που είναι το ποσό που προκύπτει με χρόνο ασφάλισης 15 ετών. Επίσης θεσπίζεται κατώτατο όριο επικουρικής σύνταξης λόγω εργατικού ατυχήματος που είναι το ποσό που προκύπτει με 20 έτη ασφάλισης.

Για τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης λόγω θανάτου εφαρμόζονται ανάλογα τα όσα ισχύουν για την κύρια σύνταξη λόγω θανάτου.

Άρθρο 35

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές που θα καταβάλλονται στους φορείς ασφάλισης ασθενείας από τους νέους ασφαλισμένους. Η συνολική εισφορά για τους μισθωτούς ορίζεται σε 11,45% επί των αποδοχών τους, από την οποία ποσοστό 2,55% βαρύνει τους ασφαλισμένους, και ποσοστό 5,10% τους εργοδότες και ποσοστό 3,80 το Κράτος.

Για τους αυτοαπασχολούμενους η εισφορά 11,45% θα βαρύνει τους ίδιους κατά ποσοστό 7,65% και κατά ποσοστό 3,80% το Κράτος.

Θα υπολογίζεται επί της ασφαλιστικής κατηγορίας που θα επιλεγεί για την καταβολή της εισφοράς της κύριας ασφάλισης.

Η εισφορά του Κράτους θα υπολογίζεται επί ποσού που δεν θα υπερβαίνει το διπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένου.

Αν στο φορέα ασθένειας απασχολούμενων δεν λειτουργεί κλάδος παροχών σε χρήμα το ποσοστό εισφοράς θα είναι 6,75% για τους ασφαλισμένους και 3,40 του Κράτους.

Για την περίθαλψη των δημοσίων υπαλλήλων η εισφορά που θα τους βαρύνει ορίζεται σε 2,55% (εισφορά ασφαλισμένου ΙΚΑ).

Τέλος η εισφορά ασφάλισης ασθένειας των συνταξιούχων ορίζεται 4% επί των συντάξεων που βαρύνει τους ίδιους και 6% που βαρύνει το φορέα συνταξιοδότησης (κύρια σύνταξη).

Άρθρο 36

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι παροχές ασθένειας και μητρότητας που θα χορηγούν οι φορείς ασφάλισης ασθένειας στους νέους ασφαλισμένους. Οι παροχές αυτές θα είναι οι προβλεπόμενες από τις ισχύουσες διατάξεις των φορέων, θεσπίζεται όμως και κατώτερη προστασία της ασθένειας. Οι φορείς που θα έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις εισφορών με το ΙΚΑ οφείλουν να χορηγούν τις ίδιες τουλάχιστον σε ύψος και έκταση παροχές με αυτό.

Άρθρο 37

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η εισφορά ασφάλισης για εφάπαξ βοήθημα στους φορείς πρόνοιας των νέων ασφαλισμένων. Η συνολική εισφορά ορίζεται σε 4% για τους παραπάνω φορείς και θα βαρύνει αποκλειστικά τους ασφαλισμένους. Ο υπολογισμός της εισφοράς για τους αυτοαπασχολουμένους θα γίνεται επί της ασφαλιστικής κατηγορίας που θα επιλεγεί από τον ασφαλισμένο.

Άρθρο 38

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορηγήσεως του εφάπαξ βοηθήματος, το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού της παροχής αυτής.

Οι προϋποθέσεις χορηγήσεως του εφάπαξ βοηθήματος ορίζονται οι ίδιες με τις προϋποθέσεις του φορέα κύριας ασφάλισης στον οποίον υπάγεται ο ασφαλισμένος. Οι χρονικές προϋποθέσεις του κύριου φορέα απαιτούνται και σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου. Ο τρόπος υπολογισμού του εφάπαξ βοηθήματος και το ύψος θα καθορισθούν με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη.

Αν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος επιστρέφονται οι εισφορές ασφαλισμένου εντόκως με επιτόκιο το εκάστοτε ισχύον για τις καταθέσεις χρηματικών διαθεσίμων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 39

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθιερώνεται για τους νέους ασφαλισμένους η αρχή ότι κάθε ασφαλισμένος θα έχει μια υποχρεωτική ασφάλιση για κάθε κατηγορία παροχής (κύρια σύνταξη, επικουρική σύνταξη, παροχές ασθενείας, παροχές προνοίας). Έτσι αν από τις ισχύουσες διατάξεις προβλέπεται η ασφάλιση ενός προσώπου για την ίδια ιδιότητα ή απασχόληση (γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί κ.λπ.) σε περισσότερους φορείς που χορηγούν της ίδιας κατηγορίας παροχές τότε η υποχρεωτική ασφάλιση γίνεται σε ένα μόνο φορέα κατ' επιλογή του ασφαλισμένου κατόπιν δηλώσεως που θα υποβάλλεται στους εργοδότες και τους φορείς. Η δήλωση αυτή δεν θα μπορεί να ανακληθεί πριν από την παρέλευση επτά ετών. Ως φορέας για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων λογίζεται και το Δημόσιο.

Αν ένα πρόσωπο πραγματοποιεί διάφορες απασχολήσεις που δεν συμπίπτουν χρονικά και για τις απασχολήσεις αυτές προβλέπεται η ασφάλιση σε περισσότερους φορείς, θα ασφαλίζεται υποχρεωτικά σε ένα μόνο φορέα κατ' επιλογή του κατόπιν δηλώσεως που θα υποβάλλεται στους οικείους φορείς και τους εργοδότες κάθε φορά που θα αναλαμβάνεται ετέρα απασχόληση.

Η δήλωση αυτή δεν θα μπορεί να ανακληθεί πριν από την παρέλευση επτά ετών.

Και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις μπορεί ο ενδιαφερόμενος να ασφαλισθεί προαιρετικά και σε άλλο φορέα από τις διατάξεις του οποίου προβλέπεται η ασφάλισή του, υποχρεούται όμως στην περίπτωση αυτή στην καταβολή του συνόλου των εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη, Κράτους.

Άρθρο 40

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζεται ο χρόνος ασφάλισης.

Ως χρόνος ασφάλισης θεωρείται ο χρόνος της πραγματικής απασχόλησης και ο χρόνος στρατιωτικής θητείας, γονικής αδείας, ανατροφής παιδιών, ο χρόνος επιδότησης λόγω ανεργίας και μέχρι 200 ημέρες την τελευταία 10ετία, ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθενείας και μέχρι 200 ημέρες την τελευταία 10ετία, ο χρόνος εκπαιδευτικής αδείας άνευ αποδοχών και μέχρι 2 ετών, ο χρόνος κατά τον οποίον ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπηρίας ο οποίος συνυπολογίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος. Άλλοι χρόνοι δεν υπολογίζονται.

Η αναγνώριση και εξαγορά της στρατιωτικής θητείας γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 1358/1983. Για την αναγνώριση όμως θα καταβληθεί επιπλέον και η εισφορά του Κράτους. Για το χρόνο επιδότησης και συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας δεν καταβάλλεται εξαγορά.

Η εκπαιδευτική άδεια εξαγοράζεται βάση των αποδοχών του ενδιαφερομένου κατά την υποβολή της αίτησης και του συνόλου των εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη, Κράτους και η εξαγορά βαρύνει τον ασφαλισμένο. Ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών αναγνωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 1483/1984 και εξαγοράζεται βάση του ποσοστού εισφοράς του οικείου φορέα ασφαλισμένου, εργοδότη, Κράτους και του 25πλασίου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη και ισχύει κατά την υποβολή της αίτησης αναγνωρίσεως.

Άρθρο 41

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσπίζεται γενική αρχή σύμφωνα με την οποία αν εργάζεται ο συνταξιούχος λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή θανάτου περιορίζεται η χορηγουμένη σύνταξη κατά το 1/3, με την επιφύλαξη το υπόλοιπο ποσό της σύνταξης να μην υπολείπεται του κατωτάτου ορίου σύνταξης.

Ο συνταξιούχος αναπηρίας μπορεί να εργάζεται, αν το ποσοστό της αναπηρίας του είναι μικρότερο του 80%, όμως δεν μπορεί να κερδίζει περισσότερα από το μισό ή το 1/4 του ποσού που κερδίζει υγιής, αν έχει κριθεί με ποσοστό αναπηρίας 50% ή 67% αντίστοιχα, διαφορετικά διακόπτεται η συνταξιοδότηση.

Για τον απασχολούμενο συνταξιούχο καταβάλλονται οι εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου κανονικά. Ο χρόνος απασχόλησης δεν λαμβάνεται υπόψη για προσαύξηση της σύνταξης ούτε για αυτοτελή συνταξιοδότηση από άλλο φορέα, εκτός αν γίνει αναστολή της σύνταξης.

Αν ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία δεν το δηλώσει στο φορέα του, αναστέλλεται η σύνταξη για 12 μήνες.

Άρθρο 42

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζεται η προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης.

Οι προϋποθέσεις για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης που τίθενται είναι να έχει πραγματοποιήσει ο ενδιαφερόμενος 1.500 ημέρες ασφάλισης, από τις οποίες 300 την τελευταία πριν από την υποβολή της αίτησης πενταετία, να ζητήσει τη συνέχιση της ασφάλισης εντός έτους από τη διακοπή της ασφαλιστέας απασχόλησης, να μη λαμβάνει σύνταξη από φορέα κύριας

ασφάλισης και να μην είναι ανάπηρος κατά την υποβολή της αίτησης κατά ποσοστό 67% και άνω.

Για την προαιρετική ασφάλιση καταβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο η εισφορά ασφαλισμένου, εργοδότη, Κράτους επί των αποδοχών που είχε κατά τη διακοπή της απασχόλησης. Αν έχει 3.000 ημέρες ασφάλισης μπορεί να ζητήσει την κατάταξή του στην αμέσως ανώτερη κλάση ή κατηγορία.

Η καθυστέρηση καταβολής των εισφορών χρονικού διαστήματος πέραν των 6 μηνών συνεπάγεται τη διαγραφή του διαστήματος αυτού. Η καθυστέρηση καταβολής εισφορών πέραν του έτους συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης.

Προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης μπορεί να γίνει και σε φορείς επικουρικής ασφάλισης εφαρμοζομένων αναλόγως των ανωτέρω.

Άρθρο 43

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η έκταση εφαρμογής των διατάξεων του τρίτου μέρους του νομοσχεδίου.

Οι διατάξεις του τρίτου μέρους (άρθρα 22 έως 43) έχουν εφαρμογή για τους νέους από 1.1.1993 και μετά, ασφαλισμένους.

Για τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα που δεν ρυθμίζονται από το τρίτο μέρος θα έχουν εφαρμογή οι γενικές και ειδικές διατάξεις των φορέων.

Άρθρο 44

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνεται σταδιακή ευθυγράμμιση της ισχύουσας εισφοράς για τους ήδη ασφαλισμένους στους φορείς κύριας ασφάλισης προς τη θεσπιζόμενη με τις διατάξεις του τρίτου μέρους για τους νέους ασφαλισμένους. Ειδικότερα γίνονται οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

α. Αυξάνεται η εισφορά για τον κλάδο σύνταξης στο ΙΚΑ κατά 2,75% συνολικά ήτοι κατά 0,92% σε βάρος των ασφαλισμένων και 1,83% εις βάρος των εργοδοτών, από 1.1.1993 ώστε η συνολική εισφορά να διαμορφωθεί σε 20% ήτοι 6,67% για τον ασφαλισμένο και 13,33% για τον εργοδότη.

β. Γίνεται σταδιακή προσαρμογή της εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη στα λοιπά Ταμεία μισθωτών προς αυτή του ΙΚΑ όπως τελικά διαμορφώνεται σύμφωνα με τα ανωτέρω σε περίπτωση που η μία ή η άλλη εισφορά είναι μικρότερη.

Η προσαρμογή θα γίνει σε 3 έτη, αρχής γενομένης από 1.1.1993. Τυχόν μεγαλύτερη εισφορά θα εξακολουθεί να ισχύει.

Για τους αυτοαπασχολούμενους ορίζεται ότι η κατώτερη μηνιαία εισφορά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το ποσό που προκύπτει με βάση το ποσοστό 20% και το κατά το έτος 1991 μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένο. Μικρότερα ποσά πρέπει να αναπροσαρμοσθούν σε τρία χρόνια σταδιακά από 1.1.1993.

Ακόμη ορίζεται ότι οι υπάλληλοι των ν.π.δ.δ. που είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ με τις γενικές διατάξεις θα καταβάλλουν και αυτοί την εισφορά που θεσπίζεται με το νομοσχέδιο καθώς και την εισφορά που έχει θεσπισθεί με το ν. 1902/1990 για τους δημοσίους υπαλλήλους.

Επίσης προβλέπεται ότι η επιβάρυνση από μειώσεις εισφορών ΙΚΑ που έχουν θεσπισθεί για διάφορες κατηγορίες επιχειρήσεων, θα αποδίδεται κάθε

έτος από το Υπουργείο Οικονομικών.

Τέλος η ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου αυτού στοχεύει στην αύξηση των εσόδων του ΟΑΕΔ και μάλιστα του κλάδου ανεργίας, ο οποίος είναι και ο περισσότερο ελλειμματικός κλάδος του Οργανισμού.

Άρθρο 45

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η πρόσθετη εισφορά για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα που θα είναι 1,40% για τον εργοδότη και 2,20% για τον ασφαλισμένο και για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων καθώς και σε υποθαλάσσιες εργασίες που είναι 2,50% για τον ασφαλισμένο και 5% για τον εργοδότη. Επίσης ορίζεται πρόσθετη εισφορά βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ 0,75% εργοδότη και 1,25% ασφαλισμένου και για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων καθώς και υποθαλάσσιες εργασίες 1% για τους ασφαλισμένους και 2% για τους εργοδότες, για τον ίδιο πιο πάνω τομέα.

Τέλος γίνεται διαρρύθμιση των διατάξεων για την εισφορά επαγγελματικού κινδύνου που ισχύει για το ΙΚΑ.

Άρθρο 46

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνονται ρυθμίσεις σχετικά με τις ασφαλιστικές εισφορές των Ειδικών Ταμείων Τραπεζών, ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΗΣΑΠ.

Ορίζεται ότι η εισφορά για την κύρια σύνταξη, πλην ΔΕΗ, θα είναι από 1.1.1995 για τον ασφαλισμένο 11% και για τον εργοδότη 22% από 1.1.1993.

Ο ασφαλισμένος θα καταβάλει την αύξηση σταδιακά σε τρία χρόνια. Μεγαλύτερα ποσοστά εξακολουθούν να ισχύουν.

Για τη ΔΕΗ καθορίζονται οι εισφορές ασφαλισμένων για όλους τους κλάδους ασφάλισης. Επίσης καθορίζεται η έκταση κάλυψης ελλειμμάτων των Ειδικών Ταμείων. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως των υπαγομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα της ΔΕΗ καθώς και των απασχολουμένων σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα.

Τέλος ορίζεται ότι οι εισφορές εργοδοτών για τον κλάδο ασθένειας των Ειδικών Ταμείων δεν θα υπερβαίνει το 6,25%.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τίθενται ενιαίες αρχές για τα σχετικά θέματα των Ειδικών Ταμείων.

Τέλος καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 47 του ν. 1469/1984 με τις οποίες παρέχεται δυνατότητα στους μισθωτούς της ΔΕΗ οι οποίοι διορίζονται Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων Διοικητές ή Υποδιοικητές Δημοσίων Οργανισμών και της ΔΕΗ, να λαμβάνουν τις αποδοχές του ανωτάτου μισθολογικού κλιμακίου της ΔΕΗ και να συνυπολογίζουν το χρόνο απασχόλησης στις παραπάνω θέσεις, ως χρόνο ασφαλίσεως στη ΔΕΗ.

Ειδικότερα:

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 1469/84, οι διατάξεις των παραγρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 39 του Κανονισμού Καταστάσεως Προσωπικού ΔΕΗ (ΚΚΠ-ΔΕΗ), εφαρμόζονται και στους μισθωτούς της ΔΕΗ που τοποθετήθηκαν ή τοποθετούνται, είτε με ανάθεση καθηκόντων είτε με διορισμό, ύστερα από παραίτησή τους, σε θέση Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, ή άλλων Δημοσίων

Υπηρεσιών ή σε Θέση Διοικητή ή Υποδιοικητή της ΔΕΗ ή Οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 9 του ν.1232/1982, όπως αυθεντικά ερμηνεύτηκε με το άρθρο 1 παραγρ. 6 του ν. 1256/1982.

Έτσι κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής μισθωτοί της ΔΕΗ που τοποθετήθηκαν ή τοποθετούνται στις προαναφερόμενες θέσεις, μετά τη λήξη της θητείας τους ή την με οποιονδήποτε τρόπο παύση άσκησης των καθηκόντων τους, πλην της περίπτωσης τέλεσης από αυτούς αξιόποινης πράξης, επανέρχονται αυτοδικαίως στο τακτικό προσωπικό της Επιχείρησης –της σχέσης εργασίας τους θεωρουμένης ως μηδέποτε διακοπείσας- και εντάσσονται στο ανώτατο μισθολογικό κλιμάκιο εξελίξεως (Τ) της κατηγορίας Γ - Στελέχη Γενικών θέσεων του, ισχύ ουσιαστικού νόμου έχοντος Κανονισμού Κατάστασης προσωπικού (ΚΚΠ) ΔΕΗ, δηλαδή στο ανώτατο κλιμάκιο της μισθολογικής κλίμακας της ΔΕΗ, στο οποίο μπορούν να φθάσουν, σύμφωνα με τον ΚΚΠ/ΔΕΗ, μόνον πτυχιούχοι ΑΕΙ.

Η ρύθμιση αυτή της αυτοδίκαιης ένταξης στο ανώτατο μ.κ. της ιεραρχίας στη ΔΕΗ, όπως ερμηνεύτηκε και εφαρμόζεται καταργείται για το μέλλον γιατί σε πολλές περιπτώσεις παρέχει άκρως προνομιακή μεταχείριση στους μισθωτούς της ΔΕΗ, που έχουν υπηρετήσει στις προαναφερθείσες θέσεις, αρκετοί από τους οποίους δεν είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ, με συνέπεια να δημιουργείται στους υπόψη μισθωτούς –πολλοί από τους οποίους ευρίσκονται στην αρχή ή στο μέσο της υπηρεσιακής τους σταδιοδρομίας και πολλά θα μπορούσαν να προσφέρουν ακόμη στην Επιχείρηση- νοοτροπία και συνθήκες τέτοιες που δυσχεραίνουν την επανένταξη και προσαρμογή τους στο κλίμα και στο υπηρεσιακό περιβάλλον της οργανικής τους θέσης, ενώ παράλληλα πλήττεται το περί δικαίου αίσθημα και διαταράσσεται η υπηρεσιακή τάξη στην Επιχείρηση.

Άρθρο 47

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνονται ρυθμίσεις για το συντάξιμο χρόνο που απαιτείται για τη συνταξιοδότηση από φορείς κύριας ασφάλισης, πλην ΙΚΑ, ως εξής:

α. Ο συντάξιμος χρόνος 15 ετών που προβλέπεται από τις διατάξεις των φορέων για τη συνταξιοδότηση γυναικών που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο μέχρι 3112.1997, αυξάνεται σταδιακά ανά 6 μήνες κάθε έτος από 1.1.1993 μέχρι 31.12.1997 για όσες δεν έχουν συμπληρώσει την 15ετία μέχρι 31.12.1992.

Έτσι η συνολική προσαύξηση του χρόνου που θα γίνει είναι 2,5 έτη γ' αυτές που συμπληρώνουν την 15ετία από 1.1.1993 και μετά.

β. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τις καταστατικές διατάξεις χρόνος μικρότερος των 15 ετών, από την έναρξη ισχύος του νόμου απαιτείται χρόνος 15 ετών.

γ. Για τους άνδρες που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο από 1.1.1998 και μετά και για όσους υπάγονται στην ασφάλιση από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 ο συντάξιμος χρόνος δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 25 ετών.

δ. Για τις γυναίκες που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν το συντάξιμο από τα καταστατικό χρόνο από 1.1.1998 και μετά καθώς και το συντάξιμο χρόνο που διαμορφώνεται την 31.12.1997 για τις κατηγορίες των γυναικών της περ. α και το χρόνο της περ. β και για

όσες υπάγονται στην ασφάλιση από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, ο συντάξιμος χρόνος αυξάνεται από 1.1.1998 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι συμπληρώσεως 25 ετών. Για τις μητέρες με ανήλικο παιδιά η προσαύξηση αρχίζει από 1.1.2002.

ε. Από τις παραπάνω ρυθμίσεις εξαιρούνται οι ασφαλισμένου του ΙΚΑ, οι ασφαλισμένοι των φορέων ασφάλισης προσωπικού Τύπου και οι υπαγόμενοι στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και οι απασχολούμενοι σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της ΔΕΗ.

στ. Καταργούνται οι διατάξεις των Ειδικών Ταμείων Προσωπικού Τραπεζών, ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΗΣΑΠ που προβλέπουν συνταξιοδότηση προσώπων με ειδικές προϋποθέσεις (διοικητές κ.λπ.) από 24.8.1992.

ζ. Για τους εργαζόμενους συνταξιούχους ο χρόνος συνταξιοδότησης από το ΙΚΑ είναι 5.100 ημέρες και ηλικία το 60ο έτος για τους άνδρες και το 55ο για τις γυναίκες και για μειωμένη σύνταξη 4.500 ημέρες και ηλικία 65 ετών. Για σύνταξη λόγω αναπηρίας απαιτούνται 3.000 ημέρες. Οι παραπάνω χρόνοι αυξάνονται από 1.1.1998 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι συμπληρώσεως 6.000, 4.800 και 3.600 ημερών αντίστοιχα.

Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται και για τους λοιπούς φορείς προκειμένου για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος και ηλικία 65 ετών και για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας.

η. Ο υπολογισμός συντάξιμου χρόνου μικρότερου των 6 ως πλήρες έτος μπορεί να γίνει μόνο για τον υπολογισμό της σύνταξης και όχι για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

θ. Ως προς τους αναγνωριζόμενους χρόνους ισχύουν τα οριζόμενα για τους νεοασφαλιζόμενους. Ειδικά για τους μέχρι 31.12.1992 προβλέπονται και τα εξής: Η διατήρηση των διατάξεων που προβλέπουν την αναγνώριση του χρόνου εθνικής αντίστασης και την αναγνώριση σε φορείς επικουρικής ασφάλισης του χρόνου που διανύθηκε σε φορείς κύριας ασφάλισης και μέχρι τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Όλοι οι άλλοι χρόνοι καταργούνται από 1.1.1994.

Χρόνοι που έχουν αναγνωρισθεί και εξαγορασθεί μέχρι 31.12.1993 από τους καταργούμενους, θεωρούνται έγκυροι.

Άρθρο 48

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνεται ρύθμιση των ορίων ηλικίας για κύρια σύνταξη γήρατος των μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένων.

Ειδικότερα:

α. Στο ΙΚΑ από 1.1.1998 το όριο ηλικίας των συνταξιοδοτούμενων ανδρών με τις διατάξεις περί 35ετίας αυξάνεται από το 58ο στο 60ο, με την προσθήκη 6 μηνών κάθε έτος και καταργούνται οι διατάξεις για χορήγηση μειωμένης σύνταξης σε άνδρες και γυναίκες της κατηγορίας αυτής. Σημειώνεται ότι για τους άνδρες ασφαλισμένους από 1.1.1983 και μετά το όριο ηλικίας έχει αυξηθεί με το ν. 1902/1990 στο 60ο έτος.

β. Ορίζεται ότι οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως του άρθρου 9 του ν. 1976/1991 όπως τροποποιούνται, θα έχουν εφαρμογή και για τους ασφαλισμένους των Ταμείων Συντάξεως και Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Γ.Σ.Ο., Ασφαλίσεως Προσωπικού Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου "Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ", και Ασφαλίσεως Προσωπικού Ασφαλιστικής Εταιρείας "Η

ΕΘΝΙΚΗ".

Για τη συνταξιοδότηση όμως των ανωτέρω με τη συμπλήρωση 7 επιπλέον του συντάξιμου χρόνου ετών, στην περίπτωση που προβλέπονται περισσότεροι χρόνοι συνταξιοδότησης, απαιτείται και η συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας.

γ. Το όριο ηλικίας των 42 ετών που προβλέπεται από το άρθρο 9 του ν. 1976/1991 για τις γυναίκες με ανήλικο παιδιά κ.λπ. αυξάνεται από 1.1.1993 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι 31.12.1997. Οι γυναίκες της κατηγορίας αυτής όταν συμπληρώσουν το συντάξιμο χρόνο των 15 ετών ή 20 ετών σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις κατοχυρώνουν το όριο ηλικίας που θα έχουν κατά τη συμπλήρωση του συντάξιμου αυτού χρόνου.

Η μεγαλύτερη προσαύξηση της ηλικίας που θα γίνει είναι 2,5 έτη γι' αυτές που συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο την 31.12.1997.

δ. Τα όρια ηλικίας όσων έχουν ασφαλισθεί μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο από 1.1.1998 και μετά καθώς και όσων ασφαλίζονται από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 αυξάνονται από 1.1.1998 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι το 65ο έτος για τους άνδρες, το 60ο έτος για τις λοιπές γυναίκες και το 50ο έτος για τις μητέρες με ανήλικα κ.λπ. παιδιά.

ε. Για τους ασφαλισμένους των ειδικών ταμείων που υπάγονται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, πλην ΔΕΗ, τα όρια ηλικίας αυξάνονται από 1.1.1998 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι του 60ου έτους για τους άνδρες, του 55ου έτους για τις γυναίκες.

Για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές και σε υποθαλάσσιες εργασίες ισχύουν τα όρια ηλικίας των απασχολουμένων σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων ασφαλισμένων του ΙΚΑ.

Για τους ανωτέρω τα 3/4 του συντάξιμου χρόνου πρέπει να έχει διανυθεί στα αντίστοιχα επαγγέλματα.

στ. Αυξάνεται ο χρόνος των 7 επιπλέον ετών για τη συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας κατά 3 έτη σταδιακά από 1.1.1998 ανά 6 μήνες κάθε έτος για τους άνδρες και τις γυναίκες για τις οποίες ο συντάξιμος χρόνος είναι 25 έτη. Όταν συμπληρωθεί η 7ετία και η προσαύξηση κατά τη συμπλήρωσή του συντάξιμου χρόνου, μπορεί να γίνει συνταξιοδότηση με το χρόνο που θα έχει διαμορφωθεί.

ζ. Τα όρια ηλικίας που προβλέπονται από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων ασφάλισης προσωπικού Τύπου αυξάνονται από 1.1.1998 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι το 65ο έτος για τους άνδρες, το 60ο για τις λοιπές γυναίκες και το 50ο για τις μητέρες με ανήλικα κ.λπ. παιδιά. Αν από τις διατάξεις των παραπάνω Ταμείων προβλέπεται η συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικο κ.λπ. παιδιά χωρίς όριο ηλικίας απαιτείται το 42ο έτος το οποίο αυξάνεται από 1.1.1993 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι του 5ου έτους. Στην περίπτωση που προβλέπεται η χορήγηση μειωμένης σύνταξης με μειωμένο όριο ηλικίας αυξάνεται μέχρι τη συμπλήρωση του 60ου έτους για τους άνδρες και του 55ου έτους για τις γυναίκες, θα χορηγείται δε μειωμένη σύνταξη όσο τα όρια αυτά θα υπολείπονται των κανονικών ορίων.

η. Όπου από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων ασφάλισης μισθωτών προβλέπονται μεγαλύτερα όρια ηλικίας των οριζομένων στο άρθρο αυτό εξακολουθούν να ισχύουν. Όπου προβλέπεται συνταξιοδότηση με 35 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας, διατηρείται για όσους έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση μέχρι 31.12.1983. Για τους μετέπειτα απαιτείται το 60ο έτος για

τους άνδρες και το 58ο έτος για τις γυναίκες.

Θεσπίζεται η μειωμένη συνταξιοδότηση για όσους έχουν συμπληρώσει τα 60ο έτος οι άνδρες και το 55ο οι γυναίκες με μείωση της σύνταξης κατά 1/200 για κάθε μήνα που λείπει από το κανονικό όριο ηλικίας. Και τέλος ορίζεται ότι στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας οι ασφαλισμένοι θα ακολουθούν το όριο ηλικίας που ισχύει κατά τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου.

θ. Για τους αυτοαπασχολούμενους αν τα όρια ηλικίας του προβλέπονται από τα καταστατικά είναι μικρότερα του 65ου για τους άνδρες, του 60ου για τις λοιπές γυναίκες και του 50ου για τις μητέρες με ανήλικα κ.λπ. παιδιά αυξάνονται από 1.1.1998 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι των παραπάνω ορίων. Μεγαλύτερα όρια ηλικίας εξακολουθούν και ισχύουν. Προβλέπεται η συνταξιοδότηση με μειωμένο όριο ηλικίας μέχρι και 5 έτη με αντίστοιχη μείωση των συντάξεων για τους άνδρες που συμπληρώνουν το 60ο έτος και για τις γυναίκες το 55ο έτος. Ακόμη προβλέπεται η συνταξιοδότηση με 35 έτη ασφάλισης στο 60ο έτος για τους άνδρες και στο 58ο έτος για τις γυναίκες εκτός αν προβλέπονται μεγαλύτερα όρια από τα καταστατικά. Αν προβλέπεται συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα κ.λπ. παιδιά χωρίς όριο ηλικίας απαιτείται το 42ο έτος.

Το όριο αυτό αυξάνεται από 1.1.1993 ανά 6 μήνες κάθε έτος μέχρι το 50ο έτος.

ι. Τέλος το όριο ηλικίας των συνταξιοδοτούμενων από τον ΟΓΑ ανασφάλιστων μειώνεται από το 68ο έτος στο 65ο για εναρμόνιση με τα γενικά όρια συνταξιοδότησης.

Άρθρο 49

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνονται ρυθμίσεις σχετικά με τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, των μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένων. Καθορίζεται ότι για τη χορήγηση σύνταξης λόγω αναπηρίας απαιτείται ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον και ότι ο πίνακας αναπηριών που προβλέπεται από τον ν. 1902/1990 (άρθρο 27) για το ΙΚΑ θα ισχύσει και για όλους τους άλλους φορείς ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του ΟΓΑ.

Άρθρο 50

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνονται ρυθμίσεις για τις συντάξιμες αποδοχές των παλιών ασφαλισμένων.

Ορίζεται ότι δεν περιλαμβάνονται στις συντάξιμες αποδοχές των ασφαλισμένων του ΙΚΑ και των άλλων Ταμείων τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας και ότι αυτό θα γίνει σταδιακά σε 10 χρόνια. Αυτό γίνεται γιατί χορηγούνται αυτοτελώς δώρα εορτών και επιδόματα αδείας και ο συνυπολογισμός τους στις συντάξιμες αποδοχές έχει ως αποτέλεσμα να χορηγούνται δύο φορές παροχές δώρων και επιδόματος αδείας.

Άρθρο 51

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνονται ρυθμίσεις σχετικά με το ποσό της σύνταξης των ήδη ασφαλισμένων.

Ο υπολογισμός της σύνταξης θα γίνεται βάσει των ισχυουσών διατάξεων,

ορίζεται δε ότι το ποσό δεν θα μπορεί να υπερβαίνει το 80% των συντάξιμων αποδοχών για 35 έτη ασφάλισης ούτε το τετραπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένου.

Για όσους παραμένουν στην υπηρεσία το ποσό της σύνταξης θα προσαυξάνεται κατά 1/50 (2/100) για κάθε επιπλέον έτος.

Αν ο συνταξιούχος δικαιούται μειωμένη σύνταξη θα μειώνονται αντίστοιχα και τα κατώτατα όρια σύνταξης που του χορηγούνται με εξαίρεση την περίπτωση τις μητέρες με ανήλικα παιδιά ασφαλισμένες του ΙΚΑ που δικαιούνται μειωμένη σύνταξη.

Θεσπίζεται για πρώτη φορά η χορήγηση προσαύξησης στους ασφαλισμένους του ΙΚΑ που καθίστανται συνταξιούχοι από 1.1.1993 και μετά οι οποίοι έχουν χρόνο ασφάλισης άνω των 4.500 ημερών.

Αν ο ασφαλισμένος δικαιούται τα κατώτατα όρια σύνταξης θα λαμβάνει προσαύξηση 1% για κάθε 300 ημέρες επιπλέον των 4.500 που θα υπολογίζεται επί του 25πλασίου του τεκμαρτού ημερομισθίου υπολογισμού της σύνταξης. Αν λαμβάνει σύνταξη μεγαλύτερη των κατωτάτων ορίων τότε η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση χορηγείται αν το κατώτατο όριο σύνταξης και η προσαύξηση είναι μεγαλύτερα του οργανικού ποσού που δικαιούται. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται γιατί με το ισχύον σύστημα αυτοί που έχουν 4.500 ημέρες ασφάλισης και αυτοί που έχουν ακόμη και 10.000 ημέρες ανάλογα και με την κλάση παίρνουν το ίδιο ποσό σύνταξης, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ενδιαφέρον για την ασφάλιση.

Τέλος ορίζεται ότι στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τα καταστατικά των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης η χορήγηση σύνταξης στα θήλεα τέκνα θανόντων ασφαλισμένων ή συνταξιούχων και μετά την ενηλικίωση ή το 24ο έτος της ηλικίας εφόσον σπουδάζουν, η σύνταξη αναστέλλεται αν έχουν μέσο μηνιαίο εισόδημα από άλλες εκτός της σύνταξης πηγές που να υπερβαίνει το 40πλάσιο του εκάστοτε ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη.

Για το λόγο αυτό θα προσκομίζεται κάθε έτος επικυρωμένο αντίγραφο του εκκαθαριστικού σημειώματος του φόρου εισοδήματος του προηγουμένου έτους για τη διαπίστωση του εισοδήματος.

Άρθρο 52

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται οι εισφορές των φορέων επικουρικής ασφάλισης για τους ήδη ασφαλισμένους.

Το ποσοστό εισφοράς στους φορείς επικουρικής ασφάλισης μισθωτών δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 3% για τον ασφαλισμένο και του 3% για τον εργοδότη. Επίσης από 1.1.1995 η σχέση εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη θα πρέπει να είναι 1 προς 1 για τον προσδιορισμό της σχέσης θα ληφθούν υπόψη και οι εισφορές εάν δεν υπολογίζονται σε ποσοστό επί των αποδοχών των ασφαλισμένων.

Αν υπάρχουν διαφοροποιήσεις από τα ανωτέρω θα γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές. Για τους αυτοαπασχολούμενους η εισφορά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1.1.1995 από το ποσό που προκύπτει με βάση το ποσοστό 6% και το έτος 31.12.1991 μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένο.

Άρθρο 53

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από φορείς Επικουρικής ασφάλισης ήδη ασφαλισμένων και οι συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό της σύνταξης.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου είναι οι ίδιες με του φορέα κύριας ασφάλισης στον οποίο υπάγονται οι ασφαλισμένοι. Εξαιρούνται οι φορείς επικουρικής ασφάλισης που χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας σύνταξης.

Αν υπάρχουν πολλοί φορείς θα ισχύσουν οι προϋποθέσεις καθενός από αυτούς για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων. Επίσης τα οριζόμενα για τις συντάξιμες αποδοχές στους φορείς κύριας ασφάλισης, ισχύουν και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης. Οι διατάξεις των φορέων Επικουρικής ασφάλισης σχετικά με τις προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως νέων κατηγοριών ασφαλισμένων ή ασφαλισμένων νέων περιοχών εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 54

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται το ποσό της σύνταξης που θα χορηγούν οι φορείς επικουρικής ασφάλισης στους ήδη ασφαλισμένους.

Το ποσό της σύνταξης θα καθορισθεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη και με βάση τα νέα δεδομένα του νομοσχεδίου. Έτσι μπορεί να ανακαθορισθεί το ποσό της χορηγούμενης και καταβαλλόμενης σύνταξης.

Πάντως από 1.1.98 το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης από φορείς επικουρικής ασφάλισης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% των τακτικών αποδοχών, ή των συντάξιμων αποδοχών αν είναι μεγαλύτερες εφόσον για τον οικείο φορέα προβλέπεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικός πόρος ή άλλη επιχορήγηση του εργοδότη εκτός αν η οικονομική κατάσταση του φορέα επιτρέπει τη χορήγηση μεγαλυτέρου ποσοστού. Αν χορηγούνται περισσότερες της μιας επικουρικές συντάξεις οι επί πλέον συντάξεις δεν θα μπορούν να υπερβαίνουν κάθε μια το 15% των τακτικών αποδοχών ή των συντάξιμων αποδοχών αν είναι μεγαλύτερες από την ως άνω χρονολογία και με τις αυτές προϋποθέσεις, εκτός αν η οικονομική κατάσταση του φορέα επιτρέπει τη χορήγηση μεγαλύτερου ποσοστού.

Οι παραπάνω περιορισμοί ισχύουν για τους φορείς Κοινωνικής ασφάλισης που χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας ασφάλισης από τότε που θα συμπληρωθούν οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του κύριου φορέα ασφάλισης στον οποίο υπάγονται οι ασφαλισμένοι.

Προβλέπεται προσαύξηση της επικουρικής σύνταξης κατά 1/50 για κάθε έτος υπηρεσίας επί πλέον των 35 ετών και μείωση των κατωτάτων ορίων σύνταξης στην περίπτωση που ο ασφαλισμένος δικαιούται μειωμένη σύνταξη.

Άρθρο 55

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η εισφορά στους φορείς ασφάλισης ασθένειας για τους ήδη ασφαλισμένους.

Η εισφορά για τους μισθωτούς δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 5,10% για τον εργοδότη και του 2,55% για τον ασφαλισμένο. Μικρότερα ποσοστά αναπροσαρμόζονται σταδιακά σε τρία έτη από 1.1.1993.

Η εισφορά στους φορείς ασφάλισης ασθένειας αυτοαπασχολούμενων θα καθοριστεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πάντως δεν θα μπορεί να είναι μικρότερη από το ποσό που προκύπτει με βάση το ποσοστό 7,65% και το κατά το έτος 1991 μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένο. Και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις το οριστικό ποσοστό ή ποσό εισφοράς θα καθορισθεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη και γνώμη των Δ.Σ. κάθε φορέα και του ΣΚΑ.

Η κράτηση 1% στους μισθούς και συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων και των συνταξιούχων του δημοσίου για την Υγειονομική περίθαλψη, αυξάνεται από 1.1.1993 κατά 0,80% και από 1.1.1994 κατά 0,75% ώστε να φθάσει σε 2,55% (όπως των ασφαλισμένων του ΙΚΑ).

Άρθρο 56

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται οι προϋποθέσεις για την χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος. Οι προϋποθέσεις είναι οι ίδιες με τον φορέα κύριας ασφάλισης στον οποίον υπάγονται οι ασφαλισμένοι. Αν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος, επιστρέφονται στον ασφαλισμένο οι εισφορές του, εντόκως με τόκο 5% το μισό που ισχύει κάθε φορά για τις καταθέσεις ταμιευτηρίου.

Άρθρο 57

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνονται ρυθμίσεις για τις εισφορές στους φορείς ασφάλισης Πρόνοιας των υπαλλήλων των Τραπεζών Εθνικής, Ελλάδος και Κτηματικής, Αγροτικής, ΕΤΒΑ, Ιονικής - Λαϊκής και Εμπορικής, ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΗΣΑΠ, Ασφαλιστικής Εταιρείας "ΕΘΝΙΚΗΣ" και για το ποσό του εφάπαξ βοηθήματος των ιδίων. Ορίζεται ότι η εισφορά εργοδότη θα μειώνεται κατά 1/10 για κάθε έτος από 1.1.1993 και μετά και θα προστίθεται στην εισφορά του κύριου φορέα ασφάλισης, πλην του κλάδου πρόνοιας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης που θα μεταφέρεται στο Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού της παραπάνω Τράπεζας.

Αν υπάρχει κοινό ασφάλιστρο για τον Κλάδο Πρόνοιας και άλλους Κλάδους θα γίνει διαχωρισμός με Υπουργική Απόφαση. Ακόμη ορίζεται για τα παραπάνω ότι το ανώτατο εφάπαξ βοήθημα δεν μπορεί να υπερβαίνει για 35 έτη ασφάλισης το ποσό των 10 εκατ. δρχ. Προβλεπόμενο επί πλέον ποσό μειώνεται σταδιακά από 1.1.1993 κατά το 1/6 για κάθε έτος.

Το παραπάνω ανώτατο ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με Υπουργική απόφαση με το ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των Δημοσίων υπαλλήλων.

Για χρόνο μικρότερο ή μεγαλύτερο των 35 ετών το παραπάνω ποσό αυξάνεται ανάλογα με τα έτη ασφάλισης.

Άρθρο 58

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η έκταση εφαρμογής των διατάξεων του τετάρτου μέρους του νομοσχεδίου.

Οι διατάξεις του τετάρτου μέρους (άρθρα 44 έως 60) έχουν εφαρμογή για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους.

Για τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα που δεν ρυθμίζονται από το τέταρτο μέρος θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται οι γενικές ή ειδικές διατάξεις των φορέων.

Άρθρο 59

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνεται μερική και σταδιακή μεταφορά κοινωνικών πόρων των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης σε Ειδικό Λογαριασμό για την ενίσχυση ελλειμματικών φορέων καθώς και σταδιακή μεταφορά των κοινωνικών πόρων των φορέων πρόνοιας στον ίδιο Λογαριασμό.

Στα Ταμεία Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης ο κοινωνικός πόρος θα σταθεροποιηθεί στο ύψος του κοινωνικού πόρου που εισπράχθηκε το έτος 1991 και το επιπλέον ποσό που θα εισπράττεται θα αποδίδεται στον Ειδικό Λογαριασμό. Οι κοινωνικοί πόροι των Ταμείων Πρόνοιας μετά οκταετία, δηλ. από 1.1.2001 και μετά θα αποτελούν πόρους του Ειδικού Λογαριασμού.

Στο μεταξύ θα γίνεται σταδιακή μείωση των κοινωνικών πόρων των Ταμείων Προνοίας με τη μεταφορά από 1.1.1993 του 1/8 των εισπραττομένων κοινωνικών πόρων για κάθε έτος μέχρι την παραπάνω χρονολογία. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα καθορισθεί ο τρόπος είσπραξης από τον Ειδικό Λογαριασμό των κοινωνικών πόρων που περιέρχονται αυτόν και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Οι κοινωνικοί πόροι που υπάγονται στις παραπάνω ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στον σχετικό πίνακα που παρατίθεται. Ο πίνακας αυτός θα μπορεί να διορθώνεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 60

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσπίζεται πρόσθετη ειδική εισφορά των συνταξιούχων (πλην ΟΓΑ και ΝΑΤ) για την ενίσχυση των ασφαλιστικών τους φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

Η εισφορά ανέρχεται για ποσό ή τμήμα σύνταξης μέχρι 100.000 δρχ. σε 1% για τμήμα σύνταξης από 100.001 μέχρι 200.000 δρχ. σε 2% για τμήμα σύνταξης από 200.001 μέχρι 300.000 δρχ. σε 3%, για τμήμα σύνταξης από 300.001 μέχρι 400.000 δρχ. σε 4% και για το τμήμα σύνταξης από 400.001 και άνω 5%.

Η εισφορά επιβάλλεται στις κύριες και επικουρικές συντάξεις παρακρατείται από τη σύνταξη και περιέρχεται στους οικείους φορείς.

Η λήξη καταβολής της εισφοράς θα καθορισθεί με Π.Δ. Η λήξη αυτή δεν μπορεί να ορισθεί πριν από την παρέλευση επταετίας.

Άρθρο 61

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσπίζεται εισφορά για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων της κοινωνικής ασφάλισης, ως εξής:

α) Εφάπαξ εισφορά 10% επί των κατατεθειμένων στην Τράπεζα της Ελλάδος ή άλλο πιστωτικό Ίδρυμα Χρηματικών διαθεσίμων κατά την 31.12.1991 καθώς και επί της κατά την 31.12.1991 αξίας των χρεογράφων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης υπέρ των οποίων έχουν θεσπισθεί κοινωνικοί πόροι, εφόσον αποτελούν το 33% τουλάχιστον των εσόδων από εισφορές.

β) Κράτηση 5% επί των χορηγουμένων από φορείς ασφάλισης πρόνοιας εφάπαξ βοηθημάτων.

Οι παραπάνω εισφορές και κρατήσεις περιέρχονται στο Λογαριασμό Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 62

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η εξαγορά του προηγουμένου της ένταξης στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα χρόνου απασχόλησης. Με τις ισχύουσες διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του ΙΚΑ για τους υπαγόμενους στις διατάξεις αυτές καταβάλλεται πρόσθετη εισφορά 3,60% (1,40 εργοδότης, 2,20% ο ασφαλισμένος) λόγω των ευνοϊκών προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως. Η εισφορά καταβάλλεται από την ένταξη εργασιών ή ειδικοτήτων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Αν όμως ο ασφαλισμένος και πριν από την ένταξη απασχολείτο στα ίδια επαγγέλματα ο προηγούμενος αυτός χρόνος υπολογίζεται για τη συνταξιοδότηση χωρίς να έχει καταβληθεί το πρόσθετο ασφάλιστρο.

Η εξαγορά του προηγούμενου χρόνου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, θα γίνεται με ασφάλιστρο 3,60% και το 25πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη και θα βαρύνει τον ασφαλισμένο. Η εξόφληση του ποσού της εξαγοράς θα γίνεται είτε εφάπαξ είτε σε 60 μηνιαίες δόσεις με παρακράτηση του ποσού κάθε δόσης από την σύνταξη.

Εξαγορά θα καταβάλλουν και οι αυτοαπασχολούμενοι, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται από φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών με τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων για χρόνο απασχόλησης που δεν έχει καταβληθεί πρόσθετη εισφορά.

Άρθρο 63

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθιερώνεται υποχρέωση προσκόμισης βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας για τη θεώρηση από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Εφορίες) του Υπουργείου Οικονομικών φορολογικών βιβλίων και στοιχείων επιχορηγήσεων και επιτηδευματιών. Το μέτρο αποβλέπει στην διευκόλυνση είσπραξης των οφειλομένων ασφαλιστικών εισφορών. Οι βεβαιώσεις θα έχουν ισχύ ενός έτους.

Επίσης παρέχεται δυνατότητα χρηματοδοτήσεως από πιστωτικά Ιδρύματα χωρίς την προσκόμιση βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας ΙΚΑ, εφόσον το σύνολο χρηματοδοτήσεως κατατεθεί από το πιστωτικό Ίδρυμα υπέρ του ΙΚΑ για λογαριασμό του χρηματοδοτούμενου.

Άρθρο 64

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι το μητρώο ασφαλισμένων, των συνταξιούχων και εργοδοτών των Φορέων κοινωνικής ασφάλισης θα τηρείται μηχανογραφικά σύμφωνα με τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Επίσης ορίζεται ότι στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα τηρείται μηχανογραφικά Εθνικό Γενικό Μητρώο ασφαλισμένων, συνταξιούχων και εργοδοτών όλης της χώρας και ότι όλοι οι ασφαλισμένοι, οι συνταξιούχοι και εργοδότες θα εφοδιασθούν με τον αριθμό του γενικού μητρώου. Η

εγγραφή στα μητρώα των ασφαλισμένων και εργοδοτών των φορέων θα γίνεται βάσει δηλώσεως (δελτίου απογραφής) ο τύπος του οποίου θα καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 65

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζεται η χορήγηση δώρων εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων στους συνταξιούχους των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και τους επιδοτούμενους λόγω ασθενείας.

Η χορήγηση των παραπάνω δώρων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 4577/1965 πλην όμως για τη χορήγηση απαιτείται κάθε φορά η έκδοση σχετικής Υπουργικής απόφασης. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καθώς και η χρονολογία χορήγησης και το ποσό των δώρων σε μόνιμη βάση. Η χορήγηση των δώρων δεν εξαρτάται πλέον από την οικονομική δυνατότητα των φορέων όπως γινόταν με τις ισχύουσες διατάξεις, οι οποίες, ωστόσο δεν εφαρμόζονται πάντοτε.

Το ποσό του δώρου των συνταξιούχων θα είναι για τα Χριστούγεννα ίσο με μία σύνταξη και για το Πάσχα ίσο με μισή σύνταξη. Το δώρο των επιδοτουμένων λόγω ασθενείας ανέρχεται σε 25 ημερήσια επιδόματα ασθενείας για τα Χριστούγεννα και 13 για το Πάσχα εφόσον υπάρχει πλήρης επιδότηση. Για μερική επιδότηση χορηγείται ένα ημερήσιο επίδομα ασθενείας για κάθε 9 ημέρες επιδότησης. Η χορήγηση του δώρου μπορεί να γίνεται και από περισσότερους φορείς από τους οποίους γίνεται συνταξιοδότηση. Το δώρο απαλλάσσεται από τις κρατήσεις υπέρ τρίτων εκτός χαρτοσήμου και τις κρατήσεις για ασφαλιστικές εισφορές εκτός αν προβλέπονται κρατήσεις από τις διατάξεις των φορέων.

Άρθρο 66

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η διαδικασία και της αυξήσεως των παροχών.

Οι αυξήσεις των παροχών θα γίνονται με Υπουργική απόφαση ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα των φορέων και εντός των πλαισίων της εισοδηματικής πολιτικής. Οι διατάξεις του ν. 1902/1990 για της αυξήσεως των συντάξεων του ΙΚΑ και των Ειδικών Ταμείων θα εξακολουθήσουν να ισχύουν (αύξηση με το ποσοστό αύξησης των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων).

Άρθρο 67

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού συνιστάται στη Γενική Γραμματεία των Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ειδικός Λογαριασμός Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Σκοπός του λογαριασμού είναι η οικονομική ενίσχυση ελλειμματικών ταμείων.

Έσοδα του λογαριασμού θα αποτελέσουν οι μεταφερόμενοι Κοινωνικοί Πόροι από τα Ταμεία Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθώς και η εφ άπαξ εισφορά 10% στα διαθέσιμα και τα χρεόγραφα των φορέων που έχουν κοινωνικούς πόρους.

Οι όροι λειτουργίας του λογαριασμού θα καθορισθούν με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 68

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται ότι σε περίπτωση επιβαρύνσεως εφεξής φορέων κοινωνικής ασφάλισης με μέτρα κοινωνικής πολιτικής, οι φορείς αυτοί θα επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με το ποσό της επιβάρυνσης, το οποίο θα προσδιορίζεται με αναλογιστική μελέτη. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι να ενισχυθεί η ανταποδοτικότητα των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Άρθρο 69

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα διαδοχικής ασφάλισης.

Ορίζεται ότι αν το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης του συμμετέχοντος φορέα είναι μεγαλύτερο του απονέμοντος η συμμετοχή θα χορηγηθεί με τη συμπλήρωση του μεγαλύτερου αυτού ορίου ηλικίας. Επίσης όταν το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης του απονέμοντος φορέα είναι μικρότερο του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης των υπαγομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα του ΙΚΑ η χορήγηση της συμμετοχής γίνεται με την συμπλήρωση των παραπάνω ορίων. Η απόδοση της επιβάρυνσης από τον συμμετέχοντα φορέα γίνεται κατά τον χρόνο χορήγησης της συμμετοχής.

Άρθρο 70

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζεται η απασχόληση των συνταξιούχων του μεταβατικού σταδίου.

Αν ο συνταξιούχος γήρατος ή αναπηρίας ή θανάτου εργάζεται και η σύνταξη και οι αποδοχές υπερβαίνουν 60πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη το ποσό της σύνταξης περιορίζεται κατά το 1/3.

0 συνταξιούχος λόγω αναπηρίας μπορεί να εργάζεται αλλά να μην κερδίζει ανάλογα και με το βαθμό της αναπηρίας του, περισσότερα από όσα κερδίζει ως υγιής εργαζόμενος. Αλλιώς αναστέλλεται η σύνταξη. Για τον εργαζόμενο συνταξιούχο καταβάλλονται οι εισφορές Κλάδου σύνταξης στο διπλάσιο εκτός αν αναστάλλη τη σύνταξη. 0 χρόνος απασχόλησης λαμβάνεται υπόψη για την αύξηση του ποσού της σύνταξης ή την συνταξιοδότηση από άλλο φορέα. Καθιερώνεται υποχρέωση του συνταξιούχου για ενημέρωση του φορέα συνταξιοδότησης σε περίπτωση αναλήψεως εργασίας. Αλλιώς αναστέλλεται η σύνταξη για 12 μήνες.

Τέλος, καταργούνται οι διατάξεις βάσει των οποίων αναστέλλεται η σύνταξη των απασχολουμένων συνταξιούχων του ΙΚΑ που συνταξιοδοτήθηκαν με τη διάταξη περί 35ετίας.

Άρθρο 71

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσπίζεται υποχρέωση καταρτίσεως αναλογιστικών μελετών.

Οι αναλογιστικές μελέτες που προβλέπονται από το νομοσχέδιο θα πρέπει να καταρτισθούν εντός έτους από έναρξη ισχύος του.

Αναλογιστικές μελέτες θα καταρτίζονται κάθε πέντε έτη αρχής γενομένης από 1.1.1993 σχετικά με την όλη πορεία του φορέα.

Οι μελέτες αυτές θα υποβάλλονται από τον Υπουργό στον Πρόεδρο της Βουλής.

Επίσης αναλογιστικές μελέτες θα καταρτίζονται κάθε φορά που ζητείται μεταβολή των χρηματοδότησης και παροχών.

Άρθρο 72

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται διαδικασίες για την διευκόλυνση είσπραξης καθυστερουμένων εισφορών φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Κατ' αρχάς ορίζεται ότι οι καθυστερούμενες εισφορές των φορέων κοινωνικής ασφάλισης θα εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, είτε μέσω των υπηρεσιών των φορέων, είτε μέσω Ταμείων των φορέων.

Δύναται να ανατίθεται η είσπραξη και σε Δημόσια Ταμεία ύστερα από απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Προβλέπεται η προνομιακή κατάταξη των απαιτήσεων των φορέων Κοινωνικής ασφάλισης στους πλειστηριασμούς στην 3η θέση των προνομίων μετά τις απαιτήσεις από μισθούς.

Τέλος, προβλέπεται καταβολή του ποσού για το οποίο έγινε κατάταξη σε πλειστηριασμό ανεξάρτητα αν ασκήθηκε ανακοπή, με υποχρέωση επιστροφής της διαφοράς σε περίπτωση μεταρρυθμίσεως του πίνακα με τελεσίδικη απόφαση.

Άρθρο 73

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθιερώνεται η συνυπογραφή από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων των κανονιστικών πράξεων με τις οποίες ρυθμίζονται ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέμα δημοσίων υπαλλήλων και ναυτικών, καθώς και θέματα πρόσθετης ασφάλισης στρατιωτικών και ναυτικών και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων. Η συνυπογραφή επιβάλλεται για την διασφάλιση της ενότητας της κοινωνικοασφαλιστικής πολιτικής.

Άρθρο 74

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνεται σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας που θα συγκροτείται από εκπροσώπους της Κυβερνήσεως και των Παραγωγικών Τάξεων, το οποίο θα έχει ως σκοπό να γνωμοδοτεί σε θέματα κοινωνικοασφαλιστικής πολιτικής. Πρόκειται για νέο θεσμό κατά τα πρότυπα άλλων χωρών και ιδίως της Γαλλίας όπου ο θεσμός αυτός έχει δοκιμασθεί και έχει αποδώσει θετικά αποτελέσματα.

Με τη βοήθεια του Συμβουλίου αυτού ελπίζεται ότι θα δοθούν οι πλέον σωστές λύσεις στα μεγάλα προβλήματα της κοινωνικής ασφάλισης.

Άρθρο 75

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η μεταβίβαση στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης της αξίωσης αποζημίωσης των ασφαλισμένων τους ή των μελών της οικογενείας λόγω ζημίας που τους εγένετο συνεπεία ασθενείας, αναπηρίας ή θανάτου του υποχρέου σε διατροφή και για το ποσό για το οποίο ο φορέας ασφάλισης υποχρεούται σε ασφαλιστικές παροχές στο δικαιούχο αποζημίωσης.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις ισχύουν για το ΙΚΑ σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 5 του ν.δ. 4104/1960 και το β.δ. 226/1973 και επεκτείνονται σε όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Παράλληλα θεσπίζονται υποχρεώσεις για τους ασφαλισμένους, τα νοσηλευτικά ιδρύματα, την τροχαία και τους ασφαλιστές για ενημέρωση και γνωστοποίηση των ενεργειών τους σχετικά με τα ατυχήματα και προβλέπεται το απαράδεκτο της σχετικής αγωγής αποζημίωσης αν δεν έχουν γίνει οι σχετικές γνωστοποιήσεις. Επίσης ορίζεται πενταετής παραγραφή των αξιώσεων των φορέων κατά των ασφαλιστών. Αν δε κατά των ασφαλιστών συντρέχουν και άλλα πρόσωπα για αποζημίωση και το ασφαλιστικό ποσό δεν επαρκεί για την ικανοποίηση όλων, το ασφαλιστικό ποσό διατίθεται εξολοκλήρου για την ικανοποίηση των φορέων.

Τέλος ορίζεται ότι η αξίωση των φορέων κατά των ασφαλιστών παραμένει και όταν το ασφαλιστικό ποσό καταβλήθηκε σε άλλο πρόσωπο σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης ή από άγνοια των απαιτήσεων των φορέων.

Άρθρο 76

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι θα μπορεί να δίδεται στο ΙΚΑ το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους προκαταβολή μέχρι 25 δισ. δραχμών, έναντι της Κρατικής Επιχειρήσης του επομένου έτους, ένεκα του ετεροχρονισμού των εισπράξεων και πληρωμών του μηνός Δεκεμβρίου. Οι εισφορές εισπράττονται τον επόμενο μήνα και οι πληρωμές του Ιανουαρίου γίνονται τον Δεκέμβριο.

Άρθρο 77

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται εξουσιοδότηση για την ένταξη με Π.Δ. φορέων πρόσθετης ασφάλισης και ασθένειας στους φορείς κύριας ασφάλισης στους οποίους υπάγονται οι ασφαλισμένοι των παραπάνω φορέων.

Επίσης παρέχεται εξουσιοδότηση για ένταξη φορέων σε άλλους ομοειδής φορείς. Τέλος παρέχεται εξουσιοδότηση για συγχώνευση στο ΙΚΑ - ΤΕΑΜ φορέων επικουρικής ασφάλισης που δεν μπορούν να χορηγούν ισοδύναμη σύνταξη με το ΙΚΑ - ΤΕΑΜ ή στους οποίους η σχέση συνταξιούχων ή ασφαλισμένων είναι μικρότερη του 1 προς 2.

Άρθρο 78

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται η διαδικασία για τις εντάξεις που προβλέπεται από το προηγούμενο άρθρο. Οι σχετικές ρυθμίσεις θα περιληφθούν στα σχετικά Π.Δ. που θα εκδοθούν για τις εντάξεις. Οι εντάξεις θα γίνουν σε ιδιαίτερους Κλάδους με οικονομική και ασφαλιστική αυτοτέλεια.

Άρθρο 79

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται εξουσιοδότηση για τη σύσταση με Π.Δ. αυτοτελούς φορέα ασφάλισης του προσωπικού Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδας. Το προσωπικό αυτό ασφαλίζεται σήμερα στα Ταμεία του προσωπικού της Τραπέζης Ελλάδος. Ο διαχωρισμός επιβάλλεται γιατί η Τράπεζα της Ελλάδας σύμφωνα με Κοινοτικούς Κανονισμούς θα περιορισθεί

μόνο σε εκδοτικές εργασίες. Με το σχετικό Π.Δ θα ρυθμιστούν όλα τα σχετικά με τη λειτουργία του νέου φορέα θέματα.

Άρθρο 80

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζονται οι συνέπειες της μη υποβολής της γνώμης του Δ.Σ. των φορέων που προβλέπεται από τις διατάξεις του νομοσχεδίου για τη ένταξη φορέων. Αν δεν υποβληθεί η γνώμη εντός μηνός από τότε που θα ζητηθεί εγγράφως, η έκδοση των σχετικών Π.Δ. γίνεται χωρίς της γνώμη των φορέων.

Άρθρο 81

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού συνιστώνται θέσεις Γενικών Διευθυντών, όπου δεν υπάρχουν στους φορείς που έχουν οργανικές θέσεις προσωπικού άνω των 200 και δύο τουλάχιστον Διευθύνσεις.

Οι γενικοί διευθυντές θα διορίζονται σύμφωνα με όσα ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 78 ν. 1892/1990).

Οι γενικοί διευθυντές θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Άρθρο 82

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται ο ορισμός συντονιστών Διοίκησης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης που έχουν οργανικές θέσεις προσωπικού λιγότερες από 200. Τα προσόντα, οι αρμοδιότητες και τα λοιπά σχετικά θέματα ορίζονται κατ' αναλογία των οριζομένων από το άρθρο 12 του ν. 1586/1986. Οι συντονιστές Διοίκησης θα βοηθήσουν στην καλύτερη απόδοση των υπηρεσιών.

Άρθρο 83

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού συνιστώνται στους Φορείς Κύριας Ασφάλισης υπηρεσίες Ταμείου, Μηχανογράφησης, Επιθεώρησης και Νομική Υπηρεσία, αν δεν υπάρχουν. Η ύπαρξη των υπηρεσιών αυτών κρίνεται απαραίτητη για την καλύτερη λειτουργία των φορέων Κοινωνικής ασφάλισης.

Η οργάνωση των υπηρεσιών αυτών θα γίνει με Π.Δ. που θα εκδοθεί με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 84

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η συστέγαση και ο συντονισμός των περιφερειακών υπηρεσιών των Ασφαλιστικών Οργανισμών που λειτουργούν στις έδρες των νομών.

Όπως λειτουργούν σήμερα οι περιφερειακές υπηρεσίες δεν γίνεται ούτε σωστή εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων ούτε παρακολούθηση και συντονισμός των εργασιών των υπηρεσιών. Με τη συστέγαση σε ενιαίο χώρο όλων των υπηρεσιών και το συντονισμό της δράσης τους από αρμόδιο όργανο θα υπάρξει καλύτερη λειτουργία των υπηρεσιών. Συστέγαση μπορεί να γίνει και Κεντρικών Υπηρεσιών των φορέων.

Άρθρο 85

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνονται ρυθμίσεις σχετικά με τις αποσπάσεις προσωπικού φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Ορίζεται ότι οι αποσπάσεις που έχουν γίνει μέχρι σήμερα αίρονται και υποχρεούνται οι αποσπασθέντες να επιστρέψουν στις υπηρεσίες τους εντός δύο μηνών.

Επίσης ότι οι νομάρχες δεν θα μπορούν να κάνουν αποσπάσεις προσωπικού φορέων Κοινωνικής ασφάλισης σε άλλες υπηρεσίες της περιφερείας τους και ότι σε έκτακτες περιπτώσεις ο Υπουργός Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα μπορεί να αποσπά υπαλλήλους φορέων κοινωνικής ασφάλισης σε άλλους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η μισθοδοσία των υπαλλήλων που θα αποσπώνται θα βαρύνει τους φορείς στους οποίους γίνεται η απόσπαση.

Άρθρο 86

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται ότι οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης θα μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με άλλους φορείς κοινωνικής ασφάλισης που διαθέτουν την κατάλληλη οργάνωση για την εκτέλεση, με αμοιβή διαφόρων εργασιών. Οι σχετικές συμβάσεις θα εγκρίνονται από τον υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 87

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η εφαρμογή στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς ενιαίου λογιστικού σχεδίου.

Τα θέματα αυτά θα ρυθμισθούν με Π.Δ. ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η ανάγκη εφαρμογής ενιαίου λογιστικού σχεδίου είναι προφανής δεδομένου ότι η λογιστική των ασφαλιστικών οργανισμών γίνεται κατά διαφόρους τρόπους ανάλογα με τις καταστατικές διατάξεις των φορέων.

Άρθρο 88

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι ο τακτικός κατασταλτικός έλεγχος των Ασφαλιστικών Οργανισμών θα διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Έκτακτος έλεγχος θα διενεργείται από τη Διεύθυνση Επιθεώρησης της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Διαχειριστικός έλεγχος θα διενεργείται κάθε έτος από τους ορκωτούς ελεγκτές και οι σχετικές εκθέσεις θα υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής.

Η ύπαρξη περισσοτέρων ελέγχων κρίνεται αναγκαίο για την καλύτερη διασφάλιση της ομαλής διαχείρισης των Ασφαλιστικών Οργανισμών, η οποία έχει τεράστιες διαστάσεις. Εξάλλου και σήμερα αρκετοί Οργανισμοί ελέγχονται και από τα δύο παραπάνω όργανα.

Άρθρο 89

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η κατάρτιση του προ-

ϋπολογισμού των Ασφαλιστικών Οργανισμών εντός του Δεκεμβρίου του προηγουμένου οικονομικού έτους και η υποβολή στον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για έγκριση μέχρι τέλος Δεκεμβρίου του προηγουμένου έτους.

Η θέσπιση των προθεσμιών αυτών κρίνεται απαραίτητη αφενός για να γίνεται η πραγματοποίηση των δαπανών και εισπράξεων βάσει εγκεκριμένου προϋπολογισμού, αφετέρου για να υπάρχουν έγκαιρα τα απαραίτητα στοιχεία προς δημοσίευση. Επίσης ο ισολογισμός και απολογισμός των φορέων θα καταρτίζονται μέχρι το μήνα Απρίλιο του επομένου έτους και θα υποβάλλονται στον Υπουργό μέχρι τέλους Ιουνίου του επομένου έτους.

Η παράλειψη κατάρτισης και υποβολής του προϋπολογισμού και ισολογισμού και απολογισμού εντός της παραπάνω προθεσμίας συνεπάγεται τη λήξη της θητείας του Δ.Σ. η οποία και δεν μπορεί να ανανεωθεί.

Άρθρο 90

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού θεσμοθετείται ο Κοινωνικός Προϋπολογισμός, ο οποίος εκδίδεται χωρίς νομοθετική πρόβλεψη. Τώρα θα εκδίδεται κάθε έτος και θα υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής.

Άρθρο 91

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η σύσταση Υπηρεσιών Εντελλομένων Εξόδων σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή σε ομάδες φορέων. Η σύσταση θα γίνει με Π.Δ/τα με τα οποία θα καθορισθεί και οργάνωση και στελέχωση των υπηρεσιών αυτών.

Άρθρο 92

Με τη διάταξη του άρθρου αυτού ορίζεται ότι καταργείται κάθε άλλη διάταξη της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, ανεξάρτητα από τον τρόπο θέσπισή της, που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Άρθρο 93

Ορίζεται ή έναρξη ισχύος του Νόμου.

Αυτός είναι ο σκοπός και το περιεχόμενο του νομοσχεδίου και παρακαλούμε να το περιβάλετε με την ψήφο σας.

Αθήνα 31 Αυγούστου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Σ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ	**Ι. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ**
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ν. ΚΛΕΙΤΟΣ	**Σ. ΜΑΝΟΣ**

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. ΚΑΛΑΤΖΑΚΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ Σ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Α. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ι. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2084

Φ.Ε.Κ. 165[Α] (07.10.1992)

Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Εισαγωγικές διατάξεις και εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Άρθρο 1
Χαρακτήρας Κοινωνικής Ασφάλισης

Η ασφάλιση στους οικείους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και το Δημόσιο είναι υποχρεωτική και καταλαμβάνει τα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της απασχόλησής τους, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί προαιρετικής ασφάλισης.

Άρθρο 2
Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Στον παρόντα νόμο οι παρακάτω όροι σημαίνουν αντίστοιχα:

1. Απασχόληση: Η προς βιοπορισμό παροχή εξαρτημένης εργασίας ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών.

2. Αυτοαπασχολούμενοι: Οι λοιποί, πλην μισθωτών, ασφαλισμένοι.

3. Μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό προϊόν (Μ.Μ.Κ.Κ. Α.Ε.Π.) : Το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. σε τρέχουσες αγοραίες τιμές διαιρεμένο δια του 12, όπως προκύπτει από τους Εθνικούς Λογαριασμούς της Ελλάδος.

4. Φορείς κοινωνικής ασφάλισης: Όλα τα ασφαλιστικά Ταμεία και Οργανισμοί, που λειτουργούν με τη μορφή ν.π.δ.δ. και υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επίσης φορείς ασφάλισης νοούνται τα Ταμεία ή Κλάδοι ή Λογαριασμοί, που λειτουργούν με τη μορφή ν.π.ι.δ., οι υπηρεσίες και κάθε άλλος φορέας ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που χορηγούν περιοδικές παροχές υπό τύπο συντάξεων (κύριες και επικουρικές), βοηθημάτων ή μερισμάτων ή παροχές ασθένειας ή εφάπαξ βοηθήματα εφόσον καταβάλλεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικός πόρος.

Δεν θεωρούνται φορείς ασφάλισης κατά την έννοια του παρόντος νόμου τα Κεφάλαια Αποκαταστάσεως Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων που διορίζονται μετά την 1.1.1993

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Πολιτικές Συντάξεις

Άρθρο 3

Δικαίωμα σύνταξης - προϋποθέσεις

1. Ο τακτικός δημόσιος υπάλληλος, ο οποίος λαμβάνει κάθε μήνα μισθό από το Δημόσιο Ταμείο, δικαιούται ισόβιας σύνταξης από το Δημόσιο:

α) Αν απομακρυνθεί της υπηρεσίας και έχει δεκαπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία και το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας του.

Προκειμένου για μητέρες υπαλλήλους, που έχουν ανήλικα ή ενήλικα αλλά ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, αρκεί η συμπλήρωση του πεντηκοστού πέμπτου (55ου) έτους της ηλικίας τους εφόσον έχουν εικοσαετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Κατ' εξαίρεση για τις μητέρες υπαλλήλους που έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά και εικοσαετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, το κατά το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης αυτής όριο ηλικίας μειώνεται κατά τρία (3) έτη για κάθε παιδί και μέχρι του πεντηκοστού (50ου) έτους.

β) Αν απολυθεί λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας που δεν οφείλεται στην υπηρεσία και έχει συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξαρτήτως ηλικίας.

Ειδικά για όσους καθίστανται ανίκανοι λόγω ατυχήματος, που δεν οφείλεται στην υπηρεσία, η κατά το προηγούμενο εδάφιο πενταετία μειούται στο ήμισυ.

γ) Αν απομακρυνθεί οπωσδήποτε της υπηρεσίας λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας συνεπεία τραύματος ή νοσήματος, που προήλθε προδήλως και αναμφισβητήτως εξαιτίας της υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τα χρόνια υπηρεσίας και την ηλικία του.

Οι συνέπειες του τραύματος ή του νοσήματος παρέχουν δικαίωμα σύνταξης εφόσον εκδηλώθηκαν το αργότερο σε ένα εξάμηνο από την ημέρα που απομακρύνθηκε ο υπάλληλος από την υπηρεσία μετά το πάθημα.

Σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι προήλθαν εξαιτίας της υπηρεσίας χρόνια νοσήματα, τα οποία εκδηλώθηκαν μέσα σε τρία (3) χρόνια από το διορισμό του υπαλλήλου στο Δημόσιο, ως τακτικού.

Αν αποδειχθεί ότι υπάρχει βαρύ πταίσμα του υπαλλήλου ως προς το πάθημα, δεν γεννάται δικαίωμα σύνταξης, κατά τις διατάξεις της περίπτωσης αυτής.

2. Οι δόκιμοι υπάλληλοι εξομοιούνται σε κάθε περίπτωση με τους τακτικούς ως προς το δικαίωμα για σύνταξη.

3. Οι μη μόνιμοι υπάλληλοι, οι νομάρχες, οι έπαρχοι και οι ιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται γι' αυτούς στο άρθρο 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979 ΦΕΚ 292 Α΄), σε συνδυασμό

με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού ως προς την ηλικία συνταξιοδότησης, τη συνταξιοδότηση λόγω παθήματος, καθώς και τη συνταξιοδότηση των γυναικών με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά ή με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά.

4. Δικαίωμα σύνταξης από το Δημόσιο έχουν επίσης και οι κατηγορίες των υπαλλήλων, που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραγρ. 1, καθώς και οι εκπαιδευτικοί αναγνωρισμένων σχολείων της αλλοδαπής και οι λοιπές κατηγορίες εκπαιδευτικών λειτουργών, που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παραπάνω Κώδικα, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου και συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτ. α΄ της παραγρ. 1 του άρθρου αυτού.

5. Το προσωπικό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, το οποίο έχει υπαχθεί στη συνταξιοδότηση του Δημοσίου με τις διατάξεις του ν. 1518/1985 (ΦΕΚ 30 Α΄) και του άρθρου 48 του ν. 1813/1988 (ΦΕΚ 243 Α΄), εξακολουθεί να συνταξιοδοτείται από το Δημόσιο με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παραγρ. 1 του άρθρου αυτού.

6. Οι δικαστικοί λειτουργοί και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι οποίοι πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις των διατάξεων του πρώτου εδαφίου της περίπτ. α΄ και των περιπτ. β΄, δ΄ και ε΄ της παραγρ. 1 του άρθρου 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, καθώς και τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτ. β΄ και γ΄ της παρ. 1 του άρθρου αυτού, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης χωρίς την προϋπόθεση της ηλικίας, που προβλέπεται από τη διάταξη του πρώτου εδαφίου της περίπτ. α΄ της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Το όριο ηλικίας δεν ισχύει για τις γυναίκες δικαστικούς λειτουργούς, καθώς και για τις γυναίκες που ανήκουν στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εφόσον οι ανωτέρω κατηγορίες γυναικών έχουν ανήλικα ή ανίκανα παιδιά ή τρία (3) τουλάχιστον παιδιά, και συμπληρώνουν εικοσαετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Η διάταξη του τρίτου εδαφίου της περίπτ. α΄ της παραγρ. 1 του άρθρου 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων δεν ισχύει για όσους διορίζονται μετά την 1η Ιανουαρίου 1993.

Άρθρο 4
Συντάξιμη υπηρεσία πολιτικών υπαλλήλων

1. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία είναι όλος ο χρόνος, που διανύεται στις θέσεις του άρθρου 3 με υπαλληλική ιδιότητα και λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης, με την προϋπόθεση ότι καταβλήθηκαν οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.

2. Συντάξιμη λογίζεται και κάθε υπηρεσία, που έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο, στους ο.τ.α. και τα άλλα ν.π.δ.δ. με οποιαδήποτε σχέση, ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας γενικά, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας μέχρι δύο έτη, καθώς και ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, με την προϋπόθεση καταβολής της προβλεπόμενης από το άρθρο 17 εισφοράς.

3. Κατ' εξαίρεση δεν είναι συντάξιμος ο χρόνος :

α) Της διαθεσιμότητας εφόσον αυτή οφείλεται σε αξιόποινη πράξη για την οποία επακολούθησε αμετάκλητη καταδίκη ή παράπτωμα για το οποίο επακολούθησε οριστική απόλυση.

β) Της αυθαίρετης αποχής από τα καθήκοντα.

γ) Της αργίας και της προσωρινής απόλυσης.

δ) Της έκτισης ποινικής καταδίκης που επιβλήθηκε από οποιοδήποτε δικαστήριο, εκτός αν επακολούθησε απαλλαγή.

ε) Της προσωρινής κράτησης, εκτός αν επακολούθησε απαλλαγή.

στ) Οποιασδήποτε υπηρεσίας, που συμπίπτει με χρόνο ασφάλισης σε άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης, ελληνικό ή διεθνή και χρησιμοποιήθηκε για την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης από τον οργανισμό αυτόν, με επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 17 του νόμου αυτού.

ζ) Της ειδικής άδειας, που προβλέπεται από τα άρθρα 6 των ν. 1680/1987 (ΦΕΚ 9 Α΄) και 1682/1987 (ΦΕΚ 14 Α΄).

η) Μετά την κατάληψη από το όριο ηλικίας.

Εισφορές, που έχουν καταβληθεί για το χρόνο των προηγούμενων περιπτώσεων, δεν επιστρέφονται στον υπάλληλο, ο χρόνος πάντως αυτός αναγνωρίζεται ως συντάξιμος σε οποιονδήποτε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

4. Εάν κατά τη συγκεφαλαίωση του συντάξιμου χρόνου προκύπτει διάστημα ίσο τουλάχιστον προς έξι (6) μήνες λογίζεται ως πλήρες έτος.

Άρθρο 5

Υπολογισμός σύνταξης πολιτικών υπαλλήλων

1. Για τον υπολογισμό της σύνταξης των πολιτικών υπαλλήλων, λαμβάνεται υπόψη ποσοστό του μηνιαίου ασφαλιστέου μισθού και η συντάξιμη υπηρεσία τους.

2. Η μηνιαία σύνταξη συνίσταται σε ποσοστό 1,714% του κατά την προηγούμενη παράγραφο μηνιαίου ασφαλιστέου μισθού για κάθε έτος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

3. Ως μηνιαίος ασφαλιστέος μισθός νοείται το πηλίκον της διαιρέσεως του συνόλου των πάσης φύσεως μηνιαίων αποδοχών, που έλαβε ο υπάλληλος κατά τα πέντε ημερολογιακά έτη, που προηγούνται του έτους εκείνου κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για σύνταξη και επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές, χωρίς τον υπολογισμό των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών ασφάλισης των ετών αυτών, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι των σαράντα (40). Αν υπολείπονται των σαράντα (40) λαμβάνονται υπόψη και αποδοχές μηνών ασφάλισης της αμέσως προηγούμενης περιόδου μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των μηνών αυτών.

Προκειμένου για εξερχόμενους λόγω ανικανότητας, αν ο συντάξιμος χρόνος είναι μικρότερος του προβλεπομένου στο προηγούμενο εδάφιο ο υπολογισμός γίνεται με βάση το μέσο όρο των μηνιαίων αποδοχών του χρόνου ασφάλισης, που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την έξοδό τους.

Για τον προσδιορισμό των συνολικών αποδοχών της παραγράφου αυτής, οι αποδοχές για κάθε έτος, πλην αυτών του τελευταίου πριν από την έξοδο έτους, λαμβάνονται υπόψη αυξημένες κατά το ποσοστό αύξησης των συντάξεων.

4. Για τον υπολογισμό της σύνταξης των παντελώς τυφλών και παραπληγικών ή τετραπληγικών υπαλλήλων εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 19 του ν. 1694/1987 (ΦΕΚ 35 Α΄).

Άρθρο 6

Συντάξεις παθόντων

1. Σε περίπτωση απόλυσης του υπαλλήλου λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας, που δεν οφείλεται στην υπηρεσία, η σύνταξη κανονίζεται βάσει του κατά το άρθρο 5 ασφαλιστέου μισθού και των ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας του.

2. Προκειμένου για παθόντες από τραύμα ή νόσημα, το οποίο προήλθε προδήλως και αναμφισβητήτως εξαιτίας της υπηρεσίας, η σύνταξη κανονίζεται βάσει του ποσοστού ανικανότητας και του ποσού της σύνταξης, που αναλογεί σε τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Ποσοστό ανικανότητας μικρότερο του 50% δεν παρέχει δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας.

3. Αν η σύνταξη, που προκύπτει βάσει των ετών υπηρεσίας είναι μεγαλύτερη αυτής, που αναλογεί στο ποσοστό ανικανότητας, καταβάλλεται η μεγαλύτερη αυτή σύνταξη.

4. Οι διατάξεις των ν. 1897/1990 (ΦΕΚ 120 Α΄) και 1977/1991 (ΦΕΚ 185 Α΄) κατά το μέρος, που αφορούν τον υπολογισμό της σύνταξης των προσώπων, που υπάγονται σε αυτές, εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Στρατιωτικές συντάξεις

Άρθρο 7

Δικαίωμα σύνταξης - προϋποθέσεις

1. Ο στρατιωτικός δικαιούται ισόβιας σύνταξης από το Δημόσιο εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων.

2. Στρατιωτικός νοείται αυτός, που υπηρετεί στις Ένοπλες Δυνάμεις, στην Ελληνική Αστυνομία, στο Λιμενικό και στο Πυροσβεστικό Σώμα, ως αξιωματικός, ανθυπασπιστής ή οπλίτης ή αυτός, που κατά το νόμο αντιστοιχεί στους βαθμούς αυτούς, ανεξάρτητα από το όπλο, σώμα, κλάδο ή ειδικότητα που ανήκει.

3. Ο μόνιμος στρατιωτικός δικαιούται σύνταξης :

α) Αν απομακρυνθεί εκουσίως των τάξεων και έχει συμπληρώσει δεκαπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, και το εξηκοστό πέμπτο (65ο) έτος της ηλικίας του.

β) Αν απομακρυνθεί των τάξεων λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας, που δεν οφείλεται στην υπηρεσία και έχει συμπληρώσει πενταετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξαρτήτως ηλικίας.

Ειδικά για όσους καθίστανται ανίκανοι, λόγω ατυχήματος, που δεν οφείλεται στην υπηρεσία, η κατά το προηγούμενο εδάφιο πενταετία μειούται στο ήμισυ.

Προκειμένου για γυναίκες στρατιωτικούς, που έχουν ανήλικα ή ενήλικα αλλά ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, ή τρία (3) τουλάχιστον παιδιά, αρκεί εικοσαετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξαρτήτως ηλικίας.

4. Οι μόνιμοι στρατιωτικοί, οι οποίοι πληρούν τους λοιπούς όρους και

προϋποθέσεις του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης χωρίς την προϋπόθεση της ηλικίας, που προβλέπεται από την περίπτ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου αυτού.

5. Η διάταξη του τρίτου εδαφίου της περίπτ. α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων δεν ισχύει για όσους κατατάσσονται μετά την 1η Ιανουαρίου 1993.

Άρθρο 8

Συντάξιμη υπηρεσία στρατιωτικών

1. Πραγματική συντάξιμη υπηρεσία είναι όλος ο χρόνος, που διανύεται με στρατιωτική ιδιότητα, καθώς και ο χρόνος φοίτησης στις παραγωγικές σχολές, εφόσον καταβλήθηκαν οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.

Η διάταξη της παραγρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος έχει εφαρμογή και για τους στρατιωτικούς.

2. Ο χρόνος υπηρεσίας των στρατιωτικών, που τελούν σε κατάσταση πτητικής ενέργειας, των εν ενεργεία αλεξιπτωτιστών, των υποβρυχίων καταστροφέων του Πολεμικού Ναυτικού και των ανδρών υποβρυχίων αποστολών του Λιμενικού Σώματος, καθώς και ο χρόνος καταδυτικών εξαμήνων αυτών που υπηρετούν σε υποβρύχια, λογίζεται διπλάσιος σε περίοδο ειρήνης και τριπλάσιος σε περίοδο πολέμου, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις του άρθρου 41 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και καταβληθούν διπλάσιες ή τριπλάσιες εισφορές, αντίστοιχα.

3. Επίσης λογίζεται διπλάσιος ο χρόνος των στρατιωτικών, που υπηρετούν ως τεχνικοί σε μονάδες εκκαθαρίσεως ξηράς ή σε ναρκαλιευτικά συνεργεία, ο χρόνος του αστυνομικού προσωπικού της ΕΛ-ΑΣ, που υπηρετεί σε υπηρεσίες με αποστολή την επισήμανση, περισυλλογή, εξουδετέρωση και καταστροφή εκρηκτικών μηχανισμών και αυτοσχέδιων βομβών, καθώς και το προσωπικό των ειδικών κατασταλτικών αντιτρομοκρατικών μονάδων, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των διατάξεων των άρθρων 16 του ν. 955/1979 (ΦΕΚ 189 Α΄) και 20 παρ. 3 του ν. 1813/1988 (ΦΕΚ 243 Α΄) αντίστοιχα, και καταβληθούν διπλάσιες εισφορές.

4. Κατ' εξαίρεση δεν είναι συντάξιμος ο χρόνος:

α. της διαθεσιμότητας εφόσον οφείλεται σε αξιόποινη πράξη για την οποία επακολούθησε αμετάκλητη καταδίκη ή παράπτωμα για το οποίο επακολούθησε έξοδος από την υπηρεσία ή μετάθεση σε αργία με απόλυση,

β. της αργίας με πρόσκαιρη παύση εφόσον υπερβαίνει τους έξι μήνες,

γ. μετά την κατάληψη από το όριο ηλικίας,

δ. της αδικαιολόγητης απουσίας και της λιποταξίας,

ε. της έκτισης ποινικής καταδίκης που επιβλήθηκε από οποιοδήποτε δικαστήριο, εκτός αν επακολούθησε απαλλαγή,

στ. της αργίας με απόλυση, καθώς και της προσωρινής κράτησης, εκτός αν επακολούθησε απαλλαγή,

ζ. οποιασδήποτε υπηρεσίας για την οποία ασφαλίστηκε σε οποιονδήποτε άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης, ελληνικό ή διεθνή και χρησιμοποιήθηκε για απόκτηση δικαιώματος σύνταξης από τον οργανισμό αυτόν, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 17 του νόμου αυτού,

η. της ειδικής άδειας, που προβλέπεται από τα άρθρα 6 των ν. 1680/1987 (ΦΕΚ 9 Α΄) και 1682/1987 (ΦΕΚ 14 Α΄).

Εισφορές, που έχουν καταβληθεί για το χρόνο των προηγούμενων περιπτώσεων δεν επιστρέφονται στο στρατιωτικό, ο χρόνος πάντως αυτός αναγνωρίζεται ως συντάξιμος σε οποιονδήποτε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης.

5. Αν κατά τη συγκεφαλαίωση του συντάξιμου χρόνου προκύπτει διάστημα ίσο τουλάχιστον προς έξι (6) μήνες, λογίζεται ως πλήρες έτος.

Άρθρο 9

Υπολογισμός σύνταξης στρατιωτικών

1. Για τον υπολογισμό της σύνταξης των στρατιωτικών λαμβάνεται υπόψη ποσοστό του μηνιαίου ασφαλιστέου μισθού και η πραγματική συντάξιμη υπηρεσία τους.

2. Η μηνιαία σύνταξη συνίσταται σε ποσοστό 1,714% του κατά την προηγούμενη παράγραφο μηνιαίου ασφαλιστέου μισθού για κάθε έτος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

3. Ως μηνιαίος ασφαλιστέος μισθός νοείται το πηλίκον της διαιρέσεως του συνόλου των πάσης φύσεως μηνιαίων αποδοχών, που έλαβε ο στρατιωτικός κατά τα πέντε ημερολογιακά έτη, που προηγούνται του έτους εκείνου κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για σύνταξη και επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές, χωρίς τον υπολογισμό των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών ασφάλισης των ετών αυτών, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι των σαράντα (40). Αν υπολείπονται των σαράντα (40) λαμβάνονται υπόψη και αποδοχές μηνών ασφάλισης της αμέσως προηγούμενης περιόδου, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των μηνών αυτών.

Προκειμένου για εξερχόμενους λόγω ανικανότητας, αν ο συντάξιμος χρόνος, είναι μικρότερος του προβλεπομένου στο προηγούμενο εδάφιο ο υπολογισμός γίνεται με βάση το μέσο όρο των μηνιαίων αποδοχών του χρόνου ασφάλισης, που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την έξοδό τους.

Για τον προσδιορισμό των συνολικών αποδοχών της παραγράφου αυτής, οι αποδοχές για κάθε έτος, πλην αυτών του τελευταίου πριν από την έξοδο έτους, λαμβάνονται υπόψη αυξημένες κατά το ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων.

4. Ως ασφαλιστέος μισθός των μαθητών των παραγωγικών σχολών, που αποκτούν δικαίωμα σύνταξης λόγω παθήματος γενικά, που οφείλεται στην υπηρεσία, λογίζεται ο βασικός μισθός του βαθμού:

α) αρχιλοχία ή αντίστοιχου προκειμένου για μαθητές των σχολών αξιωματικών πλην αυτών της τελευταίας τάξης για τους οποίους λαμβάνεται υπόψη ο μισθός του ανθυπασπιστή ή του αντίστοιχου, εκτός αν λαμβάνουν μισθό ανώτερου βαθμού, οπότε λαμβάνεται υπόψη ο ανώτερος αυτός μισθός.

β) λοχία ή αντίστοιχου προκειμένου για μαθητές των σχολών υπαξιωματικών και

γ) δεκανέα ή αντίστοιχου προκειμένου για μαθητές των λοιπών κατώτερων σχολών.

5. Ως ασφαλιστέος μισθός για τους στρατευμένους οπλίτες, κληρωτούς και εφέδρους, που αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τις προϋποθέσεις της περίπτ. ε΄ της παρ. 1 και της παρ. 4 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, λογίζεται ο βασικός μισθός του μόνιμου στρατιώτη.

6. Προκειμένου για όσους διετέλεσαν ως στρατιωτικοί, σε κατάσταση πτητικής ενέργειας, ή ενέργειας αλεξιπτωτιστή ή υποβρυχίου καταστροφέα του Πολεμικού Ναυτικού ή σε υποβρύχια αποστολή του Λιμενικού Σώματος ή υπηρέτησαν σε υποβρύχια, η μηνιαία σύνταξη προσαυξάνεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 43 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

7. Για τον υπολογισμό της σύνταξης των παντελώς τυφλών και παραπληγικών ή τετραπληγικών εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 19 του ν. 1694/1987.

Άρθρο 10
Συντάξεις παθόντων

1. Σε περίπτωση απόλυσης του στρατιωτικού λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας, που δεν οφείλεται στην υπηρεσία η σύνταξη κανονίζεται βάσει του κατά το άρθρο 9 ασφαλιστέου μισθού και των ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας του.

2. Προκειμένου για παθόντες από τραύμα ή νόσημα, το οποίο προήλθε προδήλως και αναμφισβητήτως εξαιτίας της υπηρεσίας, η σύνταξη κανονίζεται βάσει του ποσοστού ανικανότητας και του ποσού της σύνταξης, που αναλογεί σε τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

Ποσοστό ανικανότητας μικρότερο του 50% δεν παρέχει δικαίωμα σύνταξης ανικανότητας.

3. Αν η σύνταξη, που προκύπτει βάσει των ετών υπηρεσίας, είναι μεγαλύτερη αυτής, που αναλογεί στο ποσοστό ανικανότητας, καταβάλλεται η μεγαλύτερη αυτή σύνταξη.

4. Όπου συντρέχει περίπτωση, η κατά το άρθρο αυτό σύνταξη προσαυξάνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 43 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

5. Η σύνταξη, που παρέχεται κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού στους αξιωματικούς και οπλίτες οποιουδήποτε βαθμού, μόνιμους και εφέδρους, οι οποίοι εξέρχονται της υπηρεσίας λόγω τραύματος ή νοσήματος, που προήλθε προδήλως και αναμφισβητήτως εξαιτίας της υπηρεσίας τους σε ειρηνική περίοδο, δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 85% της μηνιαίας σύνταξης, που ανήκει σε ομοιόβαθμό τους στρατιωτικό, που έχει υποστεί την ίδια ανικανότητα εξαιτίας της υπηρεσίας τους σε πόλεμο.

6. Οι διατάξεις των ν. 1897/1990 και 1977/1991 κατά το μέρος, που αφορούν τον υπολογισμό της σύνταξης των προσώπων, που υπάγονται σε αυτές, εξακολουθούν να ισχύουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
Κοινές διατάξεις

Άρθρο 11
Σύνταξη οικογενειών

Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου ή υπαλλήλου πολιτικού και στρατιωτικού, που έχει τις προϋποθέσεις των άρθρων 3 και 7 του νόμου αυτού, δικαιούνται σύνταξη:

1. Ο επιζών σύζυγος εφόσον έχει μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Είναι ανάπηρος και ανίκανος για κάθε βιοποριστική εργασία σε ποσοστό 67% τουλάχιστον.

β) Δεν έχει μέσο μηνιαίο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερο του 40πλάσιου του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20% για καθένα από τα κατά την παρ. 2 του άρθρου αυτού προστατευόμενα και δικαιούμενα σύνταξης παιδιά.

Εάν το μηνιαίο εισόδημα είναι ουσιωδώς μεγαλύτερο από το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο καταβάλλεται το ήμισυ της δικαιούμενης σύνταξης.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, που στο εισόδημα του επιζώντος συζύγου συμπεριλαμβάνεται και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα, δύναται ο επιζών να επιλέξει αντί αυτής τη σύνταξη του θανόντος εφόσον το μέσο μηνιαίο εισόδημά του, όπως διαμορφώνεται με τη σύνταξη του θανόντος, δεν υπερβαίνει το εισόδημα της κατά τα ανωτέρω περίπτωσης β΄.

2. Τα παιδιά εφόσον είναι νόμιμα ή νομιμοποιηθέντα ή αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα ή είναι φυσικά τέκνα μητέρας εφόσον:

α) Είναι άγαμα και δεν υπερβαίνουν το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους ή εάν φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές της ημεδαπής ή αλλοδαπής, μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού τέταρτου (24ου) έτους της ηλικίας τους.

β) Κατά το χρόνο του θανάτου του υπαλλήλου ή συνταξιούχου είναι ανίκανα για κάθε εργασία η δε ανικανότητα επήλθε πριν από τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους ή κατά τη διάρκεια της κατά την προηγούμενη περίπτωση φοίτησης.

3. Ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη:

α) Αν ο θάνατος του υπαλλήλου συζύγου επήλθε πριν από την πάροδο ενός έτους από την τέλεση του γάμου εκτός αν:

αα) Απολύθηκε από την υπηρεσία λόγω κατάργησης θέσης εφόσον ο γάμος τελέσθηκε πριν την απομάκρυνση.

ββ) Ο θάνατος επήλθε στην υπηρεσία ή απομακρύνθηκε από αυτή λόγω ανικανότητας οφειλόμενης ή μη στην υπηρεσία, εφόσον ο γάμος τελέσθηκε πριν από το τραύμα ή το ατύχημα ή την εκδήλωση της νόσου, εξαιτίας των οποίων επήλθε ο θάνατος ή η ανικανότητά του.

γγ) Κατά τη διάρκεια του γάμου γεννήθηκε ή με το γάμο νομιμοποιήθηκε τέκνο.

δδ) Η χήρα κατά το χρόνο του θανάτου τελεί σε κατάσταση εγκυμοσύνης.

β) Αν ο θανών ελάμβανε κατά την τέλεση του γάμου σύνταξη, ο δε θάνατος επήλθε πριν από την πάροδο δύο ετών από την τέλεση του γάμου, εκτός αν και στην περίπτωση αυτή συντρέχουν οι λόγοι των υποπεριπτώσεων γγ΄ και δδ΄ της προηγούμενης περίπτωσης ή ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα.

Άρθρο 12

Υπολογισμός της σύνταξης οικογενειών

1. Το ποσό της σύνταξης των κατά το προηγούμενο άρθρο μελών οικογενείας υπολογίζεται επί του ποσού της σύνταξης, το οποίο ελάμβανε ο θανών συνταξιούχος λόγω ανικανότητας ή ετών υπηρεσίας ή θα εδικαιούτο ο θανών υπάλληλος κατά το χρόνο του θανάτου του και ορίζεται ως ποσοστό

αυτής, ως εξής:

α) Για τον επιζώντα σύζυγο ποσοστό 50% της σύνταξης.

β) Για κάθε παιδί ποσοστό 25% της σύνταξης, εκτός αν πρόκειται για παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς, οπότε το παραπάνω ποσοστό διπλασιάζεται. Αν το ορφανό παιδί δικαιούται σύνταξη και από τους δύο γονείς, το ποσοστό της δικαιούμενης σύνταξης δεν διπλασιάζεται.

2. Οι συντάξεις των οικογενειών των παθόντων, υπό τις προϋποθέσεις των ν.1897/1990 και 1977/1991, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις των νόμων αυτών.

3. Οι συντάξεις των οικογενειών των στρατιωτικών, που πεθαίνουν εξαιτίας νόσου ή τραύματος, που προήλθε προδήλως και αναμφισβητήτως εξαιτίας της στρατιωτικής τους υπηρεσίας σε ειρηνική περίοδο, δεν μπορεί να είναι κατώτερες από το 85% της μηνιαίας σύνταξης που ανήκει σε οικογένεια ομοιόβαθμου στρατιωτικού, που φονεύθηκε σε πόλεμο ή πέθανε μετά την ανικανότητά του.

4. Οι συντάξεις των οικογενειών, σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ποσό της σύνταξης του θανόντος.

Άρθρο 13

Διαπίστωση ανικανότητας, προσαύξηση συντάξεως, επιδόματα ανικανότητας και ενηλικίωση τέκνων

1. Όπου αναφέρεται η ανικανότητα των υπαλλήλων του άρθρου 3 ή μέλους της οικογένειάς τους, ως προϋπόθεση απόκτησης δικαιώματος σύνταξης ή χορήγησης επιδομάτων, αυτή βεβαιώνεται με γνωμάτευση της Ανωτάτης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Σ.Υ.Ε.).

Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη της οικογένειας των στρατιωτικών.

Για τους στρατιωτικούς η ανικανότητα βεβαιώνεται με γνωμάτευση των οικείων ανωτάτων υγειονομικών επιτροπών.

2. Το ποσό της κατά τα άρθρα 5,6,9 και 10 υπολογιζόμενης σύνταξης καλείται βασική σύνταξη και προσαυξάνεται κατά 8% για το πρώτο παιδί, 10% για το δεύτερο παιδί και 12% για το τρίτο και άνω παιδιά εφόσον είναι άγαμα και ανήλικα και δεν εργάζονται ή είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία και δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο.

Αν και ο έτερος των γονέων είναι υπάλληλος ή συνταξιούχος του Δημοσίου ή άλλου φορέα κύριας ασφάλισης η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση λόγω τέκνων χορηγείται στον ένα των συζύγων κατ' επιλογή τους. Αν δεν υποβληθεί δήλωση επιλογής το επίδομα καταβάλλεται και στους δύο συζύγους κατά το ήμισυ. Οι για τα τέκνα χορηγούμενες προσαυξήσεις συντάξεων υπολογίζονται επί του μισού του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ακαθάριστου εθνικού προϊόντος αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων του Δημοσίου.

3. Στους συνταξιοδοτούμενους λόγω ανικανότητας με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, είτε η ανικανότητα οφείλεται στην υπηρεσία είτε όχι, καθώς και στους συνταξιοδοτούμενους βάσει ετών υπηρεσίας τυφλούς και από τους δύο οφθαλμούς, εφόσον οι κατηγορίες αυτές τελούν διαρκώς σε κατάσταση η οποία απαιτεί συνεχή επίβλεψη, συμπαράσταση και περιποίηση ετέρου προσώπου, παρέχεται και μηνιαίο προσωπικό και αμεταβίβαστο επίδομα ανι-

κανότητας. Το επίδομα αυτό συνίσταται στο 1/4 του μέσου κατά κεφαλήν μηνιαίου ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, που ισχύει κατά το έτος 1991, αναπροσαρμοσμένου κάθε φορά με το ποσοστό αύξησης των συντάξεων του Δημοσίου.

4. Η ενηλικίωση των τέκνων, που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, θεωρείται ότι γίνεται την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το 18ο έτος της ηλικίας τους, και σε περίπτωση που σπουδάζουν, το 24ο έτος.

Άρθρο 14

Κατώτατο και ανώτατο όριο σύνταξης

1. Το ποσό της, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού χορηγούμενης σύνταξης στους από ίδιο δικαίωμα συνταξιούχους, δεν μπορεί να είναι κατώτερο της σύνταξης που προκύπτει βάσει του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, νοουμένου ως συντάξιμου μισθού, αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων, και πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας δεκαπέντε (15) ετών.

Το όριο του προηγούμενου εδαφίου μειώνεται ανάλογα σε περίπτωση που ο συνταξιούχος λαμβάνει μειωμένη σύνταξη κατά τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

Οι συνταξιούχοι, που παρέχουν οποιαδήποτε εργασία, δεν δικαιούνται το κατά το πρώτο εδάφιο κατώτατο όριο σύνταξης αλλά το ποσό της σύνταξης, που αναλογεί στα έτη ασφάλισης και τον ασφαλιστέο μισθό τους.

2. Εξαιρετικά προκειμένου για όσους έπαθαν από τραύμα ή νόσημα, που οφείλεται στην υπηρεσία, το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης δεν μπορεί να είναι κατώτερο της σύνταξης, που προκύπτει βάσει του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, νοουμένου ως συντάξιμου μισθού, αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων, και πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας είκοσι (20) ετών.

3. Το ποσό της σύνταξης των οικογενειών δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 80% του κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού οριζόμενου ποσού κατά περίπτωση.

4. Στο κατά τις παραγρ. 1 και 2 κατώτατο όριο σύνταξης, δεν περιλαμβάνονται οι προσαυξήσεις λόγω τέκνων και το επίδομα ανικανότητας του προηγούμενου άρθρου.

5. Το ποσό της μηνιαίας σύνταξης δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει το μηνιαίο ασφαλιστέο μισθό, ούτε το τετραπλάσιο του μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ακαθάριστου εθνικού προϊόντος του έτους 1991 αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων.

Όπου συντρέχει περίπτωση προσαύξησης της σύνταξης κατά το άρθρο 43 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, στον ασφαλιστέο μισθό συμπεριλαμβάνεται και το 1/6 του εξαμηνιαίου πτητικού ή καταδυτικού επιδόματος του χρόνου εξόδου τους, προκειμένου για όσους έχουν συμπληρώσει 28 πτητικά ή καταδυτικά εξάμηνα, στρατιωτικούς.

6. Ως προς το άθροισμα των ποσών των συντάξεων κύριων και επικουρικών, που δικαιούται κάθε συνταξιούχος εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 55 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.

Άρθρο 15

Μειωμένη σύνταξη - Συμπλήρωση ηλικίας - Εξαιρέσεις

1. Ο υπάλληλος δικαιούται μειωμένη σύνταξη μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ου) έτους της ηλικίας του και των χρονικών προϋποθέσεων των άρθρων 3 και 7 του νόμου αυτού. Η μείωση συνίσταται στο 1/200 του ποσού αυτής για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ου) έτους της ηλικίας τους.

Μειωμένη επίσης σύνταξη δικαιούνται και οι μητέρες υπάλληλοι με ανήλικα ή ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά μετά τη συμπλήρωση του πεντηκοστού (50ου) έτους της ηλικίας τους και πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας είκοσι (20) πλήρων ετών. Η μείωση συνίσταται στο 1/200 του ποσού αυτής για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της μέχρι τη συμπλήρωση του πεντηκοστού πέμπτου (55ου) έτους της ηλικίας τους.

2. Η σύνταξη των υπαλλήλων, οι οποίοι αποχωρούν της υπηρεσίας μετά τη συμπλήρωση δεκαπενταετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, χορηγείται μετά τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας και κανονίζεται με βάση τον κατά τα άρθρα 5 και 9 ασφαλιστέο μισθό του χρόνου της εξόδου, προσαυξάνεται δε με όλες τις αυξήσεις των συντάξεων, που έχουν δοθεί μέχρι την έναρξη καταβολής της.

3. Για τη συμπλήρωση του κατά τις περιπτ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 και α΄ της παρ. 3 του άρθρου 7 εξηκοστού πέμπτου (65ου) έτους της ηλικίας, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γέννησης, εκτός αν αυτή δεν αποδεικνύεται, οπότε λαμβάνεται υπόψη η 31η Δεκεμβρίου του έτους που γεννήθηκε ο υπάλληλος. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις μειωμένων ορίων ηλικίας ή της κατά την παράγραφο 1 μειωμένης σύνταξης.

4. Το όριο ηλικίας των εξήκοντα πέντε (65) ετών δεν ισχύει επί:

α) Των παντελώς τυφλών, παραπληγικών, τετραπληγικών και όσων πάσχουν από μεσογειακή αναιμία.

β) Όσων απολύονται λόγω κατάργησης θέσης.

5. Η πληρωμή της σύνταξης αρχίζει από την επομένη της λήξης της καταβολής των αποδοχών ενεργείας του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού ή από την επομένη του θανάτου του.

Η λήξη καταβολής των αποδοχών ενεργείας συμπίπτει με τη λύση της υπαλληλικής σχέσης ή με την ημέρα αποστρατείας προκειμένου για στρατιωτικούς, ή την ημέρα του θανάτου.

Η σύνταξη των οικογενειών είναι πληρωτέα από της επομένης του θανάτου του υπαλλήλου ή συνταξιούχου ή της κηρύξεως σε αφάνεια ή της τελευταίας στιγμής του κινδύνου προκειμένου περί εξαφανίσεως.

6. Όπου συντρέχει περίπτωση η πληρωμή των επιδομάτων αρχίζει από την ημέρα που αρχίζει και η καταβολή της σύνταξης.

Άρθρο 16

Συρροή συντάξεων ή σύνταξης και μισθού - Απασχόληση συνταξιούχων

1. Δεν επιτρέπεται η καταβολή διπλής σύνταξης από το Δημόσιο. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, η σύγχρονη καταβολή μέχρι δύο το πολύ συντάξεων

σε ορφανά τέκνα από δύο γονείς υπαλλήλους ή συνταξιούχους ή σε συνταξιούχους, που λαμβάνουν και προσωπική ή πολεμική σύνταξη ή σύνταξη παθόντος εξαιτίας της υπηρεσίας, είτε είναι συνταξιούχοι από ίδιο δικαίωμα είτε από μεταβίβαση, το άθροισμα όμως και των δύο αυτών συντάξεων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό του ασφαλιστέου μισθού της μεγαλύτερης, όπου η σύνταξη στηρίζεται σε εισφορές, ή τη σύνταξη που αντιστοιχεί σε ομοιόβαθμο, ο οποίος έχει υποστεί ανικανότητα κατά ποσοστό 100%.

2. Από μία υπηρεσία και από μία έξοδο από αυτήν, ένα μόνο δικαίωμα σύνταξης από το Δημόσιο γεννάται, ο δε δικαιούχος μπορεί να επιλέξει πάντοτε την καταβολή της πολεμικής ή της βάσει άλλων διατάξεων σύνταξης, που του ανήκει από την ίδια υπηρεσία.

3. Αν από το θάνατο ενός συνταξιούχου γεννώνται υπέρ της οικογένειάς του περισσότερα από ένα δικαιώματα σύνταξης, που απορρέουν από δική του υπηρεσία ή πάθημά του ή από τις συνθήκες του θανάτου του, η οικογένειά του δικαιούται της μίας μόνο σύνταξης κατ' επιλογή της.

Το ίδιο ισχύει και για τις οικογένειες των θανόντων υπαλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών, καθώς και συνταξιούχων γενικά, για τις οποίες αναγνωρίζονται περισσότερα από ένα δικαιώματα σύνταξης ειρηνικής ή πολεμικής περιόδου, που απορρέουν από υπηρεσία ή πάθημα του ίδιου προσώπου.

4. Αν ο συνταξιούχος βάσει ετών υπηρεσίας, με εξαίρεση όσους λαμβάνουν τα κατώτατα όρια σύνταξης, αναλάβει οποιαδήποτε εργασία στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα είτε είναι αυτοαπασχολούμενος το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης περιορίζεται κατά το ένα τρίτο (1/3) αυτής.

5. Ο χρόνος, της κατά την προηγούμενη παράγραφο απασχόλησης, λογίζεται συντάξιμος είτε από το Δημόσιο είτε από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης και προσαυξάνει τη σύνταξη του Δημοσίου εφόσον ο συνταξιούχος αναστείλει την καταβολή της σύνταξης και καταβάλει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές. Αν δεν ανασταλεί η καταβολή της σύνταξης, οι προβλεπόμενες εισφορές καταβάλλονται κανονικά τόσο από τον απασχολούμενο όσο και από τον εργοδότη του ο δε χρόνος δεν υπολογίζεται για προσαύξηση της σύνταξης και δεν λογίζεται ως συντάξιμος από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό.

6. Ο συνταξιούχος του Δημοσίου γενικά, που απασχολείται σε οποιαδήποτε εργασία οφείλει να υποβάλει εντός μηνός στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄) παρέχοντας κάθε πληροφορία για την εργασία του. Η παράλειψη της δήλωσης ή η παροχή ανακριβών πληροφοριών συνεπάγεται αναστολή, για το λόγο αυτόν και μόνο, της καταβολής της σύνταξής του για δώδεκα (12) μήνες, από τον επόμενο μήνα που έλαβε γνώση της απασχόλησής του η Υπηρεσία Συντάξεων.

7. Οι περιορισμοί των παραγράφων 4 έως 6 του άρθρου αυτού δεν ισχύουν, όταν η σύνταξη είναι πολεμική ή προσωπική ή παθόντος εξαιτίας της υπηρεσίας.

Άρθρο 17

Ασφαλιστικές εισφορές - Διπλή ασφάλιση

1. Για κάθε συντάξιμη υπηρεσία επιβάλλεται υποχρεωτικά υπέρ του Δημοσίου από τον υπάλληλο μηνιαία εισφορά, η οποία ανέρχεται στο ποσοστό,

που ισχύει κάθε φορά για τους ασφαλισμένους στην κύρια κοινή ασφάλιση του Ι.Κ.Α., υπολογίζεται δε στο σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών των υπαλλήλων και λειτουργών γενικά, που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γεννήσεως τέκνων, θανάτου και των επιδομάτων βαριάς αναπηρίας του υπαλλήλου και των μελών της οικογένειάς του και παρακρατείται από τις αποδοχές του γενικά.

2. Για την αναγνώριση των υπηρεσιών της παρ. 2 του άρθρου 4 καταβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο η ασφαλιστική εισφορά, που προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου αυτού, υπολογιζόμενη επί του συνόλου των πάσης φύσεως αποδοχών του κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για αναγνώριση.

Η αναγνώριση γίνεται με πράξη της αρμόδιας διεύθυνσης συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στην οποία καθορίζεται ο αναγνωριζόμενος χρόνος, το ποσό που πρέπει να καταβληθεί, καθώς και ο τρόπος καταβολής, ο οποίος ορίζεται σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι είναι οι μήνες που αναγνωρίζονται. Το ποσό αυτό μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ οπότε παρέχεται έκπτωση 10%.

Η επιμέλεια για την είσπραξη του ποσού ανήκει στην υπηρεσία του υπαλλήλου.

3. Αν για κάποια από τις υπηρεσίες της προηγούμενης παραγράφου έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 10 και 11 του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α΄), όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 4 του ν. 1539/1985 (ΦΕΚ 64 Α΄) και 15 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α΄).

Το ίδιο ισχύει και για όσους μετακινούνται από τον ιδιωτικό τομέα στο Δημόσιο και αντίστροφα μη εφαρμοζομένων των διατάξεων των άρθρων 1 έως 6 του ν.1405/1983.

4. Τα πρόσωπα των άρθρων 3 και 7 του νόμου αυτού ασφαλίζονται υποχρεωτικά μόνο στο Δημόσιο. Κατ' εξαίρεση αν, για τα πρόσωπα αυτά, προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση και σε άλλους φορείς κύριας ασφάλισης λόγω της ιδιότητάς τους για την ίδια υπηρεσία ή για περισσότερες απασχολήσεις παρέχεται η δυνατότητα να επιλέξουν την ασφάλισή τους είτε στο Δημόσιο είτε στους άλλους αυτούς φορείς.

Η επιλογή γίνεται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, που υποβάλλεται στη διεύθυνση διοικητικής υποστήριξης του υπουργείου τους και στους οικείους φορείς ασφάλισης, μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από την ανάληψη υπηρεσίας.

Εάν, πάντως επιθυμούν, μπορούν να ασφαλιστούν προαιρετικά και σε περισσότερους από έναν φορείς, στην περίπτωση όμως αυτήν, υποχρεούνται να καταβάλλουν οι ίδιοι το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών, ασφαλισμένου, Κράτους και εργοδότη, που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις του οικείου φορέα περιλαμβανομένου και του Δημοσίου.

Άρθρο 18

Έκταση εφαρμογής - Τελικές διατάξεις

1. Στις διατάξεις των άρθρων 3 έως 17 του παρόντος υπάγονται τα πρόσωπα, που διορίζονται από 1ης Ιανουαρίου 1993 και εφεξής ως τακτικοί

υπάλληλοι ή κατατάσσονται ως στρατιωτικοί.

2. Οι λοιποί υπάλληλοι ή στρατιωτικοί, που δεν περιλαμβάνονται στους δικαιούχους, οι οποίοι αναφέρονται στα άρθρα 3 και 7 ασφαλίζονται από 1ης Ιανουαρίου 1993 στο Ι.Κ.Α. ή στον οικείο, ανάλογα με την ειδικότητά τους, φορέα κύριας ασφάλισης.

Αν όμως μεταγενέστερα διορισθούν ως μόνιμοι υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού.

3. Οι διατάξεις, που διέπουν τη συνταξιοδότηση των βουλευτών και των δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων, εξακολουθούν να ισχύουν. Σε ό,τι όμως αφορά τα όρια ηλικίας, τις κρατήσεις για σύνταξη, καθώς και τις συντάξεις των οικογενειών τους, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του παρόντος, εφόσον αποκτούν για πρώτη φορά τη βουλευτική ιδιότητα ή την ιδιότητα του δημάρχου ή προέδρου κοινότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 1993.

4. Για τα θέματα, που αφορούν τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, την τηρούμενη διαδικασία αναγνώρισης σύνταξης παθόντος, την επανεξέταση, την αναδρομική πληρωμή των συντάξεων, τις παραγραφές, την απώλεια του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, την αναστολή άσκησης του δικαιώματος λόγω καταδίκης, τις συνέπειες από την αναγνώριση ως παράνομων πράξεων της Διοίκησης, τον κανονισμό των συντάξεων, τα ένδικα μέσα, την εκτέλεση των πράξεων συνταξιοδότησης, την εκχώρηση και κατάσχεση των συντάξεων, την υποχρέωση αναγγελίας της μεταβολής της συνταξιοδοτικής κατάστασης, την αναγνώριση υπηρεσιών των οποίων η διάρκεια δεν αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία, καθώς και για κάθε άλλο θέμα, που δεν ρυθμίζεται από τον νόμο αυτόν, εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Επίσης εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις που διέπουν την καταβολή δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και την πρόσθετη μισή σύνταξη στους συνταξιούχους του Δημοσίου.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των ο.τ.α. και των άλλων ν.π.δ.δ., που διέπονται από ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε άλλους φορείς.

6. Ειδικός συνταξιοδοτικός νόμος θα καθορίσει μετά από γνωμάτευση της Ανωτάτης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής τις κατηγορίες των υπαλλήλων, που θα υπαχθούν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 19

Προϋποθέσεις και ηλικία συνταξιοδότησης υπηρετούντων υπαλλήλων

1. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979 ΦΕΚ 292 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

“Για τις μητέρες υπαλλήλους, οι οποίες έχουν προσληφθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1982 και είναι χήρες με άγαμα παιδιά ή διαζευγμένες με

άγαμα παιδιά ή άγαμες μητέρες με άγαμα παιδιά, καθώς και για γυναίκες που είναι έγγαμες, αρκεί η συμπλήρωση δεκαπενταετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992, για όσες δε συμπληρώνουν την δεκαπενταετία από 1η Ιανουαρίου 1993 και μετά προστίθεται ένα εξάμηνο για κάθε ημερολογιακό έτος, και μέχρι τη συμπλήρωση, δέκα επτά (17) ετών και έξι (6) μηνών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας."

2. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

"Για τις μητέρες στρατιωτικούς γενικά, οι οποίες έχουν καταταγεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1982 και είναι χήρες με άγαμα παιδιά ή διαζευγμένες με άγαμα παιδιά ή άγαμες μητέρες με άγαμα παιδιά, καθώς και για γυναίκες που είναι έγγαμες, αρκεί η συμπλήρωση δεκαπενταετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992, για όσες δε συμπληρώνουν τη δεκαπενταετία από 1η Ιανουαρίου 1993 και μετά προστίθεται ένα εξάμηνο για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση δεκαεπτά (17) ετών και έξι (6) μηνών πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας."

3. Η παράγρ. 1 του άρθρ. 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Για την καταβολή της σύνταξης των υπαλλήλων, που υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου, θεσπίζεται ηλικία συνταξιοδότησης, η οποία ορίζεται ως εξής:

α) Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μέχρι 31η Δεκεμβρίου 1997 το τεσσαρακοστό δεύτερο (42ο) έτος της ηλικίας τους συμπληρωμένο, προκειμένου για μητέρες που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό από 50% και άνω, ή για γυναίκες με ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, το πεντηκοστό τρίτο (53ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για τις λοιπές γυναίκες και το πεντηκοστό πέμπτο (55ο) έτος συμπληρωμένο προκειμένου για τους άνδρες.

Το κατά το προηγούμενο εδάφιο τεσσαρακοστό δεύτερο (42ο) έτος της ηλικίας των γυναικών με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά ή ανίκανο σύζυγο αυξάνεται από 1ης Ιανουαρίου 1993 κατά ένα εξάμηνο για κάθε ημερολογιακό έτος και μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας του τεσσαρακοστού τέταρτου (44ου) έτους και έξι (6) μηνών, η δε υπάλληλος θα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το χρόνο που συμπληρώνει δεκαπενταετή πλήρη συντάξιμη υπηρεσία.

Η ηλικία συνταξιοδότησης, που προβλέπεται από τις διατάξεις της περίπτωσης αυτής, ισχύει και για τις γυναίκες του δεύτερου εδαφίου της περίπτ.α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 εφόσον συμπληρώνουν δεκαπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1997.

β) Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1ης Ιανουαρίου 1998 και μετά, καθώς και για όσους προσλαμβάνονται στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1992, το πεντηκοστό (50ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο για τις μητέρες που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω ή για γυναίκες με ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, το πεντηκοστό όγδοο (58ο) έτος συμπληρωμένο για τις λοιπές γυναίκες και το εξηκοστό (60ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για τους άνδρες.

Το κατά το προηγούμενο εδάφιο πεντηκοστό όγδοο (58ο) έτος ηλικίας των γυναικών και το εξηκοστό (60ο) έτος ηλικίας των ανδρών αυξάνεται από

1ης Ιανουαρίου 1998 και μετά κατά ένα εξάμηνο για κάθε ημερολογιακό έτος μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ου) έτους για τις γυναίκες και του εξηκοστού πέμπτου (65ου) έτους για τους άνδρες, ο δε υπάλληλος θα ακολουθεί το όριο ηλικίας, που ισχύει κατά το χρόνο, που θεμελιώνει το δικαίωμα σύνταξης.

Το δικαίωμα σύνταξης, που θεμελιώνεται βάσει των διατάξεων των προηγούμενων περιπτώσεων και των διατάξεων του άρθρου 1, δεν θίγεται από ενδεχόμενες μεταβολές, που επέρχονται στην προσωπική ή οικογενειακή κατάσταση του υπαλλήλου, κατά την παραμονή του στην υπηρεσία μετά τη θεμελίωση".

4. Στο τέλος της παραγρ. 2 του άρθρου 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθενται εδάφια ως εξής:

"Η σύνταξη των γυναικών, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, μπορεί να καταβληθεί μετά τη συμπλήρωση του πεντηκοστού πέμπτου (55ου) έτους της ηλικίας, μειώνεται όμως κατά το 1/200 του ποσού αυτής για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της μέχρι τη συμπλήρωση της κατά περίπτωση ηλικίας συνταξιοδότησης.

Η σύνταξη των ανδρών υπαλλήλων, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, μπορεί να καταβληθεί μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ου) έτους της ηλικίας, μειώνεται όμως κατά 1/200 του ποσού αυτής για κάθε μήνα, που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της και μέχρι τη συμπλήρωση της κατά περίπτωση ηλικίας συνταξιοδότησης.

Για όσους έχουν προσληφθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 1983, και συμπληρώνουν τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, η σύνταξη καταβάλλεται ολόκληρη μετά τη συμπλήρωση του πεντηκοστού ογδόου (58ου) έτους της ηλικίας, προκειμένου για τις γυναίκες και του εξηκοστού (60ου) έτους της ηλικίας προκειμένου για τους άνδρες.

Στην κατά το προηγούμενο εδάφιο τριακονταπενταετή συντάξιμη υπηρεσία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που λογίζεται ως συντάξιμος με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.1405/1983, καθώς και οι προσαυξήσεις των συντάξεων με τριακοστά πέμπτα ή πεντηκοστά".

5. Στο τέλος της υποπερίπτ. ζζ΄ της περίπτ. β΄ της παραγρ. 3 του άρθρου 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο ως εξής:

" Με εξαίρεση τις γυναίκες του δεύτερου εδαφίου της περίπτ. α΄ της παραγρ. 1 του άρθρου 1, η κατά το προηγούμενο εδάφιο επταετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, αυξάνεται κατά ένα εξάμηνο για κάθε ημερολογιακό έτος από την 1η Ιανουαρίου 1998, μέχρι τη συμπλήρωση 10 πλήρων ετών, ο δε υπάλληλος θα ακολουθεί το αυξημένο όριο, που ισχύει κατά το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος."

6. Η περίπτωση α΄ της παρ. 3 του άρθρου 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

"α) για τους δικαστικούς λειτουργούς, το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τους στρατιωτικούς γενικά".

7. Οι υπάλληλοι, πολιτικοί και στρατιωτικοί, που έχουν προσληφθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992, εφόσον συμπληρώνουν δεκαπενταετή πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, μπορούν να αποχωρούν με αίτησή τους και πριν από το όριο ηλικίας, θεμελιώνοντας δικαίωμα σύνταξης κατά παρέκκλιση των

διατάξεων των άρθρων 1 και 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων. Η σύνταξη όμως αυτή αρχίζει να καταβάλλεται μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ου) έτους της ηλικίας.

Εάν μετά την έξοδο καταστούν ανίκανοι σε ποσοστό 67% και άνω ή αποβιώσουν, η σύνταξη αυτών ή των οικογενειών τους αρχίζει να καταβάλλεται από την ημέρα που κατέστησαν ανίκανοι ή απεβίωσαν, αντίστοιχα. Η σύνταξη κανονίζεται κατά το χρόνο συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας, ή κατά το χρόνο που επέρχεται η ανικανότητα ή ο θάνατος προκειμένου για τις οικογένειες με βάση το συντάξιμο μισθό του βαθμού ή του μισθολογικού κλιμακίου, που έφερε ο υπάλληλος κατά το χρόνο της εξόδου, όπως αυτός ισχύει κατά το χρόνο κανονισμού της σύνταξης για ομοιόβαθμο υπάλληλο ή υπάλληλο που έχει τα ίδια τυπικά προσόντα και έτη υπηρεσίας, αναπροσαρμοσμένη με όλες τις αυξήσεις, που έχουν στο μεταξύ χορηγηθεί στις συντάξεις. Οι διατάξεις για την καταβολή τρίμηνων αποδοχών, κατώτατου ορίου σύνταξης και μειωμένης σύνταξης κατά την παρ. 4 του άρθρου αυτού, δεν έχουν εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση.

Τα ανωτέρω έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους έχουν ήδη εξέλθει της υπηρεσίας, καθώς και για τις οικογένειες όσων από αυτούς έχουν πεθάνει.

Τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ημερομηνία, που συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις ή προκειμένου για όσους, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, έχουν τις προϋποθέσεις αυτές από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση.

8. Όπου στο άρθρο αυτό αναφέρεται η ανικανότητα των υπαλλήλων ή των μελών της οικογένειάς τους, ως προϋπόθεση απόκτησης δικαιώματος σύνταξης από το Δημόσιο ή για τη χορήγηση επιδομάτων, αυτή βεβαιώνεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής.

Άρθρο 20

Λοιπές διατάξεις

1. Στο τέλος των άρθρων 5 και 31 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθενται παράγραφοι 5 και 6 αντίστοιχα με το ακόλουθο περιεχόμενο:

"Στα άγαμα θήλεα τέκνα, πλην των ανικάνων κατά ποσοστό 67% και άνω, μετά την ενηλικίωσή τους ή το πέρας των σπουδών τους, η σύνταξή τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν, εάν το συνολικό, πλην της σύνταξης, κύριας και επικουρικής, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου έτους, δεν υπερβαίνει το 40πλάσιο του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά, περιορίζεται δε κατά το ένα τρίτο (1/3) του ποσού αυτής, εάν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 40πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο και κατά το ένα δεύτερο (1/2) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 60πλάσιο".

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες στις οποίες καταβάλλεται ήδη σύνταξη και οι οποίες υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αρμόδια διεύθυνση συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, αρχής γενομένης από του έτους 1993, επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος του φόρου εισοδήματος του προηγούμενου έτους ή σχετική βεβαίωση της αρμόδιας διεύθυνσης οικονομικών υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) προς

απόδειξη του εισοδήματός τους.

Η παράλειψη υποβολής των παραπάνω στοιχείων συνεπάγεται αναστολή της καταβολής της σύνταξης, η οποία πάντως μπορεί να καταβληθεί και πάλι με την εκ των υστέρων υποβολή των στοιχείων αυτών.

Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού για την ενηλικίωση των τέκνων, αρρένων και θηλέων, καθώς και για την ηλικία όσων σπουδάζουν εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 13 του παρόντος. Συντάξεις που έχουν ήδη κανονιστεί με διαφορετικό όριο ηλικίας δεν θίγονται.

2. Στο τέλος του άρθρου 59 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

"9) Από 1ης Ιανουαρίου 1993 επιβάλλεται μηνιαία κράτηση υπέρ συντάξεως σε όλους τους υπαλλήλους των παρ. 1 και 8, που έχουν προσληφθεί μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 1990, η οποία ανέρχεται σε ποσοστό 3% επί των αποδοχών της παραγρ. 2 συμπεριλαμβανομένων και των μετά την 1η Ιανουαρίου 1991 ποσοστιαίων αυξήσεων, αυξάνεται δε σε ποσοστό 5% από 1ης Ιανουαρίου 1994 και στο ποσοστό που ισχύει κάθε φορά ως εισφορά εργαζόμενου για τους ασφαλισμένους στην κύρια κοινή ασφάλιση του Ι.Κ.Α., από 1ης Ιανουαρίου 1995 και μετά. Όπου ενεργείται κράτηση για σύνταξη και είναι μικρότερη του ανωτέρω ποσοστού αναπροσαρμόζεται στο ποσοστό αυτό".

3. Στις συντάξεις και χορηγίες, που καταβάλλονται από το Δημόσιο επιβάλλεται από 1ης Ιανουαρίου 1993 προσωρινή ειδική μηνιαία εισφορά υπέρ του Δημοσίου, η οποία παρακρατείται κατά την καταβολή τους, ως εξής:

Για τμήμα σύνταξης έως 100.000 δραχμών ποσοστό 1%.

Για το τμήμα σύνταξης από 100.001 - 200.000 δραχμών ποσοστό 2%.

Για το τμήμα σύνταξης από των 200.001 - 300.000 δραχμών ποσοστό 3%.

Για το τμήμα σύνταξης από 300.001 - 400.000 δραχμών ποσοστό 4% και για το τμήμα σύνταξης άνω των 400.000 δραχμών ποσοστό 5%.

Από την κράτηση αυτήν εξαιρούνται οι συντάξεις μέχρι του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών, οι προσωπικές συντάξεις, οι συντάξεις παθόντων εξαιτίας της υπηρεσίας, οι πολεμικές και οι εξομοιούμενες με αυτές συντάξεις, οι συντάξεις των παντελώς τυφλών, παραπληγικών, τετραπληγικών, των πασχόντων από μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική αναιμία, καθώς και τα δώρα εορτών και η πρόσθετη μισή σύνταξη.

Η ημερομηνία λήξης της ανωτέρω ειδικής εισφοράς δεν μπορεί να γίνει ενωρίτερα της 31ης Δεκεμβρίου 1997 και ορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 17 έχουν εφαρμογή και για όσους υπηρετούν κατά την 31η Δεκεμβρίου 1992, εφόσον θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998 η δε εισφορά εξαγοράς υπολογίζεται στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο της υποβολής της σχετικής αίτησης για αναγνώριση και επί των αποδοχών του υπαλλήλου επί των οποίων ενεργείται κατά τον ίδιο χρόνο η κράτηση για σύνταξη.

Αν για το χρόνο αυτόν έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές σε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, απαλλάσσονται της εισφοράς εξαγοράς.

Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται για προϋπη-

ρεσίες που έχουν παρασχεθεί στο Δημόσιο, στους ο.τ.α. και τα άλλα ν.π.δ.δ..

Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 17 έχουν εφαρμογή και για όσους προσλήφθηκαν στο Δημόσιο από 1ης Ιανουαρίου 1983 και μετά.

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

"6. Κατ' εξαίρεση, θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας ο χρόνος κάθε κανονικής ή αναρρωτικής άδειας, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας μέχρι μία τριετία, ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, ο χρόνος της διαθεσιμότητας, εφόσον αυτή δεν οφείλεται σε αξιόποινη πράξη ή πειθαρχικό παράπτωμα για τα οποία επακολούθησε οριστική απόλυση από την υπηρεσία, καθώς και ο χρόνος της απεργίας, εφόσον θεωρείται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας".

6. Στο τέλος της περίπτ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Το πιστοποιητικό του προηγούμενου εδαφίου δεν απαιτείται εφόσον το έτος γεννήσεως προκύπτει από το πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών του υπαλλήλου".

7. Η παρ. 17 του άρθρου 22 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

"17. Τα πιστοποιητικά των οικείων δημοτικών ή κοινοτικών αρχών πρέπει να στηρίζονται στα επίσημα στοιχεία τους (μητρώα αρρένων, δημοτολόγια και ληξιαρχικά βιβλία) ή, σε περίπτωση που λείπουν αυτά, σε ένορκη, ενώπιον ειρηνοδίκου ή συμβολαιογράφου, βεβαίωση δύο μαρτύρων, καθώς και σε υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986. Ως μάρτυρας δεν δύναται να βεβαιώσει σύζυγος του δικαιούχου ή συγγενής αυτού κατευθείαν γραμμή ή εκ πλαγίου, εξ' αίματος μεν μέχρι 4ου βαθμού εξ αγχιστείας δε μέχρι 3ου".

8. Αχρεωστήτως καταβαλλόμενες συντάξεις, βοηθήματα, καθώς και επιδόματα, που καταβάλλονται μαζί με τη σύνταξη ή το βοήθημα μέχρι ποσού τριάντα χιλιάδων (30.000) δραχμών, παρακρατούνται από τις συντάξεις των επόμενων μηνών σε πέντε κατ' ανώτατο όριο ισόποσες μηνιαίες δόσεις με απόφαση του διευθυντή της αρμόδιας διεύθυνσης συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. Αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα εγγράφων, επικυρωμένα για το γνήσιο του περιεχομένου τους από δικηγόρους, έχουν αποδεικτική ισχύ ίση με τα πρωτότυπα και λαμβάνονται υπόψη από τα αποφασίζοντα ή δικαιοδοτούντα επί των συντάξεων όργανα.

10. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού, καθώς και του άρθρου 19, εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους ή συνταξιούχους των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, οι οποίοι διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, καθώς και για τους σιδηροδρομικούς υπαλλήλους ή συνταξιούχους, που διέπονται από τις διατάξεις του π.δ. 850/1980 (ΦΕΚ 211 Α΄)

Η κατά τις παρ. 2 και 3 κράτηση ή ειδική εισφορά των μη συνταξιοδοτουμένων από το Δημόσιο περιέρχεται στο φορέα συνταξιοδότησής τους.

11. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 11 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

"Επίσης λογίζεται συντάξιμη με τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής η προϋπηρεσία του πάσης φύσεως προσωπικού των δημόσιων νοσηλευτικών ιδρυμάτων που παρασχέθηκε με οποιαδήποτε σχέση σε νοσηλευτικά ιδρύματα κοινωφελούς χαρακτήρα προ της υπαγωγής τους στις διατάξεις του ν.δ. 2592/1953 (ΦΕΚ 254 Α΄) ή σε οποιαδήποτε υπηρεσία των φορέων στους οποίους ανήκαν τα νοσηλευτικά αυτά ιδρύματα μέχρι τη δημοσιοποίησή τους."

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο προϋπηρεσία λαμβάνεται υπόψη και για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη του προσωπικού που αναφέρεται σε αυτό.

12. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο με το ακόλουθο περιεχόμενο :

"Κατ' εξαίρεση οι έφεδροι αξιωματικοί, οι οποίοι έχουν καταταγεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992, αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αποκτούν δικαίωμα σύνταξης και οι μόνιμοι αξιωματικοί ".

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου έχει εφαρμογή και για όσους έχουν εξέλθει ήδη της υπηρεσίας, καθώς και για τις οικογένειες αυτών που έχουν πεθάνει, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση συνταξιοδότησης.

13. Στο τέλος του άρθρου 6 του ν.1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α΄) προστίθεται παράγραφος 11 με το ακόλουθο περιεχόμενο :

"11. Εξαιρούνται της επανεξέτασης από τις ειδικές υγειονομικές επιτροπές της παρ. 1 όσοι από τους αναφερόμενους στις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 4 έχουν :

α) Εξετασθεί δύο φορές από τις πρωτοβάθμιες υγειονομικές επιτροπές.

β) Έπαθαν ως όμηροι σε στρατόπεδα συγκέντρωσης των αρχών κατοχής.

γ) Έχουν υπερβεί το εξηκοστό όγδοο (68ο) έτος της ηλικίας τους άνδρες και γυναίκες.

δ) Οι οικογένειες όσων εκτελέστηκαν ή εξαφανίστηκαν ή πέθαναν από κακουχίες κατά την περίοδο της κατοχής ή των εμφυλίων συγκρούσεων, που επακολούθησαν ή από γεγονότα, που σχετίζονται με τις συγκρούσεις αυτές ή τη δράση τους στην περίοδο του εμφυλίου πολέμου.

ε) Οι οικογένειες των συνταξιοδοτουμένων με τη διάταξη του άρθρου 28 του ν.1813/1988.

Γνωματεύσεις, που τυχόν έχουν εκδοθεί από τις ανωτέρω υγειονομικές επιτροπές για τους αναφερόμενους στις προηγούμενες περιπτώσεις, δεν λαμβάνονται υπόψη, σε περίπτωση δε που έχει καθορισθεί ή διακοπεί η σύνταξη βάσει των γνωματεύσεων αυτών, ανακαθορίζεται ή επαναχορηγείται με βάση την αρχική γνωμάτευση στην οποία στηρίχθηκε ο κανονισμός της σύνταξης. Τα οικονομικά αποτελέσματα ανατρέχουν στην ημερομηνία, που έχει ανακαθορισθεί ή διακοπεί η σύνταξη ".

14. Η παράγραφος 7 του άρθρου 6 του ν.1976/1991 αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

"7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ο αριθμός των μελών της επιτροπής και η ιδιότητά τους, ο τρόπος λειτουργίας, η διοικητική υποστήριξή της, καθώς

και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση δύναται να ορισθεί αποζημίωση στους προέδρους, τα μέλη, τους γραμματείς και τους βοηθούς των επιτροπών αυτών, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Ο ορισμός των προέδρων, των μελών και των γραμματέων, καθώς και των αναπληρωτών και των βοηθών τους, γίνεται με απόφαση των κατά τόπο αρμόδιων γενικών γραμματέων περιφερειών".

15. Νομάρχες, και αναπληρωτές νομάρχες που υπηρετούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν.1235/1982 (ΦΕΚ 26 Α΄) και των οποίων η θητεία θεωρήθηκε ότι έληξε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ίδιου νόμου και απολύθηκαν της υπηρεσίας, θεωρούνται ότι δεν απομακρύνθηκαν της υπηρεσίας για τον υπόλοιπο της θητείας τους χρόνο.

Το χρονικό διάστημα από την απόλυσή τους μέχρι τη λήξη της κανονικής τους θητείας θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας νομάρχη ή αναπληρωτή νομάρχη αντίστοιχα και υπολογίζεται τόσο για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης, όσο και για την αναπροσαρμογή της τυχόν καταβαλλόμενης, καθώς και για την κατά την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 4432/1964 (ΦΕΚ 217 Α΄) προβλεπόμενη προσαύξηση.

Στους νομάρχες και αναπληρωτές νομάρχες της παραγράφου αυτής, οι οποίοι με την αναγνώριση και του υπολοίπου της θητείας τους δεν συμπληρώνουν δεκαετή πραγματική υπηρεσία νομάρχη ή αναπληρωτή νομάρχη, συμπληρώνουν όμως οκταετία στις θέσεις αυτές, προστίθεται και πλασματικός χρόνος τόσος, όσος απαιτείται για τη συμπλήρωση της δεκαετίας, θεωρούμενος για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση νομάρχη ή αναπληρωτή νομάρχη.

Η διάταξη του άρθρου 2 του ν. 99/1975 (ΦΕΚ 160 Α΄) εφαρμόζεται και για τους νομάρχες και αναπληρωτές νομάρχες της παραγράφου αυτής.

Οι υπαγόμενοι στις διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν δικαιούνται αναδρομικά διαφορές αποδοχών ή σύνταξης. Τα οικονομικά αποτελέσματα από τον κανονισμό ή την αύξηση της σύνταξης αρχίζουν από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση.

16. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1977/1991 (ΦΕΚ 186 Α΄) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Το ποσό της σύνταξης που προβλέπεται από την παράγραφο αυτή για τις οικογένειες όσων φονεύονται από τρομοκρατικές πράξεις είναι ίσο με το ποσό της σύνταξης, που λαμβάνει ο ανάπηρος πολίτης από τον άμαχο πληθυσμό ο οποίος φέρει ανικανότητα 100%".

Η ισχύς της διάταξης αυτής ανατρέχει στο χρόνο ισχύος του ν. 1977/1991.

17. Στο τέλος του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 15 ως εξής:

"15. Προκειμένου για εκπαιδευτικούς λειτουργούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αποχωρούν της υπηρεσίας και δεν συμπληρώνουν τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, συμπληρώνουν όμως τα κατά περίπτωση όρια ηλικίας συνταξιοδότησης που προβλέπονται για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, αναγνωρίζεται ως συντάξιμος από το Δημόσιο ο πέραν της πρώτης τριετίας χρόνος αναμονής τους στην Επετηρίδα. Ο χρόνος που αναγνωρίζεται ως συντάξιμος κατά το πλοηγούμενο εδάφιο, ορίζεται σε ένα έτος για κάθε τριετία

αναμονής στην Επετηρίδα.

Για την αναγνώριση του ανωτέρω χρόνου ως συντάξιμου καταβάλλεται η κράτηση που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 59 του παρόντος".

Άρθρο 21

Κατάργηση των Κλάδων Σύνταξης και Ασθένειας του Τ.Α.Κ.Ε. και υπαγωγή των ασφαλισμένων τους στο Δημόσιο

1. Οι Κλάδοι Σύνταξης και Ασθένειας του Ταμείου Ασφαλίσεως Ορθοδόξου Εφημεριακού Κλήρου της Ελλάδος (Τ.Α.Κ.Ε.), που έχουν συσταθεί με το ν. 4606/1930 (ΦΕΚ 138 Α΄), καταργούνται από 1ης Ιανουαρίου 1993 και οι συντάξεις των ασφαλισμένων και συνταξιούχων τους, των μελών των οικογενειών τους, καθώς και όσων αποκτούν την ιδιότητα των προσώπων, που ασφαλίζονταν στους κλάδους αυτούς μετά την 1η Ιανουαρίου 1993, βαρύνουν το Δημόσιο και καταβάλλονται από αυτό.

2. Οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι στους καταργούμενους κλάδους σύνταξης και ασθένειας του Τ.Α.Κ.Ε. κατά την 31η Δεκεμβρίου 1992 θα εξακολουθούν να διέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει γι' αυτούς και τα μέλη των οικογενειών τους.

Οι ασφαλισμένοι της παραγράφου αυτής εξακολουθούν να καταβάλλουν την προβλεπόμενη από το άρθρο 4 του ν.δ. 228/1973 (ΦΕΚ 284 Α΄) εισφορά, η οποία περιέρχεται στο Δημόσιο και αυξάνεται από 1ης Ιανουαρίου 1995 και μετά στο ποσοστό, που προβλέπεται για τους δημοσίους υπαλλήλους.

Όσοι όμως ασφαλίστηκαν ή θα ασφαλιστούν στο Τ.Α.Κ.Ε. από 1ης Οκτωβρίου 1990 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992 θα καταβάλλουν την εισφορά, που προβλέπεται από το άρθρο 59 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων για τους λοιπούς συνταξιοδοτούμενους από το Δημόσιο και επί των αποδοχών, που ορίζονται στο ίδιο άρθρο. Η εισφορά που καταβάλλει το Δημόσιο στο Τ.Α.Κ.Ε. καταργείται από 1ης Ιανουαρίου 1993.

3. Για τα πρόσωπα που αποκτούν την ιδιότητα αυτών που ασφαλίζονταν στο Τ.Α.Κ.Ε. από 1ης Ιανουαρίου 1993 και μετά, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς υπαλλήλους, που προσλαμβάνονται στο Δημόσιο από την ίδια ημερομηνία, καθώς και για τις οικογένειές τους, με εξαίρεση το όριο ηλικίας των κληρικών το οποίο εξακολουθεί να είναι στο εβδομηκοστό (70ο) έτος.

4. Το ποσό της σύνταξης όσων έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί ή θα συνταξιοδοτηθούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992, καθώς και των μελών των οικογενειών τους αναπροσαρμόζεται στο ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται στους πολιτικούς συνταξιούχους και τις οικογένειές τους, με τους οποίους έχουν το ίδιο μισθολογικό κλιμάκιο και επίδομα χρόνου υπηρεσίας, καθώς και τα ίδια έτη υπηρεσίας, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων των ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194 Α΄) και 1694/1987 (ΦΕΚ 35 Α΄), λαμβανομένων υπόψη και των αυξήσεων που έχουν χορηγηθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992.

Η αναπροσαρμογή γίνεται οίκοθεν από την αρμόδια διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους βάσει των στοιχείων των συνταξιοδοτικών φακέλων των συνταξιούχων.

Η διαφορά του ποσού σύνταξης που προκύπτει από την αναπροσαρμογή και αυτού, που καταβάλλεται από το Τ.Α.Κ.Ε. την 31η Δεκεμβρίου 1992,

χορηγείται σταδιακά σε τρεις ετήσιες δόσεις ως εξής:

Το 30% της διαφοράς από 1ης Ιανουαρίου 1993, το άλλο 30% από 1ης Ιανουαρίου 1994 και το υπόλοιπο 40% από 1ης Ιανουαρίου 1995.

Το επίδομα παραπληγικών και τετραπληγικών, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 1140/ 1981 (ΦΕΚ 68 Α΄) και καταβάλλεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992 από το Τ.Α.Κ.Ε., από 1ης Ιανουαρίου 1993 και εφεξής θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και θα καταβάλλεται από αυτό εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 3 του ν. 1284/1982 (ΦΕΚ 114 Α΄).

5. Από 1ης Ιανουαρίου 1993 και μετά οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την αύξηση των πολιτικών συντάξεων εφαρμόζονται και για τις συντάξεις των αναφερόμενων στην παρ. 1 προσώπων. Κατώτατα όρια συντάξεων ή βοηθημάτων τυχόν ανώτερα αυτών που ισχύουν στο Δημόσιο, παραμένουν στο ποσό που έχουν διαμορφωθεί την 31η Δεκεμβρίου 1992 χωρίς να αυξάνονται μέχρι την εξομοίωσή τους με αυτά του Δημοσίου. Αν είναι κατώτερα αυτών που ισχύουν στο Δημόσιο, εξομοιώνονται με αυτά από 1ης Ιανουαρίου 1993.

Τα επιδόματα οικογενειακών βαρών, που καταβάλλονται στους πολιτικούς συνταξιούχους, καταβάλλονται και στους συνταξιούχους της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού στο ίδιο ποσό και με τις ίδιες προϋποθέσεις.

6. Από 1ης Ιανουαρίου 1993 και μετά, οι ασφαλισμένοι στους καταργούμενους κλάδους σύνταξης και ασθένειας, υπάγονται στην υγειονομική περίθαλψη του Δημοσίου, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων που ισχύουν για την υγειονομική περίθαλψη των πολιτικών υπαλλήλων και συνταξιούχων του Δημοσίου. Η εισφορά από 2%, που καταβάλλονταν στον καταργούμενο κλάδο, εξακολουθεί να καταβάλλεται και περιέρχεται στο Δημόσιο, στο εξής δε θα ακολουθεί το ποσοστό που καταβάλλεται από τους λοιπούς πολιτικούς υπαλλήλους και συνταξιούχους του Δημοσίου.

7. Το Τ.Α.Κ.Ε. μετονομάζεται από 1ης Ιανουαρίου 1993 σε "ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ", διέπεται δε από τη νομοθεσία που αφορά τον Κλάδο Αρωγής του μετονομαζόμενου Ταμείου.

Σκοπός του Ταμείου αυτού είναι η χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος στους ασφαλισμένους του.

8. Το πλεονάζον προσωπικό του Τ.Α.Κ.Ε. μεταφέρεται από 1ης Ιανουαρίου 1993 στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ή σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις.

Η υπηρεσία του προσωπικού αυτού θεωρείται για κάθε συνέπεια ότι διανύθηκε στη νέα του θέση.

Το κατά την προηγούμενη παράγραφο μεταφερόμενο προσωπικό επιλέγει αν θα εξακολουθεί να υπάγεται στο ίδιο καθεστώς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που είχε ή θα υπαχθεί στα αντίστοιχα ταμεία της νέας του θέσης και μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από τη μεταφορά του.

9. Το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού, που προέρχεται από τους καταργούμενους κλάδους σύνταξης και ασθένειας του Τ.Α.Κ.Ε., οι πόροι που προβλέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υπέρ των ανωτέρω κλάδων, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, πλην των ιερών παρεκκλησίων και εξωκλησιών μετά της κινη-

τής και ακινήτου περιουσίας τους τα οποία παραμένουν στην κυριότητα ή διοίκηση της διαχείρισης του Ταμείου Προνοίας Ορθοδόξου Εφημεριακού Κλήρου Ελλάδος, περιέρχονται από 1ης Ιανουαρίου 1993 στο Δημόσιο ως καθολικό διάδοχό του. Για τη μεταβίβαση της ακίνητης περιουσίας, στο Δημόσιο δεν οφείλονται τέλη ή δικαιώματα υπέρ τρίτων, η δε μεταγραφή τους στα βιβλία των οικείων υποθηκοφυλακείων ενεργείται ατελώς με πράξη του Υπουργού των Οικονομικών.

Εκκρεμείς δίκες, που προέκυψαν από τη λειτουργία των καταργούμενων κλάδων, συνεχίζονται από και κατά του Δημοσίου χωρίς διακοπή.

10. Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται, όπου απαιτείται, η διαδικασία πληρωμής των καταβαλλόμενων από το Δημόσιο συντάξεων του προσωπικού της παραγράφου 1, το κλείσιμο της οικονομικής διαχείρισης των καταργούμενων κλάδων του Τ.Α.Κ.Ε. και κάθε άλλη λεπτομέρεια που έχει σχέση με την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων.

Μέχρι να εκδοθούν οι προβλεπόμενες από το προηγούμενο εδάφιο υπουργικές αποφάσεις, εφόσον απαιτηθεί, οι παραπάνω συντάξεις θα καταβάλλονται από το Τ.Α.Κ.Ε. και η σχετική δαπάνη θα αποδίδεται από το Δημόσιο με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

11. Ως προς τα λοιπά συνταξιοδοτικά θέματα, που δεν ρυθμίζονται με το άρθρο αυτό, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, του α.ν. 599/1968 (ΦΕΚ 258 Α΄), του ν.δ. 326/1969 (ΦΕΚ 219 Α΄), καθώς και οι λοιπές διατάξεις του νόμου αυτού, προκειμένου για όσους προσλαμβάνονται μετά την 1η Ιανουαρίου 1993.

Ειδικά οι περιορισμοί των διατάξεων των παραγράφων 8 έως 13 του άρθρου 58 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων δεν εφαρμόζονται για τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, εφόσον έχουν συνταξιοδοτηθεί ή ασφαλιστεί στο Τ.Α.Κ.Ε. μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992, καθώς και για τις οικογένειές τους.

Οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου του Τ.Α.Κ.Ε. οι σχετικές με τη λειτουργία των καταργούμενων κλάδων ασκούνται από 1ης Ιανουαρίου 1993 από τον Υπουργό των Οικονομικών, προκειμένου για τις συντάξεις και από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προκειμένου για την ασθένεια.

12. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται η σύνθεση και ενεργείται η συγκρότηση του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου Προνοίας Ορθοδόξου Εφημεριακού Κλήρου Ελλάδος. Μέχρι το διορισμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου το Ταμείο διοικείται από το υπάρχον διοικητικό συμβούλιο.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ρυθμίσεις για τους ασφαλιζόμενους στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από 1.1.1993

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Κύρια ασφάλιση

Άρθρο 22

Ασφαλιστικές εισφορές

1. Το συνολικό ποσοστό εισφοράς αναπηρίας, γήρατος, θανάτου ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους στους φορείς κύριας ασφάλισης μισθωτών ορίζεται σε 30% επί των αποδοχών των ασφαλισμένων και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων, κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών και κατά 10% σε βάρος του Κράτους.

Το ποσοστό εισφοράς στους φορείς κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολουμένων ορίζεται σε 30% επί του ποσού των ασφαλιστικών κατηγοριών, που θα καθορισθούν με το κατά την παρ. 3 του παρόντος άρθρου προεδρικό διάταγμα και βαρύνει κατά 20% τους ιδίους και κατά 10% το Κράτος. Προκειμένου για μισθωτούς ασφαλισμένους φορέων κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολουμένων ισχύουν ως προς την καταβολή των εισφορών τα οριζόμενα για τους ασφαλισμένους φορέων κύριας ασφάλισης μισθωτών.

2.α. Η εισφορά για την ασφάλιση αναπηρίας, γήρατος, θανάτου, στους φορείς κύριας ασφάλισης, που ασφαλίζουν μισθωτούς υπολογίζεται επί των αποδοχών των ασφαλισμένων.

β. Ως αποδοχές για τον υπολογισμό των κατά τα ανωτέρω εισφορών νοούνται οι πάσης φύσεως αποδοχές εξαιρουμένων των εκτάκτων παροχών, λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς ασθένειας του μισθωτού και των μελών της οικογένειάς του.

γ. Σε καμία περίπτωση ο υπολογισμός της εισφοράς του Κράτους δεν μπορεί να γίνεται επί αποδοχών οι οποίες υπερβαίνουν το διπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

3. Για την καταβολή των μηνιαίων εισφορών στους φορείς κύριας ασφάλισης, που ασφαλίζουν αυτοαπασχολούμενους, οι ασφαλισμένοι κατατάσσονται σε ασφαλιστικές κατηγορίες κατά τα οριζόμενα με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από αναλογιστικές μελέτες. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζεται και ο τρόπος αναπροσαρμογής των ασφαλιστικών κατηγοριών.

Με το κατά τα ανωτέρω προεδρικό διάταγμα δύναται να ορισθεί ότι κατά την πρώτη εφαρμογή η καταβολή ολόκληρης της εισφοράς βάσει των ασφαλιστικών κατηγοριών που θα καθορισθούν θα γίνει σταδιακά σε τρία έτη.

Για τους ασφαλισμένους στο Ι.Κ.Α. αυτοαπασχολούμενους εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας του Ιδρύματος.

Οι διατάξεις του εδαφ. γ΄ της παρ. 2 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις της παρ. αυτής.

4. Ο τρόπος απόδοσης της εισφοράς του Κράτους στους οικείους φορείς ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 23

Εισφορά πρόωρης συνταξιοδότησης και επαγγελματικού κινδύνου

1. Η πρόσθετη ειδική εισφορά για την ασφάλιση αναπηρίας, γήρατος, θανάτου των υπαγομένων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις των φορέων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, καθώς και τις ειδικές κατηγορίες επαγγελμάτων, που ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. περί των οποίων η παρ. 4 του άρθρου 24 του παρόντος και των ασφαλισμένων των Ταμείων, που ορίζονται στην αυτή παράγραφο, καθώς και των απασχολουμένων στην Ολυμπιακή Αεροπορία και Ολυμπιακή Αεροπλοΐα, τις αεροπορικές εταιρείες και των πτυχιούχων χειριστών αεροσκαφών που εκτελούν πτητικές εργασίες, ορίζεται σε ποσοστό 3,60% επί των αποδοχών των ασφαλισμένων, που υπόκεινται σε εισφορές και βαρύνει κατά ποσοστό 1,40% τους εργοδότες και 2,20% τους ασφαλισμένους.

2. Η πρόσθετη ειδική εισφορά για την ασφάλιση αναπηρίας, γήρατος, θανάτου των απασχολουμένων σε υπόγειες στοές μεταλλείων -λιγνιτωρυχείων και σε υποθαλάσσιες εργασίες, καθώς και των ασφαλισμένων της Διεύθυνσης Ασφαλίσεως Προσωπικού Δ.Ε.Η. που απασχολούνται σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα, ορίζεται σε 7,50% επί των αποδοχών των ασφαλισμένων και βαρύνει κατά ποσοστό 2,50% τους ασφαλισμένους και 5% τους εργοδότες.

3. Το ποσοστό εισφοράς στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού δύναται να επανακαθορισθεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη.

4. Η πρόσθετη ειδική εισφορά επαγγελματικού κινδύνου για τους απασχολούμενους μισθωτούς σε επιχειρήσεις και εργασίες, που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του β.δ. 473/1961 (ΦΕΚ 119 Α΄) και διεξάγονται κάτω από τέτοιες συνθήκες ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η ζωή ή η υγεία των εργαζόμενων, ορίζεται σε ποσοστό 1% επί των αποδοχών των εργαζομένων, και βαρύνει τους εργοδότες.

Οι επιχειρήσεις καταβάλλουν ολόκληρη την εισφορά επαγγελματικού κινδύνου και για το προσωπικό τους που υπάγεται σ' έναν κλάδο ασφαλίσεως του φορέα ασφάλισης.

Άρθρο 24

Προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω γήρατος

1. Οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη γήρατος αν έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας και έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης 4.500 ημερών ή 15 ετών.

2. Αν οι ασφαλισμένοι συμπλήρωσαν τις ημέρες ή έτη ασφάλισης, που ορίζονται στην παράγραφο 1, από τις οποίες 750 ημέρες ή 2,5 έτη μέσα στην τελευταία πριν από την υποβολή της αίτησης πενταετία, δικαιούνται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά το 1/200 της πλήρους μηνιαίας συντάξεως για κάθε μήνα, που λείπει από το όριο ηλικίας που προβλέπεται από την παράγρ. 1 του άρθρου αυτού και μέχρι εξήντα (60) το πολύ μήνες κατά περίπτωση.

3. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι πραγματοποιούν χρόνο ασφάλισης 4.500 ημερών ή 15 ετών από τον οποίο τουλάχιστον τα 3/4 σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα που ορίζονται στις οικείες διατάξεις των φορέων, δικαιούνται σύνταξη, χωρίς τη μείωση της παρ. 2 του άρθρου αυτού, με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 5, 6, 7 και 8 του άρθρου

αυτού οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν για όλες τις κατηγορίες ειδικών επαγγελμάτων, που ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. για τις οποίες τα όρια ηλικίας συνταξιοδοτήσεως, βάσει των κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διατάξεων, είναι ευνοϊκότερα των ισχυόντων για τους λοιπούς ασφαλισμένους, καθώς και για τους ασφαλισμένους των φορέων που ασκούν εργασίες ή επαγγέλματα τα οποία προβλέπονται από τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του Ι.Κ.Α. και τους απασχολούμενους στην Ολυμπιακή Αεροπορία, Ολυμπιακή Αεροπλοΐα και στις αεροπορικές εταιρείες, καθώς και τους πτυχιούχους χειριστές αεροσκαφών που εκτελούν πτητικές εργασίες.

5. Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης 4.500 ημερών ή 15 ετών από τον οποίο τουλάχιστον τα 3/4 σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων ή σε εναέριες ή υποθαλάσσιες εργασίες, καθώς και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα προκειμένου για τους ασφαλισμένους της Διεύθυνσης Ασφαλίσεως Προσωπικού Δ.Ε.Η. δικαιούνται σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας και με τη μείωση της παραγρ. 2 του άρθρου αυτού με τη συμπλήρωση του 50ου έτους.

6. Μητέρα με ανήλικα ή ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, η οποία έχει πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης 6.000 ημερών ή 20 ετών, δικαιούται σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας και με τη μείωση της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού με τη συμπλήρωση του 50ου έτους.

7. Για τη μητέρα, η οποία έχει τρία τουλάχιστον παιδιά και χρόνο ασφάλισης 6.000 ημερών ή 20 ετών τουλάχιστον, το όριο ηλικίας, που προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου αυτού, μειώνεται ανά τρία (3) έτη για κάθε παιδί και μέχρι του 50ου έτους.

Η επιβάρυνση των φορέων από την κατά την παράγραφο αυτή μείωση του ορίου ηλικίας προσδιορίζεται με οικονομική μελέτη και τα σχετικά ποσά αποδίδονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, εγγραφομένης προς τούτο ειδικής πιστώσεως, ύστερα από απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

8. Οι διατάξεις του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α΄) και της παρ. 7 του άρθρου 40 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α΄) εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 25

Προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας

1. Ο ασφαλισμένος δικαιούται σύνταξη λόγω αναπηρίας, αν έγινε ανάπηρος κατά την έννοια των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α΄) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του ν. 1902/1990 και τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α΄) και έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση α) τριακόσιες (300) ημέρες ή ένα (1) έτος εργασίας και δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας. Οι πιο πάνω 300 ημέρες ή ένα έτος εργασίας αυξάνονται προοδευτικά σε 1.500 ημέρες ή 5 έτη εργασίας με την προσθήκη ανά 120 ημερών ή 5 μηνών εργασίας κατά μέσο όρο για κάθε έτος ηλικίας πέραν του 21ου ή β) έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον χίλιες πεντακόσιες (1.500) ημέρες ή 5 έτη εργασίας, από τις οποίες τις εξακόσιες (600) ημέρες ή δύο (2) έτη μέσα στα πέντε (5) έτη τα αμέσως προηγούμενα από εκείνο που έγινε ανάπηρος. Αν κατά τη διάρκεια των πέντε αυτών ετών ο ασφαλισμένος έχει επιδοτηθεί για ασθένεια ή ανεργία

ή έχει συνταξιοδοτηθεί, η περίοδος των πέντε ετών επεκτείνεται για τον αντίστοιχο προς την επιδότηση ή συνταξιοδότηση χρόνο, ή γ) έχει πραγματοποιήσει τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες ή δεκαπέντε (15) έτη εργασίας οποτεδήποτε.

2. Για τη διαπίστωση της αναπηρίας του ασφαλισμένου από άποψη ιατρική γνωμοδοτούν οι αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές των φορέων, οι οποίες εκτός από τη διαπίστωση της φύσεως, των αιτιών, της εκτάσεως και της διάρκειας της σωματικής ή της πνευματικής παθήσεως του ασφαλισμένου, αποφαίνονται και για την επίδραση αυτών στην καθολική ικανότητά του για άσκηση του συνήθους ή παρεμφερούς επαγγέλματός του ή την ανάκτηση της ικανότητας αυτής.

3. Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας απονέμονται για όσο χρόνο ορίζεται από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές, παρατείνονται δε με την ίδια διαδικασία και για τον εκάστοτε οριζόμενο από τις υγειονομικές επιτροπές χρόνο ανικανότητας.

Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας μπορεί να είναι οριστικές, εφόσον οι υγειονομικές επιτροπές γνωματεύσουν ότι η ανικανότητα είναι μόνιμη.

Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας καθίστανται αυτοδικαίως οριστικές όταν:

α. Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης επτά (7) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε τρεις τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.

β. Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης πέντε (5) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε δύο τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.

γ. Ο επί 12ετία συνεχώς συνταξιοδοτούμενος, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

δ. Ο επί 20ετία διακεκομμένα, αλλά από τριετίας συνεχώς συνταξιοδοτούμενος ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Άρθρο 26

Σύνταξη λόγω εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος εκτός εργασίας

1. Οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας και τα μέλη της οικογένειάς τους σύνταξη θανάτου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξαρτήτως χρόνου ασφάλισης, αν η αναπηρία ή ο θάνατος οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή ατύχημα κατά την απασχόληση.

Η προθεσμία υποβολής της αίτησης συνταξιοδοτήσεως, η διαδικασία αναγγελίας και διαπίστωσης του εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος κατά την απασχόληση καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με το εργατικό ατύχημα ή το ατύχημα κατά την απασχόληση εξομοιώνονται και οι επαγγελματικές ασθένειες. Ως προς το είδος της νόσου, τις επιχειρήσεις, εργασίες ή επαγγέλματα στα οποία πραγματοποιήθηκε η απασχόληση και το χρόνο απασχόλησης ισχύουν οι διατάξεις του Κανονισμού Ασθενείας του Ι.Κ.Α..

2. Επί ατυχήματος εκτός εργασίας ή απασχόλησης περί του οποίου κρί-

νουν τα αρμόδια όργανα των φορέων, οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη αναπηρίας και τα μέλη της οικογένειάς τους σύνταξη θανάτου, αν έχουν πραγματοποιήσει το μισό χρόνο ασφάλισης, που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγουμένου άρθρου για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο.

Άρθρο 27

Σύνταξη θανάτου

Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου, ο οποίος έχει πραγματοποιήσει τις ημέρες ή έτη ασφάλισης, που ορίζονται στα άρθρα 25 και 26 του παρόντος νόμου, για τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, δικαιούνται σύνταξη τα παρακάτω μέλη οικογενείας:

1. Ο επιζών σύζυγος εφόσον έχει μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Είναι ανάπηρος και ανίκανος για κάθε βιοποριστική εργασία σε ποσοστό 67% τουλάχιστον.

β. Δεν έχει μέσο μηνιαίο εισόδημα από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερο του 40πλάσιου του εκάστοτε ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20% για καθένα από τα κατά την παρ. 2 του άρθρου αυτού προστατευόμενα και δικαιούμενα σύνταξης παιδιά.

Εάν το μέσο μηνιαίο εισόδημα είναι ουσιωδώς μεγαλύτερο από το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο, καταβάλλεται το ήμισυ της δικαιούμενης σύνταξης.

Σε κάθε περίπτωση πάντως που στο εισόδημα του επιζώντος συζύγου συμπεριλαμβάνεται και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα, δύναται ο επιζών να επιλέξει αντί αυτής τη σύνταξη του θανόντος, εφόσον το μέσο μηνιαίο εισόδημα, όπως διαμορφώνεται με τη σύνταξη του θανόντος, δεν υπερβαίνει το εισόδημα της κατά τα ανωτέρω περίπτωσης β΄.

Η διαπίστωση του εισοδήματος γίνεται από τη φορολογική δήλωση εκάστου έτους κατά τα ειδικότερα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Τα προστατευόμενα παιδιά, εφόσον είναι νόμιμα ή νομιμοποιηθέντα ή αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα, και προκειμένου για γυναίκα και τα φυσικά αυτής τέκνα με την προϋπόθεση ότι α) είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Το όριο αυτό παρατείνεται μέχρι του 24ου έτους, εφόσον φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή β) κατά το χρόνο του θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου είναι ανίκανα για κάθε εργασία, εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν από τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους ή κατά τη διάρκεια της, κατά το προηγούμενο εδάφιο, φοίτησης.

3. Ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη:

α. Αν ο θάνατος του ασφαλισμένου συζύγου επήλθε πριν από την πάροδο ενός έτους από την τέλεση του γάμου, εκτός αν:

α.α. Ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα εργατικό ή μη.

β.β. Κατά τη διάρκεια του γάμου γεννήθηκε ή με το γάμο νομιμοποιήθηκε τέκνο.

γ.γ. Η χήρα κατά το χρόνο του θανάτου τελεί σε κατάσταση εγκυμοσύνης.

β. Αν ο θανών ελάμβανε κατά την τέλεση του γάμου σύνταξη αναπηρίας

ή γήρατος, ο δε θάνατος επήλθε πριν από την πάροδο δύο ετών από την τέλεση του γάμου, εκτός αν και στην περίπτωση αυτή συντρέχει λόγος από τους ανωτέρω με στοιχεία α.α., β.β., γ.γ. αναφερομένους.

4. Το δικαίωμα σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος συζύγου και των παιδιών καταργείται:

α. Με το θάνατο του δικαιούχου.

β. Με την τέλεση γάμου του δικαιούχου κατά το ημεδαπό ή αλλοδαπό δίκαιο.

γ. Με τη συμπλήρωση των ανωτέρω στην παρ. 2 εδάφ. α΄ οριζόμενων ορίων ηλικίας. Και

δ. Από τότε που έπαυσε η κατά την παρ. 2 εδάφ. β΄ ανικανότητα για εργασία.

Άρθρο 28

Αποδοχές για τον υπολογισμό της σύνταξης λόγω γήρατος και αναπηρίας

1. Για τον προσδιορισμό των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών στους φορείς κύριας ασφάλισης, που ασφαλίζουν μισθωτούς, λαμβάνεται υπόψη το πηλίκον της διαιρέσεως του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, που έλαβε ο ασφαλισμένος κατά τα πέντε ημερολογιακά έτη που προηγούνται του έτους εκείνου κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση για σύνταξη και επί των οποίων καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές, χωρίς τον υπολογισμό δώρων εορτών και επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών απασχόλησης, που έχει πραγματοποιήσει ο ασφαλισμένος εντός της χρονικής αυτής περιόδου.

Για τους φορείς κύριας ασφάλισης μισθωτών, στους οποίους ως βάση υπολογισμού των παροχών θεωρείται η ημέρα εργασίας, η κατά το προηγούμενο εδάφιο διαίρεση γίνεται με τον αριθμό ημερών εργασίας και το πηλίκον πολλαπλασιάζεται επί 25.

Αν ο ασφαλισμένος στην ίδια χρονική περίοδο δεν έχει πραγματοποιήσει σαράντα (40) τουλάχιστο μηνών ή χιλίων (1.000) ημερών απασχόληση, για τον προσδιορισμό των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών συνυπολογίζονται και οι αποδοχές μηνών εργασίας της αμέσου προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των σαράντα (40) μηνών ή χιλίων (1.000) ημερών.

Επί εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος κατά την απασχόληση και ατυχήματος εκτός εργασίας ή απασχόλησης, αν δεν έχουν συμπληρωθεί οι παραπάνω μήνες ή έτη, ο υπολογισμός γίνεται με βάση το σύνολο του χρόνου ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί.

Για τον προσδιορισμό των παραπάνω συνολικών αποδοχών, οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, πλην των αποδοχών του τελευταίου πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ημερολογιακού έτους, λαμβάνονται υπόψη αυξημένες κατά το ποσοστό αύξησης των συντάξεων του κάθε φορέα.

2. Για τον υπολογισμό της σύνταξης στους φορείς κύριας ασφάλισης, που ασφαλίζουν αυτοαπασχολουμένους, λαμβάνονται υπόψη οι ασφαλιστικές κατηγορίες που θα καθορισθούν με το προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 22 του παρόντος, βάσει των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές ολόκληρο το χρόνο της ασφάλισης του ασφαλισμένου, όπως

έχουν διαμορφωθεί την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδοτήσεως έτους.

Άρθρο 29
Ποσό σύνταξης

1. Η μηνιαία σύνταξη λόγω γήρατος ή αναπηρίας συνίσταται σε ποσοστό 1,714% επί των κατά το προηγούμενο άρθρο μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών ή ασφαλιστικών κατηγοριών για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας.

Το κατά το προηγούμενο εδάφιο υπολογιζόμενο ποσό της μηνιαίας σύνταξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το τετραπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

Επί συνταξιοδοτήσεως λόγω αναπηρίας, εφόσον ο ασφαλισμένος κρίνεται βαριά ανάπηρος κατά την έννοια του εδαφ. α΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 27 του ν.1902/1990, δικαιούται την κατά τα ανωτέρω πλήρη σύνταξη.

Εφόσον ο ασφαλισμένος κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια του εδαφ. β΄ της παραπάνω παραγράφου, δικαιούται τα τρία τέταρτα (3/4) της σύνταξης αυτής και, εφόσον κρίνεται μερικά ανάπηρος κατά την έννοια του εδαφ. γ΄ της αυτής παραγράφου, δικαιούται το μισό (1/2) της σύνταξης αυτής.

Ο ασφαλισμένος, που έχει συμπληρώσει έξι χιλιάδες (6.000) ημέρες ή είκοσι (20) έτη εργασίας και κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια των ανωτέρω εδαφίων β΄ και γ΄, δικαιούται την ακεραία ή τα 3/4 της ακέραιας σύνταξης, αντίστοιχα.

Ο ασφαλισμένος, του οποίου η αναπηρία οφείλεται κατά κύριο λόγο σε ψυχιατρικές παθήσεις και κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια των ανωτέρω εδαφ. β΄ και γ΄, δικαιούται την ακεραία ή τα 3/4 της ακέραιας σύνταξης, αντίστοιχα.

2. Οι ασφαλισμένοι, που υπήχθησαν στις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων των οικείων φορέων ή τις διατάξεις για τους απασχολούμενους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων ή σε υποθαλάσσιες εργασίες ή τις διατάξεις για τους απασχολούμενους σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της Δ.Ε.Η. ή τις διατάξεις περί ειδικών επαγγελμάτων της παρ. 4 του άρθρου 24 του παρόντος και δεν θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης κατά τις ειδικές διατάξεις των παρ. 3,4 και 5 του άρθρου 24 του αυτού νόμου, λόγω αλλαγής επαγγελματικής ειδικότητας ή άλλων λόγων, δικαιούνται προσαύξηση στο ποσό της βασικής σύνταξης, που αναλογεί στα έτη ή τις ημέρες αυτές για τις οποίες καταβλήθηκαν οι πρόσθετες εισφορές, που προβλέπονται από τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 23 του παρόντος νόμου, κατά ποσοστό 20%.

3. Το ποσό της κατά τις προηγούμενες παραγράφους χορηγούμενης σύνταξης δεν μπορεί να είναι κατώτερο της σύνταξης που προκύπτει βάσει του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, νοουμένου ως συντάξιμου μισθού και συντάξιμου χρόνου δεκαπέντε (15) ετών.

Οι συνταξιούχοι, δικαιούχοι κατώτατων ορίων σύνταξης γήρατος, οι

οποίοι παρέχουν οποιαδήποτε εργασία, δικαιούνται μόνο το τμήμα της σύνταξης που υπολογίζεται κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

4. Εξαιρετικά επί αναπηρίας, η οποία οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή ατύχημα κατά την απασχόληση ή επαγγελματική ασθένεια, το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης δεν μπορεί να είναι μικρότερο της σύνταξης που προκύπτει βάσει του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων νοουμένου ως συντάξιμου μισθού και συντάξιμου χρόνου είκοσι (20) ετών.

Το κατώτερο όριο συντάξεων, που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους, μειώνεται σε κάθε περίπτωση που ο συνταξιούχος λαμβάνει σύνταξη μειωμένη.

Άρθρο 30

Προσαύξηση της σύνταξης

1. Το ποσό της κατά το άρθρο 29 υπολογιζόμενης σύνταξης γήρατος ή αναπηρίας καλείται βασική σύνταξη και αυτή προσαυξάνεται κατά 8% για το πρώτο παιδί, 10% για το δεύτερο παιδί και 12% για το τρίτο και άνω παιδιά, εφόσον είναι άγαμα και ανήλικα και δεν εργάζονται ή είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία και δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο. Η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση παρατείνεται μέχρι του 24ου έτους της ηλικίας, εφόσον τα παιδιά φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Αν και ο έτερος των γονέων είναι συνταξιούχος του αυτού ή άλλου φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή του Δημοσίου, η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση (επίδομα τέκνων) χορηγείται στον έναν των συζύγων κατ' επιλογή τους. Αν δεν υποβληθεί δήλωση επιλογής, το επίδομα καταβάλλεται και στους δύο συζύγους κατά το ήμισυ.

Οι χορηγούμενες προσαυξήσεις συντάξεων για τα τέκνα υπολογίζονται επί του μισού του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

2. Προκειμένου περί συνταξιούχων λόγω απολύτου αναπηρίας ή συνταξιούχων λόγω γήρατος τυφλών και από τους δύο οφθαλμούς, εφόσον αυτοί τελούν διαρκώς σε κατάσταση η οποία απαιτεί συνεχή επίβλεψη, συμπαράσταση και περιποίηση έτερου προσώπου, το ποσό της βασικής σύνταξης προσαυξάνεται κατά 25% του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ, αναπροσαρμοσμένου κάθε φορά με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

Άρθρο 31

Υπολογισμός της σύνταξης λόγω θανάτου

1. Το ποσό της σύνταξης των κατά το άρθρο 27 του παρόντος νόμου μελών οικογένειας υπολογίζεται επί του ποσού της βασικής σύνταξης, το οποίο ελάμβανε ο θανών συνταξιούχος λόγω αναπηρίας ή γήρατος ή θα εδικαιούτο ο θανών ασφαλισμένος, αν κατά την ημέρα του θανάτου του καθίστατο ανάπηρος σε ποσοστό 80%, χωρίς οποιασδήποτε επί της βασικής σύνταξης προσαυξήσεως και ορίζεται ως ποσοστό αυτής, ως εξής:

α. Για τον επιζώντα σύζυγο ποσοστό 50% της βασικής σύνταξης.

β. Για κάθε παιδί ποσοστό 25% της βασικής σύνταξης. Αν πρόκειται για παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς, το παραπάνω ποσοστό διπλασιάζεται, εκτός αν δικαιούται σύνταξη και από τους δύο γονείς.

2. Το συνολικό ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος συζύγου και των τέκνων δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 80% του κατά τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 29 του παρόντος νόμου οριζόμενου ποσού, ούτε ανώτερο του 100% της σύνταξης του θανόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Επικουρική ασφάλιση

Άρθρο 32

Ασφαλιστικές εισφορές

1. Η συνολική εισφορά ασφαλισμένου και εργοδότη σε φορείς επικουρικής ασφάλισης, που ασφαλίζουν μισθωτούς, ορίζεται σε ποσοστό 6%, βαρύνει κατά το 1/2 τον ασφαλισμένο και κατά το υπόλοιπο 1/2 τον εργοδότη και υπολογίζεται επί των πάσης φύσεως αποδοχών, όπως προσδιορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 22 του παρόντος νόμου.

Στην παραπάνω εισφορά υπόκειται και το Δημόσιο ως εργοδότης.

Σε περίπτωση συρροής περισσότερων του ενός φορέων επικουρικής ασφάλισης, η υποχρέωση του εργοδότη για καταβολή εισφοράς υφίσταται μόνο για τον ένα φορέα.

2. Η πρόσθετη ειδική εισφορά για την επικουρική ασφάλιση ορίζεται: α) για τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και τα ειδικά επαγγέλματα του άρθρου 24 παρ. 4 του παρόντος σε 2% επί των αποδοχών των ασφαλισμένων που υπόκεινται σε εισφορές και βαρύνει κατά 1,25% τον ασφαλισμένο και 0,75% τον εργοδότη, β) για τους απασχολουμένους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων, καθώς και σε υποθαλάσσιες εργασίες καθώς και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της Δ.Ε.Η. σε 3% και βαρύνει κατά 2% τον εργοδότη και 1% τον ασφαλισμένο.

3. Η εισφορά σε φορείς επικουρικής ασφάλισης, που ασφαλίζουν αυτοαπασχολουμένους ορίζεται σε ποσοστό 6%, υπολογίζεται επί του ποσού της κατά την παρ. 3 του άρθρου 22 του παρόντος ασφαλιστικής κατηγορίας επιλογής των ασφαλισμένων και βαρύνει τους ασφαλισμένους.

Προκειμένου περί μισθωτών ασφαλισμένων φορέων κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολουμένων ισχύουν ως προς την καταβολή των εισφορών τα οριζόμενα για τους ασφαλισμένους φορέων επικουρικής ασφάλισης μισθωτών.

Άρθρο 33

Προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως - Συντάξιμες αποδοχές

Οι διατάξεις των άρθρων 24 έως 28 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται ανάλογα και στους φορείς επικουρικής ασφάλισης.

Άρθρο 34

Ποσό σύνταξης

1. Το ποσό της πλήρους μηνιαίας σύνταξης, που χορηγείται από τους φορείς επικουρικής ασφάλισης για χρόνο ασφάλισης 35 ετών ή 10.500 ημερών, ορίζεται σε 20% των κατά το άρθρο 28 του παρόντος συντάξιμων αποδοχών ή ασφαλιστικών κατηγοριών.

2. Για χρόνο ασφάλισης μικρότερο ή μεγαλύτερο των 35 ετών ή 10.500 ημερών εργασίας, το πιο πάνω ποσοστό μειώνεται ή αυξάνεται κατά 1/35 για κάθε επί έλαττον ή επιπλέον έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης.

3. Στις περιπτώσεις ασφαλισμένων για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγρ. 2 του άρθρου 29 του παρόντος, το ποσό της σύνταξης που αναλογεί στα έτη ή ημέρες ασφάλισης, για τις οποίες καταβλήθηκαν πρόσθετες εισφορές, που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος, προσαυξάνεται κατά 20%.

4. Το ποσό της κατά τα ανωτέρω χορηγούμενης σύνταξης λόγω αναπηρίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο της σύνταξης που αντιστοιχεί σε χρόνο ασφάλισης 15 ετών.

Επί αναπηρίας, η οποία οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική νόσο, το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης δεν μπορεί να είναι κατώτερο της σύνταξης που αντιστοιχεί σε χρόνο ασφάλισης 20 ετών.

Το κατώτερο όριο συντάξεων μειώνεται σε κάθε περίπτωση που ο συνταξιούχος λαμβάνει σύνταξη μειωμένη.

5. Σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 31 του παρόντος. Το συνολικό δε ποσό της σύνταξης του επιζώντος συζύγου και των τέκνων δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 80% του κατά την προηγούμενη παράγραφο οριζόμενου ποσού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
Ασφάλιση ασθένειας

Άρθρο 35
Ασφαλιστικές εισφορές

1. Το συνολικό ποσοστό εισφοράς για την ασφάλιση ασθένειας - μητρότητας στους φορείς ασφάλισης ασθένειας, που ασφαλίζουν μισθωτούς, ορίζεται σε ποσοστό 11,45% και κατανέμεται κατά 2,55% σε βάρος των ασφαλισμένων, κατά 5,10% σε βάρος των εργοδοτών και κατά 3,80% σε βάρος του Κράτους, υπολογίζεται δε κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22 του παρόντος για τις ασφαλιστικές εισφορές κύριας ασφάλισης.

Αν το ποσοστό εισφοράς στους παραπάνω φορείς για τους μέχρι 31.12.1992 υπαχθέντες στην ασφάλιση είναι μεγαλύτερο του καθοριζόμενου με το προηγούμενο εδάφιο, για τον ασφαλισμένο και τον εργοδότη καταβάλλεται και για τους από 1.1.1993 και μετά υπαγόμενους στην ασφάλιση.

Το ποσοστό εισφοράς για την ασφάλιση ασθένειας - μητρότητας στους φορείς ασφάλισης ασθένειας των αυτοαπασχολουμένων ορίζεται σε ποσοστό 11,45%, υπολογίζεται επί της ασφαλιστικής κατηγορίας της παρ. 3 του άρθρου 22 του παρόντος που θα επιλεγεί για την καταβολή των εισφορών κύριας ασφάλισης εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του εδαφ. γ΄ της παρ. 2 του ίδιου άρθρου και βαρύνει κατά 7,65% τους ασφαλισμένους και κατά 3,80% το Κράτος.

Προκειμένου περί μισθωτών ασφαλισμένων φορέων ασθένειας αυτοα-

πασχολουμένων ισχύουν αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 22.

Αν οι παραπάνω φορείς δεν χορηγούν παροχές ασθένειας σε χρήμα, το ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένων ορίζεται σε 6,75% και του Κράτους σε 3,40%.

Δύναται με το προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 22 του παρόντος, να ορισθεί ότι κατά την πρώτη εφαρμογή η καταβολή ολόκληρης της εισφοράς θα γίνει σταδιακά σε τρία έτη.

2. Για τον τρόπο απόδοσης της εισφοράς του Κράτους ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 22 του παρόντος.

3. Η εισφορά (κράτηση) υπέρ του Δημοσίου για την περίθαλψη των δημοσίων υπαλλήλων ορίζεται στο ποσοστό που ισχύει κάθε φορά ως εισφορά εργαζομένων για τους ασφαλισμένους στην κοινή ασφάλιση του Ι.Κ.Α. στον κλάδο ασθένειας και υπολογίζεται επί των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων.

4. Το ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη στους φορείς ασφάλισης ασθένειας μισθωτών μπορεί να μεταβάλλεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη.

5. Η εισφορά για την ασφάλιση ασθένειας συνταξιούχων φορέων κύριας ασφάλισης και του Δημοσίου ορίζεται σε ποσοστό 10% επί των καταβαλλόμενων συντάξεων και κατανέμεται κατά 4% σε βάρος των συνταξιούχων και 6% σε βάρος του φορέα συνταξιοδότησης. Το ποσοστό εισφοράς για την ασφάλιση ασθένειας συνταξιούχων δύναται να ανακαθορισθεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη.

Άρθρο 36
Παροχές ασθένειας

1. Για το είδος των παροχών ασθένειας που χορηγούν οι φορείς ασφάλισης ασθένειας, τις κατηγορίες παροχών, τις προϋποθέσεις, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα, τη διαδικασία και τον τρόπο πραγματοποιήσεως των παροχών ισχύουν οι οικείες διατάξεις των φορέων.

2. Οι φορείς ασφάλισης ασθένειας, οι οποίοι έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις, που ισχύουν στο Ι.Κ.Α., χορηγούν στους ασφαλισμένους και τα μέλη των οικογενειών τους τουλάχιστον τις αυτές με το Ι.Κ.Α. σε ύψος και έκταση παροχές ασθένειας και μητρότητας σε είδος και σε χρήμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
Ασφάλιση για εφάπαξ βοήθημα

Άρθρο 37
Ασφαλιστικές εισφορές

1. Η συνολική εισφορά ασφάλισης για εφάπαξ βοήθημα σε φορείς ασφάλισης πρόνοιας ορίζεται σε ποσοστό 4% και βαρύνει αποκλειστικά τους ασφαλισμένους.

2. Για τον υπολογισμό της εισφοράς σε φορείς ασφάλισης πρόνοιας, που ασφαλίζουν μισθωτούς και αυτοαπασχολουμένους, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 38

Προϋποθέσεις χορηγήσεως εφάπαξ βοηθήματος - Ύψος παροχής

1. Στον ασφαλισμένο σε κάθε φορέα ασφάλισης πρόνοιας απονέμεται εφάπαξ βοήθημα, εφόσον έτυχε κύριας σύνταξης λόγω γήρατος ή οριστικής αναπηρίας από οποιονδήποτε φορέα και πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις του οικείου Ταμείου.

Εφάπαξ βοήθημα χορηγείται στους κατά τις διατάξεις κάθε φορέα ασφάλισης πρόνοιας δικαιούχους θανόντος ασφαλισμένου, εφόσον συντρέχουν οι χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω θανάτου, του φορέα κύριας ασφάλισης στον οποίο ήταν ασφαλισμένος ο θανών.

Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη καθορίζεται το ύψος και ο τρόπος υπολογισμού του εφάπαξ βοηθήματος.

2. Στους μη δικαιούμενους εφάπαξ βοηθήματος επιστρέφονται οι εισφορές ασφαλισμένου που έχουν καταβληθεί σε φορείς πρόνοιας, εντόκως με επιτόκιο το εκάστοτε χορηγούμενο για τις καταθέσεις των χρηματικών διαθεσίμων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Λοιπές διατάξεις

Άρθρο 39

Ασφάλιση σε ένα φορέα

1. Υποχρεωτική ασφάλιση επιτρέπεται σε ένα φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, ένα φορέα επικουρικής ασφάλισης, ένα φορέα ασφάλισης ασθένειας και ένα φορέα ασφάλισης πρόνοιας.

2. Τα πρόσωπα για τα οποία προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση σε περισσότερους του ενός φορείς, λόγω ιδιότητας και απασχόλησης ή για περισσότερες της μιας απασχολήσεις, ασφαλίζονται υποχρεωτικά μόνο σε ένα φορέα, τον οποίο επιλέγουν με δήλωσή τους, που υποβάλλεται κάθε φορά σε όλους τους αρμόδιους φορείς και στους οικείους εργοδότες, εντός τριών μηνών από την απόκτηση της ιδιότητας ή την ανάληψη της απασχόλησης, αν δε δεν υποβληθεί δήλωση, η υποχρεωτική ασφάλιση γίνεται στο φορέα απασχόλησης, εκτός της ασφάλισης στο Ταμείο Συντάξεως και Αυτασφαλίσεως Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) και στο Ταμείο Συντάξεως Μηχανικών και Εργοληπτών Δημόσιων Έργων, η οποία είναι υποχρεωτική.

Εφόσον επιθυμούν, τα πρόσωπα αυτά δύνανται να ασφαλιστούν προαιρετικά και σε περισσότερους του ενός φορείς, αν αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, ύστερα από σχετική αίτηση, που υποβάλλεται στον αρμόδιο φορέα εντός της παραπάνω προθεσμίας.

Στην περίπτωση αυτήν υποχρεούνται στην καταβολή του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου, εργοδότη και Κράτους των προβλεπομένων από τις ισχύουσες διατάξεις για τον οικείο φορέα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφα-

λίσεων, επιλύεται κάθε αμφισβήτηση που θα προκύψει από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 40

Χρόνος ασφάλισης

1. Ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης λογίζεται, πλην του χρόνου πραγματικής απασχόλησης: α) ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, β) ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, γ) ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας και τακτικής ανεργίας και δ) ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών και μέχρι δύο ετών, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού.

2. Η αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας ενεργείται κατά τις διατάξεις του ν.1358/1983 (ΦΕΚ 60 Α΄) όπως ισχύουν κάθε φορά. Ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας και τακτικής ανεργίας συνυπολογίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης για την επιδότηση λόγω ασθένειας και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες για την επιδότηση τακτικής ανεργίας κατά το αυτό χρονικό διάστημα.

Ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας αναγνωρίζεται με αίτηση του ενδιαφερομένου για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή προσαύξηση της σύνταξης και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, του οικείου φορέα και των αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, το ποσό δε της εξαγοράς βαρύνει τον ασφαλισμένο.

Ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών αναγνωρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α΄) και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, που ισχύει για κάθε φορέα και του 25πλάσιου του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κατά τη χρονολογία υποβολής της αίτησης αναγνώρισης.

3. Ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπηρίας συνυπολογίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος.

Άρθρο 41

Απασχόληση συνταξιούχων

1. Αν ο συνταξιούχος λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου φορέα κύριας ασφάλισης αναλάβει οποιαδήποτε απασχόληση, το ποσό της χορηγούμενης σύνταξης περιορίζεται κατά το 1/3 του υπολειπόμενου ποσού μη δυναμένου να είναι μικρότερου του κατώτατου ορίου.

2. Αν ο συνταξιούχος λόγω αναπηρίας φορέα κύριας ασφάλισης, που αναλαμβάνει οποιαδήποτε απασχόληση, κερδίζει από την απασχόληση, ανάλογα και με το βαθμό της αναπηρίας του, περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής προκειμένου περί μισθωτών ή του διπλάσιου του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων προκειμένου περί αυτοαπασχολουμένων, διακόπτεται η σύνταξη.

3. Για τον απασχολούμενο συνταξιούχο λόγω γήρατος ή αναπηρίας καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου, προκειμένου περί μισθωτών ή ασφαλισμένου προκειμένου περί αυτοαπασχολουμένων, υπολογιζόμενες κατά τα ισχύοντα για τους λοιπούς ασφαλισμένους, οι οποίες βαρύνουν τον ασφαλισμένο και τον εργοδότη αντίστοιχα προκειμένου περί μισθωτών ή τον ασφαλισμένο προκειμένου περί αυτοαπασχολουμένων.

4. Σε περίπτωση απασχόλησης συνταξιούχου λόγω γήρατος χωρίς αναστολή της σύνταξης, ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισης δεν λαμβάνεται υπόψη για προσαύξηση της σύνταξης ή συνταξιοδότηση από άλλο φορέα.

Επί αναστολής της σύνταξης προσαυξάνεται η σύνταξη για το χρόνο απασχόλησης υπολογιζόμενη κατά τις σχετικές, για κάθε περίπτωση διατάξεις, ή θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα από άλλο φορέα.

5. Ο συνταξιούχος λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου πριν αναλάβει οποιαδήποτε εργασία, οφείλει να το δηλώσει στο φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, παρέχοντας κάθε πληροφορία περί αυτής. Η παράλειψη της δηλώσεως ή η παροχή ανακριβών πληροφοριών συνεπάγεται αναστολή για το λόγο αυτόν και μόνο της καταβολής της σύνταξής του για δώδεκα (12) μήνες, από τον επόμενο μήνα που έλαβε γνώση της απασχόλησής του ο φορέας.

Άρθρο 42
Προαιρετική συνέχιση ασφάλισης

1. Ο υποχρεωτικά ασφαλισμένος σε φορέα κύριας ασφάλισης δικαιούται να ζητήσει τη συνέχιση της ασφάλισης αυτής εντός έτους από τη διακοπή της, εφόσον:

α. έχει πραγματοποιήσει στην υποχρεωτική ασφάλιση 1.500 ημέρες εργασίας τουλάχιστον από τις οποίες 300 ημέρες εντός της τελευταίας πριν από την υποβολή της αίτησης πενταετίας και

β. δεν υπάγεται στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης.

2. Η κατά την παρ. 1 προαιρετική ασφάλιση πραγματοποιείται για ένα ή περισσότερους από τους υφιστάμενους στο φορέα κλάδους ασφάλισης.

3. Ο προαιρετικά ασφαλισμένος βαρύνεται με την εκάστοτε συνολική εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου, η οποία προσδιορίζεται βάσει του μέσου όρου του μισθού του τελευταίου έτους πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης προκειμένου περί μισθωτών ή του ποσού της ασφαλιστικής κατηγορίας επί της οποίας κατέβαλε εισφορές κατά τη διακοπή της απασχόλησης ο αυτοαπασχολούμενος, αναπροσαρμοσμένων με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων.

Εφόσον έχουν πραγματοποιήσει 3.000 ημέρες ή 10 έτη εργασίας, οι συνεχίζοντες προαιρετικά την ασφάλισή τους δύνανται με έγγραφη δήλωσή τους, να κατατάσσονται στην αμέσως ανώτερη ασφαλιστική κλάση ή κατηγορία. Το δικαίωμα αυτό ασκείται μετά τη συμπλήρωση τριετίας σε κάθε ασφαλιστική κλάση ή κατηγορία και πάντως πριν από τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους. Η νέα κατάταξη ισχύει από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από την υποβολή της σχετικής δήλωσης.

4. Χρονική περίοδος, για την οποία δεν καταβλήθηκαν εισφορές εντός έξι (6) μηνών από της λήξεως της περιόδου στην οποία ανάγονται αυτές, δεν

λογίζεται ως χρόνος προαιρετικής ασφάλισης. Εισφορές, οι οποίες καταβλήθηκαν πέραν του μηνός από τότε που κατέστησαν απαιτητές και μέχρι των έξι (6) μηνών, επιβαρύνονται με τα προβλεπόμενα πρόσθετα τέλη.

5. Καθυστέρηση καταβολής εισφορών πέραν του έτους, από τη λήξη της περιόδου στην οποία ανάγονται αυτές, συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος περαιτέρω συνεχίσεως της προαιρετικής ασφάλισης που άρχισε.

6. Ο συνεχίζων προαιρετικά την ασφάλισή του δεν υποχρεούται σε καταβολή εισφορών κατά το χρόνο που λαμβάνει επίδομα ασθενείας.

7. Δεν δύναται να γίνει προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης αν ο ασφαλισμένος κατά την υποβολή της σχετικής αίτησης είναι ανάπηρος κατά την έννοια του στοιχείου β΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951.

8. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και για την προαιρετική ασφάλιση σε φορείς επικουρικής ασφάλισης.

Άρθρο 43

Έκταση εφαρμογής
Τελικές διατάξεις τρίτου μέρους

1. Οι διατάξεις των άρθων 22 έως 43 του παρόντος νόμου έχουν εφαρμογή για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι υπάγονται για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1993 και μετά, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις. Από τις παραπάνω διατάξεις εξαιρείται ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

2. Για τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα, που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του τρίτου μέρους του παρόντος νόμου εξακολουθούν να ισχύουν οι υφιστάμενες γενικές ή ειδικές διατάξεις των φορέων.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ρυθμίσεις για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Κύρια ασφάλιση

Άρθρο 44

Εισφορά κλάδου σύνταξης

1. Η υπό του άρθρου 25 παρ. 1 του α.ν.1846/1951, όπως ισχύει, προβλεπόμενη εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου υπέρ του κλάδου αναπηρίας, γήρατος, θανάτου (συντάξεων) του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων αυξάνεται από 1ης Ιανουαρίου 1993 κατά 2,75 μονάδες, ήτοι κατά 1,83 μονάδες σε βάρος των εργοδοτών και κατά 0,92 της μονάδας σε βάρος των ασφαλισμένων, οριζόμενη σε 20 ποσοστιαίες μονάδες εκ των οποίων 13,33 ποσοστιαίες μονάδες βαρύ- νουν τους εργοδότες και 6,67 τους ασφαλισμένους.

2. Αν η εισφορά του ασφαλισμένου ή του εργοδότη για τον κλάδο σύνταξης, που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις των λοιπών, πλην του Ι.Κ.Α., φορέων κύριας ασφάλισης μισθωτών, είναι μικρότερη της οριζόμενης για το Ι.Κ.Α. με την προηγούμενη παράγραφο αυξάνεται προοδευτικά σε τρία έτη

από 1.1.1993 για κάθε περίπτωση προκειμένου να διαμορφωθεί σε 6,67% για τον ασφαλισμένο και 13,33% για τον εργοδότη.

Μεγαλύτερα των παραπάνω ποσοστά εισφοράς ασφαλισμένου ή εργοδότη προβλεπόμενα από τις οικείες διατάξεις των φορέων εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Από 1ης Ιανουαρίου 1995 και μετά, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς ασφαλισμένου για τον κλάδο σύνταξης στους φορείς κύριας ασφάλισης, που ασφαλίζουν αυτοαπασχολουμένους, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από την εισφορά, που προκύπτει βάσει του κατά την παρ. 1 του άρθρου αυτού συνολικού ασφαλίστρου και του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

Μηνιαία εισφορά μικρότερη του ανωτέρω ποσού αυξάνεται προοδευτικά σε τρία έτη από 1.1.1993 μέχρι διαμορφώσεως στο κατά το προηγούμενο εδάφιο ποσό.

Διατάξεις φορέων κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολουμένων, που προβλέπουν την καταβολή μειωμένης εισφοράς από νεοεισερχομένους στο επάγγελμα ασφαλισμένους, εξακολουθούν να ισχύουν για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλιζόμενους. Επίσης εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις που προβλέπουν κρατήσεις επί αμοιβών για παρεχόμενες υπηρεσίες ή καταβολή ποσών με ένσημα.

Με προεδρικά διατάγματα, που θα εκδοθούν εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη και γνώμη των Δ.Σ. των: α) Ταμείου Νομικών, β) Ταμείου Συντάξεως και Αυτασφαλίσεως Υγειονομικών και γ) Ταμείου Συντάξεως Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, θα καθορισθούν τα ποσά εκ των οριζόμενων στο προηγούμενο εδάφιο, τα οποία θα αφαιρούνται από την κατά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής εισφορά και η ενδεχόμενη καταβολή μικρότερης εισφοράς από εμμίσθους ασφαλισμένους για τους οποίους προβλέπεται καταβολή διαφοροποιημένης σύνταξης.

Τα παραπάνω ισχύουν αναλόγως και για τις εισφορές στους κλάδους ή φορείς επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και ασθένειας των ασφαλισμένων της παραγράφου αυτής.

4. Η κράτηση, που προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 17 και την παρ. 2 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου, καθώς και από το άρθρο 6 του ν. 1902/1990, επιβάλλεται και στις υποκείμενες σε εισφορές αποδοχές των τακτικών υπαλλήλων των ν.π.δ.δ. και ο.τ.α., οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του α.ν. 1846/1951.

5. Από 1.1.1994 και εφεξής το Υπουργείο Οικονομικών αποδίδει κάθε έτος στο Ι.Κ.Α. ποσά που αντιστοιχούν στις μειώσεις των εισφορών Ι.Κ.Α., Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., Ο.Α.Ε.Δ., Ο.Ε.Κ. και Ο.Ε.Ε. του προηγούμενου οικονομικού έτους, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 12 του ν. 3213/1955, 23 του ν. 849/1978 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 24 παρ. 7 του ν. 1116/1981, 24 του ν.δ. 3083/1954 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 του ν.3210/1955 και του άρθρου 5 του ν.δ. 3619/1956, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ. 4041/1960.

Η διαδικασία και ο τρόπος απόδοσης των εισφορών θα καθορισθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοι-

νωνικών Ασφαλίσεων.

6. Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 1 εδάφ. α΄ του ν.δ. 2961/1954 (ΦΕΚ 197 Α΄) εργοδοτική εισφορά αυξάνεται κατά 0,67%, η δε εργατική κατά 0,33% και υπολογίζεται επί των αναφερόμενων στις διατάξεις αυτές αποδοχών των μισθωτών.

Η ισχύς της διατάξεως αυτής αρχίζει από την 1η του τρίτου από της δημοσιεύσεως του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μήνα έχει δε εφαρμογή και για τους από 1.1.1993 και μετά ασφαλιζόμενους.

Άρθρο 45

Εισφορά πρόωρης συνταξιοδότησης - Επαγγελματικού κινδύνου

1. Η πρόσθετη ειδική εισφορά για την κύρια ασφάλιση των υπαγομένων σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις των φορέων (πλην Ι.Κ.Α.) στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ορίζεται σε ποσοστό 3,60% και βαρύνει τους ασφαλισμένους κατά 2,20% και τους εργοδότες κατά 1,40% και των απασχολουμένων σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων, καθώς και σε υποθαλάσσιες εργασίες σε ποσοστό 7,50% και βαρύνει κατά 2,50% τους ασφαλισμένους και κατά 5% τους εργοδότες.

2. Η πρόσθετη ειδική εισφορά των ασφαλισμένων στο Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. απασχολουμένων σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ορίζεται σε ποσοστό 2% και βαρύνει τους ασφαλισμένους κατά 1,25% και τους εργοδότες κατά 0,75% και των απασχολουμένων σε υπόγειες στοές μεταλλείων -λιγνιτωρυχείων, καθώς και σε υποθαλάσσιες εργασίες σε ποσοστό 3% και βαρύνει κατα 1% τους ασφαλισμένους και κατά 2% τους εργοδότες. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.1993.

3. Το ποσοστό εισφοράς για τις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού και τις αντίστοιχες του Ι.Κ.Α. δύναται να επανακαθορισθεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη.

4. Οι τρεις (3) πρώτες παράγραφοι της περ. Θ΄ του άρθρου 24 του α.ν.1846/1951 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 3 του ν.δ. 4104/1960 (ΦΕΚ 147 Α΄) αντικαθίστανται ως κατωτέρω:

"Εισφορά επαγγελματικού κινδύνου, που βαρύνει τον εργοδότη ίση προς 1% επί των αποδοχών των μισθωτών των απασχολουμένων σε επιχειρήσεις και εργασίες, που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του β.δ. 473/1961 και διεξάγονται κάτω από τέτοιες συνθήκες, ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η ζωή ή η υγεία των εργαζομένων.

Οι επιχειρήσεις καταβάλλουν στο Ι.Κ.Α. ολόκληρη την εισφορά επαγγελματικού κινδύνου και για το προσωπικό τους, που υπάγεται σ' έναν μόνο κλάδο ασφάλισης Ι.Κ.Α.."

Άρθρο 46

Ασφαλιστικές εισφορές-Λοιπά θέματα ειδικών ταμείων

1. Από 1.1.1993 το ποσοστό εισφοράς εργοδότη στα ειδικά ταμεία κύριας ασφάλισης του προσωπικού των Τραπεζών Αγροτικής, Ελλάδος και Κτηματικής, Εθνικής, Ε.Τ.Β.Α., Ιονικής-Λαϊκής, του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. και του Τ.Σ.Π.-Η.Σ.Α.Π. καθορίζεται σε 22%.

Μεγαλύτερα ποσοστά προβλεπόμενα από τις καταστατικές διατάξεις των παραπάνω Ταμείων για τον εργοδότη εξακολουθούν να ισχύουν.

Το ποσοστό εισφοράς των ασφαλισμένων στα παραπάνω Ταμεία ορίζεται από 1.1.1995 σε 11%.

Η προσαρμογή κατά την τριετία του πράγματι καταβαλλόμενου ποσοστού εισφοράς των ασφαλισμένων προς το ανωτέρω ποσοστό γίνεται κατά το 1/3 της διαφοράς κατ' έτος, αρχής γενομένης από 1.1.1993.

2. Ειδικά για τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, ορίζονται τα κάτωθι :

α. Ως οιονεί έσοδα του ασφαλιστικού συστήματος της Δ.Ε.Η. νοούνται τα κάτωθι ποσά:

α.α. το 300% των εισφορών των ασφαλισμένων για τους κλάδους κύριας σύνταξης, υγείας και απασχολουμένων σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα,

β.β. το 200% των εισφορών των ασφαλισμένων για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης,

γ.γ. το 150% των εισφορών των ασφαλισμένων που απασχολούνται σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα,

δ.δ. το 100% των εισφορών των ασφαλισμένων για τον κλάδο πρόνοιας.

β. Το ποσοστό εισφοράς των ασφαλισμένων, σε διάστημα τριών ετών, ορίζεται συνολικά ως εξής:

	1.1.1993	1.1.1994	1.1.1995 και εφεξής
- Κλάδος Κύριας Σύνταξης,	9%	10%	11%
- Κλάδος Επικ. Ασφάλισης	3,5%	4%	4,5%
- Κλάδος Πρόνοιας	2%	3%	4,4%
- Κλάδος Υγείας	2,5%	2,5%	2,5%
- Απασχολούμενοι σε ορυχεία σταθμούς παραγωγής και δίκτυα	2,5%	2,5%	2,5%
- Βαρέα και ανθυγιεινά επαγγ.	1,5%	2%	2,5%

γ. Η οιονεί εισφορά της Δ.Ε.Η. ως εργοδότη προκύπτει εάν από το σύνολο των οιονεί εσόδων του ασφαλιστικού της συστήματος αφαιρεθούν οι εισφορές των ασφαλισμένων.

δ. Η Δ.Ε.Η. ως εργοδότης των ασφαλισμένων στο ισχύον ασφαλιστικό σύστημά της, σε κάθε ημερολογιακό έτος, θα καλύπτει δαπάνες, που δεν μπορεί να υπερβαίνουν ποσό μεγαλύτερο των τριάντα πέντε δισεκατομμυρίων δραχμών (35.000.000.000) πέραν της οιονεί εισφοράς της ως εργοδότη.

ε. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των υπαγομένων στα σημερινά βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα της Διεύθυνσης Ασφαλίσεως Προσωπικού Δ.Ε.Η. και απασχολουμένων σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα

αυξάνονται κατά ένα εξάμηνο ανά έτος από 1.1.1998 και μετά, μέχρι του 55ου έτους της ηλικίας. Με τη συμπλήρωση του 50ου έτους χορηγείται σύνταξη μειωμένη κατά 1/200 για κάθε μήνα που λείπει από το όριο ηλικίας που απαιτείται για πλήρη συνταξιοδότηση, όπως αυτό διαμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος.

στ. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου, τα όρια ηλικίας των υπαγομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα της Διεύθυνσης Ασφαλίσεως Προσωπικού Δ.Ε.Η., αυξάνονται κατά ένα εξάμηνο ανά έτος από 1.1.1998 και μετά, μέχρι του 60ου έτους της ηλικίας.

ζ. Ειδικότερα για τον κλάδο πρόνοιας ορίζονται τα εξής:

Το ανώτατο όριο του πέραν των δέκα εκατομ. δραχμών (10.000.000 δρχ.) ποσού του εφάπαξ, το οποίο καταβάλλεται στους συνταξιοδοτούμενους θα περιορισθεί κατά το 1/6 ανά έτος (επί μία 6ετία) από 1.1.1993, μέχρι του ορίου των δέκα εκατομ. δραχμών (10.000.000 δρχ.), αναπροσαρμοζόμενο κατά τις διατάξεις του άρθρου 57 του παρόντος νόμου.

η. Οι διατάξεις του άρθρου 47 του ν.1469/1984 (ΦΕΚ 111 Α΄) καταργούνται από 1.1.1993.

3. Η εισφορά του εργοδότη των ειδικών ταμείων του άρθρου 9 του ν.1976/1991 για τον κλάδο ασθένειας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 6,25%.

Μεγαλύτερες εισφορές μειώνονται σταδιακά σε 3 χρόνια κατά το 1/3 ετησίως της διαφοράς από 1.1.1993.

4. Με επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου και της παρ. 2, από 1.1.1993 οι εργοδότες των ασφαλισμένων των Ειδικών Ταμείων κύριας ασφάλισης του άρθρου 9 του ν.1976/1991 θα καλύπτουν τα ετήσια οργανικά ελλείμματα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 11 του ν.1902/1990, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν.1976/1991, που τυχόν θα προκύψουν και μέχρι ποσού, που δεν θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό που καταβλήθηκε για την κάλυψη των ελλειμμάτων του 1992.

5. Ειδικότερα από 1.1.1993 το οργανικό έλλειμμα του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Η.Σ.Α.Π., θα καλύπτεται είτε από τον Λ.Α.Φ.Κ.Α. (άρθρο 67) είτε με επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 47
Συντάξιμος χρόνος

1. Ο προβλεπόμενος από τις οικείες διατάξεις όλων των φορέων κύριας ασφάλισης συντάξιμος χρόνος δεκαπέντε (15) ετών για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος των μητέρων με ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω ή εγγάμων γυναικών, καθώς και των χηρών ή διαζευγμένων με άγαμα παιδιά που έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982 εφόσον δεν έχει συμπληρωθεί μέχρι 31.12.1992, αυξάνεται από 1-1-1993 ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος και μέχρι τη συμπλήρωση πλήρους συντάξιμου χρόνου δεκαεπτά (17) ετών και έξι (6) μηνών.

2. Συντάξιμος χρόνος μικρότερος των 15 ετών προβλεπόμενος από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων για τη συνταξιοδότηση με αυξημένο όριο ηλικίας ορίζεται από 1.1.1993 η 15ετία.

3. Για τους άνδρες, που έχουν υπαχθεί στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν τον προβλεπόμενο από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων συντάξιμο χρόνο από 1.1.1998 και μετά, καθώς και για τους υπαγόμενους στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, ο συντάξιμος χρόνος δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 25 ετών.

4. Για τις γυναίκες, που έχουν υπαχθεί στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν από 1.1.1998 και μετά τον προβλεπόμενο από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων συντάξιμο χρόνο, καθώς και το χρόνο της παρ. 1 όπως έχει διαμορφωθεί την 31.12.1997 και της παρ. 2 του άρθρου αυτού ο συντάξιμος χρόνος αυξάνεται από την παραπάνω χρονολογία ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι συμπληρώσεως συντάξιμου χρόνου 25 ετών.

Ειδικά για τις μητέρες με ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, η ανωτέρω αύξηση αρχίζει από 1.1.2003.

5. Από τις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 έως 4 του άρθρου αυτού εξαιρούνται οι ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α., οι ασφαλισμένοι των φορέων της παραγράφου 5α του άρθρου 48 του παρόντος και οι ασφαλισμένοι των Ειδικών Ταμείων του άρθρου 9 του ν.1976/1991 οι υπαγόμενοι στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, καθώς και οι απασχολούμενοι σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων και υποθαλάσσιες εργασίες, καθώς και οι απασχολούμενοι σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα της Δ.Ε.Η..

6. Για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι συμπληρώνουν το 65ο έτος της ηλικίας ο ελάχιστος χρόνος για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ορίζεται σε 15 έτη.

7. Οι προβλεπόμενες από τις καταστατικές των Ειδικών Ταμείων του άρθρου 9 του ν.1976/1991 προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως και υπολογισμού σύνταξης και εφάπαξ βοηθήματος για διοικητές, υποδιοικητές, προέδρους, αντιπροέδρους, διευθύνοντες συμβούλους, γενικούς διευθυντές και εντεταλμένους συμβούλους, καταργούνται από 24.8.1992.

8. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν.612/1977 και της παρ.8 του άρθρου 40 του ν.1902/1990 εξακολουθούν να ισχύουν.

9. Το πρώτο εδάφ. της παρ. 2 του άρθρου 28 του α.ν.1846/1951, όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.1902/1990, αντικαθίσταται από τότε που ίσχυε ως εξής:

" Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης (πλην Ο.Γ.Α.) ή το Δημόσιο, εκτός των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων, που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παρ. 4 του ν.1892/1990, δικαιούται από το Ι.Κ.Α. πλήρη σύνταξη γήρατος εφόσον κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας, που απαιτείται σε κάθε περίπτωση από τη νομοθεσία για την απονομή πλήρους σύνταξης και πάντως όχι κάτω του 60ου έτους για τους άνδρες και του 55ου για τις γυναίκες και έχει πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες σε κάθε περίπτωση ελάχιστες ημέρες εργασίας, οι οποίες δεν μπορεί να είναι λιγότερες από 5.100.

Για τους ασφαλισμένους που μέχρι 31.12.91 έχουν συμπληρώσει το 63ο έτος της ηλικίας τους οι άνδρες και το 58ο οι γυναίκες απαιτούνται, οι κατά

περίπτωση αναφερόμενες στην παρ. 1 εδ. α΄ ημέρες εργασίας, οι οποίες από 1.1.1994 ανέρχονται σε 5.100. Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 4.500 ημέρες εργασίας τουλάχιστον και έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του ο άνδρας και το 60ο έτος η γυναίκα δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 50%. Οι διατάξεις της νομοθεσίας, που προβλέπουν την απονομή μειωμένης σύνταξης γήρατος δεν εφαρμόζονται για την απονομή δεύτερης σύνταξης".

10. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 28 του α.ν.1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν.1902/1990 και την προηγούμενη παράγραφο προστίθεται διάταξη, που έχει ως εξής:

" Οι προβλεπόμενες από το πρώτο εδάφιο πέντε χιλιάδες εκατό (5.100) και τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (4.500) ημέρες εργασίας και από το δεύτερο εδάφιο τρεις χιλιάδες (3.000) ημέρες εργασίας αυξάνονται προοδευτικά σε έξι χιλιάδες (6.000), τέσσερις χιλιάδες οκτακόσιες (4.800) και τρεις χιλιάδες εξακόσιες (3.600) ημέρες αντίστοιχα με την προσθήκη στις 5.100, 4.500 και 3.000 ημέρες ανά εκατό πενήντα (150) ημερών κατά μέσο όρο για κάθε επόμενο ημερολογιακό έτος, αρχής γενομένης από 1ης Ιανουαρίου 1998".

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής και της προηγούμενης παραγράφου έχουν εφαρμογή και στους λοιπούς φορείς κύριας ασφάλισης, προκειμένου για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος και αναπηρίας. Ειδικά για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας.

11. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 4 του α.ν.1022/1946 (ΦΕΚ 75 Α΄) προστίθεται διάταξη, που έχει ως εξής:

"Τα ανωτέρω ισχύουν εφόσον έχει συμπληρωθεί ο απαιτούμενος για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος χρόνος".

12. Οι διατάξεις του άρθρου 40 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και για τους μέχρι 31.12.1992 υπαγόμενους στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης.

Διατάξεις που προβλέπουν αναγνώριση άλλων χρόνων πλην των αναφερόμενων στο άρθρο 40 του παρόντος νόμου ή προσμέτρηση άλλου πλασματικού χρόνου για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή προσαύξηση του ποσού της σύνταξης καταργούνται από 1.1.1994, με εξαίρεση τις διατάξεις, που προβλέπουν την αναγνώριση από φορείς επικουρικής ασφάλισης, του χρόνου που διανύθηκε στο φορέα κύριας ασφάλισης και μέχρι τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, τις διατάξεις που προβλέπουν αναγνώριση χρόνου εθνικής αντίστασης, τις διατάξεις των παρ. 4, 5 του άρθρου 5 και του άρθρου 7 του ν. 1759/1988 και των παρ. 4 και 5 του άρθρου 4 του ν. 1880/1990.

Χρόνοι, που έχουν αναγνωρισθεί και εξαγορασθεί μέχρι 31.12.1993 βάσει των καταργούμενων διατάξεων, θεωρούνται έγκυροι.

Άρθρο 48

Όρια ηλικίας για συνταξιοδότηση

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.825/1978 προστίθεται διάταξη, που έχει ως εξής:

" Το παραπάνω προβλεπόμενο όριο ηλικίας αυξάνεται προκειμένου περί ανδρών ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος, αρχής γενομένης από 1.1.1998 και μέχρι

του 60ου έτους."

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978, καθώς και η παρ. 3 του άρθρου 27 του ν.1902/1990 καταργούνται από 1.1.1994.

2. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως των απασχολουμένων σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. ισχύουν και για τους απασχολουμένους σε υποθαλάσσιες εργασίες.

3. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως του άρθρου 9 του ν.1976/1991, όπως τροποποιούνται και συμπληρώνονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και για τους ασφαλισμένους του Ταμείου Συντάξεως και Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου "Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ" και του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ασφαλιστικής Εταιρείας "Η ΕΘΝΙΚΗ".

Για τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων των φορέων αυτών κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν.1976/1991, εφόσον από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων τους προβλέπονται περισσότεροι του ενός χρόνοι ασφάλισης για την αυτήν κατηγορία προσώπων, με αντίστοιχα όρια ηλικίας, τα 7 επιπλέον έτη, όπως αυτά αυξάνονται από 1.1.1998 με τις διατάξεις του εδαφ. γ΄ της επόμενης παραγράφου, προστίθενται στο χρόνο ασφάλισης, για τον οποίο έχει συμπληρωθεί και το προβλεπόμενο από τα καταστατικά αντίστοιχο όριο ηλικίας.

4.α. Το όριο ηλικίας 42 ετών, που προβλέπεται από την παρ. 5 του άρθρου 9 του ν.1976/1991 για τις γυναίκες με ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, που έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν τον προβλεπόμενο από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων συντάξιμο χρόνο μέχρι 31.12.1997, αυξάνεται ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος από 1.1.1993 και μέχρι της συμπληρώσεως της ηλικίας του τεσσαρακοστού τέταρτου (44ου) έτους και έξι (6) μηνών, η δε ασφαλισμένη θα ακολουθεί το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το χρόνο που συμπληρώνει 15ετή ή 20ετή πλήρη συντάξιμη υπηρεσία, σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις κάθε Ταμείου.

Επίσης τα όρια ηλικίας που προβλέπονται από τις παραπάνω διατάξεις για όσους έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν τον προβλεπόμενο από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων συντάξιμο χρόνο από 1.1.1998 και μετά, καθώς και για όσους υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992, αυξάνονται ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος, αρχής γενομένης από 1.1.1998, μέχρι συμπληρώσεως του 65ου έτους για τους άνδρες και του 60ου έτους για τις γυναίκες, πλην των μητέρων με ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω.

Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν.1976/1991 εξακολουθούν να ισχύουν.

β. Τα όρια ηλικίας των ασφαλισμένων των Ειδικών Ταμείων του άρθρου 9 του ν.1976/1991 πλην της Διεύθυνσης Ασφαλίσεως Προσωπικού Δ.Ε.Η., των υπαγομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα αυξάνονται από

1.1.1998 ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι της συμπληρώσεως του 60ου έτους για τους άνδρες και του 55ου έτους για τις γυναίκες.

Για τους απασχολουμένους σε υποθαλάσσιες εργασίες και υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων τα όρια ηλικίας αυξάνονται κατά τα ανωτέρω μέχρι συμπληρώσεως των ορίων ηλικίας των οριζομένων από τις ισχύουσες διατάξεις για τους απασχολουμένους σε υπόγειες στοές μεταλλείων -λιγνιτωρυχείων ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α..

Για τη συνταξιοδότηση των ανωτέρω με τις διατάξεις για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα ή τις διατάξεις για τους απασχολουμένους σε υπόγειες στοές μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων, καθώς και υποθαλάσσιες εργασίες απαιτείται η πραγματοποίηση στις εργασίες ή τα επαγγέλματα αυτά των 3/4 του απαιτούμενου εκάστοτε συνολικού συντάξιμου χρόνου για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

γ. Για τη συνταξιοδότηση των ανδρών ασφαλισμένων των Ειδικών Ταμείων και των γυναικών για τις οποίες ο προβλεπόμενος από τις καταστατικές διατάξεις συντάξιμος χρόνος είναι 25ετία κατά την εφαρμογή των διατάξεων της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν.1976/1991 τα επτά (7) επιπλέον έτη αυξάνονται από 1.1.1998 κατά έξι (6) μήνες κάθε έτος για όσους συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο από 1.1.1998 και μετά, μέχρι τη συμπλήρωση δέκα (10) πλήρων ετών, ο δε ασφαλισμένος θα ακολουθεί το αυξημένο όριο που ισχύει κατά το έτος που συμπληρώνει το συντάξιμο χρόνο.

5α. Για τους φορείς κύριας ασφάλισης: α) Ταμείο Συντάξεως Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, β) Ταμείο Ασφαλίσεως Ιδιοκτητών, Συντακτών και υπαλλήλων Τύπου, γ) Ταμείο Συντάξεως Εφημεριδοπωλών και υπαλλήλων πρακτορείων, δ) Ταμείο Συντάξεως Εφημεριδοπωλών και υπαλλήλων πρακτορείων Θεσσαλονίκης, ε) Ταμείο Ασφαλίσεως Τεχνικών Τύπου Αθηνών εφαρμόζονται τα εξής:

β. Τα όρια ηλικίας που ορίζονται από τα καταστατικά των παραπάνω φορέων αυξάνονται από 1.1.1998 ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι της συμπληρώσεως του 50ου έτους για τις μητέρες με ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, του 60ου για τους άνδρες και του 55ου για τις λοιπές γυναίκες.

Ειδικά για τις μητέρες με ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, όπου από τις καταστατικές διατάξεις, προβλέπεται συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας ορίζεται από 1.1.1993 όριο ηλικίας το 42ο, το οποίο αυξάνεται από την ίδια χρονολογία ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι της συμπληρώσεως του 50ου έτους. Επίσης για τις λοιπές γυναίκες και τους άνδρες ορίζεται από 1.1.1993 όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 53ο και 55ο έτος αντίστοιχα, το οποίο αυξάνει από 1.1.1998 ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι του 55ου και 60ου έτους αντίστοιχα.

γ. Όπου από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων του εδαφίου α΄ της παραγράφου αυτής προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης με μικρότερα όρια ηλικίας, τα όρια αυτά αυξάνονται από 1.1.1998 με τον ίδιο πιο πάνω τρόπο μέχρι της συμπληρώσεως του 60ου έτους για τους άνδρες και του 55ου έτους για τις γυναίκες.

Το ποσό της σύνταξης στις περιπτώσεις αυτές μειώνεται κατά 1/200 για κάθε μήνα, που λείπει από το όριο ηλικίας, που απαιτείται για πλήρη συνταξιοδότηση, όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε έτος με τις διατάξεις του παρόντος.

δ. Οι εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη που ισχύουν σήμερα για τους φορείς του εδαφ. α΄ αυτής της παραγράφου και τον ΕΔΟΕΑ δεν μεταβάλλονται λόγω εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Για όσους ασφαλιστούν στους ανωτέρω φορείς από την 1.1.1993 και μετά, δεν θα καταβάλλεται η εισφορά του Κράτους για κύρια σύνταξη και για ασθένεια.

6α. Μεγαλύτερα όρια ηλικίας των οριζομένων στις παρ. 4 και 5 του παρόντος άρθρου προβλεπόμενα από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων των παραπάνω παραγράφων εξακολουθούν να ισχύουν.

β. Καταστατικές διατάξεις των φορέων κύριας ασφάλισης μισθωτών (πλην Ι.Κ.Α.) που προβλέπουν συνταξιοδότηση με 35 έτη ασφάλισης χωρίς όριο ηλικίας, εξακολουθούν να ισχύουν για όσους έχουν υπαχθεί στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982.

Ειδικά οι κατά το προηγούμενο εδάφιο ασφαλισμένοι από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 δικαιούνται σύνταξη με τη συμπλήρωση συντάξιμου χρόνου 35 ετών και ηλικίας 60 ετών οι άνδρες και 58 ετών οι γυναίκες.

γ. Αν οι ασφαλισμένοι των παρ. 4 και 5 του άρθρου αυτού έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο από τον οποίο 750 ημέρες ή 2,5 έτη την τελευταία πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδοτήσεως πενταετία δικαιούνται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά το 1/200 της μηνιαίας συντάξεως, για κάθε μήνα που λείπει από το κατά τα ανωτέρω οριζόμενο όριο ηλικίας και μέχρι εξήντα (60) το πολύ μήνες κατά περίπτωση εφόσον έχουν συμπληρώσει οι άνδρες το 60ο έτος της ηλικίας τους και οι γυναίκες το 55ο έτος.

δ. Στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας οι παραπάνω ασφαλισμένοι θα ακολουθούν το όριο ηλικίας που ισχύει κατά τη συμπλήρωση του συντάξιμου χρόνου.

ε. Κατά τα λοιπά, για τους ασφαλισμένους των Ειδικών Ταμείων και τους ασφαλισμένους των Ταμείων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1976/1991.

7. Όρια ηλικίας συνταξιοδότησης ασφαλισμένων φορέων κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολουμένων, μικρότερα του 65ου έτους για τους άνδρες, του 60ου έτους για τις λοιπές γυναίκες και του 50ου έτους για τις μητέρες με ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, κατά ποσοστό 50% και άνω ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, αυξάνονται προοδευτικά ανά 6 μήνες κατ' έτος αρχής γενομένης από 1.1.1998 μέχρι συμπληρώσεως των παραπάνω ορίων.

Ειδικά με τη συμπλήρωση συντάξιμου χρόνου 35 ετών ή 10.500 ημερών οι άνδρες ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη στο 60ο έτος της ηλικίας τους και οι γυναίκες στο 58ο έτος.

Μεγαλύτερα όρια ηλικίας των οριζομένων στα προηγούμενα εδάφια προβλεπόμενα από τις καταστατικές διατάξεις των οικείων φορέων εξακολουθούν να ισχύουν.

Με τη συμπλήρωση του 60ου και 55ου έτους της ηλικίας οι άνδρες και οι γυναίκες αντίστοιχα και του συντάξιμου χρόνου, που ορίζεται στο άρθρο 47 του παρόντος νόμου, από τον οποίο 750 ημέρες ή 2,5 έτη την τελευταία πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδοτήσεως πενταετία, οι ασφαλισμένοι που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο δικαιούνται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά

1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης, για κάθε μήνα που λείπει από τα κατά τα προηγούμενα εδάφια οριζόμενα όρια ηλικίας και μέχρι εξήντα (60) το πολύ μήνες κατά περίπτωση.

Όπου από τις οικείες διατάξεις των παραπάνω φορέων προβλέπεται συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα ή ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά χωρίς όριο ηλικίας η συνταξιοδότηση γίνεται με τη συμπλήρωση του 42ου έτους της ηλικίας. Το παραπάνω όριο ηλικίας αυξάνεται από 1.1.1993 ανά έξι (6) μήνες κάθε έτος μέχρι του 50ου έτους. Με επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 του ν.612/1977 και της παρ. 8 του άρθρου 40 του ν.1902/1990 λοιπές διατάξεις, που προβλέπουν συνταξιοδότηση λόγω γήρατος χωρίς όριο ηλικίας ασφαλισμένων της παρ. αυτής, καταργούνται από 1.1.1998.

8. Το όριο ηλικίας του 68ου έτους, που ορίζεται από την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν.1422/1984 (ΦΕΚ 27 Α΄) για τη συνταξιοδότηση των ανασφάλιστων υπερηλίκων από τον Ο.Γ.Α., μειώνεται από 1ης Ιανουαρίου του 1993 στο 65ο έτος.

Άρθρο 49

Συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας

Διατάξεις φορέων κύριας ασφάλισης, που προβλέπουν συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας με ποσοστό αναπηρίας μικρότερο του 50% δεν ισχύουν.

Ο κανονισμός, που προβλέπεται από την περ. ε΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του ν.1902/1990, ισχύει και για όλους τους φορείς, που χορηγούν συντάξεις λόγω αναπηρίας συμπεριλαμβανομένου και του Ο.Γ.Α..

Άρθρο 50

Συντάξιμες αποδοχές

1. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951 όπως ισχύει προστίθεται διάταξη, που έχει ως εξής:

"Από 1.1.1993 για τον υπολογισμό των συντάξεων λαμβάνεται υπόψη το 90% των δώρων εορτών. Το ποσοστό αυτό μειώνεται για κάθε επόμενο έτος κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες μέχρι μηδενισμού του".

2. Οι παραπάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή και στους λοιπούς φορείς κύριας ασφάλισης, στους οποίους για τον προσδιορισμό των συντάξεων λαμβάνονται υπόψη, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας.

Άρθρο 51

Ποσό σύνταξης

1. Προκειμένου περί μισθωτών το ποσό της μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας για χρόνο ασφάλισης 35 ετών ή 10.500 ημερών δεν μπορεί να υπερβαίνει, χωρίς οικογενειακά επιδόματα, το 80% των κατά τις οικείες διατάξεις των φορέων και τις διατάξεις του άρθρου 50 του παρόντος μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών, ούτε το τετραπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

2. Το ποσό σύνταξης για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση 35ετούς συντάξιμου χρόνου, αυξάνεται κατά 1/50 για κάθε έτος ή 300 ημέρες υπηρεσίας πέραν του 35ου έτους. Η παραπάνω προσαύξηση μπορεί να χορηγείται και πέραν του ποσοστού της προηγούμενης παραγράφου. Από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, εξαιρείται το Ι.Κ.Α. για το οποίο έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της νομοθεσίας του.

3. Με επιφύλαξη των διατάξεων της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1981 τα κατώτατα όρια συντάξεων, που χορηγούν οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης μειώνονται σε κάθε περίπτωση που ο συνταξιούχος λαμβάνει σύνταξη μειωμένη.

4. Στους ασφαλισμένους του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι οποίοι καθίστανται συνταξιούχοι λόγω γήρατος από 1.1.1993 και μετά, έχουν χρόνο ασφάλισης άνω των 4.500 ημερών και δικαιούνται τα κατώτατα όρια σύνταξης, χορηγείται προσαύξηση 1% για κάθε 300 ημέρες ασφάλισης επιπλέον των 4.500 ημερών, που υπολογίζεται επί του 25πλασίου του τεκμαρτού ημερομισθίου της ασφαλιστικής κλάσης στην οποία κατατάσσονται οι ασφαλισμένοι.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο προσαύξηση χορηγείται και σε ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α., οι οποίοι συνταξιοδοτούνται λόγω γήρατος από 1.1.1993 και μετά και η σύνταξη που δικαιούνται είναι μεγαλύτερη των κατώτατων ορίων εφόσον τα κατώτατα όρια σύνταξης και η προσαύξηση που τους αναλογεί σύμφωνα με τα ανωτέρω υπερβαίνουν το ποσό σύνταξης που δικαιούνται βάσει των οργανικών διατάξεων.

5. Η σύνταξη που καταβάλλεται από φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης σε θήλεα τέκνα θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου και πέραν του 18ου έτους της ηλικίας ή του 24ου εάν σπουδάζουν μειώνεται κατά το 1/3 εφόσον το μέσο μηνιαίο ακαθάριστο πραγματικό εισόδημά τους, πέραν της σύνταξης (κύριας και επικουρικής), όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική δήλωσή τους, του προηγούμενου έτους, υπερβαίνει το 40πλάσιο του εκάστοτε ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη και κατά το 1/2 εφόσον υπερβαίνει το 60πλάσιο.

Στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται να υποβάλλουν στους φορείς κύριας ασφάλισης από τους οποίους τους χορηγείται σύνταξη, στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, επικυρωμένο αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος του φόρου εισοδήματος του προηγούμενου έτους.

Τα πιο πάνω δεν ισχύουν για τα ανάπηρα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%.

Αυστηρότερες προϋποθέσεις προβλεπόμενες από τις καταστατικές διατάξεις των Ταμείων εξακολουθούν να ισχύουν.

6. Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 40 του ν. 1902/1990 έχουν εφαρμογή και για τους συνταξιοδοτηθέντες πριν από την εφαρμογή του παραπάνω νόμου.

Η αναπροσαρμογή της σύνταξης γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ημερομηνία της αίτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Επικουρική ασφάλιση

Άρθρο 52
Εισφορές

1. Το ποσοστό εισφοράς στους φορείς επικουρικής ασφάλισης μισθωτών δεν μπορεί να είναι, για τον ασφαλισμένο, κατώτερο του 3% επί των αποδοχών αυτού, που υπόκεινται σε εισφορές σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις κάθε φορέα και του 3% για τον εργοδότη. Μικρότερα ποσοστά αναπροσαρμόζονται σταδιακά από 1.1.1993 σε τρία έτη.

2. Από 1.1.1995 η σχέση εισφοράς ασφαλισμένου προς την εισφορά εργοδότη στους φορείς επικουρικής ασφάλισης μισθωτών, στους οποίους προβλέπεται εισφορά εργοδότη ορίζεται σε 1 προς 1. Η παραπάνω σχέση δεν ισχύει για τους φορείς Επικουρικής Ασφάλισης, οι οποίοι χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας ασφάλισης. Αν οι εργοδότες των ασφαλισμένων των επικουρικών αυτών φορέων καλύπτουν τα οργανικά ελλείμματα σύμφωνα με τις καταστατικές ή άλλες διατάξεις, η κάλυψη γίνεται μέχρι ποσού που δεν θα υπερβαίνει σε καμιά περίπτωση το ποσό που καταβλήθηκε για την κάλυψη των ελλειμμάτων του έτους 1992.

Αν η εισφορά ασφαλισμένου και εργοδότη διαφέρουν από την κατά τα ανωτέρω σχέση, αποκαθίσταται η σχέση αυτή με αύξηση της μικρότερης εισφοράς ή μείωση της μεγαλύτερης ή και τα δύο, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του φορέα και του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας (Σ.Κ.Α.).

Ως εισφορά ασφαλισμένου ή εργοδότη για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής θεωρούνται και οι εισφορές, οι οποίες δεν υπολογίζονται σε ποσοστό επί των αποδοχών των ασφαλισμένων, κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Το μηνιαίο ποσό της εισφοράς, που καταβάλλεται στους φορείς επικουρικής ασφάλισης αυτοαπασχολουμένων, δεν μπορεί να είναι από 1.1.1995 και μετά μικρότερο της εισφοράς, που προκύπτει με βάση το κατά το έτος 1991 μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. αναπροσαρμοσμένο με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων και ποσοστό 6%. Μικρότερο ποσό αναπροσαρμόζεται σταδιακά από 1.1.1993 σε διάστημα τριών ετών.

Άρθρο 53
Προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως - Συντάξιμες αποδοχές

1. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των ασφαλισμένων των φορέων κύριας ασφάλισης, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ισχύουν και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, στους οποίους υπάγονται οι ασφαλισμένοι. Υφιστάμενες ευνοϊκότερες διατάξεις των καταστατικών φορέων επικουρικής ασφάλισης προσαρμόζονται κατά τα ανωτέρω μέχρι 31.12.1997.

Κατ' εξαίρεση εξακολουθούν ισχύουσες οι ειδικές διατάξεις του Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. και των λοιπών επικουρικών φορέων για τη συνταξιοδότηση νέων κατηγοριών ασφαλισμένων ή ασφαλισμένων νέων περιοχών.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν ισχύουν για φορείς επικουρικής ασφάλισης που χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας ασφάλισης και για το Τ.Ε.Α.Ε.Υ.Ε.Ε.Ο.

Για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης που χορηγούν σύνταξη σε υπο-

κατάσταση κύριας ασφάλισης, καθώς και για τα λοιπά ειδικά επικουρικά ταμεία του άρθρου 9 του ν. 1976/1991, έχουν εφαρμογή ως προς το συντάξιμο χρόνο και τα όρια ηλικίας, οι διατάξεις του άρθρου 47 και οι παρ. 4 και 6 του άρθρου 48 του παρόντος νόμου.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 50 του νόμου αυτού έχουν εφαρμογή και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης.

Άρθρο 54

Ποσό σύνταξης

1. Το ύψος της επικουρικής σύνταξης, που χορηγείται από τους φορείς επικουρικής ασφάλισης μισθωτών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης και γνώμη του Δ.Σ. κάθε επικουρικού φορέα και γνωμοδότηση του Σ.Κ.Α., ανάλογα με την οικονομική κατάσταση κάθε φορέα, όπως αυτή διαμορφώνεται μετά τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού σχετικά με τις εισφορές, τις χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και τα όρια ηλικίας.

Με την ίδια απόφαση δύναται να ανακαθορίζονται και οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις για λόγους ίσης μεταχείρισης.

Πάντως σε καμία περίπτωση το ποσό της σύνταξης που θα χορηγείται από 1.1.1998 και μετά για χρόνο ασφάλισης 35 ετών ή 10.500 ημερών από φορείς επικουρικής ασφάλισης δεν θα μπορεί να υπερβαίνει το 20% των τακτικών αποδοχών ή των συντάξιμων αποδοχών, αν είναι μεγαλύτερες, εφόσον για τον οικείο φορέα προβλέπεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικός πόρος ή άλλη επιχορήγηση του εργοδότη, εκτός εάν η οικονομική κατάσταση του κάθε φορέα επικουρικής ασφάλισης επιτρέπει τη χορήγηση μεγαλύτερου ποσοστού, ύστερα από αναλογιστική μελέτη και απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σε περίπτωση συνταξιοδότησης του αυτού προσώπου από δύο ή περισσότερους φορείς επικουρικής ασφάλισης, για τους οποίους προβλέπεται και καταβάλλεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικός πόρος ή άλλη επιχορήγηση του εργοδότη, το ποσοστό επί του συντάξιμου μισθού, που χορηγείται ως σύνταξη από το δεύτερο και επόμενους κατά σειρά υποβολής της αίτησης φορείς ή επί ταυτόχρονης υποβολής της αίτησης από τους φορείς επιλογής του ασφαλισμένου δεν μπορεί να υπερβαίνει από 1.1.1998 το 15% των τακτικών αποδοχών ή των συντάξιμων αποδοχών αν είναι μεγαλύτερες, εκτός εάν η οικονομική κατάσταση του κάθε φορέα επικουρικής ασφάλισης επιτρέπει τη χορήγηση μεγαλύτερου ποσοστού, ύστερα από αναλογιστική μελέτη και απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ανώτατα όρια ποσών σύνταξης, προβλεπόμενα από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων επικουρικής ασφάλισης εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον είναι μικρότερα από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο αυτή.

Ειδικά για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, οι οποίοι χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας ασφάλισης, οι περιορισμοί της παραγράφου αυτής δεν ισχύουν.

2. Οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 51 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι 31.12.1993 ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου Συντάξεως Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και σύνταξη αναλογιστικής μελέτης, αναδιαρθρώνονται οι εισφορές και παροχές του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Ταμείου και Ειδικού Λογαριασμού Προσθέτων Παροχών (Ε.Λ.Π.Π.) και θεσπίζονται οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους των φορέων αυτών. Μέχρι της εκδόσεως του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος διατηρούνται οι ισχύουσες διατάξεις ως προς τις παροχές των φορέων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
Ασφάλιση ασθένειας

Άρθρο 55
Εισφορές

1. Η υπό του άρθρου 25 παρ. 1 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει, προβλεπόμενη εισφορά εργοδότη και ασφαλισμένου υπέρ του κλάδου παροχών ασθενείας και μητρότητας σε είδος αυξάνεται από 1ης Ιανουαρίου 1993 κατά 0,90 της μονάδας, ήτοι κατά 0,60 της μονάδας σε βάρος των εργοδοτών και κατά 0,30 της μονάδας σε βάρος των ασφαλισμένων, οριζόμενη σε 6,45 ποσοστιαίες μονάδες, εκ των οποίων 4,30 ποσοστιαίες μονάδες βαρύνουν τους εργοδότες και 2,15 τους ασφαλισμένους.

Το συνολικό ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη για τον κλάδο ασθένειας του Ι.Κ.Α. ορίζεται από 1.1.1993 σε 7,65 ποσοστιαίες μονάδες, από τις οποίες 5,10 ποσοστιαίες μονάδες βαρύνουν τους εργοδότες και 2,55 τους ασφαλισμένους.

2. Εφόσον το ισχύον ποσοστό εισφοράς στους φορείς ασφάλισης ασθένειας μισθωτών είναι μικρότερο του κατά την προηγούμενη παράγραφο καθοριζόμενου για το Ι.Κ.Α. αναπροσαρμόζεται σταδιακά σε τρία έτη, αρχής γενομένης από 1.1.1993.

Μεγαλύτερα ποσοστά εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Το ποσό της μηνιαίας εισφοράς που καταβάλλεται στους φορείς ασφάλισης ασθένειας, οι οποίοι ασφαλίζουν αυτοαπασχολουμένους καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη και γνώμη των Δ.Σ. των φορέων και του Σ.Κ.Α. και δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ποσού που προκύπτει με βάση το κατά το έτος 1991 μέσο μηνιαίο κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων και του ποσοστού εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου αυτού.

Μικρότερα ποσά αναπροσαρμόζονται σταδιακά σε τρία έτη από 1.1.1993.

4. Η κράτηση 1% επί των αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων και των συντάξεων των συνταξιούχων του Δημοσίου για την υγειονομική τους περίθαλψη αυξάνεται από 1.1.1993 κατά 0,80% και από 1.1.1994 κατά 0,75% και διαμορφώνεται σε 2,55%.

5. Το ποσοστό εισφοράς επί των συντάξεων για την ασφάλιση ασθένειας συνταξιούχων των φορέων κύριας ασφάλισης και του Δημοσίου δύναται να επανακαθορισθεί με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
Εφάπαξ βοηθήματα

Άρθρο 56
Προϋποθέσεις χορηγήσεως εφάπαξ βοηθήματος

1. Στον ασφαλισμένο σε κάθε φορέα ασφάλισης πρόνοιας απονέμεται εφάπαξ βοήθημα, εφόσον έτυχε κύριας σύνταξης λόγω γήρατος ή οριστικής αναπηρίας από οποιονδήποτε φορέα και πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις του οικείου ταμείου.

Εφάπαξ βοήθημα χορηγείται στους κατά τις διατάξεις κάθε φορέα ασφάλισης πρόνοιας δικαιούχους θανόντος ασφαλισμένου, εφόσον συντρέχουν οι χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγω θανάτου που ισχύουν στο φορέα κύριας ασφάλισης.

Εφόσον οι ασφαλισμένοι φορέων ασφάλισης πρόνοιας υπάγονται σε επικουρικούς φορείς, οι οποίοι χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας ασφάλισης, για την απονομή του εφάπαξ βοηθήματος, ισχύουν οι προϋποθέσεις των φορέων αυτών. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της περ. στ΄ της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 1976/1991 εξακολουθούν να ισχύουν. Υφιστάμενες ευνοϊκότερες διατάξεις φορέων ασφάλισης πρόνοιας προσαρμόζονται κατά τα ανωτέρω μέχρι 31.12.1997.

2. Στους μη δικαιούμενους εφάπαξ βοηθήματος επιστρέφονται οι εισφορές ασφαλισμένου που έχουν καταβληθεί σε φορείς ασφάλισης πρόνοιας, εντόκως, με επιτόκιο το εκάστοτε χορηγούμενο για τις καταθέσεις των χρηματικών διαθεσίμων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 57
Εισφορές - Ανώτατο όριο εφάπαξ βοηθήματος Ειδικών Ταμείων

1. Η προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις των φορέων ασφαλίσεως πρόνοιας των υπαλλήλων των Τραπεζών Εθνικής, Ελλάδος και Κτηματικής, Αγροτικής, Ε.Τ.Β.Α., Ιονικής-Λαϊκής και Εμπορικής, του Ο.Τ.Ε. και του Κλάδου Πρόνοιας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ασφαλιστικής Εταιρείας "ΕΘΝΙΚΗ", που χορηγούν εφάπαξ βοηθήματα, εισφορά εργοδότη μειώνεται προοδευτικά, αρχής γενομένης από 1.1.1993 κατά το 1/10 για κάθε έτος.

Η κατά τα άνω μειούμενη εισφορά προστίθεται αντίστοιχα στην εργοδοτική εισφορά υπέρ του φορέα κύριας σύνταξης, στον οποίο υπάγονται οι ασφαλισμένοι των φορέων ή κλάδων ασφάλισης πρόνοιας, πλην του Κλάδου Προνοίας του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας, η οποία προστίθεται στην εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος.

2. Σε περίπτωση που υπάρχει ενιαίο ασφάλιστρο του κλάδου πρόνοιας

με άλλους κλάδους, το ποσοστό της εισφοράς που αναλογεί στον κάθε κλάδο καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από αναλογιστική μελέτη και γνώμη του Δ.Σ. του φορέα και του Σ.Κ.Α..

3. Το ακαθάριστο ποσό του εφάπαξ βοηθήματος, που χορηγούν οι φορείς ασφάλισης πρόνοιας της παρ. 1 του άρθρου αυτού για 35 έτη ασφάλισης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 10.000.000 δρχ.

Επιπλέον ποσό εφάπαξ βοηθήματος προβλεπόμενο από τις καταστατικές διατάξεις των φορέων χορηγείται μειωμένο κατά το 1/6 για κάθε έτος από 1.1.1993 και μετά.

Για χρόνο ασφάλισης μικρότερο ή μεγαλύτερο των 35 ετών, το παραπάνω ποσό μειούται ή αυξάνεται αναλόγως των ετών ασφάλισης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναπροσαρμόζεται κάθε φορά το ανώτατο όριο του εφάπαξ βοηθήματος της προηγούμενης παραγράφου μέχρι του εκάστοτε ποσοστού αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

Άρθρο 58

Έκταση εφαρμογής - Τελικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις των άρθρων 44 έως 58 του παρόντος νόμου έχουν εφαρμογή για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις. Από τις παραπάνω διατάξεις εξαιρείται ο Ο.Γ.Α., εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

2. Για τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα, που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του τέταρτου μέρους του παρόντος νόμου (άρθρα 44 έως 58) εξακολουθούν να ισχύουν οι υφιστάμενες γενικές ή ειδικές διατάξεις των φορέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Λοιπά ασφαλιστικά θέματα φορέων κοινωνικής ασφάλισης

Άρθρο 59

Κοινωνικοί πόροι

1. Τα εισπραττόμενα από το οικονομικό έτος 1993 και μετά ποσά κοινωνικών πόρων από φορείς ή κλάδους ή λογαριασμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης διατηρούνται ως έσοδα των φορέων αυτών ή κλάδων στο ύψος των βεβαιωθέντων ποσών κατά το έτος 1992. Τα επιπλέον των ανωτέρω ποσά αποτελούν έσοδο του κατά το άρθρο 67 του παρόντος νόμου Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, εισπράττονται από τους παραπάνω φορείς και αποδίδονται στο σχετικό λογαριασμό.

Ειδικά ο κοινωνικός πόρος του Ι.Κ.Α. της περ. 1η΄ της παρ. 4 του άρθρου αυτού, που προέρχεται από εισαγόμενα προϊόντα διατηρείται ως έσοδο του Ιδρύματος στο ύψος του ποσού που θα εισπραχθεί το έτος 1993.

2. Από 1.1.2001 οι θεσπισμένοι υπέρ φορέων ή κλάδων ή λογαριασμών ασφάλισης Πρόνοιας, κοινωνικοί πόροι αποτελούν έσοδα του κατά το άρθρο

67 του παρόντος νόμου Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Για κάθε έτος, αρχής γενομένης από το έτος 1993 το 1/8 των κοινωνικών πόρων, οι οποίοι εισπράττονται από φορείς πρόνοιας αποτελεί έσοδο του Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και αποδίδεται σ' αυτόν από τους οικείους φορείς, κλάδους ή λογαριασμούς. Σε περίπτωση που υπάρχει ενιαίος κοινωνικός πόρος περισσότερων κλάδων του αυτού φορέα ασφάλισης, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το ποσοστό του πόρου που αναλογεί σε κάθε κλάδο.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ο τρόπος απόδοσης των κατά την παρ. 1 κοινωνικών πόρων, ο τρόπος είσπραξης των κατά την παρ. 2 κοινωνικών πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

4. Κοινωνικοί πόροι υπαγόμενοι στη ρύθμιση των προηγούμενων παραγράφων είναι οι εξής προβλεπόμενοι από τις ισχύουσες διατάξεις:

1) Ι.Κ.Α.	α. 0,27 δρχ. ανά χιλιόγραμμο καταναλισκόμενου άλατος
	β. εισφορά στα εισιτήρια αστικών συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης
	γ. εισφορά στα εισιτήρια ΗΕΜ-ΚΤΕΛ
	δ. εισφορά στα εξαγόμενα καπνά
	ε. εισφορά στα καταναλισκόμενα καπνικά προϊόντα
	στ. εισφορά επί εγγείου φόρου καπνού
	ζ. 1% στα έσοδα εξ εισφορών του Ταμείου Ασφαλίσεως Ασθενείας των Τραπεζών Πίστεως, Γενικής, και Αμέρικαν Εξπρές.
	η. εισφορά 2% επί της αξίας του χάρτου, χαρτονίων, καθώς και των τεχνουργημάτων από κυτταρίνη, χαρτί και χαρτόνι των κεφαλαίων 48 της συνδυασμένης ονοματολογίας.
	θ. 0,25% στα πωλούμενα περιοδικά και εβδομαδιαίες εφημερίδες, 2% στα πωλούμενα υλικά από στοιχειοχυτήρια.
2) Ταμείο Συντάξεως Αυτοκινητιστών (Τ.ΣΑ)	α. εισφορά για κάθε εκμεταλλευτή επαγγελματικού αυτοκινήτου Ι.Χ.
	β. δρχ. 20.000 για έκδοση άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου Ι.Χ.
	γ. δρχ. 3.000 για κάθε επέκταση ή έκδοση αντιγράφου άδειας ικανότητας οδηγού
	δ. δρχ. 30.000 για την έκδοση επαγγελματικής άδειας ικανότητας οδηγού

		ε. Το 50% της εισφοράς παντός ιδιοκτήτου επαγγελματικού αυτοκινήτου.
3)	Ταμείο Συντάξεως Προσωπικού Η.Σ.Α.Π.:	2 λεπτά για κάθε εισιτήριο απλής διαδρομής και 4 λεπτά για κάθε εισιτήριο με επιστροφή της γραμμής Ομόνοιας - Κηφισιάς.
4)	Ταμείο Πρόνοιας και Επικουρικής Ασφ. Προσωπικού Ιπποδρομιών Ελλάδος (Κλάδος Σύνταξης και Πρόνοιας)	α. 0,5% επί αμοιβαίου στοιχήματος β. 10% επί ανεξαργυρώτων δελτίων
5)	Ταμείο Νομικών	α. Δικαιώματα από συμβολαιογραφικές πράξεις πλην εκείνων, που αφορούν μεταβιβάσεις ακινήτων από επαχθή αιτία 1,3% και 0,65% κατά περίπτωση στην αξία που έχει το αντικείμενο κάθε σύμβασης, β. Δικαιώματα επί καταστατικών εταιρειών ή τροποποιήσεων αυτών: 0,5% στο ποσό του κεφαλαίου κάθε εμπορικής εταιρείας που συνιστάται εκτός της Α.Ε., γ. 1,25% στην αξία του αντικειμένου για τη μεταγραφή κάθε πράξης μεταβιβάσεως ακινήτου ή εμπραγμάτου δικαιώματος επί ακινήτου, δ. 10% επί του φόρου μεταβίβασης ακινήτων και πλοίων ε. Δικαίωμα στις εισπραττόμενες οπό το Δημόσιο χρηματικές ποινές και μετατροπές ποινών εκ ποσοστού 9%. στ. Ποσοστό 20% στο δικαστικό ένσημο.
6)	Τ.Σ.Α.Υ. (Κλάδος Σύνταξης)	α. 6,5% ιατρόσημο στα εισαγόμενα ιδιοσκευάσματα από το εξωτερικό, β. 6,5% ιατρόσημο στα ιδιοσκευάσματα που παρασκευάζονται ή συσκευάζονται στην Ελλάδα γ. Εισφορά κλινικών, δ. Προμήθειες 3% επί της εισφοράς υπέρ Π.Φ.Σ.

7) Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Κλάδος Σύνταξης)	α. 0,1% στο προϋπολογισμό πάσης φύσεως τεχνικών έργων και οικοδομών που εκτελούνται από το Δημόσιο και τους Δήμους και Κοινότητες. β. από κινητό ένσημο, γ. 0,1% στην αξία των εισαγόμενων μηχανημάτων από την αλλοδαπή για εκτέλεση έργων οδοποιίας οικοδ. και υδρ. λιμεν.
8) Ταμείο Συντάξεως Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Γ.Σ.Ο.	0,10 δρχ. ανά χιλιόγρ. επί των γεωργικών προϊόντων και 0,20 ανά χιλιόγρ. κάθε είδους γεωργικών εφοδίων
9) Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Εκπροσώπων και Υπαλλήλων Εργατικών και Επαγγελματικών Οργανώσεων (Κλάδος Σύνταξης) (Κλάδος Πρόνοιας)	α. 22/23 του 0,5 στα έσοδα των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης β. 22/23 του 10% των εσόδων της Εργατικής Εστίας α. 1/23 του 0,5% των εσόδων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης β. 1/23 του 10% των εσόδων της Εργατικής Εστίας
10) Ταμ. Επικ. Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρειών Τσιμέντων (Κλάδος Σύνταξης)	2% στην τιμή των πωλ. τσιμέντων
11) Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ε.Υ.Δ.Α.Π.	α. 1% για κάθε είδους προμήθειες της Εταιρίας Υδάτων, εξαιρουμένων των βασικών έργων υδρεύσεων β. 1% για κάθε λογαριασμό υδροληψίας
12) Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Χημικών	α. Δρχ. 0,30 για κάθε παραγ. τον. τσιμ. β. Δρχ. 0,02 για κάθε χ/μο διατ. οι/τος γ. Δρχ. 0,02 για κάθε χ/μο παρ. ζύμης δ. Δρχ. 0,40 για κάθε τον. παρ. οξέων
13) Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Εργασιών (Κλάδος Σύνταξης)	2% στην τιμή χονδρ. πωλ. φαρμ. από τις βιομηχανίες και αντιπροσώπους φαρμακευτικών ειδών

14) Ταμείο Ασφαλίσεως Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων	Κράτηση 2% στην αξία των με εργο λαβία εκτελ. Έργων και των για δημοπρ. προμηθ/νων υλικών από τους Οργ. Τοπ. Αυτοδιοίκησης και κράτηση 2% στα καταβαλ. από τους Οργαν. Τοπ. Αυτοδ. ενοίκια
15) Ταμείο Πρόνοιας Υπαλλήλων Ο.Λ.Π. (Κλάδος Πρόνοιας)	Εισφορά Ο.Λ.Π. από πλεονάσματα υπερωριών 2% για κάθε δαπάνη του Ο.Λ.Π. εξαιρέσει των μισθών του προσωπικού
(Κλάδος Αρωγής)	ποσοστό 25% για το εισπραττόμενο ειδικό έσοδο, για υπερωρίες υπαλλήλων Ο.Λ.Π. και το τυχόν υπόλοιπο μετά την πληρωμή των υπερωριών
16) Ταμείο Προνοίας Προσωπικού Ο.Σ.Ε.	2% στα τιμολόγια των εισιτηρίων των δικτύων
17) Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ραδιοφωνίας και Τουρισμού (Κλάδος Πρόνοιας)	1,6% του εξ 20% αγγελιοσήμου της τηλεόρασης (κρατικής και ιδιωτικής) και 3,8% του εξ 20% αγγελιοσήμου του ραδιοφώνου (κρατικού και ιδιωτικού).
18) Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Επαρχιών	Δικαίωμα 1,25% για χρηματικές ποινές
19) Ταμείο Προνοίας Προσωπικού Οργανισμού Λιμένος Θεσ/κης	α. 2% στην αξία εκτελουμένων έργων μέσα στον Ο.Λ.Θ. και του κάθε είδους προμηθειών υλικών καθώς και σε κάθε πληρωμή.
(Κλάδος Πρόνοιας)	β. Από εκποίηση αζήτητων εμπορευμάτων
	γ. Από πώληση άχρηστου υλικού
(Κλάδος Αρωγής)	δ. Από κρατήσεις σε δαπάνες ή έσοδα του Δημοσίου ή άλλων ν.π.δ.δ.
20) Ταμείο Αρωγής και Υγείας Υπαλλήλων Υπουργείου Εμπορίου	Κράτηση 0,30% υπέρ του Ταμείου από πρόγραμμα κρατικών προμηθειών του Υπουργείου Εμπορίου.
21) Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Προνοίας Προσωπικού ΕΡΤ2 (Κλάδος Πρόνοιας)	1,2% του εξ 20% αγγελιοσήμου του ραδιοφώνου “κρατικού και ιδιωτικού”, 0,9% του εξ 20% αγγελιοσήμου της τηλεόρασης “κρατικής και ιδιωτικής”.

22) Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών	α. 1% στο κεφάλαιο που αναγράφεται στα καταστατικά των Εταιρειών β. 20% στο δικαστικό ένσημο. γ. 1,75% στις χρηματικές ποινές.
23) Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων Πειραιώς	α. 0,25% για χρηματικές ποινές β. 20% για δικαστικό ένσημο.
24) Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων Θεσlνίκης	0,25% στις χρηματικές ποινές.
25) Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών υπαλλήλων	α. Κράτηση 3% σε δαπάνες για έργα, προμήθειες και προσφερόμενες υπηρεσίες Δημοσίου από τρίτους. β. Κράτηση 3% σε δαπάνες για έργα, προμήθειες νομικών προσώπων, ειδικών Ταμείων, αυτόνομων οργανισμών κ.λπ. γ. Κράτηση 3%. στα ενοίκια των δημοσίων καταστημάτων που καταβάλλουν οι πολιτικές υπηρεσίες στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό. δ. Έσοδα από πώληση αχρήστου υλικού του Δημοσίου.
26) Τ.Ε.Β.Ε. (Κλάδος Σύνταξης)	Απόδοση πρόσθετου ποσοστού που αναλογεί στα κάθε είδους αναλογικά πάγια τέλη χαρτοσήμου.
27) Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων	Απόδοση πρόσθετου ποσοστού που αναλογεί στα κάθε είδους αναλογικά πάγια τέλη χαρτοσήμου.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επέρχεται κάθε τυχόν επιβαλλόμενη συμπλήρωση ή διόρθωση του κατά την προηγούμενη παράγραφο πίνακα κοινωνικών πόρων.

Άρθρο 60

Ειδική εισφορά συνταξιούχων

Για την ενίσχυση των φορέων κοινωνικής ασφάλισης θεσπίζεται από την πρώτη του μεθεπόμενου της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μήνα ειδική εισφορά των συνταξιούχων των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, πλην Ο.Γ.Α. και Ν.Α.Τ., ως εξής: Για τμήμα σύνταξης μέχρι 100.000 δρχ. ποσοστό 1%, για το τμήμα σύνταξης από

100.001 μέχρι 200.000 δρχ. ποσοστό 2%, για το τμήμα σύνταξης από 200.001 μέχρι 300.000 δρχ. ποσοστό 3%, για το τμήμα σύνταξης από 300.001 μέχρι 400.000 δρχ. ποσοστό 4% και για το τμήμα σύνταξης 400.001 και άνω ποσοστό 5%. Συντάξεις μέχρι 100.000 δραχμών δεν υπόκεινται σε εισφορά.

Η παραπάνω ειδική εισφορά παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες συντάξεις, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας.

Η εισπραττόμενη κατά τα άνω πρόσθετη εισφορά περιέρχεται στους οικείους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης στους οποίους ανήκουν οι συνταξιούχοι. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ορίζεται η λήξη καταβολής της κατά τα ανωτέρω ειδικής εισφοράς, η οποία δεν μπορεί να είναι ενωρίτερα από 31.12.1997. Από την εισφορά του άρθρου αυτού εξαιρούνται οι παντελώς τυφλοί, οι παραπληγικοί και τετραπληγικοί και οι πάσχοντες από μεσογειακή και δρεπανοκυτταρική αναιμία συνταξιούχοι.

Άρθρο 61

Εισφορά υπέρ της κοινωνικής ασφάλισης

1. Για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων της κοινωνικής ασφάλισης θεσπίζεται εφάπαξ εισφορά 10% επί των κατά την 31.12.1991 κατατεθειμένων στην Τράπεζα της Ελλάδος ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα χρηματικών διαθεσίμων και επί της κατά την 31.12.1991 αξίας των χρεογράφων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης υπέρ των οποίων έχουν θεσπισθεί κοινωνικοί πόροι, όπως ορίζονται στο άρθρο 59 του παρόντος, οι οποίοι κατά το έτος 1991 αποτελούσαν το 33% τουλάχιστον των εσόδων από εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη για κάθε κλάδο ασφάλισης.

2. Η εισφορά της παρ. 1 περιέρχεται στο Λογαριασμό Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται ο τρόπος είσπραξης και απόδοσης των κατά την παρ. 1 εισφορών και κρατήσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 62

Εξαγορά χρόνου βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων

1. Χρόνος ασφάλισης, που παρασχέθηκε προ της υπαγωγής κατηγορίας εργασιών ή ειδικοτήτων στις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του Ι.Κ.Α. λαμβάνεται υπόψη, κατόπιν εξαγοράς από τους ενδιαφερομένους, για τη συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης με τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του οικείου φορέα, για τις εργασίες ή ειδικότητες που έχουν ενταχθεί στις σχετικές διατάξεις. Η εξαγορά του παραπάνω χρόνου γίνεται για κάθε μήνα με ποσοστό εισφοράς 3,60% επί του 25πλασίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη όπως ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνταξιοδοτήσεως. Η εξόφληση του ποσού της εξαγοράς γίνεται εφάπαξ ή σε 60 ισόποσες άτοκες μηνιαίες δόσεις με παρακράτηση του ποσού κάθε δόσης από τη σύνταξη.

2. Εξαγορά κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο γίνεται και

στην περίπτωση χρόνου απασχόλησης σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, ο οποίος διανύθηκε στην ασφάλιση φορέων κύριας ασφάλισης αυτοτελώς απασχολούμενων προσώπων και υπολογίζεται με τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης από το Ι.Κ.Α. για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύμφωνα με τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του φορέα αυτού. Ως αποδοχές για τον υπολογισμό του ποσού της εξαγοράς στις παραπάνω περιπτώσεις λαμβάνεται το 25πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη όπως ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνταξιοδοτήσεως και ως ποσοστό εισφοράς το κατά την προηγούμενη παράγραφο οριζόμενο.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 3 του ν.1880/1990 (ΦΕΚ 39 Α΄) καταργούνται.

4. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.1.1993.

Άρθρο 63

Ασφαλιστική ενημερότητα

1. Οι αρμόδιες διευθύνσεις οικονομικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών (Δ.Ο.Υ.) δεν θεωρούν φορολογικά βιβλία ή στοιχεία επιχειρήσεων ή επιτηδευματιών αν η σχετική αίτηση των ενδιαφερομένων δε συνοδεύεται από βεβαίωση του οικείου φορέα κοινωνικής ασφάλισης περί καταβολής ή διακανονισμού των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών προς αυτούς.

Οι εν λόγω βεβαιώσεις έχουν ετήσια ισχύ.

2. Κατ' εξαίρεση των κειμένων διατάξεων επιτρέπεται η χρηματοδότηση από πιστωτικά ιδρύματα χωρίς την προσκόμιση από το χρηματοδοτούμενο βεβαιώσεως του Ι.Κ.Α. περί μη υπάρξεως οποιασδήποτε ληξιπρόθεσμης οφειλής του από ασφαλιστικές εισφορές σε αυτό, εφόσον το σύνολο της χρηματοδοτήσεως κατατεθεί από το πιστωτικό ίδρυμα υπέρ του Ι.Κ.Α. για λογαριασμό του χρηματοδοτούμενου, πλην ενδεχόμενης υποχρεωτικής παρακρατήσεως υπέρ του Δημοσίου.

Άρθρο 64

Μητρώο ασφαλισμένων, εργοδοτών και συνταξιούχων-Δελτία απογραφής

1. Το μητρώο ασφαλισμένων και συνταξιούχων, καθώς και το μητρώο εργοδοτών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης τηρείται μηχανογραφικά κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων τηρείται μηχανογραφικά Εθνικό Γενικό Μητρώο όλων των ασφαλισμένων και συνταξιούχων της χώρας, καθώς και Εθνικό Γενικό Μητρώο Εργοδοτών κατά τα οριζόμενα ομοίως με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων κάθε αναγκαίο στοιχείο για την τήρηση του Γενικού Μητρώου ασφαλισμένων συνταξιούχων και εργοδοτών. Οι ασφαλισμένοι, οι συνταξιούχοι και οι εργοδότες εφοδιάζονται με παραστατικό του αριθμού μητρώου τους στοιχείο κατά τα οριζόμενα με απόφαση του

Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Η εγγραφή ασφαλισμένου ή εργοδότη στα μητρώα του φορέα γίνεται βάσει δηλώσεως (δελτίου απογραφής) του ασφαλισμένου ή εργοδότη. Εργοδότης, ο οποίος απασχολεί πρόσωπο, το οποίο δεν έχει εγγραφεί στο μητρώο του οικείου φορέα υποχρεούται να υποβάλει εντός τριών ημερών από την έναρξη της απασχόλησης, στο φορέα το σχετικό δελτίο απογραφής. Πρόσωπα, τα οποία έχουν έννομο συμφέρον για την εγγραφή ασφαλισμένου στην ασφάλιση δικαιούνται να υποβάλλουν στον αρμόδιο φορέα δήλωση για την εγγραφή του. Σε κάθε περίπτωση τα όργανα ασφάλισης κάθε φορέα, όταν πληροφορηθούν την ύπαρξη προσώπων, τα οποία υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του φορέα και δεν έχουν εγγραφεί στο μητρώο ή εργοδοτών, οι οποίοι απασχολούν προσωπικό το οποίο υπάγεται στην υποχρεωτική ασφάλιση του φορέα, οι οποίοι δεν έχουν απογραφεί, οφείλουν να προβούν αυτεπάγγελτα στην εγγραφή τους.

Ο τύπος και το περιεχόμενο της δηλώσεως απογραφής, ο τρόπος διαπίστωσης αναπόγραφων ασφαλισμένων - εργοδοτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 65
Δώρο εορτών συνταξιούχων

1. Από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης παρέχεται με την ευκαιρία των εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα κάθε έτους ως δώρο : α) στους συνταξιούχους και βοηθηματούχους (τύπου σύνταξης) ποσό ίσο με μία μηνιαία σύνταξη κατά τις εορτές των Χριστουγέννων και μισή σύνταξη κατά τις εορτές του Πάσχα, β) στους επιδοτούμενους λόγω ασθενείας ασφαλισμένους ποσό ίσο προς 25 ημερήσια επιδόματα ασθενείας για τις εορτές Χριστουγέννων και 13 επιδόματα για τις εορτές του Πάσχα.

2. Ως χρόνος πληρωμής του κατά την προηγούμενη παράγραφο δώρου εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων ορίζεται αντίστοιχα η δέκατη ημέρα πριν από το Πάσχα και η 16η Δεκεμβρίου κάθε έτους. Αν οι ανωτέρω ημερομηνίες συμπίπτουν με μη εργάσιμες ημέρες, μετατίθενται στην προηγούμενη εργάσιμη.

3α. Δικαιούχοι του δώρου Χριστουγέννων και του δώρου Πάσχα είναι οι συνταξιούχοι και βοηθηματούχοι (τύπου σύνταξης) των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης εφόσον συνταξιοδοτούνται ή δικαιούνται βοηθήματος (τύπου σύνταξης) την 1η Δεκεμβρίου ή την πρώτη του μήνα που εορτάζεται το Πάσχα. Το ανωτέρω δώρο δικαιούνται επίσης και συνταξιούχοι ή βοηθηματούχοι (τύπου σύνταξης) για τους οποίους θα εκδοθεί συνταξιοδοτική απόφαση μετά την 1η Δεκεμβρίου ή την πρώτη του μήνα που εορτάζεται το Πάσχα εφόσον η έναρξη της συνταξιοδοτήσεως εμπίπτει στο χρονικό διάστημα μέχρι και την 1η Δεκεμβρίου ή την πρώτη του μήνα που εορτάζεται το Πάσχα.

Αν οι ανωτέρω συνταξιοδοτηθούν για τμήμα του μήνα που εορτάζεται το Πάσχα ή του μήνα Δεκεμβρίου, δικαιούνται τόσων τριακοστών δώρου, όσες και οι ημέρες που θα συνταξιοδοτηθούν. Στους συνταξιούχους ή βοηθηματούχους (τύπου σύνταξης) που η συνταξιοδότησή τους έληξε μέσα στο χρονικό διάστημα από της ημερομηνίας του Πάσχα μέχρι της 25ης Δεκεμβρίου και αντίστροφα, ως δώρο Χριστουγέννων ή Πάσχα καταβάλλεται ποσό ίσο

προς ένα τριακοστό (1/30) της μηνιαίας σύνταξης ή βοηθήματος για κάθε οκταήμερο συνταξιοδότησής τους, χωρίς να δύναται να υπερβεί το ποσό των δώρων τη μία σύνταξη ή βοήθημα για τα Χριστούγεννα και τη μισή σύνταξη ή μισό βοήθημα για το Πάσχα.

3β. Επίσης δικαιούχοι του δώρου Πάσχα και Χριστουγέννων είναι οι επιδοτούμενοι για ασθένεια ασφαλισμένοι από την 25η Δεκεμβρίου μέχρι την ημερομηνία του Πάσχα και από την ημερομηνία του Πάσχα μέχρι την 25η Δεκεμβρίου κάθε έτους αντίστοιχα.

Αν οι ανωτέρω επιδοτηθούν για τμήμα του παραπάνω χρονικού διαστήματος δικαιούνται ως δώρο ποσό ίσο με ένα ημερήσιο επίδομα για κάθε 9ήμερο επιδότησης μέσα στο ανωτέρω χρονικό διάστημα και μέχρι 13 το πολύ ημερήσια επιδόματα για το Πάσχα και 25 για τα Χριστούγεννα.

4. Η καταβολή του δώρου από φορέα κοινωνικής ασφάλισης δεν αποκλείει την καταβολή του δώρου από έτερο φορέα ασφάλισης.

5. Σε περίπτωση καταβολής από φορέα δύο συντάξεων στο αυτό πρόσωπο δώρο χορηγείται και για τις δύο συντάξεις.

6. Αν συνταξιούχος εργάζεται και παίρνει σύνταξη και μισθό η καταβολή του δώρου από το φορέα κοινωνικής ασφάλισης είναι ανεξάρτητη από τη χορήγηση δώρου από τον εργοδότη.

7. Το χορηγούμενο δώρο απαλλάσσεται από τις κρατήσεις υπέρ τρίτων πλην χαρτοσήμου, καθώς και τις κρατήσεις για ασφαλιστικές εισφορές υπέρ οποιουδήποτε φορέα κοινωνικής ασφάλισης εκτός αν από τις οικείες διατάξεις φορέα προβλέπεται η επιβολή ασφαλιστικών κρατήσεων στο δώρο.

8. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

9. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 4577/1966 (ΦΕΚ 230 Α΄) καταργείται.

Άρθρο 66
Αύξηση παροχών

Οι συντάξεις και τα κατώτατα όρια που χορηγεί το Ι.Κ.Α., καθώς και οι συντάξεις που χορηγούν το Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και τα ειδικά ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης του άρθρου 9 του ν. 1976/1991 αναπροσαρμόζονται κάθε φορά από την ίδια ημερομηνία κατά το ποσοστό αναπροσαρμογής των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων, καταργούμενων αντιστοίχως των σχετικών διατάξεων των άρθρων 17, 29 και 31 του ν. 1902/1990 και των καταστατικών διατάξεων. Με επιφύλαξη των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου η αύξηση των συντάξεων και λοιπών παροχών, που χορηγούν οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή του Υπουργού Οικονομικών, προκειμένου για το Μ.Τ.Π.Υ. ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. των φορέων εντός των ορίων της εισοδηματικής πολιτικής, όπως καθορίζεται εκάστοτε με απόφαση της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων και των οικονομικών δυνατοτήτων των φορέων.

Άρθρο 67
Κοινωνικής Ασφάλισης

Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ειδικός λογαριασμός με τίτλο "Λογαριασμός Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης" (Λ.Α.Φ.Κ.Α.) με σκοπό την οικονομική ενίσχυση ελλειμματικών φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Πόροι του παραπάνω λογαριασμού είναι οι κατά το άρθρο 59 του παρόντος νόμου κοινωνικοί πόροι, η κατά το άρθρο 61 εισφορά και οι τόκοι των καταθέσεων. Ο Λ.Α.Φ.Κ.Α. τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε έντοκο λογαριασμό με το επιτόκιο που ισχύει εκάστοτε για τα χρηματικά διαθέσιμα των φορέων της κοινωνικής ασφάλισης. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας του Λ.Α.Φ.Κ.Α., η διαδικασία ενίσχυσης των ελλειμματικών φορέων κοινωνικής ασφάλισης, η λογιστική του εξυπηρέτηση και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 68

Κάλυψη επιβάρυνσης φορέων κοινωνικής ασφάλισης με δαπάνες πρόνοιας

Εφόσον για την εξυπηρέτηση γενικότερων σκοπών κοινωνικής πολιτικής παρίσταται ανάγκη επιβαρύνσεως των φορέων κοινωνικής ασφάλισης οι οικονομικές συνέπειες από την επιβάρυνση καλύπτονται με επιχορήγηση από το γενικό προϋπολογισμό, εγγραφόμενης σχετικής πιστώσεως στον ειδικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη. Αν δεν διατίθεται στους φορείς η ανάλογη επιχορήγηση δεν θα πραγματοποιούν τις κατά το προηγούμενο εδάφιο επιβαρύνσεις.

Άρθρο 69

Διαδοχική ασφάλιση

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α΄) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 15 του ν. 1902/1990, προστίθεται διάταξη, που έχει ως εξής:

" Ο συμμετέχων οργανισμός επιβαρύνεται με τη δαπάνη συνταξιοδοτήσεως όταν ο ασφαλισμένος συμπληρώσει το όριο ηλικίας, που προβλέπεται από τη νομοθεσία του, οπότε και καταβάλλεται στον ασφαλισμένο το ποσό σύνταξης που του αναλογεί και γίνεται η απόδοση της σχετικής επιβάρυνσης.

Αν ο οργανισμός, που απονέμει τη σύνταξη, χορηγεί σύνταξη σε ηλικία μικρότερη από την ηλικία με την οποία συνταξιοδοτούνται οι ασφαλισμένοι που υπάγονται στον Κανονισμό βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων του Ι.Κ.Α., ο συμμετέχων οργανισμός επιβαρύνεται με τη δαπάνη συνταξιοδοτήσεως όταν ο ασφαλισμένος συμπληρώσει το όριο ηλικίας, που προβλέπεται από τη νομοθεσία του Ι.Κ.Α. για τη συνταξιοδότηση των υπαγομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, οπότε και καταβάλλεται στον ασφαλισμένο το ποσό της σύνταξης που του αναλογεί και γίνεται η απόδοση της σχετικής επιβάρυνσης".

Άρθρο 70

Απασχόληση συνταξιούχων

1. Το πρώτο εδάφιο περίπτωση γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"Εάν και εφόσον ο λόγω γήρατος συνταξιούχος κερδίζει μηνιαίως από εξαρτημένη εργασία ποσό ανώτερο του 50πλάσιου του εκάστοτε ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη".

2. Οι διατάξεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 (ΦΕΚ 89 Α΄) καταργούνται.

Άρθρο 71

Αναλογιστικές μελέτες

1. Οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος νόμου αναλογιστικές μελέτες καταρτίζονται με μέριμνα των φορέων εντός έτους από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

2. Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται όπως ανά πενταετία, αρχής γενομένης από το έτος 1993, καταρτίζουν αναλογιστικές μελέτες, ώστε να τίθεται σε υγιείς βάσεις η σχέση εισφορών - παροχών για να μη διαταράσσεται μακροχρόνια η οικονομική κατάσταση των φορέων. Οι παραπάνω μελέτες καταρτίζονται ύστερα από απόφαση των Δ.Σ. των φορέων, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υποβάλλονται δε στον Πρόεδρο της Βουλής από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Αναλογιστικές μελέτες καταρτίζονται και σε κάθε άλλη περίπτωση, που καθίσταται αναγκαία η μεταβολή των όρων χρηματοδότησης και παροχών των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Άρθρο 72

Είσπραξη καθυστερούμενων εισφορών

1. Οι απαιτήσεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης από ληξιπρόθεσμες εισφορές, πρόσθετα τέλη και επιβαρύνσεις, που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις, εισπράττονται κατ' εφαρμογή του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) από τους φορείς ή τα ταμεία των φορέων αυτών.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του φορέα, μπορεί να ανατίθεται η είσπραξη των παραπάνω απαιτήσεων στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.).

Τίτλο βεβαίωσης και είσπραξης των ανωτέρω απαιτήσεων αποτελούν πράξεις του φορέα ή καταστάσεις οφειλετών, οι οποίες συντάσσονται κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στην περίπτωση που η είσπραξη των απαιτήσεων ανατίθεται στις Δ.Ο.Υ., οι τίτλοι είσπραξης συντάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 58 έως 60 του π.δ. 16/1989 (ΦΕΚ 6 Α΄).

2. Όπου από τις καταστατικές διατάξεις φορέων ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων δεν προβλέπεται εξόφληση ασφαλιστικών εισφορών σε δόσεις, δύναται τα διοικητικά συμβούλια των φορέων αυτών να ρυθμίσουν, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων την εξόφληση καθυστερούμενων μέχρι και 28.2.93 ασφαλιστικών εισφορών σε 24 το πολύ μηνιαίες δόσεις, μαζί με τα αναλογούντα πρόσθετα τέλη και τις τυχόν προσαυξήσεις. Η αίτηση για την κατά τα ανωτέρω ρύθμιση πρέπει να υποβληθεί μέχρι 30.4.93. Η καθυστέρηση καταβολής δύο εν συνεχεία δόσεων συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος τμηματικής εξόφλησης των οφειλών.

3. Ρύθμιση από το Δ.Σ. του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, μπορεί να γίνει και για οφειλόμενες εισφορές αγγελιοσήμου περιοδικού Τύπου, τηλεόρασης και ραδιοφώνου, χωρίς επιπλέον προσαυξήσεις.

Άρθρο 73

Έκδοση κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση ασφαλιστικών, συνταξιοδοτικών κ.λπ. θεμάτων

Για την έκδοση των προβλεπόμενων από την ισχύουσα νομοθεσία κανονιστικών εν γένει πράξεων των αρμόδιων υπουργών, με τις οποίες ρυθμίζονται :

α) ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα των δημοσίων υπαλλήλων, των στρατιωτικών εν γένει και των ναυτικών, β) θέματα που έχουν σχέση με την πρόσθετη ασφάλιση και την ασθένεια των ανωτέρω κατηγοριών προσώπων και γ) θέματα του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, απαιτείται εφεξής η σύμπραξη του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 74

Σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας

1. Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας (Ε.Σ.Κ.Α.).

2. Το Συμβούλιο αποτελείται από τα παρακάτω μέλη:

α. Το Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ως πρόεδρο αναπληρούμενο από υποδιοικητή της ίδιας Τράπεζας.

β. Το Γενικό Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων με αναπληρωτή του οριζόμενο από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

γ. Έναν εκπρόσωπο των εργοδοτών οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από το Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών.

δ. Έναν εκπρόσωπο των εργαζομένων οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από τη Γ.Σ.Ε.Ε..

ε. Έναν εκπρόσωπο των αγροτών οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από τη ΣΥΔΑΣΕ και ΓΕΣΑΣΕ εναλλάξ για κάθε θητεία από κάθε οργάνωση.

στ. Έναν εκπρόσωπο των δημοσίων υπαλλήλων οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από την Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

ζ. Έναν εκπρόσωπο των εμπόρων οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από την Ένωση Εμπορικών Συλλόγων Ελλάδος.

η. Έναν εκπρόσωπο των επαγγελματιών - βιοτεχνών οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε..

θ. Έναν εκπρόσωπο οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από την Ένωση Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων.

ι. Έναν εκπρόσωπο οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από τις πανελλήνιες οργανώσεις - ιατρών, οδοντιάτρων, φαρμακοποιών και κτηνιάτρων - τη Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων και το Τεχνικό Επιμελητήριο, εναλλάξ για κάθε θητεία από κάθε οργάνωση.

Χρέη γραμματέα ασκεί ο Γενικός Διευθυντής Κοινωνικής Ασφαλίσεως της Γ.Γ.Κ.Α. με αναπληρωτή του διευθυντή οριζόμενο από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Το Συμβούλιο αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο επί θεμάτων κοινωνικοασφαλιστικής πολιτικής, τα οποία παραπέμπονται σ' αυτό από τους υπουργούς που εποπτεύουν φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας,Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται η θητεία και ο τρόπος λειτουργίας του Συμβουλίου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 75

Προκαταβολή κρατικής επιχορήγησης στο Ι.Κ.Α.

Στο τέλος του άρθρου 3 του ν.δ. 465/1970 (ΦΕΚ 57 Α΄) προστίθεται παράγραφος, που έχει ως εξής:

"Για την κάλυψη του ετεροχρονισμού εισπράξεων και πληρωμών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) κατά τον τελευταίο μήνα κάθε ημερολογιακού έτους, το Δημόσιο δύναται να προκαταβάλλει κατά το μήνα αυτόν, το ποσό του ετεροχρονισμού, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι πέντε δισεκατομμύρια (25.000.000.000) δραχμές, έναντι της προβλεπόμενης κρατικής επιχορήγησης προς το Ίδρυμα του επόμενου έτους".

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Οργανωτικά θέματα κοινωνικής ασφάλισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ένταξη - Συγχώνευση φορέων κοινωνικής ασφάλισης

Άρθρο 76

Ένταξη σε φορείς ασφάλισης. Συγχώνευση στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από γνώμη των Δ.Σ. των φορέων, δύναται να εντάσσονται ταμεία ή κλάδοι ή λογαριασμοί πρόσθετης ασφάλισης και ασθένειας στους φορείς κύριας ασφάλισης στους οποίους υπάγονται οι ασφαλισμένοι των παραπάνω ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών πρόσθετης ασφάλισης και ασθένειας και σε αντίστοιχους συνιστώμενους κλάδους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 77 του παρόντος.

2. Ένταξη κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου αυτού μπορεί να γίνει και φορέων κύριας ασφάλισης, πρόσθετης ασφάλισης και ασφάλισης

ασθένειας σε ομοειδείς φορείς κύριας ασφάλισης ή φορέων πρόσθετης ασφάλισης και ασφάλισης ασθένειας σε ομοειδείς φορείς πρόσθετης ασφάλισης ή ασφάλισης ασθένειας. Στις ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής δεν περιλαμβάνονται τα ταμεία προνοίας δικηγόρων.

3. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 11 του ν.997/1979 (ΦΕΚ 287 Α΄) αντικαθίστανται ως εξής:

"2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη και γνώμη του οικείου φορέα και του Σ.Κ.Α., συγχωνεύονται στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. οι φορείς επικουρικής ασφάλισης, οι οποίοι, λαμβανομένων υπόψη του ύψους των εισφορών των ασφαλισμένων και εργοδοτών, των προσόδων περιουσίας, των προϋποθέσεων απονομής των παροχών, του ύψους και της εκτάσεως αυτών και των εξόδων διοίκησής τους, δεν μπορούν να παρέχουν την ελάχιστη ασφαλιστική προστασία, την οποία παρέχει εκάστοτε το Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ.. Επίσης συγχώνευση κατά τα ανωτέρω γίνεται και των φορέων επικουρικής ασφάλισης στους οποίους η σχέση μεταξύ συνταξιούχων και ασφαλισμένων είναι μικρότερη της σχέσης 1 προς 2, εκτός αν η οικονομική κατάσταση του φορέα ασφάλισης επιτρέπει τη συνέχιση της λειτουργίας του.

3. Από της εκδόσεως του κατά την παρ. 1 προεδρικού διατάγματος το Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. υποκαθίσταται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα γενικά τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του συγχωνευόμενου ταμείου, ως καθολικός διάδοχος. Στο περιθώριο των οικείων βιβλίων μεταγραφών σημειώνεται προκειμένου περί ακινήτων η με τον παρόντα νόμο και το οικείο προεδρικό διάταγμα επερχόμενη μεταβολή.

Εκκρεμείς δίκες του συγχωνευόμενου φορέα συνεχίζονται από το Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., νομιμοποιουμένου προς τούτο ενεργητικά και παθητικά.

Με τα προεδρικά διατάγματα για τη συγχώνευση θα καθορισθούν ιδίως η συνέχιση της ασφάλισης των ασφαλισμένων των συγχωνευόμενων φορέων, ο υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης, που έχει διανυθεί, καθώς και του χρόνου που έχει αναγνωρισθεί, η καταβολή των παροχών, οι μεταφερόμενες θέσεις προσωπικού και η διάρθρωση των μεταφερόμενων θέσεων, η ένταξη του μεταφερόμενου προσωπικού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ".

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης προσωπικού ν.π.δ.δ., οι οποίοι, εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις, συγχωνεύονται στο Ι.Κ.Α. - ΕΤΕΑΜ.

Άρθρο 77
Ρυθμίσεις για τις εντάξεις

1. Από της εντάξεως των φορέων του άρθρου 76 του παρόντος νόμου ο φορέας, στον οποίο γίνεται η ένταξη, υποκαθίσταται δια του αντίστοιχου κλάδου στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εντασσόμενων ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών.

2. Οι συνιστώμενοι κλάδοι έχουν λογιστική και διαχειριστική αυτοτέλεια και τα κεφάλαια των εντασσόμενων ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών περιέρχονται σ' αυτούς απαγορευομένης της μεταφοράς ή χρησιμοποιήσεως κεφαλαίων τους για τις ανάγκες άλλων κλάδων ή λογαριασμών του ενιαίου φορέα, εκτός εάν μετά από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης αποδεικνύεται ότι με τη μεταφορά επιτυγχάνεται η βιωσιμότητα του συνόλου των κλάδων.

3. Οι κατά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος υφιστάμενες διατάξεις που αφορούν την ασφάλιση, τις εισφορές και τις παροχές κάθε εντασσόμενου ταμείου, κλάδου ή λογαριασμού, όπως τροποποιούνται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, διατηρούνται σε ισχύ και διέπουν τις αντίστοιχες κατηγορίες ασφαλιζόμενων προσώπων στον ενιαίο φορέα και τους συνταξιούχους.

4. Η ακίνητη περιουσία των εντασσόμενων ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών περιέρχεται στον αντίστοιχο κλάδο του φορέα που γίνεται η ένταξη. Για τη μεταβίβαση αυτή δεν οφείλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτου, ούτε οποιοσδήποτε άλλος φόρος, τέλος ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου, δήμου ή κοινότητας ή άλλων προσώπων. Ο Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εκδίδει πράξη, η οποία περιέχει περιγραφή των ακινήτων και μεταγράφεται ατελώς στα βιβλία του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου.

5. Με τα προεδρικά διατάγματα που θα εκδοθούν θα καθορισθούν ιδίως η συνέχιση της ασφάλισης των ασφαλισμένων των εντασσόμενων ταμείων, κλάδων ή λογαριασμών, ο υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης που έχει διανυθεί, καθώς και του χρόνου που έχει αναγνωρισθεί, η συνέχιση καταβολής των παροχών, η διάρθρωση των υπηρεσιών και θέσεων προσωπικού, η ένταξη του μεταφερόμενου προσωπικού, η οικονομική οργάνωση, ο σκοπός και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 78

Γνώμη Δ.Σ. φορέων για τις εντάξεις ή συγχωνεύσεις

Η προβλεπόμενη από τον παρόντα νόμο γνώμη των Δ.Σ. των φορέων για τις εντάξεις ή συγχωνεύσεις υποβάλλεται εντός μηνός από της κοινοποιήσεως στους οικείους φορείς των σχετικών περί αυτής εγγράφων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Αν δεν υποβληθεί η παραπάνω γνώμη εγγράφως εντός της παραπάνω προθεσμίας, τα σχετικά προεδρικά διατάγματα εκδίδονται χωρίς τη γνώμη των φορέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Οργανωτικά θέματα φορέων - Υπηρεσίες

Άρθρο 79

Συντονιστές διοίκησης

1. Σε κάθε φορέα κοινωνικής ασφάλισης, που λειτουργεί ως ν.π.δ.δ. και δεν έχει συσταθεί γενική διεύθυνση, μπορεί να ορίζεται συντονιστής διοίκησης, εφόσον προβλέπονται από τους οικείους Οργανισμούς δύο τουλάχιστον διευθύνσεις.

2. Έργο του συντονιστή διοίκησης είναι κυρίως ο σχεδιασμός και ο συντονισμός των δραστηριοτήτων για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής στο χώρο της ευθύνης του. Στο συντονιστή διοίκησης μπορεί να ανατίθενται και ειδικότερα καθήκοντα ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

3. Συντονιστής διοίκησης ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. του φορέα, υπάλληλος βαθμού Α΄ της κατηγορίας ΠΕ, που έχει επιλεγεί ως προϊστάμενος διεύθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας.

Η θέση του προϊσταμένου, που ορίζεται συντονιστής διοίκησης καλύπτεται με την επιλογή προσωρινού προϊσταμένου, σύμφωνα με τις διατάξεις της

παρ. 3 του άρθρου 63 του ν.1943/1991. Έως ότου επιλεγεί προσωρινός προϊστάμενος εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 13 του ν.1586/1986.

4. Ο προϊστάμενος που ορίζεται συντονιστής διοίκησης λαμβάνει το επίδομα συντονιστή που προβλέπεται από το άρθρο 12 του ν.1586/1986 και δεν δικαιούται επίδομα προϊσταμένου διεύθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας από την ανάληψη των καθηκόντων συντονιστή διοίκησης. Το επίδομα καταβάλλεται και στην περίπτωση προσωρινής απουσίας των παραπάνω από τα καθήκοντά τους, όχι όμως πέραν των δύο μηνών κάθε φορά.

5. Η άσκηση καθηκόντων συντονιστή διοίκησης παύει οποτεδήποτε με απόφαση του αρμόδιου για τον ορισμό οργάνου ή λήγει αυτοδικαίως, όταν ο υπάλληλος παύει να έχει την ιδιότητα του προϊσταμένου διεύθυνσης ή οργανικής μονάδας αντίστοιχου επιπέδου.

Άρθρο 80

Σύσταση υπηρεσιών

1. Στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, που λειτουργούν ως ν.π.δ.δ. συνιστώνται, όπου δεν υπάρχουν, υπηρεσίες : α) Ταμείου, β) Μηχανογράφησης, γ) Επιθεώρησης και δ) Γραφείο Νομικών Υποθέσεων.

2. Η οργάνωση των πιο πάνω συνιστώμενων, με το παρόν υπηρεσιών και γραφείων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια απαραίτητη για τη λειτουργία τους, καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 81

Συστέγαση και συντονισμός περιφερειακών υπηρεσιών ασφαλιστικών οργανισμών

1. Οι περιφερειακές υπηρεσίες των ασφαλιστικών οργανισμών, που λειτουργούν στις έδρες των νομών, δύναται να συστεγάζονται σε ενιαίο κτίριο είτε δια της μισθώσεως από κοινού κτιρίου είτε, εφόσον ασφαλιστικός οργανισμός διαθέτει ακίνητο, δια της απευθείας μισθώσεως χώρων του κτιρίου στους ασφαλιστικούς οργανισμούς που στερούνται ακινήτου.

Συστέγαση σε ενιαίο κτίριο κατά τα ανωτέρω γίνεται και κεντρικών υπηρεσιών φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

2. Για το συντονισμό των δραστηριοτήτων των περιφερειακών υπηρεσιών όλων των ασφαλιστικών οργανισμών ορίζεται στην έδρα κάθε νομού συντονιστής διοίκησης ένας από τους υπηρετούντες υπαλλήλους των παραπάνω οργανισμών.

Συντονιστής διοίκησης ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υπάλληλος με βαθμό Α΄ της κατηγορίας ΠΕ, που έχει επιλεγεί ως προϊστάμενος διεύθυνσης και σε περίπτωση ελλείψεως, ως προϊστάμενος τμήματος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 79 του παρόντος.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 82

Σύναψη συμβάσεων

Φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίοι στερούνται κατάλληλων υπηρεσιών ή οι υπάρχουσες υπηρεσίες αδυνατούν να διεκπεραιώσουν το σύνολο των εργασιών κάθε φορέα, δύναται να αναθέτουν απευθείας, χωρίς διαγωνισμό, με σύμβαση, σε άλλους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, που λειτουργούν υπό μορφή ν.π.δ.δ. και διαθέτουν την κατάλληλη οργάνωση, την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας, ιδίως μηχανογράφηση, βεβαίωση και είσπραξη εσόδων, παροχή υπηρεσιών περίθαλψης, λογιστική οργάνωση.

Με την κατά τα ανωτέρω σύμβαση, η οποία εγκρίνεται από τα διοικητικά συμβούλια των φορέων και τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εκτελέσεως των εργασιών, το εργολαβικό αντάλλαγμα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Οικονομική οργάνωση

Άρθρο 83

Λογιστικό σύστημα

1. Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης εφαρμόζουν ενιαίο λογιστικό σχέδιο.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται το ενιαίο λογιστικό σχέδιο των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 84

Κατασταλτικός έλεγχος

Ο ετήσιος τακτικός κατασταλτικός έλεγχος των φορέων κοινωνικής ασφάλισης διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Επίσης έλεγχος ενεργείται από τη Διεύθυνση Επιθεωρήσεως της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων σύμφωνα με τον Οργανισμό της.

Έλεγχος της διαχείρισης γενικά ανατίθεται κάθε έτος από τα Δ.Σ. των φορέων σε ορκωτούς ελεγκτές. Οι εκθέσεις των ορκωτών ελεγκτών για τον παραπάνω έλεγχο υποβάλλονται από τους Υπουργούς Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δικαιοσύνης στον Πρόεδρο της Βουλής.

Άρθρο 85

Προϋπολογισμός - Απολογισμός - Ισολογισμός φορέων

1. Οι προβλεπόμενες να πραγματοποιηθούν κάθε οικονομικό έτος εισπράξεις και πληρωμές των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αναγράφονται, κατά πηγή είσπραξης και κατηγορία δαπάνης, στον ετήσιο προϋπολογισμό.

2. Ο προϋπολογισμός συντάσσεται από το φορέα και εισάγεται για ψήφιση με αιτιολογημένη έκθεση στο διοικητικό συμβούλιο, εντός του μηνός Δεκεμβρίου του προηγούμενου οικονομικού έτους.

3. Οι προϋπολογισμοί των φορέων κοινωνικής ασφάλισης εγκρίνονται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στον οποίο

υποβάλλονται το βραδύτερο μέχρι τέλους Δεκεμβρίου του προηγούμενου οικονομικού έτους.

4. Οι απολογισμοί - ισολογισμοί των φορέων κοινωνικής ασφάλισης για κάθε οικονομικό έτος καταρτίζονται και υποβάλλονται μέχρι τέλος Απριλίου του επόμενου έτους στο Δ.Σ. του φορέα για έγκριση. Μέχρι τέλος Ιουνίου του επόμενου έτους οι απολογισμοί - ισολογισμοί υποβάλλονται από το Δ.Σ. στον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για έγκριση.

Η μη κατά τα ανωτέρω κατάρτιση και υποβολή για έγκριση στον Υπουργό των προϋπολογισμών και απολογισμών - ισολογισμών συνεπάγεται την αυτοδίκαιη λήξη της θητείας του Δ.Σ. του φορέα, η οποία και δεν μπορεί να ανανεωθεί. Η ισχύς των διατάξεων του εδαφίου αυτού αρχίζει από 1.1.1995.

Άρθρο 86
Κοινωνικός Προϋπολογισμός

Κάθε έτος συντάσσεται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο Κοινωνικός Προϋπολογισμός, με τον οποίο δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων προϋπολογισμών των φορέων κοινωνικής ασφάλισης.

Ο Κοινωνικός Προϋπολογισμός συνοδεύεται από εισηγητική έκθεση του Υπουργού, η οποία περιέχει ανάλυση και αιτιολόγηση των επί μέρους κονδυλίων των προβλεπόμενων εισπράξεων και πληρωμών, μαζί με συγκριτικά στοιχεία προς τα παρελθόντα έτη και τα γενικότερα στοιχεία της εθνικής οικονομίας.

Ο Κοινωνικός Προϋπολογισμός κάθε έτους υποβάλλεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στον Πρόεδρο της Βουλής.

Άρθρο 87
Σύσταση υπηρεσιών εντελλομένων εξόδων

Για την εκκαθάριση και εντολή πληρωμής των εξόδων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης δύναται να συνιστώνται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε φορέα ή ομάδα φορέων υπηρεσίες εντελλομένων εξόδων. Με τα παραπάνω προεδρικά διατάγματα, θα καθορισθούν η οργάνωση και η στελέχωση των υπηρεσιών εντελλομένων εξόδων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 88
Διάθεση ποσών

Οι διατάξεις της περιπτώσεως στ΄ της παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 861/1979 εφαρμόζονται αναλόγως και στους λοιπούς φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Άρθρο 89
Είσπραξη ασφαλιστικών εισφορών από ιδιώτες

1. Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίοι στερούνται του αναγκαίου

προσωπικού για την είσπραξη των οφειλόμενων από τους υποχρέους ασφαλιστικών εισφορών μπορούν, με απόφαση των διοικητικών συμβουλίων τους, να αναθέτουν σε ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, την είσπραξη των εν λόγω εσόδων τους.

2. Η ανάθεση γίνεται με σύμβαση μίσθωσης έργου, η οποία συνάπτεται μεταξύ του νόμιμου εκπροσώπου του ασφαλιστικού φορέα και του ενδιαφερόμενου αναδόχου. Η αμοιβή του αναδόχου καθορίζεται σε ποσοστό επί των εισπράξεων, το οποίο δεν μπορεί να είναι ανώτερο του τέσσερα στα εκατό (4%) επί των εισπραττόμενων ποσών

3. Η διαδικασία ανάδειξης του αναδόχου, ο τύπος και το περιεχόμενο της σύμβασης έργου, ο τρόπος είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών, ο τρόπος και ο χρόνος απόδοσης των εισπραττόμενων ποσών, το είδος και το ύψος της εγγύησης που καταβάλλει ο ανάδοχος, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής της αμοιβής του αναδόχου και κάθε άλλη λεπτομέρεια ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται ειδικά από τις αποφάσεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 681 επ. του Α.Κ. και των παραγράφων 1 εδ. β΄ παρ. 2 και 3 του άρθρου 15 του ν. 1735/1987 (ΦΕΚ 195 Α΄).

Άρθρο 90

Συγχώνευση Φορέων Ασφάλισης Προσωπικού ΕΡΤ

1. Το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού (Τ.Ε.Α.Υ.Ρ.Τ.) συγχωνεύεται στο Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας του προσωπικού της ΕΡΤ 2 (Τ.Ε.Α.Π.Π. ΕΡΤ 2), το οποίο μετονομάζεται σε “Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας Προσωπικού Ελληνικής Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης και Τουρισμού” (Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ.).

2. Οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του συγχωνευόμενου Ταμείου καθίστανται ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας Προσωπικού Ελληνικής Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης και Τουρισμού για τους αντίστοιχους κλάδους, στους οποίους ήταν ασφαλισμένοι στο συγχωνευόμενο Ταμείο και διέπονται από την νομοθεσία του Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ.

Επίσης στην ασφάλιση του Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ. υπάγονται για επικουρική σύνταξη και εφάπαξ βοήθημα όσοι προσλαμβάνονται μετά την ισχύ του παρόντος νόμου στην ΕΡΤ Α.Ε., στον Εθνικό Οργανισμό Τουρισμού και στη Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων, εφόσον από τις διατάξεις του συγχωνευόμενου Ταμείου προεβλέπετο η υπαγωγή τους στους αντίστοιχους κλάδους του Ταμείου αυτού.

3. Οι συντάξεις των συνταξιούχων του συγχωνευόμενου Ταμείου καταβάλλονται από το Τ.Ε.Α.Π.Π. Ε.Ρ.Τ.Τ. και τα δικαιώματα συντάξεως και εφάπαξ βοηθήματος των ασφαλισμένων, οι οποίοι μέχρι την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του παρόντος θεμελιώνουν δικαίωμα συντάξεως και εφάπαξ παροχής βάσει διατάξεων της νομοθεσίας του Ταμείου τούτου, διατηρούνται, εφόσον αποχωρήσουν της υπηρεσίας και ασκήσουν το δικαίωμα εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

4. Από την 1.1.1993 θεσπίζεται μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων του Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ. για τον κλάδο Πρόνοιας εκ ποσοστού 3% επί των τακτικών

αποδοχών αυτών, όπως προεβλέπετο από τον ιδρυτικό νόμο του Ταμείου 621/1977 (ΦΕΚ 171 Α΄).

5. Ο χρόνος ασφάλισης στο συγχωνευόμενο Ταμείο, συμπεριλαμβανομένου και του βάσει των διατάξεων της νομοθεσίας τούτου τυχόν ήδη αναγνωρισθέντος ή προσμετρηθέντος χρόνου από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία, θεωρείται ως χρόνος ασφάλισης στο Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ.

6. Το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού του συγχωνευόμενου Ταμείου, μεταβιβάζεται στο Τ.Ε.Α. Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ. ως καθολικό διάδοχο αυτού. Εκκρεμείς δίκες, οι οποίες προέκυψαν από τη λειτουργία του συγχωνευόμενου Ταμείου, συνεχίζονται από και κατά του Τ.Ε.Α. Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ. χωρίς διακοπή.

7. Όλη η ακίνητη περιουσία του συγχωνευόμενου Ταμείου μεταφέρεται αυτοδίκαια στο Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής φόρου μεταβίβασης ακινήτων υπέρ του Δημοσίου, όπως και άλλων φόρων, τελών ή δικαιωμάτων υπέρ δήμου ή κοινότητας ή άλλων τρίτων.

Για τη μεταβίβαση της κυριότητας, ο Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συντάσσει σχετική πράξη στην οποία περιγράφονται τα ακίνητα και μεταγράφεται στα βιβλία του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου ατελώς.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός έτους από τη δημοσίευση του νόμου με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και γνώμη του Δ.Σ. του Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ., καθορίζονται θέματα αφορώντα τη διοικητική και οικονομική οργάνωση, τη σύνθεση των υπηρεσιών, τη διαχείριση της περιουσίας, τη μεταφορά προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για τη λειτουργία του Ταμείου.

Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος αυτού τα προβλεπόμενα από τη νομοθεσία του καταργούμενου Ταμείου έσοδα, εξακολουθούν να καταβάλλονται από τους υπόχρεους στο Τ.Ε.Α.Π.Π.Ε.Ρ.Τ.Τ., η δε διοίκηση του Ταμείου ασκείται από το υφιστάμενο Δ.Σ. του Τ.Ε.Α. Π.Π.Ε.Ρ.Τ.2.

9. Με όμοια προεδρικά διατάγματα ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και εφάπαξ παροχής, το ύψος της καταβαλλόμενης σύνταξης και εφάπαξ βοηθήματος, το ύψος των εισφορών και λοιπών φόρων του Ταμείου σύμφωνα και με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 91

Η παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 1767/1988 αντικαθίσταται, ως εξής:

"6. α) Η επιτροπή λειτουργεί κατά τις ώρες λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών και ευρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη, μεταξύ των οποίων και ο πρόεδρος, είναι περισσότερα από τα απόντα, ανεξαρτήτως του αριθμού των μελών της.

β) Στους εκπροσώπους των εργαζομένων και του Τεχνικού Επιμελητηρίου, που μετέχουν στην Επιτροπή, καταβάλλεται αμοιβή για κάθε ώρα απασχόλησής τους, η οποία βαρύνει τον προϋπολογισμό του Οργανισμού της Εργατικής Εστίας.

γ) Το ύψος της ανωτέρω αμοιβής, ο τρόπος καταβολής αυτής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας. Η πρώτη απόφαση που θα εκδοθεί έχει αναδρομική ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 1991.

δ) Ο χρόνος συμμετοχής των εκπροσώπων των εργαζομένων στην επιτροπή, για τον οποίο λαμβάνουν αμοιβή, θεωρείται ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης και για όλους τους κλάδους ασφάλισης που υπάγονται λόγω του επαγγέλματός τους.

Οι εισφορές που υπολογίζονται στις ως άνω καταβαλλόμενες αμοιβές αποδίδονται στους παραπάνω φορείς από τον Οργανισμό της Εργατικής Εστίας. Η εργοδοτική εισφορά βαρύνει τον προϋπολογισμό του Οργανισμού αυτού η δε εργατική, τους ίδιους".

Άρθρο 92

1. Η δια του ν. 735/1977 συσταθείσα ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ HELEXPO - ΔΕΘ Α.Ε." αποτελεί τον επίσημο εκθεσιακό φορέα της χώρας.

2. Η HELEXPO - ΔΕΘ Α.Ε. έχει την ευθύνη σύνταξης του εθνικού εκθεσιακού προγράμματος, συντονισμού και ελέγχου της λειτουργίας των εκθέσεων στο εσωτερικό με γνώμονα το συμφέρον της Εθνικής Οικονομίας μετά από έγκριση του αρμόδιου Υπουργού Εμπορίου.

Με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και ύστερα από εισήγηση του Εθνικού Εκθεσιακού φορέα καθορίζονται οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες επιτρέπεται η λειτουργία ειδικών εκθέσεων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2081/1992 καταργούνται.

Άρθρο 93

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 1 Οκτωβρου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚ. ΚΛΕΙΤΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡ. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΥΦΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΡΙΣΤ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1992

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΗ΄

Τρίτη 8 Σεπτεμβρίου 1992

Τα κυριότερα σημεία των παρεμβάσεων των Κωνσταντίνου Γεωργολιού, Ελευθέριου Βερυβάκη, Αθανάσιου Παφίλη, Στέφανου Τζουμάκα, Σταύρου Δήμα, Στέφανου Μάνου και Δημήτρη Σιούφα

...ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΛΙΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που προτείνεται για ψήφιση και το οποίο έχω την τιμή να το παρουσιάσω στους συναδέλφους, αποτελείται από 5 μέρη, από 17 κεφάλαια και από 13 άρθρα.

Στο πρώτο μέρος δίνεται ο χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης, στο δεύτερο μέρος και στο τρίτο διαλαμβάνονται όλες εκείνες οι ρυθμίσεις και οι διατάξεις που εισάγουν το νέο ασφαλιστικό σύστημα. Στο τέταρτο μέρος γίνονται προσαρμογές του ισχύοντος συστήματος και στο πέμπτο και τελευταίο μέρος αναφέρονται τα οργανωτικά θέματα των διαφόρων ασφαλιστικών φορέων.

Διερωτάται κανείς σήμερα ποια είναι η κατάσταση στα Ασφαλιστικά Ταμεία και αν επιβάλλεται αυτή η αλλαγή την οποία επιχειρεί η Κυβέρνηση.

Η κοινωνική ασφάλιση στη χώρα μας προσφέρεται από 300 περίπου ασφαλιστικούς οργανισμούς. Οι περισσότεροι απ' αυτούς βρίσκονται σε κατάσταση χρεωκοπίας. Το συνολικό τους έλλειμμα ανέρχεται στο 1 δισ. περίπου, αυτό το έλλειμμα το οποίο όπως ξέρετε είναι απαγορευτικό για την περαιτέρω λειτουργία των οργανισμών και που τελικά πέφτει και αυτό στις πλάτες ολόκληρου του Ελληνικού Λαού.

Η ανάγκη εξυγίανσης και γενικότερα αλλαγής του συστήματος προέβαλε επιτακτικά από πολλά χρόνια. Εξίσου ήταν και στην 8ετία που κυβερνούσε το ΠΑΣΟΚ. Δυστυχώς οι τότε κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ δεν τόλμησαν ή δεν θέλησαν ή φοβούμενοι το πολιτικό κόστος να κάνουν εκείνες τις αλλαγές και μεταρρυθμίσεις οι οποίες θα έδιναν ένα βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα.

Το πρόβλημα κορυφώθηκε στην οικουμενική κυβέρνηση, όταν ο τότε πρωθυπουργός της Χώρας αδυνατούσε -αν θυμάστε το 1990- να δώσει το δώρο του Πάσχα στους ασφαλισμένους. Αντιλαμβάνεστε ότι όλοι πρέπει να

συμφωνήσουμε ότι αυτό το σύστημα χρειάζεται εξυγίανση, χρειάζεται τροποποίηση, χρειάζεται ένα καινούριο ασφαλιστικό σύστημα, το οποίο θα είναι ανθεκτικό στο χρόνο, δηλαδή βιώσιμο.

Αλλά αυτό, δεν είναι μόνο δική μου επισήμανση. Δυο επιτροπές που ασχολήθηκαν, η επιτροπή του καθηγητή Αγγελοπούλου παλαιότερα και του Φακιολά πρόσφατα, κατέληξαν στις ίδιες διαπιστώσεις. Ότι το παρόν σύστημα δεν προχωρεί πλέον. Το μέλλον των συνταξιούχων καθίσταται αβέβαιο. Άλλοι διεθνείς οργανισμοί, ο ΟΟΣΑ, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αλλά και το σύνολο των ελληνικών συνδικαλιστικών φορέων και εργατών, ΓΣΕΕ, ΟΤΟΕ, ΣΕΒ, επισημαίνουν τα αίτια και τον κίνδυνο της κατάρρευσης του παρόντος ασφαλιστικού συστήματος και την ανάγκη ενός νέου.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, στα δυο χρόνια που πέρασαν καταπιάστηκε σοβαρά με το πρόβλημα βαθμιαία και τμηματικά. Με τους νόμους 1902/90 και 1976/91 προσπάθησε να στηρίξει το καταρρέον σύστημα εξασφαλίζοντας έτσι, απρόσκοπτα τη μέχρι τώρα χορήγηση των συντάξεων. Με το σημερινό νομοσχέδιο, επιχειρεί να δώσει στη Χώρα ένα βιώσιμο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, το οποίο θα δημιουργήσει στους ασφαλισμένους σιγουριά και εμπιστοσύνη στο μέλλον.

Οι αδυναμίες και τα προβλήματα του υπάρχοντος συστήματος και η γενική εικόνα την οποία παρουσιάζουν σήμερα τα ασφαλιστικά ταμεία είναι περίπου γνωστή. Ολόκληρο το ασφαλιστικό σύστημα πάσχει. Κυρίως το ΙΚΑ που ασφαλίζει το 85% περίπου των εργαζομένων, έχει οργανικά προβλήματα και λειτουργικές αδυναμίες. Τα κυριότερα απ' αυτά είναι τα τεράστια χρέη από το παρελθόν. Επαναλαμβάνω, το σημαντικότερο πρόβλημα της σημερινής ασφάλισης για τα περισσότερα ταμεία είναι τα τεράστια χρέη από το παρελθόν. Το ΙΚΑ π.χ., από 3,5 δισ. χρέη που είχε το 1981, κατέληξε το 1989 τα χρέη, με τους τόκους για την εξυπηρέτησή τους, να φθάσουν τα 435 δισ. Η σημερινή Κυβέρνηση για να συντηρήσει το θεσμό της συνταξιοδότησης στο ΙΚΑ, παρά την οικονομική δυσπραγία, αναγκάστηκε να διαγράψει το 1991 181,4 δισ. δρχ. και το 1992, 240.8 δισ. δρχ. Γενικά στην περασμένη διετία διέγραψε από όλα τα Ταμεία 585 δισ. δρχ. Το νούμερο, όπως αντιλαμβάνεστε, είναι φανταστικά. Με όλα αυτά το σημερινό χρέος στο ΙΚΑ ανέρχεται στα 455 δισ. Αυτό οφείλεται και στην κακή επιλογή που έκαναν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ να καλύπτουν το ετήσιο έλλειμμα με δανεισμό από τις τράπεζες, αντί να το μεταφέρουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό για να το αφομοιώσει.

Μια άλλη αδυναμία του συστήματος είναι οι άδικες και οι άνισες κατανομές των κοινωνικών πόρων, επίσης τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης. Στο παρόν ασφαλιστικό σύστημα, υπάρχει μια αδικία. Γιατί τα μεγαλύτερα όρια ηλικίας τα έχουν εκείνοι των εργαζομένων που κάνουν τις βαρύτερες εργασίες και τα μικρότερα όρια ηλικίας εκείνοι που κάνουν τις ελαφρότερες εργασίες. Γενικά τα όρια ηλικίας για συνταξιοδότηση είναι τα μικρότερα σε όλη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Μια άλλη αιτία, η οποία πρέπει να αναφερθεί, είναι η υπερπαραγωγή αναπήρων. Είμαστε η Χώρα που δίνουμε το μεγαλύτερο αριθμό αναπηρικών συντάξεων. Το ποσοστό των αναπηρικών συντάξεων του Ι.Κ.Α. φθάνει στο 26% όλων των συνταξιούχων, ρεκόρ μοναδικό για την Κοινότητα.

Μια άλλη αδυναμία είναι οι συντάξεις που είναι μεγαλύτερες από τους μισθούς, εν αντιθέσει με τις χώρες της ΕΟΚ που η αναπλήρωση του εισοδήματος φθάνει από 40% μέχρι 80%, ενώ εμείς έχουμε αναπλήρωση από 100%

και σε μερικές προνομιακές τάξεις μέχρι 200%.

Υπάρχουν σήμερα ομάδες εργαζομένων με περισσότερες από δύο συντάξεις. Εξάλλου υπάρχουν ομάδες συνταξιούχων που πλήρωσαν ελάχιστα, εργάστηκαν λίγα χρόνια, εντελώς αντίθετα με τη βασική αρχή της ανταποδοτικότητας που η ισχύς της είναι απαραίτητη για κάθε υγιές ασφαλιστικό σύστημα.

Εδώ θα πρέπει να προστεθεί και η κακή οργάνωση, γιατί 326 περίπου ασφαλιστικοί φορείς επιβάλουν μία πολυνομία, διάφορες πολιτικές επιλογές, δεδομένου ότι ανήκουν σε 5 διαφορετικά Υπουργεία.

Ποια άραγε να είναι τα αίτια του σημερινού προβλήματος; Πέρα από το ίδιο το νομοθετικό πλαίσιο και τις πολιτικές εκάστοτε επιλογές από τις διάφορες κυβερνήσεις, υπάρχουν και αιτίες, οι οποίες είναι αντικειμενικές και στις οποίες θέλω να αναφερθώ.

Μία από αυτές είναι η οικονομική στασιμότητα. Όταν το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν αυξάνει, αντιλαμβάνεστε ότι έχουμε ένα ρωμαλέο ασφαλιστικό σύστημα. Όταν έχουμε μία οικονομική στασιμότητα, εξίσου και το ασφαλιστικό σύστημα πάσχει και τούτο, γιατί δεν γίνεται αναπλήρωση συνταξιούχων με καινούριο εργατικό δυναμικό.

Πρέπει εδώ να προστεθεί και ένας άλλος αντικειμενικός παράγοντας που είναι η γήρανση και η υπογεννητικότητα. Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται το φαινόμενο, αυτό που ονομάζουμε δημογραφικό πρόβλημα της Χώρας, που είναι η γήρανση και η υπογεννητικότητα του πληθυσμού. Την τελευταία δεκαετία από 2,09 βρέφη που αντιστοιχούσαν ανά γυναίκα, σήμερα πέσαμε στο 1,45. Η υπογεννητικότητα σε συνδυασμό με την αύξηση του μέσου όρου ζωής είναι αιτία που αυξάνει συνεχώς ο αριθμός των συνταξιούχων και μειώνεται ο ενεργός πληθυσμός.

Πρέπει να πούμε εδώ ότι με την απογραφή του 1981, οι έχοντες ηλικία άνω των 65 έφθαναν στο 12,7% του πληθυσμού. Το 2000 προβλέπεται να φθάσουν περίπου στο 16%.

Η διόγκωση των συνταξιούχων θα επιδεινώσει ακόμα περισσότερο το έλλειμμα των ασφαλιστικών ταμείων και το πρόβλημα της συνταξιοδότησης θα καταστεί πλέον δυσεπίλυτο. Αλλά είχαμε και μεγάλη αύξηση κοινωνικών παροχών τα τελευταία χρόνια και εισφοροδιαφυγή δυστυχώς, υπάρχει, η οποία πρέπει να αποτραπεί αλλά και εισφοροαποφυγή υπάρχει, λόγω της κακής οικονομικής καταστάσεως και της κρίσης στην οποία βρίσκεται η Χώρα σήμερα.

Όλα αυτά επιβάλουν τη δημιουργία ενός νέου ασφαλιστικού συστήματος.

Εδώ ήθελα να αναφέρω τους στόχους του νέου ασφαλιστικού συστήματος. Καταρχήν, για εισαγωγή θα πρέπει να πούμε ότι, κατά τη σύνταξη του ασφαλιστικού συστήματος, λήφθηκαν υπόψη και συμπεριελήφθηκαν όλες εκείνες οι προτάσεις, οι οποίες είχαν γίνει από τους διαφόρους συνδικαλιστικούς φορείς. Τις αναφέρω σε γενικές γραμμές.

Τριμερής χρηματοδότηση για γήρανση, σύνταξη και ασθένεια. Διμερής για την επικουρική, μονομερής για το εφάπαξ. Ρύθμιση από το Κράτος των μέχρι σήμερα συσσωρευμένων χρεών του ασφαλιστικού οργανισμού. Τέλος, συνέχιση της εφαρμογής των βασικών κατευθύνσεων των νόμων 1902/90 και 1976/91. Όλες αυτές τις αρχές και τις προτάσεις, τις σέβεται το νομοσχέδιο και τις περιλαμβάνει στις διάφορες διατάξεις τις οποίες περιέχει.

Θα πρέπει να πούμε ότι με το νέο ασφαλιστικό σύστημα προβλέπονται

τα εξής: Όσοι θα εργαστούν από την 1.1.93 και μετά, η κοινωνική τους ασφάλιση θα γίνει με το νέο ασφαλιστικό σύστημα. Το νέο ασφαλιστικό σύστημα που προτείνεται από το νομοσχέδιο, είναι μία τολμηρή θεσμική μεταρρύθμιση που γίνεται με σκοπό να αποκαταστήσει την κοινωνική αδικία που υπάρχει, σε αυτό και ισχύει μέχρι σήμερα, να λειτουργήσει η κοινωνική αλληλεγγύη, η οποία δεν υπάρχει στο σημερινό ασφαλιστικό σύστημα, να άρει την ανασφάλεια και να εδραιώσει στους εργαζόμενους την πίστη ότι στα γερατειά τους δεν θα στερηθούν το κοινωνικό αγαθά της ασφάλισης.

Το νέο ασφαλιστικό σύστημα έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

Πρώτα-πρώτα, είναι ένα σύστημα σύγχρονο, γιατί ακολουθεί τα πρότυπα αντιστοίχων συστημάτων του εξωτερικού. Είναι απλό στην εφαρμογή του, γιατί προβλέπει μία ενιαία μορφή για όλους τους νεοασφαλισμένους. Είναι ευέλικτο και λειτουργικό, γιατί καταργεί την υπάρχουσα μέχρι τώρα πολυνομία των 300 και πλέον ασφαλιστικών οργανισμών, είναι βιώσιμο γιατί έχει στη χρηματοδότηση τη συμβολή του Κράτους κατά το 1/3 και γιατί στηρίζεται στη χρυσή, για κάθε ασφαλιστικό σύστημα, αρχή της ανταποδοτικότητας.

Τέλος δεν αιφνιδιάζει μιας και προβλέπεται σταδιακή και μακροχρόνια μετάβαση του ισχύοντος στο νέο σύστημα.

Ποιες είναι οι αρχές και οι ιδιότητες. Το νέο σύστημα συγκροτείται στο πνεύμα των εξής αρχών και έχει τις ακόλουθες ιδιότητες.

Κατ' αρχήν καλύπτει όλους τους εργαζομένους. Κατοχυρώνει νομοθετικά την τριμερή χρηματοδότηση για την κύρια σύνταξη και την ασθένεια. Διμερή για την επικουρική σύνταξη, μονομερή για το εφάπαξ. Ειδικά για τους ελεύθερους επαγγελματίες, που δεν υπάρχει εργοδότης, το Κράτος θα συμβάλει κατά τα 3/9 και ο ίδιος ο εργαζόμενος κατά τα 6/9. Στην περίπτωση αυτή για λόγους αντικειμενικότητας, οι αποδοχές υπολογίζονται με βάση το μέσο μηνιαίο ακαθάριστο εθνικό προϊόν, που είναι το ετήσιο κατά κεφαλή εισόδημα για τους 12 μήνες του έτους.

Οι προϋποθέσεις και τα δικαιώματα συνταξιοδότησης, με το νέο σύστημα, όπως και οι εισφορές, είναι ενιαίες. Όλοι οι νεοασφαλισμένοι, οπουδήποτε και αν απασχολούνται ή ασφαλίζονται, θα πληρώνουν τα ίδια ποσοστά ασφαλίστρων στο μισθό τους και θα προσδοκούν τα ίδια ποσοστά παροχών στον ίδιο φυσικά χρόνο ασφάλισης. Η σύνταξη για όλους θα χορηγείται στην ίδια ηλικία, ανεξάρτητα φύλου, που είναι το 65ο έτος. Εκτός από την κύρια σύνταξη, θεσπίζεται για όλους τους ασφαλισμένους η επικουρική σύνταξη. Αυτή είναι υποχρεωτική, ώστε όλοι οι συνταξιούχοι στα γηρατειά τους να έχουν αναπλήρωση των αποδοχών ανάλογα με τα χρόνια που εργάστηκαν.

Ακόμη θα πρέπει να αναφερθούμε ότι καθιερώνει την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων, όχι μόνο στην ηλικία συνταξιοδότησης, αλλά και στην ίση μεταχείριση, όταν αποβιώσει ο ένας εκ των συζύγων, αλλά και στις ίδιες προσαυξήσεις λόγω οικογενειακών βαρών.

Θεσπίζει νέους κανόνες για την απασχόληση των συνταξιούχων, τη διαδοχική ασφάλιση και τη δεύτερη σύνταξη. Εδραιώνει την κοινωνική αλληλεγγύη μεταξύ της ίδιας γενιάς γιατί προστατεύει τα εργατικά ατυχήματα, την επαγγελματική ασθένεια και την αναπηρία, αλλά και μεταξύ των γενεών γιατί οι ασφαλισμένοι σε ένα υγιές σύστημα αναλαμβάνουν και τα βάρη των ήδη συνταξιούχων, με την ελπίδα ότι μελλοντικά και αυτοί θα έχουν την ίδια μεταχείριση από τους νεότερους. Θεσπίζει κίνητρα συνταξιοδότησης με μειωμένο

όριο ηλικίας, στην ασφαλισμένη μητέρα με 3 και πλέον παιδιά, η οποία, ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων προσβλέπει στη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθεί στην ηλικία των 50 ετών. Το μέτρο αυτό κρίνεται απαραίτητο ως συμβολή στο οξύ δημογραφικό πρόβλημα υπογεννητικότητας που αντιμετωπίζει σήμερα η Χώρα.

Παραστατικά το νέο σύστημα χρηματοδότησης δίνεται από τον κάτωθι πίνακα τον οποίο θα δώσω για τα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κ. Γεωργολιός καταθέτει στα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα ο οποίος έχει ως εξής:

Παραστατικά το νέο σύστημα χρηματοδότησης για όλους τους εργαζόμενους δίνεται από τον εξής πίνακα:

Πίνακας Χρηματοδότησης				
Σχέση εργασίας	**Είδος παροχής**	**Εργοδότης**	**Ασφαλισμένος**	**Κράτος**
Μισθωτοί	Κύρια σύνταξη	4/9 ή 13/33%	2/9 ή 6,67%	3/9 ή 10%
	Επασφάλιστρο Β.Α.Ε.	+1,40%	+ 2,20%	-
	Επασφάλιστρο Ανθρακορύχων	+5%	+2%	-
	Ασθένεια	5,10%	2,55%	3,80%
	Επικουρική Σύνταξη	3%	3%	
	Επικουρική Β.Α.Ε.	+ 0,75%	+ 1,25%	
	Επικουρική Ανθρακορύχων	+ 2%	+ 1%	
Ελεύθεροι Επαγγελματίες	Κύρια σύνταξη	-	6/9 ή 20%	3/9 ή 10%
	Ασθένεια	5,10%	2,55%	3,80%

...ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΛΙΟΣ: Πέρα, όμως από το νέο σύστημα, του οποίου τις γενικές αρχές αναφέραμε προηγουμένως, έχουμε ήπιες, συστηματικές και βαθμιαίες βελτιώσεις στο υπάρχον σύστημα. Οι βελτιώσεις αυτές αναφέρονται στη χρηματοδότηση. Είναι βελτιώσεις για την ασθένεια, για τις συντάξιμες αποδοχές και για την επικουρική ασφάλιση.

Είναι αλήθεια ότι το σημερινό σύστημα χρεωκοπεί χωρίς ελπίδα σωτηρίας. Η παρέμβαση έπρεπε να γίνει προ πολλού. Δυστυχώς δεν αποτολμήθηκε. Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρούνται ήπιες και διορθωτικές παρεμβάσεις κάτω από τη σκέψη να μη θιγούν "ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα" και προς την κατεύθυνση να μην ανατραπούν "μακροχρόνιοι οικογενειακοί σχεδιασμοί", όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά στην εισηγητική έκθεση. Παράλληλα όμως να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η συνέχιση της παροχής των συντάξεων. Οι παρεμβάσεις αφορούν τη χρηματοδότηση κυρίως και τα όρια της ηλικίας δευτερευόντως.

Από 1.1.93 γίνονται στον τομέα της χρηματοδότησης οι εξής αλλαγές.

Για κύρια σύνταξη. Στο ΙΚΑ. Για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η καταβολή των συντάξεων, θεσπίζεται αύξηση των εισφορών κατά 2,75 μονάδες. Η κατανομή δε γίνεται ως εξής:

Ο εργοδότης καταβάλλει το 1,83% και ο ασφαλισμένος το 1,92%. Το κράτος θα χορηγεί βέβαια στο ΙΚΑ τις τυχόν απώλειες από τις επιχειρήσεις που υπάγονται στους αναπτυξιακούς νόμους.

Ειδικά ταμεία. Οι ασφαλισμένοι στα ειδικά ταμεία αν και παίρνουν παχυλές συντάξεις πληρώνουν σε πολλές περιπτώσεις ασφάλιστρα λιγότερα εκείνων που πληρώνουν οι εργαζόμενοι στο ΙΚΑ.

Από 1.1.93 η εισφορά του εργοδότη αυξάνεται στο 22% και των εργαζομένων, σταδιακά σε 3 χρόνια θα φθάσει στο 11%.

Ανάλογες τροποποιήσεις και επιβαρύνσεις γίνονται στους δημοσίους υπαλλήλους όπως και επιβαρύνσεις στους συνταξιούχους.

Για την ασθένεια, σταδιακά μέσα σε 3 χρόνια προβλέπεται η προσαρμογή των ασφαλίστρων με αυτά που ισχύουν στο ΙΚΑ.

Οι συντάξεις-αποδοχές παραμένουν σχεδόν οι ίδιες. Γίνονται με μικρές πλεονεκτικές για τους συνταξιούχους ως επί το πλείστον παρεμβάσεις. Παράδειγμα η κατώτατη σύνταξη του ΙΚΑ η οποία αυξάνεται.

Για την επικουρική ασφάλιση γίνονται οι εξής κυριότερες μεταβολές. Προϋποθέσεις επικουρικής ασφάλισης θα είναι οι ίδιες όπως της κύριας σύνταξης.

Για τις εφάπαξ αποδοχές, θα πρέπει να αναφέρω ότι μειώνεται το εφάπαξ για τους ασφαλισμένους των ειδικών ταμείων και δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. δραχμές. Αναλόγως έχουμε για τη διαδοχική ασφάλιση: Στην οργάνωση της κοινωνικής ασφάλισης δημιουργείται εθνικό συμβούλιο κρατικής ασφάλισης το οποίο αναλαμβάνει να οργανώσει και να χαράξει ενιαία πολιτική σε όλους τους ασφαλιστικούς φορείς.

Τελειώνοντας, θέλω να πω ότι το πιο σημαντικό πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης είναι τα συσσωρευμένα χρέη του παρελθόντος. Το ΠΑΣΟΚ ασκούσε κοινωνική πολιτική χωρίς να έχει τους αναγκαίους πόρους. Ανάγκασε τα ασφαλιστικά ταμεία να προσφύγουν στον τραπεζικό δανεισμό και τα οδηγούσε λόγω των υψηλών τοκοχρεωλυσίων στη χρεωκοπία. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στη διετία 1990-1992, διέγραψε χρέη ύψους 585 δισ. δρχ. Αυτό δεν αρκεί αν το σύστημα παραμένει το ίδιο, η κατάσταση θα διαιωνίζεται.

…ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΛΙΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση είναι πλέον καθήκον. Χρειάζεται ένα ασφαλιστικό σύστημα που να αντέχει στο χρόνο και να είναι κοινωνικά δίκαιο, ένα σύστημα που θα εγγυάται τους κόπους της ζωής των εργαζομένων και θα προστατεύει τους πιο αδύνατους. Η Κυβέρνηση και η Νέα Δημοκρατία με αποφασιστικότητα προχωρούν στον εκσυγχρονισμό και στην αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος της Χώρας. Είμαστε έτοιμοι να επωμισθούμε το βραχυχρόνιο πολιτικό κόστος αρκεί να δημιουργήσουμε προς όφελος των εργαζομένων ένα βιώσιμο και δίκαιο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Ένα σύστημα το οποίο δεν θα χωρίζει τους ασφαλισμένους σε προνομιούχους και μη προνομιούχους όπου η ασφάλιση των γενεών δεν θα στηρίζεται στην εκμετάλλευση της μιας από την άλλη.

Η Ελλάδα ξοδεύει για συντάξεις το 17% του ΑΕΠ, ποσό που αντιστοιχεί σε μέση μηνιαία σύνταξη για όλους τους δικαιούχους και για τους αγρότες,

98.000 δραχμές. Εξ αιτίας του ισχύοντος συστήματος η πλειοψηφία των συνταξιούχων δεν λαμβάνει αυτές τις αποδοχές αλλά χαμηλότερες. Στην κυβερνητική προσπάθεια δεν συμφωνούν μερικοί ευνοημένοι επαγγελματίες, όπως τραπεζοϋπάλληλοι, ΔΕΗ, δημόσιοι υπάλληλοι.

…ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΛΙΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτούς που θα διορισθούν μετά το 1993 δεν τους αφορά.

Τέλος θέλω να πω ότι ουσιαστικά αυτοί που λένε σήμερα ότι το σύστημα είναι κοινωνικά άδικο, απαιτούν να διατηρήσουν τα απαράδεκτα προνόμια μιας μικρής ομάδας εργαζομένων εις βάρος της πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού.

Ύστερα από αυτά προτείνω την ψήφιση του νομοσχεδίου, επί της αρχής.

...ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα τρία χρόνια που είναι η Κυβέρνηση στην εξουσία έχει εμφανίσει τρία νομοθετήματα, το 1902, το 1976, και το σημερινό. Με την τριλογία των νομοθετημάτων της στο κοινωνικοασφαλιστικό, η Κυβέρνηση έχει δώσει πλέον εξετάσεις και τη φιλοσοφία της για το πώς αντιλαμβάνεται τις σχέσεις της με την κοινωνία στο κατ' έξοχήν ευαίσθητο θέμα της κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας.

Είχε πει -για να σας θυμίσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και ιδιαίτερα σε σας της Πλειοψηφίας- η Νέα Δημοκρατία και ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως πριν από τις εκλογές και στις προγραμματικές δηλώσεις κατά τις εκλογές, τέσσερα πράγματα, σε σχέση με το κοινωνικοασφαλιστικό:

Πρώτον, ότι θα διατηρηθεί η αγοραστική δύναμη των συνταξιούχων και των εργαζομένων.

Δεύτερον, ότι θα υπάρξουν φορολογικές απαλλαγές στις συντάξεις.

Τρίτον, ότι θα δημιουργηθεί ένα κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα απλό, δίκαιο και προοδευτικό, το οποίο, μάλιστα, θα περιελάμβανε και την ενιαία -λέγατε- σύνταξη, μαζί με την εργασιακή σύνταξη τότε.

Τέταρτον, ότι θα συγκροτείτο ένα σύστημα σύγχρονο, ορθολογικό, οικονομικά υγιές, βιώσιμο, με δίκαιες κατανομές των βαρών ανάμεσα στις διάφορες τάξεις και κατηγορίες.

Τώρα, που είναι η ώρα του απολογισμού, ποιος είναι τάχα ο απολογισμός της Κυβέρνησης; Αντί να βελτιώσει το επίπεδο ζωής των χαμηλότερων τάξεων, ασφαλισμένων και συνταξιούχων, χειροτέρευσε δραματικά το επίπεδο ζωής των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Υπολογίζεται σε πάνω από 20% η απώλεια της αγοραστικής δύναμης στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα.

Υπερφορολόγησε δραματικά τις χαμηλές εισοδηματικά τάξεις και ανάμεσα σε αυτούς, τους συνταξιούχους.

Και έρχεται και σήμερα, να τους ξαναφορολογήσει με έναν ειδικό φόρο 1%-5% από 100.000, 200.000, 300.000, 400.000 και 500.000, αποκτώντας ταυτόχρονα μοναδική παγκόσμια πρωτοτυπία. Γιατί υποτίθεται ότι τα ασφαλιστικά συστήματα είναι χάριν των αδυνάτων και ιδιαίτερα των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας. Και σε αυτούς παρέχουν, δίνουν, δεν παίρνουν απ' αυτούς. Όμως, σήμερα πέτυχε και αυτό η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ταυτόχρονα, συγκρότησε και συγκροτεί ένα δαιδαλώδες, χαοτικό, άνισο, αντιασφαλιστικό σύστημα. Δεν είναι σύγχρονο αυτό το σύστημα-τέρας. Είναι

ένα σύστημα χωρίς αρχή και τέλος. Είναι σύστημα το οποίο θα εξελίσσεται μέχρι το 2007, προκειμένου να ωριμάσουν οι συνθήκες, οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις και οι συντάξεις.

Έτσι σήμερα η Νέα Δημοκρατία, δίδουσα εξετάσεις, αποτυγχάνει πανηγυρικά. Και αυτό, γιατί ποτέ μα ποτέ -και αυτή είναι η αλήθεια- δεν σκέφθηκε το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Πάντα σκέφτεται -και αυτό έκανε και με τους δύο προηγούμενους νόμους και τον 1902 και τον 1976- πώς να πάρει, χάριν του Κρατικού Προϋπολογισμού και των ελλειμμάτων του Δημοσίου κατά κύριο λόγο.

Απ' αυτής της πλευράς και με αυτό το νομοθέτημα προχωρεί στη γραμμή της. Η γραμμή της είναι ότι φέρνει ένα φορολογικό και όχι ένα ασφαλιστικό νομοσχέδιο. Και με αυτό το νομοσχέδιο εννοεί να φορολογήσει, να υπερφορολογήσει με απόδοση που ελπίζει να ξεπεράσει, για τα τρία χρόνια, 1993, 1994 και 1995, το 1 τρισ. δραχμές. Έχουν δημοσιευθεί -και θα τις καταθέσω στα Πρακτικά- αναλύσεις στον Τύπο, όπου καλούν την Κυβέρνηση πάνω σε αυτό το θέμα, λέγοντας ότι οι προσδοκίες της είναι πάνω από 1 τρισ. δραχμές για τα τρία επόμενα χρόνια, παίρνοντας απ' όλους ανεξαιρέτως, τους παλαιούς ασφαλισμένους, τους νέους ασφαλισμένους, τους παλαιούς συνταξιούχους, τους νέους συνταξιούχους. Παίρνοντας, επαναλαμβάνω, από όλες τις κατηγορίες, απ' όλους ανεξαίρετα τους Έλληνες, τα υποκείμενα του ασφαλιστικού συστήματος.

Έτσι, δεν μιλάμε για ένα νομοσχέδιο. Μιλάμε για μία νέα φοροπαγίδα, για ένα φορομπηχτικό κατασκεύασμα το οποίο δεν έχει στο μυαλό του καθόλου το ασφαλιστικό σύστημα.

Όλοι, συνεπώς, πληρώνουν και όλοι, με τον α' ή β' τρόπο, προσφέρουν κατά κύριο λόγο στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Αυξάνονται οι εισφορές -είναι το πρώτο κύριο σημείο του συστήματος- της κύριας σύνταξης, της επικουρικής, του εφ' άπαξ, της ασθένειας, των βαρέων και ανθυγιεινών, της κυρίας στα βαρέα και ανθυγιεινά και της επικουρικής στα βαρέα και ανθυγιεινά, ακόμη και των ειδικών ομάδων των μεταλλείων, των λιγνιτωρυχείων και όλων όσων σήμερα εντάσσονται στα υπερβαρέα.

Μειώνονται οι συνταξιοδοτικές και οι άλλες παροχές. Είναι το δεύτερο σημείο, είναι η δεύτερη γραμμή η οποία διατρέχει όλο το νομοσχέδιο σε όλα τα άρθρα του. Αυξάνονται οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις και γίνονται αυστηροί οι όροι του νόμου έτσι ώστε να δυσκολεύει η αναγνώριση δικαιωμάτων στο μέλλον στους δικαιούχους, έτσι ώστε να μειώνονται οι παροχές. Έτσι αυξάνονται εκ νέου τα όρια ηλικίας. Εκείνα τα όρια ηλικίας που είχαν αυξηθεί με τον 1902, ξανά αυξάνονται, για να μπορεί ο καθένας να λέει "μα, τότε δεν υπήρξε η ίαση στον τομέα των ορίων ηλικίας; Γιατί τάχα πάλι;" Θέλουμε 15 συν 7, όχι θέλουμε 15 συν 10. Και πάλι από την αρχή. Και το ίδιο γίνεται και με το χρόνο της ασφάλισης, που και αυτός αυξάνεται παντού.

Είναι όμως τάχα μόνο αυτό, το σχέδιο που αφορά το κοινωνικοασφαλιστικό ή καλύτερα υπάρχει κάποιο σχέδιο που να το αφορά; Είναι σχέδιο είσπραξης και ίασης των χρηματοδοτικών προβλημάτων; Θα δείτε παρακάτω, όπως θα αναφέρω, ότι γίνεται και το εξής παράδοξο: Μαζεύονται του κόσμου τα λεφτά, πηγαίνουν δεξιά και αριστερά, αλλά τα ταμεία για τα προσεχή χρόνια θα μείνουν με τα προβλήματά τους, σε μεγάλο βαθμό. Και αυτό είναι το περίεργο, αυτό είναι το ένδοξο, εάν θέλετε, αυτής της μοναδικής προσπάθειάς

σας, κυρίες και κύριοι Υπουργοί.

Όμως ταυτόχρονα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αυτό το νομοσχέδιο γίνονται μερικά άλλα πράγματα, τα οποία πρέπει να πω είναι άξια ιδιαιτέρας σημειώσεως.

Κατ' αρχάς, στο σύνολό της η νομοθεσία της Νέας Δημοκρατίας οπισθοδρομεί το σύστημα. Με όποια φιλοσοφία και αν δείτε την κοινωνική ασφάλιση, αυτό που τελικά καταλήγει εξ αντικειμένου σαν σύστημα της Νέας Δημοκρατίας είναι ένα οπισθοδρομικό σύστημα.

Κατ' αρχάς, οι θεωρητικοί της κοινωνικής ασφάλισης από παλιά μέχρι πρόσφατα χωρίζουν σε τρεις περιόδους την ιστορία της κοινωνικής ασφάλισης.

Στάδιο πρώτο, πριν από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ασφάλιση ομάδων, αλληλοβοηθητικά ταμεία.

Στάδιο δεύτερο, μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, κυρίως κλαδική ασφάλιση, ασφάλιση τάξεων.

Στάδιο τρίτο, μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, Μπέβεριτς και μετά εθνική αλληλεγγύη, εθνική ασφάλιση.

Η Ελλάς κακή τη τύχη δεν είχε και τα τρία στάδια της εξελίξεως της ευρωπαϊκής ασφάλισης παρά μόνο άρχισε να μπαίνει σε αυτό το τρίτο στάδιο της εθνικής αλληλεγγύης από τη δεκαετία του 80 και μετά. Πιο μπροστά είχε μείνει στην κλαδική ασφάλιση ή στην ασφάλιση των ομάδων. Αυτό ακριβώς το βήμα προς τα εμπρός που έκανε και η Ελλάς κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα γκρεμίζεται και οπισθοδρομείται, γιατί καταλύεται πλήρως η λεγομένη εθνική αλληλεγγύη.

Είχε κάποια στιγμή κατά την πίεση της Αντιπολίτευσης, αλλά και των συνδικαλιστικών ομάδων, δεχθεί και ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως την ιδέα μιας ελαχίστης ενιαίας σύνταξης, όπως την έλεγε, η οποία θα εξασφάλιζε σε όλους το ελάχιστο. Αυτό ήταν πράγματι δείγμα εθνικής αλληλεγγύης, όμως σύντομα το εγκατέλειψε, το εξαφάνισε και στη θέση ήρθε ένα σκληρό ανταποδοτικό σύστημα.

Το ερώτημα κατά πόσο πρέπει να είναι ανταποδοτικό ή όχι το σύστημα, ασφαλώς θα έχει πολλές απαντήσεις και ασφαλέστατα υπακούει στη φιλοσοφία ενός εκάστου. Όμως είναι πέραν πάσης αμφιβολίας ότι τα ευρωπαϊκά συστήματα δέχονται την εθνική αλληλεγγύη στο ελάχιστο, τουλάχιστον και συνεπώς, από αυτής της πλευράς εδικαιούτο και η Ελλάς, η οποία καθυστερημένα έμπαινε σε αυτήν την αντίληψη, να διατηρήσει και να επαυξήσει αυτήν την πορεία.

Όμως η τριλογία της νομοθεσίας της Νέας Δημοκρατίας γκρεμίζει -προς το παρόν τουλάχιστον- αυτό το όνειρο, γιατί επανερχόμεθα στην πιο σκληρή ανταποδοτικότητα και ακόμα πιο πίσω. Δεν είναι, όμως, ότι επανερχόμεθα στη σκληρή ανταποδοτικότητα, είναι οι άλλες ρυθμίσεις, οι οποίες καθιστούν χαοτικό το σύστημα. Κατ' αρχάς τριχοτομείται το σύστημα κατά τρόπο και αντισυνταγματικό και άδικο, κατά μία περίεργη αντίληψη, την οποία ποτέ δεν έχουμε επαρκώς εξηγήσει -εδώ μιλάω για λογαριασμό της Κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας- εκτός από όσους ασφαλισμένους και συνταξιούχους έχουν μπει στην εργασία και στην ασφάλιση, μέχρι 31.12.82, υπάρχει μία άλλη μεγάλη κατηγορία, οι μέσες ηλικίες, οι οποίες μπήκαν στην εργασία και στην ασφάλιση 1.1.83. Αυτό από το 1902 καταγγείλαμε ότι είναι κάτω από ρατσιστικό, ρεβανσιστικό κριτήριο νομοθετημένο, διότι ουσιαστικά είχε στο μυαλό του ο νομοθέτης τη διατομή, η οποία προέβλεπε αυτούς οι οποίοι μπή-

καν στην εργασία από την εποχή του ΠΑΣΟΚ και μετά.

Ήλθε τώρα με το νέο σύστημα, το οποίο νομοθετεί η Κυβέρνηση για τους νέους συνταξιούχους, να ορίσει και μία νέα ημερομηνία, 1.1.93. Έτσι έχουμε στο ασφαλιστικό σύστημα τρεις κατηγορίες, τρεις τάξεις, όχι με κριτήρια ουσιαστικά, όχι με κριτήρια ποιοτικά, αλλά με κριτήρια χρονολογικά, οι πριν από τις 31.12.82, οι μετά την 1.1.83 μέχρι 1.1.93 και οι μετά την 1.1.93. Όποιος μπορεί να καταλάβει για ποιο λόγο έχει θεσμοθετηθεί αυτή τη τεχνητή διάκριση μεταξύ των παλαιών και αυτών οι οποίοι είναι μετά την 1.1.83, παραλαμβάνει βραβείο. Μέχρι αυτήν τη στιγμή δεν μας έχει εξηγήσει η Κυβέρνηση για ποιο λόγο πήγε σ' αυτήν τη ρατσιστική μεθόδευση, το ρατσιστικό τρόπο διαχωρισμού.

...ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα στο θερινό τμήμα της Βουλής, το τρίτο κατά σειρά ασφαλιστικό νομοσχέδιο επί Κυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας, ένα νομοσχέδιο σοβαρότατο που αφορά το σύνολο των ασφαλισμένων εργαζομένων. Το συζητάμε μέσα σε ένα εκρηκτικό κλίμα, κυριολεκτικά, όπου το σύνολο των εργαζομένων είναι αντίθετο και κινητοποιείται με διάφορες μορφές. Και λέμε στην Κυβέρνηση, ας μας πει ένα φορέα για δείγμα που υποστηρίζει αυτό το νομοσχέδιο. Ίσως πραγματικά μερικές φορές δεν αρκούν οι λέξεις του λεξιλογίου μας και της ελληνικής γλώσσας να περιγράψουν τις πρωτοφανείς "δημοκρατικές" διαδικασίες που ακολουθεί η Κυβέρνηση μέσα στη Βουλή, γιατί το ποιες ακολουθεί έξω από τη Βουλή τις ζούμε καθημερινά με το κτύπημα των απεργών από τα ΜΑΤ το ζήσαμε το μεσημέρι με την απρόκλητη επίθεση ενάντια στους οικοδόμους στο Σύνταγμα. Όμως δεν φθάνει ότι η Κυβέρνηση ένα τέτοιο νομοσχέδιο το έφερε σε θερινό τμήμα. Δεν φθάνει που είχε αντίθετους όλους τους συνδικαλιστικούς φορείς, δεν φθάνει που δεν έκανε ούτε στοιχειώδη διάλογο γιατί αν μας πείτε ότι έγινε διάλογος για το ασφαλιστικό θα σας παραπέμψουμε απλά σε όλες τις χώρες του κόσμου όπου έγιναν μεταρρυθμίσεις, παράδειγμα στη Γερμανία που εσείς επικαλείσθε την τότε Δυτική Γερμανία, όπου η συζήτηση για την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος κράτησε 3 χρόνια. Δεν φθάνει που δεν κάνατε διάλογο, απλά αυτό που κάνατε, κύριε Υπουργέ, ήταν να καλέσετε τη ΓΣΕΕ την ΟΤΟΕ, την ΑΔΕΔΥ, όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, να συμφωνήσουν με την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Δεν φθάνουν όμως όλα αυτά, αλλά ήρθατε εδώ στη Βουλή και απευθύνομαι στην κοινή λογική και του Έλληνα πολίτη και των Βουλευτών, μας φέρατε ένα νομοσχέδιο που ήταν 300 σελίδες μαζί με την έκθεση, κατατέθηκε Δευτέρα βράδυ, να τοποθετηθούμε Τετάρτη πρωί, ορίσατε 2 συνεδριάσεις από τις οποίες τη μια -και καλώς- κλήθηκαν οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων να καταθέσουν και στη δεύτερη μέσα σε 2,5 ώρες, δεν ξέρω αν έχει γίνει ποτέ αυτό στα χρονικά του Κοινοβουλίου, μας καλέσατε να τοποθετηθούμε επί της αρχής και επί 93 άρθρων. Γιατί το κάνατε αυτό; Δεν νομίζουμε ότι χρειάζονται ούτε πολιτικοί όροι, φθάνει πια εξαντληθήκαμε πάνω από το πραξικόπημα τι να πούμε αποφασίζουμε και διατάσσουμε; Κάπως έτσι συμπεριφέρεται η Κυβέρνηση και στη Βουλή γιατί δεν αντέχει σε καμιά λογική αυτή η διαδικασία που ακολούθησε.

Και κατά τη γνώμη μας έπρεπε η Κυβέρνηση να βγει ανοικτά και να πει ότι κάνει πολιτική επιλογή να το περάσει με το έτσι θέλω, στα γρήγορα, για να αντιμετωπίσει κυρίως -διότι αυτός ήταν ο στόχος- τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων. Όμως θα θέλαμε να σας πούμε από αυτό το Βήμα ότι η λογική

της πυγμής έχει και ορισμένα όρια. Η λογική του να κτυπάς γροθιά στο μαχαίρι, τελικά καταλήγει στο να κόβεται και το χέρι ολόκληρο και εκεί οδηγείσθε στη σύγκρουση με τους εργαζομένους. Και αν νομίζετε ότι με τα ΜΑΤ και με τέτοιες διαδικασίες θα καταφέρετε να σταματήσετε το λαϊκό κίνημα, έχετε μεγάλο λάθος. Είσθε μακρυά νυκτωμένοι γιατί η ίδια η εμπειρία αποδεικνύει ότι το κίνημα μεγαλώνει όλο και περισσότερο και θα επιδράσει σε αυτές τις αντιδημοκρατικές μορφές.

Έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο. Στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ότι σκοπός του νομοσχεδίου είναι η αναμόρφωση του συστήματος της κοινωνικής ασφάλισης στη Χώρα μας, για την εξασφάλιση βιωσιμότητάς του στο μέλλον. Στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Θα έπρεπε η Κυβέρνηση αν ήθελε να είναι ειλικρινής απέναντι στους εργαζόμενους και στον Ελληνικό Λαό, να βάλει τον τίτλο "νομοσχέδιο κατεδάφισης του κοινωνικού χαρακτήρα της ασφάλισης, νομοσχέδιο που ανοίγει διάπλατα τις πόρτες για να οδηγηθούν αναγκαστικά οι εργαζόμενοι και όχι όλοι, όσοι μπορούν, στην ιδιωτική ασφάλιση".

Το ΚΚΕ από την αρχή επισήμανε ότι ο κύριος χαρακτήρας του νομοσχεδίου -και το ξανασημειώνουμε και σήμερα εδώ πέρα- δεν είναι ούτε εισπρακτικός, ούτε φορομπηχτικός, παρ' όλο που είναι και τέτοιος, ο κύριος χαρακτήρας του είναι η κατάργηση του κοινωνικού χαρακτήρα της ασφάλισης σε συνδυασμό πάντα -και να μην ξεχνιόμαστε- με το ν. 1902/90 και το ν. 1976. Με αυτήν την τριπλέτα λοιπόν η Κυβέρνηση έρχεται πλέον να βάλει ταφόπετρα κυριολεκτικά στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης και θα το αποδείξουμε και αναλυτικά με στοιχεία παρακάτω.

Έτσι λοιπόν, κατά τη γνώμη μας, καταργείται ο κοινωνικός χαρακτήρας, δυναμιτίζονται κυριολεκτικά τα θεμέλια των ασφαλιστικών ταμείων σαρώνονται βασικά δικαιώματα των εργαζομένων που κατακτήθηκαν με πάρα πολλούς αγώνες, πολλών χρόνων, οδηγούνται σε εξαθλίωση και το γνωρίζετε. Και το σύστημα το ασφαλιστικό των νέων ιδεών γυρίζει τουλάχιστον μία εικοσαετία πίσω.

Για να δούμε πώς καταργείται ο χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης γιατί μπορεί κανείς να πει ότι το ΚΚΕ κάνει δημαγωγίες για να αντιπαραταχθεί στην πολιτική της Κυβέρνησης. Ας το αποδείξουμε συγκεκριμένα ξεκινώντας από το ποιες είναι οι αρχές της κοινωνικής ασφάλισης.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό σε όλους ότι και με διεθνείς συμβάσεις, τη σύμβαση 102/1952 και άλλη μια σύμβαση του 1953, αλλά και σε όλα τα εγχειρίδια που υπάρχουν, ανεξάρτητα από το ιδεολογικό τους πιστεύω αυτών που τα γράφουν, χαρακτηρίζονται βασικές αρχές της κοινωνικής ασφάλισης οι εξής τέσσερις:

Πρώτον, ο καθορισμός κατώτατων ορίων συντάξεων που να εξασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση, δεύτερον η προστασία των αναπήρων, δηλαδή οι αναπηρικές συντάξεις, τρίτον η αναπροσαρμογή των συντάξεων με βάση τον τιμάριθμο για να διατηρηθεί το κατώτατο όριο και τέταρτον η ειδική προστασία σε ορισμένα επαγγέλματα βαριά και ανθυγιεινά.

Αυτές τις θεωρητικές αρχές θεωρητικά τουλάχιστον τις δέχονται όλοι. Τι κάνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με την "ασφαλιστική" της πολιτική;

Με τον 1902 καθορίσθηκαν έτσι τα όρια των συντάξεων, που δεν συνιστούν όχι αξιοπρεπή διαβίωση, μιλάμε για 60.000 και 70.000 αλλά ούτε καν στοιχειώδη διαβίωση. Μείωσε λοιπόν τα κατώτατα όρια των συντάξεων με

την αποσύνδεση από τα κατώτατα όρια του ημερομισθίου από τον ανειδίκευτο εργάτη. Καταργήθηκε η αναπροσαρμογή με βάση την εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, και ορίσθηκε με βάση το Δημόσιο. Δηλαδή μηδέν συν μηδέν, δώσατε 3% + 3%, ανέβηκαν τα ποσοστά αναπηρίας, έτσι ώστε μειώθηκαν περίπου στο 50% οι αναπηρικές συντάξεις στο σύνολό τους. Και αν θέλετε στοιχεία, θα σας φέρουμε όσα επιθυμείτε αναλυτικά και πόσα εκατομμύρια κλέψατε κυριολεκτικά από τους συνταξιούχους και τους ανάπηρους.

Επιπλέον επανεξετάζονται τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, με στόχο να ανέβει το όριο ηλικίας, αφού ορισμένα θα κοπούν με διάφορα προσχήματα. Αν δεν είναι αυτό χτύπημα των τεσσάρων πλευρών της κοινωνικής ασφάλισης, τότε, τι μπορεί να πει κανένας, γιατί πλέον χάνουν και οι λέξεις το νόημά τους. Έτσι, συνολικά μειώθηκαν οι συντάξεις με αυτόν το νόμο.

Ήλθατε και με τον ν. 1976 και τις μειώσατε ακόμη περισσότερο οικονομικά. Γιατί; Η σύνταξη υπολογιζόταν σε δύο παράγοντες, χρόνος ασφάλισης, μισθός. Σ' αυτά μετρούσαν οι αποδοχές των δύο τελευταίων χρόνων με προϋποθέσεις όχι κάτω από 400 ημερομίσθια. Με το 1976 το ανεβάσατε και το πήγατε σε 5 χρόνια και όχι κάτω από 1000 ημέρες εργασίας.

Έτσι, λοιπόν, συμπληρώνετε τώρα με αυτόν το νόμο τη συνολική αυστηροποίηση, αλλά και τη μείωση των συντάξεων, με την αφαίρεση του υπολογισμού του δώρου, άρα μειώνετε ακόμη περισσότερο τη σύνταξη. Επίσης, βγάζετε έξω και την άδεια, σταδιακά βέβαια. Έτσι, όταν ολοκληρωθεί αυτό το σύστημα που προτείνετε, γιατί είναι κάπως μεταβατικό, θα υπάρξει μία μείωση της σύνταξης κατά 14% ακόμα από τις ρυθμίσεις που κάνατε με τον 1976/91.

Άρα, λοιπόν, το τοπίο που διαμορφώνεται σήμερα για τις συντάξεις των ήδη συνταξιούχων, είναι συντάξεις πείνας, συντάξεις που δεν εξασφαλίζουν στοιχειώδεις συνθήκες διαβίωσης και κυρίως είναι συντάξεις που με τη δική σας πολιτική διολισθαίνουν συνεχώς προς τα κάτω. Διολισθαίνουν και από την εισοδηματική πολιτική, δηλαδή από το 3 συν 3, αυτόματα έχασαν 9%-10%, αλλά και από την πίεση που θα εξασκήσει σ' αυτές τις συντάξεις το νέο ασφαλιστικό σύστημα που το χαρακτηρίζουμε σαν κοινωνικό δαρβινισμό απέναντι στη νεολαία.

Πιο αποκαλυπτική τώρα -και εδώ θα πρέπει να απαντήσετε αναλυτικά- είναι η πολιτική σας για την κατεδάφιση του κοινωνικού χαρακτήρα της ασφάλισης στους νεοεισερχόμενους, δηλαδή στη νεολαία. Εμείς λέγαμε στη νέα βάρδια του προλεταριάτου, να τους πούμε τώρα πιο σύγχρονα, στους νέους εργαζόμενους, στη νέα εργατική τάξη, στη νεολαία.

Θα καταθέσω έναν συνολικό πίνακα, για το ποιες θα είναι οι συντάξεις στους νεοεισερχόμενους, με βάση το δικό σας νόμο. Απλά θα ήθελα να πω και να σημειώσουμε ότι με σημερινές τιμές τα κατώτατα όρια των συντάξεων είναι, 26.996 δρχ. για σύνταξη γήρατος και θανάτου 21.597 δρχ.

Δεν θα κάνω ανάλυση, αλλά από μία μελέτη που έχουμε κάνει αρχίζουμε με 8.000 ημερομίσθια και 15 χρόνια ασφάλισης η ανώτερη σύνταξη γήρατος θα είναι 51.420 δρχ. με σημερινές τιμές και η κατώτερη, με 15 χρόνια ασφάλισης θα είναι 26.996 δρχ. Αυτό είναι το όραμα της κοινωνικής ασφάλισης, αυτή είναι η προστασία, η κρατική, που δίνεται στους νέους που μπαίνουν στην εργασία. Και σ' αυτά τα ποσά, με όλη τη λογική τη νεοσυντηρητική της πολιτικής σας, θα κινούνται όλοι σχεδόν οι χαμηλόμισθοι εργαζόμενοι, είτε

αυτοί εργάζονται μόνιμα στον ιδιωτικό ή στο δημόσιο τομέα. Ξανασημειώνουμε ότι οι συντάξεις αυτές θα πιέζουν και τις σημερινές συντάξεις, που βρίσκονται σε ένα ανώτερο επίπεδο.

Να, λοιπόν, πώς καταργείται κυριολεκτικά ο κοινωνικός χαρακτήρας της ασφάλισης. Είναι φοβερή υποκρισία αυτό που λέτε για κίνητρα. Ποια κίνητρα, κύριοι της Κυβέρνησης; Όταν ο ασφαλισμένος θα πάρει 27.000 σύνταξη, έχει κίνητρο να τρέχει να ασφαλίζεται; Το κίνητρο θα είναι να παζαρεύει το ένσημο και να πηγαίνει στην ιδιωτική ασφάλιση. Αυτό είναι το ξεκάθαρο, για να μιλήσουμε σε απλή ελληνική γλώσσα.

Καταθέτω τον πίνακα, για να βρίσκεται στα Πρακτικά και για να δούμε ποιον θα δικαιώσει η ζωή και ποιον δεν θα δικαιώσει.

Είναι φοβερή η ευγνωμοσύνη σας -πρέπει να το σημειώσω- προς μία γενιά, τους σημερινούς συνταξιούχους που τους πετσοκόβετε και τους φορολογείτε παραπάνω. Είναι μια γενιά που πέρασε πολέμους, αντιφασιστικό πόλεμο και στην Αλβανία και στην αντίσταση και συνεισέφερε σε ό,τι έγινε σ' αυτόν τον Τόπο και με το ίδιο το αίμα της.

Η δεύτερη πλευρά: Το νομοσχέδιο φορτώνει μονόπλευρα τα βάρη της κρίσης της ασφάλισης στους εργαζόμενους, ενώ δεν προβλέπει κανένα μέτρο για να χτυπήσει βασικές αιτίες, που να θίγει τους εργοδότες και το μεγάλο κεφάλαιο και μιλάμε για εισφοροδιαφυγή, για εισφοροαπαλλαγές και την πληθώρα εκατοντάδων χιλιάδων ανασφάλιστων.

Ταυτόχρονα δε, σε ορισμένες πλευρές, μειώνονται οι εισφορές της εργοδοσίας. Δυο μέτρα λοιπόν, δυο σταθμά. Περισσότερα οι εργαζόμενοι, λιγότερα οι εργοδότες, με τη μείωση συμμετοχής στην επικουρική ασφάλιση, με την κατάργηση της εργοδοτικής εισφοράς στο εφάπαξ. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις -μου έκανε φοβερή εντύπωση σήμερα σε μια συνάντηση που είχα- είναι προκλητική. Γιατί; Μειώνετε για παράδειγμα τη συμμετοχή στο επικουρικό ταμείο, των εργαζόμενων γενικά στις ασφαλιστικές εταιρείες. Θα πει κανείς, τέλος πάντων, το μειώνετε. Πού πάει όμως αυτό; Αυτόματα δισεκατομμύρια πάνε στις τσέπες των ασφαλιστικών εταιρειών, οι οποίες σήμερα, λόγω της έκρηξης της ιδιωτικής ασφάλισης, έχουν τεράστια κέρδη. Άρα, αυτόματα, με τη ρύθμιση που κάνετε, βοηθάτε, πριμοδοτείτε, τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες.

Πώς φορτώνονται τα νέα βάρη; Με 4 τρόπους. Με αύξηση των εισφορών για την κύρια ασφάλιση, με αύξηση κατά 2% στο επασφάλιστρο του ΤΕΑΜ -και δεν είναι μικρό το ποσοστό, αφορά 500.000 εργαζόμενους στα βαριά και ανθυγιεινά- με την αύξηση του κλάδου ασθένειας κατά 0,90% και ακόμα, από εξαγορά προϋπηρεσίας στα βαριά και ανθυγιεινά. Βεβαίως, αυτές οι ρυθμίσεις, οι 3 από τις 4, σταδιακά προχωρούν, επεκτείνονται και στο δημόσιο. Άρα, πιάνετε όλους τους εργαζόμενους, δεν αφήνετε κανέναν να ξεφύγει, από την αύξηση των εισφορών.

Και βέβαια, αφού βρήκαμε παπά, ας θάψουμε και μερικούς ακόμη. Με την ευκαιρία αυτών των ρυθμίσεων, φορτώνετε και 3% εισφορά για περίθαλψη στους δημόσιους υπάλληλους που πλήρωναν μέχρι τώρα 1%, αν δεν κάνω λάθος.

Και ενώ γίνεται αυτό, από την άλλη πλευρά, διατηρούνται τα προνόμια των εργοδοτών και δεν προβλέπεται κανένα ουσιαστικό μέτρο. Και ρωτάμε. Η εισφοροδιαφυγή εκτιμάται, ότι είναι 200 δισ. το χρόνο, από το Υπουργείο, από το ΙΚΑ και από άλλες υπηρεσίες. Πέστε μας, κύριε Υπουργέ, ποια μέτρα

έχετε στο νομοσχέδιο για την εισφοροδιαφυγή, εκτός από γενικές διακηρύξεις. Γιατί για τα κίνητρα που δίνετε, είπα τι κίνητρα είναι. Όταν ο άλλος παίρνει 27.000 και 30.000 και 50.000 ...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θέλετε να σας απαντήσω;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα απαντήσετε, κύριε Υπουργέ. Γι' αυτό έχετε περισσότερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Ξαρχάς): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Δεύτερον, δεν αντιμετωπίζεται το θέμα των εισφοροαπαλλαγών. Το ΙΚΑ, τι λέει; Ότι έχει 1,5 δισ. ζημιά από τις εισφοροαπαλλαγές. Το κράτος που είναι υποχρεωμένο με το ν. 465/70, αν δεν κάνω λάθος, να δώσει και να καλύψει, δεν καλύπτει. Δίνει μόνο 200 εκατ. και εκτιμείται και από το ΙΚΑ πάλι -η Διοίκηση δεν είναι δική μας, σε σας πρόσκειται- ότι από τα πριμ οι απαλλαγές είναι 8-10 δισ. Ακόμα, τα σημερινά χρέη των ιδιωτών και του Δημοσίου είναι 170 δισ., και αν βάλουμε πρόσθετα κ.λπ. φθάνουν 500 δισ. Κανένα ουσιαστικό μέτρο. Και ήταν αποκαλυπτική η συζήτηση που έγινε εδώ στην επιτροπή.

Τρίτη πλευρά. Είναι και αυτό φορομπηχτικό. Ειλικρινά, θέλαμε ν' απευθύνουμε από δω, μια ερώτηση. Τι αξιοπιστία μπορεί να έχει μια Κυβέρνηση, όταν ο Πρωθυπουργός δηλώνει σε όλους τους τόνους ότι δεν πρόκειται να φορολογηθεί η σύνταξη και όταν φθάνει στο κατώτερο σημείο της αναξιοπιστίας -για να μην πω καμιά άλλη λέξη βαριά, δεν χρειάζεται-να έρχεται σήμερα και να λέει ότι φορολογεί συντάξεις από 1%-5%; Σύνταξη των 60.000 τη φορολογεί με 1%. Και εδώ ακόμα; Τέτοια μανία δηλαδή; Και απ' αυτούς πάτε να πάρετε κι άλλα; Δεν φτάνει; Πώς θα ζήσουν αυτοί οι άνθρωποι; Δεν υπάρχει καμία κοινωνική ευαισθησία γι' αυτό τον κόσμο; Ακόμα και εδώ έρχεσθε με μια φορομπηχτική πολιτική;

Είναι ισοπεδωτικό. Και εδώ ζήσαμε μια περίεργη αντίληψη για την ισοτιμία της γυναίκας, ότι για να υπάρξει ισοτιμία, πρέπει να παίρνει σύνταξη στα ίδια χρόνια, αγνοώντας τον αναπαραγωγικό και κοινωνικό ρόλο της γυναίκας, αγνοώντας την ιδιαίτερη προσφορά που έχει η γυναίκα στην οικογένεια. Αγνοώντας ακόμα περισσότερο τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η γυναίκα σήμερα στην παραγωγή και τα γνωρίζετε πολύ καλά. Είναι μυστικό ότι απολύονται οι γυναίκες από τον ιδιωτικό τομέα, όταν μείνουν έγκυες; Ποιος δεν το γνωρίζει αυτό το πράγμα;

Αντί εσείς να τις προστατεύσετε εν όψει υπογεννητικότητας κ.λπ., έρχεσθε εδώ και μας ειρωνεύεστε κυριολεκτικά. Έτσι αισθανόμαστε. Λέτε ότι "φέρνουμε ισοτιμία, άρα ανεβάζουμε τα όρια στα ίδια με τους άνδρες". Ποιος είναι ο στόχος σας με τις ρυθμίσεις για τις γυναίκες; Να φθάσουν, όσο το δυνατόν λιγότερες γυναίκες στη σύνταξη και όσες φθάσουν τελικά, να πάρουν τη μικρότερη δυνατή σύνταξη.

Κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση εδώ και μεγάλο διάστημα, με την προπαγάνδα της, προσπαθεί να πείσει τον Ελληνικό Λαό, με δύο κατευθύνσεις, ότι θίγονται τα ρετιρέ και βοηθιούνται τα υπόγεια, άλλο αν η φρασεολογία αυτή, ανήκει σε άλλους. Αυτό δεν είναι σωστό.

Συμβαίνει εντελώς το αντίθετο. Θίγονται όλοι κυριολεκτικά. Και το μεγάλο πλήγμα -πάλι θα το πούμε εδώ- το δέχεται το ΙΚΑ, το οποίο έχει 1.760.000 ασφαλισμένους. Και βεβαίως χτυπάτε και όλους τους υπόλοιπους.

Βεβαίως ο στόχος είναι γνωστός. Να δημιουργήσετε αντιπαράθεση. Οι

μεν του ΙΚΑ να λένε, καλά τους κάνει αυτούς που έχουν προνόμια, οι δε άλλοι να κοιτάνε μόνο τον εαυτό τους και να μην κοιτάνε το τι συμβαίνει στο ΙΚΑ. Δεν το πετύχατε. Απόδειξη η συσπείρωση όλων ενάντια στο νομοσχέδιο, γιατί όλες οι συναντήσεις που είχαμε με όλους τους φορείς ξεκινούσαν ως εξής: Είμαστε ριζικά αντίθετοι, σχεδόν ομόφωνα με αυτό το νομοσχέδιο.

Παρ' όλο όμως αυτά, και παρ' όλο ότι διακηρύσσετε ότι δεν εξαιρείτε κανέναν, κάνετε και εξαιρέσεις με δύο πλευρές. Εξαιρείτε ολόκληρες κατηγορίες, στρατιωτικοί, αστυνομικοί, δικαστικοί, νομάρχες, Βουλευτές, εντελώς, "τυχαία". Ο καθένας βγάζει τα συμπεράσματά του. Κάνετε και έμμεση εξαίρεση με το ότι δεν θίγονται οι κοινωνικοί πόροι, παράδειγμα τα ταμεία της εθνικής άμυνας, που έχουν 10 δισ. από κοινωνικούς πόρους.

Εδώ είναι η πρόκληση. Και εδώ ορισμένοι δεν πρέπει να σιωπούν. Όταν ήλθε το νομοσχέδιο 3% συν 3% τι κάνατε; Αντί να μειώσετε τις ανώτατες συντάξεις, τις πήγατε στις 800.000. Με μια κομπίνα, με τα καθαρά και τα ακαθάριστα τις πήγατε στις 800.000. Αντί να χτυπήσετε επιτέλους τις συντάξεις άνω του μισού εκατομμυρίου, εξαντλήσατε το μένος σας στους χαμηλοσυνταξιούχους. Και ήδη πάλι δεν θίγετε τους πολυσυνταξιούχους διαφόρων ταμείων, που σημειωτέον οι υψηλές συντάξεις προέρχονται κυρίως από κοινωνικούς πόρους και δεν είναι ανταποδοτικές.

Η Κυβέρνηση επικαλείται τα χρέη και τον κίνδυνο της κατάρρευσης. Χρόνια το συνδικαλιστικό κίνημα επισημαίνει τα προβλήματα που υπάρχουν στα ταμεία. Έχουν γραφεί πάρα πολλά. Το ποιος έχει τις ευθύνες, δεν είναι η ώρα για να το πούμε εδώ. Και μάλιστα η Κυβέρνηση ανάγει δευτερεύουσες αιτίες σε κύριες, όπως η υπογεννητικότητα, η γήρανση. Θα πω ορισμένα στοιχεία. Ένα παράδειγμα. Στη σελίδα 3 της εισηγητικής έκθεσης γίνεται λόγος για το ποσοστό της αναπλήρωσης ότι είναι πάρα πολύ υψηλό. Και θα πω ορισμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα, για να αποδείξω ότι αυτά που λέγονται στην εισηγητική έκθεση, πέρα από το ότι εμείς τα χαρακτηρίζουμε σαν όχι σωστά, είναι και ανακριβή. Εγώ σας καταθέτω ένα πίνακα ανθρώπου που είναι του δικού σας χώρου, που λέει ότι τελικά το ποσοστό αναπλήρωσης στην Ελλάδα είναι 39,5%. Και είναι το χαμηλότερο από τις 10 έως 12 χώρες. Άρα μην επικαλείσθε τέτοια στοιχεία.

Δεύτερον, λέτε ότι επιβαρύνεται από τα βαριά και ανθυγιεινά. Έχουμε έκθεση του ΙΚΑ. Δεν πιστεύω να νομίζετε ότι εμείς έχουμε το ΙΚΑ. Είναι παλιά βέβαια. Είναι του 1985. Δεν έχουν, όμως αλλάξει πολλά πράγματα. Το "διά ταύτα" λέγει ότι δεν υπάρχει καμία επιβάρυνση από πλευράς βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων.

Γήρανση του πληθυσμού. Έγινε πολύ συζήτηση και γι' αυτό. Ότι η γήρανση και η γήρανση ... Έχουμε και εδώ κάποια στοιχεία . Ψάξαμε και τα βρήκαμε αναγκαστικά, για να δούμε μήπως εμείς έχουμε κάποια λάθη. Θα τα καταθέσουμε. Μέση ηλικία συνταξιούχων γήρατος. Ήταν για τους άνδρες 62,26 έτη και για τις γυναίκες 59,74. Η δε μέση ηλικία και των δυο ήταν 61,34 έτη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Για το ΙΚΑ συζητάμε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Φυσικά για το ΙΚΑ συζητάμε. Κοντεύει να έχει ασφαλισμένους γύρω στα 2 εκατομμύρια. Αυτούς χτυπάτε συνέχεια. Τους έχετε διαλύσει και στις συντάξεις και παντού.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθ. Παφίλης καταθέτει στα Πρακτικά

τους προαναφερθέντες πίνακες οι οποίοι βρίσκονται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Έτσι λοιπόν, ενώ επισείονται αυτοί οι κίνδυνοι -όντως υπάρχουν τέτοια προβλήματα κατάρρευσης πραγματικά σε ορισμένα- τι κάνει η Κυβέρνηση; Από δω και πέρα μπορεί να πει κανένας, ότι εντάξει θεσμοθετεί την τριμερή συμμετοχή και την κρατική συμμετοχή. Άρα, ως ένα βαθμό, εξασφαλίζεται η σύνταξη των 29.000 δρχ., μέχρι 68.000 δρχ. Για το σήμερα δέσμευση δεν υπάρχει, ότι θα συνεχισθεί η επιχορήγηση, πλην ΗΣΑΠ, στο νομοσχέδιο, παρά παραπέμπει στο ΛΑΦΚΑ, σε αυτό το Λογαριασμό που φτιάχνει.

Απλό ερώτημα. Γιατί δεν φέρνετε ρητή ρύθμιση που να λέει ότι το Κράτος αναλαμβάνει να εξοφλήσει, ότι σβήνονται δηλαδή σε απλή γλώσσα τα χρέη σε όλα τα ασφαλιστικά ταμεία και ξεκινάμε από χω και πέρα; Επομένως για ποια εξυγίανση μιλάμε; Εντάξει από δω και πέρα. Για το σήμερα; Αυτό που μάλλον θα κάνετε και αυτό που φαίνεται ότι θα κάνετε, είναι ότι θα παίρνετε λεφτά από τους νέους, θα τα βάζετε στους παλιούς και κάπου θα φθάσουμε σε αδιέξοδο, εάν συνεχισθεί αυτή η λογική.

Ανάλογα χειρίζεται η Κυβέρνηση και την ομαδοποίηση και την ενοποίηση. Λέει, ότι μία αιτία -και είναι αιτία- είναι η πολυδιάσπαση των ταμείων. Τι κάνει, όμως; Εδώ έχουμε από τη Νέα Δημοκρατία -παλαιότερα δεν ξέρω τι γινόταν εδώ στην Αίθουσα- τη νέα λογική. Εξουσιοδοτεί τον Υπουργό να κάνει ομαδοποίηση κυρίων ή επικουρικών ταμείων, να κάνει τέτοια ομαδοποίηση και δεν βάζει καμία προϋπόθεση. Και εμείς βέβαια θα μπορούσαμε να πούμε ναι, σε μια τέτοια λογική, όμως, με ορισμένες προϋποθέσεις, ότι δεν θα θιγούν τα δίκαια, κατακτημένα. Γιατί εδώ το "κατακτημένα" το έχετε συκοφαντήσει τόσο πολύ και πρέπει κάποιος να το ξαναϋπογραμμίζει. Δεύτερον, ότι θα έχει τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. και δεν εννοούμε της διοίκησης που εσείς διορίζετε, αλλά και των σωματείων και αυτών που αφορούν. Και τρίτον ότι θα υπάρχει αναλογιστική μελέτη.

Δεύτερον, τι κάνετε τώρα; Και εδώ είναι η μεγάλη ιστορία. Μπορεί να γίνεται προσάρτηση ταμείων επικουρικής πρόνοιας και ασθένειας με ταμεία κύριας ασφάλισης. Και εδώ υπάρχει η απλή λογική. Έχει το επικουρικό αποθεματικά; Άντε να το βάλουμε μαζί με το κύριο, να του φάμε τα αποθεματικά για να γίνει όλο το ταμείο προβληματικό.

Αυτό που εμείς σημειώνουμε και πάλι είναι ότι αυτό το νομοσχέδιο οδηγεί έμμεσα αλλά καθαρά σαφέστατα στην ιδιωτική ασφάλιση, κατεδαφίζει το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης. Πιστεύουμε ότι το αποδείξαμε με πάρα πολλά στοιχεία και υπάρχουν ακόμα περισσότερα. Ανοίγει δρόμο για την ιδιωτική ασφάλιση. Κοινωνικά δημιουργεί εκρηκτικά προβλήματα στους ήδη συνταξιούχους που τους κατεβάζει στα όρια της εξαθλίωσης κυριολεκτικά, για δε τους νέους επιφυλάσσει ένα άσχημο και αβέβαιο μέλλον.

Γίνεται πολύ συζήτηση, κύριοι συνάδελφοι, περί Μάαστριχ ή όχι. Εμείς λέμε ότι αυτό το νομοσχέδιο μαζί με τα άλλα δύο είναι το νεοσυντηρητικό μοντέλο, το πρότυπο που προωθείται σήμερα κάτω από τις διεθνείς εξελίξεις και από τις δυνάμεις που κυριαρχούν σήμερα, προωθείται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τον ΟΟΣΑ και την ΕΟΚ που έχει τρεις αρχές: Την ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης -σεις το κάνετε, μη σημειώνετε να μου πείτε όχι, θα σας φέρουμε και τα στοιχεία.

Δεύτερον, την απαλλαγή των εργοδοτών από εισφορές. Πιέζουν σήμερα σε όλη την Ευρώπη, να μην πω FIAT κ.λπ., γιγάντιες βιομηχανίες, για μείωση

εισφορών λόγω ανταγωνιστικότητας με τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ιαπωνία. Και τρίτη πλευρά αυτού του μοντέλου είναι η μείωση των κοινωνικών δαπανών για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων, τη σύγκληση και όλα αυτά που ακούμε. Και το αν εντάσσεται ή όχι αυτό το νομοσχέδιο σε αυτήν τη λογική, ανεξάρτητα αν κάποιοι κάνουν πως δεν το γνωρίζουν, θα επικαλεσθώ την τοποθέτηση του Προέδρου της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιοβιοτεχνών στην επιτροπή, που ήταν συγκλονιστική και πάγωσε την επιτροπή. Γιατί ερχόταν ακριβώς απ' αυτήν την επιτροπή της ΕΟΚ που λέει: Η πίεση σήμερα, αυτήν τη στιγμή οι οδηγίες που έχουμε από την ΕΟΚ, είναι προς ιδιωτικοποίηση. Άρα, λοιπόν, έχουμε και τα στοιχεία, είπε ο ίδιος, να σας τα φέρω και να τα καταθέσω. Δεν ξέρω αν τα ζήτησαν οι υπόλοιποι συνάδελφοι, εμείς τα ζητήσαμε και πειστήκαμε ότι έτσι είναι. Τι λέμε, όμως; Γιατί γίνεται και μεγάλη συζήτηση. Η Νέα Δημοκρατία έχει αποκλειστική την ευθύνη. Προωθεί όντως αυτό το νεοσυντηρητικό μοντέλο. Όμως, κάποιοι αθωώνουν το Μάαστριχ για να κρύψουν ορισμένα πράγματα, να κρύψουν, ίσως, τη δική τους συμφωνία. Και ρωτώ, πώς είναι δυνατόν να λέμε, νεοσυντηρητικές δυνάμεις επικρατούν στη συμφωνία του Μάαστριχ, νεοσυντηρητικό το Μάαστριχ, η μόνη συμφωνία που δεν πρωτοκολλήθηκε ήταν ο χάρτης των κοινωνικών δικαιωμάτων. Και να έχουμε φιλολαϊκή πολιτική, φιλεργατική πολιτική στον ασφαλιστικό τομέα; Δε συμβιβάζονται αυτά και δεν είναι λογική αυτή απλοϊκή. Έτσι είναι. Σήμερα αυτό προωθείται, και αυτό εκτελεί η Κυβέρνηση. Βέβαια, χρησιμοποιεί και άλλοθι την πρόταση του ΠΑΣΟΚ. Θα είναι πολύ ενδιαφέρουσα πιστεύω η συζήτηση στην πορεία. Εμείς έχουμε κάνει εδώ μια μικρή αντιπαράθεση πρόγραμμα Νέας Δημοκρατίας, πόρισμα Φακιολά, πρόταση ΠΑΣΟΚ για κοινωνική πολιτική, πρόταση του Κ.Κ.Ε., επιτροπή της ΓΣΕΕ. Δεν θα συνεχίσω, ούτε θα μιλήσω αναλυτικά. Αυτό που μπορεί κανένας να δει πολύ εύκολα σε ό,τι αφορά τις συντάξεις είναι ότι οι ομοιότητες αυτού του συστήματος που προτείνετε και του συστήματος που προτείνει το ΠΑΣΟΚ, είναι πολύ περισσότερες από τις διαφορές.

Οι ομοιότητες της επιτροπής ΓΣΕΕ και της πρότασης του ΚΚΕ, είναι σχεδόν όλες, έτσι για την ιστορία, γιατί έχουμε πάρα πολλά και πρέπει να απαντηθούν και ίσως δεν είναι της στιγμής. Τι σημαίνει διάσπαση της σύνταξης εργασιακή και εθνική. Δηλαδή δεν αναλαμβάνουμε το κατώτατο όριο των συντάξεων για μια αξιοπρεπή διαβίωση, και απευθύνομαι κυρίως στο ΠΑΣΟΚ, για έναν εργαζόμενο που για τον άλφα ή βήτα λόγο που δεν κατάφερε να έχει τις προϋποθέσεις. Δεύτερον, όριο ηλικίας και μια σειρά άλλες ομοιότητες δεν θέλω να συνεχίσω γιατί τελειώνει ο χρόνος.

Η θέση μας: Το να πει κανείς ότι πρέπει να αποσυρθεί έστω και τώρα το νομοσχέδιο μάλλον θα πρέπει να είναι πολύ ονειροπόλος. Εμείς επιμένουμε, έστω και τώρα, να το αποσύρετε. Να ανοίξει πλατειά συζήτηση στο Λαό και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις στη βάση αιτιών κρίσης, ένοχοι. Και σταματάω εδώ.

Κάνω το εξής απλό ερώτημα: Με ποιο δικαίωμα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και άλλες κυβερνήσεις μεταχειρίζονται τα λεφτά των εργαζομένων σαν να είναι δικά τους; Με ποιο δικαίωμα ενώ αυτοί είναι υπεύθυνοι όπως και άλλες κυβερνήσεις, για το ότι τα λεφτά του ΙΚΑ πήγαιναν άτοκα. Τα λεφτά του ΙΚΑ δίνονταν χαριστικά στους βιομηχάνους, δεν ενισχύονταν από το κράτος. Ευθύνες και Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ παρότι υπήρχαν νόμοι. Με ποιο δικαίωμα, λοιπόν, ενώ έφερε αυτά τα Ταμεία στο αδιέξοδο έρχεται σήμερα και κουμαντάρει τα λεφτά των εργαζομένων. Τους καλεί να πλη-

ρώσουν ακόμα περισσότερα για να τους εξασφαλίσει πιο άθλιες συντάξεις και πιο άθλιες παροχές. Πώς μεταχειρίζεται τον Ελληνικό Λαό, γιατί δεν είναι ούτε των εργοδοτών εισφορά, ούτε εισφορά του κράτους. Διεθνώς ακόμη αναγνωρίζεται ότι τα λεφτά για την ασφάλιση είναι μέρος του μισθού, μέρος της πληρωμής της εργατικής δύναμης και το αναγνωρίζουν όχι μόνο αυτοί που πρόσκεινται στη δική μας την ιδεολογία, αλλά και αυτοί που πρόσκεινται στη δική σας ιδεολογία. Άρα λοιπόν, θα πρέπει να βγείτε και να πείτε ότι εμείς είμαστε οι εγκληματίες για τα Ταμεία. Γιατί δεν το λέτε; Ποιος φταίει, επιτέλους, γι' αυτήν τη λογική; Κανένας δεν φταίει; Ξαφνικά τα Ταμεία κατέρρευσαν; Να βγείτε ευθαρσώς και να πείτε εμείς κάναμε αυτό και επειδή το κάναμε, το κάνουμε έτσι -να έχετε άλλη επιχειρηματολογία- τώρα παίρνουμε εκείνα τα μέτρα για να το διορθώσουμε και να δούμε ποιος θα σας πιστέψει. Δεν το λέτε όμως. Επομένως, δεν πολεμάτε πάλι τις αιτίες της κρίσης.

Δεν θέλω να συνεχίσω παραπέρα, διότι εδώ πέρα υπάρχει και ένας κυνισμός κυριολεκτικά, δεν μπορεί να πει κανείς τίποτε άλλο. Όταν πας σε κάποιον παίρνει 60.000 και του λες ότι επειδή εγώ που κυβερνούσα τόσα χρόνια μαζί με κάποιον άλλο, για μια θετία, τα έκανα μούσκεμα, διέλυσα τα Ασφαλιστικά Ταμεία ή έγκαιρα δεν παρέμβηκα έρχομαι τώρα και σου λέω πλήρωσε και φορολογία, πάρε και λιγότερο σύνταξη. Δεν είναι κυνισμός αυτό; Τι είναι; Δεν είναι κοινωνική αναλγησία; Θα μας πείτε ότι λέμε βαριές κουβέντες, τι άλλο είναι όμως; Εξηγείστε μας όταν ζητάτε από τέτοιους ανθρώπους να πληρώσουν τα σπασμένα της δικής σας πολιτικής κυρίως, και τις ευθύνες του ΠΑΣΟΚ, για μια θετία που δεν αντιμετώπισε τέτοια προβλήματα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΩΡΟΣ: Για τη συγκυβέρνηση τι λέτε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα πούμε και για τη συγκυβέρνηση.

Αν σε τρεις μήνες θα μπορούσε η "συγκυβέρνηση" να λύσει όλα αυτά τα προβλήματα και δεν τα έλυσε, να μας καταλογίσετε ευθύνες. Εγώ όμως έχω την εξής απορία -γιατί μας γαργαλάτε μερικές φορές- 8 χρόνια είχατε νόμο με τον οποίο ήσασταν υποχρεωμένοι να ενισχύετε το ΙΚΑ και μόνο το 1987 δώσατε κρατική επιχορήγηση στο ΙΚΑ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΩΡΟΣ: Δεν τα ξέρατε αυτά τότε;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ας τα αφήσουμε αυτά, κύριοι συνάδελφοι. Να αρχίσει λοιπόν η συζήτηση σε μια άλλη κατεύθυνση και επειδή τελείωσε ο χρόνος και θέλουμε στη δευτερολογία να πούμε και τα υπόλοιπα, εάν πείτε και αυτή τη φορά ότι δεν υπάρχουν προτάσεις, δεν ξέρω τι μπορούμε να κάνουμε. Δηλαδή, πλέον, υπάρχει παραλογισμός, όχι τίποτε άλλο. Εάν πείτε ότι δεν υπάρχουν προτάσεις, είναι μονόδρομος, πλέον υπάρχει παραλογισμός και δεν μπορεί κανείς να συνεννοηθεί.

Εμείς φέραμε εδώ πρόταση. Ο κ. Σιούφας δήλωσε στα Πρακτικά ότι το ΚΚΕ έχει ολοκληρωμένη πρόταση πολύ ενδιαφέρουσα, αλλά όχι στη δική μας λογική, ΓΣΕΕ πόρισμα, πρόταση αναλυτική, ΟΤΟΕ και όποιος άλλος θέλετε. Αναγκάστηκαν κάτω και από αυτή την πίεση όλες οι οργανώσεις...

...ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Θα μιλήσω λιγότερο στη δευτερολογία μου κύριε Πρόεδρε.

Επομένως υπάρχουν εκατοντάδες προτάσεις, για να μην πω πάνω από εκατοντάδες. Εσείς δεν θέλετε και ακολουθείτε αυτό το συντηρητικό δρόμο. Σας προειδοποιούμε ότι έχετε κάνει ένα λάθος λογαριασμό. Για τα λεφτά; Θα πούμε. Όταν κατεβάζετε τον ανώτατο συντελεστή κερδών στο 35%, 2 δισ.

συγκεκριμένη επιχείρηση κερδίζει σε ένα χρόνο. Να, τα 2 δισεκατομμύρια. Να πούμε παραπέρα; Προνόμια; Απαλλαγές; Κάντε φορολογική μεταρρύθμιση. Γιατί δεν κάνετε φορολογική μεταρρύθμιση και δίνετε απαλλαγές στο μεγάλο κεφάλαιο και βαράτε τους εργαζόμενους; Λεφτά μπορούν να βρεθούν και από εκεί και από μια αναπτυξιακή πορεία. Κάνετε ένα λάθος στον υπολογισμό σας. Νομίζετε ότι με αυτές τις διαδικασίες και με τη λογική της πυγμής ή όπως γράφουν "του τσαμπουκά" ορισμένες εφημερίδες, σε πιο βαριά γλώσσα, θα κάμψετε τους εργαζόμενους. Το αντίθετο θα γίνει. Θα δυναμώσουν οι αγώνες. Και εμείς θα δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις, για να στηρίξουμε αυτούς τους εργαζόμενους. Δεν έχουν να κάνουν πλέον μόνο με αναπλήρωση εργατικής δύναμης. Είναι θέμα ζωής. Οι εργαζόμενοι αυτή τη στιγμή, η πλειοψηφία των εργαζόμενων, παλεύουν κυριολεκτικά για να επιβιώσουν. Και πιστεύουμε ότι αυτοί οι αγώνες, θα βάλουν και τη σφραγίδα στις πολιτικές εξελίξεις.

…ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σχολιάσω κατ' αρχήν τις τοποθετήσεις της Κυβέρνησης γι' αυτό άκουσα με προσοχή τόσο την ομιλία του κυρίου Υπουργού του κ. Μάνου, όσο και την ομιλία του Υφυπουργού των Κοινωνικών Ασφαλίσεων του κ. Σιούφα.

Τα πράγματα νομίζω ότι έγιναν πιο σαφή με αυτές τις δύο ομιλίες των Υπουργών και ξεκαθαρίσθηκαν δύο διαφορετικές στρατηγικές, που υπάρχουν ανάμεσα σε δύο διαφορετικά πολιτικά κόμματα, το ΠΑΣΟΚ ως σοσιαλιστικό κόμμα και τη Νέα Δημοκρατία ως ένα νέο συντηρητικό, νεοφιλελεύθερο ή φιλελεύθερο κόμμα, ας διαλέγουν κάθε φορά ανάλογα με το ρεύμα στην παράταξή τους, γιατί οι τοποθετήσεις άρχισαν σε επί μέρους θέματα, χωρίς να προσδιορίζουν τα βασικά μεγέθη που συγκροτούν το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας.

Υπάρχει ένα θέμα. Ο κ. Μάνος είπε ότι το ασφαλιστικό σύστημα είναι άδικο. Προς ποια κατεύθυνση είναι άδικο; Διότι υπάρχει ένα ερώτημα ότι η κυβερνητική παράταξη διά του κ. Μητσοτάκη στην προεκλογική εκστρατεία είχε δηλώσει ρητά ότι θα προστατεύσει το εισόδημα των εργαζομένων και θα καταργήσει τη φορολογία στις συντάξεις και αυτά αποτελούσαν μία σημαντική δέσμευση. Σήμερα οι συντάξεις που υπάρχουν προς τα κάτω, προσδιορίζουν το άδικο; Υπήρχε μία κατηγορία κατά την διάρκεια της οκταετίας της διακυβέρνησης από το ΠΑΣΟΚ ότι έχει τριτοκοσμική πολιτική και ότι θέλει πάντα να δημιουργεί ένα πλαίσιο ισότητας, το οποίο θα είναι προς τα κάτω. Δεν το ξεχάσαμε. Το ακούγαμε 8 χρόνια. Τώρα το βλέπουμε να έρχεται ως εφαρμογή αποκατάστασης αδικιών μειώνοντας συντάξεις και παροχές. Ενώ δηλαδή θα έπρεπε η τάση της ελληνικής κοινωνίας να είναι για μία διεύρυνση των παροχών, για μία ποιοτική δυνατότητα προς αναβάθμιση, έρχεται η παράταξη που είναι αντίθετη με τα τριτοκοσμικό μοντέλα, που θέλει την ισότητα προς τα πάνω να την αντιστρέφει και μάλιστα διά του πρώτου προσώπου της, του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

Ανάλογη τοποθέτηση έγινε και σε άλλο θέμα, που δείχνει δηλαδή τις δυο διαφορετικές κατευθύνσεις. Δεν αξιοποιήθηκαν τα αποθεματικά, είπε ο κ. Σιούφας. Γιατί, κύριε Σιούφα, δεν κάνετε δεκτή την πρότασή μας να πάνε τα αποθεματικά των ασφαλισμένων στα ασφαλιστικά ταμεία τους και να τα διαχειρισθούν οι ίδιοι οι ασφαλισμένοι; Γιατί αυτό είναι από τα μεγαλύτερα θέματα. Αρχίσατε να μιλάτε για την ισότητα των γυναικών και για ότι καταργείτε τα προνόμια σε ορισμένους γενικούς διευθυντές και διοικητές τραπεζών. Σπουδαίο

έργο κάνατε! Και το ονομάσατε και τόλμη και γενναιότητα. Ούτε τόλμη, ούτε γενναιότητα δεν έχετε για μία διαφορετική πολιτική. Αλλά, για την δική σας πολιτική ασφαλώς. Αποκρύψατε τα μεγάλα θέματα που έχουν σχέση και με την οικονομική πολιτική και με το ασφαλιστικό σύστημα και περάσατε σε ορισμένες διορθώσεις, σε ορισμένα μπαλώματα και μάλιστα θέλετε να τα εμφανίσετε εδώ όχι ως εκπρόσωποι της Κυβερνήσεως και άρα ως εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου και του Ελληνικού Λαού, αλλά ως εκπρόσωποι μιας παρατάξεως με την δήλωση μάλιστα τώρα πριν από λίγο ότι όταν θέλετε εσείς θα ενημερώσετε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ. Αυτά είναι συμπεριφορές που θυμίζουν αμφιθέατρα παρατάξεων που η μία πλευρά κοιτάζει πώς θα ρίξει την άλλη πλευρά πώς θα αποκρύψει θέματα κ.ο.κ.

Τα πράγματα είναι σαφή. Το πρώτο θέμα είναι οι πόροι. Υπάρχουν δύο ιδεολογίες και δύο κοσμοθεωρίες και δύο αντιλήψεις για τους πόρους. Παράγεται πλούτος στην Χώρα; Παράγεται εθνικό εισόδημα; Ένα μέρος από αυτό τον πλούτο και από αυτό το εθνικό εισόδημα θα πάει στο ασφαλιστικό σύστημα; Έχει την ευθύνη το Ελληνικό Δημόσιο γι αυτό; Έχει την ευθύνη η Κυβέρνηση; Φέρνει το βάρος η Ελληνική Κοινωνία για ένα διαρθρωτικό εθνικό πρόβλημα; Εσείς τι λέτε;

Όχι. Αλλά θα πιάσουμε τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους. Για να μαζέψουμε ένα μέρος από τα χρήματα που θα καλύψουν το χρέος, και τα ελλείμματα. Δεν θέλετε να εισαχθούν πόροι από την ελληνική κοινωνία από την εθνική παραγωγή, από τον εθνικό πλούτο. Γιατί τότε, πρέπει να συζητήσουμε ένα άλλο θέμα. Πού είναι οι άμεσοι φόροι στην Ελλάδα σήμερα και πού είναι στις χώρες της ΕΟΚ, που θέλετε σύγκλιση. Το μέσο επίπεδο στις χώρες της ΕΟΚ των αμέσων φόρων είναι 12%, στην Ελλάδα είναι 3%.

Σας καλούμε, λοιπόν, να αλλάξετε το φορολογικό σύστημα, να υπάρχουν έσοδα, για να χρηματοδοτηθεί το ασφαλιστικό σύστημα, που βρίσκεται σε κρίση.

Την πολιτική της δημοσιονομικής κρίσης που δημιούργησε η παράταξή σας θα την πληρώσουν τώρα οι ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι; Διαφωνούμε, λοιπόν, για το ποιος θα πληρώσει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ίσως δεν ήμουν σαφής. Εξήγησα ότι για όλα τα συσσωρευμένα χρέη θα αναλάβει τη ρύθμιση το Δημόσιο. Το Δημόσιο έχει πόρους από τους φορολογούμενους. Και είπαμε ότι από εδώ και εμπρός συμμετέχει το Δημόσιο στην κύρια ασφάλιση σε τριμερή χρηματοδότηση, όπως διάβασα και στο πόρισμα της επιτροπής σας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ: Θα έλθω και σ' αυτό, κύριε Υπουργέ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Το λέω, μήπως υπάρχει κάποια παρανόηση. Η συμμετοχή του Δημοσίου είναι το 1/3 όπως είχε προτείνει η ΓΣΕΕ. Η συμμετοχή του Δημοσίου δεν είναι από κάποιο συρτάρι, Είναι από τους φορολογούμενους.

Τι προτείνετε, λοιπόν, για το ασφαλιστικό εσείς;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ: Δεν αμφισβήτησα ότι είστε ευφυής, κύριε Υπουργέ. Μιλάω, όμως, για άλλο θέμα.

Η δική μας πρόταση, κύριε Υπουργέ, είναι ότι πρέπει, πέρα από το τι θα γίνει από δω και στο εξής, να ενισχυθεί συνολικά το ασφαλιστικό σύστημα από το εθνικό εισόδημα. Όχι για τα χρέη. Αυτό είναι άλλη υπόθεση. Μίλησα εγώ για τα χρέη; Δεν ήλθαμε ακόμη σ' αυτό. Εισάγουμε το πρώτο θέμα, ως σοσιαλιστικό κόμμα.

Αν αυτή η Χώρα παράγει πλούτο και εθνικό εισόδημα, ένα μέρος θα πάει στο ασφαλιστικό σύστημα -γιατί οι ελληνικές κυβερνήσεις και το ελληνικό δημόσιο για τέσσερεις 10ετίες καταχράστηκαν και αφαίμαξαν και τα αποθεματικά και τα ασφάλιστρα- αν θέλουμε να μιλάμε για δικαιοσύνη. Γιατί είπατε ότι είναι άδικο το σύστημα.

Ποιος το οικοδόμησε ως άδικο; Οι κυβερνήσεις της συντηρητικής Παράταξης από το 1950 μέχρι το 1980...!

Ποιοι το διαχειρίσθηκαν; Οι κυβερνήσεις της συντηρητικής Παράταξης από το 1950 έως το 1980 και το ΠΑΣΟΚ από το 1981 έως το 1989.

Άλλο όμως οικοδόμηση και άλλο διαχείριση, για να πάμε αμέσως στο δεύτερο θέμα. Έτσι, λοιπόν, δεν συμφωνούμε. Έχουμε διαφορετικές κατευθύνσεις.

Εσείς τι κάνατε; Αγνοήσατε το μεταρρυθμιστικό μας σχέδιο και πήγατε στο εξυγιαντικό. Και από το εξυγιαντικό πήρατε τρία μέτρα, τα οποία τα σακατέψατε. Και θα περάσω αμέσως μετά στα μέτρα.

Και θέλετε με αυτό να εμφανίζετε ότι μπορείτε να έχετε συμφωνούντες -και για να πω τη λέξη την κατάλληλη- συνένοχους στην πολιτική σας.

Η πολιτική σας ήταν απολογητική εδώ, γιατί εσείς ξέρετε πολύ καλά τι κάνατε. Ξέρουμε, όμως, κι εμείς καλά τι κάνετε. Επίσης, ήταν και μειοψηφική. Δηλαδή, τη νύχτα στο Τμήμα της Βουλής, με τις διαδικασίες της οργανωμένης συζήτησης και της επείγουσας διαδικασίας, να περάσει το θέμα. Ένα εθνικό θέμα, που έπρεπε να ανοίξει εθνική συζήτηση.

Και κάνατε μία περιγραφή, κύριε Υπουργέ, που πραγματικά ήταν ένας περίπατος. Ήλθε η ΓΣΕΕ, μίλησε ο Φακιολάς, ήλθαν οι επίτροποι, μίλησε ο Τζουμάκας. Μα, αυτό δεν είναι ανάλυση πολιτικής, γύρω από ένα τέτοιο μεγάλο θέμα.

Το πρώτο θέμα, λοιπόν, είναι αυτό. Δεν συμφωνείτε εσείς. Γιατί, αν συμφωνούσατε, θα είχατε και άλλο φορολογικό σύστημα. Θα πηγαίνατε στους άμεσους φόρους. Όμως, εδώ, υπάρχουν θέματα συμφερόντων ορισμένων ομάδων κοινωνικών, πάνω στα οποία εσείς στηρίζεσθε. Θα ήταν, δηλαδή, αντίστροφο με την φυσιογνωμία σας.

Γι' αυτό ακριβώς πήγατε να λύσετε δήθεν το θέμα της κοινωνικής δικαιοσύνης στους ασφαλισμένους και στους συνταξιούχους.

Πάμε, λοιπόν, τώρα στο επόμενο θέμα από τους φόρους, στα αποθεματικά.

Σας καλούμε και πάλι: Γιατί δεν τα αφήνετε να πάνε στα ασφαλιστικά ταμεία και στους ασφαλισμένους; Γιατί δεν θέλετε να αξιοποιήσουν οι ασφαλισμένοι τα αποθεματικά;

Πού λοιπόν να συμφωνήσουμε αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας;

Δεν μιλήσατε καθόλου για τις εισφοροδιαφυγές. Γιατί πρόκειται πάλι για ορισμένους ανθρώπους, ορισμένων κοινωνικών συμφερόντων.

Δεν μιλήσατε για τις εισφοροαπαλλαγές, που κάνει πολιτική επενδύσεων η εκάστοτε κυβέρνηση, μέσα από το ασφαλιστικό σύστημα.

Να πούμε γιατί ο ΝΑΤ έχει φθάσει σ' αυτό το επίπεδο; Θα ήταν μεγάλη κουβέντα για παράδειγμα.

Άρα, λοιπόν, υπάρχει μία διαφορετική κατεύθυνση, για την υπόθεση των πόρων.

Υπάρχει ένα δεύτερο θέμα, που αναφέρεται σε ένα νέο σύστημα, που έχει υπάρξει σε όλη την Ευρώπη: στην τριμερή χρηματοδότηση. Ο θεσμός είναι σωστός.

Και εμείς υιοθετήσαμε αυτήν την πρόταση και τα συνδικάτα, όμως εσείς -και αυτό είναι θέμα πια αξιοπιστίας- αποδεχθήκατε αυτή την πρόταση; Η πρότασή μας είναι σαφής, πάνω σε όλες τις αποδοχές, εφ' όλων των αποδοχών. Εσείς λέτε μόνο μέχρι 210.000 και μόνο για το μέλλον. Άρα, λοιπόν, δεν αναλαμβάνετε όλη την δέσμευση. Και επίσης, λέτε για τους ασφαλισμένους μετά το 1993. Πώς δέχεσθε λοιπόν την πρόταση για τριμερή χρηματοδότηση, των συνδικάτων και του ΠΑΣΟΚ; Δεν την δέχεσθε, δεν συμφωνείτε και την υπονομεύσατε.

Εάν η ΓΣΕΕ συμφωνούσε με την πρότασή σας, για ποιο λόγο να είναι σήμερα σε απεργία; Οι άνθρωποι που είναι στην ΓΣΕΕ έχουν καμιά ιδιαίτερη τάση να είναι συνεχώς σε απεργίες και κινητοποιήσεις; Υπάρχει λόγος που είναι σε απεργία. Διαφώνησαν επί της ουσίας.

Υπάρχει το επόμενο θέμα που αναφέρεται στο εφάπαξ. Εμείς δεν συμφωνούμε ούτε με την ΓΣΕΕ σε αυτό το θέμα, γιατί ανοίγει ο δρόμος για να πάει το εφάπαξ στον ιδιωτικό τομέα.

Πιστεύουμε ότι το εφάπαξ σε όλους τους οργανισμούς πρέπει να είναι σε διμερή βάση για να αποκλείσουμε το πόρισμα Παυλόπουλου και τις υποχρεώσεις της Νέας Δημοκρατίας στις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες που τα κεφάλαιά τους έχουν μεγαλώσει, και θέλουν να κάνουν επενδύσεις αρχίζοντας από το εφάπαξ.

Είναι το πρώτο μέρος που κόβετε από την κοινωνική ασφάλιση, το κόβετε εσείς οι ίδιοι και το πάτε απλά στην ασφάλιση. Που, λοιπόν, είναι οι κοινές κατευθύνσεις πάνω στο μεταρρυθμιστικό πλαίσιο και στο μεταρρυθμιστικό σχέδιο;

Υπάρχει το θέμα των αποθεματικών. Με τίνων την άδεια εσείς αποφασίσετε και δίνετε το 10% των αποθεματικών, των καταθέσεων και των χρεογράφων στο ΛΑΦΚΑ, στο νέο αποθεματικό λογαριασμό που δημιουργείτε; Εδώ θα υπάρχουν απαιτήσεις που θα έχουν σχέση και με την ελληνική Δικαιοσύνη. Γιατί, αμέσως παίρνετε 80 δισ. από τα ασφάλιστρα ερήμην τους και τα πηγαίνετε σε ένα νέο αποθεματικό λογαριασμό για να στηρίξετε το ΙΚΑ που λέτε ότι αναλαμβάνετε ως Δημόσιο να πληρώσετε τα χρέη του. Εμείς ξέρουμε επίσης, ποια άλλη μέθοδο θα χρησιμοποιήσετε. Θα κάνετε συγχώνευση, ασθενείας, εφάπαξ και επικουρικών και θα μετακινήσετε και κεφάλαια από τους κλάδους υγείας, που ακόμα είναι σε καλή κατάσταση στους κλάδους ασφάλισης. Αυτές δεν είναι μέθοδοι για να αντιμετωπίσουμε το ασφαλιστικό σύστημα. Το πραγματικό πρόβλημα πιστεύουμε ότι δεν ήταν ότι σας ενδιέφερε αυτή την περίοδο να λύσετε το ασφαλιστικό σύστημα, γιατί δεν είσαστε αποφασισμένοι. Υπάρχει ένα θεσμικό πρόβλημα εδώ, ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν έχουν ταμείο κύριας ασφάλισης. Και οι υπάλληλοι στην ΔΕΗ δεν έχουν ταμείο κύριας ασφάλισης. Βάζετε ασφάλιστρο. Πού θα πάει αυτό το ασφάλιστρο; Ποιο θάρρος και ποια τόλμη έχετε; Φτιάχνετε ένα λογαριασμό δίπλα στον προϋπολογισμό για να πάνε αυτά τα ασφάλιστρα, όχι σε ταμείο. Μιλάτε για κοινωνική ασφάλιση και για μεταρρύθμιση και αναμόρφωση; Τι τις χρησιμοποιείτε αυτές τις λέξεις; Δεν είναι πρέπον. Καθόλου πρέπον δεν είναι. Το ίδιο επίσης γίνεται και στη ΔΕΗ. Θα πάτε σε ένα λογαριασμό δίπλα στο λογιστικό της ΔΕΗ αυτά. Αυτό δεν λέγεται κοινωνική ασφάλιση. Θα είχατε το θάρρος;

Εμείς σας ζητούμε, λοιπόν, να συγκροτηθεί ταμείο για τους δημόσιους υπαλλήλους και για τους υπαλλήλους στη ΔΕΗ. Κάντε το. Δεν τολμάτε. Αφού άλλο πρόβλημα έχετε. Θέλετε να εισπράξετε χρήματα, γιατί την 1η Δεκεμβρίου πρέπει να καταθέσετε προϋπολογισμό και πρέπει να αρχίσετε από τώρα. Αυτό είναι το πραγματικό πρόβλημα. Και μάλιστα, γιατί αυτή η γαλαντόμος πολιτική, ότι αναλαμβάνετε όλα τα χρέη μέχρι τώρα που είναι 1,5 τρις περίπου και τα ελλείμματα, συνολικό όλο το πακέτο; Αρχίζετε να μιλάτε για τις ανισότητες στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Όχι ότι δεν υπάρχουν ανισορροπίες, υπάρχουν, κάνετε την ίδια πολιτική που κάνει και ο φίλος μου ο Γιάννης Μαρίνος. Επειδή υπάρχει πρόβλημα εξυγίανσης αρχίζετε από την εξυγίανση. Δηλαδή μέσα στο σύστημα, να μετακινήσουμε πόρους, να μεταφέρουμε πόρους, να συγχωνεύσουμε επιμέρους φορείς, να πληρώσουν μόνο οι ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι αλλά αφήνοντας τα πράγματα ως έχουν για να πάμε στην επόμενη φάση, γιατί εάν είχατε χρονική άνεση τη επόμενη φάση θα ήταν να διαλύσετε τα ταμεία και δεν θέλετε να το πείτε όταν εμείς κάνουμε συγκεκριμένη πρόταση: Να συγχωνεύσουμε τα ταμεία που οργάνωσε η Παράταξή σας 30 χρόνια, 300 και πλέον ταμεία σε 7 ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης με προοπτική το ένα εθνικό ταμείο για όλους τους Έλληνες. Δεν απαντήσατε επ' αυτού. Δεν θέλετε να οργανώσετε κοινωνική ασφάλιση. Διαλύσατε και τον θεσμό της 35ετίας. Ποιος είπε ότι δεν πρέπει οι Έλληνες να δουλεύουν 35 χρόνια; Εμείς το λέμε, σας το προτείναμε, 35 χρόνια είναι 10.500 μεροκάματα. Εσείς είχατε οικοδομήσει αυτά τα καθεστώτα με διάφορες κατηγορίες που εισάγετε και τώρα σε ορισμένους άλλους τομείς ασφάλισης, που δεν θέλουμε αυτή την ώρα επί της αρχής να συζητήσουμε. Θα πάμε όταν θα έλθει η ώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν έχουν έτσι τα πράγματα για τους πόρους, για τα αποθεματικά, σας προτείναμε να οργανώσουμε έναν χρηματοπιστωτικό φορέα όπου μέσο από εκεί να γίνονται επενδύσεις. Ο κ. Μάνος απόψε εμφανίστηκε υπερασπιστής των επενδύσεων στο δημόσιο τομέα.

Σας προτείνουμε, λοιπόν, να περάσουν τα αποθεματικά των ταμείων, που είναι 1,5 τρις σύμφωνα με τους δικούς σας υπολογισμούς σε ένα χρηματοπιστωτικό φορέα που να κάνει επενδύσεις στον κοινωνικό τομέα. Να, λοιπόν, πεδίο δόξας λαμπρό. Δεν το θέλετε, γιατί έχετε διαφορετική πολιτική. Δεν συμφωνείτε με όλο αυτό το πλαίσιο, απλώς βρήκατε την ευκαιρία να εισπράξετε.

Κύριε Μάνο, σας άκουσα σε τηλεοπτικές εκπομπές. Έχετε δύο μεγάλες αγωνίες, το έλλειμμα και τον πληθωρισμό. Αυτά είναι τα βασικά προβλήματα για σας. Το πώς τώρα λέτε ότι ενδιαφέρεστε για την μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό σύστημα, για την αναμόρφωση και για άλλα τέτοια συναφή, αυτό νομίζω ότι συμπτωματικά έγινε.

Το σύστημα αυτό, λοιπόν, δεν θα είναι οικονομικά βιώσιμο, γιατί θα στραφεί σε βάρος όλων των Ελλήνων μισθωτών, όλων των συνταξιούχων και των ασφαλισμένων. Δεν θα είναι κοινωνικά αποδεκτό και φαίνεται ότι δεν είναι.

Επίσης δεν είναι φερέγγυα η πολιτική σας. Είναι το τρίτο ασφαλιστικό νομοσχέδιο που έχει έρθει μέσα σε 2,5 χρόνια, όπως φέρατε 4 νομοσχέδια για το φορολογικό σύστημα, 2 νομοσχέδια για την εκπαίδευση και 2 για την δημόσια διοίκηση. Έχετε ασυνάρτητη πολιτική. Ποια φερεγγυότητα υπάρχει; Άκουσα τον κ. Σιούφα που είπε ότι θα είναι κοινωνικά και οικονομικά αποδεκτό και βιώσιμο. Το εγγυάσθε εσείς, κύριε Σιούφα; Πόσες εγγυήσεις έχουμε ακούσει εδώ μέσα; Δεν το επιτρέπουν οι κανόνες και τα δεδομένα για να υπάρχει εμπιστοσύνη σε φραστικές εγγυήσεις.

Θα ήθελα, λοιπόν, να πω για την δική μας πολιτική συντομότατα. Πράγματι, εμείς διαχειριστήκαμε αυτό το σύστημα, γιατί ως Κόμμα είχαμε μια άλλη προτεραιότητα, να ασφαλίσουμε κόσμο. Το 1982 200.000 πολίτες δεν είχαν πλήρη ασφάλιση και την απέκτησαν, 700.000 πολίτες δεν είχαν επικουρική ασφάλιση και την απέκτησαν. Είχαμε πολιτική επέκτασης. Ήταν λάθος το ότι δεν έγινε και πολιτική μεταρρύθμιση στο ίδιο το σύστημα και στη δομή του. Την προτείνουμε τώρα. Δεν την αποδεχτήκατε. Σας προτείναμε και ένα νέο πλαίσιο, που το αποδέχθηκαν τα στελέχη μας σε όλο το δημόσιο τομέα να πάνε οι συντάξεις στο 100% των αποδοχών, 80% κύρια ασφάλιση και 20% επικουρική. Είμαστε εμείς ως Κόμμα που επιβάλλαμε αυτή την ευθύνη στο δημόσιο τομέα και εσείς βρήκατε την ευκαιρία να το πάτε 60% συν 20%, να το κατεβάσετε ακόμα 20% κάτω, να μειώσετε δηλαδή τις συντάξεις 20% μια φορά και άλλη μια φορά 20%. Αυτό λέγεται πολιτική απόδοσης δικαιοσύνης και αποκατάσταση ισορροπίας στο ασφαλιστικό σύστημα;

Τέλος, θέλω να πω ότι στην αρχή είχαμε κάνει μια εκτίμηση ότι μάλλον θέλετε να μεταφέρετε πόρους. Τελικά ούτε αυτό γίνεται. Δεν μεταφέρονται πόροι στο ασφαλιστικό σύστημα. Οι πόροι που περισσεύουν τώρα από αυτές τις μειώσεις, από αυτές τις υποβαθμίσεις και από αυτές τις περικοπές πηγαίνουν πια στις επιχειρήσεις και στις τράπεζες ως κέρδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΝΑΤΑΣ: Και στο Κράτος για να καλύψουν τα ελλείμματά τους.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ: Ασφαλώς, κύριε Γεννηματά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συμφωνήσαμε μόνο σε ένα πράγμα με ορισμένους παράγοντες στην πολιτική και κοινωνική ζωή της Χώρας, στις διαπιστώσεις. Από κει και πέρα, δυστυχώς, για τους ασφαλισμένους και τους εργαζόμενους, οι δρόμοι μας χωρίσανε, γιατί έχουμε διαφορετικές επιλογές και στην οικονομία και στην κοινωνία και στους θεσμούς και αυτό δεν είναι θετικό για τους ασφαλισμένους και τους εργαζόμενους.

Πρέπει να αλλάξει αυτή η πολιτική ασφαλώς, αλλά για να αλλάξει αυτή η πολιτική πρέπει να αλλάξει και η Κυβέρνηση και αυτό δεν μπορείτε να το αποφύγετε γιατί έχουμε Κοινοβουλευτική Δημοκρατία και έτσι και αλλιώς θα πάμε κάποια στιγμή στις κάλπες και θα αλλάξει αυτή η πολιτική. Ευχαριστώ.

…ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, το ασφαλιστικό σύστημα βρίσκεται σε τραγική κατάσταση. Και αυτή είναι η κοινή διαπίστωση και των ομιλητών απόψε, αλλά και όλων των πολιτικών Κομμάτων, των συνδικαλιστικών φορέων και των παρατηρητών, μελετητών του ασφαλιστικού μας συστήματος, καθώς επίσης και των διεθνών οργανισμών. Η έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, στην οποίο αναφέρεται και η εισηγητική έκθεση, νομίζω ότι είναι πολύ σημαντική και πρέπει όσοι μετέχουν στη συζήτηση να τη διαβάσουν. Θα βγουν πολλά στοιχεία. Θα πάρει απάντηση και ο κ. Μπεντενιώτης εξ άλλου, στο ότι το ΠΑΣΟΚ ήταν αυτό που κατέστρεψε το ασφαλιστικό σύστημα. Και μάλιστα, χάνοντας την έννοια των λέξεων ο κ. Μπεντενιώτης απεκάλεσε εκσυγχρονισμό αυτήν την καταστροφή.

Κατέστρεψαν το ασφαλιστικό σύστημα οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και το αποκαλεί εκσυγχρονισμό. Εάν αυτό δεν είναι απώλεια της έννοιας των λέξεων, τι θα είναι; Δείχνει, όμως, αυτό ακριβώς που είπε ο Κ. Μπεντενιώτης, επιστροφή στο παρελθόν. Δεν υπάρχει επιστροφή στο παρελθόν. Ο Ελληνικός Λαός είναι αποφασισμένος να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό της ελ-

ληνικής κοινωνίας, στην ανόρθωση της οικονομίας και αναμφίβολα και του ασφαλιστικού μας συστήματος.

Μην ξεχνάμε ότι στα οικονομικό στοιχεία - ο κ. Μάνος σίγουρο τα ξέρει - ότι του χρόνου από τα 6,2 τρις -υποθέτω ότι τόσο περίπου θα είναι το ποσόν του προϋπολογισμού, οι δαπάνες - το 1/3, δηλαδή τα 2 τρις, θα είναι πληρωμή τόκων, χρεών τα οποία έκανε το ΠΑΣΟΚ για να πληρώνει τις συντάξεις αυτές, να κάνει παροχές. Δηλαδή, έκανε παροχές τότε και ο λογαριασμός έρχεται να πληρωθεί σήμερα. Και θα τον πληρώνουμε εμείς και οι μελλοντικές γενεές. Αυτού του είδους είναι η κοινωνική πολιτική, κύριε συνάδελφε.

Από τα έσοδα του προϋπολογισμού του χρόνοι κύριε Υπουργέ, υποθέτω ότι γύρω στο 40% στον τακτικό προϋπολογισμό θα πάνε για την πληρωμή των τόκων, των χρεών του ΠΑΣΟΚ. Το 50% ….

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Είναι 2 τρις, όπως είπατε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Είναι 2 τρις, σωστά.

Δηλαδή, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, που περιλαμβάνει και τις επιχορηγήσεις, στους οργανισμούς, όπως είναι το ΙΚΑ, κ.λπ. η πληρωμή τόκων, τα χρέη που έκανε η Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, θα γίνει από το 50% των εσόδων προϋπολογισμού.

Αντιλαμβάνεσθε, λοιπόν, σε ποια πλαίσια κινήθηκαν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και ποια εκσυγχρονιστική πολιτική έκαναν.

Πάντως, κύριοι συνάδελφοι, με το συζητούμενο νομοσχέδιο- και εγώ θα μιλήσω γι' αυτό το θέμα, δεν άκουσα άλλο συνάδελφο να μιλήσει και θα προσπαθήσω να είμαι και σύντομος - υπογραμμίζεται η επέκταση της κοινωνικής ασφάλισης ότι έχει φθάσει πλέον στα μακροοικονομικά όρια. Έχει ίσως υπερβεί τα λογικά μακροοικονομικά όρια. Δεν μιλάω για τις κοινωνικές δαπάνες. Οι συνταξιοδοτικές δαπάνες είναι πολύ υψηλές, συγκρινόμενες με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης. Βεβαίως, οι κοινωνικές δαπάνες στο σύνολό τους είναι περίπου στο μέσο όρο των άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Ορισμένες χώρες μας ξεπερνάνε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Είμαστε πολύ χαμηλά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Ορισμένες χώρες μας ξεπερνάνε. Η στατιστική δείχνει ότι 4 ή 5 χώρες έχουν υψηλότερα ποσοστά και άλλες έχουν χαμηλότερα. Είναι στη διάθεσή σας αυτά τα στοιχεία και αν θέλετε θα σας τα δώσω.

Τα μακροοικονομικά αυτά όρια, τα οποία είπα, ορίζονται σαν το ποσοστό της συνταξιοδοτικής δαπάνης επί του ΑΕΠ, επί του ακαθαρίστου εθνικού εισοδήματος, αν θέλετε. Τα όρια αυτά δηλαδή σημαίνουν ότι όσο αυξάνεται ο αριθμός των συνταξιούχων, τόσο θα μειώνεται το μερίδιο του καθενός από το σύνολο των πόρων που μπορούν να διατεθούν. Και εδώ έχουμε το δημογραφικό πρόβλημα -το γράφει η εισηγητική έκθεση- η 10ετία του 1990 σημειώνει αύξηση των ηλικιωμένων, επομένως αύξηση των συνταξιούχων. Και αν βάλουμε και τους άλλους παράγοντες, οι οποίοι θα υπεισέλθουν, τότε η αύξηση αυτή των συνταξιούχων θα είναι ακόμα μεγαλύτερη επιτείνοντας το πρόβλημα που υπάρχει. Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό πώς διαγράφεται το μέλλον ειδικότερα και κυρίως αν ληφθεί υπόψη ότι για μια 10ετία τώρα βρισκόμαστε σε κατάσταση οικονομικής στασιμότητας. Οικονομική στασιμότητα σημαίνει ανεργία και η εισηγητική έκθεση γράφει ότι είναι 9%. Τόσο δεν είναι, κύριε Υπουργέ, η ανεργία σήμερα;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Είναι λιγότερη, νομίζω.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Η εισηγητική λέει 8,8%, αν δεν κάνω λάθος, δηλαδή 9%. Πρέπει τέλος πάντων να αποφασίσουμε και πόση είναι η ανεργία. Το ΠΑΣΟΚ δεν είχε καταφέρει να μας πει ποτέ πόσο ήταν η ανεργία, πάντως την διπλασίασε αναμφίβολα μέσα στα χρόνια που κυβέρνησε.

Περισσότερη ανεργία σημαίνει λιγότερα έσοδα για τους ασφαλιστικούς φορείς, περισσότερα έξοδα για πληρωμή από το ταμείο ανεργίας, λιγότερα φορολογικά έσοδα. Το 1% αύξηση της ανεργίας, δηλαδή περίπου 35.000 άνεργοι, σημαίνει απώλεια εισοδήματος 70 δις, αν υπολογίσει κανείς 2 εκατ. περίπου το μέσο όρο του εισοδήματος. Αυτό σημαίνει απώλεια εισφορών με την επιβάρυνση του 30% - 34%, 25 δις δραχμές. Το 1% ανεργία σημαίνει αύξηση της ανεργίας ίσον 25 δις, απώλεια εισφορών. Ταυτόχρονα σημαίνει άλλα 25 δις, πληρωμή από το ταμείο ανεργίας. Αυτή είναι εφάπαξ δαπάνη ενός έτους, η άλλη είναι μόνιμη. Ακόμα η μείωση του εισοδήματος σημαίνει απώλεια φορολογικών εσόδων, τα οποία ουσιαστικά εάν τα προσθέσουμε στην απώλεια των εισφορών και την πληρωμή από το ταμείο ανεργίας με 2 ή 3 μονάδες αύξηση της ανεργίας, τα έσοδα της τάξης των 250 δις, τα οποία υπολογίζουμε από αυτό το νομοσχέδιο, θα έχουν εξανεμισθεί.

Επομένως η αποτελεσματικότητα του νομοσχεδίου αυτού, που είναι μία προσπάθεια που κάνει το Υπουργείο κοινωνικών ασφαλίσεων και η Κυβέρνηση, είναι εντελώς περιορισμένη, αν δεν έχουμε μείωση της ανεργίας, αύξηση της απασχόλησης, αν δεν έχουμε δηλαδή οικονομική ανάπτυξη, αν δεν έχουμε επενδύσεις.

Αυξάνοντας το ΑΕΠ, έχοντας ανάπτυξη, μπορούμε να βελτιώσουμε και την κατάσταση του ασφαλιστικού μας συστήματος και ταυτόχρονα να κρατήσουμε σταθερή την αγοραστική δύναμη των συνταξιούχων. Δεν θα πω να αυξήσουμε την αγοραστική δύναμη των συνταξιούχων που ίσως θα δικαιολογείτο από την αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας. Λέω να την κρατήσουμε σταθερή ώστε να μας δοθούν και πρόσθετοι πόροι για να βελτιώσουμε το ασφαλιστικό σύστημα.

Η ανάπτυξη, βέβαια, προϋποθέτει επενδύσεις, σπάσιμο του πληθωρισμού, μείωση των επιτοκίων, αλλιώς δεν μπορούμε να έχουμε ανάπτυξη. Εδώ υπάρχουν και αντίθετες απόψεις. Υπάρχουν εκείνα οι οποίοι υποστηρίζουν ότι ανάπτυξη σημαίνει πληθωρισμός και επιδιώκουν ύφεση.

Για παράδειγμα, σε άλλες χώρες ευρωπαϊκές, συνεταίροι μας στην ΕΟΚ έχουν επιτύχει οικονομική ανάπτυξη πολύ υψηλότερη από τη δική μας με χαμηλό πληθωρισμό. Εξάλλου, αν το σύστημα της ελεύθερης οικονομίας δεν είναι ικανό να μας δώσει ανάπτυξη με ταυτόχρονη οικονομική σταθερότητα, τότε η διεθνής κοινωνία θα αναζητούσε ένα άλλο οικονομικό σύστημα.

Επομένως, αυτοί οι οποίοι ισχυρίζονται ότι η ανάπτυξη σημαίνει πληθωρισμό, είναι ουσιαστικά πολέμιοι του συστήματος της ελεύθερης οικονομίας.

Τι θα γίνει με τον πληθωρισμό; Πού πηγαίνουμε; Υπάρχουν εκτιμήσεις - δεν ξέρω, κύριε Υπουργέ, ποιές είναι οι δικές σας - ότι ο πληθωρισμός θα μειωθεί γιατί η αύξηση κυκλοφορίας του χρήματος είναι περιορισμένη. Είναι η ποσοτική θεωρία του χρήματος, η οποία δεν είναι καν νεοφιλελεύθερη. Είναι απλώς ξεπερασμένη.

Υπάρχουν, λοιπόν, αυτοί που υπολογίζουν ότι τα μέσα επίπεδα του πληθωρισμού το 1992 θα είναι 15%. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι για να επιτευχθεί 15% μέσο επίπεδο πληθωρισμού - επειδή πέρυσι το 1991, από την αρχή μέχρι το τέλος του έτους είχαμε πληθωρισμό 18% περίπου - φέτος

αρχή με τέλος του έτους, πρέπει να έχουμε πληθωρισμό 12%. Μέσος όρος των δύο για να είναι 15%, που είναι τα μέσα επίπεδα.

Ας ευχηθούμε, λοιπόν, να πετύχουμε αυτό το στόχο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Το πιστεύετε ότι θα το πετύχει;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Κύριε συνάδελφε, ορίστε, έχουμε την Κυβέρνηση εδώ, μπορούμε να την ρωτήσουμε.

Αν υπολογίσει κανείς τις επιπτώσεις στον τιμάριθμο μόνο της αύξησης των τιμών των καυσίμων σύμφωνα με το βιβλίο που υπάρχει της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας είναι 4 μονάδες. Μάλλον δύσκολα φαίνεται να επιτευχθεί ο στόχος αυτός.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Να σας επισημάνω ότι είστε πολύ αισιόδοξος. Η Κυβέρνηση είπε μετά τα μέτρα ότι ελπίζει πως ο πληθωρισμός στο τέλος του χρόνου δεν θα υπερβεί το 15%. Οπότε με αυτήν την πρόβλεψη ασφαλώς η δική σας πρόβλεψη είναι αισιόδοξη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Μέσα επίπεδα ή αρχή-τέλους 15%;

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Τέλος του χρόνου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Από 17,5 και πάνω.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: Επομένως δεν ισχύει το ποσοστό 15% αλλά ούτε αυτό με τα ποσοστά, που μας δίνει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία φαίνεται πιθανόν. Μακάρι να επιτευχθεί. Αυτό είναι, που επιθυμούμε. Αλλά αύξηση πληθωρισμού -και αυτό που είπε ο κ. Μάνος, μου δίνει ακριβώς το επιχείρημα να τονίσω αυτό που θέλω να πω- σημαίνει αύξηση επιτοκίων.

Κάθε μονάδα επιτοκίου για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σημαίνει επιβάρυνση κόστους -και ήδη ο κ. Μάνος μας είπε ότι ο πληθωρισμός θα είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τους υπολογισμούς, που έκανα- σημαίνει επιβάρυνση του δημόσιου τομέα 200 δις δρχ.

Ήδη τα επιτόκια των εντόκων γραμματίων, που θα κυκλοφορήσουν τον άλλο μήνα, αντί για 20,5% θα είναι 21% που σημαίνει -αν λάβουμε υπόψη και το 5% επιβάρυνση φορολογική στις καταθέσεις- ότι η ουσιαστική αύξηση του επιτοκίου είναι 1,5 μονάδα. Δηλαδή αν με τα μέτρα αυτά, και παίρνω το συγκεκριμένο μέτρο την αύξηση των καυσίμων, στοιχίσουν 3 μονάδες τα επιτόκια, αυτό σημαίνει κόστος για το δημόσιο, επιβάρυνση για το δημόσιο 600 δις δρχ. Σημαίνει ότι έχουν υπεραπορροφηθεί τα 580 δις δρχ. που περιμένει η κυβέρνηση από αυτό το έσοδο.

Βλέπουμε ότι βάζουμε τολμηρά μέτρα με στόχο τη μείωση των ελλειμμάτων, τη μείωση του πληθωρισμού, χωρίς να μετράμε τις οικονομικές παρενέργειες, με αποτέλεσμα να βρισκόμαστε σε απόλυτα ποσά, με συνεχώς μεγαλύτερα ελλείμματα.

Εξάλλου από ότι διαβάσαμε στις εφημερίδες και άκουσα και σε δηλώσεις, γι' αυτό διαφώνησαν και οι εν ενεργεία Υπουργοί. Γιατί να μην εκφράσουμε και εμείς αυτές τις ανησυχίες οι απλοί βουλευτές, κύριε Υπουργέ;

Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο μόνο του παρά την προσπάθεια του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, δεν αρκεί. Χρειάζεται οικονομική πολιτική αναπτυξιακή. Χρειάζεται περισσότερες επενδύσεις. Χρειάζεται καταπολέμηση του πληθωρισμού και μείωση των επιτοκίων για να γίνουν επενδύσεις.

Θα μου επιτρέψετε τελειώνοντας, να αναφερθώ σε δύο άλλα θέματα.

Ένα είναι αυτό που έθιξαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι. Ποια η λογική του 1% επί των χαμηλών συντάξεων; Άκουσα μία δικαιολογία ότι δεν ξέρει η Κυβέρνηση, το κράτος -όχι από αμέλεια της σημερινής κυβέρνησης- αυτά που δεν ήξεραν ούτε οι προηγούμενες κυβερνήσεις, λόγω της διάλυσης του ασφαλιστικού συστήματος, λόγω της διάλυσης των υπηρεσιών, δηλαδή το πόσες συντάξεις παίρνουν οι διάφοροι συνταξιούχοι. Δηλαδή θα παίρνουν περισσότερες από μία και ως εκ τούτου βάζει το 1% για να πιάσει. Δεν είναι δικαιολογία αυτή. Νομίζω ότι οι χαμηλές συντάξεις όπως είπαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι, μπορούν να απαλλαγούν από αυτό το 1%.

Ακόμη ήθελα να πω και να δώσω ορισμένα στοιχεία για τις αγροτικές συντάξεις. Οι αγροτικές συντάξεις είναι 12.000 δραχμές το μήνα. Είναι 800.000 συνταξιούχοι και κάθε 1.000 δραχμές αύξηση της αγροτικής σύνταξης σημαίνει μία επιβάρυνση του προϋπολογισμού κατά 10 δις δραχμές. Δηλαδή μία αύξηση 5.000 δραχμών είναι 50 δις και αναλόγως εάν είναι μικρότερη η αύξηση.

Αν είναι 50 δις είναι το 1/12 των εσόδων που θα έχει το κράτος από την αύξηση της τιμής των καυσίμων. Αν είναι 30 δις είναι το 1/20 του εσόδου από την αύξηση της τιμής των καυσίμων. Δε νομίζω ότι θα κατηγορούσε κανείς την Κυβέρνηση για λαϊκισμό, αν αύξανε επιτέλους αυτό το πενιχρό ποσό το οποίο δίνεται ως σύνταξη σε 800.000 Έλληνες.

...ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, ο σκοπός της παρέμβασης ενός Υπουργού δεν είναι να καταγράφονται τα όσα λέει στην τηλεόραση. Είναι να διευκολύνει τη συζήτηση στο Σώμα. Και αφού άκουσα τους τέσσερις εισηγητές των κομμάτων, έκρινα ότι θα ήταν χρήσιμο να πω δυο λόγια για το νομοσχέδιο -και ελπίζω ότι στη συνέχεια, θα μιλήσει περισσότερο. Και αναλυτικότερα ο κ. Σιούφας- έτσι ώστε όλοι όσοι συμμετέχουν σ' αυτή τη συζήτηση και κατηγορούν την Κυβέρνηση, να γνωρίζουν τουλάχιστον ποια είναι η άποψη της ίδιας της Κυβέρνησης, την οποία με τόση προθυμία και ευκολία θέλουν να κατηγορήσουν.

Θα σας διαβάσω ένα κείμενο για την κοινωνική ασφάλιση, το οποίο δεν είναι δικό μου και το οποίο λέει: "Η κρίση της κοινωνικής ασφάλισης στη Χώρα μας, εκδηλώνεται τόσο με την ανισορροπία στο ισοζύγιο ικανοποίησης των κοινωνικοασφαλιστικών αναγκών, όσο και με την ανισορροπία του οικονομικού ισοζυγίου, που αποτελεί το αποτέλεσμα της προοδευτικής διόγκωσης των ελλειμμάτων της κοινωνικής ασφάλισης. Η βαθμιαία αύξηση αυτών των ελλειμμάτων είναι σήμερα ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα της κοινωνικής ασφάλισης". Με δικά μου λόγια, σε απλά ελληνικά το κείμενο αυτό λέει ότι έχουμε ανισορροπία δικαίου, αδικίες και ελλείμματα. Ότι το σύστημα, δηλαδή είναι άδικο και χρεοκοπημένο. Η φράση αυτή είναι η εισαγωγή του κειμένου που έστειλε η ΓΣΕΕ ως αντιπρόταση στις προτάσεις της Επιτροπής Φακιολά. Έτσι αρχίζει το πόρισμα της ΓΣΕΕ. Παραδέχεται δηλαδή η ΓΣΕΕ, επαναλαμβάνω, ότι το σύστημα είναι κοινωνικά άδικο και χρεοκοπημένο.

Τώρα, γιατί είναι άδικο το σύστημα. Για έναν πολύ απλό λόγο: Υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές μεταξύ εισφορών και συντάξεων στα πολυάριθμα ασφαλιστικά ταμεία τα οποία υπάρχουν. Έχουμε, επαναλαμβάνω, πολύ μεγάλες διαφορές, οι οποίες δεν δικαιολογούνται με κανένα τρόπο. Έχουμε, για παράδειγμα, στο ΙΚΑ άνδρες, που συνταξιοδοτούνται στο 65ο έτος της ηλικίας τους, ενώ οι ίδιοι άνδρες, αν τύχαινε να εργαστούν στη ΔΕΗ, θα συνταξιοδοτούντο στα 55 τους χρόνια.

Έχουμε τεράστια διαφορά στις εισφορές και έχουμε πολύ-πολύ μεγαλύτερες διαφορές στις παροχές. Είναι, δηλαδή, οι τυχεροί, οι ευνοημένοι και είναι και οι άλλοι οι οποίοι αδικούνται. Και είναι χρεοκοπημένο το σύστημα, γιατί δεν είναι σε θέση πλέον να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει.

Έχουμε ήδη τώρα ένα συσσωρευμένο έλλειμμα του ασφαλιστικού συστήματος που φθάνει τα 1300 δισ. δραχμές.

Οι μεγάλες διαφορές σε εισφορές και συντάξεις και οι παροχές- θα μπορούσε να πει κανείς ότι υπάρχει μία βασική διαχωριστική γραμμή- είναι μεταξύ εκείνων που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα και εκείνων που εργάζονται στο δημόσιο τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα οι παροχές είναι περιορισμένες ή σχετικά περιορισμένες, εις δε τον δημόσιο είναι συχνά πάρα πολύ μεγάλες. Εκεί δηλαδή είναι η βασική διαφοροποίηση.

Τα 1300 δισ. συσσωρευμένο χρέος του ασφαλιστικού συστήματος ισούται σήμερα με το 9% του ΑΕΠ. Έχει σημασία να θυμόσαστε αυτό το ποσοστό γιατί αυτό είναι ένα από τα ποσοστά, τα οποία συνδέονται με την περιβόητη συνθήκη του Μάαστριχ, ποσοστό το οποίο πρέπει επιτακτικώς να περιορίσουμε και κάτι το οποίο όλοι στην Αίθουσα αυτή, πλην του κ. Παφίλη και των ολίγων που σκέπτονται σαν αυτόν, ενέκριναν.

Ενεκρίνατε όλοι μαζί την παράγραφο εκείνη της Συνθήκης του Μάαστριχ, σύμφωνα με την οποία πρέπει να περιορίσουμε το συνολικό μας χρέος.

Πιο σημαντικό από αυτό είναι ότι το ασφαλιστικό μας σύστημα πληρώνει σε συντάξεις ποσά που ισούνται με το 15% του ΑΕΠ. Το 15% του ΑΕΠ πηγαίνει για να πληρωθούν συντάξεις.

Ο μέσος όρος των χωρών του ΟΟΣΑ είναι 10% του Ακαθάριστου Εθνικού τους Προϊόντος. Εμείς, πληρώνουμε 15%. Σημειώστε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των χωρών του ΟΟΣΑ είναι πιο ανεπτυγμένες από εμάς.

Οι χώρες, δε, που είναι ανταγωνιστικές με την Ελλάδα, όπως είναι η Πορτογαλία...

...ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Μη παρασύρεστε, γιατί θα κάνετε λάθος συλλογισμό. Αντιθέτως, οι χώρες που είναι φτωχότερες ή στο ίδιο επίπεδο με εμάς, όπως είναι η Πορτογαλία ή η Ισπανία, κύριε Γιάνναρε, πληρώνουν ακόμα λιγότερο από το μέσο όρο του ΟΟΣΑ. Δηλαδή, η Πορτογαλία πληρώνει περίπου 8% για συντάξεις, η δε Ισπανία 9% για συντάξεις. Εμείς πληρώνουμε 15%.

Σας ερωτώ έτσι απλά, πώς είναι δυνατόν να ανταγωνιστούμε τις χώρες αυτές, όταν εμείς δίνουμε για τις συντάξεις 50% παραπάνω από ό,τι οι υπόλοιπες ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εθνικού μας Προϊόντος; Και επειδή ακούω διαφόρους συναδέλφους από τις διάφορες Πλευρές της Αίθουσας που ομιλούν για αύξηση του ποσού που πηγαίνει για επενδύσεις, θα ήθελα να σας επισημάνω ότι το συνολικό ποσοστό του ΑΕΠ που πάει για δημόσιες επενδύσεις...

...ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Δεν γνωρίζω για ποια επιστολή μιλάτε.

Το ποσοστό του ΑΕΠ, το οποίο αφιερώνεται για δημόσιες επενδύσεις, φθάνει στην Ελλάδα το 5%. Το 5% του ΑΕΠ πηγαίνει για δημόσιες επενδύσεις. Και σας είπα πριν ότι η διαφορά μας από τον ΟΟΣΑ, για τις συντάξεις είναι 5 μονάδες. Με άλλα λόγια θα μπορούσαμε αν είχαμε το ίδιο ποσοστό με τον ΟΟΣΑ για τις συντάξεις να έχουμε τις διπλάσιες δημόσιες επενδύσεις.

Τώρα γιατί συμβαίνει αυτό, γιατί συμβαίνει αυτή η κατάσταση. Είναι σειρά σφαλμάτων, πάρα πολλών ετών. Επί σειρά ετών, εκείνοι που είχαν την ευθύνη της διακυβέρνησης του Τόπου είχαν την τάση να υποχωρούν στις πιέσεις των οργανωμένων συντεχνιών ή αυτών των ομάδων που έχουν μονοπωλιακή δύναμη.

Και βλέπουμε σήμερα με την κοινωνική αναταραχή την οποία ζούμε όλοι και υφιστάμεθα όλοι, από πού προέρχονται αυτές οι πιέσεις. Και μπορεί να καταλάβει κανείς γιατί πολλές φορές υπάρχουν κυβερνήσεις που προκειμένου να αντιμετωπίσουν αυτήν την κατάσταση προτιμούν να υποχωρούν. Αλλά αυτές οι διαδοχικές υποχωρήσεις οδήγησαν στο σημερινό αδιέξοδο.

Δεν είναι όμως μόνο αυτά τα γεγονότα που επιβάλλουν αλλαγή στο σύστημα. Έχουμε και πραγματικές αντικειμενικές δυσκολίες, έχουμε δηλαδή δημογραφικές εξελίξεις που στο βάθος του χρόνου, από σήμερα προς το μέλλον, θα καταστήσουν το πρόβλημα πολύ σημαντικότερο. Γιατί; Πρώτον, διότι ζούμε πολύ περισσότερα χρόνια απ' ότι ζούσαν οι άνθρωποι στο παρελθόν και δεύτερον, διότι κάνουμε πολύ λιγότερα παιδιά. Όχι όλοι μας, εγώ τουλάχιστον είμαι εξαίρεση, αλλά οι περισσότεροι κάνουν πολύ λιγότερα παιδιά απ' ότι στο παρελθόν. Σήμερα για 10 συνταξιούχους υπάρχουν 22 ασφαλισμένοι που τους συντηρούν με τις εισφορές τους. Το 2010 οι 10 συνταξιούχοι θα συντηρούνται από 16 ασφαλισμένους αντί για 22 που είναι τώρα. Αυτό σημαίνει, πρακτικά, ότι οι εισφορές αυτών των ασφαλισμένων -αν δεχτούμε ότι θα μείνουν στα ίδια επίπεδα οι παροχές στους συνταξιούχους-θα πρέπει να αυξηθούν κατά 50% μέσα στα επόμενα 20 χρόνια, μόνο και μόνο λόγω αυτών των δημογραφικών εξελίξεων.

Το 1951, όταν έγινε το σύστημα του ΙΚΑ και θεσπίστηκαν συνταξιοδοτικά όρια θεσπίστηκε ότι ο άνδρας θα συνταξιοδοτείται στα 65 του χρόνια. Εκείνη την εποχή η προσδοκία ζωής του άνδρα ήταν 64 χρόνια, δηλαδή η Πολιτεία τότε καθόριζε το 65ο έτος σαν ηλικία συνταξιοδότησης, τη στιγμή που η μέση προσδοκία ζωής ήταν τα 64 χρόνια.

Σήμερα εξακολουθούμε να έχουμε τα 65 χρόνια στο ΙΚΑ, αλλά η προσδοκία ζωής του άνδρα έχει φτάσει στα 74 χρόνια. Δηλαδή έχουμε 10 χρόνια παραπάνω που πρέπει να πληρωθούν. Αυτό σας δείχνει -αν μπορώ να πω-το πόσο παράλογο είναι -παράλογο διότι οδηγεί σε πολύ μεγάλες εισφορές- να έχουμε όρια ηλικίας πολύ πιο χαμηλά, όπως π.χ. σας είπα πριν ότι έχουμε κατά κανόνα στη ΔΕΗ και στις περισσότερες δημόσιες επιχειρήσεις που υπάρχει το 55ο έτος της ηλικίας και πολλές φορές για ορισμένες άλλες κατηγορίες το 50ο έτος ή και λιγότερο ακόμα. Αυτό σημαίνει ότι για να μπορέσουμε να διατηρήσουμε αυτό το σύστημα θα χρειαστεί να αυξηθούν πάρα πολύ οι εισφορές των εργαζομένων, προκειμένου να μπορούν να καλύπτουν για τόσα πολλά χρόνια εκείνους που θα βγουν στη σύνταξη.

Να έχετε υπόψη σας ότι η προσδοκία είναι ότι κάθε 10ετία προστίθενται 18 με 24 μήνες αύξηση προσδοκίας ζωής, πράγμα που σημαίνει ότι συνεχώς επιδεινούται το συγκεκριμένο πρόβλημα. Επαναλαμβάνω ότι αυτά δεν ισχύουν μόνο στην Ελλάδα, παντού υπάρχει η επιδείνωση του δημογραφικού προβλήματος.

Σας είπα πριν ότι αφιερώνουμε το 15% του ΑΕΠ για συντάξεις. Εάν λοιπόν, δεν κάνουμε τίποτα, υπολογίζεται ότι το 2010 αυτό το ποσοστό θα έχει φτάσει το 19% του ΑΕΠ, τη στιγμή που οι προσδοκίες των ΟΟΣΑ είναι ότι και εκεί θα υπάρξει αύξηση, αλλά πολύ μικρότερη. Με άλλα λόγια, θα έχουμε και από αυτήν την αιτία επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας.

Αναφέρομαι, συνεπώς, στην επόμενη 20ετία, διότι είναι ένας χρονικός ορίζοντας βέβαιος.

Εκείνοι που θα μπουν στην αγορά εργασίας τα επόμενα 20 χρόνια, έχουν ήδη γεννηθεί. Δεν υπάρχει, λοιπόν, τίποτα το αβέβαιο για το τι θα συμβεί στα επόμενα 20 χρόνια δημογραφικά. Το ξέρουμε ήδη. Έχουμε ήδη τα στοιχεία αυτά. Δεν κάνουμε δηλαδή προβλέψεις ή εκτιμήσεις για το τι μπορεί να αλλάξει. Η αγορά εργασίας στην επόμενη 20ετία είναι ήδη προσδιορισμένη.

Επειδή ακριβώς μιλούμε με ορίζοντες 10ετίες ή 20ετίες υιοθέτησα αυτό που έλεγαν και όλοι οι άλλοι- πως ένα τέτοιο θέμα, όπως είναι το ασφαλιστικό ζήτημα, θα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο κάποιου διαλόγου, κάποιας συνεννόησης, διότι δεν ήταν δυνατόν, ούτε ήθελε η Κυβέρνηση, να δεσμεύσει για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα το σύστημα. Και προτιμούσε σε όλες τις φάσεις να έχει καταλήξει σε συμπεράσματα που θα ήταν προϊόντα συνεννόησης και συζήτησης. Αυτό προτιμούσε. Και όχι μόνο το προτιμούσε, αλλά και το επεδίωξε. Και το επεδίωξε με πολύ, πολύ μεγάλη επιμονή και υπομονή.

Πριν από λίγες μέρες δημοσιεύτηκε στον "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ" ένα άρθρο του κ. Στεργίου με τίτλο "Μα για ποιον διάλογο και συναίνεση μας τσαμπουνάνε;" Αυτός είναι ο τίτλος στον "ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ". Παραθέτει ένα πλήρες ιστορικό για τις απέλπιδες προσπάθειες που έκανε ο κ. Σιούφας και εγώ- για να κάνουμε έναν γόνιμο διάλογο.

Θα σας θυμίσω ότι η Κυβέρνηση δημιούργησε την επιτροπή Φακιολά για να μελετήσει το ασφαλιστικό σύστημα. Και σ' αυτήν την επιτροπή κάλεσε να λάβουν μέρος όλοι οι κοινωνικοί εταίροι.

Η επιτροπή αυτή εργάστηκε επί μακρόν και συνήλθε τουλάχιστον σε 50 επίσημες συνεδριάσεις. Στις συνεδριάσεις αυτές συμμετέσχε στην αρχή για 12, 15 συνεδριάσεις η ΓΣΕΕ, η οποία με αφορμή ένα δευτερεύον νομοσχέδιο ασφαλιστικού περιεχομένου, απεφάσισε να αποχωρήσει ως ένδειξη διαμαρτυρίας.

...ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Σε σχέση με αυτό που συνεζητείτο δεν ήταν απλώς δευτερεύον, αλλά τριτεύον.

Απεσύρθη λοιπόν η ΓΣΕΕ. Απεσύρθη, επίσης, η ΠΑΣΕΓΕΣ. Απεσύρθη, επίσης, η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδος.

Και λέει ο κ. Στεργίου στο δημοσίευμά του "η αποχώρηση προκλήθηκε με πρωτοβουλία των πιο πάνω συνδικαλιστικών οργανώσεων ως έκφραση διαμαρτυρίας για την κατάθεση στη Βουλή νομοσχεδίου, που ρύθμιζε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και συνεπώς δεν σχετίζεται με τις εργασίες της επιτροπής αυτής". Δικά του λόγια είναι αυτά, δεν είναι δικά μου.

Σημειώστε ότι η επιτροπή αυτή κατέληξε σε ένα συμπέρασμα, στο οποίο όμως συμπεριελήφθησαν οι μέχρι εκείνη τη στιγμή απόψεις εκείνων που απεσύρθησαν.

Συνεπώς ότι είχαν να συνεισφέρουν -αν δεχθούμε ότι συνεισέφεραν στο πρώτο τρίτο των συνεδριάσεων- κατεχωρίσθη και εγράφη. Και όχι μόνο αυτό. Όταν παρεδόθη το πόρισμα της επιτροπής Φακιολά στον κ. Σιούφα και σε εμένα, το στείλαμε σ' αυτούς που απεχώρησαν και τους είπαμε "παρακαλώ πέστε μας ποιες είναι οι δικές σας απόψεις". Επ' αυτών ήλθε απάντηση από τη ΓΣΕΕ και της οποίας σας διάβασα στην αρχή την εισαγωγή, η οποία απάν-

τηση είναι σε ένα τευχίδιο αρκετά ογκώδες, στο οποίο έχουν αποτυπωθεί οι απόψεις της ΓΣΕΕ.

Στη συνέχεια, εδόθη στη δημοσιότητα και το πόρισμα της επιτροπής της κοινωνικής πολιτικής του ΠΑΣΟΚ- μία επιτροπή που εργάστηκε υπό την επίβλεψη του κ. Τζουμάκα- όπου περιλαμβάνεται σειρά προτάσεων, που αποτελούν κατά τον κ. Τζουμάκα ή κατά τους συντάκτες βάση για διάλογο. Συνεπώς και από την πλευρά αυτή, από τη δική σας, (δείχνει την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ) υπήρξε ένα κείμενο, που θα αποτελούσε βάση για διάλογο.

Τι κάναμε στη συνέχεια; Συστήσαμε νέα επιτροπή για να τα συγκεράσουμε όλα αυτά. Και ο κ. Σιούφας και εγώ ξεκινήσαμε ένα σε προσωπικό επίπεδο διάλογο, δηλαδή στο επίπεδο Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και στο επίπεδο του κυρίου Υφυπουργού, καλώντας τις μεγάλες οργανώσεις την ΓΣΕΕ και την ΑΔΕΔΥ. Προσήλθε η ΑΔΕΔΥ και μου είπε εμένα προσωπικώς ο κ. Γιατράς ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ: "Άκουσε εδώ, αν θες να συζητήσουμε, θα συζητήσουμε στη βάση ότι θα μου εγγυηθείς ότι δεν θα αλλάξει τίποτε σε βάρος των δημοσίων υπαλλήλων". Εγώ του είπα ότι τέτοιο πράγμα δεν μπορώ να του εγγυηθώ διότι αν μπορούσα να εγγυηθώ τέτοιο πράγμα δεν θα χρειαζόταν να συζητάμε για αναμόρφωση ενός συστήματος το οποίο λέμε ότι είναι χρεοκοπημένο. Είπα ότι το μόνο που μπορώ να εγγυηθώ είναι ότι θα προσπαθήσουμε να φτιάξουμε ένα βιώσιμο και δίκαιο σύστημα. Μου είπε ότι κάτω απ' αυτές τις συνθήκες δεν επιθυμεί να συμμετάσχει στο διάλογο και σηκώθηκε και έφυγε.

Αντιθέτως, ο Πρόεδρος της ΓΣΕΕ, ο κ. Κανελλόπουλος, αλλά και ο Γενικός Γραμματέας της ΓΣΕΕ και άλλοι, είπαν ότι θα συμμετάσχουν. Άρχισε μια προσπάθεια διαλόγου. Στην πρώτη φάση αυτού του διαλόγου καταλήξαμε μετά από πολλές επίπονες συζητήσεις σ' αυτό που ονομάστηκε κοινή δήλωση της 8ης Ιουλίου των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Προέδρου της ΓΣΕΕ. Θυμάμαι ότι εκείνη την ημέρα καθίσαμε επί 7ωρο να καταλήξουμε σ' αυτήν τη συμφωνία και σ' αυτή την κοινή δήλωση. Συμφωνήσαμε μια-μια λέξη και στη συνέχεια παρουσιαστήκαμε ενώπιον του Τύπου και ενώπιον της τηλεοράσεως και τη διαβάσαμε. θα σας τη διαβάσω και κατόπιν θα την καταθέσω στα Πρακτικά, γιατί έχει σημασία αυτή η συγκεκριμένη δήλωση και θα δείτε στη συνέχεια πως αυτή η δήλωση πέρασε στο νομοσχέδιο για το οποίο γίνεται τόση συζήτηση. Σας τη διαβάζω:

"Μετά τη λήξη της σημερινής σύσκεψης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για το ασφαλιστικό ζήτημα, οι συμμετέχοντες σε αυτήν Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Στέφανος Μάνος, Υφυπουργός Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημήτριος Σιούφας και ο Πρόεδρος της ΓΣΕΕ κ. Λάμπρος Κανελλόπουλος επικεφαλής αντιπροσωπείας της ΓΣΕΕ έκαναν την ακόλουθη δήλωση: Η συζήτηση ήταν γόνιμη, χρήσιμη και ουσιαστική".

Δε νομίζω ότι μπορεί κανείς να πει ότι μετά από μια συζήτηση που ήταν γόνιμη, χρήσιμη και ουσιαστική ότι δεν υπήρξε διάλογος. Τι θα έπρεπε να είναι ο διάλογος αν δεν είναι προϊόν συζητήσεως γόνιμης, χρήσιμης και ουσιαστικής;

"Συμφωνήθηκε ότι επιδίωξη όλων είναι η διάσωση του ασφαλιστικού συστήματος και η εξασφάλιση της βιωσιμότητάς του και του δημόσιου και κοινωνικού του χαρακτήρα με ορίζοντα τουλάχιστον 20 ετών".

Σας θυμίζω ότι και πριν αναφέρθηκα στα 20 χρόνια και είπα ότι είναι ένας

ορίζοντας που είναι πλέον προκαθορισμένος. Είναι ξεκαθαρισμένα τα στοιχεία και γι' αυτό τουλάχιστον το χρονικό διάστημα πρέπει να εξασφαλίσουμε τη βιωσιμότητά του. Αυτό το συμφωνήσαμε.

"Από τη συζήτηση προέκυψε ότι έγιναν δεκτές οι ακόλουθες αρχές: Πρώτον, για τη χρηματοδότηση του συστήματος θα ισχύει α) τριμερής για την κύρια σύνταξη και την ασθένεια." Σημειώνω εδώ απλώς ότι για πρώτη φορά αυτή η Κυβέρνηση μίλησε ευθέως για την τριμερή χρηματοδότηση της κύριας σύνταξης. Εδώ σημειώνω και σας θυμίζω ότι αυτή είναι μια από τις αρχές που προτείνει και το πόρισμα της επιτροπής υπό τον κ. Τζουμάκα. Τι άλλο θέλετε να κάνει η Κυβέρνηση; Όχι μόνο συμφωνήσαμε σ' αυτό το σημείο, αλλά συμφωνήσαμε και πώς θα κατανέμεται αυτή η χρηματοδότηση. Είπαμε δηλαδή- και υπάρχει κείμενο της ΓΣΕΕ- γι' αυτό ότι το κομμάτι που αφορά εργαζόμενους και εργοδότες να μοιράζεται ένα ο εργαζόμενος, δυο ο εργοδότης και σ' αυτό το σύνολο προστίθεται ένα 50% που είναι το δημόσιο. Ισχύει δηλαδή 3/9 για το Δημόσιο, 4/9 για τον εργοδότη και 2/9 για τον εργαζόμενο. Αυτό είναι σε κείμενο της ΓΣΕΕ και αυτό συμφωνήσαμε και αυτό έχει μπει στο νομοσχέδιο.

β) Συμφωνήσαμε ότι για την επικουρική σύνταξη θα είναι διμερής η χρηματοδότηση. Ο εργαζόμενος και ο εργοδότης. Είναι μέρος της συμφωνίας εκείνης της ημέρας. Πώς θα κατανέμεται; Ένα μέρος ο εργαζόμενος, ένα ο εργοδότης. Αυτό περιλαμβάνεται στις προτάσεις της ΓΣΕΕ. Αυτό χωρίς αυτά τα ποσοστά είναι στις προτάσεις του κ. Τζουμάκα. Τι άλλο θέλετε να συμφωνήσουμε;

γ) Για το εφάπαξ συμφωνήσαμε μονομερή χρηματοδότηση. Συμφωνήθηκε εκείνη την ημέρα ότι για το εφάπαξ- είναι μία ιδιομορφία που ισχύει με ακραίες καταστάσεις στις τράπεζες και λιγότερο ακραίες στη ΔΕΗ- θα ισχύει, ότι χρηματοδοτείται από εισφορές του εργαζόμενου και μόνο.

Σημειώστε ότι όταν λέω "ακραίες" στις τράπεζες, μιλώ για ποσά που σε μερικές τράπεζες φθάνουν μέχρι και 25 εκατ. δραχμές ή στην ΔΕΗ φθάνουν τα 10 εκατ. ή και τα 13 εκατ.

Δεύτερον -αναφέρομαι πάντα στη συμφωνία αυτή, στη κοινή δήλωση με τον κ. Κανελλόπουλο- το κράτος θα αναλάβει τη ρύθμιση των μέχρι σήμερα συσσωρευμένων χρεών των ασφαλιστικών οργανισμών. Δηλαδή τι άλλο θέλετε να πει το Κράτος; Είπε το Κράτος ότι αν εξαιτίας αυτού του ιδίου δημιουργήθηκαν ζημιές, χρέη, θα τα αναλάβει όλα. Θα τα ρυθμίσει. Αυτό είπαμε. Τι άλλο θέλετε να πούμε; Μήπως έχετε εσείς προτείνει τίποτε παραπάνω; Έχω την αίσθηση ότι οι περισσότεροι από αυτήν την πλευρά θα δίσταζαν να κάνουν τέτοια πρόταση. Εμείς την βάλαμε. Το δεχθήκαμε. Και είπαμε ότι όταν υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία στα ταμεία, θα τα λάβουμε και αυτά υπόψη προκειμένου να γίνει η ρύθμιση. Αλλά τι παραπάνω έπρεπε να κάνει η Κυβέρνηση;

Τρίτον. Είπαμε ότι η Κυβέρνηση θα τοποθετηθεί σε ό,τι αφορά τις θέσεις της ΓΣΕΕ για τους όρους της συνταξιοδότησης μετά από αναλογιστικές μελέτες. Με την ολοκλήρωση των μελετών που αναμένεται να ολοκληρωθούν σε 10 ημέρες, θα συνεχισθεί ο διάλογος. Τηρήσαμε την προθεσμία. Πέσαμε έξω κατά 2 ή 3 ημέρες -δεν θυμάμαι ακριβώς.

Στείλαμε λοιπόν στη ΓΣΕΕ γραπτή τοποθέτηση σημείο προς σημείο σε αυτά που είπαμε. Μα, πώς αλλιώς φαντάζεσθε να γίνεται ο διάλογος; Πώς τον θέλετε εσείς τον διάλογο; Όπως έγινε σήμερα με τους οικοδόμους που

ήλθαν να καταλάβουν το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, με την ηγεσία μάλιστα Βουλευτή του ΚΚΕ από ό,τι έμαθα; Έτσι τον φαντάζεσθε το διάλογο;

Τέταρτον, η Κυβέρνηση διευκρίνισε ότι πάντως δεν είναι στις προθέσεις της να αλλάξει τις μεταβατικές διατάξεις των νόμων 1902 και 1976. Δεν τους αλλάξαμε. Και αυτή ακριβώς ήταν η συμφωνία που κάναμε με τον κ. Κανελλόπουλο.

Επισημαίνω, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το οποίο έκανα σε όλες τις δημόσιες εμφανίσεις μου για το ασφαλιστικό, ότι μέχρι τελευταίας λεπτομέρειας σεβαστήκαμε αυτά τα οποία συμφωνήσαμε με τον κ. Κανελλόπουλο. Αν δεν συμφωνήσαμε περισσότερα, δεν οφείλεται σε μας, οφείλεται στο γεγονός ότι στη συνέχεια ο κ. Κανελλόπουλος, ο Πρόεδρος της ΓΣΕΕ, όπως όλοι γνωρίζετε, ανεκλήθη στην τάξη από το ΠΑΣΟΚ, διότι κακώς ήλθε να συνεννοηθεί μαζί μας, κατά το ΠΑΣΟΚ. Αν έτσι αντιλαμβάνεσθε το διάλογο, εξηγήστε το εσείς στους οπαδούς σας.

Ασφαλώς θα το ψηφίσουμε, διότι έχουμε την πεποίθηση και τη βεβαιότητα, ότι ψηφίζοντάς το φτιάχνουμε σύστημα δίκαιο και υγιές, με προοπτική 20 ετών. Μετά την κατάθεση του νομοσχεδίου, ή όταν διεφάνη ότι η Κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να περιμένει πότε ο κάθε φορέας θα θέλει να συμμετέχει ή να μην συμμετέχει στο διάλογο, διότι, όπως εξήγησα στον κ. Κανελλόπουλο, είμαστε ανά πάσα στιγμή έτοιμοι να συνεχίσουμε τη συζήτηση που είχαμε αρχίσει με επιτυχία...

Στον κ. Λάμπρο Κανελλόπουλο.

Και όταν αρχίσαμε αυτή τη συζήτηση, του είπα ότι “οποτεδήποτε αισθάνεται έτοιμος να επανέλθει, είμεθα έτοιμοι να συνεχίσουμε το διάλογο”. Αλλά επεσήμανα ότι η Κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να περιμένει πότε ο καθένας θα επιθυμεί να έρχεται να συμμετάσχει στις συζητήσεις. Θα συνεχίσουμε τη δουλειά μας και όταν θέλει κάποιος σε μεταγενέστερη φάση να ξαναμπεί στο διάλογο, είμαστε στη διάθεσή του. Και γι’ αυτό, αφού διεμορφώθη το νομοσχέδιο και αφού προχωρήσαμε και το καταθέσαμε, αιφνιδίως βρίσκω πολλούς συνομιλητές, ή πολλούς που επιθυμούν να με δουν ή να συζητήσουν.

Τώρα, όταν πλέον έχει διαμορφωθεί το νομοσχέδιο, αιφνιδίως ζητά να συζητήσει μαζί μου ο κ. Γιατράς, ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ, ο οποίος, όπως σας είπα πριν, όταν εκλήθη εγκαίρως να συμμετάσχει, είπε “εγώ δεν συζητώ μαζί σας, εφόσον δεν μου εξασφαλίζετε ότι δεν θα με θίξετε σε τίποτα”. Πάντως, όπως ενδεχομένως είναι ήδη γνωστό, αύριο το απόγευμα ο κ. Σιούφας κι εγώ θα δεχθούμε τον πρόεδρο της ΑΔΕΔΥ. Και θα δεχθούμε, αύριο το απόγευμα, μετά την ΑΔΕΔΥ και το προεδρείο των οικοδόμων, που επεχείρησαν σήμερα να καταλάβουν το Υπουργείο. Και θα δεχθούμε αύριο το απόγευμα, διότι μου το εζήτησαν, τους εκπροσώπους της ΟΜΕ-ΟΤΕ. Όπως ήδη προ ημερών δέχθηκα τους εκπροσώπους της ΟΤΟΕ και λίγο νωρίτερα τους εκπροσώπους της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ. Όλοι αυτοί επεδίωξαν να με δουν, αφού είχε διαμορφωθεί το νομοσχέδιο.

Σας μίλησα για το πως φτάσαμε εδώ που φτάσαμε. Για το περιεχόμενο του νομοσχεδίου αυτού καθ’ εαυτού θα σας μιλήσει εκτενέστερα ο κ. Σιούφας.

Ένα, όμως, ακόμα θα ήθελα να σας πω. Με το σύστημα που διαμορφώσαμε και που σας προτείνουμε, προσπαθούμε να δημιουργήσουμε κάτι το οποίο θα είναι δίκαιο, για να μην υπάρχουν ασφαλισμένοι δύο ταχυτήτων:

Εκείνοι που ανήκουν στον προνομιούχο δημόσιο τομέα και εκείνοι που ανήκουν στον μη προνομιούχο ιδιωτικό τομέα.

Είναι φανερό ότι το νομοσχέδιο είναι προϊόν συμβιβασμού. Συμβιβάζονται αλληλοσυγκρουόμενες επιθυμίες. Το γεγονός ότι χρεοκόπησε το ασφαλιστικό σύστημα, μας αναγκάζει να ζητούμε αύξηση των εισφορών, ή μείωση των συντάξεων. Δεν υπάρχει άλλος μαγικός τρόπος να λυθεί το θέμα. Κάνουμε και τα δύο και συνεπώς, κανένας δεν θα είναι ευχαριστημένος. Κρατούμε ένα πολύ μικρό ποσοστό από τους συνταξιούχους. Θα μπορούσαμε ενδεχομένως να κάνουμε μία γενικότερη μείωση των συντάξεων. Ένα πολύ μικρό ποσοστό που αυξάνεται προοδευτικά, ανάλογα με το ύψος της σύνταξης. Κάνουμε, επίσης, μία μικρή σχετικά αύξηση των εισφορών, για να ανταποκριθεί στις ανάγκες του συστήματος. Και επίσης, δημιουργούμε ένα σύστημα, το οποίο θα είναι λίγο πολύ όμοιο για όλους, για εκείνους που ακόμα δεν έχουν μπει στην αγορά εργασίας. Είπαμε, δηλαδή, ότι εκείνοι οι νέοι άνθρωποι, που ακόμα δεν έχουν αρχίσει να εργάζονται, θα μπουν σε ένα σύστημα που θα είναι όμοιο για όλους. Για δε εκείνους που βρίσκονται μέσα στο σύστημα, θα δημιουργήσουμε ένα καθεστώς, που προοδευτικά θα αρχίσει να προσιδιάζει στο καινούργιο σύστημα.

Επαναλαμβάνω ότι είναι προϊόν συμβιβασμού αυτό το οποίο κάνουμε και συνεπώς, δεν είναι παράλογο όλοι να αισθάνονται ολίγον δυσαρεστημένοι. Έτσι πρέπει να είναι. Το σύστημα, όμως, που φτιάχνουμε είναι δίκαιο και λύνει το πρόβλημα και γι' αυτό πιστεύω ότι θα πρέπει, αφού το σκεφθείτε ωρίμως, να το ψηφίσετε και εσείς.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε για την κοινωνική ασφάλιση και το περιεχόμενο αυτού του νομοσχεδίου. Η συζήτηση που γίνεται, αφορά ολόκληρο τον Ελληνικό Λαό. Θα ήθελα να παρακαλέσω να παραμείνει η συζήτηση στο επίπεδο της αντιπαράθεσης επιχειρημάτων θέσεων και προτάσεων και να ξεφύγει αυτό το μεγάλο θέμα από τη στενή κομματική αντιπαράθεση.

Οι ευθύνες που έχουμε όλοι μας για το σήμερα και το αύριο του Τόπου μας επιβάλλουν αυτή τη λογική πρόταση να τη δεχθούμε γι' αυτές τις μέρες που θα συζητηθεί αυτό το τόσο σοβαρό νομοσχέδιο. Όλοι σας θα γνωρίζετε ότι αυτό το χρονικό διάστημα δεν αναφερθήκαμε ούτε για μια στιγμή σε κομματικές ταμπέλες, σε κομματική αντιδικία και επιχειρήματα για το ποιός φταίει ή δεν φταίει που έφθασε η κοινωνική ασφάλιση στο σημείο στο οποίο όλοι συμφωνούμε ότι δεν μπορεί να πάει άλλο και ότι παρέμβαση για να σωθεί η κοινωνική ασφάλιση είναι επιβεβλημένη.

Κάνω αυτήν την επισήμανση για να δώσω και το στίγμα της όλης τοποθέτησης αυτές τις μέρες και μέσα και έξω από την Αίθουσα σε ό,τι αφορά το μεγάλο θέμα της κοινωνικής ασφάλισης. Θα ξεκινήσω την τοποθέτησή μου από το ερώτημα που έθεσε ο κ. Γιάνναρος. Το νομοσχέδιο δεν επιθυμεί να δώσει στον Κρατικό Προϋπολογισμό 250 δισ. δραχμές. Γιατί αν θα διαβάσατε καλά την οικονομική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, το μείζον ποσό των εσόδων πάει στους ίδιους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και όχι στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Και το γνωρίζετε αυτό, αλλά το χρησιμοποιείτε ως επιχείρημα για να πείτε ότι δεν υπάρχουν έσοδα στον κρατικό προϋπολογισμό και διά της κοινωνικής ασφαλίσεως συγκεντρώνονται χρήματα.

Το άλλο που πρέπει να πούμε είναι ότι αν δεν παρέμβουμε σήμερα και η παρέμβαση αυτή γίνεται στη συνέχεια της συμφωνίας που έγινε το Σεπτέμβρη του 1990, γιατί το τότε νομοθέτημα του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας Γεωργίου Σουφλιά, θα είχε συνέχεια μετά από την επιστημονική επιτροπή που είχε συσταθεί για να μελετήσει το όλο πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης, ώστε οι δύο παρεμβάσεις να έχουν τη σφραγίδα της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης και αυτή η δεύτερη φάση είναι εκείνη που επιχειρείται σήμερα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Το ότι το ασφαλιστικό σύστημα εξήντλησε τις δυνατότητές του και ότι ουσιαστικά ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός είναι ανασφάλιστος, αυτό δεν είναι μία τοποθέτηση που κάνει η Κυβέρνηση.

Όλες οι επιτροπές που ασχολήθηκαν με το πρόβλημα, από την επιτροπή του καθηγητού Αγγελόπουλου, που συμμετείχε την περίοδο της οικουμενικής κυβερνήσεως και στη συνέχεια, είτε η επιστημονική επιτροπή του καθηγητή κ. Φακιολά, είτε οι προτάσεις των εκπροσώπων στην επιστημονική επιτροπή των εργαζομένων, είτε ο ΟΟΣΑ, είτε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, είτε η ΕΟΚ, αλλά ακόμα και αυτό το πόρισμα της υπό τον συνάδελφο κ. Τζουμάκα επιτροπής του ΠΑΣΟΚ, δεν καταλήγει σε διαφορετικό συμπέρασμα για το τι χρειάζεται να γίνει στην κοινωνική ασφάλιση. Αναμφίβολα η προσέγγιση είναι διαφορετική, το ζητούμενο όμως είναι ένα, ότι πρέπει να σωθεί η κοινωνική ασφάλιση. Και αυτό κάνει σήμερα η Κυβέρνηση. Σε ό,τι αφορά δε τα ειδικότερα ζητήματα, εγώ δεν θα μείνω ούτε στα συνθήματα, ούτε στην επιφανειακή τοποθέτηση με την οποία ξεκίνησε ο αγαπητός συνάδελφος και εισηγητής του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Θα του απαντήσω όμως στο αγωνιώδες ερώτημα τι μας οδήγησε στη διάκριση της ημερομηνίας 1.1.1983. Μας οδήγησε η συνταγματική επιταγή, κύριε Βερυβάκη, για την ισότητα των δύο φύλων και μας ενέπνευσε σχέδιο νομοθετήματος δικό σας κύριε Βερυβάκη.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, σεβάστηκα την ομιλία σας, παρακαλώ πολύ σεβαστείτε τον ομιλητή. Με ερωτήσατε επίσης, τι με ενέπνευσε. Σχέδιο νομοθετήματος δικό σας που φέρει και την υπογραφή σας, κύριε Βερυβάκη, για την καθιέρωση της ιδιότητας από 1.1.83, αλλά δεν τολμήσατε να το φέρετε στη Βουλή -και το καταθέτω στα Πρακτικά- με το οποίο καθιερώνετε την ισότητα των δύο φύλων, καταργούσατε την 15ετία και καθιερώνατε την 25ετία από 1.1.83. Η δική σας υπογραφή και δύο άλλων Υπουργών του ΠΑΣΟΚ, ήταν αυτό που ενέπνευσε και το ν.1902 για τη διάκριση από 1.1.83.

Κύριοι συνάδελφοι, φθάσαμε εδώ που φθάσαμε, για μια σειρά από λόγους. Από την κακή οργάνωση του συστήματος, την υπερπληθώρα των Ταμείων, την άδικη κατανομή των κοινωνικών πόρων, τα εξωπραγματικά όρια ηλικίας και τους όρους συνταξιοδοτήσεως. Και έμεινα κατάπληκτος πριν από λίγο, να υπάρχουν τοποθετήσεις που να λένε για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, να υπάρχουν διαφορετικά όρια ηλικίας και για τον ιδιωτικό τομέα που από το 1951 έχει εκεί τον εργαζόμενο στο 65ο έτος της ηλικίας τον άνδρα, και τη γυναίκα στο 60ο έτος της ηλικίας, σαν να μην υπάρχει πρόβλημα να είναι κάτι διαφορετικό.

Ήταν ακόμα, κύριοι συνάδελφοι, η υπερπαραγωγή αναπήρων. Συνταξιούχοι με συντάξεις μεγαλύτερες από τους μισθούς, ουσιαστική κατάργηση της αρχής της ανταποδοτικότητας, τεράστια συσσωρευμένα χρέη από το παρελθόν, οικονομική στασιμότητα της 10ετίας του 1980, η γήρανση του πληθυσμού και η υπογεννητικότητα είναι αμφίβολο ότι η οικονομική κρίση

δημιουργεί και υστέρηση εισφορών. Η εισφοροδιαφυγή που δεν την αρνείται κανείς, αλλά και ταυτόχρονα η μεγάλη αύξηση δαπανών στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί γι' αυτούς οι απαιτούμενοι πόροι για τις δαπάνες που επέβαλε η πολιτεία.

Πρέπει ακόμα κύριοι συνάδελφοι να το συνομολογήσουμε σήμερα ότι τα αποθεματικά των ασφαλιστικών οργανισμών δεν αξιοποιήθηκαν όπως έπρεπε να αξιοποιηθούν και ακόμα οι αλόγιστες ασφαλιστικές παροχές και όλα αυτά, έγιναν με την ευθύνη όλων μας και έφθασε εκεί που έφθασε η κοινωνική ασφάλιση.

Το ασφαλιστικό όμως έλλειμμα, όπως εμφανίζεται σήμερα, και σας έδωσε χαρακτηριστικά τους αριθμούς ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, είναι τεράστιο και αποτελεί όχι απλά διαρθρωτικό πρόβλημα για την ελληνική οικονομία, αλλά και για την ελληνική κοινωνία. Είναι το μεγαλύτερο της Ευρώπης και είναι το 1/3 του συνολικού δημοσιονομικού ελλείμματος. Αλλά ταυτόχρονα δεν είναι μόνο το έλλειμμα. Είναι και η έντονη κοινωνική αδικία που χαρακτηρίζει το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Και αυτή πρέπει να σταματήσει. Και αυτό κάνει με συγκεκριμένες διατάξεις το νομοσχέδιο που συζητάμε.

Πρέπει ακόμη, κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθώ και στις υποχρεώσεις που έχει το ασφαλιστικό σύστημα. Υποχρεώσεις που μόνο για το 1992 αν δεν ήταν το νομοθέτημα που έφερε ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας Γιώργος Σουφλιάς, το έλλειμμα του ΙΚΑ δεν θα ήταν μόνο 260 δισ. αλλά θα ήταν 400 δισ.

Σας μίλησε πριν ο συνάδελφος κ. Μάνος για τη δέσμευση της Κυβερνήσεως ότι θα ρυθμίσει τα χρέη των ασφαλιστικών οργανισμών, αλλά όχι μόνο για το μέλλον. Το έκανε με συνέπεια και για το χθες, ρυθμίζοντας χρέη ύψους 584 δισ. δραχμών. Ο συνάδελφος ο κ. Γεννηματάς έμεινε έκπληκτος προχθές και δεν πίστευε ότι στους προηγούμενους 9 μήνες πράγματι ρύθμισε η σημερινή Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας χρέη 584 δισ. δραχμών. Και μου ζήτησε να καταθέσω και τα σχετικά έγγραφα και μου δίδεται σήμερα η ευκαιρία να το κάνω.

Καταθέτω τις τρεις αποφάσεις ρυθμίσεως των χρεών και διαγραφής των χρεών από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Καταθέτω, επίσης, τις αποφάσεις με τις οποίες τα χρέη των ασφαλιστικών οργανισμών που ανέλαβε το κράτος και τα ρύθμισε. Απομένει μόνο η έκδοση της αποφάσεως για τη διαγραφή τους από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Σύνολο 584 δισ. δραχμές.

Κύριοι συνάδελφοι, το ασφαλιστικό πρόβλημα πέρα από τα προβλήματα που έχει σήμερα και την αδυναμία να ανταποκριθεί στις παροχές του, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα επιδεινώνεται και λόγω των δημογραφικών εξελίξεων. Σας ανέφερε ορισμένα από τα στοιχεία πιο πριν ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, αλλά για την ενημέρωσή σας πρέπει να έχετε μια ευρύτερη εικόνα τι ακριβώς συμβαίνει με αυτό το θέμα.

Κύριοι συνάδελφοι, το 1992 η συνολική δαπάνη για τις συντάξεις, όπως σας είπε ο κ. Μάνος, αντιπροσωπεύει το 15% του ΑΕΠ. Και πράγματι οι αριθμοί έτσι είναι στον ΟΟΣΑ. Αλλά να δούμε για τις συντάξεις πως κατανέμονται αυτά τα ποσά. Οι δαπάνες για τις συντάξεις αντιπροσωπεύουν το 31,7 της συνολικής αμοιβής από μισθωτή εργασία. Και την ίδια ώρα οι εισφορές αντιπροσωπεύουν μόλις το 17,2%. Η διαφορά αυτή, μεταξύ του 17 και του 31% καλύπτεται από επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού, δηλαδή από

τον Ελληνικό Λαό. Από κοινωνικούς πόρους δηλαδή που πληρώνουν οι πολλοί για ορισμένους. Και επίσης ένα μέρος αυτής της διαφοράς καλύπτεται μέχρι σήμερα από τον δανεισμό στις τράπεζες με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Τα αντίστοιχα ποσά που σας ανέφερα πριν για τους αγρότες είναι 8,4 για συντάξεις, 1% από εισφορές τους, και για τους ελεύθερους επαγγελματίες 10% έναντι 7,2% που προέρχεται από εισφορές.

Να δούμε λίγο τις δημογραφικές εξελίξεις για να έχουμε τον ορίζοντα των μεγεθών. Διότι η ευθύνη μιας κυβερνήσεως δεν είναι αν θα πληρωθούν οι συντάξεις του επομένου μηνός και γνωρίζετε όλοι σας ότι αποτελεί είδηση, ότι σε ένα μεγάλο αριθμό ασφαλιστικών οργανισμών θα πληρωθούν οι συντάξεις του επομένου μηνός.

Στο ΝΑΤ, στο ΙΚΑ, στο Ταμείο Τυπογράφων, τα τελευταία 10 χρόνια, αγωνιούσαν οι συνταξιούχοι αν θα πληρωθούν τη σύνταξη. Και ήρθε το νομοθέτημα, που στα περισσότερα άρθρα του ψηφίστηκε από όλα τα κόμματα μέσα στη Βουλή στις αρχές Αυγούστου για να μπορούν να παίρνουν τις συντάξεις από το ΙΚΑ -και έχουμε ένταξη στο ΙΚΑ για πρώτη φορά- ώστε τις υποχρεώσεις να τις αναλαμβάνει ο κρατικός προϋπολογισμός.

Ακόμα είναι το ταμείο των ΗΣΑΠ, που και αυτοί δεν μπορούν να πληρωθούν τις συντάξεις τους, είναι η ΕΑΣ, η ΚΤΥΛ, είναι ακόμα -τους δύο τελευταίους μήνες- ένα από τα μεγαλύτερα ταμεία, το ΤΑΠΟΤΕ, που με μεγάλες δυσκολίες καταβάλλει τις συντάξεις.

Ποίες είναι αυτές οι δημογραφικές εξελίξεις. Το 1995 σε σχέση με το 1990, θα πρέπει να βρούμε πόρους για να συνταξιοδοτήσουμε 250.000 νέους συνταξιούχους. Το 2000 θα πρέπει να βρούμε πόρους για να συνταξιοδοτήσουμε άλλους 471.000 συνταξιούχους και το 2010 θα πρέπει να βρούμε πόρους για να συνταξιοδοτήσουμε 712.000 νέους συνταξιούχους. Οι αριθμοί είναι αμείλικτοι και η ευθύνη μιας κοινωνίας, μιας πολιτείας και μιας κυβερνήσεως είναι να δει από σήμερα, ώστε το 1995 ο απόμαχος της δουλειάς να έχει εξασφαλισμένη τη σύνταξή του και τις λοιπές παροχές.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο δικές μας οι διαπιστώσεις. Ζητήσαμε με τον συνάδελφο κ. Μάνο, στις αρχές Μαΐου, να στείλει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο τρεις εμπειρογνώμονες ειδικούς περί τα ασφαλιστικά για να μελετήσουν το σύστημα. Δεν ήρθε μόνο του το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, εμείς το καλέσαμε λόγω της τεράστιας εμπειρίας την οποία έχει. Και έστειλα σε όλους τους συναδέλφους στη Βουλή, την έκθεση την οποία έκαναν και από τις διαπιστώσεις της μπορεί να βγάλει κανείς τα συμπεράσματα, που συνοψίζονται σε δύο προτάσεις: Αν θέλετε να κρατήσετε τις παροχές που δίνει σήμερα το σύστημα, πρέπει να κάνετε δύο πράγματα ή να αυξήσετε τις εισφορές κατά 125% ή αυξάνοντας τα όρια ηλικίας ανδρών και γυναικών στο 65ο έτος, ταυτόχρονα να μειώσετε τις παροχές μέχρι και 40%. Αλλιώς το κοινωνικοασφαλιστικό σας σύστημα δεν επιβιώνει και είναι έτοιμο να καταρρεύσει. Παρακαλώ πολύ, να κατατεθεί η έκθεση στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοια και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημ. Σιούφας καταθέτει στα Πρακτικά τη σχετική έκθεση, η οποία έχει ως εξής:

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

(έκδοση σχεδίου της 17ης Ιουλίου 1992)

ΕΛΛΑΔΑ: ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το ελληνικό σύστημα συντάξεων αντιμετωπίζει. οικονομικές ανισορροπίες που θα επιδεινωθούν χωρίς διορθωτικές κινήσεις. Παρά το γεγονός ότι το σύστημα απαρτίζεται από εκατοντάδες φορείς με ιδιαιτερότητες παροχών και χρηματοδότησης, το πρόβλημα αφορά το σύνολο του συστήματος. Η παρούσα έκθεση, επομένως, παραβλέπει θεσμικές λεπτομέρειες και αντιμετωπίζει το σύνολο του συστήματος με βάση παραμέτρους-κλειδιά, σημαντικές σε μακροοικονομικό επίπεδο. Η ανομοιογένεια των φορέων είναι οπωσδήποτε μία από τις πηγές του προβλήματος, και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε πλήρως ανεπτυγμένες προτάσεις αναμόρφωσης. Αλλά οι γενικές κατευθύνεις της μακροπρόθεσμης στρατηγικής, η οποία επιβάλλεται από τις δυσμενείς δημογραφικές τάσεις, είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητη θεσμικών δομών. Ομοίως, άμεσες ανάγκες σταθεροποιήσεως απαιτούν δραστικές αναπροσαρμογές στις συντάξεις πολύ πρίν ολοκληρωθούν μείζονες θεσμικές αλλαγές.

Δημογραφία

Η επίπτωση δημογραφικών εξελίξεων στα οικονομικά των συντάξεων μπορεί να απεικονισθεί εύκολα. Η συνήθης ταυτότητα ενός διανεμητικού συστήματος είναι:

Wcy = Pby όπου

- W = αριθμός ασφαλισμένων
- P = αριθμός συνταξιούχων
- c = μέσο ποσοστό επιβάρυνσης (σχετικά με το μέσο εισόδημα)
- b = μέσο ποσοστό παροχών (σχετικά με το μέσο εισόδημα)
- y = μέσο εισόδημα

που συνεπάγεται ότι ο λόγος παροχών/επιβάρυνσης ισοδυναμεί. με:

b/c = W/P = D = η σχέση εξάρτησης (δημογραφική σχέση ασφαλισμένων-συνταξιούχων)

Η συνήθης μέτρηση που χρησιμοποιεί ο ΟΟΣΑ της σχέσης εξάρτησης είναι ο πληθυσμός μεταξύ των ηλικιών 15-64 σε σχέση με τον πληθυσμό άνω των 65. Οι δημογραφικές προβλέψεις της Διεθνούς Τραπέζης για την Ελλάδα βασίζονται στην υπόθεση ανάκαμψης της γονιμότητας σε επίπεδα αναπλήρωσης του πληθυσμού ως το 2030, πράγμα που αρχίζει να αντιστρέφει τις δυσμενείς δημογραφικές τάσεις γύρω στο 2050. Η γήρανση του πληθυσμού πρίν την χρονολογία αυτή ως επί το πλείστον αντανακλά εξελίξεις που έχουν ήδη λάβει χώρα σήμερα. Με την γήρανση ή σχέση εξάρτησης επιδεινώνεται. Αποτέλεσμα είναι. η πτώση της σχέσης παροχών/επιβάρυνσης που μπορεί να συντηρεί η δημογραφία της χώρας. Με άλλο λόγια, για δεδομένο ποσοστό παροχών το ποσοστό επιβάρυνσης αυξάνεται. Ο Πίνακας 1 απεικονίζει την πορεία της σχέσης εξάρτησης του πληθυσμού από το 1990 ως το 2050, όπως και την αναγκαία προσαρμογή του ποσοστού επιβάρυνσης για να διατηρηθεί το ποσοστό παροχών στα επίπεδα του 1990. Η σωρευτική αύξηση της επιβάρυνσης είναι περισσότερο από 150%. Αυτή η μέτρηση, όμως, δεν αντανακλά αλλαγές στην συμμετοχή στο Ελληνικό σύστημα συντάξεων. Η συμμετοχή στην αγορά εργασίας και στο σύστημα συντάξεων δεν είναι καθολική, ενώ η συνταξιοδότηση λαμβάνει χώρα κατά

μέσο όρο κοντά στα 62, που κατά πάσαν πιθανότητα αντιστοιχεί με 63 για άνδρες και 60 για γυναίκες. Η σχέση εξάρτησης του συστήματος συντάξεων (σχέση ασφαλισμένων-συνταξιούχων) άρα είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη σχέση τον πληθυσμού, και ο Πίνακας 1 δείχνει ότι οι διαχρονικές της μεταβολές διαφέρουν ελαφρά. Η διατήρηση της σχέσης παροχών στα επίπεδα του 1990, απαιτεί την αύξηση του ποσοστού επιβάρυνσης κατά 125%. Περαιτέρω σχολιασμός απαιτεί οικονομικό στοιχεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. **Ελλάδα: Δημογραφικές Εξελίξεις 1990-2050**

	Πληθυσμός		Συνταξιοδοτικό Σύστημα	
	Σχέση Εξάρτησης (D)	Προσαρμογή Κόστους Συντάξεων (%) [1]	Σχέση Εξάρτησης (D)	Προσαρμογή Κόστους Συντάξεων (%) [1]
1990	4,7	--	2,2	--
2000	3,6	30,5	1,8	23,3
2010	3,1	16,5	1,6	12,5
2020	2,7	14,0	1,4	15,9
2030	2,3	16,7	1,2	20,0
2040	2,0	17,1	1,0	15,0
2050	1,9	7,6	1,0	2,0
Συνολική προσαρμογή [2]		154,6		126,5

[1] Οριακή αύξηση στο κόστος των μέσων συντάξεων σε σχέση με το μέσο εισόδημα το οποίο απαιτείται για να κρατήσει αμετάβλητο το μέσο ποσοστό παροχών σχετικά με το μέσο εισόδημα, στο επίπεδο του 1990

[2] Από το 1990

Δαπάνες συντάξεων

Ο Πίνακας 2 απεικονίζει δαπάνες συντάξεων κατά το 1990, το πιο πρόσφατο έτος για το οποίο υπάρχουν σχετικώς πλήρη στοιχεία. Ο πίνακας συγκεντρώνει πληροφορίες από όλους τους συνταξιοδοτικούς φορείς και τύπους συντάξεων (γήρατος, θανάτου και αναπηρίας). Οι δαπάνες αυτές χρηματοδοτούνται με διαφόρους τρόπους, αλλά προς το παρόν το γεγονός αυτό δεν έχει σημασία. Το κόστος συντάξεων είναι απλώς οι πραγματοποιούμενες δαπάνες. Για να μετατραπεί το επίπεδο δαπανών σε ποσοστό επιβάρυνσης απαιτείται παρονομαστής, ο οποίος να μετρά το εισόδημα, αν και η συγκεκριμένη επιλογή παρονομαστού δεν έχει, σε αυτό το σημείο σημασία. Ο Πίνακας 2 χρησιμοποιεί το ονομαστικό ΑΕΠ, με το οποίο προκύπτει ποσοστό επιβάρυνσης 15,1%. Έτσι κάθε ασφαλισμένος αποδίδει κατά μέσον όρον 15,1% του μέσου προϊόντος για την χρηματοδότηση συντάξεων. Με μία σχέση εξάρτησης 2,2 το 1990, το ποσοστό παροχών είναι 33,5%. Συνεπώς κάθε συνταξιούχος κατά μέσον όρον εισπράττει σύνταξη ίση με το 33,5% του κατά κεφαλήν προϊόντος της οικονομίας. Βεβαίως οι μέσοι όροι αυτοί υποκρύπτουν σημαντικές διαφοροποιήσεις τόσο στις συντάξεις όσο και στις εισφορές. Μερικοί ασφαλισμένοι δεν πληρώνουν εισφορές καθόλου ενώ μερικοί συνταξιούχοι εισπράττουν συντάξεις διπλές σε μέγεθος σε σχέση με τον τελευταίο τους μισθό. Οι διαφοροποιήσεις αυτές έχουν σημαντικές επι-

πτώσεις, αλλά δεν αλλοιώνουν το συμπεράσματα για τις οικονομικές επιπτώσεις των δημογραφικών εξελίξεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. **Ελλάδα. Κόστος Συντάξεων, 1990**
(Σε δισεκατομμύρια δραχμές)

Δαπάνες Συντάξεων	1.593,7
Μη-Συνταξιοδοτικές Δαπάνες [1]	446,1
Συνολική Δαπάνη	2.039,8
Εισφορές	1.036.1
Επιδοτήσεις	552,6
Μεταβιβάσεις Προϋπολογισμού	398,6
Άλλες Εισπράξεις (καθαρές)	-21,3
Ελλειμματική Χρηματοδότηση	73,9
ΑΕΠ σε Τιμές αγοράς	10.569,2
Δαπάνες Συντάξεων/ΑΕΠ = ποσοστό επιβάρυνσης (%)	15,1
Ποσοστό Εξάρτησης	2,22
Ποσοστό Παροχών (%	33,5

[1] Επιχορηγήσεις εφάπαξ, ασφάλειες υγείας, και διοικητικά έξοδα.

Οι προηγηθείσες προβολές εξαρτώνται αποκλειστικά από δημογραφικές αλλαγές. Οι δαπάνες συντάξεων όμως επηρεάζονται και από άλλους παράγοντες. Πολλά από τα νεώτερα επικουρικά ταμεία δεν είναι ακόμη ώριμα και τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα ακόμη αυξάνονται. Σαν αντιστάθμισμα αυτού, οι αλλαγές του 1990 περιορίζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (η αύξηση εισφορών, όμως, δεν περιορίζει τις δαπάνες συντάξεων). Αυξήσεις στην συμμετοχή γυναικών στην αγορά εργασίας, δεδομένων των χαμηλότερων ορίων ηλικίας, θα αυξήσουν το κόστος μεσοπρόθεσμα, ενώ μεταφορές εργατικού δυναμικού από τον αγροτικό στον αστικό τομέα -με πολύ υψηλότερες συντάξεις στον τελευταίο- θα έχουν επιπτώσεις αργότερα. Η τελική επίπτωση των παραγόντων αυτών δύσκολα προβλέπεται, αλλά κατά πάσαν πιθανότητα είναι ευνοϊκή βραχυπρόθεσμα και σίγουρα επιβαρυντική μακροπρόθεσμα. Αργότερα αποπειράται μια πλέον ακριβής εξέταση των βραχυπρόθεσμων προοπτικών.

Αν το ποσοστό παροχών διατηρηθεί στο 33,5%, ο Πίνακας 3 εξετάζει πώς οι δημογραφικές εξελίξεις επηρεάζουν το ποσοστό επιβάρυνσης. Ως το 2050 θα υπάρχει ένας συνταξιούχος για κάθε ασφαλισμένο και από το εισόδημα του κάθε ασφαλισμένου θα πρέπει να αφαιρείται το ίδιο ποσοστό του κατά κεφαλήν προϊόντος που θα απαιτείται για την πληρωμή της μέσης σύνταξης. Το κατά πόσον το σημερινό ή το αναμενόμενο κόστος συντάξεων στην Ελλάδα είναι υπερβολικό είναι θέμα υποκειμενικής εκτίμησης. Παρά ταύτα, είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς πώς άλλες δημόσιες δαπάνες μπορούν να περιορισθούν στην απαιτούμενη έκταση για την διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε επίπεδα συμβατά με μακροοικονομική σταθερότητα και μια μακροχρόνια αναπτυξιακή τροχιά. Αξιολόγηση μπορεί να γίνει και σε διεθνές επίπεδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. **Ελλάδα: Κόστος Συντάξεων, 1990-2050**
(ως ποσοστό του ΑΕΠ)

1990	15,1
2000	18,6
2010	20,9
2020	24,3
2030	29,1
2040	33,5
2050	34,2

Ο Πίνακας 4 δείχνει ότι οι δαπάνες συντάξεων στις χώρες του ΟΟΣΑ είναι κατά μέσον όρον κατά ένα τρίτα χαμηλότερες από ότι στην Ελλάδα. Ο Ελληνικός πληθυσμός είναι, όμως, γηραιότερος και γηράσκει ταχύτερα από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ. Αλλά ακόμη και άν υπολογισθεί ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ με Ελληνικά δημογραφικό δεδομένα, προκύπτει σημαντικά χαμηλότερο κόστος συντάξεων από την πρόβλεψη για την Ελλάδα. Οι παροχές επομένως είναι σημαντικά υψηλότερες από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ. Η προσομοίωση της εξέλιξης της οικονομίας ως το 2050 για να μπορεί να εκφραστεί άποψη για το κατά πόσον τόσο υψηλό κόστος συντάξεων είναι εφικτό, δεν είναι πρακτική επιλογή ενώ πιθανώς δεν προσθέτει και στην πληροφόρηση. Μία τέτοια προσέγγιση είναι χρήσιμη μόνο για το άμεσο μέλλον.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. **Συγκριτική Παρουσίαση Κόστους Συντάξεων, 1990-2050**
(Ως ποσοστό του ΑΕΠ)

		1990	2000	2020	2050
α.	ΟΟΣΑ	9,7	10,4	14,1	18,1
β.	Μέσο ποσοστό ΟΟΣΑ προσαρμοσμένο σύμφωνα με την ελληνική δημογραφία	11,1	18,1	19,2	26,7
γ.	ΕΛΛΑΔΑ	15,1	18,6	24,3	34,2

Μπορεί να επισημανθεί, όμως, ότι μόνον σε τέσσερεις χώρες του ΟΟΣΑ οι δαπάνες συντάξεων υπερέβησαν το 1990 το 15% του ΑΕΠ, ενώ μόνον σε δύο οι μακροπρόθεσμες προβολές δαπανών υπερβαίνουν τις Ελληνικές. Παρά ταύτα, σε πολλές χώρες του ΟΟΣΑ, ακόμη και όπου οι δαπάνες είναι σχετικά χαμηλές, οι αυξανόμενες δαπάνες συντάξεων έχουν ήδη οδηγήσει σε αναμόρφωση των συστημάτων συντάξεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. **Ελλάδα: Επίδραση των διαφόρων περιπτώσεων μεταρρύθμισης** (Ως ποσοστό του ΑΕΠ)

	Μείωση του ποσοστού παροχών (%)				
Ποσοστό Επιβάρυνσης	0	10	20	30	40
Ηλικία Συνταξιοδότησης = 62					
1990	15,1	13,6	12,1	10,6	9,4
2000	18,6	16,7	14,9	13,0	11,6
2020	24,3	21,8	19,4	17,0	15,1
2050	34,2	30,7	27,3	23,9	21,3
Ηλικία Συνταξιοδότησης = 65					
1990	11,8	10,7	9,5	8,3	7,4
2000	15,1	13,6	12,1	10,6	9,4
2020	20,3	28,3	16,2	14,2	12,7
2050	29,9	26,9	23,9	20,9	18,6
Ηλικία Συνταξιοδότησης = 67					
1990	10,1	9,1	8,1	7,1	6,3
2000	13,1	11,8	10,5	9,2	8,2
2020	17,9	16,1	14,3	12,5	11,2
2050	27,0	24,3	21,6	18,9	16,8

Επιλογές αναμόρφωσης

Η ταυτότητα που χαρακτηρίζει το διανεμητικό σύστημα ασφάλισης επικεντρώνει τις επιλογές μείωσης δαπανών σε δύο - μείωση του ποσοστού παροχών και αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης. Ο Πίνακας 5 απεικονίζει περιληπτικά τις επιπτώσεις διαφόρων επιλογών. Για να περιέλθει η εξέλιξη των δαπανών συντάξεων σε επίπεδα αντίστοιχα του ΟΟΣΑ θα έπρεπε να μειωθεί σταδιακά το ποσοστό παροχών κατά 30% και η ηλικία συνταξιοδότησης να αυξηθεί στα 65 (για άνδρες και γυναίκες, ή διαφορετικές ηλικίες με τον ίδιο μέσο όρο). Μία μείωση του ποσοστού παροχών κατά 10% θα ελάμβανε υπόψη την δυσμενέστερη Ελληνική δημογραφία, αλλά αυτό πρέπει να αντικατοπτρισθεί μερικά σε χαμηλότερες συντάξεις αντί να απορροφηθεί από υψηλότερες δαπάνες. Εναλλακτικώς πρός την μείωση του ποσοστού παροχών, η ηλικία συνταξιοδότησης θα μπορούσε να αυξηθεί περαιτέρω, σαν παράδειγμα στα 67. Η επίπτωση αυτού απεικονίζεται επίσης στον Πίνακα 5. Αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, είτε βασιζόμενη στην προέκταση ισχυουσών τάσεων είτε σαν αποτέλεσμα αλλαγών στο σύστημα συντάξεων, θα είχε ανάλογη επίπτωση. Παραδείγματος χάριν, αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες από το σημερινό μέσο όρο του 60% έχει, χονδρικά τις ίδιες επιπτώσεις όπως μία αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης από το 65 στο 67.

Τα στοιχεία αυτά δίδουν μία γενική ένδειξη του μεγέθους και των κατευθύνσεων της αναμόρφωσης, αλλά δεν αποτελούν οδηγό για την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων. Μία πιθανότητα θα ήταν να διατηρηθούν τα υφιστάμενα Ταμεία, αλλά να εφαρμοσθούν χαμηλότερες παροχές και υψηλότερα όρια ηλικίας. Πάντως, στο μέτρο κατά το οποίο κρίνεται επιθυμητό να καταστούν οι προϋποθέσεις συντάξεων πλέον ομοι-

όμορφες και να επιβληθεί αποτελεσματικότερος έλεγχος στις δαπάνες, το σύστημα συντάξεων πρέπει να ενοποιηθεί μακροπρόθεσμα. Πώς θα μπορούσε να είναι αυτό το νέο σύστημα συντάξεων;

Διάρθρωση συντάξεων

Οι συντάξεις Κοινωνικής ασφάλισης σχεδιάζονται συνήθως για να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς τόσο της κοινωνικής πρόνοιας όσο και της κοινωνικής ασφάλισης. Συνεπώς χορηγούν μία κατώτατη σύνταξη και μία πρόσθετη σύνταξη σχετιζόμενη με το εισόδημα. Παρά το ότι το εγγυημένο κατώτατο εισόδημα προορίζεται κυρίως για αυτούς με σταθερή σχέση εργασίας, μερικές φορές χορηγείται σε καθολική βάση –σε κάθε άτομο άνω της ηλικίας συνταξιοδότησης- σαν είδος κατώτατης εγγύησης εισοδήματος. Ένα τέτοιο σύστημα δύο βαθμίδων έχει υιοθετηθεί ευρέως από βιομηχανικές χώρες (Καναδάς, Ιαπωνία, Ηνωμένο Βασίλειο, και στις Σκανδιναβικές χώρες). Συντάξεις χρηματοδοτούνται κυρίως με το διανεμητικό σύστημα. Εισφορές συλλέγονται από εργοδότες και εργαζόμενους, με μία κρατική επιδότηση που σε μερικές περιπτώσεις περιορίζεται στην κατώτατη σύνταξη. Συνήθως υπάρχει ανώτατο όριο στο ύφος της σύνταξης, η οποία μπορεί να απονεμηθεί ως ένα ανώτατο ποσό εργασιακής αμοιβής. Επιπλέον συντάξεις μπορούν να "αγορασθούν" από τον ιδιωτικό τομέα, οι οποίες πρέπει να βασίζονται στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα. Ιδιωτικά συστήματα συντάξεων συνήθως τυγχάνουν ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρησης, και έτσι συχνά θεωρούνται σαν η τρίτη βαθμίδα των κρατικά-ενισχουμένων συνταξιοδοτικών παροχών.

Αυτά τα συστήματα δύο ή τριών βαθμίδων, που τώρα πια αποτελούν τους όρους σύγκρισης που χρησιμοποιούν το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και άλλοι, επιτυγχάνουν την σωστή τομή μεταξύ της αποφυγής της ανέχειας σε μεγάλες ηλικίες, της υποχρέωσης αυτών που έχουν την οικονομική δυνατότητα να φροντίσουν για την συνταξιοδότησή τους και (μέσω της τρίτης βαθμίδας) της διατήρησης της ελευθερίας επιλογής στις ατομικές συνταξιοδοτικές αποφάσεις. Παρά ταύτα, μερικές χώρες αποκλίνουν ριζικά από αυτήν την τακτική. Η Νέα Ζηλανδία, για παράδειγμα, παρέχει μία ενιαία σύνταξη χρηματοδοτούμενη από φόρους σε όλους τους ηλικιωμένους κατοίκους. Η Αυστραλία παρέχει παρόμοια σύνταξη, η οποία όμως υπόκειται σε εισοδηματικούς περιορισμούς. Και στις δύο περιπτώσεις υιοθετείται μια μινιμαλιστική προσέγγιση στην παροχή συντάξεων. Αντίθετα, στην Γερμανία παρέχεται σύνταξη αναλογική του εισοδήματος, αλλά όχι κατώτατη σύνταξη. Η Γαλλία έχει κατώτατη σύνταξη υποκείμενη σε εισοδηματικούς περιορισμούς, ενώ οι ΗΠΑ καταργούν σταδιακά την κατώτατη σύνταξη.

στών εισφορών είναι σημαίνουσες παράμετροι στον σχεδιασμό ενός συστήματος ασφάλισης. Στο μέτρο κατά το οποίο οι εισφορές αντιμετωπίζονται ως φόροι παρά ως ασφαλιστικές πληρωμές συνδεόμενες με παροχές, τα αντικίνητρα που δημιουργούνται εξαρτώνται από τις οριακές παρά από τις μέσες εισφορές. Εκτός αυτού ο περιορισμός της βάσης συντάξεων επιδρά και στις επιπτώσεις του συστήματος συντάξεων στην διανομή του εισοδήματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. **Ελλάδα: Διαζευκτικές βάσεις συντάξεων, 1990**

		(Σε δισεκατομμύρια δραχμές)
Δαπάνες Συντάξεων		1.593,7
Από τις οποίες:	Εργαζόμενοι	1.312,7
	Αυτοαπασχολούμενοι	152,2
	Γεωργοί	128,8
ΑΕΠ σε τιμές αγοράς		10.569,2
Αμοιβές Εργαζομένων		4.369,0
Εισόδημα Αυτοαπασχολημένων		1.702,31 [1]
Γεωργικό Εισόδημα		1.349,9

	Ποσοστό Επιβάρυνσης	Ποσοστό Εξάρτησης	Ποσοστό Παροχών (επί τοις εκατό)	Μερίδιο Συντάξεων	Μερίδιο Εισοδήματος
ΑΕΠ	15,1	2,2	33,3		
Εργατικό Εισόδημα	23,4	2,2	51,6		
Εργαζόμενοι [2]	34,9	2,2	76,4	82,4	55,2
Αυτοαπασχολούμενοι	8,9	4,3	38,2	9,6	25,0
Γεωργοί	9,5	1,7	15,8	8,1	19,8

Βάση Εισφοράς =	
Εργατικοί Μισθοί	4.369,0
- Μισθοί Δημοσίων Υπαλλήλων	- 1.082,0
+ Εισόδημα Αυτοαπασχολουμένων	+ 1.702,3
	4.989,3
Εισφορές	1.036.1
Ποσοστό μέσης εισφορές (%)	20,8
Μέση Επιδότηση (%)	11,1

1 Έχει γίνει η υπόθεση ότι είναι το μισό του μη εργατικού εισοδήματος.

2 Σχετικά με τους μισθούς των εργαζομένων μείων τις εισφορές των εργοδοτών.

Μακροπρόθεσμη Στρατηγική

Ο τελικός στόχος θα είναι να εγκαθιδρυθεί ένα σύστημα που έχει την γενική δομή που αναλύθηκε πιο πάνω. Είναι ξεκάθαρο, όμως, ότι θα ισχύει χαμηλότερο ποσοστό παροχών από ότι σήμερα. Επιπλέον θα πρέπει να ισχύει υψηλότερο όριο συνταξιοδότησης. Το ενδεικτικό σύστημα δύο βαθμίδων του Πίνακα 7 έχει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά. Ποιές, όμως, είναι οι οικονομικές του επιπτώσεις; Ένας απλός τρόπος επίλυσης αυτού του θέματος είναι να εξετασθεί σε τι ποσό θα ανήρχοντο οι δαπάνες συντάξεων σήμερα, αν το νέο σύστημα λειτουργούσε πλήρως, από το μακρινό παρελθόν.

Το πρώτο ζήτημα προς εξέταση είναι ποιούς καλύπτει το νέο σύστημα. Αν περιορίζεται σε μισθωτούς, ο Πίνακας 8 δείχνει ότι το ποσοστό παροχών μειώνεται

κατά 10 μονάδες. Αν συμπεριλάβει και τους αυτοαπασχολούμενους, το ποσοστό παροχών επιστρέφει στα επίπεδα του σημερινού συστήματος. Με την συμμετοχή των αγροτών –αλλά με σύνταξη στο ήμισυ των άλλων ομάδων αντανακλώντας την μικρότερη εξάρτησή τους από χρηματικά εισοδήματα- το ποσοστό παροχών αυξάνεται κατά 5 τοις εκατόν. Η προηγηθείσα ανάλυση καταδείκνυε ότι θα μπορούσε να συστηθεί. μία μείωση του ποσοστού της τάξης του 10%, και πιθανώς ακόμη και άνω του 20% μακροπρόθεσμα. Πάντως, η επέκταση αξιοπρεπών συντάξεων προς τους αυτοαπασχολούμενους και τους αγρότες είναι επιθυμητή κοινωνική επιδίωξη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. **Ένα Επεξηγηματικό Σχέδιο Συνταξιοδότησης**

Ηλικία Συνταξιοδότησης	65 για άνδρες και γυναίκες
Σύνταξη	1,5% των μέσων αποδοχών σε ολόκληρη την περίοδο εργασίας αναπροσαρμοζόμενο τιμαριθμικά κατά τη συνταξιοδότηση
Μέγιστο ποσοστό παροχών	60%

Η μικρή αύξηση του ποσοστού παροχών με πλήρη επέκταση παράγει μία αντίστοιχα μικρή αύξηση του ποσοστού επιβάρυνσης, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 8. Πάντως, η αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης από τα 62 στα 65 έχει μεγάλη εξουδετερωτική επίπτωση, μειώνοντας το κόστος σε σχέση με το ισχύον σύστημα κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες του εισοδήματος από εργασία και 3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Αλλά αυτό θα έχει επίπτωση μόνο μακροπρόθεσμα. Αν το νέο σύστημα αφορά μόνο στους νεοεισερχόμενους, ο νεότερος εισερχόμενος δεν θα αποβιώσει πριν το 2050. Οι πρώτοι σημαντικοί σε αριθμό συνταξιούχοι θα εξέλθουν με το νέο σύστημα μετά το 2020. Το επόμενα 30 χρόνια θα δεσπόζονται από το ισχύον σύστημα, με το κόστος συντάξεων να αποκλίνει σημαντικά χαμηλότερα από την προβολή με αμετάβλητη πολιτική μόνον μετά το 2020. Η εφαρμογή της πληρωμής εισφορών λιγότερα άνισα και σε ευρύτερη βάση εισοδήματος θα οδηγήσει τελικά σε πολύ μεγαλύτερη βάση εισφορών από την σημερινή, ιδίως με την αποκάλυψη εισοδήματος που τώρα εισφοροδιαφεύγει με στόχο την απόκτηση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων. Καθώς η είσοδος στο νέο σύστημα θα είναι σταδιακή, η επέκταση της βάσης εισφορών δεν θα είναι ταχεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. **Ελλάδα: Επίδραση του επεξηγηματικού Σχεδίου Συνταξιοδότησης**

Ποσοστό Παροχών (Σχετικά το εργατικό εισόδημα)	Εργαζόμενοι	Αυτοαπασχολούμενοι	Γεωργοί	Σύνολο
Σημερινό Σύστημα (Ηλικία Συνταξιοδότησης = 62)	76,4	38,2	15,8	51,6
Κάλυψη του νέου Συστήματος				
Εργαζόμενοι	60,0	38,2	15,8	45,8
Εργαζόμενοι και Αυτοαπασχολούμενοι	60,0	60,0	15,8	51,2
Εργαζόμενοι, Αυτοαπασχολούμενοι και Γεωργοί	60,0	60,0	30,0	54,1

Ποσοστό Επιβάρυνσης (Σχετικά με το εργατικό εισόδημα)	1990	2000	2020	2050
Υπάρχον σύστημα	23,4	28,7	37,5	52,4
Νέο Σύστημα - Πλήρης κάλυψη	24,5	30,0	39,2	55,2
Νέο Σύστημα - Πλήρης κάλυψη και ηλικία συνταξιοδότ.= 65	19,1	24,4	32,8	48,3
Νέο Σύστημα - Πλήρης κάλυψη και ηλικία συνταξιοδότ.= 65 (Σχετικά με το ΑΕΠ)	12,3	15,7	21,1	31,1

Ακόμη και με το νέο σύστημα σε πλήρη λειτουργία το κόστος συντάξεων θα παραμένει στο ανώτατο άκρο του ΟΟΣΑ. Πάντως, στο μέτρο που ο μέσος αριθμός ετών εργασίας υπολείπεται των 40 ετών, πράγμα όχι απίθανο δεδομένης της μικρότερης διάρκειας εργασιακού βίου γυναικών, ενδέχεται να είναι χαμηλότερο. Ομοίως, το κόστος μπορεί και να υπερβεί τις προβλέψεις. Είναι πιθανό να υπάρξει πίεση για την εισαγωγή κατώτατων συντάξεων πρώτης βαθμίδας. Αν επιπλέον οι συντάξεις αναπηρίας και θανάτου παραμείνουν ασυνήθιστα γενναιόδωρες, το μέσο ποσοστό επιβάρυνσης για το σύνολο των συντάξεων θα υπερβεί το ποσοστό για συντάξεις γήρατος. Εν συνόλω, τα πλεονεκτήματα του συστήματος θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την ανάληψη κινδύνων σχετικά με οικονομικά αποτελέσματα σε απόσταση 30 ετών από σήμερα. Οι παροχές όπως και άλλα χαρακτηριστικά του συστήματος μπορούν να επανεξετασθούν ενωρίς τον επόμενο αιώνα για να ληφθούν υπόψη οι μεσολαβήσασες δημογραφικές και οικονομικές εξελίξεις, όπως και καλύτερα πληροφορημένες απόψεις για μελλοντικές εξελίξεις.

Αν λειτουργήσει σαν ανεξάρτητο σύστημα, το διανεμητικό ποσοστό εισφορών του νέου συστήματος στην αρχική φάση θα είναι πολύ χαμηλό. Οι πρώτες πληρωμές θα αργήσουν πολύ. Πάντως, η εφαρμογή εισφορών αναλόγων των σημερινών εξ αρχής θα βοηθούσε στην κάλυψη του αυξανόμενου κόστους των συντάξεων του ισχύοντος συστήματος, αν και οι εισπράξεις θα ήταν προτιμότερο να χρησιμοποιούντο στην συσσώρευση αποθεματικού. Αυτό θα μπορούσε να εξοφλήσει κυβερνητικά χρέη, με τρόπο ώστε το χαμηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του χρέους που θα προκύψει να δώσει ευχέρεια κινήσεων στην πληρωμή μελλοντικών "νέων" συντάξεων χωρίς απότομες αυξήσεις στις εισφορές. Υπάρχουν σημαντικά πλεονεκτήματα στην δυνατότητα εξομάλυνσης εισφορών για σχετικά μακρές περιόδους. Ο κύριος κίνδυνος είναι ότι έσοδα από εισφορές θα διοχετευθούν προς άλλες χρήσεις, συμπεριλαμβανόμενης της συνεχιζόμενης στήριξης ενός δύσκολα συντηρήσιμου βάρους συντάξεων στα επόμενα 10-20 χρόνια. Άλλως, οι ισχύουσες εισφορές των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, 17,25% (που μεταφράζεται σε 14.7% για τους αυτοαπασχολούμενους και 7,35% για τους αγρότες), με μια κρατική επιδότηση ενός τρίτου, φαίνεται να επαρκούν για την εξασφάλιση του νέου συστήματος ως τις αρχές του επόμενου αιώνα.

Η διατύπωση αυτής της κρίσης, όμως, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι δεν είναι υποκατάστατο μιας ενδελεχούς αναλογιστικής μελέτης της νέας πρότασης. Μια μελέτη αυτού του είδους πιθανώς αποκαλύψει, επί παραδείγματι, ότι η κατώτατη σύνταξη είναι εφικτή. Διαφορετικές μεταβατικές ρυθμίσεις πρέπει επίσης να εξετασθούν και ιδιαιτέρως το κόστος της αναγνώρισης εργασίας του παρελθόντος από το νέο σύστημα για την επιτάχυνση της μετάβασης. Μετά το σημείο αυτό, η αναλογιστική ανάλυση θα έπρεπε να είναι συνεχής, έτσι ώστε να υπάρχουν έγκαιρες επεμβάσεις σε δυσμενείς εξελίξεις.

Βραχυπρόθεσμα θέματα

Αν το μόνο πρόβλημα που αντιμετώπιζε το ισχύον σύστημα συντάξεων ήταν η προοπτική δυσμενών δημογραφικών εξελίξεων, το νέο σύστημα θα εγκαθιδρύετο σταδιακά για να διασφαλίσει την μη επιτάχυνση μελλοντικών δαπανών συντάξεων. Αλλά ακόμη και οι σημερινές δαπάνες δεν μπορούν να συντηρηθούν δεδομένης της ανάγκης να μειωθούν οι δημόσιες δαπάνες και το δημοσιονομικό έλλειμμα στα πλαίσια του προγράμματος σύγκλισης των ΕΚ. Υπολογισμοί της απαιτούμενης δημοσιονομικής προσαρμογής, όπως και το τμήμα αυτής που πρέπει να προκύψει από τα προγράμματα συντάξεων παρήχθησαν από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΥΠΚΑ). Είναι συμβατοί με τις υποθέσεις και τους στόχους που τέθηκαν από την Επιτροπή Παυλόπουλου και έχουν εκληφθεί ως έχουν. Ως επί το πλείστον δεν επιχειρείται καμμία κρίση για την εγκυρότητά τους. Η προσοχή επικεντρώνεται στην απαιτούμενη για την επίτευξη των στόχων προσπάθεια προσαρμογής.

Οι προβολές που αναγράφονται στον Πίνακα 9 βασίζονται σε ένα περίπλοκο σύνολο υποθέσεων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αποπειράθηκε η αναπαραγωγή των υποθέσεων για τα οικονομικά των συντάξεων που χρησιμοποίησε το ΥΥΠΚΑ. Οι κύριες αποκλίσεις από αυτήν την αρχή αφορούν σε δημογραφικές εξελίξεις και την ωρίμανση του συστήματος. Η εξέλιξη του αριθμού συνταξιούχων και ασφαλισμένων προκύπτει από τις δημογραφικές προβολές. Γίνεται επίσης η υπόθεση ότι οι δαπάνες για συντάξεις των νεοεξερχομένων συνταξιούχων αυξάνονται κατά 2,5 ποσοστιαίες μονάδες αντικατοπτρίζοντας έτσι αυξανόμενα δικαιώματα. Η κάλυψη των προβλέψεων αυτών είναι επίσης διαφορετική –συμπεριλαμβάνει συντάξεις Δημοσίων Υπαλλήλων, αλλά εξαιρεί επιδόματα ανεργίας και την ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής- και οι στόχοι έχουν προσαρμοσθεί αναλόγως. Τόσο οι στόχοι όσο και οι προβλέψεις αντανακλούν μία συνεχιζόμενη μεταφορά εργατικού δυναμικού από αγροτική σε αστική απασχόληση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9. **Ελλάδα: Χρηματοδοτικό Θέματα της Συνταξιοδότησης, 1990 - 2000**

	1992	1994	1996	1998	2000
Μέτρα εφαρμοσθέντα το 1990					
Συντάξεις	13,8	13,6	13,8	14,9	16,1
Δαπάνες εκτός τόκων	17,7	17,5	17,6	18,7	19,8
Εισπράξεις	18,4	17,5	16,7	16,2	15,6
Πρωτογενές ισοζύγιο	0,7	--	-0,9	-2,6	-4,2
Μέτρα ανακοινωθέντα το 1990					
Συντάξεις	13,7	13,4	13,6	14,8	15,9
Δαπάνες εκτός τόκων	17,6	17,3	17,5	18,6	19,7
Εισπράξεις	18,5	17,6	16,8	16,3	15,7
Πρωτογενές ισοζύγιο	0,9	0.3	-0,7	-2,4	-4,0
Στόχοι [1]					

Δαπάνες εκτός τόκων	17,8	16,8	15,8	…	…
Εισπράξεις	19,1	17,8	16,9	…	…
Πρωτογενές ισοζύγιο	1,3	1.1	1,0	…	…

[1] Προσαρμοσμένο για τη διαφορά στην κάλυψη συγκρινόμενο με τα πιο πάνω σενάρια.

Οι προβλέψεις επιβεβαιώνουν την αρχική εντύπωση ότι οι καθαρές επιπτώσεις των αλλαγών που πρέπει να γίνουν στις δημογραφικά-εξαρτώμενες προβολές συντάξεων είναι ευνοϊκές βραχυπρόθεσμα. Οι δαπάνες για συντάξεις το 2000 πέφτουν κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες σαν αποτέλεσμα των προσαρμογών. Πάντως, συγκρίσεις μεταξύ των στόχων και των προβλέψεων δεν μπορούν να γίνουν για δαπάνες συντάξεων. Οι στόχοι αναφέρονται μόνον συγκεντρωτικά σε συνολικές δαπάνες (εκτός τόκων) και το πρωτογενές (εκτός τόκων) ισοζύγιο του συστήματος.

Κατά τους επίσημους στόχους, οι δαπάνες –πλήν τόκων- αναμένονται να μειωθούν σε σχέση με το ΑΕΠ μεταξύ του 1992 και 1996. Με εισπράξεις να πέφτουν κατά αντίστοιχο ποσό, ένα πρωτογενές πλεόνασμα κατά μέσον όρο 1,1 μονάδες του ΑΕΠ θα διασφαλιστεί. Χωρίς πρόσθετα μέτρα, οι προβλέψεις οδηγούν σχετικά σταθερές δαπάνες σε σχέση με το ΑΕΠ –αντανακλώντας δημογραφικούς παράγοντες και ωρίμανση του συστήματος που τα επίσημα στοιχεία προφανώς υπεκτιμούν- αλλά οι εισπράξεις επίσης μειώνονται. Το αρχικό πρωτογενές πλεόνασμα μετατρέπεται σε πρωτογενές έλλειμμα, με μηδενικό μέσο όρο.

Μέτρα που ελήφθησαν το 1990 αλλά δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί –στο μέτρο που έχουν εκφραστεί με αρκετή λεπτομέρεια για να κοστολογηθούν- θα κλείσουν ένα μικρό τμήμα του εναπομένοντος ανοίγματος. Οι μεταβολές του 1990 είχαν το κύριο αποτέλεσμά τους το 1991, με ένα μεγάλο τμήμα τους να προέρχεται από την αύξηση εισφορών. Με τα εξαγγελθέντα μέτρα υπάρχει ένα πλεόνασμα με μέσο όρο 0,2% του ΑΕΠ, αλλά θα χρειασθεί πρόσθετη επέμβαση. Αυτή πρέπει να κλείσει ένα άνοιγμα της τάξης του 1,7-1,9% του ΑΕΠ ως το 1996. Αν τα προϋπολογιστικά στοιχεία στα οποία βασίζονται οι προβλέψεις και οι στόχοι είναι υπερβολικά αισιόδοξα –και πρόσφατα υπήρξαν μεγάλα σφάλματα προβλέψεων- το άνοιγμα αυτό θα είναι μεγαλύτερο. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι τα οικονομικά των συντάξεων επιδεινώνονται ραγδαία μετά το 1996, με την επιτάχυνση της γήρανσης. Η διατήρηση των επιτευγμάτων της σταθεροποίησης μετά το 1996 κατά πόσον πιθανότητα θα απαιτεί συνεχιζόμενους περιορισμούς της δαπάνης συντάξεων.

Αν κατάλληλες πολιτικές εφαρμοστούν, η δαπάνη συντάξεων σε σχέση με το ΑΕΠ θα πέσει στο 12% ως το 1996, από 15% που ήταν το 1990. Αξίζει να σημειωθεί ότι το νέο σύστημα θα οδηγούσε σε δαπάνη περίπου 9% του ΑΕΠ αν είχε εφαρμοστεί στους μισθωτούς (των οποίων οι συντάξεις θα μειωθούν) για πολλά χρόνια. Στην πράξη οι στόχοι είναι συμβατοί με την ολοκλήρωση του ημίσεως της οικονομικής μετάβασης στο νέο σύστημα μεταξύ του 1990 και του 1996. Δεδομένης της πιθανής ανάγκης για συνεχιζόμενη δημοσιονομική αυστηρότητα και μετά το 1996, η πλήρης μετάβαση, με την έννοια ότι οι δαπάνες συντάξεων τείνουν προς την τροχιά που συνεπάγεται το νέο σύστημα, μπορεί να είναι εφικτή στις αρχές του επόμενου αιώνα. Αλλά η προσπάθεια πρέπει να είναι έντονη και συνεχής.

Πρακτικές συνέπειες της ταχείας μετάβασης

Συνηθίζεται σε αναμορφώσεις συστημάτων συντάξεων να εφαρμόζονται μέτρα μείωσης δαπανών σταδιακά, για να δίδεται καιρός να αναπροσαρμοστούν οι προσ-

δοκίες και η συμπεριφορά με βάση τα νέα δεδομένα. Συνήθως, η αναμόρφωση επιδρά κυρίως στις μελλοντικές συντάξεις των εργαζομένων, με τις συντάξεις των ήδη συνταξιούχων να θίγονται πολύ λιγότερα. Όμως όταν δαπάνες πρέπει να περιορισθούν βραχυπρόθεσμα, το βάρος της προσαρμογής πρέπει να το υποστούν και οι νυν συνταξιούχοι.

Η αλλαγή προς ένα νέο πρόγραμμα έχει δύο συνισταμένες: μειώσεις στις μέσες παροχές και αυξήσεις στην ηλικία συνταξιοδότησης. Βραχυπρόθεσμες αλλαγές πρέπει να έχουν τους αυτούς στόχους. Για το άμεσο μέλλον η έμφαση πρέπει να είναι στην μείωση των παροχών γρήγορα και αποτελεσματικά. Αυτό θα μπορούσε να συντελεσθεί μέσω: (α) ατελούς τιμαριθμοποίησης (β) περιορισμού στην είσπραξη πολλαπλών συντάξεων (γ) Περιορισμού στις συντάξεις εργαζομένων συνταξιούχων, (δ) αυστηροποίησης αναπηρικών συντάξεων, και (ε) μειώσεων στις συντάξεις θανάτου. Διατήρηση των αυξήσεων των συντάξεων κάτω του πληθωρισμού είναι αποτελεσματική βραχυπρόθεσμα αλλά δεν είναι εφικτή μεσοπρόθεσμα, κυρίως διότι γίνεται χωρίς διάκριση: μικρές συντάξεις επηρεάζονται εξίσου με μεγάλες. Ενώ οι φτωχότεροι μπορούν να προστατευθούν, τα υπόλοιπα μέτρα στοχεύουν πλέον άμεσα στην μείωση αδικαιολόγητα υψηλών συντάξεων. Μέτρα αυτού του είδους θα αυξήσουν επίσης την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης, καθώς η αντίδραση σε χαμηλότερες παροχές πιθανώς να είναι η επιμήκυνση της εργασιακής ζωής. Μία αρχή μπορεί να γίνει με την σταδιακή αύξηση του επισήμου ορίου συνταξιοδότησης, που θα μπορούσε να είναι μία σημαντική πηγή μελλοντικών εξοικονομήσεων.

Μέτρα αυτού του είδους είναι απίθανο να είναι συστηματικά. Η μετάβαση θα λαμβάνει χώρα μόνο με την έννοια ότι η μέση σύνταξη και η (οριακή) ηλικία συνταξιοδότησης του νέου συστήματος θα προσεγγίζονται γρήγορα. Η κατανομή των συντάξεων δεν θα προσομοιάζει με αυτήν του νέου συστήματος –κατά πάσα πιθανότητα θα είναι πολύ πιο άνιση, ακόμη και αν οι περικοπές στοχεύουν κυρίως προς τους πιο εύπορους- ενώ η μέση ηλικία συνταξιοδότησης θα είναι υψηλότερη. Όμως, όπως αναλύθηκε παραπάνω, το συνολικό κόστος συντάξεων θα εξελίσσεται με τρόπο συμβατό με την συσσώρευση δικαιωμάτων με το νέο σύστημα.

Όσον αφορά τους θεσμούς που θα συντηρούν το νέο σύστημα, η καλύτερη λύση θα ήταν να υπάρχει ένα ενοποιημένο Ταμείο για όλους. Στο μέτρο που τα σημερινά ταμεία έχουν μία συνεχιζόμενη ανεξάρτητη οντότητα, θα πρέπει να λειτουργούν σε πλήρως κεφαλαιοποιητικό σύστημα και να ξαναρχίσουν την λειτουργία τους εκ του μηδενός. Η υπάρχουσα καθαρή περιουσία των Ταμείων –που ανέρχεται σε 40% περίπου της δαπάνης ενός έτους- επαρκούν μόνο για την εκπλήρωση εξισορροπητικών αναγκών του νέου συστήματος. Κάθε ιδέα ότι μερικά ταμεία μπορούν να ιδιωτικοποιηθούν ως έχουν πρέπει, επομένως, να απορριφθεί. Σχεδόν όλα είναι χρεωκοπημένα, με την έννοια ότι το ενεργητικό τους δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναλογιστικών υποχρεώσεων τους. Περαιτέρω, τα Ταμεία με σημαντική περιουσία συγκριτικά με τις υποχρεώσεις τους ευρίσκονται σε αυτήν την θέση είτε κυρίως για λόγους τυχαίους -καρπώνονται επιδοτήσεις με την μορφή κοινωνικών πόρων που αποδείχθηκαν σχετικά προσοδοφόρες- είτε λόγω συγκυριακά ευνοϊκής δημογραφίας.

Θέματα άμεσης αντιμετώπισης

Όσον αφορά την μακροπρόθεσμη στρατηγική, μόνο οι κύριες παράμετροι πρέπει να αναλυθούν άμεσα. Στις λεπτομέρειες της κάθε πρότασης υπάρχουν πολλά θέματα προς επίλυση, ενώ μεταβατικές διατάξεις πρέπει να εξετασθούν. Ταυτόχρονα, βραχυπρόθεσμες εξοικονομήσεις πρέπει να απομονωθούν και να ποσοτικοποιηθούν. Όλα αυτά απαιτούν λεπτομερειακούς αναλογιστικούς υπολογισμούς κοινούς σε πολ-

λές χώρες αλλά σπανίως, ποτέ, εφαρμοζόμενους στην Ελλάδα. Περαιτέρω, ο σχεδιασμός των βραχυπρόθεσμων μέτρων για να εξαλειφθούν οι χειρότερες υπερβολές του ισχύοντος συστήματος απαιτεί ερευνητική προσπάθεια και εφευρετικότητα για να επιτευχθεί αξιόλογη πρόοδος. Το τελευταίο έχει υψηλή προτεραιότητα. Το αυτό ισχύει για την απόκτηση της τεχνικής δυνατότητας για την εκπόνηση κοστολογήσεων των επιλογών αναμόρφωσης και περιορισμού δαπανών. Τούτο θα είναι δύσκολο χωρίς την βοήθεια ειδικών, πιθανώς σε διμερή βάση με μία χώρα όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου η Κυβερνητική Αναλογιστική Υπηρεσία προωθεί το είδος της ανάλυσης, που θα μπορούσε να αποτελέσει υπόδειγμα. Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας θα μπορούσε επίσης να παρέχει ή και να συντονίσει τέτοιου είδους τεχνική βοήθεια, αν αυτή ζητηθεί.

Καταληκτικές Επισημάνσεις

Η έκθεση αυτή περιέχει δύο παραλείψεις. Πρώτον, στην εξέταση των δημογραφικών, μόνο η επίπτωσή τους στις συντάξεις συζητήθηκε. Η Ελλάδα όμως έχει σημαντικό πρόβλημα και στον περιορισμό και στην χρηματοδότηση των δαπανών Υγείας. Η γήρανση του πληθυσμού αυξάνει την ζήτηση για υπηρεσίες υγείας, ιδίως καθώς το μερίδιο των πολύ ηλικιωμένων αυξάνεται. Υπάρχει όμως, και ένα πιθανό αντιστάθμισμα, δεδομένου ότι ο φθίνων αριθμός νέων δυνατόν να επιτρέψει την μείωση των δαπανών παιδείας. Για να εκτιμηθεί η συνολική επίπτωση της γήρανσης στα δημόσια οικονομικά, πρέπει να εξετασθεί το σύνολο της κοινωνικής πολιτικής. Για να υπολογισθούν οι ευρύτερες μακροοικονομικές επιπτώσεις, θα πρέπει να υπάρξει άποψη για το πώς η ροή αποταμίευσης, η παραγωγικότητα και άλλες μακροοικονομικές μεταβλητές αντιδρούν.

Δεύτερον, οι προτάσεις της Επιστημονικής Επιτροπής για την Αναμόρφωση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης δεν συζητήθηκαν σε αυτή την έκθεση. Ενώ η Επιτροπή ορθώς αναγνωρίζει πολλά προβλήματα του συστήματος συντάξεων, δεν δίδει αρκετή έμφαση στις οικονομικές επιπτώσεις της παρούσας κατάστασης. Για αυτό τον λόγο, δεν αντιμετωπίζει την ανάγκη αναμόρφωσης σαν ιδιαίτερα πιεστική, ενώ δεν προτείνει ριζική αναμόρφωση του συστήματος συντάξεων. Αντ' αυτού οι προτάσεις αφορούν κυρίως σε λεπτομέρειες. Ενώ πολλές από αυτές είναι προς την ορθή κατεύθυνση –κυρίως με την προώθηση κάποιας ομοιομορφίας στην παροχή συντάξεων- τα συνολικά δομικά και οικονομικά αποτελέσματα των προτάσεών τους αποτελούν ανεπαρκή αντίδραση μπροστά στο μέγεθος του προβλήματος. Αν η δημόσια συζήτηση επικεντρωθεί σε αυτές τις προτάσεις, θα ευνοηθούν αυτοί που ανθίστανται στην αλλαγή. Όσο η συζήτηση επικεντρώνεται σε λεπτομέρειες, τόσο θα είναι ευχερέστερο να αποπροσανατολιστεί από τις πραγματικές δυσκολίες και να αποτελέσει εμπόδιο σε μείζονες αλλαγές του συστήματος.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, τί κάνουμε με το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε σήμερα στη Βουλή; Σας έδωσα τον ορίζοντα της μεταρρυθμίσεως. Επεμβαίνουμε για να μην καταρρεύσει. Δεν είναι μόνο οι αριθμοί και οι κοινωνικές αδικίες, που σας ανέφερα. Είναι και το πρόβλημα ότι μεγάλος αριθμός ταμείων και σήμερα, αλλά και σύντομα δεν μπορεί να πληρώσει τις συντάξεις τους. Για τα αίτια σας έδωσα την περιγραφή. Κανείς δεν μπορεί να διαφωνήσει. Η κοινωνική ασφάλιση θα μπορούσε για ένα χρονικό διάστημα - και αυτή την πολιτική θα μπορούσε να την ακολουθήσει και η σημερινή Κυβέρνηση- με ελλείμματα και με δάνεια να συνεχιστεί. Έτσι όμως, σε λιγότερο

από 3 χρόνια, η κοινωνική ασφάλιση θα έχει καταρρεύσει. Θυσιάζουμε λίγα από το σήμερα για το αύριο, για το μέλλον. Γιατί το αύριο και το μέλλον έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία από το σήμερα.

Έχει, όμως, σπουδαιότητα, κύριοι συνάδελφοι, για το πώς αυτό το κόστος της εξυγιάνσεως κατανέμεται δίκαια. Και κατανέμεται δίκαια, γιατί το μεγαλύτερο βάρος της εξυγιάνσεως το αναλαμβάνει το Κράτος, με τη συμμετοχή του για τους νέους ασφαλισμένους από 1.1.93 στο 33%. Και δεν είναι μόνο για έναν αριθμό 5.000 νέων ασφαλισμένων, όπως ανέφερε πριν ο συνάδελφος Εισηγητής από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως. Στην αγορά εργασίας -γιατί το Κράτος δεν συμμετέχει μόνο με το 1/3 για την κύρια σύνταξη και την ασθένεια στο δημόσιο τομέα, συμμετέχει και στον ιδιωτικό τομέα και στους αυτοαπασχολούμενους- θα μετρηθεί σε ορισμένες δεκάδες χιλιάδες ο αριθμός και η επιβάρυνση η αντίστοιχη, την οποία θα έχει το κράτος από τη συμμετοχή του στις δαπάνες για πρώτη φορά για την κύρια σύνταξη και για την ασθένεια. Αυτή η κατάσταση της κοινωνικής αδικίας πρέπει όλοι να συμφωνήσουμε ότι δεν μπορούσε άλλο να συνεχιστεί.

Να δούμε με τι αρχές έρχεται για συζήτηση στην Εθνική Αντιπροσωπεία αυτό το νομοσχέδιο, κύριοι συνάδελφοι.

Πρώτα-πρώτα είναι τίμιο και απλό. Ανεξάρτητα από τη συμφωνία σας ή τη διαφωνία σας, στις επιμέρους διατάξεις και κυρίως για το νέο ασφαλιστικό σύστημα που θεσμοθετείται για εκείνους που θα ασφαλιστούν για πρώτη φορά από την 1.1.93, το σύστημα είναι και τίμιο και απλό. Και είναι το ίδιο και για το δημόσιο και για τον ιδιωτικό τομέα. Έχει τις ίδιες προϋποθέσεις και τους ίδιους όρους, τις ίδιες εισφορές και τις ίδιες παροχές.

Είναι ταυτόχρονα βιώσιμο και με αντοχή μέσα στο χρόνο. Εδραιώνει την κοινωνική αλληλεγγύη, τόσο μεταξύ των γενεών, όσο και μεταξύ των ασφαλισμένων της ίδιας γενιάς. Κατοχυρώνει την ισότητα στη συμμετοχή, αλλά και δικαιοσύνη στις παροχές.

Δεν μπορείτε να το αγνοήσετε και είναι εξαιρετικά περίεργο να ακούγονται τοποθετήσεις, ότι αυτό το νομοσχέδιο και με τις αναφορές που κάνει για όσους εργάζονται σήμερα και είναι ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.92, έρχεται και μειώνει την κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ.

Κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε ότι η κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ αποτελείται από δύο κομμάτια. Από το οργανικό της μέρος που αντιστοιχεί στις εισφορές εργαζομένου και εργοδότη, που είναι περίπου 41.000 δραχμές και από το κομμάτι που είναι αυτό που πληρώνει ο Ελληνικός Λαός, ο Έλληνας φορολογούμενος διά της επιχορηγήσεως προς το ΙΚΑ, το προνομιακό της μέρος. Και είμαστε απλόχεροι στον αστικό τομέα με αυτή την κατώτερη σύνταξη -όλοι, και πριν το ΠΑΣΟΚ και τώρα εμείς- και την ίδια ώρα δίνουμε στον αγρότη μόνο 12.000. Εδώ το νομοσχέδιο για την κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ, δεν κάνει καμία απολύτως παρέμβαση και θα πρέπει να σημειώσουμε ότι δεν πειράζει την κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ.

Αυτό να το μνημονεύετε, κύριε Βερυβάκη, ότι το παρόν νομοσχέδιο δεν επεμβαίνει στην κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεύτερον, θεσπίζει, κύριοι συνάδελφοι, ενιαίους κανόνες στην απασχόληση των συνταξιούχων, για πρώτη φορά, ανεξάρτητα από το φορέα συνταξιοδότησης και το είδος της εργασίας.

Μ' αυτό το νομοσχέδιο και μ' αυτές τις αρχές, η κοινωνική δικαιοσύνη κατοχυρώνεται. Βασική αρχή, κύριοι συνάδελφοι, επίσης του νομοσχεδίου είναι να μπει τέλος στα προνόμια. Αυτό νομίζω ότι δεν μπορεί να βρίσκει κανέναν Έλληνα αντίθετο προς αυτή την κατάσταση. Έχουμε όλοι ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις από το Σύνταγμα. Στη σημερινή ασφαλιστική αναρχία, όπου άλλοι δεν καταβάλλουν εισφορές αλλά ταυτόχρονα εισπράττουν πολλαπλάσια από τις εισφορές τους, σημειώστε το, άλλοι δικαιούνται σύνταξη στα 35 τους χρόνια και άλλοι παίρνουν σύνταξη με 35 χρόνια δουλειάς. Εάν υπάρχει από κάποια πλευρά τοποθέτηση για αυτή την έντονη κοινωνική αδικία, και θα το επαναλάβω, άλλοι να παίρνουν σύνταξη στα 35 τους χρόνια και άλλοι με 35 χρόνια δουλειάς, να βγει και να το δηλώσει ότι "εγώ υποστηρίζω αυτή την κατάσταση".

Εκατομμύρια Έλληνες δεν παίρνουν εφάπαξ και αλλού έχουμε εφάπαξ αρκετών εκατομμυρίων δραχμών. Και αν μεν προέρχονταν μόνο από τα λεφτά εκείνων που τα παίρνουν, όπως είναι το εφάπαξ των δημοσίων υπαλλήλων που προέρχεται μόνο από τα δικά τους χρήματα, θα έλεγε κανείς ότι δεν μπορεί να επέμβει. Αν παίρνουμε, όμως, εφάπαξ είτε γιατί έρχονται οι κοινωνικοί πόροι, είτε γιατί έχουμε έντονη την παρουσία με τις εισφορές του εργοδότη, την ίδια ώρα που η κύρια σύνταξη είναι ελλειμματική, τότε τα πράγματα αλλάζουν.

Με αυτό το σύστημα και με τις διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου υπάρχουν πλέον κοινές αρχές για όλους, ανεξάρτητα από φορέα ασφάλισης, χωρίς να δημιουργούνται εφεξής νέες προνομιούχες ομάδες. Άλλωστε και η σύνταξη όσων θα εκλεγούν Βουλευτές από δω και πέρα, θα είναι όπως των άλλων Ελλήνων στο 65ο έτος της ηλικίας, χωρίς καμία διάκριση.

Και γενναία διάταξη αυτού του νομοσχεδίου έρχεται από 24 Αυγούστου και καταργεί το καθεστώς συνταξιοδοτήσεως των διοικητών των κρατικών Τραπεζών -να μην αναφερθώ περισσότερο σ' αυτό- με τόλμη και γενναιότητα.

Πώς πάμε, όμως, σ' αυτήν τη μεταρρύθμιση κύριοι συνάδελφοι; Όσοι είναι ασφαλισμένοι τώρα διατηρούν τους όρους, τις συνθήκες και τις παροχές στο μέγιστο μέρος τους. Γιατί; Γιατί δεν αλλάζουν ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης με τα τριακοστά πέμπτα για τους δημοσίους υπαλλήλους, η αναπλήρωση του εισοδήματος στο 80% για την κύρια σύνταξη, στο 20% για την επικουρική και με διάταξη, που μπορεί να κατασφαλίσει τα επί πλέον που παίρνουν οι κοινωνικές ομάδες, προσθέσαμε τις τακτικές αποδοχές και αν υπάρχει η οικονομική δυνατότητα να μπορούν να παίρνουν και πλέον του 20%. Η έξοδος χωρίς όριο ηλικίας, όπως την όριζε ο ν. 1902, στα 22, στα 32 και στα 35 χρόνια. Η συνταξιοδότηση των μητέρων με 3 παιδιά, χωρίς όριο ηλικίας. Και άκουσα με κατάπληξη πριν από λίγο ότι δεν έχει ευαισθησία αυτό το νομοσχέδιο για την Ελληνίδα, για τη μητέρα! Γιατί κύριοι συνάδελφοι; Αλλάξαμε τις διατάξεις που δίνουν σύνταξη στο Δημόσιο και στα ειδικά ταμεία στην Ελληνίδα με τα ανήλικα παιδιά στα 50 της χρόνια ή στο μεταβατικό στάδιο στην Ελληνίδα με τα 42 χρόνια, την ώρα που η εργαζόμενη στο ΙΚΑ παίρνει σύνταξη με ανήλικα παιδιά στα 55 της χρόνια; Ή, γιατί, το νέο νομοθέτημα για τις διατάξεις του καινούριου ασφαλιστικού συστήματος δεν δίνει σε κάθε Ελληνίδα, που έχει περισσότερα από 3 παιδιά, την δυνατότητα να βγει στη σύνταξη κατά 9 χρόνια νωρίτερα αντί στο 65ο έτος της ηλικίας στο 56ο, αν έχει 4 παιδιά στο 53 και αν έχει 5 παιδιά στο 50ο;

Τι δείχνει αυτό; Δεν δείχνει ευαισθησία απέναντι σε ένα πρόβλημα, στην Ελληνίδα, στη μάνα, δε δίνει μια αγωνία για το πληθυσμιακό πρόβλημα και

την υπογεννητικότητα; Και υποστηρίζετε από αυτό το Βήμα ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν έχει διατάξεις που να προστατεύουν την Ελληνίδα, τη γυναίκα; Αλλάξαμε το όριο ηλικίας για την Ελληνίδα γι' αυτή που εργάζεται μέχρι το 1992 και είναι ασφαλισμένη; Το ανεβάσαμε το 66ο της ηλικίας, παρ' όλες τις προτροπές που υπήρχαν από τις επιτροπές και το Δ.Ν.Τ. ή το αφήσαμε το ίδιο;

Τα κατώτερα όρια συντάξεων -σας μίλησα πριν- δεν αλλάζουν. Η μετάβαση, κύριοι συνάδελφοι, γίνεται κατά τρόπο ήπιο, κοινωνικά δίκαιο, χωρίς να θίγει ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα. Αυτή ήταν η εντολή που είχαμε και οι δύο Υπουργοί από τον Πρωθυπουργό τον κ. Κωνσταντίνο Μητσοτάκη. Ήπιες μεταβατικές διατάξεις, χωρίς να θιγούν ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, με ευαισθησία και προσοχή.

Να δούμε τώρα, κύριοι συνάδελφοι, για το νέο σύστημα. Συμμετοχή του Κράτους στην κοινωνική ασφάλιση όλων των Ελλήνων για κύρια σύνταξη και για ασθένεια. Παροχή σύνταξης σε όλους τους ανασφάλιστους Έλληνες. Αντί στα 68 τους χρόνια, που ήταν μέχρι σήμερα, να την παίρνουν στα 65 όπως όλοι οι Έλληνες. Σύνταξη ανάλογη με τα χρόνια της δουλειάς. Ως τώρα στο ΙΚΑ ένας εργαζόμενος με 4.200 μέρες εργασίας ή με 10.500 εργασίας κύριοι συνάδελφοι, λόγω των κατωτάτων ορίων έπαιρνε την ίδια σύνταξη. Σημειώστε το και στο μυαλό σας και στη ψυχή σας. Ένας εργαζόμενος δουλεύει 4.200 μέρες και παίρνει 71.000 σύνταξη. Και ένας άλλος εργαζόμενος που δούλεψε 10.500 μέρες παίρνει επίσης 71.000 λόγω των κατωτάτων ορίων. Και υπάρχει γενναία διάταξη μέσα στο νομοσχέδιο που δίνει την δυνατότητα για εκείνους που έχουν κάθε 300 ημερομίσθια πάνω από τα 4.500 να αυξάνεται κατά 1% το επιπλέον ποσό και να διαφοροποιούμε πλέον αυτόν που παίρνει τα 4.200 και εκείνον που παίρνει τα 10.500. Γενναία παρέμβαση. Να ποια είναι και η ευαισθησία και η κοινωνική δικαιοσύνη που φέρνει αυτό το νομοθέτημα.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει και κάτι άλλο σημαντικό, που δεν θελήσατε να σταθείτε μέχρι σήμερα. Καθιερώνεται για πρώτη φορά η πρόωρη συνταξιοδότηση στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, γιατί σήμερα ίσχυε μόνο στο ΙΚΑ, λόγω της αυξήσεως των ορίων ηλικίας. Και να γιατί σας είπα πριν, κύριοι συνάδελφοι, ότι έγινε κατά τρόπο ήπιο, κοινωνικά δίκαιο και εφαρμόστηκε στην πράξη η εντολή του Πρωθυπουργού, αντί του 65ου έτους να φεύγει κάποιος στα 60.

Η γυναίκα, αντί στα 60, να φεύγει 55. Εκεί που δεν είχε μέχρι σήμερα τη δυνατότητα, μετά το 1998. Μεγάλα όρια ηλικίας αυτά που επιβάλλει το σύστημα, αλλά και ταυτόχρονα δυνατότητα εξόδου χωρίς να εγκλωβίζεται κανένας. Για το κόστος της εξυγίανσης, σας μίλησα πριν.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ποιοι είναι οι νέοι θεσμοί, κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτό το νομοθέτημα και ποια είναι η πορεία προς την εξυγίανση και την ανόρθωση του ασφαλιστικού συστήματος;

Για πρώτη φορά στη Χώρα μας, όπως συμβαίνει σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, ιδρύεται συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης, στο οποίο συμμετέχουν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι υπό την προεδρία του Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος, η ΓΣΕΕ, η ΑΔΕΔΥ, η Ένωση Εμπορικών Συλλόγων, η ΓΕΣΕΒΕ, ο ΣΕΒ, η ΣΥΔΑΣΕ, η ΓΕΣΑΣΕ και η Ένωση των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων. Ο κοινωνικός προϋπολογισμός θα κατατίθεται στη Βουλή

από το 1993. Κάθε 5 χρόνια θα γίνονται αναλογιστικές μελέτες για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς...

Κάθε 5 χρόνια αναλογιστικές μελέτες για να γνωρίζουν τα Δ.Σ., οι ασφαλισμένοι, αλλά και το Ελληνικό Κοινοβούλιο, ποια είναι η πορεία του συστήματος και όχι να ξυπνάμε κάποιο πρωί και να μη μπορούμε να πληρώσουμε τις συντάξεις μας.

Υπάρχει διάταξη με την οποία τα Δ.Σ. θα πρέπει να καταθέτουν έγκαιρα τους ισολογισμούς, τους απολογισμούς και τους προϋπολογισμούς γιατί υπάρχουν ταμεία που έχουν να καταθέσουν ισολογισμούς και απολογισμούς από το 1975. Και υπάρχουν ταμεία που έχουν να ελεγχθούν από το Ελεγκτικό Συνέδριο από το 1979. Και η διάταξη λέει ότι όποιο Δ.Σ. δεν καταθέτει τον ισολογισμό και τον απολογισμό, λήγει αυτόματα η θητεία του και δεν ανανεούται.

Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης θα ελέγχονται εκτός από το Ελεγκτικό συνέδριο και από ορκωτούς ελεγκτές, κάθε χρόνο. Και όλοι αυτοί οι έλεγχοι θα κατατίθενται στη Βουλή. Σε όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς μπορούν να δημιουργηθούν υπηρεσίες εντελλομένων εξόδων. Και η πρώτη η οποία έγινε υπεγράφη μόλις πριν από λίγες μέρες, προεδρικό διάταγμα ...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Υπηρεσία εντελλομένων εξόδων, που γνωρίζετε τη σκληρότητα με την οποία αντιμετωπίζει τα θέματα δαπανών. Και τέτοια υπηρεσία δημιουργείται με την ήδη υπάρχουσα νομοθεσία στο ΙΚΑ. Υπεγράφη το σχετικό προεδρικό διάταγμα.

Δημιουργείται ο λογαριασμός για την αλληλεγγύη των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, για να μπορεί να καλύπτει τα ελλείμματα σε όσο διάστημα θα ισορροπήσει το σύστημα και μια σειρά από άλλα θέματα και κυρίως για την εισφοροδιαφυγή που είπε πριν κάποιος συνάδελφος ...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Υπάρχει διάταξη, η οποία λέει ότι όσοι θεωρούν φορολογικά στοιχεία θα πρέπει ταυτόχρονα να προσκομίζουν την ασφαλιστική ενημερότητα που είναι ένας σημαντικός και αποτελεσματικός τρόπος για την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής.

Και σε ό,τι αφορά τα αποτελέσματα και τις μελέτες για την πορεία του συστήματος δίνω για να κατατεθούν στα Πρακτικά το σύστημα το παλιό και το προτεινόμενο για το ΙΚΑ για τα 5 του χρόνια και για την εξυγίανση, κύριοι συνάδελφοι. Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει τις προαναφερθείσες μελέτες, οι οποίες έχουν ως εξής:

Πίνακας 1

ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ & ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1992 - 1997

Ι.Κ.Α.	Α. ΙΣΧΥΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ				Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ			
	ΕΞΟΔΑ (1)	ΕΣΟΔΑ (2)	ΚΟΙΝ. ΠΟΡΟΙ (3)	ΑΠΟΤΕ-ΛΕΣΜΑ (2+3)-(1)	ΕΞΟΔΑ (1)	ΕΣΟΔΑ (2)	ΚΟΙΝ. ΠΟΡΟΙ (3)	ΑΠΟΤΕ-ΛΕΣΜΑ (2+3)-(1)
1992	1,007	757	182	-68	1,007	757	182	-68
1993	1,128	850	182	-96	1,175	986	182	-7
1994	1,245	950	182	-113	1,298	1,130	182	14
1995	1,352	1,056	182	-114	1,408	1,275	182	49
1996	1,460	1,157	182	-121	1,520	1,414	182	76
1997	1,559	1,243	182	-134	1,620	1,527	182	89

Προτεινόμενο Σύστημα: Ασφαλ. 20%. Περιλαμβάνονται οι Κοιν. Πόροι και 50% συμμετοχή του Κράτους επί των ασφαλ. Εισφορών των νέων ασφ/μένων στο Κλάδο Κύριας Ασφάλισης & Ασθενείας από 1.1.1993

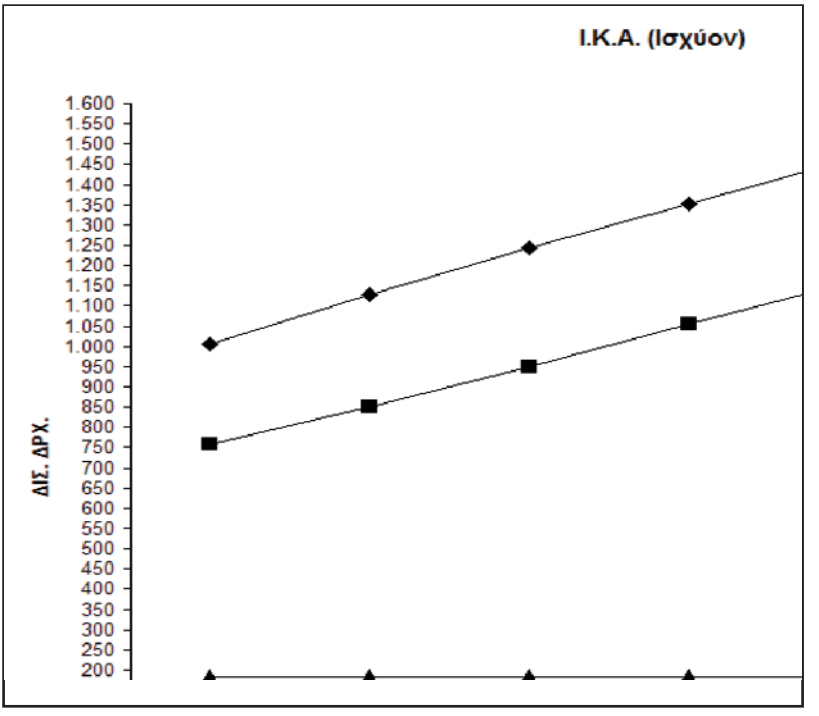

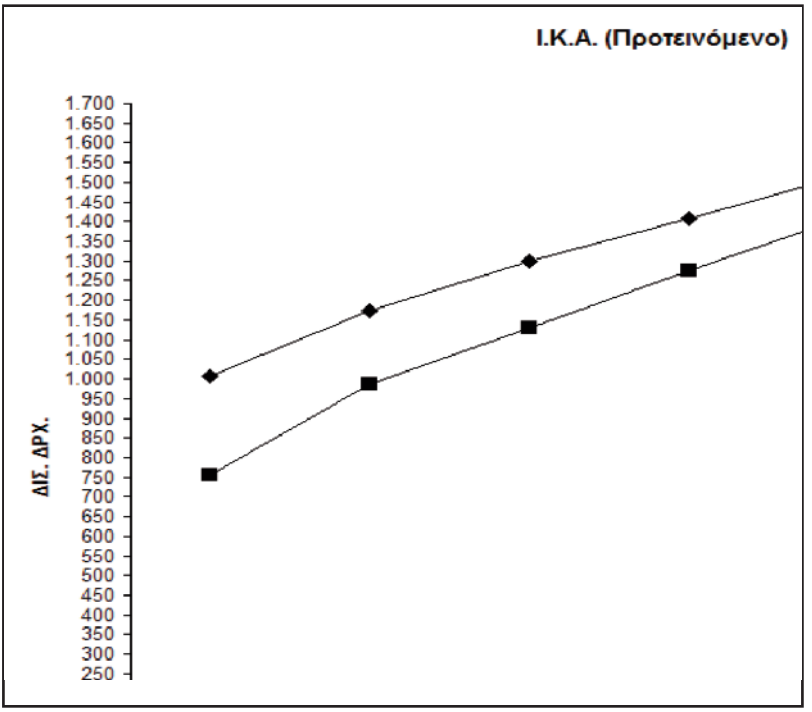
Ι.Κ.Α. (Προτεινόμενο)
ΔΙΣ. ΔΡΧ.
1.700
1.650
1.600
1.550
1.500
1.450
1.400
1.350
1.300
1.250
1.200
1.150
1.100
1.050
1.000
950
900
850
800
750
700
650
600
550
500
450
400
350
300
250

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1992

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΘ΄

Τετάρτη 9 Σεπτεμβρίου 1992

Τα κυριότερα σημεία των παρεμβάσεων των Αθανάσιου Κανελλόπουλου, Απόστολου Κακλαμάνη, Νικόλαου Γαλανού, Αντώνη Σαμαρά, Μιλτιάδη Έβερτ, Θεόδωρου Πάγκαλου, Γεώργιου Γεννηματά, Γρηγόρη Γιάνναρου, Κωνσταντίνου Σημίτη και Δημήτρη Σιούφα

...ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Συζητούμε ένα από τα πιο θεμελιώδη νομοσχέδια που εισήχθησαν στην παρούσα Βουλή. Η κοινωνική ασφάλιση συνδέεται με όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνικής πολιτικής, είναι ουσιώδης παράγοντας της κοινωνικής γαλήνης και της ροπής προς εργασία. Ο Έλλην φορολογούμενος πληρώνει κάθε χρόνο 1 τρισ. για την κοινωνική ασφάλιση. Πίσω από κάθε σειρά του υπό κρίση νομοσχεδίου, υπάρχουν 10 εκατ. Έλληνες. Έχουμε χρέος τον ανταγωνισμό των κοινωνικών ομάδων, για τα εύλογα ατομικά τους συμφέροντα, να τον μετατρέψουμε σε αλληλεγγύη και αλληλοκατανόηση, που εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα των εισαγομένων με το παρόν νομοσχέδιο λύσεων.

Εν όψει της οξύτατης ασφαλιστικής κρίσης και της αναγκαίας άμεσης αντιμετώπισης των μεγάλων ελλειμμάτων της ασφάλισης, συντάσσομαι με την αρχή του νομοσχεδίου και το ψηφίζω, λαμβανομένου υπόψη ότι, από της εποχής της δικτατορίας μέχρι σήμερα, το παρόν σχέδιο νόμου είναι η μόνη σοβαρή προσπάθεια προσέγγισης του ασφαλιστικού, η λύση του οποίου είναι θεμελιώδες αίτημα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Στο νομοσχέδιο υπάρχουν πολλά θετικά στοιχεία τα οποία ανοίγουν ορισμένους δρόμους στον ασφαλιστικό δαίδαλο. Μεταξύ των θετικών αυτών στοιχείων πρέπει να συμπεριλάβω την ορθή ρύθμιση του ακανθώδους προβλήματος της ηλικίας συνταξιοδότησης, την προσπάθεια εξίσωσης των προϋποθέσεων και θέσπισης ομοιομορφίας κανόνων, την προβλεπόμενη ανακατανομή των κοινωνικών πόρων, την κατάργηση του κοινωνικού πόρου στην επικουρική ασφάλιση, καθώς και ορισμένες άλλες διατάξεις αποκατάστασης δικαιοσύνης, όπως επίσης και την προσφορά από το Δημόσιο του 1/3 στη συμμετοχή στην ασφάλιση.

Υπάρχουν βέβαια ρυθμίσεις στα επιμέρους άρθρα για τις οποίες διατηρώ επιφυλάξεις. Μερικές απ' αυτές είναι:

Η φορολόγηση των συντάξεων που προσκρούει στο άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος, που αξιώνει την εισφορά στα δημόσια βάρη ανάλογα με τη φοροδοτική ικανότητα του πολίτη. Ήδη φορολογείται δυο φορές με το σύστημα αυτό η σύνταξη.

Τον περιορισμό του ύψους των συντάξεων, που ενδεχομένως προσκρούει στη Σύμβαση της Ρώμης, που αποτελεί και για μας εσωτερικό δίκαιο.

Τη μη συσχέτιση κατώτερου μισθού και κατώτερου ύψους σύνταξης.

Τις ταυτόμενες αυστηρές προϋποθέσεις για το ασφαλιστικό δικαίωμα του επιζώντος συζύγου.

Τις προϋποθέσεις-επιβαρύνσεις για την αυτοαπασχόληση.

Τους αυστηρούς και αντικοινωνικούς όρους για τη σύνταξη θετών τέκτων.

Το τιθέμενο πλαφόν για τη συμμετοχή του Δημοσίου με το 1/3 που είναι ως βάση θετική ρύθμιση. Υπάρχουν βέβαια και προβλήματα που αφορούν και άλλες τάξεις, όπως τους δικηγόρους κ.λπ.

Κατά τη συζήτηση των άρθρων θα καταστεί δυνατό να βρεθούν ηπιότερες σε ορισμένα θέματα, ρυθμίσεις, ώστε να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη βιωσιμότητα στις ρυθμίσεις αυτές.

Ιδιαίτερη, πάντως, προσοχή νομίζω ότι πρέπει να δώσει η Κυβέρνηση στη σχέση των επιβαρύνσεων προς το κόστος της εργασίας και της παραγωγής- υπολογίζω αύξηση του τιμαρίθμου κατά 1%- αλλά επίσης και στο συσχετισμό της εισοδηματικής πολιτικής προς τις επιβαρύνσεις και τον τιμάριθμο.

Υπάρχουν επίσης διατάξεις σε ορισμένα άρθρα τα οποία χαρακτηρίζονται από αοριστία, η οποία κατά τη συζήτηση πρέπει να αρθεί, όπως επισημάνθηκε και από την Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής.

Όμως με το νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζονται τα μακροχρόνια προβλήματα της ασφάλισης. Αγνοείται το πλαίσιο μέσα στο οποίο εντάσσονται, αγνοούνται τα μακροοικονομικά μεγέθη, που την επηρεάζουν καθοριστικά. Ούτε καν τα αίτια της κρίσης κατά την γνώμη μου αντιμετωπίζονται πλήρως. Ό,τι επιδιώκεται, είναι μια βραχυχρόνια αναγκαία αντιμετώπιση των συμπτωμάτων. Ο Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας έχει, εύλογα ίσως, καταληφθεί από την αγωνία των ελλειμμάτων.

Γι' αυτόν προέχει η εξοικονόμηση ορισμένου ποσού δραχμών, όπως συνέβη άλλωστε και με τα πρόσφατα φορολογικά μέτρα.

Αυτή τη χίμαιρα των αριθμών θα έπρεπε να σκεφθούμε πώς θα την αντιμετωπίσουμε με τα οργανικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ασφάλιση.

Το ερώτημα είναι αν με την περικοπή ορισμένων συντάξεων και την αύξηση ορισμένων εισφορών, ακόμη και με την αλλαγή ορισμένων προϋποθέσεων, έστω και αν δεχθούμε ότι είναι ορθές, αντιμετωπίζουμε το κολοσσιαίο πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης.

Ας υποθέσουμε ότι το 1993 θα εισπραχθούν 240 δισεκατομμύρια. Αλλά αυτή η κατάσταση, ως πότε θα είναι δυνατόν να διαρκέσει αν το μακροοικονομικό πλαίσιο της ασφάλισης δεν αντιμετωπισθεί;

Στην κοινωνική ασφάλιση -ελέχθη άλλωστε και προηγουμένως- το πρώτο από τα αίτια για τα οποία φθάσαμε εδώ είναι η γήρανση του πληθυσμού, με

αποτέλεσμα σήμερα πλέον να συντηρούν δύο περίπου εργαζόμενοι, έναν ασφαλισμένο. Βεβαίως, δεν μπορούμε να ζητήσουμε από τον κ. Σιούφα να πολλαπλασιάσει τον πληθυσμό, όσες δυνάμεις και αν έχει. Το πρόβλημα είναι ευρύτερο και δεν βλέπω ότι αυτήν τη στιγμή η Κυβέρνηση θέτει ως μια βασική προτεραιότητα την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος. Ούτε καν ένα ινστιτούτο, ένα όργανο για τη μελέτη των δημογραφικών μας προβλημάτων έχουμε.

Να σκεφθείτε ότι το μέσο ετήσιο ποσοστό αύξησης του πληθυσμού μας στην περίοδο 1971-1981 ήταν 1,6% και το 1981-1991, 0,52%. Αυξάνεται ο πληθυσμός μας από τους παλιννοστούντες και από τους Αλβανούς. Οι γάμοι από 73.350 το 1971, έγιναν 60.000 . Τα διαζύγια αντιθέτως από 3.000 έγιναν 11.000. Στην περίοδο 1971-1991, οι συνταξιούχοι αποτελούν το 15,5% του συνολικού πληθυσμού. Αύξηση την περίοδο αυτή από 820.000 το 1971, σε 1.998.500 το 1991. Μεταξύ εργαζομένων και ασφαλισμένων κυρίας ασφαλίσεως, υπάρχει ακριβώς το ποσοστό που ανέφερα προηγουμένως.

Αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε εξοικονόμηση δαπανών, δεν μπορεί να καλύψει τη θύελλα. Δυόμισι εργαζόμενοι συντηρούν ένα συνταξιούχο. Και το 66% των συνολικών δαπανών της κοινωνικής ασφάλισης, είναι συντάξεις.

Είναι λοιπόν ανάγκη να αντιμετωπισθεί άμεσα αυτό το πρόβλημα. Δεν νομίζω ότι μ' αυτό το νομοσχέδιο θα ήταν δυνατόν ν' αντιμετωπισθεί. Υπογραμμίζω όμως πράγματι τη μεγάλη ανάγκη να αντιμετωπισθούν αυτά τα προβλήματα.

Το δεύτερο πρόβλημα. Χωρίς αύξηση του εισοδήματος, με μια στασιμότητα η οποία χαρακτηρίζει αυτήν τη στιγμή την οικονομία, είναι δυνατόν μακροχρονίως να αντιμετωπίσουμε όλα τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν από την ασφάλιση και ιδιαιτέρως τα ελλείμματα που θα δημιουργούνται από την άνιση ένταξη στα ασφαλιστικά ταμεία του αριθμού των ασφαλισμένων;

Φοβούμαι ότι το πρόβλημα της παραγωγής ή ορθότερα το πρόβλημα της ανάπτυξης είναι επίσης ένα κύριο θέμα το οποίο θ' αποτελέσει παράγοντα από τον οποίο θα εξαρτηθεί η επιτυχία ή μη ή η βιωσιμότητα ή μη του παρόντος νομοσχεδίου το οποίο θέλουμε να πιστεύουμε ότι δεν αποβλέπει σε μια διάρκεια 2, 3 ή 4 ετών.

Το ίδιο συμβαίνει και με την αύξηση των χρεών που είναι και αυτό ένα οργανικό πρόβλημα της ασφάλισης και με τα διαχειριστικά ελλείμματα τα οποία αυξάνονται. Το 1992 θα είναι 346 δισ. σε ορισμένα μόνο ταμεία.

Μια άλλη περίπτωση οργανικού προβλήματος που δεν αντιμετωπίζεται, είναι η περιουσία των ταμείων. Σ' αυτό το νομοσχέδιο δεν βλέπουμε διατάξεις που θα απέβλεπαν στην αξιοποίηση των προβλημάτων των ασφαλιστικών πόρων.

Το πέμπτο. Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι στο νομοσχέδιο, δεν υπάρχει καμία διάταξη για την εισφοροδιαφυγή και δεν γνωρίζουμε ακριβώς ποιο είναι το σημερινό ύψος της και ποιες είναι οι προβλέψεις της Κυβέρνησης.

Τέλος, προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα αυτού του νομοσχεδίου, που όπως τόνισα και ξανατονίζω αντιμετωπίζει τα άμεσα προβλήματα επιτυχώς, δεν είναι μόνο η αντικειμενική ορθότητά του, αλλά και η υποκειμενική υιοθέτηση του νομοσχεδίου αυτού, των διατάξεων αυτών ή τουλάχιστον η έναντι του σχεδίου αυτού ανοχή. Πρέπει να παραδεχθούμε ότι η περί τις διατάξεις του νομοσχεδίου ενημέρωση υπήρξε ανεπαρκής, αλλά πρέπει να τονίσω και εδώ, αποδίδοντας δικαιοσύνη, ότι ειδικώς ο κ.Σιούφας υπήρξε πολύ αποτε-

λεσματικός στο μέτρο του δυνατού και στην ενημέρωση, αλλά και επέδειξε επίσης επιμέλεια, υπομονή και φαντασία για την κατάρτιση αυτού του νομοσχεδίου.

Νομίζω ότι πρέπει να του το αναγνωρίσουμε. Και ακόμη να του αναγνωρίσουμε τη διαλλακτικότητα με την οποία διαπραγματεύθηκε, συζήτησε και έκανε το διάλογο με τους ενδιαφερομένους.

Ωστόσο η Κυβέρνηση η οποία έχει την ευθύνη του χρόνου εφαρμογής του νομοθετήματος έκρινε ότι δεν έχει άλλα περιθώρια διαπραγματεύσεων. Δικαίωμά της. Ελπίζω ότι θα εξαντλήσει την περίοδο μέχρι της ψηφίσεως του νομοσχεδίου σύμφωνα με τη δήλωσή της σε διάλογο με τους ενδιαφερομένους χωρίς καμία προκαταβολική άρνηση και ελπίζω αυτός ο διάλογος να διεξαχθεί όχι μόνο πλήρως σε αυτήν την Αίθουσα, αλλά και έξω από την Αίθουσα. Τουλάχιστον θα είναι αναγκαίο γι' αυτές τις προοπτικές και γι' αυτούς τους αντικειμενικούς σκοπούς του νομοσχεδίου να υπάρξει ένα στοιχειώδες concensus.

...ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, η περίπτωση αυτή του νομοσχεδίου ανταποκρίνεται πλήρως στον παροξυσμό αυταρχισμού και στην έξαρση κοινωνικής αναλγησίας που χαρακτηρίζουν αυτήν την περίοδο ιδιαίτερα την Κυβέρνηση, όπως διαπιστώνει καθημερινά ο Ελληνικός Λαός.

Αυτό το αμόκ αυταρχισμού υπαγόρευσε ρυθμίσεις όπως η ρατσιστική μεταχείριση των ασφαλισμένων που διορίστηκαν επί ΠΑΣΟΚ ή το είπα ξείπα στους συνταξιούχους και το πρόσθετο χαράτσι, το αντισυνταγματικό χαράτσι όπως είπε ο κ. Κανελλόπουλος πριν. Αλλά αυτά είναι ψιλά γράμματα για την Κυβέρνηση, αντί της υπεσχημένης προεκλογικώς πλήρους φορολογικής απαλλαγής των συντάξεων.

Το ίδιο πνεύμα υπαγορεύει από τον κανόνα της εξίσωσης όλων προς τα κάτω να εξαιρεθούν οι άνδρες των ΜΑΤ. Είναι πολύτιμες οι υπηρεσίες τους, σε αυτήν την περίοδο ιδιαίτερα, όπως το έδειξαν και χθες στο Σύνταγμα και όπως φοβάμαι ότι ετοιμάζεται η Κυβέρνηση να τους χρησιμοποιήσει μαζί με το κομματικό παρακράτος στη Θεσσαλονίκη, για να αντιμετωπίσει τις διαμαρτυρίες των απεργών της ΕΑΣ.

Και απ' αυτό το Βήμα οφείλουμε να κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου και να προειδοποιήσουμε την Κυβέρνηση και προσωπικώς τον κύριο Πρωθυπουργό, ο οποίος θα έχει τις ευθύνες για ό,τι ακολουθήσει στη Θεσσαλονίκη.

Αυταρχισμό εκφράζει και η προκλητική συμπεριφορά της Κυβέρνησης προς τη Βουλή, προς την Αντιπολίτευση, ακόμα και προς την Συμπολίτευση, προς ηγετικά στελέχη που βλέπουν μία αλαζονική και καταφρονητική συμπεριφορά του Πρωθυπουργού για δημόσια ταπείνωση. Είναι γενικότερο το θέμα, δεν είναι μόνο προσωπικό καθενός.

Αυταρχισμό εκφράζει, κύριοι συνάδελφοι, και η άρνηση κάθε διαλόγου και πρωτοφανής επιθετικότητα της Κυβέρνησης προς τις παραγωγικές δυνάμεις της Χώρας. Όλες οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις επιδιώκουν το διάλογο και τη συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους στο δύσκολο δρόμο προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση. Μόνο η Ελληνική Κυβέρνηση συμπλεγματική και ανασφαλής επιλέγει την άρνηση, τη ρήξη, τη σύγκρουση. Αυταρχικά αντιμετωπίζει και τον απλό αδύναμο πολίτη η Κυβέρνηση. Είδατε τι έγινε με τον κα-

ταναλωτή της ΔΕΗ; Μη αναγκαίες διακοπές ρεύματος και ειδικώς 4-5 φορές παραπάνω στις συνοικίες της Β' Αθηνών, εκεί που στις εκλογές του Απρίλη του 1990 η Νέα Δημοκρατία πήρε λίγους ψήφους.

Θα καταθέσω για τα Πρακτικά ως στίγμα γι' αυτήν την Κυβέρνηση πίνακα του ειδικού επιστήμονα κ. Γιάννη Μαυρή που δημοσιεύθηκε στην ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, όπου φαίνονται πολύ καθαρά οι ελάχιστες διακοπές στους Δήμους όπου πλειοψήφησε η Νέα Δημοκρατία και οι πολλαπλάσιες, όπως βλέπετε διακοπές, στους Δήμους όπου πλειοψήφησε το ΠΑΣΟΚ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Απ. Κακλαμάνης καταθέτει για τα Πρακτικά τον παρακάτω πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Αυτή είναι η αντίληψη της Κυβέρνησης. Αναμορφώνει, λέει, το ασφαλιστικό σύστημα. Στην πραγματικότητα -το είπε πιο πριν ο κ. Κανελλόπουλος, αλλά είπε συγχρόνως ότι θα ψηφίσει αυτό το νόμο, περίεργα πράγματα- μεταθέτει απλώς το πρόβλημα για αργότερα, όπως έκανε και με τον ν. 1902 και πάντως πέρα από τα όρια της θητείας της. Επωφελείται απλώς τώρα να σαρώσει κοινωνικές κατακτήσεις, ώριμες προσδοκίες των ασφαλισμένων και να επιβάλει εισπρακτικά μέτρα. Χρειάζεται 250 δισ. και θέλει να τα εισπράξει τώρα.

Θύματα και πάλι οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι, αυτοί που υπέστησαν την αφαίμαξη των 600 δισ. των μέτρων του κ. Μάνου, αυτοί που το εισόδημά τους έχει συρρικνωθεί κατά 20% τα δύο τελευταία χρόνια, αν δεν είναι ήδη στις στρατιές των ανέργων, ένα άλλο έργο της Νέας Δημοκρατίας, σε εκπλήρωση της υπόσχεσης για τις 100.000 νέες θέσεις εργασίας.

Χαρακτηριστικό είναι ότι αυτό το υποτιθέμενο θεσμικό νομοσχέδιο, το επαναστατικό, το αναμορφωτικό, στερείται μιας πλήρους αναλογιστικής μελέτης. Προχωρεί στα τυφλά. Στηρίζεται στις προτάσεις της επιτροπής Παυλόπουλου, η οποία είναι γνωστή για τα βάρβαρα μέτρα τα οποία πρότεινε, για τα δημοσιονομικά ελλείμματα και στις προτάσεις της επιτροπής Φακιολά, που ξεκίνησε ως 3μελούς σύνθεσης, για να καταλήξει μονομερούς έμπνευσης, κυβερνητικής έμπνευσης και νομιμοποίησης σε προτάσεις, οι οποίες αποκρούονται από όλες τις πλευρές, μετά τη συμφωνία που επήλθε μεταξύ εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων.

Απομονωμένη, λοιπόν, τώρα η Κυβέρνηση, από όλες τις παραγωγικές τάξεις, αντιμέτωπη με ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, με τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης και με τους Βουλευτές της, αν αφεθούν ελεύθεροι να ψηφίσουν κατά συνείδηση, προχωρεί σε ένα νόμο, που γνωρίζει ότι είναι θνησιγενής. Προαναγγέλλει άλλωστε η ίδια η Κυβέρνηση την τροποποίησή του, όταν υπόσχεται στους απεργούς της ΔΕΗ να κάνει αναλογιστική μελέτη, που δεν την έκανε πριν από την απεργία τους και στη συνέχεια να αλλάξει το νόμο. Ομολογείτε έτσι και τις ευθύνες σας για την απεργία, στην οποία εξωθήσατε τους εργαζόμενους της ΔΕΗ.

Δεν έχει προοπτική επιβίωσης αυτός ο νόμος, γιατί δεν λύνει κανένα πρόβλημα. Τα δύο μεγάλα γνωστά προβλήματα, τα συσσωρευμένα χρέη και η χρηματοδότηση του συστήματος για το μέλλον, δεν λύνονται. Δεν είναι λύση η μετάγγιση από τους κλάδους των επικουρικών και των εφάπαξ, η απομύζηση των πόρων για τα ταμεία κύριας σύνταξης. Άλλωστε εκεί έχει εξανεμίσει τα αποθεματικά των κλάδων υγείας η Κυβέρνηση, με το ανοικτό νοσήλιο από το οποίο, μόνο απ' αυτή την απόφαση της κυβέρνησης, χάνει το ΙΚΑ 100 δισ.

ετησίως, προς όφελος των κερδοσκόπων της υγείας. Ξέρετε, αυτών με τα διαγνωστικά κέντρα, που καλλιεργούν την υποχονδρία και την πολυφαρμακία στους αφελείς που συρρέουν, ωθούμενοι και από την προπαγάνδα της Κυβέρνησης για την ιδιωτική υγεία, όπως κάνει εδώ, με το νομοσχέδιο αυτό για την ιδιωτική ασφάλιση.

Μιλάτε για το έλλειμμα του 1 τρισ. δραχμών, των ασφαλιστικών ταμείων. Αποσιωπάτε ότι τόσα είναι περίπου αυτά που ιδιοποιήθηκαν οι τράπεζες, το Δημόσιο και οι διάφοροι κομπιναδόροι, οι οποίοι μέχρι το 1980-81 έγιναν εφοπλιστές, έγιναν βιομήχανοι, με τα άτοκα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων ή με το εξευτελιστικό επιτόκιο που υπήρχε μέχρι το 1985, που επί ΠΑΣΟΚ άρχισαν τα επιτόκια να γίνονται θετικά.

Μιλάτε για το ΝΑΤ και το Ταμείο των Τυπογράφων και δεν ομολογείτε ότι μέχρι το 1980, με νόμους δικούς σας, τινάξατε στον αέρα το μέλλον αυτών των ταμείων και δημιουργήσατε τις προϋποθέσεις χρεοκοπίας τους. Ο τρώσας, λοιπόν, ιάσεται. Οι τράπεζες και το Δημόσιο, εδώ και τώρα πρέπει να αναλάβουν τη ρύθμιση του συσσωρευμένου χρέους.

Σε ό,τι αφορά το μέλλον βρήκατε εύκολη λύση, ό,τι κάνατε με το ν. 1902. Μείωση παροχών, αύξηση ορίων ηλικίας, αυθαίρετη δέσμευση και διαχείριση των αποθεματικών και των εικονικών πόρων, με διοικήσεις δικές σας. Οι διοικήσεις των ταμείων ήταν στους εργαζόμενους και στους ασφαλισμένους, τις αφαιρέσατε και διορίζεται κομματικούς εγκαθέτους.

Και μας λέτε χθες εδώ, κύριε Σιούφα, ότι αυτούς θα τους ελέγχετε, όπως ελέγχετε το χάλι που υπάρχει σε ολόκληρο το δημόσιο τομέα, όπου σημειώνεται μια πρωτοφανής ρεμούλα από τους κομματικούς σας εγκαθέτους και τα κυκλώματα γύρω απ' αυτούς.

Είναι η σήψη για την οποία μίλησε ο κ. Έβερτ. Θα ακούσουμε όταν θα ανέβει και στο Βήμα αν θα αναφερθεί σε αυτό το στοιχείο που χαρακτηρίζει και τη Συμπολίτευση όπως είπε.

Φυσικά δεν είναι η λύση αυτή που επιλέγει η Κυβέρνηση. Είναι άλλη η λύση. Η αντιστροφή των όρων. Προσπαθεί η Κυβέρνηση να πείσει ότι εξυγιαίνει το ΙΚΑ. Χρησιμοποιεί την ΕΡΤ, χρησιμοποιεί τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα που ελέγχει, εκβιάζοντάς τα με την εκκρεμότητα της κατανομής των ραδιοτηλεοπτικών συχνοτήτων.

Ξέρει πάρα πολύ καλά ότι δεν εξυγιαίνει το ΙΚΑ. Δεν είναι οι προνομιούχοι των κατωτέρων συντάξεων που πρέπει να πληρώσουν τα σπασμένα. Δεν είναι των βαρέων και ανθυγιεινών. Ξέρετε ότι ο λογαριασμός στράτευσης και το πρόσθετο ασφάλειο καλύπτει τις δαπάνες της σύνταξης. Και έχουν δίκιο οι οικοδόμοι όταν φωνάζουν και έχετε άδικο όταν στέλνετα τα ΜΑΤ και τους σαπίζετε στο ξύλο.

Πού είναι τα μέτρα για την εισφοροδιαφυγή, για τις εισφοροαπαλλαγές; Γιατί δεν έρχεται το Κράτος επιτέλους να σεβασθεί τη νομοθετημένη υποχρέωσή του, παρά λέγει στο μέλλον για τους νεοασφαλιζόμενους για το 1994, θα αρχίσει να συμμετέχει στη χρηματοδότηση του συστήματος;

Πέρυσι το ΙΚΑ είχε οργανικό έλλειμμα προϋπολογίσει 30 δισ. Έφθασε τα 80 δισ, παρά τη μείωση των παροχών, παρά την αύξηση των εισφορών. Γιατί; Γιατί, ενώ με τον 902 κάνατε αυτά τα ρηξικέλευθα, με το 1892 άρθρο 44 επιβαρύνατε το ΙΚΑ με 100 δισ. δραχμές, τα οποία καρπώθηκαν οι λυμεώνες στους οποίους ξεπουλήσατε τις διάφορες επιχειρήσεις του Δημοσίου. Με επόμενο νόμο, συγκεκριμένα τον 1976, μόνο η Ο.Α. αφήρεσε από το ΙΚΑ 9 δισ.

Άλλα 250 δισ. είναι οι καθυστερούμενες εισφορές στο ΙΚΑ για το 1991. Ξέρετε ότι 860.000 είναι οι ανασφάλιστοι. Λειτουργεί το σκλαβοπάζαρο των Αλβανών και των άλλων. Όπου να ναι θα συρρέουν από την ύπαιθρο -σωστά είπε ο κ. Χατζηδημητρίου για το πρόβλημα των αγροτών-στα αστικά κέντρα για το μεροκάματο των 1.000 δραχμών, χωρίς ασφάλιση και έτσι θα βουλιάζουν ακόμη περισσότερο τα ταμεία. Άρα το νομοσχέδιό σας δεν δίδει λύση ουσιαστική, λύση με προοπτική. Εκφράζετε την ιδεολογία του νεοφιλελευθερισμού βαλκανικού τύπου κυριολεκτικά. Δεν γνωρίζετε διάκριση μεταξύ κοινωνικής ασφάλισης και ιδιωτικής ασφάλισης, διότι δεν αναγνωρίζετε κοινωνική ασφάλεια, ανθρωπιά και κράτος πρόνοιας. Γι' αυτό έχετε αντιμέτωπή σας σήμερα ολόκληρη την κοινωνία. Και σε αυτόν τον αγώνα θα είσθε σύντομα εσείς οι ηττημένοι. Ο Τόπος θα προχωρήσει μπροστά και χωρίς εσάς γιατί το έχει ανάγκη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κ. Σιούφας, έχει το λόγο για ένα λεπτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ο κ. Κακλαμάνης σημείωσε ότι το νομοσχέδιο διπλασιάζει το χρόνο όσων υπηρετούν στα ΜΑΤ. Και το κατήγγειλε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Διατηρείτε τη διάκριση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Διατηρούμε τη διάκριση, διότι σωστά την ψηφίσατε εσείς, κύριε Κακλαμάνη, το 1988. Με το ν. 1813 θεσπίσθηκε ως διπλάσιος ο χρόνος του προσωπικού των ειδικών κατασταλτικών αντιτρομοκρατικών μονάδων της ΕΛ.ΑΣ. Σωστά το ψηφίσατε, σωστά υπάρχει αυτή η διάταξη και σωστά τη διατηρούμε και εμείς. Αυτή είναι η πρώτη παρατήρηση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αφού καταργείτε όλες τις διακρίσεις, τότε γιατί τη διατηρείτε αυτή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριε Κακλαμάνη, μην διακόπτετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Η δεύτερη παρατήρηση είναι τι πρέπει να επιστρέψει η Πολιτεία προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Την περίοδο της δικής σας διακυβερνήσεως, υπό μορφή επιχορηγήσεων προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς επεστράφησαν 386 δισ. Την περίοδο που κυβερνάμε εμείς υπό μορφή επιχορηγήσεων επεστράφησαν 1050 δισ., για τον ίδιο λόγο, για το τι έγινε στους ασφαλιστικούς οργανισμούς με τα χρήματα με τις καταθέσεις και με την αξιοποίηση της περιουσίας τους.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Πόσα ήταν τα χρήματα τότε και πόσα είναι τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριε Κακλαμάνη, δεν έχετε το λόγο. Και θα παρακαλέσω στο εξής να μην καταγράφονται οι διακοπές του κ. Κακλαμάνη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και πέραν τούτου ρυθμίστηκαν και χρέη ύψους 584 δισ. δραχμών. Αυτά για την απάντηση του τι κάνατε και εσείς και εμείς προς τη σωστή κατεύθυνση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Σας παρακαλώ, κύριε Κακλαμάνη. Δεν μπορείτε μετά να διαμαρτύρεστε, όταν συνεχώς εφαρμόζετε αυτήν

την τακτική των διακοπών.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Κακλαμάνη, με πολύ μεγάλη συναίσθηση ευθύνης να μη βάλουμε το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης σε κομματική αντιπαράθεση για το ποιος φταίει από την πλευρά τη δική σας και από την πλευρά τη δική μας. Αν θέλετε να κάνουμε ένα τέτοιο λογιστικό ισοζύγιο, εγώ θα το αποφύγω και παρακάλεσα το Σώμα να δούμε την κοινωνική ασφάλιση με επιχειρήματα και τι μπορούμε να κάνουμε να τη βελτιώσουμε. Μην επιμένετε να κάνουμε αυτόν τον απολογισμό και κυρίως για τα χρέη των ασφαλιστικών οργανισμών.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Θέλετε να ξανανεβείτε να συνεχίσετε; Σας παρακαλώ!

Ο κ. Γαλανός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΑΛΑΝΟΣ: Κύριε Σιούφα είναι η τρίτη φορά ίσως που συζητάμε οργανωμένα για την κοινωνική ασφάλιση και πρέπει να σας θυμίσω τι είχαμε συμφωνήσει στην Αίθουσα αυτή σε μια συζήτηση που πήραν μέρος όλα τα Κόμματα της Βουλής και φυσικά ο κ. Σουφλιάς τότε εκπροσωπώντας τη Νέα Δημοκρατία, ο κ. Γεννηματάς εκπροσωπώντας το ΠΑΣΟΚ, σε μια συζήτηση που κατέληξε σε βασικά συμπεράσματα για την κοινωνική ασφάλιση και που εσείς σήμερα τα ξεχνάτε. Αν θέλετε να πάμε στην ουσία, πού είναι, κύριε Σιούφα, με βάση και το πρόγραμμά σας η εθνική σύνταξη; Πού ξεχάστηκε, σε ποιο συρτάρι η πρόταση που είχε φέρει και ο κ. Σιούφας εδώ και που βάλατε στα προγράμματα σας που ψήφισε ο Ελληνικός Λαός για την εθνική σύνταξη; Πού βρίσκεται η σχέση σύνταξης με την ανταποδοτικότητα, που και αυτό το είχατε στο πρόγραμμά σας και που αυτό το φέρατε στη συζήτηση; Πού βρίσκεται το θέμα της μη φορολόγησης των συντάξεων, για το οποίο ψήφισε ο Ελληνικός Λαός όταν σας έδωσε την ψήφο και σήμερα το ξεχνάτε και φορολογείτε ακόμη και χαμηλοσυνταξιούχους;

Νομίζω ότι εκείνο που δεν συμφέρει μια ουσιαστική συζήτηση για την κανονική ασφάλιση είναι ότι η Νέα Δημοκρατία και καλά θα κάνετε, κύριε Σιούφα, να μείνετε στα φορολογικά θέματα διότι πλέον πάτε προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Δεν είσθε Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων σ' αυτό το νομοσχέδιο, ενώ δείξατε στην προηγούμενη περίοδο ότι είχατε τη διάθεση και την πρόθεση να ασχοληθείτε σοβαρά με τα θέματα αυτά. Είναι ένα φορολογικό νομοσχέδιο και όχι ασφαλιστικό. Το ξέρετε καλύτερα από μας. Αυτές οι βασικές διατάξεις που συζητήθηκαν σ' αυτήν τη Βουλή, στη συνέχεια έγιναν αποδεκτές από όλα τα Κόμματα. Θυμίζω ο ενιαίος τότε Συνασπισμός με τις θέσεις του και το ΠΑΣΟΚ υιοθέτησαν ανεξάρτητα πώς καθόριζαν την έννοια και το περιεχόμενο και την εθνική σύνταξη και τη σύνταξη με την ανταποδοτικότητα. Αυτά που έπρεπε εσείς στη συνέχεια να φέρετε στη Βουλή, να διευρύνετε τη συζήτηση και τη θεματολογία, να την πάτε σε επίπεδο κοινωνίας, να πείσουμε και να πάρουμε μέτρα αποφασιστικά για τα θέματα αυτά, τα αγνοήσατε, πήγατε σε ένα νομοσχέδιο, με βάση το οποίο σήμερα προσπαθείτε να εξοικονομήσετε 200-300 δισ. για το '93, χωρίς να ενδιαφέρεσθε αν η επόμενη γενιά και η σημερινή γενιά ακόμα θα έχει ασφαλιστικά ταμεία, συντάξεις, περίθαλψη μέλλον, αν θα πρέπει δηλαδή το στέλεχος της τράπεζας να παραμείνει στην κρατική τράπεζα ή να σηκωθεί να φύγει, να πάει σε μια ιδιωτική τράπεζα, αφού δεν έχει πλέον κανένα κίνητρο να παραμείνει, ούτε καν το κίνητρο ενός ασφαλιστικού ταμείου που είχε μέχρι σήμερα. Όμως το τραγικό και η αγωνία που πρέπει να μεταφερθεί στην Αίθουσα είναι ότι η Κυ-

βέρνηση αγνοεί ότι δεν υπάρχει σήμερα η επικοινωνία ανάμεσα στα Κόμματα ή διάθεση για ένα διάλογο έστω και με αντιπαράθεση οξεία στην Αίθουσα αυτή έχει στην ουσία κοπεί, η Κυβέρνηση δεν έχει καμία επαφή με τις κοινωνικές ομάδες, όχι μόνο με τους εργαζόμενους, αλλά και με άλλες κατηγορίες πέρα από τους εργαζόμενους. Και αυτό είναι επικίνδυνο. Είναι επικίνδυνο για τους θεσμούς ακόμα και για τη Δημοκρατία, όταν προχθές στη Μεγαλόπολη που επισκέφθηκα το χώρο της απεργίας της ΔΕΗ, το Κράτος είναι ο αστυφύλακας με το ρόπαλο και ο διευθυντής, που χρίστηκε διευθυντής σε ένα τμήμα και ο οποίος δεν λογαριάζει Βουλευτές, δημοσιογράφους εφημερίδες, τίποτε, είναι εξουσία, μπορεί να διατάζει να απολύει να κτυπά, να κάνει οτιδήποτε αγνοώντας τα πάντα. Αυτή είναι η σημερινή κατάσταση, αυτό έδειξε η χθεσινή ημέρα αυτό θα γίνει και σήμερα υποπτεύομαι, αυτό θα γίνεται κάθε ημέρα και αυτό είναι πολύ επικίνδυνο.

Έχετε χάσει κάθε επαφή με την κοινωνία. Έχει κοπεί κάθε επαφή σας με τα προβλήματα και με τις αγωνίες του κόσμου. Δεν έχετε καμιά σχέση πλέον. Είναι επικίνδυνη ακόμη και η παραμονή σας. Για μέρες και για ώρες είναι επικίνδυνη και νομίζω ότι αυτή η αγωνία, πρέπει να φθάσει στην Αίθουσα. Την αισθάνεται κανείς περπατώντας στο δρόμο. Έχετε μπροστά σας μια διαλυμένη πρωτεύουσα, μια οικονομία που δεν ξέρει τι γίνεται και αδιαφορείτε. Δεν θέλετε να λύσετε προβλήματα. Δίνετε 1000 άδειες και σας επιστρέφονται 500. Και αδιαφορείτε. Πώς θα λειτουργήσει αυτή η πρωτεύουσα; Πώς θα πάει ο πολίτης από το σπίτι του στη δουλειά; Πώς θα πάει ο έμπορας στο κατάστημά του, πώς θα λειτουργήσει η βιομηχανία; Έχετε δημιουργήσει ένα τραγικό πρόβλημα, επικίνδυνο ξαναλέω, αυτή η αγωνία υπάρχει, είναι διάχυτη παντού. Και πρέπει να την ακούσετε έστω όσο υπάρχει περιθώριο. Το ίδιο κάνετε και με το παρόν νομοσχέδιο. Υπάρχει ένα πλαίσιο συμφωνίας των κοινωνικών ομάδων. Μα εδώ ψηφίσαμε τη συμφωνία για το Μάαστριχ όπου σε επίπεδο Κοινότητας οι συμφωνίες των κοινωνικών εταίρων -λέει η συμφωνία- είναι σχεδόν δεσμευτικές για τα κοινοτικά όργανα. Και έρχονται οι κοινωνικοί εταίροι εδώ και λένε, εμείς συμφωνήσαμε σε ένα, δυο, τρία, τέσσερα, πέντε, έξι σημεία. Καλούμε την Κυβέρνηση, τον Πρωθυπουργό, να τα κάνει δεκτά και να διευρύνουμε και παραπέρα τη συζήτηση. Απορρίπτονται. Ποια είναι αυτή η κυβέρνηση, σε ποιο πλανήτη σε ποια χώρα που ένα επίπεδο συμφωνίας, οποιοδήποτε επίπεδο συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων θα το αγνοήσει. Δεν θα το αποδεχθεί κατ' αρχήν και δεν θα διευρύνει παραπέρα τη συζήτηση. Δημιουργεί αυτό ένα τεράστιο πρόβλημα, κατ' αρχήν, ναι ή όχι. Διαμορφώσατε ένα πλαίσιο διαλόγου που έγινε μονόλογος, η γνωστή επιτροπή που διαμορφώθηκε, η επιτροπή Φακιολά, έγινε μονόλογος. Προχωρήσατε σε ρυθμίσεις στο νομοσχέδιο που φέρατε εδώ τελικά, οι οποίες δεν έχουν σχέση ούτε με την επιτροπή Φακιολά. Είναι εκπληκτικό ότι και τα δικά σας πορίσματα τα πετάξατε στην άκρη τα περισσότερα. Γιατί; Γιατί δεν θέλετε να λύσετε το ασφαλιστικό πρόβλημα. Θέλετε να εξοικονομήσετε λογιστικά και μόνο κάποια δισεκατομμύρια, ώστε να δώσετε την εντύπωση δεν ξέρω σε ποιους, ότι προσεγγίζετε στόχους, αγνοώντας επαναλαμβάνω, τραγικά αγνοώντας τις συνέπειες για την κοινωνία και την οικονομία, τεράστιες συνέπειες. Για ποιες επενδύσεις θα μιλήσετε μέσα σ' αυτό το κλίμα, για ποια ανάπτυξη για ποια συνοχή. Είναι εκπληκτικά νομίζω όλα αυτά και σαν λογική ακόμη. Και είναι επίσης εντυπωσιακό ότι και τα επίπεδα συμφωνίας που θα μπορούσαν να υπάρχουν και στην Αίθουσα αυτή, για το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης. Και αυτά λες και παρενέβη ένα μαγικό χέρι και τα αφαίρεσε. Και απαντήσατε

στην τηλεόραση προχθές, κύριε Σιούφα, ότι δεν είμαστε έτοιμοι για να κατοχυρώσουμε το θεσμό της εθνικής σύνταξης. Γιατί δεν είστε έτοιμοι, κύριε Σιούφα; Γιατί δεν είστε έτοιμοι 2,5 χρόνια μετά; Γιατί δεν είστε έτοιμοι να συνδέσετε την εθνική σύνταξη και στη συνέχεια το υπόλοιπο τμήμα και να συζητήσουμε για το περιεχόμενο της εθνικής σύνταξης και για το περιεχόμενο της ανταποδοτικότητας. Είναι λογική αυτή ένας πολίτης να πηγαίνει σε μια ιδιωτική ασφαλιστική εταιρεία και με 1000 δραχμές να παίρνει 10.000 και ένας δεύτερος πολίτης να πηγαίνει σε ένα δημόσιο οργανισμό να δίνει 40.000 δραχμές και να παίρνει 1000 δραχμές. Ποια είναι η λογική που υπάρχει σ' αυτήν τη λειτουργία των ασφαλιστικών ταμείων. Και γιατί θα πρέπει αιωνίως αυτός ο κόσμος να μένει σ' αυτά τα ασφαλιστικά ταμεία, τα οδηγείτε μαθηματικά στην κατάρρευση, τα διαλύετε, γιατί δεν τολμάτε να αντιμετωπίσετε προβλήματα, που υπάρχει κοινή συναίνεση, όπως είναι και τα θέματα που ανέφερα προηγούμενα και να δούμε σημεία αιχμής. Είναι δε η ΟΤΟΕ, η οποία συμφώνησε σε πάρα πολλά θέματα για τα οποία αρχικά είχε διαφωνήσει από το προηγούμενο νομοσχέδιο. Έκανε βήματα το συνδικαλιστικό διαφωνήσει από το προηγούμενο νομοσχέδιο. Έκανε βήματα το συνδικαλιστικό κίνημα, είδε προβλήματα. προβλήματα. Μπορούσαμε θέτοντας ένα πλαίσιο κοινά αποδεκτό να λύσουμε και κόμπους που είναι δύσκολοι και που χρειάζονται χρόνο και μέθοδο για να λυθούν. Όμως καμιά τέτοια πρόθεση δεν είχατε και δεν έχετε νομίζω.

Νομίζω ότι οι προτάσεις που κατέθεσε και ο Συνασπισμός, αλλά και τα άλλα Κόμματα στη συζήτηση που έγινε σήμερα και στις προηγούμενες συζητήσεις, είναι προτάσεις που θα μπορούσαν να δώσουν διεξόδους. Ιδιαίτερα επισημαίνω τα έξι σημεία της κοινής πρότασης των κοινωνικών ομάδων, των κοινωνικών εταίρων που κατατέθηκε στην Κυβέρνηση.

Γιατί πρέπει να διαχειρίζεστε τα ασφαλιστικά ταμεία εσείς, κύριε Σιούφα; Σε τι συμβάλλετε; Τι δίνει η Κυβέρνηση για να διαχειρίζεται τα Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης; Γιατί πρέπει να έχει επιτρόπους, διορισμένες διοικήσεις σε ταμεία που πληρώνονται από τους εργοδότες και τους εργαζόμενους; Δεν το έχω καταλάβει αυτό. Γιατί δεν δέχεστε λοιπόν, την πρόταση εργοδοτών και εργαζομένων, τη διαχείριση σε αυτούς;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θέλετε να σας απαντήσω;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΑΛΑΝΟΣ: Βεβαίως, μετά θα μου απαντήσετε.

Γιατί, κύριε Σιούφα, αρνείστε να μπείτε στο θέμα της ρύθμισης -όχι της διαγραφής, κάθε τρεις και λίγο μας λέτε διαγράψαμε εκείνα τα χρέη- της αντιμετώπισης των χρεών, όταν πολύ σωστά σας επισημαίνει ο κ. Κακλαμάνης ότι μόνο από την αύξηση των κονδυλίων για τα νοσήλια και για τα φάρμακα πέρυσι, με νόμο που ψηφίστηκε εδώ, φορτώθηκε το ΙΚΑ 120 δισ., με αποτέλεσμα το έλλειμμά του για το '91 να διευρυνθεί στα 85 δισ. αντί για τις προβλέψεις που είχαν. Και φέτος, ο Θεός ξέρει πού θα πάει.

Αρνείστε, λοιπόν, να λύσετε προβλήματα που τέθηκαν. Μπορούν να έχουν μία βάση κοινά αποδεκτή, ωστόσο όμως, οδηγήστε όχι μόνο σε λαθεμένο δρόμο, αλλά και σε επικίνδυνο δρόμο για τη Χώρα. Όχι εσείς, αλλά συνολικά η Κυβέρνηση. Και δεν καταλαβαίνω, περισσότερο σαν πολίτης εκφράζω αυτήν την αγωνία, πώς είναι δυνατόν σε αυτήν τη στιγμή, σε αυτήν τη συγκυρία, η Χώρα να αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα ανάπτυξης, συνοχής, εθνικών προβλημάτων κ.λπ., μέσα σε ένα χάος που έχει δημιουργήσει η πολιτική σας. Νομίζω ότι πρέπει να διορθωθούν τα πράγματα. Ή εσείς στην

πολιτική σας ή θα πρέπει να λείψει αυτή η πολιτική σας από αυτήν τη Χώρα.

Νομίζω ότι η απάντηση σε αυτό μπορεί να δοθεί μόνο από το Λαό, γιατί στις δημοκρατίες δεν υπάρχουν αδιέξοδα.

...ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ: Θεωρώ κατ' αρχήν καθήκον μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μη συμφωνήσω με τους περιορισμούς που βάζει η Βουλή με τη μέθοδο της οργανωμένης συζήτησης. Η φύση ενός θέματος που ακουμπάει καθοριστικά πάνω στον εργαζόμενο του αύριο, απαγορεύει από μόνη της να συζητήσουμε σήμερα κάτω από συνοπτικές διαδικασίες. Εκτός αν θεωρούμε ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι σημαντικό. Αλλά τότε θα γινόμασταν ηθοποιοί και όχι πολιτικοί. Απλά δηλώνω ότι συλλαμβάνεται η Πολιτεία να αντιμετωπίζει με συνοπτικές διαδικασίες, σε Τμήμα και όχι σε Ολομέλεια, το χειρότερο και μακροβιότερο πρόβλημά της, το ασφαλιστικό και να έχουμε ίσως του χρόνου νέα ασφαλιστική αναμόρφωση, όπως συμβαίνει άλλωστε και είναι γνωστό σε όλους, με το φορολογικό σύστημα, που μόνιμα κάθε χρόνο αναμορφώνεται και παρά ταύτα ακόμα τελεί υπό αναμόρφωση.

Επί της ουσίας τώρα. Το νομοσχέδιο κάνει πράγματι, κύριε Υπουργέ, μία σοβαρή προσπάθεια βελτίωσης των εσόδων του ασφαλιστικού συστήματος. Θεωρώ όμως ότι υπάρχει ευρύτατο περιθώριο για σοβαρές διορθωτικές παρεμβάσεις στο νομοσχέδιο. Αναφέρομαι στις διορθώσεις ακραίων περιπτώσεων που δεν υπηρετούν την κοινωνική δικαιοσύνη και αντίθετα τραυματίζουν το περί δικαίου αίσθημα του Ελληνικού Λαού. Και το χειρότερο αν θέλετε, μονιμοποιούν ένα κλίμα σύγκρουσης, που σίγουρα ανατρέπει την απόδοση ακόμα και ενός εύστοχου μέτρου.

Θα ψηφίσω κατ' αρχήν το νομοσχέδιο, και ας το θεωρώ και πάλι μεταβατικό, γιατί όποια αντίθετη τοποθέτηση υποκρύπτει έγκριση στη χρεοκοπία που έρχεται με μαθηματική ακρίβεια στον ασφαλιστικό μας ιστό. Λέω, συνεπώς, ναι, στη μέγιστη κοινωνική ανάγκη να σώσουμε τα ταμεία και το ασφαλιστικό αύριο του Έλληνα πολίτη. Αλλά κρίσιμα άρθρα χρειάζονται σοβαρές διορθώσεις. Και καλώ την Κυβέρνηση να τα δει εντός της Βουλής όπως και εγώ με την ίδια διάθεση βελτίωσης. Το προσδοκούμε. Και αν προτάξει την ανελαστικότητα του πείσματος, ελπίζω όχι, θα με αναγκάσει να προχωρήσω στην κίνηση της καταψήφισης των πιο ακραίων σημείων, που πιστεύω ότι αδικούν τον εργαζόμενο, ότι πλήττουν την κοινωνική ισορροπία και ότι κλονίζουν, αντί να στηρίζουν, τα ασφαλιστικά ταμεία του Ελληνικού Λαού. Κοινωνική αδικία πρώτη. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται καν να επιχειρηματολογήσω και είμαι βέβαιος ότι το πιστεύουν όλοι οι συνάδελφοι.

Είναι λάθος η φορολόγηση των συντάξεων κάτω των 100.000 δραχμών. Θα είναι μία άνευ λόγου γροθιά στο στομάχι των μικροσυνταξιούχων του ΙΚΑ και του ΤΕΒΕ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν συμβαίνει αυτό.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ: Και η προσδοκώμενη ωφέλεια είσπραξης 10 δισ. -σταγόνα άλλωστε στον ωκεανό του Προϋπολογισμού των όποιων 5 τρισ.- δεν αξίζει ούτε ανθρώπινα, αλλά ούτε και πολιτικά, αν θέλετε, μία ρήξη με την τάξη των μικροσυνταξιούχων που πρώτη σήμερα δέχεται τα πλήγματα του οικονομικού ανήφορου.

Λάθος, λοιπόν, να φορολογούμε στα όρια της φτώχειας και ιδιαίτερα όταν ηχεί ακόμα στα αυτιά του Ελληνικού Λαού η προεκλογική μας δέσμευση για

πλήρη κατάργηση της όποιας φορολογίας των συντάξεων.

Ασφαλώς λάθος είναι και το πρόσθετο ασφάλιστρο των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων που βαρύνει μόνο τους ασφαλισμένους και τους εργοδότες, μια που είναι ανύπαρκτη η συμμετοχή του Κράτους, ιδιαίτερα στους εργαζόμενους που καταβάλλουν υψηλή εισφορά. Εδώ τι συνέβη; Δεν είναι πια τριμερής η χρηματοδότηση; Διαιρέστε τουλάχιστον το πρόσθετο ασφάλιστρο του 3,6% δια του 3, ώστε να υπάρξει ισόποση συμμετοχή και των τριών εταίρων στην εισφορά.

Και έρχομαι επιλεκτικά πάντα σε μία τρίτη κατά την άποψή μου αδικία η οποία επιπλέον χαρακτηρίζεται από την αντίθεσή της στην έννοια της φιλελευθεροποίησης της οικονομίας, που υποτίθεται ότι εκφράζει η σημερινή Κυβέρνηση. Μιλάω για την επιστροφή του εφάπαξ. Το εφάπαξ, κύριε Υπουργέ, ο εργαζόμενος το δικαιούται περισσότερο από οτιδήποτε άλλο, καθόσον μονομερώς έχει πληρώσει γι' αυτό. Πληρώνει, λοιπόν, μονομερώς για το εφάπαξ του και όταν για κάποιο λόγο υποχρεωθεί να φύγει από τη δουλειά του πριν συνταξιοδοτηθεί, τι γίνεται; Αναμένει να πάρει πίσω τις δικές του μοναδικές -επαναλαμβάνω- εισφορές για το εφάπαξ του, με κάποιο λογικό τόκο, βέβαια. Και όμως το άδικο κράτος του επιστρέφει τα δικά του λεφτά με το χαμηλό επιτόκιο που καταθέτουν τα αποθεματικά τους στην Τράπεζα της Ελλάδας οι ασφαλιστικοί οργανισμοί. Αλλά ακόμα και για τον ασφαλισμένο που επιτέλους συνταξιοδοτείται και δικαιούται το πλήρες εφάπαξ του, το επιτόκιο με το οποίο υπολογίζεται το ποσό που θα εισπράξει θα καθορίζεται -λέει το νομοσχέδιο- με τριυπουργική απόφαση, δηλαδή το κράτος Δερβέναγας θα αποφασίσει όπως εκείνο θέλει, χωρίς σταθερά κριτήρια, αφαιρώντας το δικαίωμα να ξέρει ο κάθε ασφαλισμένος από πριν τι θα πάρει και πόσα θα πάρει, όταν έλθει η όποια στιγμή να τα πάρει.

Αυτό ακριβώς το άδικο κράτος του χθες είναι αυτό που η ιδεολογία μας πολέμησε, που το πρόγραμμά μας πολέμησε και που η εθνική λογική του αύριο απαιτεί όλοι μας να πολεμήσουμε. Καθορίστε λοιπόν κύριε Υπουργέ έναν τρόπο υπολογισμού του επιτοκίου του εφάπαξ βοηθήματος στους δικαιούχους π.χ. το εκάστοτε επιτόκιο όψεως. Ο ασφαλισμένος όμως δικαιούται από πριν να γνωρίζει τον τρόπο που το Κράτος διαχειρίζεται το δικό του ιδρώτα.

Να το πω διαφορετικά -η άλλη άποψη- ο ασφαλισμένος καταβάλλει στο ταμείο του τις εισφορές για το εφάπαξ του. Το ταμείο του προσφέρει το γνωστό χαμηλό επιτόκιο. Το κράτος υποχρεώνει κατόπιν το ταμείο του ασφαλισμένου να καταθέσει τις εισφορές του ασφαλισμένου στην τράπεζα με χαμηλό και πάλι επιτόκιο. Η τραγωδία συνίσταται στο ότι τα συνήθως ελλειμματικά αυτά ταμεία όταν δανείζονται προκειμένου να πληρώσουν το εφάπαξ του κάθε ασφαλισμένου, να πληρώνουν τόκο 33%, πιθανόν στην ίδια τράπεζα στην οποία εκ του νόμου είχαν πρωτύτερα καταθέσει με χαμηλό τόκο τις εισφορές των ασφαλισμένων. Αυτή είναι η τραγωδία.

Και εδώ τίθεται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημαντικό δίλημμα. Είναι δυνατή η αυτοδιαχείριση των ίδιων πόρων των ταμείων; Μέγα θέμα. Πιστεύω ότι εφόσον είμαστε στην Ευρώπη είναι αδύνατον να απαντήσουμε αρνητικά. Είναι δυνατόν λίγο πριν τον 21ο αιώνα να μείνουμε πεισματικά ταμπουρωμένοι πίσω από τις παρωχυμένες πρακτικές ασφάλισης που εξορκίζουν την ιδιωτική ή έστω και την κρατική πολλές φορές αλλά πάντως την ανταγωνιστική ασφάλιση που θα μπορούσε να υπερπολλαπλασιάσει προς όφελος των εργαζομένων την απόδοση των εισφορών του; Διάβαζα σε οικο-

νομικό περιοδικό ένα πολύ σοβαρό άρθρο για την περίπτωση ασφαλιζόμενου εργάτη που κατέβαλε επί 25 χρόνια δραχμικά ισόποσες εισφορές με εκείνες του ΙΚΑ στην ιδιωτική ασφάλιση με αποτέλεσμα να έχει περίπου 70 εκατ. εφάπαξ ή 220.000 δραχμές μηνιαία σύνταξη εφ' όρου ζωής. Και το μισό να είναι αλήθεια, κύριε Υπουργέ, ποιος έχει το δικαίωμα να παραβλέψει αυτήν τη νέα πραγματικότητα;

Ας δούμε ένα πρακτικό παράδειγμα που πηγάζει από το ίδιο το νομοσχέδιο. Ενώ η μέση σύνταξη κατεβαίνει από το 80% στο 60% περίπου του μέσου μισθού και ενώ είναι γνωστό ότι το ΙΚΑ εκπίπτει τελείως από τη φορολογία τις δαπάνες ασφάλισης όταν αντίθετα η αυτασφάλιση στον ιδιωτικό τομέα προσκρούει ως γνωστόν στο περιοριστικό όριο του 4% και μέχρι 100.000 δραχμές ο ασφαλισμένος το χρόνο, παρ' όλα αυτά το νομοσχέδιο δεν προνοεί για την αναπροσαρμογή του 4% των 100.000 δραχμών τουλάχιστον ώστε να καλύψει τη διαφορά από τη μείωση στη σχέση μέσης σύνταξης προς μέσο μισθό, παράλειψη σημαντική που θα βλάψει την άνοδο του ποιοτικότερου επιπέδου ασφάλισης του Λαού μας.

Ας επιστρέψουμε όμως στο περίφημο άρθρο, το 59. Η σταδιακή μεταφορά του κοινωνικού πόρου στον περίφημο λογαριασμό του άρθρου 67, η δραχμική καθήλωσή του και τελικά η μη κατάργησή του σε αντίθεση με τις οδηγίες της ΕΟΚ -ουσιαστικά ας το παραδεχθούμε- διατηρεί τον κοινωνικό πόρο με τη μορφή της αυξημένης έμμεσης φορολογίας για την κάλυψη των ελλειμμάτων του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.

Το πρόβλημα, όμως, είναι ότι η δημιουργία του λογαριασμού αυτού μέσα από την απώλεια του κοινωνικού πόρου για δεκάδες ταμεία διακινδυνεύει τη δημιουργία νέων ελλειμματικών ταμείων, γεγονός που με τη σειρά του καθιστά αναπόφευκτες νέες μελλοντικές έκτακτες εισφορές για την κάλυψη των καινούριων ελλειμμάτων, που αναπόδραστα θα δημιουργηθούν.

Και επειδή, κύριε Υπουργέ, μέσα σ' αυτό το κλίμα πράγματι της σφοδρής κοινωνικής έντασης που επικρατεί σήμερα, εσείς ίσως ορθώς μου απαντήσετε ότι δεν γίνεται ομελέτα χωρίς σπάσιμο αυγών, ελπίζω εγώ να κάνω λάθος και να μην έρθει η στιγμή να σας ρωτήσουν "τα σπασμένα αυγά τα βλέπουμε, η ομελέτα, όμως, πού είναι;" Δηλαδή το κόστος το βλέπουμε, είστε, όμως, βέβαιος ότι θα δούμε και το μακροχρόνιο αποτέλεσμα;

Γι' αυτόν το λόγο χρειάζεται κατ' ελάχιστον να θεσπισθεί νομικά υποχρέωση των κοινωνικοασφαλιστικών φορέων να συντάξουν αναλογιστικές μελέτες, για ισόποση, με την απώλεια του κοινωνικού τους πόρου ανά έτος, αύξηση των εσόδων τους.

Το σημείο αυτό το θεωρώ κομβικό και θεμελιώδες. Και δεν είναι ανάγκη και πάλι αυτή η αύξηση των εσόδων τους να προέλθει από αυξήσεις εισφορών. Μπορεί να γίνει με την αλλαγή του υφιστάμενου νομοθετικού και γραφειοκρατικού πλαισίου ούτως ώστε να μπορέσουν τα ταμεία αυτά να επενδύσουν τους πόρους τους στην ελεύθερη αγορά κεφαλαίων.

Αυτό θα ήταν γνήσιο σημείο αναμόρφωσης του ασφαλιστικού μας συστήματος. Μία τέτοια εξέλιξη θα δημιουργούσε και ανταγωνισμό και άνοδο, βελτίωση στο ενεργητικό των ταμείων.

Αλλά η ελάττωση των χρηματικών διαθεσίμων των ταμείων, η αύξηση της φορολόγησης και η πλήρης έλλειψη διοικητικής και νομικής αυτονομίας τους, συνεπάγεται την ουσιαστική αδυναμία της εισόδου στην ελεύθερη αγορά του χρήματος. Για να μην πάμε μακριά, αρκεί να υπενθυμίσω την πο-

λυδιάσπαση σε 7 Υπουργεία της προϊστάμενης αρχής της κοινωνικής ασφάλισης, για να φωτίσω τον επίσημο γραφειοκρατικό φραγμό, που υψώνεται στην προσπάθεια των ταμείων να εισέλθουν στην ελεύθερη κεφαλαιαγορά, που κατά την άποψή μου είναι και πρέπει να είναι εκεί πέρα η σωτηρία τους για το μέλλον.

Τα σημεία που πολύ σύντομα επέλεξα να αναφερθώ κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν περικλείουν ίσως και τα σημαντικότερα προβλήματα του νομοσχεδίου. Δεν έθιξα π.χ. το βασικό κορμό του νομοσχεδίου. Να πω ένα παράδειγμα ότι η αύξηση των ορίων ηλικίας θα ήταν λογικό να συνοδεύεται από ηπιότερες εισφορές. Ούτε αναφέρθηκα σε συγκεκριμένες ενστάσεις όπως είναι εκείνες των δικηγόρων, που πιστεύουν ότι το νομοσχέδιο αυτό επιφέρει βαρύ πλήγμα στο ταμείο τους, όπως και σε άλλα ασφαλιστικά ταμεία ή των αξιωματικών που θεωρούν ότι το νομοσχέδιο δεν έχει λάβει υπόψη την ιδιαιτερότητα του κλάδου.

Διάλεξα τα σημεία αυτά, γιατί τα θεωρώ ως ενδεικτικές περιπτώσεις σημείων του νομοσχεδίου που επιδέχονται τροποποιήσεων και που επιτρέπουν στην Κυβέρνηση να αποδείξει την καλή της πίστη.

Ας δούμε το πρόβλημα με το χέρι στην καρδιά και ας παραδεχθούμε ότι έφεραν στην κόψη του ξυραφιού τα ταμεία τα βαρειά και πολλαπλά λάθη του χθες. Και δεν έχουμε το δικαίωμα ούτε το χρόνο και την πολυτέλεια να τα επαναλάβουμε και σήμερα. Ευχαριστώ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα σταθώ μόνο σε ένα από τα θέματα, που έθιξε ο συνάδελφος, κ. Σαμαράς για το εφάπαξ. Εφάπαξ παίρνουν περίπου 700.000 ασφαλισμένοι από τα εκατομμύρια των ασφαλισμένων. Για όσα από τα ασφαλιστικά ταμεία χορηγούν εφάπαξ με τις εισφορές μόνο των ασφαλισμένων, το παρόν νομοσχέδιο, δεν παρεμβαίνει.

Παρεμβαίνει μόνο στα ειδικά ταμεία, που ενώ έχουν φορείς επικουρικής ασφάλισης, φορείς ασθένειας και φορείς που δίνουν εφάπαξ με φοβερά πλεονάσματα, οι φορείς της κύριας σύνταξης είναι ελλειμματικοί και το συνολικό έλλειμμα στης κρατικές τράπεζες και στη ΔΕΗ από αυτόν το λόγο ξεπερνά τα 65 δισ. δρχ. Και όταν για όλο τον Ελληνικό Λαό εφάπαξ 10 εκατ. δρχ. είναι πολύ μεγάλο, τι θα πρέπει να πούμε για το εφάπαξ που δίνεται με την εισφορά του εργοδότου στο χώρο των κρατικών τραπεζών που έχουν έλλειμμα οι κύριες συντάξεις τους και συντάξεις με κοινωνικό πόρο, εφάπαξ 25 εκατ. δρχ. για εργαζόμενους με 35 χρόνια; Και αυτό όταν ο αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων μόνο με δικές του εισφορές δεν παίρνει εφάπαξ μεγαλύτερο από 9 εκατ. Όταν ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου με 47 χρόνια υπηρεσίας δεν παίρνει εφάπαξ μεγαλύτερο των 13 εκατ. δρχ. και με αντιστοιχία 35 χρόνων κάτω των 9 εκατ. δρχ.

Έχουν γίνει κύριοι συνάδελφοι τα πάνω κάτω. Και εδώ κάναμε μια ρύθμιση η οποία λέει ότι η εισφορά του εργοδότου που δίνεται στο εφάπαξ και μόνο στα ελλειμματικά ταμεία των κρατικών τραπεζών και της ΔΕΗ θα περιοριστεί σταδιακά στα 10 χρόνια και αυτό το ποσό της εισφοράς του εργοδότου θα μετακινείται στο ταμείο της κύριας σύνταξης που είναι ελλειμματικό. Το κάναμε αυτό και για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και για να ενισχύσουμε τον πόρο της κύριας σύνταξης που έχει το πρόβλημα.

Σε ό,τι αφορά τις αναλογιστικές μελέτες αναφέρονται σε αρκετά από τα

σημεία του νομοσχεδίου και υπάρχει ειδική διάταξη η οποία υποχρεώνει ανά 5ετία όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς να συντάσσουν αναλογιστικές μελέτες οι οποίες θα κατατίθενται στη Βουλή, όπως και ο κοινωνικός προϋπολογισμός.

Και σε ό,τι αφορά τους κοινωνικούς πόρους θέλω να πω ότι οι κοινωνικοί πόροι είναι αυτοί που πληρώνουν όλοι για τους λίγους. Εδώ κάνουμε μια λελογισμένη εκλογίκευση με το να παγώσουμε τους κοινωνικούς πόρους ορισμένων ταμείων στα επίπεδα του 1992 και αυτό το πλεόνασμα να πηγαίνει στο λογαριασμό αλληλεγγύης του συστήματος για να καλύψει στο μεσοδιάστημα τα ελλείμματα τα οποία θα παρουσιαστούν. Και δεν υπάρχει επιτροπή είτε απ' αυτές που ασχολήθηκαν με το σύστημα είτε ακόμα και ξένων οργανισμών που να μην έχουν συστήσει ή την άμεση κατάργηση των κοινωνικών πόρων ή τουλάχιστον το πάγωμα ώστε μετά από ένα μεσοδιάστημα να μπορέσει να ισορροπήσει το σύστημα.

Και σε ό,τι αφορά την αξιοποίηση των αποθεματικών κανένας δεν λέει ότι γίνεται το καλύτερο. Η κινητή περιουσία των ασφαλιστικών οργανισμών ανέρχεται σε 700 δισ. και η ακίνητη κατ' εκτίμηση του Υπουργείου ξεπερνά τα 550 δισ. Ήδη λειτουργεί επιτροπή η οποία θα προτείνει τους καλύτερους τρόπους για να αξιοποιηθεί η ακίνητη περιουσία.

Θέλω να σημειώσω, κύριοι συνάδελφοι, ξεκινώντας από την περίοδο του ΠΑΣΟΚ ότι ανέβασε το επιτόκιο, στο επιτόκιο ταμιευτηρίου στο 14,5% και ο ν.1990 στο ύψος του 18%, των κατατεθειμένων αποθεματικών των ταμείων με την ταυτόχρονη δυνατότητα να μπορούν ελευθέρως να επενδύουν σε έντοκα γραμμάτια και ομόλογα του Δημοσίου που αποδίδουν πολύ περισσότερο. Αυτές ήταν οι εναλλακτικές δυνατότητες. Είναι περιορισμένο το σύστημα σε επενδύσεις για τα ακίνητα και σε μετοχές. Αντιλαμβάνεσθε ότι αν είχαν ελευθερία εκεί, τι θα μπορούσε να είχε γίνει.

...ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα σταματήσω να επαναλαμβάνω από αυτό το Βήμα ότι είναι τόσο βαθιά, τόσο μεγάλη η κοινωνική κρίση, που περνά η Πατρίδα μας, κρίση σε όλους τους τομείς, που αγκαλιάζει τον πολιτικό, τον οικονομικό και τον κοινωνικό τομέα, που δεν είναι δυνατόν να ξεπεραστεί εάν δεν υπάρχουν βαθιές εκσυγχρονιστικές τομές στην κοινωνία.

Ο εκσυγχρονισμός θίγει. Θίγει συμφέροντα και δημιουργεί αντιδράσεις. Είναι φυσικό, αυτός ο οποίος θίγεται από μία κατεστημένη κατάσταση, η οποία δημιουργήθηκε από ανωμαλία πολλών ετών, να αντιδρά, διότι χάνει τα κεκτημένα. Ενώ από την άλλη πλευρά, αυτός ο οποίος δεν θίγεται, δηλαδή μία μεγάλη μερίδα του Ελληνικού Λαού, παρακολουθεί αμέτοχα, χωρίς να συμμετέχει στην αγωνία εκείνων, οι οποίοι θίγονται από τις διαδικασίες του εκσυγχρονισμού.

Όταν μιλάμε για εκσυγχρονισμό, δεν μπορούμε να απομονώσουμε ορισμένους τομείς. Διότι, όταν επιχειρήσουμε να απομονώσουμε ορισμένους τομείς και να πούμε θα εκσυγχρονίσουμε, π.χ. τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, θα εκσυγχρονίσουμε απλώς και μόνο την οικονομία, δεν θα επιτύχει ο εκσυγχρονισμός, ούτε σε αυτόν το συγκεκριμένο τομέα. Ο εκσυγχρονισμός βαδίζει παράλληλα προς όλους τους τομείς και γι' αυτό δεν είναι μεμονωμένη ενέργεια. Πρέπει να πείσεις ότι πας να αναβαθμίσεις, να δημιουργήσεις μία νέα κοινωνία, η οποία να δώσει ένα νέο όραμα, μία νέα ελπίδα στον Ελληνικό Λαό.

Γι' αυτόν το λόγο, πολλά μέτρα της Κυβερνήσεως, τα οποία έχουν εκσυγχρονιστική προοπτική, δεν μπορεί να γίνουν κατανοητά από το Λαό -δεν γίνονται κατανοητά για πολλούς λόγους- διότι ο Λαός, δεν έχει καταλάβει ακόμη ποια είναι η ορθή κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού. Ευρίσκεται σε μία σύγχυση και παρακολουθεί, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να συμμετάσχει στη διαδικασία του εκσυγχρονισμού, που αποτελεί τη δεύτερη μεγάλη προϋπόθεση κάθε εκσυγχρονιστικής προσπάθειας.

Τον εκσυγχρονισμό δεν μπορεί να τον κάνει μία κυβέρνηση, δεν μπορεί να τον κάνει η εκτελεστική εξουσία. Πρέπει να συμμετάσχουν όλες οι συντεταγμένες δυνάμεις, όλα τα συντεταγμένα τμήματα του Ελληνικού Λαού και της Πολιτείας. Και αυτό το πράγμα, στην προσπάθεια που καταβάλλει η Κυβέρνηση, δεν συμβαίνει.

Όσον αφορά το ασφαλιστικό σύστημα θα μπορούσε κανείς να πει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ένα συνονθύλευμα ρουσφετολογικών νομοθετημάτων ή διατάξεων, τα οποία εδώ και 10ετίες έχουν δημιουργηθεί με την ευθύνη της Βουλής, με την ευθύνη των κυβερνήσεων και με την ευθύνη του συνδικαλιστικού κινήματος. Δεν ξέρει κανείς από πού να αρχίσει και πού να τελειώσει με αυτό το φοβερό πλέγμα αδικιών, το οποίο επικρατεί στο ασφαλιστικό σύστημα.

Με έκπληξη προσπαθώντας να δω τα μακροοικονομικά στοιχεία του ασφαλιστικού μας συστήματος διεπίστωσα ότι το 2050 θα έχουμε να κάνουμε με έναν ασφαλισμένο προς ένα συνταξιούχο. Και το ερώτημα που τίθεται είναι πού πάμε.

Όπως, επίσης, απόρροια της μεγάλης πολιτικής του ρουσφετολογήματος που ακολουθήθηκε μέχρι τώρα είναι το γεγονός, ότι φθάσαμε στο σημείο να έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό αναπήρων συνταξιούχων στην Πατρίδα μας.

Χρειάζονται πράγματι διόρθωση αυτά τα πράγματα. Κι έρχεται η Κυβέρνηση και προσπαθεί να τα διορθώσει. Το ερώτημα είναι όμως, πείθουμε; Πείθουμε για να έχουμε τη συμπαράσταση του κόσμου για να βοηθήσει προς αυτήν την κατεύθυνση, έστω και την ανοχή εκείνου που θίγεται από την πολιτική που πρόκειται να ακολουθηθεί; Πιστεύω πως όχι. Γι' αυτό, αγαπητέ συνάδελφε κύριε Σιούφα, θα σας έλεγα ότι το νομοσχέδιό σας είναι ένα άτυχο νομοσχέδιο, γιατί θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό, όχι βέβαια από τους άμεσα θιγόμενους, αλλά να γίνει αποδεκτό από την ευρύτερη κοινή γνώμη της Χώρας μας, αν ήταν ένα θέμα το οποίο θα αντιμετωπίζετο μεμονωμένα, με τη σοβαρότητα που θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί.

Τι μεσολάβησε πριν από το ασφαλιστικό νομοσχέδιο;

Τα φορολογικά μέτρα, ο νόμος περί ΕΑΣ, οι διαδικασίες και οι διατάξεις περί οικοδόμων, ο νόμος περί παιδείας. Και σας ερωτώ: ακόμη και ένας καλά πληροφορημένος πολίτης μπορεί να ασκήσει σωστή κριτική, εποικοδομητική κριτική πάνω σε ένα σύμπλεγμα τόσων πολλών μέτρων, που έρχονται το ένα πίσω από το άλλο, όταν ανοίγουν όλα μαζί τα μέτωπα; Και θα ήθελα να ρωτήσω και να αναρωτηθώ κι εγώ ποιο μέτωπο αυτήν τη στιγμή δεν είναι ανοιγμένο. Και πώς είναι δυνατόν να μην εκμεταλλεύονται οι συνδικαλιστές αυτήν τη διαδικασία, ακόμη κι εκεί που έχει δίκιο;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Απουσιάζει αυτός που μπορεί να σας απαντήσει.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Έχετε τεράστιες ευθύνες, κύριε Κακλαμάνη, γιατί διατελέσατε Υπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών, και σήμερα επιχειρούνται να

διορθωθούν τα μεγάλα σφάλματα τα οποία διαπράξατε επί μία οκταετία, όχι μόνο εσείς αλλά και άλλοι συνάδελφοί σας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Διατελέσατε περισσότερο χρόνο από μένα, κύριε Έβερτ, Υπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Δεν έφερα ούτε ένα ασφαλιστικό νόμο. Σας παρακαλώ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Και κυβερνήσατε μέχρι το 1981, μην το ξεχνάτε αυτό.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Δεν υπάρχει συνεπώς η σύμπραξη του Ελληνικού Λαού. Αλλά δεν υπάρχουν κι άλλα θέματα. Άκουσα προ ολίγου τον κ. Σαμαρά να ομιλεί κι έχει δίκιο. Και πήρατε το λόγο, κύριε Σιούφα, και είπατε ότι θα συνταχθούν αναλογιστικές μελέτες. Μα, είναι δυνατόν να γίνεται ένα ασφαλιστικό νομοσχέδιο και να μην έχουν κατατεθεί ήδη στη Βουλή οι αναλογιστικές μελέτες; Γιατί, πέρα από την αναλογιστική μελέτη περί ΙΚΑ, εγώ δεν ξέρω να υπάρχει άλλη αναλογιστική μελέτη ούτε για τη ΔΕΗ, ούτε για τις τράπεζες, ούτε για τον ΟΤΕ ούτε για άλλα ασφαλιστικά ταμεία.

Και η δύσκολη ανάγνωση του νομοσχεδίου δημιουργεί κι άλλη μια εικόνα. Δημιουργεί την εικόνα ότι κάθε ασφαλιστικό ταμείο, μέσα από τη μικροοικονομική αντίληψη του ιδίου του ταμείου έστειλε μια τροπολογία η οποία μπήκε σε κάποιο άρθρο μέσα για να ρυθμιστεί το σύνολο του ασφαλιστικού σχεδίου. Πού είναι η συνολική αρχιτεκτονική; Συνολική αρχιτεκτονική υπάρχει μόνο ως προς το ΙΚΑ. Μάλιστα. Αλλά, από εκεί και πέρα, όλα τα άλλα άρθρα είναι βαλμένα για να κάνουν μπαλώματα.

Θα πιάσω κι άλλον ένα τομέα, κύριοι συνάδελφοι, τον οικονομικό τομέα. Γιατί το ασφαλιστικό δεν μπορεί να απομονωθεί, περιέχει οικονομικά στοιχεία, βρίσκεται μέσα στο γενικότερο οικονομικό πλέγμα.

Προσπαθούμε εδώ να αυξήσουμε τις εισφορές. Προσπαθούμε να αυξήσουμε δια των εισφορών τα έσοδα. Μήπως με την αφαίμαξη που γίνεται από το Λαό, τελικά οδηγηθούμε, λόγω της ανεργίας, σε μείωση των εσόδων από τις εισφορές;

Αν η ανεργία από το 6-7% φθάσει στο 10%, έχει συνειδητοποιηθεί πού θα οδηγηθούν τα έσοδα του ΙΚΑ και των άλλων ασφαλιστικών ταμείων και γιατί υπάρχει αυτός ο κίνδυνος;

Μέσα σε ένα χρόνο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπήρξε ο νόμος του κ. Παλαιοκρασσά, ο οποίος τράβηξε 300 δισ. Ήρθε ο νόμος του κ. Μάνου, ο οποίος τραβάει 580 δισ. και έρχεται και η σημερινή διαδικασία η οποία συνεπάγεται μια πρόσθετη επιβάρυνση 250 δισ. Φθάνουμε δηλαδή στο 1 τρισ., περίπου στο 7% του εθνικού εισοδήματος να απορροφάται από την οικονομία. Αυτή η διαδικασία δεν θα οδηγήσει σε ύφεση, σε ανεργία; Αυτή η ανεργία δεν θα οδηγήσει σε μείωση των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων; Είναι ένα μεγάλο ερώτημα στο οποίο θα πρέπει να δοθεί απάντηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν θέλουμε να εκσυγχρονίσουμε την οικονομία μας, πρέπει να δούμε σοβαρά το ασφαλιστικό νομοσχέδιο και μάλιστα την αναγκαιότητα βαθιών τομών και να αφήσουμε το λαϊκισμό κατά μέρους. Δεν είναι δυνατόν να λέμε πότε στους τραπεζικούς, πότε στη ΔΕΗ, πότε στον ΟΤΕ, ότι έχετε δίκιο, δεν πρόκειται να σας ακουμπήσουμε. Αλλά για να μπορέσουμε να πείσουμε το Λαό, ότι έχουμε δίκιο πρέπει πριν απ' όλα να είναι διαφανείς οι διαδικασίες τις οποίες ακολουθούμε. Και η διαφάνεια στην προκειμένη περίπτωση είναι οι αναλογιστικές μελέτες οι οποίες δεν υπάρχουν

σήμερα, σε κανέναν φορέα σε κανένα Υπουργείο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές τις λίγες παρατηρήσεις είχα να κάνω και θα επαναλάβω ότι θα ψηφίσω το νομοσχέδιο με την πεποίθηση ότι είναι ένα μεγάλο βήμα προς τον εκσυγχρονισμό, αλλά και με την ταυτόχρονη αμφιβολία για τις παρενέργειες που μπορεί να δημιουργήσει, σε συνδυασμό με όλα τα άλλα μέτρα, με αποτέλεσμα την ύφεση της οικονομίας και στην αύξηση της ανεργίας.

Βεβαίως αυτό δε σημαίνει, κύριε Υπουργέ, ότι θα σας παρακολουθήσουμε σε όλα τα άρθρα. Υπάρχει ένα άρθρο το οποίο είναι άδικο και είναι αυτό που επιβάλλει τη φορολόγηση στους συνταξιούχους οι οποίοι παίρνουν σύνταξη κάτω των 100.000 δραχμών. Μην ξεχνάτε ότι η ιδεολογία μας, είναι η ιδεολογία του ριζοσπαστικού φιλελευθερισμού και όχι του νεοφιλελευθερισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ(Αθανάσιος Ξαρχάς): Ο κ. Πάγκαλος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, και κύριοι συνάδελφοι, δε θα μιλήσω για τη διαδικασία με την οποία ψηφίζεται αυτό το νομοσχέδιο. Δε θα είχα εξ άλλου τίποτα να προσθέσω σε όσα είπαν επιφανείς συνάδελφοι της κυβερνητικής παρατάξεως για τα όσα άτοπα γίνονται σχετικά με τη Βουλή και τη νομοθετική της εργασία. Στο κάτω κάτω της γραφής είναι δικαίωμα των συναδέλφων της κυβερνητικής Παράταξης, είναι δικαίωμα της Κυβέρνησης να διαλέξει το δρόμο της απομόνωσης από το κοινό αίσθημα, το ύφος και το ήθος της εξουσίας που τους οδηγεί στο περιθώριο. Είναι άξιοι της μοίρας τους και δεν είναι δικός μας ρόλος να τους σώσουμε.

Θα ήθελα όμως να επιμείνω και εγώ όπως και ο προηγούμενος ομιλητής σε κάτι που η Κυβέρνηση δεν έχει το τυπικό δικαίωμα να αρνείται στη Βουλή τις αναλογιστικές μελέτες. Και δεν έχει το τυπικό δικαίωμα να αρνείται να πει αν έχει ή δεν έχει αναλογιστικές μελέτες.

Αυτό είναι εντελώς απαράδεκτο, χθες το εζήτησε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Γεννηματάς και άκουσα με κατάπληξη τον κύριο Υπουργό, ο οποίος είναι ένας πράος και συνεργάσιμος συνάδελφος στον οποίο έχω ιδιαιτέρα εκτίμηση, να μεταφέρει κλίμα πλατείας Συντάγματος εδώ μέσα, και την ίδια ώρα που τα ΜΑΤ εφάρμοζαν το νόμο της επικοινωνίας με τα κοινωνικά στρώματα που έχει επιλέξει η Κυβέρνηση, να μας λέει εδώ μέσα ότι τις μελέτες θα τις φέρουμε, όποτε και όταν θέλουμε. Όχι, κύριε Υπουργέ, αυτό το δικαίωμα δεν το έχετε, τις μελέτες πρέπει να τις φέρετε τώρα και αν δεν έχετε να μας πείτε ότι δεν έχετε.

Να τις φέρετε πριν από το τέλος της συζήτησης επί της αρχής του νομοσχεδίου, γιατί αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα. Μετατρέπουν τη Βουλή σε συνάθροιση κοινών μπαγαπόντηδων, οι οποίοι ομιλούν επί φανταστικών υποθέσεων για το μέλλον.

Από εκεί και πέρα, κύριε Πρόεδρε, η νομοθέτηση αυτή έχει δύο στόχους. Το πρώτο είναι το υποτιθέμενο πρόβλημα της ασφάλισης. Το δεύτερο είναι ο εκσυγχρονισμός του συστήματος. Υπάρχει πρόβλημα πράγματι. Είναι ιδιότυπο ελληνικό πρόβλημα; Αφορά τη Χώρα μας; Είναι πρόβλημα που οφείλεται αποκλειστικά στη διαχείριση; Είναι πρόβλημα που μπορεί να ενταχθεί στη γενική φλύαρη φιλολογία περί σπαταλών κοινωνικού χαρακτήρα που έκαναν οι σοσιαλιστές του παρελθόντος; Νομίζω ότι όλα αυτά είναι απαράδεκτα.

Εδώ έχουμε ένα πρόβλημα κοινό σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Το λέει κάπου η εισηγητική σας έκθεση και μάλιστα αναφέρει και τη Γαλλία και την

Ισπανία και την Ομοσπονδιακή Γερμανία, ως ανάλογα παραδείγματα. Ε, λοιπόν δεν είναι ανάλογα παραδείγματα.

Και δεν είναι ανάλογα παραδείγματα για δύο λόγους, κύριε Υπουργέ. Πρώτον, αυτήν τη στιγμή εσείς αντιμετωπίζετε πρόβλημα εισφορών και αυτό έχει σχέση με το δημογραφικό. Είναι η δημογραφική δομή της κοινωνίας μας η κύρια αιτία της εξελίξεως που αντιμετωπίζετε. Και το πρόβλημα αυτό δεν το αντιμετωπίζετε, όπως το αντιμετώπισαν οι άλλες χώρες της ΕΟΚ. Στη Γαλλία π.χ. εξυγίαναν το κοινωνικό τους σύστημα, το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, επιβάλλοντας ειδική φορολογία στα ανώτερα εισοδήματα και στους εργοδότες, αυτό που εσείς αρνείστε να πράξετε, επιβάλλοντας φορολόγηση ακόμα και στις συντάξεις κάτω των 100.000, με αποτέλεσμα να διαφωνούν μαζί σας και βασικά στελέχη της κυβερνητικής παρατάξεως.

Από εκεί και πέρα, υπάρχει το θέμα των αποθεματικών, αλλά το θέμα των αποθεματικών αφορά την ερχόμενη δεκαετία. Είστε τόσο σίγουρος εσείς προσωπικά και η παράταξή σας ότι πρέπει τώρα να διαχειριστείτε τα προβλήματα της επομένης δεκαετίας; Δεν κοιτάτε να διαχειριστείτε τα προβλήματα των μηνών που έρχονται;

Ακόμα, υπάρχει και μια άλλη παραποίηση της αλήθειας. Εδώ υπάρχουν τα αποθεματικά. Υπάρχει αυτό το 1.500.000.000.000, ίσως κάτι λιγότερο, ίσως κάτι περισσότερο. Γιατί, όπως είπε και ο κ. Σαμαράς πολύ σωστά -και εδώ δεν δυσκολευόμαστε να ταχθούμε με τη λογική του- δεν επιτρέπετε στην αγορά κεφαλαίου να αξιοποιήσει αυτό το τεράστιο ποσό; Για τον απλό λόγο ότι πέρα από τις ηχηρές σας διακηρύξεις, ο βασικός παράγοντας που σας κινεί είναι εισπρακτικός. Θέλετε να κάνετε μεταφορά ποσών από τους ασφαλισμένους στα Ταμεία και από τα Ταμεία στον προϋπολογισμό. Αυτό είναι το βασικό σας πρόβλημα, πρόβλημα που δεν το ομολογείτε και γι' αυτό όλη η συζήτηση εδώ είναι έξω από την πραγματικότητα.

Θα μπορούσε κανείς να πει πάρα πολλά για τον εκσυγχρονισμό τον οποίο επιχειρείτε. Τι νόημα έχει π.χ. ο πολλαπλασιασμός των φορέων που επιμένετε να τον διατηρείτε; Όσοι είχαν πρόβλημα στην ασφάλεια, ακολούθησαν παντού, σε όλη την Ευρώπη -ακόμη και στην Αγγλία- έναν δρόμο ενιαίο -είστε οι μόνοι που αρνείστε να το πράξετε- συγκέντρωση των φορέων των ασφαλιστικών, ούτως ώστε να εξισορροπηθούν τα προβλήματα και να μειωθούν τα κόστη, αποδεσμεύοντας ένα μέρος των χρημάτων. Αυτήν τη συγκέντρωση αρνείστε να την πράξετε.

Υπάρχει η πρόταση του ΠΑΣΟΚ. Η πρόταση του ΠΑΣΟΚ, πέραν της διάθεσης στην αγορά κεφαλαίου του τεραστίου αυτού αποθεματικού, για το οποίο μίλησα, προβλέπει τη συγκέντρωση σε 7 ασφαλιστικούς φορείς και την ενοποίηση όλων των ασφαλιστικών ταμείων, κύριας και επικουρικής ασφαλίσεως. Γιατί δεν βαδίζετε προς αυτήν την κατεύθυνση -αυτό θα σας έλυνε ένα μεγάλος μέρος των προβλημάτων σας- αλλά επιμένετε να διαχειρίζεσθε όλες τις υποπεριπτώσεις; Είναι χαρακτηριστική αυτή η πολλαπλότητα των διατάξεων για τις "κόρες", αυτό το απαράδεκτο κατάλοιπο του παρελθόντος πράγματι. Και σας προλέγω, κύριε Υπουργέ, ότι οι "κόρες" θα βρουν τον τρόπο για να διαφύγουν πολλαπλώς από τις καταργήσεις και τουλάχιστον όσες "κόρες" συνταξιοδοτούνται τώρα, θα συνταξιοδοτηθούν και στο μέλλον και ακόμα περισσότερες. Δεν θέλετε να το καταργήσετε.

Υπάρχει και κάτι άλλο που είναι χαρακτηριστικό της εκσυγχρονιστικής σας προθέσεως, για να μην αναφέρω και άλλα τραγελαφικά παραδείγματα,

όπως κάποια δικαστίνα που εμφανίζεται εκεί πέρα, λες και η γυναίκα δικαστίνα έχει ανάγκη ιδιότυπης ασφαλίσεως, σε σχέση με τον άντρα δικαστή.

Πρόκειται προφανώς για φροντίδα για ειδική κατηγορία δικαστίνων από αυτές που εκδίδουν τις κατά παραγγελία αποφάσεις και κηρύσσουν παράνομες καταχρηστικές τις απεργίες, στα Μονομελή Πρωτοδικεία της Χώρας.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν καταργούν και τη ΓΣΕΕ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Δεν σας άκουσα καλά. Θέλετε να καταργήσουν και τη ΓΣΕΕ. Αυτό είναι εξαγγελία.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το κάνατε εσείς. Το προλάβατε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Από κει και πέρα, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει και το ,θέμα το οποίο εμφανίζεται με πολλές διατάξεις μέσα στο νομοσχέδιό σας. Το θέμα της εξασφάλισης ειδικών κατηγοριών, που νομίζετε ότι στη φάση αποσύνθεσης που έχει περιέλθει η παράταξή σας, θα σας διασφαλίσουν την εξουσία.

Θέλω να σας παρακαλέσω να προσέξετε πολύ περισσότερο από ό,τι κάνατε μέχρι τώρα, την προσπάθεια αναγόρευσης των τριών παραδοσιακών συντελεστών της αυταρχικής εξουσίας στην Ελλάδα σε προνομιακούς πολίτες, αστυνομικοί, στρατιωτικοί, κλήρος. Έτσι περιμένετε ότι θα κερδίσετε τις επόμενες εκλογές και θα διατηρήσετε την εξουσία; Με το χωροφύλακα, με το λοχία, με τον παπά; Έχουν γίνει αυτά στο παρελθόν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Τι λέτε; Είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Είναι σοβαρά πράγματα, κύριε συνάδελφε. Με το λοχία, το χωροφύλακα, και τον παπά πάτε να κρατήσετε την εξουσία. Μας γυρνάτε δεκαετίες πίσω στο παρελθόν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αλλού αυτά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Τον παπά βγάλτον. Το ΤΑΚΕ το καταργούν.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Και προσπαθείτε πολλαπλά να τους κολακεύσετε, γιατί είναι οι μόνοι που σας μείνανε ως ελπίς. Όχι ως πραγματικότητα.

Ξέχασα τους αγροφύλακες, όπως μου θυμίζει συνάδελφος από τον Έβρο. Αυτό είναι χαρακτηριστικό ακόμα τον εκσυγχρονιστικών σας προθέσεων.

Βλέπετε λοιπόν, ότι πέρα από τις ηχηρές διακηρύξεις, εισπρακτικά, αποσυνθετικά, και με σκοπό τη διατήρηση του παρελθόντος λειτουργείτε. Και σας ακούω με πολύ ευθυμία να διακηρύσσετε εδώ μέσα κάθε τόσο πόσο υψηλό είναι το ποσοστό των αναπηρικών συντάξεων στην Ελλάδα, που πράγματι είναι υψηλό. Και γνωρίζετε πάρα πολύ καλά γιατί ήταν υψηλό το ποσοστό των αναπηρικών συντάξεων. Δεν υπήρχε διαδοχική ασφάλιση πριν την εισαγάγει το ΠΑΣΟΚ το 1982. Και επομένως, ο ατυχής Έλληνας πολίτης, που ήταν ξεκρέμαστος εντελώς, προσπαθούσε με απατηλά μέσα, που του εξασφάλιζε η φαυλοκρατία των κυβερνήσεων της δεξιάς, να εξασφαλίσει αναπηρική σύνταξη που δεν την εδικαιούτο. Έτσι, δημιουργήθηκε ο στρατός αυτός των αναπηρικών συνταξιούχων, τον οποίο εσείς δημιουργήσατε μέσα στα πλαίσια του μηχανισμού δημιουργίας εκλογικής πελατείας. Και σήμερα έρχεστε να τον επικαλεστείτε μιλώντας για τις αναπηρικές συντάξεις ως να ήταν αμάρτημα του ιδίου του λαού, για το οποίο εσείς δεν ευθύνεστε!

Για όλους αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να καταψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο, εφόσον η Κυβέρνηση επιμένει στην ψήφισή του. Εμείς θα το καταψηφίσουμε επί της αρχής και συνολικά. Αλλά ακούστηκαν φωνές και είναι πολύ ενδιαφέρον για τη συζήτηση σε αυτό το Σώμα -οι οποίες προτείνουν συγκεκριμένες τροποποιήσεις και ασκούν συγκεκριμένη πολιτική. Θα ήταν ενδιαφέρον ο κύριος Υπουργός να πάρει θέση τώρα ή αργότερα, για να δούμε, έστω και εν εσχάτοις, έχει τη δυνατότητα να ακούσει η Κυβέρνηση μία διαφορετική φωνή από αυτά που η ίδια σχεδιάζει ή πορεύεται προς το τέλος της βουβή και χωρίς φρόνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Ξαρχάς): Ο κ. Γεννηματάς έχει το λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι ένας σκληρός μύθος ότι ο εκσυγχρονισμός πρέπει να είναι σκληρός και αυτό όχι τώρα, αλλά από τότε που υπάρχει οργάνωση της κοινωνίας. Δεν είναι της γενιάς μας, της περιούσιας γενιάς μόνο δείγμα γραφής ο εκσυγχρονισμός αλλά από τότε που υπάρχει άνθρωπος. Αν θέλουμε να μεταφερθούμε στη ζούγκλα, τότε βεβαίως μπορούμε να σκληραίνουμε κάθε φορά την αντιμετώπιση των ανθρώπων, των πολιτών, των εργαζομένων, των συνταξιούχων.

Και αν έχουμε να διαλέξουμε, κύριοι συνάδελφοι, εμείς ανάμεσα σε ένα ριζοσπαστικό αναχρονισμό και σε ένα νεοφιλελεύθερο αναχρονισμό, τότε εμείς απορρίπτουμε τον αναχρονισμό που αυτή είναι η φιλοσοφία όσων μίλησαν έτσι ή αλλιώς από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας. Υπάρχει μία εξαίρεση που ασχολήθηκε με το ασφαλιστικό νομοσχέδιο στα ίσα, ανεξάρτητα αν συμφωνούμε ή όχι με τις απόψεις αυτές.

Και στο ερώτημα του Υπουργού κ. Σιούφα με τι αρχές έρχεται το νομοσχέδιο και με ποια στρατηγική, η απάντησή μας είναι χωρίς αρχές και χωρίς στρατηγική. Και θα το αποδείξω αυτό. Μία τακτική έχετε, τακτική της επέλασης εναντίον της τσέπης πράγματι του απλού ανθρώπου που φορολογείται δυσβάστακτα και με αυτό το φορολογικό ουσιαστικά νομοσχέδιο και η επέλαση των ΜΑΤ όταν σκληραίνουν τα πράγματα και όταν η κοινωνία ανθίσταται. Και αυτή η άποψη που ακούστηκε πριν από λίγο ότι δεν προλαβαίνετε να πείσετε την κοινωνία άρα μην ανοίγετε όλα μαζί τα μέτωπα αλλά μέτωπο μέτωπο, μου θυμίζει τη στρουθοκάμηλο, που βάζει το κεφάλι της στην άμμο, κουνάει θαυμάσια την ουρά της αλλά τελικά δεν κινεί τίποτε προς τη σωστή κατεύθυνση. Απλώς συναινεί και ψηφίζει.

Όταν ψηφίστηκε ο 1902 και στη συνέχεια ο 1976 είχαμε πει τις απόψεις μας. Και μάλιστα είχαμε διαπιστώσει περιέργως ότι η Νέα Δημοκρατία συμφωνούσε με τις βασικές μας αρχές στα σημαντικά θέματα. Αλλά μας έλεγαν, τώρα θα ψηφίσουμε τα μεταβατικά, τον 1902 που έφερνε εκείνο το ρατσισμό του "1983" μετά θα ψηφίσουμε τον 1976, που έφερε τη δήμευση των αντιστασιακών συντάξεων και μετά "θα έλθουν στο τελικό νομοσχέδιο οι απόψεις μας οι οποίες συμφωνούν με τις δικές σας" Με ποιες αρχές λοιπόν:

Εμείς λέγαμε πάντοτε, εθνική σύνταξη, ενιαία για όλους που να στηρίζεται στους κοινωνικούς πόρους, ίδιους κοινωνικούς πόρους για όλους.

Δεύτερο, εργασιακή σύνταξη που να στηρίζεται στην ανταποδοτικότητα.

Τρίτο, τριμερή χρηματοδότηση.

Τέταρτο, επαναδιαπραγμάτευση των χρεών άμεση σε ορίζοντα 10ετίας και πέμπτο, ομαδοποίηση ταμείων.

Με εξαίρεση την τριμερή χρηματοδότηση, την οποία τη λέγατε και δεν την λέγατε, σε όλα τα άλλα συμφωνούσατε. Απλώς την εθνική σύνταξη τη λέ-

γατε ενιαία. Τι κάνατε απ' αυτά σ' αυτό στο νομοσχέδιο, που είναι χωρίς αρχές και που κάποιοι μας λένε ότι είναι υποχρεωτικό, είναι εκσυγχρονισμός; Ποιος; Αυτός που έλεγε ο κ. Σουφλιάς; Αυτός που έλεγε η κ. Κουτσίκου; Πού είναι αυτός; Πού είναι η ενιαία σύνταξη για σας; Παγώνετε τους κοινωνικούς πόρους, αλλού τους περικόπτετε. Όμως αυτό εμείς λέγαμε να το κάνουμε πράγματι για να φτιάξουμε την εθνική σύνταξη. Γιατί δεν την κάνετε; Γιατί δεν το εννοείτε; Διότι απλώς θέλετε να εισπράξετε. Διότι κάποια στιγμή ο κ. Μάνος ανακάλυψε ότι όλα όσα έφτιαξαν οι προηγούμενοι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ήταν φενάκη, ήταν χωρίς αποτέλεσμα. Το περιβόητο έλλειμμα που το κυνηγάτε και κουβαλάτε ως Σίσυφος, ξέρετε πού είναι; Το έλλειμμα του πρώτου 5μήνου ήταν ήδη 490 δισ. υπέρβαση και θα πάμε σε 3 τρισ. συνολικό έλλειμμα. Άρα, κάποιοι θα πληρώσουν. Δεν σας λέει τίποτε η σοσιαλιστική δική μας αντίληψη. Δεν σας λέει τίποτε το άρθρο 4 του Συντάγματος, που λέει ναι τα βάρη τα σηκώνουν οι πολίτες, ανάλογα με τις δυνάμεις τους. Και σεις απελάσατε εναντίον αυτών που δεν μπορούν να αντισταθούν. Εναντίον κυρίως των συνταξιούχων αλλά και των εργαζομένων. Πού είναι η εργασιακή σύνταξη πού να στηρίζεται στην ανταποδοτικότητα;

Και εδώ έρχομαι να καταγγείλω. Ο κ. Έβερτ πριν από λίγο μίλησε για αναλογιστικές μελέτες που δεν υπάρχουν. Ο κ. Σιούφας είπε για αναλογιστικές μελέτες που θα τις καταθέσει όταν εκείνος κρίνει. Λες και εμείς εδώ υπηρετούμε άλλο στόχο, λες και η Εθνική Αντιπροσωπεία διαχωρίζεται σε προνομιούχους που ξέρουν και στους άλλους που δεν πρέπει να γνωρίζουν.

Τι είναι αυτά, κύριε Σιούφα; Αν έχετε αναλογιστικές μελέτες να τις καταθέσετε. Δεν έχετε όπως λέει και ο κ. Έβερτ ή έχετε κάνει και έχουν δείξει άλλα πράγματα. Εγώ καταγγέλλω σήμερα ότι έχετε κάνει και απάτη, πολιτική απάτη η οποία όμως έχει άμεσο οικονομικό αντίκτυπο στους εργαζομένους.

Σας λέω λοιπόν και το λέω ως διατελέσας Υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι η ανταποδοτικότητα στο 30% εισφορά πάει στο 1 προς 3 και έπρεπε να είναι 90% και όχι 60%. Ο περίφημος συντελεστής 1,714 έπρεπε να είναι 2,5. Αυτό σημαίνει ότι κλέβετε χρήματα από τους εργαζόμενους και τα πάτε πού; Τα πάτε στα ταμεία; Όχι. Τα πάτε κατευθείαν στον κορβανά, τον κρατικό προϋπολογισμό για τα ελλείμματα του κ. Μάνου ή στο ΛΑΦΚΑ. Τι είναι το ΛΑΦΚΑ; Αντί να κάνετε την τριμερή χρηματοδότηση, δηλαδή παρέμβαση του κράτους στην κοινωνική ασφάλιση, κάνετε παρέμβαση ασφάλισης υπέρ του κράτους. Δηλαδή να έχει ο Υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων στα χέρια του να διαχειρίζεται τους πόρους και να κάνει εκείνος αυτό που νομίζει εκείνος. ΛΑΦΚΑ! Αυτό σημαίνει αποθέωση του κρατισμού από σας τους αντικρατιστές. Τριμερή χρηματοδότηση: Αυτό που είπα πριν από λίγο θέλει απάντηση και αν είναι δυνατόν άμεση. Εγώ διακόπτω για να απαντήσει ο κύριος Υπουργός τώρα, διότι είναι κορυφαίο θέμα να υπάρχει αναλογιστική μελέτη που να με διαψεύσει. Να την καταθέσει τώρα. Αλλιώς προτείνω στους συνδικαλιστές να μην κάνουν μόνο κινήσεις απεργιακές. Να τις κάνουν. Δικαίωμά τους είναι. Να πάνε ταυτόχρονα στη δικαιοσύνη και να καταγγείλουν αυτά τα οποία εγώ λέω και τα λέω υπεύθυνα, εκτός εάν καταθέσουν αναλογιστικές μελέτες. Να τις καταθέσουν τώρα. Αυτό είναι πολύ σοβαρό ζήτημα και δεν βλέπω να με διακόπτει ο κύριος Υπουργός. Έχετε ή δεν έχετε αναλογιστικές μελέτες; Ποιον εμπαίζετε;

Επαναδιαπραγμάτευση των χρεών. Πράγματι κατέθεσε ο κ. Σιούφας - πράγματι, σ' αυτά είναι εντάξει ο κ. Σιούφας, τα κατέθεσε. Τι γίνεται; Το φώναζα, το θυμούνται όλοι από το 1989. Το φώναζα από το 1985 βέβαια αλλά

ας είναι. Το 1989 στην οικουμενική τα είχαμε ετοιμάσει. Μας ειρωνεύτηκαν το 1990. Το έκαναν μετά, αλλά με ποιον τρόπο όμως; Τα έχω τα στοιχεία αυτά που κατέθεσε ο κ. Σιούφας και μάλιστα όπως τους έλεγα για το σύνολο του εσωτερικού χρέους τουλάχιστον των ΔΕΚΟ, όπως έλεγα τότε. Επαναδιαπραγμάτευση. Αλλά τι; Εγώ έλεγα σε ορίζοντα δεκαετίας. Τι κάνουνε; Σε ορίζοντα τριών χρόνων έως 7. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι όταν θα κριθούμε '93, '94, '96, '97 για το Μάαστριχ, γι' αυτό που κόπτεται ο κ. Μάνος ανακριβώς, τότε θα έχουν γίνει οι μεταφορές των τόκων, τότε. Δηλαδή το δημόσιο χρέος θα έχει αυξηθεί τότε. Τι έχετε κάνει; Έχετε κάνει μία τρύπα στο νερό. Ναι ή όχι; Πού είναι ο κ. Μάνος να το διαψεύσει; Εμείς προτείνουμε επαναδιαπραγμάτευση σε ορίζοντα δεκαετίας και σεις φορτώνετε τα κριτήρια του Μάαστριχ. Τι να πω άλλο;

Ομαδοποίηση ταμείων: Την προτείναμε και εμείς και εσείς. Πού είναι; Και έρχεται κάποιος σήμερα και μας λέει λαϊκίζετε. Λέτε "ναι" στις Τράπεζες. Λέμε "ναι" στις Τράπεζες; Εμείς τι λέμε στις Τράπεζες. Ναι στο ενιαίο κλαδικό ταμείο. Ομαδοποίηση ταμείων. Εσείς τι κάνετε; Λίθους, πλίθους κεράμους, άτακτους, ερριμμένους και τους ψηφίζετε "εκσυγχρονιστικά". Μα σοβαρά το λέτε; Ξέρετε τι άλλο λέμε στις Τράπεζες; Λέμε "ναι" στις Τράπεζες. Γιατί; Λέμε "ναι" στην αυτοτέλεια των ταμείων σύμφωνα με το άρθρο 12 του Συντάγματος. Εσείς το πολεμάτε, κύριε Σιούφα, αλλά ενώ απαγορεύετε στους εργαζόμενους ή εργοδότες των δημοσίων Τραπεζών να κάνουν διάλογο μεταξύ τους, το επιτρέπετε στις ιδιωτικές Τράπεζες. Γιατί; Γιατί χρησιμοποιούν το μοχλό της ιδιωτικής ασφάλισης. Άρα οδηγείτε τους πάντες στην ιδιωτική ασφάλιση. Πότε; Όταν ο Πρόεδρος Μπους επεξεργάζεται εθνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στις ΗΠΑ. Όταν οι δημοκρατικοί στις ΗΠΑ το έχουν καταθέσει. Όταν κερδίθηκε, όπως έχω ξαναπεί η μάχη από υποψήφιο στην Πενσιλβάνια με 73% πρώτη φορά σε δικομματικό σύστημα, με αποκλειστικό πρόγραμμα: εθνικό σύστημα ή εν ανάγκη το πολιτειακό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, και εθνικό ή εν ανάγκη πολιτειακό σύστημα υγείας. Και με την ευκαιρία γελούν ακόμη, κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε της Νέας Δημοκρατίας, που ξέρω ότι σ' αυτά θα συμφωνήσετε μαζί μου, γελούν ακόμη οι γιατροί στο Μεμόριαλ, γελούν ακόμη οι καθηγητές στην Αμερική όταν έμαθαν ότι κάνετε part-time γιατρούς με τέτοιο σύστημα ασφάλισης.

Γελούν αυτοί που είναι σε ιδιωτικού δικαίου βεβαίως, αλλά όχι κερδοσκοπικού. Και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης από 11 ώρες ως 12 ώρες. Το θεωρούν τιμή τους και όταν τους είπα ότι θα κάνουν 5 ώρες πρωινές στην Ελλάδα, λένε "μα πώς θα γίνουν οι εφημερίες, όλα αυτά"; Τέλος πάντων παρασύρομαι, ας είναι.

Είναι ο "εκσυγχρονισμός" που ψηφίσατε και στο ΕΣΥ, που είναι μέρος της κοινωνικής ασφάλισης.

Μίλησε ο κ. Μάνος και για την Ευρώπη ξανά. Κοινωνική Ευρώπη ξέρετε τι σημαίνει; Στην κοινωνική Ευρώπη λένε, "μπορούμε να τα βρούμε, εδώ εκεί, στην απασχόληση, στην κατάρτιση, δεν μπορούμε να τα βρούμε στην κοινωνική ασφάλιση γιατί ποικίλει". "Αλλά εμείς", λέει, "δεσμευόμαστε να μη θίξουμε αυτά που υπάρχουν σήμερα". Εσείς τα γκρεμίζετε, τα σαρώνετε. Υποκριτικά χαιρετίζετε την κοινωνική Ευρώπη. Είσθε υπέρ της κοινωνικής Ευρώπης. Ενώ οι Βρετανοί, είχαν το σθένος, είχαν το θάρρος να πουν "εμείς απέχουμε από την κοινωνική Ευρώπη". Εσείς σαρώνετε την κοινωνική Ελλάδα, την όποια κοινωνική Ελλάδα. Αλλά το θεωρείτε εκσυγχρονισμό. Ποιος εκσυγχρονισμός, το χαράτσι; Και βρέθηκε το άλλοθι για την κοινωνική σας συνείδηση,

για όσους λένε για κοινωνική δικαιοσύνη, το περιβόητο 1%, στις 100.000; Και οι υπόλοιποι; Πού είναι η αξιοπιστία του Πρωθυπουργού; Ποιος εδώ θα την υποστηρίξει; Οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας;

Όπως είπα και στη Διαρκή Επιτροπή εγώ παλιά πίστευα ότι εμείς όταν λέμε παράταξη εννοούμε και τους Βουλευτές και τα στελέχη, τα μέλη και τους οπαδούς. Έχω αλλάξει γνώμη. Η παράταξή μας είναι προοδευτική, η παράταξή σας είναι συντηρητική, δεν μπορώ να δεχθώ όμως για τον εαυτό μου και για τους συναδέλφους μου ότι εμείς είμαστε προοδευτικοί και ένας ένας από εσάς είσθε συντηρητικοί. Όχι. Έχετε και εσείς βάση προοδευτική. Αλλά πώς θα τους αντιμετωπίσετε έναν έναν; Τι θα πείτε σ' αυτούς τους ανθρώπους που τους δημεύουν τις συντάξεις τους; Τι θα τους πείτε; Γι' αυτό σας καλώ να ξανακοιτάξετε τα θέματα άρθρο, άρθρο, σκληρά. Να καταλάβει αυτή η Κυβέρνηση ότι υπάρχει Βουλή που βουλεύεται και όχι βολεύεται.

Το χαράτσι -και μιλάω για χαράτσι- είναι κεφαλικός φόρος. Το 1% και το 2% είναι κεφαλικός φόρος, γιατί μιλάμε για συγκεκριμένα όρια. Στην ουσία είναι έμμεσος φόρος, δεν είναι άμεσος. Δεν είναι κοινωνικό. Δεν έχει καν προοδευτικότητα. Τι είναι προοδευτικότητα; Το 1%-5%; Αλλά αν εκεί η περικοπή είναι 1%, όπως πολύ εύστοχα μας είπε ο κ. Γιαννόπουλος, στο θέμα της μεταβίβασης σύνταξης όπου υπάρχει αφαίρεση 100% δηλαδή δήμευση. Θα μπορούσα να δεχθώ αυστηροποιήσεις. Αλλά δεν πρόκειται για αυστηροποίηση. Ενώ υπήρχαν σαφείς όροι -ναι, να τα αυστηροποιήσουμε- στον ίδιο τον θανόντα ή στην οικογενειακή του κατάσταση έρχεται, να πάρουμε π.χ. τη γυναίκα, και λέει ότι είναι πάνω από τόσο το εισόδημά της - πάλι στο επίπεδο της φτώχειας- τότε κόβεται η σύνταξη ή εάν είναι κάτω από κάποια ηλικία. Δηλαδή τί; Θα της βρει η Κυβέρνηση δουλειά; Δεσμεύεται να της βρει δουλειά; Αυτό λέγεται δήμευση, κύριοι συνάδελφοι.

Πώς θα αντιμετωπίσετε τις γυναίκες; Τι είναι αυτά για τις άγαμες γυναίκες, αυτή η αναλγησία που δείχνετε;

Τώρα για τους πίνακες, για να τελειώνουμε με αυτούς.

Ο κ. Μάνος είπε ανακρίβειες. Καταθέτω τους πίνακες -από το βιβλίο του κ. Σολωμού, αλλά προέρχονται από την ΕΥΡΩΣΤΑΤ, όπου δείχνουν ότι η τριμερής χρηματοδότηση, οι δαπάνες, οι εισφορές, η κατανομή τους, είναι στην Ελλάδα πολύ πίσω από την Ευρώπη, κύριοι συνάδελφοι. Μακάρι να είμαστε κοντά στην Ευρώπη σ' αυτά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γ. Γεννηματάς καταθέτει τους σχετικούς πίνακες οι οποίοι βρίσκονται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου).

Κάναμε άλματα επί ΠΑΣΟΚ, δεν το φθάσαμε όμως εκεί που θα έπρεπε. Και δεν κάναμε τις βαθειές τομές. Γιατί; Γιατί οφείλαμε να υλοποιήσουμε πρώτα την τριμερή χρηματοδότηση. Και φθάσαμε μόλις το 1987 σ' αυτό το σημείο. Τότε έπρεπε να κάνουμε την εθνική σύνταξη και όλα τα άλλα που είπα.

Μίλησε ο κ. Μάνος για δίκιο και για άδικο.

Ένας επιστήμονας δημόσιος υπάλληλος με 26 χρόνια, με πεντηκοστά με το περίφημο "1983" θα πάρει σύνταξη 86.642 δρχ. Ο ίδιος δημόσιος υπάλληλος με τα ίδια ακριβώς προσόντα -οικογενειακή κατάσταση, τα πάντα- αλλά με μια μέρα διαφορά, που έχει προσληφθεί στο δημόσιο μια μέρα πριν, θα πάρει σύνταξη 108.023 δρχ. (Άρθρο 4 του Συντάγματος για την ισότητα.)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γ. Γεννηματάς καταθέτει το σχετικό πί-

νακα υπολογισμού ο οποίος βρίσκεται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου).

Σας τα λέει η Επιστημονική Επιτροπή και η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή. Δεν τα βλέπετε; Δεν τα ακούτε; Για ποια δικαιοσύνη μας μιλάτε; Η Επιστημονική Επιτροπή λέει ότι για τη ΔΕΗ -και για άλλα λέει- είναι αντισυνταγματική η διάταξη. Αν δεν είναι -εγώ ρωτώ- χρόνια υπήρχε ένα σύστημα καλό ή κακό, πώς γίνεται η τομή; Υπάρχει λύση πάρα πολύ εύκολη, με τους συνταξιούχους που υπάρχουν και το καινούριο ταμείο που θα έπρεπε να γίνει και να διαχωριστεί το θέμα. Βεβαίως εδώ θα χρειασθεί αναλογιστική μελέτη για να δούμε πόσο θα πήγαινε από κει και πόσο από εδώ. Εσείς, τους βάζετε απέναντί σας, αλλά κατηγορείτε τους "Μπακουλοκολάδες" όπως τους λέτε. Αφού διαλύετε τα πάντα, σας φταίνε οι συνδικαλιστές.

Όταν ήμουν νέος είχα διαβάσει μια επιστολή του αείμνηστου Γέρου της Δημοκρατίας του Γεωργίου Παπανδρέου του 1914 στο "ΝΕΑ ΕΛΛΑΣ" -ήταν νέο παιδί, τότε, φοιτητής από το Βερολίνο- που έλεγε ότι η κοινωνική πολιτική το κράτος πρόνοιας, είναι το κόκκινο πανί για τις δυνάμεις της συντήρησης και της αντίδρασης και ότι για να γίνει αλλαγή στη Χώρα μας, πρέπει να περάσουν πολλές-πολλές 10ετίες, ώσπου να έλθει μια μέρα που ο άνθρωπος πράγματι να έχει σημασία, να έχει αξία η ανθρώπινη ζωή. Ήταν εκσυγχρονιστής ο Γέρος της Δημοκρατίας και όταν ήταν νέος και αργότερα. Έλεγε λοιπόν ότι θα έπρεπε να σημάνει η σοσιαλιστική χαραυγή στην Ελλάδα, για να έχει αξία ο άνθρωπος.

Σύμφωνοι, αλλά εγώ πιστεύω ότι η Ευρώπη μερικές φορές το ξεπέρασε αυτό. Άγγιξε και με συντηρητικές Κυβερνήσεις τα όρια της ανοχής, εν πάση περιπτώσει, ορισμένων καταστάσεων. Εσείς μέχρι πότε θα εμμένετε σε μια εποχή πίσω από το Βίσμαρκ; Μας γυρίζετε πάνω από ένα αιώνα πίσω και το αποκαλείτε αυτό εκσυγχρονισμό. Τον αναχρονισμό σας θα τον πληρώνετε. Όπως είπα και χθες, κάνετε ένα ακόμα βήμα προς την πτώση σας. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Ξαρχάς): Ο κ. Γιάνναρος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, έχει το λόγο.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για το ασφαλιστικό νομοσχέδιο γενικεύθηκε σ' αυτήν την Αίθουσα και αυτό ήταν αναπόφευκτο, διότι το ασφαλιστικό νομοσχέδιο συνδέεται άρρηκτα με την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης και με άλλα γενικότερα προβλήματα.

Αυτό που θα ήθελα να σημειώσω, είναι ότι σ' αυτή τη γενίκευση συνέβαλαν και στελέχη της Κυβερνητικής παράταξης και ανέπτυξαν εδώ ενδιαφέρουσες απόψεις. Παρ' ό,τι κινδυνεύω να προκαλέσω άλλη μια φορά τη μήνυση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου της Νέας Δημοκρατίας, εγώ στην ομιλία μου θα επιμείνω σ' αυτό γιατί έχει σημασία. Ο Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας με προκάλεσε χθες να αποφύγω να αναφέρομαι στα προβλήματα της Κυβερνητικής παράταξης και να χρησιμοποιήσω επιχειρήματα από το δικό μας πρόγραμμα και τις δικές μας πολιτικές επιλογές.

Εισαγωγικά εγώ θα πω, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, για μας και για την παράταξή μας, είναι βασικό στοιχείο η δημοκρατική λειτουργία των κομμάτων, η αναβάθμιση των στελεχών μέσα στα κόμματα, η αναβάθμιση των Βουλευτών μέσα στο Κοινοβούλιο, η αναβάθμιση του Κοινοβουλίου. Είναι βασικά στοιχεία για τον εκδημοκρατισμό αυτής της κοινωνίας γιατί όλα αυτά

συντελούν στη δημιουργία της σημερινής δύσκολης κατάστασης και την κρίση, για την οποία αναλυτικά εδώ μίλησε ο κ. Έβερτ.

Σε αυτή λοιπόν τη γενικευμένη συζήτηση προέκυψαν μερικά μεγάλα ζητήματα και πολιτικά θέματα. Πάνω σ' αυτά θα ήθελα να διατυπώσω μερικές σκέψεις και να προχωρήσω στη συνέχεια στις απόψεις μας, στην κριτική μας και στις προτάσεις μας για το ασφαλιστικό πρόβλημα της Χώρας.

Ένα μεγάλο πρόβλημα που προέκυψε είναι αυτό που λέμε εκσυγχρονισμός. Αυτό που πάει να κάνει η Νέα Δημοκρατία τώρα είναι εκσυγχρονισμός; Για μας θα μείνει στην ιστορία ως μία παρένθεση οπισθοδρόμησης και αναχρονιστικής προσπάθειας. Εκσυγχρονισμός για την Ελλάδα σήμερα σημαίνει εκσυγχρονισμός της Δημοκρατίας, δηλαδή ανάπτυξη της Δημοκρατίας, σημαίνει εκσυγχρονισμό της οικονομίας, δηλαδή της παραγωγικής βάσης, σημαίνει εκσυγχρονισμό των θεσμών και της παιδείας.

Τι γίνεται, όμως, αυτήν τη στιγμή; Ο κ. Σουφλιάς μας έφερε προ ημερών ένα νομοσχέδιο, που παγώνει την κατάσταση στα πανεπιστήμια στο επίπεδο που είναι τώρα και τα οδηγεί σε ασφυξία. Η παραγωγική βάση της Χώρας συρρικνώνεται, η διοίκηση κομματικοποιείται με το νέο νομοσχέδιο που θα συζητήσουμε σε αυτό το Τμήμα την επόμενη φορά. Δηλαδή βλέπουμε ότι εδώ προωθείται μία συνολική πολιτική. Γι' αυτό δεν πολυκατάλαβα την απορία του κ. Έβερτ και τα ερωτήματα που έθεσε για την πληθώρα των μέτρων, στον κ. Σιούφα. Εδώ προωθείται μία πολιτική που έχει συνέπεια.

Η πολιτική αυτή έχει δύο αρχές. Δεν έχει καμία σχέση με τον εκσυγχρονισμό. Προσπαθεί να επιτύχει μία μακροοικονομική εξισορρόπηση. Και αυτή προσπαθεί να την επιτύχει πρώτον με τη διεύρυνση των ανισοτήτων. Εδώ υπάρχει και η θεωρητική θεμελίωση, ότι η οικονομική ισορροπία θα επιτευχθεί με τη διεύρυνση των ανισοτήτων που σήμερα υφίστανται και δεύτερον με τη συρρίκνωση της Δημοκρατίας. Αυτή είναι η ουσία της πολιτικής σας.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να είμαι πιο αναλυτικός. Κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία προωθεί αυτήν τη στιγμή την εξής θεωρία: Επειδή τα χαμηλά εισοδήματα έχουν μεγάλη ροπή προς κατανάλωση και τα υψηλά εισοδήματα έχουν μεγάλη ροπή προς αποταμίευση, η λύση του οικονομικού προβλήματος της Χώρας είναι να κάνουμε μεταφορά εισοδημάτων από τα χαμηλότερα κλιμάκια στα ανώτερα, διότι έτσι θα συμπιέσουμε την κατανάλωση, η οποία είναι μεγαλύτερη από τις δυνατότητες της Χώρας και έτσι θα ενισχύσουμε την αποταμιευτική ροπή, που είναι αναγκαία για να προχωρήσει η οικονομική ανάπτυξη της Χώρας. Αυτά είναι διατυπωμένα στο πρόγραμμα που έχει επεξεργασθεί η επιτροπή υπό τον κ. Παυλόπουλο, με χαρακτηριστική ειλικρίνεια και ωμότητα.

Αυτή η πολιτική σήμερα έχει ποικίλες εκδηλώσεις. Κατ' αρχήν δεν προωθεί τη φορολογική μεταρρύθμιση. Και το λέω αυτό, διότι το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι φορολογικό νομοσχέδιο και μην έχουμε αυταπάτες περί αυτού. Αντίστροφα προωθείται η αντιμεταρρύθμιση γιατί, ποιο είναι το αίτημα της φορολογικής μεταρρύθμισης; Να διευρυνθεί η φορολογική βάση. Όμως, αυτήν τη στιγμή, όλο και περισσότερα βάρη ρίχνονται σε αυτούς που ήδη φορολογούνται. Αναλύστε τι είναι το φορολογικό νομοσχέδιο που θα συζητήσουμε και θα ψηφίσουμε στη Βουλή, που ήδη εφαρμόζεται και που θα προσδώσει στο κράτος 500 δισ. Θα έχουμε μία νέα φορολόγηση εκείνων που ήδη πληρώνουν. Τι είναι το σημερινό νομοσχέδιο; Επιβαρύνει κατά 250 δισ. τους μισθωτούς, δηλαδή εκείνους που ήδη πληρώνουν.

Συνεπώς, εδώ έχουμε μία προώθηση της αντιμεταρρύθμισης και η φοροδιαφυγή αυτήν τη στιγμή αναπτύσσεται. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ότι πέρα από το γεγονός ότι διευρύνει την κοινωνική αδικία και τις κοινωνικές ανισότητες δεν οδηγεί στην ισορροπία την οικονομία. Στην Ελλάδα, επειδή έτσι είναι η δομή των εισοδημάτων με αυτήν την πολιτική της συρρίκνωσής τους, δε θα οδηγηθούμε στον περιορισμό της κατανάλωσης, αλλά στην ανακατανομή της. Αυτό γίνεται τώρα. Γι' αυτό, παράλληλα με το γεγονός ότι ο μισός πληθυσμός της Χώρας καταδικάζεται σε επίπεδα ζωής που είναι κάτω από τα όρια της φτώχειας, βλέπουμε να δημιουργούνται προκλητικά πρότυπα κατανάλωσης. Βλέπουμε την Αθήνα να είναι χωρισμένη στα δύο και τα μαγαζιά κάτω από την Αμερικής να φυτοζωούν και να φθίνουν και να δημιουργούνται στα βόρεια προάστια προκλητικά εμπορικά κέντρα.

Πέρασα προχθές από τη Γλυφάδα. Αυτό δεν είναι Γλυφάδα, είναι Μανχάταν. Δεν υπάρχει φίρμα, δεν υπάρχει πολυτέλεια που εκεί να είναι άγνωστη. Αυτό, είναι το αποτέλεσμα της πολιτικής σας, κύριοι, της οικονομικής. Ανακατανέμετε την κατανάλωση, αλλά αυτό δεν οδηγεί στη μείωση της κατανάλωσης, γι' αυτό ακριβώς οδηγούμεθα και στα σημερινά αδιέξοδα και ερχόμαστε με συμπληρωματικά μέτρα να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση. Αυτό, λοιπόν, είναι το ένα.

Το δεύτερο, αφορά τη συρρίκνωση της Δημοκρατίας. Κύριοι συνάδελφοι, τα νομοσχέδια και το περιεχόμενό τους βρίσκονται σε αντιστοιχία με τον τρόπο που τα συζητάμε. Η πρώτη επιδίωξη είναι η Βουλή να υποβαθμιστεί, να περιθωριοποιηθεί. Η Βουλή απλώς να επιτελεί ένα έργο. Να επικυρώνει, δηλαδή κάποιες κυβερνητικές αποφάσεις. Ο κυβερνητικός Βουλευτής έχει περιθωριοποιηθεί και ακούσαμε λίγο πριν χαρακτηριστικές εκφράσεις. Γιατί αυτό που είπε ο κ. Σαμαράς εγώ δεν μπορώ να μην το σημειώσω. "Εάν απέναντι στη λογική επικρατήσει το πείσμα, τότε θα με υποχρεώσετε να κάνω και να φτιάξω".

Μιλάμε για διάλογο με τους άλλους. Όταν απέναντι στη λογική επικρατεί το πείσμα, αυτό που όλοι λέμε, η πολιτική του νταή- αυτό εννοούσε ο κ. Σαμαράς- και αυτό πραγματοποιείται καθημερινά, κύριοι συνάδελφοι. Η Βουλή περιθωριοποιήθηκε. Είναι διαδικασία αυτή που καθιερώθηκε εδώ;

Δεύτερον, η αυτοδιοίκηση επίσης περιθωριοποιήθηκε. Και τώρα υπάρχει ο πειρασμός να κτυπηθεί το συνδικαλιστικό κίνημα, να εξουδετερωθεί. Νομίζει η Κυβέρνηση ότι βρίσκεται σε μία υπεροχή, ότι οι εργαζόμενοι βρίσκονται σε δυσκολία να συνεχίσουν αυτές τις μορφές αγώνα, και αποπειράται μία συνολική αναμέτρηση με την ελπίδα ότι εδώ θα συντριβεί και το συνδικαλιστικό κίνημα και έτσι πια θα μείνει ο φορέας της εκτελεστικής εξουσίας ανενόχλητος και από την αντιπολίτευση και από τα κόμματα και από την αυτοδιοίκηση και από τα άλλα.

Μέσα σε αυτά εντάσσονται και οι αντιλήψεις σας περί διαλόγου. Ποιο διάλογο κύριοι συνάδελφοι; Μα μιλάτε σοβαρά; Εδώ ήρθαν οι βιομήχανοι και είπαν "δεν εκλήθημεν". Ο ΣΕΒ ουδέποτε εκλήθη σε αυτήν τη συζήτηση. Και το είπε ο Πρόεδρος του με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο και με χαρτί που κατέθεσε. Ήρθαν οι συνδικαλιστές και είπαν τη διαδικασία. Και στο κάτω-κάτω, τι είναι διάλογος; Ο διάλογος είναι μεταφορά μηνυμάτων ή συζήτηση; Έγινε καμιά συζήτηση εδώ; Καμία συζήτηση, κύριε Κακλαμάνη. Όλα εδώ ήταν μία εκδήλωση ενός αυταρχισμού που κλιμακώνεται, ενός αυταρχισμού που πρέπει να μας προβληματίσει, ενός αυταρχισμού που υποβαθμίζει τη Δημοκρατία και συρρικνώνει τις δημοκρατικές ελευθερίες. Και αυτό είναι ένα

πολύ σημαντικό θέμα, το οποίο εμάς μας απασχολεί.

Στα θέματα της κοινωνικής πολιτικής, κύριοι συνάδελφοι, εγώ θα πρέπει να κάνω και μία παρατήρηση. Αφορά τις περικοπές. Ήρθε εδώ ο κ. Μάνος, ο πληθωρικός κ. Μάνος, ο οποίος μας ανέπτυξε τη θεωρία "τόσα μας λείπουν, τόσα θα βρούμε κ.λ.π.". Κύριοι συνάδελφοι, με συγχωρείτε για το παράδειγμα, αλλά είναι νομίζω το πλέον χαρακτηριστικό. Εάν κάποιος έχει επί πλέον βάρος και θέλει να το ελέγξει και θέλει να το μειώσει δεν καταφεύγει στο χασάπη και του λέει "μου περισσεύουν πέντε κιλά, κόψε κοιλιές, κόψε χέρια, κόψε κεφάλι". Διότι ο άνθρωπος τότε ακρωτηριάζεται. Ελέγχει τις θερμίδες του.

Η πολιτική, που ακολουθείτε, οδηγεί σε επικίνδυνους ακρωτηριασμούς. Και αυτό είναι η ουσία της πολιτικής που ακολουθείτε. Εν ονόματι του ότι πρέπει να ελέγξετε την κατανάλωση, οδηγείτε το μισό πληθυσμό σε κάτω από τα όρια της φτώχειας επίπεδα και τον περιθωριοποιείτε.

Ο κ. Ανδριανόπουλος χθες, εν τη μεγίστη αφέλεια του είπε "αυτά που προτείνουν οι εργαζόμενοι με το ΣΕΒ είναι προτάσεις", πού έχουν κόστος.

Κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, νομίζετε ότι το νομοσχέδιο που θα ψηφίσετε, δεν έχει κόστος; Εκείνο που έχει σημασία είναι για ποιόν είναι το κόστος. Εδώ ρίχνει το κόστος σε συγκεκριμένα κοινωνικά στρώματα, αυτοί που θα καταβάλλουν τις εισφορές. Υπήρχε και ένας άλλος τρόπος να επέλθει η εξισορρόπηση της οικονομίας, όταν το κόστος θα βάρυνε τους άλλους και αυτό θα μπορούσε να γίνει με πολλούς τρόπους και εν πάση περιπτώσει μέσω και της φορολογικής μεταρρύθμισης.

Αυτά λοιπόν δεν τα κάνετε και αυτό είναι, κατά τη γνώμη μου, η ουσία της πολιτικής σας.

Το δεύτερο μεγάλο θέμα, που έχει προκύψει, είναι το Μάαστριχ. Τι σχέση έχουν αυτά με το Μάαστριχ, κύριοι συνάδελφοι; Εγώ θα αναφέρω εδώ ένα επιχείρημα, ένα μοναδικό επιχείρημα. Κύριοι συνάδελφοι και κύριοι της Κυβέρνησης, είχατε δεσμευθεί - τότε εμείς σας είχαμε ελέγξει και τότε, φέρτε το πρόγραμμα σύγκλισης το δικό σας, να το συζητήσουμε παράλληλα, με την σύμβαση -ότι εντός του Οκτωβρίου θα ερχόταν εδώ το πρόγραμμα σύγκλισης για να το συζητήσουμε και από εκεί θα προέκυπτε τι θα έπρεπε να αυξηθεί, κατά ποιο τρόπο, γιατί κάθε μέτρο όταν προβλέπει εισπράξεις, οπωσδήποτε δημιουργεί ένα βάρος που κάποιος θα το σηκώσει.

Και μόνο ο αφελής κ. Ανδριανόπουλος θεωρεί ότι μόνο βάρος είναι να πληρώνουν εκείνοι που έχουν και δεν είναι βάρος να πληρώνουν εκείνοι που δεν έχουν και μάλιστα δυσβάστακτο. Όλα έχουν κάποιο βάρος. Το θέμα είναι ποιος θα το σηκώσει και πώς θα γίνει ίση κατανομή των βαρών.

Σας είπαμε λοιπόν τότε να φέρετε το πρόγραμμα σύγκλισης και εσείς είπατε ότι θα το φέρετε τον Οκτώβριο.

Και σεις μέχρι τον Οκτώβριο φέρνετε όλα τα μέτρα, τα οποία ενδεχομένως θα ήταν το περιεχόμενο κατά τη δική σας αντίληψη του προγράμματος σύγκλισης, για να έρθουμε εδώ κατόπιν και τι να κάνουμε; Να συζητήσουμε. Τι σχέση έχουν αυτά με το Μάαστριχ και με μία συζήτηση που πρέπει να γίνει σοβαρή; Αυτό είναι η δική σας πολιτική, που δεν οδηγεί στο Μάαστριχ, δεν ενισχύει τη συνοχή της ελληνικής κοινωνίας, απομακρύνει την Ελλάδα από την Ευρώπη. Και θέλω να τονίσω ότι είναι παρήγορες εκείνες οι φωνές που από εδώ μέσα εκφράζονται -και εκφράστηκαν-με διπλωματικότητα, μεν, αλλά με αρκετή σοβαρότητα και πληρότητα, ώστε να δείξουν και σε εσάς που βρί-

σκεται η οικονομική πολιτική και η αποτελεσματικότητά της.

Προσέξατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτά που είπε χθες το βράδυ ο κ. Δήμας; Ο κ. Δήμας με την ευγένεια που τον διακρίνει, αλλά και με τη σκέψη την οικονομική που διαθέτει, σας ανέπτυξε εδώ πολύ λογικά πράγματα για τις σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στο μέτρο και στο αποτέλεσμα, κάτι που δεν τόλμησε να το κάνει ο κ. Μάνος. Ο κ. Μάνος ρίχνει κάτι τούβλα, νούμερα δηλαδή, και από κει και πέρα, δεν κάνει την προσπάθεια να τα συνδέσει και να βγάλει το αποτέλεσμα. Ο κ. Δήμας σας είπε χθες και σας έδειξε τις συνέπειες. Και αυτό ήταν μία οικονομική ανάλυση που τινάζει στον αέρα την οικονομική πολιτική που ακολουθείτε αυτήν τη στιγμή και δεν οδηγεί πουθενά. Διότι, κύριοι συνάδελφοι, να το πάρουμε απόφαση, πρόγραμμα σύγκλισης με μηδενικούς ρυθμούς ανάπτυξης στην επόμενη δεκαετία, δεν υπάρχει. Πρώτο, διότι ο βασικός δείκτης της σύγκλισης είναι ο ρυθμός ανόδου του προϊόντος. Και δεύτερο, διότι όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε δεν μπορούν να λυθούν με μηδενικούς ρυθμούς ανόδου. Αν δεν αντιμετωπίσουμε την ανάπτυξη, δεν υπάρχει περιθώριο.

Θα πρέπει να ελέγξετε την πολιτική σας, κύριοι συνάδελφοι, και θα δείτε ότι με όλα τα μέτρα και με όλο το πρόγραμμά σας οδηγείτε σε μηδενικούς ρυθμούς ανάπτυξης και προεξοφλείτε ότι στη δεκαετία που διανύουμε οι ρυθμοί ανάπτυξης θα είναι μηδενικοί, θα κινούνται γύρω από το μηδέν. Διότι τα νούμερα και οι μακροοικονομικές αναλύσεις που μας έφερε ο κ. Μάνος εδώ -και πολύ σωστά το τόνισε αυτό ο κ. Αρσένης- προϋποθέτουν ότι οι ρυθμοί όλης της δεκαετίας θα είναι μηδενικοί. Διότι διαφορετικά δε θα έκανε τέτοιους λογαριασμούς ο άνθρωπος, θα έβαζε άλλους παράγοντες μέσα. Και είναι λογική συνέπεια της πολιτικής σας αυτοί οι ρυθμοί, διότι στην Ελλάδα δεν αρκεί να μειωθούν οι μισθοί για να δημιουργηθεί επιχειρηματικό κλίμα. Στην Ελλάδα χρειάζεται και κάτι παραπάνω. Χρειάζονται και σχεδιασμοί και αναζητήσεις και κίνητρα χρειάζεται και κλίμα και υποδομή, χρειάζονται και τηλεπικοινωνίες και πολλά άλλα αυτή τη στιγμή, για τα οποία εσείς δεν ενδιαφέρεστε και δεν αγωνιάτε. Σας τα ανέπτυξε χθες ο κ. Δήμας και έπρεπε να σας προβληματίσουν, κύριοι συνάδελφοι, διότι άρρηκτα συνδέονται με το θέμα.

Στα λίγα λεπτά που μου απομένουν, θα ήθελα να πω δύο λόγια για το νομοσχέδιο. Κύριοι συνάδελφοι, κάποτε θα πρέπει να συνεννοηθούμε επί του θέματος. Τι λέμε εμείς: Πρώτον, το ασφαλιστικό σύστημα αυτήν τη στιγμή είναι άδικο, διότι δημιουργεί προνόμια και διότι αναπαράγει ανισότητες που υφίστανται στην κοινωνία και είναι από αυτήν την άποψη ανάγκη να αρθούν αυτές οι αδικίες και να γίνει δικαιότερο. Δεύτερον, βρίσκεται σε κατάρρευση. Δεν μπορεί να μην υπάρχουν μεγάλες επεμβάσεις. Δεν υπάρχει καμία παράταξη και καμία κοινωνική ομάδα που να μη δέχεται ότι οδηγούμαστε σε κατάρρευση. Και εδώ χρειάζεται μία γενναία επέμβαση, διότι δημιουργούνται διαρθρωτικά προβλήματα. Δεν είναι μόνο τα δημογραφικά, όπως σωστά τονίζονται, που θα τα είχαμε έτσι και αλλιώς. Μέγα διαρθρωτικό πρόβλημα, που εξακολουθεί να υπάρχει, ο μηδενικός ρυθμός ανάπτυξης, που αν συνεχιστεί δεν υπάρχει λύση σε κανένα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε, ούτε στο ασφαλιστικό σύστημα, κύριοι συνάδελφοι.

Αυτό το λέμε. Από κει και πέρα, πρέπει να βρούμε τη λύση και επ' αυτού να συζητήσουμε. Αυτό που κάνετε εσείς είναι λύση; Αντιμετωπίζει αυτά τα προβλήματα; Δεν τα αντιμετωπίζει και μάλιστα πολλές φορές οδηγείστε στην αντίθετη κατεύθυνση.

Ας πάρουμε το περίφημο θέμα της κοινωνικής αδικίας. Κύριοι συνάδελ-

φοι, εν ονόματι της κατάργησης των προνομίων, εσείς τι κάνετε; Μειώνετε την κατώτατη σύνταξη. Ο κύριος Υπουργός είπε χθες ότι με το παρόν νομοσχέδιο δεν πειράζεται η κατώτατη σύνταξη. Τώρα αν εδώ ήθελε να πετάξει το μπαλάκι στο Σουφλιά, είναι δικό του θέμα και είναι δικά τους προβλήματα και δε θέλω να ανακατευτώ σε αυτό. Το βέβαιο είναι ότι με το προηγούμενο νομοσχέδιο μειώθηκε η κατώτατη σύνταξη και έχει μία ροπή περαιτέρω μείωσης. Ενώ ξεκινήσαμε ότι η κατώτατη σύνταξη ήταν τα 20 μεροκάματα του ανειδίκευτου εργάτη, αυτήν τη στιγμή βρισκόμαστε στο 18 και υπάρχει τάση καθόδου.

Αλλά και το παρόν νομοσχέδιο δημιουργεί μηχανισμούς μειώσεως, Και είναι δύο οι μηχανισμοί. Ο ένας είναι ότι αφαιρούνται τα δώρα και τα άλλα στον υπολογισμό της, άρα θα έχουμε κατώτατη σύνταξη χαμηλότερη. Και το δεύτερο είναι αυτό που θεωρείται κοινωνικά άδικο, από τα 4.000 μεροκάματα μέχρι τα 10.000 ίση συνταξιοδότηση. Θα υπάρχει πρόωρη χρηματοδότηση σε μερικούς, γιατί δεν θα μπορούν να εξασφαλίσουν τα 10.000 μεροκάματα και έτσι η κατώτατη σύνταξη θα βρίσκεται χαμηλότερα.

Συνεπώς μπορούν να αρθρούν οι κοινωνικές αδικίες όταν το πρώτο και το βέβαιο αποτέλεσμα αυτού του νομοσχεδίου είναι η μείωση των κατώτατων συντάξεων.

Κύριοι συνάδελφοι, να συνεννοηθούμε κάποτε. Θα υπάρχει κατώτατη σύνταξη στην Ελλάδα και πώς θα την κατοχυρώσουμε;. Σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες υπάρχει διπλός μηχανισμός προσαρμογής. Επειδή οι συνταξιούχοι είναι γέροι άνθρωποι δεν μετέχουν στην παραγωγή, δεν έχουν αποτελεσματικό συνδικαλισμό και δεν μπορούν να υπογράψουν τις συλλογικές συμβάσεις λειτουργούν δύο μηχανισμοί προσαρμογής. Ο ένας μηχανισμός είναι η τιμαριθμική αναπροσαρμογή που έχει καταργηθεί ως προς τους μισθούς, αλλά διατηρείται ως προς τις συντάξεις και ο δεύτερος είναι η σύνδεση με τα κατώτερα μεροκάματα.

Δεν υπάρχει χώρα στην Ευρώπη που δεν έχει αυτούς τους μηχανισμούς που να εξασφαλίζει ένα κατώτερο επίπεδο σύνταξης κατοχυρωμένο και εκ των προτέρων γνωστό. Σεις λοιπόν το καταργείτε και διαγράφεται σαφής προοπτική ότι πολύ γρήγορα σε 5, σε 7, σε 10 χρόνια η κατώτατη σύνταξη θα είναι μισή από τη σημερινή. Σε σημερινούς όρους θα μιλάμε για μια σύνταξη των 40.000 δρχ. Ε, λοιπόν αυτό είναι η κοινωνική δικαιοσύνη για την οποία μιλάτε; Μπορούμε να πάμε έτσι;

Αυτό είναι η μία συνέπεια. Και η άλλη: Μιλάτε για βιώσιμο σύστημα. Ποιο είναι, κύριοι συνάδελφοι, το βιώσιμο σύστημα και το υγιές που καθιερώνετε; Ποια είναι η βασική αρχή ενός βιώσιμου συστήματος που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τα δύσκολα πραγματικά προβλήματα της κοινωνικής πρόνοιας και της ασφάλειας στην Ελλάδα; Μια αρχή είναι, κύριοι συνάδελφοι, και από αυτό πρέπει να βγάλουμε το συμπέρασμα. Γιατί προέκυψαν όλα αυτά που προέκυψαν; Διότι στην Ελλάδα, όπως είπε και ο κ. Έβερτ, πολλά νομοσχέδια ερχόταν, το ένα συμπλήρωνε το άλλο και το τροποποιούσε και δεν ήταν ένα σύστημα ολοκληρωμένο. Και ακόμα διότι δεν υπήρχε υγιής βάση, δεν υπήρχαν καθαρές και αυστηρώς προσδιορισμένες εισροές στο ασφαλιστικό σύστημα. Το κράτος δε συνεισέφερε, με την πολιτική του δημιουργούσε προβλήματα και ερχόταν εκ των υστέρων να καλύψει τα ελλείμματα.

Αυτό λοιπόν σαν αρχή, χρεοκόπησε παντού και έχει χρεοκοπήσει σε όλους τους τομείς της κοινωνικής δράσης. Δεν είναι δυνατόν χωρίς τακτοποίηση συγκεκριμένη, όπως έγινε και στην ΕΑΣ, να λέμε τώρα ότι κρατάμε χα-

μηλό το εισιτήριο και για λόγους κοινωνικής πολιτικής καλύπτει το κράτος τα ελλείμματα. Κανένας δεν ενδιαφέρεται να τα νοικοκυρέψει. Εδώ θα πρέπει να υπάρχει τάξη. Γι' αυτό λοιπόν λέω ότι η μόνη αρχή η οποία θα μπορούσε να εξασφαλίσει υγιές σύστημα είναι να είναι εξασφαλισμένες και σαφώς προσδιορισμένες οι εισροές. Και αυτό σημαίνει ταμεία αυτοτελή και δεύτερον, τριμερής χρηματοδότηση για όλους τους ασφαλισμένους τώρα.

Αυτά λοιπόν το νομοσχέδιο δεν τα προλαβαίνει. Επίσης στον τομέα της κοινωνικής αδικίας, εφόσον δεν προωθείται η ομαδοποίηση των ταμείων, δε θα αρθούν και οι αδικίες στο μέλλον.

Κύριοι συνάδελφοι, προσπάθησα να σας περιγράψω τις δικές μας απόψεις και πού εστιάζεται η δική μας κριτική για να μη μεταθέτουμε το θέμα αλλού.

Αν θέλετε τις προτάσεις μας, νομίζουμε ότι ένα ασφαλιστικό σύστημα πρέπει να στηριχθεί σε τρεις αρχές σαφείς. Η πρώτη αρχή είναι σταθερές εισροές που να μπορούν να προσδιοριστούν και να περιγραφούν με ακρίβεια. Αναλογιστικές μελέτες και έρευνα με βάση την οποία θα προσδιορίζεται και το ύψος των εισφορών και οι παροχές που θα δίνονται. Έτσι θα μπορούν να ρυθμίζονται και να συμπληρώνονται τα ελλείμματα τα οποία εγκαίρως ασκούμε και να μη γίνονται εκρηκτικά.

Το δεύτερο είναι η αυτονομία. Εγώ δεν καταλαβαίνω η φιλελεύθερη παράταξη πως δεν υιοθετεί αυτή την απλούστατη έννοια, διότι φυσικά τίποτε από φιλελεύθερο δεν υπάρχει εδώ, άλλα πράγματα υπάρχουν, προσπάθεια κομματικοποιήσεως η οποία θα έχει τα αποτελέσματά της τον επόμενο χρόνο. Και τρίτον, κατώτατη σύνταξη εγγυημένη, κύριοι συνάδελφοι, στα 20 μεροκάματα του ανειδίκευτου εργάτη και από κει και πέρα να προβληματιστούμε το τι θα είναι, αν είναι εθνική σύνταξη για όλους κ.λπ. Αλλά να είναι εγγυημένη η κατώτατη σύνταξη.

Αυτή λοιπόν είναι η δική μας άποψη. Νομίζω ότι όλο αυτό το παραμύθι, δεν υπάρχουν προτάσεις, έχει πάει περίπατο. Έχει αποδειχθεί πια ότι, όχι μόνο υπάρχουν προτάσεις, υπάρχει μια ευρύτατη συναίνεση πάνω σ' αυτές.

Ο διάλογος έχει γίνει μέσα στην ελληνική κοινωνία, αρκεί να γίνει αποδεκτός. Κύριοι συνάδελφοι, είτε εκσυγχρονισμό το πούμε είτε αναδιαρθρώσεις το πούμε είτε εξισορρόπηση της οικονομίας το πούμε, είναι βέβαιο ότι θα προκύψουν νέες ισορροπίες συμφερόντων.

Αυτές οι νέες ισορροπίες συμφερόντων για να σταθεροποιηθούν θέλουν γενική αποδοχή, γι' αυτό είναι απαραίτητος ο διάλογος, δεν είναι χάρη που γίνεται σε τρίτους. Είναι απαραίτητη η διαδικασία για να στηρίξει η κοινωνία τα νέα μέτρα και τις νέες πολιτικές. Αυτό, λοιπόν, κατάλαβα ότι σας είπε και ο κ. Κανελλόπουλος και άλλοι από την παράταξή σας. Λοιπόν, αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα. Αυτό πρέπει να κυριαρχήσει σ' αυτήν την Αίθουσα. Γι' αυτό εμείς θα καταψηφίσουμε και θα επιμείνουμε μέχρι τελευταία στιγμή, ώστε να έχουμε το μάξιμουμ αποτέλεσμα και, εν πάση περιπτώσει, να αναδειχθεί το μεγάλο πρόβλημα που λέγεται "ασφαλιστικό πρόγραμμα" της Χώρας.

...ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι κοντά σε όλες τις παρατηρήσεις που έγιναν για επιμέρους σημεία του νομοθετήματος, θα ήθελα να στρέψω την προσοχή σας σε κάποια γενικότερα θέματα.

Το γενικότερο θέμα είναι η συνεχιζόμενη κρίση στο ασφαλιστικό σύστημα, κρίση, η οποία δε θα αντιμετωπιστεί απ' αυτό το νομοσχέδιο. Η ελληνική κοι-

νωνία στη δεκαετία που έρχεται θα έχει να αντιμετωπίσει δυο προκλήσεις.

Η πρώτη αναφέρθηκε ήδη από πολλούς συναδέλφους, είναι το δημογραφικό. Το δημογραφικό συνεπάγεται μεγάλη αύξηση απαιτήσεων απέναντι στο συνταξιοδοτικό σύστημα. Η μεγάλη γήρανση του ελληνικού πληθυσμού, αρχίζει την δεκαετία του '90, αλλά θα ενταθεί πολύ τη δεκαετία του 2000.

Η δεύτερη πρόκληση είναι η οικοδόμηση ενός κράτους πρόνοιας. Οι διαρθρωτικές αλλαγές, που προωθούνται στον οικονομικό τομέα, ο εντεινόμενος διεθνής ανταγωνισμός, δημιουργούν την ανάγκη ενός κοινωνικού δικτύου ασφαλείας. θα αυξηθεί η ανεργία και η διαρθρωτική και η μόνιμη ανεργία στους νέους, στους ηλικιωμένους, στις γυναίκες. Ταυτόχρονα όμως το άτομο θα βρίσκει όλο και λιγότερη στήριξη στην οικογένεια, γιατί η οικογένεια χάνει τη συνοχή της, οι οικογενειακές επιχειρήσεις σιγά σιγά θα συρρικνώνονται. Θα υπάρχει λοιπόν, ανάγκη να αντιμετωπιστούν καταστάσεις σχετικά με τη φτώχεια, τη μακρόχρονη ανεργία, την αδυναμία ορισμένων κοινωνικών ομάδων να βρουν απασχόληση. Το ασφαλιστικό σύστημα, όπως είναι σήμερα δεν μπορεί να ανταποκριθεί σ' αυτές τις δυο προκλήσεις. Και δεν μπορεί να ανταποκριθεί, γιατί είναι πολύ διασπασμένο σε πολλούς φορείς, υπάρχει σωρία ειδικών ρυθμίσεων, υπάρχει έλλειψη μακροοικονομικής προοπτικής και ταυτόχρονα αυξάνεται γρήγορα ο αριθμός των συνταξιούχων, οι οποίοι παίρνουν μέσα στο σύστημα αυτό, υψηλές συντάξεις. Θα περίμενε κανείς ότι το σχέδιο νόμου θα απαντούσε σ' αυτά τα προβλήματα. Αλλά το σχέδιο νόμου δεν απαντά σ' αυτά τα προβλήματα, η κυβερνητική πρόταση στοχεύει στην αναπαλαίωση του υπάρχοντος συστήματος. Δεν οικοδομεί ένα νέο σύστημα, όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση, Για την Κυβέρνηση το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης είναι πρόβλημα εσόδων και περιορισμού δαπανών και γι' αυτό τα μέτρα της είναι καθαρά ταμειακού χαρακτήρα. Ο εισπρακτικός χαρακτήρας του νομοσχεδίου, οδηγεί στην αναζωογόνηση της πολυδιάσπασης της κοινωνικής ασφάλισης. Τι κάνει; Βρίσκει στα πολλά ταμεία, τα οποία υπάρχουν πάλι πόρους. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι η Κυβέρνηση επιθυμεί και επιδιώκει την επιστροφή στην κατάσταση της δεκαετίας του '60-'70, όταν η κοινωνική αλληλεγγύη περιοριζόταν στα όρια κάθε επαγγελματικής ομάδος. Αλλά εκείνο που θέλουμε, δεν είναι να γυρίσουμε πίσω. Εκείνο που θέλουμε και χρειάζεται είναι να δημιουργήσουμε ένα νέο σύστημα. Πρώτον, λοιπόν χαρακτηριστικό η απουσία έμπνευσης ιδεών για ένα νέο σύστημα.

Δεύτερο χαρακτηριστικό η μείωση μέχρι εκμηδενισμού του κοινωνικού ρόλου της ασφάλισης.

Καταργεί η Κυβέρνηση μία σειρά από ρυθμίσεις, χωρίς όμως να σχεδιάζει άλλες οι οποίες αντικαθιστούν τις καταργούμενες. Αναφέρομαι -και αναφέρθηκαν και συνάδελφοι- στον περιορισμό, στην κατάργηση της κατώτατης σύνταξης, αλλά και ακόμα στην κατάργηση της αλληλεγγύης των κλάσεων που ήταν βασικό χαρακτηριστικό του συστήματος του ΙΚΑ από την έναρξη της λειτουργίας του.

Θέλω, επίσης, να τονίσω ότι ενδεικτικό του συντηρητισμού που διαπνέει την κυβερνητική πρόταση είναι ότι εάν και η Κυβέρνηση επικαλείται πάντα την ιδιωτική πρωτοβουλία, εδώ άφησε έξω από τους υπολογισμούς της την ιδιωτική ασφάλιση.

Και για να κλείσω αυτές τις γενικές παρατηρήσεις, θα αναφερθώ στους κοινωνικούς πόρους. Τους θίγει η Κυβέρνηση σε κάποια άρθρα, αλλά παραμένει τελείως ασαφές εάν επιδιώκει την εκκαθάριση της απαράδεκτης κατά-

στασης, η οποία υπάρχει σήμερα. Δεν απαγορεύει την δημιουργία νέων κοινωνικών πόρων. Αφήνει μεγάλες ασάφειες σχετικά με υπάρχοντες κοινωνικούς πόρους. Αποσιωπά κάποιους, οι οποίοι υπάρχουν και δεν συμπεριλαμβάνει όλους τους κοινωνικούς πόρους, π.χ. τις ρυθμίσεις σχετικά με τις ένοπλες δυνάμεις, την αστυνομία, στη γενική πρόταση την οποία κάνει. Δηλαδή, διατηρεί ένα καθεστώς κοινωνικών ανισοτήτων.

Και είναι σωστή η παρατήρηση, αφού το κλαδικό σύστημα τα τόσα χρόνια που ίσχυσε απέτυχε, γιατί δε θα αποτύχει και αυτό το κλαδικό σύστημα, το οποίο ενισχύει και αναπαλαιώνει η Κυβέρνηση με την ένταση του δημογραφικού προβλήματος; Και η πρόβλεψή μας είναι ότι δεν υπάρχει διέξοδος, ότι υπάρχει αδιέξοδο στο σημερινό σύστημα και η Κυβέρνηση απλώς αναβάλει την αντιμετώπιση αυτού του αδιεξόδου.

Τι πρέπει να γίνει, κύριοι συνάδελφοι. Πρώτα από όλα χρειάζεται ένας ενιαίος προγραμματισμός και η συστράτευση των πόρων και των δυνατοτήτων της κοινωνίας μας είτε είναι δημόσιοι είτε ιδιωτικοί. Απαιτείται ένα νέο σύστημα που ορίζει σαφώς τους ρόλους της κοινωνικής πρόνοιας, της κοινωνικής ασφάλισης και της ιδιωτικής ασφάλισης, έτσι ώστε να λειτουργούν συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά. Και υπάρχουν στο εξωτερικό τέτοια συστήματα.

Είναι το σύστημα των τριών στυλοβατών της ασφάλισης. Ο κάθε πολίτης δικαιούται σύνταξη από τρεις πηγές. Πρώτον, μία ενιαία εθνική σύνταξη, χρηματοδοτούμενη από το Κράτος. Η σύνταξη αυτή θα δίδεται με την συμπλήρωση του 65ου έτους και θα κυμαίνεται ανάλογα με τις αντικειμενικές κοινωνικές ανάγκες του συνταξιοδοτούμενου. Έτσι η κρατική κοινωνική παρέμβαση θα επικεντρώνεται εκεί όπου υπάρχει η πραγματική κοινωνική ανάγκη. Πρώτον, λοιπόν, μία εθνική κοινωνική σύνταξη, χρηματοδοτούμενη από το Κράτος.

Δεύτερον, μία σύνταξη αναλογική του εισοδήματος, χρηματοδοτούμενη από εισφορές. Ο φορέας που θα δίνει αυτή την σύνταξη θα μπορεί να είναι βαθμιαία μετεξέλιξη του ΙΚΑ. Το όριο ηλικίας μπορεί να ξεκινήσει από τα σημερινά επίπεδα, αυξανόμενο σταδιακά ως την εξομοίωσή του με το όριο για την εθνική σύνταξη. Η αναλογική σύνταξη θα προσφέρει το πλήρες ποσοστό αναπλήρωσης εισοδήματος στο 65ο έτος. Αν η συνταξιοδότηση γίνεται νωρίτερα, το ποσοστό αναπλήρωσης θα είναι μικρότερο αναλογικά. Το αναλογικό αυτό σύστημα θα αποτελέσει και την κύρια πηγή ανταπόκρισης στο δημογραφικό πρόβλημα αφού θα διοχετεύονται οι εισφορές όλων των κλάδων με ενιαίο τρόπο στην αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών.

Δεύτερος κίωνας, δεύτερο σημείο στήριξης είναι η αναλογική σύνταξη του εισοδήματος χρηματοδοτούμενη από εισφορές.

Τρίτο σημείο στήριξης, τρίτος κίονας, στυλοβάτης είναι μία κλαδική σύνταξη που θα χορηγείται από φορείς που θα προσομοιάζουν με τα σημερινά επικουρικά ή κλαδικά ταμεία, τα οποία θα μπορούν να διαμορφώνουν όποια σχήματα θέλουν και αν ακόμα θέλουν συνεργασία με την ιδιωτική ασφάλιση.

Έτσι, οι κλάδοι των εργαζομένων θα μπορούν να συμφωνούν με τους εργοδότες τους ακόμα και τη συνέχιση των υφισταμένων προϋποθέσεων συνταξιοδότησης ορίων ηλικίας και των άλλων ρυθμίσεων.

Το τρίτο επίπεδο συντάξεων θα επωμισθεί το κύριο βάρος της μεταβατικής περιόδου στα τελικά επίπεδα αναπλήρωσης και όρια ηλικίας που θα προκύψουν. Και για να διευκολυνθεί η μεταβατική περίοδος θα μπορεί να υπάρχει κρατική χρηματοδότηση για σταθερό χρονικό διάστημα. Αυτά, όπως είπα, δεν

είναι άγνωστα. Υπάρχουν και σε άλλες χώρες και θα ήθελα να αναφέρω ότι και εδώ στην Ελλάδα η Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος και η Τράπεζα Πίστεως έχουν εφαρμόσει ανάλογα συστήματα. Το σύστημα των τριών βαθμίδων έχει την ευελιξία να αντιμετωπίσει τις δημογραφικές εξελίξεις και να δρομολογήσει τις διαρθρωτικές μεταβολές, οι οποίες χρειάζονται στη Χώρα μας. Ταυτόχρονα αναβαθμίζει και εξορθολογίζει το κοινωνικό ρόλο των συντάξεων.

Χρειαζόταν, λοιπόν, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κάποια έμπνευση για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα με έναν καινούργιο τρόπο. Αλλά η Νέα Δημοκρατία απέδειξε και σ' αυτή την περίπτωση, όπως και σε πολλές άλλες περιπτώσεις, ότι δεν έχει εμπνεύσεις, δεν έχει ιδέες, επαναλαμβάνει απλώς τα παλιά. Είναι έννοιες και κατηγορίες μιας παλιάς εποχής. Γι' αυτό και οι λύσεις της είναι οπισθοδρομικές και παρά τους τίτλους τους οποίους χρησιμοποιεί κάθε άλλο παρά εκσυγχρονιστικές, θα έλεγα, αντιεκσυγχρονιστικές. Ευχαριστώ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, και χθες και σήμερα ζήτησα να μην τεθεί το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης σε κομματικές αντιπαραθέσεις και σε ισοζύγια του ποιος φταίει και πόσο φταίει. Παρά την πρόκληση η οποία υπάρχει θα έπρεπε να αντισταθώ στον πειρασμό να μιλήσω. Θα το κάνω με εξαιρετική προσοχή, γιατί το θέμα είναι εξαιρετικά σοβαρό για όλους μας μέσα και έξω από την αίθουσα.

Γιατί, αν θα έπρεπε κανείς να καταλήξει σε ένα συμπέρασμα αυτό είναι ότι ενώ σπαταλήθηκαν δισεκατομμύρια την 10ετία του 1980 σήμερα αναλισκόμεθα σε λόγους, ενώ θα έπρεπε να δούμε με τις προτάσεις μας και με την συνεισφορά μας, πώς μπορούμε αυτό για το οποίο όλοι συμφωνούμε ότι είναι χρεοκοπημένο, να το εξυγιάνουμε.

Το πρώτο σημαντικό που θέλω να παρατηρήσω είναι ότι σήμερα η μάχη που δίνει η Νέα Δημοκρατία δεν είναι εναντίον κεκτημένων δικαιωμάτων του Ελληνικού Λαού, αλλά είναι κυρίως εναντίον κεκτημένων χρεών που προέρχονται από τη διακυβέρνηση της Χώρας από σας. Θα σταματήσω μόνο σε ένα θέμα. Το 1989 αφήσατε το ΙΚΑ με 455 δισ. χρέος. Με σημερινές τιμές το χρέος αυτό φθάνει τα 850 δισ. δρχ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και συγχρόνως αφαιρέσατε μετά την κατάργηση της ανεξαρτησίας του ΤΕΑΜ, που ήταν από τα σοβαρότερα πλήγματα στο χώρο της ασφάλισης 150 δισ. από το λογαριασμό της επικουρικής ασφάλισης και περισσότερα από 70 δισ. από το λογαριασμό της ασθένειας, για να φτιάξετε την επίπλαστη ευημερία.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ένα είναι αυτό, κύριοι συνάδελφοι. Συνεπώς, το μόνο κεκτημένο αυτής της περιόδου- γιατί εγώ δεν θ' αναφερθώ στην οικονομική πολιτική, θα περιορισθώ και μόνο στην κοινωνική ασφάλιση- είναι η φτώχεια και η εξάντληση του Ελληνικού Λαού, κάτω από τη σκέπη της επίπλαστης ευημερίας.

Το δεύτερο που αποδεικνύει του λόγου το αληθές, είναι ότι ομιλητής του

ΠΑΣΟΚ χθες το βράδυ, εσεμνύνθη ότι περίπου 700.000 καινούριοι συνταξιούχοι μπήκαν στο σύστημα μετά το 1981 είτε με τη μείωση στα 2.700 ημερομίσθια για να πάρει κάποιος σύνταξη είτε με κατηγορίες τις οποίες θα τις ακούσετε τώρα μια προς μια, την περίοδο εκείνη. Και για μένα γι' αυτές τις κοινωνικές ομάδες δε θα είχε κανένας το θάρρος να πει ότι δεν θα έπρεπε να το κάνετε, αν την ίδια ώρα, δεν είχατε εξασφαλίσει τους κοινωνικούς πόρους που θα χρηματοδοτούσαν το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αλλά μια και μιλήσαμε για κοινωνικούς πόρους, ο πριν τον κ. Τσοχατζόπουλο κατελθών του Βήματος, ο κ. Σημίτης, πολύ σωστά μίλησε για τους κοινωνικούς πόρους και για την ημιτελή πράγματι διάσταση που έχει η τοποθέτηση η οποία γίνεται εδώ με το πάγωμα. Αλλά ο μόλις κατελθών του Βήματος κ. Τσοχατζόπουλος υπεραμύνθηκε των κοινωνικών πόρων, αυτών δηλαδή που πληρώνουν οι πολλοί για τους λίγους.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ας μη μιλούμε, κύριε Τσοχατζόπουλε, για το ποιος έχει και ποιος δεν έχει δικαίωμα να ομιλεί. Ας ομιλούν καλύτερα τα επιχειρήματα. Και θ' αναφερθώ στις ρυθμίσεις αυτές.

Πρώτον, η υπέρμετρη αύξηση των κατωτάτων ορίων του ΙΚΑ, χωρίς να εξασφαλισθούν οι απαιτούμενοι πόροι για τη χρηματοδότηση του συστήματος. Αυτό που κοστίζει, τα κατώτατα όρια και η χρηματοδότηση, το προνοιακό μέρος, μεταξύ 150 και 170 δισ. ετησίως, η σύνδεση των αυξήσεων των συντάξεων με το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη και την ΑΤΑ, που τίναξε κυριολεκτικά στον αέρα την αρχή της ανταποδοτικότητας μέσα στο σύστημα. Βεβαίως, αυτό ήταν ελκυστικό, είχε την ανταπόκριση από τους εργαζόμενους, αλλά δεν γνώριζαν οι ίδιοι ότι την ίδια ώρα σκάβονταν ο λάκκος τους με την επίπλαστη ευημερία.

Τέταρτον, με σειρά διατάξεων έγινε αναγνώριση συνταξίμου χρόνου χωρίς να πληρώνεται ο συντάξιμος χρόνος. Η τρομακτική αύξηση των διαφόρων επιδομάτων που επιβάλλονταν στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, χωρίς να εξασφαλίζονται οι πόροι. Και σας διέφυγε της προσοχής η διάταξη που υπάρχει σ' αυτό το νομοσχέδιο που λέει ότι καμία πολιτική δεν γίνεται εκ μέρους της Πολιτείας που επιβαρύνει τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, αν προηγουμένως δεν έχει εξασφαλισθεί από το κράτος η χρηματοδότηση αυτών των πόρων. Και αντί να έλθετε να το επιβραβεύσετε, ομιλείτε για την κατάσταση που δημιουργείται στην κοινωνική ασφάλιση.

Η μείωση των χρονικών προϋποθέσεων για τη συνταξιοδότηση στις 2.700 μέρες εργασίας, με 9 χρόνια δουλειάς, σύνταξη, και μάλιστα η κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ. Η μείωση των ορίων ηλικίας για συνταξιοδότηση για την οποία το πόρισμα της επιτροπής Τζουμάκα συνομολογεί ότι δεν είχατε τη δύναμη να αντισταθείτε στις πιέσεις για να μειωθούν τα όρια ηλικίας. Και το ίδιο πόρισμα προτείνει εκλογίκευση των ορίων ηλικίας, που γίνεται κατά τρόπο και συνεπή και δίκαιο και ήπιο.

Να σας τα αναφέρω ποια είναι; Των οικοδόμων από το 60ο έτος στο 58ο έτος. Των οδοκαθαριστών από το 60ο στο 58ο έτος. Δεν τα θίγουμε και εμείς σήμερα, γιατί δημιουργήθηκε μια πραγματικότητα. Των μεταλλευτών από το 50ο στο 55ο έτος. Των ιπταμένων συνοδών, φροντιστών και όλων των κατη-

γοριών στην Ο.Α., των ηθοποιών, των χορευτών και τόσων άλλων κατηγοριών. Σε ορισμένες απ' αυτές τις περιπτώσεις, σωστά ενεργήσατε και καλά κάνατε. Αλλά ποιος χρηματοδότησε το ΙΚΑ και τους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς για να αντέξουν αυτά τα βάρη τα οποία επεβλήθηκαν, μ' αυτές τις ρυθμίσεις;

Θα έλθω στο γεγονός ότι, μετά την κατάργηση και τη συγχώνευση του ανεξάρτητου ασφαλιστικού οργανισμού επικουρικής ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα, το ΤΕΑΜ, και τη συγχώνευσή του στο ΙΚΑ, δεν σκεφθήκατε ότι τα μειωμένα όρια ηλικίας δεν μπορεί να μη έχουν το ίδιο ασφάλιστρο 3% του εργοδότη και 3% του ασφαλισμένου. Ενώ ο απλός εργαζόμενος πληρώνει 3%+3% για να πάρει την επικουρική σύνταξη στα 65 χρόνια, με τις μειώσεις των ορίων ηλικίας ξαναδίνουμε και πάλι 3%+3% ασφάλιστρο για να πάρουν 5 έως 7 χρόνια νωρίτερα τη σύνταξη.

Σας ανέφερα και για την αφαίρεση, αυτή την υπόγεια πυρηνική βόμβα στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης και ειδικότερα στην επικουρική ασφάλιση του ΙΚΑ από τα 150 δισ. που έφυγαν. Κύριοι συνάδελφοι, 80 επαγγέλματα μπήκαν στα βαρειά και ανθυγιεινά με τόμους από αποφάσεις από την περίοδο του 1981-89, με συνέπεια το 40% των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ να ανήκουν στα βαρειά και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Αλλά να δούμε και το Κράτος, όχι μόνο με τη σημερινή του δομή. Και χθες η Πολιτεία τι έδινε για την κοινωνική ασφάλιση;

Οι συνολικές δαπάνες για την καταβολή της κύριας σύνταξης από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και το Κράτος υπολογίζονται σε 1845 δισ. δραχμές.

Οι εισφορές των εργοδοτών και των ασφαλισμένων, είναι μόλις 726 δισ. δραχμές. Ενώ αντίστοιχα οι κρατικές επιχορηγήσεις και οι κοινωνικοί πόροι για την κύρια σύνταξη φθάνουν τα 939 δισ. δραχμές, με συνέπεια να έχουμε εισφορές εργοδοτών και ασφαλισμένων να καλύπτουν το 39,4% των δαπανών για την κύρια σύνταξη, ενώ οι κοινωνικοί πόροι και η κρατική επιχορήγηση το 50,9%. Στην περίπτωση δε του Δημοσίου δεν υπάρχει εισφορά εργαζομένου, εκτός από τους νέους, από 1.10.90 με το ν. 1902, και συνεπώς ένα μέρος της κρατικής επιχορήγησης θα μπορούσε να θεωρηθεί ως οιονεί εργοδοτική εισφορά.

Στην επικουρική σύνταξη εκεί οι εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών είναι κατά 3 δισ. περισσότερες από τις δαπάνες τους. Και ταυτόχρονα υπάρχουν και στις επικουρικές συντάξεις κοινωνικοί πόροι που αντιπροσωπεύουν το 16% των δαπανών.

Σε ό,τι αφορά τις δαπάνες ασθένειας αυτές ανέρχονται σε 846,5 δισ. δραχμές. Απ' αυτό το ποσό, μόνο τα 346 δισ. δραχμές καλύπτονται από τις εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών, δηλαδή ποσοστό 40,9%. Εδώ το κράτος καλύπτει περίπου το 60% των δαπανών.

Και για την πρόνοια, όπου και εκεί έχουμε κοινωνικούς πόρους για να παίρνουν ορισμένες κοινωνικές ομάδες εφάπαξ, ο πίνακας τον οποίο θα σας καταθέσω μας δίνει ότι η συνολική συμμετοχή του κράτους για όλες αυτές τις κατηγορίες, τις οποίες σας ανέφερα, φθάνει το 48,7%.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει στα Πρακτικά της Βουλής το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

«ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Με τις εκτιμήσεις που ακολουθούν καταβάλλεται προσπάθεια να προσδιορισθεί το μέγεθος της άμεσης συμμετοχής του Κράτους, (μέσω των Κρατικών επιχορηγήσεων) και έμμεσης συμμετοχής του Κράτους (μέσω των Κοινωνικών Πόρων και των αποδόσεων φορολογικών εσόδων) στις δαπάνες για συντάξεις (κύριες και επικουρικές), την υγεία και τα εφάπαξ βοηθήματα.

Οι εκτιμήσεις βασίζονται στα στοιχεία του Κοινωνικού Προϋπολογισμού για το 1992 και παρουσιάζονται στον παρατιθέμενο πίνακα. Ειδικότερα :

1. Κύρια σύνταξη

Οι συνολικές δαπάνες για την καταβολή κύριας σύνταξης από τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και το Κράτος υπολογίζονται σε 1.845,4 δισ. δρχ.

Οι εισφορές των εργοδοτών και των ασφαλισμένων υπολογίζονται σε 726,5 δισ. δρχ. ενώ οι Κρατικές επιχορηγήσεις και οι Κοινωνικοί Πόροι σε 939,4 δισ. δρχ. Κατά συνέπεια οι εισφορές των εργοδοτών και των ασφαλισμένων καλύπτουν το 39,4% των δαπανών ενώ οι Κοινωνικοί Πόροι και η Κρατική επιχορήγηση το 50,9%. Στην περίπτωση του Δημοσίου δεν υπάρχει εισφορά εργαζομένου (εκτός από τους νέους). Ένα μέρος της Κρατικής επιχορήγησης θα μπορούσε να θεωρηθεί οιονεί εργοδοτική εισφορά. Από τα στοιχεία εσόδων και δαπανών προκύπτει ένα έλλειμμα που καλύπτεται σήμερα με δανεισμό.

2. Επικουρική σύνταξη

Οι δαπάνες για επικουρικές συντάξεις μαζί με τις διοικητικές δαπάνες υπολογίζονται σε 311,1 δισ. δρχ. Τα έσοδα από εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών υπολογίζονται σε 314,1 δισ. δρχ.

Έτσι οι εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών υπερκαλύπτουν τις δαπάνες, ενώ οι Κοινωνικοί Πόροι και η Κρατική επιχορήγηση που αντιπροσωπεύουν το 16% των δαπανών, στην ουσία δημιουργούν αποθεματικά στα αντίστοιχα ταμεία.

3. Ασθένεια

Οι δαπάνες για την ασθένεια υπολογίζονται σε 846,5 δισ. δρχ. Μέρος των δαπανών αυτών καλύπτεται από τις εισφορές των εργοδοτών και των ασφαλισμένων 346,1 δισ. δρχ. δηλαδή το 40,9%. Αντίθετα το υπόλοιπο καλύπτεται από Κοινωνικούς Πόρους και την Κρατική επιχορήγηση, είτε άμεσα μέσω των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, είτε έμμεσα μέσω της επιχορήγησης των νοσοκομείων από το κράτος.

Η συνολική συμμετοχή του Κράτους υπολογίζεται στο 59,6% των συνολικών δαπανών. Τα ταμεία ασθένειας συνολικά έχουν πλεόνασμα για το 1992.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ, ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1992 (α)

		Σύνολο δαπανών (σε δισ. δρχ.) (1)	Σύνολο εισφορών Ασφ. και Εργοδοτ. (σε δισ. δρχ.) (2)	Σύνολο Κοινων. Πόρων & Κρατ. Επιχειρ. (σε δισ. δρχ.) (3)	Ποσοστό κάλυψης δαπάνης από εισφορές (2) / (1)	Ποσοστό κάλυψης δαπάνης από Κοιν. Πόρους & Κρατ. Επιχ. (3) / (1)
1. Κύρια Σύνταξη	- Οργαν.Κοιν. Ασφ. & Υπηρεσίες Ασφαλ.	1235,9	726,5	359,9	58,8	29,9
	- ΟΓΑ	158,5	--	128,5	--	81,1
	- Δημόσιο (Δ.Υ. & στρατ.)	451,0	--	451,0 *	--	100,0
	Σύνολο	1845,4	726,5	939,4	39,4	50,9
2. Επικ/κή Σύνταξη	- Οργαν. & Υπηρ. Κοιν. Ασφάλισης	288,1	295,1	36,1	102,4	12,5
	- ΟΓΑ	23,0	19,0	13,6	82,6	59,1
	Σύνολο	311,1	314,1	49,7	100,9	16,0
3. Ασθένεια	- Οργαν. & Υπηρ. Ασφ.	332,6	331,6	5,1	99,7	1,5
	- ΟΓΑ	67,9	--	67,9	--	100,0
	- Περίθ. Δ.Υ. & Στρατ.	65,1	14,5 **	50,6	22,3	77,7
	- Λοιπές δαπάνες Υγείας (κάλυψη ελλ. νοσ/μείων)	380,9	--	380,9	--	100,0
	Σύνολο	846,5	346,1	504,5	40,9	59,6
4. Πρόνοια	- Ασφ. Οργαν. και Υπηρ. Ασφάλισης	80,7	81,5	9,6	101,0	11,9
	ΣΥΝΟΛΟ	3083,7 ***	1468,2	1503,2	47,6	48,7

(α) Βάσει του Κοινωνικού Προϋπολογισμού του 1992.

* Συμπεριλαμβάνεται και η συμμετοχή του Κράτους ως εργοδότη.

** Υπολογιζόμενη παρακράτηση στους μισθούς, συντάξεις και πρόσθετες αποζημιώσεις 1%.

*** Περιλαμβάνονται και οι δαπάνες διοίκησης και τα λοιπά έξοδα λειτουργίας των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

4. Πρόνοια (εφάπαξ βοηθήματα)

Οι δαπάνες για τα εφάπαξ βοηθήματα προς τους νέους συνταξιούχους υπολογίζονται σε 80,7 δισ. δρχ. Οι εισφορές των εργοδοτών και των ασφαλισμένων ανέρχονται σε 81,5 δισ. δρχ. δηλαδή υπερκαλύπτουν τις δαπάνες (101,0%), ενώ οι Κοινωνικοί Πόροι υπολογίζονται σε 9,6 δισ. δρχ. και αντιπροσωπεύουν το 11,9% των δαπανών. Κατά συνέπεια τα ταμεία που χορηγούν εφάπαξ βοηθήματα έχουν πλεόνασμα χρήσεως.

Από την πάρα πάνω ανάλυση φαίνεται ότι η συμμετοχή του Κράτους είτε άμεσα μέσω των επιχορηγήσεων, είτε έμμεσα μέσω των αποδόσεων θεσμοθετημένων εσόδων και κοινωνικών Πόρων αντιπροσωπεύει στο σύνολο των δαπανών για κύρια σύνταξη, για επικουρική σύνταξη, για την ασθένεια και τα εφάπαξ βοηθήματα το 48,7% ενώ οι ασφαλισμένοι και οι εργοδότες τους με τις εισφορές τους το 47,6%. Αυτό σημαίνει : ότι το Κράτος καλύπτει σχεδόν το 50% των παραπάνω δαπανών. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την εντύπωση που έχει δημιουργηθεί ότι το Κράτος

πρέπει να συμμετάσχει στις δαπάνες κατά 33% αφού σήμερα συμμετέχει με σημαντικά μικρότερο ποσοστό.»

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ο λόγος δε για τον οποίο μιλάμε για πρόβλημα στην κοινωνική ασφάλιση δεν είναι μόνο η μακροοικονομική του προοπτική -και χαίρομαι γιατί ο κ. Σημίτης σημείωσε τις δημογραφικές εξελίξεις, που αποτελούν το σημαντικότερο παράγοντα επιρροής και ανατροπής της ισορροπίας του συστήματος- αλλά και τα σημερινά ελλείμματα. Το πρόβλημα είναι σημερινό.

Αποτελεί είδηση η πληρωμή της συντάξεως του επομένου μηνός για μια σειρά από ταμεία. Και δε νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, να υπάρχει κάποιος μέσα και έξω από την Αίθουσα αυτή να αρνείται αυτή την πραγματικότητα και ότι οι απόμαχοι της δουλειάς δεν θα πρέπει να πληρωθούν τις συντάξεις τους. Και σήμερα τις πληρώνονται με τρεις τρόπους: Είτε με τα ελλείμματα, είτε με τα δάνεια, είτε με επιχορηγήσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό.

Αυτή η κατάσταση, όμως, έχει πάρει ανεξέλεγκτο δρόμο. Αποτελεί το 1/3 του δημοσιονομικού ελλείμματος το έλλειμμα στην κοινωνική ασφάλιση. Είμαστε η πρώτη χώρα στην Ευρώπη, που έχουμε αυτό το πρόβλημα.

Αλλά στο τέλος-τέλος την ασφαλιστική μεταρρύθμιση και την αντιμετώπιση αυτού του είδους των προβλημάτων οφείλαμε να την κάνουμε είτε είμαστε, είτε δεν ήμασταν στην ΕΟΚ. Είναι το τελευταίο πράγμα για όσους ενδιαφέρονται πράγματι και αγωνιούν για την πορεία του συστήματος, που θα έκαναν αναφορές μόνο για την πορεία προς την ΕΟΚ.

Το πρόβλημα είναι σήμερα υπαρκτό. Τι συμβαίνει στο ΝΑΤ: το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, καλύτερα από μένα ότι εκεί χρειάζονται 60 δισ. δραχμές το χρόνο για να πληρωθούν οι συντάξεις.

Και αν θέλετε και μία άλλη διάσταση, θα σας δώσω κύριοι συνάδελφοι, και δύο αριθμούς, οι οποίοι θα σας κάνουν κυριολεκτικά να σηκωθείτε από τις καρέκλες σας. Η παρούσα αξία του ελλείμματος στο ΝΑΤ, κύριοι συνάδελφοι, ξεπερνάει τα 1480 δισ. Αυτή είναι η πραγματικότητα της πορείας του ελλείμματος στο ΝΑΤ.

Σε ό,τι αφορά τις κρατικές τράπεζες, μόνο η παρούσα αξία του ελλείμματος ξεπερνάει τα 860 δισ. δραχμές. Στο δε ΤΑΠΟΤΕ που τους δύο τελευταίους μήνες παρουσίασε σοβαρά προβλήματα και αδυναμία καταβολής των συντάξεων, η παρούσα αξία του ελλείμματός του ξεπερνάει τα 1000 δισ. 150 εκατ.

Και θα σας δώσω παραστατικά μόνον ένα πρόβλημα από το ΙΚΑ. Τα ίδια έσοδα του ΙΚΑ για την κύρια σύνταξη είναι 459 δισ. δραχμές και οι δαπάνες για τις συντάξεις του είναι 737 δισ. Έλλειμμα δηλαδή 278.500.000.000. Αν μια μονάδα ασφαλίστρου αποδίδει 22.500.000.000, για να καλυφθεί αυτό το έλλειμμα, χρειάζονται 12,38 ποσοστιαίες μονάδες αύξησης του ασφαλίστρου. Με λίγα λόγια, δηλαδή, στο 19,11 που είναι το μέσο ασφάλιστρο του ΙΚΑ σήμερα, πρέπει να προσθέσετε αυτό, για να δείτε μόνον την κάλυψη του ελλείμματος, χωρίς να λογαριάσετε την επίπτωση από τον μέσο όρο επιβίωσης και χωρίς να λογαριάσετε την είσοδο των νέων συνταξιούχων, 250.000 μέχρι το 1995, 470.000 μέχρι το τέλος αυτού του αιώνα, δηλαδή μόλις σε 7 χρόνια, και 712.000 συνταξιούχοι μέχρι το 2.010.

(Στο σημείο αυτό, ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει για τα Πρακτικά το σχετικό σημείωμα που έχει ως εξής:

"Στο ΙΚΑ σήμερα η μία μονάδα ασφαλίστρου αποδίδει 22.500 εκατ. δρχ. το χρόνο.

Ο Κλάδος Κύριας Σύνταξης θα παρουσιάσει έλλειμμα το 1992 ως κάτωθι :

Ίδια έσοδα	459.250	εκατ. δρχ.
Δαπάνες	737.850	εκατ. δρχ.
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	- 278.500	εκατ. δρχ.

Για να καλυφθεί θα χρειαζόταν πρόσθετο ασφάλιστρο :

278.500 : 22.500 = 12,38%.

Δεδομένου ότι το σημερινό μέσο ασφάλιστρο ανέρχεται σε 19,11% συνάγεται ότι για να μην υπάρχουν ελλείμματα στο ΙΚΑ το ασφάλιστρο θα έπρεπε να ήταν 31,49% και μόνο για τον κλάδο σύνταξης.

Ακόμα και το ασφάλιστρο αυτό δεν εξασφαλίζει μακροχρόνια ισορροπία στο σύστημα διότι δεν περιλαμβάνει δύο βασικές δημογραφικές παραμέτρους δηλ.:

α) Την επιμήκυνση του χρόνου επιβίωσης (μέσος όρος ζωής).

β) Την αύξηση μέχρι το 2000 κατά 471.000 νέων συνταξιούχων και κατά 712.000 νέων συνταξιούχων μέχρι το 2010, χωρίς παράλληλη αύξηση των ενεργώς ασφαλισμένων.

Μετρούμενες οι παραπάνω παράμετροι προσαυξάνουν το απαιτούμενο ασφάλιστρο το μεν α) κατά 11,3% και για το β) σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κατά 23,3% μέχρι το 2000 και κατά 38,7% για το 2010".

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Επίσης, κύριοι συνάδελφοι, έγινε αναφορά πριν από λίγο και για τις αναπηρικές συντάξεις και υπήρξε μία πρωτοφανής δικαιολογία από τον συνάδελφο τον κ. Πάγκαλο, ότι τι θέλατε να κάνουν, με κάποιους τρόπους έπρεπε να βγουν στη σύνταξη. Και μια και δεν μπορούσαν με άλλο τρόπο να βγουν στη σύνταξη, έπρεπε συμβάλλοντες όλοι να φτιάξουμε τη βιομηχανία των αναπηρικών συντάξεων. Σαν να γίνεται σε αυτό τον Τόπο πόλεμος παγκόσμιος κάθε 5 χρόνια, κύριοι συνάδελφοι.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, δείτε τα Πρακτικά.

Μίλησε επίσης και για τη διαδοχική ασφάλιση, ότι καθιερώθηκε μετά το 1982. Η διαδοχική ασφάλιση, κύριοι συνάδελφοι, ισχύει από το 1961. Το 1982 καθιερώθηκε μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Και πολύ καλά κάνατε. Αλλά σε ό,τι αφορά τους αριθμούς των αναπηρικών συντάξεων, επειδή προκλήθηκα, θα δώσω ορισμένα στοιχεία. Μεταξύ του 1981 και του 1989 και στο ΙΚΑ και στον ΟΓΑ οι αναπηρικές συντάξεις αυξήθηκαν κατά 92%.

(Στο σημείο αυτό, ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει για τα Πρακτικά το σχετικό πίνακα.)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΜΦΑΝΙΖΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΠΗΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

	Ι.Κ.Α.	**Ο.Γ.Α.**
1981	74.383	87.107
1982	83.184	97.740
1983	91.855	108.425
1984	101.554	119.738
1985	110.637	128.913
1986	119.879	139.998
1987	128.459	149.519
1988	136.523	158.080
1989	143.558	167.326

Αύξηση συνταξιούχων από 1981 μέχρι 1989

Ι.Κ.Α.	**Ο.Γ.Α.**
92,99%	92,09%

Για την αντιμετώπιση αυτής της απαράδεκτης καταστάσεως, αντικαταστάθηκε με το Ν. 1976/91 το σύστημα, με την καθιέρωση νέου και αδιάβλητου συστήματος χορηγήσεως των αναπηρικών συντάξεων.

Για την αντιμετώπιση αυτής της απαράδεκτης καταστάσεως, αντικαταστάθηκε με το Ν. 1976/91 το σύστημα, με την καθιέρωση νέου και αδιάβλητου συστήματος χορηγήσεως των αναπηρικών συντάξεων.

Ο κ. Γεννηματάς αναφέρθηκε στις διαφορές μεταξύ των τριακοστών πέμπτων και των πεντηκοστών. Αυτός ο νόμος δεν επεμβαίνει σε αυτό το θέμα. Ψηφίσθηκε αυτή η διάκριση με το ν. 1902 -να μην ερχόμεθα να τα φορτώνουμε σήμερα- και καλώς έγινε, κύριοι συνάδελφοι.

(Στο σημείο αυτό, ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει για τα Πρακτικά τον σχετικό πίνακα.)

Δ. ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ

ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΠΑΝΤΡΕΜΕΝΟΣ ΜΕ ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΟ (ΑΡο χωρίς πτυχίο)		ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ με 35 / 35	με 50στά
Χρόνια υπηρεσίας	15	68.390	54.450
" "	20	94.860	72.830
" "	25	120.470	94.320
" "	30	138.870	128.210

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Σ.Ε.				
Χρόνια υπηρεσίας		15	62.150	50.140
"	"	20	83.990	65.460
"	"	25	109.240	84.270
"	"	30	133.270	117.410
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ $ΜΕ_2$				
(ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ)				
Χρόνια υπηρεσίας		15	67.140	55.940
"	"	20	91.050	70.440
"	"	25	116.870	91.010
"	"	30	141.340	124.690
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ $ΠΕ_4$				
Χρόνια υπηρεσίας		15	77.200	60.640
"	"	20	104.440	80.270
"	"	25	130.770	111.980
"	"	30	148.600	138.260

Σε ό,τι αφορά τα θέματα της εισφοροδιαφυγής. Και σε αυτό το νόμο, εάν προσέχατε λίγο περισσότερο, θα βλέπατε δύο σημαντικές διατάξεις. Εκείνη η οποία λέει ότι δεν θεωρούνται βιβλία από τις οικονομικές εφορίες, εάν δεν προσκομισθεί η φορολογική ενημερότητα. Τι καλύτερος και πιο αποτελεσματικός τρόπος, κύριοι συνάδελφοι, για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, υπάρχει από αυτήν τη δικλείδα που φορτώνει πράγματι βάρος στις οικονομικές υπηρεσίες του Υπουργείου των Οικονομικών; Και το κάναμε και πριν από ένα μήνα στο ΤΣΑ, όταν ήρθαμε και είπαμε ότι όταν περνάνε τα αυτοκίνητα δημοσίας χρήσεως, που είναι οι ασφαλισμένοι στο ΤΣΑ, από τα ΚΤΕΟ, δεν θα γίνεται η διαδικασία αυτή της εγκρίσεως για να κυκλοφορήσουν τα αυτοκίνητά τους, αν προηγουμένως δεν προσκομίσουν βεβαίωση ότι εξόφλησαν τις υποχρεώσεις τους προς τον ασφαλιστικό τους οργανισμό. Αλλά ο ν. 1902 -και θα το καταθέσω αυτό το έγγραφο στη Βουλή- έχει μία σειρά από διατάξεις και μάλιστα αυστηρότατες, όπως αρκετές από αυτές υπήρχαν και στην περίοδο τη δική σας.

(Στο σημείο αυτό, ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει για τα Πρακτικά το σχετικό έγγραφο το οποίο έχει ως εξής:

«2. Για την μείωση της εισφοροδιαφυγής καταβάλλονται προσπάθειες από τους αρμοδίους υπαλλήλους εξωτερικού ελέγχου, των κατά τόπους Υποκαταστημάτων, που διενεργούν καθημερινά επιτόπιους ελέγχους στους τόπους εργασίας των ασφαλισμένων, μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους, λόγω της σημαντικής έλλειψης προσωπικού.

Επίσης η ειδική Υπηρεσία ελέγχου Εσόδων ΙΚΑ (Ε.Υ.Π.Ε.Ε.) διενεργεί αποκλειστικά ελέγους στις επιχειρήσεις που υπάρχει υψηλός δείκτης εισφοροδιαφυγής (νυκτερινά κέντρα).

Επειδή η εισφοροδιαφυγή εντοπίζεται περισσότερο αυξημένη στα ιδιωτικά οι-

κοδομικά έργα, με στόχο τον περιορισμό της, συστήθηκαν επιτροπές, το έργο των οποίων πλησιάζει στο τέλος του, για τον υπολογισμό των εισφορών με αντικειμενικά κριτήρια..

Για την περιστολή της εισφοροδιαφυγής έχουν εφαρμοστεί ειδικές διατάξεις όπως :

α) Το άρθρο 21, παρ. 2 του Ν. 1902/90 με το οποίο αυξήθηκε το ποσοστό πρόσθετου τέλους, στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης καταβολής εισφορών, από 75% σε 120% των καταβαλλομένων εισφορών.

β) Το άρθρο 21 παρ. 6 του Ν. 1902/90 με το οποίο προβλέπεται η με τον κανονισμό θέσπιση ιδίου συστήματος υπολογισμού των κατ' ελάχιστον υποχρεωτικά καταβληθεισών εισφορών, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και καταβολής αυτών για την ασφάλιση των εργατών οικοδομικών ή τεχνικών εν γένει εργασιών.

γ) Το άρθρο 11 παρ. 2 του Ν. 1976/91 με το οποίο επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση ποσοστού 75% επί των οφειλομένων εισφορών σε βάρος των εργοδοτών που δεν ασφαλίζουν συνταξιούχους και αλλοδαπούς.

δ) Το άρθρο 20 παρ. 1-8 του Ν. 1976/91, με το οποίο θεσπίσθηκε υποχρέωση τήρησης εκ μέρους των εργοδοτών βιβλίου ημερησίων Δελτίων απασχολουμένων στα οικοδομικοτεχνικά έργα, το οποίο θα ελέγχεται τόσο από την Υπηρεσία του ΙΚΑ, όσο και από τις μικτές επιτροπές ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας, η μη τήρηση του οποίου συνεπάγεται επιβολή υψηλού προστίμου (20-120 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη), κατά παράβαση.

ε) Με το ν. 1902/90 θεσπίστηκε το μέτρο της απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα για οφειλέτες πάνω από 1.000.000 δρχ.

στ) Από 1/10/92 επαναφέρεται το μέτρο της προσωποκράτησης για οφειλές στο ΙΚΑ, πάνω από 100.000 δρχ.

ζ) Άρθρο 63 του νομοσχεδίου για την ασφαλιστική ενημερότητα...»

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού στο αρ. ΕΡ 220/14.2.92
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Ειδ. Γραμματέα
4. Δ/νση Διοικ. Οργαν. - Τμήμα Ε'
5. Δ/νση Κύριας Ασφ. Μισθωτών Τμήμα Α'

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Θεωρήθηκε για την ακρίβεια
Η Τμηματάρχης Γραμματείας

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το πρόβλημα είναι πόσο μπορούμε αποτελεσματικά όλοι να τις εφαρμόσουμε. Και προς αυτήν την κατεύθυνση κάνουμε το καλύτερο. Θα ήμασταν οι ευτυχέστεροι αν μπορούμε να την περιορίσουμε και να την εξαφανίσουμε -που δεν μπορεί να γίνει, γιατί δεν γίνεται πουθενά στον κόσμο- την εισφοροδιαφυγή.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα των αναλογιστικών μελετών, σας μίλησα και πριν και σας είπα ότι το πρόβλημα είναι σημερινό, τωρινό, ταμειακό, δεν μπο-

ρούν να πληρωθούν οι συντάξεις. Στο ΙΚΑ, στο ΝΑΤ, αποτελεί είδηση η πληρωμή της σύνταξης.

Σε ό,τι αφορά για τα μελλοντικά θέματα, σας κατέθεσα ήδη χθες για το ΙΚΑ και θα σας δώσω αύριο τα αποτελέσματα των μελετών που έγιναν γι' αυτό το θέμα.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αλλά την καλύτερη αναλογιστική μελέτη κύριοι συνάδελφοι, την κατέθεσα χθες το βράδυ. Είναι η έκθεση των εμπειρογνωμόνων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου που τους καλέσαμε και ήρθαν οι αριστείς που σε περισσότερες από 40 χώρες ασχολήθηκαν με θέματα αναμόρφωσης του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος και οι οποίοι πρότειναν δύο πράγματα: Ή αύξηση των εισφορών μέχρι 125% ή με μια σειρά σενάρια αυξήσεως των ορίων ηλικίας μέχρι και 65 ετών και μείωση των παροχών μέχρι και 40%.

Η σημερινή Κυβέρνηση δεν επέλεξε ούτε τον ένα δρόμο ούτε τον άλλο. Επέλεξε μια λελογισμένη αύξηση των εισφορών κάνοντας τη δικαιότερη δυνατή κατανομή του κόστους της εξυγίανσης στην εξής συλλογιστική. Το μεγαλύτερο βάρος το αναλαμβάνει το κράτος και με τη συμμετοχή σε τριμερή χρηματοδότηση από 1.1.93 για τους νέους ασφαλισμένους, με τη συνέχιση της επιχορηγήσεως των ασφαλιστικών οργανισμών όπως γίνεται μέχρι σήμερα και με τη ρύθμιση του υπολοίπου των χρεών των ασφαλιστικών οργανισμών που ανέρχονται σε 600 δισ. δρχ. κύριοι συνάδελφοι.

Ακολουθούν οι εργοδότες, που αναλαμβάνουν και αυτοί ένα μεγάλο μέρος. Και ανταπαντώντας στο συνάδελφο κ. Τσοχατζόπουλο που είπε πρέπει να βρούμε τώρα κοινωνικούς πόρους, να βάλουμε πόρους στο σύστημα, του απαντώ: Αντί να αυξήσετε κατά 3% τις εισφορές στους εργοδότες και 1% στους εργαζόμενους θέλετε να βάλουμε φόρο σε ολόκληρο τον Ελληνικό Λαό. Εκτός αν έχετε κανένα μαγικό τρόπο να μας πείτε εκτός από τη διαδικασία των εισφορών και των φόρων πως μπορούν να μπουν χρήματα στο ασφαλιστικό σύστημα.

Αναλαμβάνουν επίσης βάρη οι ασφαλισμένοι των ταμείων εκείνων που έχουν τα υψηλά ασφαλιστικά προνόμια. Αυτά γιατί νομίζω πως κανένας στην Αίθουσα μέσα δεν θα θέλει με 2%,3%,4%, και 5% να παίρνει κάποιος σύνταξη της τάξεως των 500.000 δρχ. και 20.000.000 εφάπαξ. Τα λιγότερα πληρώνουν οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι αυτοί που πρέπει να πληρώσουν τα λιγότερα. Ευχαριστώ πολύ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Βάλατε κάποια ερωτήματα, εκτός αν δεν θέλετε να απαντήσω. Θα μιλήσω για ένα λεπτό.

Είπε ο κ. Γεννηματάς ότι το 1989 ο κοινωνικός προϋπολογισμός είχε συνολικό περίσσευμα 11 δισ. Είναι αληθές. Και σήμερα όμως, κύριε Γεννηματά, ο κοινωνικός προϋπολογισμός του 1992 έχει συνολικό πλεόνασμα 111 δισ. Αλλά εάν προσθέσουμε τους πλούσιους με τους φτωχούς, βγάζουμε αυτό το αποτέλεσμα. Με το ΙΚΑ, με το ΝΑΤ με το ΤΑΤ με τα άλλα ταμεία, τι συμβαίνει; Εκεί είναι το πρόβλημα.

Η δεύτερη απάντηση είναι στην τοποθέτηση την οποία έκανε ο εισηγητής του Συνασπισμού ο κ. Κουβέλης.

Το σύστημα, κύριε Κουβέλη, δεν είναι κεφαλαιοποιητικό, όπως λειτουρ-

γούν οι ασφαλιστικές εταιρείες, είναι διανεμητικό. Η μια γενιά πληρώνει την άλλη. Έχει τις αρετές του, έχει και τις αδυναμίες του.

Σε ό,τι αφορά αυτό το οποίο είπε ο κ. Βερυβάκης, ότι η Κυβέρνηση δεν δίνει επιχορηγήσεις, δεν έχετε παρά να διαβάσετε τον προϋπολογισμό του Κράτους, κύριε Βερυβάκη, για να δείτε σειρά ταμείων, με πρώτο το ΙΚΑ, που παίρνει επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σε ό,τι αφορά την ομαδοποίηση. Και με την ευκαιρία αυτών, να σημειώσω χρήσιμες παρατηρήσεις για τα άρθρα, ακούστηκαν και στη συζήτηση επί της αρχής.

Με προσοχή τις εξετάζουμε, διότι αυτό σημαίνει διάλογος μέσα στο Κοινοβούλιο. Και ελπίζω από αύριο που θα μπούμε στα άρθρα, να έχουμε τη δυνατότητα ό,τι πρέπει να βελτιωθεί, να βελτιωθεί κατά τον καλύτερο τρόπο, αν πρόκειται να συμβάλουμε στην ανόρθωση και στην εξυγίανση της κοινωνικής ασφάλισης. Αλλά επειδή έγινε σύνθημα η ομαδοποίηση, και εμείς την προβλέπουμε στο νομοσχέδιο. Αν έχετε κάτι πιο συγκεκριμένο, πείτε μας, "ενοποιήστε αυτά και αυτά τα ταμεία", για να συζητήσουμε συγκεκριμένα. Μη μιλάμε αφηρημένα με την ταμπέλα, "κάνετε ομαδοποίηση". Πείτε ότι σαν Κυβέρνηση θα ομαδοποιήσετε αυτά τα ταμεία. Κάντε συγκεκριμένη πρόταση, για να τη συζητήσουμε.

Ακόμα δύο λέξεις και τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι. Σας μίλησα και χθες για το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης που πρέπει να το δούμε ανεξάρτητα από την πορεία προς την ΕΟΚ. Είναι υπαρκτό το πρόβλημα. Τα ελλείμματα είναι τώρα, η αδυναμία πληρωμής των συντάξεων είναι τώρα, το πρόβλημα της γηράνσεως του πληθυσμού και της αυξήσεως των νέων συνταξιούχων, είναι επίσης σημερινό. Ανεξάρτητα αν ήμασταν ή δεν ήμασταν στην ΕΟΚ, ή είχαμε την πορεία προς το Μάαστριχ, έπρεπε ν' ακουμπήσουμε το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης.

Δύο πράγματα ακόμη: Την αντίφαση μεταξύ του κ. Γεννηματά και του κ. Βερυβάκη. Ο μεν κ. Γεννηματάς μας κατηγόρησε ότι έχει υψηλό ασφάλιστρο το νέο σύστημα, άρα είναι βιώσιμο και μπορεί να δώσει μέχρι και 90% αναπλήρωση εισοδήματος, ο κ. Βερυβάκης από την άλλη μεριά, είπε ότι "αυτό το οποίο φτιάξατε δεν είναι βιώσιμο". Ελπίζω να συνεννοηθείτε μεταξύ σας, αν είναι αληθές το ένα ή το άλλο.

Τελειώνω με δυο πράγματα. Κανένας Έλληνας - και πιστεύω όλοι σας, είτε σιωπηρά είτε με τοποθέτηση - δεν μπορεί να δεχθεί ότι μπορεί να υπάρχουν άνθρωποι στο ασφαλιστικό σύστημα που να παίρνουν σύνταξη στα 35 τους χρόνια και άλλοι με 35 χρόνια δουλειάς. Σας το είπα και χθες το βράδυ.

Τέλος, η σημερινή Κυβέρνηση, δεν έχει τη δυνατότητα να μοιράσει ψεύτικα λεφτά. Έχει μια πολιτική που πιστεύουμε ότι είναι και ρεαλιστική και αληθινή και μ' αυτή, παρ' όλες τις δυσκολίες που υπάρχουν, προσπαθούμε να κάνουμε την ασφάλιση πραγματική μ' ένα σύστημα, που είναι και τίμιο και απλό. Και αυτό το εκτιμά ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός, εκτός απ' τις κοινωνικές εκείνες ομάδες που μέχρι χθες τις ονομάζατε "ρετιρέ" και τις καταγγέλλατε όταν έρχονταν και σας ζητούσαν περισσότερα και σήμερα, τις συνδαυλίζετε για να δημιουργείται αυτή η κοινωνική αναταραχή.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1992

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Κ΄

Πέμπτη 10 Σεπτεμβρίου 1992

Τα κυριότερα σημεία των παρεμβάσεων των Γεράσιμου Αρσένη, Γεώργιου Γεννηματά και Δημήτρη Σιούφα

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, ύστερα από τη συζήτηση, η οποία έγινε τις δύο ημέρες επί της αρχής, τις απόψεις που εξέθεσαν οι συνάδελφοι κατά τη συζήτηση, καθώς επίσης τις παρατηρήσεις της έκθεσης της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, αλλά και τα υπομνήματα των φορέων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, στην ενότητα την οποία συζητούμε σήμερα γίνονται οι πιο κάτω διορθώσεις. Θα μοιράσω και σχετικό κείμενο, κύριε Πρόεδρε.

Στη σελίδα 1, ο τίτλος του δευτέρου μέρους αναδιατυπώνεται ως εξής: "Συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων που διορίζονται μετά την 1.1.1993".

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είπα ότι στη σελ.1 ο τίτλος του δευτέρου μέρους αναδιατυπώνεται ως εξής: "Συντάξεις δημοσίων υπαλλήλων που διορίζονται μετά την 1.1.1993".

Στο άρθρο 9, στην παρ. 4 και στο τέλος της πρώτης περιπτώσεως προστίθεται η φράση: "εκτός αν λαμβάνουν μισθό ανώτερου βαθμού, οπότε λαμβάνεται υπόψη ο ανώτερος αυτός μισθός".

Στο άρθρο 11 η παρ. 2, όπως αναδιατυπώθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή στο δεύτερο στίχο διαγράφεται η φράση "των οποίων η υιοθεσία έλαβε χώρα ένα τουλάχιστον έτος πριν το θάνατο του θετού γονέα...". Είναι μεταξύ των παρατηρήσεων, που έκανε ο πρόεδρος κ. Κανελλόπουλος, αλλά και αρκετοί άλλοι συνάδελφοι, διότι τώρα με τη συνταξιοδότηση των τέκνων μέχρι την ενηλικίωσή τους ή μέχρι του πέρατος των σπουδών, δεν έχει νόημα

η διάταξη αυτή. Διότι άλλωστε οι περιπτώσεις που γίνονταν καταστρατήγηση με την υιοθεσία σε μεγάλης ηλικίας άτομα, πλέον μ' αυτήν τη ρύθμιση που γίνεται εξισορροπείται το θέμα.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ(Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Φεύγει το θέμα να χρειάζεται ένας χρόνος για την υιοθεσία.

Στο τέλος του άρθρου 12 προστίθεται παρ. 4 η οποία έχει ως εξής: "Οι συντάξεις των οικογενειών σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ποσό της σύνταξης του θανόντος".

Στο άρθρο 17 η "παρ. 22" να γίνει "παρ. 2".

Στο άρθρο 18, κύριοι συνάδελφοι, υπήρξαν παρατηρήσεις, σχετικά με την επίσημη καθιέρωση του θεσμού των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων στο δημόσιο τομέα. Σήμερα, όπως γνωρίζετε, υπάρχουν 8 κατηγορίες εργαζομένων που παίρνουν πλεονέκτημα από τη σύνταξη. Και αυτό συμβαίνει κυρίως με τις νοσηλεύτριες που μπορεί να μπαίνουν από το 18ο έτος της ηλικίας τους. Και μιλάμε πάντοτε για το νέο σύστημα που θα ισχύσει από 1.1.93 και μετά. Πρέπει να εξετάσουμε και εκεί την καθιέρωση του θεσμού, στο χώρο των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων των νομικών προσώπων.

Γι' αυτό, στο τέλος του άρθρου 18 προστίθεται παρ. 6 η οποία έχει ως εξής: "Ειδικός συνταξιοδοτικός νόμος θα καθορίσει μετά από γνωμάτευση της ανώτατης του στρατού υγειονομικής επιτροπής τις κατηγορίες των υπαλλήλων που θα υπαχθούν στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους".

Στο άρθρο 20 στην παρ. 3 εδάφιο β' διαγράφεται η φράση "για συντάξεις ή".

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 αναδιατυπώνεται ως εξής: "Από την κράτηση αυτή εξαιρούνται οι συντάξεις μέχρι του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) δραχμών, οι προσωπικές συντάξεις, οι συντάξεις παθόντων εξ αιτίας της υπηρεσίας, οι πολεμικές και οι εξομοιούμενες με αυτές συντάξεις, οι συντάξεις των παντελώς τυφλών, παραπληγικών, τετραπληγικών, των πασχόντων από μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική αναιμία καθώς και τα δώρα εορτών και η πρόσθετη μισή σύνταξη".

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω για το μείζον των θεμάτων όπως αυτό εξετέθη από τον κ. Κανελλόπουλο.

Είναι πάγια η νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κύριε Πρόεδρε, με αλλεπάλληλες αποφάσεις όσον αφορά την αρμοδιότητα την οποία έχει από το Σύνταγμα επί ποίων συνταξιοδοτικών διατάξεων γνωμοδοτεί, από της ιδρύσεώς του μέχρι σήμερα. Θα σας διαβάσω την πιο πρόχειρη, που έχω μπροστά μου, της 16ης Μαΐου του 1984, απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπου στις γενικές παρατηρήσεις αναφέρει τα εξής: "Κατά το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος, νομοσχέδια αναφερόμενα οπωσδήποτε στην απονομή συντάξεων κατά τας προϋποθέσεις ταύτης υποβάλλονται

μόνο υπό του Υπουργού των Οικονομικών μετά γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Προκειμένου περί συντάξεων βαρυνουσών τον προϋπολογισμό όπως ΟΤΑ ή άλλων Ν.Π.Δ.Δ. υπό του αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού των Οικονομικών. Τα νομοσχέδια περί συντάξεων πρέπει να είναι ειδικά μη επιτρεπομένης επί ποινή ακυρότητος της αναγραφής διατάξεων περί συντάξεων εις νόμους σκοπούντας στη ρύθμιση άλλων θεμάτων. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως επανειλημμένα έχει ερμηνεύσει τις διατάξεις αυτές, γνωμοδοτεί για συνταξιοδοτικά νομοσχέδια με τα οποία θεσπίζονται, τροποποιούνται ή συμπληρώνονται διατάξεις που αφορούν τις συντάξεις υπαλλήλων του Δημοσίου, πολιτικών και στρατιωτικών ή αφορούν πολεμικές συντάξεις που καταβάλλονται από το Κράτος.

Επίσης γνωμοδοτεί για συνταξιοδοτικά νομοσχέδια που αφορούν υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ εφόσον υπάγονται στο αυτό με το δημόσιο συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Συνεπώς για τις διατάξεις του νομοσχεδίου -και αναφέρεται για το θέμα που έκρινε τότε- δεν υφίσταται κανένα απολύτως θέμα. Τα άρθρα 3 έως και 21 του νομοσχεδίου υπεβλήθησαν νομίμως στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου".

Υπάρχει έκθεση αυτού η οποία κατετέθη με την κατάθεση του νομοσχεδίου και έτσι συνεπώς δεν υφίσταται θέμα. Η αρίθμηση των άρθρων, η οποία έγινε, περιλαμβάνει το πρώτο και το δεύτερο άρθρο που δεν είναι από τα άρθρα εκείνα τα οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο έπρεπε να γνωμοδοτήσει.

Σε ό,τι αφορά το θέμα το οποίο θέσατε, κύριε Γεννηματά, στα πρακτικά της Διαρκούς Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, στη συνεδρίαση της Πέμπτης, όλες οι παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν περιελήφθησαν άρθρο προς άρθρο. Αν συμβουλευτείτε τα Πρακτικά, όπως είναι το αναδιατυπωμένο κείμενο, θα το δείτε. Παρακαλώ πάρα πολύ έχει διανεμηθεί σε όλους τους συναδέλφους το συνοπτικό πρακτικό από τις Διαρκείς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές μαζί με το νομοσχέδιο που έχει όλες τις διορθώσεις οι οποίες έχουν γίνει. Εάν ξέφυγε κάτι επί του οποίου μπορούμε να συζητήσουμε, ευχαρίστως είμαι στη διάθεση των συναδέλφων και του Κοινοβουλίου.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, ο λόγος για τον οποίο γίνεται η ένταξη του Ταμείου Κληρικών στο Δημόσιο είναι ένας και μόνο. Οι κληρικοί είναι δημόσιοι υπάλληλοι ουσιαστικά, καθότι μισθοδοτούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, όπως οι άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι και με τις ίδιες διατάξεις. Είναι οι μόνοι που παίρνουν τη σύνταξή τους από δικό τους Ταμείο. Για την εναρμόνιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος μεταφέρουμε εκείνους που μισθοδοτούνται από το Δημόσιο να συνταξιοδοτούνται και από το Δημόσιο. Αυτός είναι ο μόνος λόγος για τον οποίο γίνεται αυτό το πράγμα.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δυο πράγματα κύριοι συνάδελφοι. Το πρώτο και το ουσιαστικό. Παρεκάλεσα χθες, στο θέμα της ομαδοποιήσεως των ταμείων, πέρα

από την πρόταση αυτήν την οποία έχει το σχέδιο νόμου, να ακούσω συγκεκριμένες προτάσεις ομαδοποιήσεων. Και χαίρομαι για την τόλμη σας να μιλήσετε για ένα συγκεκριμένο ταμείο. Και γιατί υπάρχει αυτή η ρύθμιση;

Θα γνωρίζετε συνάδελφε, κύριε Τζουμάκα, ότι οι ΗΣΑΠ έχουν αυτήν τη στιγμή σωρευτικό χρέος που ξεπερνάει τα 70 δισ. θα γνωρίζετε επίσης, ότι με το ν. 1902 υπάρχει πρόβλεψη για τα ειδικά ταμεία, για τη ΔΕΗ και τους ΗΣΑΠ ότι το έλλειμμα που θα δημιουργείται στον κλάδο της κύριας σύνταξης θα έρχεται και θα καλύπτεται από τον εργοδότη.

Τι συμβαίνει με το ταμείο των ΗΣΑΠ. Οι ΗΣΑΠ πέρα από τον εκσυγχρονισμό εξακολουθούν να έχουν αυτό το έλλειμμα στον κλάδο της κύριας σύνταξης, ενώ το ταμείο υγείας του συγκεκριμένου κλάδου έχει περισσότερα από 5 δισ. πλεόνασμα. Κάνουμε αυτήν τη ρύθμιση με την αύξηση των εισφορών μέσα στην 3ετία, ενισχύοντας κατά κάποιο τρόπο και από τους ίδιους τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους την εξυγίανση και την ανόρθωση του ταμείου. Και θέλω να σας σημειώσω -δεν το λέγω για να κατηγορήσω- ότι πρόκειται για ένα ταμείο του οποίου η μέση σύνταξη κυμαίνεται μεταξύ 220.000 και 260.000 δρχ. Αυτό είναι ένα καθεστώς. Δεν το μεταβάλουμε. Η σχέση, όμως, εργαζομένων και συνταξιούχων είναι αυτήν τη στιγμή στο οριακό σημείο του ένα προς ένα. Και σε δυο χρόνια θα είναι λιγότεροι οι εργαζόμενοι από τους συνταξιούχους. Δεν θα έπρεπε να λάβουμε πρόνοια για μια εταιρεία η οποία είναι χρεοκοπημένη, έχει σωρευτικό χρέος περισσότερο από 70 δισ.; Λέμε απλά, για να εξασφαλίσουμε...

…ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, όλοι μιλούμε για την ανάγκη του εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα, την αναβάθμιση του ρόλου του δημόσιου λειτουργού. Και φαντάζομαι ότι όλοι συμφωνούμε, ότι το συνταξιοδοτικό σύστημα, είναι ένα σημαντικό κεφάλαιο του συμπλέγματος των μέτρων της Πολιτείας απέναντι στον δημόσιο λειτουργό. Δυστυχώς, με τις διατάξεις του νομοσχεδίου αυτού, υποβαθμίζεται ο δημόσιος τομέας και αντιμετωπίζεται σκληρότατα ο δημόσιος υπάλληλος.

Θέλω να επισημάνω τρία βασικά σημεία. Πρώτον, μειώνονται σημαντικά οι συντάξεις του δημόσιου υπαλλήλου και η Κυβέρνηση δεν μας έχει πει γιατί. Όχι μόνο τώρα , αλλά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει το δημόσιο υπάλληλο με μία διάθεση υποβάθμισης του βιοτικού του επιπέδου.

Δεύτερον, αυξάνονται -δεν μειώνονται- οι διακρίσεις μέσα στο σύστημα του δημόσιου τομέα. Διαφοροποιημένη αντιμετώπιση συγκεκριμένων προσώπων, ή ομάδων μέσα στο δημόσιο τομέα, επιτρέπονται. Αλλά η βασική αρχή, φαντάζομαι πρέπει να είναι ότι για ίση αμοιβή εργασίας, θεμελιώνεται ίσο δικαίωμα συνταξιοδότησης. Εάν συγκεκριμένοι κλάδοι έχουν συγκεκριμένα προβλήματα, αυτά θα πρέπει να αντιμετωπισθούνε με επικουρικά μέτρα, έξω από το κύριο σύστημα συντάξεως, για να υπάρχει και ισότητα και διαφάνεια μέσα στον δημόσιο τομέα.

Το τρίτο σημείο που θέλω να τονίσω - που δεν έχει αναφερθεί και το θεωρώ «το» σημαντικότερο- είναι ότι με αυτή την λογιστική αντιμετώπιση των εγγραφών εισφορών και πληρωμών συντάξεων στο δημόσιο τομέα, για

τους κρατικούς λειτουργούς, ασκείται συστηματική και διαρκής πίεση για μείωση των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων. Γιατί οι δαπάνες για τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων είναι μέσα στα τρέχοντα έξοδα του κρατικού προϋπολογισμού και είναι κομμάτι- και κακώς είναι κομμάτι- του λεγόμενου καταναλωτικού ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού. Και ασκούνται τουλάχιστον δύο πιέσεις. Πρώτον, από τη μεριά των ονομαστικών στόχων του Μάαστριχτ για την μείωση του καταναλωτικού ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού και δεύτερον, ασκείται και πίεση από την νεοφιλελεύθερη αντίληψη της Κυβέρνησης για το λιγότερο κράτος. Συγκρίνεται αυτό που ισχύει, ή θα ισχύσει με τις διατάξεις αυτού του νόμου, με μία υποθετική εναλλακτική κατάσταση, όπου υπήρχε συγκεκριμένο ταμείο, έξω από τον κρατικό προϋπολογισμό, για τους δημόσιους υπαλλήλους. Ή εάν οι δημόσιοι υπάλληλοι, όπως και οι άλλοι υπάλληλοι, ήταν στο ΙΚΑ, τί θα γινόταν τότε; Οι εισφορές των δημοσίων υπαλλήλων για την σύνταξή τους, δεν θα ήταν κομμάτι των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού των αμέσων φόρων, που κανείς δεν τις βλέπει. Θα ήταν επίσης εμφανείς και οι εισφορές του εργοδότη, του Κράτους, στο ταμείο συντάξεων. Και η διαφορά μόνο ανάμεσα στα έσοδα και στα έξοδα αυτού του ταμείου θα εμφανιζόταν στο καταναλωτικό έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού. Και εδώ θα είχαμε μια πολύ διαφορετική αντιμετώπιση του θέματος του κρατικού ελλείμματος , της μακροοικονομικής πολιτικής , απ' ότι έχουμε σήμερα. Και δεν μιλάμε για μικρά ποσά. Μιλάμε για 6,5 % του ΑΕΠ, που αφορούν αυτές τις συντάξεις. Ένα μεγάλο κομμάτι δηλαδή του καταναλωτικού ελλείμματος, μπορεί να αντιμετωπισθεί διαφορετικά με μια άλλη προσέγγιση. Και το λέω αυτό, γιατί όταν έρχεται ο κ. Μάνος και μας μιλάει για τα καταναλωτικά ελλείμματα του δημόσιου τομέα, κύριε Υπουργέ των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συμπεριλαμβάνει στα καταναλωτικά ελλείμματα και την κοινωνική πολιτική. Αλλά εσείς θα έπρεπε να είχατε επιμείνει να υπάρξει διαφορετική αντιμετώπιση στην εγγραφή των δαπανών για συντάξεις στον προϋπολογισμό.

Θα συζητήσουμε και αυτά αργότερα και στο πρόγραμμα σύγκλισης και στο πρόγραμμα του προϋπολογισμού, αλλά εδώ εκθέτετε το δημόσιο υπάλληλο και το συνταξιούχο του δημοσίου σε μία άδικη και άνιση πίεση εις βάρος του.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα θέλατε να το εξηγήσετε αυτό για να το αντιληφθώ, κύριε Αρσένη;

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Διότι, απλούστατα, σας είπα ότι αν υπήρχε ένα χωριστό ταμείο και οι εγγραφές δεν ήταν μέσα από το λογαριασμό 600 στα έσοδα και 824 από τις δαπάνες, θα είχατε μια άλλη εικόνα του κρατικού προϋπολογισμού και του ελλείμματος και θα είχατε ένα ταμείο το οποίο θα ενσωματωνόταν στον κοινωνικό προϋπολογισμό του κράτους. Και είναι άλλη η διαπραγματευτική δύναμη της Κυβέρνησης απέναντι στην ΕΟΚ όταν μιλάτε για ελλείμματα του κοινωνικού τομέα και άλλο όταν μιλάτε για καταναλωτικά ελλείμματα. Και θα υπήρχε και διαφάνεια.

Το ερώτημα το οποίο τίθεται είναι το εξής. Ο δημόσιος υπάλληλος έχει μια εισφορά όπως όλοι οι άλλοι εργαζόμενοι του ύψους των εισφορών προς

το ΙΚΑ. Δεν ξέρουμε ποια είναι η θεωρητική εισφορά του κράτους. Την έχετε υπολογίσει αυτή; Ξέρουμε όμως ποια θα είναι η σύνταξη του δημοσίου υπαλλήλου. Υπολογίζεται με βάση το συντελεστή 1,714 του μηνιαίου μισθού του πολλαπλασιαζόμενο με τα συντάξιμα χρόνια. Και ξέρουμε ότι αυτό είναι κατά μέσο όρο το 50% του μισθού του.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το 60%.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Εγώ νομίζω ότι θα είναι 50%, αλλά αυτό μπορούμε να το δούμε. Να δείτε τις αναλογιστικές μελέτες, αν υπάρχουν, αν είναι 50% ή 60% αλλά δε θα διαφωνήσουμε σ' αυτό. Εγώ κάνω το εξής ερώτημα. Έχετε υπολογίσει με βάση τις πληρωμές που κάνετε για τις συντάξεις και την εισφορά του εργαζόμενου ποια είναι η θεωρητική εισφορά του κράτους σ' αυτό το σύστημα; Πληρώνει λιγότερα ή περισσότερα το κράτος ως εργοδότης για τις συντάξεις του δημόσιου υπαλλήλου; Θέλετε να σας πω κάτι χωρίς να έχω τις δικές σας μελέτες; Κλέβει το κράτος εδώ, πληρώνει λιγότερα απ ότι πληρώνουν οι άλλοι εργοδότες. Δηλαδή φορολογούμε περισσότερο το δημόσιο υπάλληλο, γιατί ο δημόσιος υπάλληλος δεν είναι μόνο αυτός ο οποίος δεν έχει το ταμείο του και είναι εκτεθειμένος στο καταναλωτικό έλλειμμα του δημόσιου τομέα, αλλά έχει και κακό εργοδότη, διότι η θεωρητική εισφορά του κράτους είναι λιγότερη. Ή, ας το πω αλλιώς, αν το κράτος έδινε και τις εισφορές που δίνουν οι άλλοι εργοδότες, αν υπήρχε ταμείο για τους δημόσιους υπαλλήλους με εισφορά από τον εργαζόμενο ανάλογη με την εισφορά των εργαζομένων προς το ΙΚΑ και εισφορά του εργοδότη, τότε δε θα φτάνατε στο 1,714, θα φτάνατε σε μεγαλύτερο συντελεστή.

Αυτά τα θέματα θα έπρεπε να τα δούμε, θα έπρεπε να μας είχατε δώσει αναλογιστικές μελέτες για να δούμε γιατί καταλήξατε σ' αυτή τη λύση.

Εγώ επιμένω ότι αυτό το σύστημα είναι ένα σύστημα άδικο. Μειώνει -κακώς- τις συντάξεις στο δημόσιο τομέα, υποβαθμίζει το δημόσιο τομέα, οξύνει τις ανισότητες ανάμεσα στις διάφορες κατηγορίες των δημοσίων υπαλλήλων και εκθέτει διαρκώς το δημόσιο λειτουργό σε πίεση για μείωση του μισθού του και των συντάξεων ενώ η αντιμετώπιση θα έπρεπε να ήταν διαφορετική.

...ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Το κάνω αυτό για να μη δευτερολογήσει μετά από μένα ο κύριος Υπουργός. Να ακουστούν όλοι και ν' απαντήσει μετά. Για να μην τρώμε και το χρόνο. Θα μιλήσω άπαξ.

Για την ενότητα που συζητάμε, κύριοι συνάδελφοι, στην ουσία έχουμε πει τις απόψεις μας, έχουμε διασταυρώσει τα ξίφη μας στη συζήτηση επί της αρχής. Υπάρχουν όμως κορυφαία ζητήματα, τα οποία δείχνουν τη φιλοσοφία της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, που πράγματι είναι όχι μόνο συντηρητική, αλλά και αντιλαϊκή και αντικοινωνική.

Δεν θα επαναλάβω τα πάντα, αλλά επικεντρώνω, κύριε Υπουργέ, σε 4-5 σημεία, τα οποία θεωρώ κορυφαία.

Το πρώτο ζήτημα είναι το χαράτσι. Αυτό το 1%, 2%, 3%... Και μη μας πείτε ότι περιορίζεσθε -στην απάντηση σας- στο 1%, που αποτέλεσε το άλλοθι για την συνείδηση κάποιων συναδέλφων σας της Νέας Δημοκρατίας,

ώστε να ψηφίσουν δήθεν το άρθρο. Αυτά είναι αστεία πράγματα. Το μέχρι 100.000 μας φθάνει; Δηλαδή αυτός που έχει 102.000 ή 120.000 είναι πλουσιοπάροχα αμειβόμενος και πρέπει να στηρίξει τα ελλείμματα του κ. Μάνου; Και είναι σωστή η επιλογή του Συντάγματος, όπως σας το λέει η Επιστημονική Επιτροπή; Άρα αφαιρέστε εντελώς το άρθρο 20.

Δεύτερον, κύριε Υπουργέ, είναι το άρθρο 5...

Το άρθρο 5, που αφορά την μείωση στο 60% για σύνταξη στα 35 χρόνια, κύριε Υπουργέ, στο κάτω-κάτω της γραφής δεν θα κριθεί σήμερα. Αφαιρέστε την διάταξη και ελάτε με αναλογιστικές μελέτες.

Εγώ επιμένω ότι έχω κάνει τις δικές μου μελέτες, με εμπειρογνώμονες συμβούλους μου, οι οποίες με οδηγούν σαφέστατα, το γνωρίζετε και εσείς και οι σύμβουλοί σας ότι με 30% εισφορά στα 35 χρόνια ο συντελεστής είναι 2,57 και όχι 1,71. Και η σύνταξη φθάνει στα 90%, και όχι 60%.

Φέρτε μας αναλογιστική μελέτη, να μας πείσετε, για να ψηφίσουμε και εμείς αυτό το άρθρο.

Μου είπατε, κύριε Υπουργέ, επί της αρχής, “θα κρίνω εγώ πότε θα φέρω την αναλογιστική μελέτη”. Νομίζω δεν έχετε άλλα περιθώρια κρίσεως. Τώρα θα έπρεπε να την υποβάλετε. Αν δεν την υποβάλετε, είσθε υποχρεωμένος να αφαιρέσετε το 60% και το 80% στις μεταβατικές περιπτώσεις.

Δεν μιλάω αυτήν τη στιγμή με ιδεολογική, ή πολιτική άποψη. Μιλάω με τεχνική τεκμηρίωση. Και δεν μπορείτε να αρνηθείτε τη λογική και το λογισμό. Στα μαθηματικά ένα και ένα κάνουν δύο, δεν κάνουν ούτε 2,5 ούτε 1,5.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΟΛΙΟΣ: Δεν έχετε δίκιο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Να μας το αποδείξει ο κύριος Υπουργός. Δηλώνω ότι θα ψηφίσω το άρθρο, αν μας αποδείξει ότι η αναλογιστική μελέτη που έχει, οδηγεί και με σωστές προϋποθέσεις στο 60%. Είμαι βέβαιος ότι οδηγεί στο 90%.

Προτείνω να αφαιρέσετε το άρθρο και να το φέρετε σε ένα άλλο νομοσχέδιο, μαζί με αναλογιστική μελέτη.

Εσείς, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, δεν θέλετε αναλογιστική μελέτη, για να πεισθείτε όταν χαντακώνετε όλους τους νεοεργαζόμενους και νεοασφαλισμένους αλλά και υπηρετούντες με το 80% και με την μεταβατική διάταξη;

Πώς παίρνετε επάνω σας την ευθύνη, όταν δεν φέρνει ο κύριος Υπουργός αναλογιστική μελέτη; Να τη φέρει να μας πείσει και τότε εγώ να διαφωνήσω με τους αναλογιστές και να μου κάνετε εσείς επίθεση. Τι περισσότερο λογικό από αυτό που λέω.

Το θέμα αυτό το χαρακτήρισα πολιτική απάτη. Και επειδή ξέρω, κύριε Σιούφα, ότι εσείς δεν είσθε από τους ανθρώπους, που συνηθίζετε σε πολιτικές απάτες, κυριολεκτικά το εννοώ, κάντε αυτήν τη γενναία αναδίπλωση. Δεν είναι υποχώρηση. Επιφυλαχθείτε να φέρετε εδώ την αναλογιστική μελέτη, γιατί έχετε δεσμευθεί.

Το τρίτο θέμα είναι αυτό που είπα εγώ δήμευση. Το άρθρο 11. Και είναι δήμευση. Γνωρίζω και δεν θέλω να σας φέρω σε δύσκολη θέση ότι μόνος σας συζητάτε την διόρθωση και επομένως δείχνετε ότι σε αυτό το σημείο θέ-

λετε να κάνετε μια πράγματι γενναία βελτίωση.

Κάντε τη ουσιαστική. Νομίζω ότι και οι συνάδελφοι της Παράταξής σας το είπαν. Είναι αδιανόητο να κοπεί ολόκληρη σύνταξη, γιατί είτε υπάρχει όριο ηλικίας, είτε υπάρχει εισόδημα.

Να σας πω, στο εισόδημα, κύριε Σιούφα, δεν θα είχα αντίρρηση μεγάλη εάν το εισόδημα βεβαίως ήταν υψηλό. Αλλά ακούστε, κύριε Σιούφα αυτό που θα σας πω. Όταν βάζετε μέχρι ένα όριο, έχετε το πρόβλημα της τομής. Είναι μαθηματικό πρόβλημα. Σας το έχω πει πολλές φορές στη Βουλή και κάποιοι δεν εννοούν να το κατανοήσουν. Όταν λέτε α' ποσό 30πλάσιο, 40πλάσιο, δηλαδή 200.000 ας πούμε, σημαίνει ότι αυτός που έχει 199.000 θα πάρει ολόκληρη τη σύνταξη και θα έχει και το εισόδημα των 200.000 ενώ εκείνος που θα έχει εισόδημα 201.000 θα περιοριστεί στις 201.000, το καταλαβαίνετε αυτό; Δηλαδή, ο ένας θα έχει 200.000 εισόδημα και λέτε μέχρι 200.000 και το παίρνει. Άρα έχει σύνολο 400.000. Αυτός που έχει εισόδημα 201.000 παίρνει σύνολο 201.000. Το καταλαβαίνετε αυτό; Αυτό είναι βιασμός των μαθηματικών. Δικαιούστε πολιτικά να βιάσετε τα μαθηματικά; Και γι' αυτό το λόγο εγώ δοκίμασα αυτό το διάστημα να βρω μια εναλλακτική πρόταση που να ικανοποιήσω έστω την επιμονή σας για εισόδημα. Δοκίμασα να βρω μια εναλλακτική λύση μαθηματικά ευπρόσωπη και δεν βρήκα. Δεν σας πείθει αυτό το παράδειγμα ότι είναι παράλογο;

ΣΠΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι και ανήθικο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Όχι, δεν θα φθάσω εκεί, γιατί είδαμε ότι το συζητάει ο άνθρωπος, θέλει να κάνει κάποια βελτίωση, αλλιώς δεν θα επέμενα τόσο πολύ. Αλλά να μη βιάσουμε τα μαθηματικά. Έγιναν τόσα άλλα.

Κάτι για τις γυναίκες τώρα. Υπάρχουν δύο πράγματα. Το ένα είναι τα 65 χρόνια. Δεν μπορούμε να το πάμε στα 60 χρόνια; Μπορούμε βάσει του Συντάγματος, με αποχρώντες λόγους.

Υπάρχουν αποχρώντες λόγοι, κύριε Πρόεδρε. Γιατί εγώ χθες μίλησα για τρεις βαθμούς, για τρεις συντελεστές νοσηρότητας, θνησιμότητας, προσδόκιμο επιβίωσης. Κάποιος θα μου πει ότι οι γυναίκες έχουν και καλύτερο προσδόκιμο επιβίωσης και μικρότερη θνησιμότητα. Ναι, γιατί όμως; Γιατί είχαν μέχρι τώρα τουλάχιστον αυτές που εργάζονται κάποια προνόμια, τα μοναδικά. Οι γυναίκες έχουν συνήθως καταπίεση διπλή και τριπλή. Είναι γνωστό. Και είχαν έστω κάποιο προνόμιο. Έφευγαν στα 15 τους χρόνια προφανώς αυτές οι γυναίκες που είχαν παιδιά ή έστω και οι άγαμες. Θα πω και γι' αυτές. Επειδή λοιπόν, είχαν κάποια προνόμια, είχαν καλύτερο προσδόκιμο επιβίωσης. Τι θέλουμε τώρα; Να το αφαιρέσουμε εντελώς; Έχουν τόσα και τόσα να αντιμετωπίσουν οι γυναίκες. Έχουν τους τοκετούς, έχουν ασθένειες πολύ σοβαρότερες από ό,τι έχουμε εμείς, άλλο αν δεν έχουν τη θνησιμότητα όπως είπα. Έχουν μεγαλύτερη νοσηρότητα οι γυναίκες από τους άνδρες.

Είναι αποχρών λόγος, κύριε Υπουργέ. Κάντε μια τομή και πείτε, "δεν χάθηκε ο κόσμος τα 65 να γίνουν 60". Άλλωστε και στην άλλη Ευρώπη -εγώ αισθάνομαι Ευρωπαίος γι' αυτό λέω στην άλλη Ευρώπη- υπάρχουν ακόμα τέτοιες διαφορές. Δεν χάθηκε ο κόσμος.

Κάτι ακόμα, που είχα πει και άλλη φορά. Πρόκειται για τις άγαμες γυναί-

κες. Τιμωρούμε τις άγαμες γυναίκες. Είναι φοβερό. Και ξέρετε κάτι; Οι έγγαμες γυναίκες έχουν και την ψυχολογική και την κοινωνική και την οικονομική στήριξη του συζύγου τους. Τα παιδιά δεν είναι επιβάρυνση. Ενώ η άγαμη γυναίκα δεν έχει ούτε την οικονομική στήριξη του συζύγου, ούτε την κοινωνική, την ψυχολογική στήριξη ότι έχει το παιδί της να το μεγαλώσει. Και μπορεί να φτιάξει οικογένεια στο κάτω κάτω της γραφής όταν θα φύγει από την υπηρεσία. Κάντε κάτι γι' αυτές τις άγαμες γυναίκες! Δηλαδή, οι άγαμες γυναίκες να έχουν την ίδια δυνατότητα συνταξιοδότησης με τις έγγαμες γυναίκες που έχουν ανήλικα παιδιά. Νομίζω ότι είναι πάρα πολύ λογικό. Ποιος είναι αυτός που θα διαφωνήσει; Και καταλαβαίνετε ότι δεν απευθύνομαι πολιτικά ή μικροκομματικά σε κάποια κοινωνική ομάδα. Είναι οι λιγότερες, οι ελαχιστότατες στο δημόσιο τομέα. Είναι λίγες, αλλά έχουν δίκιο 100%, κύριε Υφυπουργέ. Αυτά είχα να πω γι' αυτό το θέμα και βεβαίως ισχύουν όσα είπα. Απλώς εάν κάνετε αποδεκτές αυτές τις παρατηρήσεις τουλάχιστον θα έχετε μετριάσει κάπως τη βαναυσότητα των διατάξεων, κύριε Υφυπουργέ. Και εγώ νομίζω ότι προσωπικά έχετε τη θέληση να το κάνετε. Να δούμε αν έχετε και την πολιτική δύναμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Φράγκος): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση, η οποία γίνεται από το πρωί είναι και γόνιμη και δημιουργική και η συμμετοχή των συναδέλφων της Αντιπολιτεύσεως με εύστοχες παρατηρήσεις και επισημάνσεις, νομίζω ότι προήγαγε σημαντικά τη συζήτηση, τις διευκρινίσεις και μέσα στην Αίθουσα, αλλά και έξω από την Αίθουσα για το περιεχόμενο αυτών των διατάξεων του νομοσχεδίου, που πράγματι κάνουν μία σημαντική τομή στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της Χώρας.

Η καθιέρωση από 1.1.93 ενός νέου ασφαλιστικού συστήματος για όλους τους εργαζομένους είτε στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, δημιουργεί μία νέα πραγματικότητα για τα ελληνικά δεδομένα δίδοντας κάτω από τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις, χωρίς καμιά διάκριση στο χώρο απασχόλησης, παροχές ανάλογες με τις συνεισφορές, αλλά χωρίς δημιουργία καταστάσεων και νέων προνομιακών τμημάτων και νησίδων, που δυστυχώς είχαν δημιουργηθεί στο κοινωνικοασφαλιστικό μας σύστημα και οι οποίες αποτελούν και έναν από τους σημαντικούς λόγους που έφθασε το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα να μην είναι ούτε βιώσιμο, αλλά και ταυτόχρονα να είναι έντονα κοινωνικά άδικο.

Η θεσμοθέτηση, συνεπώς, για όσους θα μπουν στην αγορά εργασίας, για όσους θα ασφαλισθούν για πρώτη φορά από την 1.1.1993 δημιουργεί μια πραγματικότητα που είναι εκ των προτέρων γνωστή και δεύτερον κτυπάει κατά την άποψή μας μια μόνιμη πληγή της ελληνικής κοινωνίας τη "δημοσιοϋπαλληλίτιδα". Αυτό δηλαδή το να θέλουν όλων τα παιδιά να πάνε για εξασφάλιση στο Δημόσιο, γιατί αυτό πέρα από τη μονιμότητα είχε και έχει σε μια σειρά από άλλα θέματα πολύ καλύτερες προϋποθέσεις πέρα από τα ζητήματα τα μισθολογικά και στην ασφάλιση, στην σύνταξη και στην περίθαλψη έναντι εκείνων που απασχολούνταν στον ιδιωτικό τομέα.

Τώρα, για κανένα Ελληνόπουλο, για κανέναν Έλληνα και καμία Ελληνίδα δεν υπάρχει αυτή η διαφοροποίηση. Έτσι άλλωστε γίνεται σε όλο τον κόσμο. Και αυτό νομίζω και εκτιμά η Κυβέρνηση ότι πράγματι έχουμε ένα καινούριο θεσμικό πλαίσιο το οποίο θα είναι προς το συμφέρον και της ελληνικής κοινωνίας, του ίδιου του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, αλλά και των ίδιων των ασφαλισμένων. Αυτό για το θέμα αρχής για τα συζητούμενα άρθρα.

Σε ό,τι αφορά δε τις μεταβατικές διατάξεις που υπάρχουν, αυτές γίνονται και κατά τρόπο ήπιο και κατά τρόπο αργό, χωρίς να θίγεται κανένα ώριμο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Η μόνη παρέμβαση, κύριοι συνάδελφοι, που γίνεται, αφορά τη συνταξιοδότηση των γυναικών με ανήλικα παιδιά όπου εκεί είτε την 15ετία είτε το 42ο έτος της ηλικίας το αυξάνουμε σταδιακά μέχρι 31.12.1997 ανά 6 μήνες, ώστε το μεν ένα να γίνει 17.5 χρόνια το δε όριο ηλικίας των 42,5 ετών να γίνει 44,5 με κατοχύρωση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από αυτήν τη μεταβολή.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Υπάρχει μία σύγχυση στο 15 και 17,5, πότε φθάνεις πρώτα. Παρακαλώ αυτήν τη διάταξη, αν τη διαλευκάνουμε, έστω με τροπολογία στο τέλος, να την διευκρινίσουμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Γεννηματά, δεν υπάρχει απολύτως καμία σύγχυση.

Θα ήθελα να απαντήσω στα ερωτήματα που έβαλαν ορισμένοι συνάδελφοι από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ: "Γιατί τη γυναίκα που είναι στον ιδιωτικό τομέα, που έχει ανήλικα παιδιά τη συνταξιοδοτούμε στα 55 χρόνια". Αυτή είναι μια κατάσταση που το επιχείρημά της έρχεται υπέρ των θέσεων και των απόψεων και αυτού του νομοσχεδίου, αλλά και του ν.1902. Στον ιδιωτικό τομέα η Ελληνίδα μητέρα, με ανήλικα παιδιά πρέπει να συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας της για να μπορέσει να βγει στη σύνταξη.

Στον ευρύτερο δημόσιο τομέα μέχρι σήμερα τα πράγματα ήταν τελείως διαφορετικά. Σαν να επρόκειτο για δύο διαφορετικούς κόσμους. Εκεί μπορούσε να βγαίνει μέχρι και το ν. 1902, χωρίς όριο ηλικίας -συμπληρώνοντας τα 15 χρόνια - δηλαδή και από 33 ετών να βγαίνει στη σύνταξη και ήλθε ο ν. 1902 και έβαλε για πρώτη φορά όριο ηλικίας και σωστά και προς την κατεύθυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Γιατί όπως σας είπα χθες, με το σύστημα το οποίο έχουμε, άλλοι θεμελίωναν συνταξιοδοτικό δικαίωμα στα 35 τους χρόνια και άλλοι με 35 χρόνια δουλειάς. Αυτήν την κατάσταση πάμε να διορθώσουμε για να χρησιμοποιήσω επιεικώς την έκφραση κατά ήπιο τρόπο και με πνεύμα κοινωνικής δικαιοσύνης.

Σας είπα ακόμα ότι ο νομοθέτης του 1951 που έφτιαξε το βασικό νόμο του ΙΚΑ, το σύνταγμα όπως το λένε της κοινωνικής ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα και με ενόραση είχε δει τα πράγματα και με τόλμη και με σωστές αρχές κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και βιωσιμότητας του συστήματος. Άλλοι παράγοντες ανέτρεψαν την ισορροπία και την κατάσταση που είχε δημιουργηθεί εκεί.

Σε ό,τι αφορά, κύριε Γεννηματά, το θέμα το οποίο θέσατε για τις άγαμες γυναίκες, αναγνωρίζω τη βασιμότητα των επιχειρημάτων σας, αλλά αυτή η κατάσταση δεν είναι σημερινή. Και πριν το ν. 1902 ίσχυε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Είναι συν 7 χρόνια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Η διαφορά των 15 ετών στην έγγαμη γυναίκα και των 25 ετών στην άγαμη γυναίκα είναι μια πραγματικότητα που ίσχυε πάντοτε. Κύριε Γεννηματά, από την ώρα που μπήκαν τα όρια ηλικίας το 53ο έτος για την άγαμη γυναίκα, μπήκε το συν 7 για να της δίνει την δυνατότητα να βγαίνει χωρίς όριο ηλικίας ή στο 58ο έτος. Και έπρεπε να γίνει αυτή η παρέμβαση όπως γίνεται και για τις έγγαμες γυναίκες με τα ανήλικα παιδιά, ή απλά τις έγγαμες που βγαίνουν με 22 χρόνια, χωρίς όριο ηλικίας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Θα κάνετε κάτι και γι' αυτές τις γυναίκες, κύριε Υπουργέ;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Για αυτό το θέμα όχι, κύριε Γεννηματά.

Σε ό,τι αφορά το χαράτσι για το οποίο μιλήσατε πριν, η απάντησή μου είναι μία. Έχουμε και εμείς τις ίδιες ευαισθησίες για τον Έλληνα συνταξιούχο. Και εμείς αναγνωρίζουμε ότι αυτές οι συντάξεις δεν είναι στα επίπεδα που έπρεπε να είναι. Δεν είναι οι ευαισθησίες μονοπώλιο της δικιάς σας πλευράς. Η ύπαρξη και η συμμετοχή των συνταξιούχων για να κρατήσουν αυτά περίπου τα επίπεδα παροχών που έχουν σήμερα, δείχνει ότι το σύστημα έχει ανάγκη ακόμα και από τη μια δραχμή, κύριε Γεννηματά. Και δεν θα είμασταν εμείς που δεν θα λέγαμε να δώσουμε και άλλα. Σας είπα χθες, ότι δεν έχουμε ψεύτικα λεφτά για να μοιράσουμε. Φέρνουμε μια αληθινή πολιτική, η οποία πιστεύουμε, με όλα τα κόστη της, που μπορεί να δημιουργήσει αυτήν τη στιγμή πικρίες στον Ελληνικό Λαό, ότι θα αντιληφθούμε όλοι ότι η παρέμβαση αυτή γίνεται προς όφελός ολόκληρου του Ελληνικού Λαού. Και είναι μια παρέμβαση που γίνεται και με γενναιότητα και με τόλμη και θα το γνωρίζετε καλύτερα από μένα, διότι εσείς θητεύετε περισσότερα χρόνια στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Καμία πολιτική παράταξη από το 1951 και μετά δεν αντιστάθηκε στις διάφορες πιέσεις που ασκούνταν από διάφορες πλευρές για να μη δίνει χωρίς ταυτόχρονα να εξασφαλίζει και τους πόρους. Και όταν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί βρισκόντουσαν σε αδυναμία, διάλεγαν, είτε το δρόμο των επιχορηγήσεων και των ελλειμμάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό, δηλαδή από τον Έλληνα φορολογούμενο, είτε από το δανεισμό από τις Τράπεζες, με συνέπεια να έχει δημιουργηθεί η αυτοκρατία των ελλειμμάτων.

Άλλωστε, το θέμα της εισφοράς στις συντάξεις δεν παρουσιάζεται για πρώτη φορά στο κοινωνικοασφαλιστικό μας σύστημα. Έχω μπροστά μου τον α.ν.1854/51 όπου στο άρθρο 78 στην παρ. 2 αναφέρεται τούτο: "Επί των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων των υπαχθησομένων στις διατάξεις του παρόντος επιβάλλεται κράτησης αρχομένη αφ' ης είναι πληρωτέα 6%, 8% κλπ.". Ο λόγος όμως που μας επέβαλε αυτή την οδυνηρή απόφαση ήταν ότι ή θα έπρεπε να περάσουμε σε ευθεία μείωση των παροχών, ή θα έπρεπε να βρούμε εναλλακτικούς τρόπους για να κρατηθεί το μέγιστο, σχεδόν η ολότητα των παροχών για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.92.

Δεύτερον, κύριοι συνάδελφοι, δεν χρειάζεται να σταθεί κανείς στις παρα-

τηρήσεις, στις επισημάνσεις και στις ταμπέλες. Είπατε ότι το νομοσχέδιο είναι μαύρο και έχει μαύρες διατάξεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Δεν είπαμε "μαύρες".

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Βεβαίως μπορείτε να υπερβάλλετε, αλλά νομίζω ότι από τη συζήτηση η οποία έγινε έχετε τις αντιρρήσεις σας και τις θέσεις σας και καλά κάνετε.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, κατά την αρχή της συζητήσεως σας έδωσα μια σειρά από ρυθμίσεις από τη συζήτηση η οποία έγινε επί της αρχής.

Θα πρέπει όμως να σταθώ και σε ένα άλλο θέμα το οποίο διαδικαστικά στην έναρξη της συζητήσεως έθεσε ο κ. Γεννηματάς. Ελέχθη ότι δεν είχαμε βάλει τις τροποποιήσεις που υπέδειξε η Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή. Ελπίζω κ. Γεννηματά να βεβαιωθήκατε ότι αυτό έχει γίνει.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, για τη διάταξη αυτή υπάρχει και γνωμοδότηση. Είναι η έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που εάν ετίθετο τέτοιο θέμα, αναμφίβολα θα υπήρχε και από την πλευρά του διαπίστωση ότι εδώ κάτι συμβαίνει με τον τρόπο επιβολής των εισφορών. Αλλά, όμως, ανεξάρτητα από αυτό, εμμένουμε στην άποψή μας για τη διάταξη αυτή, ύστερα φυσικά και από την τροποποίηση η οποία έγινε για συντάξεις κάτω των 100.000 δραχμών.

Σε ό,τι αφορά την τοποθέτηση την οποία έκανε ο κύριος Κουβέλης για το άρθρο 2, θα σας μνημονεύσω, κύριε Κουβέλη, την απόφαση του Αρείου Πάγου του 1990 που έκρινε επί ιδίας περιπτώσεως για το ν. 1405/83 με αφορμή το ταμείο της Τραπέζης Πίστεως, ότι παρότι είναι αλληλοβοηθητικό ταμείο, ασκεί κοινωνική ασφάλιση και συνεπώς εμπίπτει στις διατάξεις του νόμου.

Σε ό,τι αφορά το ποσοστό αναπηρίας για την χορήγηση σύνταξης, κύριε Κανελλόπουλε, για όσους ασφαλιστούν από 1.1.1993 και μετά, το ποσοστό θα παραμείνει στο 50% και είναι ενιαίο και για το Δημόσιο και για τον ιδιωτικό τομέα.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να ευχαριστήσω για τη συμβολή τους τον κ. Κανελλόπουλο και τους άλλους συναδέλφους, για τη διατύπωση αυτής της διατάξεως, την οποία θα ξαναδιαβάσω, για να έχουμε πλήρη γνώση πριν την ψηφίσουμε:

Η παρ. 1 του άρθρου 11 αναδιατυπούται ως εξής:

"1. Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου, ή υπαλλήλου πολιτικού και στρατιωτικού, που έχει τις προϋποθέσεις των άρθρων 3 και 7 του νόμου αυτού, δικαιούται σύνταξη:

(1) Ο επιζών σύζυγος, εφόσον έχει μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Είναι ανάπηρος και ανίκανος για κάθε βιοποριστική εργασία, σε ποσοστό 67% τουλάχιστον.

β) Δεν έχει μέσο μηνιαίο εισόδημα, από οποιαδήποτε πηγή μεγαλύτερο του 40πλάσιου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, προσαυξημένο κατά 20%, για κάθε ένα από τα κατά την παρ. 2 του άρθρου αυτού προστατευόμενα και δικαιούμενα σύνταξης, παιδιά.

Εάν το μηνιαίο εισόδημα είναι ουσιωδώς μεγαλύτερο από το οριζόμενο στο προηγούμενο εδάφιο, καταβάλλεται το ήμισυ της δικαιούμενης σύνταξης.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, που στο εισόδημα του επιζώντος συζύγου συμπεριλαμβάνεται και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα, δύναται ο επιζών να επιλέξει αντί αυτής τη σύνταξη του θανόντος, εφόσον το μέσο μηνιαίο εισόδημά του, όπως διαμορφώνεται με την σύνταξη του θανόντος, δεν υπερβαίνει το εισόδημα της κατά τα ανωτέρω περίπτωσης β΄".

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1992

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΑ΄

Τρίτη 15 Σεπτεμβρίου 1992

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μέχρι σήμερα έχουν τη δυνατότητα να ασφαλίζονται και στο ΤΣΑΥ και στο Δημόσιο ή σε οποιοδήποτε άλλο φορέα απασχολούνται. Σήμερα επειδή το σύστημα προβλέπει ένα φορέα υποχρεωτικής ασφάλισης για όσους διορίζονται από την 1.1.93 αυτός ο πρώτος φορέας υποχρεωτικής ασφάλισης θα είναι το ΤΣΑΥ ή το ΤΣΜΕΔΕ και από εκεί και πέρα, όπου θα συμμετέχει και το Κράτος με τη συμμετοχή του, στον άλλον φορέα, το Δημόσιο αν θα είναι γιατροί ή μηχανικοί ή οπουδήποτε αλλού, εκεί θα καταβάλλουν όλες τις εισφορές εξ ιδίων.

Η άλλη διάταξη αφορά επίσης τους τρεις αυτούς ασφαλιστικούς οργανισμούς και είναι στο άρθρο 44 η προσθήκη η οποία γίνεται για τον τρόπο με τον οποίο θα υπολογιστεί η εισφορά την οποία θα καταβάλουν από 1.1.93 και στην οποία θα ληφθούν υπόψη τα ένσημα π.χ. των δικηγόρων για τον προσδιορισμό της εισφοράς ή ο τρόπος με τον οποίο οι συμβολαιογράφοι είναι ασφαλισμένοι στο Ταμείο Νομικών όπου καταβάλλεται ένα ποσοστό επί των συμβολαίων και αυτή είναι η συμμετοχή τους. Και για τις υπόλοιπες κατηγορίες που είναι περίπου 9 για το Ταμείο Νομικών, που είναι ένα από τα πλέον πολύπλοκα και πολυσύνθετα συστήματα ασφάλισης και εκεί θα καθοριστούν με Προεδρικά Διατάγματα, ύστερα από συνεργασία με τα διοικητικά συμβούλια αυτών των φορέων και από αναλογιστικές μελέτες ώστε να μην αδικηθεί κανένας με τον προσδιορισμό της ελάχιστης εισφοράς που καθορίζεται στο 20% των 105.000 δραχμών που είναι το μεσομηνιαίο ΑΕΠ, για το έτος 1991.

Αυτές κατά την άποψή μου, κύριοι συνάδελφοι, είναι οι ουσιωδέστερες των βελτιώσεων που επέρχονται σ' αυτήν την ενότητα, την οποία συζητούμε. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Επειδή έγινε πολλή συζήτηση γι' αυτό το θέμα, θέλω να επα-

ναλάβω για δεύτερη φορά ότι ο μη υπολογισμός, κατά την έκδοση της συντάξεως στο ΙΚΑ των δώρων, -γιατί μόνο στο ΙΚΑ και στους ΗΣΑΠ υπολογίζονται, κατά την έκδοση των συντάξεων, τα δώρα και πουθενά αλλού-έχει την εξής έννοια, κύριοι συνάδελφοι:

Ενώ λογαριάζει αποδοχές 100 δραχμών, που παίρνει ο μισθωτός, έρχεται και του λέει, κατά την έκδοση της συντάξεως "όχι, δεν έπαιρνες 100 δρχ. αλλά έπαιρνες 112,5 δραχμές". Σε όλους τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στο Δημόσιο, σε 28 ταμεία κύριας ασφάλισης ο υπολογισμός της σύνταξης γίνεται επί 12 ή στις 100 δρχ. ή στις συντάξιμες αποδοχές.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτό δίνει στο συντάξιμο μισθό περίπου 4% έως 6% επιπλέον και λέμε ότι αυτή την κατάσταση, η οποία είναι σε βάρος όλων των ασφαλισμένων θα την καταργήσουμε σταδιακά σε 10 χρόνια, με συνέπεια ο συντάξιμος μισθός και όχι το ποσό της σύνταξης, θα έχει περίπου μια μείωση 1,20%.

Αυτή είναι η υπόθεση. Και μόνο στο ΙΚΑ και στους ΗΣΑΠ συμβαίνει αυτός ο υπολογισμός. Σε όλους τους άλλους φορείς κύριας ασφάλισης αυτό δε λογαριάζεται.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, με την ευκαιρία ότι αρκετοί συνάδελφοι έχουν τοποθετηθεί στον τρόπο υπολογισμού του εφάπαξ με το νέο σύστημα και ειδικότερα επειδή υπήρξε από την πλευρά του συναδέλφου κ. Σαμαρά μια πρόταση γι' αυτό το θέμα, να σημειώσω ότι: Αναφορικά με τα οριζόμενα στο άρθρο 38, αλλά και σε συνδυασμό με την παρατήρηση η οποία έγινε από την πλευρά του συναδέλφου κ. Σαμαρά, θα λάβουμε σοβαρά υπόψη αυτήν την παρατήρηση. Διότι πράγματι πρέπει να συνεκτιμηθεί ο τρόπος με τον οποίο θα υπολογίζεται στο νέο σύστημα, η όλη διαδικασία, η μεθοδολογία και τα στοιχεία τα οποία θα λαμβάνονται υπόψη. Ήταν μία αξιοπρόσεκτη παρατήρηση, την οποία κρατούμε ως καλή σημείωση.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Για ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε του ΠΑΣΟΚ, ο ομιλών και μέσα και έξω από την Αίθουσα, δεν έχει μάθει ποτέ να μιλάει με μισόλογα. Τρεις συνάδελφοι αναφέρθηκαν σε αυτό το θέμα. Και όπως πριν από λίγο ξανατοποθετήθηκα, για να μην επαναλαμβάνεται ένα ζητούμενο από τους συναδέλφους, έκρινα από την πλευρά μου να δώσω αυτήν την εξήγηση σε αυτόν το χρόνο.

Όταν θα μιλήσω, ακούγοντας όλους τους συναδέλφους και τα χρήσιμα τα οποία ακούγονται μέσα στην Αίθουσα, θα κάνω μια συνολική τοποθέτηση από την πλευρά της κυβερνήσεως. Αυτός και μόνο ήταν ο λόγος.

Και επαναλαμβάνω και πάλι, κύριε Πρόεδρε, και το σημειώνω, ότι ούτε μέσα στην Αίθουσα ούτε έξω από την Αίθουσα, το ήθος μου δεν μου επέτρεψε ποτέ να ομιλώ με μισόλογα, ιδιαίτερα για ένα τόσο σοβαρό θέμα, όπως είναι το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, όπως και στις συζητήσεις των ημερών που

προηγήθηκαν για την αναμόρφωση του σχεδίου νόμου περί της κοινωνικής ασφάλισης, έτσι και σήμερα, ο διάλογος και οι τοποθετήσεις που έγιναν, αναμφίβολα προήγαγαν -ανεξάρτητα αν συμφωνεί ή διαφωνεί κανείς με τις παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν- και την υπόθεση της κοινωνικής ασφάλισης, αλλά και τη βελτίωση των σημείων εκείνων του νομοσχεδίου, που μπορούν να οδηγήσουν σε ακόμα περαιτέρω ανόρθωση και εξυγίανση το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΩΡΟΣ: Μελλοντικά ή τώρα;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και τώρα και στο μέλλον κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ δεν επιτρέπονται οι διακοπές.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Όμως θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, να κάνω την εξής διαπίστωση. Όταν δεχόμεθα τις παρατηρήσεις, κύριε Πρόεδρε, εμφανίζεται αυτό ως υποχώρηση, ως έλλειψη προετοιμασίας και όταν αρνούμεθα κάποιες από αυτές, η Κυβέρνηση είναι ανυποχώρητη, η Κυβέρνηση δεν κάνει διάλογο, η Κυβέρνηση δεν συζητεί.

Κύριοι συνάδελφοι, το δηλώσαμε και μέσα και έξω από τη Βουλή, ότι ο διάλογος θα συνεχιστεί μέχρι και τη στιγμή που θα ψηφίζεται και η τελευταία διάταξη του νομοσχεδίου. Και διάλογος έγινε ουσιαστικός και μέσα και έξω από την Αίθουσα, γι' αυτό άλλωστε κατέληξε και στη συμφωνία αρχών με τη ΓΣΕΕ στις 8 Ιουνίου, μια συμφωνία την οποία τηρήσαμε κατά γράμμα. Και πρέπει ακόμα να αναφερθώ στις κατηγορίες οι οποίες υπήρξαν από την πλευρά των Κομμάτων της Αντιπολιτεύσεως, ότι τόσο ο συνάδελφος κ. Μάνος, όσο και εγώ έγκαιρα είπαμε στα Κόμματα της Αντιπολιτεύσεως ότι είμαστε στη διάθεσή τους να τους ενημερώσουμε εκτεταμένα γύρω από την κατάσταση και την κρίση στην οποία βρίσκεται η κοινωνική ασφάλιση, δύο φορές, κύριοι συνάδελφοι, με την ευκαιρία της συζητήσεως για την επικύρωση της Συνθήκης του Μάαστριχ, από αυτό το Βήμα και δεν υπήρξε ανταπόκριση. Άλλωστε, όλες αυτές τις ημέρες, κύριοι συνάδελφοι, δήλωσα, εκφράζοντας την Κυβέρνηση, ότι το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης δεν θα το βάλει σε κομματική αντιπαράθεση, δεν θα το βάλει στο ποιος φταίει πολύ ή λίγο, δεν θα το βάλει σε ισοζύγιο ευθυνών. Ο ίδιος άλλωστε το εδήλωσα από το Βήμα της Βουλής, ότι για το πώς έφθασε η κοινωνική ασφάλιση εδώ, ευθυνόμαστε όλοι και μέσα και έξω από την Αίθουσα. Εκείνο που έχει σημασία είναι να δούμε το σήμερα και το αύριο και πώς μπορούμε πράγματι να προσφέρουμε στον Ελληνικό Λαό ασφάλεια εκεί, που ένα σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ουσιαστικά σήμερα δεν προσφέρει καμιά ασφάλιση στον Ελληνικό Λαό.

Για τα ελλείμματα, για τα χρέη, για τα δάνεια, για την όλη εικόνα και την πορεία του ασφαλιστικού συστήματος μιλήσαμε εκτεταμένα τις προηγούμενες ημέρες και δεν χρειάζεται να επανέλθουμε. Ετέθησαν, όμως, ορισμένα θέματα που θα μου επιτρέψετε ακροθιγώς να τα θίξω.

Κοινωνική ασφάλιση που είναι κοινωνικό αγαθό προστατευόμενο από το άρθρο 22 παρ.4 του Συντάγματος, αλλά και κοινωνική ασφάλιση που είναι οικονομική και κοινωνική έννοια, δεν μπορεί να έχει μέσα της παραδοχές οι οποίες διαστρεβλώνουν το σύστημα, ενώ είναι υποχρέωση άλλων τομέων της δραστηριότητας της Πολιτείας. Προνοιακή, κοινωνική, αναπτυξιακή πολιτική, δεν μπορεί να ασκείται μέσα από την κοινωνική ασφάλιση. Αυτήν τη

λογική την ακολούθησαν όλες οι κυβερνήσεις, δια της κοινωνικής ασφαλίσεως να ασκούνται όλες αυτές οι πολιτικές. Και είναι η πρώτη φορά που έρχεται ένα σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που όλα αυτά τα βγάζει από τη μέση. Λέει ότι για άσκηση προνοιακής, εθνικής ή οποιασδήποτε άλλης πολιτικής στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, πρώτα το κράτος θα εξασφαλίζει στους ασφαλιστικούς οργανισμούς τα χρήματα και στη συνέχεια οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα υποχρεούνται να εφαρμόσουν αυτήν την πολιτική. Έρχεται ακόμα και λέει κάτι πολύ σημαντικό. Ότι οι υποχρεώσεις που έχουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί από αυτού του είδους τις πολιτικές, από δω και πέρα θα μετρώνται -και κυρίως στο ΙΚΑ- και θα έρχεται το Κράτος δύο φορές το χρόνο να δίνει τα οφειλόμενα, π.χ. οι μειωμένες εισφορές που καταβάλλουν μια σειρά επιχειρήσεων. Θα καταβάλουν τις μειωμένες εισφορές για να μην ανατραπεί το σύστημα, αλλά το λαβείν του ΙΚΑ θα έρχεται το Υπουργείο των Οικονομικών -και υπάρχει συγκεκριμένη διάταξη- να το δίνει. Αυτό νομίζω ότι είναι μια σημαντική πρόοδος στην εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος. Αλλά σ' ό,τι αφορά τα σημαντικά θέματα, τα οποία προέκυψαν στο διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους. Κατά τη διάρκεια αυτών των ημερών, ακόμα και με κατάληξη χθεσινοβραδινή, για να έχω την επίκριση από πλευράς σας ότι καθυστερημένα και ίσως έχετε δίκιο από την άποψη αυτή, ορισμένες από τις ρυθμίσεις δεν ήρθαν έγκαιρα εδώ. Συμφωνώ μαζί σας. Εκείνο όμως που έχει ουσία -και απαντώ στον κ. Κουβέλη- είναι ότι, ενώ ο διάλογος αυτός ήταν δημιουργικός, ακόμα και μέχρι τις 2:30 το μεσημέρι με το ΤΕΕ, που μόλις πριν από λίγο πήρα το έγγραφό του, που τηλεφωνικά με ενημερώσανε ότι επιθυμούν οι τεχνικοί της Χώρας το ΤΣΜΕΔΕ να είναι ο υποχρεωτικός φορέας κύριας ασφάλισης γι' αυτούς που θα ασφαλιστούν από 1.1.93, όπως έκαναν χθες οι υγειονομικοί επιστήμονες....

Την ίδια ώρα μετά από μια συγκέντρωση που είχαν οι μηχανικοί καταγγέλλουν την Κυβέρνηση και τον Υπουργό για αδιαλλαξία. Αν το Προεδρείο έχει χρόνο -και ελπίζω να το κάνει και σε μένα και στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, γιατί δεν είναι δυνατόν σε 30 λεπτά να απαντήσω σε σωρεία ερωτημάτων που ενδιαφέρουν όλους μας- να υπάρξει μια κατανόηση στο χρόνο, ώστε σε όλα τα ζητήματα, τα οποία ετέθησαν, να υπάρξουν απαντήσεις. Ενώ τα δεχόμαστε διότι είναι ρεαλιστικά και ουσιαστικά για την κοινωνική ασφάλιση, την ίδια ώρα καταγγελόμεθα για αδιαλλαξία και για υπονόμευση των ταμείων όπως το ΤΣΜΕΔΕ.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει στα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο, το οποίο έχει ως εξής:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Πληροφορίες Γρ. Προέδρου
Αριθ. πρωτ. 18946 Αθήνα, 15.9.1992

Προς
τον Υφυπουργό Υγείας
Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κο Δ. Σιούφα
ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Υποχρεωτική ασφάλιση μηχανικών στο ΤΣΜΕΔΕ

Κύριε Υφυπουργέ,

Σε συνέχεια της από 11.9.92 συνάντηση μας σας γνωρίζω ότι, η Δ.Ε. του ΤΕΕ στη συνεδρίαση της στις 14.9.92 αποφάσισε να αποδειχθεί την πρόταση για την υποχρεωτική ασφάλιση όλων των νεοασφαλιζόμενων από 01.01.1992 μηχανικών στο ΤΣΜΕΔΕ, ανεξάρτητα από την ιδιαίτερη εργασιακή τους σχέση.

Παρακαλούμε για την προώθηση της σχετική τροπολογίας στο υπό ψήφιση Νομοσχέδιο.

Με εκτίμηση

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτή είναι η μια παρατήρηση. Και είναι ουσιαστική η μεταβολή που έγινε για την κοινωνική ασφάλιση και για την εξυγίανσή της με το να θεωρηθούν οι δυο αυτοί μεγάλοι ασφαλιστικοί οργανισμοί για όσους θα μπουν στην ασφάλιση ότι ο υποχρεωτικός φορέας είναι το ΤΣΜΕΔΕ και το ΤΣΑΥ.

Το δεύτερο που είναι εξαιρετικά σημαντικό: Ενώ δεχόμεθα ότι η κατώτερη εισφορά για τα ταμεία των αυτοαπασχολουμένων μεταξύ των οποίων των δικηγόρων, των μηχανικών και των υγειονομικών, θα είναι στο επίπεδο του 20% του ακαθαρίστου μηνιαίου εθνικού προϊόντος του έτους 1991 ακούγοντας τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις όλων. Έκανα μια εξ ίσου ρεαλιστική πρόταση αυτή η οποία μπαίνει στο άρθρο 44, που λέει ότι λόγω της πολυμορφίας και κυρίως στο Ταμείο Νομικών των κατηγοριών που ασφαλίζονται, των εισφορών που υπάρχουν αλλά και των παροχών που δίνονται, θα υπάρξει μια πλήρης γι' αυτό το θέμα μελέτη, σε συνεργασία με το ταμείο για τον προσδιορισμό της εισφοράς και τι θα πρέπει απ' αυτήν την εισφορά την οποία προσδιορίζουμε, ότι δεν θα πρέπει να το υπολογίζουμε. Άλλωστε οι περισσότεροι από σας, που μιλήσατε και τις προηγούμενες μέρες, αν δεν κάνω λάθος αυτό ζητούσατε. Βεβαίως η εξυγίανση έχει κόστος. Η διαφορά είναι ότι αυτό το κόστος της εξυγίανσης με τη λύση και με την πρόταση την οποία φέρνει η Κυβέρνηση, κατανέμεται δίκαια σε όλους. Το μεγαλύτερο μέρος αναλαμβάνει το Κράτος με την τριμερή χρηματοδότηση που είναι ουσιαστική για τους νέους ασφαλισμένους. Γιατί την ίδια ώρα, κύριοι συνάδελφοι, είναι οι κοινωνικοί πόροι που παγώνουν. Θα έρθει το σημείο ισορροπίας που θα είναι ουσιαστική η τριμερής χρηματοδότηση στην κύρια σύνταξη και στην ασθένεια. Αναλαμβάνει να ρυθμίσει τα χρέη του Δημοσίου όπως ρύθμισε μέχρι σήμερα, χρέη 584 δισ. αλλά και ταυτόχρονα θα καλύπτει με τις επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό δηλαδή από τον Έλληνα φορολογούμενο τις ανάγκες που έχει το σύστημα.

Το δεύτερο, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι εκτεταμένα μιλήσατε απόψε γιατί δεν συμμετέχει το Κράτος στην τριμερή χρηματοδότηση στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, μια από τις μεγαλύτερες πληγές του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Αλλά και εδώ, όπως θα δείτε από την απάντησή μου, η προσέγγιση υπήρξε και λελογισμένη και συνεπής.

Συνεστήθη μια επιτροπή, κύριοι συνάδελφοι, για να μελετήσει το θεσμό

των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων και να πει ποια επαγγέλματα θα μείνουν και ποια θα φύγουν. Και η κατάληξη ήταν μόνο τρία επαγγέλματα: Όσοι εργάζονται στις υπόγειες στοές των μεταλλείων, στις υποθαλάσσιες εργασίες και σε εναέριες εργασίες. Για όλες τις άλλες περιπτώσεις, είπε, θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν οι χώροι εργασίας και δεν υπάρχει θέμα όπως και πουθενά αλλού στον κόσμο, βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Και στα νοσοκομεία;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Και οι οικοδόμοι;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ(Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Γεννηματά, χαίρομαι για την παρατήρηση που κάνατε, αλλά θα πρέπει την ίδια ώρα να πείτε με έπαινο στην Κυβέρνηση ότι εδώ στο δημόσιο τομέα δεν υπάρχουν βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα, όπως είναι στα νοσοκομεία, όπως είναι στο Εθνικό Τυπογραφείο. Ψηφίσαμε προχθές μια διάταξη που φέρνει για πρώτη φορά στο Δημόσιο τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις που δεν υπήρχαν μέχρι σήμερα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Υπό ποιες προϋποθέσεις;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αλλά είπατε για το υπασφάλιστρο, γιατί δεν συμμετέχει το Κράτος στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

Κύριοι συνάδελφοι, το 40% των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ, ανήκουν στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Και θα συμφωνήσετε μαζί μου, ότι αυτό έχει παγκόσμια πρωτοτυπία.

Είχαμε δύο δρόμους: Ή να πάρουμε και να κάνουμε τα απάνω - κάτω σ' αυτήν την κατάσταση ή να προσεγγίσουμε το σύστημα με ευαισθησία και προσοχή. Ασφάλιστρο στα βαριά και ανθυγιεινά και μη συμμετοχή του Κράτους στην τριμερή χρηματοδότηση. Το ασφάλιστρο στα βαριά και ανθυγιεινά υπάρχει στην αναλογία 2 ο εργαζόμενος και 1 ο εργοδότης. Και θεσπίστηκε έτσι, γιατί έχουμε έξοδο στη σύνταξη κατά 5 χρόνια νωρίτερα. Και αυτός ήταν ο λόγος της σχέσεως 2:1 του επασφαλίστρου. Για δε τα υπερβαρέα, όπου είναι 5% ο εργοδότης και 2,5% ο εργαζόμενος είναι για το ότι οι εργαζόμενοι εκεί δουλεύουν κάτω από σκληρότατες συνθήκες και γι' αυτόν το λόγο βγαίνουν 10 χρόνια νωρίτερα στη σύνταξη του ΙΚΑ, αντί στα 65 στα 55 και 50 ετών με την πρόωρη συνταξιοδότηση.

Το Κράτος δεν συμμετέχει σ' αυτήν τη διαδικασία, γιατί το επασφάλιστρο που καταβάλλεται καλύπτει, σύμφωνα με τις αναλογιστικές μελέτες του ΙΚΑ, την έξοδο κατά τόσα χρόνια νωρίτερα. Άλλο χρήση και με κοινωνικό τρόπο και με κοινωνική ευαισθησία του θέματος και άλλο να παίρνουμε και να μοιράζουμε για λόγους σκοπιμότητος και προεκλογικής πελατείας τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, για να αποκτήσουμε ψήφους!

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Πότε έγινε αυτό;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εγώ δεν θα μπω στον πειρασμό να κάνω ισοζύγιο ευθυνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ, όχι διακοπές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Τι πράγματα είναι αυτά, κύριε Πρόεδρε; "Δεν θα μπω στον πειρασμό". Τι σημαίνει αυτό;

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Τι θα γίνει με το χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Ξέρετε ο κύριος Υπουργός

έχει δικαίωμα και από το Σύνταγμα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ακόμα και το 1989 στην Πτολεμαΐδα και στην Κοζάνη βάλατε όλο το προσωπικό της ΔΕΗ στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ, όχι διακοπές.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, ετέθη και το θέμα για την υπογεννητικότητα και τη γήρανση του πληθυσμού. Και είναι πολύ σωστές οι απόψεις που εκφράστηκαν...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Κύριε Υπουργέ, σας έγιναν προτάσεις - που είπατε κατά τη διάρκεια μιας παρέμβασής σας ότι είναι πολύ σοβαρές - πώς για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα σας έχει γίνει πρόταση τριμερούς χρηματοδότησης. Την αποδέχεστε, ναι ή όχι;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σας είπα όχι, γιατί δεν συντρέχει λόγος γι'αυτό το πράγμα. Και δια μακρών σας εξήγησα και απαντώ και στο συνάδελφο κ.Κακλαμάνη, ότι το ασφάλιστρο 3,60 και το 7,5 στα βαριά και ανθυγιεινά, που έχουμε μέσα στο νόμο, ίσχυε και χθες και πριν 2 χρόνια και πριν από 10 χρόνια. Και έτσι το αφήνουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Αυτοί για τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, για να ακούσει τι σημαίνει παρέμβαση. Σας άκουσε, αλλά ποτέ δεν εισακούει κύριε Κακλαμάνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ, όχι διακοπές.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Νομίζω πως έκανα μια κρυστάλλινη τοποθέτηση γι' αυτό το πράγμα. Μιλήσαμε για την υπογεννητικότητα. Πράγματι, ως Κοινωνία και ως Έθνος, αντιμετωπίζουμε τεράστιο πρόβλημα. Αλλά δεν θα το λύσει το ασφαλιστικό σύστημα αυτό το πρόβλημα. Η κοινωνία πρέπει να ευαισθητοποιηθεί προς άλλες κατευθύνσεις και να λάβει μέτρα με πάρα πολλή προσοχή, βοηθώντας την Ελληνίδα και δίδοντας για το γεγονός ότι κάνει πολλά παιδιά, να μη φθάσουμε στο αντίθετο σημείο κάθε κίνητρο προς αυτήν την κατεύθυνση να γίνεται εις βάρος της και να μην μπορεί να βρει δουλειά στους χώρους της εργασίας. Και είναι η μόνη Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, που έφερε ένα πολυσύνθετο σύστημα για ισόβια σύνταξη στην πολύτεκνη μάνα, το επίδομα για το τρίτο παιδί, ύψους 34.000 δραχμών και την ενίσχυση της πολύτεκνης οικογένειας με 1,5 ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη, για κάθε παιδί, περισσότερο από 22.000 δραχμές.

Αυτό μπορούσαμε να κάνουμε σήμερα και ο Ελληνικός Λαός πληρώνει γι' αυτήν την πολιτική περισσότερα από 42 δισεκατομμύρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το δικαίωμα των αλλεπάλληλων παρεμβάσεων από το Σύνταγμα όπως ξέρετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλούμε να ακούσουμε όλες τις απαντήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ναι, αλλά σε πόσο χρόνο, κύριε Γεννηματά.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Να ακούσουμε απαντήσεις. Δεν μας απάντησε ο κύριος Υπουργός,

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων): Σε ό,τι αφορά τον ΟΓΑ, πράγματι δόθηκε η αύξηση των 3.000 δρχ. όπως ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Από ποιο ταμείο, κύριε Υπουργέ; Μήπως είναι από το ταμείο των αγροτών;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ, μη διακόπτετε, κύριε συνάδελφε. Αφήστε τον κύριο Υπουργό να ολοκληρώσει. Δεν μπορεί να συνεχίζεται ατέρμων αυτή η συζήτηση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, από τους Έλληνες φορολογούμενους.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Όπως οι 2.000...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα θέλαμε να δώσουμε πολύ περισσότερα. Αυτά μπορούμε να δώσουμε.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Μήπως θα ξαναπληρώνουν τα 29 δισεκατομμύρια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ(Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Προχθές, εζήτησα την προσοχή όλων σας για ένα θέμα: Ενώ στον αστικό τομέα είμαστε απλόχεροι και εσείς και εμείς και δίνουμε στην κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ 30.000 δρχ. προνοιακό μέρος σε 665.000 συνταξιούχους του ΙΚΑ, σε αντίστοιχο αριθμό αγροτών λέγαμε 12.000 και 15.000 δραχμές. Απλά να προβληματιστούμε όλοι μαζί για τις ανισορροπίες στην κοινωνία και στην ευαισθησία που υπάρχει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Εσείς τους λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα ήθελα επίσης, κύριοι συνάδελφοι, να παρατηρήσω και κάτι άλλο, για τα κατώτερα όρια συντάξεων. Πόσες φορές θα πρέπει να το δηλώσω ότι τα κατώτερα όρια συντάξεων, αυτά που είναι σήμερα 71.000 δρχ., αυτά το νομοσχέδιο δεν τα ακουμπάει. Αυτά είναι. Και το μέγιστο μέρος των παροχών το 80% στην αναπλήρωση εισοδήματος γι' αυτούς που είναι ασφαλισμένοι μέχρι την 31.12.1992, είναι 80%. Είναι 80% και περισσότερο και 20% και περισσότερο. Δεν αλλάζει, για την 35ετία, για την έξοδο χωρίς όριο ηλικίας.

Και μιλάμε για το νέο σύστημα. Πράγματι δίνει λιγότερα, αλλά πολύ περισσότερα απ' ό,τι δίνουν σχεδόν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες. Και θα σας καταθέσω, κύριοι συνάδελφοι, τον πίνακα που έχει τα ποσοστά αναπλήρωσης εισοδήματος σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες με 40 και με 45 χρόνια εργασίας, που δεν ξεπερνούν, πλην δύο περιπτώσεων, το 80%.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει στα Πρακτικά τον προαναφερόμενο πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ

α/α	ΧΩΡΕΣ ΕΟΚ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝ/ΣΗ
1.	ΒΕΛΓΙΟ	60% του μισθού στα 45 χρόνια για τους άνδρες και 40 για τις γυναίκες - 75% για το ζευγάρι
2.	ΓΑΛΛΙΑ	50% του μισθού για 37 ½ έτη ασφάλισης
3.	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	60% του μισθού μετά 40 έτη ασφάλισης. 1,5% για κάθε χρόνο
4.	ΔΑΝΙΑ	Πάγια Σύνταξη ανάλογα με το χρόνο διαμονής Πλήρης σύνταξη μετά 40 έτη διαμονής.
5.	ΕΛΛΑΣ (ΙΚΑ)	70-60% στα 35 χρόνια ασφάλισης. Με σύζυγο και παιδιά 100%
6.	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	Ομοίως
7.	ΙΣΠΑΝΙΑ	50% του μισθού για τα 10 έτη ασφάλισης +2% για κάθε επί πλέον έτος με ανώτατο όριο το 100% στα 35 χρόνια ασφάλισης. Συντάξιμες αποδοχές τα 12/14 της τελευταίας 8ετίας.
8.	ΙΤΑΛΙΑ	80% του μισθού μετά 40 έτη ασφάλισης, 2% για κάθε χρόνο.
9.	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	71% του μισθού στα 40 έτη ασφάλισης. 1,78% για κάθε χρόνο.
10.	ΜΕΓ. ΒΡΕΤΤΑΝ.	Πάγια Εθνική Σύνταξη + συμπληρωματική ανταποδοτική.
11.	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	50% για το μοναχικό άτομο } για 50 έτη 70% για το ζευγάρι } διαμονής 90% για ζευγάρι με παιδιά }
12.	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2,2% για κάθε χρόνο ασφάλισης, με ανώτατο όριο το 80%. Συντάξιμες αποδοχές ο μέσος όρος των 5 καλλίτερων ετών της τελευταίας 10ετίας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και εμείς λέμε 80% κύρια και επικουρική σύνταξη. Θεσμός άγνωστος σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Γιατί είδαμε τις ιδιαιτερότητες ως Λαού, ως Χώρας και ως συγκεκριμένης χρονικής στιγμής που γίνεται αυτή η παρέμβαση.

Επίσης, κύριοι συνάδελφοι, για να απαντήσω στο συνάδελφο κ. Κακλαμάνη, για τις συντάξεις λόγω θανάτου έγινε εκτεταμένη συζήτηση προχθές εδώ. Και με τη συνδρομή όλων των συναδέλφων έγινε μια σωστή διόρθωση για τις συντάξεις λόγω θανάτου για το καινούριο σύστημα. Γιατί ό,τι αφορά σήμερα και όσους είναι ασφαλισμένοι το σύστημα των συντάξεων λόγω θανάτου δεν αλλάζει.

Και πρέπει ακόμη, κύριοι συνάδελφοι, να πω και κάτι άλλο: Αν δεν κάνω λάθος ο συνάδελφος κ. Κουβέλης έθιξε το θέμα για τα ταμεία των αυτοαπασχολουμένων και για τη διατήρηση της 35ετίας μέχρι 1.1.1998. Δεκτή η πρότασή σας, κύριε Κουβέλη.

Στο τέλος της παρ.7 του άρθρου 48 προστίθεται η εξής φράση: "από 1.1.1998".

Άλλωστε είναι και ένα αίτημα του Τεχνικού Επιμελητηρίου, απ' ό,τι είδα στο υπόμνημα το οποίο μου υπέβαλαν.

Κύριοι συνάδελφοι, μπήκε ένα ερώτημα γιατί καταργούμε το άρθρο 47 του ν. 1469/84.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν.Κρητικός): Παρακαλώ να τελειώσετε, κύριε Υπουργέ. Πάρτε ξανά το λόγο κατά το Σύνταγμα αν θέλετε μετά. Δεν μπορώ να σας δώσω παραπάνω χρόνο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Συνάδελφε, Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε του ΠΑΣΟΚ, σας εδήλωσα ότι έχουν εδώ κατατεθεί μία σειρά από μελέτες, με κορυφαία από αυτές, εκείνη την οποία έκανε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, οι εμπειρογνώμονές του που εκλήθησαν από την Κυβέρνηση και σας τις ανέφερα μία προς μία, μαζί με τη μακροοικονομική συμπεριφορά του συστήματος για 20 χρόνια, που κατετέθη εδώ...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Γεννηματά, συνάδελφοί σας από την Πτέρυγά σας μίλησαν ότι είναι ένα σύστημα χρεοκοπημένο. Εσείς είπατε και προχθές και το ξαναλέτε και τώρα ότι το σύστημα είναι ακριβό, βιώσιμο, αλλά μπορούσε να δώσει περισσότερα και ότι με αυτόν τον τρόπο μελλοντικά "κλέβουμε" αυτούς που θα βγουν, γιατί ενώ πληρώνουν περισσότερα θα παίρνουν λιγότερα. Άρα, το σύστημα είναι βιώσιμο. Συμφωνείστε μεταξύ σας πρώτα τι από τα δύο συμβαίνει και μετά τα ξαναλέμε.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, μπήκαν ορισμένα θέματα, σε ένταση βεβαίως, αλλά νομίζω ότι δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητα. Θα ξεκινήσω από την πρόταση του συναδέλφου κ. Τζουμάκα, ότι θα πρέπει στη ΔΕΗ να γίνει ταμείο. Οι εργαζόμενοι όμως της ΔΕΗ ακόμα και η ίδια η ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ ακούγοντας δημιουργία ταμείου στη ΔΕΗ, το μόνο πράγμα το οποίο δεν σκέπτεται και δεν την απασχολεί είναι να δημιουργήσει ταμείο. Βεβαίως, κύριε Τζουμάκα, ότι ενδέχεται μετά την τοποθέτηση αυτήν την οποία κάνατε να ξαναέχετε προβλήματα διότι κάνατε μία γενναία τοποθέτηση, αλλά αυτό είναι άλλο θέμα.

Εγώ όμως οφείλω να επισημάνω ότι είναι η δεύτερη φορά που ο κ. Τζουμάκας τοποθετείται με γενναιότητα απέναντι σε ένα θέμα, το οποίο όμως οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στη ΔΕΗ, με πρώτη τη ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ δεν το επιθυμούν και μάλιστα ζητούν επιμόνως -και αυτό ήταν το σημαντικότερο από τα θέματα στις συζητήσεις που είχαν με το συνάδελφο κύριο Μάνο- να υπάρξει ρητή δέσμευση δια του νομοσχεδίου ότι το ειδικό καθεστώς αυτασφάλισης στη ΔΕΗ

κατοχυρώνεται και με αυτό τον νομοθέτημα.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, αν είναι αυτή η περιπεπλεγμένη κατάσταση στη ΔΕΗ και δεν γνωρίζουν σήμερα ποιος οφείλει σε ποιόν, αυτό θα πρέπει να το αναζητήσετε σε μία ρύθμιση που έγινε το 1984 που έμπλεξε τους λογαριασμούς αυτασφάλισης με τα οικονομικά της ΔΕΗ και δεν τηρούνται ξεχωριστά οι λογαριασμοί της ΔΕΗ και οι εκτοκισμοί του λαβείν που έχει ο λογαριασμός αυτασφάλισης της ΔΕΗ.

Δεν θα πω τίποτα παραπάνω σ' αυτό το θέμα, αλλά σε ό,τι αφορά το θέμα της δέσμευσης της Κυβέρνησης για την αναλογιστική μελέτη στη ΔΕΗ σας ενημερώνω ότι ήδη ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας έδωσε εντολή να πραγματοποιηθεί αυτή η αναλογιστική μελέτη για να δούμε ποια είναι τα οικονομικά του λογαριασμού αυτασφάλισης.

Και επίσης ενημερώνω την Εθνική Αντιπροσωπεία ότι αν τα αποτελέσματα αυτής της μελέτης είναι διαφορετικά από τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η ρύθμιση του άρθρου 46 και πρέπει να προβούμε σε αναπροσαρμογή του ασφαλίστρου, η Κυβέρνηση θα έχει τη γενναιότητα να έλθει να το κάνει. Αλλά σήμερα που ο λογαριασμός αυτός καλύπτει έλλειμμα πλέον των οιονεί εισφορών και για το 1992 αυτό θα φθάσει τα 35 δισ. δραχμές που αντιπροσωπεύουν το 10% της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος στο λογαριασμό κάθε ελληνικής οικογένειας, δεν μπορούσε να παραμείνει η Κυβέρνηση αδιάφορη. Και τι έκανε; Και την υποχρέωση της ΔΕΗ στο οιονεί ασφάλιστρο την πήγε στη σχέση ένα προς δύο για την κύρια σύνταξη, αλλά αυξάνει και μέσα σε τρία χρόνια τις υποχρεώσεις των εργαζομένων.

Και χαίρομαι, γιατί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ μίλησε τόσο για τη ΔΕΗ όσο και για τις κρατικές τράπεζες και για τον ΟΤΕ, ότι θα έπρεπε να γίνει παρέμβαση και συμμετοχή των ίδιων των εργαζομένων στα κόστη, που έχει σήμερα η κοινωνική ασφάλιση.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Άλλωστε, αυτό δεν απέχει από τη διαπίστωση του συναδέλφου κ. Τζουμάκα, που ήρθε και είπε "πώς μπορούμε να δικαιολογηθούμε στην ελληνική κοινωνία, όταν το 1991 το 50% των κερδών της Εθνικής Τραπέζης, 8,5 δισ. από τα 17 δισ. κέρδη, δόθηκαν για τον κλάδο της κύριας σύνταξης".

Αλλά πρέπει, κύριοι συνάδελφοι, να πούμε και ορισμένα άλλα πράγματα.

Την παρέμβαση για το εφάπαξ. Αυτή γίνεται μόνο στα ειδικά ταμεία, εκεί που υπάρχουν δύο ειδών προβλήματα: Ελλειμματικός κλάδος της κύριας σύνταξης, πλεονασματικοί κλάδοι στην επικούρηση, αλλά και ταυτόχρονα στην αυτασφάλεια, που δίνει το εφάπαξ.

Και θέλετε να ακούσετε, κύριοι συνάδελφοι, και κάτι άλλο; Όλοι αυτοί οι λογαριασμοί οι ελλειμματικοί, τα ελλειμματικά ταμεία στις κρατικές τράπεζες, ενώ από τη μια μεριά χρηματοδοτούνται αφειδώς, με την κάλυψη των ελλειμμάτων παρουσιάζεται το ανορθόδοξο φαινόμενο κάθε χρόνο να αυξάνονται τα αποθεματικά. Προσέξτε το! Οι κλάδοι κύριας σύνταξης των ειδικών ταμείων των κρατικών τραπεζών, ενώ έχουν ελλείμματα, ενώ έρχονται οι εργοδότριες τράπεζες, δηλαδή ο Ελληνικός Λαός και χρηματοδοτεί τα ελλείμματα για την κύρια σύνταξη, αυτά τα ελλειμματικά ταμεία κύριας ασφάλισης από χρόνο σε χρόνο αυξάνουν τα αποθεματά τους.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζουμε ότι η παρέμβαση, η οποία έγινε είναι και

δίκαια, και με κοινωνική ευαισθησία έγινε, και με συνέπεια. Οι θυσίες καταμερίζονται σε όλους, δίκαια.

Αλλά σε ό,τι αφορά, κύριοι συνάδελφοι, το επιχείρημα, το οποίο ακούστηκε από τον κ. Απόστολο Κακλαμάνη, ο οποίος διετέλεσε και Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που είπε "οι κλάδοι υγείας ή τα ταμεία υγείας σειράς ασφαλιστικών οργανισμών είναι πλεονασματικά και ότι με την πολιτική, την οποία ακολουθείτε...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Έτσι είναι. Αλλά είναι πλεονασματικά, συνάδελφε κύριε Κακλαμάνη, εις βάρος του Ελληνικού Λαού. Γιατί γνωρίζετε πολύ καλά ότι το νοσήλιο στα κρατικά νοσοκομεία μέχρι τις 17 Ιουλίου ήταν 2.500 δρχ. την ημέρα, νοσήλιο που περιελάμβανε τα πάντα, όχι μόνο το ξενοδοχειακό μέρος: Επιστημονικές και ιατρικές φροντίδες, εργαστηριακές εξετάσεις και όλα - όταν ξενοδοχείο Γ' κατηγορίας ή Ε' κατηγορίας έχει περισσότερο από 5.000 δρχ. Βεβαίως, έτσι αύξαναν αυτά τα πλεονάσματα και ερχόταν ο Ελληνικός Λαός στην επιχορήγηση, την οποία έκανε στα νοσοκομεία, να πληρώνει για να γίνονται κλάδοι υγείας ή ταμεία υγείας πλεονασματικά. Ενώ οι λογαριασμοί υγείας, ή τα ταμεία υγείας το πολύ-πολύ να έχουν ελάχιστα αποθεματικά, για να μπορούν να εξυπηρετούν τις τρομακτικά μεγάλες ανάγκες, τις οποίες έχει το σύστημα, αλλά και τα κόστη, κύριοι συνάδελφοι, λόγω των επιτυχιών της ιατρικής επιστήμης και τεχνολογίας και επίσης της επιστήμης του φαρμάκου. Θα γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, ότι ένας βηματοδότης κόστιζε μέχρι πρόσφατα - που ήταν ένα συνηθισμένο μέσο ενισχύσεως και στηρίξεως στη ζωή δεκάδων χιλιάδων καρδιοπαθών - περίπου 500.000-600.000 δρχ. Ήρθε η ιατρική τεχνολογία και έβγαλε τον ηλεκτρονικό απηνιδοτή καρδιάς, που κοστίζει 10 εκατ. δρχ. ο καθένας. Λογαριάστε, κύριοι συνάδελφοι, τι σημαίνει αυτό για την κοινωνική ασφάλιση. Θα πρέπει να τα πληρώσουμε. Όσο υγιής είναι ένας λαός, τόσο καλύτερη είναι η δύναμή του και η αντοχή του προς όλες τις κατευθύνσεις και δε νομίζω να υπάρχει διαφωνία από καμία πλευρά προς αυτήν την κατεύθυνση.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, μιλήσατε για το ανοικτό νοσήλιο. Κύριε Κακλαμάνη, υπάρχει ανοικτό νοσήλιο σήμερα, με τη σημερινή Κυβέρνηση, και υπήρχε με τη δικιά σας, στις ιδιωτικές κλινικές. Δεν ανακαλύψαμε εμείς ότι πέρα από το ξενοδοχειακό μέρος, οι υπόλοιπες δαπάνες χρεώνονταν στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, στις ιδιωτικές κλινικές και τότε και τώρα ως ανοικτό νοσήλιο. Και δε βρίσκω το λόγο αυτό το πράγμα να το ρίχνετε στη σημερινή Κυβέρνηση.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το πρόβλημα είναι πολυσύνθετο. Η προσέγγιση γίνεται και με ευαισθησία και με υπευθυνότητα και με σοβαρότητα. Έχουμε μεγάλα ελλείμματα σήμερα, άμεσο ταμειακό πρόβλημα, κύριε Γεννηματά. Ασφαλιστικοί οργανισμοί δεν μπορούν να πληρώσουν τις συντάξεις. Αποτελεί είδηση η πληρωμή της σύνταξης μήνα με το μήνα.

Και απόρησα με το συνάδελφο κ. Ιωαννίδη, ο οποίος λίγο πολύ είπε ότι άφησε το ΙΚΑ υγιέστατο. Κύριε Ιωαννίδη, σε 455 δισ. δρχ. ανέρχονταν τα χρέη

του ΙΚΑ το 1989 συν την πυρηνική βόμβα που αφήσατε και εξακολουθεί να την έχει το ΙΚΑ, τα 150 δισ. από το ΙΚΑ-ΤΕΑΜ που το συγχωνεύσατε με το ΙΚΑ και τα περίπου 60 δισ. από το λογαριασμό ασθένειας. Άλλωστε, κύριοι συνάδελφοι, στην κοινωνική ασφάλιση η ευθύνη δεν είναι μόνο της Κυβερνήσεως, όλοι έχουμε ευθύνη για το ασφαλιστικό σύστημα. Και εδώ, μέσα από το διάλογο και την υπευθυνότητα, πρέπει να βγουν σωστές λύσεις.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα κλείσω με μια αποστροφή. Ποια είναι η διαπίστωσή μου και η αγωνία μου. Η διαπίστωσή μου και η αγωνία μου είναι, κύριοι συνάδελφοι, ότι σήμερα ο Ελληνικός Λαός πληρώνει στην κοινωνική ασφάλιση για να πληρώνεται, ενώ έπρεπε να πληρώνει για να δημιουργεί. Και δυστυχώς, μπήκαμε σε ένα φαύλο κύκλο φτώχειας, και η παρέμβαση αυτή που κάνει η Κυβέρνηση, δεν είναι μόνο ελπίδα για την ανόρθωση και την εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος, αλλά είναι βεβαιότητα.

Και τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι, απαντώντας στον κ. Γεννηματά. Ο συντελεστής 1,714 δεν αφορά αναλογιστική μελέτη. Ο συντελεστής 1,714 είναι η διαίρεση του 60%, αναπλήρωση εισοδήματος στα 35 χρόνια. Η αναλογιστική μελέτη, κύριε Γεννηματά -και λυπάμαι πάρα πολύ που σας στεναχωρώ- προσέγγισε το ύψος του ασφαλίστρου και τον κίνδυνο που καλύπτει. Και αυτό είναι το ζητούμενο στην προκειμένη περίπτωση και εκτεταμένα γι' αυτό το πράγμα. Και σας μίλησα και σας κατέθεσα τη μελέτη του διεθνούς νομισματικού ταμείου, αλλά και την μακροοικονομική συμπεριφορά του συστήματος, αλλά και τι συμβαίνει στο ΙΚΑ με τα έσοδα και τα έξοδα τα οποία έχει και πού έπρεπε να φθάσει το ασφάλιστρο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Έχω δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ζητάτε δευτερολογία;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Αν ζητάτε το λόγο, να σας τον δώσω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Βεβαίως. Αφού δε μου δίνετε το λόγο αλλιώς, είμαι υποχρεωμένος να κάνω δευτερολογία. Έχω και τριτολογία αν το θέλουμε έτσι. Ένα λεπτό θα μίλαγα και θα τελείωνα. Τώρα έχω δευτερολογία και τριτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Έχετε και τριτολογία. Ξέρετε πολύ καλά ότι δεν μπορούμε να σας στερήσουμε το δικαίωμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Καλώς. Αν μου είχατε δώσει μισό λεπτό την ώρα που μίλαγε ο κύριος Υφυπουργός, θα είχε κλείσει το θέμα.

Αυτό είναι εξωφρενικό που ακούστηκε τώρα, κύριε Πρόεδρε, ότι ο συντελεστής 1,714 -τι είναι;- είναι το πηλίκον του 60% με το 35. Μα, είναι το αντίστροφο. Το 60%, από πού προέκυψε; Αναλογισμός σημαίνει ότι ένας συντελεστής επί 35 χρόνια. Αυτό που μας λέει τώρα ο κύριος Υφυπουργός, το 60%, είναι αυθαίρετο. Άρα, ομολογεί ότι δεν έχει αναλογιστικές μελέτες. Δικαιώνει τον κ. Έβερτ και όχι τον εαυτό του που έλεγε ότι έχει αναλογιστικές μελέτες και θα τις καταθέσει όταν εκείνος κρίνει. Και βιάστηκε ο κ. Κακλαμάνης να υποστηρίξει ότι έχει κάποιες αναλογιστικές μελέτες. Δεν έχει καμιά.

Καμία δεν έχει και επομένως δεν πρόκειται απλώς περί απάτης...

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Εσείς είπατε ότι ξέρετε ότι υπάρχουν.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Είναι δυνατόν, κύριε μου, να υπάρχει συντελεστής 1,714 και να μου λέει ότι προκύπτει απ' τη διαίρεση του αποτελέσματος;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν είπα αυτό, κύριε Γεννηματά, αλλά δεν προσέχετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Τώρα το ποιος προσέχει και ποιος δεν προσέχει, αυτό φαίνεται απ'αυτά που λέμε. Αν θέλετε να τα πάρετε πίσω αυτά που είπατε, πάρτε τα, αλλά καταθέστε τις αναλογιστικές μελέτες.

Προκληθήκαμε πριν από λίγο απ' τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας τον κ. Κακλαμάνη. Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να πούμε ότι εμείς συμφωνούμε με την τροπολογία σας. Να δούμε λοιπόν, θα την κάνουν δεκτή; Βεβαίως έχουμε μια στρατηγική εμείς,ότι η αυτονόμηση των κλάδων υγείας, σημαίνει ότι κάποια στιγμή θα οδηγήσουν στην ενιαιοποίηση του κλάδου υγείας, όπως έλεγε και ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, όταν ήσαστε γενικός γραμματέας και όχι απλώς για να παγιωθεί μια κατάσταση που θα είναι χειρότερη.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Και δεν το δεχόσαστε εσείς.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Φαντάζομαι ότι μια τολμηρότερη προσθήκη στην τροπολογία σας, θα έλεγε αυτό ακριβώς στην προοπτική της ενιαιοποίησης των κλάδων, για να πούμε εδώ ποιος χαϊδεύει και ποιος δε χαϊδεύει αυτιά της κοινωνίας, για να συνεννοούμαστε. Γι'αυτό, έπρεπε να είναι πιο τολμηρή η πρότασή σας. Να δούμε λοιπόν την Κυβέρνηση τώρα θα την κάνει δεκτή την τροπολογία σας.

Στον κύριο Υπουργό δε θα πω τίποτε άλλο, γιατί αυτό που κάνει συνεχώς, είναι να υπεκφεύγει. Δεν απαντά σε καμία από τις αιτιάσεις και τις προτάσεις που έγιναν είτε της συμπολίτευσης είτε της αντιπολίτευσης. Αν αυτό ικανοποιεί τη συμπολίτευση, δικαίωμά της. Εμάς, δε μας ικανοποιεί. Καμία απάντηση δεν έδωσε σε καμία πρόταση που έγινε από μας και σε καμία αιτίαση.

Επικαλέσθηκε για μια ακόμα φορά τα ελλείμματα. Θέλω να σας πω, κύριε Υπουργέ, μόνο αυτό για να τελειώνω με σας -για σήμερα εννοώ γιατί έχουμε και αύριο μέρα- αυτό που δεχθήκατε και σεις, ότι ο συνολικός κοινωνικός προϋπολογισμός, όπως ισχυρίζεσθε και σήμερα είναι πλεονασματικός. Αυτό λέμε και εμείς, ότι παραδώσαμε συνολικό κοινωνικό προϋπολογισμό πλεονασματικό. Λέτε λοιπόν, ότι ναι έτσι είναι, αλλά με το άθροισμα πλουσίων ταμείων και φτωχών ταμείων. Αυτό είπατε εσείς προχθές. Εμείς, λέμε ναι μ' αυτή τη λογική. Και σεις τι κάνετε; Κάνετε μεταφορά πόρων; Από πού την κάνετε; Την κάνετε μεταξύ των ταμείων; Όχι. Κάνετε συγκοινωνούντα δοχεία τον κορβανά του κ. Μάνου με τα ταμεία, φτωχά ή πλούσια. Αυτό είναι το πρόβλημα. Δηλαδή, καλύπτετε το έλλειμμα του κ. Μάνου. Αυτό είναι οριστικό και αμετάκλητο. Δεν μας πείθετε για το αντίθετο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μου επιτρέπετε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Αν δεχθεί ο Πρόεδρος, ο οποίος είναι σκληρότατος απέναντί μας, εγώ δέχομαι να με διακόψετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ: Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, θέλει να με διακόψει. Εγώ δέχομαι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το 1989 ο κοινωνικός προϋπολογισμός ...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ : Δεν σας έδωσε την άδεια βέβαια, αλλά εν πάση περιπτώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Εξέλαβε τη σιωπή ως συναίνεση.

ΜΟΣΧΟΣ ΓΙΚΟΝΟΓΛΟΥ: Είναι Υπουργός και δεν χρειάζεται να ρωτήσει τον Πρόεδρο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, δεν θ' απαντήσω στην τοποθέτηση του κυρίου συναδέλφου. Η Αίθουσα είναι ιερή και δεν νομίζω ότι θα πρέπει να δοθεί συνέχεια στην τοποθέτηση την οποία έκανε.

Κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε του ΠΑΣΟΚ, πράγματι το 1989, αφήσατε τον κοινωνικό προϋπολογισμό, δηλαδή τα ταμεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με πλεόνασμα 11 δισ. Και σήμερα, αυτά τα 11 δισ. που αφήσατε εσείς, εμείς μέσα σε 2,5 χρόνια, τα κάναμε πλεόνασμα 111 δισ. Αλλά σας το είπα και προχθές ότι προσθέτετε τους πλούσιους και τους φτωχούς για να βγάλετε ένα μέσο όρο. Όπως πολλές φορές έχει πει ο Πρόεδρος κ. Κανελλόπουλος με τους μέσους όρους είναι σαν να έχουμε κάποιον τον μισό στον πάγο και τον μισό στη ζέστη. Η μέση θερμοκρασία του θα είναι καλή. Το ίδιο πράγμα, δεν μπορούμε να το επικαλεσθούμε στην κοινωνική ασφάλιση. Τα ελλείμματα είναι υπαρκτά, τα γνωρίζετε. Τα χρέη είναι υπαρκτά, το γνωρίζετε, και αυξάνουν δραματικά. Αυτό ήθελα να πω.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1992

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΒ΄

Τετάρτη 16 Σεπτεμβρίου 1992

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ετέθησαν δύο σοβαρά ζητήματα για τα οποία πρέπει να απαντήσω.

Το πρώτο θέμα, είπατε, κύριε Κουβέλη, να σας καλούσαμε. Δύο φορές από το Βήμα της Βουλής και ο κ. Μάνος και εγώ τεθήκαμε στη διάθεση των κομμάτων και δεν υπήρξε ανταπόκριση από τις 27 Ιουλίου.

Για το δεύτερο τεράστιο θέμα του ρόλου της κοινωνικής ασφάλισης, που έθεσε ο κ. Κουβέλης, θα μου επιτρέψετε συνολικά να πω τούτο. Κατά το άρθρο 22 παρ. 4 του Συντάγματος η κοινωνική ασφάλιση είναι κοινωνικό αγαθό προστατευόμενο από την Πολιτεία. Πρέπει δύο τινά να διαλέξουμε, εκεί που υπάρχει ρυθμιστικός ρόλος της Πολιτείας και οι υποχρεώσεις της είμαστε σκληροί και απαιτητικοί από την Πολιτεία. Εκεί που έχουμε φορείς κοινωνικής ασφάλισης οι οποίοι υπηρετούν αυτόν το σκοπό όπως προδιαγράφεται από το Σύνταγμα ότι είναι Ν.Π.Ι.Δ και εκεί το Κράτος δεν πρέπει να παρεμβαίνει ενώ επιτελούν σκοπούς κοινωνικής ασφάλισης;

Είναι το ίδιο πράγμα, κύριε Κουβέλη, όπως η συμφωνία η οποία έγινε μεταξύ των εργοδοτών και των εργαζομένων που ήρθαν και είπαν όσα είπαν. Και για μεν τους εργαζόμενους σέβομαι απόλυτα τον αγώνα τον οποίο κάνουν και αυτά τα οποία ζητούν από την Πολιτεία. Αλλά οι εργοδότες ήρθαν και είπαν τι πρέπει να πληρώσει το Κράτος. Δε μίλησαν όμως για τις δικές τους υποχρεώσεις. Και θα μου επιτρέψετε σήμερα εδώ να σας αναφέρω γι' αυτήν τη συμφωνία ότι για τα 250 δισ. δραχμές που οφείλονται στο ΙΚΑ, δεν έγινε ούτε μια αναφορά. Να πληρώσει το Κράτος, να πληρώσει ο Ελληνικός Λαός, να πληρώσουν οι φορολογούμενοι, τις δικές μας τις υποχρεώσεις, είπαν, ας τις αφήσουμε για κάποια άλλη στιγμή.

Κύριε Κουβέλη, δεν περιορίστηκα μόνο στη συζήτηση επί της αρχής να μνημονεύσω την απόφαση του Αρείου Πάγου, όπου σαφώς λέει, το Ανώτατο Δικαστήριο ότι και υπό αυτήν τη νομική μορφή, ο ρόλος της Πολιτείας, ο ρυθ-

μιστικός ρόλος του Κράτους είναι καθοριστικός". Χθες μαζί με την απόφαση του Αρείου Πάγου σας έδωσα και τη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σε ό,τι αφορά τα θέματα τα οποία θίξατε για τους κοινωνικούς πόρους, για την πολιτική και για το ζητούμενο, θα ήθελα να παρακαλέσω τον Πρόεδρο να δώσει χρόνο για να υπάρξουν συγκεκριμένες προτάσεις γι' αυτήν την εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό. Και είδατε με πόση προσοχή και με πόση σοβαρότητα και υπευθυνότητα αντικρίζω τις όποιες προτάσεις συμβάλλουν στο να γίνει καλύτερο αυτό το νομοσχέδιο. Και σ' αυτό το σημείο, κύριοι συνάδελφοι, είμαστε ανοικτοί να βρούμε κατασφαλιστικές δικλείδες και για τον Υπουργό.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ένα πράγμα, κύριοι συνάδελφοι. Η επικουρική σύνταξη είναι συμπληρωματική σύνταξη είναι κομμάτι της κοινωνικής ασφάλισης. Κανένας δεν δικαιούται μετά την επιταγή του Συντάγματος να απαλλοτριώσει την επικουρική ασφάλιση και την επικουρική σύνταξη προς οποιαδήποτε κατεύθυνση και να την βγάλει από τη σκέψη και το ρυθμιστικό ρόλο της Πολιτείας.

Δεν είμαι εγώ, κύριοι συνάδελφοι, εκείνος που υποστηρίζει ότι στην επικουρική ασφάλιση συμμετέχει ο εργοδότης και ο εργαζόμενος. Κύλησε πολύ νερό κάτω από τις γέφυρες της αναζητήσεως της χρυσής τομής στην επικουρική ασφάλιση. Και θα καταθέσω στα Πρακτικά, το υπόμνημα της ΓΣΕΕ, με ημερομηνία 30.6.92, όπου στις προτάσεις που έκανε στην Κυβέρνηση, ομιλεί ότι η επικουρική σύνταξη, η επικουρική ασφάλιση πρέπει να καταβάλλεται από ίσα μέρη μεταξύ εργοδότου και εργαζομένου.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας, καταθέτει στα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Και εδώ ακούω ότι ενώ αυτή η αρχή θεσμοθετείται και δίδεται και μεταβατικό διάστημα προσαρμογής, η λύση, την οποία δίνουμε, δηλαδή να ισορροπήσουμε σε ίσα μέρη την εισφορά του εργαζόμενου και του εργοδότη, είναι για να βοηθήσουμε τον εργοδότη.

Θα ήθελα να παρακαλέσω τους συναδέλφους, που τοποθετούνται σ' αυτό το θέμα, να αποφασίζουμε τι θέλουμε: Ή το ζήτημα αρχής, που υποστηρίζεται απ' όλες τις πλευρές, επικουρική ασφάλιση κάτω από την κάλυψη της Πολιτείας σε ίσα μέρη εργοδότου και εργαζόμενου, ή όταν θέλουμε να εξυπηρετήσουμε -ή ίσως να μην έγινε σαφώς αντιληπτό- κάτι διαφορετικό, να λέμε, τώρα που το ζητάει η κορυφαία συνδικαλιστική οργάνωση, το κάνετε -κακώς- για να βοηθήσετε τον εργοδότη.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ποτέ δεν έκανα αποσπασματική χρήση για να ρίξω ευθύνες, ή για να δημιουργήσω εντυπώσεις. Από το σύνολο των προτάσεων η Κυβέρνηση πήρε σοβαρές προτάσεις από το πόρισμα για την κοινωνική ασφάλιση του ΠΑΣΟΚ, πήρε από τους επιστή-

μονες, που αποχώρησαν από την επιστημονική επιτροπή, ιδέες και λύσεις και τις έχει στο νομοσχέδιο, όπως πήρε από την επιτροπή Φακιολά -για την οποία είχαμε κατηγορηθεί ότι συνεστήθη χωρίς να είναι κυβερνητική επιτροπή- τις απόψεις της και θα τις φέρνουμε σε νομοσχέδιο. Εδώ όμως 5 μέρες που συζητάμε, ουδείς συνάδελφος συνέδεσε το νομοσχέδιο και πολύ σωστά με την επιτροπή Φακιολά, γιατί δεν υπάρχει αυτού του είδους η σύνδεση.

Δεν θα έπρεπε, κύριοι συνάδελφοι, να πείτε ότι έκανα αποσπασματικά χρήση. Μίλησα για ένα θέμα αρχής, στο οποίο τοποθετήθηκα με καθαρότητα να αποφασίσουμε τι θέλουμε. Ή την αρχή για την επικουρική ασφάλιση, ή όχι.

Άλλωστε το ίδιο πράγμα το λέει και η επιτροπή Τζουμάκα για το ΠΑΣΟΚ.

Το δεύτερο πράγμα, στο οποίο οφείλω να απαντήσω, είναι για την καταγγελία που κάνατε για τους υπαλλήλους του ΙΚΑ. Θα ήθελα ως Υπουργός, που εποπτεύει το ΙΚΑ, να επισημάνω και το υψηλό επίπεδο του προσωπικού και το ήθος του και την εργατικότητα και του διοικητικού και του επιστημονικού προσωπικού.

Δεν μπορείτε να λέτε, κύριε συνάδελφε, μέσα στην Αίθουσα τέτοια πράγματα. Εκτός αν έχετε συγκεκριμένη κατηγορία, για να ζητήσω την επέμβαση του εισαγγελέα, ότι οι υπάλληλοι του ΙΚΑ ειδοποιούν προηγουμένως τους εργοδότες ότι θα κάνουν έλεγχο.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω να μη διαφωνεί κανείς στην Αίθουσα ότι η σύνταξη δίδεται για την αναπλήρωση του εισοδήματος που χάνεται από την εργασία. Και ότι σε καμιά περίπτωση -πιστεύω όλοι θα συμφωνείτε-δεν θα πρέπει να παίρνει κανείς, ως σύνταξη, περισσότερα χρήματα από εκείνα που έπαιρνε εργαζόμενος. Μία από τις στρεβλώσεις του ασφαλιστικού συστήματος είναι ότι έχουμε συντάξεις και 20% και 30% και 40% και 50% μεγαλύτερες από τα εισοδήματα τα οποία είχε κάποιος εργαζόμενος. Πιστεύω να μην υπάρχει κανείς στην Αίθουσα που να θέλει να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση. Θα πρέπει να γίνει μία ομαλή και σταδιακή προσαρμογή, ώστε τουλάχιστον για όσους είναι ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.92 η σύνταξη που παίρνουν να μην είναι μεγαλύτερη από τις αποδοχές τις οποίες έπαιρναν όταν εργάζονταν. Γιατί ακούστηκε πριν από λίγο και αυτό, "τι θα γίνει μ' αυτούς που παίρνουν παραπάνω". Έχουμε και ασφαλιστικούς οργανισμούς όπου η επικουρική σύνταξη είναι δύο φορές μεγαλύτερη από την κύρια σύνταξη που παίρνουν. Αυτές είναι οι στρεβλώσεις. Και σημειώστε το, και δύο φορές μεγαλύτερη επικουρική σύνταξη από την κύρια.

Θα έλθω στο Λογαριασμό Αλληλεγγύης του ασφαλιστικού συστήματος. Κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα οποία πλήρωσε ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός για συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες για να ενισχύσει κάτω από ορισμένες λογικές τους ασφαλιστικούς τους οργανισμούς, τις παροχές τις οποίες έδιναν, έμειναν όλοι σύμφωνοι σε μία λογική, ότι αυτό το πράγμα δεν μπορεί να συνεχιστεί. Και δεν νομίζω να υπάρχει κανείς άλλος μέσα στην Αίθουσα εκτός από τον κ. Βερυβάκη και τον κ. Τσοχατζόπουλο οι οποίοι υπεραμύνθηκαν και σήμερα της υπάρξεως των κοινωνικών πόρων. Βεβαίως ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, αλλά και αρκετοί συνάδελφοι με τόλμη, μεταξύ των οποίων και ο κ. Σημίτης από του Βήματος της Βουλής είπαν ότι προχωρεί η Κυβέρνηση προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά είναι άτολμη.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αλλά τα προβλήματα τα οποία θα εδημιουργούντο θα ήταν πολύ περισσότερα από εκείνα που θα επιχειρούσαμε να λύσουμε. Κάτι ανάλογο προκύπτει και από την πρόταση του ΠΑΣΟΚ για την κοινωνική ασφάλιση. Επιλέξαμε έναν άλλο δρόμο, τον δρόμο του παγώματος, αλλά την ίδια ώρα, συνάδελφε, κύριε Βερυβάκη, το Κράτος δεν αδιαφορεί. Και τα δάνεια πληρώνει που έχουν μέχρι σήμερα οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, αλλά και ταυτόχρονα συνεχίζει να δίνει τις επιχορηγήσεις στους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Άρα το 10% που είπατε ότι ερχόμαστε και το κλέβουμε, δεν το κάνουμε κύριε Βερυβάκη αυτό. Παίρνουμε ένα κομμάτι από εκείνους που πήραν απ' όλους, για να βοηθηθούν, για να μπορέσουμε να ενισχύσουμε όλους στην πορεία μέχρι να ισορροπήσει το σύστημα. Και ήταν το λιγότερο που θα μπορούσαμε να κάνουμε.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αλλά πρέπει να αποφασίσετε για ένα πράγμα. Μέχρι χθες μας κατηγορούσατε πως ό,τι κάνουμε στην Κοινωνική Ασφάλιση το κάνουμε υπέρ των ασφαλιστικών εταιρειών. Σήμερα που κάνουμε κάτι εναντίον των ασφαλιστικών εταιρειών, εντός εισαγωγικών, έρχεσθε και μας λέτε "γιατί το κάνετε".

Από την εποχή που ήταν Υφυπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο Γρηγόρης Σολωμός, έγινε μια σοβαρή επισήμανση, ότι τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα και η αδυναμία που έχουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί να διεκδικήσουν τις απαιτήσεις τους αποτελούν μία από τις μεγαλύτερες πληγές στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Δύο αριθμούς θα σας δώσω. Οι νεκροί την τελευταία δεκαετία από αυτοκινητιστικά ατυχήματα είναι περισσότεροι από 20.000 άτομα. Τραυματίες 400.000 άνθρωποι. Τι εισέπραξαν οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί από αυτήν την υπόθεση; Το ΙΚΑ ζήτημα να εισέπραξε 300 εκατομμύρια. Ποια είναι η εκτιμώμενη επιβάρυνση; Περισσότερα από 10 δισεκατομμύρια.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι μεγάλο το θέμα. Εγώ αποσύρω τη διάταξη και ίσως να είμαι έτοιμος την Παρασκευή να επανέλθω. Αλλά θα ήθελα να παρακαλέσω όλους σας, αν υπάρξει κάποια συγκεκριμένη, κάποια καλύτερη πρόταση -δεν είναι κανένας αλάθητος- από αυτή την οποία έφερα, να τη συζητήσουμε εδώ και να ρυθμίσουμε το θέμα. Ξέρω ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες ενοχλήθηκαν διότι μπαίνει μια ορισμένη διαδικασία για να πληρώσουν. Αν είναι επιτυχής ή ανεπιτυχής η ρύθμιση την οποία κάνω, συμπληρώστε την, κύριοι συνάδελφοι, για να γίνει καλύτερη, και να εξασφαλίσουμε ένα χώρο στον οποίο οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί πληρώνουν ενώ δεν έπρεπε να πληρώνουν.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο δεν είναι το τέταρτο, για να σταματήσω στην αποστροφή της ομιλίας του κ. Μαγκάκη και τέως Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είναι το δεύτερο. Και δεν έρχεται έτσι. Είχε συμφωνηθεί ότι θα υπάρξει δεύτερη φάση στην αναμόρφωση της κοινωνικής ασφάλισης, η οποία και πραγματοποιείται τώρα.

Σε δύο ζητήματα θα απαντήσω. Το πρώτο είναι ότι με τροπολογία που κατέθεσαν συνάδελφοι, χθες το βράδυ, κύριε Μαγκάκη, για τους δικηγόρους,

αλλά και όλους τους άλλους επιστήμονες που έχουν τη δυνατότητα στην 5ετία να καταβάλουν μειωμένες εισφορές, αυτό εξακολουθεί και διατηρείται μέχρι να τελειώσουν και εκείνοι που θα μπουν μέχρι 31.12.92.

Αλλά όταν μιλάμε για κοινωνική ασφάλιση, θα πρέπει να έχετε υπόψη σας δύο παραμέτρους. Μια παράμετρος είναι ότι οι συνάδελφοι επιστήμονες που έχουν αυτή τη δυνατότητα, ενώ πληρώνουν μειωμένες εισφορές για 5 χρόνια, η σύνταξη την οποία παίρνουν στο τέλος είναι ολόκληρη και για αυτά τα 5 χρόνια. Είναι μια από τις περιπτώσεις που οι παρεμβάσεις στο ασφαλιστικό σύστημα δημιουργούν τις στρεβλώσεις που το έφεραν εδώ.

Είναι κατανοητό, δεν υπάρχει όμως καμιά αμφιβολία, διότι υπάρχουν περιθώρια στην εσωτερική αλληλεγγύη του συστήματος να αντιμετωπίσει και αυτές τις περιπτώσεις. Και σ' ό,τι αφορά τους νέους επιστήμονες, απ' εδώ και πέρα, δήλωσα και χθες το βράδυ, με τις ασφαλιστικές κατηγορίες τις οποίες θα φτιάξουμε για όσους θα ασφαλιστούν από 1.1.93, το δήλωσα και στον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και στον Πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, αλλά και στον Πρόεδρο του ΤΕΕ και στον Πρόεδρο του ΤΣΑΥ, αλλά και των Πανελληνίων Οργανώσεων των Υγειονομικών, ότι θα κάνουμε διαφορετική μειωμένη κατηγορία για τους νέους επιστήμονες.

Σε ό,τι αφορά τα Ταμεία Προνοίας Δικηγόρων, η διάταξη η οποία αναφέρεται εδώ, μια και δεν υπάρχει κοινωνικός πόρος για τη χορήγηση εφάπαξ δεν τα ακουμπά. Σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα ενοποιήσεώς τους στο μέλλον, έχω ήδη δεσμευτεί απέναντι στους δικηγορικούς συλλόγους, ίσως είναι και η περίπτωση εκείνη για την οποία εκτός των θετικών επιχειρημάτων για την ενοποίηση υπάρχει μόνο ένα που είναι σοβαρότατο εναντίον της ενοποιήσεως, η χωροταξική τους κατανομή και η διασπορά τους σε ολόκληρη τη Χώρα απονευρώνει το πλεονέκτημα της ενοποιήσεως. Και θα έλθω με διάταξη θετική σ' αυτό το θέμα, όταν θα συζητήσουμε τα σχετικά άρθρα αύριο, για να μην υπάρχει πρόβλημα προς αυτή την κατεύθυνση.

Σ' ότι αφορά τώρα το ζήτημα της διατάξεως του άρθρου 63 που συνδέει τη θεώρηση των οικονομικών βιβλίων από τις Εφορίες με την ταυτόχρονη προσκόμιση της ασφαλιστικής ενημερότητος.

Κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε αυτές τις μέρες πολυποίκιλες κατηγορίες, ότι δεν ενδιαφερόμαστε να υπάρξει η κανονική εισροή των πόρων και των εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία. Και τώρα που έρχεται μια διάταξη η οποία κατατείνει να συμβάλει στο να υπάρχουν έσοδα και πόροι για τα ταμεία, διότι χωρίς αυτούς δεν μπορούν να καταβάλουν τις παροχές στα ταμεία -αν δεν πληρώνουν οι ασφαλισμένοι που αποταμιεύουν σήμερα για το αύριο από πού θα βρούν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί τους πόρους για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις σε παροχές και σε συντάξεις- υπάρχουν αντιρρήσεις. Αυτό αποτελεί μια αντινομία και μια αντίφαση. Αντιλαμβάνομαι, όμως, ότι είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα και θα αιφνιδιάσει πάρα πολλούς, που ενδεχομένως να πουν -και λένε πάρα πολλοί συνάδελφοι- δεν θα τα πληρώσω φέτος. Και αυτό δεν αφορά μόνο τους δικηγόρους, τους γιατρούς, τους μηχανικούς, αλλά αφορά και τους εμπόρους, τους βιοτέχνες, αφορά σχεδόν το σύνολο των αυτοαπασχολουμένων. Δεν είναι για μια συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα. Και περίμενα από την πλευρά των συνάδελφων στην Αίθουσα αυτή, τουλάχιστον για αυτήν τη διάταξη που καταπολεμά αποτελεσματικά την εισφοροδιαφυγή και την εισφοροαποφυγή, ότι θα υπήρχε μια θετική τοποθέτηση που αυτό το πράγμα γίνεται μ' αυτήν τη διάταξη: Αντιλαμβάνομαι όμως ότι θα υπάρξει

πρόβλημα. Και θα έλθω με διάταξη με την οποία θα δώσω τη δυνατότητα στα διοικητικά συμβούλια των ασφαλιστικών οργανισμών να μπορέσουν να ρυθμίσουν το θέμα για όσους συναδέλφους ή για όσους άλλους περιλαμβάνονται σ' αυτή τη διάταξη και μάλιστα με αρκετά καλό πλαίσιο, ώστε να διευκολύνουμε την κατάσταση από τη δημιουργία του προβλήματος.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι στην πρόθεση της Κυβερνήσεως να δημιουργήσει προβλήματα, αλλά θα πρέπει να απαντήσουμε όλοι πρώτα μέσα μας πώς θα βρεθούν οι πόροι, διότι εάν κάποιος δεν πληρώνει τις υποχρεώσεις του δεν μπορεί την ίδια ώρα να αξιώνει το ασφαλιστικό σύστημα να είναι συνεπές προς τον ίδιο.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα αποφύγω και πάλι τον πειρασμό του ισοζυγίου των ευθυνών. Θα πω όμως, ότι από την πλευρά μας -και πιστεύω και από την πλευρά όλων- υπάρχει μια προσπάθεια και δεν μένω στις προθέσεις για κοινωνική δικαιοσύνη. Υπάρχει μια φιλοσοφία κοινωνικής δικαιοσύνης σ' αυτό το νομοσχέδιο, γιατί προσπαθούμε για χάρη των πολλών να νοικοκυρέψουμε τις υπερβάσεις, τις αδικίες, τις στρεβλώσεις, τις αδυναμίες και τις ατασθαλίες που υπάρχουν στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης εδώ και πολλές 10ετίες και με ευθύνη όλων μας.

Το ερώτημα που μπαίνει και μέσα και έξω από την Αίθουσα είναι ένα και μόνο: Ή χρεοκοπία, ή εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος. Και σ' αυτό πρέπει να απαντήσουμε. Πέρα από τις οποιεσδήποτε τοποθετήσεις, πέρα από τις προθέσεις ή τις θωπείες προς διάφορες κοινωνικές ομάδες αυτήν την ώρα η πραγματικότητα είναι μια, σκληρή και αμείλικτη, όταν δεν μπορούν να πληρωθούν οι συντάξεις. Απουσιάζει από την Αίθουσα ο συνάδελφος κ. Πρασιανάκης, αλλά πιστεύω ότι ο ίδιος αισθάνεται πιο έντονα τον αντίκτυπο των συνταξιούχων ναυτικών που αγωνιούν μήνα με το μήνα πώς θα πληρωθούν τις συντάξεις τους. Ο κρατικός προϋπολογισμός δίνει 30 δισ. δηλαδή οι Έλληνες φορολογούμενοι και άλλα 30 δισ. δανεισμού με υψηλά επιτόκια από το τραπεζικό σύστημα. Ο ιδρώτας του Ελληνικού Λαού με τις καταθέσεις του αντί να πηγαίνει για έργα ανάπτυξης και υποδομής, αντί να κτίζονται εργοστάσια σχολεία και αεροδρόμια, πηγαίνει για να πληρώσει συντάξεις. Εκεί έχουμε φθάσει. Να, γιατί το ερώτημα είναι χρεοκοπία ή εξυγίανση στην κοινωνική ασφάλιση.

Αυτές τις αποφάσεις, αυτή την πρόταση, την οποία συνολικά φέραμε ως Κυβέρνηση μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα εκτιμώ ότι πρώτα την στηρίζουν εκείνοι που πραγματικά δικαιούνται τη σύνταξη και ξέρουν ότι τον επόμενο μήνα δεν θα είναι είδηση η πληρωμή της συντάξεως και ότι θα την πληρωθούν και μάλιστα με την εξυγίανση και την ανόρθωση μπορούν να αναμένουν και περαιτέρω βελτίωση των παροχών τους.

Σε ό,τι αφορά τους κοινωνικούς πόρους που θίξατε είναι πράγματι ένα τεράστιο θέμα σε όλη την κοινωνική ασφάλιση. Εγώ, δικηγόρος ο ίδιος, με πολύ πικρία αναγκάζομαι να εφαρμόσω αυτό που υπάρχει και σε ό,τι αφορά το χαρακτηρισμό των κοινωνικών πόρων -λυπάμαι που θα σας δυσαρεστήσω- είμαι αμετακίνητος.

Ο συνάδελφος κ. Βερυβάκης πριν από λίγο περί το θέμα αυτό με αρκετό πάθος, υπεραμύνθηκε των κοινωνικών πόρων το ταμείο νομικών. Θα καταθέσω, κύριοι συνάδελφοι, στα Πρακτικά τον κοινωνικό προϋπολογισμό του 1984. Υπογράφεται από τον κ. Βερυβάκη και στη στήλη των κοινωνικών

πόρων αυτά τα οποία σήμερα παγώνουν είναι οι χαρακτηριζόμενοι και τότε και σήμερα κοινωνικοί πόροι.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει τον προαναφερόμενο προϋπολογισμό για τα Πρακτικά ο οποίος βρίσκεται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου)

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα καταθέσω τον κοινωνικό προϋπολογισμό του 1992 που υπογράφεται από τον ομιλούντα και από το συνάδελφο Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας τον κ. Σούρλα.

Θα απαντήσω επίσης στο θέμα το οποίο έβαλε ο κ. Πρασιανάκης, ότι κρατάμε τις υπερωρίες των λιμενεργατών που πάνε για να ενισχύσουν τα ταμεία τους. Δεν τις κρατάμε, κύριε συνάδελφε. Ο κοινωνικός πόρος είναι ότι το 25% είναι από τα εισπραττόμενα έσοδα του λιμένος για την υπερωριακή λειτουργία, για να ενισχύσει τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς. Εάν δε θελήσει κανείς να εντρυφήσει για την έμπνευση και για την ποικιλία των πόρων που εξευρέθησαν από τις κοινωνικές ομάδες, αλλά και με τη σύμπραξη των ιδίων των πολιτικών, για να ενισχυθούν οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί, θα δείτε τότε πόσο μεγάλη είναι η εφευρετικότητα που υπήρξε και σε αυτό το θέμα.

Κύριε συνάδελφε, εγώ θα επιμείνω στο ερώτημα το οποίο πρέπει όλοι να απαντάμε μέσα σε αυτήν την Αίθουσα. Χρεοκοπία του ασφαλιστικού συστήματος, στήριξή του ή με επιχορηγήσεις ή με ελλείμματα ή με δάνεια και από την άλλη μεριά συνέχιση αυτής της κακοδαιμονίας. Κακοδαιμονία για την οποία όλοι συμφωνείτε, όλα τα Κόμματα και πρώτα το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, που με τις προτάσεις του, της γνωστής ομάδας Τζουμάκα μας έδωσε αρκετές ιδέες και τις έχουμε μέσα στο νομοσχέδιο.

Και επειδή βλέπω το συνάδελφο Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ να μειδιά θα καταθέσω στο Σώμα ποιες προτάσεις πήραμε. Και δεν είναι ντροπή να ομολογούμε ότι εμπνευστήκαμε και από τις δικές σας προτάσεις αυτές που σήμερα με πολύ υπευθυνότητα τις υποστηρίζετε, όπως την εκλογίκευση των ορίων ηλικίας για τα οποία λέει το πόρισμα της επιτροπής σας ότι υπήρξατε όχι όσο έπρεπε ανθεκτικοί στις πιέσεις για τη μείωση των ορίων ηλικίας. Και θα αντέξω ακόμα στον πειρασμό παρ' ότι προεκλήθην από το συνάδελφο κ. Κακλαμάνη για να μην καταθέσω περί τις 30 σελίδες για μειώσεις ορίων ηλικίας από το 1981 έως το 1989 και για την ένταξη περισσοτέρων από 80 επαγγέλματα στα βαρέα και ανθυγιεινά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει τα προαναφερθέντα στοιχεία για τα Πρακτικά τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Υπήρξε και σήμερα εξαιρετικά χρήσιμη και εποικοδομητική η συζήτηση, αλλά δεν μπορώ να μην απαντήσω στην αποσπασματική αναφορά που έκανε ο κ. Ιωαννίδης στην έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής, αλλά διάβασε το κομμάτι εκείνο και άφησε το άλλο κομμάτι που είναι ουσιαστικό όπου αναφέρονται τα εξής: "Η μέριμνα του Κράτους για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων, δεν συνεπάγεται αναγκαίως και την υποχρέωσή του να διατηρεί αμετάβλητο το

ύψος των ασφαλιστικών παροχών και αναφέρει 5 περίπου αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας γι' αυτό το θέμα. Για να αναφερθώ στην εισφορά για τους συνταξιούχους που έγινε μετά πολλής περισκέψεως. Αλλά από την ώρα που το σύστημα δεν μπορεί να καταβάλει τις παροχές του, από την ώρα που για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.92 ελάχιστες είναι οι θυσίες που καταβάλλονται και κυρίως από το χώρο των συνταξιούχων, δείχνει και την έκταση του προβλήματος.

Κύριοι συνάδελφοι, στο άρθρο 54 στο τέλος του προστίθεται παράγραφος 3 που έχει ως εξής:

"Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μέχρι 31.12.93, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου Συντάξεως Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΕΜΕΔΕ),και σύνταξη αναλογιστικής μελέτης αναδιαρθρώνονται οι εισφορές, παροχές του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης του Ταμείου και Ειδικού Λογαριασμού Προσθέτων Παροχών (ΕΛΠΠ) και θεσπίζονται οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις για τους μέχρι 31.12.92 ασφαλισμένους των φορέων αυτών. Μέχρι της εκδόσεως του ανωτέρω π.δ. διατηρούνται οι ισχύουσες διατάξεις ως προς τις παροχές των φορέων αυτών".

Στο άρθρο 70 φεύγουν οι παράγραφοι που αναφέρονται στην εργασία των συνταξιούχων και αυτό αναδιατυπώνεται ως εξής:

1. Το πρώτο εδάφιο περίπτωση γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 49 του α.ν. 1846/1951 όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

"Εάν και εφόσον ο λόγω γήρατος συνταξιούχος κερδίζει μηνιαίως από εξαρτημένη εργασία ποσό ανώτερο του 50πλάσιου του εκάστοτε ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη".

Η διάταξη αυτή είναι εκείνη που επιβάλλει στο συνταξιούχο του ΙΚΑ αν εργαζόταν και έπαιρνε περισσότερες από 110.000 δραχμές το μήνα, του κοβότανε η σύνταξη. Και αυτή η διάταξη ισχύει εδώ και 40 χρόνια. Εμείς το 35πλάσιο το κάνουμε 50πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ουσιαστικά για να μην πιάσει κανένα. Γιατί δεν μπορούμε να επιβάλουμε αυτού του είδους την τιμωρία στο μικροσυνταξιούχο του ΙΚΑ πέραν από τις εμπλοκές τις γενικότερες που δημιουργούνται και άλλες κατηγορίες εργαζομένων να μη συνεισφέρουν από τη σύνταξή τους όταν εργάζονται.

Επίσης η παρ. 2 αυτού του άρθρου έχει ως εξής:

2. Οι διατάξεις των παρ. 3 και 5 του άρθρου 10 του ν. 825/78 (Α 89) καταργούνται.

Είναι αυτή η φοβερή διάταξη, η οποία στον ασφαλισμένο με 10.500 ημερομίσθια που βγήκε στην ηλικία των 58 ετών, του απαγόρευε να εργασθεί έστω και μία ημέρα.

Στο άρθρο 72 προστίθενται παράγραφοι 2 και 3.

"2. Όπου από τις καταστατικές διατάξεις φορέων ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων δεν προβλέπεται εξόφληση ασφαλιστικών εισφορών σε δόσεις, δύνανται τα διοικητικά συμβούλια των φορέων αυτών να ρυθμίσουν, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων, την εξόφληση καθυστερουμένων μέχρι και 28.2.93 ασφαλιστικών εισφορών σε 24 το πολύ μηνιαίες δόσεις μαζί με τα αναλογούντα πρόσθετα τέλη και τις τυχόν προσαυξήσεις. Η αίτηση για την κατά τα ανωτέρω ρύθμιση πρέπει να υποβληθεί μέχρι 30.4.93. Η καθυστέρηση καταβολής δύο εν συνεχεία δόσεων συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος τμηματικής εξόφλησης των οφειλών.".

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Επειδή, κύριοι συνάδελφοι, υπήρξε απ' όλες τις πλευρές πρόταση λόγω του ότι εφεξής οι αυτοαπασχολούμενοι θα πρέπει κατά τη θεώρηση των βιβλίων τους από τις οικονομικές εφορίες να προσκομίζουν την ασφαλιστική ενημερότητα και θα υπάρξει πρόβλημα, δίνουμε τη δυνατότητα αυτής της τακτοποιήσεως...

Είναι οι έμποροι, είναι οι βιοτέχνες, είναι οι επαγγελματίες, αλλά είναι και οι δικηγόροι. Αλλά μιλάμε γι' αυτήν την περίπτωση για ελάχιστα ποσά. Αλλά στο θέμα γενικότερων ρυθμίσεων για τις υποχρεώσεις κυρίως προς το ΙΚΑ, εκεί θα πρέπει να είναι κανείς εξαιρετικά επιφυλακτικός για το τι πρέπει να κάνει, μήπως φθάσουμε κάποια στιγμή και εκείνους που πληρώνουν με τις ρυθμίσεις, τους κάνουμε στο τέλος κακοπληρωτές.

Επανέρχομαι στο άρθρο 72, παρ. 3. "3. Ρύθμιση από το Δ.Σ. του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, μπορεί να γίνει και για οφειλόμενες εισφορές αγγελιοσήμου περιοδικού Τύπου, τηλεόρασης και ραδιοφώνου, χωρίς επί πλέον προσαυξήσεις.", γιατί το αγγελιόσημο δεν έχει προσαυξήσεις.

Τώρα, στο άρθρο 74 στην παρ. 2 και μετά την περίπτωση "η" προστίθενται περιπτώσεις "θ" και "ι" ως εξής: Είναι η συμπλήρωση του Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας.

"θ. Έναν εκπρόσωπο οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από την Ένωση Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων.

ι. Έναν εκπρόσωπο οριζόμενο με τον αναπληρωτή του από τις Πανελλήνιες Οργανώσεις -ιατρών, οδοντιάτρων, φαρμακοποιών και κτηνιάτρων- τη Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων και το Τεχνικό Επιμελητήριο, εναλλάξ για κάθε θητεία από κάθε οργάνωση".

Και το άρθρο 75, όπως σας είπα, κύριοι συνάδελφοι, αποσύρεται.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ο συνδικαλισμός επιτελεί την αποστολή του. Και αυτά που είπε ο κ. Γεννηματάς, θα ήταν πολύ χρήσιμο, τις παραινέσεις, τις οποίες έδωσε προς την πλευρά τη δική μας, όταν ήταν κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ να έλεγε τα ίδια, για τα συνδικάτα, εκείνη την περίοδο.

Και θα κλείσω, κύριοι συνάδελφοι. Δεν υπάρχει αναμέτρηση μεταξύ Κυβερνήσεως και κοινωνικών εταίρων. Ούτε θα υπάρξουν νικητές και ηττημένοι. Προσπαθούμε με σοβαρότητα και υπευθυνότητα να προσεγγίσουμε αυτό το θέμα της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης. Ζητήσαμε και ζητάμε τη συνδρομή σας μέχρι και την τελευταία στιγμή. Αυτό που έχει σημασία για όλους μας και για τον Ελληνικό Λαό, είναι να βγει νικητής η κοινωνική ασφάλιση με την ανόρθωση και εξυγίανση, που θα την πετύχει αυτό το ασφαλιστικό νομοσχέδιο. Και πράγματι, ο Ελληνικός Λαός που ουσιαστικά είναι ανασφάλιστος σήμερα, να νιώθει τη σιγουριά και την υπευθυνότητα από την προστασία του κοινωνικού αγαθού, που επιβάλλει το Σύνταγμα. Και αυτό είναι κοινωνική ασφάλιση.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1992

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΓ΄

Πέμπτη 17 Σεπτεμβρίου 1992

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, το τμήμα αυτό των άρθρων που θα συζητήσουμε σήμερα, αναφέρεται στους νέους θεσμούς για την κοινωνική ασφάλιση, που θα στηρίξουν και το νέο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που θα ισχύσει από 1.1.1993, αλλά και τις μεταβατικές διατάξεις για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992.

Εκείνο το οποίο θα ήθελα να σημειώσω αυτήν τη στιγμή είναι ότι στο άρθρο 79 το οποίο αναφέρεται στα θέματα των ταμείων των Τραπεζών Ελλάδος και Κτηματικής, όπου έχουν υπάρξει και κάποιες προτάσεις από την πλευρά των συναδέλφων, θα ακούσω με προσοχή τις παρατηρήσεις τους πάνω σε αυτό το θέμα και ενδεχομένως κατά τη διάρκεια της συζητήσεως να υπάρξει επαναδιατύπωση του άρθρου. Τίποτε άλλο.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Συνάδελφε, κύριε Μπετενιώτη, εδώ και πέντε μέρες κουβεντιάζετε αυτό το θέμα για τον Πρόεδρο του Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας και περιορίζεστε απλά και μόνο να λέτε ότι δεν πρέπει να είναι ο Διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος Πρόεδρος αυτού του Συμβουλίου.

Γιατί παραμένετε μόνο στην κριτική για την κριτική και δεν λέτε μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, "αντί του Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος, Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας έπρεπε να είναι κάποιος άλλος". Να το ακούσουν οι συνάδελφοι, να το ακούσει η Κυβέρνηση και να προβληματιστούμε.

Εγώ δεν έβαλα κανένα θέσφατο "είναι σώνει και καλά". Υπήρξε αυτή η επιλογή από την πλευρά της Κυβερνήσεως. Εάν είναι καλή ή κακή, δώστε μία εναλλακτική λύση.

Επίσης θα μου επιτρέψετε πάλι, επειδή γνωρίζετε τα θέματα της κοινωνικής ασφάλισης, να κάνω και μία άλλη παρατήρηση.

Μιλάμε για τις ομαδοποιήσεις. Και γι' αυτό το θέμα περιορίζεστε να λέτε ότι "η ομαδοποίηση είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά δεν κάνετε το επόμενο βήμα". Πείτε μας εσείς ποιο είναι το επόμενο βήμα και ποια ταμεία θα πρέπει να ομαδοποιηθούν. Και να συμφωνήσουμε εδώ τώρα, να κάνουμε διάταξη νόμου και να πούμε ότι "από αυτούς τους 220 φορείς κοινωνικής ασφάλισης που μένουν, φτιάχνουμε επτά και εκείνοι που πρέπει να ομαδοποιηθούν είναι αυτοί".

Γιατί δεν είστε συγκεκριμένοι; Γιατί δεν λέτε κάτι το αποτελεσματικό; Απλώς περιορίζεστε στην επιφάνεια, κάνετε την τοποθέτηση αυτή απλώς για να γίνει κριτική για την κριτική. Αλλά γίνετε ουσιαστικοί, επιτέλους.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σ' ό,τι αφορά την πρόταση στην οποία αναφερθήκατε, συνάδελφε κύριε Δρεττάκη, για τη δημιουργία ενιαίου φορέα κύριας ασφάλισης στις τράπεζες, η θέση της Κυβερνήσεως υπήρξε κατηγορηματική και κρυστάλλινη: Ενοποίηση ελλειμματικών ταμείων σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να δημιουργήσει υγιή ασφαλιστικό φορέα. Αυτό είναι δεδομένο, κατά την άποψη τη δική μας. Μπορεί να κάνουμε λάθος.

Και γι' αυτό την απορρίψαμε και την πρόταση και τα αποτελέσματα τα οποία υπήρξαν στην έρευνα αυτού του θέματος. Όμως, υπάρχει και το πρόβλημα ότι μια από τις 5 τράπεζες που ήθελαν για να ενωθούν με τις κρατικές, η Τράπεζα της Ελλάδος ηρνήθη από την αρχή να συμπλεύσει με αυτή την πρόταση που έγινε από την πλευρά της ΟΤΟΕ.

Σε ό,τι αφορά το θέμα του κοινωνικού προϋπολογισμού και την κατάθεσή του στον Πρόεδρο της Βουλής, η Κυβέρνηση πιστεύει ότι έγινε ένα σημαντικό βήμα για την ενημέρωση των μελών της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Αλλά σε ό,τι αφορά το θέμα της συζητήσεως σε ειδική συνεδρίαση αυτό νομίζω ότι θα είναι το δεύτερο στάδιο και αποτελεί αντικείμενο του Κανονισμού της Βουλής. Εμείς σήμερα αυτό το οποίο έπρεπε να κάνουμε είναι να επισημοποιήσουμε τον κοινωνικό προϋπολογισμό. Θα συμφωνήσω με τον κ. Μπεντενιώτη σ' αυτό το θέμα, αλλά πρέπει να πω ότι δεν είναι ολοκληρωμένος. Και δεν είναι ολοκληρωμένος γιατί έχει πάντοτε προϋπολογιστικά στοιχεία. Τα δε απολογιστικά του προηγουμένου έτους που έπρεπε υποχρεωτικά να τον συνοδεύουν δεν μπορούν μέχρι σήμερα να υπάρξουν γιατί οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, δυστυχώς δεν καταθέτουν ισολογισμούς και απολογισμούς. Και τραγικό φαινόμενο είναι ότι έχουμε ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν να συντάξουν ισολογισμούς και απολογισμούς από το 1975, από τότε που ιδρύθηκαν. Κανένας ουσιαστικά δεν γνωρίζει πλήρως τι συμβαίνει στην κοινωνική ασφάλιση και το λέω με αγωνία.

Αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο έφερα τη διάταξη, κύριοι συνάδελφοι, η οποία λέει ότι εφεξής τα Δ.Σ. είναι υποχρεωμένα, όχι μόνο τον προϋπολογισμό, αλλά κυρίως τον ισολογισμό και τον απολογισμό να τον ετοιμάζουν και να τον στέλνουν στο Υπουργείο για έγκριση το πρώτο 6μηνο της επόμενης χρονιάς και αν αυτό δεν το κάνουν θεωρείται η θητεία τους λήξασα και μη δυναμένη να ανανεωθεί. Όμως, δώσαμε τη δυνατότητα με προηγούμενο νομοθέτημα λόγω της αδυναμίας να συμπληρωθούν τα κενά σε θέσεις με προσλήψεις στους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης να έχουν τη δυνατότητα αυτοί οι οργανισμοί να κάνουν τα εξής πράγματα: Πρώτον, να συνεργάζονται με το Οικονομικό Επιμελητήριο για να τους κλείσει τους ισολογισμούς

και απολογισμούς. Με το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών ή με δημόσιο διαγωνισμό να ζητούν από ιδιώτες, από οργανωμένα λογιστικά γραφεία με ορισμένη κατασφαλιστική διαδικασία να τους ενισχύσουν για να καλύψουν αυτά τα κενά.

Πάντως πολύ σωστά επισημάνατε, κύριε Δρεττάκη, και το άλλο μεγάλο πρόβλημα που έχει η κοινωνική ασφάλιση, τον κατασταλτικό έλεγχο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αδυνατεί. Θα σημειώσω ότι το ΙΚΑ έχει να ελεγχθεί από το 1980 από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατασταλτικά και έχω απευθυνθεί με αλλεπάλληλες επιστολές στον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου νομίζοντας ότι τουλάχιστον αυτόν τον ασφαλιστικό οργανισμό που διαχειρίζεται 1.000 δισ. δρχ. το χρόνο πρέπει να μπουν να τον ελέγξουν. Ελήφθη μια απόφαση, αλλά έκανα και κάτι άλλο, σε συνεργασία με τον Υπουργό των Οικονομικών: Προωθήσαμε και υπογράφηκε ένα π.δ. με το οποίο ιδρύεται υπηρεσία εντελλομένων εξόδων στο ΙΚΑ, για να μπορέσουμε τουλάχιστον να ελέγξουμε αυτή την κατάσταση. Αφού δεν γίνεται έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο και αφού δεν κατατίθενται ισολογισμοί και απολογισμοί τουλάχιστον να υπάρξει μια σοβαρή παρουσία ελέγχου του κράτους μέσα σ' αυτό το ίδρυμα για το οποίο ο Ελληνικός Λαός δίνει τόσα δισεκατομμύρια.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, θα απαντήσω ευθέως στην τοποθέτηση την οποία έκανε ο συνάδελφος κ. Παπαφιλίππου ότι οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι συγκεκριμένες και αναφέρονται σε όλους όσους υπηρετούν είτε στο Δημόσιο, είτε στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερες ρυθμίσεις για τη ΔΕΗ και για το καθεστώς ασφάλισης είναι αυτές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 46. Η ανησυχία και η αγωνία και η σύνδεση με το άρθρο 77 δεν έχει απολύτως καμία σχέση με το ασφαλιστικό καθεστώς της ΔΕΗ, για να είμαστε καθαροί και κατηγορηματικοί σε ό,τι αφορά αυτό το θέμα. Και ειλικρινά απορώ για το συνδυασμό του ενός θέματος με το άλλο.

Σε ό,τι αφορά την ουσία και το περιεχόμενο των διατάξεων αυτής της ενότητας, όπως σας είπα κατά την έναρξη της συνεδριάσεως, εκτιμώ ότι το σημαντικότερο, μετά την εισαγωγή του νέου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, για εκείνους που θα ασφαλισθούν από 1.1.93, είναι το κομμάτι που περιλαμβάνεται σ' αυτή την ενότητα.

Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, το νομοθέτημα για την ανόρθωση και την εξυγίανση της κοινωνικής ασφάλισης, αυτό που εμείς ονομάζουμε και ο Ελληνικός Λαός αντιλαμβάνεται ότι πρόκειται για ασφαλιστική μεταρρύθμιση, δεν είναι μόνο ότι έχει εισαγάγει ένα νέο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, που θα ισχύσει ομοιόμορφα από την 1.1.93 και μετά, το δεύτερο γενικό του μέρος αναφέρεται στις μεταβατικές διατάξεις, που είναι ήπιες και αργές, χωρίς να ανατρέπουν ώριμες συνταξιοδοτικές προσδοκίες γι' αυτούς που είναι ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.92, ταυτόχρονα έχει και τη θεσμική υποδομή, που θα στηρίξει ουσιαστικά και σήμερα και αύριο, το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης.

Αυτό το τρίπτυχο είναι και η ουσία της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης, που επιχειρείται. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι θα γίνει με δυσκολίες. Αλλά εκείνο που έχει σημασία και για την Αίθουσα αυτή, είναι ότι και από την πλευρά της Αντιπολιτεύσεως, Μείζονος και Ελάσσονος, για τη φιλοσοφία αυτών των διατάξεων, δεν υπήρξε, αν κατάλαβα καλά, γενική αντίρρηση.

Θεωρούν ότι είναι σωστές οι διατάξεις και οι θεσμοί, αλλά ότι στηρίζουν

ένα σύστημα, που εκείνοι πιστεύουν ότι δεν είναι αυτό που θα έπρεπε να έχει σήμερα ο Ελληνικός Λαός.

Την σέβομαι αυτή την άποψη. Γι' αυτό άλλωστε, μέσα σ' αυτή την Αίθουσα αναπτύσσονται όλες οι απόψεις, τα επιχειρήματα εκατέρωθεν και τόσο οι συνάδελφοι ψηφίζουν ή καταψηφίζουν, αλλά και ο Ελληνικός Λαός εγκρίνει ή απορρίπτει.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι σημαντικό ότι στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης ιδρύεται το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης, το οποίο δεν έχει καμία σχέση, ούτε καταργεί, ούτε επηρεάζει, συνάδελφε κύριε Μπεντενιώτη, αλλά ο ρόλος του είναι για τα καθημερινά θέματα της κοινωνικής ασφάλισης. Γνωμοδοτεί ένα όργανο, που γνωρίζετε τη συγκρότησή του, το οποίο φιλτράρει, πριν φθάσουν τα θέματα για απόφαση στον Υπουργό, έχοντας τις απόψεις και των κοινωνικών εταίρων, ώστε να λαμβάνονται οι σωστές αποφάσεις.

Χθες, με προτάσεις που ακούστηκαν και μέσα και έξω από την Αίθουσα, συμπληρώσαμε το θεσμό με εκπρόσωπο από την Ένωση Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων και με εκπρόσωπο από τις Πανελλήνιες Επιστημονικές Οργανώσεις, ώστε να έχει τη μέγιστη δυνατή πληρότητα.

Πολλά ακούστηκαν για τον πρόεδρο του Συμβουλίου αυτού. Η Κυβέρνηση πρότεινε το Διοικητή της Τραπέζης Ελλάδος, κατά τεκμήριο αδιάβλητο πρόσωπο, αλλά και ταυτόχρονα άνθρωπο που γνωρίζει και τα οικονομικά, κυρίως μέσα από την καρδιά του συστήματος, γιατί η κοινωνική ασφάλιση είναι κατά το μείζον μέρος της κοινωνικό θέμα, αλλά και για πολύ σημαντικό μέρος της και οικονομικό θέμα.

Κριτική έγινε για τον πρόεδρο. Πρόταση, ποιος μπορεί να είναι άλλος που θα προεδρεύει σ' αυτό το Συμβούλιο, δεν υπήρξε.

Είπε ο συνάδελφος κ. Μπεντενιώτης να διαλέξουμε έναν ειδικό επιστήμονα περί την κοινωνική ασφάλιση. Και θα μου επιτρέψει να του πω ότι η πρότασή του δεν είναι σωστή. Τι σημαίνει αυτό; Έχει μεγαλύτερο κύρος ο ειδικός επιστήμονας σε ένα όργανο όπου θα βρίσκεται ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ, ο πρόεδρος της ΑΔΕΔΥ, του ΣΕΒ και άλλων κορυφαίων οργανώσεων, για να βάλουμε επικεφαλής αυτού του φορέα έναν ειδικό επιστήμονα;

Και απορώ πώς την κάνατε αυτήν την πρόταση. Πείτε κάτι άλλο να το συζητήσουμε. Είμαστε ανοικτοί, όπως και σε όλα τα θέματα και είδατε ότι έγινε δημιουργικός διάλογος αυτές τις ημέρες. Προτάσεις που συνέβαλαν στην ανόρθωση και εξυγίανση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος έγιναν δεκτές. Θα έχω όμως στη συνέχεια την ευκαιρία, κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθώ ειδικότερα σ' αυτό το θέμα.

Αλλά κύριοι συνάδελφοι, η άρνησή σας είναι τόσο γενική που σας διέφυγαν πράγματα τα οποία έπρεπε να υπερψηφίσετε. Αλλά θέλατε να κάνετε την κριτική μόνο για την κριτική και ο γενικός συλλογισμός σας να λέει "αφαιρείτε", "μειώνετε", γι αυτό το οποίο έρχεται για πρώτη φορά στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και την απαράδεκτη κατάσταση που υπάρχει στο ΙΚΑ, πολίτης με 4,500 ή 4.200 ημέρες εργασίας να παίρνει την ίδια σύνταξη με πολίτη που δούλεψε 10.500 ημέρες. Θα παρακαλέσω να σταθείτε ειδικά, κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτή τη διάταξη. Ο ένας είναι με 15 χρόνια και ο άλλος με 35 χρόνια. Λόγω των κατωτάτων ορίων παίρνουν 71.000 σύνταξη και οι δύο. Και κωφεύαμε, εθελοτυφλούσαμε όλοι μέχρι σήμερα, να μην το ακουμπήσουμε.

Πού οδηγούσε αυτό, κύριοι συνάδελφοι; Οδηγούσε στο να κάνει τους ερ-

γαζόμενους όταν συμπλήρωναν τα 4.200 ένσημα να μην ενδιαφέρονται για το επιπλέον. Για να μην πω και σε τι άλλου είδους στρεβλώσεις οδηγούσε αυτή η κατάσταση.

Υπήρξε διάταξη την οποία ψηφίσαμε, κύριοι συνάδελφοι, με την οποία αυτό το μεσαιωνικό σύστημα θα έπαυε να υπάρχει. Για την ανταγωνιστικότητα μίλαγε ο συνάδελφος κ. Γιαννόπουλος, αλλά και ο κ. Κουβέλης ότι δεν την ακουμπάμε. Την ακουμπάμε και θετικότατα κύριε Κουβέλη και στον πρώτο ασφαλιστικό φορέα της Χώρας. Λέει η συγκεκριμένη διάταξη που ψηφίσαμε, ότι για εκείνον που έχει 300 ημερομίσθια και πάνω από τα 4.500 ημερομίσθια παίρνει 1% προσαύξηση στην κλάση στην οποία βρίσκεται, με συνέπεια για την περίπτωση που σας ανέφερα πριν -και θα μου επιτρέψετε να δώσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία στοιχεία για το τι είναι αυτό το σύστημα το οποίο καταψηφίσατε είτε γιατί δεν το προσέξατε είτε γιατί θα έπρεπε συνολικά να απορριφθεί το νομοσχέδιο ενώ ήταν η διάταξη εκείνη που έπρεπε να χειροκροτήσετε- στην 8η κλάση με 8100 ημέρες εργασίας εργαζόμενος να παίρνει 71.580 σύνταξη. Στην ίδια κλάση με 4.800 ένσημα και μέρες εργασίας παίρνει 71.580. Με το σύστημα αυτό το οποίο ψηφίσαμε, κύριοι συνάδελφοι, αυτός με τα 4.500 μεροκάματα θα πάρει τις 71.580 και ο άλλος με τα 8.100 ημερομίσθια θα πάρει σύνταξη 84.420.

Δεύτερο παράδειγμα κύριοι συνάδελφοι. Εργαζόμενος, με 9,900 ημέρες εργασίας παίρνει σύνταξη 76.398 δρχ.. Με 4.500 ημερομίσθια εργαζόμενος παίρνει επίσης 71.580. Με το σύστημα και τη διάταξη την οποία προτείνουμε αυτός που έχει 4.500 ημερομίσθια θα πάρει 71.580 και αυτός που έχει 9.900 ημερομίσθια και σήμερα έπαιρνε και αυτός 71.580, θα πάρει 90.840.

Αλλά λέτε για καταψήφιση του νομοσχεδίου και κάνετε αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση. Ειλικρινά λυπάμαι γι' αυτό το πράγμα. Γιατί ακούστηκαν τόσα πολλά μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα ότι το νομοθέτημα αυτό αφαιρεί. Αλλά έρχεται στο μεγαλύτερο ασφαλιστικό οργανισμό της Χώρας με περίπου 2 εκατ. ασφαλισμένους να δώσει λύση γενναία και ριζοσπαστική.

Παρακαλώ πάρα πολύ να κατατεθεί στα Πρακτικά το σχετικό έγγραφο.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο.)

Κύριοι συνάδελφοι, από τη συζήτηση που έγινε μέχρι στιγμής και τις παρατηρήσεις που ακούστηκαν και κυρίως την πρόταση που έκανε ο κ. Κουβέλης, θα ήθελα να παρακαλέσω το Τμήμα ώστε το άρθρο 79, αντί να το ψηφίσουμε σήμερα και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που έγιναν, να το ψηφίσουμε αύριο μαζί με το ακροτελεύτιο άρθρο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω. Υπήρξε από την πλευρά των συναδέλφων το αίτημα να επανεξετάσουμε το άρθρο 79. Υπήρξαν ορισμένες προτάσεις. Εν όψει του ότι θα ψηφιστούν αύριο οι τροπολογίες και το ακροτελεύτιο άρθρο, να επαναδιατυπωθεί το συγκεκριμένο άρθρο και να το κουβεντιάσουμε κατά την αυριανή συζήτηση. Συμφωνείτε, κύριε Πρόεδρε;

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στο άρθρο 77, στο τέλος της παρ. 2 προστίθεται η φράση: "Στις ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής δεν περιλαμβάνονται τα Ταμεία Προνοίας Δικηγόρων."

Παράγραφος 3. Στο τέλος της αντικαθισταμένης παρ. 2 προστίθεται η φράση "εκτός αν η οικονομική κατάσταση του φορέα ασφάλισης επιτρέπει τη συνέχιση της λειτουργίας του".

Στο άρθρο 78, παράγραφος 2. Στο τέλος της παραγράφου προστίθεται η φράση "εκτός εάν μετά από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης αποδεικνύεται ότι με την μεταφορά επιτυγχάνεται η βιωσιμότητα του συνόλου των κλάδων".

Στο άρθρο 83, που αφορά τη συστέγαση των υπηρεσιών στην περιφέρεια, που είναι και αυτή μια σημαντική καινοτομία και για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των ασφαλιστικών οργανισμών στην περιφέρεια και ύστερα από προτάσεις, οι οποίες έγιναν, αντί να είναι υποχρεωτική η συστέγαση αυτή, λέμε "δύναται να συστεγάζονται".

Δηλαδή στην παρ. 1, στο δεύτερο στίχο, μετά τη λέξη "νομών" προστίθενται οι λέξεις "δύναται να".

Στο άρθρο 86, στο δεύτερο εδάφιο η λέξη "Έκτακτος" αντικαθίσταται με τη λέξη "Επίσης" και στο τέλος του εδαφίου αυτού προστίθεται η φράση "σύμφωνα με τον Οργανισμό της".

Σε ό,τι αφορά την παρατήρηση, η οποία έγινε για το δρακόντειο άρθρο της υποχρεωτικότητας της καταθέσεως των ισολογισμών και των απολογισμών και των προϋπολογισμών, σημείωσα με προσοχή και τις παρατηρήσεις που έγιναν μέσα στην Αίθουσα, αλλά και από φορείς, που, όπως σας είπα πριν, έχουν αρκετά χρόνια, για να κλείσουν ισολογισμούς και απολογισμούς, να τους δοθεί ένα περιθώριο ακόμη. Δηλαδή στο τέλος της παρ. 4 προστίθεται η φράση: "Η ισχύς των διατάξεων του εδαφίου αυτού αρχίζει από 1.1.1995."

Στο άρθρο 90 ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: "Διάθεση ποσών".

Επίσης, το κείμενο του άρθρου αντικαθίσταται ως εξής: "Οι διατάξεις της περιπτώσεως στ΄ της παρ. 13 του άρθρου 12 του Α.Ν. 1846/1951 εφαρμόζονται αναλόγως και στους λοιπούς φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης."

Εκτός του ΙΚΑ, που έχει τη δυνατότητα, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, να διατίθενται ορισμένα χρήματα για σεμινάρια, για εκδηλώσεις, για φιλοξενία ξένων αποστολών, κανένας άλλος ασφαλιστικός οργανισμός, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούσε να διαθέσει, με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, ούτε μία δραχμή. Και αυτή η διάταξη, που ισχύει για το ΙΚΑ, επεκτείνεται σε όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, άκουσα μετά περισσής προσοχής τον προλαλήσαντα και για σήμερα Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, τον κ. Τζουμάκα. Θα είμαι συγκεκριμένος στις απαντήσεις.

Θέμα πρώτον. Τα αποθεματικά των ασφαλιστικών οργανισμών, κύριε Τζουμάκα, γνωρίζετε ότι δεν είναι 1,5 τρισ. Είναι περίπου 740 δισ. με τιμές και διαθέσιμα στις 30.10.91. Σε ό,τι δε, αφορά την αξία των ακινήτων -η οποία είναι γραμμένη με την ημερομηνία της εγγραφής τους στα βιβλία των ασφαλιστικών οργανισμών- για στέγαση των υπηρεσιών τους, αλλά και για αξιοποίηση των ακινήτων, έχει συσταθεί μια επιτροπή να την αποτιμήσει και δεν ξεπερνάει, κατά τις εκτιμήσεις του Υπουργείου τα 550 δισ. δραχμές. Αυτό σε ό,τι αφορά τους αριθμούς. Μιλάμε για ένα αριθμό που είναι περίπου το 33% ή το 1/3 των ετησίων δαπανών της κοινωνικής ασφάλισης -αυτό είναι το ποσό αν θελήσουμε να το χρησιμοποιήσουμε- ή όσο είναι το ετήσιο έλλειμμα της κοινωνικής ασφάλισης. Γι' αυτά τα νούμερα μιλάμε, εκτός αν θέλουμε να εθε-

λοτυφλούμε και να λέμε, ότι υπάρχουν διαθέσιμα, υπάρχουν αποθεματικά, αλλά ταυτόχρονα δεν βλέπουμε το πρόβλημα. Σ' ό,τι αφορά τα συγκεκριμένα θέματα τα οποία θέσατε, η Κυβέρνηση έμεινε αμετακίνητη στις σωστές θέσεις τις οποίες έχει γύρω απ' αυτό το ασφαλιστικό νομοσχέδιο. Και δέχτηκε βελτιώσεις τις οποίες τις επικροτήσατε και σεις -ανεξάρτητα αν δεν τις ψηφίσατε- στο χώρο των αυτοαπασχολούμενων και των δικηγόρων και των μηχανικών και των γιατρών και των βιοτεχνών και των επαγγελματιών. Αντί να απευθύνεστε προς την Κυβέρνηση ότι έκανε υποχώρηση προς τις κοινωνικές ομάδες, θα πρέπει να απευθυνθείτε στους συναδέλφους σας ομιλητές του ΠΑΣΟΚ που επί ώρες χθες στην Αίθουσα αγόρευαν γι' αυτό το θέμα. Εκτός αν διαχωρίζετε τη γραμμή σας και έρχεστε σε σύγκρουση με τους ίδιους τους συναδέλφους σας. Δεν θα είμαι εγώ εκείνος που θα μπω στα εσωτερικά σας και με τον τρόπο που γίνονται οι τοποθετήσεις, αλλά αυτό το πράγμα δεν πρέπει να το αγνοείτε.

Θα έρθω στο συγκεκριμένο θέμα της πρότασης που υπό την Προεδρία σας έκανε μια αξιολογότατη εργασία στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης. Αφού βεβαίως επί 8 χρόνια ως κυβέρνηση με την επίπλαστη ευημερία την οποία δημιουργήσατε με το να δίνετε συνεχώς χωρίς να εξασφαλίζετε πόρους στους ασφαλιστικούς οργανισμούς συμβάλλατε και σεις όπως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις και εμείς να έρθει το σύστημα της Κοινωνικής Ασφάλισης εκεί που ήρθε. Και μόνο η σημερινή Κυβέρνηση, ο σημερινός Πρωθυπουργός, τολμούν αυτή την κατάσταση να την βάλουν σε ένα δρόμο εξυγιάνσεως και ανορθώσεως. Διαφωνείτε με την προσέγγιση που γίνεται στο θέμα. Είναι δικιά σας απόφαση, δεν μπορεί κανείς ούτε να την επικρίνει, ούτε να την κατακρίνει. Θα την κρίνει ο Ελληνικός Λαός. Αλλά εκείνοι οι οποίοι ζουν καθημερινά το πρόβλημα, οι Έλληνες ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι, αυτοί που δεν μπορούν να πληρωθούν τη σύνταξη και περιμένουν να ακούσουν την είδηση ότι δανείστηκε το ΝΑΤ ή το ΙΚΑ για να πληρωθεί η σύνταξη του επομένου μηνός, εκείνοι γνωρίζουν πολύ καλύτερα ότι αυτή η πρόταση, η οποία ψηφίζεται από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, τους εξασφαλίζει.

Κάνατε και σήμερα μια επίσης ριζοσπαστική πρόταση. Ταμείο για τους δημοσίους υπαλλήλους. Θα σας απαντήσω με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο σας απήντησα προχθές όταν είπατε "ταμείο για τους εργαζόμενους στην ΔΕΗ". Και σας είπα, κ. Τζουμάκα, ότι η πρόταση αυτή έχει έναν ρεαλισμό. Αλλά εσείς θα βρείτε το πρόβλημα με τους εργαζόμενους στη ΔΕΗ και κυρίως με τη ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ και με τους ανθρώπους, οι οποίοι είναι και κομματικά προσκείμενοι σε σας, οι οποίοι ακούν ταμείο στη ΔΕΗ και φεύγουν μακριά.

Αυτό δεν έχει καμία σημασία. Το πρόβλημα είναι το εξής: Μέχρι πριν λίγο μας λέγατε ότι πρέπει να ερωτώνται και να είναι αποφασιστική η άποψη των διοικήσεων των ασφαλιστικών οργανισμών αν καταρρέει ένα ταμείο για να ομαδοποιηθεί. Και τώρα έρχεσθε και λέτε, ταμείο στη ΔΕΗ χωρίς να τη ρωτήσουμε, ταμείο στους δημοσίους υπαλλήλους χωρίς να τους ρωτήσουμε.

Στη συνάντηση που είχαμε με τον συνάδελφό μου τον κ. Μάνο με την ΑΔΕΔΥ ετέθη το θέμα και είναι υπαρκτό όσον αφορά το τι θα γίνει και με το λογαριασμό που πρέπει να συσταθεί για τις εισφορές των εργαζομένων στη ΔΕΗ τώρα που μπαίνει πλέον συνολικά το θέμα των εισφορών για τους δημοσίους υπαλλήλους. Αλλά και από την άλλη πλευρά το ζήτημα για κείνους από τους δημόσιους υπαλλήλους οι οποίοι ήδη πληρώνουν εισφορές από την 1.10.1990.

Είναι μεγάλα τα θέματα. Αν αυτό το νομοθέτημα ερχόταν και περνούσε

με ευθείες διατάξεις σε ομαδοποιήσεις, σε ενώσεις ταμείων θα ξέφευγε από την κεντρική του, τη βασική του φιλοσοφία που είναι εξυγίανση και ανόρθωση. Εμείς επιλέξαμε τη λύση της ενιαιοποιήσεως των κανόνων λειτουργίας, ώστε να έχουμε και κοινωνική δικαιοσύνη και βιωσιμότητα, ώστε να έρχεται σε δεύτερη μοίρα ο αριθμός των ασφαλιστικών οργανισμών, αφού με την ενιαιοποίηση των κανόνων λειτουργίας σταματούν αυτές οι έντονες κοινωνικές αδικίες και οι στρεβλώσεις τις οποίες έχει το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα.

Θα το δούμε σε δεύτερη και σε τρίτη φάση το θέμα, το αν είναι πολλοί ή όχι οι ασφαλιστικοί οργανισμοί.

Αυτά, κύριοι συνάδελφοι, ως απάντηση στα όσα θέματα έβαλε ο συνάδελφος ο κ. Τζουμάκας. Αλλά εγώ θα επιμείνω στο ζήτημα το οποίο έθεσε, το οποίο θεωρώ κορυφαίο. Δεν θωπεύει η Κυβέρνηση καμία κοινωνική ομάδα. Θέλει να είναι ειλικρινής απέναντι όλων, κύριε Τζουμάκα. Διότι εμείς δεν έχουμε να μοιράσουμε ψεύτικα λεφτά. Προσπαθούμε, κατά την αντίληψή μας, να φέρουμε μια αληθινή πολιτική η οποία εξυγιαίνει και ανορθώνει.

Και όσον αφορά τους δικηγόρους, τους γιατρούς, τους μηχανικούς που είπατε ότι τους κάναμε παραχωρήσεις, σας απαντώ και πάλι: Με τους συναδέλφους σας που υποστήριξαν τις ρυθμίσεις που έγιναν χθες θα πρέπει να συνεννοηθείτε αν αυτό θα έπρεπε να γίνει ή όχι.

Θα κλείσω με αυτό το οποίο σας επεσήμανα πριν, με την πρόταση εξυγιάνσεως στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων και με τη διαφοροποίηση από την πλήρη ισοπέδωση που φέρνουν τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων που δεν τα πειράζουμε. Και δεν λέτε μία λέξη ότι είναι σωστό. Το αποφεύγετε όπως ο διάβολος το λιβάνι, αντί να το επικροτήσετε.

Αλλά στη γενική αντίληψη, αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση, αρνούμαστε τα πάντα και μέσα στην Αίθουσα και έξω από την Αίθουσα, θα μας κρίνει ο Ελληνικός Λαός.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, το ότι επιβάλλεται να δούμε διαφορετικά το ασφαλιστικό σύστημα των εργαζομένων στην Τράπεζα της Ελλάδος, αυτό επιβάλλεται από την ιδιομορφία, την οποία έχει η ίδια, αλλά και από τις εξελίξεις εν όψει της Ευρωπαϊκής ενοποιήσεως, με αντίστοιχο καθεστώς λειτουργίας και της δικής μας κεντρικής τράπεζας και των άλλων κεντρικών τραπεζών. Αυτός είναι ο πρώτος λόγος.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι ο έντονος περιορισμός της δραστηριότητας, την οποία έχει πλέον λόγω αυτού του ρόλου, θα έχουμε σε διάστημα πολύ μικρότερο, το αργότερο σε 5-6 χρόνια, μία σχέση ασφαλισμένου προς συνταξιούχους ένας εργαζόμενος με 4,2 συνταξιούχους. Σήμερα η σχέση αυτή είναι ένα προς 1,2. Αυτό επιβάλλει αντιμετώπιση του πράγματος. Και το ότι επιχειρείται μία προσέγγιση για να μην ζημιωθούν οι ασφαλισμένοι και το προσωπικό της άλλης τράπεζας της Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας πάλι βρίσκεται προς την κατεύθυνση της προσπάθειας να εξασφαλιστούν και οι ασφαλισμένοι της μιας τράπεζας, αλλά και οι ασφαλισμένοι και οι συνταξιούχοι της άλλης τράπεζας.

Αυτός είναι ο λόγος, γιατί οι εξελίξεις για το ρόλο που θα έχει η Τράπεζα της Ελλάδος, επιβάλλουν από τώρα να δούμε το θέμα, και όχι όταν αυτό θα δημιουργηθεί και χαίρομαι για την τοποθέτηση, η οποία υπήρξε μέχρι στιγμής.

Σε ό,τι αφορά για την τοποθέτηση η οποία έγινε για τον μακροοικονομολόγο τον κύριο Τήνιο, θέλω να σας γνωρίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι καλέσαμε τρεις εμπειρογνώμονες από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για να μελετήσουν την κατάσταση του ασφαλιστικού συστήματος -δεν ήλθε μόνο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο- και ο άνθρωπος, ο οποίος στήριξε την προσπάθεια αυτών ήταν ο Πλάτων Τήνιος, που συνεργάστηκε συστηματικά και εποικοδομητικά μαζί τους και είναι ένας από τους γνώστες του προβλήματος της κοινωνικής ασφάλισης.

Αλλά, δεν περιοριστήκαμε σε αυτό. Θα μου επιτρέψετε να σας ενημερώσω ότι για να γνωρίζουμε τι συμβαίνει και για να ξέρουμε τι είναι αυτό που κάνουμε, καλέσαμε, και ήλθαν, και είδαν το νομοσχέδιο και τις διατάξεις του ο Γενικός Διευθυντής Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Γερμανίας, μαζί με τον υπεύθυνο για τα κοινωνικοασφαλιστικά θέματα στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Και δεν περιοριστήκαμε μόνο σε αυτούς, αλλά φέραμε τον υπεύθυνο αναλογιστικών μελετών της Μεγάλης Βρετανίας, για να δει τις μελέτες και τις προσεγγίσεις, οι οποίες έγιναν...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): .Σε ό,τι αφορά τα ζητήματα των αναλογιστικών μελετών, που επανέρχεσθε, έχουν κατατεθεί, κύριοι συνάδελφοι, εδώ στη Βουλή, εκτός εάν δεν το προσέχετε. Σας είπα ότι την κατά βάση προσέγγιση, οικονομική και αναλογιστική, αποτελεί η έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, αποτελεί η μακροοικονομική έκθεση, την οποία επίσης, κατέθεσα την ίδια μέρα, αποτελούν, επίσης, τα αποτελέσματα της αναλογιστικής μελέτης για το ΙΚΑ. Και επιμένετε γι' αυτό το θέμα.

Αλλά σε ό,τι αφορά το πρόβλημα των ταμείων των αυτοαπασχολουμένων, έπρεπε να γίνει προσέγγιση, γιατί μόνο στο Ταμείο των δικηγόρων υπάρχουν 9 κατηγορίες ασφαλισμένων. Θα έπρεπε τώρα να δώσουμε λύση; Είχαμε τη δυνατότητα και έχουμε τη δυνατότητα μέσα στο διάστημα των 6 μηνών να προσεγγίσουμε ουσιαστικά και αποτελεσματικά το θέμα. Νομίζω ότι γι' αυτό το πράγμα, εάν δεν πλανώμαι, όλοι συνεφώνησαν, ότι αποτελεί μία σωστή προσέγγιση σε ένα τόσο μεγάλο ζήτημα.

Εμείς έτσι αντιμετωπίζουμε τα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι. Είτε αντιμετωπίζονται κατά τον πλέον επιτυχημένο, ή ολιγότερο επιτυχημένο τρόπο, αποτελεί μία λύση. Και εμείς τολμήσαμε να φέρουμε αυτό το ριζοσπαστικό νομοθέτημα εδώ, που πράγματι και εξυγιαίνει και ανορθώνει την Κοινωνική Ασφάλιση.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, σε ό,τι είπε για την ταύτιση των θέσεων μεταξύ Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ ο συνάδελφος κ. Παφίλης, νομίζω ότι ο κ. Τζουμάκας, είναι αρμοδιότερος να απαντήσει από μένα. Αλλά οφείλω να κάνω μια τοποθέτηση. Ότι το κείμενο το οποίο έδωσα χθες κύριοι συνάδελφοι, και κατετέθη στα Πρακτικά και βγήκε και στη δημοσιότητα, δεν έλεγε ότι η ΓΣΕΕ ή η επιτροπή των επιστημόνων, ή το ΠΑΣΟΚ συμφώνησαν με το νομοσχέδιο. Το έδωσα, ύστερα από τις συνεχείς αστήριχτες κατηγορίες, ότι φτιάξαμε ένα σχέδιο νόμου χωρίς να λάβουμε υπόψη τίποτα. Και όφειλα να απαντήσω, ότι στο νομοθέτημα αυτό, χρησιμοποιήσαμε σωστές απόψεις που εξέφρασαν οι κοινωνικοί εταίροι, σωστές απόψεις τις οποίες είχε το πόρισμα

της επιτροπής υπό τον κ. Τζουμάκα, απόψεις τις οποίες εξέφρασε ο Συνασπισμός και το Κ.Κ.Ε. Αυτό δε σημαίνει ότι με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται κάποιο άλλοθι. Η ευθύνη των λύσεων και των ρυθμίσεων που έρχονται εδώ, ανήκει στην Κυβέρνηση. Αλλά ήταν μια απάντηση στο ότι δεν έγινε κοινωνικός διάλογος, στο ότι δεν ελήφθησαν υπόψη απόψεις και προτάσεις. Αλλά αυτό έγινε και κατά τη συζήτηση μέσα στη Βουλή.

Φέραμε το νομοθέτημα αυτό για να προλάβουμε τη φυσική πορεία αυτοκαταστροφής του ασφαλιστικού συστήματος. Οι αριθμοί είναι αμείλικτοι. Το συνομολογείτε και οι ίδιοι. Προσεγγίζετε, βεβαίως, διαφορετικά το θέμα. Την ευθύνη, όμως, απέναντι στον Ελληνικό Λαό, κύριοι συνάδελφοι και σήμερα και για τις επόμενες γενεές, την έχει η σημερινή Κυβέρνηση, που με την έγκριση του Ελληνικού Λαού βρίσκεται σήμερα στο Κοινοβούλιο, όπως θα βρεθεί για να απαντήσω και σε κάποιες κορώνες από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως -και στις εκλογές του 1994, γιατί και μέχρι τότε θα υπάρχουν οι καρποί αυτής της πολιτικής.

Άλλωστε στις καταγγελίες που εκτοξεύονται ότι οι ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου απειλούν συνταξιούχους και ασφαλισμένους, η απάντηση της δικιάς μας πλευράς είναι μία. Η απειλή δεν προέρχεται ούτε από τις ρυθμίσεις, ούτε από τις προθέσεις της Κυβερνήσεως, κύριοι συνάδελφοι, στο ασφαλιστικό σύστημα. Προέρχεται από την αντικειμενική χρεοκοπία ενός συστήματος που δεν έχει ούτε κοινωνική, ούτε οικονομική λογική. Και συμφωνήσατε και σεις. Και θα πρέπει κάποτε να το ξεκαθαρίσουμε αυτό το πράγμα. Δικιά μας πρόθεση είναι η ανόρθωση, η εξυγίανση και η μεταρρύθμιση. Αλλά έχω την αίσθηση ότι το πλέγμα των θεσμών, όπως αυτό εκτίθεται στις διατάξεις του νομοσχεδίου δεν σταθήκατε να το δείτε, όχι γιατί αυτό θα έπρεπε να το κάνετε επειδή το ζητά η Κυβέρνηση, αλλά γιατί πράγματι είναι η υποδομή που στηρίζεται και το νέο σύστημα και οι μεταβατικές διατάξεις που είναι ήπιες.

Σας μίλησα ήδη για το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλισης, για τον κοινωνικό προϋπολογισμό και την κατάθεσή του στη Βουλή.

Είπατε συνάδελφε, κύριε Γιαννόπουλε, και πάλι για αναλογιστικές μελέτες. Πρώτη φορά δεν είναι που έρχεται εδώ σχέδιο νόμου που λέγει ότι κάθε πέντε χρόνια θα κάνουν αναλογιστικές μελέτες οι ασφαλιστικοί οργανισμοί οι οποίες θα κατατίθενται υποχρεωτικά στη Βουλή; Και γιατί γίνεται αυτό, κύριοι συνάδελφοι; Για να ξέρουν έγκαιρα και οι ίδιοι οι ασφαλιστικοί φορείς, αλλά και το Ελληνικό Κοινοβούλιο, πού πηγαίνει το ασφαλιστικό σύστημα. Θα σας ενημερώσω ότι στη Μεγάλη Βρετανία, ο υπουργός των Εσωτερικών, που είναι αρμόδιος για την κοινωνική ασφάλιση, με διάταξη που έχει ο Κανονισμός της Βουλής της Μεγάλης Βρετανίας, είναι υποχρεωμένος μια φορά το χρόνο να έρχεται και να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πού βρίσκεται το ασφαλιστικό σύστημα και τι πρέπει να γίνει. Και μακάρι αυτόν το θεσμό να μπορέσουμε να τον μεταφέρουμε και εμείς.

Δεν είναι μικρή υπόθεση να έχουμε δαπάνες 3,5 τρισ. ετησίως που οι περισσότερες είναι έξω από τον τακτικό προϋπολογισμό και για όλα αυτά τα θέματα να μην είναι σε γνώση της Εθνικής Αντιπροσωπείας και να μην συζητείτε εδώ, όπως πολύ σωστά είπε ο συνάδελφος κ. Δρεττάκης.

Για τον έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Αυτή η υποχρέωση και ειδικά για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, είναι ήδη νομοθετημένη. Εμείς επεκτείνουμε σε κάθε φορέα κοινωνικής ασφάλισης τον έλεγχο κατασταλτικό,

νομιμότητας που κάνει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Και μακάρι να οργανωθεί κατά αποτελεσματικότερο τρόπο, για να μπορέσει να επιτελέσει αυτήν την αποστολή του. Σας εξέφρασα πριν από λίγο την αγωνία μου ότι το ΙΚΑ έχει να ελεγχθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο από το 1979-1980. Και σκεφτείτε, δεν γίνονται ισολογισμοί και απολογισμοί. Δεν ελέγχει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ποιος μπορεί να είναι σίγουρος, κύριοι συνάδελφοι, για το τι γίνεται στους ασφαλιστικούς οργανισμούς; Να γιατί ήρθαμε και είπαμε ότι εκτός αυτών των ελέγχων υποχρεούνται όλοι οι ασφαλιστικοί οργανισμοί κάθε χρόνο να ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές. Για να υπάρχει τουλάχιστον μία ενημέρωση για το τι γίνεται ή τουλάχιστον να αρχίσει από κάποιο σημείο. Και σας μεταφέρω την πραγματική μου αγωνία από αυτό το πρόβλημα της ελλείψεως ελέγχων και καταρτίσεως ισολογισμών και απολογισμών. Ποια άλλη παρέμβαση κάναμε; Κάναμε την παρέμβαση εκείνη, η οποία λέει ότι για τις εισπράξεις των δημοσίων εσόδων εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ο κώδικας εισπράξεων δημοσίων εσόδων, εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Όπως στο μέτρο που σας ανέφερα χθες με την θεώρηση των βιβλίων, υπάρχει αντίθεση από ορισμένους. Αλλά μας είπατε πριν κατά τη συζήτηση επί της αρχής, μία διάταξη δεν υπάρχει, η οποία να περιορίζει την εισφοροδιαφυγή ή τουλάχιστον να εξασφαλίζει τους πόρους στα ασφαλιστικά ταμεία. Ήδη σας ανέφερα πρόχειρα δύο και μάλιστα θεσμικής μορφής.

Δεν μπορέσαμε -και το συνομολογώ αυτό- να φέρουμε ρύθμιση που να υπάγει όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης σε ένα Υπουργείο. Οι δυσχέρειες είναι τεράστιες. Κάναμε όμως, ένα πρώτο και σημαντικό βήμα, κύριοι συνάδελφοι. Και δε στάθηκε κάποιος από την πλευρά σας να το επικροτήσει αυτό. Ο εκάστοτε Υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα συνυπογράφει όλες τις κανονιστικές πράξεις που αφορούν ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά θέματα για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς είτε υπάγονται είτε δεν υπάγονται στην αρμοδιότητά του. Είναι ένα πρώτο βήμα για να υπάρχει ενιαία ασφαλιστική πολιτική και να μην κάνει το κάθε Υπουργείο περί την κοινωνική ασφάλιση αυτό το οποίο νομίζει ο εκάστοτε Υπουργός. Θα ήμασταν ευτυχείς να μπορούσαμε να πούμε αυτό: "Σε ένα Υπουργείο όλοι οι ασφαλιστικοί οργανισμοί". Δεν καταφέραμε το τέλειο, αλλά κάναμε ένα πολύ σημαντικό βήμα.

Κύριοι συνάδελφοι, και οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στο εθνικό μητρώο ασφαλισμένων και συνταξιούχων, για πρώτη φορά στο Ελληνικό Κοινοβούλιο τολμάμε μία τέτοια ρύθμιση. Και να ευχηθούμε όλοι, διότι στο τέλος μπορεί να ψηφίζουμε τις καλύτερες των διατάξεων. Αποτελεσματικός είναι ένας νόμος, κύριοι συνάδελφοι, όταν εφαρμόζεται. Και εκεί είναι η ουσία του προβλήματος -ανεξάρτητα αν συμφωνούμε ή δεν συμφωνούμε μαζί του- και ταυτόχρονα υποχρέωση για κάθε ασφαλιστικό οργανισμό, που δυστυχώς δεν γίνεται, κύριοι συνάδελφοι. Θέλετε να σας αναφέρω δεκάδες παραδείγματα σε επισκέψεις τις οποίες έκανα σε ασφαλιστικούς οργανισμούς και το πρώτο πράγμα που τους ζήτησα ήταν "δώστε μου το μητρώο σας, για να δω πόσους έχετε ασφαλισμένους". Και δεν ήταν σε θέση να μου το πουν, γιατί δεν είχαν καμία υποχρέωση από πουθενά να τηρούν ένα μητρώο ποιοι είναι οι ασφαλισμένοι τους για να ξέρουν τι να κάνουν. Και για αυτό, φτάνουμε, κύριοι συνάδελφοι, στα τραγικά φαινόμενα να έχουμε ασφαλιστικό οργανισμό, το Ταμείο Μετάλλου, όπως λέγεται επιγραμματικά, να κάνει 5 χρόνια για να δώσει σύνταξη, την επικουρική σύνταξη. Και αναγκαστήκαμε με δραματικές παρεμβάσεις, τις οποίες κάναμε και ελπίζω ότι το αργότερο μέχρι την άνοιξη

οι εκκρεμότητες των 5 ετών σε αυτό το ταμείο θα έχουν σταματήσει.

Κάναμε και κάτι άλλο, κύριοι συνάδελφοι. Το ξέρετε ότι χρειάζεται κάθε Πάσχα και Χριστούγεννα ο Υπουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων να υπογράφει απόφαση ότι οι συνταξιούχοι θα πάρουν το δώρο τους και να βγαίνει και να λέει ο Υπουργός "Υπέγραψα την απόφαση ότι θα πάρετε το δώρο σας", σαν να τους κάνει χάρη.

Χρειαζόταν υποχρεωτικά απόφαση του Υπουργού, αλλιώς δεν έπαιρναν το δώρο! Υπάρχει διάταξη μέσα, η οποία καταργεί αυτό το σύστημα και ρυθμίζει κάτω από ποιες προϋποθέσεις θα δίδεται το δώρο των Χριστουγέννων και του Πάσχα. Για να μην εμφανίζεται ο Υπουργός προς τα έξω ότι κάνει χάρη στους ασφαλισμένους και τους δίνει αυτό που δικαιούνται. Αλλά, δεν άκουσα μία καλή κουβέντα από την πλευρά σας, γι' αυτό το θέμα, που είναι μία αντιγραφειοκρατική διάταξη, που δεν έπρεπε να υπάρχει, για πράγματα που γίνονται από μόνα τους. Και το θεσμοθετούμε.

Κύριοι συνάδελφοι, υπήρχε ένα καθεστώς αναρχίας στον τρόπο, με τον οποίο αυξάνονται οι συντάξεις. Ο Υπουργός ήταν ελεύθερος, ανάλογα με τον πρόεδρο ή το Δ.Σ. κάθε ασφαλιστικού οργανισμού και ανάλογα με την τοποθέτηση που είχαν, αν ήταν κυβερνητικός ή όχι, να λέει στο τάδε ταμείο δίνω 30% αύξηση και στο δείνα 5%, γιατί δεν μου αρέσει ο πρόεδρος ή γιατί δεν είναι προσκείμενος στην Κυβέρνηση. Εμείς βάζουμε μία διάταξη ότι οι αυξήσεις θα υπακούουν σε γενικούς κανόνες. Γιατί δεν μπορεί ο κάθε Υπουργός να λέει με την υπογραφή του 30%. Πως το δίνει; Υπάρχει αναλογιστική μελέτη, ή γιατί ο πρόεδρος είναι κομματικά προσκείμενος. Αλλά και γι' αυτό δεν ακούστηκε από την πλευρά σας μία θετική κουβέντα.

Συστήνουμε πάλι, με ρύθμιση που υπάρχει, σε όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, υπηρεσίες πληροφορικής με το νόμο - γιατί δεν τις έχουν κάνει - επιθεωρήσεως, ταμείου και νομικών υποθέσεων.

Δεκάδες φορές στο Υπουργείο έρχονταν με κομμένη την ανάσα οι πρόεδροι των Δ.Σ. και λέγανε, ποιον δικηγόρο να πάρω, έχω αυτό το πρόβλημα. Τελειώνει αυτός ο αιώνας και στα θέματα πληροφορικής είμαστε πριν το 1900! Και κάνουμε δύο πράγματα: Γνωρίζετε το πρόγραμμα "Αθηνά", που είναι η πιο εκτεταμένη προσπάθεια για εφαρμογή της πληροφορικής στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, πλην των τριών μεγάλων. Και ότι στο ΙΚΑ έγινε ένας μεγάλος διεθνής διαγωνισμός, για να κάνει πρόταση για εφαρμογή της ολοκληρωμένης πληροφορικής στο ΙΚΑ.

Καταργήσαμε επίσης τα ένσημα των οικοδόμων σε όλη τη Χώρα. Ήταν σε 19 Νομούς και το πήγαμε σε όλη τη Χώρα. Γίνονται πλέον μηχανογραφικά. Κατάκτηση μεγάλη.

Και ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, το ΙΚΑ, με 2 εκατ. ασφαλισμένους, μόνο σε 19 σημεία της Χώρας έβγαζε συντάξεις. Το επεκτείναμε σε κάθε πρωτεύουσα Νομού -είναι δοκιμαστικό το στάδιο μέχρι 31.12.92 για να εκπαιδευτούν οι υπάλληλοι- και από 1.1.93 οι συντάξεις θα βγαίνουν στην πρωτεύουσα κάθε Νομού. Όχι να φεύγουν από τον ένα Νομό, να πηγαίνουν χιλιόμετρα μακριά οι ασφαλισμένοι, όταν τους έλειπαν δικαιολογητικά κ.λπ.

Αυτού του είδους τις παρεμβάσεις κάνουμε, για να σώσουμε το σύστημα.

Και έρχομαι σε κάτι που είναι πάρα πολύ σημαντικό: Υπάρχουν μειώσεις στις εισφορές για το ΙΚΑ, από μία σειρά νόμων, αναπτυξιακών κ.λπ. Δεν επεμβαίνουμε να τις καταργήσουμε. Αλλά λέμε ότι ο κρατικός προϋπολογισμός κάθε χρόνο θα στέλνει στο ΙΚΑ αυτά, τα οποία ζημιούται από τις μει-

ωμένες εισφορές, που έχουν επιβάλει οι προηγούμενοι νόμοι. Δεν είναι σημαντική κατάκτηση αυτό;

Και τελειώνω με το ενιαίο λογιστικό σύστημα. Από όλους τους φορείς της κοινωνικής ασφάλισης ο κάθε ασφαλιστικός οργανισμός τηρεί τα λογιστικά και οικονομικά του στοιχεία, με τον τρόπο, τον οποίο θέλει. Και ερχόμαστε εδώ και λέμε ότι όλοι οι ασφαλιστικοί οργανισμοί θα έχουν ενιαίο λογιστικό σύστημα, το οποίο θα επεξεργαστούμε, όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Δεν είναι υποδομή και εκσυγχρονισμός αυτό;

Αυτά μπορούμε να κάνουμε, κύριοι συνάδελφοι και αν είναι πολλά ή λίγα θα τα κρίνουν οι συνάδελφοι στην Αίθουσα, αλλά και ο Ελληνικός Λαός.

Και κλείνω με αυτό που είπε ο συνάδελφος κ. Τζουμάκας, ότι έχει ανάγκη ο κρατικός προϋπολογισμός και δια του νομοσχεδίου αυτού συγκεντρώνει έσοδα. Αλλά δεν πρόσεξε ότι όλα τα έσοδα πηγαίνουν σε κάθε φορέα κοινωνικής ασφάλισης και όχι στον κρατικό προϋπολογισμό.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1992

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΔ΄

Παρασκευή 18 Σεπτεμβρίου 1992

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, πριν τοποθετηθώ επί των ζητημάτων που έχετε θέσει, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους για το υψηλό επίπεδο της συζητήσεως που κρατήθηκε κατά τις 6 μέρες που συζητήθηκε το ασφαλιστικό νομοσχέδιο, καθώς επίσης για το δημιουργικό διάλογο, ο οποίος πραγματοποιήθηκε μέσα στην Αίθουσα και για τις τοποθετήσεις οι οποίες εξεφράσθησαν από όλες τις πλευρές αρκετές των οποίων ενσωματώθηκαν ως βελτιώσεις στα άρθρα του νομοσχεδίου.

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με το θέμα του άρθρου 79 ύστερα από την πρόταση την οποία έκανε και ο συνάδελφος ο κ. Κουβέλης, αλλά και τις απόψεις που ακούστηκαν μέσα στην Αίθουσα σχετικά με την ανάληψη από την Τράπεζα της Ελλάδος της κοινωνικής ασφάλισης του προσωπικού της και με δεδομένη την ανάγκη εν όψει των ιδιαιτεροτήτων που συνεπάγεται ο μετασχηματισμός της Τράπεζας της Ελλάδος σε Κεντρική Τράπεζα λόγω της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης για ρεαλιστική και λειτουργική αντιμετώπιση του ασφαλιστικού συστήματος των υπαλλήλων της τράπεζας αυτής, θα εξετάσουμε το θέμα σε όλες τις πτυχές του και η Κυβέρνηση θα φέρει, μέχρι το τέλος του χρόνου, νομοθετική ρύθμιση με την οποία θα αντιμετωπίζει συνολικά το όλο πρόβλημα, λαμβάνοντας υπόψη και τα θέματα που σχετίζονται με την κατασφάλιση των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του προσωπικού της Εθνικής και Κτηματικής Τράπεζας.

Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλέσω να ξεκινήσουμε με τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί από την πλευρά της Κυβερνήσεως. Σε ό,τι αφορά το σύνολο των τροπολογιών που έχουν κατατεθεί εμπρόθεσμα και εκπρόθεσμα θα ήθελα απευθυνόμενος στους κυρίους συναδέλφους να πω ότι, ο όγκος των τροπολογιών, αλλά και το περιεχόμενο αυτών χρειάζεται ηρεμότερους χρόνους Μετά την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου θα ήθελα να έχω το σύμφωνο της γνώμης του Τμήματος να τις μελετήσω λεπτομερώς ώστε αφού το νομο-

θέτημα είναι θεσμικής φύσεως να μην κάνουμε αυτήν τη στιγμή παρεμβολές οι οποίες θα μπορούσαν να αλλάξουν και τη γενική του αρχιτεκτονική, αλλά και ολόκληρη τη φιλοσοφία του. Θα μελετήσουμε επισταμένως τις τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε, και εάν από την εξέτασή τους δούμε ότι υπάρχουν σημεία που χρήζουν ρυθμίσεως, η Κυβέρνηση δεσμεύεται να τις φέρει σε άλλο νομοθέτημα για να ενσωματωθούν στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Με αυτές τις παρατηρήσεις ήθελα να ξεκινήσω. Η διαδικασία την οποία ορίσατε, κύριε Πρόεδρε, να συζητηθούν πρώτα οι τροπολογίες από την πλευρά της Κυβερνήσεως, στη συνέχεια να δούμε τις εμπρόθεσμες και μετά τις εκπρόθεσμες και ποιες απ' αυτές θα γίνουν αποδεκτές, με βρίσκει σύμφωνο.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εφ' όσον συμφωνείτε, κύριε Γεννηματά, το θέμα αυτό έχει μελετηθεί, την τροπολογία θα τη συζητήσουμε και ελπίζω να την ψηφίσετε κι εσείς.

Σε ό,τι αφορά τα άλλα θέματα, τα οποία θέσατε, για το πρώτο θέμα, το τεχνικό μέρος του μαθηματικού υπολογισμού, για μεν τις συντάξεις κάτω των 100.000, εκεί δεν υπάρχει πρόβλημα. Εξετάσαμε στην περίπτωση των συντάξεων θανάτου ότι εκεί δημιουργείται πράγματι ένα πρόβλημα. Οι συνεργάτες μας στο Υπουργείο το έχουν εξετάσει και έχουν βρει μία λύση. Αλλά όπως αντιλαμβάνεσθε, τέτοιου είδους θέματα, τα οποία για πάρα πολλά χρόνια θα ρυθμίζουν σημαντικά πράγματα, να μην τα περάσουμε βιαστικά. Έχετε δίκιο ότι το μαθηματικό υπόδειγμα σ' αυτήν την περίπτωση δεν προχωράει σωστά. Θα το εξετάσουμε και όταν θα είμαστε έτοιμοι ελπίζω και με τη συγκατάθεσή σας ότι δεν επανέρχεται ασφαλιστικό νομοσχέδιο, να έχω το σύμφωνο της γνώμης σας να το ρυθμίσω.

Σε ό,τι αφορά το θέμα, το οποίο θέσατε με τους εκπαιδευτικούς, σας είχα πει και κατ' ιδίαν, ότι όταν ανοίγονται αυτού του είδους οι πόρτες, τότε ανοίγονται και παράθυρα και ενδεχομένως ανοίγονται και οι σκεπές για ρύθμιση και άλλων θεμάτων.

Η Κυβέρνηση συνεπής προς τη συμφωνία που έκανε με τους εκπαιδευτικούς, φέρνει την τροπολογία αυτή σήμερα και θα τη συζητήσει και θα ακουστούν και οι απόψεις σας γύρω από αυτό το θέμα. Αν δεν πλανώμαι, είχατε πει ότι δεν είσαστε αντίθετοι κι εσείς για την υπόθεση αυτή.

Είναι υπαρκτό το πρόβλημα -διατελέσατε και Υπουργός Υγείας- με τις νοσηλεύτριες. Αυτός ήταν ο λόγος, κύριε Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε του ΠΑΣΟΚ, που θεσμοθετήσαμε το θεσμό των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων και στο χώρο του Δημοσίου, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτές τις περιπτώσεις. Κρατώ σημείωση για το αίτημα το οποίο βάζετε. Αλλά δεν είμαστε έτοιμοι αυτήν τη στιγμή το θέμα που θέτετε να το συζητήσουμε. Διότι και αν ακόμα το έκανα δεκτό, θα έπρεπε η ρύθμιση αυτή να έχει το σύμφωνο της γνώμης ή τουλάχιστον να τεθεί υπόψη της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γιατί είναι ζήτημα που αφορά τους δημοσίους υπαλλήλους.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εκείνο που μπορώ να σας πω, κύριε Γεννηματά -και γνωρίζετε με πόση προσοχή σ' αυτές τις δεσμεύσεις τοποθετούμαι από την πλευρά

της Κυβερνήσεως- είναι ότι θα το εξετάσω με την επιβαλλόμενη σοβαρότητα και υπευθυνότητα.

Σε ό,τι αφορά το θέμα των γιατρών του ΙΚΑ, απ' ό,τι γνωρίζετε δεν είναι το μόνο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι γιατροί του ΙΚΑ. Έχουμε γιατρούς 5 ταχυτήτων με τα μισθολογικά και εργασιακά τους θέματα.

Δήλωσα και σε συναδέλφους, που με ρώτησαν γι' αυτό το θέμα, ότι θα έρθει συλλογική ρύθμιση πολύ σύντομα, που θα αντιμετωπίζει και το υπαρκτό πρόβλημα των γιατρών πλήρους και αποκλειστικής απασχολήσεως στο ΙΚΑ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, θα καταθέσω και την επιστολή της ΠΟΣΠΕΡΤ ότι έγινε σε συνεργασία και εζητήθη από τους ίδιους η τροπολογία αυτή. Ενώνονται τα δύο ταμεία της τέως ΕΡΤ1 και της τέως ΕΡΤ2, κάτω από τη διαδικασία που περιγράφεται στην τροπολογία και παρακαλώ να δοθεί και στους κυρίους συναδέλφους το σύμφωνο της γνώμης του συνδικαλιστικού οργάνου. Καταθέτω την επιστολή.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δημ. Σιούφας, καταθέτει στα Πρακτικά τη σχετική επιστολή, η οποία έχει ως εξής:

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΡΤ (ΠΟΣΠΕΡΤ) ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 432 - ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΤΤΙΚΗ ΤΗΛ. 6567564 (ΑΠΟΦ. ΠΡΩΤ. 1118-78)

FEDERATION OF WORKERS OF THE HELLINIC BROADCASTING CORPORATION (P.O.S.P.-E.R.T.) 432 MESOGIOU AVENUE AGIA PARASKEVI, GREECE TEL.:001-6567564.

Αθήνα, 17.9.92

Κύριο
Δημήτριο Σιούφα
Υφυπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Ενταύθα
Κύριε Υπουργέ,

Συμφωνούμε με την τροπολογία - προσθήκη που προτίθεστε να καταθέσετε αύριο στη Βουλή στο σχέδιο Νόμου για το Ασφαλιστικό, με την οποία προβλέπεται η συγχώνευση του ΤΕΑΥΡΤ στο ΤΕΑΠΠ/ΕΡΤ-2.

Εν τούτοις όμως, όπως και προφορικά σας αναπτύξαμε, ολοκληρωμένη λύση, που θα διασφάλιζε επαρκώς την βιωσιμότητα και τις προοπτικές της Επικουρικής μας ασφάλισης, θα εδίδετο με την υπαγωγή στο ΤΕΑΠΠΕΡΤΤ και των εργαζομένων στην μη Κρατική Ραδιοτηλεόραση, σε συνδυασμό με την επαναχορήγηση του αγγελιοσήμου.

Για τους λόγους αυτούς η ΠΟΣΠΕΡΤ επιμένει στα πιο πάνω αιτήματά της, τα οποία και θεωρεί ανοιχτά.

Για την ΠΟΣΠΕΡΤ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΘΑΝΑΣΗΣ ΧΑΤΖΑΡΑΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΓΓΑΝΙΑΣ

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, εκτός από τη δήλωση την οποία έκανα και την τοποθέτηση του κ. Γεννηματά και του κ. Κουβέλη, από τις εκπρόθεσμες τροπολογίες θα ήθελα να παρακαλέσω να συζητηθεί η τροπολογία με γενικό αριθμό 2314 και ειδικό 878, που προτείνεται από τους Βουλευτές κ. Γεωργολιό, κ. Μανούσο και κ. Βαρδαρινό, που αφορά το θέμα των εμμίσθων ασφαλισμένων στο Ταμείο Νομικών.

Δεύτερον, την τροπολογία που έχει καταθέσει ο συνάδελφος κ. Παπαφιλίππου με γενικό αριθμό 2309 και ειδικό 875 και την τροπολογία την οποία έχει καταθέσει ο συνάδελφος κ. Βαρδαρινός και ο κ. Γεωργολιός με γενικό αριθμό 2282 και ειδικό 852.

Είσοδος-έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης αλλοδαπών προσφύγων και άλλες διατάξεις

(Άρθρο 37)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 1163/18

στο σχέδιο νόμου
«Είσοδος-έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης αλλοδαπών προσφύγων και άλλες διατάξεις»

Ά ρ θ ρ ο …

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του Ν.1586/86 (Α - 37) «Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. και άλλες διατάξεις», προστίθεται εδάφιο β΄, ως ακολούθως:

«β. Ειδικά στα ασφαλιστικά Ταμεία του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (Τ.Α.Α.Χ., Τ.Α.Ο.Χ., Ε.Τ.Ε.Χ., Ε.Τ.Υ.Α.Π., Τ.Α.Υ.Α.Π., Κ.Υ.Υ.Α.Π.) μπορεί να τοποθετούνται ως προϊστάμενοι και ανώτεροι Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας, οριζόμενοι με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.».

Α Ι Τ Ι Ο Λ Ο Γ Ι Α

1. Με την παραπάνω διάταξη μπορεί να τοποθετούνται, ως προϊστάμενοι στα Ασφαλιστικά Ταμεία του προσωπικού Ελληνικής Αστυνομίας και ανώτεροι Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας, που θα ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

2. Η ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία, για τους εξής λόγους:

α. Ως προϊστάμενοι στα ασφαλιστικά Ταμεία του προσωπικού Ελληνικής Αστυνομίας, από της συστάσεώς τους μέχρι σήμερα, τοποθετούνται Αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που τα διέπουν.

β. Το προσωπικό, που είναι ασφαλισμένο στα ασφαλιστικά Ταμεία Ελληνικής Αστυνομίας, είναι εξ ολοκλήρου αστυνομικό.

3. Η ίδια διάταξη ισχύει και για τα ασφαλιστικά Ταμεία προσωπικού των Ενόπλων

Δυνάμεων, για τα οποία δεν ισχύει η διάταξη του άρθρου 9 του Ν.1586/1986.

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 1991

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ	**ΘΕΟΔ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ**

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1975

Φ.Ε.Κ. 184Α (04.12.1991)

Είσοδος-έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης αλλοδαπών προσφύγων και άλλες διατάξεις

Άρθρο 37

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν. 1586/1986 (ΦΕΚ 37 Α΄) «Βαθμολογική διάρθρωση των θέσεων του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και των ο.τ.α. και άλλες διατάξεις», προστίθεται εδάφιο β΄, ως ακολούθως:

«β. Ειδικά στα ασφαλιστικά ταμεία του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας (Τ.Α.Α.Χ., Τ.Α.Ο.Χ., Ε.Τ.Ε.Χ., Ε.Τ.Υ.Α.Π., Τ.Α.Υ.Α.Π., Κ.Υ.Υ.Α.Π.) μπορεί να τοποθετούνται ως προϊστάμενοι και ανώτεροι αξιωματικοί της Ελληνικής Αστυνομίας, οριζόμενοι με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.».

Άρθρο 15

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει μετά έξι (6) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις, πλην των άρθρων 37, 39 και επόμενα των οποίων η ισχύς αρχίζει από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 21 Νοεμβρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΤ. ΣΑΜΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚ. ΚΛΕΙΤΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡ. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΡ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Θ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Α. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 1991

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και άλλες διατάξεις

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου
«Αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα, 4 Οκτωβρίου 1991

Με τον πρόσφατο νόμο 1902/1990 θεσπίστηκαν μέτρα για την εξυγίανση και εκλογίκευση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης της χώρας μας, λόγω της βαθιάς κρίσης που διέρχεται τούτο και του οξύτατου οικονομικού προβλήματος που προκαλείται από τα τεράστια ελλείμματα των ασφαλιστικών ταμείων τα οποία επέβαλαν τη λήψη άμεσων μέτρων προς αποτροπή της επερχόμενης κατάρρευσής τους.

Συνέπεια του νόμου αυτού ήταν η υιοθέτηση ενιαίων κανόνων ασφάλισης και καθιέρωσης αρχών ανταποδοτικότητας, προκειμένου να οδηγηθούμε βαθμιαία σε ένα δίκαιο και οικονομικά βιώσιμο σύστημα, απαλλαγμένο από τις αδυναμίες του παρελθόντος και προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις των καιρών και τις προοπτικές του μέλλοντος.

Επειδή ορισμένες από τις βασικές διατάξεις του ανωτέρω νόμου παρουσιάζουν προβλήματα στην εφαρμογή τους, κυρίως ερμηνευτικά, αλλά και νομοτεχνικά λόγω της μη ένταξής τους στα οικεία άρθρα του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και των λοιπών νομοθεσιών που διέπουν τα ασφαλιστικά ταμεία. κρίνεται σκόπιμη η αναδιατύπωσή τους σύμφωνα με τους νομοτεχνικούς κανόνες που ακολουθούνται, χωρίς να αλλάζει η φιλοσοφία και οι βασικές επιδιώξεις του νόμου.

Έτσι δημιουργείται οργανική ενότητα, αποφεύγεται η διασπορά των διατάξεων, αίρονται αμφιβολίες που δημιουργούν ερμηνευτικά θέματα, χωρίς να προκαλούν στους υπαλλήλους δυσμενέστερα αποτελέσματα (άρθρα 1-4). Αντίθετα σε μερικά σημεία, οι ρυθμίσεις γίνονται ευμενέστερες όχι μόνο σε σχέση προς το ν. 1902/1990, αλλά ακόμα και προς το προϊσχύον καθεστώς (χήρες ή διαζευγμένες με άγαμα παιδιά).

Πέραν αυτών, ενώ με τις ρυθμίσεις του ν. 1902/1990 έγινε παρέμβαση στο ασφαλιστικό δίκαιο που καλύπτει τους εργαζόμενους στο Δημόσιο, και τον ευρύτερο δημόσιο καθώς και στον ιδιωτικό τομέα, στον άλλο χώρο των συντάξεων που καταβάλλει το Δημόσιο σε ειδικές κατηγορίες πολιτών, συνεχίζεται μέχρι σήμερα η ίδια κατάσταση, η οποία, πέρα από τη σημαντική δαπάνη που συνεπάγεται σε βάρος των δημοσίων οικονομικών, παραβιάζει σε ορισμένα της σημεία κατάφωρα τις υγιείς συνταξιοδοτικές και ασφαλιστικές αρχές, ενώ παράλληλα αποτελεί αιτία συχνών και εντόνων κοινωνικών επι-

κρίσεων, κύριοι δέκτες των οποίων είναι τα Υπουργεία Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής στοχεύουν οι διατάξεις των άρθρων 6 και 7 του προτεινόμενου νομοσχεδίου, με τις οποίες καταβάλλεται προσπάθεια εξυγιάνσεως της νομοθεσίας που αφορά τις συντάξεις των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης, κατά τρόπο ώστε:

α) Να περιοριστεί η καταβολή σύνταξης στους πραγματικά δικαιούχους, στους αγωνιστές δηλαδή που, εκτελώντας το ύψιστο χρέος της υπεράσπισης της ακεραιότητας και της τιμής του Έθνους, απώλεσαν ανεπανόρθωτα την υγεία τους.

β) Να αποφευχθεί η νόθευση υγιών συνταξιοδοτικών αρχών, σύμφωνα με τις οποίες δικαίωμα συντάξεως σε βάρος του Δημοσίου Ταμείου πρέπει ν' αποκτούν οι υπάλληλοι που προσέφεραν στο Δημόσιο, για μακρά σειρά ετών, τις υπηρεσίες τους με εργασιακή και υπαλληλική σχέση και κατ' αποκλειστικό βιοποριστικό επάγγελμα καθώς και εκείνοι που κατέστησαν ανάπηροι. Η απλή συμμετοχή στους αγώνες μέσα από τις γραμμές της Αντίστασης (εθνικοί αγωνιστές) ή από τις τάξεις του Εθνικού Στρατού (πολεμιστές) περιποιεί, βέβαια, ιδιαίτερη τιμή σε όποιον συνδέεται με την ύψιστη αυτή εθνική προσφορά, δεν συνιστά όμως λόγο απονομής σύνταξης, εν είδει αντιπαροχής, από το Δημόσιο Ταμείο. Εδώ θα πρέπει να τονιστεί, ότι οι ηρωικοί πολεμιστές των ετών 1912-22 καθώς και δημιουργοί του Έπους του '40 δεν έχουν δικαιωθεί, εφ' όσον δεν φέρουν αναπηρία οφειλόμενη στη συμμετοχή τους στα πολεμικά γεγονότα, συντάξεως από το Δημόσιο. Εύλογα, λοιπόν, ύστερα από τις ρυθμίσεις των άρθρων 22-26 και 27 του ν. 1813/1988, με έκδηλη πικρία, ζητούν και αυτοί την ίδια τουλάχιστον μεταχείριση με τους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, ανασφάλιστους ή συνταξιούχους Ο.Γ.Α..

γ) Να προστατευθεί και διαφυλαχθεί η έννοια της Αντίστασης από την βέβαιη καταρράκωσή της, αφού, ο απλός και διαβλητός τρόπος αναγνώρισης της ιδιότητας του αγωνιστή (με δύο μάρτυρες) συνδυαζόμενος με τις συνεχείς παρατάσεις των προθεσμιών και τα συνταξιοδοτικά και λοιπά ευεργετήματα (περίπτερα, ατελής εισαγωγή αυτοκινήτων κατά προτίμηση διορισμός των τέκνων στο Δημόσιο κ.λπ.), οδήγησε στην αθρόα "παραγωγή" αγωνιστών και στην απονομή της ιδιότητας ακόμα και σε πρόσωπα βρεφικής ηλικίας κατά το χρόνο της Κατοχής.

δ) Να εξαλειφθούν οι υπάρχουσες διακρίσεις μεταξύ και αυτών ακόμα των αγωνιστών, αφού το άρθρο 27 του ν.1813/ 1988 χορήγησε συντάξεις μόνο στους συνταξιούχους του Ο.Γ.Α. εξαιρώντας τους συνταξιούχους των άλλων φορέων ασφάλισης (Ι.Κ.Α., ΤΕΒΕ, Τ.Α.Ε., Τ.Σ.Α. κ.λπ.) το δε άρθρο 14 του ν. 1648/1986 προέβλεψε την καταβολή επιδόματος 15% μόνο στους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα που διορίσθηκαν υποχρεωτικά κατ' εφαρμογή του ν. 751/1948 και όχι σε όλους τους αγωνιστές, ανεξάρτητα από τον τρόπο της πρόσληψής τους και το φορέα της εργασίας τους.

ε) Να παύσουν οι τριβές που παρατηρήθηκαν στα μέλη των μικρών κοινωνιών της υπαίθρου από το γεγονός της κατά τις διατάξεις του ν. 1813/1988 συνταξιοδότησης ατόμων αμφισβητούμενης, τουλάχιστον, προσφοράς και συμμετοχής στον Εθνικό Αγώνα.

ζ) Να ελαφρυνθεί ο Κρατικός Προϋπ/σμός από το βάρος καταβολής των αντιστασιακών συντάξεων, το οποίο, εν όψει του μεγάλου αριθμού συνταξιο-

δοτουμένων προσώπων που με την παράταση των προθεσμιών αναγνώρισης της ιδιότητος του εθνικού αγωνιστή, εμφανίζει τάσεις υπερβολικής αυξήσεως, θα ανέλθει σε τέτοια επίπεδα, ώστε να καταστεί δυσβάσταχτο.

Επίσης διαπιστώθηκε ότι ορισμένες διατάξεις του ν. 1902/ 1990 που αφορούν το Ι.Κ.Α. είτε προκαλούν σημαντική επιβάρυνση του Ιδρύματος (αναπροσαρμογή αποδοχών πενταετίας) είτε η εφαρμογή τους καθίσταται δυσχερής ή αναποτελεσματική (βιβλίο παρουσίας οικοδόμων, διαπίστωση αναπηρίας, πρόστιμο για μη ασφάλιση αλλοδαπών ή συνταξιούχων κ.λπ.) και χρειάζονται διόρθωση.

Ακόμη διαπιστώθηκε η ανάγκη ρυθμίσεως και ορισμένων άλλων θεμάτων των ασφαλιστικών οργανισμών, η αντιμετώπιση των οποίων θα βοηθήσει στην ομαλή λειτουργία τους, θα βελτιώσει τα έσοδα τους και θα διευκολύνει τους ασφαλισμένους τους.

Ειδικότερα:

Άρθρο 1

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αντικαθίστανται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων που αναφέρονται στο δικαίωμα σύνταξης των γυναικών υπαλλήλων του Δημοσίου (πολιτικών στρατιωτικών).

Ειδικότερα ορίζεται, ότι όλες οι γυναίκες υπάλληλοι που προσλήφθηκαν, με οποιοδήποτε τρόπο (τακτικοί-έκτακτοι), μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1982 και είναι έγγαμες καθώς και οι γυναίκες που είναι χήρες ή διαζευγμένες ή άγαμες μητέρες και έχουν άγαμα παιδιά αποκτούν δικαίωμα σύνταξης με τη συμπλήρωση 15ετούς πλήρους πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.

Για τις λοιπές γυναίκες (άγαμες ή διαζευγμένες ή χήρες χωρίς ή με έγγαμα παιδιά) ισχύει η συμπλήρωση 25ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας, όπως και για τους άνδρες. Για όλες τις γυναίκες που διορίζονται από 1ης Ιανουαρίου 1983 και εφεξής απαιτείται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος 25ετία.

Ακόμη παραμένει όπως έχει η εξαίρεση που θέσπισε ο ν. 1902/1990 για τις γυναίκες με τρία τουλάχιστον παιδιά ή τους χήρους ή διαζευγμένους με τρία τουλάχιστον παιδιά, εφ' όσον συμπληρώνουν 20ετή πραγματική υπηρεσία.

Άρθρο 2

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αναδιατυπώνονται οι αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του ν. 1902/1990 και εντάσσονται στο άρθρο 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων για νομοτεχνικούς λόγους, αλλά και για πληρέστερη αποσαφήνιση των διατάξεων, προς αποφυγή ερμηνευτικών προβλημάτων. Ειδικότερα, με τις διατάξεις αυτές θεσπίζονται όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για την καταβολή της σύνταξης. Τα όρια αυτά δεν ισχύουν για τους στρατιωτικούς γενικά καθώς και για τους δικαστικούς λειτουργούς, λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους.

Συγκεκριμένα, θεσπίζεται ηλικία συνταξιοδότησης, η οποία κλιμακώνεται ως εξής:

Για όσους θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1997 ορίζεται ως ελαχίστη η συμπλήρωση του 42ου έτους για τις γυναίκες που έχουν παιδιά ανήλικα ή ανίκανα, του 53ου έτους για τις λοιπές γυναίκες και του 55ου για τους άνδρες ενώ για όσους θεμελιώσουν δικαίωμα σύνταξης από 1

Ιανουαρίου 1998 και μετά, ή προσλαμβάνονται από 1 Ιανουαρίου 1983 και εφεξής η συμπλήρωση του 50ου έτους για τις γυναίκες που έχουν ανήλικα ή ανίκανα παιδιά, του 58ου για τις λοιπές γυναίκες και του 60ου για τους άνδρες.

Διευκρινίζεται, ότι όσοι θεμελιώσουν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την ισχύ του ν. 1902/1990 και μετά, μπορούν να αποχωρήσουν οποτεδήποτε από την υπηρεσία, αρκεί να έχουν συμπληρώσει την ηλικία συνταξιοδότησης προκειμένου να τους καταβληθεί η σύνταξη.

Το δικαίωμα που θεμελιώνεται δεν επηρεάζεται από οιαδήποτε μεταγενέστερη προσωπική ή οικογενειακή μεταβολή (διάζευξη, ενηλικίωση τέκνου, χηρεία κ.λπ.), δηλαδή κατοχυρώνεται. Έτσι, εάν μια γυναίκα με παιδιά, που διορίστηκε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1982 και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1997, θεμελιώνει δικαίωμα συντάξεως (15ετία), κατοχυρώνει το δικαίωμά της, ανεξάρτητο από το αν τα παιδιά ενηλικιωθούν ή παντρευτούν μετά τη συμπλήρωση της 15ετίας και μπορεί να εξέλθει της υπηρεσίας οποτεδήποτε, λαμβάνοντας τη σύνταξή της, εφ' όσον βέβαια έχει συμπληρώσει και την απαιτούμενη ηλικία συνταξιοδότησης (42ο επί ανηλίκων τέκνων και 53ο επί όλων των άλλων περιπτώσεων).

Παράλληλα, εισάγονται εξαιρέσεις για την καταβολή της σύνταξης και πριν από την ηλικία συνταξιοδότησης, πέρα από τους στρατιωτικούς και δικαστές, και σε ορισμένες περιπτώσεις βαρειών αναπηριών, ακούσιας εξόδου από την υπηρεσία, συμπλήρωσης 35ετίας, παραμονής στην υπηρεσία επτά έτη μετά τη θεμελίωση δικαιώματος κ.λπ..

Ακόμη ορίζεται η ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της ηλικίας συνταξιοδότησης και αυτή είναι η ημερομηνία που πράγματι γεννήθηκε ο υπάλληλος και τούτο για να υπάρχει κλιμάκωση της εξόδου.

Αν, βέβαια, αυτή δεν αποδεικνύεται, τότε θα λαμβάνεται υπόψη η 31η Δεκεμβρίου του έτους που γεννήθηκε.

Άρθρο 3

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπονται τα εξής:

α. Αναδιατυπώνονται οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθ. 9 του ν. 1902/1990 που αφορούν την ηλικία συνταξιοδότησης των βουλευτών, δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων, τη συνταξιοδότηση των θηλέων τέκνων και των αγάμων αδελφών τους σύμφωνα με τα όσα ισχύουν για τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους, καθώς και θέματα που αφορούν την επιβολή κρατήσεων για τη συνταξιοδότησή τους.

β. Ορίζεται ότι οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων (1 και 2) εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α., των λοιπών ν.π.δ.δ. που συνταξιοδοτούνται με δημοσιοϋπαλληλικές συνταξιοδοτικές διατάξεις είτε από το Δημόσιο είτε από άλλα Ταμεία, καθώς και για το προσωπικό του Ο.Σ.Ε. που διέπεται από τις διατάξεις του ν.δ. 3395/ 1955.

γ. Επεκτείνονται, για την ταυτότητα του λόγου, οι ρυθμίσεις του άρθρου 7 ν.1902/1990 με τις οποίες αναπροσαρμόζεται η σύνταξη των παλαιών γενικών διευθυντών και στους γενικούς και αναπληρωτές γενικούς διευθυντές του ΟΣΕ των ΕΛΤΑ και του ΚΕΠΕ οι οποίοι σύμφωνα με την ερμηνεία που δόθηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες το Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, δεν καλύφθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 1902/1990.

δ. Διευκρινίζεται ο μισθός με βάση τον οποίο αναπροσαρμόζονται οι συν-

τάξεις των αναπληρωτών γενικών διευθυντών.

ε. Προβλέπεται επανάκριση των υποθέσεων που έχουν κριθεί αντίθετα μέχρι σήμερα.

στ. Ρυθμίζονται θέματα καταβολής του εφάπαξ βοηθήματος και των επικουρικών συντάξεων καθώς και της υγειονομικής περίθαλψης στους υπαλλήλους των οποίων η σύνταξη αναστέλλεται, λόγω μη συμπλήρωσης των απαιτούμενων ορίων ηλικίας.

Άρθρο 4

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού:

α. Διευκρινίζεται ποιες υπηρεσίες λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση της προσαύξησης της σύνταξης κατά πεντηκοστά όσων παραμένουν στην ενεργό υπηρεσία και μετά από τη συμπλήρωση υπερτριακονταπενταετούς υπηρεσίας και η έκταση εφαρμογής της ρύθμισης.

β. Εναρμονίζεται το ανώτατο όριο σύνταξης ύστερα από την ανωτέρω προσαύξηση των πεντηκοστών.

γ. Επαναλαμβάνεται το άρθρο 16 του ν. 1902/1990 το οποίο δεν είχε αποτελέσματα επί των συντάξεων που καταβάλλει το Δημόσιο, γιατί δεν είχε γνωμοδοτήσει επ' αυτού το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με την επιταγή του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος. Σημειώνεται ότι, το ανώτατο όριο συντάξεων που έθεσε η διάταξη του άρθρου 16 ν. 1902/1990 και επαναλαμβάνεται με το άρθρο αυτό, ισχύει επί όλων ανεξαιρέτως των συνταξιούχων του Δημοσίου (πολιτικών, στρατιωτικών, δικαστών, σιδηροδρομικών, υπαλλήλων ΕΛ.ΤΑ., κ.λπ.) καθώς και των συνταξιούχων των Ασφαλιστικών Οργανισμών Κύριας και Επικουρικής Ασφάλισης.

Άρθρο 5

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

1. Αυξάνεται από 1ης Οκτωβρίου 1991 το κατώτατο όριο των χορηγιών των δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων από δρχ. 8.560 που είχε καθοριστεί με το ν. 1518/1985, σε δρχ. 12.240 όση δηλ. είναι η κατώτατη βασική σύνταξη του Δημοσίου.

Σημειώνεται ότι οι χορηγίες των δημάρχων και κοινοταρχών, λόγω του χαρακτήρα τους, δεν ακολουθούν, δυνάμει του ν. 1518/1985, τις συντάξεις του Δημοσίου σε ό,τι αφορά την Α.Τ.Α., και τις εκάστοτε αυξήσεις αλλά αναπροσαρμόζονται κάθε φορά που αυξάνονται και τα έξοδα παράστασης των εν ενεργεία δημάρχων ή προέδρων του αντίστοιχου δήμου ή κοινότητας, διέπονται δηλαδή από ειδικό καθεστώς.

2. Συμπληρώνεται η οικεία διάταξη του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων σε τρόπο ώστε, να αναγνωρίζεται ως συντάξιμος από το Δημόσιο και η προϋπηρεσία που παρασχέθηκε στο Οικουμενικό και στα άλλα Ορθόδοξα Πατριαρχεία με την ιδιότητα του κληρικού και όχι μόνο με την ιδιότητα του υπαλλήλου, όπως προέβλεπε η μέχρι τώρα ρύθμιση. Το μέτρο αυτό κρίνεται δικαιολογημένο, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες οι κληρικοί καλούνται να επιτελέσουν το πολλαπλώς χρήσιμο εθνικό και θρησκευτικό έργο τους στις ενορίες και επισκοπές των Πατριαρχείων της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

3. Αντιμετωπίζεται το θέμα της θεμελιώσεως δικαιώματος συντάξεως από

υπαλλήλους που έχουν αναγνωρίσει υπηρεσία στον ιδιωτικό τομέα κατά τις διατάξεις του ν. 1405/1983, και αποχωρούν από την υπηρεσία πριν από τη συμπλήρωση του 56ου έτους της ηλικίας τους. Ειδικότερα ορίζεται ότι και οι υπάλληλοι αυτοί, εφ' όσον έχουν τις άλλες προϋποθέσεις, (20ετία στο Δημόσιο), μπορούν να προσμετρήσουν την υπηρεσία τους στον ιδιωτικό τομέα για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, με τη συμπλήρωση του ορίου αυτού.

4. Παρέχεται η δυνατότητα στους υπαλλήλους που μονιμοποιήθηκαν μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1991 με τις διατάξεις των νόμων 1476/1984 και 1540/1985 καθώς και του ν. 1874/1990, να ασκήσουν το δικαίωμα επιλογής συνταξιοδοτικού φορέα. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία, γιατί παρουσιάστηκαν περιπτώσεις καθυστέρησης ολοκληρώσεως της διαδικασίας, μονιμοποίησης και έτσι οι ενδιαφερόμενοι, λόγω του ότι, μονιμοποιήθηκαν μετά την 31η Δεκεμβρίου 1990 που όριζε η διάταξη του άρθρου 9 του ν. 1902/1990, απώλεσαν όχι από υπαιτιότητά τους τη δυνατότητα επιλογής φορέα ασφάλισης.

Ακόμη νομιμοποιούνται οι γενόμενες επιλογές συνταξιοδοτικού φορέα από υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. που μονιμοποιήθηκαν δυνάμει της αριθμ. ΔΙΠΙΔ Φ42/24/11440/31.12.86 απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών.

5. Παρέχεται δυνατότητα άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος στους γιατρούς που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο από θέσεις του Ε.Σ.Υ. Μέχρι σήμερα απαγορεύεται στους εν λόγω γιατρούς, δυνάμει του άρθρου 39 του ν. 1397/1983, η άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, απαγόρευση που προκαλεί άνιση μεταχείριση σε σχέση με τους άλλους γιατρούς που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, Ι.Κ.Α., Πανεπιστήμια, Οργανισμούς κ.λπ.) Στην άρση της ανισότητας αποσκοπεί η προτεινόμενη ρύθμιση με την οποία, όπως προαναφέρθηκε, παρέχεται η δυνατότητα άσκησης του επαγγέλματος και στην κατηγορία αυτή των γιατρών, με την προϋπόθεση, πάντοτε, της αναστολής καταβολής της σύνταξής τους από το Δημόσιο για όσο διάστημα θα ασκούν το ιατρικό επάγγελμα.

Άρθρο 6

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ανατίθεται σε ειδικές περιφερειακές υγειονομικές επιτροπές η εξέταση των αναπήρων Εθνικής Αντίστασης και εμφυλίων συγκρούσεων, προκειμένου να διαπιστωθεί το είδος του τραύματος ή της νόσου, η αιτιώδης σχέση τους με την συμμετοχή στην Εθνική Αντίσταση ή τις εμφύλιες συγκρούσεις καθώς και το ποσοστό μειώσεως της ικανότητας για εργασία.

Το έργο αυτό μέχρι σήμερα πραγματοποιούν, δυνάμει των νόμων 1543/1985 και 1863/1989 οι πρωτοβάθμιες νομαρχιακές υγειονομικές επιτροπές.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις:

ο) Συνιστώνται ειδικές κατά περιφέρεια υγειονομικές επιτροπές που θα εξετάζουν όλες τις υποθέσεις, που αφορούν τις παραπάνω κατηγορίες αναπήρων και θυμάτων. Η εξέταση θα στηρίζεται και πάλι στον ισχύοντα πίνακα νόσων και αναπηριών και στα δεδομένα της σύγχρονης επιστήμης σε συσχετισμό βέβαια και με τα υπάρχοντα στοιχεία του φακέλου.

β) Επιδιώκεται η εξασφάλιση ορθής και αντικειμενικής κρίσεως, δεδομέ-

νου ότι η επιτροπή, θα περιλαμβάνει εξειδικευμένους, πεπειραμένους και επιστημονικά καταρτισμένους γιατρούς.

γ) Προστατεύονται οι πραγματικά ανάπηροι από κακόβουλες διαδόσεις σχετιζόμενες με τον τρόπο της συνταξιοδότησής τους.

δ) αντιμετωπίζονται οι αδυναμίες που παρουσιάστηκαν στις πρωτοβάθμιες νομαρχιακές υγειονομικές επιτροπές κατά την εφαρμογή του πίνακος νόσων και αναπηριών, λόγω ελλείψεως πείρας, εξειδικεύσεως, μέσων διαγνώσεως των νόσων, ακόμα και γιατρών. Η εξέταση από την επιτροπή δεν ήταν δυνατό για λόγους ίσης μεταχείρισης να περιορισθεί στις υποθέσεις που εκκρεμούν για εξέταση ή πρόκειται να υποβληθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αλλά είναι επιβεβλημένο να επεκταθεί και σε εκείνους που έχουν δικαιωθεί συντάξεως. Για το λόγο αυτόν προβλέπεται η επανεξέτασή τους από τη συνιστώμενη επιτροπή.

Με βάση το νέο ποσοστό ανικανότητος και τη νέα γνωμάτευση κρίνεται και το συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Εξυπακούεται ότι, εάν το ποσοστό αναπηρίας δεν είναι συντάξιμο ή η πάθηση είναι άσχετη λόγω της φύσεώς της και των δεδομένων της Ιατρικής Επιστήμης με τα παρέχοντα δικαίωμα συντάξεως γεγονότα, η σύνταξη μπορεί να μειωθεί ή και να διακοπεί. Στην περίπτωση αυτή ποσά, που έχουν καταβληθεί, δεν αναζητούνται.

Στην επανεξέταση περιλαμβάνονται και υποθέσεις δικαιώματος συντάξεως μελών οικογενειών θανόντων αναπήρων προ της συνταξιοδοτήσεώς τους, ή και μετά από αυτή. Στην περίπτωση αυτή η γνωμάτευση θα στηριχθεί στα στοιχεία του συνταξιοδοτικού φακέλου.

Επισημαίνεται, ιδιαίτερα, ότι η γνωμάτευση οφείλει σε όλες τις περιπτώσεις να είναι αιτιολογημένη.

Με τη διάταξη της παραγράφου 7 εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ορίσουν με αποφάσεις τους τα της συνθέσεως και λειτουργίας των Επιτροπών αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 αντιμετωπίζεται το εξής θέμα:

Οι οικογένειες των πολιτών εκ του αμάχου πληθυσμού οι οποίοι τραυματίστηκαν ή φονεύτηκαν από γεγονότα του πολέμου 1940- 45, αποκτούν δικαίωμα βοηθήματος σε βάρος του Δημοσίου υπό αυστηρούς όρους ηλικίας, συντήρησης, απορίας κ.λπ. που έθεσε ο α.ν. 1512/1950.

Αντίθετα, οι αντίστοιχες οικογένειες των αναπήρων των εμφυλίων συγκρούσεων (άμαχοι) συνταξιοδοτούνται, δυνάμει του ν. 1863/1989, χωρίς προϋποθέσεις, με τον ίδιο τρόπο που συνταξιοδοτούνται οι οικογένειες των φονευθέντων ή τραυματισθέντων στον πόλεμο στρατιωτικών (οπλιτών και αξιωματικών μονίμων και εφέδρων).

Η διαφορετική αυτή αντιμετώπιση όμοιων καταστάσεων, πέρα από το ότι προκαλεί εύλογες τριβές μεταξύ ομάδων πολιτών, συνιστά διάκριση η οποία δεν μπορεί να δικαιολογηθεί στα πλαίσια της περί ίσης μεταχείρισης των πολιτών επιταγής του Συντάγματος.

Πρόκειται και στις δύο περιπτώσεις για πολίτες που, χωρίς να πάρουν ενεργά μέρος στα πολεμικά γεγονότα, έπεσαν τυχαία θύματα των γεγονότων αυτών.

Στην άρση της ανωτέρω ανισότητας στοχεύουν οι προτεινόμενες διατάξεις, με τις οποίες εξομοιώνονται, από απόψεως προϋποθέσεων, οι συντάξεις των οικογενειών των πολιτών των αναπήρων των εμφυλίων συγκρούσεων

με τις αντίστοιχες οικογένειες των πολιτών που τραυματίστηκαν ή φονεύθηκαν κατά τον πόλεμο του 1940-45.

Η εν λόγω εξομοίωση για λόγους ίσης μεταχείρισης, δεν θα περιορισθεί στις ήδη εκκρεμείς αιτήσεις ή σε όσες πρόκειται να υποβληθούν, αλλά θα περιλάβουν και τις συντάξεις, που έχουν ήδη αναγνωρισθεί. Εξυπακούεται ότι, παρέλκει η παραπομπή των οικείων φακέλων στην ειδική υγειονομική επιτροπή της παρ. 1 στην περίπτωση που από τα δικαιολογητικά διαπιστωθεί ότι οι οικογένειες στερούνται των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης του α.ν. 1512/1950.

Άρθρο 7

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ορίζεται ότι:

α) Οι συντάξεις που χορηγούνται από το Δημόσιο στους αγωνιστές εθνικής αντίστασης που δεν μπόρεσαν να ασφαλισθούν λόγω των πολιτικών διώξεων καθώς και στους ανασφάλιστους πολιτικούς πρόσφυγες από τη Ρουμανία, θα ακολουθούν το κατώτατο όριο πολιτικής σύνταξης που καταβάλλει το Δημόσιο.

Η ρύθμιση αυτή προτείνεται για την ίση μεταχείριση του συνόλου των συνταξιούχων του Δημοσίου, διότι δεν νοείται να καταβάλλεται σύνταξη σε πρόσωπα που ουδέποτε απόκτησαν τη δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα, μεγαλύτερη από αυτή που καταβάλλεται σε δημοσίους υπαλλήλους.

Διευκρινίζεται ότι, κατά τα λοιπά με την υπόψη διάταξη δεν θίγονται σε κανένα τους σημείο, οι διατάξεις, των άρθρων 22 έως 26 ν. 1813/1988 (υποβολή δικαιολογητικών και κρίση από την επιτροπή άρθρου 24 ν.1543/1985) ούτε αλλάζουν οι προϋποθέσεις θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Απλώς μεταβάλλεται το ποσό της σύνταξης.

β) Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 1813/1988, γιατί το μέτρο της συνταξιοδότησης από το Δημόσιο των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης που είναι παράλληλα και συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α. είτε ως τέως αγρότες είτε ως ανασφάλιστοι υπερήλικες, χωρίς να συντρέχει το στοιχείο της αναπηρίας, ενόθευσε το θεσμό των συντάξεων του Δημοσίου, προκάλεσε παράπονα παλαιών πολεμιστών και αγωνιστών που δεν είναι συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α. αλλά άλλων φορέων ασφάλισης, έγινε πρόξενος τριβών μεταξύ του αγροτικού κόσμου (δεν είναι λίγες οι καταγγελίες –επώνυμες και ανώνυμες- που γίνονται στις αρμόδιες υπηρεσίες κατά αγροτών, που συνταξιοδοτήθηκαν χωρίς να πάρουν μέρος στην Αντίσταση) και, τέλος, επιβάρυνε τον Κρατικό Προϋπολογισμό με σημαντική δαπάνη, η οποία παρουσιάζει τάσεις υπερβολικής διογκώσεως, λόγω του μεγάλου αριθμού των ενδιαφερομένων. Αρκεί να αναφερθεί σχετικά, ότι ενώ με το ν. 1813/1988 είχε υπολογισθεί ότι ο αριθμός των συνταξιοδοτουμένων δεν θα υπερέβαινε τις 20.000, μέχρι σήμερα συνταξιοδοτήθηκαν πάνω από 60.000 άτομα, ο αριθμός δε αυτός εκτιμάται πως θα υπερδιπλασιασθεί στην περίπτωση που θα κριθούν όλες οι αιτήσεις που εκκρεμούν στις νομαρχιακές επιτροπές του π.δ. 379/1983, επικυρωθούν οι καταρτιζόμενοι πίνακες από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, και συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους οι ενδιαφερόμενοι αγωνιστές. Παράλληλα δε ασκείται πίεση για νέα παράταση των προθεσμιών υποβολής δικαιολογητικών αναγνώρισης της ιδιότητας του αγωνιστή Εθνικής Αντίστασης, με προφανείς τις περαιτέρω συνέπειες λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι η κανονιστική σύνταξη είναι πληρωτέα αναδρομικά από 1ης Ιανουαρίου 1989.

Η κατάργηση των εν λόγω διατάξεων συνεπάγεται τη διακοπή των συντάξεων που έχουν αναγνωρισθεί και καταβάλλονται μέχρι σήμερα, και φυσικά, τη μη χορήγηση στο εξής τέτοιων συντάξεων.

Οι αιτήσεις που υποβάλλονται ή έχουν υποβληθεί δεν εξετάζονται τίθενται στο αρχείο και θεωρούνται σαν να μην έχουν υποβληθεί

Το ίδιο ισχύει και επί των ενδίκων μέσων, που εκκρεμούν. Τα ποσά των συντάξεων, που έχουν καταβληθεί, δεν αναζητούνται.

Σημειώνεται ότι, το ποσό που εξοικονομείται με την κατάργηση των εν λόγω συντάξεων διανεμήθηκε και πάλι στον αγροτικό κόσμο με αύξηση όλων των συντάξεων γήρατος του Ο.Γ.Α. κατά 2.000 μηνιαίως από 1ης Ιανουαρίου 1991.

γ) Καταργείται το επίδομα που προβλέπεται από το άρθρο 14 του ν. 1648/1986 ή από οποιοδήποτε άλλη διάταξη και παρέχεται στους μισθούς και τις συντάξεις των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης που έχουν προσληφθεί σε θέσεις που καλύπτονται ασφαλιστικά από όλους τους ασφαλιστικούς φορείς κύριας ασφάλισης, εκτός από το Δημόσιο και τα ν.π.δ.δ. που ακολουθούν το δημοσιοϋπαλληλικό καθεστώς συνταξιοδότησης.

Η κατάργηση αυτή κρίνεται επιβεβλημένη γιατί το επίδομα δεν καλύπτει όλες τις κατηγορίες των αγωνιστών και, επί πλέον τέτοιου είδους παροχές με εξωϋπηρεσιακά κριτήρια έχουν κριθεί με αποφάσεις των ανωτάτων δικαστηρίων ως αδικαιολόγητες (απόφαση Σ.τ.Ε αριθμ.1464/1978). Η διακοπή του επιδόματος γίνεται με πράξη ή απόφαση του οργάνου που τα χορήγησε από της πρώτης του μεθεπόμενου της ισχύος του νόμου μηνός.

Άρθρο 8

Με το άρθρο αυτό επιδιώκεται η ρύθμιση ορισμένων θεμάτων που αφορούν το Μ.Τ.Π.Υ. και που αποσκοπούν στην κάλυψη των σύγχρονων απαιτήσεων των συναλασσομένων.

Ειδικότερα:

Με τις παραγρ. 1, 3 προβλέπεται η χορήγηση μερίσματος και σε πατέρα και άγαμους αδελφούς αποβιώσαντος άγαμου μετόχου, καθώς και στους γονείς και στα ορφανά από πατέρα άγαμα αδέλφια αποβιούντων χήρων χωρίς παιδιά ή διαζευγμένων χωρίς παιδιά, επίσης και η συνέχιση καταβολής μερίσματος σε ορφανά αγόρια και μετά την ενηλικίωσή τους εφ' όσον σπουδάζουν και είναι άγαμα. Με τη ρύθμιση αυτή εναρμονίζεται η νομοθεσία του ταμείου με την συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου.

Επίσης, δίνεται το δικαίωμα είσπραξης μέχρι δύο μερισμάτων από το αυτό ή τα αυτά πρόσωπα. Με τη διάταξη αυτή ικανοποιείται δίκαιο αίτημα μετόχων να εισπράττουν μέρισμα και από δικαίωμα αποβιώσαντος συζύγου τους ή ορφανών παιδιών από δικαίωμα και των δύο γονέων μετόχων του ταμείου και γενικά από δύο συμμετέχοντες δεδομένου ότι, το δικαίωμα αυτό απορρέει από εισφορές των ίδιων των μετόχων, που έχουν εισπραχθεί από το ταμείο.

Με την παρ. 4 παρέχεται το δικαίωμα στους μετόχους να ζητήσουν οποτεδήποτε τη χορήγηση του μερίσματός τους. Με τα ισχύοντα, κάθε δικαίωμα μετόχου ή της οικογένειάς του για λήψη μερίσματος υπόκειται σε απόσβεση, αν εντός δέκα (10) ετών δεν υποβλήθηκε αίτηση για τν αναγνώρισή του ή δεν αναγνωρίστηκε λόγω ελλείψεως νομίμων δικαιολογητικών ή αναγνωρίστηκε

μεν αλλά δεν ασκήθηκε ή διακόπηκε η άσκησή του επί δεκαετία. Με τη ρύθμιση αυτή τακτοποιείται ένα δίκαιο αίτημα των μετόχων γιατί δεν είναι λογικό να χάνονται δικαιώματα επί των χρημάτων τους, από τη μη αναζήτηση των οποίων έχει ωφεληθεί το Ταμείο.

Με την παράγρ. 5 αποσκοπείται η ίση αντιμετώπιση των δύο φύλων, ασφαλισμένων του ταμείου όσον αφορά τα δικαιώματά τους.

Τέλος, με την παράγρ. 6 παρέχεται η δυνατότητα στο διοικητικό συμβούλιο του ταμείου να διαθέτει με απόφασή του ποσό μέχρι 1.000.000 δρχ. ετησίως για κοινωφελείς σκοπούς. Το ποσό αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών.

Άρθρο 9

1. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το άρθρο 10 του ν. 1902/1990 που αφορά το συνταξιοδοτικό καθεστώς (κύρια και επικουρική σύνταξη) των ασφαλισμένων στα ειδικά ταμεία συντάξεων του προσωπικού των τραπεζών, στο Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε., στο Τ.Σ.Π.-Η.Σ.Α.Π. και στη Διεύθυνση Ασφαλίσεως Προσωπικού της Δ.Ε.Η..

Με τις νέες διατάξεις ρυθμίζονται ευθέως τα θέματα συνταξιοδότησης του παραπάνω προσωπικού και όχι κατά παραπομπή στις διατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων όπως γίνεται με το άρθρο 10 του ν.1902/1990.

Επαναλαμβάνονται οι ίδιες ρυθμίσεις με τις προηγούμενες με ορισμένες προσθήκες, βελτιώσεις, διευκρινίσεις.

Ειδικότερα:

2. Με την παρ. 1 ορίζεται ποιοι ασφαλισμένοι υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 10. Υπάγονται οι ασφαλισμένοι των ειδικών ταμείων προσωπικού τραπεζών κ.λπ., κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Διευκρινίζεται ότι τα επικουρικά ταμεία που υπάγονται στις διατάξεις αυτές είναι όλα τα επικουρικά ταμεία, κλάδοι ή λογαριασμοί που λειτουργούν με τη μορφή ν.π.δ.δ. καθώς και κάθε άλλος φορέας ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής που χορηγούν συντάξεις, εφ' όσον τα έσοδά τους από εργοδοτικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους ή άλλες επιχορηγήσεις υπερβαίνουν τα έσοδα από εισφορές των ασφαλισμένων.

Δηλαδή με την παρ. 1 επαναλαμβάνεται η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1902/1990 και προσδιορίζεται σαφέστερα ποια επικουρικά ταμεία υπάγονται στις ρυθμίσεις του νόμου.

3. Με την παρ. 2 επαναλαμβάνεται η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 1902/1990 για το συντάξιμο χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και ορίζεται ότι αυτός είναι ο προβλεπόμενος από τα καταστατικά κάθε Ταμείου. Θεσπίζεται δε συνταξιοδότηση με τη συμπλήρωση 25ετούς συντάξιμου χρόνου για τις περιπτώσεις που από τα καταστατικά των ταμείων δεν προβλέπεται τέτοια προϋπόθεση κατ' αντιστοιχία με τη διάταξη του ν. 1902/1990 που ορίζεται ότι "σε κάθε δε περίπτωση και με τη συμπλήρωση 25ετούς συντάξιμης υπηρεσίας".

4. Η παρ. 3 επαναλαμβάνει τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 1902/1990 και ορίζει ότι ο υπολογισμός και η απονομή της σύνταξης διέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά καταστατικές διατάξεις κάθε ταμείου.

5. Με την παρ. 4 ορίζεται ότι κατ' εξαίρεση για όσους έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση από 1.1.1983 και μετά δεν ισχύει η 15ετία και ότι η μηνιαία σύνταξη

καθορίζεται σε πεντηκοστό του 80% των συντάξιμων αποδοχών όπως πρόβλεπε και ο ν. 1902/1990.

6. Με την παρ. 5 ορίζονται ελάχιστα τα όρια ηλικίας που απαιτούνται νια τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Τα όρια αυτά είναι όπως ορίζονται και για τους δημοσίους υπαλλήλους στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου. Επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 38 του ν. 1914/1990 σύμφωνα με την οποία τα όρια ηλικίας που θεσπίζονται θα ισχύσουν ανεξάρτητα αν από τα καταστατικό των ειδικών ταμείων προβλέπεται συνταξιοδότηση με όριο ηλικίας ή χωρίς όριο ηλικίας.

Τα όρια ηλικίας των ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων, όπως εξάλλου και των δημοσίων υπαλλήλων, ορίζονται ως εξής:

Α. Για όσους έχουν προσληφθεί μέχρι 31.12.1982.

α. Για όσους συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο μέχρι 31.12.1997.

αα) Γυναίκες με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά το 42ο έτος

ββ) Λοιπές γυναίκες το 53ο έτος

γγ) Άνδρες το 55ο έτος

β. Για όσους συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο μετά την 1.1.1998.

αα) Γυναίκες με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά το 50ο έτος

ββ) Λοιπές γυναίκες το 58ο έτος

γγ) Άνδρες το 60ο έτος

Για όσους προσλαμβάνονται από 1.1.1983 και μετά, τα όρια ηλικίας είναι αυτά που ορίζονται για όσους συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο από 1.1.1998 και μετά (50ο, 58ο, 60ο).

Για τους ασφαλισμένους που έχουν προσληφθεί μέχρι 31.12.1982 επαναλαμβάνεται η διάταξη του ν. 1902/1990, που ορίζει ότι δεν ισχύουν τα όρια ηλικίας, για όσους έχουν χρόνο πραγματικής ασφάλισης επτά (7) τουλάχιστον ετών πέραν του απαιτούμενου κατά περίπτωση συντάξιμου χρόνου για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Η διατύπωση της διάταξης έγινε έτσι ώστε να διασαφηνιστεί ότι οποτεδήποτε και αν έχει συμπληρωθεί ο επί πλέον χρόνος των επτά ετών λαμβάνεται υπόψη για τη συνταξιοδότηση. Στο χρόνο αυτόν υπολογίζεται και ο χρόνος διαδοχικής ασφάλισης ο οποίος είναι πραγματικός.

Ειδικά για τους άνδρες ασφαλισμένους της Δ.Ε.Η. επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 38 του ν. 1914/1990 που ορίζει ότι για τη συνταξιοδότηση με τη χρησιμοποίηση των επτά επί πλέον ετών απαιτείται να έχει συμπληρωθεί και το 50ο έτος της ηλικίας τους.

Αν ο υπάλληλος συμπληρώσει το συντάξιμο χρόνο και παραμείνει στην υπηρεσία ορίζεται ότι το δικαίωμα σύνταξης που θεμελιώνεται δεν θίγεται από την παραμονή ή από ενδεχόμενες μεταβολές που επέρχονται κατά τη διάρκεια της παραμονής αυτής. Ρυθμίζεται η περίπτωση των υπαλλήλων οι οποίοι παραιτούνται με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου. Στην περίπτωση αυτήν αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας συνταξιοδότησης. Μετά τη λήξη της αναστολής αρχίζει η καταβολή της σύνταξης προσαυξημένης με τις αναπροσαρμογές που μεσολάβησαν μεταξύ παραίτησης και καταβολής της σύνταξης.

Για τους υπαλλήλους της κατηγορίας αυτής προβλέπεται ότι θα μπορούν να πάρουν κατά την αποχώρηση το εφάπαξ βοήθημα από τα ταμεία προνοίας εφ' όσον έχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και να συνεχίσουν αυτοί και

τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους την ασφάλιση για περίθαλψη στα ταμεία που ήταν ασφαλισμένοι καταβάλλοντας οι ίδιοι την εισφορά συνταξιούχου που προβλέπεται από τις διατάξεις του φορέα ή κλάδου υγείας.

Διευκρινίζεται ότι για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της παρ. 5 ως ημερομηνία πρόσληψης απολυθέντων υπαλλήλων ξένων τραπεζών οι οποίοι απορροφήθηκαν βάσει συλλογικών συμβάσεων από τράπεζες των οποίων το προσωπικό ασφαλίζεται σε ειδικά ταμεία θεωρείται η ημερομηνία πρόσληψής τους στις ξένες τράπεζες.

7. Με την παρ. 6 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν θα ισχύουν τα όρια ηλικίας, που καθορίζονται στην παρ. 5 για τη συνταξιοδότηση, αλλά θα ισχύουν οι καταστατικές διατάξεις κάθε ταμείου. Η διάταξη αποτελεί επανάληψη της αντίστοιχης διάταξης του ν. 1902/1990. Η αναπηρία, που εκδηλώνεται κατά τη διάρκεια της αποχώρησης μέχρι τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας, θα διαπιστώνεται από τις υγειονομικές επιτροπές των ταμείων.

Οι περιπτώσεις, που απαριθμούνται στην παρ. 6 κατά την οποία δεν ισχύουν τα όρια ηλικίας του νομοσχεδίου αλλά οι καταστατικές διατάξεις, είναι:

α) όταν αποχωρούν ή απολύονται από την υπηρεσία λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας

β) όταν είναι τυφλοί, παραπληγικοί-τετραπληγικοί ή πάσχουν από μεσογειακή αναιμία και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία.

γ) όταν απολύονται χωρίς δική τους υπαιτιότητα

δ) όταν έχουν συμπληρώσει 35 έτη τουλάχιστον υπηρεσία και αποχωρούν μέχρι 31.12.1997

8. Με την παρ. 7 επαναλαμβάνεται η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 1902/1990, που ορίζει, ότι για τους υπαγόμενους στα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του νομοσχεδίου, αλλά οι διατάξεις του καταστατικού.

9. Με την παρ. 8 ορίζεται ότι οι γυναίκες, που έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά καθώς και οι άνδρες, που έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά και είναι διαζευγμένοι ή χήροι οι οποίοι έχουν την επιμέλεια των παιδιών με δικαστική απόφαση, θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 20ετή συντάξιμο χρόνο, χωρίς όριο ηλικίας, ανεξάρτητα από το χρόνο πρόσληψής τους.

10. Με την παρ. 9 ρυθμίζεται το θέμα της συνταξιοδότησης των αγάμων θυγατέρων και αδελφών ασφαλισμένων των ασφαλιστικών Οργανισμών.

Επαναλαμβάνεται η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 10 του ν. 1902/1990 κατά την οποία τα παραπάνω θήλεα παιδιά ή αδελφές δικαιούνται σύνταξη με τις ίδιες προϋποθέσεις των αρρένων παιδιών και αδελφών.

Προστίθεται όμως και μεταβατική διάταξη σύμφωνα με την οποία, αν θυγατέρες ή αδελφές ασφαλισμένων είχαν συμπληρώσει την 17.10.90 το 50ο έτος της ηλικίας τους και από τις καταστατικές διατάξεις των ταμείων ή γενικές διατάξεις προβλέπεται η συνταξιοδότηση τους, χορηγείται σύνταξη με τη συμπλήρωση του 55ου έτους ή μεγαλυτέρου ορίου ηλικίας, αν αυτό προβλέπουν οι καταστατικές διατάξεις ή οι γενικές διατάξεις.

Η νέα αυτή διάταξη κρίθηκε απαραίτητη, γιατί η άμεση εφαρμογή της απαγόρευσης, που προβλέπει η σχετική διάταξη του ν. 1902/1990, χωρίς μεταβατικό στάδιο, είναι πολύ αυστηρή, για τις θυγατέρες ή αδελφές οι οποίες είναι ήδη σε μεγάλη ηλικία, αλλά εξακολουθεί να βρίσκεται στη ζωή ο πατέρας τους ή αδελφός οι οποίοι φέρουν το βάρος της συντήρησής τους.

11. Με την παρ. 10 επαναλαμβάνεται η αντίστοιχη διάταξη της παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 1902/1990 για τους ασφαλισμένους των Η.Σ.Α.Π. δηλ. να τους καταβάλλεται η αποζημίωση από την Εταιρεία και όταν συνταξιοδοτούνται χωρίς όριο ηλικίας αλλά με την συμπλήρωση επτά επί πλέον ετών από τον απαιτούμενο συντάξιμο χρόνο.

12. Με την παρ. 11 επαναλαμβάνεται η διάταξη της παρ. 12 του άρθρου 10 του ν. 1902/1990 για τη χορήγηση προσαύξησης κατά 1/50 για κάθε έτος παραμονής στην υπηρεσία μετά τα 35 συντάξιμα χρόνια και μέχρι τα 40. Ο συντάξιμος χρόνος είναι αυτός που ορίζεται από το καταστατικό.

13. Τέλος με την παρ. 12 διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 9 εφαρμόζονται για όλους τους ασφαλισμένους των ειδικών ταμείων ανεξάρτητα αν με τις καταστατικές διατάξεις είχαν συμπληρώσει πριν την ισχύ του νέου νόμου τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Η διευκρίνηση αυτή κρίνεται απαραίτητη για να αποτραπεί τυχόν επιδίωξη συνταξιοδότησης με ευνοϊκότερες προϋποθέσεις από αυτές που θεσπίζονται με το νέο νόμο.

Άρθρο 10

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού γίνεται αντικατάσταση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 και της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 1902/1990 που προβλέπουν την κάλυψη ελλειμμάτων των ειδικών ταμείων του άρθρου 10 του νόμου αυτού από τον εργοδότη.

Με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι όταν υπάρχουν περισσότεροι του ενός εργοδότες ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων η κάλυψη του ελλείμματος θα γίνεται ανάλογα με το συνολικό ποσό των συντάξεων των συνταξιούχων κάθε οργανισμού-εργοδότη.

Οι νέες ρυθμίσεις κρίθηκαν απαραίτητες για να διευκρινισθούν τα σχετικά θέματα για τα οποία κατά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 1902/1990 προέκυψαν αμφιβολίες.

Άρθρο 11

1. Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την επιβολή προστίμου για μή ασφάλιση αλλοδαπών και συνταξιούχων και την αναστολή της σύνταξης συνταξιούχου που δεν θα αναγγείλει στο Ι.Κ.Α. την απασχόλησή του.

Ειδικότερα:

2. Με την παρ. 1 θεσπίζεται νέα διάταξη για το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται για μή ασφάλιση αλλοδαπών ή συνταξιούχων και με την παρ. 2 καταργούνται οι αντίστοιχες διατάξεις που είχαν θεσπισθεί με το ν. 1902/1990 (άρθρο 24 παρ. 2 και άρθρο 29 παρ. 1).

Ειδικότερα:

Με το άρθρο 24 του ν. 1902/1990 προβλέφθηκε ειδικό πρόστιμο για τους εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς ίσο με τις αποδοχές του. Επίσης με το άρθρο 29 παρ. 1 καθιερώθηκε ειδικό πρόστιμο για τους εργοδότες, που απασχολούν συνταξιούχους του Ι.Κ.Α. λόγω γήρατος ή αναπηρίας, ίσο με το 30πλάσιο του Τ.Η. της 6ης ασφαλιστικής κλάσης του Ι.Κ.Α., που ισχύει κάθε φορά.

Με βάση τα παραπάνω οι υπηρεσίες του Ι.Κ.Α., υποχρεώνονται για την επιβολή των εν λόγω προστίμων στην έκδοση νέων εντύπων που συνεπά-

γεται χωριστή τήρηση λογαριασμών στα ταμεία, λογιστήρια, μηχανογράφηση, κ.λπ. ο δε εργοδότης θα πρέπει να προσβάλει τα επιβαλλόμενα σ' αυτόν πρόστιμα με χωριστές ενστάσεις.

Για την απλοποίηση όλων των παραπάνω διαδικασιών προτείνεται η επιβολή του ίδιου προστίμου και για τις δύο περιπτώσεις ίσου με το 25% των οφειλόμενων στο Ι.Κ.Α., εισφορών και θα επιβάλλεται σε συνδυασμό με το ήδη προβλεπόμενο από το άρθρο 20 του ν. 1469/1984 που ανέρχεται στο 50% των οφειλόμενων εισφορών.

Με τον τρόπο αυτόν δεν απαιτείται καμία επί πλέον γραφειοκρατική διαδικασία τόσο για τις υπηρεσίες του Ι.Κ.Α. όσο και για τον εργοδότη.

3. Με την παρ. 3 προστίθεται νέα εδάφιο στο τέλος του τρίτου εδαφίου της περ. γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951 με το οποίο προβλέπεται επί πλέον, προκειμένου για εργαζόμενους συνταξιούχους, που παραλείπουν να δηλώσουν την απασχόλησή τους στο Ίδρυμα, αναστολή της σύνταξής τους για ένα τρίμηνο από το επόμενο μήνα που το Ι.Κ.Α. έλαβε γνώση της απασχόλησής τους.

Με τον τρόπο αυτόν καθίσταται υπεύθυνος όχι μόνο ο εργοδότης που δεν ασφαλίζει εργαζόμενο συνταξιούχο αλλά και ο ίδιος ο συνταξιούχος που παραλείπει να δηλώσει την απασχόλησή του στο Ι.Κ.Α..

Άρθρο 12

1. Με το άρθρο αυτό γίνονται νέες ρυθμίσεις για θέματα Ι.Κ.Α. που είχαν ρυθμισθεί με το ν. 1902/1990, γιατί διαπιστώθηκε η ανάγκη διαφορετικής αντιμετώπισής τους για τους λόγους που εκτίθενται παρακάτω.

Ειδικότερα:

2. Με την παρ. 1 καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/90 και αφορά τη συνταξιοδότηση γυναικών.

Με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 σύμφωνα με το οποίο δίνεται η δυνατότητα στην ασφαλισμένη του Ι.Κ.Α. να επιλέξει τις διατάξεις βάσει των οποίων θα συνταξιοδοτηθεί, εάν από άλλες διατάξεις του νόμου αυτού ορίζονται ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

Όπως είναι γνωστό το άρθρο 27 του ν. 1902/1990 αντικατέστησε το άρθρο 28 του α.ν. 1846/1951 περί Ι.Κ.Α. και επομένως η παραπάνω διάταξη, που τέθηκε σαν προσθήκη στην παρ. 3 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, δεν μπορεί παρά να ανατρέχει στις διατάξεις του Ι.Κ.Α. και όχι στις διατάξεις του ν. 1902/1990.

Όμως στον α.ν. 1846/1951 δεν υπάρχει διάταξη που να προβλέπει ευνοϊκότερες προϋποθέσεις εκτός από αυτές που ορίζονται στην παρ. 3 εδ. δ΄ του άρθρου 28.

Έτσι η εν λόγω διάταξη καθίσταται άνευ αντικειμένου.

Η σύνδεση της διάταξης του ν. 1902/1990 με τον α.ν. 1846/1951, όπως είναι διατυπωμένη, έχει δημιουργήσει αμφισβητήσεις ως προς την έκταση εφαρμογής της και για το λόγο αυτόν κρίνεται σκόπιμη η κατάργησή της.

3. παρ. 2-5.

Με το άρθρο 27 του ν. 1902/1990 αναμορφώθηκε σε νέα βάση το καθε-

στώς χορήγησης συντάξεων αναπηρίας στο Ι.Κ.Α..

Για τη σωστότερη λειτουργία του θεσμού απαιτείται η βελτίωσή του στα εξής σημεία:

α. Καθιέρωση διαδικασιών που να διασφαλίζουν το αδιάβλητο της υγειονομικής κρίσης ώστε να εδραιωθεί η πεποίθηση στους ασφαλισμένους ότι δεν αδικούνται ή πιθανόν να ευνοούνται άλλοι. Έτσι προτείνεται η δημιουργία ειδικού σώματος γιατρών υγειονομικών επιτροπών που θα μετακινείται. Οι γιατροί που θα το συγκροτούν θα είναι ειδικά εκπαιδευμένοι και θα μετακινούνται σε όλες τις επαρχιακές πόλεις της χώρας.

β. Παροχή δυνατότητας διαφοροποίησης της κρίσης των υγειονομικών επιτροπών από το ασφαλιστικό όργανο μέχρι και 17 μονάδες. Εφ' όσον από όλο το πλέγμα των υπαρχουσών διατάξεων το ασφαλιστικό όργανο διατηρεί την αρμοδιότητά του για τον προσδιορισμό του βαθμού αναπηρίας του ασφαλισμένου πρέπει να έχει και την ευχέρεια να τροποποιεί τα ποσοστά αναπηρίας των υγειονομικών επιτροπών λαμβάνοντας υπόψη τα ασφαλιστικά κριτήρια όπως η αγορά εργασίας, η ηλικία, η οικογενειακή και κοινωνική κατάσταση του ασφαλισμένου, η μόρφωσή του κ.ά..

Ο περιορισμός διαφοροποίησης των ποσοστών των Υ.Ε. μόνο κατά 15% του ποσοστού, που οφείλεται σε ιατρικά κριτήρια, που έχει τεθεί από το ν. 1902/1990, δεν συμβιβάζεται και δεν δικαιολογείται από το όλο πνεύμα του νόμου αφαιρεί δε κάθε αρμοδιότητα από τα ασφαλιστικά όργανα αλλά και στερεί κάθε δυνατότητα από μέρους του ασφαλισμένου για άσκηση οποιουδήποτε ένδικου μέσου.

Για τους λόγους αυτούς προτείνεται ότι η διαφοροποίηση των ασφαλιστικών οργάνων από την κρίση των υγειονομικών επιτροπών μπορεί να φθάσει μέχρι και 17 ποσοστιαίες μονάδες.

γ. Παροχή διευκρίνησης ότι όπου στην παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 αναφέρεται ο όρος "νευροψυχιατρικές παθήσεις" νοούνται μόνο οι ψυχιατρικές. Από το όλο πλέγμα των διατάξεων προκύπτει ότι ο νομοθέτης αποσκοπούσε σε ευνοϊκή μεταχείριση μόνο των ψυχιατρικών παθήσεων και όχι νευροψυχιατρικών όπως εκ παραδρομής αναγράφηκε. Για να μήν δημιουργηθούν προβλήματα ακυρότητας των αποφάσεων των ασφαλιστικών οργάνων κρίνεται απαραίτητη η παραπάνω αποσαφήνιση.

4. παρ. 6

Με την μέχρι σήμερα ακολουθούμενη ασφαλιστική πρακτική το Ι.Κ.Α., στην περίπτωση θανάτου συνταξιούχου του, κάνει απονομή σύνταξης στους επιζώντες με τα δεδομένα της ημερομηνίας αίτησης των δικαιούχων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, ότι σε πολλές περιπτώσεις η σύνταξη που χορηγείται στους επιζώντες να είναι μεγαλύτερη από αυτή, που έπαιρνε ο θανών συνταξιούχος. Έτσι στην ουσία καθίστανται χωρίς αντικείμενο οι διατάξεις που προβλέπουν τη χορήγηση συγκεκριμένων ποσοστών σύνταξης για τους επιζώντες.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθίσταται σαφές ότι σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου γίνεται μεταβίβαση του ποσού που ελάμβανε ο θανών και όχι απονομή συντάξεως, όπως συμβαίνει σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου.

Λόγω της σπουδαιότητας του θέματος η ισχύς των νέων διατάξεων αρχίζει από 1.1.1992.

Άρθρο 13

Με το άρθρο 30 του ν. 1902/1990 καθιερώθηκε νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξιμων αποδοχών των συνταξιούχων του Ι.Κ.Α..

Από την μέχρι 31.12.90 εφαρμογή της νέας αυτής διάταξης διαπιστώθηκε ότι οδηγεί σε όλες τις περιπτώσεις σε υπερεκτίμηση των συνταξίμων αποδοχών και τελικά στην κατάταξη σε πολύ μεγαλύτερη ασφαλιστική κλάση από εκείνη που θα κατατασσόταν ο ασφαλισμένος με τις προϊσχύουσες διατάξεις (διετία).

Η υπερεκτίμηση αυτή είναι εντονότερη στις περιπτώσεις που σύμφωνα με την ασφαλιστική πρακτική απονέμεται σύνταξη στα μέλη οικογενείας θανόντος συνταξιούχου.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η νέα ρύθμιση διατάραξε την υφιστάμενη ισορροπία μεταξύ ανακαθορισμού των συντάξιμων αποδοχών και των ορίων των ασφαλιστικών κλάσεων που ίσχυε μέχρι 16.10.90.

Δηλαδή επέβαλε τον ανακαθορισμό των συντάξιμων αποδοχών της πενταετίας με τον Δ.Τ.Κ. ο οποίος είναι πολύ μεγαλύτερος από τα συνολικά ποσοστά της ετησίας Α.Τ.Α. που χορηγήθηκαν στους μισθωτούς και με τα οποία ανακαθορίστηκαν τα ημερομίσθια των ασφαλιστικών κλάσεων μέχρι 1.9.90.

Επειδή η επιλογή της πενταετίας που θέσπισε ο ν. 1902/1990 έγινε όχι για να χορηγηθούν μεγαλύτερες συντάξεις αλλά κυρίως για να περιοριστούν ο καταστρατηγήσεις σε βάρος του Ι.Κ.Α. από τους ασφαλισμένους και εργοδότες που ήταν δυνατές με το προϊσχύον καθεστώς αλλά και για να απλουστευθεί η πολύπλοκη διαδικασία που όριζε ο ν. 825/1978 γι' αυτό και κρίνεται απαραίτητη η τροποποίηση του άρθρου 30 του ν. 1902/1990.

Το σύστημα υπολογισμού των συντάξεων, όπως προτείνεται, εξακολουθεί να λαμβάνει υπόψη του τις αποδοχές της τελευταίας πενταετίας, καθιερώνει αναπροσαρμογή στις αποδοχές αυτές, σύμφωνα με τις αυξήσεις των ορίων μισθών και των τεκμαρτών ημερομισθίων των ασφαλιστικών κλάσεων, που έχουν γίνει μέσα στην πενταετία, και είναι απλό στην εφαρμογή του. Τίθεται δε διάταξη σύμφωνα με την οποία το ύψος των συντάξεων που θα προκύπτει από τον υπολογισμό με το νέο σύστημα δεν θα είναι σε καμιά περίπτωση μικρότερο από αυτό που προκύπτει βάσει των προϊσχυουσών διατάξεων (διετία), για όσους υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης μέχρι 30.6.1992.

Άρθρο 14

1. Παράγρ. 1

Με την παρ. 1 ρυθμίζεται το θέμα της ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. των υποτρόφων ερευνητικών κέντρων.

Από δεκαετίας και πλέον απασχολεί το Ι.Κ.Α. το θέμα της ασφάλισης των πτυχιούχων ανωτάτων εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων οι οποίοι παίρνουν υποτροφίες και γίνονται δεκτοί για επιμόρφωση και ειδίκευση στα διάφορα κέντρα ερευνών που λειτουργούν στην Ελλάδα (ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ-ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ κ.ά.).

Επειδή από τη νομοθεσία του Ιδρύματος δεν προβλέπεται ευθέως η ασφάλιση των παραπάνω προσώπων και επειδή τόσο οι ίδιοι όσο και τα ερευνητικά Ιδρύματα ζητούν επίμονα να τακτοποιηθεί το θέμα αυτό κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση ευθείας νομοθετικής ρύθμισης.

Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται υποχρεωτική και αυτοδίκαιη ασφάλιση των υποτρόφων ακριβώς όπως και των λοιπών μισθωτών. Η ασφάλιση θα πραγματοποιείται όχι μόνο στο Ι.Κ.Α. αλλά και στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. και τους λοιπούς κλάδους που ασφαλίζονται οι μισθωτοί (Ο.Α.Ε.Δ.-Ο.Ε.Κ.-Ε.Ε.).

Ασφάλιση θα διενεργείται μόνο στις περιπτώσεις εκείνες που οι υπότροφοι δεν έχουν ήδη εξασφαλισμένη από ίδιο δικαίωμα ασφαλιστική κάλυψη σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό. Έτσι αποφεύγεται η υπερασφάλιση.

Επίσης η ασφάλιση θα διαρκεί καθ' όλη την περίοδο της υποτροφίας και θα είναι πλήρης για κάθε ημέρα και μήνα υποτροφίας ανεξάρτητα από τη διάρκεια της πραγματικής καθημερινής και μηνιαίας απασχόλησης. Με αυτό τον τρόπο θα υποβοηθηθεί η πρακτική της ασφάλισης ενώ ταυτόχρονα η διάταξη θα είναι ευθυγραμμισμένη προς εκείνη της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του πρόσφατου νόμου 1892/ 1990 (ΦΕΚ 101) σύμφωνα με την οποία επί μερικής απασχολήσεως χορηγείται πλήρες ασφαλιστικό ημερομίσθιο.

2. Με το άρθρο 6 του ν. 1296/1982 καθορίστηκε ο τρόπος υπολογισμού των εισφορών για τους απασχολούμενους στο θέαμα- ακρόαμα που αμείβονται και με εφάπαξ αμοιβές και από εξαρτημένη εργασία.

Επειδή στις σχετικές διατάξεις δεν υπάρχει περιορισμός ως προς το ύψος των αποδοχών επί των οποίων καταβάλλονται εισφορές, όπως συμβαίνει για όλους τους υπόλοιπους ασφαλισμένους, με τις παρ. 2 και 3 καθιερώνεται και σ' αυτή την κατηγορία ασφαλισμένων ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών που δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ετήσια βάση το 14πλάσιο του τεκμαρτού μισθού της κάθε φορά ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης.

3. Με την παράγρ. 4 γίνεται υποχρεωτική ασφάλιση των αποκλειστικών νοσοκόμων.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κεφ. ΙΑ (άρθρα 80-87) του κανονισμού ασφάλισης του Ι.Κ.Α., η ασφάλιση των αποκλειστικών αδελφών νοσοκόμων είναι δυνατή μόνο μέσω ασφαλιστικών συνεταιρισμών και τούτο, γιατί τα πρόσωπα αυτά απασχολούνται συνήθως σε πολλούς εργοδότες (ασθενείς) με καθένα από τους οποίους συνδέονται με ιδιαίτερη και εφήμερη πολλές φορές σχέση εργασίας και επομένως, δεν είναι δυνατή η αυτοδίκαιη υπαγωγή τους στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α..

Με το σύστημα αυτό ασφαλίζονται στο Ι.Κ.Α. τα μέλη τριών ασφαλιστικών συνεταιρισμών, που είναι περίπου 600 άτομα.

Ο τρόπος αυτός ασφάλισης παρουσιάζει σοβαρά μειονεκτήματα, όπως την επιβάρυνση των μελών των ασφαλιστικών συνεταιρισμών και με την εργοδοτική εισφορά, την μη ασφαλιστική κάλυψη του συνόλου των απασχολουμένων, στον κλάδο (που ανέρχεται σε 10.000 μέχρι 15.000 άτομα), κ.λπ..

Για να εκλείψουν τα παραπάνω προβλήματα προτείνεται η θέσπιση διάταξης με την οποία καθορίζεται νέος τρόπος ασφάλισης των προσώπων αυτών στο Ι.Κ.Α. και η υποχρεωτική και αυτοδίκαιη υπαγωγή τους στην ασφάλιση του Ιδρύματος.

4. Με την παράγρ.5. υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. για τον κίνδυνο του ατυχήματος οι μαθητευόμενοι, που εργάζονται για θεραπευτικούς λόγους. Σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του α.ν. 1846/ 1951 στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια και οι μαθητευόμενοι, εφ' όσον παρέχουν κατά κύριο επάγγελμα εξαρτημένη εργασία έναντι αμοιβής.

Επίσης, κατά την έννοια των διατάξεων, του εδ. α΄ της παραπάνω διάταξης για να χαρακτηρισθεί η απασχόληση ενός προσώπου ως ασφαλιστέα στο Ι.Κ.Α., πρέπει η απασχόληση αυτή να γίνεται με την πρόθεση του βιοπορισμού και ως τούτου για τα πρόσωπο, τα οποία εργάζονται για λόγους θεραπείας ή προσαρμογής τους στον κοινωνικό χώρο δεν θεμελιώνεται ασφαλιστική σχέση γιατί λείπει η βασική προϋπόθεση του νόμου.

Στην πράξη η απασχόληση των μαθητευόμενων εμφανίζεται με δύο διαφορετικές μορφές:

α) Όταν ο σκοπός της σύμβασης, που συνάπτεται μεταξύ του μαθητευόμενου και του τεχνίτη, είναι η παροχή εργασίας έναντι αμοιβής και παρεπόμενος ο σκοπός της εκμάθησης της τέχνης οπότε και οι μαθητευόμενοι της κατηγορίας αυτής υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.,

κ α ι

β) Όταν ο κύριος σκοπός της συμβάσεως που συνάπτουν είναι η εκμάθηση κάποιας τέχνης, οπότε η σχέση μαθητείας θεωρείται σαν σχέση διδασκαλίας και όχι εργασίας και δεν υπόκειται στην ασφάλιση του Ιδρύματος.

Οι τρόφιμοι των ιδρυμάτων προστασίας απροσαρμόστων παίδων "ΣΙΚΙΑΡΙΔΕΙΟ", "ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ" και "ΘΕΟΤΟΚΟΣ", τοποθετούνται σε διάφορες ιδιωτικές επιχειρήσεις ή δημόσιους οργανισμούς, με σκοπό την εκμάθηση κάποιας τέχνης, την καλλίτερη εκπαίδευση και την προσαρμογή τους στο κοινωνικό σύνολο.

Από τις επιχειρήσεις δεν καταβάλλεται αμοιβή και δεν υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α..

Επειδή τα παραπάνω άτομα αντιμετωπίζουν λόγω των ειδικών προβλημάτων τους τον κίνδυνο ατυχημάτων κρίνεται απαραίτητο να καλυφθούν από την ασφάλιση του Ι.Κ.Α., μόνο κατά του κινδύνου του ατυχήματος.

Άρθρο 15

1. Μετά την επέκταση της ασφάλισης του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. σε όλους τους επικουρικά ανασφάλιστους μισθωτούς της χώρας από 1.2.1983 με το π.δ. 633/1982 έχουν δημιουργηθεί σοβαρά προβλήματα σχετικά με την ασφάλιση μισθωτών στα διάφορα κλαδικά επικουρικά ταμεία.

2. Πολλές επιχειρήσεις ή πιθανώς και ν.π.δ.δ. ασφάλισαν ή ασφαλίζουν το προσωπικό τους στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. ή Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ., ενώ το σύνολο ή μέρος αυτού (το πρόβλημα έχει παρουσιασθεί έντονο για τους ασφαλισμένους του Κλάδου Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., ενώ για το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. δεν έχουν αναφερθεί περιπτώσεις που δεν αποκλείεται όμως να υπάρξουν) ανάλογα με την απασχόληση ή την ειδικότητα του κάθε μισθωτού, έπρεπε κανονικά να υπαχθεί ή υπάγεται στην ασφάλιση του οικείου κλαδικού επικουρικού ταμείου. Η ασφάλιση αυτή, έχει πραγματοποιηθεί ή πραγματοποιείται με την πεποίθηση ότι ενεργείται νόμιμα, εξαιτίας είτε της μη έγκαιρης όχλησής τους από τα αρμόδια ταμεία και της απογραφής των υπακτέων σ' αυτά προσώπων, είτε για λόγους αμφισβήτησης της υπαγωγής των μισθωτών στην ασφάλιση κλαδικού ταμείου, ή ακόμη κα από άγνοια ύπαρξης οικείου ταμείου για την ασφάλιση του προσωπικού τους.

3. Σε σωρεία περιπτώσεων η διαπίστωση από τα οικεία ταμεία της διαγραφής από την ασφάλισή τους των υπακτέων σ' αυτή προσώπων και η απογραφή αυτών γίνεται κατά περίπτωση μετά την παρέλευση μεγάλου χρονικού

διαστήματος με έκδοση αναδρομικών πράξεων επιβολής εισφορών και πράξεων επιβολής προσθέτων τελών για χρονικά διαστήματα, που έχουν καταβληθεί από τους υποχρέους εργοδότες οι ασφαλιστικές εισφορές στους παραπάνω κλάδους.

4. Εκτός από την υπέρμετρη επιβάρυνση των εργοδοτών και την άσκηση κατ' αυτών όλων των προβλεπόμενων μέτρων αναγκαστικής είσπραξης εισφορών έχουν παρουσιασθεί και σοβαρές συνέπειες που αφορούν την ασφαλιστική και κατ' επέκταση τη συνταξιοδοτική κατάσταση των ασφαλισμένων. Οι συνέπειες αυτές, συνοψίζονται στο ότι πολλά πρόσωπα με το χρόνο ασφάλισης Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. (ή και πιθανώς Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα στους κλάδους αυτούς με βάση τις μειωμένες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. ή Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. ή ακόμη έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί από τους κλάδους αυτούς, χωρίς να είναι δυνατή η ανατροπή των καταστάσεων αυτών.

5. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος έχει επιχειρηθεί διοικητική ρύθμισή του με την έκδοση σχετικών εγκυκλίων του Ι.Κ.Α. και της γενικής γραμματείας κοινωνικών ασφαλίσεων, που από τη φύση τους δεν έχουν την απαιτούμενη αυξημένη νομική ισχύ.

6. Επειδή το όλο πρόβλημα οξύνεται καθημερινά για τη ρύθμισή του προτείνεται η θέσπιση διατάξεων, με τις οποίες αντιμετωπίζονται όλες οι υπάρχουσες περιπτώσεις και εξασφαλίζεται το ενιαίο του χρόνου ασφάλισης του ασφαλισμένου.

Άρθρο 16

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται η υπαγωγή στην ασφάλιση του Τ.Σ.Α.Υ. των κτηνιάτρων που ασκούν εμπορία και η προαιρετική συνέχιση ασφάλισης των ελεύθερων επαγγελματιών.

1. Με τις παρ. 1, 2 και 3 ορίζονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του Τ.Σ.Α.Υ. (παρ. 1 άρθρο 4 του κ.ν. 5945/1934) στο Ταμείο ασφαλίζονται υποχρεωτικά οι γιατροί, οδοντίατροι, φαρμακοποιοί και κτηνίατροι που ασκούν νόμιμα το επάγγελμά τους στην Ελλάδα.

2. Εξάλλου σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει το Ταμείο Εμπόρων, στην ασφάλισή του υπάγονται υποχρεωτικά όλα τα φυσικά πρόσωπα άνω των 18 ετών που ασκούν εμπορία κ.λπ. (άρθρο 3 π.δ/τος 663/81).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. 220/1973, η διάθεση κτηνιατρικών φαρμάκων (σκευασμάτων, ιδιοσκευασμάτων, βιολογικών προϊόντων κ.λπ.) γίνεται από ειδικά φαρμακεία, που λειτουργούν μετά από άδεια της αρμόδιας κρατικής αρχής.

Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 220/1973 και του π.δ. 353/1974 η άδεια εμπορίας κτηνιατρικών φαρμάκων χορηγείται μεταξύ των άλλων και σε πρόσωπα, που είναι κάτοχοι πτυχίου κτηνιάτρου, τα οποία για την άσκηση της εμπορίας των κτηνιατρικών φαρμάκων ασφαλίζονται επειδή έχουν την εμπορική ιδιότητα στο Τ.Α.Ε..

Επειδή όμως κρίνεται ότι η εμπορία αυτή συνιστά παράλληλα άσκηση υγειονομικού επαγγέλματος, εφ' όσον για να λάβουν τα πρόσωπα αυτά τη σχετική άδεια λειτουργίας διάθεσης κτηνοτροφικών κ.λπ. φαρμάκων πρέπει

απαραίτητα να έχουν την ιδιότητα του κτηνιάτρου και τις ανάλογες γνώσεις αλλά και τα τυπικά προσόντα (πτυχίο Ιατρικής Σχολής, άδεια άσκησης του επαγγέλματος) και επί πλέον επειδή έχουν δημιουργηθεί αμφισβητήσεις ως προς τη δυνατότητα υπαγωγής των προσώπων αυτών στην ασφάλιση του Τ.Σ.Α.Υ., κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση διάταξης, σύμφωνα με την οποία στην ασφάλιση του Ταμείου υπάγονται υποχρεωτικά και οι πτυχιούχοι κτηνίατροι που ασκούν εμπορία κτηνιατρικών προϊόντων και είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας της αρμόδιας κρατικής αρχής.

Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 32 του ν.δ. 3348/1955 χρηματικά ποσά που καταβλήθηκαν στο Τ.Σ.Α.Υ. από οποιονδήποτε και εισπράχθηκαν από το Ταμείο αυτό, τότε μόνο έχουν αποτέλεσμα για τη δημιουργία δικαιωμάτων έναντι του Ταμείου (χρόνος ασφάλισης, παροχές κ.λπ.), αν συντρέχουν για τα πρόσωπα αυτά και οι λοιπές προϋποθέσεις που ορίζει η νομοθεσία του Ταμείου.

Επειδή από τα πρόσωπα της παραπάνω κατηγορίας, υπάρχουν άτομα που καλόπιστα κατέβαλαν και στο παρελθόν υπέρ του Τ.Σ.Α.Υ. ασφαλιστικές εισφορές χωρίς όμως και να δικαιωθούν ανάλογες παροχές, αφού δεν είχαν, κατά τα παραπάνω, την ασφαλιστέα ιδιότητα, που απαιτεί η νομοθεσία του, προτείνεται με την ίδια διάταξη ο χρόνος, κατά τον οποίο ο κτηνίατρος ασκούσε εμπορία κτηνιατρικών προϊόντων και κατέβαλε εισφορές στο Ταμείο, χωρίς να δικαιωθεί παροχές (σύνταξη) ο ίδιος ή οι επιζώντες του, να θεωρείται χρόνος ασφάλισης, εφ' όσον βέβαια το επιθυμεί.

Επίσης προτείνεται στην περίπτωση αυτή να παρέχεται η δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο, αν κατέβαλε εισφορές παράλληλα στο Τ.Σ.Α.Υ. και στο Τ.Α.Ε., να επιλέξει τον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο επιθυμεί να υπολογίσει τον παραπάνω χρόνο, με ταυτόχρονη υποχρέωση του άλλου Οργανισμού να επιστρέψει άτοκα στον ενδιαφερόμενο τα ποσά που εισέπραξε.

3. Με τις παρ. 4 και 5 ορίζονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει το Τ.Σ.Α.Υ. (άρθρο 14 του ν.δ. 3348/1955), οι υγειονομικοί αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων, οι μόνιμοι υγειονομικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι μόνιμοι υγειονομικοί υπάλληλοι των ν.π.δ.δ. που είναι ασφαλισμένοι στο Τ.Σ.Α.Υ. και απομακρύνονται από την υπηρεσία τους ή αποχωρούν από αυτή μετά από 20 τουλάχιστον χρόνια υπηρεσίας χωρίς να έχουν συμπληρώσει το όριο ηλικίας για να δικαιωθούν σύνταξη από το Τ.Σ.Α.Υ., έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Ταμείο, έστω και αν δεν ασκούν επάγγελμα, με την προϋπόθεση καταβολής για τον υπόλοιπο χρόνο της εισφοράς του Κλάδου Σύνταξης.

Η παραπάνω ρύθμιση επεκτάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 1276/1982 και εφαρμόζεται πλέον και στους έμμισθους υγειονομικούς που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα, με την προϋπόθεση, ότι σε περίπτωση άλλης απασχόλησής τους διακόπτεται η συνέχιση της προαιρετικής ασφάλισης στο Τ.Σ.Α.Υ. και εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ. 4202/1961, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Επειδή οι παραπάνω διατάξεις καλύπτουν μόνο τους έμμισθους υγειονομικούς και όχι όσους ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, κρίνεται σκόπιμο, για λόγους ίσης μεταχείρισης η επέκταση του θεσμού της προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισης για όλες τις κατηγορίες υγειονομικών (γιατρών κ.λπ.) που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα και διακόπτουν την άσκησή του.

Κρίνεται όμως σκόπιμο προς αποφυγή άσκοπης ελαστικοποίησης των

διατάξεων της νομοθεσίας του Ταμείου και άλλων καταστρατηγήσεων η συνέχιση του δικαιώματος της προαιρετικής ασφάλισης του Τ.Σ.Α.Υ. να γίνεται υπό ορισμένες προϋποθέσεις όπως π.χ. η διακοπή της άσκησης του επαγγέλματος να μην οφείλεται στην αφαίρεση της άδειας άσκησής του, με απόφαση της αρμόδιας διοικητικής αρχής, συνεπεία αδικήματος, ο ασφαλισμένος να μην υπάγεται στην ασφάλιση άλλου Οργανισμού κύριας ασφάλισης ή να είναι συνταξιούχος τέτοιου οργανισμού ή του Δημοσίου κ.λπ..

Τέλος για λόγους ίσης μεταχείρισης, κρίνεται σκόπιμη η επέκταση του θεσμού της προαιρετικής ασφάλισης και για όσους υγειονομικούς ασφαλισμένους στο Τ.Σ.Α.Υ. έχουν διακόψει το επάγγελμά τους και με τις προϊσχύουσες διατάξεις δεν έχουν το δικαίωμα για προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης, εφ' όσον υποβάλουν σχετική αίτηση μέσα σε προθεσμία ενός έτους που αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 17

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται η αναγνώριση χρόνου ανεργίας κ.λπ. στους ασφαλισμένους του Τ.Σ.Α.Υ..

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που αφορά το Τ.Σ.Α.Υ. (άρθρο 3 του ν. 982/79) θεωρείται χρόνος ασφάλισης στο ταμείο, χωρίς άσκηση επαγγέλματος, ο χρόνος για απόκτηση ειδικότητας, ο χρόνος μετεκπαίδευσης ή άσκησης του υγειονομικού επαγγέλματος στην αλλοδαπή κ.λπ..

Εκτός όμως από τις περιπτώσεις αυτές που προβλέπονται από τις παραπάνω διατάξεις, υπάρχουν και άλλες, που οι υγειονομικοί δεν ασκούν το επάγγελμα για λόγους ανωτέρας βίας και ειδικότερα λόγω ανεργίας ή ασθένειας.

Αποτέλεσμα της μη άσκησης του επαγγέλματος είναι η έλλειψη ασφαλιστικής κάλυψης ή η διακοπή της ασφάλισης και επομένως η μείωση του συντάξιμου χρόνου των υγειονομικών, που για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή τους δηλαδή ασθένεια ή ανεργία, στην αρχή της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας ή κατά τον ενδιάμεσο χρόνο, δεν ασκούν το υγειονομικό επάγγελμα, καθώς και η για τον ίδιο χρόνο στέρηση των παροχών υγειονομικής περίθαλψης. Για την αντιμετώπιση του θέματος αυτού προτείνεται η θέσπιση σχετικής διάταξης.

Άρθρο 18

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται η αύξηση του ποσοστού προσαύξησης των μονοσυνταξιούχων του Τ.Σ.Α.Υ..

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 (ΦΕΚ 239), όπως τροποποιήθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1539/1985 (ΦΕΚ 64), οι μονοσυνταξιούχοι του Τ.Σ.Α.Υ., από την 1.1.82, δικαιούνται προσαύξηση του ποσού της σύνταξής τους, μετά από σχετική αίτηση που μπορούν να υποβάλουν οποτεδήποτε, με την προϋπόθεση ότι δεν λαμβάνουν σύνταξη από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο και καταβάλλουν στο Ταμείο ανάλογη εισφορά (σήμερα δρχ. 3.360 και για όσους έμμισθους δεν τους επιτρέπεται η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος δρχ. 1.680).

Το ποσοστό της προσαύξησης για όσους συνταξιοδοτήθηκαν από 1.1.82 καθορίστηκε στο 15% με καταβολή εισφορών δύο ετών (από 1.1.80) και για

κάθε επόμενο έτος μέχρι την 1.1.86 αυξανόταν σταδιακά κατά 2,5% ετήσια, μέχρις ότου για όσους συνταξιοδοτήθηκαν από 1.1.86 και μετά έφθασε το στόχο του 25%.

Έτσι οι μονοσυνταξιούχοι του Ταμείου που συνταξιοδοτήθηκαν πριν από την 1.1.82 δεν λαμβάνουν μέχρι σήμερα οποιοδήποτε ποσοστό προσαύξησης της σύνταξης τους, ενώ όσοι συνταξιοδοτήθηκαν από την 1.1.82 και μετά λαμβάνουν διάφορα ποσοστά προσαυξήσεων (όσοι συνταξιοδοτήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 1982 λαμβάνουν προσαύξηση 15%, του 1983 17,5%, του 1984 22%, του 1985 22,5% και του 1986 25%).

2. Επειδή όμως οι μονοσυνταξιούχοι του Τ.Σ.Α.Υ. λαμβάνουν κύρια σύνταξη μόνον από το Τ.Σ.Α.Υ., σε αντίθεση με τους λοιπούς συνταξιούχους του Ταμείου που λαμβάνουν δύο ή και περισσότερες συντάξεις και από άλλους Φορείς κύριας αλλά και επικουρικής ασφάλισης, κρίνεται σκόπιμο το ποσό της σύνταξής τους να αυξηθεί επί πλέον του 25% και εφ' όσον η οικονομική κατάσταση του Ταμείου το επιτρέπει μέχρι τη συμπλήρωση του ανωτάτου ορίου ποσοστού προσαύξησης 50%.

Προκειμένου όμως να εξασφαλιστεί η δυνατότητα χορήγησης της αύξησης αυτής, καθώς και η οικονομική ισορροπία του Ταμείου κρίνονται σκόπιμα τα εξής:

α) Όσοι ελεύθεροι επαγγελματίες ασφαλισμένοι στο Τ.Σ.Α.Υ. μέχρι την 31.12.90 δεν έχουν επιλέξει ακόμη την υπαγωγή τους στο καθεστώς μονοσυνταξιούχων του Ταμείου καθώς και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που θα υπαχθούν στην ασφάλιση του Ταμείου, μετά την ημερομηνία αυτή θα μπορούν να λάβουν ως μονοσυνταξιούχοι την προσαύξηση μονοσυνταξιούχου, εφ' όσον υποβάλουν σχετική αίτηση και παραμείνουν στην ασφάλιση 4 ακόμη χρόνια από την ημερομηνία της υπαγωγής τους στο καθεστώς μονοσυνταξιούχων του Ταμείου, τα οποία θα αυξάνονται 1 έτος ανά διετία από 1.1.92 και μέχρι τη συμπλήρωση 15 ετών.

Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία, ώστε να αποφευχθούν καταστρατηγήσεις εκείνων που ολίγο χρόνο προ της συνταξιοδότησης αποφασίζουν την υπαγωγή τους στο καθεστώς των μονοσυνταξιούχων, καταβάλλοντας ελάχιστα ποσά εισφορών, που ιδιαίτερα με την αυξημένη προσαύξηση που θα λάβουν καλύπτονται σε ελάχιστο χρόνο.

β) Οι ασφαλισμένοι του Ταμείου που υπάγονται ως έμμισθοι στην ασφάλιση άλλου Φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο και δεν θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από τις πηγές αυτές, για τους ίδιους λόγους αποφυγής των καταστρατηγήσεων κρίνεται σκόπιμο να παραμείνουν επίσης στην ασφάλιση για κάποιο χρόνο που στην περίπτωση αυτή επειδή δεν έχουν, λόγω της ιδιότητάς τους ως εμμίσθων τη δυνατότητα να υπαχθούν οποτεδήποτε στο καθεστώς μονοσυνταξιούχου, θα είναι τα 5 χρόνια.

γ) Επίσης η εισφορά του μονοσυνταξιούχου κρίνεται σκόπιμο να έχει δυναμικό χαρακτήρα και να αποτελεί ποσοστό 50% (αντί 35% που ισχύει σήμερα) της εισφοράς του Κλάδου κύριας σύνταξης. Η αύξηση αυτή θα αρχίσει από 1/1/91.

δ) Τέλος η αύξηση της προσαύξησης των μονοσυνταξιούχων του Τ.Σ.Α.Υ. για τους ίδιους λόγους εξασφάλισης της οικονομικής ισορροπίας του Ταμείου θα πρέπει να γίνει σταδιακά και ανάλογα πάντα με την οικονομική του κατάσταση.

Για το λόγο αυτόν αυξάνεται κατ' αρχήν το ποσοστό προσαύξησης όσων

συνταξιοδοτούνται από 1.1.91 και στο εξής στο 37,5%.

Επί πλέον οι παλαιοί συνταξιούχοι του Ταμείου που έχουν συνταξιοδοτηθεί μέχρι την 31.12.81 και δεν κατέβαλαν καθόλου εισφορές θα λάβουν και αυτοί, για λόγους ίσης μεταχείρισης ένα μικρότερο έστω ποσοστό προσαύξησης της σύνταξής τους 2,5%.

Για όσους μονοσυνταξιούχους συνταξιοδοτήθηκαν από την 1.1.82 και μέχρι 31.12.90, το ποσοστό προσαύξησης θα αυξηθεί κατά 5 επί πλέον εκατοστιαίες μονάδες.

Με υπουργικές όμως αποφάσεις, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου όλα τα παραπάνω ποσοστά προσαυξήσεων θα μπορούν να αυξηθούν, ώστε για όλες τις κατηγορίες η προσαύξηση να φθάσει σταδιακά ή και εφάπαξ το 50%.

Το ποσοστό της προσαύξησης θα μπορεί να είναι διαφορετικό ανάλογα με το έτος συνταξιοδότησης του συνταξιούχου.

Τα ποσά που απαιτούνται για την εκάστοτε αύξηση των προσαυξήσεων θα χορηγούνται από το πλεόνασμα του Κλάδου Συντάξεων του Ταμείου που θα προκύπτει κάθε οικονομικό έτος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 και το ποσό που θα απομένει θα διατίθεται για τη γενική αύξηση των συντάξεων του Ταμείου.

Επί πλέον επαναλαμβάνεται για νομοτεχνικούς λόγους η ισχύουσα ερμηνευτική διάταξη της νομοθεσίας του Ταμείου (άρθρο 29 παρ. 3 ν. 1539/1985), ώστε στο καθεστώς των μονοσυνταξιούχων να μπορούν να υπαχθούν και όσοι έχουν την ιδιότητα του υπουργού, υφυπουργού, γεν. γραμματέα, νομάρχη κ.λπ. στους οποίους προστίθεται επίσης ο ειδικός γραμματέας και περιφερειάρχης, ενώ καταργείται η παλαιά διάταξη, με πρόβλεψη ότι τα κτηθέντα μέχρι σήμερα με βάση αυτήν δικαιώματα διατηρούνται.

Επίσης καταργείται η παρ. 2 του ίδιου άρθρου και νόμου που είχε μεταβατικό χαρακτήρα.

Άρθρο 19

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται η καταβολή συμπληρωματικού εφάπαξ βοηθήματος στους υγειονομικούς υπαλλήλους του Π.Ι.Κ.Π.Α. ασφαλισμένους στο Τ.Σ.Α.Υ..

Με το ν. 103/1975 θεσπίσθηκε η χορήγηση εφάπαξ παροχής, έναντι καταβολής εισφοράς, στους τακτικούς υπαλλήλους των ν.π.δ.δ. που δεν είναι ασφαλισμένοι σε Ταμείο ή κλάδο πρόνοιας για τη λήψη εφάπαξ βοηθήματος. Παράλληλα ορίσθηκε (άρθρο 3) ότι όσοι δικαιούνται εφάπαξ παροχής από το Ταμείο ή κλάδο πρόνοιας που είναι κατώτερη από εκείνη που προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, μπορούσαν μετά την έκδοση π.δ/των να λάβουν ως συμπληρωματικό βοήθημα από το ν.π.δ.δ. τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του βοηθήματος που χορηγεί το Ταμείο ή ο κλάδος πρόνοιας και του βοηθήματος του ν. 103/1975.

Παρουσιάσθηκε όμως περίπτωση αδυναμίας εφαρμογής των διατάξεων αυτών για τους έμμισθους γιατρούς του Π.Ι.ΚΠ.Α., οι οποίοι με π.δ/γμα είχαν υπαχθεί για συμπληρωματικό βοήθημα στο καθεστώς του ν.103/1975, γιατί δεν συμπίπτει ο χρόνος απομάκρυνσής τους από την υπηρεσία τους στο Π.Ι.Κ.Π.Α., με εκείνον της αποχώρησής τους από το υγειονομικό επάγγελμα.

Έτσι, δεν μπορούν να πάρουν το συμπληρωματικό βοήθημα από το

Π.Ι.Κ.Π.Α. λόγω συνέχισης της ασφάλισής τους στον κλάδο πρόνοιας του Τ.Σ.Α.Υ., από το οποίο θα πάρουν το εφάπαξ βοήθημα, μόνον όταν συνταξιοδοτηθούν από αυτό.

Για να βρεθεί λύση στο πρόβλημα, προτείνεται διάταξη που να παρέχει τη δυνατότητα καταβολής από το Π.Ι.Κ.Π.Α. του συμπληρωματικού (διαφοράς) εφάπαξ βοηθήματος του ν. 103/1975 στους υγειονομικούς του υπαλλήλους, που αποχώρησαν από αυτό, αλλά συνεχίζουν την ασφάλισή τους στο Τ.Σ.Α.Υ., επειδή δεν διέκοψαν την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος. Η καταβολή αυτή θα γίνει μετά την αφαίρεση του ποσού του βοηθήματος που θα εδικαιούντο από το Τ.Σ.Α.Υ. αν κατά το χρόνο της απομάκρυνσής τους από τη μισθωτή υπηρεσία στο Π.Ι.Κ.Π.Α. διέκοπταν ταυτόχρονα την ασφάλισή τους και από το Ταμείο αυτό. Το ύψος του εφάπαξ βοηθήματος του Τ.Σ.Α.Υ., θα αποδεικνύεται με βεβαίωση του Ταμείου αυτού. Η διάταξη αυτή, προτείνεται να έχει αναδρομικό χαρακτήρα. Επειδή ακόμη είναι δυνατόν ν' ανακύψουν ανάλογα προβλήματα και με ασφαλισμένους άλλων φορέων, η διάταξη αυτή θα εφαρμόζεται ανάλογα και σε κάθε άλλη περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της.

Άρθρο 20

Με το άρθρο αυτό θεσπίζεται η τήρηση βιβλίου ημερήσιων δελτίων σε οικοδομικά και τεχνικά έργα.

Με τις διατάξεις των παρ. 1-9 αναδιατυπώνεται το άρθρο 33 του ν. 1836/1989 με το οποίο καθιερώθηκε το βιβλίο ημερήσιων δελτίων απασχολουμένων σε οικοδομοτεχνικές εργασίες.

Η αναδιατύπωση αυτή κρίνεται αναγκαία για τη μεγαλύτερη λειτουργικότητα του θεσμού, ο οποίος κατά την υλοποίησή του σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις εμφάνισε πολλές δυσχέρειες.

Συγκεκριμένα με την παρ. 1 καθιερώνεται το βιβλίο ημερήσιων δελτίων απασχολουμένων στις οικοδομές,

Με τις παραγράφους 2 και 3 προβλέπεται η έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων για την υλοποίηση της εφαρμογής του βιβλίου και τη δυνατότητα επέκτασης του και σε άλλες επιχειρήσεις.

Με την παρ. 4 ορίζεται ότι το βιβλίο ημερήσιων δελτίων αντικαθιστά τον πίνακα ωρών εργασίας του προσωπικού.

Με τις παραγράφους 5 και 6 καθορίζεται πλέον σαφώς ο υπόχρεος για την προμήθεια, θεώρηση και υποβολή του βιβλίου προς το Ι.Κ.Α., ο οποίος είναι ο κύριος της εκτελουμένης εργασίας.

Όσον αφορά την τήρηση υπόχρεος είναι είτε ο κύριος του έργου, είτε ο εργολάβος ή υπεργολάβος, εφ' όσον υποβάλλει σχετική δήλωση.

Με την παρ. 7 καθιερώνεται το πρόστιμο που επιβάλλεται στους υπόχρεους που τηρούν ελλιπώς ή δεν τηρούν το βιβλίο το οποίο κυμαίνεται από 20 έως 120 ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη. Επίσης υπάρχει δυνατότητα επιβολής ποινικών κυρώσεων.

Το πρόστιμο θα επιβάλλεται με πράξη του προϊσταμένου της επιθεώρησης εργασίας μετά από γνώμη της Μεικτής Επιτροπής Ελέγχου, η από τα όργανα του Ι.Κ.Α..

Η διαδικασία για τη βεβαίωση και είσπραξη του προστίμου περιγράφεται στην ίδια παράγραφο, όταν επιβάλλεται από τον προϊστάμενο της επιθεώρη-

σης εργασίας, ενώ στην περίπτωση που επιβάλλεται από τα όργανα του Ι.Κ.Α. ακολουθείται άλλη που προβλέπεται στην παράγραφο 8.

Τα βεβαιούμενα πρόστιμα κατατίθενται στο Λογαριασμό του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας που τηρείται στην Εθνική Τράπεζα.

Άρθρο 21

1. Από τη νομοθεσία του Ταμείου Νομικών και ειδικότερα από τις διατάξεις του εδαφ. γ της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 4114/1960, όπως αντικαταστάθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1090/1980, προβλέπεται ότι οι άμισθοι ασφαλισμένοι του Ταμείου, εκτός από τους συμβολαιογράφους, τους δικηγόρους που τελούν σε αναστολή άσκησης του επαγγέλματος κ.λπ. έχουν την υποχρέωση από την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του Ταμείου, να τηρούν ασφαλιστικό βιβλιάριο ενσήμων με το οποίο αποδίδουν τη μηνιαία εισφορά τους στο Ταμείο Νομικών.

Το ασφαλιστικό βιβλιάριο παραδίδεται από μεν τους δικηγόρους Αθηνών στα γραφεία του Ταμείου από δε τους δικηγόρους της λοιπής επικράτειας στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους, οι οποίοι έχουν την υποχρέωση μέσα σε μια ορισμένη προθεσμία να παραδώσουν στο Ταμείο τα ασφαλιστικά βιβλιάριο, που παρέλαβαν από τα μέλη τους (άρθρο 18 του ν. 1759/1988).

Τόσο όμως κατά την παραλαβή των ασφαλιστικών βιβλιαρίων από το Ταμείο, όσο και κατά το μεταγενέστερο χρονικό διάστημα, δεν είναι δυνατό να ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ταμείου αν τα πρόσωπα που καταβάλλουν με ασφαλιστικό βιβλιάριο τις ανάλογες ασφαλιστικές εισφορές, έχουν και την ασφαλιστέα ιδιότητα, δηλαδή αν έχουν τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του Ταμείου.

Με τον τρόπο όμως αυτόν μπορεί να ασφαλίζονται στο Ταμείο Νομικών πρόσωπα, που δεν έχουν τις προϋποθέσεις για την ασφάλιση αυτή, με αποτέλεσμα να καταστρατηγούνται οι διατάξεις της νομοθεσίας του. Για τους λόγους αυτούς, κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση της σχετικής διάταξης της παρ. 1.

2 Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 3894/1958 και της παρ. 2 του άρθρου 19 του α.ν. 798/1948 ασφαλίζονται στο Τ.Α.Δ.Κ.Υ οι μόνιμοι υπάλληλοι των δήμων καθώς επίσης και οι μόνιμοι υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών με αποτέλεσμα ο χρόνος της δοκιμαστικής υπηρεσίας των υπαλλήλων αυτών να μην καλύπτεται ασφαλιστικά.

Επειδή το Ταμείο αντιμετωπίζει σωρεία αιτήσεων για εξαγορά του χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας προτείνεται η τροποποίηση των σχετικών διατάξεων ώστε να μπορούν οι δόκιμοι υπάλληλοι να υπάγονται από την πρόσληψή τους στην ασφάλιση του Ταμείου.

3. Με την παράγραφο 9 του άρθρου 15 του ν. 759/1988 οι επιχειρηματίες κινηματογράφου υπήχθησαν από την ασφάλιση του κλάδου αυτοτελώς απασχολούμενων ελεύθερων και ανεξάρτητων επαγγελματιών του Ι.Κ.Α. στην ασφάλιση του Κλάδου σύνταξης και ασθένειας του Τ.Α.Ε..

Με το εδάφιο δ΄ της παραγράφου 9 του παραπάνω άρθρου ορίζεται για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης των μεταφερόμενων στο Τ.Α.Ε., ο χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλιση του Κλάδου και του Τ.Α.Ε.Κ. θεωρείται ότι διανύθηκε στην Β ασφαλιστική κατηγορία τού Τ.Α.Ε..

Δεδομένου όμως ότι ορισμένοι από τους κινηματογραφιστές ήσαν καταταγμένοι κατά τη διάρκεια ασφάλισής τους στον Κλάδο ή στό Τ.Α.Ε. σε υψηλές

ασφαλιστικές κλάσεις και συνεπώς η σύνταξη που θα έπαιρναν από τον κλάδο του Ι.Κ.Α. θα ήταν μεγαλύτερη από αυτή που θα πάρουν τώρα από το Τ.Α.Ε. (υπολογιζομένου του χρόνου ασφάλισής τους στη Β ασφαλιστική κατηγορία), προτείνεται η τροποποίηση της διάταξης αυτής, έτσι ώστε να θεωρηθεί για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξής τους, ότι ο χρόνος ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβάλει στο Ι.Κ.Α. τις εισφορές του κλάδου σύνταξης, ότι διανύθηκε στην αντίστοιχη ασφαλιστική κατηγορία του Τ.Α.Ε. στην οποία τότε προσέγγιζαν οι καταβληθείσες εισφορές.

Για το χρόνο δε ασφάλισης στον κλάδο του Ι.Κ.Α. για το οποίον δεν καταβλήθηκαν εισφορές κλάδου σύνταξης μέχρι της υπαγωγής τους στο Τ.Α.Ε., να θεωρηθεί ότι διανύθηκε στην Β ασφαλιστική κατηγορία του Τ.Α.Ε. και να εξοφλούνται με το ισχύον εκάστοτε στο Τ.Α.Ε. ασφάλιστρο της κατηγορίας αυτής και σύμφωνα με τα ισχύοντα στη νομοθεσία του Τ.Α.Ε. για ενιαία αντιμετώπιση των οφειλόμενων εισφορών για όλους τους ασφαλισμένους του Ταμείου.

4. Με την παράγραφο 4 χορηγείται προσαύξηση 2% στους συνταξιούχους του Τ.Α.Ε. με χρόνο ασφάλισης και στο Τ.Α.Ε.Κ. Με την παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 1759/1988 οι επιχειρηματίες κινηματογράφου υπήχθησαν, από την ασφάλιση του κλάδου αυτοτελώς απασχολούμενων ελεύθερων και ανεξάρτητων επαγγελματιών του Ι.Κ.Α., στην ασφάλιση του Κλάδου σύνταξης και ασθένειας του Τ.Α.Ε.

Ο χρόνος που πραγματοποιήθηκε στην ασφάλιση του κλάδου ή του Ταμείου Ασφάλισης Επιχειρηματιών Κινηματογράφου (Τ.Α.Ε.Κ.) θεωρείται χρόνος ασφάλισης στο Τ.Α.Ε..

Πολλοί όμως από τους κινηματογραφιστές παράλληλα με την ασφάλισή τους στο Τ.Α.Ε.Κ. ή τον κλάδο ήσαν ασφαλισμένοι και στο Τ.Α.Ε., λόγω άσκησης δευτέρου επαγγέλματος και αν δεν είχαν μεταφερθεί στην ασφάλιση του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων θα ελάμβαναν δύο συντάξεις.

Επειδή όμως και για τις δύο απασχολήσεις των, υπάγονται πλέον στο Τ.Α.Ε. δεν είναι δυνατό να λάβουν από το Τ.Α.Ε. δύο συντάξεις.

Στις περιπτώσεις αυτές, δεν είναι δίκαιο, για τους ασφαλισμένους που κατέβαλαν ασφαλιστικές εισφορές σε δύο ανεξάρτητα τότε Ταμεία με νόμιμη προσδοκία συνταξιοδοτικού δικαιώματος να μη προσμετράται τελικά ο χρόνος ασφάλισης σε ένα από τα Ταμεία αυτά.

Γι' αυτό προτείνεται η προσμέτρηση του χρόνου αυτού για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξής τους.

Επίσης προτείνεται όπως οι συνταξιούχοι του κλάδου αυτοτελώς απασχολούμενων και ανεξάρτητων επαγγελματιών του Ι.Κ.Α. που μεταφέρθηκαν στο Τ.Α.Ε. και είναι συνταξιούχοι του Τ.Α.Ε. από ασφάλιση εξ εμπορικής ιδιότητας να παίρνουν μία σύνταξη ενιαία και όχι δύο ξεχωριστές προς μεγαλύτερη διευκόλυνση των αρμόδιων υπηρεσιών του Τ.Α.Ε που εκδίδουν τις συντάξεις.

5. Με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 1539/1985, οι επί συμβάσει αορίστου ή ορισμένου χρόνου υπάλληλοι που προβλέπει το άρθρο 1 του ν.δ. 874/1971, οι οποίοι μισθοδοτούνται από το Δημόσιο, υπήχθησαν υποχρεωτικά και στα Ταμεία επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας των μόνιμων συναδέλφων τους, εφ' όσον δεν ήσαν ασφαλισμένοι σε άλλο Ταμείο Πρόνοιας ή Επικουρικής Ασφάλισης για την απασχόλησή τους αυτή. Η εν λόγω ρύθμιση επεξετάθη και στους υπαλλήλους ν.π.δ.δ. για την υπαγωγή τους στο καθεστώς του ν. 103/1975.

Με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1813/1988 παρασχέθηκε το δικαίωμα στους επί συμβάσει υπαλλήλους του Δημοσίου ορισμένων κατηγοριών που είχαν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.δ. 874/1971, καθώς και στους μονιμοποιηθέντες με το ν. 1476/1984 που είχαν υπαχθεί πριν την μονιμοποίηση στις διατάξεις του ν.δ. 874/1971 και εξ αυτού του λόγου δεν είχαν με το άρθρο 7 του ν. 1583/1985 δικαίωμα επιλογής του συνταξιοδοτικού καθεστώτος, να επιλέξουν την συνταξιοδότησή τους από το Ι.Κ.Α. ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης, αντί της συνταξιοδότησής τους από το Δημόσιο.

Επειδή όμως όσοι, σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο επιλέξουν τη συνταξιοδότησή τους από το φορέα στον οποία είχαν ασφαλισθεί πριν την υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν.δ. 874/1971, θεωρούνται ότι ουδέποτε έπαυσαν να είναι ασφαλισμένο στο φορέα αυτόν, κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση διάταξης, προκειμένου να τους δοθεί το δικαίωμα να ζητήσουν την επιστροφή των εισφορών τους από το οικείο Ταμείο Πρόνοιας που είχαν καταβάλει κατά το χρόνο υπαγωγής τους στο ν.δ. 874/1971 ως αχρεωστήτως καταβληθείσες, αφού άλλωστε με την επάνοδό τους στο προηγούμενο συνταξιοδοτικό καθεστώς δεν υπάρχει δυνατότητα υπαγωγής τους σε άλλο Ταμείο Προνοίας, ώστε να κάνουν χρήση της διαδοχικής ασφάλισης.

6. Με το ν. 1902/1990 και με το άρθρο 37 έγινε αντικατάσταση των άρθρων 1 και 3 του ν. 1140/1981 (όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις των παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1287/1982) με τα οποία προβλέπεται η χορήγηση μηνιαίας σύνταξης σε ανήλικα παιδιά θανόντων ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του Ο.Γ.Α..

Κατά τη σύνταξη όμως του ανωτέρω νόμου παρελήφθη το προτεινόμενο προς ψήφιση άρθρο 2 με το οποίο προβλέπετο το ύψος του ποσού της σύνταξης που χορηγείται στα ορφανά παιδιά, καθώς επίσης και η προσαύξηση, που χορηγείται σε περίπτωση θανάτου και των δύο γονέων.

Επειδή η παράλειψη του ανωτέρω άρθρου δημιουργεί κενό δικαίου και ερμηνευτικά προβλήματα κατά την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων κρίνεται επιβεβλημένη η νομοθετική ρύθμιση του ανωτέρω θέματος.

Κρίνεται δε σκόπιμο χάριν ενότητας των σχετικών διατάξεων και σύμφωνα με το άρθρο 74 παράγρ. 4 του Συντάγματος να επαναληφθεί ολόκληρο το άρθρο 37 του ν. 1902/1990.

7. Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 7 ρυθμίζεται το θέμα της αναγνώρισης του χρόνου υπηρεσίας ασφαλισμένων του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος οι οποίοι είχαν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση πριν από την έναρξη ισχύος του π.δ. 500/1984 (ΦΕΚ 177 Α΄) ώστε οι ασφαλισμένοι αυτοί για λόγους ίσης μεταχείρισης με τους λοιπούς συναδέλφους τους να κριθούν με το προηγούμενο καθεστώς.

8. Από τις διατάξεις του αρθ. 3 του ν.δ. 3762/57 (ΦΕΚ 194 Α΄) είχε καθιερωθεί ενιαίο, για όλους τους ασφ. οργανισμούς, καθεστώς επιβολής κυρώσεων, λόγω εκπροθέσμου καταβολής των ασφ. εισφορών.

Το προβλεπόμενο πρόσθετο τέλος καθυστέρησης είχε καθορισθεί σε 1% για κάθε 10ήμερο καθυστέρησης, μη δυνάμενο, πάντως να υπερβεί το 50% του ποσού της κύριας οφειλής.

Με τις διατάξεις του αρθ. 19 του ν. 1469/1984 (ΦΕΚ 111 Α΄) και σε συνέχεια με τις διατάξεις της παρ. 3 του αρθ. 21 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α΄) τροποποιήθηκαν τα πιο πάνω ποσοστά αλλά μόνον για το Ι.Κ.Α. και αναπροσαρμόσθηκαν σε 5% για το πρώτο 10ήμερο καθυστέρησης και σε συνέχεια

για περαιτέρω καθυστέρηση 1% επί πλέον για κάθε 11η και 21η ημέρα του 1ου μήνα και για κάθε 1η, 11η και 21η ημέρα των επόμενων μηνών και μέχρι 120% κατ' ανώτατο όριο συνολικά.

Όμως με την πιο πάνω διαφοροποίηση στα ποσοστά πρόσθετου τέλους ανάμεσα στο Ι.Κ.Α. και τους λοιπούς ασφ. οργανισμούς, πέραν του γεγονότος ότι ανετράπη το προϊσχύον ενιαίον καθεστώς, δημιουργείται άνιση μεταχείριση και μπορεί να επέλθουν δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις στα ασφ. ταμεία.

Και τούτα διότι σφόδρα πιθανολογείται η προτίμηση της έγκαιρης καταβολής των εισφορών προς το Ι.Κ.Α. για αποφυγή της υψηλότερης επιβάρυνσης (ποσοστό 120%) με αντίστοιχη παραμέληση των λοιπών ασφ. οργανισμών, λόγω χαμηλότερης επιβάρυνσης (50%) με αποτέλεσμα να διογκούται η καθυστέρηση και να αυξάνεται η εισφοροδιαφυγή,

Εν όψει αυτών και μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας που καταβάλλεται για την πάταξη της εισφοροδιαφυγής αλλά και την καθιέρωση ενιαίου καθεστώτος επιβολής κυρώσεων επιβάλλεται να εναρμονισθούν τα ποσοστά των πρόσθετων τελών των λοιπών ταμείων με αυτά του Ι.Κ.Α. και για την κάλυψη του θέματος αυτού καταρτίσθηκε η σχετική διάταξη.

Άρθρο 22

1. Με τις παρ. 1, 2, 3 και 4 κυρώνονται οι αρ. Φ14/οικ.3081/91, Φ14/οικ.243/91, Φ11/2312/89 και Φ11/οικ.401/91 αποφάσεις με τις οποίες γίνεται ρύθμιση των καθυστερούμενων οφειλών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Με τις παραπάνω αποφάσεις παρέχεται η δυνατότητα τμηματικής εξόφλησης των οφειλών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Οι σχετικές ρυθμίσεις έγιναν μετά από αιτήματα οργανώσεων παραγωγικών τάξεων της χώρας με σκοπό να αντιμετωπίσουν οικονομικά προβλήματα που έχουν αλλά και για να βοηθηθούν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί στην είσπραξη των εσόδων τους.

Ειδικότερα:

α) με τις αρ. Φ14/οικ.3081/91 και Φ14/οικ.243/91 αποφάσεις δόθηκε δυνατότητα ρύθμισης σε 28 μηνιαίες δόσεις των καθυστερούμενων οφειλών μέχρι 30.11.90 προς όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων.

β) με την αρ. Φ11/2312/89 απόφαση (ΦΕΚ 724) ρυθμίστηκαν σε 60 μηνιαίες άτοκες δόσεις οι οφειλές μέχρι 31.12.89 προς όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς των σεισμόπληκτων περιοχών Μεσσηνίας, Ηλείας και Ζακύνθου.

και γ) με την αρ. Φ11/οικ.401/91 απόφαση ανεστάλη η καταβολή εισφορών προς το Ι.Κ.Α. και το Τ.Α.Ξ.Υ. των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων συνεχούς λειτουργίας για τους μήνες Δεκέμβριο '90, Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 1991.

Οι παραπάνω οφειλές εξοφλούνται σε 5 μηνιαίες δόσεις της πρώτης καταβλητέας μέχρι 31.5.91.

Επειδή οι παραπάνω αποφάσεις πρέπει να κυρωθούν νομοθετικά γι' αυτό και επιδιώκεται η κύρωση τους με το εν λόγω άρθρο.

2. Με την παρ. 5 κυρώνεται η Φ11/2774/7.12.90 Απόφαση της Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που αφορά τον καθορισμό ορίου για τη χορήγηση βεβαιώσεως ασφαλιστικής ενημερότητας στο ποσό των 200.000 δρχ.

Το όριο ασφαλιστικής ενημερότητας καθορίστηκε για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 4 του ν. 1239/1982, που όριζε ότι δεν επιτρέπεται η δανειοδότηση επιχειρήσεων από τράπεζα ή οποιοδήποτε άλλο πιστωτικό ίδρυμα, χωρίς την προσκόμιση βεβαιώσεως του Ι.Κ.Α. ή των άλλων ασφαλιστικών οργανισμών για τη μη ύπαρξη οφειλής της επιχειρήσεως από ασφαλιστικές εισφορές.

Με προηγούμενη απόφαση είχε καθορισθεί ως όριο για την χορήγηση της βεβαίωσης το ποσό των 100.000 δρχ.

Με την κυρούμενη απόφαση αυξάνεται το όριο αυτό στις 200.000 δρχ.

Η αύξηση αυτή κρίθηκε αναγκαία για εναρμόνιση με το Δημόσιο, όπου το όριο των 100.000 δρχ. για την προσκόμιση φορολογικής ενημερότητας αυξήθηκε πρόσφατα στο ποσό των 200.000 δρχ.

3. Με την παρ. 6 κυρώνεται η Φ36/1281/14.7.88 απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων με την οποία αυξήθηκαν από 1.7.88 οι εισφορές και συντάξεις του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων.

Επειδή η αύξηση εισφορών και συντάξεων έπρεπε να γίνει με προεδρικό διάταγμα, η έκδοση και δημοσίευση του οποίου θα απαιτούσε αρκετό χρονικό διάστημα και επειδή η αύξηση των εισφορών δεν ήταν δυνατό να γίνει αναδρομικά κρίθηκε σκόπιμο να γίνει η ρύθμιση αυτή με υπουργική απόφαση ώστε να καταστεί δυνατή και η άμεση βελτίωση της θέσης των συνταξιούχων.

Για τους πιο πάνω λόγους επιδιώκεται η θέσπιση της προτεινόμενης διάταξης της παραγρ. 6 με την οποία κυρώνεται η εκδοθείσα υπουργική απόφαση.

Με την παράγραφο 7 προβλέπεται ότι εφεξής οι εισφορές και οι συντάξεις του Ταμείου θα αυξάνονται σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας του Ταμείου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και όχι με διάταξη νόμου, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικά τυχόν παρερμηνείες και αμφισβητήσεις σχετικά με τον τρόπο αύξησης των εισφορών και συντάξεων του Ταμείου.

4. Με την παρ. 8 κυρώνεται η Φ36/797/3.5.1989 απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινων. Ασφαλίσεων με την οποία αυξήθηκαν από 1.5.1989 οι εισφορές και συντάξεις του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων.

Επειδή η αύξηση εισφορών και συντάξεων έπρεπε να γίνει με προεδρικό διάταγμα, η έκδοση και δημοσίευση του οποίου θα απαιτούσε αρκετό χρονικό διάστημα και επειδή η αύξηση των εισφορών δεν ήταν δυνατόν να γίνει αναδρομικά, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει η ρύθμιση αυτή με υπουργική απόφαση ώστε να καταστεί δυνατή και η άμεση βελτίωση της θέσης των συνταξιούχων.

Για τους πιο πάνω λόγους επιδιώκεται η θέσπιση της προτεινόμενης διάταξης της παραγράφου 8 με την οποία κυρώνεται η εκδοθείσα υπουργική απόφαση.

Με την παράγραφο 9, προβλέπεται ότι εφεξής οι εισφορές και ο συντάξεις του Ταμείου, θα αυξάνονται σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις

και τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας του Ταμείου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και όχι με διάταξη νόμου, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικά τυχόν παρερμηνείες και αμφισβητήσεις σχετικό με τον τρόπο αύξησης των εισφορών και συντάξεων του Τ.Α.Ε..

5. Με την παρ. 10 κυρώνεται η Φ36/497/10.5.1989 Υπουργική Απόφαση.

Η ανάγκη χορήγησης από το Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων υγειονομικής περίθαλψης στους ασφαλισμένους του πέραν εκείνης που προβλέπεται από το π.δ 668/1981 επέβαλε την έκδοση της με αρ. 36/497/10.5.1989 Υπουργικής Απόφασης, σύμφωνα με την οποία, από 1/6/89, οι ασφαλισμένοι του Τ.Α.Ε. καλύπτονται και για τις πιο κάτω κατηγορίες παροχών:

α) Ιατρική περίθαλψη

β) Φαρμακευτική περίθαλψη και

γ) Παρακλινικές εξετάσεις.

Σύμφωνα όμως με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 403/1976 (ΦΕΚ 204/76Α΄), η έκταση, το ύψος, το είδος και ο χρόνος έναρξης χορήγησης των παροχών ασθενείας σε είδος ορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου και πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Επειδή όμως δεν τηρήθηκε η πιο πάνω διαδικασία, λόγω του επείγοντος, θα πρέπει η πιο πάνω Υπουργική Απόφαση να κυρωθεί με νόμο.

6. Με την παρ. 11 κυρώνεται η Φ35/795/26.4.1989 Απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων με την οποία αυξήθηκαν από 1.4.83 οι συντάξεις που καταβάλλει το Τ.ΕΒ.Ε. κατά ποσοστό 20%.

Επειδή η αύξηση αυτή των συντάξεων είναι πέραν της προβλεπόμενης από το άρθρο 8 του ν. 1027/1980 εξουσιοδοτήσεως και δεν μπορούσε να γίνει με ανάλογη διοικητική πράξη και δεδομένου ότι οι συντάξεις του Τ.Ε.Β.Ε. βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει η ρύθμιση αυτή με Υπουργική απόφαση, αφού ήδη το Τ.Ε.Β.Ε. ενισχύθηκε επί πλέον από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με το ποσό των 2 δισ. για το έτος 1989, ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση βελτίωση της θέσης των συνταξιούχων.

7. Με την παρ. 12 κυρώνεται η Φ22/794/26.4.1989 απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων με την οποία αυξήθηκε από 1.4.1989, το ποσό της βασικής μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας των δικαιούχων ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α..

Επειδή η αύξηση του ποσού της βασικής μηνιαίας σύνταξης έπρεπε να γίνει με προεδρικό διάταγμα, η έκδοση και δημοσίευση του οποίου θα απαιτούσε αρκετό χρονικό διάστημα και επειδή ήδη αυξήθηκαν από 1η Ιανουαρίου 1989 οι εισφορές με αποτέλεσμα το ύψος του ασφαλίστρου που καταβάλλουν οι ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Α. να είναι αρκετά υψηλό (13.600 κλ. Συντ. + 5031 κλ. ασθ.), ενώ οι συντάξεις του Τ.Σ.Α. ευρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα, παρόλο ότι αυξήθηκαν από 1.4.89 με απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου κατά ποσοστό 7,5%, κρίθηκε σκόπιμο να αυξηθούν οι συντάξεις κατά 20% περίπου και να γίνει η ρύθμιση αυτή με υπουργική απόφαση ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση βελτίωση της θέσης των συνταξιούχων.

Για τους πιο πάνω λόγους επιδιώκεται η θέσπιση της προτεινόμενης διά-

ταξης της παραγράφου 12 με την οποία κυρώνεται η εκδοθείσα υπουργική απόφαση.

Με την παράγραφο 13 προβλέπεται ότι εφεξής το ποσό της βασικής μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας των δικαιούχων ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α. θα αυξάνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις της νομοθεσίας του Ταμείου, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και όχι με διάταξη νόμου, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικά τυχόν παρερμηνείες και αμφισβητήσεις σχετικά με το τρόπο αύξησης του ποσού της βασικής μηνιαίας σύνταξης.

8. Με την παρ. 14 κυρώνεται η Φ22/1725/1.12.88 Απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία ρυθμίστηκε ο τρόπος εξόφλησης καθυστερούμενων προς το Τ.Σ.Α. ασφαλιστικών εισφορών, που ανάγονται στο χρονικό διάστημα μέχρι 31.12.1988.

Επειδή υπήρχε ένας μεγάλος αριθμός ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α. οι οποίοι δεν κατέβαλαν τις ασφαλιστικές τους εισφορές λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασής τους και του υπέρογκου ποσού στο οποίο ανήρχοντο τα πρόσθετα τέλη, τα οποία έπρεπε να καταβάλουν, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει η ρύθμιση αυτή ώστε να δοθεί η ευχέρεια στους ασφαλισμένους αυτούς να καταβάλλουν τις εισφορές τους απηλλαγμένες πρόσθετων τελών μέσα σε ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.

Επειδή η παραπάνω ρύθμιση έπρεπε να γίνει με προεδρικό διάταγμα η έκδοση και δημοσίευση του οποίου όμως θα απαιτούσε αρκετό χρονικό διάστημα και επειδή τίθενται προθεσμίες μέσα στις οποίες έπρεπε να εξοφληθούν οι καθυστερούμενες εισφορές προς το Τ.Σ.Α., κρίθηκε σκόπιμο να εκδοθεί υπουργική απόφαση που θα κυρωθεί με νόμο.

9. Με τις παρ. 15 και 16 κυρώνονται οι Φ22/1152/12.10.90 και Φ22/1447/30.11.1990 αποφάσεις της Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τις οποίες α) ρυθμίστηκε ο τρόπος εξόφλησης καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών στο Τ.Σ.Α., που ανάγονται σε χρονικές περιόδους μέχρι 31.12.1989 και β) παρατάθηκε η προθεσμία εξόφλησης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών στο Τ.Σ.Α. αντίστοιχα.

Επειδή υπήρχε μεγάλος αριθμός ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α. οι οποίοι δεν κατέβαλαν τις ασφαλιστικές τους εισφορές λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασής τους κρίθηκε σκόπιμο να γίνει η ρύθμιση αυτή, ώστε να δοθεί η ευχέρεια στους ασφαλισμένους αυτούς να καταβάλλουν τις καθυστερούμενες εισφορές τους, είτε εφάπαξ απηλαγμένες πρόσθετων τελών μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα, είτε σε 25 μηνιαίες δόσεις με το ασφάλιστρο που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης και με πρόσθετα τέλη 20% σε κάθε δόση.

Επειδή η ανωτέρω ρύθμιση έπρεπε να γίνει με προεδρικό διάταγμα η έκδοση και δημοσίευση του οποίου θα απαιτούσε αρκετό χρονικό διάστημα και επειδή τίθενται προθεσμίες μέσα στις οποίες έπρεπε να εξοφληθούν οι καθυστερούμενες εισφορές προς το Τ.Σ.Α. κρίθηκε σκόπιμο να εκδοθεί υπουργική απόφαση που θα κυρωθεί με νόμο.

10. Με την παρ. 17 κυρώνονται οι Φ41/1402/9.5.85 και Φ41/64/ 8.2.90

Αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων.

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1090/980 (ΦΕΚ 263 Α΄) οι συντάξεις που χορηγεί το Ταμείο Νομικών συνδέθηκαν με το βασικό μισθό του εφέτη, όπως ισχύει κάθε φορά και συγκεκριμένα, η σύνταξη του Ταμείου για τον άμισθο συνταξιούχο του με 40 χρόνια ασφάλισης προσαρμόστηκε σταδιακά (1981 - 1984) στο 80% του βασικού μισθού του εφέτη, ενώ και οι λοιπές συντάξεις που χορηγεί το Ταμείο υπολογίζονται επίσης με βάση το παραπάνω ποσό (έμμισθοι Α΄ Τάξης 42% κ.λπ.).

Λόγω όμως των γνωστών οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπιζε το Ταμείο Νομικών και επειδή ο βασικός μισθός του εφέτη είχε παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα οι συντάξεις που χορηγούσε το Ταμείο να παραμένουν σε μη ικανοποιητικά επίπεδα (κατώτατα όρια αμίσθου Α΄ τάξης 13.918, θανάτου Α΄ τάξης 10.439, εμμίσθου Α΄ τάξης 9.824, ανώτατα όριά Α΄ τάξης 40.938), με την Φ41/1402/9.5.85 Υπουργική Απόφαση κρίθηκε σκόπιμο να χορηγηθεί ένα μικρό τουλάχιστον ποσοστό αύξησης (10%) ανάλογο με την οικονομική δυνατότητα του Ταμείου.

Με τις διατάξεις του ν. 1587/86 για το νέο μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών, από 1/7/86 ο μισθός του Εφέτη ορίστηκε στις 100.000 δρχ.

Σύμφωνα λοιπόν με τις προαναφερόμενες διατάξεις, το ποσό της σύνταξης που χορηγεί το Ταμείο Νομικών για 40 χρόνια ασφάλισης θα έπρεπε από την ημερομηνία αυτή να προσαρμοστεί στις 80.000 δρχ.

Επειδή όμως το Ταμείο αδυνατούσε να αντεπεξέλθει οικονομικά στην παραπάνω αύξηση, με την Φ41/738/2.4.86 Υπουργική Απόφαση, κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1090/80, ανεστάλη η προσαρμογή των συντάξεων στο βασικό μισθό του Εφέτη και μόλις την 1.10.88, μετά τη βελτίωση των εσόδων του από την υπεραπόδοση των πόρων του ν. 1512/85 κ.λπ. οι συντάξεις που χορηγεί προσαρμόστηκαν στον ισχύοντα βασικό μισθό του Εφέτη (100.000 x 80% = 80.000 για τον άμισθο ασφαλισμένο Α΄ τάξης με 40 χρόνια ασφάλισης).

Πέρα απ αυτά, επειδή ο βασικός μισθός του Εφέτη δεν αναπροσαρμόζεται τακτικά, οι παροχές που χορηγεί το Ταμείο παρά τις προαναφερόμενες αυξήσεις, εξακολουθούν να παραμένουν σε μή υψηλά επίπεδα (κατώτατα όρια αμίσθου Α΄ τάξης 27.200, θανάτου Α΄ τάξης 20.400, εμμίσθου Α΄ τάξης 19.200, ανώτατα όρια Α΄ τάξης 80.000).

Έτσι ύστερα από πρόταση του Ταμείου και επειδή δεν είχαν χορηγηθεί αυξήσεις στις συντάξεις μετά την 1.10.88, παρά το γεγονός ότι υπήρχε η ανάλογη οικονομική δυνατότητα του Ταμείου, όπως προκύπτει από τη σχετική οικονομική μελέτη της αναλογιστικής υπηρεσίας του Υπουργείου ενώ παράλληλα χορηγήθηκαν αυξήσεις στις συντάξεις στο σύνολο σχεδόν των Ασφαλιστικών Οργανισμών, κρίθηκε σκόπιμο με την Φ41/64/8.2.90 Υπουργική Απόφαση να αυξηθούν και οι συντάξεις που χορηγεί το Ταμείο Νομικών κατά ποσοστό 20%.

Επειδή όμως δημιουργήθηκαν αμφισβητήσεις σχετικά με την δυνατότητα αύξησης των συντάξεων με βάση την εξουσιοδοτική διάταξη του εδαφ. γ της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1090/80, κρίνεται σκόπιμη η κύρωση των παραπάνω Υπουργικών Αποφάσεων που σκοπό είχαν όπως προεξετέθη, τη βελτίωση των συνταξιοδοτικών παροχών του Ταμείου Νομικών.

11. Με την παρ. 18 κυρώνεται η Φ42/202/9.1.89 Απόφαση του Υπουργού

Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία αυξήθηκαν από 1.1.89 οι συνταξιοδοτικές εισφορές του Τ.Σ.Α.Υ..

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 982/79 είναι δυνατόν με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ., να ανακαθορίζονται τα ποσοστά εισφορών του Τ.Σ.Α.Υ. καθώς και οι αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται, εφ' όσον τα διατιθέμενα πλεονάσματα δεν επαρκούν για την ανέλιξη της πλήρους σύνταξης του Τ.Σ.Α.Υ. στη σύνταξη Δημοσίου πολιτικού υπαλλήλου με 35 χρόνια υπηρεσία. Διαφορετικά οι αυξήσεις των συνταξιοδοτικών εισφορών γίνονται με την έκδοση προεδρικού διατάγματος (άρθρο 17 του ν. 982/73).

Προκειμένου να αυξηθούν έγκαιρα οι συνταξιοδοτικές εισφορές από 1.1.89 σύμφωνα και με τα πορίσματα της αναλογιστικής υπηρεσίας του Υπουργείου, ώστε να διατηρηθούν τα αποθεματικά του Ταμείου σε ικανοποιητικό επίπεδο, κρίθηκε σκόπιμο να μήν ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 17 του ν. 982/79 (έκδοση π.δ/τος) που απαιτεί χρόνο και δεν είναι δυνατό να προσδώσει αναδρομικότητα στη σχετική ρύθμιση.

Επειδή όμως δεν υπήρχαν ούτε και οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, ώστε να ήταν δυνατή η αύξηση των συνταξιοδοτικών εισφορών, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει η ρύθμιση αυτή με υπουργική απόφαση.

12. Με την παρ. 19 κυρώνεται η Φ42/οικ.1466/6.10.89 απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 982/79 για τη βελτίωση των συντάξεων του Τ.Σ.Α.Υ. διατίθεται ετήσια το πλεόνασμα του Κλάδου Σύνταξης που προκύπτει κάθε οικονομικό έτος, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί ποσοστό 20% για τη διατήρηση αποθεματικού ίσου τουλάχιστον με τις συνολικές δαπάνες του ίδιου κλάδου.

Η αύξηση αυτή χορηγείται με απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ. που εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η παραπάνω αύξηση χορηγείται στις αρχές κάθε οικονομικού έτους ώστε να έχει διαμορφωθεί σαφής εικόνα της χρήσης του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης με την Φ.42/οικ.73/ 18.1.1989 Υπουργική απόφαση αυξήθηκαν από 1.1.1989 οι συντάξεις του Τ.Σ.Α.Υ. κατά ποσοστό 18%.

Με την Φ42/οικ.1466/6.10.1989 Υπουργική Απόφαση αυξήθηκαν συμπληρωματικά από 1.7.1989 οι συντάξεις του Ταμείου κατά ποσοστό 10% πριν από το τέλος της χρήσης του οικονομικού έτους 1989, επειδή η εν γένει πορεία των οικονομικών του Ταμείου είναι ικανοποιητική.

Η παραπάνω όμως Υπουργική Απόφαση για την αύξηση των συντάξεων του Τ.Σ.Α.Υ. δεν ήταν δυνατόν να εκδοθεί κατ' εφαρμογή της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 7 του ν. 982/1979, επειδή όπως προαναφέραμε το πλεόνασμα του προηγούμενου οικονομικού έτους είχε ήδη διατεθεί για την αύξηση των συντάξεων κατά 18% προωθήθηκε η παραπάνω Υπουργική Απόφαση η κύρωση της οποίας επιδιώκεται με τη διάταξη αυτήν.

13. Με την παρ. 20 κυρώνεται η Φ42/1659/27.12.89 Απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία αυ-

ξήθηκαν από 1.1.1990 οι συνταξιοδοτικές εισφορές του Τ.Σ.Α.Υ..

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 982/79 είναι δυνατόν με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ., να ανακαθορίζονται τα ποσοστά εισφορών του Τ.Σ.Α.Υ. καθώς και α αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται, εφ' όσον τα διατιθέμενα πλεονάσματα δεν επαρκούν για την ανέλιξη της πλήρους σύνταξης του Τ.Σ.Α.Υ. στη σύνταξη Δημοσίου πολιτικού υπαλλήλου με 35 χρόνια υπηρεσία.

Διαφορετικά οι αυξήσεις των συνταξιοδοτικών εισφορών γίνονται με την έκδοση προεδρικού διατάγματος (άρθρο 17 του ν. 982/79).

Προκειμένου να αυξηθούν έγκαιρα οι συνταξιοδοτικές εισφορές από 1.1.90 σύμφωνα και με τα πορίσματα της αναλογιστικής υπηρεσίας του Υπουργείου, ώστε υα διατηρηθούν τα αποθεματικά του Ταμείου σε ικανοποιητικό επίπεδο, κρίθηκε σκόπιμο να μήν ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 17 του ν. 982/79 (έκδοση π.δ/τος) που απαιτεί χρόνο και δεν είναι δυνατόν να προσδώσει αναδρομικότητα στη σχετική ρύθμιση.

Επειδή όμως δεν υπήρχαν ούτε και οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 4 του ίδιου Νόμου, ώστε να ήταν δυνατή η αύξηση των συνταξιοδοτικών εισφορών κρίθηκε σκόπιμο να γίνει η ρύθμιση αυτή με υπουργική απόφαση.

14. Με την παρ. 21 κυρώνεται η Φ42/1669/27.12.89 απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία αυξήθηκαν από 1.1.1990 οι συντάξεις του Τ.Σ.Α.Υ. κατά ποσοστό 10%.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 για τη βελτίωση των συντάξεων του Τ.Σ.Α.Υ. διατίθεται ετήσια το πλεόνασμα του Κλάδου Σύνταξης που προκύπτει κάθε οικονομικό έτος αφού προηγουμένως αφαιρεθεί ποσοστά 20% για τη διατήρηση αποθεματικού ίσου τουλάχιστον με τις συνολικές δαπάνες του ίδιου κλάδου.

Η αύξηση αυτή χορηγείται με απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ. που εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Όμως κρίθηκε σκόπιμο, εν όψει και της ικανοποιητικής γενικά, εξέλιξης των αποθεματικών του Ταμείου να αυξηθούν οι συντάξεις πέρα από ποσοστό 8,5% που προκύπτει από την εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης, δηλαδή κρίθηκε σκόπιμο να αυξηθούν οι συντάξεις του Τ.Σ.Α.Υ. κατά ποσοστό 10% με την παραπάνω Υπουργική Απόφαση.

15. Με την παρ. 22 κυρώνεται η Φ34α/οικ.35/16.1.91 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία αυξήθηκαν από 1η Ιανουαρίου 1991 οι συντάξεις των αγροτών.

Οι αυξήσεις των συντάξεων του Ο.Γ.Α. γίνονται κανονικά με νόμο ή έκδοση και η δημοσίευση του οποίου ακολουθεί ως γνωστό μια χρονοβόρα διαδικασία.

Για να παρακαμφθεί η χρονοβόρα αυτή διαδικασία και να καταστεί δυνατή η έγκαιρη καταβολή των αυξημένων, προς τους αγρότες, συντάξεων από 1η Ιανουαρίου 1991, κρίθηκε σκόπιμο η αύξηση αυτή να γίνει με έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

16. Με την παρ. 23 κυρώνεται η αρ. 21/908/5.10.89 Απόφαση του

Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με τη διάταξη του άρθρου 5 της από 10.3.89 Ε.Σ.Σ.Ε. (σχετική Απόφαση δημοσίευσης Υπουργού Εργασίας αριθμ. 12756/23.3.89 (ΦΕΚ 213/Β/1989), που κυρώθηκε με το άρθρο 20 του ν. 1849/1989 (ΦΕΚ 113/Α/1989), ορίζεται ότι η συνολική διάρκεια της άδειας λόγω μητρότητας, είναι 15 εβδομάδες.

Από την ισχύουσα όμως διάταξη του άρθρου 40 του ν. 1539/1985 (ΦΕΚ 64/Α/1985), προβλέπεται, μεταξύ των άλλων, ότι οι ασφαλισμένες σε οργανισμούς ασφάλισης μισθωτών αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δικαιούνται επιδόματος μητρότητας για 98 ημέρες συνολικά (δηλ. 14 εβδομάδες).

Μετά τη δημοσίευση όμως και την ισχύ της διάταξης του άρθρου 5 της παραπάνω απόφασης του Υπουργού Εργασίας η Γ.Σ.Ε.Ε. και οι άλλες ομοσπονδίες μισθωτών ζήτησαν την επιμήκυνση του χρόνου επιδότησης λόγω μητρότητας από 14 σε 15 εβδομάδες, ώστε να εναρμονισθεί η νομοθεσία του Ι.Κ.Α. και των άλλων Ταμείων, που ασφαλίζουν μισθωτούς, με το περιεχόμενο της πιο πάνω Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας.

Έτσι για την αντιμετώπιση του πιο πάνω θέματος εκρίθη αναγκαία η έκδοση της με αριθ. 21/908/5.10.89 Υπουργικής Απόφασης, με την οποία, μεταξύ των άλλων ορίσθηκε ότι το επίδομα μητρότητας (κυοφορίας και λοχείας), που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 1539/1985 (ΦΕΚ 64/85 Α΄), καταβάλλεται για 105 ημέρες συνολικά.

Η πιο πάνω Απόφαση, λόγω του επείγοντος, εκδόθηκε χωρίς να παρέχεται η προς τούτο νομική ευχέρεια, γι' αυτό επιβάλλεται η κύρωσή της.

17. Με την παρ. 24 κυρώνεται η αρ. 21/362/3.5.89 Απόφαση του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 του αν. 1846/1951, στους ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α. και τα μέλη της οικογένειάς τους, παρέχεται ιατρική περίθαλψη, εφ' όσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 50 τουλάχιστον ημέρες εργασίας είτε κατά το προηγούμενο της ημέρας της αναγγελίας της ασθένειας ή της πιθανής ημέρας τοκετού ημερολογιακό έτος, είτε κατά το τελευταίο πριν από την αναγγελία 15/μηνο, χωρίς να συνυπολογίζονται στην τελευταία περίπτωση οι ημέρες εργασίας, που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο του 15/μηνου.

Σύμφωνα εξάλλου με την παρ. 1 του άρθρου 35 του ίδιου νόμου, ο ασφαλισμένος δικαιούται επιδόματος ασθένειας, εφ' όσον εκτός των άλλων προϋποθέσεων, έχει πραγματοποιήσει 100 τουλάχιστον ημέρες εργασίας κατά το ημερολογιακό έτος το αμέσως προηγούμενο της αναγγελίας της ασθένειας ή κατά το προηγούμενο της αναγγελίας 15/μηνο, χωρίς να συνυπολογίζονται στην τελευταία περίπτωση οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο του 15/μηνου.

Ο σεισμός στις περιοχές Αμαλιάδας και Ζακύνθου επέδρασε ανασταλτικά στην οικονομική δραστηριότητα κατά τους τελευταίους μήνες του έτους 1988, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί στους κατοίκους τους οξύτερο το πρόβλημα της ανεργίας και ειδικότερα για πολλούς ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α., οι οποίοι δεν κατάφεραν να συμπληρώσουν τις χρονικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη θεμελίωση του δικαιώματος λήψης παροχών ασθενείας.

Έτσι για την αντιμετώπιση του πιο πάνω προβλήματος εκρίθη επιβεβλημένη η έκδοση της με αριθ. 21/362/3.5.89 Υπουργικής Απόφασης, με την

οποία ορίσθηκε ότι κατ' εξαίρεση, στους από 1.10.88 και μετά μονίμους κατοίκους, ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α., να μην απαιτούνται, για το έτος 1989 ασφαλιστικές προϋποθέσεις, για την παροχή ιατρικής περίθαλψης, για δε την καταβολή από το Ι.Κ.Α. επιδόματος ασθενείας να απαιτείται η πραγματοποίηση 60 τουλάχιστον ημερομισθίων κατά το προηγούμενο της αναγγελίας της ασθένειας ημερολογιακό έτος.

Η απόφαση αυτή, λόγω του επείγοντος, εκδόθηκε χωρίς εξουσιοδοτική διάταξη γι' αυτό επιβάλλεται η κύρωσή της.

18. Με την παρ. 25 κυρώνεται η Φ61/οικ.474/10.3.88 Απόφαση του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποίο καθορίσθηκε ο αρμόδιος φορέας για την απονομή της σύνταξης στην περίπτωση εφαρμογής των παρ. 2 και 4 του άρθρου 33 του ν. 1469/1984.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 και 4 του άρθρου 33 του ν. 1469/1984, σε περίπτωση διαδοχικής ασφάλισης, αρμόδιος οργανισμός για την αναγνώριση του υπολειπόμενου χρόνου για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος γήρατος είναι ο οργανισμός στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποιήθηκε ο περισσότερος χρόνος ασφάλισης με την προϋπόθεση ότι, δεν θεμελιώνεται με βάση τον συνολικό χρόνο ασφάλισης δικαίωμα για σύνταξη σε οποιονδήποτε από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 9, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν από την Φ61/614/19.3.86 εγκύκλιο ορίζεται ότι, αρμόδιος οργανισμός για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος είναι καταρχήν ο τελευταίος εφ' όσον συμπληρώνονται αφενός οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από την νομοθεσία του και αφετέρου έχουν πραγματοποιηθεί 1500 ημέρες στην ασφάλισή του οποτεδήποτε.

Ο προηγούμενος δε ασφαλιστικός οργανισμός καθίσταται αρμόδιος για την κρίση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος μόνο στην περίπτωση που υπάρχουν μεν οι συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις στον τελευταίο οργανισμό δεν πραγματοποιήθηκαν όμως οι 1500 ημέρες ασφάλισης σε αυτόν.

Επειδή από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προέκυψε ότι, η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1405/1983, όπως ερμηνεύθηκαν με την Φ61/614/19.3.86 εγκύκλιο καθιστούν σε ορισμένες συνταξιοδοτικές υποθέσεις, κατά τις οποίες ο ασφαλιστικός οργανισμός με τον περισσότερο χρόνο ασφάλισης δεν είναι ο τελευταίος αλλά ο προηγούμενος, την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 παρ. 2 και 4 του ν. 1469/1984 άνευ αξίας διότι υφίστατο αδυναμία κρίσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τον προηγούμενο φορέα λόγω εφαρμογής της παραπάνω εγκυκλίου, εκδόθηκε υπουργική απόφαση που θα κυρωθεί με νόμο.

19. Με την παρ. 26 κυρώνονται οι Φ.7/οικ.845/22.10.90 και Φ.7/οικ.1144/2.12.90 Αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων.

Από τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138/19Α/1990) στις δαπάνες εξωνοσοκομειακής φαρμακευτικής περίθαλψης, που παρέχεται στους ασφαλισμένους, συνταξιούχους και στα μέλη οικογενείας τους, το Δημόσιο και κάθε ασφαλιστικό φορέα, ανεξάρτητο από την ονομασία τους και την νομική τους μορφή, καθορίζεται συμμετοχή του δικαιούχου περίθαλψης, σε ποσοστό 25% επί της διατιμημένης αξίας των φαρμάκων.

Από τη διάταξη όμως της παρ. 2 του ιδίου άρθρου προβλέπεται ότι από τη συμμετοχή που καθορίζεται με την παρ. 1, εξαιρούνται τα φάρμακα για χρόνιες παθήσεις, μητρότητα, εργατικά ατυχήματα και για τις επιπλοκές της μεσογειακής αναιμίας.

Με τις υπ' αριθ. 7/οικ.845/22.10.90 (ΦΕΚ 706/Β/9.11.90) και 7/οικ.1144/21.12.90 Υπουργικές Αποφάσεις καθορίσθηκαν τα ενδεικνυόμενα φάρμακα για την αντιμετώπιση ορισμένων χρονίων παθήσεων προς αποφυγήν παρερμηνειών και αμφισβητήσεων ως προς τον ακριβή καθορισμό των παθήσεων αυτών.

Επειδή όμως για την έκδοση των πιο πάνω Αποφάσεων δεν υπήρχε ρητή εξουσιοδοτική διάταξη στο άρθρο 19 του ν. 1902/1990, κρίνεται σκόπιμη η κύρωση αυτών με διάταξη νόμου.

20. Με την παρ. 27 κυρώνονται οι Φ.11/616/15.3.1991 και Φ.14/667/15.3.1991 Αποφάσεις της Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Με την πρώτη Απόφαση παρέχεται το δικαίωμα αναστολή της καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών προς το Ι.Κ.Α. και προς τους οργανισμούς των οποίων συνεισπράττει τις εισφορές τους, στις επιχειρήσεις που επλήγησαν από τρομοκρατικές ή άλλες βίαιες ενέργειες τρίτων.

Το δικαίωμα αυτό παρέχεται μέχρι και 24 μήνες κατ' ανώτατο όριο από την ημερομηνία που υπέστησαν τις ζημιές οι επιχειρήσεις.

Με την δεύτερη Απόφαση παρέχεται το δικαίωμα διακανονισμού εξόφλησης των οφειλών προς το Ι.Κ.Α., της Επιχείρησης "ΠΥΡΚΑΛ Α.Ε.", σε 40 ισόποσες μηνιαίες δόσεις.

Οι οφειλόμενες εισφορές κεφαλαιοποιούνται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με τα πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις.

21. Με τις παρ. 28-31 κυρώνονται έξι υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες έχουν συσταθεί τέσσερις επιτροπές για τη μελέτη ασφαλιστικών θεμάτων (επιτροπή μελέτης του προβλήματος της κοινωνικής ασφάλισης τραπεζικών υπαλλήλων που είναι ασφαλισμένοι σε ειδικά ταμεία, επιστημονική επιτροπή για τη μελέτη της αναμόρφωσης του ασφαλιστικού συστήματος, επιστημονική γραμματεία για υποβοήθηση του έργου της επιστημονικής επιτροπής αναμόρφωσης του ασφαλιστικού συστήματος, επιτροπή κρίσεως βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων). Η λειτουργία των επιτροπών αυτών είναι περιορισμένης διάρκειας και έχει προβλεφθεί αμοιβή για τα μέλη και τους γραμματείς καθώς και καταβολή των εξόδων μετακίνησης για τα μέλη της επιτροπής κρίσεως βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων που διαμένουν εκτός Αττικής.

22. Με την παρ. 32 κυρώνεται η αρ. Φ14/1333/1.7.91 Απόφαση της Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την οποία διακανονίζονται οι οφειλές της Ολυμπιακής Εταιρίας προς το Ι.Κ.Α..

Με την εν λόγω απόφαση ρυθμίζονται οι καθυστερούμενες εισφορές μέχρι 31/5/1991 σε 40 δόσεις μαζί με τα πρόσθετα τέλη. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι 31/7/1991. Προϋπόθεση υπαγωγής αλλά και συνέχιση καταβολής των δόσεων είναι η καταβολή των τρεχουσών εισφορών.

Άρθρο 23

Με το άρθρο 24, ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου.

Αυτός είναι ο σκοπός και το περιεχόμενο του νομοσχεδίου και παρακαλούμε να το περιβάλετε με την ψήφο σας.

Αθήνα, 4 Οκτωβρίου 1991

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ε. Χριστοδούλου	**Ι. Παλαιοκρασσάς**
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Γ. Σούρλας	**Α. Καλαντζάκος**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1976

Φ.Ε.Κ. 184Α (04.12.1991)

Αντικατάσταση και συμπλήρωση διατάξεων της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
Συντάξεις Δημοσίου

Άρθρο 1
Δικαίωμα σύνταξης υπαλλήλων

1. Το δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π. δ. 1041/1979 ΦΕΚ 292 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις γυναίκες υπαλλήλους, οι οποίες έχουν προσληφθεί μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 1982 και είναι χήρες με άγαμα παιδιά ή διαζευγμένες με άγαμα παιδιά ή μητέρες με άγαμα παιδιά, ή έγγαμες, αρκεί 15ετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία».

2. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις γυναίκες στρατιωτικός γενικά, οι οποίες έχουν καταταγεί μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 1982 και είναι χήρες με άγαμα παιδιά ή διαζευγμένες με άγαμα παιδιά ή άγαμες μητέρες με άγαμα παιδιά ή έγγαμες, αρκεί 15ετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία».

3. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α΄) αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε, από την ακόλουθη διάταξη, η οποία προστίθεται ως τρίτο εδάφιο στην περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων που έχει ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση για τις γυναίκες υπαλλήλους, οι οποίες έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά, καθώς και για τους άνδρες υπαλλήλους, οι οποίοι έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά και είναι χήροι ή διαζευγμένοι, εφ' όσον, οι τελευταίοι, με δικαστική απόφαση έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών, αρκεί εικοσαετής πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξάρτητα από το χρόνο πρόσληψής τους».

4. Μετά το δεύτερο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως αυτό αναμορφώνεται με την παρ. 2 του παρόντος, προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση για τις γυναίκες στρατιωτικούς γενικά, οι οποίες έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά, καθώς και για τους άνδρες στρατιωτικούς, οι οποίοι έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά και είναι χήροι ή διαζευγμένοι, εφ' όσον, οι τελευταίοι, με δικαστική απόφαση έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών, αρκεί εικοσαετής

πλήρης πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, ανεξάρτητα από το χρόνο κατάταξής τους».

5. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού, ανατρέχει στο χρόνο ισχύος του ν. 1902/1990.

Άρθρο 2

Ηλικία συνταξιοδότησης - Χρόνος έναρξης πληρωμής της σύνταξης

1. Ο τίτλος του άρθρου 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Ηλικία συνταξιοδότησης - Χρόνος έναρξης πληρωμής της σύνταξης».

2. Τα άρθρα 2 και 3 του ν. 1902 / 1990 αντικαθίστανται από τότε που ίσχυσαν από τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες εντάσσονται στο άρθρο 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων ως παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 οι δε υπάρχουσες παράγραφοι 1 έως 9 του ίδιου άρθρου λαμβάνουν αριθμό 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 και 13 αντίστοιχα.

«1. Για την καταβολή της σύνταξης των υπαλλήλων, που υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου, θεσπίζεται ηλικία συνταξιοδότησης, η οποία ορίζεται ως εξής:

α) Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1997, το τεσσαρακοστό δεύτερο (42ο) έτος της ηλικίας τους συμπληρωμένο προκειμένου για γυναίκες, που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικών ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω, ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, το πεντηκοστό τρίτο (53ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για τις λοιπές γυναίκες και το πεντηκοστό πέμπτο (55ο) έτος συμπληρωμένο προκειμένου για τους άνδρες.

β) Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1 Ιανουαρίου 1998 και μετά, το πεντηκοστό (50ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για γυναίκες που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό από 50% και άνω, ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, το πεντηκοστό όγδοο (58ο) έτος συμπληρωμένο προκειμένου για τις λοιπές γυναίκες και το εξηκοστό (60ο) έτος συμπληρωμένος προκειμένου για τους άνδρες.

γ) Για όσους προσλαμβάνονται στο Δημόσιο από 1 Ιανουαρίου 1983 και μετά το πεντηκοστό (50ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο για τις γυναίκες που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό από 50% και άνω, ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω, το πεντηκοστό όγδοο (58ο) έτος συμπληρωμένο προκειμένου για τις λοιπές γυναίκες και το εξηκοστό (60ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για τους άνδρες.

Το δικαίωμα συντάξεως που θεμελιώνεται βάσει των διατάξεων των προηγούμενων περιπτώσεων, δεν θίγεται από ενδεχόμενες μεταβολές που επέρχονται στην προσωπική ή οικογενειακή κατάσταση του υπαλλήλου, κατά την παραμονή του στην υπηρεσία μετά τη θεμελίωση.

2. Η καταβολή της σύνταξης των πολιτικών υπαλλήλων της προηγούμενης παραγράφου, οι οποίοι αποχωρούν της υπηρεσίας λόγω παραίτησης ή για άλλους λόγους πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας συνταξιοδότησης, αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας αυτής.

Μετά τη λήξη της αναστολής αρχίζει η καταβολή της σύνταξης αναπροσαρμοσμένης με όλες της αυξήσεις που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη καταβολής της.

3. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 δεν έχουν εφαρμογή:

α) Για τους δικαστικούς λειτουργούς και τους στρατιωτικούς γενικά.

β) Για όσους από τους λοιπούς υπαλλήλους:

αα) απολύονται της υπηρεσίας λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας, είτε αυτή οφείλεται στην υπηρεσία είτε όχι.

Το ίδιο ισχύει και όταν ο υπάλληλος, ενώ έχει θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης και αποχωρήσει πριν από την ηλικία συνταξιοδότησης, καταστεί εν τω μεταξύ ανίκανος κατά ποσοστό τουλάχιστον 67%.

Στην περίπτωση αυτή η σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία που κατέστη ανίκανος. Το ποσοστό της ανικανότητας και η ημερομηνία που επήλθε αυτή, βεβαιώνονται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ. Επιτροπής.

ββ) Είναι παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί, τετραπληγικοί ή πάσχουν από μεσογειακή ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία.

γγ) Απολύονται χωρίς δική τους υπαιτιότητα.

δδ) Αποχωρούν της υπηρεσίας μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1997 και έχουν συμπληρώσει τριακονταπενταετή τουλάχιστον συντάξιμη υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζονται οι πλασματικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες που λογίζονται συντάξιμες με τις διατάξεις του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α΄), καθώς και οι προσαυξήσεις των συντάξεων με τριακοστά πέμπτα.

εε) Ανήκουν στο φυλακτικό προσωπικό των καταστημάτων κράτησης (γενικών ειδικών, θεραπευτικών) που ασχολείται με την επίβλεψη και φύλαξη των κρατουμένων και που ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α΄), καθώς και για τους παιδονόμους των ιδρυμάτων αγωγής ανηλίκων.

στστ) Ανήκουν στις γυναίκες και τους χήρους ή διαζευγμένους υπαλλήλους που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος.

ζζ) Έχουν προσληφθεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1982 και συμπληρώνουν, μετά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος επταετή (7ετή) πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, στην οποία περιλαμβάνονται και οι προϋπηρεσίες του άρθρου 1 του ν. 1405/1983.

4. Για τη συμπλήρωση της ηλικίας συνταξιοδότησης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία γέννησης του υπαλλήλου, εκτός αν αυτή δεν αποδεικνύεται, οπότε λαμβάνεται υπόψη η 31 Δεκεμβρίου του έτους που γεννήθηκε».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. του άρθρου 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, η οποία ήδη με την παρ. 2 του παρόντος λαμβάνει αριθμό 5, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων η πληρωμή της σύνταξης αρχίζει από την επομένη της απομάκρυνσης του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού από την υπηρεσία ή από την επομένη του θανάτου του ή από την επομένη λήξης των τυχόν καταβαλλόμενων κατά το επόμενο άρθρο τρίμηνων αποδοχών».

4. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 57 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση που ο αποχωρών υπάλληλος αποβιώσει κατά το χρόνο αναστολής καταβολής της σύνταξής του λόγω μη συμπλήρωσης της ηλικίας συνταξιοδότησης».

Άρθρο 3
Όρια ηλικίας ειδικών κατηγοριών - Έκταση εφαρμογής

1. Η παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 1902/1990 αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«4. Οι διατάξεις των παρ. 2, 4, 7 και 9 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα θήλεα τέκνα και τις άγαμες αδελφές των βουλευτών, που απέκτησαν ή αποκτούν την ιδιότητα αυτήν, από 1 Ιανουαρίου 1983 και μετά.

Επίσης οι διατάξεις των παρ. 2 και 7 του άρθρου 1 του παρόντος έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα θήλεα τέκνα των δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων, που απέκτησαν ή αποκτούν την ιδιότητα αυτήν από 1 Ιανουαρίου 1983 και μετά. Ως ηλικία συνταξιοδότησης των βουλευτών, δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης ή χορηγίας από 1 Ιανουαρίου 1998 και μετά ή αποκτούν την ιδιότητα αυτήν από 1 Οκτωβρίου 1990 και μετά, ορίζεται η συμπλήρωση του πεντηκοστού ογδόου (58ου) έτους της ηλικίας τους προκειμένου για γυναίκες και του εξηκοστού (60ου) έτους προκειμένου για άνδρες.

Οι διατάξεις των παραγράφων 3 υποπεριπτ. αα΄ και ββ΄ της περίπτ. β΄ και 4 του άρθρου 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων έχουν εφαρμογή και για τους βουλευτές, δημάρχους και προέδρους κοινοτήτων.

Η κράτηση του άρθρου 6 επιβάλλεται μόνο σε όσους από τους βουλευτές αποκτήσουν την ιδιότητα του βουλευτή για πρώτη φορά από 1 Οκτωβρίου 1990 και μετά.

Η ανωτέρω κράτηση δεν επιβάλλεται επί των εξόδων παραστάσεως των δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει η διάταξη της περίπτ. γ΄ του άρθρου 2 του ν. 1518/1985 (ΦΕΚ 30 Α΄)».

2. Οι διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του νόμου αυτού έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους των ο.τ.α. και των άλλων ν.π.δ.δ., που συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή δεν συνταξιοδοτούνται μεν από το Δημόσιο, διέπονται όμως από το ίδιο νομικό καθεστώς, βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων, που είτε παραπέμπουν στις διατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές.

Επίσης, οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 1 και του άρθρου 2 του νόμου αυτού, καθώς και οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 4 του ν.1902/1990 εφαρμόζονται αναλόγως και επί του προσωπικού του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.), το οποίο εξέρχεται από την υπηρεσία μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος και διέπεται από το συνταξιοδοτικό καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α΄) όπως αυτό ισχύει.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν.1902/1990 έχουν εφαρμογή και επί των:

α) Γενικών διευθυντών και βοηθών ή αναπληρωτών γενικών διευθυντών του Ο.Σ.Ε., που διέπονται από τις διατάξεις του ν.δ. 3395/1955, όπως ήδη ισχύει.

β) Υπαλλήλων των ΕΛ.ΤΑ., που είχαν συνταξιοδοτηθεί από το Δημόσιο με βάση τον 1ο βαθμό της δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας κατά την αντιστοιχία του ν.δ. 1162/1972 (ΦΕΚ 82 Α΄) καθώς και των προερχομένων από την τέως Γενική Δ/νση Ταχυδρομείων του Υπουργείου Συγκοινωνιών, οι οποίοι προ της μεταφοράς τους στα ΕΛ.ΤΑ. έφεραν το βαθμό του γενικού διευθυντού και συνταξιοδοτήθηκαν με βάση τις αποδοχές του βαθμού αυτού.

γ) Υπαλλήλων του Κ.Ε.Π.Ε., που έχουν συνταξιοδοτηθεί με βάση το βαθμό του γενικού διευθυντή ή αναπληρωτή γενικού διευθυντή κατά την αντι-

στοιχία του ν. 223/1975 (ΦΕΚ 266 Α΄), καθώς και επί γενικών επιστημονικών διευθυντών και επιστημονικών ερευνητών α΄ τάξεως, που εξήλθαν ή εξέρχονται της υπηρεσίας για τους οποίους εφαρμόζονται η παραπάνω αντιστοιχία.

4. Η αληθής έννοια της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 16 του άρθρου 9 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 7 του ν. 1902/1990 είναι ότι η σύνταξη των τέως αναπληρωτών γενικών διευθυντών αναπροσαρμόζεται με βάση το βασικό μισθό του 1ου μισθολογικού κλιμακίου προσαυξημένο κατά 40%, καθώς και με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας τους που αντιστοιχεί στον αυξημένο αυτόν μισθό και τα έτη υπηρεσίας τους.

5. Υποθέσεις συντάξεων που, από της ενάρξεως ισχύος του ν. 1902/1990, έχουν κριθεί αντίθετα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, καθώς και των άρθρων 1 και 2 του παρόντος νόμου επανακρίνονται μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων ή και οίκοθεν από τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού.

6. Σε περίπτωση αναστολής καταβολής της σύνταξης κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος.

α) Δικαιούται ο υπάλληλος να εισπράξει το εφάπαξ βοήθημα, κατά το χρόνο αποχώρησής του, από το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων ή άλλο φορέα Πρόνοιας στον οποίο είναι ασφαλισμένος, εφ' όσον πληροί και τις λοιπές προϋποθέσεις του καταστατικού του οικείου φορέα για την κανονική συνταξιοδότησή του.

β) Αναστέλλεται και η καταβολή της επικουρικής σύνταξης από τα ταμεία αρωγής δημοσίων υπαλλήλων και λοιπά επικουρικά ταμεία, καθώς και το μέρισμα των μετοχικών ταμείων μέχρι την ένραξη καταβολής της κύριας σύνταξης, οπότε καταβάλλεται αναπροσαρμοσμένη με όλες τις αυξήσεις, που έχουν στο μεταξύ χορηγηθεί.

γ) Ο αποχωρών υπάλληλος και τα προστατευόμενα μέλη της οικογενείας του, εάν το επιθυμούν, μπορούν να συνεχίζουν την ασφάλισή τους για υγειονομική περίθαλψη στον ίδιο φορέα, εφ' όσον δεν υπαχθεί εξ ιδίου δικαιώματος στην ασφάλιση άλλου φορέα ή κλάδου υγείας. Για τη συνέχιση της ασφάλισης καταβάλλεται από τον αποχωρούντα υπάλληλο η εισφορά ασφαλισμένου του κλάδου υγείας, την οποία καταβάλλει ο εν ενεργεία υπάλληλος με την ίδια υπηρεσιακή κατάσταση.

Ο τρόπος και ο χρόνος, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια καταβολής της εισφοράς καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

7. Στο άρθρο 9 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979) προστίθεται παράγραφος 17 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«17. Η σύνταξη των δικαστικών υπαλλήλων, που απολύθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 1816/1988 (ΦΕΚ 251 Α΄) και κατείχαν κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία τη θέση του γραμματέα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου και του γραμματέα του Συμβουλίου της Επικρατείας με βαθμό γραμματέα Αρείου Πάγου, αναπροσαρμόζεται με βάση το μισθό του 1ου μισθολογικού κλιμακίου του ν. 1505/1984 (ΦΕΚ 194 Α΄) προσαυξημένο κατά 30%, καθώς και με το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, που αντιστοιχεί στο νέο αυξημένο αυτόν μισθό και στα έτη της πραγματικής υπηρεσίας τους».

Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 1902/1990 έχει εφαρμογή και για την αναπροσαρμογή των συντάξεων της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 4

Ανώτατα όρια συντάξεων

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 1902/1990 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στον κατά το προηγούμενο εδάφιο χρόνο για χορήγηση της προσαύξησης υπολογίζεται και ο χρόνος κάθε υπηρεσίας, που πράγματι παρέχεται εφ' όσον αναγνωρίζεται ως συντάξιμος, ανεξάρτητα από το αν λαμβάνεται υπόψη για τη βαθμολογική ή μισθολογική εξέλιξη.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται για όσους εξέρχονται της υπηρεσίας από την έναρξη της ισχύος της».

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η κατά το προηγούμενο εδάφιο εξαίρεση ισχύει και επί συντάξεων υπαλλήλων, οι οποίοι λαμβάνουν επί του συντάξιμου μισθού τους προσαύξηση κατά 1/50 για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν του 35ου και μέχρι του 40ου, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 1902/1990».

3. Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 55 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 4 με το ακόλουθο περιεχόμενο, οι δε υπάρχουσες παράγραφοι 4 και 5 λαμβάνουν αριθμό 5 και 6 αντίστοιχα:

«4. Το ακαθάριστο ποσό σύνταξης ή το άθροισμα των ακαθάριστων ποσών συντάξεων, που δικαιούται κάθε άμεσος ή έμμεσος συνταξιούχος από το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., ή οιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50πλάσιο του εκάστοτε τεκμαρτού ημερομισθίου της κατά το άρθρο 37 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ179 Α΄) εκάστοτε ασφαλιστικής κλάσης, εφ' όσον έστω και σε έναν από τους πιο πάνω φορείς η εισφορά του εργοδότη υπερβαίνει, κατά το χρόνο απονομής της σύνταξης, την εισφορά του ασφαλισμένου ή υπάρχει υπέρ του φορέα κοινωνικός πόρος ή επιβάρυνση τρίτων ή ο εργοδότης ενισχύει με οποιονδήποτε τρόπο τον ασφαλιστικό φορέα.

Φορείς επικουρικής ασφάλισης για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου είναι αυτοί που προσδιορίζονται από το άρθρο 7 παρ. 2 του ν.δ. 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 12 του ν. 1405/1983.

Στην περίπτωση που οι κατά το πρώτο εδάφιο συντάξεις καταβάλλονται από ένα φορείς το επιπλέον του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ποσό εκπίπτει κατά σειρά από τη σύνταξη ή τις συντάξεις: α) του Ι.Κ.Α., εφ' όσον τούτο περιλαμβάνεται μεταξύ των εις το πρώτο εδάφιο αναφερόμενων φορέων και β) του Δημοσίου με την αυτήν προϋπόθεση.

Σε κάθε περίπτωση που το Ι.Κ.Α. ή και το Δημόσιο δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των φορέων που αναφέρονται στη διάταγη του πρώτου εδαφίου ή μετά τις κατά το προηγούμενο εδάφιο μειώσεις εναπομένει ποσό συντάξεων μεγαλύτερο του κατά το πρώτο εδάφιο ανώτατου ορίου, το επιπλέον εκπίπτει από τις συντάξεις των λοιπών φορέων με επιμερισμό αυτού κατ' αναλογία του καταβαλλόμενου από κάθε φορά ποσού συντάξεως.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται η διαδικασία ελέγχου και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή υπεύθυνες δηλώσεις για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Αμφισβητήσεις που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής επιλύονται με απόφαση τον Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τυχόν συναρμόδιων υπουργών».

4. Η ισχύς των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από 1.1.1991, καταργείται δε από την αυτήν ημερομηνία το άρθρο 8 του ν. 1405/1983.

Άρθρο 5

Λοιπά θέματα

1. Η παρ. 3 τον άρθρου 3 του ν. 91/1943 (ΦΕΚ 129 Α΄) όπως ήδη ισχύει κατόπιν της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1518/1985 (ΦΕΚ 30 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Σε κάθε περίπτωση το ποσό της μηνιαίας χορηγίας δεν μπορεί να είναι κατώτερο από δώδεκα χιλιάδες διακόσιες σαράντα (12.240) δραχμές ούτε ανώτερο από τα ογδόντα εκατοστά (80%) των εξόδων παράστασης, που καταβάλλονται κάθε φορά στον εν ενεργεία δήμαρχο τον οικείου δήμου».

Η ισχύς της διάταξης της παραγράφου αυτής, αρχίζει από 1 Οκτωβρίου 1991.

2. Η περίπτωση ιστ΄ της παρ. 2 του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«ιστ) Η προϋπηρεσία που παρασχέθηκε με την ιδιότητα του τακτικού ή εκτάκτου με μηνιαίο μισθό ή ημερομισθίου υπαλλήλου ή κληρικού στις υπηρεσίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου και των άλλων Ορθόδοξων Πατριαρχείων. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο προϋπηρεσία λαμβάνεται υπόψη και για τη μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου».

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 13 και του άρθρου 38 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθενται εδάφια με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Εάν ο υπάλληλος εξέλθει της υπηρεσίας πριν από τη συμπλήρωση του 56ου έτους της ηλικίας του, η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται με τη συμπλήρωση της ηλικίας αυτής».

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 εφαρμόζονται και επί υπαλλήλων, που έχουν εξέλθει από την υπηρεσία μέχρι την έναρξη της ισχύος το παρόντος, καθώς και επί των οικογενειών όσων από αυτούς έχουν πεθάνει, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από της πρώτης του μήνα της χρονολογίας εκδόσεως της σχετικής πράξεως ή αποφάσεως.

5. Το δικαίωμα για επιλογή συνταξιοδοτικού φορέα, που παρασχέθηκε με τις διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 9 του ν. 1902/1990 στους υπαλλήλους που μονιμοποιήθηκαν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1990 κατ' εφαρμογή των διατάξεων, που αναφέρονται σε αυτές παρέχεται και σε όσους μονιμοποιήθηκαν με τις ίδιες διατάξεις μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1991.

Η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος επιλογής ορίζεται τρίμηνη και αρχίζει από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού.

Όσοι από τους ανωτέρω διατηρήσουν το καθεστώς της κύριας ασφάλισης που είχαν πριν από τη μονιμοποίησή τους, διατηρούν υποχρεωτικά και το αντίστοιχο καθεστώς επικουρικής ασφάλισης, προνοίας και της υγειονομικής περίθαλψης.

6. Επιλογές συνταξιοδοτικού φορέα, που έγιναν από υπαλλήλους των ο.τ.α. οι οποίοι μονιμοποιήθηκαν με την κοινή υπουργική απόφαση αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΙΔ Φ. 42/24/11440/31.12.1986 των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών που κυρώθηκε με το άρθρο 25 του ν. 1735/1987 (ΦΕΚ 50 Α΄), θεωρούνται νόμιμες.

7. Ιατροί που αποχωρούν από θέση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο λόγω της ιδιότητάς τους αυτής, δύνανται να ασκούν το ιατρικό επάγγελμα, εφ' όσον ζητήσουν την αναστολή καταβολής της σύνταξής τους.

Η αναστολή και επαναχορήγηση της σύνταξης γίνεται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄), που υποβάλλεται από τους ενδιαφερομένους στην αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Η παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 1397/1983 (ΦΕΚ 143 Α΄) καταργείται.

Άρθρο 6

Επανεξέταση αναπήρων αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης - Βοηθήματα οικογενειών αναπήρων άμαχου πληθυσμού

1. Αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, που έχουν δικαιωθεί πολεμικής σύνταξης βάσει των διατάξεων του ν. 1543/1985 (ΦΕΚ 73 Α΄) και δεν έχουν επανεξετασθεί από δευτεροβάθμιες υγειονομικές επιτροπές, παραπέμπονται για επανεξέταση σε ειδικές υγειονομικές επιτροπές, που συνιστώνται στις έδρες των περιφερειών. Οι επιτροπές αυτές, μετά από εξέταση των οικείων συνταξιοδοτικών φακέλων τους, αποφαίνονται με αιτιολογημένη γνωμάτευσή τους για το ποσοστό μειώσεως της ικανότητας για εργασία, το είδος του τραύματος ή νοσήματος, καθώς και τη σχέση της ανικανότητας προς την υπηρεσία στην Εθνική Αντίσταση.

Αν υπάρχει αμφιβολία ως προς τη σχέση του παθήματος προς την υπηρεσία τους στην Εθνική Αντίσταση ή για το ποσοστό μειώσεως της ικανότητας για εργασία και το είδος του τραύματος ή νοσήματος ή και οποιαδήποτε άλλη αμφιβολία, οι ανωτέρω επιτροπές δύνανται να καλούν για αυτοπρόσωπη εξέταση και τους ενδιαφερόμενους αγωνιστές.

Με βάση το καθοριζόμενο νέο ποσοστό ανικανότητας, ανακαθορίζεται και η σύνταξη, δυναμένη να αυξηθεί ή να μειωθεί και να διακοπεί σε περίπτωση που η ανικανότητα δεν παρέχει κατά το νόμο δικαίωμα συντάξεως ή είναι άσχετη προς την υπηρεσία στην Εθνική Αντίσταση.

Ο ανακαθορισμός ή η διακοπή της σύνταξης αρχίζει από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από την έκδοση της σχετικής πράξης ή απόφασης.

Σε περίπτωση που οι καλούμενοι για επανεξέταση ανάπηροι δεν προσέρχονται από υπαιτιότητά τους στην κατά τα ανωτέρω ειδική επιτροπή μέσα σε προθεσμία ενός μήνα από της ειδοποιήσεώς τους, ο φάκελος επαναφέρεται στα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα, τα οποία με πράξη τους προβαίνουν στη διακοπή της σύνταξης από την πρώτη του μεθεπομένου μήνα της χρονολογίας έκδοσης της πράξεως αυτής και πάντως, όχι βραδύτερον από την πάροδο τριμήνου από της ημερομηνίας επιστροφής του φακέλου από την επιτροπή.

Ποσά που έχουν καταβληθεί μέχρι τον ανακαθορισμό ή τη διακοπή της συντάξεως δεν αναζητούνται.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και επί των

οικογενειών των φονευθέντων ή εκτελεσθέντων ή εξαφανισθέντων ή θανόντων αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης. Στην περίπτωση αυτήν η επανεξέταση γίνεται βάσει των στοιχείων του οικείου φακέλου.

3. Αιτήσεις που εκκρεμούν για εξέταση στην αρμόδια υπηρεσία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, παραπέμπονται στις ανωτέρω επιτροπές και κρίνονται βάσει της γνωμάτευσης των επιτροπών αυτών.

Στο εξής οι νομαρχίες, μετά την τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας αποδείξεως της παθήσεως, θα παραπέμπουν τους οικείους φακέλους για γνωμάτευση στις επιτροπές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, αντί των πρωτοβάθμιων νομαρχιακών υγειονομικών επιτροπών.

4. Η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων τηρείται και για τους συνταξιοδοτούμενους κατά τις διατάξεις του ν. 1863/1989 (ΦΕΚ 204 Α΄) και των άρθρων 31 του ν. 1543/1985 και 16 του ν. 1813/1988.

5. Υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων ή ενώπιον οιουδήποτε δικαστηρίου κρίνονται με βάση τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

6. Όπου στους νόμους 1543/1985 και 1863/1989 αναφέρεται πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή, εφεξής νοείται η ειδική επιτροπή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η οποία αποφαίνεται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ο αριθμός των μελών της επιτροπής και η ιδιότητά τους, ο τρόπος λειτουργίας, η διοικητική υποστήριξή της, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση δύναται να ορισθεί αποζημίωση στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των επιτροπών αυτών, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, εφ' όσον τούτο κρίνεται αναγκαίο.

Ο ορισμός των προέδρων, των μελών και των γραμματέων καθώς και των αναπληρωτών τους, γίνεται με απόφαση των κατά τόπο αρμόδιων γενικών γραμματέων περιφερειών.

8. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 82 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων (π.δ. 1285/81 ΦΕΚ 314 Α΄) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Μέλη της οικογένειας του θανόντος, που δικαιούνται βοηθήματος, είναι οι χήρες, τα ανήλικα ή ενήλικα μεν, αλλά ανίκανα για εργασία κατά ποσοστό 67% και άνω άρρενα τέκνα, οι γονείς και οι ανίκανες άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες με ποσοστό ανικανότητας 67% και άνω, εφ' όσον συντρέχουν ανάλογα με την προσωπική και οικογενειακή κατάσταση του θανόντος, οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων 35 και 36 του Κώδικα αυτού. Το ποσοστό αναπηρίας, όπου απαιτείται διαπιστώνεται με γνωμάτευση της Ανώτατης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής.

2. Συντάξεις, που έχουν απονεμηθεί σε οικογένειες πολιτών από τον άμαχο πληθυσμό που φονεύθηκαν υπό τις συνθήκες των άρθρων 77 και 78 του Κώδικα αυτού και διακόπηκαν σε εφαρμογή του άρθρου 10 του α.ν. 1512/1950, επαναχορηγούνται, μετατρεπόμενες σε βοηθήματα, με πράξη ή απόφαση των αρμόδιων συνταξιοδοτικών οργάνων, εφ' όσον συντρέχουν οι όροι και προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου».

9. Υποθέσεις καταβολής βοηθήματος σε οικογένειες φονευθέντων ή εκτελεσθέντων υπό τις συνθήκες των άρθρων 77 και 78 του Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων, οι οποίες απορρίφθηκαν ή δεν έχουν κριθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος, κρίνονται με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης πα-

ραγράφου, οι οποίες έχουν εφαρμογή και επί δικαιωμάτων που ρυθμίζονται από αυτές και γεννήθηκαν πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

10. Η αναγνώριση των δικαιωμάτων των παραγράφων 8 και 9 γίνεται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων. Το ποσό του κανονιζόμενου βοηθήματος καταβάλλεται σταδιακά κατά το ένα τρίτο (1/3) από 1ης Ιανουαρίου 1992, κατά άλλο ένα τρίτο (1/3) από της 1ης Ιανουαρίου 1993, ολόκληρο δεν από 1ης Ιανουαρίου 1994 και πάντως τα οικονομικά αποτελέσματα δεν μπορεί να αρχίζουν ενωρίτερα από την πρώτη του μήνα που εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1993 οι οικογένειες του πρώτου εδαφίου μπορούν, εφ' όσον επιθυμούν, να κριθούν και με τις προϊσχύουσες του παρόντος διατάξεις.

Άρθρο 7

Θέματα ανασφάλιστων αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης και συνταξιούχων Ο.Γ.Α.

1. Ποσά, που έχουν καταβληθεί για συντάξεις δυνάμει του άρθρου 2 του ν. 1881/1990, θεωρούνται ότι νόμιμα καταβλήθηκαν και δεν αναζητούνται.

2. Τα οικονομικά αποτελέσματα από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 22 του ν. 1813/1988 και του άρθρου 2 του ν. 1881/1990 αρχίζουν από της πρώτης του μήνα της χρονολογίας εκδόσεως της σχετικής πράξης ή απόφασης.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και επί των υποθέσεων, που εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο στα συνταξιοδοτικά όργανα ή ενώπιον της επιτροπής του άρθρου 1 του α.ν. 599/1968 ή ενώπιον οιουδήποτε δικαστηρίου.

4. Καταργούνται από τότε που ίσχυσαν οι διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 1813/1980 και της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1859/1989 (ΦΕΚ 153 Α΄) που προβλέπουν τη χορήγηση από το Δημόσιο πολιτικής σύνταξης στους αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης που είναι και συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α. είτε ως τέως γεωργοί είτε ως ανασφάλιστοι υπερήλικες.

Συντάξεις που έχουν αναγνωρισθεί με τις καταργούμενες διατάξεις παύουν να καταβάλλονται από 1 Σεπτεμβρίου 1991, ποσά δε που έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν αναζητούνται.

Υποθέσεις που εκκρεμούν, σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκονται, τίθενται στο αρχείο.

Το ίδιο ισχύει και για υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (άρθρο 1 του α.ν. 599/1968 ΦΕΚ 258 Α΄) καθώς και ενώπιον οιουδήποτε δικαστηρίου.

5. Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 1648/1986 (ΦΕΚ 147 Α΄) κατά το μέρος που αφορούν τη χορήγηση ειδικού επιδόματος κατά 15% στους μισθούς και τις συντάξεις των αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης.

Επίσης καταργείται και κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει τη χορήγηση τέτοιου επιδόματος σε αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης.

Επιδόματα που έχουν αναγνωρισθεί με βάση τις καταργούμενες διατάξεις παύουν να καταβάλλονται με πράξη ή απόφαση του οργάνου που τα έχει χορηγήσει, από της πρώτης του μεθεπομένου της ισχύος του παρόντος, μήνα.

Ποσά που έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν αναζητούνται, εκκρεμείς δε δίκες για χορήγηση του επιδόματος αυτού σε οποιοδήποτε στάδιο και αν ευρίσκονται, καταργούνται.

Άρθρο 8
Ρύθμιση θεμάτων Μ.Τ.Π.Υ.

1. Η παράγραφος 5 το άρθρου 44 του π.δ. 422/1981 «Περί κωδικοποιήσεως των περί Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων υφισταμένων διατάξεων» (ΦΕΚ 114 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Τα ορφανά παιδιά των μετόχων, καθώς και τα αδέλφια των άγαμων μετόχων ή των χήρων χωρίς παιδιά ή των διαζευγμένων χωρίς παιδιά, δικαιούνται μερίσματος εάν τα μεν κορίτσια είναι άγαμα, τα δε αγόρια ανήλικα και άγαμα. Η ενηλικίωση επέρχεται με τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας.

Τα αγόρια που φοιτούν σε ανώτατες και ανώτερες σχολές της ημεδαπής ή ισότιμες της αλλοδαπής, δικαιούνται μερίσματος μέχρι τέλους των σπουδών τους και πάντως όχι πέρα από τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας τους, εφ' όσον είναι άγαμα.

Το μέρισμα καταβάλλεται με την προσκόμιση κάθε χρόνο πιστοποιητικού της οικείας σχολής, από το οποίο προκύπτει η κανονική φοίτηση του σπουδαστή».

2. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 45 του π.δ. 422/1981 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, αποκτούν δικαίωμα μερίσματος και τα ενήλικα άρρενα τέκνα ή αδέλφια, εφ' όσον πληρούνται, ανάλογα με την περίπτωση, οι προϋποθέσεις της παραγράφου 5 του προηγούμενου άρθρου».

3. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 45 του π.δ. 422/1981 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Το δικαίωμα για απονομή μερίσματος των άγαμων μετόχων ή των χήρων χωρίς παιδιά ή των διαζευγμένων χωρίς παιδιά, μεταβιβάζεται στους γονείς και τα ορφανά από πατέρα αδέλφια του αποβιώσαντος στην υπηρεσία μετόχου ή του μερισματούχου.

Ειδικά για τον πατέρα ή τα άρρενα αδέλφια των άγαμων μετόχων ή μερισματούχων, καθώς και τους γονείς και τα ορφανά από πατέρα αδέλφια των χήρων ή διαζευγμένων χωρίς παιδιά, που πέθαναν πριν από την ισχύ του νόμου αυτού, το μέρισμα καταβάλλεται από την πρώτη του μήνα κατά τον οποίο υποβάλλεται η σχετική αίτηση.

5. Συγχώνευση περισσότερων των δύο μερισμάτων εκ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων στο αυτό ή τα αυτά πρόσωπα δεν επιτρέπεται».

4. Η παρ. 1 του άρθρου 71 του π.δ. 422/1981 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το δικαίωμα του μετόχου ή της οικογενείας του για απονομή μερίσματος, αναγνωρίζεται ή ασκείται οποτεδήποτε».

5. Όπου στη νομοθεσία του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, αναφέρεται η χήρα σύζυγος ή χήρα μητέρα και οι άγαμες ορφανές αδελφές άγαμου μετόχου, νοούνται στο εξής ο επιζών σύζυγος ή οι γονείς και τα ορφανά από πατέρα άγαμα αδέλφια του μετόχου, αντίστοιχα.

6. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Μ.Τ.Π.Υ. δύναται να πραγματοποιούνται δαπάνες μέχρι του ποσού των δρχ. 1.000.000, ετησίως,

για κοινωφελείς σκοπούς. Το ποσό αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β
Συνταξιοδοτικές διατάξεις ασφαλισμένων σε ειδικά ταμεία συντάξεων

Άρθρο 9
Συνταξιοδοτικό καθεστώς ασφαλισμένων σε ειδικά ταμεία συντάξεων

1. Το άρθρο 10 του ν. 1902/90 αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε, ως ακολούθως:

«1. Στο παρόν άρθρο υπάγονται οι ασφαλισμένοι, για κύρια ή επικουρική σύνταξη, στα Ειδικά Ταμεία Συντάξεως του προσωπικού των Τραπεζών, του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε., του Τ.Σ.Π.-Η.Σ.Α.Π. και στη Διεύθυνση Ασφαλίσεως Προσωπικού της Δ.Ε.Η..

Ως επικουρικά ταμεία για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται τα επικουρικά ταμεία ή κλάδοι ή λογαριασμοί, που λειτουργούν με τη μορφή ν.π.δ.δ., καθώς και κάθε άλλος φορέας, ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που χορηγούν περιοδικές παροχές, υπό τύπο συντάξεων, βοηθημάτων ή μερισμάτων, εφ' όσον τα έσοδα αυτών από εργοδοτικές εισφορές, κοινωνικούς πόρους ή άλλη επιχορήγηση υπερβαίνουν τα έσοδα από εισφορές των ασφαλισμένων.

2. Συντάξιμος χρόνος, με τη συμπλήρωση του οποίου θεμελιώνεται δικαίωμα για σύνταξη γήρατος, κύριας και επικουρικής, παραμένει ο προβλεπόμενος από τα καταστατικά του κάθε ταμείου. Όπου προβλέπεται θεμελίωση δικαιώματος με ασφάλιση άνω των είκοσι πέντε (25) ετών το δικαίωμα θεμελιώνεται και με τη συμπλήρωση της εικοσιπενταετίας.

3. Ο υπολογισμός και η απονομή της σύνταξης διέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά καταστατικές διατάξεις του κάθε ταμείου.

4. Εξαιρετικώς για όσους έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα ασφάλισης από 1.1.1983 και μετά, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Καταργούνται οι διατάξεις κάθε ταμείου της παρ. 1 που τυχόν προβλέπουν θεμελίωση δικαιώματος συντάξεως γήρατος των γυναικών με 15ετή συντάξιμη υπηρεσία.

β) Η μηνιαία σύνταξη καθορίζεται σε πεντηκοστά επί του 80% των αποδοχών, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη από τις καταστατικές διατάξεις κάθε ταμείου για τον υπολογισμό της σύνταξης:

ι. Μέχρι συμπληρώσεως 25 ετών υπηρεσίας ένα πεντηκοστό (1/50) για κάθε έτος.

ιι. Για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν των 25 και μέχρι συμπληρώσεως 30 ετών δύο πεντηκοστά (2/50).

ιιι. Για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν των 30 και μέχρι συμπληρώσεως 35 ετών τρία πεντηκοστά (3/50).

5. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων της παρ. 1 του άρθρου αυτού ορίζονται ως εξής, ανεξάρτητα αν από τα καταστατικά

τους προβλέπεται συνταξιοδότηση με όριο ηλικίας ή χωρίς όριο ηλικίας:

α. Για όσους έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982 και συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο μέχρι την 31.12.1997:

αα. Το τεσσαρακοστό δεύτερο (42ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για γυναίκες που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό από 50% και άνω, ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω.

ββ. Το πεντηκοστό τρίτο (53ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο για τις λοιπές γυναίκες.

γγ. Το πεντηκοστό πέμπτο (55ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για τους άνδρες.

β. Για όσους έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι την 31.12.1982 και συμπληρώνουν το συντάξιμο χρόνο από 1.1.1998 και μετά:

αα. Το πεντηκοστό (50ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για γυναίκες που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό από 50% και άνω, ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω.

ββ. Το πεντηκοστό όγδοο (58ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για τις λοιπές γυναίκες και

γγ. το εξηκοστό (60ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο, προκειμένου για τους άνδρες.

γ. Για όσους υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1983 και μετά:

αα. Το πεντηκοστό (50ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για γυναίκες που έχουν ανήλικα ή σωματικώς ή πνευματικώς ανίκανα παιδιά κατά ποσοστό 50% και άνω, ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω.

ββ. Το πεντηκοστό όγδοο (58ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο προκειμένου για τις λοιπές γυναίκες και

γγ. το εξηκοστό (60ο) έτος της ηλικίας συμπληρωμένο, προκειμένου για τους άνδρες.

δ. Τα όρια ηλικίας που ορίζουν οι διατάξεις των περ. α΄ και β΄ της παραγράφου αυτής δεν ισχύουν για όσους έχουν χρόνο πραγματικής ασφάλισης επτά (7) τουλάχιστον ετών, πέραν του απαιτουμένου, κατά περίπτωση για θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, συντάξιμου χρόνου.

Για τη συμπλήρωση του κατά την περίπτωση αυτήν ορίου των 7 ετών συμπεριλαμβάνεται και ο χρόνος που θεωρείται και υπολογίζεται ως συντάξιμος σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης που ισχύουν κάθε φορά.

Ειδικά κατά την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής οι άνδρες ασφαλισμένοι της Διεύθυνσης Ασφαλίσεως Προσωπικού της Δ.Ε.Η. δεν δικαιούνται σύνταξη πριν τη συμπλήρωση του 50ου έτους της ηλικίας τους.

ε. Εφ' όσον ο δικαιούχος παραμένει στην υπηρεσία και μετά τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου το δικαίωμα σύνταξης που θεμελιώνεται δεν θίγεται από την παραμονή ή από ενδεχόμενες μεταβολές, που επέρχονται κατά τη διάρκεια της παραμονής αυτής.

στ. Η καταβολή της σύνταξης των υπαλλήλων, οι οποίοι παραιτούνται ή απολύονται με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας συνταξιοδότησης.

Με τη λήξη της αναστολής αρχίζει η καταβολή της σύνταξης προσαυξημένης

με τις αναπροσαρμογές που μεσολάβησαν στο μεταξύ. Στην περίπτωση αυτήν ο υπάλληλος δικαιούται να εισπράξει το εφάπαξ βοήθημα, κατά το χρόνο αποχώρησής του, από το φορέα πρόνοιας στον οποίο είναι ασφαλισμένος εφ' όσον πληροί και τις λοιπές προϋποθέσεις του καταστατικού του οικείου φορέα.

Ο αποχωρών υπάλληλος και τα προστατευόμενα σύμφωνα με το καταστατικό κάθε ταμείου μέλη, εάν το επιθυμούν, μπορούν να συνεχίζουν την ασφάλισή τους για υγειονομική περίθαλψη στο ίδιο φορέα, εφ' όσον δεν υπαχθεί εξ ιδίου δικαιώματος στην ασφάλιση άλλου φορέα ή κλάδου υγείας.

Για τη συνέχιση της ασφάλισης καταβάλλεται από τον αποχωρούντα υπάλληλο η εισφορά συνταξιούχου του κλάδου υγείας.

6. Οι περιορισμοί της παρ. 5 του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή.

α. Για όσους αποχωρούν ή απολύονται από την υπηρεσία λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας είτε αυτή οφείλεται στην υπηρεσία είτε όχι.

Το ίδιο ισχύει και όταν ο υπάλληλος, ενώ έχει θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης και αποχωρήσει πριν από την ηλικία συνταξιοδότησης, καταστεί εν τω μεταξύ ανίκανος κατά ποσοστό τουλάχιστον 67%.

Στην περίπτωση αυτήν η σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία που κατέστη ανίκανος.

Το ποσοστό της ανικανότητας και η ημερομηνία που επήλθε αυτή, βεβαιώνεται με γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής κάθε ταμείου. Σε περίπτωση θανάτου του υπαλλήλου δικαιούνται σύνταξη τα, από τις καταστατικές διατάξεις εκάστου ταμείου, προβλεπόμενα μέλη οικογενείας αυτού, από την ημερομηνία θανάτου του.

β. Για όσους είναι παντελώς τυφλοί, παραπληγικοί, τετραπληγικοί ή πάσχουν από μεσογειακή και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία.

γ. Για όσους απολύονται χωρίς δική τους υπαιτιότητα.

δ. Για όσους αποχωρούν από την υπηρεσία μέχρι 31.12.1997 και έχουν συμπληρώσει τριακοπενταετή τουλάχιστον συντάξιμη υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζεται ο χρόνος διαδοχικής ασφάλισης, καθώς και κάθε άλλος χρόνος ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τις καταστατικές διατάξεις εκάστου ταμείου.

7. Για όλους τους ασφαλισμένους και τους εφεξής ασφαλιζόμενους στους ασφαλιστικούς φορείς αυτού του άρθρου, τους υπαγόμενους στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αντί των παραγράφων 2 έως και 6, εξακολουθούν να ισχύουν οι αντίστοιχες διατάξεις του καταστατικού κάθε φορέα, όπως αυτές εφαρμόζονταν πριν από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου.

8. Γυναίκες ασφαλισμένες στα ειδικά ταμεία της παρ. 1, οι οποίες έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά και άνδρες ασφαλισμένοι, οι οποίοι έχουν τρία τουλάχιστον παιδιά και είναι χήροι ή διαζευγμένοι και οι τελευταίοι έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης με τη συμπλήρωση 20ετούς συντάξιμου, κατά το καταστατικό του κάθε ταμείου χρόνου, ανεξάρτητα από το χρόνο πρόσληψης και την ηλικία.

9.α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την απονομή σύνταξης στα θήλεα παιδιά ή αδελφές των ασφαλισμένων ή συνταξιούχων των ασφαλιστικών φορέων της παραγράφου 1, καθώς και για τις προσαυξήσεις των συντάξεων των τελευταίων για τα θήλεα παιδιά ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις που προβλέπονται για τα άρρενα παιδιά ή αδελφούς.

β. Δικαιώματα συντάξεων ή προσαυξήσεων συντάξεων που έχουν θεμελιωθεί πριν από την ισχύ του παρόντος νόμου, δεν θίγονται με τις διατάξεις αυτής της πα-

ραγράφου. Προκειμένου για διαζευγμένες θυγατέρες το συνταξιοδοτικό δικαίωμα θεμελιώνεται εφ' όσον ο θάνατος του γονέα και η λύση του γάμου επήλθαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

γ. Κατ' εξαίρεση θυγατέρες ή αδελφές ασφαλισμένων ή συνταξιούχων, οι οποίες μέχρι την 17.10.1990 είχαν συμπληρώσει το 50ο έτος της ηλικίας τους δικαιούνται σύνταξη, σε περιπτώσεις θανάτου του πατέρα ή αδελφού, εφ' όσον δεν εργάζονται ή δεν λαμβάνουν σύνταξη από άλλη πηγή, με την προϋπόθεση ότι προβλεπόταν η συνταξιοδότηση αυτών από τις καταστατικές διατάξεις των οικείων φορέων πριν από την παραπάνω ημερομηνία και σύμφωνα με τους ειδικότερους περιορισμούς των διατάξεων αυτών.

Πάντως σε καμιά περίπτωση η συνταξιοδότηση δεν μπορεί να αρχίσει πριν από τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για θυγατέρες ή αδελφές των οποίων η συνταξιοδότηση προβλεπόταν από γενικές διατάξεις. Στην περίπτωση αυτήν, η ηλικία συνταξιοδότησης είναι η προβλεπόμενη από τις γενικές αυτές διατάξεις.

δ. Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν και για τις συντάξεις ή προσαυξήσεις συντάξεων, που απονέμονται από τους άλλους ασφαλιστικούς φορείς αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 435/1976 (ΦΕΚ 250 Α΄) έχουν εφαρμογή και στους αποχωρούντες ή απομακρυνόμενους κατ' εφαρμογήν της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου αυτού.

11. Ανεξαρτήτως από το χρόνο πρόσληψης, το επί του συντάξιμου μηναίου μισθού ποσοστό σύνταξης για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση 35ετούς συντάξιμου χρόνου, αυξάνεται κατά 1/50ο για κάθε έτος υπηρεσίας πέραν του 35ου και μέχρι του 40ου.

12. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού, εφαρμόζονται για όλους τους ασφαλισμένους των ειδικών ταμείων της παρ. 1, έστω και αν με τις προϊσχύουσες καταστατικές διατάξεις είχαν συμπληρώσει προϋποθέσεις για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος».

2. Συνταξιοδοτικές αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του εδαφ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1902/90 και μέχρι την ισχύ του ν. 1914/90, παραμένουν ισχυρές.

Άρθρο 10

Ασφαλιστικές εισφορές ειδικών ταμείων

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 άρθρου 11 του ν. 1902/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατεί και αποδίδει από τις αποδοχές των ασφαλισμένων το ασφάλιστρο της παρ. 1 αυτού του άρθρου, καθώς επίσης και να καλύπτει τα τυχόν προκύπτοντα σε κάθε οικονομική χρήση ή κατά τη διάρκεια χρήσης ελλείμματα του αντίστοιχου φορέα.

Σε περίπτωση που υπάρχουν οργανισμοί-εργοδότες περισσότεροι του ενός, τα τυχόν ελλείμματα επιμερίζονται σ' αυτούς ανάλογα με το συνολικό ποσό των συντάξεων που καταβάλλεται σε κάθε ομάδα συνταξιούχων που προέρχονται από κάθε Οργανισμό. Του επιμερισμού εξαιρούνται οι οργανισμοί-εργοδότες, των οποίων η σχέση μεταξύ του συνόλου των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και των ακαθάριστων συντάξεων των συνταξιούχων, που προέρχονται από αυτούς, είναι πλεονασματική».

2. Η ισχύς του άρθρου αυτού, αρχίζει από την ισχύ του ν.1902/1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
Τροποποιήσεις νομοθεσίας Ι.Κ.Α.

Άρθρο 11
Περιστολή της εισφοροδιαφυγής

1. Στο τέλος του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 1469/1984 (ΦΕΚ 111 Α΄), προστίθεται εδάφιο τρίτο, ως εξής:

«Ιδίως όταν ο εργοδότης παραλείπει να καταχωρεί στις καταστάσεις προσωπικού, μέσα στις προθεσμίες του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, τους απασχολούμενους σ' αυτόν αλλοδαπούς ή συνταξιούχους Ι.Κ.Α. γήρατος ή αναπηρίας, το ανωτέρω ποσοστό επιβάρυνσης ορίζεται σε 75% των οφειλόμενων από την αιτία αυτήν εισφορών.

Το ποσό της επιβάρυνσης αυτής δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τον τεκμαρτό μισθό της 12ης ασφαλιστικής κλάσης που ισχύει την ημέρα της επιβολής του προστίμου».

2. Η παρ. 2 του άρθρου 24 και η παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1902/1990 καταργούνται.

3. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της περ. γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Επιπλέον στο συνταξιούχο Ι.Κ.Α. γήρατος ή αναπηρίας που παραλείπει να αναγγείλει στο Ι.Κ.Α. την απασχόλησή του αναστέλλεται εκ του λόγου τούτου και μόνο η καταβολή της σύνταξής του επί τρίμηνο από τον επόμενο μήνα που έλαβε γνώση της απασχόλησής του το Ίδρυμα».

Άρθρο 12
Συντάξεις γήρατος, αναπηρίας και θανάτου

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 καταργείται από την ημερομηνίας που ίσχυσε.

2. Στο τέλος της περ. ε΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 προστίθεται διάταξη ως εξής:

«Προς τούτο δημιουργείται ειδικό σώμα γιατρών υγειονομικών επιτροπών αναπηρίας, που αποτελείται από ιατρούς του Ι.Κ.Α. με απασχόληση στις επιτροπές αυτές. Οι ιατροί αυτοί υποβάλλονται σε ειδική εκπαίδευση στο έργο των υγειονομικών επιτροπών. Τα προγράμματα της ειδικής αυτής εκπαίδευσης καταρτίζονται από το Ι.Κ.Α. και εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διάρκεια των προγραμμάτων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής. Για τη συμμετοχή στα προγράμματα αυτά γίνεται προκήρυξη εκδήλωσης ενδιαφέροντος, που απευθύνεται σε όλους τους ιατρούς του Ι.Κ.Α., με την οποία καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής των συμμετεχόντων και οι υποχρεώσεις τους. Η αξιολόγηση γίνεται από 3μελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από έναν (1) εκπρόσωπο του Ι.Κ.Α., που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Διοικητή του Ι.Κ.Α., από έναν

(1) εκπρόσωπο του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Π.Ι.Σ. και έναν (1) εκπρόσωπο της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Ιατρών Ι.Κ.Α., που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από την Π.Ο.Σ.Ε.Υ.Π.-Ι.Κ.Α..

Από το σύνολο των επιλεγμένων ιατρών καθορίζονται με δημόσια κλήρωση ανά τετράμηνο οι ιατροί που απαιτούνται για τη λειτουργία των υγειονομικών επιτροπών, ο αριθμός των οποίων ορίζεται μετά από εισήγηση της υπηρεσίας με απόφαση του Διοικητή του Ι.Κ.Α..

Οι παραπάνω ιατροί θα καλύψουν τις ανάγκες των υγειονομικών επιτροπών των υποκαταστημάτων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, καθώς και των προέδρων των υγειονομικών επιτροπών όλης της χώρας.

Τα μέλη των υγειονομικών επιτροπών των υποκαταστημάτων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης είναι ιατροί από το Ειδικό Σώμα που ορίζονται για τέσσερις μήνες με κλήρωση.

Οι προς εξέταση περιπτώσεις από τις υγειονομικές επιτροπές των παραπάνω υποκαταστημάτων καταχωρίζονται σε πινάκια και κάθε πινάκιο παραπέμπεται στις επιτροπές αυτές ύστερα από δημόσια κλήρωση, που γίνεται μία (1) ώρα πριν την έναρξη της λειτουργίας των επιτροπών.

Για τη συγκρότηση των υγειονομικών επιτροπών των επαρχιών τη θέση των δύο μελών τους καλύπτουν ιατροί του Ι.Κ.Α., που ορίζονται ύστερα από δημόσια κλήρωση των ιατρών που υπηρετούν σε κάθε υποκατάστημα, εξαιρουμένων των ακτινολόγων, μικροβιολόγων και οδοντιάτρων. Η κλήρωση γίνεται μία (1) ώρα πριν την έναρξη της λειτουργίας της υγειονομικής επιτροπής.

Στα παραπάνω υποκαταστήματα η προετοιμασία του φακέλου με τις αναγκαίες παρακλινικές εξετάσεις ειδικών ιατρών γίνεται από τον προϊστάμενο της υγειονομικής υπηρεσίας, ο οποίος συμμετέχει στην υγειονομική επιτροπή άνευ ψήφου, ως εισηγητής.

Ο διορισμός των μελών των υγειονομικών επιτροπών γίνεται με απόφαση του υγειονομικού προϊσταμένου κάθε υποκαταστήματος.

Οι ιατροί του Ειδικού Σώματος των υγειονομικών επιτροπών μετακινούνται κάθε μήνα εκτός έδρας ύστερα από δημόσια κλήρωση για την κάλυψη της θέσης του προέδρου των υγειονομικών επιτροπών των επαρχιακών υποκαταστημάτων και καταβάλλονται σ' αυτούς έξοδα κινήσεως και ημερήσια αποζημίωση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Στους ιατρούς των υγειονομικών επιτροπών, καθώς και τους υγειονομικούς προϊσταμένους που μετέχουν ως εισηγητές στις υγειονομικές επιτροπές, καταβάλλεται ειδική αποζημίωση για κάθε κρινόμενο περιστατικό, για το οποίο εκδίδεται οριστική γνωμάτευση, ποσού ίσου με το μισό της αμοιβής που καταβάλλεται εκάστοτε από το Δημόσιο στους συμβεβλημένους μ' αυτό ιατρούς για την εξέταση στο ιατρείο.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α. καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την πληρότητα του φακέλου των κρινόμενων περιστατικών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

Μέχρι τη συγκρότηση και λειτουργία των κατά το άρθρο αυτό προβλεπόμενων υγειονομικών επιτροπών αναπηρίας η συγκρότηση και λειτουργία τους γίνεται με τις ισχύουσες διατάξεις».

3. Η περ. στ΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, που προ-

στέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990, αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Κατά τον προσδιορισμό του βαθμού της αναπηρίας σύμφωνα με τα ανωτέρω εδάφια α΄, β΄ και γ΄, το ποσοστό αναπηρίας που οφείλεται σε ιατρικά κριτήρια μπορεί να αυξηθεί και μέχρι 17 ποσοστιαίες μονάδες, λόγω κοινωνικών κριτηρίων ή κριτηρίων αγοράς εργασίας».

4. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτ. η΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990, αντικαθίσταται ως εξής:

«Επίσης ο ασφαλισμένος, του οποίου η αναπηρία οφείλεται κατά κύριο λόγο σε ψυχιατρικές παθήσεις και κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια των εδαφίων β΄ ή γ΄, δικαιούται την ακεραία ή τα ¾ της ακεραίας σύνταξης αντίστοιχα».

5. Το τρίτο εδάφιο της περίπτ. ε΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 καταργείται.

6. Η παράγραφος 12 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως σύνταξη του θανόντος (θανούσης) για τον υπολογισμό των ποσοστών των συντάξεων των μελών οικογενείας του παρόντος άρθρου λαμβάνεται υπόψη προκειμένου περί θανόντος συνταξιούχου το ποσό σύνταξης που πράγματι ελάμβανε ο θανών (θανούσα), ή προκειμένου περί ασφαλισμένου το ποσό που εδικαιούτο να λάβει ο θανών εάν είχε κριθεί ανάπηρος κατά την έννοια της παραγράφου 5 εδάφ. α΄ του παρόντος. Τυχόν προσαυξήσεις λόγω οικογενειακών βαρών και απολύτου αναπηρίας δεν συνυπολογίζονται».

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.1992.

Άρθρο 13
Συντάξιμος μισθός

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951 όπως ισχύει σήμερα μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 30 του ν. 1902/1990, αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τον προσδιορισμό των ανωτέρω συνολικών αποδοχών, οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε έτος λαμβάνονται υπόψη αναπροσαρμοσμένες κατά το λόγο του τεκμαρτού ημερομισθίου της 15ης ασφαλιστικής κλάσης του Δεκεμβρίου του τελευταίου έτους πριν από την υποβολή της αίτησης προς το τεκμαρτό ημερομίσθιο της ίδιας ασφαλιστικής κλάσης του Δεκεμβρίου του έτους στο οποίο ανάγονται οι αναπροσαρμοζόμενες αποδοχές.

Για την κατάταξη σε μία από τις ασφαλιστικές κλάσεις της παρ. 1 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα λαμβάνονται υπόψη τα όρια μισθών και τα τεκμαρτά ημερομίσθια των ασφαλιστικών κλάσεων όπως αυτά ισχύουν το Δεκέμβριο του έτους πριν από την υποβολή της αίτησης».

Το ύψος των συντάξεων που υπολογίζεται κατ' εφαρμογή της παραγράφου αυτής δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό βάσει των προϊσχυουσών του άρθρου 30 του ν. 1902/1990 διατάξεων, για όσους υποβάλουν αίτηση συνταξιοδότησης μέχρι 30.6.1992.

Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου αυτής αρχίζει από 17.10.1990.

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα μετά την αντικατάστασή του με την παρ. 2 του άρθρου 26 του ν. 1902/1990, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα όρια μισθών και τα τεκμαρτά ημερομίσθια των ασφαλιστικών κλάσεων της παρ. 1 αναπροσαρμόζονται εφεξής κατά το ποσοστό αύξησης που χορηγείται κάθε φορά στις συντάξεις του Ι.Κ.Α. και από την ίδια ημερομηνία».

Άρθρο 14
Υπαγωγή στην ασφάλιση

1. Στο τέλος του άρθρου 2 του α.ν. 1846/1951, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, προστίθεται διάταξη ως εξής:

«Επίσης υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. για όλους τους κλάδους ασφαλίσεως αυτού, καθώς και του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., του Ο.Α.Ε.Δ., του Ο.Ε.Κ. και της Εργατικής Εστίας, οι μη υπαγόμενοι από ίδιο δικαίωμα στην ασφάλιση άλλου ταμείου πτυχιούχοι των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), οι οποίοι λαμβάνουν υποτροφίες προς επιμόρφωση και ειδίκευση στα διάφορα κέντρα ερευνών που λειτουργούν στην Ελλάδα ως αυτοτελή ιδρύματα.

Η ασφάλιση διαρκεί καθ' όλη την περίοδο της υποτροφίας και ανεξάρτητα από τη διάρκεια της ημερήσιας ή της κατά μήνα πραγματικής απασχόλησης διενεργείται δε για 25 ημέρες ασφάλισης το μήνα. Οι μηνιαίες εισφορές υπολογίζονται με βάση το συνολικό ασφάλιστρο των ανωτέρω κλάδων ασφάλισης και το κάθε φορά καταβαλλόμενο μηνιαίο ποσό της υποτροφίας.

Οι εισφορές εργοδότη βαρύνουν το κέντρο ερευνών στο οποίο πραγματοποιείται η επιμόρφωση ή ειδίκευση και του ασφαλισμένου τους ίδιους τους υποτρόφους, ενώ για τον υπεύθυνο καταβολής των εισφορών, το χρόνο καταβολής τους, την επιβάρυνση με πρόσθετα τέλη, την επιδίωξη είσπραξής τους κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. κ.λπ. εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α.».

Ασφάλιση των ανωτέρω προσώπων που έχει πραγματοποιηθεί για επιμόρφωση και ειδίκευση στα ερευνητικά κέντρα προ της ισχύος του παρόντος παραμένει ισχυρή.

2. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 1296/1982 (ΦΕΚ 128 Α΄) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πάντως σε καμία περίπτωση δεν καταβάλλονται εισφορές σε σύνολο ετήσιων αμοιβών δικαιωμάτων κ.λπ., που υπερβαίνει το 14πλάσια του τεκμαρτού μισθού της ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης της παρ. 1 του άρθρου 37 του α.ν. 1846/1951, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά».

3. Για τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 1296/1982, τα οποία ταυτόχρονα παρέχουν και εργασία μισθωτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 6 του α.ν. 1846/1951 όπως ισχύει.

4. Στο τέλος του άρθρου 2 του α.ν. 1846/1951, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, προστίθεται διάταξη ως εξής:

«Επίσης υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., του Ο.Α.Ε.Δ., του Ο.Ε.Κ. και της Εργατικής Εστίας οι εφοδιασμένες με άδεια εργασίας αποκλειστικές αδελφές νοσοκόμες. Οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται πάνω στο σύνολο της εργατικής αμοιβής. Οι αποκλειστικές αδελφές εισπράττουν από τον αποδέκτη των υπηρεσιών τους και τις βαρύνουσες τον εργοδότη ασφαλιστικές εισφορές με τριπλότυπες αποδείξεις, που χορηγεί το Ι.Κ.Α. και τις απο-

δίδουν σ' αυτό μαζί με τις εισφορές ασφαλισμένου που βαρύνουν τις ίδιες μέχρι το τέλος του επόμενου της απασχόλησης μήνα.

Ο αρμόδιος φορέας για τη χορήγηση της άδειας εργασίας, ο τύπος και το περιεχόμενο της άδειας και οι προϋποθέσεις χορήγησής της ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εργασίας.

Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ι.Κ.Α. καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των ημερών ασφάλισης και της ασφαλιστικής κλάσης, οι συνέπειες της μη έγκαιρης καταβολής των εισφορών μεταξύ των οποίων μπορεί να είναι και η αφαίρεση της άδειας απασχόλησης, η είσπραξη των καθυστερούμενων εισφορών κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία της ασφάλισης των αποκλειστικών αδελφών νοσοκόμων».

5. Στο τέλος του άρθρου 2 του α.ν. 1846/1951 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε, προστίθεται διάταξη, η οποία έχει ως εξής:

«Οι τρόφιμοι ιδρυμάτων προστασίας απροσάρμοστων παιδιών, κατά το χρόνο της πρακτικής άσκησής τους σε εργοδότες του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α., κατά του κινδύνου του ατυχήματος, σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα για την ασφάλιση ατυχήματος νομοθεσία.

Για τον υπολογισμό των εισφορών, αναγνωρίζονται μια ημέρα ασφάλισης για κάθε ημέρα πρακτικής άσκησης και 25 για κάθε μήνα, ανεξάρτητα από την πραγματική διάρκεια της ημερήσιας πρακτικής άσκησης ή τη διάρκεια της πραγματικής άσκησης κάθε μήνα.

Οι εργοδότες, στους οποίους πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση των ανωτέρω προσώπων υποχρεούνται να καταβάλλουν στο Ι.Κ.Α., με βάση τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας του, εισφορά 2% υπολογιζόμενη πάνω στο ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, όπως ισχύει κάθε φορά».

Άρθρο 15
Συνέχιση ασφάλισης στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ.

1. Πρόσωπα, που έχουν ασφαλιστεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος για επικουρική σύνταξη στον κλάδο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., για δύο (2) έτη ή τουλάχιστον εξακόσιες (600) ημέρες ασφάλισης, ενώ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία θα έπρεπε να έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση άλλου ταμείου ή κλάδου επικουρικής ασφάλισης και δεν έχει αμφισβητηθεί μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα η ασφάλισή τους από τα πρόσωπα αυτά ή τους εργοδότες τους ή από τα ανωτέρω ταμεία ή κλάδους επικουρικής ασφάλισης, συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον Κλάδο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., εφ' όσον εντός έτους από την ισχύ του νόμου αυτού δεν εγερθεί αμφισβήτηση για το κύρος της ασφάλισης.

2. Μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, η κρίση οποιουδήποτε διοικητικού οργάνου περί της υπαγωγής των προσώπων της παρ. 1 στην ασφάλιση άλλου ταμείου ή κλάδου επικουρικής ασφάλισης σύμφωνα με την ισχύουσα σ' αυτό νομοθεσία δεν μεταβάλλει την ήδη υφιστάμενη ασφαλιστική τους κατάσταση.

3. Σε περίπτωση που, πριν από την παρέλευση των δύο (2) ετών ή εξακοσίων (600) ημερών ασφάλισης στον Κλάδο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. ή του έτους που προβλέπεται από την παρ. 1, γεννηθεί αμφισβήτηση από τα παραπάνω πρόσωπα ή τους εργοδότες αυτών ή άλλο ταμείο ή κλάδο επικουρικής ασφάλισης, σχετικά με τη νομιμότητα της υπαγωγής τους στο Κλάδο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ.

και εφ' όσον κριθεί οριστικά, ότι τα πρόσωπα αυτά θα έπρεπε να υπαχθούν στην ασφάλιση άλλου ταμείου ή κλάδου επικουρικής ασφάλισης, οι ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών, που έχουν καταβληθεί στον Κλάδο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., μεταφέρονται στο ταμείο ή κλάδο επικουρικής ασφάλισης, που θα υπαχθούν, εντόκως με το επιτόκιο που προβλέπεται από το άρθρο 40 του α.ν. 1846/1951 όπως ισχύει και ο χρόνος ασφάλισης που αναλογεί σ' αυτές θεωρείται χρόνος ασφάλισης στο νέο ταμείο ή κλάδο επικουρικής ασφάλισης. Εάν οι εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη, που ισχύουν στο νέο ταμείο ή κλάδο επικουρικής ασφάλισης είναι μεγαλύτερες από τις εισφορές που έχουν καταβληθεί στον Κλάδο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., τότε οι εργοδότες υποχρεούνται να καταβάλλουν την επιπλέον διαφορά των ασφαλιστικών εισφορών, που υπολογίζεται επί των αποδοχών του πρώτου μήνα υπαγωγής στο νέο ταμείο ή κλάδο επικουρικής ασφάλισης, χωρίς πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Η κρίση για τον προσδιορισμό του φορέα ασφάλισης γίνεται από τα αρμόδια όργανα των ενδιαφερόμενων φορέων, σε περίπτωση δε διαφωνίας αυτών από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από έναν εκπρόσωπο κάθε ενδιαφερόμενου ταμείου ή κλάδου και έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4. Η συνέχιση της ασφάλισης που προβλέπεται από την παρ. 1 του παρόντος δεν ισχύει για τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής, τα οποία μεταβάλλουν απασχόληση ή εργοδότη ή εργασιακή σχέση και ένεκα της μεταβολής αυτής είναι ασφαλιστέα σε άλλο επικουρικό ταμείο ή κλάδο επικουρικής ασφάλισης. Η ασφάλισή τους στο νέο ταμείο ή κλάδο αρχίζει από την παραπάνω μεταβολή.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που θα εκδοθεί μετά από γνώμη του Δ.Σ. των φορέων επικουρικής ασφάλισης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την αποφυγή μη κανονικής ασφάλισης των προσώπων, που θα ασφαλιστούν μετά την ισχύ του παρόντος νόμου για επικουρική σύνταξη, καθώς και ο τρόπος αντιμετώπισης περιπτώσεων μη κανονικής ασφάλισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Τροποποίηση νομοθεσίας Τ.Σ.Α.Υ.

Άρθρο 16

Υπαγωγή στην ασφάλιση του Τ.Σ.Α.Υ. των κτηνιάτρων που ασκούν εμπορία και προαιρετική συνέχιση ασφάλισης των ελεύθερων επαγγελματιών

1. Πτυχιούχοι κτηνίατροι, που είναι κάτοχοι άδειας άσκησης του κτηνιατρικού επαγγέλματος και ασκούν εμπορία κτηνιατρικών φαρμάκων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 220/1973 (ΦΕΚ 272 Α΄) και του π.δ. 353/1974 (ΦΕΚ 138 Α΄) όπως ισχύουν κάθε φορά, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Τ.Σ.Α.Υ. και εξαιρούνται από την ασφάλιση του Τ.Α.Ε..

2. Ο χρόνος για τον οποίο οι πτυχιούχοι κτηνίατροι, που ασκούσαν εμπορία κτηνιατρικών φαρμάκων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 220/1973 και π.δ. 353/1974 κατέβαλαν εισφορές στο Τ.Σ.Α.Υ. μέχρι την ημερομηνία

ισχύος του παρόντος χωρίς την ύπαρξη ασφαλιστέας ιδιότητας στο Ταμείο, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας του, θεωρείται χρόνος ασφάλισης στο Τ.Σ.Α.Υ., εκτός αν δηλώσουν ότι δεν το επιθυμούν, σύμφωνα με τις διατάξεις της επομένης παραγράφου.

Σε περίπτωση θανάτου των προσώπων αυτών η διάταξη της παραγράφου αυτής, έχει ανάλογη εφαρμογή στους επιζώντες δικαιούχους.

3. Εφ' όσον τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου έχουν καταβάλει παράλληλα εισφορές για την ασφάλισή τους στο Τ.Σ.Α.Υ. και το Τ.Α.Ε. μπορεί να ζητήσουν, με αίτησή τους, τη διαγραφή από την ασφάλιση ενός από τους δύο αυτούς φορείς.

Στην περίπτωση αυτή δικαιούνται να ζητήσουν από το φορέα από την ασφάλιση του οποίου διαγράφονται την επιστροφή, άτοκα, των εισφορών που κατέβαλαν για την ασφάλισή τους.

4. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.δ. 3348/1955 (ΦΕΚ 242 Α΄), όπως αυτό συμπληρώθηκε με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 1276/1982 (ΦΕΚ 100 Α΄), προστίθεται εδάφιο γ΄, ως εξής:

«γ. Επίσης μπορούν να συνεχίσουν προαιρετικά την ασφάλισή τους σε όλους τους κλάδους του Τ.Σ.Α.Υ. οι αυτοτελώς απασχολούμενοι ασφαλισμένοι του, που έχουν αποδεδειγμένα 20 χρόνια πραγματική άσκηση του επαγγέλματος, από τα οποία τα 15 από την καταβολή του δικαιώματος εγγραφής στο Ταμείο και αποχωρούν από το επάγγελμα οικειοθελώς, εφ' όσον υποβάλουν σχετική αίτηση, μέσα σε προθεσμία 3 μηνών, που αρχίζει από την ημερομηνία της διακοπής άσκησης του επαγγέλματος.

Η προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης δεν είναι δυνατή, εφ' όσον:

αα) ο ασφαλισμένος υπάγεται στην ασφάλιση άλλου οργανισμού κύριας ασφάλισης ή είναι συνταξιούχος τέτοιου οργανισμού ή του Δημοσίου,

ββ) δεν διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα ,

γγ) δεν έχει εξοφλήσει το ποσό των εισφορών, που οφείλει για την υποχρεωτική του ασφάλιση, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για προαιρετική ασφάλιση, ή

δδ) η διακοπή της άσκησης του επαγγέλματος οφείλεται στην αφαίρεση της άδειας άσκησής του με απόφαση της αρμόδια διοικητικής αρχής, συνεπεία αδικήματος.

Η προαιρετική ασφάλιση αρχίζει από την 1η του επόμενου μήνα από την υποβολή της αίτησης.

Ο ασφαλισμένος, που συνεχίζει προαιρετικά την ασφάλισή του στο Τ.Σ.Α.Υ., υποχρεούται να καταβάλει κάθε μήνα ολόκληρο το ποσό της εισφοράς του ελεύθερου επαγγελματία, που ισχύει κάθε φορά για κάθε κλάδο.

Επίσης υποχρεούται στην καταβολή της εισφοράς για τη στέγη υγειονομικών, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά.

Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής της εισφοράς περισσότερο από 3 μήνες από τότε που είναι απαιτητή, το ποσό της επιβαρύνεται με τα ίδια πρόσθετα τέλη, που επιβαρύνονται οι καθυστερούμενες εισφορές του Ταμείου.

Καθυστέρηση καταβολής της εισφοράς μεγαλύτερη από 12 μήνες συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος για συνέχιση της προαιρετικής ασφάλισης.

Καταβολή εισφορών, που γίνεται μετά τη διακοπή της προαιρετικής ασφάλισης, δεν δημιουργεί κανένα δικαίωμα απέναντι στο Ταμείο, εκτός από την ατομική επιστροφή των εισφορών».

5. Οι διατάξεις του εδαφίου γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.δ. 3348/1955, που προστέθηκε με την προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται και για τους ασφαλισμένους του Ταμείου, οι οποίοι έχουν διακόψει την ασφάλισή τους πριν από την ισχύ του νόμου αυτού, εφ' όσον υποβάλουν σχετική αίτηση μέσα σε προθεσμία ενός έτους, που αρχίζει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 17

Αναγνώριση χρόνου ασφαλισμένων στο Τ.Σ.Α.Υ.

Στο τέλος του άρθρου 5 του κωδικοποιημένου ν. 5945/1934 (ΦΕΚ 113 Α΄) προστίθεται παράγραφος 8, που έχει ως εξής:

«8. α) Οι ασφαλισμένοι του Ταμείου μπορεί να αναγνωρίσουν, μέχρι 2 χρόνια διακοπής της άσκησης του επαγγέλματός τους, που οφείλεται σε έλλειψη απασχόλησης, καθώς και 2 χρόνια διακοπής άσκησης του επαγγέλματος λόγω ασθενείας.

Η διακοπή άσκησης του επαγγέλματος δεν πρέπει να οφείλεται σε υπαιτιότητά τους.

β) Επίσης μπορούν να αναγνωρίσουν το χρόνο αναμονής μέχρι του διορισμού τους για ειδίκευση ή αγροτικό ιατρείο, καθώς και το χρόνο άσκησης και αναμονή για λήψη άδειας ασκήσεως επαγγέλματος των φαρμακοποιών και κτηνιάτρων μέχρι 2 χρόνια.

γ) Το σύνολο του χρόνου, που αναγνωρίζεται με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4 χρόνια.

δ) Για την αναγνώριση του πιο πάνω χρόνου απαιτείται η υποβολή σχετικής αίτησης.

Τα δικαιολογητικά, που απαιτούνται για την αναγνώριση του χρόνου, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών ασφαλίσεων, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ.».

Άρθρο 18

Αύξηση του ποσοστού προσαύξησης των μονοσυνταξιούχων του Τ.Σ.Α.Υ.

1. Το εδάφιο α΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 (ΦΕΚ 239 Α΄), όπως αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν. 1539/1985 (ΦΕΚ 64 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Οι ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Α.Υ., εφ' όσον δεν υπάγονται στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, δικαιούνται προσαύξηση του ποσού της σύνταξης που λαμβάνουν κάθε φορά από το Ταμείο, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων περιπτώσεων, ως εξής:

αα) Οι ήδη ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Α.Υ. μέχρι 31.12.1990, που δεν έχουν επιλέξει μέχρι την ημερομηνία αυτήν την υπαγωγή τους στο καθεστώς μονοσυνταξιούχων του Ταμείου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, όπως αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 1539/1985, καθώς και όσοι υπάγονται στην ασφάλιση του Ταμείου, από την 1.1.1991 δικαιούνται την πιο πάνω προσαύξηση, εφ' όσον υποβάλουν σχετική αίτηση και παραμείνουν στην ασφάλιση 4 έτη, από την ημερομηνία της υπαγωγής τους στο καθεστώς των διατάξεων αυτών, που αυξάνονται κατά ένα έτος για κάθε διετία από την 1.1.1992 και στο εξής, μέχρι τη συμπλήρωση 15 ετών.

ββ) Την πιο πάνω προσαύξηση, ύστερα από αίτησή τους δικαιούνται και οι

ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Α.Υ., που υπάγονται ως έμμισθοι στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο και διακόπτουν την ασφάλισή τους ή αποχωρούν από τη θέση τους, χωρίς να θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης, ανεξάρτητα από το χρόνο υπαγωγής τους στην ασφάλιση του Τ.Σ.Α.Υ..

Τα πρόσωπα αυτά, για να λάβουν την προσαύξηση, θα πρέπει να παραμείνουν στην ασφάλιση τουλάχιστον 5 έτη, από την ημερομηνία υπαγωγής τους στο καθεστώς μονοσυνταξιούχων του Ταμείου».

2. Το εδάφιο β΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Η εισφορά, που καταβάλλεται από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, για την προσαύξηση της σύνταξής τους ως μονοσυνταξιούχων, είναι ίση με το 50% της εισφοράς του κλάδου κύριας σύνταξης του Ταμείου, όπως αυτή ισχύει κάθε φορά. Η αύξηση αυτή ισχύει από 1.1.1991.

Οι πιο πάνω εισφορές καταβάλλονται στο Ταμείο, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την καταβολή των εισφορών του κλάδου κύριας σύνταξης και σε περίπτωση καθυστέρησης αναπροσαρμόζονται στο ύψος του ποσού της εισφοράς, που ισχύει κάθε φορά κατά το χρόνο της καταβολής και επιβαρύνονται επίσης με τις πρόσθετες επιβαρύνσεις, που προβλέπονται για τις εισφορές του κλάδου κύριας σύνταξης.

Σε κάθε περίπτωση υπαγωγής στο καθεστώς μονοσυνταξιούχων του Ταμείου, για τη χορήγηση της προσαύξησης είναι απαραίτητο να καταβληθούν όλες οι προηγούμενες εισφορές, περιλαμβανομένων και εκείνων που αντιστοιχούν σε χρονικά διαστήματα, κατά τα οποία ο ασφαλισμένος υπάγεται στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο.

Οι εισφορές αυτές υπολογίζονται από την ημερομηνία υπαγωγής στην ασφάλιση του Ταμείου ή αν αυτή προηγείται της 1.1.1980, από την ημερομηνία αυτή, με βάση το ασφάλιστρο που ισχύει κατά το χρόνο της καταβολής».

3. Το εδάφιο γ΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) το ποσοστό προσαύξησης των μονοσυνταξιούχων του Ταμείου, που προβλέπεται από τις διατάξεις του εδαφίου α΄ της παραγράφου αυτής καθορίζεται ως εξής:

αα) Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.1991 και στο εξής σε 37,5%.

ββ) Το ποσό της σύνταξης των μονοσυνταξιούχων του Ταμείου, που συνταξιοδοτήθηκαν από την ίδρυση αυτού μέχρι την 31.12.1981 προσαυξάνεται κατά 2,5% από 1.1.1991.

Το ποσοστό της προσαύξησης των μονοσυνταξιούχων του Ταμείου, που συνταξιοδοτήθηκαν από 1.1.1982 μέχρι 31.12.1990 και έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των διατάξεων του εδαφίου α΄ της παραγράφου αυτής, προσαυξάνεται κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες, από 1.1.1991.

γγ) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου, τα ποσοστά προσαυξήσεων που ορίζονται στις περιπτώσεις αα΄ και ββ΄ του εδαφίου αυτού, είναι δυνατό να αυξάνονται ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του Ταμείου, και μέχρι τη συμπλήρωση ανώτατου ορίου προσαύξησης 50%.

Η αύξηση αυτή είναι δυνατό να χορηγείται είτε σταδιακά κάθε έτος είτε εφάπαξ και με τα ίδια ή διαφορετικά ποσοστά ανάλογα με το έτος συνταξιοδότησης του συνταξιούχου.

δδ) Οι προσαυξήσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του εδαφίου αυτού, καθώς και το ποσό που διατίθεται για τη γενική αύξηση των συντάξεων όλων των συνταξιούχων του Ταμείου, χορηγούνται από το πλεόνασμα του κλάδου συντάξεων του ταμείου που προκύπτει κάθε οικονομικό έτος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού».

4. Στο τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 7 του ν. 982/1979 προστίθεται εδάφιο στ΄, που έχει ως εξής:

«στ) Στις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής υπάγονται και όσοι υγειονομικοί έχουν την ιδιότητα του βουλευτή, υπουργού, υφυπουργού, γενικού ή ειδικού γραμματέα υπουργείου, περιφερειάρχη, νομάρχη, δημάρχου ή προέδρου κοινότητας ή παίρνουν σύνταξη ή χορηγία λόγω της ιδιότητάς τους αυτής».

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 29 του ν. 1539/1985 καταργούνται. Δικαιώματα, που αποκτήθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις που καταργούνται, εξακολουθούν να διατηρούνται.

Άρθρο 19

Καταβολή συμπληρωματικού εφάπαξ βοηθήματος στους υγειονομικούς υπαλλήλους του Π.Ι.Κ.Π.Α. οι οποίοι είναι ασφαλισμένοι στο Τ.Σ.Α.Υ.

1. Οι τακτικοί υγειονομικοί υπάλληλοι του Π.Ι.Κ.Π.Α., που υπάγονται στην ασφάλιση του κλάδου προνοίας του Τ.Σ.Α.Υ. για τη λήψη εφάπαξ βοηθήματος και δικαιούνται βάσει του π.δ. 913/1981 (ΦΕΚ 231 Α΄) να πάρουν από το Π.Ι.Κ.Π.Α. συμπληρωματικό εφάπαξ βοήθημα του ν. 103/1975 (ΦΕΚ 167 Α΄), μπορούν κατά τη συνταξιοδότησή τους για την υπηρεσία τους αυτή να λάβουν, εφ' όσον συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον κλάδο πρόνοιας του Τ.Σ.Α.Υ., τη διαφορά του ποσού που προκύπτει μεταξύ εκείνου που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 103/1975 και εκείνου που θα εδικαιούντο από το Τ.Σ.Α.Υ. εάν συνέπιπτε ταυτόχρονη αποχώρησή τους από το υγειονομικό επάγγελμα.

Το ύψος του εφάπαξ βοηθήματος, που θα εδικαιούντο από τον κλάδο πρόνοιας του Τ.Σ.Α.Υ., προκύπτει από έγγραφη βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του ταμείου αυτού.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για όσους έχουν ήδη απομακρυνθεί, λόγω συνταξιοδότησης από την έμμισθη υπηρεσία τους.

3. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων εφαρμόζονται ανάλογα και σε κάθε άλλη όμοια περίπτωση τακτικών υπαλλήλων ν.π.δ.δ., που είναι ασφαλισμένοι σε ταμείο ή κλάδο πρόνοιας για τη λήψη εφάπαξ βοηθήματος και δικαιούνται, βάσει π.δ/τος, που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 του ν. 103/1975 συμπληρωματικού εφάπαξ βοηθήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ρύθμιση διαφόρων ασφαλιστικών θεμάτων

Άρθρο 20

Βιβλίο ημερησίων δελτίων σε οικοδομικά και τεχνικά έργα

1. Καθιερώνεται η τήρηση βιβλίου ημερήσιων δελτίων απασχολούμενου προσωπικού, στο οποίο αναγράφονται οι απασχολούμενοι σε επιχειρήσεις και εργασίες οικοδομικών και τεχνικών έργων.

Δεν υποχρεούνται στην τήρηση του εν λόγω βιβλίου οι εργοδότες-ιδιοκτήτες, για μικροεπισκευές των κατοικιών τους, όταν δεν απαιτείται άδεια οικοδομικών εργασιών και εφ' όσον δεν απασχολούν περισσότερους από δύο εργαζόμενους.

2. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εργασίας και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθιερώνεται η τήρηση του ανωτέρω βιβλίου και σε άλλες επισκευαστικές επιχειρήσεις και εργασίες.

3. Με όμοιες αποφάσεις, που δημοσιεύονται επίσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο τύπος του βιβλίου, τα στοιχεία που περιλαμβάνει, οι αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση, χορήγηση και θεώρηση αυτού, οι ειδικότερες ρυθμίσεις για την περίπτωση απασχολουμένου με σύμβαση μισθώσεως έργου, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

4. Η καθιέρωση τηρήσεως βιβλίου ημερήσιων δελτίων αντικαθιστά τη θεώρηση και ανάρτηση πίνακα προσωπικού, ωρών εργασίας και εβδομαδιαίας αναπαύσεως.

5. Υπόχρεος για την προμήθεια, θεώρηση και φύλαξη του βιβλίου αυτού, καθώς και για την υποβολή αντιγράφων των ημερήσιων δελτίων του στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), μαζί με τις μισθολογικές καταστάσεις, είναι ο κύριος του έργου ή ο νόμιμα εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του.

6. Υπόχρεοι για την τήρηση του βιβλίου είναι:

α. ο κύριος του έργου ή νόμιμα εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του, που απασχολούν προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας στην εκτέλεση, με αυτεπιστασία, οποιασδήποτε οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου,

β. ο εργολάβος ή ο υπεργολάβος, που απασχολούν προσωπικό με σχέση εξηρτημένης εργασίας στην εκτέλεση οποιασδήποτε οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου,

γ. ο εργολάβος και ο υπεργολάβος, κατά τα ανωτέρω, σε περίπτωση συνυπάρξεως αυτών.

7. Σε κάθε υπόχρεο, που από δόλο ή αμέλεια παραβαίνει τις διατάξεις αυτού του άρθρου, καθώς και των διοικητικών πράξεων, που εκδίδονται σε εφαρμογή του, επιβάλλονται οι ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα, κατόπιν μηνύσεως των αρμόδιων οργάνων του Υπουργείου Εργασίας ή των αστυνομικών οργάνων.

Πέραν των ποινικών κυρώσεων επιβάλλεται στους παραβάτες πρόστιμο, το ύψος του οποίου καθορίζεται για κάθε παράβαση, στο ποσό των 20-120 ημερομισθίων ανειδίκευτου εργάτη (εργατοτεχνίτη).

Το πρόστιμο επιβάλλεται με αιτιολογημένη πράξη του προϊσταμένου της περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας, μετά από τη διαπίστωση κάθε παράβασης από οποιοδήποτε όργανο ελέγχου ή μετά από γνώμη της μικτής επιτροπής ελέγχου, αν αυτή έχει επιληφθεί.

Η πράξη επιβολής προστίμου του προϊσταμένου της περιφερειακής υπηρεσίας κοινοποιείται με απόδειξη στον παραβάτη, ο οποίος καταβάλλει το πρόστιμο που του επιβλήθηκε με κατάθεση του ποσού στο λογαριασμό του

Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας (Α.Σ.Ε.), που τηρείται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Ο παραβάτης μπορεί μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4125/1960 (ΦΕΚ 202 Α΄).

Μετά την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση και κοινοποίηση της προσφυγής, τα σχετικά έγγραφα διαβιβάζονται στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της έδρας της επιχείρησης. Το ποσό του προστίμου βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου και αποδίδεται κατά μήνα υπέρ του λογαριασμού του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Αν ασκηθεί προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων κατά της απόφασης επιβολής προστίμου, αναστέλλεται η βεβαίωση του προστίμου στη δημόσια οικονομική υπηρεσία, μέχρι την κοινοποίηση της οριστικής απόφασης επί της προσφυγής, η οποία πλέον συνιστά και τον τίτλο βεβαίωσης της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

Ο προσφεύγων μέχρι την εκδίκαση της προσφυγής μπορεί να καταθέσει το ποσό του προστίμου, χωρίς επιβάρυνση, στο λογαριασμό του Α.Σ.Ε..

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

8. Το προβλεπόμενο από την παρ. 7 πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί και από τα αρμόδια όργανα ελέγχου του Ι.Κ.Α., εφ' όσον τούτο δεν έχει επιβληθεί κατά την προηγούμενη παράγραφο. Στην περίπτωση αυτήν τα πρόστιμα βεβαιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ι.Κ.Α. στα ταμεία είσπραξης εσόδων Ι.Κ.Α. και στις ταμειακές υπηρεσίες και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. και κατατίθενται στο λογαριασμό του Α.Σ.Ε..

Η πράξη επιβολής προστίμου από τα αρμόδια όργανα του Ι.Κ.Α., προσβάλλεται ενώπιον της Τ.Δ.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 120 του Κ.Α. Ι.Κ.Α..

Για την κάλυψη των δαπανών διοίκησης του Ι.Κ.Α. από τη βεβαίωση και είσπραξη του παραπάνω προστίμου, παρακρατείται από τι εισπραττόμενο ποσό, ποσοστό ίσο με το προβλεπόμενο από το άρθρο 7 του ν. 4321/1963 ανώτατο ποσό, που ισχύει κάθε φορά για την είσπραξη του δωροσήμου.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται μέσα στα πλαίσια της προηγούμενης παραγράφου συγκεκριμένο ύψος προστίμου για κάθε παράβαση. Ειδικά προκειμένου περί μη αναγραφής στο βιβλίο απασχολουμένου αλλοδαπού ή συνταξιούχου γήρατος και αναπηρίας Ι.Κ.Α. το πρόστιμο καθορίζεται αυξημένο μέχρι 50% εκείνου, που θα καθοριστεί για τη μη αναγραφή ημεδαπού ή συνταξιούχου.

9. Από της ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Το άρθρο 33 του ν. 1836/1989 «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».

β) Το άρθρο 23 του ν. 1902/1990 «Ρύθμιση συνταξιοδοτικών και άλλων συναφών θεμάτων».

γ) Η αριθ. 1801/1989 απόφαση του Υπουργού Εργασίας «Υποχρέωση τήρησης βιβλίου ημερήσιων δελτίων απασχολουμένου προσωπικού στην εκτέλεση οικοδομικών και τεχνικών έργων».

Άρθρο 21

Ρύθμιση ασφαλιστικών θεμάτων διαφόρων ταμείων

1. Η καταβολή ασφαλιστικών εισφορών προς το Ταμείο Νομικών, από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού και στο εξής, από οποιοδήποτε πρόσωπο ασκεί εργασίες, για τις οποίες είναι δυνατή η ασφάλιση στο Ταμείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.δ. 4114/1980 (ΦΕΚ 164 Α΄), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν κάθε φορά, δεν δημιουργεί δικαίωμα για παροχές, αν για το χρονικό διάστημα για το οποίο καταβάλλονται οι εισφορές δεν υπάρχουν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις για την υπαγωγή του στην ασφάλιση του Ταμείου.

Ο έλεγχος των νόμιμων αυτών προϋποθέσεων γίνεται με την υποβολή στο Ταμείο Νομικών των δικαιολογητικών, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 1 και 8 του β./δ/τος 661/1961 (ΦΕΚ 157 Α΄).

2. α. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.δ. 3894/1958 (ΦΕΚ 192 Α΄) προστίθεται διάταξη, ως εξής:

«Ως μόνιμοι υπάλληλοι των δήμων θεωρούνται οι τακτικοί υπάλληλοι αυτών από του διορισμού τους».

β. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του α.ν. 796/1948 προστίθεται διάταξη, ως εξής:

«Ως μόνιμοι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών θεωρούνται οι τακτικοί υπάλληλοι αυτών από του διορισμού τους».

3. Το εδάφιο δ΄ της παραγράφου 9 του άρθρου 15 του ν. 1759/1988 (ΦΕΚ 50 Α΄) τροποποιείται, ως ακολούθως:

«δ. Για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης, ο χρόνος, που διανύθηκε στην ασφάλιση του καταργούμενου κλάδου και του Ταμείου Ασφαλίσεως Επιχειρηματιών Κινηματογράφου (Τ.Α.Ε.Κ.), για το οποίο έχουν καταβληθεί εισφορές, θεωρείται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων (Τ.Α.Ε.) και στην αντίστοιχη ασφαλιστική κατηγορία, στην οποία προσέγγιζαν οι καταβληθείσες στο Τ.Α.Ε.Κ. ή τον κλάδο του Ι.Κ.Α., ασφαλιστικές εισφορές.

Ο χρόνος, που διανύθηκε στην ασφάλιση του καταργούμενου κλάδου και του Τ.Α.Ε.Κ., για τον οποίο δεν έχουν καταβληθεί οι ασφαλιστικές εισφορές, θεωρείται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του Τ.Α.Ε. και στην Β΄ ασφαλιστική κατηγορία.

Οι εισφορές αυτές αναζητούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του Τ.Α.Ε., όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά».

4. Στο τέλος του άρθρου 15 του ν. 1759/1988 προστίθεται παράγραφος 13, ως εξής:

«13. α. Οι επιχειρηματίες κινηματογράφου οι οποίοι ήταν παράλληλα ασφαλισμένοι στο Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων από άσκηση εμπορικού επαγγέλματος, καθώς και στο Τ.Α.Ε.Κ. ή τον Κλάδο Αυτοτελώς Απασχολουμένων Ελευθέρων και Ανεξαρτήτων Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α., εφ' όσον θεμελιώνουν αυτοτελείς συνταξιοδοτικό δικαίωμα με βάση το χρόνο ασφάλισής τους και στους δύο πιο πάνω φορείς ή μόνο με το χρόνο ασφάλισής τους στο Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων, δικαιούνται τη σύνταξη με βάση το χρόνο της ασφάλισής τους στο Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων.

Το ποσό της σύναξής τους προσαυξάνεται, για το χρόνο που πραγματοποίησαν στην ασφάλιση του Τ.Α.Ε.Κ. ή του Κλάδου Αυτοτελώς Απασχολουμένων Ελευθέρων και Ανεξαρτήτων Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α., κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισης.

Εφ' όσον τα πιο πάνω πρόσωπα θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με βάση μόνο το χρόνο που πραγματοποίησαν στην ασφάλιση του Τ.Α.Ε.Κ. ή του Κλάδου Αυτοτελώς Απασχολουμένων Ελευθέρων και Ανεξαρτήτων Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α., δικαιούνται τη σύνταξη με βάση το χρόνο αυτόν και το ποσό της σύνταξής τους προσαυξάνεται για το χρόνο που πραγματοποίησαν στην ασφάλιση του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων από άσκηση εμπορικού επαγγέλματος, κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισης.

β. Οι συνταξιούχοι του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων με χρόνο ασφάλισης στο Ταμείο αυτό από άσκηση εμπορικού επαγγέλματος, οι οποίοι έχουν χρόνο παράλληλης ασφάλισης στο Τ.Α.Ε.Κ. ή τον Κλάδο Αυτοτελώς Απασχολουμένων Ελευθέρων και Ανεξαρτήτων Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α., δικαιούνται προσαύξηση της σύνταξής τους κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισής τους στο Τ.Α.Ε.Κ. ή τον Κλάδο Αυτοτελώς Απασχολουμένων Ελευθέρων και Ανεξαρτήτων Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α..

γ. Οι συνταξιούχοι του Κλάδου Αυτοτελώς Απασχολουμένων Ελευθέρων και Ανεξαρτήτων Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α., που μεταφέρθηκαν στο Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων, οι οποίο έχουν χρόνο παράλληλης ασφάλισης στο Ταμείο από άσκηση εμπορικού επαγγέλματος και δεν θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μόνο με το χρόνο αυτόν, δικαιούνται προσαύξηση της σύνταξής τους κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισής τους στο Ταμείο.

δ. Οι συνταξιούχοι του Κλάδου Αυτοτελώς Απασχολουμένων Ελευθέρων και Ανεξαρτήτων Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α. που μεταφέρθηκαν στο Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων, οι οποίοι είναι και συνταξιούχοι του Ταμείου με χρόνο ασφάλισης σε αυτό από άσκηση εμπορικού επαγγέλματος, λαμβάνουν μία σύνταξη από το Ταμείο, η οποία είναι ίση με το άθροισμα των ποσών των συντάξεων που δικαιούνται από τον πιο πάνω Κλάδο και από το Ταμείο».

5. Οι μόνιμοι και οι επί συμβάσει υπάλληλοι του Δημοσίου, που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1813/1988 (ΦΕΚ 243 Α΄) και επέλεξαν βάσει του άρθρου αυτού ως συνταξιοδοτικό φορέα το Ι.Κ.Α. ή άλλο φορέα κύριας ασφάλισης αντί της συνταξιοδότησής τους από το Δημόσιο, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν από το οικείο ταμείο ή κλάδο ή λογαριασμό πρόνοιας στον οποίο ήταν ασφαλισμένοι λόγω της υπαγωγής τους στις διατάξεις του ν.δ. 874/1971 (ΦΕΚ 81 Α΄), να τους επιστραφούν οι εισφορές που κατέβαλαν για το χρόνο αυτόν, μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του παρόντος.

6. Τα άρθρα 1,2 και 3 του ν. 1140/1981 (ΦΕΚ 68 Α΄) όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 1287/1982 (ΦΕΚ 123 Α΄), και με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 1902/1990, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«Άρθρο 1

Χορήγηση σύνταξης σε ορφανά τέκνα

1. Από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) χορηγείται μηνιαία σύνταξη στα μη συμπληρώσαντα το 18ο έτος της ηλικίας τους, άγαμα τέκνα θανόντων ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του Ο.Γ.Α., εφ' όσον:

α) δεν συνταξιοδοτούνται από τον Ο.Γ.Α. για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή, κατά την έννοια του εδαφίου δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 4169/1961, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά και της παραγράφου 2 του άρθρου 6.

β) ο αποβιώσας γονέας ήταν κατά το χρόνο του θανάτου του, συνταξιούχος του Ο.Γ.Α. ή ασφαλισμένος του Οργανισμού αυτού ολόκληρη την τριετία πριν από το θάνατό του.

Αν ο θάνατος οφείλεται σε βίαιο συμβάν, αρκεί ασφάλιση στον Ο.Γ.Α. κατά την ημερομηνία του βίαιου συμβάντος.

Η άσκηση από τον αποβιώσαντα γονέα επαγγέλματος πριν από τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας του, για το οποίο θα υπαγόταν στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α., θεωρείται για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, ως χρόνος ασφάλισης.

2. Τα άγαμα τέκνα, τα οποία σπουδάζουν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή ισότιμα της αλλοδαπής και έλαβαν σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούνται τη σύνταξη αυτή μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους.

Άρθρο 2

Ποσό σύνταξης

Το ποσό της μηνιαίας σύνταξης, που προβλέπεται από το προηγούμενο άρθρο, ορίζεται για κάθε παιδί, ίσο με την κατώτατη σύνταξη, που χορηγείται κάθε φορά, σύμφωνα με τη νομοθεσία του Ο.Γ.Α..

Το ποσό της σύνταξης διπλασιάζεται σε περίπτωση θανάτου και του άλλου γονέα, εφ' όσον συντρέχουν γι' αυτόν οι προϋποθέσεις, οι οποίες ορίζονται στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 3

Καταβολή Σύνταξης

1. Η σύνταξη καταβάλλεται από την 1η του επόμενου μήνα, εκείνου που πέθανε ο γονέας, παύει δε να καταβάλλεται στο τέλος του μήνα εκείνου που πέθανε το τέκνο ή την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνει το τέκνο το 18ο έτος της ηλικίας του ή το 24ο έτος, εφ' όσον σπουδάζει.

Η σύνταξη δεν καταβάλλεται αναδρομικά για χρόνο μακρότερο του εξαμήνου από τη χρονολογία υποβολής της σχετικής αίτησης.

2. Η σύνταξη καταβάλλεται στον επιζώντα γονέα.

Σε περίπτωση θανάτου, αφάνειας, δικαστικής αντίληψης, νόμιμης ή δικαστικής απαγόρευσης ή έκπτωσης του επιζώντα γονέα, η σύνταξη καταβάλλεται στον επίτροπο, που έχει ορισθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Για συντάξεις που έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, σε δικαιούχο πριν από την έναντι του Ο.Γ.Α. νομιμοποίηση άλλου τυχόν δικαιούχου, καμία ευθύνη δεν φέρει ο οργανισμός, οι δε αιτούντες μπορούν να στραφούν μόνο κατά του λαβόντος.

Η σύνταξη καταβάλλεται απευθείας στα τέκνα, των οποίων η συνταξιοδότηση παρατείνεται πέραν του 18ου έτους της ηλικίας τους, λόγω σπουδών.

3. Οι πιστώσεις για τη χορήγηση από τον Ο.Γ.Α. συντάξεων σε ορφανά τέκνα ασφαλισμένων ή συνταξιούχων του οργανισμού αυτού, αναγράφονται κάθε χρόνο στον προϋπολογισμό του Ο.Γ.Α., σε ίδιο κεφάλαιο».

7. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ/τος 500/1984 (ΦΕΚ 177 Α΄) δεν έχουν εφαρμογή επί εκκρεμών κατά την έναρξη ισχύος του κ.δ/τος αυτού αιτήσεων ασφαλισμένων ενώπιον του ταμείου ή των διοικητικών δικαστηρίων,

για αναγνώριση ημερών εργασίας.

8. Τα ποσοστά πρόσθετου τέλους, λόγω εκπρόθεσμης καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 1469/1984, όπως αυτά αναπροσαρμόστηκαν με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρ. 21 του ν. 1902/1990 και ισχύουν σήμερα, εφαρμόζονται αναλόγως για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

9. Το εδάφιο β΄ της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1422/1984 (ΦΕΚ 27 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) η επέκταση της ασφάλισής του και στους τακτικούς υπαλλήλους του Ταμείου, που συνταξιοδοτούνται ή συνταξιοδοτήθηκαν από το Ι.Κ.Α., στα μέλη οικογενείας των, στις κατηγορίες του προσωπικού των Ο.Τ.Α. και άλλων νομών της Χώρας, όπως αυτές καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία του Τ.Υ.Δ.Κ.Υ. (τέως Κ.Α.Δ.Κ.Υ.).

Με την υπαγωγή των πιο πάνω προσώπων στην ασφάλιση του Τ.Υ.Δ.Κ.Υ. διακόπτεται υποχρεωτικά η ασφάλισή τους από τον Κλάδο Ασφαλίσεως Ασθενείας του Ι.Κ.Α.».

Άρθρο 22
Συνταξιοδότηση παθόντων από τρομοκρατικές ενέργειες

1. Ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α., που καθίστανται πλήρως ανίκανοι για την εκτέλεση των καθηκόντων τους εξαιτίας ή εξ' αφορμής τρομοκρατικής πράξης, δικαιούνται, ανεξάρτητα από τα έτη υπηρεσίας τους, συντάξεως από το Ι.Κ.Α., που αντιστοιχεί σε 35 έτη ασφάλισης και αποδοχές του κλάδου που ανήκαν και μέχρι του οποίου θα εξελίσσοντο ως εν ενεργεία βάσει των διατάξεων, που ίσχυαν κατά το χρόνο του παθήματος με πλήρη συντάξιμη υπηρεσία και όλα τα επιδόματα.

2. Αν από τρομοκρατική πράξη επήλθε ο θάνατος του αναφερόμενου στην προηγούμενη παράγραφο προσώπου, η χήρα του φονευθέντος, καθώς και τα τέκνα του, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Ι.Κ.Α. ή αν είναι ανίκανα, κατά τις κείμενες περί ανίκανων τέκνων διατάξεις, δικαιούνται συντάξεως ίσης με αυτήν που θα κατεβάλετο στο φονευθέντα αν είχε καταστεί από την τρομοκρατική πράξη τελείως ανίκανος για την εκτέλεση των καθηκόντων του ή της εργασίας του, κατά την προηγούμενη παράγραφο.

3. Ευεργετήματα και ευνοϊκές διατάξεις, που προβλέπονται από το ν. 1987/1990, εφαρμόζονται αναλόγως και για τη χήρα και τα τέκνα του φονευθέντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
Κύρωση υπουργικών αποφάσεων

Άρθρο 23
Κύρωση αποφάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Με το άρθρο αυτό κυρώθηκαν μία σειρά Υπουργικών Αποφάσεων. Παραλείπεται το κείμενο αυτό για οικονομία χώρου.

Άρθρο 24

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν σ' αυτές ορίζεται διαφορετικά.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 21 Νοεμβρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΥΘ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡ. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 1991

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΔ΄

Τετάρτη 30 Οκτωβρίου 1991

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ετέθησαν ορισμένα ζητήματα, όσον αφορά το τι δίνει ο κρατικός προϋπολογισμός στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης και ποιά είναι τα ύψη των επιχορηγήσεων.

Για το 1991 οι επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού σε μια σειρά από ταμεία, με πρώτο το ΙΚΑ, φθάνουν τα 310,5 δισ. δρχ. Και σ' αυτά θα πρέπει να προσθέσετε, κύριοι συνάδελφοι, γιατί αυτή είναι η ουσιαστική πολιτική εξυγιάνσεως του ασφαλιστικού συστήματος, τη διαγραφή 280 δισ. δρχ. από χρέη επίσης μιας σειράς ταμείων με πρώτο το ΙΚΑ, από το οποίο διεγράφησαν 180 δισ., που σ' αυτά θα πρέπει να προσθέσετε για το 1991 αλλά 50 δισ. δρχ. για τόκους.

Άκουσα με πάρα πολύ προσοχή τις τοποθετήσεις που έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Γεννηματάς όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας, που για μια σειρά από λόγους έφθασε εκεί που το κληρονόμησε η Νέα Δημοκρατία τον Απρίλιο του 1991 και τις σημειώνουμε τις προτάσεις αυτές, οι περισσότερες από τις οποίες είναι ρεαλιστικές και θα πρέπει να τις δούμε όλοι μαζί. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, για ένα θέμα για το οποίο δεν επιδέχεται αντιπαράθεση και η μικροπολιτική είναι αυτό το οποίο αφορά την κοινωνική ασφάλιση. Και όλοι οι ομιλητές συνομολόγησαν μέσα στην Αίθουσα ότι περνάει κρίση, κρίση δραματική. Και έχουμε ευθύνη όλοι και μέσα και έξω από την Αίθουσα, αλλά και κοινή αποστολή να δούμε πώς μπορούμε να θεμελιώσουμε ένα βιώσιμο, ένα δίκαιο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα, όχι μόνο για τις παρούσες γενιές, αλλά και για τις επόμενες. Και η κρίση αυτή δεν είναι μόνο ελληνική. Είναι κρίση που την περνούν τα κοινωνικοασφαλιστικά συστήματα ισχυρών κοινωνιών και οικονομιών και της Γαλλίας και της Ιταλίας.

Και θέλω για ένα λεπτό να σταματήσω μόνο στην ιστορική συμφωνία που έκαναν οι γάλλοι σοσιαλιστές. Το είδαμε στην εφημερίδα "LE MONT" στις 18 Οκτωβρίου για να αντιμετωπίσουν τα ελλείμματα του κοινωνικοασφαλιστικού τους συστήματος, που δεν συγκρίνονται με την κατάσταση των ελλειμμάτων που έχει το δικό μας ασφαλιστικό σύστημα.

Και τέλος για το ΙΚΑ. Οι εκτιμήσεις της πλευράς του ΠΑΣΟΚ ήταν ότι το

έλλειμμα, το σωρευτικό χρέος διαφορετικά, του ΙΚΑ, θα έφθανε στο τέλος του 1991 τα 850 δισ. δρχ. Τα πράγματα είναι διαφορετικά, θα τα πούμε αναλυτικότερα αύριο . Το χρέος του ΙΚΑ στο τέλος του 1991 θα φθάσει τα 544 δισ. Και αυτό τί σημαίνει, κύριοι συνάδελφοι; Για να δώσουμε και την πραγματική διάσταση αυτής της πολιτικής που ξεκίνησε από το ν. 1902. Σημαίνει ότι ανεκόπη ο κατήφορος, ανεκόπη η χρεοκοπία. Και δείτε τις διαφορές, οι οποίες θα είναι ακόμα πιο ουσιαστικές με τα μέτρα στη ρύθμιση και των χρεών που είναι μια λογική πρόταση για την οποία εμείς έχουμε μια αντίρρηση.

Ρύθμιση χρέους, κύριε Γεννηματά, σημαίνει επιμήκυνση του χρόνου καταβολής των δανείων που ήδη έχουν λάβει οι ασφαλιστικοί οργανισμοί. Η υποχρέωση των ίδιων δεν παύει για να καταβληθούν τα τοκοχρεολύσια. Η πολιτική η δική μας είναι πιο ριζοσπαστική, είναι πιο γενναία, είναι πιο δυναμική. Διαγραφή των χρεών και ανάληψη από το ίδιο το κράτος της υποχρεώσεως να πληρώσει τα δάνεια που έλαβαν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί με εγγυήσεις του ίδιου και κατέπεσαν. Αυτή είναι η ουσιαστική πολιτική εξυγιάνσεως και ανορθώσεως του ασφαλιστικού συστήματος.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την επιστημονική επιτροπή που μελετά το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας. Η Κυβέρνηση εξακολουθεί να πιστεύει ότι τα δυο θέματα για τα οποία εξακολουθεί να έχει αντίρρηση η κορυφαία συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, η ΓΣΕΕ, είναι θέματα δευτερεύοντα. Και αποδείξαμε και το τεχνικά σωστό του συστήματος με το οποίο βγαίνει ο συντάξιμος μισθός και θα τα πούμε εκτεταμένα αύριο. Αλλά το σημαντικότερο για όλους μας, κύριοι συνάδελφοι, αλλά και για την ίδια τη ΓΣΕΕ την οποία και σήμερα, απαντώντας στις χθεσινές δηλώσεις της, την εκκάλεσα να συνεχίσει να προσέρχεται στις εργασίες της επιτροπής και να υπερασπίσει τους ασφαλισμένους, τους εργαζόμενους, εκείνους που καλύπτει και εκπροσωπεί μέσα από την επιτροπή, γιατί πιστεύω ότι η αυριανή ολική συμφωνία για το ασφαλιστικό έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία απ' ό,τι έχει η σημερινή μερική διαφωνία.

Αυτή είναι η τοποθέτηση η δική μας. Στα ειδικότερα ζητήματα, που σχετίζονται με το ασφαλιστικό νομοσχέδιο στο χώρο που καλύπτεται από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκτεταμένα και αναλυτικά, σημείο προς σημείο, θα έχετε αύριο, κύριοι συνάδελφοι, και την τοποθέτηση της Κυβερνήσεως, αλλά και τις απαντήσεις στα θέματα τα οποία θέσατε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΕ΄

Πέμπτη 31 Οκτωβρίου 1991

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, είμαστε ήδη στην τρίτη μέρα συζητήσεως επί τη αρχής του ασφαλιστικού νομοσχεδίου. Και από τις τοποθετήσεις που έγιναν μέχρι στιγμής, έγινε φανερή απ' όλους, η γενική διαπίστωση, που υπάρχει όχι μόνο μέσα στην Αίθουσα από τους αντιπροσώπους του Έθνους, αλλά σε κάθε πολίτη, σε κάθε ασφαλισμένο, ότι το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας, έχει ξεπεράσει προ πολλού τα όρια της οικονομικής και κοινωνικής αντοχής της Χώρας. Η κοινωνική αλληλεγγύη, που είναι και η ουσία του ασφαλιστικού συστήματος, έχει μεταβληθεί σε κοινωνική αδικία από την ετεροβαρή διόγκωση των ελλειμμάτων και την απύθμενη υποθήκευση του μέλλοντος. Οι γενιές που εργάζονται τώρα και οι γενιές που έρχονται, με την κατάσταση που επικρατεί σήμερα και με τις προοπτικές που υπάρχουν, αν δεν γίνει δραστική μεταρρυθμιστική παρέμβαση, ουσιαστικά είναι ανασφάλιστες. Το νομοσχέδιο που συζητούμε δεν θεραπεύει, αλλά ούτε καν επιχειρεί να προσεγγίσει αυτό το πρόβλημα. Αποτελεί επανάληψη του ν.1902/90, αυτού του θαρραλέου βήματος, που έκανε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με τον τότε Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, τον κ. Γεώργιο Σουφλιά, που σταμάτησε στο χείλος της καταστροφής το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας.

Και πρέπει να πούμε -γιατί υπήρξε σειρά από παρανοήσεις- γιατί έρχεται αυτό το νομοσχέδιο τώρα, με αυτές τις διατάξεις που ήδη ψηφίστηκαν πέρσι τον Σεπτέμβριο. Δυο είναι οι λόγοι, κύριοι συνάδελφοι.

Ο πρώτος λόγος είναι ότι οι διατάξεις περί δημοσίων υπαλλήλων, που περιλαμβάνονται στο νόμο 1902, έπρεπε να ενταχθούν στον κώδικα πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων, για να αποτελέσουν ενιαίο κείμενο. Συνεπώς έπρεπε να ξαναέλθουν στη Βουλή για να ψηφιστούν. Και ο δεύτερος λόγος είναι ότι οι διατάξεις περί ειδικών ταμείων που παρέπεμπαν στο νόμο 1902, στο καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων, έπρεπε να διατυπωθούν αυτοτελώς. Αυτοί είναι οι λόγοι, για τους οποίους επαναδιατυπώνεται ουσιαστικά ο νόμος 1902 στις περισσότερες των περιπτώσεών του, χωρίς να αλλάζει ούτε ένα "και" και σε ορισμένες από τις περιπτώσεις με βελτιωτικές διατάξεις. Είναι προφανές λοιπόν ότι οι αδυναμίες, οι δυσλειτουργίες που υπάρχουν στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας, δεν αντιμετωπίζονται με αυτό το νομο-

σχέδιο, πέρα από ορισμένα βασικά ζητήματα που αναφέρονται στο ΙΚΑ και αυτά είναι προ τη σωστή κατεύθυνση, όπως είναι π.χ. το βιβλίο για τις οικοδομές, όπως είναι οι πρόσθετες επιβαρύνσεις που επιβάλλονται για τους αλλοδαπούς, θέματα για τα οποία δεν υπήρξε ούτε στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αλλά ούτε και στην Αίθουσα, αντίρρηση από κανέναν.

Εκείνο που είχε για την Κυβέρνηση τη μεγαλύτερη σημασία αυτή τη στιγμή, είναι ότι τον κοινωνικό διάλογο, που άρχισε τον Ιούνιο του 1991 μεταξύ της Κυβερνήσεως και των κοινωνικών εταίρων, για την αντιμετώπιση του ασφαλιστικού προβλήματος της Χώρας, δεν θα πρέπει να τον δούμε σαν μια γνωστή επιτροπή, όπως τουλάχιστον εκ των όσων αντελήφθην, αρκετοί εκ των συναδέλφων το έχουν εκλάβει, αλλά σαν μια σημαντική κατάκτηση. Μέχρι σήμερα στα ελληνικά δεδομένα ουδέποτε οι κοινωνικοί εταίροι κάθισαν στο τραπέζι για να δουν το πρόβλημα που αφορά και τους ίδιους σήμερα, αλλά και τις μελλοντικές γενιές, με τον τρόπο με τον οποίο συστήθηκε και λειτουργεί αυτή η επιτροπή. Επιτελεί εθνικό έργο και δεν είναι κυβερνητική επιτροπή, γιατί στα 12 μέλη της μόνο οι 3 έχουν οριστεί από την Κυβέρνηση, από διακεκριμένες προσωπικότητες, οι οποίες ούτε καν ανήκουν στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας.

Συνεπώς, οι όποιες συμφωνίες για τα ελάσσονα ζητήματα σήμερα, κατά την άποψη της Κυβερνήσεως, είναι ένα θέμα που πρέπει να μπει στην άκρη και να δούμε τη συμφωνία στην οποία πρέπει να καταλήξουμε με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση που πρέπει να γίνει μέσα στο 1992. Γιατί, όπως σωστά έχει λεχθεί και από τον Πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη, το ασφαλιστικό έχει καταστεί το υπ. αριθμόν ένα διαρθρωτικό πρόβλημα της Χώρας.

Κύριοι συνάδελφοι, η περίοδος που περνάμε δεν είναι μια συνηθισμένη περίοδος. Στο χώρο δε των ασφαλιστικών ταμείων η κατάσταση είναι εκρηκτική, όπως ήδη απεκαλύφθη στην Αίθουσα απ' όλες τις Πλευρές, διότι έφτασε να αποτελεί είδηση, κύριοι συνάδελφοι, ότι θα πληρώνονται οι συντάξεις από μήνα σε μήνα. Και το βλέπετε άλλωστε και στις εφημερίδες. Και θα αναφερθώ σε ένα από τα ζητήματα, στους δυο μήνες που υπηρετώ στο Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην αγωνία των ασφαλισμένων του ΤΑΤ, για να πληρωθούν τη σύνταξή τους. Ένα ταμείο που άρχισε να έχει προβλήματα από το 1983, χωρίς να έχει ληφθεί κανένα απολύτως μέτρο, διότι η εύκολη λύση του δανεισμού ήταν εκείνη στην οποία καταφεύγαμε και εξακολουθούμε να καταφεύγουμε, γιατί δεν υπάρχει άλλος τρόπος, διότι θα πρέπει να πληρωθούν οι συντάξεις. Από πού θα πληρωθούν; Από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ποιός πληρώνει, κύριοι συνάδελφοι, για τον κρατικό προϋπολογισμό; Ποιανού είναι τα χρήματα που υπάρχουν στον κρατικό προϋπολογισμό; Είναι χρήματα όλου του ελληνικού Λαού. Και η καλύτερη δυνατή διαχείριση είναι εκείνη την οποία πρέπει να έχει κάθε κυβέρνηση κατά νου.

Το πρόβλημα είναι περίπλοκο. Είναι πρόβλημα και τεχνικό και γιγαντιαίο. Και το ασφαλιστικό σύστημα, εάν δεν αποκτήσει αρχές και κατευθύνσεις, θα ζει στους ρυθμούς που το έφτασαν, στο σημείο που το έφτασαν.

Από τις αρχές, κύριοι συνάδελφοι, της δεκαετίας του '80 έχει γίνει αντιληπτό ότι είχε εξαντλήσει τις δυνατότητές του και αντί οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ να πιαστούν με το πρόβλημα και να δουν πώς θα το αντιμετωπίσουν με σειρά μέτρων, όχι απλά το υποθήκευσαν, αλλά ουσιαστικά -όπως θα δούμε στη συνέχεια, με την απλή γλώσσα των αριθμών και με τους δείκτες της συμφοράς- το τίναξαν στον αέρα.

Τα πράγματα είναι απλά. Είναι απλά μαθηματικά. Τα δυο σκέλη της εξισώσεως έχουν πάψει να είναι ίσα. Από την ώρα που τα έσοδα είναι λιγότερα από τα έξοδα υπάρχει πρόβλημα, πρόβλημα υπαρκτό που αναφέρεται, όχι απλά στην καταβολή των συντάξεων για το σήμερα, αλλά και στην αδυναμία του ασφαλιστικού συστήματος να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του μέλλοντος.

Οι δείκτες της σχέσεως ασφαλισμένων προς συνταξιούχους από το 4,2 περίπου προς 1, που ήταν στο ΙΚΑ το 1975, έχουμε φτάσει το 1989 να είναι 2,8 προς 1, με κατεύθυνση το 1995 να είναι κάτω από 2 περίπου 1,9 προς 1.

Αντιλαμβάνεσθε, κύριοι συνάδελφοι, ποια θα είναι η κατάληξη, εάν δεν ληφθούν αυτά τα άμεσα μέτρα. Όχι μέτρα πυροσβεστικά, που να αντιμετωπίζουν το πρόβλημα, αλλά μέτρα που στην ουσία να βάζουν υγιείς βάσεις για τις προσεχείς δεκαετίες. Τότε θα βρεθεί ολόκληρη η ελληνική κοινωνία, όχι μόνο η οικονομία, μπροστά σε ένα τεράστιο πρόβλημα.

Κύριοι συνάδελφοι, ο αριθμός που σας ανέφερα, η πορεία των σχέσεων συνταξιούχων και ασφαλισμένων το 1995, μόνο στο ΙΚΑ, δείχνει ότι ο μεγαλύτερος ασφαλιστικός οργανισμός της Χώρας πορεύεται στην αυτοεκμηδένισή του. Συνεπώς, όχι ευκαιριακά μέτρα, όχι πυροσβεστικά μέτρα, αλλά αντιμετώπιση ρεαλιστική, μεταρρυθμιστική για να μπορέσουμε να κάνουμε ένα ασφαλιστικό σύστημα, όχι μόνο δίκαιο, όχι μόνο βιώσιμο, αλλά ένα ασφαλιστικό σύστημα που να ανταποκρίνεται στην αποστολή της προστασίας που το ίδιο το Σύνταγμα επιβάλλει για το κράτος ως υποχρέωση απέναντι στον ελληνικό Λαό και τους ασφαλισμένους του.

Συνεπώς, όταν μιλάμε για εξυγίανση, όταν μιλάμε για ανόρθωση ως βασική αποστολή αυτής της επιτροπής για την οποία σας ανέφερα πριν, επανέρχομαι να κάνω και από αυτού του Βήματος έκκληση προς την κορυφαία συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, την ΓΣΕΕ, να παραβρεθεί στις εργασίες της επιτροπής και να προστατεύσει από εκεί τα συμφέροντα των ασφαλισμένων, να προστατεύσει από κει τα συμφέροντα των συνταξιούχων και των εργαζομένων, γιατί μέσα από κει πρέπει να δοθεί η μάχη με τις θέσεις τις οποίες εκφράζει και όχι να αποτελεί είτε ευκαιρία για να μην αναληφθούν ευθύνες μπροστά στη μεταρρύθμιση που πρέπει γίνει, ή για εξυπηρέτηση ενδεχομένως άλλων σκοπιμοτήτων.

Κύριοι συνάδελφοι, επισκέφθηκα ο ίδιος και τη ΓΣΕΕ και την ΟΤΟΕ και τους μίλησα με ειλικρίνεια για το ποιο είναι το πρόβλημα, που όπως το αντιλαμβανόμαστε σήμερα είναι πρόβλημα κοινής ευθύνης, αλλά και κοινής αποστολής. Και μόνο μέσα από τη συνεργασία μπορεί να τελεσφορήσει. Και σας έλεγα πριν ότι η κύρια διαφορά -και θα το αποδείξουμε στη συνέχεια όπως αποδείχθηκα και μέσα στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή- για το συντάξιμο μισθό, είναι ένα ζήτημα που μπορούσε να παρακαμφθεί εάν υπήρχε πρόταση από την πλευρά τους για το με ποιον τρόπο, άλλον εκτός από αυτόν τον οποίο εμείς προτείνουμε και ο οποίος είναι και τεχνικά σωστός αλλά και κοινωνικά δίκαιος.

Κύριοι συνάδελφοι, με βάση αυτά τα δεδομένα πρέπει να πούμε δύο πράγματα και μέσα και έξω από την Αίθουσα, ότι ένα θέμα για το οποίο δεν μπορεί να υπάρχει πολιτική αντιπαράθεση μεταξύ των κομμάτων, είναι το θέμα που αφορά την κοινωνική ασφάλιση. Γιατί μπορούμε να συνεννοηθούμε, μπορούμε να βρούμε λύσεις -και υπάρχουν οι λύσεις-γιατί η κρίση του ασφαλιστικού συστήματος για μια σειρά από λόγους που εξετέθησαν εδώ, δεν είναι μόνο ελληνική. Θα σας πω και αυτό το οποίο επεσήμανα χθες το

βράδυ, αλλά αν διαβάσει κανείς ένα πρόσφατο βιβλίο που κυκλοφόρησε στη Γαλλία, τη "Λευκή Βίβλο για τις κοινωνικές ασφαλίσεις" που προλογίζει ο τέως Πρωθυπουργός Ροκάρ, θα δούμε ότι και εκεί υπήρχε τεράστιο πρόβλημα. Και είδαμε στο Γαλλικό Τύπο, στις 18 Οκτωβρίου, οι κοινωνικοί εταίροι με σοσιαλιστική κυβέρνηση για να αντιμετωπίσουν τα ελλείμματα του ασφαλιστικού συστήματος, συμφώνησαν στη διαδικασία με την οποία θα τα αντιμετωπίσουν. Και όταν μιλάμε για ελλείμματα εκεί και τα συγκρίνουμε με τα δικά μας που αποτελούν πλέον αυτοκρατορία, τα πράγματα είναι πάρα πολύ διαφορετικά, σε μία οικονομία και μια κοινωνία σωστά οργανωμένη και δομημένη σε σχέση με τις δυσλειτουργίες και με την κατάσταση που επικρατεί στο ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα. Από την άλλη μεριά, δεν μπορώ να κατανοήσω την επίθεση η οποία έγινε πριν από λίγο, από συνάδελφο ομιλούντα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ εναντίον σειράς κοινωνικών ομάδων αρχίζοντας από τους γιατρούς, τους δικηγόρους, τους μηχανικούς, τους δημοσιογράφους για μια σειρά από ζητήματα τα οποία δεν είναι της σημερινής Κυβερνήσεως.

Οκτώ χρόνια, κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ είχε την ίδια κατάσταση μπροστά και δεν έπραξε τίποτα.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Λέγω για το θέμα που αναφέρθηκε πριν και αφορούσε δημοσίευμα στο έγκριτο "ΒΗΜΑ", μόλις πριν από 20 μέρες. Αναφερόταν στην ταλαιπωρία ενός πολίτη γράφοντας "τιμωρία χωρίς έγκλημα", από τη διαδικασία ότι ένα ταμείο ανεκάλυψε μετά από 7 χρόνια ότι ένας ασφαλισμένος του δεν ήταν σ' αυτό ασφαλισμένος, αλλά ήταν ασφαλισμένος στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ. Και έρχεται για τα 7 χρόνια, ζητάει όλες τις εισφορές συν τις επιβαρύνσεις ενώ ο πολίτης δεν έφταιγε.

Τι κάνει η διάταξη αυτή, κύριοι συνάδελφοι; Απλά έρχεται και λέει στα ταμεία να έχουν κίνητρο να σπεύσουν να βρουν τους ασφαλισμένους τους, τους δίνει περιθώριο 2 ετών για την αναζήτηση των ασφαλισμένων τους, ώστε αυτοί να διαγραφούν από το ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και αν μέσα σε δύο χρόνια αυτό δεν γίνει, τότε να θεωρείται οριστική η παραμονή του ασφαλισμένου στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ. Αντικανονικές περιπτώσεις και μόνον έρχεται να ρυθμίσει η συγκεκριμένη διάταξη και όχι να ζημιώσει τα συμφέροντα του συγκεκριμένου ταμείου μετάλλου, που γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, κύριε Κόρακα, ότι αποτελεί όνειδος για όλους μας, διότι φθάνει να δώσει σύνταξη 6 χρόνια μετά την υποβολή της αιτήσεως.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα πρέπει, όμως, να δούμε, κύριοι συνάδελφοι, τον κοινωνικό προϋπολογισμό, αυτών που επί σειρά ετών, περίπου 20 χρόνια, δινόταν πάντοτε στη δημοσιότητα το Σεπτέμβριο μήνα, τα στοιχεία που περιλαμβάνει και τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε από εκεί. Γιατί ελέχθη από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, τον κ. Γεννηματά, ότι αν δει κανείς τον κοινωνικό προϋπολογισμό θα δει ότι έχει πλεόνασμα. Και βέβαια έχει πλεόνασμα διότι αν προσθέσουμε τα υγιή ταμεία με τα ελλειμματικά ασφαλιστικά ταμεία μαζί για να βγάλουμε το συμπέρασμα, πράγματι βγαίνει πλεόνασμα.

Η ουσία του πράγματος, όμως, κύριοι συνάδελφοι είναι, ότι αυτό αποτελεί απλή αριθμητική, δεν μπορούμε να προσθέσουμε τους πλούσιους με τους φτωχούς για να αποδείξουμε ότι δεν υπάρχουν φτωχοί.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και υπάρχουν, μέσα σ'αυτό το μωσαϊκό των ασφαλιστικών ταμείων των 320, από τα οποία τα 219 ανήκουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αλλά ας δούμε, κύριοι συνάδελφοι, πώς διαμορφώνεται το σύνολο των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων από τον κοινωνικό προϋπολογισμό για το 1991. Διαμορφώνεται στο επίπεδο του 1 τρισ. 811 δισ. δραχμών έναντι 1 τρισ. 443 δισ. δραχμών του 1990. Δηλαδή αύξηση των εσόδων τους κατά 25,5%.

Παράλληλα το σύνολο των δαπανών, εκτός από χρεολύσια και τόκους, το 1991 προϋπολογίζεται στα 1.696 δισ. δραχμές έναντι 1 τρισ. 413 δισ. δραχμές, δηλαδή αύξηση μεταξύ του 1990 και του 1991 20%. Κατά συνέπεια αναμένεται πλεόνασμα 115 δισ. δραχμών έναντι πλεονάσματος 30 δισ. δραχμών το 1990, έναντι του 1989.

Η ευημερία του ασφαλιστικού συστήματος που προκύπτει απ' αυτούς τους αριθμούς, κύριοι συνάδελφοι, είναι φαινομενική. Έναν από τους λόγους, σας τον έδωσα πριν.

Πρώτον, γιατί ο τακτικός προϋπολογισμός επιχορηγεί είτε άμεσα είτε έμμεσα, πληθώρα ασφαλιστικών οργανισμών.

Και δεύτερον, πολλά ασφαλιστικά ταμεία έχουν μεγάλα ετήσια ελλείμματα και συσσωρευμένα χρέη, ενώ αντίθετα η πλειοψηφία των ασφαλιστικών ταμείων παρουσιάζει μεγάλα ετήσια πλεονάσματα και σημαντικά αποθεματικά είτε υπό μορφή καταθέσεων είτε χρεογράφων είτε ακόμα και ακινήτων.

Ειδικότερα το ύψος των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων από κρατική επιχορήγηση και κοινωνικούς πόρους αναμένεται να διαμορφωθεί το 1991 στο ύψος των 495 δισ. δραχμών έναντι 446 δισ. δραχμών το 1990.

Αυτό σημαίνει, κύριοι συνάδελφοι, ότι η κοινωνική ασφάλιση παρουσιάζει πραγματικό έλλειμμα για το 1991 της τάξεως των 380 δισ. δρχ. έναντι 416 δισ. δρχ. το 1990. Η μείωση αυτή του ελλείμματος οφείλεται σ' αυτό το οποίο σας επεσήμανα στην αρχή, στην ψήφιση του ν. 1902, που δεν έχουν αρχίσει ακόμα να διαφαίνονται όλες οι θετικές επιπτώσεις από την πραγματικά μεταρρυθμιστική μορφή του και τις θεσμικές αλλαγές τις οποίες πραγματοποίησε γιατί ουσιαστικά 10 περίπου μήνες είναι η εφαρμογή αυτού του νόμου.

Θα έρθουμε τώρα στο πλεόνασμα του 1991 που υπολογίζεται στα 115 δισ. δρχ. όταν συμπεριληφθεί και η κρατική επιχορήγηση και οι κρατικοί πόροι. Αυτό αποτελεί ουσιαστικά συμψηφιστικό αποτέλεσμα των πλεονασμάτων χρήσεως 235 δισ. δρχ. που προέρχεται από τα πλεονασματικά ασφαλιστικά ταμεία και ταυτόχρονα το έλλειμμα των 120 δισ. που προέρχεται από τα ελλειμματικά ασφαλιστικά ταμεία.

Αυτή είναι η εικόνα, όπως προκύπτει, κύριοι συνάδελφοι, από τον κοινωνικό προϋπολογισμό, για την κατάσταση στα ασφαλιστικά ταμεία. Αλλά πρέπει, κύριοι συνάδελφοι, να σημειώσετε προς την κατεύθυνση της εξυγιάνσεως δυο σημαντικά βήματα τα οποία έγιναν μέσα στο 1991 από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Η διαγραφή χρεών ύψους 280 δισ. δρχ.. Για το ΙΚΑ 180 δισ. περίπου, για το ΝΑΤ περίπου 90 δισ. και 5 δισ. για το ΤΑΑ. Το ίδιο το κράτος ανέλαβε την υποχρέωση να πληρώσει τις τράπεζες στις οποίες είχε εγγυηθεί την εξόφληση των δανείων από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Και θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας ότι για το 1991, πέρα από αυτή τη διαγραφή χρέους ύψους 280 δισ. δρχ. θα πρέπει να λογαριάσετε και τό-

κους γι' αυτό το ίδιο χρονικό διάστημα που είναι περισσότεροι ή γύρω στα 85 δισ. δρχ., για να δείτε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν εφησυχάζει μπροστά στο μεγάλο, στο τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα που είναι η εκρηκτική κατάσταση των ασφαλιστικών ταμείων, με πρώτο το ΙΚΑ. Αυτή είναι η πραγματική, ρεαλιστική πολιτική.

Ακούστηκαν τοποθετήσεις για επαναδιαπραγμάτευση του δημόσιου χρέους και μια σειρά από άλλες προτάσεις που έκαναν και οι τρεις Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι της Αντιπολιτεύσεως και ο κ. Γεννηματάς και ο κ. Ανδρουλάκης και ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΚΚΕ ο κ. Κωστόπουλος. Τις σημειώσαμε, γιατί είναι χρήσιμες για όλους.

Θα σταθώ μόνο στο ζήτημα της επαναδιαπραγματεύσεως του χρέους των ασφαλιστικών ταμείων. Με απλά λόγια, κύριοι συνάδελφοι, επαναδιαπραγμάτευση του δημόσιου χρέους σημαίνει επιμήκυνση του χρόνου εξοφλήσεως αυτού του χρέους από τα ίδια τα ασφαλιστικά ταμεία και ενδεχομένως βελτίωση του επιτοκίου κατά τη διαπραγμάτευση η οποία γίνεται. Αλλά δεν παύει αυτό να είναι χρέος για τα ίδια τα ασφαλιστικά ταμεία. Η λύση την οποία έδωσε η Κυβέρνηση με τη διαγραφή χρέους ύψους 280 δισ. δρχ. είναι εκείνο το οποίο δεν υποχρεώνει τους ασφαλιστικούς οργανισμούς να οφείλουν τίποτα για τα χρήματα τα οποία πήραν και τα χρησιμοποίησαν.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είπα "διαγραφή", κύριε Γαλανέ και νομίζω ότι συνεννοούμαστε.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να λεχθούν και ορισμένα άλλα. Ετέθησαν από ορισμένους συναδέλφους χθες ζητήματα τα οποία αφορούν τα όρια ηλικίας για την έξοδο στην πλήρη σύνταξη. Να κάνουμε μια αναφορά, κύριοι συνάδελφοι, βλέποντας το ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα, τι ισχύει στις άλλες χώρες. Στην Ελλάδα για πλήρη σύνταξη ισχύει η 35ετία, στην Αυστρία τα 45 χρόνια, στο Βέλγιο τα 45 χρόνια, στο Καναδά τα 40 χρόνια, στη Φιλανδία τα 40 χρόνια, στη Γαλλία 37,5 χρόνια, στη Γερμανία 40 χρόνια, στην Ισπανία 40 χρόνια, στην Ιταλία 40 χρόνια, στο Λουξεμβούργο 40, στη Νορβηγία 40 χρόνια, στη Πορτογαλία 36 χρόνια και στην Ελβετία 44 χρόνια. Για να μη δημιουργούμε παρανοήσεις όσον αφορά το τι σημαίνει στο ελληνικό ασφαλιστικό σύστημα!

Ας έλθουμε, όμως, κύριοι συνάδελφοι και στο άλλο θέμα, για το οποίο υπήρξε πολλή συζήτηση αυτές τις μέρες στην Εθνική Αντιπροσωπεία, για τις αναπηρικές συντάξεις.

Κύριοι συνάδελφοι, δηλώσαμε κατηγορηματικά στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ότι με τη σχετική διάταξη του νομοσχεδίου και όπως αυτή τροποποιήθηκε και αναμέναμε την επικρότηση μετά την αναμόρφωση από την πλευρά της Αντιπολιτεύσεως, ότι θεσμοθετείται ένα αδιάβλητο σύστημα απονομής αναπηρικών συντάξεων, που θα έλθει να καταργήσει το ανάπηρο σύστημα απονομής των αναπηρικών συντάξεων. Δεν θα καταλογίσω ευθύνες, ούτε για την κατάσταση των ασφαλιστικών ταμείων ιδιαίτερα, ούτε για τις αναπηρικές συντάξεις. Θα έλεγα επιγραμματικά, κύριοι συνάδελφοι, ότι φταίμε όλοι γι' αυτό το οποίο έγινε. Φταίμε όλοι, αλλά θα πρέπει να παραμείνουμε θεατές; Η Κυβέρνηση, επέλεξε τον δικό της δρόμο. Δεν θα παραμείνει θεατής, μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, μπροστά σ' αυτό το ανάπηρο σύστημα απονομής των αναπηρικών συντάξεων.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις απονομής των αναπηρικών συντάξεων, κύριοι συνάδελφοι, δεν θίγονται. Αδιάβλητο και αντικειμενικό σύστημα θεσμοθετείται και αυτό, έπρεπε να τύχει της επικροτήσεως και μέσα στη Βουλή, αλλά και έξω από τη Βουλή.

Να δούμε τώρα, πως είναι το θέμα των αναπηρικών συντάξεων.

Κύριοι συνάδελφοι, θα πάρω πρώτα το ΙΚΑ, τον πρώτο ασφαλιστικό οργανισμό της Χώρας. Εκεί, έχουμε 303.760 συνταξιούχους γήρατος και 161.050 συνταξιούχους αναπηρίας. Στον ΟΓΑ, έχουμε 564.000 συνταξιούχους γήρατος και 182.000 συνταξιούχους με συντάξεις αναπηρίας. Η σχέση συντάξεων αναπηρίας προς τις συντάξεις γήρατος του ΙΚΑ είναι 1 προς 1,87 και στον ΟΓΑ, 1 προς 3,1.

Το "ΒΗΜΑ", δημοσίευσε την Κυριακή ένα πίνακα των αναπηρικών συντάξεων σε όλη την Ελλάδα και κάποιος συνάδελφος το είπε χθες το βράδυ, ότι παρατηρείται βιομηχανικές περιοχές, όπως είναι η Ελευσίνα, να έχουν σχέση συντάξεων γήρατος προς αναπηρία, 1 προς 3, και αγροτικές περιοχές, να έχουν συντάξεις γήρατος και αναπηρίας, το ΙΚΑ παρακαλώ, 1 προς 1,5, για να δούμε ότι πράγματι κάτι συμβαίνει και ότι δεν μπορεί να είμαστε απλώς θεατές όλοι μας μπροστά σ' αυτή την κατάσταση. Αλλά να δούμε, κύριοι συνάδελφοι, και τι πληρώνουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί γι' αυτές τις συντάξεις.

Το ΙΚΑ, για τις συντάξεις γήρατος, θα καταβάλει το 1991 περίπου 295 δισ. και για τις συντάξεις αναπηρίας, 172 δισ. δρχ. Ο ΟΓΑ, θα καταβάλει για τις συντάξεις γήρατος 95 δισ. και για τις συντάξεις αναπηρίας, περίπου 52 δισ. δρχ.

Τα συμπεράσματα, μπορείτε να τα βγάλετε εσείς. Εκείνο το οποίο θα ήθελα εγώ να πω για να κλείσω αυτό το θέμα, γιατί θα τα συζητήσουμε και στη συζήτηση των άρθρων, είναι τούτο. Ότι η προστασία των αναπήρων, είναι υποχρέωση του Κράτους και σ' αυτό το πλαίσιο απονέμεται η αναπηρική σύνταξη, αλλά και η εφαρμογή των νόμων, κύριοι συνάδελφοι, είναι υποχρέωση του Κράτους. Και στα πλαίσια αυτά, γίνεται στην προκειμένη περίπτωση η εξέταση νομιμότητας των συντάξεων, όταν αυτό επιβάλλεται από το νόμο, είτε από τους Κανονισμούς των ασφαλιστικών ταμείων.

Να έλθουμε τώρα να άρουμε και μια άλλη παρεξήγηση: Από ιδρύσεως του ΙΚΑ και του ΟΓΑ, οι αναπηρικές συντάξεις, διακρίνονται σε δύο είδη. Στις οριστικές και στις προσωρινές. Για μεν τις οριστικές, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, διότι ελέχθη ότι θα επανεξετασθούν όλες οι συντάξεις. Ούτε το νομοσχέδιο το προβλέπει, αλλά ούτε και στις προθέσεις της Κυβερνήσεως είναι να ανατρέψει αυτό το καθεστώς που ισχύει από ιδρύσεως αυτών των ασφαλιστικών οργανισμών.

Να δούμε τώρα τι συμβαίνει με τις προσωρινές συντάξεις. Οι προσωρινές συντάξεις του ΙΚΑ, επανεξετάζονται ανά δύο χρόνια και στον ΟΓΑ επανεξετάζονται ανά τρία χρόνια. Στο μεν ΙΚΑ, οι προσωρινές συντάξεις είναι περίπου 80.000, στον δε ΟΓΑ, από τις 180.000 είναι 35.000 οι προσωρινές συντάξεις.

Πότε εξετάζονται οι οριστικές συντάξεις; Εάν υπάρχει επώνυμη καταγγελία πολίτου, που λέει ότι ο συγκεκριμένος συνταξιούχος, λόγω αναπηρίας είναι αθλητής -είναι ποδηλάτης- έχει υποχρέωση η Διοίκηση να κάνει έλεγχο γι' αυτή την περίπτωση.

Κύριοι συνάδελφοι, το να μη δοθεί μια νόμιμη αναπηρική σύνταξη, είναι κοινωνική αδικία στον ανάπηρο. Το να δοθεί όμως μία παράνομη αναπηρική σύνταξη, είναι επίσης κοινωνική αδικία προς το σύνολο του Ελληνικού Λαού,

που πληρώνει και αυτές τις συνάξεις με τους φόρους του. Στις κοινωνίες που δεν επικρατεί κράτος δικαίου, τελικά αδικούνται περισσότερο οι ασθενέστεροι. Και οι ανάπηροι είναι οι ασθενέστεροι.

Αυτό το θέμα το αντιμετωπίζουμε και με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα, αλλά προπαντός με πνεύμα δικαίου.

Η εντολή της Κυβερνήσεως προς τις διοικήσεις και του ΙΚΑ και του ΟΓΑ, είναι μία. Να μην υπάρξει αδικία προς καμιά απολύτως κατεύθυνση!

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αν έχετε αντίρρηση, ή αν θέλετε να προσθέσετε κάτι που να κάνει τη διάταξη περισσότερο αδιάβλητη, σας το είπα και στη Διαρκή Επιτροπή ότι είναι ανοιχτή η Κυβέρνηση να δεχθεί κάθε πρόταση που θα κάνει ακόμα πιο αδιάβλητο αυτό το ανάπηρο σύστημα απονομής των αναπηρικών συντάξεων!

Θα έλθουμε τώρα, κύριοι συνάδελφοι, στο συντάξιμο μισθό, για τον οποίο η ΓΣΕΕ έχει αντίρρηση. Ο εκπρόσωπός της, που μίλησε στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, είπε ότι οι συντάξεις θα μειωθούν γενικά έτσι και αόριστα, όπως λεγόταν από ορισμένους και έξω από την Αίθουσα. Και υπήρξε σαφής και κατηγορηματική τοποθέτηση της Κυβερνήσεως, ότι για όσες συντάξεις δίδονται, αυτό το νομοσχέδιο δεν έχει καμιά απολύτως διάταξη.

Άρα, δεν θίγονται οι συντάξεις τους.

Δεύτερον, για εκείνες τις συντάξεις που θα εκδοθούν μέχρι 30.6.92 το σύστημα γίνεται με διπλό υπολογισμό. Με τη διετία και την πενταετία. Και δεν θα είναι μικρότερες της διετίας. Είναι γνωστό και δεν συμβαίνει στους 18 μήνες, που κυβερνά η Νέα Δημοκρατία. Και όταν κυβερνούσε το ΠΑΣΟΚ επί 8 χρόνια, το 70% περίπου των συνταξιούχων του ΙΚΑ παίρνουν την κατώτατη σύνταξη. Και μιλάμε για το σύστημα, που αναφέρεται στο 30% των νέων συνταξιούχων.

Οι εκτιμήσεις που κάναμε εμείς, το σύστημα που δώσαμε μέσα στην Εθνική Αντιπροσωπεία στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή -και θα καταθέσω στοιχεία και σήμερα- δεν διαφέρει ουσιαστικά της διετίας. Αλλά εκείνοι, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια προσπάθησαν με αυξήσεις, όχι απλά υπερβολικές να καταδολιεύσουν το σύστημα και το ΙΚΑ και να πάρουν μεγαλύτερες συντάξεις, τους φέρνει εκεί που πράγματι πρέπει να είναι.

Και δεν πιστεύω να υπάρχει καμιά αντίρρηση από την πλευρά σας. Άλλωστε, ήταν χαρακτηριστικά τα δύο από τα παραδείγματα του εκπροσώπου της ΓΣΕΕ. Θα μνημονεύσω στην Αίθουσα τις περιπτώσεις, για τις οποίες έκανε και κάνει αγώνα για αλλαγή αυτού του συστήματος η ΓΣΕΕ.

Στο ένα από τα παραδείγματα ο ασφαλισμένος είχε αύξηση αποδοχών, το 1989 σε σχέση με το 1988, 62,1%. Και το 1990 σε σχέση με το 1988, 116%! Θα πρέπει να δούμε την ίδια ώρα, πόση ήταν η ΑΤΑ της περιόδου εκείνης. Ήταν μόνο 26%. Και μιλάμε για 116%. Γιατί είναι γνωστό, πως όταν αυξάνονται υπερβολικά τα δύο τελευταία χρόνια οι αποδοχές, αυτό έχει επίπτωση στο συντάξιμο μισθό. Και παίρνουμε σύνταξη μεγαλύτερη από εκείνη που πράγματι δικαιούμαστε. Σ' αυτήν την περίπτωση ο ασφαλισμένος με τη διετία, πήγαινε στην 14η ασφαλιστική κλάση.

Ενώ αυτό το οποίο έπρεπε να πάρει ως σύνταξη και εκεί που τον εντάσσει το σύστημα που εμείς εισαγάγουμε με αυτό το νομοσχέδιο είναι η 11η ασφαλιστική κλάση.

Το άλλο παράδειγμα, το οποίο κατέθεσε η Γενική Συνομοσπονδία. Ο ασφαλισμένος αυτού του παραδείγματος είχε αύξηση αποδοχών το 1989, σε σχέση με το 1988, 21,3% και το 1990, σε σχέση με το 1988, 45,7%. Ενώ η αύξηση της ΑΤΑ, την ίδια περίοδο, ήταν 26%.

Με το σύστημα της 2ετίας, πηγαίνει στη 14η ασφαλιστική κλάση. Με την 5ετία του νομοσχεδίου, πηγαίνει στη 13η ασφαλιστική κλάση.

Τα καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερόμενα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου)

Και καταθέτω, επίσης, άλλα 5 παραδείγματα από εκείνα τα οποία υπάρχουν στο Υπουργείο και τα οποία προέρχονται από τη ΓΣΕΕ στις συνεννοήσεις που γινόντουσαν για το θέμα της μεταβατικής περιόδου, αλλά και για τον τρόπο με τον οποίο θα εκδίδονταν οι συντάξεις οριστικά, για να δείτε ακριβώς τις ίδιες περιπτώσεις.

Θα σας διαβάσω, όμως, κύριοι συνάδελφοι, αυτή που είναι η πλέον χαρακτηριστική απ΄ όλες. Οι αποδοχές του ασφαλισμένου αυξήθηκαν την 5ετία 1986-1990 κατά 412%. Η επίσημη ΑΤΑ αυτής της 5ετίας ήταν μόνο 70%. Αυτό τι έχει σαν αποτέλεσμα; Έχει σαν αποτέλεσμα να κατατάσσεται στη 12η ασφαλιστική κλάση, με το σύστημα της 5ετίας και στη 17η με τη 2ετία. Αν, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει κάποιος μέσα στην Αίθουσα, που πρέπει να υπεραμυνθεί αυτών των καταδολιεύσεων του συστήματος συνταξιοδοτήσεως, μπορεί να το πει. Ελπίζω ότι δεν θα υπάρξει κανένας συνάδελφος.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Σιούφας καταθέτει στα Πρακτικά τα προαναφερόμενα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου)

Κύριοι συνάδελφοι, να έλθουμε, όμως και σε ορισμένα άλλα ζητήματα, τα οποία μπαίνουν από τη συζήτηση του ασφαλιστικού συστήματος της Χώρας.

Όταν ανέλαβε, τον Απρίλιο του 1990, η Νέα Δημοκρατία τη διακυβέρνηση της χώρας, κυριολεκτικά και στην οικονομία, αλλά και στο χώρο των ασφαλιστικών ταμείων, στο χώρο τον κοινωνικό, μόνο μία λέξη μπορεί να τα περιγράψει, η λέξη χάος.

Να δούμε τα ελλείμματα. Τα ελλείμματα του κρατικού προϋπολογισμού ανέρχονταν, την περίοδο εκείνη, σε 2,5 τρισ., ενώ, ταυτόχρονα, είχαμε και πλήρη αποβιομηχάνιση της Χώρας. Ο σημερινός Αντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως -και την περίοδο που ήταν η Νέα Δημοκρατία στην αντιπολίτευση Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος- ο κ. Αθανάσιος Κανελλόπουλος είχε πει ότι η περίοδος αυτή η περίοδος ΠΑΣΟΚ θα χαρακτηρίζεται ως περίοδος των σβησμένων καπνοδόχων.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Βερυβάκη, έχω και εγώ τη δυνατότητα να κάνω πνεύμα με τον τρόπο που εσείς επιθυμείτε, αλλά δεν θα σας παρακολουθήσω. Εγώ θα μιλήσω με τη γλώσσα των αριθμών, τη σκληρή γλώσσα των αριθμών.

Το ποσό του δημόσιου χρέους ήταν ιλιγγιώδες και είχε φθάσει τα 15 τρισεκατομμύρια.

Τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα χαώδη.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών εκρηκτικό.

Και οι υποχρεώσεις για εξοφλήσεις δανείων της περιόδου, που διακυβερνούσατε τη Χώρα, τεράστιες.

Στον κοινωνικό τομέα και βασικά, στην κοινωνική ασφάλιση, επίσης, η κατάσταση ήταν απελπιστική.

Στο ΙΚΑ, το μεγαλύτερο ασφαλιστικό οργανισμό της Χώρας, που το 1980 ενεφάνιζε περίσσευμα και έλλειμμα 8 δισ. δραχμών το 1981, το 1989 έφθασε να έχει έλλειμμα 296,9 δισ. δραχμών. Από την άλλη μεριά, το ΙΚΑ πρωτοδανείσθηκε το 1981 3,5 δισ. δραχμές και το 1989, όταν παραδώσατε την εξουσία, κύριοι συνάδελφοι, το χρέος, αυτό που όφειλε το ΙΚΑ, ανέρχονταν σε 456 δισ. δραχμές, παρά το γεγονός, κύριοι συνάδελφοι, ότι είχαν καταναλωθεί τότε, από το ΙΚΑ-ΤΕΑΜ 153,4 δισ. δραχμές. Στην πραγματικότητα ο κλάδος της κύριας σύνταξης του ΙΚΑ, που είναι ακόμη ελλειμματικός, απ' ό,τι φαίνεται, αν ληφθεί υπόψη ότι ακόμη και τα πλεονάσματα του κλάδου ασθενείας, ύψους 110 δισ. δραχμών, για την περίοδο 1985-1989 χρησιμοποιήθηκαν και αυτά για την κάλυψη δαπανών για συντάξεις. Εάν, τώρα, έλθετε και προσθέσετε τους τόκους των δανείων, έχουμε μία ξεκάθαρη κατάσταση, ποια ήταν αυτή στον πρώτο ασφαλιστικό οργανισμό της Χώρας.

Όμως, δεν ήταν μόνο το ΙΚΑ, που, για φέτος, παρά τις προβλέψεις, που έχετε κάνει, ότι θα έφθανε τα 850 δισ. το σωρευτικό χρέος, αυτό θα φθάσει μόνο στα 554 δισ. δραχμές.

Να δούμε, τί γινόταν στο ΤΑΤ, στο ΤΣΑ και σε ορισμένα άλλα ταμεία.

Στο ΤΑΤ -είναι το ταμείο των τυπογράφων- εάν βγάλετε την διαγραφή χρέους που έγινε το 1991 το σωρευτικό χρέος του θα ήταν 14 δισ. δραχμές. Στο ΤΣΑ, γιατί δεν δίνει αυτά που οφείλει στο ΙΚΑ, δεν δανείζεται, εκτός από την κρατική επιχορήγηση, βλέπουμε ότι μόνο οι προς το ΙΚΑ υποχρεώσεις του έφθαναν τα 8,2 δισ. δραχμές το 1989.

Θα μπορούσα να σας μιλήσω για το ΤΑΠΟΤΕ, τί γίνεται και πόσα είναι τα δισ. για φέτος. Εκτιμάται ότι θα φθάσει τα 12 δισ. το έλλειμμα. Οι συνταξιούχοι του ΟΣΕ, γιατί παίρνουν σύνταξη από το ΤΑΠΟΤΕ, χρωστάνε περισσότερα από 3,7 δισ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, αυτό μπορεί να έγινε. Εμείς ακτινογραφούμε σήμερα την κατάσταση που επικρατεί σε μία σειρά από ασφαλιστικά ταμεία.

Τα ταμεία των εργαζομένων στους ΗΣΑΠ, είναι επίσης ελλειμματικά. Και η Κυβέρνηση ήλθε με τον 1902 και είπε ότι αυτά τα ειδικά ταμεία εάν έχουν ελλείμματα είναι υποχρεωμένος ο εργοδότης τους να έρχεται να τα καλύπτει. Αυτή είναι η πραγματική κοινωνική πολιτική και όχι η εγκατάλειψη των συνταξιούχων και των ασφαλισμένων στους δρόμους, για το πως θα πάρουν τη σύνταξή τους. Και δεν ήταν αδικαιολόγητο, κύριοι συνάδελφοι, αυτό το οποίο σας είπα πριν, να αποτελεί είδηση το ότι πληρώνεται η σύνταξη σε ορισμένα ταμεία.

Αλλά ας δούμε, κύριοι συνάδελφοι, και μερικούς άλλους από τους δείκτες της συμφοράς αυτής της περιόδου.

Η κατά φορολογούμενο επιβάρυνση από την επιχορήγηση του ΙΚΑ από τον κρατικό προϋπολογισμό ήταν το 1985, 7820 δραχμές. Και το 1989, από

τις σωρευτικές επιχορηγήσεις, έφθασε το ποσό των 180.178 δραχμών. Περιττόν να αναφερθεί ότι μέχρι το 1981 δεν υπήρχε τέτοια επιβάρυνση γιατί δεν επιχορηγείτο το ΙΚΑ αφού είχε πλεόνασμα.

Να δούμε τώρα την κατά φορολογούμενο επιβάρυνση από τόκους δανείων του ΙΚΑ.

Το 1985 ήταν 8.238 δραχμές και το 1989 έφθασε, από σωρευτικούς τόκους, τις 93.360 δραχμές.

Εάν, κύριοι συνάδελφοι - και παρακαλώ πολύ να προσέξουμε λίγο τους αριθμούς- οι επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό που δόθηκαν στο ΙΚΑ για την κάλυψη των ελλειμμάτων, διετίθεντο για την ανακούφιση ανέργων ή επενδύσεων, το 1985 θα εξασφαλίζονταν από σωρευτικά ποσά 14.145 νέες θέσεις εργασίας. Για το 1989, από τις σωρευτικές επιχορηγήσεις του ΙΚΑ 200.140 νέες θέσεις εργασίας ή επιδόματα σε ισάριθμους ανέργους. Το ίδιο παρατηρείται και για τις δαπάνες από τόκους, οι οποίες θα ανακούφιζαν 25.740 ανέργους το 1985 και 115.008 ανέργους το 1989.

Μπορεί να πει κανείς ότι είναι απλουστευτικοί οι δείκτες, οι αριθμοί που σας ανέφερα, αλλά δείχνουν αγαπητοί συνάδελφοι το μέγεθος της διασπάθισης των εθνικών πόρων, οι οποίοι κανονικά θα έπρεπε να διοχετεύονται για την ενίσχυση και την περαιτέρω ανάπτυξη της οικονομίας, την βελτίωση της αναπτυξιακής και κοινωνικής υποδομής της Χώρας.

Κατά την περίοδο '82-'89, αντί να ληφθούν, κύριοι συνάδελφοι, μέτρα εξυγιάνσεως στο ασφαλιστικό σύστημα, γιατί από τότε ήταν διαπιστωμένο ότι χρειάζονταν παρέμβαση, προχώρησαν σε μία σειρά από ανορθόδοξες νομοθετικές ρυθμίσεις. Και όταν θα φθάσουμε στα συγκεκριμένα άρθρα, θα δείτε τις δεκάδες των ρυθμίσεων, που ουσιαστικά εκτέλεσαν το ασφαλιστικό σύστημα και πρώτα και κυρίαρχα το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μπροστά σε αυτή την τραγική κατάσταση στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης, η Νέα Δημοκρατία προχώρησε σε ριζοσπαστικά και γενναία μέτρα με τον νόμο 1902, που σταμάτησαν την κατάρρευση του ασφαλιστικού συστήματος και το έβαλαν να αρχίσει να λειτουργεί πάνω σε αρχές με κατεύθυνση την εκλογίκευση της λειτουργίας του και την εξυγίανση του συστήματος.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν περιττό να μνημονεύσω αυτή την ώρα τις διατάξεις του 1902 γι' αυτό το ζήτημα.

Θα πω μόνο τούτο, ότι η διάταξη από τον 1902 που αναφερόταν στον λογαριασμό αυτασφαλίσεως, ένα σημαντικό μέτρο για εκείνον, ο οποίος δεν εργάζεται, θα είναι έτοιμη το αργότερο μέσα σε μία εβδομάδα από το ΙΚΑ να προσφέρει αυτή την καινούρια δραστηριότητα ανταγωνιστικά ακόμα και προς τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες. Γιατί πολλοί ακούστηκαν μέσα στην Αίθουσα να λένε ότι εμείς επιθυμούμε να παραδώσουμε το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας στα χέρια των ιδιωτών. Είναι όχι μόνο αναληθές, όχι μόνο παραπλανητικό, αλλά τίποτα αναληθέστερο από αυτό το οποίο κάποιοι συνάδελφοι ακροθιγώς θέλησαν να το θέσουν.

Και ένα θέμα, είναι επίσης έτοιμο για προώθηση το σχετικό προεδρικό διάταγμα και η απόφαση που αναφέρεται στη ρύθμιση της ασφαλιστικής καταστάσεως όσων εργάζονται με μερική απασχόληση προς την κατεύθυνση να καλύψει πλήρως τους ασφαλισμένους αυτής της κατηγορίας.

Κύριοι συνάδελφοι, δε νομίζω ότι χρειάζεται να προσθέσω τίποτα περισσότερο από όσα σας έχω αναφέρει. Θα πω μόνο ότι εδώ πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι και μπορούμε, να αρθούμε όλοι οι κοινωνικοί εταίροι και μέσα και έξω από την Αίθουσα, πάνω από λεπτομέρειες ή διαφωνίες επί λεπτομερειών και να δούμε μακροπρόθεσμα την αντιμετώπιση του ασφαλιστικού προβλήματος της Χώρας, εάν θέλει η σημερινή γενιά που έχει την τύχη να κυβερνάει αυτόν τον Τόπο, σε όλα τα επίπεδα -και δεν εννοώ μόνο την κυβέρνηση που ασκεί την εξουσία- όλες οι ηγεσίες να προσφέρουν πραγματική υπηρεσία στον Ελληνικό Λαό και να εξασφαλίσουν τους σημερινούς εργαζόμενους στις μελλοντικές γενιές να δούμε πώς είναι τα πράγματα και τι πρέπει να κάνουμε για να βγάλουμε το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας από την κατάσταση στην οποία βρίσκεται. Και η κατάσταση δεν είναι απλά εκρηκτική, είναι δραματική. Σας ευχαριστώ πολύ.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ.Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Απαντώντας στην αιχμή, που μου απηύθυνε προσωπικά ο μόλις κατελθών από το Βήμα, απαντώ ότι δεν φοβούμαι όταν υπηρετώ το χρέος μου!

Και δεύτερον, κύριε συνάδελφε, έχει και αυτή η πλευρά γενναιότητα, για να αναλαμβάνει τις ευθύνες. Η επίκληση Εισαγγελέων έξω απ' αυτήν την Αίθουσα και εις ό,τι αφορά τον ομιλούντα, το λειτούργημα, το οποίο διακονώ, είναι και ταπεινό και μεγάλο. Ταπεινό, γιατί υπηρετεί και μεγάλο γιατί προσφέρει. Αν ενοχλείσθε γιατί την αδιάψευστη γλώσσα των αριθμών δεν την αντικρούσατε, αυτό είναι δικό σας θέμα. Εμείς αποβλέπουμε σ' ένα σύστημα, το οποίο να είναι και τίμιο και απλό. Γιατί όλα τα τίμια πράγματα είναι απλά.

Επαναλαμβάνω ότι γενναιότητα έχει και αυτή η πλευρά!

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι με σοβαρότητα και υπευθυνότητα έγινε αυτές τις τρεις μέρες δημιουργικός διάλογος μέσα στην Αίθουσα, παρ' όσα λέει ο κ. Ανδρουλάκης. Έγινε δημιουργικός διάλογος απ' όλες τις πλευρές και είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που η Βουλή έχει την ευτυχία να ακούσει τόσο μεγάλο αριθμό ομιλητών, όπως έγινε με αυτό το νομοσχέδιο.

Συναινέσαμε, επίσης, να γίνουν τρεις μέρες οι μέρες συζητήσεως επί της αρχής πάλι για να δοθεί η δυνατότητα να εκφραστούν όλοι οι συνάδελφοι επί του θέματος.

Θέλω, ακόμα, να σημειώσω -και εδώ κλείνω- ότι στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, στην οποία δεν παρευρίσκετο ο κ. Ανδρουλάκης, αλλά ελπίζω να τον ενημέρωσε ο συνάδελφος του Συνασπισμού που πήρε μέρος, εκεί έγινε ουσιαστική συζήτηση και έγιναν δεκτές αρκετές από τις παρατηρήσεις και από τις προτάσεις και από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Παλαιοκρασσά και από την πλευρά τη δική μου. Και ελπίζω ότι αν ξεφύγουμε από την πολιτική πλατφόρμα που τους τελευταίους 18 μήνες σε κάθε τι για το οποίο έχετε αντίρρηση ή αντίθεση από τις πολιτικές προτάσεις της Κυβερνήσεως να είναι η μόνιμος επωδός, "αποσύρατε" και την ίδια ώρα "βάλετε" κοντά στη διάταξη που φέρνει η Κυβέρνηση τη δική σας πρόταση και λύση, θα είναι περισσότερο δημιουργικός και ο διάλογος μέσα στην Αίθουσα.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΗ΄

Τρίτη 5 Νοεμβρίου 1991

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, δια μακρόν στην ενότητα αυτή, που περιλαμβάνει τα άρθρα 11-15, τοποθετηθήκαμε με συγκεκριμένα επιχειρήματα και για τα 4 άρθρα.

Έχω ήδη μοιράσει στους κυρίους συναδέλφους την επαναδιατύπωση του άρθρου 15, η οποία προήλθε από τις τοποθετήσεις που έγιναν από τους συναδέλφους στην Αίθουσα, αλλά και από παρατηρήσεις τις οποίες έκαναν η Ομοσπονδία Μετάλλου και η Ομοσπονδία Οικοδόμων. Νομίζω ότι ευρέθη η χρυσή τομή για να αντιμετωπιστεί το θέμα μέχρι σήμερα για τα υπαρκτά προβλήματα που υπάρχουν μεταξύ των επικουρικών ταμείων και του ΤΕΑΜ από την μια πλευρά και στη συνέχεια από εκεί και πέρα, να δούμε σε συνεννόηση και σε συνεργασία με τις διοικήσεις των ασφαλιστικών ταμείων, πως θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα για το μέλλον, ώστε για να μην ξαναφθάσουμε σ' αυτήν την κατάσταση.

Δεν Θα διαβάσω κύριε Πρόεδρε, ό,τι έχει στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή αλλάξει. Περιλαμβάνεται ήδη στα άρθρα 11-15. Θα διαβάσω για τα Πρακτικά την επαναδιατύπωση του άρθρου 15.

"Άρθρο 15. Συνέχιση ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ.

1. Πρόσωπα που έχουν ασφαλιστεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος για επικουρική σύνταξη στον Κλάδο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ για δύο (2) έτη ή τουλάχιστον εξακόσιες (600) ημέρες ασφάλισης, ενώ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία θα έπρεπε να έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση άλλου Ταμείου ή Κλάδου επικουρικής ασφάλισης και δεν έχει αμφισβητηθεί μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα η ασφάλισής τους από τα πρόσωπα αυτά ή τους εργοδότες τους ή από τα ανωτέρω Ταμεία ή Κλάδους Επικουρικής Ασφάλισης, συνεχίζουν την ασφάλισή τους στον Κλάδο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ, εφόσον εντός έτους από την ισχύ του νόμου αυτού δεν εγερθεί αμφισβήτηση για το κύρος της ασφάλισης.

2. Μετά την παρέλευση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, η κρίση οποιουδήποτε διοικητικού οργάνου περί της υπαγωγής των προσώπων της παρ. 1 στην ασφάλιση άλλου Ταμείου ή Κλάδου επικουρικής ασφάλισης σύμφωνα με την ισχύουσα σ' αυτό νομοθεσία δεν μεταβάλλει την ήδη υφισταμένη ασφαλιστική τους κατάσταση.

3. Σε περίπτωση που, πριν από την παρέλευση των δύο (2) ετών ή εξακοσίων (600) ημερών ασφάλισης στον Κλάδο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ ή του έτους που προβλέπεται από την παρ. 1 γεννηθεί αμφισβήτηση από τα παραπάνω πρόσωπα ή τους εργοδότες αυτών ή άλλο Ταμείο ή Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης, σχετικά με τη νομιμότητα της υπαγωγής τους στον Κλάδο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και εφόσον κριθεί οριστικά, ότι τα πρόσωπα αυτά θα έπρεπε να υπαχθούν στην ασφάλιση άλλου Ταμείου ή Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης, οι ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών που έχουν καταβληθεί στον Κλάδο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ μεταφέρονται στο Ταμείο ή Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης, που θα υπαχθούν, εντόκως με το επιτόκιο που προβλέπεται από το άρθρο 40 του α.ν.1846/51 όπως ισχύει και ο χρόνος ασφάλισης που αναλογεί σ' αυτές θεωρείται χρόνος ασφάλισης στο νέο Ταμείο ή Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης. Εάν οι εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη που ισχύουν στο νέο Ταμείο ή Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης είναι μεγαλύτερες από τις εισφορές που έχουν καταβληθεί στον Κλάδο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ τότε οι εργοδότες υποχρεούνται να καταβάλλουν την επιπλέον διαφορά των ασφαλιστικών εισφορών, που υπολογίζεται επί των αποδοχών του πρώτου μήνα υπαγωγής στο νέο Ταμείο ή Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης, χωρίς πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Η κρίση για τον προσδιορισμό του φορέα ασφάλισης γίνεται από τα αρμόδια όργανα των ενδιαφερομένων φορέων, σε περίπτωση δε διαφωνίας αυτών από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από ένα εκπρόσωπο κάθε ενδιαφερομένου ταμείου ή Κλάδου και ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4. Η συνέχιση της ασφάλισης που προβλέπεται από την παρ. 1 του παρόντος δεν ισχύει για τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής τα οποία μεταβάλλουν απασχόληση ή εργοδότη ή εργασιακή σχέση και ένεκα της μεταβολής αυτής είναι ασφαλιστέα σε άλλο Επικουρικό Ταμείο ή Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης. Η ασφάλισή τους στο νέο ταμείο ή Κλάδο αρχίζει από την παραπάνω μεταβολή.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που θα εκδοθεί μετά από γνώμη του Δ.Σ. των Φορέων Επικουρικής Ασφάλισης καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την αποφυγή μή κανονικής ασφάλισης των προσώπων που θα ασφαλιστούν μετά την ισχύ του παρόντος νόμου για επικουρική σύνταξη, καθώς και ο τρόπος αντιμετώπισης περιπτώσεων μή κανονικής ασφάλισης".

Το καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Δ. Σιούφας καταθέτει για τα Πρακτικά το αναθεωρηθέν κείμενο του άρθρου που βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου)

Κύριε Πρόεδρε, κατά τη συζήτηση που έγινε μέχρι στιγμής ετέθησαν ορισμένα ζητήματα. Δεν θα αναφερθώ, βεβαίως, λόγω του προκεχωρημένου της ώρας, για τη σωστή διάταξη που κατατείνει στην περιστολή της εισφοροδιαφυγής. Θα παραμείνω μόνο σε δύο σημεία, τα οποία αναφέρονται στις αναπηρικές συντάξεις και στο συντάξιμο μισθό.

Σε ό,τι αφορά τις αναπηρικές συντάξεις, κύριοι συνάδελφοι, έχει δια μακρόν λεχθεί μέσα στην Αίθουσα ότι το νομοσχέδιο δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να προσπαθεί να αλλάξει το ανάπηρο σύστημα, το οποίο έχει δημιουργήσει στη Χώρα τις εκατοντάδες χιλιάδες των συνταξιούχων. Και σας έδωσα τους

συγκλονιστικούς αριθμούς, που δεν αποτελούν τίποτε άλλο, κύριοι συνάδελφοι, παρά τους δείκτες της συμφοράς. Και πώς δημιουργήθηκε αυτή η συμφορά; Σας απέδειξα με στοιχεία ότι η σχέση των συντάξεων αναπηρίας με τις συντάξεις γήρατος στο μεν ΙΚΑ είναι 1:2, στο δε ΟΓΑ είναι 1:3. Και αυτό, κύριοι συνάδελφοι, σημαίνει πάρα πολλά.

Σας απέδειξα επίσης, ότι για το 1991 το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα καταβάλει για συντάξεις γήρατος 295 δισ. δραχμές και 172 δισ. δραχμές για τις συντάξεις αναπηρίας.

Σας απέδειξα επίσης ότι ο ΟΓΑ θα καταβάλει για συντάξεις γήρατος 95 δισ. δραχμές το 1991 και 52 δισ. δραχμές για συντάξεις αναπηρίας. Δεν μπαίνουμε στους όρους και στις προϋποθέσεις που απονέμεται η αναπηρική σύνταξη αλλά δεν μπορούμε να μείνουμε και θεατές μπροστά σ' αυτή την τραγωδία και το σύστημα που παράγει τεχνικά αναπήρους.

Και θέλετε και στοιχεία κύριοι συνάδελφοι: Μεταξύ των ετών 1981 και 1989 για να δείτε τί παραδώσατε σ' αυτό το σημείο. Από ιδρύσεως του ΙΚΑ μέχρι το 1981 ήταν 74.383 ανάπηροι. Από το 1981 μέχρι το 1989 αυτό το ανάπηρο σύστημα έφθασε τον αριθμό των αναπήρων στο ΙΚΑ στις 143.558. Δηλαδή αύξηση μέσα σε 8 χρόνια 92% και 99%. Και θέλετε να παραμείνουμε θεατές αντί να είσασθε οι πρώτοι που πρέπει να υποστηρίζετε την αντικατάσταση αυτού του ανάπηρου συστήματος.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Και το δεύτερο: Από ιδρύσεως του ΟΓΑ μέχρι και το 1981 ήταν 87.107 ανάπηροι. Από το 1981 μέχρι και το 1989 οι ανάπηροι στον ΟΓΑ έφθασαν στις 167.326. Αύξηση 92,09% Και θέλετε να παραμείνουμε θεατές μπροστά σ' αυτή την τραγική πραγματικότητα εις βάρος των πραγματικά ασφαλισμένων γήρατος, αλλά και των πραγματικά δικαιούχων αναπηρίας.

Σας τόνισα κύριοι συνάδελφοι και προχθές ότι η απονομή της αναπηρικής συντάξεως και η προστασία των αναπήρων είναι υποχρέωση του Κράτους που προβλέπεται και από το Σύνταγμα. Αλλά και η εφαρμογή των νόμων είναι υποχρέωση του Κράτους. Στις περιπτώσεις που δεν δίνεται μία νόμιμη αναπηρική σύνταξη έχουμε κοινωνική αδικία προς τον ανάπηρο, αλλά στις περιπτώσεις που χορηγείται μία παράνομη αναπηρική σύνταξη έχουμε κοινωνική αδικία προς το σύνολο του Ελληνικού Λαού γιατί και αυτές τις συντάξεις ο Ελληνικός Λαός τις πληρώνει από το υστέρημά του.

Αυτά μόνο για τους αριθμούς των αναπήρων και για το ανάπηρο αναπηρικό σύστημα.

Και κάλεσα και σας, κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό το αδιάβλητο σύστημα το οποίο πράγματι δημιουργείται μετά την επαναδιατύπωση να έρθετε να προσφέρετε τις δικές σας προτάσεις για να το κάνετε ακόμη περισσότερο αδιάβλητο, αλλά η μόνιμη επωδός από την πλευρά σας είναι, "αποσύρετε τη διάταξη". Έγινε πλέον μόνιμη πολιτική σας πλατφόρμα. Και ενώ καλείσθε και εσείς και η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος να συνεισφέρει στο να καταστεί περισσότερο αδιάβλητο -αν δεν είναι αδιάβλητο κατά την άποψή σας- αυτό το σύστημα που κληρώνει όχι μόνο τους γιατρούς, αλλά και τα πινάκια με τα οποία θα εξετάζονται οι ανάπηροι μία ώρα πριν από την εξέταση, τότε εμείς θα προχωρήσουμε γιατί έχουμε ευθύνη αυτό το ανάπηρο σύστημα να το βάλουμε στην άκρη.

Σ' ό,τι αφορά, κύριοι συνάδελφοι, το συντάξιμο μισθό δια σειράς παρα-

δειγμάτων και στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αλλά και εδώ στην Αίθουσα, σας αποδείξαμε ότι το σύστημα που περιλαμβάνει το άρθρο 13 του νομοσχεδίου είναι και τεχνικά άψογο, αλλά και κοινωνικά δίκαιο.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μόνο που κάνετε ένα λάθος. Συγχέετε την εισοδηματική πολιτική και τον τρόπο που υπολογίζονται οι αυξήσεις των συντάξεων με το σύστημα. Και ήρθα και σας είπα ακόμη, κύριοι συνάδελφοι, ότι και τα παραδείγματα που κατέθεσε ο εκπρόσωπος της ΓΣΕΕ στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή ήρθαν να επιβεβαιώσουν την ορθότητα του συστήματος και τις καταστρατηγήσεις, οι οποίες γίνονταν τα δύο τελευταία χρόνια με τις υπερβολικές αυξήσεις για να πάρουν κάποιοι μεγαλύτερες συντάξεις που δεν τις δικαιούνται.

Και τέλος, κύριοι συνάδελφοι, σ' ό,τι αφορά την πορεία του ΙΚΑ και τα οικονομικά μεγέθη τα οποία αναφέρθησαν από τον συνάδελφο κ. Γαλανό: Η πορεία είναι στη σωστή κατεύθυνση και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας κάνει αγώνα για να κρατήσει το ΙΚΑ όρθιο και θα το κρατήσει.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΘ΄

Τετάρτη 6 Νοεμβρίου 1991

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Γνωρίζετε από μέσα πόσο ανάπηρο είναι αυτό το σύστημα και ποιες είναι οι σημαντικές επιπτώσεις, όχι απλά στα οικονομικά του ιδρύματος, διότι δεν θα είχε σε τελική ανάλυση τόσο πολύ μεγάλη σημασία αυτό αν δεν ήταν θέμα εφαρμογής της νομιμότητας και-κάποτε να δοθούν από τον ίδιο τον φορέα οι διαδικασίες εκείνες οι οποίες τον πολίτη από τη μια μεριά δεν θα τον αδικούν όταν πρέπει να πάρει τη νόμιμη σύνταξη και από την άλλη μεριά εάν βρίσκεται στη διαδρομή η παράνομη αναπηρική σύνταξη, αυτή να κόβεται. Χαίρομαι γιατί συμφωνείτε.

Για τα νούμερα τα οποία αναφέρατε κάνετε ένα λάθος. Ο αριθμός 24% ή 27% αναφέρεται στη σχέση των αναπηρικών συντάξεων με το σύνολο των συντάξεων. Η σχέση των αναπηρικών συντάξεων με τις συντάξεις γήρατος είναι ο αριθμός τον οποίο σας έδωσα. Και σας έδωσα χθές τις πρωϊνές ώρες ένα ακριβές νούμερο, 162.000 συντάξεις αναπηρικές σε σχέση με 305.000 συντάξεις γήρατος. Αυτή είναι η αναλογία που δείχνει 1 προς 2.

Αλλά το πιο δραματικό, κύριε Ιωαννίδη, σ' αυτή τη περίπτωση είναι τα ποσά τα οποία καταβάλλονται για τις αναπηρικές συντάξεις. Είναι 172 δισ. για το 1991 για συντάξεις αναπηρίας και μόλις 295 δισ. για τις συντάξεις γήρατος.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, δεν θα έπαιρνα το λόγο εάν η ομιλία την οποία έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ ο κ. Γεννηματάς δεν έβαζε ορισμένα θέματα. Πριν όμως απ' αυτό νομίζω ότι χρειάζεται να απαντηθούν οι τοποθετήσεις ορισμένων συναδέλφων οι οποίοι βρήκαν, και αυτήν τη φορά, την ευκαιρία να επιτεθούν στο βασικό νόμο, το ν.1902, που με πολλές ευκαιρίες τον έχω χαρακτηρίσει μέσα και έξω από την Αίθουσα, ως το πρώτο θεσμικό νομοθέτημα που υπάρχει στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης. Είναι ένα νομοθέτημα το οποίο φέρει την σφραγίδα του τότε Υπουργού Εθνικής Οικονομίας του κ. Σουφλιά. Είναι ένα νομοθέτημα το οποίο έβαλε αρχές στη λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος. Εάν δεν υπήρχε ο ν.1902 η κοινωνική ασφάλιση στη Πατρίδα μας θα είχε καταρρεύ-

σει. Είναι μια κοινωνική ασφάλιση που την χαρακτηρίζει η περιπτωσιολογία, η πολυμορφία, η πολυπλοκότητα και οι φωτογραφικές διατάξεις. Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί μιλάτε, κύριε Γεννηματά; Εκτός αν η αυτοκρατορία των ελλειμμάτων δεν σας ανησυχεί.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Καλώς, συνεχίζω.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν θέλω να κάνω αντιπαράθεση. Έχετε δει από την πρώτη στιγμή ότι προσέχω αρκετά να μην δίνω αφορμές. Αλλά οσάκις μπαίνουν πολιτικά ζητήματα και προκαλείται αυτή η πλευρά θα έχετε την απάντηση και θα την έχετε ζυγισμένη. Τώρα όμως που κουβεντιάζουμε τα μεγάλα ζητήματα της κοινωνικής ασφάλισης νοιώθω απόλυτα την αγωνία σας. Σημασία όμως, κύριε Γεννηματά, δεν έχει το να κάνουμε διαπιστώσεις, ούτε να περιγράψουμε το πρόβλημα ή να κάνουμε διάγνωση. Σημασία έχει να δώσουμε λύσεις. Και οι λύσεις στην κοινωνική ασφάλιση χρειάζονται και τόλμη και υπευθυνότητα και σοβαρότητα και ρεαλισμό. Εμείς προτιμήσαμε με το ν. 1902 να αναλάβουμε αυτές τις ευθύνες απέναντι στις μελλοντικές γενιές που ουσιαστικά, αν δεν γινόταν αυτή η παρέμβαση, θα έμεναν ανασφάλιστες. Γιατί, το σύστημα και κυρίως ο πρώτος και κορυφαίος ασφαλιστικός οργανισμός της Χώρας οδηγείτο με μαθηματική ακρίβεια στον αυτοεκμηδενισμό του. Εμείς το προλάβαμε αυτό. Έδωσα στην Εθνική Αντιπροσωπεία έναν αριθμό που είναι χαρακτηριστικός. Δηλαδή, την πορεία που θα έχει η εξέλιξη του ελλείμματος ή διαφορετικά του χρέους, όπως εσείς το λέτε, γιατί αυτό αντικρίζει πολύ καλύτερα την πραγματικότητα, που στο τέλος του 1991 θα είναι στο ΙΚΑ περίπου 540 δισ. δραχμές, πράγμα που διαψεύσει την εκτίμηση που κάνατε εσείς ότι στο τέλος του 1991 θα φθάσει αυτό το μέγεθος στα 850 δισεκατομμύρια.

Και σας απέδειξα με αριθμούς, γιατί τα πράγματα θα κινηθούν έτσι και γιατί στις 31 Δεκεμβρίου τα νούμερα στο ΙΚΑ θα κινηθούν σ' αυτόν τον αριθμό.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν είναι μόνο πολιτικά κατανοητό απλώς να λέμε ποια είναι η περίοδος, και ποιοι φταίνε και ότι η λύση είναι η τριμερής χρηματοδότηση, η λύση είναι η εκλογίκευση, η λύση είναι αυτά τα οποία αναφέρατε.

Δεν διαφωνεί κανένας σ' αυτά. Εκείνο που έχει σημασία και βλέπετε με πόση προσοχή η πλευρά αυτή δεν τοποθετείται πάνω σ' αυτά τα θέματα, κύριε Γεννηματά, οφείλεται σε ένα λόγο: Στο σεβασμό της λειτουργίας της Επιστημονικής Επιτροπής, η οποία μελετά το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας. Διότι αυτή πρέπει να την αφήσουμε ανεπηρέαστη και ακηδεμόνευτη για να δώσει τις προτάσεις της. Εάν εσείς ή εμείς αρχίσουμε και λέμε ότι αυτό πρέπει να γίνει για να βγει το ασφαλιστικό σύστημα από την κρίση κατά τον άλφα ή το βήτα τρόπο, τότε δίνουμε και κατεύθυνση και καθοδήγηση στα μέλη της Επιτροπής για να κατευθυνθούν στην άλφα ή στη βήτα κατάσταση.

Για μένα αυτούς τους δύο μήνες που βρίσκομαι στο Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κύριε Γεννηματά, μία είναι η διαπίστωση. Όλοι φταίμε για την κατάσταση αυτή που δημιουργήθηκε. Αλλά κάποιοι σήμερα τολμούν να πάρουν τις ευθύνες τους και να κάνουν την παρέμβαση εκείνη, η οποία θα σηματοδοτήσει, όχι απλά την ανόρθωση, αλλά και για την εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος της Χώρας.

Και δεν μπόρεσα να αντιληφθώ καθόλου χθές το βράδυ, τις πρωϊνές ώρες, απ' αυτήν την αντιπαράθεση που πολλές φορές δημιουργείται χωρίς κανένα λόγο, να σπεύσετε να κάνετε ονομαστική ψηφοφορία και να καταψηφίσετε τη διάταξη του άρθρου 11 που ομιλεί για την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής.

Γιατί στέκομαι σ' αυτό, κύριε Γεννηματά; Γιατί οι άλλες διατάξεις μπορεί να σας δίνουν τη δυνατότητα να έχετε διαφορετική πολιτική πρόταση. Να έχετε επιχειρήματα, τα οποία να αντιλέγουν στην πρόταση τη δικιά μας. Αλλά στη διάταξη, η οποία έρχεται να δώσει περαιτέρω δυνατότητες καταπολεμήσεως της εισφοροδιαφυγής, που είναι μία από τις χειρότερες πληγές τις οποίες έχει το ασφαλιστικό σύστημα της Χώρας, ειλικρινά μου προκάλεσε κατάπληξη, διότι όχι απλά την καταψηφίσατε, αλλά προκαλέσατε και ονομαστική ψηφοφορία.

Αλλά εμείς εδώ, οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, ήμασταν παρόντες μέχρι την 7η πρωϊνή για να δώσουν τη μάχη και να υπερασπιστούμε αυτά που πιστεύουμε...

Έναντι της πλευράς της δικιάς σας, κύριε Γεννηματά, που εμφανιστήκατε να δίνετε μάχη για τους εργαζόμενους, για τους συνταξιούχους, για κάθε μία κοινωνική ομάδα, αλλά απόντες. Αυτή είναι η τοποθέτηση, η οποία χαρακτηρίζει, κύριοι συνάδελφοι, την πλευρά αυτή και θέλω με την ευκαιρία αυτή να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους που στάθηκαν όρθιοι εδώ στο νομοσχέδιο και στην κοινωνική ασφάλιση.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ αποδίδει στην πλευρά αυτή και προθέσεις που δεν έχει, αλλά και κάνει κριτική σε στόχο που δεν τον βρίσκει.

Πρώτον, κύριε Γεννηματά, η πλευρά η δικιά μας θεωρεί εξαιρετικά τιμητικό και για την ίδια την Εθνική Αντιπροσωπεία ότι την 3η πρωινή ο Πρωθυπουργός της Χώρας ήρθε εδώ για να πάρει μέρος σε μια ονομαστική ψηφοφορία.

Για μας, γι' αυτό το θέμα η παρουσία του δεν ήταν μόνο γι' αυτήν την ψηφοφορία και όχι μόνο γι' αυτήν τη φορά. Είναι δεδομένο ότι είναι ο Πρωθυπουργός εκείνος ο οποίος βρίσκεται όσο πιο συχνά γίνεται και με κάθε ευκαιρία μέσα στο Κοινοβούλιο. Μη λέτε, λοιπόν, πράγματα τα οποία δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Δεύτερο, ο Πρωθυπουργός δεν είπε να συνεχιστεί η συζήτηση. Ο Πρωθυπουργός απευθύνθηκε στο Προεδρείο, κύριε Γεννηματά, και είπε να τηρηθούν οι συμφωνίες. Και οι συμφωνίες ήσαν ότι θα συζητηθούν και οι δυο ενότητες. Μη λέμε συνεπώς έστω και παραφραστικά ή περιφραστικά και αποδίδουμε στον Πρωθυπουργό πράγματα τα οποία δεν έκανε. Δεν έδωσε σε κανένα εντολή. Απευθύνθηκε στο Προεδρείο της Βουλής και ζήτησε να εφαρμοστούν οι συμφωνίες.

Και έρχομαι στο τρίτο θέμα και θα κλείσω γιατί δεν νομίζω ότι χρειάζεται να πω περισσότερα. Κάνετε, κύριε Γεννηματά, κριτική και στον 1902, αλλά και με την ευκαιρία αυτού του νομοσχεδίου και λέτε ότι "δεν τολμούμε". Εμείς δεν τολμούμε, κύριε Γεννηματά; Οκτώ χρόνια κυβερνήσατε αυτόν το Τόπο και δεν πήρατε ένα θεσμικό μέτρο, ενώ βλέπατε ότι καταρρέει το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης. Και αντίθετα θα σας δώσω εκατό διατάξεις νόμων

που τίναξαν το ασφαλιστικό σύστημα στον αέρα. Και λέτε ότι η πλευρά αυτή δεν τολμά; Και τολμούμε, αλλά και θεατές δεν θα παραμείνουμε μπροστά στο πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης που είναι το υπ' αριθμόν ένα διαρθρωτικό πρόβλημα της Χώρας.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, ύστερα από την τοποθέτηση την οποία έκανε ο συνάδελφος, κ. Αγγελόπουλος, για το συγκεκριμένο θέμα που αναφέρθηκε πριν από λίγο, για τη διαφοροποίηση της λέξεως "προσληφθεί" από τη λέξη "υπαχθεί" στην ασφάλιση, είναι ένα θέμα το οποίο νομίζω μέσα στο Σώμα πρέπει να διευκρινισθεί και να γίνει η οφειλόμενη τοποθέτηση.

Στο αρχικό σχέδιο νόμου το οποίο είχε δοθεί στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και ιδιαίτερα στην ΟΤΟΕ, υπήρχε η διάταξη, όπως ακριβώς την ανέφερε ο κ. Αγγελόπουλος. Και αυτό γιατί στον ιδιωτικό χώρο υπάρχουν οι αρχές της διαδοχικής ασφαλίσεως τις οποίες άν δεν τις λάβει κανείς υπόψη του, διαφοροποιούν σημαντικά πάρα πολλά πράγματα από αυτά τα οποία αναφέρονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς ενός υπαλλήλου, είτε αυτό είναι η δεκαπενταετία, είτε είναι ο συντάξιμος μισθός, είτε είναι τα τριακοστά πέμπτα κ.ο.κ.

Αλλά, στις συζητήσεις που γίνονταν με τους εκπροσώπους της ΟΤΟΕ οι ίδιοι ζήτησαν να επανέλθουμε στην ίδια διατύπωση την οποία είχε ο νόμος 1902 και να λυθεί μόνο το θέμα των υπαλλήλων των ξένων τραπεζών οι οποίοι είχαν μεταφερθεί με συλλογικές συμβάσεις στις κρατικές τράπεζες.

Αίτημά τους ήταν και το έκανα αποδεκτό. Στη διαδρομή όμως διαπιστώθηκε -υπήρξαν αρκετά τα αιτήματα και από ενδιαφερομένους υπαλλήλους του χώρου των τραπεζών- ότι θα έπρεπε για λόγους δικαιοσύνης να αντιμετωπισθεί το ζήτημα αυτό με τον αρχικό τρόπο, με τον οποίο είχε το σχέδιο νόμου, το Υπουργείο.

Ξαναείχα στη συνέχεια συνεργασία και με την ΟΤΟΕ. Μάλιστα πολύ πρόσφατα προχθές ο Πρόεδρος της ΟΤΟΕ με επισκέφθηκε και ξαναέθεσε πάλι αυτό το θέμα και βλέπω και από την πλευρά του συναδέλφου του κ. Αγγελόπουλου, ο οποίος προέρχεται από τον τραπεζικό χώρο και το ξέρει το θέμα αρκετά καλά, αλλά και άλλοι συνάδελφοι, οι οποίοι το έχουν θέσει, επιβάλλουν να σταθούμε στην επαναδιατύπωση της διατάξεως χωρίς να αποκλίνουμε από το αρχικό πνεύμα του ν. 1902.

Κατόπιν αυτού, στο άρθρο 9 στην παρ.5 στην περίπτωση α' στον πρώτο στίχο η λέξη "προσληφθεί" αντικαθίσταται με τη φράση "υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης".

Στην ίδια παρ.5, στην περίπτωση β', στον πρώτο στίχο, η λέξη "προσληφθεί" αντικαθίσταται με τη φράση "υπαχθεί για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης".

Στην ίδια παρ.5, στην περίπτωση γ', στον πρώτο στίχο, η λέξη "προσλαμβάνονται" αντικαθίσταται με τη φράση "υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης".

Οι παραπάνω μεταβολές, όπως σας εξήγησα και πρίν γίνονται για να έχουμε ενιαία αντιμετώπιση των μέχρι 31.12.82 ασφαλισμένων των ειδικών ταμείων, δεδομένου ότι το ν. 1902/90 αλλού χρησιμοποιείται ο όρος "πρόσληψη" και αλλού ο όρος "υπαγωγή στην ασφάλιση".

Στην ίδια παρ.5 στην περίπτωση στ', στο τρίτο εδάφιο, στον πρώτο και δεύτερο στίχο η φράση "μέλη της οικογένειας του" αντικαθίσταται με τη φράση

“σύμφωνα με το καταστατικό κάθε ταμείου μέλη”. Και αυτό είναι επιβεβλημένο, διότι από τα καταστατικά ορισμένων ταμείων υπάρχει διαφοροποίηση του ποια είναι τα προστατευόμενα μέλη. Και αυτό γίνεται κυρίως για να προστατευθούν τα μέλη της πατρικής οικογένειας.

Στην ίδια παρ.5 η περίπτωση ζ', και από τις τοποθετήσεις που έγιναν μέχρι στιγμής μέσα στην Αίθουσα, διαγράφεται. Είναι η αναφορά την οποία έκανα για τους υπαλλήλους των ξένων τραπεζών που, κατόπιν της ρυθμίσεως που γίνεται, καλύπτονται πλέον, διότι είχαν ήδη πριν τη χρονική αυτή περίοδο υπαχθεί σε φορέα κύριας ασφάλισης.

Μετά τις μεταβολές τις οποίες έκανε πριν από λίγο ο Υπουργός των Οικονομικών στα άρθρα 1 έως 5 επιβάλλεται, για λόγος εναρμονίσεως των θεμάτων που επαναδιατυπώθηκαν και σύμφωνα και με τη σωστή παρατήρηση που έκανε ο συνάδελφος κ. Γιαννόπουλος πρίν, ακριβώς για εναρμόνιση αυτών των μεταβολών, να γίνουν οι αντίστοιχες μεταβολές στα ειδικά ταμεία ως εξής:

Στο άρθρο 9 στην παρ.5 στο τέλος των υποπεριπτώσεων αα' των περιπτώσεων α,β,γ προστίθεται η φράση “ή ανίκανο σύζυγο κατά ποσοστό 67% και άνω”.

Στο άρθρο 9 στην παρ.8 στον πέμπτο στίχο μετά τη λέξη “των” προστίθεται η φράση “ανηλίκων ή ανικάνων”.

Στο άρθρο 10 που αφορά τον τρόπο, με τον οποίο θα καλύπτονται τα ελλείμματα στο χώρο του ΤΑΠ-ΟΤΕ, εκεί στο τέλος του δευτέρου εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 11 του ν. 1902/90, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του νομοσχεδίου, προστίθεται διάταξη η οποία έχει ως εξής:”του επιμερισμού εξαιρούνται οι οργανισμοί εργοδότες των οποίων η σχέση, μεταξύ του συνόλου των καταβαλλομένων ασφαλιστικών εισφορών και των ακαθαρίστων συντάξεων των συνταξιούχων που προέρχονται από αυτούς, είναι πλεονασματική” και αυτό γίνεται διότι η ρύθμιση την οποία κάνουμε στο άρθρο 10 αντιμετωπίζει το πρόβλημα, αλλά και η προσθήκη αυτής της διατάξεως γίνεται κατά τρόπον δίκαιο και αντικειμενικό, ώστε να μην υπάρχει από καμία πλευρά αντίθεση.

Στο άρθρο 16, στην παρ.4, στο τέλος της υποπερίπτωσης γγ' η λέξη “και” αντικαθίσταται με το διαζευχτικό “ή”.

Η παραπάνω αντικατάσταση γίνεται ύστερα από παρατήρηση της επιστημονικής υπηρεσίας της Βουλής.

Στο άρθρο 20 στην παρ.8 στο τελευταίο εδάφιο, η δεύτερη περίοδος επαναδιατυπώνεται :

“Ειδικά προκειμένου περί μη αναγραφής στο βιβλίο απασχολουμένου αλλοδαπού ή συνταξιούχου γήρατος και αναπηρίας ΙΚΑ το πρόστιμο καθορίζεται αυξημένο μέχρι 50% εκείνου που θα καθορισθεί' για την μη αναγραφή ημεδαπού ή μη συνταξιούχου.” Η περαιτέρω αυστηροποίηση η οποία γίνεται με την επαναδιατύπωση την οποία σας αναφέρω, κύριοι συνάδελφοι...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα το καταθέσω, κύριε Πρόεδρε, γραπτώς.

Επαναλαμβάνω. Στο άρθρο 20 παρ. 8, στο τελευταίο εδάφιο, η δεύτερη περίοδος αναδιατυπώνεται ως εξής: “Ειδικά προκειμένου περί μη αναγραφής στο βιβλίο απασχολουμένου αλλοδαπού ή συνταξιούχου γήρατος και αναπηρίας ΙΚΑ, το πρόστιμο καθορίζεται αυξημένο μέχρι 50% εκείνου που θα κα-

θορισθεί για την μη αναγραφή ημεδαπού ή μη συνταξιούχου." Και γίνεται αυτό, κύριοι συνάδελφοι, για να κάνουμε ακόμη πιο αυστηρές τις περιπτώσεις προστίμων για εκείνους που χρησιμοποιούν αλλοδαπούς, χωρίς να είναι ασφαλισμένοι ή και συνταξιούχους. Και νομίζουμε ότι αυτή η αυστηροποίηση είναι προς το συμφέρον των πράγματι απασχολουμένων, αλλά ταυτόχρονα τιμωρούνται εκείνοι οι οποίοι απασχολούν στην προκειμένη περίπτωση πρόσωπα τα οποία είναι ανασφάλιστα.

Το πρόστιμο, το οποίο προβλέπει η διάταξη είναι 25%. Με αυτή τη ρύθμιση το ανεβάζουμε στο 50%. Και θέλω να σημειώσω ότι η Ομοσπονδία Οικοδόμων, με την οποία το τελευταίο χρονικό διάστημα είχαμε μεγάλη συνεργασία γι' αυτού του είδους τα θέματα, έθεσε η ίδια την αυστηροποίηση και νομίζω προς τη σωστή κατεύθυνση.

Βέβαια, πέρα από τους αλλοδαπούς εδώ περιλαμβάνεται αυτό το πρόστιμο και για τους εργαζόμενους συνταξιούχους που οι ίδιοι οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Οικοδόμων το εζήτησαν. Και αυτό είναι σωστό, για να μπορέσουν κάποιοι από εκείνους οι οποίοι δεν έχουν εργασία, να απασχοληθούν.

Και νομίζω ότι προς την κατεύθυνση αυτή της αυστηροποίησης καμία πτέρυγα στη Βουλή δεν θα έχει αντίρρηση. Και ελπίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτές οι διατάξεις, τις οποίες ψηφίζουμε τώρα θα ψηφισθούν και με την ομοφωνία όλου του Σώματος και με την πλευρά της Αντιπολίτευσης, γιατί είναι διατάξεις οι οποίες σκοπεύουν και στην εξυγίανση προς τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις στις οποίες αναφέρονται, αλλά ταυτόχρονα και να δημιουργήσουν καλύτερες προϋποθέσεις στη λειτουργία των υπηρεσιών του ΙΚΑ.

Βέβαια δεν χρειάζεται να αναφερθώ για τις ρυθμίσεις εκείνες που γίνονται στο ΤΣΑΥ, οι οποίες μέχρις στιγμής βρήκαν την επιδοκιμασία από όλους τους επιστημονικούς φορείς οι οποίοι διαπλέκονται ή είναι ασφαλισμένοι στο χώρο του ΤΣΑΥ.

Και δύο ακόμη αναδιατυπώσεις, κύριε Πρόεδρε.

Στο άρθρο 22 στην παράγραφο 28 στην υπό στοιχείο γ' κυρούμενη υπουργική απόφαση και στην παράγραφο 1 της απόφασης αυτής, το όνομα του υπ. αριθμ. 4 μέλους της επιτροπής διορθώνεται από "Γεώργιος" σε "Κωνσταντίνος" . Η διόρθωση αυτή γίνεται λόγω τυπογραφικού λάθους.

Το ίδιο γίνεται και στην παράγραφο 29 στο δεύτερο εδάφιο, στον τρίτο στίχο. Η φράση "το χρόνο" αντικαθίσταται με τη φράση "το μήνα". Και αυτό γίνεται πάλι για διόρθωση τυπογραφικού λάθους.

Με αυτές τις αναδιατυπώσεις, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να παρακαλέσω τη Βουλή να ψηφίσει τις διατάξεις.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε, το θέμα το οποίο θέτετε, δεν είναι θέμα νομοθετικής ρυθμίσεως. Θα το αντιμετωπίσουμε, γιατί αυτό πράγματι είναι μία σωστή παρατήρηση, για το καταστατικών των συγκεκριμένων ταμείων που αναφέρατε, γιατί πρέπει κάποτε επιτέλους -και νομίζω ότι θα συμφωνήσετε όλοι και πολύ περισσότερο ο Πρόεδρος του Σώματος που παρακολουθεί από τα έδρανα τη συνεδρίαση, αυτήν τη στιγμή- οι νόμοι να είναι πλαίσια, και όχι να μπαίνουμε σε περιπτωσιολογικές ρυθμίσεις και κάθε τρεις και λίγο να ερχόμαστε στη Βουλή για να ρυθμίζουμε αυτά τα θέματα. Τα καταστατικά των ταμείων για το ζήτημα το οποίο βάζετε, δίνουν τη δυνατότητα να ρυθμιστούν οι περιπτώσεις αυτές.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, εκτιμούσα ότι τη διάταξη αυτή θα την επικροτούσατε, όχι γιατί είναι αυστηρή διάταξη και έρχεται να εναρμονίσει το καθεστώς στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με ενιαίους κανόνες μόνο, αλλά και γιατί η διαφοροποίηση η οποία υπάρχει από ταμείο σε ταμείο σχετικά με τις επιβαρύνσεις, δημιουργεί αυτό το πολυδαίδαλο σύστημα για το οποίο σας μίλησα πριν.

Τώρα τι ερχόμαστε και λέμε; Αντί κάθε ταμείο να έχει εκείνο τα ποσοστά των επιβαρύνσεων, που θα βάζει το ένα 40% το άλλο 50%, το άλλο 60% και να υπάρχει αυτή η πολυδιάσπαση των κανόνων, λέμε ότι για τις πρόσθετες επιβαρύνσεις, θα ισχύουν για όλα τα ταμεία αρμοδιότητος Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι επιβαρύνσεις οι οποίες θα προβλέπονται από το ΙΚΑ και που αυτές μπορούν να φθάσουν μέχρι και 120%.

Νομίζω ότι είναι μία σωστή διάταξη, διότι το σχετικό θέμα το φέρνει στο ίδιο επίπεδο για όλα τα ταμεία, χωρίς να υπάρχουν διαφοροποιήσεις. Περίμενα από την πλευρά σας να επικροτήσετε αυτή τη διάταξη, παρά να ζητάτε να απαλειφθεί.

Γιατί γίνεται, κύριοι συνάδελφοι, αυτό; Πέρα από το λόγο τον οποίο σας ανέφερα γίνεται και για τον πρόσθετο λόγο ότι πρέπει να βρούμε τρόπους να καταπολεμήσουμε την εισφοροδιαφυγή, όχι μόνο στο χώρο του ΙΚΑ αλλά και σε οποιοδήποτε άλλο ταμείο διαπιστώνεται αυτή.

Ειδικότερες παρεμβάσεις με την ψήφιση του Βασικού Νόμου 2084 του 1992 με μορφή άρθρων ή τροπολογιών σε διάφορα Νομοσχέδια

Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις

(Άρθρο 14)
Ρύθμιση για την κατανομή του Αγγελιοσήμου

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ 1319/588

στο σχέδιο νόμου
«Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 1991

Με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 19 του άρθρου 19 του Ν.1730/87, με τον οποίο συγχωνεύτηκαν η ΕΡΤ1 και η ΕΡΤ2 και δημιουργήθηκε η ΕΡΤ ΑΕ, ορίστηκε ότι η ΕΡΤ ΑΕ, ως εργοδότρια πλέον έχει απέναντι στο προσωπικό της και στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και Ταμεία, τις ίδιες υποχρεώσεις που είχαν η ΕΡΤ1 και ΕΡΤ2, για την καταβολή των εισφορών.

Η εφαρμογή όμως της διάταξης αυτής στην πράξη συνάντησε δυσχέρειες λόγω του διαφορετικού ποσοστού αγγελιοσήμου που κατέβαλαν σε ορισμένα Ταμεία η ΕΡΤ1 και ΕΡΤ2, με αποτέλεσμα μετά τη συγχώνευση, η ΕΡΤ ΑΕ να μη γνωρίζει ποιό ποσοστό ακριβώς θα πρέπει να καταβάλει.

Μετά την ψήφιση δε του Ν.1866/89 με τον οποίο δόθηκε η δυνατότητα για ίδρυση ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών, οι δυσκολίες για την καταβολή του αγγελιοσήμου επεκτάθηκαν και σ' αυτούς διότι, ενώ με την παρ. 5 του άρθρου 6 αυτού του νόμου προβλέπεται ότι η εταιρεία υποχρεούται στην είσπραξη αγγελιοσήμου για την μετάδοση διαφημίσεων στο ίδιο ποσοστό που ισχύει για την ΕΡΤ ΑΕ, δεν έχει προβλεφθεί ενιαίο ποσοστό για την ΕΡΤ ΑΕ.

Συνέπεια των παραπάνω είναι η μη απόδοση στα δικαιούμενα Ταμεία και Ενώσεις του οφειλόμενου σε αυτά ποσοστού αγγελιοσήμου με αποτέλεσμα ορισμένα από αυτά, να περιέλθουν σε οικονομική αδυναμία καταβολής παροχών π.χ. ΤΑΤΤΑ.

Με το προτεινόμενο άρθρο:

α) Ορίζεται γιο την ΕΡΤ ΑΕ ένα ποσοστό αγγελιοσήμου για κάθε Ταμείο και Ένωση.

Ο υπολογισμός του ποσοστού αυτού έγινε με βάση τα ποσά που πήρε το κάθε Ταμείο, ώστε με το νέο και ενιαίο ποσοστό, κάθε ασφαλιστικό Ταμείο να παίρνει τα ίδια χρήματα που θα έπαιρνε αν ήταν χωριστά η ΕΡΤ1 και η ΕΡΤ2 και με τα ποσοστά που ίσχυαν.

β) Ορίζεται ότι τα νέα ποσοστά που ισχύουν για την ΕΡΤ ΑΕ, ισχύουν και για τα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά κανάλια.

γ) Θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη με την οποία δίνεται η δυνατότητα με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων να αυξομειώνονται μετά από σύμφωνη γνώμη των δικαιούχων φορέων τα προβλεπόμενα από την παρ. 1 ποσοστά κατανομής αγγελιοσήμου.

Σκοπός της εξουσιοδοτικής αυτής διάταξης είναι να δοθεί η δυνατότητα άρσης τυχόν αδικιών στην κατανομή του αγγελιοσήμου, οι οποίες θα διαπιστωθούν μετά την ψήφιση του Νόμου.

δ) Ορίζεται η διαδικασία για την είσπραξη και κατανομή του αγγελιοσήμου των μη κρατικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η είσπραξη του αγγελιοσήμου θα γίνεται από τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς μέσα σε 50 ημέρες από την έκδοση του σχετικού τιμολογίου και θα κατατίθεται εντός των μηνών Ιανουαρίου, Απριλίου, Ιουλίου και Οκτωβρίου για τα προηγούμενα τρίμηνα σε Ειδικούς Λογαριασμούς Κρατικής Τράπεζας που θα ορίσει το ΤΣΠΕΑΘ, το οποίο κάθε τρίμηνο στη συνέχεια θα αποδίδει το αγγελιόσημο στα δικαιούχα Ταμεία.

ε) Ορίζεται ως υπεύθυνο για τον έλεγχο και την είσπραξη και απόδοση του αγγελιοσήμου στα δικαιούχα Ταμεία και Ενώσεις το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών-Θεσσαλονίκης.

στ) Ορίζεται ρητώς ότι σε περίπτωση μη κανονικής είσπραξης η απόδοσης του αγγελιοσήμου από τους υπόχρεους εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του Κώδικα είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

ζ) Ρυθμίζονται σε δόσεις αφενός οι οφειλές ραδιοτηλεοπτικών σταθμών από αγγελιόσημο, μέχρι την ισχύ του παρόντος Νόμου, διότι η καθυστέρηση καταβολής αυτών οφείλεται στην αβεβαιότητα ως προς το καταβαλλόμενο ποσοστό αγγελιοσήμου και αφετέρου οι οφειλές από αγγελιόσημο Περιοδικού Τύπου προκειμένου να βοηθηθούν τα δικαιούχα Ταμεία στην είσπραξη των εσόδων τους, η οποία καθυστερεί λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η πλειονότητα των ιδιοκτητών Περιοδικού Τύπου.

Η ρύθμιση αυτή είναι στις βασικές της αρχές ίδια με αυτή του άρθρου 3 του Ν. 38/75 και προβλέπει ειδικότερα 1) την καταβολή του οφειλόμενου ποσού σε 48 άτοκες, κατ' αρχήν, μηνιαίες δόσεις 2) την προκαταβολή του 12% της οφειλής και 3) την απώλεια του ευεργετήματος της τμηματικής εξόφλησης και την υποχρέωση καταβολής άμεσα του συνόλου του οφειλομένου ποσού προσαυξημένου με τον ισχύοντα τόκο ταμιευτηρίου, σε περίπτωση μη καταβολής των τρεχουσών απαιτητών εισφορών ή δύο συνεχών δόσεων.

η) Τέλος για λόγους ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων στα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά κανάλια προς τους εργαζόμενους στην ΕΡΤ ΑΕ, υπό την έννοια ότι θα πρέπει και οι πρώτοι να συμμετέχουν στην διανομή του πόρου για την παραγωγή του οποίου εργάζονται, όπως ακριβώς και οι εργαζόμενοι στην ΕΡΤ προβλέπεται η προσωρινή παρακράτηση από το ΤΣΠΕΑΘ του ποσού του αγγελιοσήμου των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών καναλιών που αναλογεί στο ΤΕΑΥΡΤ και στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Προσωπικού ΕΡΤ-2 μέχρι την οριστική τακτοποίηση του θέματος της επικουρικής κάλυψης των εργαζομένων στους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς.

θ) Η ισχύς των ανωτέρω διατάξεων θα αρχίσει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός: α) από τη διάταξη που αφορά την κατανομή του οφειλομένου αγγελιοσήμου από την ΕΡΤ ΑΕ που αρχίζει από 18.10.1987, ημερομηνία συγχώνευσης της ΕΤ1 και ΕΤ2 με τον Ν. 1730/87 και β) την διάταξη που αφορά την κατανομή του αγγελιοσήμου από τα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά κανάλια, που αρχίζει από 6.10.1989 ημερομηνία δημοσίευσης του Ν. 1866/89 με τον οποίο δόθηκε η δυνατότητα ίδρυσης αυτών.

Α ρ θ ρ ο ....

1. Το αγγελιόσημο το προβλεπόμενο από το άρθρο 11 περ. 3 και άρθρο 14 παρ. 2 του Αναγκαστικού Νόμου 248/1967, το άρθρο 3 παρ.2 του Ν.Δ 1344/1973, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν.452/1976, το άρθρο 3 παρ. 3 του Ν.1186/1981, το άρθρο13 παρ. 5 του Ν. 1405/1983,σε συνδυασμό με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 19 του άρθρου 19 του Ν. 1730/1987, εκ ποσοστού 20% κατανέμεται ως ακολούθως:

α.	ΑΓΓΕΛΙΟΣΗΜΟ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ		
1.	Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.	ποσοστό	5%
2.	Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως.	"	5%
3.	Ταμείο Ασφαλίσεως Τεχνικών Τύπου Αθηνών Από το ποσοστό αυτό, το 0,25% διατίθεται στον κλάδο Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης (Λογαριασμός Συντάξεων Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης και χορηγήσεως ειδικού επιδόματος αλλαγής Τεχνολογίας).	"	4%
4.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού.	"	1,6%
5.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας Προσωπικού ΕΡΤ 2.	"	0,9%
6.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών (Κλάδος Πρόνοιας 0,499% Λογαριασμός Δώρου Εφημεριδοπωλών όλης της χώρας 2%).	"	2,499%
7.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης	"	0,001%
8.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Θεσσαλίας-Στ. Ελλάδος και Ευβοίας.	"	0,5%
9.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων.	"	0,5%
β.	ΑΓΓΕΛΙΟΣΗΜΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ		
1.	Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης.	"	6,8%
2.	Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως.	"	3,2%
3.	Ταμείο Ασφαλίσεως Τεχνικών Τύπου Αθηνών Από το ποσοστό αυτό το 0,25% διατίθεται στον Κλάδο Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης.	"	1,75%
4.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού.	"	3,8%

5.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας Προσωπικού ΕΡΤ2.	ποσοστό	1,2%
6.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης	"	0,004%
7.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών (Κλάδος Πρόνοιας).	"	0,796%
8.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Θεσσαλίας, Στ. Ελλάδος και Ευβοίας.	"	0,8%
9.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων.	"	0,8%
10.	Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλίας Στ. Ελλάδος και Ευβοίας.	"	0,2%
11.	Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων.	"	0,2%
12.	Ένωση Εφημεριδοπωλών Αθηνών	"	0,2%
13.	Ένωση Τεχνικών Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου Αθηνών.	"	0,25%

Τα ανωτέρω ποσοστά κατανομής του αγγελιοσήμου μπορούν μετά από σύμφωνη γνώμη των δικαιούχων φορέων να αυξομειωθούν με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Κατά τα ίδια ποσοστά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο κατανέμεται και το αγγελιόσημο του άρθρου 6 παρ.5 του Ν. 1866/1989.

3. α) Το αγγελιόσημο που επιβλήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 5 και 15 παρ. 2 του Ν. 1866/89, εισπράττεται από τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς εντός 50 ημερών από την έκδοση του σχετικού τιμολογίου και αποδίδεται εντός των μηνών Ιανουαρίου, Απριλίου, Ιουλίου και Οκτωβρίου για τα προηγούμενα αυτών τρίμηνα, με την κατάθεση από τους αρμόδιους διαχειριστές στην Εθνική Τράπεζα ή σε άλλη κρατική Τράπεζα που θα αποφασίσει το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών - Θεσσαλονίκης και ειδικότερα το προερχόμενο από διαφημίσεις της τηλεόρασης σε λ/σμό με τίτλο «λογαριασμός αγγελιοσήμου μη κρατικών τηλεοπτικών σταθμών», το δε προερχόμενο από διαφημίσεις του ραδιοφώνου σε λογαριασμό με τίτλο «λογαριασμός αγγελιοσήμου μη κρατικών ραδιοφωνικών σταθμών».

β) Η απόδοση στους δικαιούχους του αγγελιοσήμου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται από το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών-Θεσσαλονίκης κάθε τρίμηνο.

4. α) Οι προϊστάμενοι λογιστηρίου των κρατικών και μη ραδιοτηλεοπτικών σταθμών υποχρεούνται το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα να υποβάλλουν δηλώσεις στο Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., σχετικά με το ύψος των διαφημίσεων που πραγματοποιήθηκαν τον προηγούμενο μήνα συντεταγμένες σύμφωνα με τον τύπο που θα καθορίσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του.

β) Τον έλεγχο για την είσπραξη και απόδοση του αγγελιοσήμου που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 και στο άρθρο 15 παρ. 2 του Ν.1866/1989 ασκεί το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών – Θεσσαλονίκης και οι αρμόδιοι για την είσπραξη και την απόδοσή του υποχρεούνται να παρέχουν κάθε στοιχείο που θα τους ζητηθεί για την διενέργεια του ελέγχου.

γ) Όταν οι υπόχρεοι δεν εισπράττουν το αγγελιόσημο ή δεν αποδίδουν αυτό που εισέπραξαν, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 και 3 του Π.Δ. 284/1974.

5. Οφειλές από αγγελιόσημο των κρατικών και μη ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, καθώς και από αγγελιόσημο του περιοδικού Τύπου που ανάγονται σε χρονικό διάστημα μέχρι την ισχύ του παρόντος Νόμου, διακανονίζονται και εξοφλούνται, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου που υποβάλλεται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 3 μηνών από την ισχύ του παρόντος, σε 48 άτοκες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη των οποίων καταβάλλεται εντός του επομένου της υποβολής της αιτήσεως μηνός.

Προϋπόθεση υπαγωγής στη ρύθμιση αυτή, αλλά και συνέχισης καταβολής των δόσεων, είναι αφενός η προκαταβολή του 12% της συνολικής οφειλής από το οποίο το 6% καταβάλλεται μαζί με την πρώτη δόση και το υπόλοιπο 6% με την 7η δόση και αφετέρου η μη ύπαρξη οφειλής από τρέχουσες απαιτητές εισφορές.

Η μη εμπρόθεσμη καταβολή τρεχουσών απαιτητών εισφορών ή δύο συνεχών δόσεων, συνεπάγεται απώλεια του παρεχομένου ευεργετήματος της τμηματικής εξόφλησης των οφειλομένων εισφορών από αγγελιόσημο και καθιστά άμεσα απαιτητό το σύνολο του οφειλόμενου ποσού προσαυξημένο με τον ισχύοντα τόκο ταμιευτηρίου.

6. Το ποσό του αγγελιοσήμου που προέρχεται από τη διαφημιστική δραστηριότητα των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών και αναλογεί στο ΤΕΑΥΡΤ και στο Ταμείο Επ. Ασφαλ. και Πρόνοιας Προσωπικού ΕΤ2 παρακρατείται από το ΤΣΠΕΑΘ και δεν αποδίδεται στους ανωτέρω Ασφαλιστικούς Οργανισμούς μέχρι την οριστική τακτοποίηση του θέματος της κάλυψης για επικουρική σύνταξη ή εφάπαξ βοήθημα των εργαζομένων στους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς.

7. Η ισχύς της παρ. 1 του παρόντος άρθρου αρχίζει από 18 Οκτωβρίου 1987 και της παρ. 2 αυτού από 6 Οκτωβρίου 1989.

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 1991

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Ι. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ	**Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1989

Φ.Ε.Κ. 192[Α] (16.12.1991)

Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις

Άρθρο 14

1. Το αγγελιόσημο το προβλεπόμενο από το άρθρο 11 περ. 3 και άρθρο 14 παρ. 2 του α.ν. 248/1967, το άρθρο 3 παρ. 2 του ν.δ. 1344/1973, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 452/1976, το άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 1186/1981, το άρθρο 13 παρ. 5 του ν. 1405/1983, σε συνδυασμό με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 19 του άρθρου 19 του ν. 1730/1987, εκ ποσοστού 20% κατανέμεται ως ακολούθως:

	α. ΑΓΓΕΛΙΟΣΗΜΟ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ		
1.	Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης	ποσοστό	5%
2.	Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως	"	5%
3.	Ταμείο Ασφαλίσεως Τεχνικών Τύπου Αθηνών	"	4%
	Από το ποσοστό αυτό, το 0,25% διατίθεται στον κλάδο Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης		
	(Λογαριασμός Συντάξεων Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης και χορηγήσεως ειδικού επιδόματος αλλαγής Τεχνολογίας)		
4.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού	"	1,6%
5.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας Προσωπικού ΕΡΤ 2	"	0,9%
6.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών	"	2,499%
	(Κλάδος Πρόνοιας 0,499% Λογαριασμός Δώρου Εφημεριδοπωλών, όλης της χώρας 2%)		
7.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσ/νίκης	"	0,001%
8.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Θεσσαλίας, Στ. Ελλάδος και Ευβοίας	"	0,5%

9.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων	ποσοστό	0,5%
	β. ΑΓΓΕΛΙΟΣΗΜΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ		
1.	Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης	"	6,8%
2.	Ενιαίος Δημοσιογραφικός, Οργανισμός Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως,	"	3,2%
3.	Ταμείο Ασφαλίσεως Τεχνικών Τύπου Αθηνών	"	1,75%
	Από το ποσοστό αυτό το 0,25% διατίθεται στον κλάδο Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης		
4.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού	"	3,8%
5.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας Προσωπικού ΕΡΤ 2	"	1,2%
6.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης	"	0,004%
7.	Ταμείο Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών (Κλάδος Πρόνοιας)	"	0,796%
8.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Θεσσαλίας, Στ. Ελλάδος και Ευβοίας	"	0,8%
9.	Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως της Ένωσης Συντακτών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων	"	0,8%
10.	Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλίας, Στ. Ελλάδος και Ευβοίας	"	0,2%
11.	Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων	"	0,2%
12.	Ένωση Εφημεριδοπωλών Αθηνών	"	0,2%
13.	Ένωση Τεχνικών Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου Αθηνών	"	0,25%

Τα ανωτέρω ποσοστά κατανομής του αγγελιοσήμου μπορούν μετά από σύμφωνη γνώμη των δικαιούχων φορέων να αυξομειωθούν με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Κατά τα ίδια ποσοστά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο κατανέμεται και το αγγελιόσημο του άρθρου 6 παρ. 5 του ν. 1866/1989.

3. α) Το αγγελιόσημο, που επιβλήθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 5 και 15 παρ. 2 του ν. 1866/1989, εισπράττεται από τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς εντός 50 ημερών από την έκδοση του σχετικού τιμολογίου και αποδίδεται εντός των μηνών Ιανουαρίου. Απριλίου, Ιουλίου και Οκτωβρίου για τα προηγούμενα αυτών τρίμηνα, με την κατάθεση από τους αρμόδιους διαχειριστές στην Εθνική Τράπεζα ή σε άλλη κρατική τράπεζα, που θα αποφασίσει το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών - Θεσσαλονίκης και ειδικότερα το προερχόμενο από διαφημίσεις της τηλεόρασης σε λογαριασμό με τίτλο λογαριασμός αγγελιοσήμου μη κρατικών τηλεοπτικών σταθμών, το δε προερχόμενο από διαφημίσεις του ραδιοφώνου σε λογαριασμό με τίτλο "λογαριασμός αγγελιοσήμου μη κρατικών ραδιοφωνικών σταθμών".

β) Η απόδοση στους δικαιούχους του αγγελιοσήμου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται από το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών-Θεσσαλονίκης κάθε τρίμηνο.

4. α) Οι προϊστάμενοι λογιστηρίου των κρατικών και μη ραδιοτηλεοπτικών σταθμών υποχρεούνται το πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα να υποβάλλουν δηλώσεις στο Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., σχετικά με το ύψος των διαφημίσεων, που πραγματοποιήθηκαν τον προηγούμενο μήνα συντεταγμένες σύμφωνα με τον τύπο, που θα καθορίσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες του.

β) Τον έλεγχο για την είσπραξη και απόδοση του αγγελιοσήμου που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 και στο άρθρο 15 παρ. 2 του ν. 1866/1989 ασκεί το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών - Θεσσαλονίκης και οι αρμόδιοι για την είσπραξη και την απόδοσή του υποχρεούνται να παρέχουν κάθε στοιχείο που θα τους ζητηθεί για τη διενέργεια του ελέγχου.

γ) Όταν οι υπόχρεοι δεν εισπράττουν το αγγελιόσημο ή δεν αποδίδουν αυτό που εισέπραξαν, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 και 3 του π.δ. 284/1974.

5. Οφειλές από αγγελιόσημο των κρατικών και μη ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, καθώς και από αγγελιόσημο του περιοδικού τύπου, που ανάγονται σε χρονικό διάστημα μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου, διακανονίζονται και εξοφλούνται, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, που υποβάλλεται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 3 μηνών από την ισχύ του παρόντος, σε 48 άτοκες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη των οποίων καταβάλλεται εντός του επόμενου της υποβολής της αιτήσεως μήνα.

Προϋπόθεση υπαγωγής στη ρύθμιση αυτήν αλλά και συνέχισης καταβολής των δόσεων, είναι αφ' ενός η προκαταβολή, του 12% της συνολικής οφειλής από το οποίο το 6% καταβάλλεται μαζί με την πρώτη δόση και το υπόλοιπο 6% με την 7η δόση και αφ' ετέρου η μη ύπαρξη οφειλής από τρέχουσες απαιτητές εισφορές.

Η μη εμπρόθεσμη καταβολή τρεχουσών απαιτητών εισφορών ή δύο συνεχών δόσεων, συνεπάγεται απώλεια του παρεχόμενου ευεργετήματος της τμηματικής εξόφλησης των οφειλόμενων εισφορών από αγγελιόσημο και καθιστά άμεσα απαιτητό το σύνολο του οφειλόμενου ποσού, προσαυξημένο με τον ισχύοντα τόκο ταμιευτηρίου.

6. Το ποσό του αγγελιοσήμου, που προέρχεται από τη διαφημιστική δραστηριότητα των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών και αναλογεί στο Τ.Ε.Α.Υ.Ρ.Τ. και στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Προσωπι-

κού ΕΤ 2 παρακρατείται από το Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ. και δεν αποδίδεται στους ανωτέρω ασφαλιστικούς οργανισμούς μέχρι την οριστική τακτοποίηση του θέματος της κάλυψης για επικουρική σύνταξη ή εφάπαξ βοήθημα των εργαζομένων στους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς.

7. Η ισχύς της παρ. 1 του παρόντος άρθρου αρχίζει από 18 Οκτωβρίου 1987 και της παρ. 2 αυτού από 6 Οκτωβρίου 1989.

Άρθρο 15

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 1991

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ — ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ — **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ**

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ — ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΓΙΑΤΡΑΚΟΣ — **ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΝ. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 1991

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΖ΄

Τρίτη 24 Σεπτεμβρίου 1991

Οι κύριες τοποθετήσεις του Δημήτρη Σιούφα στα άρθρα που αφορούν την Κοινωνική Ασφάλιση

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εισάγεται η τροπολογία για ψήφιση στη Βουλή και οφείλω να απαντήσω στον κ. Τσοβόλα που επετέθη εναντίον της τροπολογίας, ότι αυτή η τροπολογία με το τεράστιο θέμα που αντιμετωπίζει, είναι υπόψιν των Κομμάτων, που δείχνει την υπευθυνότητα και τη σοβαρότητα με την οποία προσέγγισε το θέμα η Κυβέρνηση αλλά και με την οποία τα Κόμματα την αντιμετώπισαν από της 7 Νοεμβρίου.

Ελπίζω τα υπόλοιπα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ να τα συμπληρώσει.

Κύριοι συνάδελφοι, αντιμετωπίσαμε ένα πρόβλημα το οποίο υπήρχε από το 1987, όταν έγινε η συγχώνευση της ΕΡΤ 1 και της ΕΡΤ 2 και δημιουργήθηκε η ΕΡΤ-ΑΕ, η οποία ορίστηκε πλέον ως εργοδότρια, για να έχει τις ευθύνες απέναντι και στο προσωπικό της, αλλά και στους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τα ταμεία, με τις ίδιες υποχρεώσεις που είχαν μέχρι τότε οι δύο φορείς ΕΡΤ 1 και ΕΡΤ 2 σε ό,τι αφορά την καταβολή των εισφορών.

Η εφαρμογή, όμως, αυτής της διατάξεως στην πράξη συνάντησε πολλές δυσχέρειες, λόγω του διαφορετικού ποσοστού του αγγελιοσήμου που κατέβαλαν σε ορισμένα ταμεία η ΕΡΤ 1 και η ΕΡΤ 2, με αποτέλεσμα μετά τη συγχώνευση σε ΕΡΤ-ΑΕ, να μην γνωρίζει ποιο ποσοστό ακριβώς θα έπρεπε να καταβληθεί.

Μετά την ψήφιση του ν. 1866/89 με τον οποίο δόθηκε η δυνατότητα για την ίδρυση ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, οι δυσκολίες για την καταβολή του αγγελιοσήμου, επεκτάθηκαν και σ' αυτούς. Γιατί, ενώ με την παράγραφο 5 του άρθρου 8 αυτού του νόμου προβλέπεται ότι η εταιρία υποχρεούται στην είσπραξη του αγγελιοσήμου για τη μετάδοση διαφημίσεων στο ίδιο ποσοστό που ισχύει για την ΕΡΤ-ΑΕ, δεν είχε προβλεφθεί ενιαίο ποσοστό για την ΕΡΤ ΑΕ.

Συνέπεια αυτών των παραπάνω, ήταν ότι δεν αποδιδόταν στα δικαιούμενα ταμεία και στις ενώσεις, το οφειλόμενο σε αυτά ποσοστό αγγελιοσήμου, με αποτέλεσμα ορισμένα από αυτά να αντιμετωπίζουν εξαιρετικά σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Για να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση αυτή, κύριοι συνάδελφοι, έγιναν εκτεταμένες συζητήσεις με τους ενδιαφερόμενους και από τις δύο πλευρές, παρουσία του κ. Πυλαρινού Γεν. Γραμματέα Τύπου και του Προέδρου της Ενώσεως Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών. Και καταλήξαμε στη λύση αυτή, η οποία αντιμετώπισε το τεράστιο αυτό πρόβλημα, κατά τρόπο δίκαιο, αντικειμενικό και με αναφορά σε ανάλογη ρύθμιση, χωρίς να έλθουμε να πρωτοτυπήσουμε ή να ανακαλύψουμε τον τροχό, που είχε γίνει για ανάλογο θέμα το 1975.Και η λύση αυτή η οποία δόθηκε, επειδή ακριβώς αφορά αυτό το τεράστιο, το μεγάλο θέμα ετέθη υπόψιν των κομμάτων έγκαιρα. Και σας το ανέφερα, κύριε Τσοβόλα, από τις 7 Νοεμβρίου.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθώ δι' ολίγων στο περιεχόμενο αυτής της ρυθμίσεως, για την οποία σας εξέθεσα πριν και το τεχνικό, αλλά και το μέρος των αδυναμιών που παρουσίαζαν και οι νόμοι του 1987, δηλαδή ο νόμος 1730, αλλά και ο νόμος 1866/1989.

Με το προτεινόμενο άρθρο που ορίζεται για την ΕΡΤ-ΑΕ, ένα ποσοστό αγγελιοσήμου για κάθε ταμείο και ένωση, ο υπολογισμός του ποσοστού αυτού έγινε με βάση τα ποσά που πήρε το κάθε ταμείο, ώστε με το νέο και ενιαίο ποσοστό, κάθε ασφαλιστικό ταμείο να παίρνει τα ίδια χρήματα που θα έπαιρνε αν ήταν χωριστά η ΕΡΤ 1 και η ΕΡΤ 2 και με τα ποσοστά που ίσχυαν. Ήταν ένα τεράστιο πρόβλημα και η λύση, η οποία δόθηκε, βρίσκεται μέσα στα πλαίσια της προηγούμενης κατάστασης.

Δεύτερον ορίζεται ότι τα νέα ποσοστά που θα ισχύουν για την ΕΡΤ ΑΕ ισχύουν πλέον και για τα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά κανάλια.

Τρίτον, θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη με την οποία δίνεται η δυνατότητα με απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να αυξομειώνονται ύστερα από σύμφωνη γνώμη των δικαιούχων φορέων τα προβλεπόμενα από την παρ. 1 ποσοστά κατανομής του αγγελιοσήμου. Σκοπός δε, αυτής της εξουσιοδοτήσεως, κύριοι συνάδελφοι, είναι να δοθεί η δυνατότητα άρσης τυχόν αδικιών στην κατανομή του αγγελιοσήμου, οι οποίες θα διαπιστωθούν μετά την ψήφιση του νόμου, γιατί το πρόβλημα ήταν τεχνικά δυσχερέστατο.

Τέταρτον, ορίζεται η διαδικασία για την είσπραξη και κατανομή το αγγελιοσήμου των μη κρατικών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών. Ειδικότερα ορίζεται ότι η είσπραξη του αγγελιοσήμου θα γίνεται από τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς μέσα σε 50 μέρες από την έκδοση του σχετικού τιμολογίου και θα κατατίθεται εντός των μηνών Ιανουαρίου, Απριλίου, Ιουλίου και Οκτωβρίου για τα προηγούμενα τρίμηνα σε ειδικούς λογαριασμούς κρατικής Τραπέζης που θα ορίσει το ΤΣΠΕΑΦ, το οποίο κάθε τρίμηνο στη συνέχεια θα αποδίδει το αγγελιόσημο στα δικαιούχα ταμεία.

Πέμπτον, ορίζεται ως υπεύθυνο για τον έλεγχο, την είσπραξη και την απόδοση του αγγελιοσήμου στα δικαιούχα ταμεία και ενώσεις, το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών Θεσσαλονίκης.

Έκτον, ορίζεται ρητώς ότι σε περίπτωση μη κανονικής είσπραξης ή απόδοσης του αγγελιοσήμου από τους υποχρέους, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του κώδικα εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

Έβδομον, ρυθμίζονται σε δόσεις οι μέχρι σήμερα μη καταβληθείσες από το αγγελιόσημο υποχρεώσεις.

Όγδοον, για λόγους ίσης μεταχειρίσεως των εργαζομένων στα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά κανάλια προς τους εργαζομένους στην ΕΡΤ ΑΕ υπό την έν-

νοια θα πρέπει και οι πρώτοι να συμμετέχουν στη διανομή του πόρου για τη παραγωγή του οποίου εργάζονται όπως ακριβώς και για τους εργαζομένους στην ΕΡΤ προβλέπεται προσωρινή παρακράτηση από το ΤΣΠΕΑΦ του ποσού του αγγελιοσήμου των ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών καναλιών που αναλογεί στο ΤΕΑΙΡΤ και στο Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως και Πρόνοιας Προσωπικού ΕΡΤ2 μέχρι την οριστική τακτοποίηση του θέματος της επικουρικής καλύψεως των εργαζομένων στους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς.

Στη συνέχεια ρυθμίζονται ζητήματα τα οποία αφορούν την έναρξη εφαρμογής αυτής της διατάξεως εφόσον ψηφιστεί από το Σώμα.

Έτσι έχει το θέμα, κύριοι συνάδελφοι. Πιστεύουμε ότι έρχεται η λύση για ένα τεράστιο πρόβλημα και ότι η αντιμετώπιση και η λύση αυτή θα τύχει αποδοχής από τα κόμματα και από τους συναδέλφους στη Βουλή, αφού άλλωστε έχουν γίνει συνεννοήσεις, από την ώρα που ετέθη υπόψη των κομμάτων. Σας ευχαριστώ.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν θα περίττευε, εάν μετά τα όσα ελέχθησαν μέχρι στιγμής, να υπάρξει απάντηση στο τυπικό μέρος που συζητήθηκε, γιατί από την ουσία οι τοποθετήσεις που έκαναν όλες οι Πτέρυγες, είναι προς την κατεύθυνση της ομοφώνου ψηφίσεως αυτής της ρυθμίσεως. Αυτό βάζει ένα τέλος σε μια κατάσταση, που εδώ και 4 χρόνια περίπου, κύριε Πρόεδρε, ήταν ένα άλυτο πρόβλημα, ένας γόρδιος δεσμός, αλλά η συνεργασία και ο διάλογος το έφεραν σε λύση και σήμερα ψηφίζεται από την Εθνική Αντιπροσωπεία.

Αλλά δεν μπορώ, κύριε Πρόεδρε, να μην απαντήσω στα όσα ελέχθησαν περί συντονισμού της κυβερνήσεως και των Υπουργών μεταξύ τους, αλλά και ακόμη σε εκείνη την αναφορά, την οποία έκανε ο κ. Τσοβόλας, ο οποίος δεν βρίσκεται στην Αίθουσα αυτή, ότι κάπου ενδεχομένως να δίνουμε εξετάσεις.

Για το πρώτο θέμα, ο Υφυπουργός Οικονομικών, ο κ. Γιατράκος, απήντησε και επί του τύπου και επί της ουσίας. Αλλά σε ό,τι αφορά αυτήν την συγκεκριμένη τροπολογία, τα όσα είπα στην πρωτολογία μου, νομίζω ότι η τοποθέτησή μου δεν ανεφέρετο στο να κάνει κριτική σ' αυτά τα οποία είπε ο κ. Τσοβόλας. Απλώς, επεσήμανα ότι η τοποθέτηση, την οποία έκανε, δεν ήταν σύμφωνη στο γενικό θέμα γι' αυτή την τροπολογία και δεν έπρεπε να λεχθούν με αυτόν τον τρόπο -κατά τη δική μου άποψη- αυτά τα οποία είπε. Μόνο αυτή την επισήμανση ήθελα να κάνω, την ώρα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε ένα τόσο τεράστιο πρόβλημα.

Για όλα τα άλλα, κατά την άποψη τη δική μας και συντονισμένη είναι η Κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, και έργο παράγει και αυτό το αναγνωρίζει ο Ελληνικός Λαός.

Αλλά σε ό,τι αφορά, συνάδελφε κύριε Τσοβόλα, μια και μπήκατε στην Αίθουσα, για το πού δίνουμε εξετάσεις, θα σας απαντήσω όχι για το πού δίνουμε εξετάσεις μόνο εμείς της Νέας Δημοκρατίας. Όλοι τις εξετάσεις τις δίνουμε απέναντι στον Ελληνικό Λαό. Αν εσείς έχετε αντίρρηση, ότι κάποιοι μπορεί να δίνουν αλλού εξετάσεις, αυτό είναι δικό σας πρόβλημα, κύριε Τσοβόλα, και όχι της Νέας Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεώς της.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Να σας απαντήσω, κύριε συνάδελφε.

Η παρακράτηση του αγγελιοσήμου, κύριε συνάδελφε, είναι υποχρέωση από το νόμο. Εάν δεν παρεκρατήθη αγγελιόσημο, σημαίνει ότι δεν εφαρμόστηκε ο νόμος. Τι απάντηση να σας δώσω σ' αυτό το θέμα; Δεν υπάρχει απάντηση. Έπρεπε να είχε εφαρμοστεί ο νόμος.

Ρύθμιση θεμάτων αστυνομικού προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και άλλες διατάξεις

(Άρθρα 11 και 12)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 1513/38

στο σχέδιο νόμου
«Ρύθμιση θεμάτων αστυνομικού προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και άλλες διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 1992

Στο άρθρο του πιο πάνω Σχεδίου Νόμου:

1. Από τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 8 του Κανονισμού του Κλάδου Ασθενείας του Ταμείου Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδος (ΤΕΒΕ), προβλέπεται η κάλυψη της δαπάνης, για νοσηλεία ασφαλισμένων του στο εξωτερικό, μέχρι ποσοστό 50% της δαπάνης. Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 73 του π.δ/τος 668/81, σε περίπτωση νοσηλείας δικαιούχων περίθαλψης στο εξωτερικό το ΤΑΕ καλύπτει για νοσηλεία, τα ισχύοντα βάση της κρατικής διατίμησης στην περιοχή Αθηνών προσαυξημένα κατά 200% κ.λπ.

Επειδή όμως η συνολική δαπάνη, για την νοσηλεία προσώπων ασφαλισμένων στα πιο πάνω Ταμεία είναι πολύ υψηλή, λόγω της σοβαρότητας των παθήσεων για την αντιμετώπιση των οποίων μεταβαίνουν στο εξωτερικό, τα Ταμεία καλύπτουν μόνον το 30%-50% της δαπάνης αντίστοιχα. Η δαπάνη καταβάλλεται από τον ίδιο τον ασφαλισμένο και η απόδοση των ποσών γίνεται εκ των υστέρων. Οι ίδιοι δε οι ασφαλισμένοι ευρίσκονται σε οικονομική αδυναμία να καλύψουν την δαπάνη και αναγκάζονται να καταφεύγουν σε δανεισμό με επαχθείς όρους ή να μη μεταβαίνουν στο εξωτερικό. Για τους πιο πάνω λόγους επιβάλλεται να τροποποιηθούν οι σχετικές διατάξεις, έτσι ώστε, στο εξής, να καλύπτονται τα έξοδα νοσηλείας ασφαλισμένων στο εξωτερικό των πιο πάνω Ταμείων όπως γίνεται στο ΙΚΑ. Ειδικά με τις αποφάσεις, που υπάγονται στη ρύθμιση εγκρίθηκε η συνολική κάλυψη της δαπάνης νοσηλείας στο εξωτερικό δύο μικρών παιδιών ασφαλισμένων του ΤΕΒΕ και δύο ασφαλισμένων του ΤΑΕ, που κρίθηκε απαραίτητη, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, η κατεπείγουσα νοσηλεία τους σε ειδικά ιατρικά κέντρα του εξωτερικού, λόγω κυρίως, του άμεσου κινδύνου που διατρέχει η ζωή των εν λόγω ασφαλισμένων.

2. Από τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.Δ/τος 4019/1959 (ΦΕΚ 248 Α) ορίζεται, μεταξύ των άλλων, ότι οι ασφαλισμένοι στον Κλάδο Υγείας Αστυνομίας Πόλεων, δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης στην έκταση που παρέχει το Δημόσιο στους ασφαλισμένους του.

2. Με την παράγραφο 1 της προτεινόμενης διάταξης αντικαθίσταται το εδάφιο γ΄ της παρ. 1 και η παρ. 2 του άρθρου 5 του παραπάνω νόμου και επιδιώκεται η χορήγηση παροχών υγειονομικής περίθαλψης στους ασφαλισμένους του Κλάδου Υγείας, πέραν εκείνων που παρέχει το Δημόσιο στους ασφαλισμένους του.

3. Επίσης, με την παράγραφο 2 της προτεινόμενης διάταξης τις πρόσθετες αυτές παροχές, θα δικαιούνται και οι εν ενεργεία αστυνομικοί και πολιτικοί υπάλληλοι, που είναι μέλη του Κλάδου Υγείας.

4. Προβλέπεται επίσης ότι οι πιο πάνω παροχές (έκταση, ύψος, τρόπος

και χρόνος χορήγησης αυτών κ.λπ.), παρέχονται με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Κλάδου Υγείας του Ε.Τ.Υ.Α.Π.

5. Ύστερα από τα παραπάνω, προτείνεται η θέσπιση των πιο κάτω διατάξεων δεδομένου ότι ουδεμία δαπάνη προκαλείται για το Δημόσιο.

Άρθρο ...

1. Για τους ασφαλισμένους του Κλάδου Ασθενείας των Ταμείων, ΤΕΒΕ και ΤΑΕ, που δικαιούνται περίθαλψη σε θεραπευτήριο του εξωτερικού, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού Ασθενείας του Φορέα, που υπάγονται, τα οικεία Ταμεία καλύπτουν σε έκταση και ύψος τις σχετικές δαπάνες ανάλογα με τα ισχύοντα στον Κλάδο Νοσοκομειακής Περίθαλψης του ΙΚΑ σε περίπτωση νοσηλείας ασφαλισμένων του σε θεραπευτήριο του εξωτερικού.

2. Ο τρόπος καταβολής της απαιτούμενης δαπάνης για νοσηλεία στο εξωτερικό και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια μέχρι τροποποιήσεως των ισχυουσών Κανονισμών Ασθενείας των πιο πάνω Ταμείων καθορίζονται με απόφαση των Δ.Σ. αυτών.

3. Οι ρυθμίσεις της παρ. 1 ισχύουν και για τις εκδοθείσες με αρ. 35/1403/14.11.1991 και 36/125/31.1.1992 Αποφάσεις του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο ...

1. Το εδάφιο γ΄ της παρ. 1, όπως τούτο προστέθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 124/1975 (Α 172), και η παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν.Δ. 4019/1959 (Α 248), αντικαθίστανται ως εξής:

«γ. Στα μέλη του Κλάδου Υγείας του Επικουρικού Ταμείου Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων (Ε.Τ.Υ.Α.Π.) που περιλαμβάνονται στα άρθρα 3 και 4 του Ν.Δ. 4019/1959, εκτός από την υγειονομική περίθαλψη που αναφέρεται στα εδάφια α και β της ίδιας παραγράφου, δύναται να παρέχεται και ιατροφαρμακευτική, νοσοκομειακή και πρόσθετη περίθαλψη που δεν παρέχει το Δημόσιο στους ασφαλισμένους του.»

«2. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Κλάδου Υγείας του Ε.Τ.Υ.Α.Π., καθορίζονται το ύψος, η έκταση, το είδος, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησης των παροχών ασθενείας, η συμμετοχή ή μη των δικαιούχων στις δαπάνες των παροχών ασθενείας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

2. Οι διατάξεις του άρθρου 5, παράγραφος 1, εδάφια α΄ και γ΄, του Ν.Δ. 4019/1959, εφαρμόζονται και για τους εν ενεργεία σφαλισμένους στον Κλάδο Υγείας του Επικουρικού Ταμείου Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων (Ε.Τ.Υ.Α.Π.).

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 1992

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΘΕΟΔ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2018

Φ.Ε.Κ. 33Α (27.02.1992)

Ρύθμιση θεμάτων αστυνομικού προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και άλλες διατάξεις

Άρθρο 11

1. Για τους ασφαλισμένους του κλάδου ασθενείας των ταμείων, Τ.Ε.Β.Ε. και Τ.Α.Ε., που δικαιούνται περίθαλψη σε θεραπευτήριο του εξωτερικού, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού ασθενείας του φορέα, που υπάγονται, τα οικεία ταμεία καλύπτουν σε έκταση και ύψος τις σχετικές δαπάνες ανάλογα με τα ισχύοντα στον κλάδο νοσοκομειακής περίθαλψης του Ι.Κ.Α. σε περίπτωση νοσηλείας ασφαλισμένων του σε θεραπευτήριο του εξωτερικού.

2. Ο τρόπος καταβολής της απαιτούμενης δαπάνης για νοσηλεία στο εξωτερικό και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια μέχρι τροποποιήσεως των ισχυουσών κανονισμών ασθενείας των πιο πάνω ταμείων καθορίζονται με απόφαση των Δ.Σ. αυτών.

3. Οι ρυθμίσεις της παρ. 1 ισχύουν και για τις εκδοθείσες με αρ. 35/1403/14.11.1991 και 36/125/31.1.1992 αποφάσεις του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 12

1. Το εδάφιο γ΄ της παρ. 1, όπως τούτο προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 124/1975 (ΦΕΚ 172 Α΄), και η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 4019/1959 (ΦΕΚ 248 Α΄), αντικαθίστανται ως εξής:

"γ. Στα μέλη του κλάδου υγείας του Επικουρικού Ταμείου Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων (Ε.Τ.Υ.Α.Π.), που περιλαμβάνονται στα άρθρα 3 και 4 του ν.δ. 4019/1959, εκτός από την υγειονομική περίθαλψη, που αναφέρεται στα εδάφια α΄ και β΄ της ίδιας παραγράφου, δύναται να παρέχεται και ιατροφαρμακευτική, νοσοκομειακή και πρόσθετη περίθαλψη, που δεν παρέχει το Δημόσιο στους ασφαλισμένους του.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του κλάδου υγείας του Ε.Τ.Υ.Α.Π., καθορίζονται το ύψος, η έκταση, το είδος, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησης των παροχών ασθενείας, η συμμετοχή ή μη των δικαιούχων στις δαπάνες των παροχών ασθενείας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

2. Οι διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 εδάφια α΄ και γ΄ του ν.δ. 4019/1959 εφαρμόζονται και για τους εν ενεργεία ασφαλισμένους στον κλάδο υγείας και Επικουρικού Ταμείου Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων (Ε.Τ.Υ.Α.Π.).

Άρθρο 19

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΡ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Θ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 27 Φεβρουαρίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Αύξηση των συντάξεων και άλλες ασφαλιστικές διατάξεις

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου
«Αύξηση των συντάξεων και άλλες ασφαλιστικές διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 1992

Η εισοδηματική πολιτική που θα ακολουθήσει η Κυβέρνηση κατά το τρέχον έτος είναι εναρμονισμένη με τους γενικότερους στόχους σταθεροποίησης της οικονομίας, διασφάλισης της ανταγωνιστικότητάς της και περιορισμού των δημοσιονομικών ελλειμμάτων.

Ήδη έχουν ανακοινωθεί τα μέτρα που θα εφαρμοστούν στο χώρο των εργαζομένων στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σύμφωνα με τα οποία η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος θα συνδυασθεί με τις φορολογικές ελαφρύνσεις που θα επέλθουν με την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος καθώς και με τη σταδιακή χορήγηση του ειδικού επιδόματος των 18.000 δρχ. στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ., των ο.τ.α. κ.λπ. που δεν το ελάμβανον μέχρι σήμερα.

Με τις διατάξεις του παρόντος υλοποιείται η κυβερνητική πολιτική στον τομέα των συντάξεων, η οποία περιλαμβάνει, πέρα από τις γενικές φορολογικές ελαφρύνσεις, και τη χορήγηση ποσοστιαίας αύξησης κατά 3% από 1ης Ιανουαρίου και άλλο 3% από 1ης Ιουλίου 1992 σε αντιστάθμισμα της χορήγησης του ειδικού επιδόματος, που παρέχεται στους δημοσίους υπαλλήλους και των αυξήσεων από την ωρίμανση.

Παράλληλα, με το νομοσχέδιο ρυθμίζονται και ορισμένα συνταξιοδοτικά θέματα που έχουν μάλλον διευκρινιστικό και διαδικαστικό χαρακτήρα, χωρίς να επιφέρουν ουσιαστικές μεταβολές στο ισχύον συνταξιοδοτικό σύστημα και χωρίς να προκαλούν δημοσιονομική επιβάρυνση (ανώτατο όριο σύνταξης, επιλογή φορέα από μετατασσομένους, διατήρηση δικαιώματος συντάξεως υπαλλήλου).

Ειδικότερα:

Άρθρο 1

Με την παρ. 1 χορηγείται αύξηση σε όλες τις συντάξεις και τα βοηθήματα του Δημοσίου κατά ποσοστό 3% από 1ης Ιανουαρίου 1992 και κατά άλλο 3% από 1ης Ιουλίου 1992 και μέχρι του ακαθάριστου ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών. Βάση για τον υπολογισμό της αύξησης αποτελεί το ποσό της σύνταξης όπως έχει διαμορφωθεί κατά την 31η Δεκεμβρίου 1991 και την 30ή Ιουνίου 1992, αντίστοιχα. Τα ποσά που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ποσού της σύνταξης των παραπάνω ημερομηνιών είναι τα ίδια με εκείνα που λαμβάνονταν υπόψη για τη χορήγηση της Α.Τ.Α., δηλαδή η βασική σύνταξη και η τυχόν προσαύξησή της, τα επιδόματα ανικανότητας, τα επιδόματα οικογενειακών βαρών, η Α.Τ.Α., το τυχόν ειδικό προ-

σωρινό επίδομα του άρθρου 10 παρ. 10 του ν. 1694/1987 και παρ. 3 άρθρου 5 του ν. 1777/1988, η αύξηση του έτους 1991 και, προκειμένου για τη δεύτερη αύξηση του 3% από 1.7.1992 το ποσό της αύξησης του προηγούμενου εξαμήνου. Για το τμήμα της σύνταξης άνω του ακαθάριστου ποσού των 200.000 δραχμών, δεν χορηγείται αύξηση.

Οι αυξήσεις θα χορηγηθούν σε όλες τις συντάξεις που καταβάλλει το Δημόσιο (πολιτικές, στρατιωτικές, Ο.Σ.Ε., ΕΛΤΑ., πολεμικές, βοηθήματα α.ν. 1512/1950, βουλευτικές, υπαλλήλων ο.τ.α. και των άλλων ν.π.δ.δ. που ακολουθούν δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις) καθώς και στα κατώτατο όρια.

Με την παρ. 2 ορίζεται ότι οι αυξήσεις θα χορηγηθούν και στους δημοσίους υπαλλήλους οι οποίοι θα καταστούν συνταξιούχοι από 1.1.92 και εφεξής. Το μέτρο αυτό λαμβάνεται γιο την ίση μεταχείριση των συνταξιούχων, δοθέντος μάλιστα ότι οι υπάλληλοι με την έξοδό τους από την υπηρεσία στερούνται διαφόρων επιδομάτων που ελάμβάνον όταν ήταν στην ενέργεια (επίδομα εξομάλυνσης, ειδικό 18.000 δρχ. κ.λπ.).

Με την παρ. 3 ρυθμίζεται το θέμα του ανακαθορισμού του ποσού της αύξησης σε περίπτωση που θα μεταβληθούν, για οποιαδήποτε αιτία, οι συντελεστές που καθορίζουν τη σύνταξη (μείωση μεριδίου, ενηλικίωση τέκνου και διακοπή επιδόματος οικογενειακών βαρών κ.λπ.). Ο ανακαθορισμός αυτός προβλέπεται ήδη και στην περίπτωση της Α.Τ.Α., επιβάλλεται δε από λόγους αρχής, αφού είναι γνωστό πως οι εκάστοτε αυξήσεις πρέπει να συναρτώνται και να ακολουθούν την τύχη της κύριας σύνταξης.

Με την παρ. 4 επαναλαμβάνεται και για την παρούσα αύξηση η ρύθμιση που ισχύει μέχρι σήμερα για την Α.Τ.Α. σε ό,τι αφορά τους συνταξιούχους που απασχολούνται και ως μισθωτοί. Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση που στο ίδιο πρόσωπο καταβάλλονται περισσότερες από μία συντάξεις από το Δημόσιο δεν ισχύουν, όπως και με την Α.Τ.Α., περιορισμοί, εκτός βέβαια από το ανώτατο όριο που θέτουν οι διατάξεις του άρθρου 2.

Με την παρ. 5 χορηγούνται, για την ταυτότητα του λόγου, οι αυξήσεις που ορίζονται στην παρ. 1 και στους συνταξιούχους οι οποίοι δεν συνταξιοδοτούνται μεν από το Δημόσιο, ακολουθούν όμως παρόμοιο συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Με την παρ. 6 προβλέπεται η αύξηση κατά το έτος 1992 των κατωτάτων ορίων και των συντάξεων του Ι.Κ.Α., Ι.Κ.Α.-ΤΕΑΜ και Ι.Κ.Α.-ΕΤΕΑΜ καθώς και των Ειδικών Ταμείων Συντάξεων (κύριας και επικουρικής σύνταξης) του άρθρου 9 του ν. 1976/1991 (Ταμεία Συνταξιοδότησης Προσωπικού Τραπεζών, Δ.Ε.Η., Η.Σ.Α.Π., Ο.Τ.Ε. κ.λπ.). κατά το ίδιο ποσοστό με την αύξηση των συντάξεων του Δημοσίου που χορηγείται με την παρ. 1. Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία γιατί με τις διατάξεις του ν. 1902/1990 προβλέπεται η σύνδεση των αυξήσεων των συντάξεων των παραπάνω ταμείων με την αύξηση των αποδοχών των υπαλλήλων του Δημοσίου, στις οποίες δεν θα χορηγηθεί αύξηση κατά το έτος 1992, αλλά θα χορηγηθεί άλλου είδους οικονομική ενίσχυση. Η αύξηση αυτή χορηγείται για ακαθόριστο ποσό συντάξεων μέχρι 200.000 δρχ. για κάθε περίπτωση συνταξιοδότησης (κύρια ή επικουρική) και για τυχόν επί πλέον ποσό δεν χορηγείται αύξηση.

Με την παρ. 7 παρέχεται η ίδια αύξηση και στις συντάξεις που χορηγούν τα επικουρικά ταμεία ή κλάδοι δημοσίων υπαλλήλων ή υπαλλήλων ν.π.δ.δ. στα οποία από τις οικείες διατάξεις προβλέπεται αυτόματα αναπροσαρμογή των συντάξεων βάσει της αναπροσαρμογής των αποδοχών των εν ενεργεία

υπαλλήλων. Με το άρθρο 39 του ν. 1469/1984 η αναπροσαρμογή των συντάξεων των παραπάνω ταμείων γίνεται με το σύστημα της Α.Τ.Α. Επειδή όμως Α.Τ.Α. δεν χορηγείται, και προκειμένου να μην καθηλωθούν στο ίδιο ποσό κατά το τρέχον έτος, προτείνεται να ακολουθήσουν, ως προς την αύξησή τους, τους συνταξιούχους του Δημοσίου.

Με την παρ. 8 δίδεται εξουσιοδότηση για αύξηση των εισφορών και συντάξεων των Ασφαλιστικών Οργανισμών αυτοτελώς ή ανεξάρτητα απασχολουμένων προσώπων με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου.

α. Σε ορισμένους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, για την αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών απαιτείται χρονοβόρα διαδικασία (έκδοση π.δ/τος) ή δεν υπάρχει σαφής εξουσιοδοτική διάταξη για την αύξηση αυτή με υπουργική απόφαση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα ταυτόχρονης αύξησηςτων εισφορών και των συντάξεων με δυσμενή επίδραση στα οικονομικά των ταμείων, εφόσον δεν παρέχεται ευχέρεια για αναδρομική αύξηση των εισφορών, σε αντίθεση με την αύξηση των συντάξεων.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού κατά το παρελθόν εκδόθηκαν υπουργικές αποφάσεις (π.χ. ΤΣΑΥ Φ42/202/9.1.89 υπουργική απόφαση κ.λπ.) που κυρώθηκαν μεταγενέστερα με διάταξη νόμου.

Όπως είναι όμως γνωστό το Σ.τ.Ε. με απόφαση της Ολομέλειάς του (3597/91) έκρινε ως ανίσχυρη τη διάταξη, με την οποία κυρώνεται υπουργική απόφαση, που εκδόθηκε χωρίς νομοθετική εξουσιοδότηση ή καθ' υπέρβασή της κατά το μέρος που ισχυροποιεί αναδρομικά την απόφαση αυτή, διατηρουμένης της ισχύος της μόνο για το μέλλον.

β. Επίσης σε ορισμένους ασφαλιστικούς οργανισμούς η αύξηση των συντάξεων και των εισφορών γίνεται μεν με την έκδοση υπουργικής απόφασης συνδέεται όμως η αύξηση αυτή με ορισμένες αποδοχές (π.χ. βασικός μισθός του εφέτη για το Ταμ. Νομικών) και ως εκ τούτου δεν είναι δυνατή εφόσον δεν προηγηθεί αύξηση των αποδοχών αυτών ή αν γίνει αύξηση των ποσοστών που προβλέπονται για τις εισφορές σύμφωνα με τη νομοθεσία του δεν παρέχεται η δυνατότητα για ανάλογη αύξηση και των συντάξεων.

Αποτέλεσμα αυτού είναι να παραμένουν στα ίδια επίπεδα για μεγάλα χρονικά διαστήματα οι εισφορές και κυρίως οι συντάξεις, γεγονός που προκαλεί ιδιαίτερο πρόβλημα στους συνταξιούχους των ασφαλιστικών αυτών οργανισμών, με την παραμονή των συντάξεων για πολύ χρόνο στα ίδια επίπεδα.

Το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίστηκε κατά το παρελθόν με την έκδοση επίσης σχετικών υπουργικών αποφάσεων που κυρώθηκαν με νόμο (Φ4/1402/9.5.85 και Φ4/64/8.2.90 αποφάσεις του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την αύξηση των συντάξεων του Ταμείου Νομικών).

Κατόπιν όμως της απόφασης της Ολομέλειας του Σ.τ.Ε. και προκειμένου να εξαλειφθούν γενικά τα προβλήματα που δημιούργησε στο παρελθόν η έλλειψη ανάλογης νομοθετικής εξουσιοδότησης στις περιπτώσεις αυτές θεσπίζεται η διάταξη της παρ. 8.

Διευκρινίζεται ότι με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής παρέχεται η δυνατότητα υπέρβασης του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την αύξηση των εισφορών και των συντάξεων και στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με τις υγιείς ασφαλιστικές αρχές η αύξηση των συντάξεων και των εισφορών γίνεται με το ίδιο ποσοστό ή όπου απαιτείται και με μεγαλύτερο ποσοστό για τις εισφορές.

γ. Επίσης εφόσον μετά από ποσοστιαία αύξηση των εισφορών επακολουθήσει αύξηση των αποδοχών με οποιοδήποτε τρόπο πάνω στις οποίες υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις των ταμείων, ο υπολογισμός των εισφορών γίνεται κατ' εφαρμογή των καταστατικών αυτών διατάξεων, εκτός αν ήδη οι εισφορές που καταβάλλονται είναι ανώτερες, οπότε καταβάλλονται οι ανώτερες αυτές εισφορές.

Άρθρο 2

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τίθεται ανώτατο όριο σύνταξης που καταβάλλεται από το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) ή οιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης το 50πλάσιο του τεκμαρτού ημερομισθίου της 22ας ασφαλιστικής κλάσης.

Το ίδιο όριο θα ισχύει και επί συρροής στο αυτό πρόσωπο δύο ή περισσότερων κύριων ή επικουρικών συντάξεων.

Το ανώτατο τούτο όριο, που αντιστοιχεί, με τα σημερινή δεδομένα, στο ποσό των δραχμών 507.000, αφενός εξασφαλίζει αξιοπρεπή διαβίωση στους απόμαχους της εργασίας και στα προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους και αφετέρου κινείται στα πλαίσια της κοινωνικής αποδοχής.

Η παρέμβαση της Πολιτείας στον καθορισμό ανώτατου ορίου όχι μόνον είναι δυνατή, αλλά κρίνεται και επιβεβλημένη, δοθέντος ότι οι συντάξεις βαρύνουν άμεσα ή έμμεσα το κοινωνικό σύνολο, αφού αυτές είτε καταβάλλονται απευθείας από το Δημόσιο είτε επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό είτε τέλος έχει θεσπιστεί κοινωνικός πόρος υπέρ των ταμείων ασφάλισης.

Διευκρινίζεται ότι η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1976/1991 στην οποία γίνεται παρέμβαση, δεν μπορεί να εφαρμοστεί αφού κατά τη ψήφισή της απαλείφθηκε μεν η 20στή ασφαλιστική κλάση την οποία έθετε το σχέδιο που είχε κατατεθεί, δεν αντικαταστάθηκε όμως από άλλη συγκεκριμένη ασφαλιστική κλάση.

Άρθρο 3

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επιδιώκεται η ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων του προσωπικού, που μεταφέρθηκε ή εντάχθηκε στο Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.) και το οποίο είχε, μέχρι το χρόνο της ένταξης ή μεταφοράς του, τη δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα.

Ειδικότερα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 1845/1989 εντάχθηκε ή μεταφέρθηκε στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. προσωπικό, που υπηρετούσε στην Κεντρική ή τις περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας καθώς και το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Το προσωπικό αυτό έφερε μέχρι την ένταξη ή μεταφορά του τη δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα και υπάγονταν τόσο για την κύρια σύνταξη όσο και για την επικουρική του ασφάλιση και την υγειονομική περίθαλψη στο ισχύον για τους δημοσίους υπαλλήλους ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς. Από την ένταξη ή τη μεταφορά του το προσωπικό αυτό παύει να έχει την δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα και υπάγεται στην κοινή ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού το ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. είναι ν.π.ι.δ., με αποτέλεσμα να καθίσταται επαχθέστερη η θέση του ανωτέρω προσωπικού και να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην ασφάλιση και συνταξιοδότησή του, επειδή υπάγεται σε εντελώς διαφορετικό καθεστώς από

εκείνο με το οποίο προσλήφθηκε.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις παρέχεται, το δικαίωμα στο εντασσόμενο ή μεταφερόμενο από το Υπουργείο Γεωργίας στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. προσωπικό να διατηρήσει τη συνταξιοδότησή του από το Δημόσιο καθώς και τα ταμεία επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και την υγειονομική περίθαλψη του Δημοσίου που είχε πριν τη μεταφορά ή ένταξή του, και όλος ο χρόνος υπηρεσίας του στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. από τότε που μεταφέρθηκαν ή εντάχθηκαν σε αυτό και μετά, λογίζεται ότι παρασχέθηκε στο Δημόσιο για κάθε συνέπεια. Το εφεξής διοριζόμενο προσωπικό υπάγεται στην κοινή ασφάλιση του Ι.Κ.Α., ως προσωπικό ν.π.ι.δ.

Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία προκειμένου να καθορισθεί το συνταξιοδοτικό καθεστώς του παραπάνω προσωπικού, ούτως ώστε να μπορέσει να επιδοθεί απερίσπαστο στο δύσκολο έργο της ανάπτυξης και αξιοποίησης της αγροτικής έρευνας και τεχνολογίας.

Άρθρο 4

Με τις διατάξεις του άρθρ. 34 του ν. 1876/1990, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρ. 56 του ν. 1943/1991, επετράπη η μετάταξη-μεταφορά τακτικών υπαλλήλων από υπουργεία ή αυτοτελή δημόσια υπηρεσία σε άλλο υπουργείο ή άλλη αυτοτελή δημόσια υπηρεσία ή σε ν.π.δ.δ. και από ν.π.δ.δ. σε υπουργείο ή αυτοτελή δημόσια υπηρεσία ή σε άλλο ν.π.δ.δ. ύστερα από απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου εφόσον κρίνεται ότι πλεονάζουν στην υπηρεσία που ανήκουν οργανικά.

Επειδή από τις μετατάξεις αυτές υπάρχουν κατηγορίες υπαλλήλων που θίγονται ασφαλιστικά, λόγω υπαγωγής τους σε δυσμενέστερο ασφαλιστικό καθεστώς, όπως συμβαίνει σε μετατασσομένους από το Δημόσιο σε ν.π.δ.δ. το προσωπικό των οποίων υπάγεται σε καθεστώς κοινής ασφάλισης π.χ. Ι.Κ.Α., ή σε μετατασσομένους από ν.π.δ.δ. στο Δημόσιο ή σε ο.τ.α. ή άλλα ν.π.δ.δ. το προσωπικό των οποίων διέπεται από δημοσιοϋπαλληλικό συνταξιοδοτικό καθεστώς και η αυτοδίκαιη υπαγωγή τους σε αυτό δεν είναι συμφέρουσα λόγω προϋπηρεσιών τους στον ιδιωτικό τομέα οι οποίες δεν λαμβάνονται υπόψη για θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης, κρίνεται σκόπιμο όπως, παρασχεθεί δικαίωμα επιλογής του προηγούμενου ασφαλιστικού καθεστώτος, προς αποτροπή δυσμενών συνεπειών για τους υπαλλήλους και ενθάρρυνση των επιθυμούντων τη μετάταξη.

Το σκοπό αυτόν εξυπηρετούν οι διατάξεις του άρθρου αυτού που ορίζουν ειδικότερο τα εξής:

Στους τακτικούς υπαλλήλους οι οποίοι μετατάσσονται ή μεταφέρονται από το Δημόσιο στους ο.τ.α. ή σε άλλα ν.π.δ.δ. ή από τους ο.τ.α. ή από άλλα ν.π.δ.δ. στο Δημόσιο ή σε άλλα ν.π.δ.δ., παρέχεται το δικαίωμα να επιλέξουν το συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας ασφάλισης που είχαν μέχρι τη μετάταξη ή μεταφορά τους, αντί του καθεστώτος που ισχύει, για τους τακτικούς υπαλλήλους της υπηρεσίας στην οποίο μετατάσσονται ή μεταφέρονται και όλη η υπηρεσία τους από το χρόνο μετάταξης ή μεταφοράς λογίζεται ότι παρασχέθηκε στο Δημόσιο για κάθε συνέπεια.

Διευκρινίζεται ότι το μέτρο ισχύει μόνο για τακτικό προσωπικό, διότι το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, υπάγεται σε καθεστώς κοινής ασφάλισης (Ι.Κ.Α., Τ.Σ.Α. κ.λπ.) το οποίο διατηρεί και μετά τη μετάταξή του. Εξαίρεση αποτελεί μόνο το επί συμβάσει προσωπικό του Δημοσίου το

οποίο, μέχρι τη μετάταξη-μεταφορά του είχε υπαχθεί στις διατάξεις του ν.δ. 874/1971 δηλ. είχε υπαχθεί στη συνταξιοδότηση του Δημοσίου την οποία δικαιούται να επιλέξει και μετά τη μετάταξή του (παρ. 1).

Ακόμα ορίζεται ότι όποιος από τους μετατασσομένους-μεταφερομένους διατηρήσει το συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας ασφάλισης που είχε μέχρι τη μετάταξη-μεταφορά του, θα διατηρήσει υποχρεωτική και τα αντίστοιχα ταμεία επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, ενώ αν υπαχθεί στο συνταξιοδοτικό καθεστώς των τακτικών υπαλλήλων της υπηρεσίας στην οποία μετατάσσεται ή μεταφέρεται θα υπαχθεί και στο αντίστοιχο καθεστώς των επικουρικών ασφαλιστικών ταμείων και της υγειονομικής περίθαλψης, στο οποίο υπάγονται οι τακτικοί υπάλληλοι της νέας υπηρεσίας του.

Τούτο υπαγορεύεται από τις αρχές της κάθετης ασφάλισης κατά τις οποίες η επικουρική ασφάλιση, η πρόνοια και η υγειονομική περίθαλψη συμβαδίζουν με την κύρια ασφάλιση (παρ. 2).

Ακόμα ορίζεται ο τρόπος επιλογής του συνταξιοδοτικού καθεστώτος και η προθεσμία μέσα στην οποία ο ενδιαφερόμενοι οφείλουν να ασκήσουν το δικαίωμα της επιλογής (παρ. 3).

Επίσης ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους οι οποίοι αποσπώνται στο Δημόσιο ή σε ν.π.δ.δ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν. 1943/91 και στη συνέχεια μετατάσσονται στις υπηρεσίες που αποσπώνται (παρ. 4).

Τέλος, με τις διατάξεις της παρ. 5 αντιμετωπίζεται το εξής θέμα:

Με τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 9 του ν. 1902/90 αντικαταστάθηκαν τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 7 του άρθρου 84 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και επεκτάθηκε το δικαίωμα επιλογής συνταξιοδοτικού φορέα σε όσους μονιμοποιήθηκαν με τις διατάξεις του ν. 1476/84 και 1540/85 ή άλλου νόμου που παραπέμπει σ' αυτούς, με την προϋπόθεση όμως ότι η μονιμοποίηση έγινε μέχρι 31.12.1990.

Το ίδιο δικαίωμα δόθηκε και. στους υπαλλήλους των ο.τ.α, και άλλων ν.π.δ.δ. που μονιμοποιήθηκαν μέχρι 31.12.90.

Η σχετική έγγραφη δήλωση επιλογής έπρεπε να υποβληθεί μέσα σε προθεσμία έξι μηνών για όσους είχαν ήδη μονιμοποιηθεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (17.10.90) η οποία έληξε την 17.4.1991 και τριών μηνών για όσους επρόκειτο να μονιμοποιηθούν μετά.

Παρουσιάστηκαν όμως ορισμένες περιπτώσεις μονιμοποιηθέντων που δεν ενημερώθηκαν έγκαιρα με αποτέλεσμα να απολέσουν το δικαίωμα επιλογής χωρίς να τους βαρύνει κάποια υπαιτιότητα και να βρίσκονται σήμερα σε δυσμενή θέση σε σχέση με άλλους συναδέλφους τους που είχαν έγκαιρα ενημερωθεί

Στην αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης στοχεύουν οι διατάξεις της παρ. 5 με τις οποίες παρατείνονται για τρεις μήνες οι παραπάνω προθεσμίες και έτσι θα δοθεί η δυνατότητα και στους υπαλλήλους αυτούς να ασκήσουν το δικαίωμα της επιλογής του φορέα συνταξιοδότησής τους.

Άρθρο 5

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η τυπική ισχύς του νόμου.

Αυτός είναι ο σκοπός και το περιεχόμενο του νομοσχεδίου και παρακαλούμε να το περιβάλλετε με την ψήφο σας.

Αθήνα, 7 Φεβρουαρίου 1992

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ιωάννης Παλαιοκρασσάς

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δημήτριος Σιούφας

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2042

Φ.Ε.Κ. 75Α (14.05.1992)

Αύξηση των συντάξεων και άλλες ασφαλιστικές διατάξεις

Άρθρο 1
Αύξηση συντάξεων

1. Οι συντάξεις και τα βοηθήματα, που καταβάλλει το Δημόσιο και μέχρι του ακαθάριστου ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών μηνιαίως αυξάνονται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) από 1ης Ιανουαρίου 1992 και κατά ποσοστό τρία ακόμη τοις εκατό (3%) από 1ης Ιουλίου 1992 επί του ποσού αυτών, όπως έχει διαμορφωθεί την 31η Δεκεμβρίου 1991 και όπως θα διαμορφωθεί την 30ή Ιουνίου 1992, αντίστοιχα. Για το τμήμα σύνταξης άνω του ακαθάριστου ποσού των διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών δεν χορηγείται αύξηση. Ως συντάξεις ή βοηθήματα νοούνται τα ποσά, που λαμβάνονταν υπόψη για τη χορήγηση της Α.Τ.Α., καθώς και τα ποσά που αντιστοιχούν στις αυξήσεις που προβλέπει η αριθ. 64117/2589/24.12.1990 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εργασίας, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 24 του ν. 1947/1991 (ΦΕΚ 70 Α΄). Από 1ης Ιουλίου 1992 και εφεξής, λαμβάνεται υπόψη και το ποσό, που αντιστοιχεί στην κατά 3% αύξηση του προηγούμενου εξαμήνου.

2. Οι αυξήσεις της προηγούμενης παραγράφου χορηγούνται και σε εκείνους που θα καταστούν συνταξιούχοι μετά την 1η Ιανουαρίου 1992. Η καταβολή τους αρχίζει από την ημερομηνία που αρχίζει και η σύνταξη.

3. Εάν για οποιαδήποτε αιτία επέλθει μεταβολή στο ποσό της σύνταξης ή του βοηθήματος, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, μεταβάλλεται και το ποσό της αύξησης με βάση τη νέα σύνταξη ή το βοήθημα, από τη χρονολογία που επέρχεται η μεταβολή.

4. Η αύξηση της παρ. 1 καταβάλλεται και σε συνταξιούχους, που απασχολούνται και ως μισθωτοί στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α΄), εφόσον δεν θα λάβουν αύξηση από τη μισθωτή τους υπηρεσία, αν όμως λάβουν αύξηση από την υπηρεσία τους, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις, που διέπουν τη χορήγηση της Α.Τ.Α..

5. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τις συντάξεις των υπαλλήλων, που δεν συνταξιοδοτούνται μεν από το Δημόσιο διέπονται όμως από το ίδιο νομοθετικό καθεστώς βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων, που είτε παραπέμπουν στις διατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές, καθώς και για τις συντάξεις των σιδηροδρομικών, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α΄) όπως ισχύει.

6. Ειδικά για το έτος 1992, τα κατώτατα όρια συντάξεων, καθώς και οι συντάξεις του Ι.Κ.Α., Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ., των Ειδικών Ταμείων

της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α΄), ως και του Ν.Α.Τ. και του κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Ναυτικών του ν. 1482/1984 (ΦΕΚ 153 Α΄), αυξάνονται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου αυτού. Για το τμήμα σύνταξης άνω του ακαθάριστου ποσού των διακοσίων χιλιάδων (209.000) δραχμών δεν χορηγείται αύξηση.

7. Οι αυξήσεις της παρ.1 του άρθρου αυτού χορηγούνται και στους συνταξιούχους των ταμείων ή κλάδων επικουρικής ασφάλισης, για τα οποία προβλέπεται αύξηση των συντάξεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1469/1984 (ΦΕΚ 111 Α΄).

8.α. Όπου από τη νομοθεσία των ασφαλιστικών οργανισμών δεν παρέχεται εξουσιοδότηση για αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών και των συντάξεων με υπουργική απόφαση ή προβλέπεται άλλη διαδικασία για την αύξηση αυτήν, είναι δυνατόν τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών και συντάξεων των οργανισμών αυτών να αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του οικείου ταμείου.

β. Η αύξηση αυτή μπορεί να γίνει και πέρα από τις αποδοχές ή ανώτατα όρια, που προβλέπονται για τον υπολογισμό των συντάξεων και εισφορών, σύμφωνα με τις ισχύουσες καταστατικές διατάξεις των οικείων ασφαλιστικών φορέων.

γ. Στην περίπτωση που μετά από ποσοστιαία αύξηση των εισφορών με τη διαδικασία αυτήν επακολουθήσει αύξηση των αποδοχών πάνω στις οποίες υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του ασφαλιστικού οργανισμού, ο υπολογισμός των εισφορών γίνεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών, εκτός αν οι ήδη καταβαλλόμενες εισφορές είναι ανώτερες, οπότε καταβάλλονται οι ανώτερες αυτές εισφορές.

Άρθρο 2
Ανώτατο όριο συντάξεων

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 55 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979, ΦΕΚ 292 Α΄), όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1976/1991, αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Το καθαρό ποσό σύνταξης ή το άθροισμα των καθαρών ποσών συντάξεων, που δικαιούται κάθε άμεσος ή έμμεσος συνταξιούχος από το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., ή οιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50πλάσιο του εκάστοτε τεκμαρτού ημερομισθίου της κατά το άρθρο 37 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α΄), 22ης ασφαλιστικής κλάσης, εφόσον έστω και σε έναν από τους πιο πάνω φορείς η εισφορά του εργοδότη υπερβαίνει, κατά το χρόνο απονομής της σύνταξης, την εισφορά του ασφαλισμένου ή υπάρχει υπέρ του φορέα κοινωνικός πόρος ή επιβάρυνση τρίτων ή ο εργοδότης ενισχύει με οποιονδήποτε τρόπο τον ασφαλιστικό φορέα. Στον περιορισμό του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται οι συντάξεις, οι οποίες απορρέουν από μισθό, ο οποίος καθορίζεται με τυπικό νόμο ή υπουργική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, οι συντάξεις των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και των εξομοιούμενων με αυτούς, οι χορηγίες δημάρχων και κοινοταρχών, καθώς και οι συντάξεις, που προέρχονται από ελεύθερη άσκηση επαγγέλματος και από αυτοαπασχόληση. Ως καθαρό ποσό σύνταξης λογίζεται το ποσό, που απομένει μετά από την αφαίρεση από το ακαθάριστο ποσό συντάξεως του δικαιούχου των κάθε είδους

κρατήσεων, που κατά νόμο τον βαρύνουν και του φόρου εισοδήματος και της εισφοράς Ο.Γ.Α., που αναλογεί στο ποσό αυτό. Για τον υπολογισμό του φόρου δεν λαμβάνεται υπόψη ο φόρος, που αντιστοιχεί για τυχόν άλλα εισοδήματα του συνταξιούχου, ο οποίος σε κάθε περίπτωση θεωρείται ότι έχει σύζυγο και δύο τέκνα που τον βαρύνουν".

2. Η ασφαλιστική κλάση, που προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1902/1990 για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου συντάξεων, ορίζεται από 1ης Ιανουαρίου 1992 η 22η, ως ποσό δε σύνταξης λογίζεται το καθαρό ποσό, όπως προσδιορίζεται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 1992.

Άρθρο 3

Διατήρηση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων

1. Στο τέλος του άρθρου 83 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων π.δ. 1041/1979 (ΦΕΚ 292 Α΄) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

"4. Το προσωπικό του Υπουργείου Γεωργίας, το οποίο μεταφέρεται ή εντάσσεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 1845/1989 (ΦΕΚ 102 Α΄), στο Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.) και κατά το χρόνο μεταφοράς ή ένταξης είχε τη δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα, εξακολουθεί να διατηρεί τα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα έναντι του Δημοσίου και όλη η υπηρεσία του στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., από το χρόνο μεταφοράς ή ένταξης και εφεξής, λογίζεται για κάθε συνέπεια ότι διανύθηκε στο Δημόσιο. Το ίδιο ισχύει και για το επί συμβάσει προσωπικό εφόσον κατά το χρόνο μεταφοράς ή ένταξής του είχε υπαχθεί στις διατάξεις του ν.δ. 874/1971 (ΦΕΚ 81 Α΄).

Το προσωπικό της παραγράφου αυτής εξακολουθεί να ασφαλίζεται και στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας, στα οποία είχε υπαχθεί μέχρι τη μεταφορά ή ένταξή του στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., καθώς και στην υγειονομική περίθαλψη του Δημοσίου.

Το λοιπό προσωπικό, καθώς και το νεοπροσλαμβανόμενο στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. υπάγεται στην κοινή ασφάλιση του Ι.Κ.Α. α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α΄)."

Άρθρο 4

Επιλογή ασφαλιστικού φορέα μετατασσόμενων υπαλλήλων

1. Στο τέλος του άρθρου 84 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθενται παράγραφοι 9 και 10 ως εξής:

"9. Τακτικοί υπάλληλοι του Δημοσίου, οι οποίοι μετατάσσονται ή μεταφέρονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 1876/1990 (ΦΕΚ 27 Α΄), όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α΄), σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου (ν.π.δ.δ.), δικαιούνται να επιλέξουν την παραμονή τους στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου αντί του συνταξιοδοτικού καθεστώτος του φορέα κύριας ασφάλισης, στο οποίο υπάγεται το τακτικό προσωπικό της υπηρεσίας στην οποία μετατάσσονται ή μεταφέρονται και όλη η υπηρεσία από το χρόνο της μετάταξης ή μεταφοράς τους και εφεξής λογίζεται ότι παρασχέθηκε στο Δημόσιο για κάθε συνέπεια. Το ίδιο ισχύει και για τους επί συμβάσει υπαλλήλους του Δημοσίου, οι οποίοι κατά το χρόνο μετάταξης ή μεταφοράς τους, είχαν υπαχθεί στις διατάξεις του ν.δ. 874/1971.

10. Τακτικοί υπάλληλοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, οι οποίοι μετατάσσονται ή μεταφέρονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 1876/1990, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 56 του ν. 1943/1991, στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δικαιούνται να επιλέξουν την παραμονή τους στο συνταξιοδοτικό καθεστώς του φορέα κύριας ασφάλισης, που υπάγονταν μέχρι τη μετάταξη ή μεταφορά τους, αντί του συνταξιοδοτικού καθεστώτος του φορέα κύριας ασφάλισης, στο οποίο υπάγεται το τακτικό προσωπικό της υπηρεσίας, στην οποία μετατάσσονται ή μεταφέρονται και όλη η υπηρεσία από τη μεταφορά ή μετάταξή τους και εφεξής λογίζεται ότι παρασχέθηκε στην υπηρεσία από την οποία μετατάσσονται ή μεταφέρονται. Οι διατάξεις των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 9 και της παρ. 14 του άρθρου 20 του ν. 1735/1987 (ΦΕΚ 195 Α΄) δεν έχουν εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση. Εργοδοτικές εισφορές για κύρια σύνταξη, που βάρυναν την προηγούμενη υπηρεσία, βαρύνουν τη νέα τους υπηρεσία από το χρόνο της μετάταξης ή μεταφοράς τους.

2. Τακτικοί υπάλληλοι του Δημοσίου, των ο.τ.α. και των άλλων ν.π.δ.δ., οι οποίοι μετατάσσονται ή μεταφέρονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, εφόσον επιλέξουν την παραμονή τους στο συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας ασφάλισης, στο οποίο υπάγονταν μέχρι τη μετάταξη ή μεταφορά τους, διατηρούν υποχρεωτικά και τα αντίστοιχα ταμεία επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, στα οποία υπάγονταν μέχρι τη μετάταξη ή μεταφορά τους θεωρούμενοι ότι ουδέποτε εξήλθαν από την ασφάλισή τους. Εργοδοτικές εισφορές, που τυχόν βάρυναν την προηγούμενη υπηρεσία για επικουρική ασφάλιση, πρόνοια και υγειονομική περίθαλψη, βαρύνουν εφεξής τη νέα τους υπηρεσία. Αν όμως υπαχθούν στο συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας ασφάλισης των τακτικών υπαλλήλων της υπηρεσίας στην οποία μετατάσσονται ή μεταφέρονται, υπάγονται υποχρεωτικά και στο αντίστοιχο καθεστώς επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης των υπαλλήλων αυτών από το χρόνο της μετάταξης ή μεταφοράς τους.

3. Η επιλογή του συνταξιοδοτικού φορέα των αναφερομένων στην παρ. 1 γίνεται με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄), που υποβάλλεται στην υπηρεσία στην οποία μετατάσσονται ή μεταφέρονται και δεν μπορεί να ανακληθεί.

Η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης είναι έξι (6) μήνες και αρχίζει, για όσους μεν έχουν ήδη μεταταγεί ή μεταφερθεί, από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, για όσους δε πρόκειται να μεταταγούν ή να μεταφερθούν μετά την ισχύ του παρόντος, από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής πράξης. Όσοι από τους μετατασσομένους ή μεταφερομένους είχαν επιλέξει συνταξιοδοτικό φορέα κατ' εφαρμογή των διατάξεων των νόμων 1583/1985 (ΦΕΚ 222 Α΄), 1813/1988 (ΦΕΚ 243 Α΄), 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α΄) και 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α΄), η επιλογή τους παραμένει ισχυρή.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους αποσπωμένους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 58 του ν. 1943/1991, από οποιονδήποτε φορέα της παρ.1 του άρθρου αυτού και αν προέρχονται, οι οποίοι εν συνεχεία μετατάσσονται στις υπηρεσίες, που αποσπώνται.

5. Η προβλεπόμενη από το τρίτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 1902/1990 προθεσμία επιλογής συνταξιοδοτικού φορέα παρατείνεται για ένα τρίμηνο, που αρχίζει από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 5

Διατάξεις για το Ταμείο Νομικών

1. Η παράγραφος 8 του άρθρου 29 του ν.δ. 4114/1960, όπως αντικαταστάθηκε από τη διάταξη του άρθρου 16 του ν. 730/1977, τροποποιείται ως εξής:

"8α. Σε περίπτωση, που οι ασφαλισμένοι δεν τηρούν το ασφαλιστικό τους βιβλιάριο, σύμφωνα με τη διάταξη του εδαφίου γ΄ της παραγράφου 10 του παρόντος, όπως αντικαταστάθηκε από τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 1090/1980 ή το τηρούν ελλιπώς, έχουν την υποχρέωση να εξοφλήσουν την οφειλή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 21 του ν. 1976/1991. Ο υπολογισμός των πρόσθετων τελών αρχίζει από τη λήξη της δίμηνης προθεσμίας παράδοσης του ασφαλιστικού βιβλιαρίου.

Σε περίπτωση αναπροσαρμογής των εισφορών η προσαύξηση υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο από την ημερομηνία που οι ασφαλιστικές εισφορές καθίστανται απαιτητές και επί του ποσού των αναπροσαρμοσμένων αυτών εισφορών.

β. Χρόνος ασφάλισης, που έχει διαγραφεί από το συνολικό χρόνο ασφάλισης, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις θεωρείται συντάξιμος, ύστερα από αίτηση που θα υποβάλει ο ασφαλισμένος ή συνταξιούχος, εφόσον έχουν καταβληθεί οι εισφορές, οι οποίες προσαυξάνονται κατά ποσοστό 50% στο ποσό που ίσχυε κατά το χρόνο της καταβολής.

Τα ποσά αυτά σε περιπτώσεις συνταξιούχων είναι δυνατό να εξοφληθούν σε 12 ισόποσες μηνιαίες δόσεις και να παρακρατηθούν από τη σύνταξη.

Τα οικονομικά αποτελέσματα από τον υπολογισμό του πιο πάνω χρόνου αρχίζουν από την ημερομηνία εξόφλησης ολόκληρου του ποσού της οφειλής.

γ. Θεωρούνται νόμιμες οι αποφάσεις του Δ.Σ. του Ταμείου με τις οποίες υπολογίσθηκε ο χρόνος ασφάλισης κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 29 του ν.δ. 4114/1960, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 730/1977 και ίσχυαν πριν από την αντικατάστασή της με την παρ.1 του άρθρου αυτού.

2. Η παράγραφος 6 του άρθρου 13 του ν.δ. 4114/1960 αντικαθίσταται ως εξής:

"6. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να αναθέτει με προμήθεια ή άλλη αποζημίωση σε μία ή και περισσότερες από τις αναγνωρισμένες τράπεζες ή τα ταχυδρομικά γραφεία, σε δημοσίους υπαλλήλους ασφαλισμένους και μη, στα δημόσια ταμεία και τα Ταμεία Προνοίας Δικηγόρων, καθώς και στους Δικηγορικούς Συλλόγους την είσπραξη των πόρων του Ταμείου, την πώληση των ενσήμων και την πληρωμή των παροχών.

Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από 1/111990".

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου Νομικών και του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας, είναι δυνατό να συμπληρώνονται, να τροποποιούνται και να αντικαθίστανται οι διατάξεις της νομοθεσίας του Ταμείου, που αφορούν τα ασφαλιζόμενα πρόσωπα, τον τρόπο απόδειξης άσκησης του επαγγέλματος των ασφαλισμένων του, τις προϋποθέσεις απονομής των παροχών, το είδος, την έκταση και το ύψος των παροχών, τη διαδικασία χορήγησής τους, τους λό-

γους έκπτωσης και αναστολής καταβολής των παροχών, την παραγραφή των αξιώσεων στις παροχές, το χρόνο έναρξης και λήξης του δικαιώματος στις παροχές, την αναγνώριση χρόνου υπηρεσίας, το ποσό της εισφοράς για την αναγνώριση και τον τρόπο εξαγοράς του, την απόδειξη της ηλικίας των ασφαλισμένων του, την τήρηση μητρώου ασφαλισμένων, το ύψος, τη βεβαίωση, την είσπραξη και τις συνέπειες καθυστέρησης καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών.

Άρθρο 6

Τρόποι είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε., Τ.Σ.Α.

1. Στο άρθρο 33 του ν. 1902/1990 προστίθεται παράγραφος 6, που έχει ως εξής:

"6. Με τον Κανονισμό που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του επόμενου άρθρου είναι δυνατόν να προβλέπεται η είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών των Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε. και Τ.Σ.Α. με την εφαρμογή μηχανογραφικού συστήματος. Στην περίπτωση αυτή, με τον ίδιο Κανονισμό, καθορίζεται και ο τρόπος και ο χρόνος είσπραξης των ασφαλιστικών εισφορών, ως και οι συνέπειες από την καθυστέρηση καταβολής τους".

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 34 του ν. 1902/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Η καταβολή των μηνιαίων εισφορών από τους ασφαλισμένους των Τ.Ε.Β.Ε., Τ.Α.Ε. και Τ.Σ.Α. γίνεται σε μετρητά στις υπηρεσίες κάθε Ταμείου ή υποκαταστήματα τραπεζών, που συνεργάζονται με αυτά ή υποκαταστήματα άλλων υπηρεσιών, που λειτουργούν με τη μορφή ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. ή δημόσιας επιχείρησης ή δημόσιου οργανισμού και έχουν σύμβαση με τα ανωτέρω Ταμεία για την είσπραξη των εσόδων τους.

Το Ταμείο αποστέλλει στον υπόχρεο ασφαλισμένο του, μέσα στο τρίτο δεκαήμερο κάθε μήνα, δελτίο ασφάλισης και εισφορών, το οποίο περιέχει όλα τα ατομικά και ασφαλιστικά στοιχεία του υποχρέου και το ύψος της εισφοράς του μήνα αποστολής.

Ο ασφαλισμένος καταβάλλει την αναγραφόμενη στο δελτίο εισφορά, εντός του επόμενου μήνα από εκείνο στον οποίο ανάγεται αυτή, στην υπηρεσία του Ταμείου ή στις συνεργαζόμενες με αυτό τράπεζες ή άλλους οργανισμούς.

Η μετά την πάροδο του μήνα καταβολή της εισφοράς γίνεται μόνο σε υπηρεσίες του Ταμείου.

Σε όλες τις περιπτώσεις ένα απόκομμα του δελτίου αυτού παραμένει στα χέρια του καταβάλλοντος".

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 34 του ν. 1902/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

"4, Με Κανονισμό, που εκδίδεται από το διοικητικό συμβούλιο κάθε ταμείου και εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής των οριζομένων στην παράγραφο 1, ο τύπος και το περιεχόμενο των μηχανογραφικών αποδείξεων, καθώς και ο χρόνος αποστολής αυτών, οι αρμόδιες υπηρεσίες για την είσπραξη των αποδείξεων, ο τρόπος τηρήσεως των ασφαλιστικών λογαριασμών, η μηχανογραφική παραγωγή των απαραίτητων ασφαλιστικών

στοιχείων προς χρήση των ασφαλισμένων και των υπηρεσιών κάθε Ταμείου, ως και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Μέχρι να εφαρμοσθεί το σύστημα καταβολής των εισφορών σε μετρητά, η είσπραξη των εισφορών σε κάθε Ταμείο εξακολουθεί να πραγματοποιείται κατά τις ισχύουσες διατάξεις".

4. Στο άρθρο 3 του ν.δ. 4435/1964 (ΦΕΚ 217 Α΄), όπως τροποποιήθηκε με το ν.δ. 4521/1966, προστίθεται τέταρτο εδάφιο, που έχει ως εξής: .

"Όπου εφαρμόζεται μηχανογραφικό σύστημα για την είσπραξη των εισφορών η προθεσμία των έξι (6) μηνών αρχίζει από τη λήξη του χρονικού διαστήματος, στο οποίο ανάγεται η εισφορά που πρέπει να καταβληθεί".

Άρθρο 7

Υπολογισμός εφάπαξ βοηθήματος Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων

Για τον υπολογισμό του εφάπαξ βοηθήματος, που χορηγήθηκε από το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (Τ.Π.Δ.Υ.) σε ασφαλισμένους του κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1984-30.4.1985, λαμβάνεται υπόψη και το 25% της διαφοράς των αποδοχών, που προέκυψε από την κατάταξη των ανωτέρω σε μισθολογικά κλιμάκια βάσει του ν. 1505/1984, συμψηφιζομένων των προβλεπόμενων από το καταστατικό του Ταμείου εισφορών, που δεν έχουν καταβληθεί.

Χρηματικές απαιτήσεις, που προκύπτουν από υπολογισμό ποσοστού μεγαλύτερου, του ανωτέρω δεν αναγνωρίζονται, εκκρεμείς δε δίκες που αφορούν τέτοιες απαιτήσεις καταργούνται.

Άρθρο 8

Ανάθεση εργασιών ασφαλιστικών οργανισμών

1. Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν ύστερα από απόφαση του Δ.Σ. αυτών, εγκρινομένης από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να αναθέτουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου τις ακόλουθες εργασίες:

α) Τη μελέτη, καταγραφή, αποτίμηση, αξιολόγηση και υποβολή προτάσεων για αξιοποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων.

β) Τη διοικητική και οικονομική οργάνωση των υπηρεσιών τους.

γ) Το κλείσιμο των ισολογισμών - απολογισμών και τη λογιστική εν γένει ενημέρωση.

δ) Τη μελέτη σκοπιμότητας για μηχανοργάνωση - μηχανογράφηση, καθώς και αυτήν την ίδια την μηχανοργάνωση - μηχανογράφηση των υπηρεσιών αυτών.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν να διατίθενται από Το Λ.Β.Κ.Α. ποσά, για την ανάπτυξη προληπτικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, καθώς και την άσκηση και βελτίωση της πρωτοβάθμιας παροχής υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους των ασφαλιστικών οργανισμών και την εν γένει προαγωγή της ασφαλιστικής προστασίας αυτών.

Στις αποφάσεις αυτές θα καθορίζεται κατά περίπτωση το ακριβές ύψος του διατιθέμενου από το Λ.Β.Κ.Α. ποσού, ο σκοπός για τον οποίο γίνεται η

διάθεση αυτή, ο φορέας ή φορείς που θα αναλάβουν την υλοποίησή του, τυχόν χρονοδιάγραμμα, διαδικασίες και ό,τι θα κριθεί απαραίτητο για την περαίωση του συγκεκριμένου σκοπού.

3. α) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύνανται να συνιστώται επιτροπές ή ομάδες εργασίας με αντικείμενο την κωδικοποίηση της νομοθεσίας των ασφαλιστικών οργανισμών, την απογραφή, αποτίμηση και εν γένει αξιοποίηση της περιουσίας τους, τη διοικητική και οικονομική οργάνωση, την πληροφορική των ασφαλιστικών οργανισμών, τη σύνταξη αναλογιστικών μελετών, τη μελέτη για την επίλυση θεμάτων ασφαλιστικού περιεχομένου, καθώς και την εκτέλεση εργασιών, οι οποίες εξυπηρετούν τους σκοπούς της κοινωνικής ασφάλισης.

β) Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των μελών η ιδιότητα αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία τους.

γ) Στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των επιτροπών ή ομάδων, καταβάλλεται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων αποζημίωση κατά συνεδρίαση ή εφάπαξ ποσό, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

δ) Η σχετική δαπάνη θα βαρύνει το Λ.Β.Κ.Α. και δεν υπόκειται στους περιορισμούς των παρ. 1 και 4, του άρθρου 3 του ν. 1256/1982 και του άρθρου 18 του ν. 1505/1984.

ε) Οι διατάξεις της παρ. αυτής έχουν εφαρμογή και για τις επιτροπές ή ομάδες, που έχουν συσταθεί με την 1) Φ1/2/4156/27.11.1991 απόφαση, των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την 2) Φ.9/οικ.173/22.1.1992 απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την Φ.9 οικ. 546/25.2.1992 και Β/7/οικ.1400/6.4.1992 απόφαση του ιδίου, την 3) 479/14.10.1991 απόφαση του ιδίου, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις 733/11.12.1991, 12/20.1.1992, 70/3.2.1992 και την 734/11.12.1991 απόφαση του ιδίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 8/3.2.1992 και από την ημερομηνία συγκρότησής τους.

4. α) Ομοίως με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί ν' ανατίθεται το αντικείμενο των επιτροπών ή ομάδων εργασίας της προηγούμενης παραγράφου μέχρι ποσού 2.500.000 δρχ. χωρίς διαγωνισμό και για επί πλέον ποσό κατόπιν δημόσιου διαγωνισμού σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου. Κατ' εξαίρεση η ανάθεση του παραπάνω αντικειμένου στο Σώμα Ορκωτών Λογιστών και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος γίνεται χωρίς διαγωνισμό και για ποσό άνω των 2.500.000 δρχ. β) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ορίζεται το ποσό της αμοιβής που θα βαρύνει το Λ.Β.Κ.Α. και ο τρόπος καταβολής του.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται να συνιστώνται στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, επιτροπές ή ομάδες εργασίας με αντικείμενο το κλείσιμο των Ισολογισμών - Απολογισμών και την περαίωση λοιπών εκκρεμών υποθέσεων.

Οι διατάξεις των εδ. β΄ και γ΄ της παρ. 3 και του εδ, α΄ της παρ. 4 του παρόντος άρθρου αναφορικά με την ανάθεση εφαρμόζονται ανάλογα στην προκειμένη περίπτωση. Η σχετική δαπάνη θα βαρύνει τον προϋπολογισμό των ασφαλιστικών οργανισμών και δεν υπόκειται στους περιορισμούς των παρ. 1 και 4 του άρθρου 3 του ν. 1256/1982 και του άρθρου 18 του ν. 1505/1984.

6. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να ανατίθεται σε εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς φορείς ή σε πρόσωπα εγνωσμένου επιστημονικού κύρους η εκτέλεση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, για την παροχή εξειδικευμένων γνώσεων στους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των εποπτευόμενων ασφαλιστικών οργανισμών, καθώς και τα μέλη των διοικήσεών τους, με στόχο την προαγωγή του έργου της κοινωνικής ασφάλισης.

Η αποζημίωση των ανωτέρω φορέων ή προσώπων και οι όροι για την παροχή των υπηρεσιών τους καθορίζονται με τη σχετική υπουργική απόφαση. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και η αποζημίωση των εκπαιδευομένων στις περιπτώσεις, που τα εκπαιδευτικά προγράμματα πραγματοποιούνται εκτός ωρών εργασίας.

Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν το Λογαριασμό Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 9

Τροποποίηση της νομοθεσίας ασφαλιστικών οργανισμών με προεδρικά διατάγματα

1. Οι διατάξεις της νομοθεσίας α) του Ταμείου Προνοίας Δικαστικών Επιμελητών, β) του Επικουρικού Ταμείου Υπαλλήλων Πυροσβεστικού Σώματος, γ) των Ταμείων Προνοίας Δικηγόρων τροποποιούνται, αντικαθίστανται, συμπληρώνονται και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο με προεδρικό διάταγμα, προτεινόμενο από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου των Ταμείων ή προκειμένου περί των Ταμείων Προνοίας Δικηγόρων μετά από απόφαση της γενικής συνέλευσης των μελών του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου ή ετέρων οργάνων αυτού ή του οικείου Ταμείου εξουσιοδοτουμένου εφάπαξ από τη γενική συνέλευση των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου και γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιών, μπορεί να αυξάνονται τα καταβαλλόμενα εκάστοτε ποσά συντάξεων, εφόσον το επιτρέπει η οικονομική κατάσταση του Ταμείου.

Άρθρο 10

Ανώτατο όριο εφάπαξ βοηθήματος, Ταμείου Προνοίας Προσωπικού Ο.Σ.Ε.

1. Το εφάπαξ βοήθημα του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού Ο.Σ.Ε., από 29.7.1991, και στο εξής, δεν υπόκειται στον περιορισμό ανώτατου ορίου, που καθορίζεται από το άρθρο 4 του α.ν. 173/1967, όπως αυτό ισχύει κάθε φορά, εφόσον ο μέσος όρος των εσόδων της τελευταίας τριετίας, πριν από την έναρξη του κάθε οικονομικού έτους, που προέρχονται από τον κοινωνικό πόρο, που έχει θεσπισθεί υπέρ του Ταμείου, δεν υπερβαίνει το 15% των εσόδων, που προέρχονται από τις εισφορές, που καταβάλλουν οι ασφαλισμένοι στο Ταμείο γιο την ίδια χρονική περίοδο.

2. Για τους ασφαλισμένους, που αποχώρησαν από την υπηρεσία από

1/1/1985 έως 28/7/1991, δεν υφίσταται περιορισμός ανώτατου ορίου του εφάπαξ βοηθήματος, εφόσον κρίθηκε δικαστικώς ότι, κατά τη διαχειριστική περίοδο, την προηγούμενη εκείνης που εξήλθαν, τα έσοδα του Ταμείου από τον κοινωνικό πόρο δεν ήταν ουσιώδη, σε σχέση με τα έσοδα που προέρχονται από τις εισφορές των ασφαλισμένων κατά την ίδια περίοδο.

Η καταβολή των χρηματικών διαφορών στους πιο πάνω δικαιούχους γίνεται σε πέντε άτοκες εξαμηνιαίες δόσεις, η πρώτη από τις οποίες θα καταβληθεί την 1.7.1992.

Αν το οφειλόμενο ποσό είναι μικρότερο των 500.000 δρχ., τότε καταβάλλεται ολόκληρο την 1.7.1992.

Άρθρο 11

Κράτηση υπέρ της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Πολιτικών Συνταξιούχων

1. Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 645/1970 (ΦΕΚ 175 Α΄) κράτηση, που ενεργείται από τη μηνιαία σύνταξη των πολιτικών συνταξιούχων για λογαριασμό της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Πολιτικών Συνταξιούχων (Π.Ο.Π.Σ.) μεταβάλλεται σε προαιρετική και αυξάνεται σε είκοσι (20) δραχμές.

2. Όσοι δεν επιθυμούν την παρακράτησή της θα πρέπει να υποβάλουν απλή έγγραφη δήλωση στην αρμόδια 45η Διεύθυνση Ελέγχου και Πληρωμής Πολιτικών Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οπότε παύει να ενεργείται η κράτηση από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από την υποβολή της δήλωσης.

3. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Π.Ο.Π.Σ. δύναται να αναπροσαρμόζεται η παραπάνω κράτηση.

4. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 12

Προστασία αυτοαπασχολουμένων που επλήγησαν από τρομοκρατικές πράξεις

1. Ασφαλισμένοι σε οργανισμούς κύριας ασφάλισης αυτοαπασχολουμένων, οι οποίοι εξαιτίας ή εξ αφορμής τρομοκρατικής πράξης, που αποδεικνύεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 1977/1991 αναγκάστηκαν να διακόψουν τη λειτουργία της επιχείρησής τους, δικαιούνται σύνταξη, κατόπιν υποβολής αιτήσεως, από τον οικείο φορέα, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει είκοσι (20) έτη ασφάλισης, ανεξάρτητα από το όριο της ηλικίας τους και δεν εργάζονται. Η συνταξιοδότηση αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και από της υποβολής της σχετικής αιτήσεως.

2. Γιο την αιτιώδη σχέση της διακοπής της λειτουργίας της επιχείρησης και της τρομοκρατικής πράξης, αποφασίζει το Δ.Σ. του οικείου ασφαλιστικού οργανισμού με βάση τα πραγματικά δεδομένα, ιδία αν εχώρησε τραυματισμός του ασφαλισμένου ή διαρκής και σοβαρή απειλή κατά της ζωής του.

3. Το ποσό της σύνταξης των πιο πάνω προσώπων ισούται με το ποσό που αντιστοιχεί σε τριάντα πέντε (35) έτη ασφάλισης και την ασφαλιστική

κλάση ή κατηγορία, στην οποία είχαν καταταγεί κατά την ημερομηνία διακοπής λειτουργίας της επιχείρησης.

Άρθρο 13

1. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας δύναται να ορίζεται ως πόρος του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) ποσοστό του εισπραττόμενου από τα Λιμενικά Ταμεία τέλους κατά επιβάτη, όπως αυτό εκάστοτε καθορίζεται με κοινή απόφαση των ανωτέρω Υπουργών, η οποία εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του ν.δ. 3878/1958 και ν.δ. 158/1969.

Ο υπέρ του Ν.Α.Τ. πόρος του προηγούμενου εδαφίου σε καμία περίπτωση δεν επιφέρει μείωση του εκάστοτε κατά επιβάτη εισπραττόμενου από τα Λιμενικά Ταμεία ποσού. Ο τρόπος αποδόσεως του ανωτέρω υπέρ Ν.Α.Τ. πόρου, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

2. Η εισφορά του άρθρου 39 παρ. 2 ζ΄ του ν. 2008/1992 (ΦΕΚ 16 Α΄), υπέρ Ν.Α.Τ. βαρύνει το χρήστη των ρυμουλκικών υπηρεσιών, εισπράττεται από τον εκμεταλλευόμενο το ρυμουλκό, ο οποίος τον αποδίδει στο Ν.Α.Τ.. Υπόχρεοι για την είσπραξη και απόδοση της εν λόγω εισφοράς στο Ν.Α.Τ. είναι οι οριζόμενοι δια της παραγράφου 6 του άρθρου 86 του κ.ν. 792/1278 (ΦΕΚ 220 Α΄). Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης αποδόσεως η εισφορά προσαυξάνεται με τα νόμιμα πρόσθετα τέλη και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις εισπράξεως των λοιπών εισφορών και δικαιωμάτων του Ν.Α.Τ.. Ο τρόπος εισπράξεως και αποδόσεως της εισφοράς στο Ν.Α.Τ.,οι κυρώσεις καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια της παρούσας διάταξης καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

3. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ., εγκρινόμενη από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, δύναται να χορηγείται προς τα Ταμεία Προνοίας Εμπορικού Ναυτικού (Τ.Π.Ε.Ν.), κατόπιν αιτήσεώς τους, δια λογιστικών εγγραφών, έντοκο δάνειο, σε δραχμές ή συνάλλαγμα, από τα διαθέσιμα κεφάλαια του Κλάδου Επικουρικής Ασφαλίσεως Ναυτικών με τους όρους που η εν λόγω απόφαση καθορίζει.

4. Τα χορηγούμενα δάνεια της προηγούμενης παραγράφου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας δύναται να ορίζεται ως πόρος του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου ποσοστό, εκ των εισπραττόμενων από τους Οργανισμούς Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, καθώς και από τα Λιμενικό Ταμεία, δικαιωμάτων προσόρμισης, παραβολής, πρυμνοδέτησης, ελλιμενισμού και παροπλισμού πάσης φύσεως πλοίων, πλοιαρίων και πλωτών ναυπηγημάτων όπως αυτά καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο υπέρ του Ν.Α.Τ. πόρος του προηγούμενου εδαφίου σε καμία περίπτωση δεν επιφέρει μείωση του εκάστοτε κατά πλοίο, πλοιάριο και πλωτό ναυπήγημα εισπραττόμενου από τους Λιμενικούς Οργανισμούς και Λιμενικά Ταμεία ποσού που εισεπράττετο προ του εκάστοτε καθορισμού του υπέρ τού Ν.Α.Τ. ποσοστού.

Ο τρόπος αποδόσεως του ανωτέρω ποσού υπέρ Ν.Α.Τ., καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

Άρθρο 14

Επενδύσεις διαθεσίμων δημόσιων οργανισμών και ασφαλιστικών ταμείων

Ι. Επιτρέπεται η διάθεση από τους δημόσιους οργανισμούς και τα ασφαλιστικά ταμεία μέχρι ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) ετησίως από τα κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος (ή άλλη τράπεζα) βάσει του α.ν. 1611/1950 διαθέσιμα κεφάλαιά τους, για επενδύσεις σε ακίνητα και σε εισηγμένους στο Χρηματιστήριο Αξιών τίτλους ομολογιακών δανείων γενικά και μετοχών ανωνύμων εταιρειών, με τους πιο κάτω όρους και προϋποθέσεις.

1. Το εντός του πιο πάνω συνολικού ορίου (20%) διατιθέμενο ποσό μπορεί να επενδυθεί κατά ποσοστό 40% αυτού σε ακίνητα και κατά το υπόλοιπο 60% σε χρεόγραφα.

2. Τα ενδιαφερόμενα ασφαλιστικά ταμεία ή οργανισμοί μπορούν, εφόσον επιθυμούν, να προβούν σε επένδυση μόνο σε ακίνητα ή μόνο σε χρεόγραφα, με τον περιορισμό ότι το ποσό που θα διατεθεί δεν θα υπερβεί το πιο πάνω καθοριζόμενο ποσοστό για κάθε περίπτωση, δηλαδή το 40% ή 60% αντίστοιχα του ενός δεκάτου των διαθέσιμων κεφαλαίων τους.

3. Κατά τον υπολογισμό του ποσοστού (20%), που μπορεί να διατεθεί για τον πιο πάνω σκοπό από το σύνολο των ρευστών διαθέσιμων κεφαλαίων κάθε οργανισμού ή ταμείου, θα προστίθενται τα τακτικά έσοδά του τα προβλεπόμενα στον αρμοδίως εγκεκριμένο προϋπολογισμό του για το έτος κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση διάθεσης κεφαλαίων, θα αφαιρούνται δε στη συνέχεια:

α) Ποσό που αντιστοιχεί είτε στο ήμισυ των προβλεπόμενων στον εν λόγω προϋπολογισμό του οργανισμού ή Ταμείου τακτικών δαπανών αυτού, εάν η αναλογική σχέση μεταξύ των ασφαλισμένων του, εν ενεργεία υπαλλήλων και συνταξιούχων είναι τουλάχιστον 3 προς 1, είτε στο σύνολο των ετήσιων τακτικών δαπανών του, που έχουν προϋπολογισθεί εάν η εν λόγω σχέση των εν ενεργεία υπαλλήλων προς τους συνταξιούχους είναι δυσμενέστερη.

β) Ποσό ίσο προς το αχρησιμοποίητο υπόλοιπο, που υφίσταται κατά την υποβολή της αίτησης από χορηγηθείσες ήδη εγκρίσεις διάθεσης κεφαλαίων για επένδυση σε χρεόγραφα και ακίνητα.

4. Τα ενδιαφερόμενα ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμοί θα πρέπει στις σχετικές αιτήσεις τους να επισυνάπτουν πίνακα στον οποίο θα περιέχονται τα πιο κάτω στοιχεία:

α) Συνολικό ύψος διαθέσιμων ρευστών κεφαλαίων τους (α.ν. 1611/1950) και πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο έχουν κατατεθεί αυτά.

β) Επενδύσεις που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί: ι) σε χρεόγραφα και ιι) σε ακίνητα (τιμές κτήσης).

γ) Ύψος επενδύσεων που τυχόν έχουν εγκριθεί και δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη:

ι) σε χρεόγραφα και ιι) σε ακίνητα (με αναφορά στον αριθμό των σχετικών εγκριτικών αποφάσεων).

δ) Αριθμός ασφαλισμένων: ι) εν ενεργεία υπαλλήλων και ιι) συνταξιούχων.

ε) Ετήσιες τακτικές δαπάνες (συντάξεις, βοηθήματα κ.λπ.) όπως αυτές προκύπτουν από τον αρμοδίως εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Ταμείου.

στ) Αιτούμενο ποσό προς διάθεση για επένδυση: ι) σε χρεόγραφα και ιι) σε ακίνητα.

ζ) Απαιτούμενος χρόνος για την πραγματοποίηση της αιτούμενης επένδυσης.

ΙΙ. Η ανάληψη των απαιτούμενων κεφαλαίων των ασφαλιστικών ταμείων και λοιπών δημόσιων οργανισμών για τις πιο πάνω επενδύσεις θα πραγματοποιείται βάσει εντολής προς την τράπεζα στην οποία είναι κατατεθειμένα τα διαθέσιμα κεφάλαια κάθε οργανισμού και θα συνοδεύεται από τη σχετική απόφαση του Δ.Σ. αυτού, καθώς και έγγραφο του εποπτεύοντος υπουργείου περί της συνδρομής των όρων και προϋποθέσεων τοποθέτησης των διαθεσίμων, που καθορίζονται με το άρθρο αυτό.

Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από 23.12.1980.

Άρθρο 15

Ρύθμιση ασφαλιστικών εισφορών, αυτοαπασχολουμένων που επλήγησαν από τρομοκρατικές πράξεις

1. Οι ασφαλισμένοι των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που ανήκουν στην κατηγορία των αυτοτελώς ή ανεξάρτητα απασχολούμενων προσώπων, οι επιχειρήσεις ή επαγγελματικές στέγες των οποίων επλήγησαν από τρομοκρατικές ή άλλες βίαιες ενέργειες τρίτων, με αποτέλεσμα να υπάρξει ουσιώδης βλάβη των επαγγελματικών τους συμφερόντων, υπάγονται στη ρύθμισή της α Φ. 11/61/15.3.91 απόφασης, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 23 του ν. 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α΄) για τις οφειλόμενες ατομικές ασφαλιστικές εισφορές, στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων της απόφασης αυτής.

2. Στη ρύθμιση της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να υπαχθούν και τα πρόσωπα των ανωτέρω κατηγοριών των οποίων οι επιχειρήσεις ή επαγγελματικές στέγες έχουν υποστεί ζημιές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια παράγραφο, κατά το χρονικό διάστημα από 1/1/90 μέχρι και την ισχύ του παρόντος και έχουν υποβάλει ή θα υποβάλουν αίτηση μέχρι 30/6/92.

Άρθρο 16

Ρύθμιση θεμάτων παραπληγικών-τετραπληγικών

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν.1140/1981, αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Ασφαλισμένοι φορέων κοινωνικής ασφάλισης, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κρινόμενοι από Ειδική Επιτροπή, ως πάσχοντες εκ, τετραπληγίας-παραπληγίας με ποσοστό ιατρικής αναπηρίας 67% και άνω δικαιούνται μηνιαίου εξωϊδρυματικού επιδόματος.

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1/1/1990.

2. Το προβλεπόμενο από το άρθρο 42 του ν. 1140/1991 επίδομα τετραπληγίας - παραπληγίας, χορηγείται από το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στους εν ενεργεία και συνταξιούχους υπαλλήλους ν.π.δ.δ., που υπάγονται στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ν.3163/1955, καθώς και στα μέλη οικογενείας τους, με τις ίδιες προϋποθέσεις και στο ίδιο ποσό, που χορηγείται και στους λοιπούς ασφαλισμένους του.

Το ίδιο επίδομα χορηγείται και από τους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, που συνταξιοδοτούν το προσωπικό τους, βάσει ειδικών διατάξεων, που παραπέμπουν στις διατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων ή επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές.

3. Η παρ. 13 του άρθρου 38 του ν. 1759/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

"13. Όπου από την ισχύουσα νομοθεσία των ασφαλιστικών οργανισμών, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προβλέπεται συμμετοχή, για τη χορήγηση αναπηρικών αμαξιδίων, τεχνητών μελών, ορθοπεδικών μηχανημάτων και ορθοπεδικών βοηθημάτων στους ασφαλισμένους τους, που πάσχουν από τετραπληγία ή παραπληγία, καταργείται.

Η παρ.2 του άρθρου 32 του ν. 1876/1990 καταργείται.

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Μαΐου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΤΕΦ. ΜΑΝΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ι. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ,
ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΡΙΣΤ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 7 Μαΐου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΖ΄

Πέμπτη 2 Απριλίου 1992

Τα κυριότερα σημεία παρέμβασης του Δημήτρη Σιούφα

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σας παρακαλώ. Δύο νομοθετήματα έχουν έρθει. Και ο ν. 1902 και ο ν. 1976, που ήταν θεσμικά νομοθετήματα στα ζητήματα τα οποία λέτε και τα οποία μπόρεσαν και συγκράτησαν από την πλήρη κατάρρευση το ασφαλιστικό σύστημα.

Εγώ θα σας ακούσω με πάρα πολλή προσοχή, γιατί εκτιμώ όλως ιδιαιτέρως τις θέσεις τις οποίες παίρνετε. Μπορεί να τα βλέπουμε από διαφορετική ιδεολογική και πολιτική άποψη, αλλά αυτό δεν έχει απολύτως καμία σημασία. Θα εμπλακούμε όμως σε μία συζήτηση και μία αναμέτρηση με ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν έχει αυτή την υφή.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση που έχει γίνει μέχρι στιγμής, πέρα απ' αυτό καθεαυτό το αντικείμενο αυτού του νομοσχεδίου και το περιεχόμενό του, περιεστράφη και σε άλλα θέματα που δεν θα ήταν σκόπιμο να το επεκτείνουμε. Ελπίζω ότι θα έχουμε στο μέλλον την ευκαιρία να δούμε συνολικά την κοινωνική ασφάλιση, γιατί έφθασε εκεί που έφθασε, ποιοι ευθύνονται γι' αυτό και τι πρέπει να κάνουμε, όχι μόνο ως Κυβέρνηση, αλλά όλες οι πολιτικές δυνάμεις του Τόπου, οι κοινωνικοί φορείς, θα έλεγα η Ελληνική Κοινωνία, για να μπορέσουμε να δώσουμε βιωσιμότητα στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης, ανορθώνοντάς το και εξυγιαίνοντάς το.

Και πιστεύω ότι θα βρεθεί αυτή η χρυσή τομή της συνεννοήσεως, γιατί το πρόβλημα είναι υπαρκτό. Κανένας δεν μπορεί να αντιλέξει ότι απλώς λέγοντας ότι υπάρχει πρόβλημα στο ασφαλιστικό σύστημα, το λέγει μόνο και μόνο για να δημιουργήσει εντυπώσεις ή για να ασκηθεί η α' ή η β' πολιτική. Αλλά όλοι γνωρίζουμε ότι το πρόβλημα είναι υπαρκτό και πρέπει να αντιμετωπισθεί τώρα. Έχει αναχθεί στο υπ'αριθμ.1 διαρθρωτικό πρόβλημα, όχι μόνο της ελληνικής οικονομίας, αλλά και της ελληνικής κοινωνίας.

Θα αρχίσω όμως, κύριοι συνάδελφοι, από τις αυξήσεις. Αυξήσεις των συντάξεων του ΙΚΑ, στο ΙΚΑ ΤΕΑΜ, στο ΙΚΑ ΕΤΕΑΜ, στα ειδικά ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης των τραπεζών και των λοιπών φορέων. Η αύξηση αυτή είναι 3% από 1/1/92 και 3% από 1/7/92 με την παρατήρηση ότι η αύξηση αυτή, θα δοθεί σε ποσά συντάξεων μέχρι 200.000 δρχ. και από κει και πάνω

ποσά συντάξεων δεν θα λάβουν αυτές τις αυξήσεις.

Για όλους τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, κύριοι συνάδελφοι, κύριας και επικουρικής ασφάλισης, οι αυξήσεις οι οποίες θα χορηγηθούν το 1992, θα είναι αυξήσεις σε συνάρτηση με την οικονομική κατάσταση των ασφαλιστικών οργανισμών, τα προβλεπόμενα από τα καταστατικά αυτών των οργανισμών και την τυχόν αύξηση των εισφορών τους. Σε καμία όμως περίπτωση οι αυξήσεις αυτές, δεν θα είναι μεγαλύτερες από τη μέση αύξηση του 11,3% που προβλέπει η Γενική Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για το 1992.

Αυτές είναι οι δυνατότητες που υπάρχουν. Και εμείς, δεν χρησιμοποιούμε, ούτε το σταθεροποιητικό πρόγραμμα, ούτε την οικονομική κατάσταση των ταμείων για να δικαιολογήσουμε αυτό το οποίο κάνουμε. Η κατάσταση είναι αφ' εαυτής σκληρή. Είναι δραματική για τους περισσότερους ασφαλιστικούς οργανισμούς και είναι το μόνο εφικτό το οποίο μπορεί να γίνει.

Πέρα όμως απ' αυτό, κύριοι συνάδελφοι, το διαθέσιμο εισόδημα των συνταξιούχων, θα αυξηθεί σημαντικά και από τη φορολογική ελάφρυνση που ανακοίνωσε η Κυβέρνηση στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρυθμίσεως που έχει συνομολογηθεί απ' όλους, ανεξάρτητα των όσων μπορεί να πει κανείς ότι είναι η πρώτη φορά που γίνεται φορολογική μεταρρύθμιση αυτής της έκτασης που γίνεται το 1992.

Νομίζω, όμως, κύριοι συνάδελφοι, ότι ορισμένοι αριθμοί είναι χαρακτηριστικοί και θα πρέπει και εδώ να τους επικαλεσθούμε. Και θα σας αναφέρω μόνο στην περίπτωση του ΙΚΑ, για το οποίο ο συνάδελφος κ. Μπενετάτος είπε αρκετά στην ομιλία του, δύο αριθμούς. Από 132.826 περίπου ασφαλισμένους, για τους οποίους παρεκρατείτο φόρος στο ΙΚΑ ύψους 919 εκατ. δρχ. μηνιαίως, από την 1/5/92, που θα ισχύσει και αναδρομικά βεβαίως η φορολογική ελάφρυνση, κατεβαίνουμε στον αριθμό των 46.639 περίπου φορολογουμένων συνταξιούχων. Δηλαδή, σε σύνολο 640.000 συνταξιούχων του ΙΚΑ, αυτοί στους οποίους θα γίνεται παρακράτηση φόρου, θα είναι στο εξής περί τα 46.639 άτομα. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις βγάζουν 86.187 συνταξιούχους περίπου του ΙΚΑ, εκτός του συστήματος παρακρατήσεων και από τα 960 εκατ. παρακράτηση φόρου, που γινόνταν το μήνα, κατεβαίνουμε στα 158 εκατ.

Τι καλύτερη απόδειξη αυξήσεως του διαθεσίμου εισοδήματος στο ΙΚΑ, αυτόν το φορέα, τον υπ' αριθμ. 1 προβληματικό φορέα που έχει το ασφαλιστικό μας σύστημα, για να αποδείξουμε αυτά τα οποία και ο συνάδελφος ο κ. Γιατράκος, με περισσή ενάργεια σας ανέφερε πριν.

Αλλά μιλώντας γι' αυτήν την εισοδηματική πολιτική και για τους συνταξιούχους, οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ λησμονούν την πολιτική την οποία οι ίδιοι ακολούθησαν. Και για το χώρο των συνταξιούχων δεν έχω παρά να επικαλεσθώ πρόσφατο δημοσίευμα του έγκυρου ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ το οποίο επιβεβαιώνεται και από τους αριθμούς, για να δούμε έχασαν οι συνταξιούχοι κατά την περίοδο που κυβερνούσατε εσείς συνάδελφε, κύριε Μπενετάτο.

Και θα σας δώσω αυτούς τους αριθμούς: Το 1983 η απώλεια εισοδήματος των συνταξιούχων σε σχέση με τις αυξήσεις που πήραν και τον πληθωρισμό ήταν -8,8%. Το 1984, -3,7%. Το 1985, -5,4%. Το 1986 -15,8%. Το 1987, -10%. Το 1988, +1,3%. Το 1989, -3,9%.

Συνεπώς κύριοι συνάδελφοι, χωρίς να θέλω να κάνω συμψηφισμό, πολιτικών επιλογών ή πολιτικής πρακτικής ...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κάνω μία σύγκριση, θα σας δώσω και αυτό τον αριθμό. Το δημοσίευμα λέει -9,4%. Δεν τον κρύβω τον αριθμό. Εγώ δεν επικαλούμαι στοιχεία απλώς για να επιχειρηματολογήσω. Το δημοσίευμα περιορίζεται εδώ να αναφέρει τη μέση αύξηση 4,6% χωρίς να έχει τα στοιχεία των οικονομικών ελαφρύνσεων που σας τα δώσανε προηγουμένως ότι αυτά θα είναι σε μέσα επίπεδα 12% και η εκτίμηση του πληθωρισμού για το 1992 με το σταθεροποιητικό πρόγραμμα της Κυβερνήσεως είναι η προσπάθεια να κατέβει στο 12%. Αλλά αναφέρεσθε στο -9,4% με πληθωρισμό που λογαριάζει ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ 14%. Αυτά σε ό,τι αφορά τις αυξήσεις...

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτά σε ό,τι αφορά τα ποσοστά των αυξήσεων και από τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του νομοσχεδίου αλλά και από αυτό που δεν πρέπει να το ξεχνάμε, την αύξηση του διαθεσίμου εισοδήματος των συνταξιούχων από τις φορολογικές ελαφρύνσεις.

Μπήκαν και πολλά άλλα θέματα, κύριοι συνάδελφοι, που αφορούν την κοινωνική ασφάλιση. Άκουσα με προσοχή την πρόταση την οποία έκανε ο κ. Παφίλης να λάβουμε σοβαρά υπόψη την επεξεργασμένη από την ομάδα περί το ασφαλιστικό συνεργατών και στελεχών του ΚΚΕ. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, το δήλωσα πριν, κύριοι συνάδελφοι, ότι το ασφαλιστικό είναι πρόβλημα όλων μας, δεν είναι μόνο πρόβλημα της Κυβερνήσεως της σημερινής, είναι πρόβλημα όλου του Ελληνικού Λαού, είναι πρόβλημα της Ελληνικής Κοινωνίας και οικονομίας. Σε ό,τι αφορά τα θέματα του κοινωνικού προφίλ που είχε η πολιτική που ασκήθηκε την περίοδο του ΠΑΣΟΚ, είχε αυτό το περιεχόμενο αλλά ήταν επίπλαστο. Γιατί επίπλαστη ήταν η ευημερία η οποία είχε δημιουργηθεί. Και ένας από τους λόγους για τους οποίους σήμερα αλλά και εξαιτίας της πολιτικής και προηγουμένων κυβερνήσεων έχουμε αυτό το ασφαλιστικό σύστημα που αποτελείται από 320 περίπου ασφαλιστικά ταμεία. Ένα ασφαλιστικό σύστημα με πολυπλοκότητα, ένα ασφαλιστικό σύστημα που ουσιαστικά αποτελείται από 12,5 εκατομμύρια φωτογραφίες σε 10 εκατ. ελληνικό πληθυσμό. Ένα ασφαλιστικό σύστημα που είναι εκ των πραγμάτων κοινωνικά άδικο. Ζητήματα που κανένας, κύριοι συνάδελφοι, δε μπορεί να τα αρνηθεί και να τα αγνοήσει. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο επιβάλλεται να έχουμε τώρα την ασφαλιστική μεταρρύθμιση, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πρέπει όλοι να σκύψουμε τώρα και να δούμε όχι απλά μόνο το οικονομικό πρόβλημα και την οικονομική διάσταση που έχει οικονομική ασφάλιση αλλά και το οργανωτικό. Γιατί δεν είναι μόνο οικονομικό το πρόβλημα στην κοινωνική ασφάλιση, είναι ταυτόχρονα και οργανωτικό.

Αυτές τις επισημάνσεις ήθελα να κάνω, κύριοι συνάδελφοι, με την παρατήρηση ότι εδώ δεν έχουμε ένα θεσμικής φύσεως νομοθέτημα για να επεκταθούμε σε γενικότερα ζητήματα πολιτικής και πρακτέου περί την κοινωνική ασφάλιση, αλλά είναι ένα νομοθέτημα που έρχεται να ρυθμίσει τις αυξήσεις για το 1992 και ορισμένα οργανωτικά ζητήματα για ασφαλιστικούς οργανισμούς, που όπως το δηλώσαμε -και νομίζω ότι συμφωνήσατε και στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή- είναι από τα θέματα που χρειάζονται ρύθμιση τώρα. Ευχαριστώ πολύ.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων): Μια μόνο παρατήρηση στα όσα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ με τη γλαφυρότητα του λόγου, αλλά και την ένδυση της επιστημονικής αναλύσεως προσπάθησε επιχειρηματολογώντας, να αποδείξει πράγματα τα οποία εάν τα βλέπαμε, όχι μόνο από πολιτικό, αλλά και από επιστημονικό πρίσμα, θα καταλήγαμε εάν δεν είχαν το πολιτικό ένδυμα σε διαφορετικό συμπέρασμα από εκείνο το οποίο κατέληξε.

Θα είμαι σαφής, σαφέστατος. Συγκρίνετε δύο πράγματα και δύο περιόδους που είναι ανόμοιες και ως προς τους παράγοντες που λειτουργούσαν την περίοδο της κυβερνήσεως της δικής σας και τους παράγοντες που λειτουργούν σήμερα.

Εμείς δεν έχουμε δύο πράγματα, κύριε Ποττάκη. Την πολυτέλεια των δανείων και την πολυτέλεια των ελλειμμάτων. Αυτήν την πολιτική, που θα ήταν ο εύκολος δρόμος, να την ακολουθήσουμε, την εγκαταλείψαμε αναλαμβάνοντας το πολιτικό κόστος και τη γενναιότητα να πούμε στον Ελληνικό Λαό ότι η επίπλαστη ευημερία που προσφέρατε με αυτές τις πολιτικές σας επιλογές δεν μπορεί να συνεχιστεί. Και ότι πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τον οικονομικό ορίζοντα, εάν θέλουμε να ακολουθήσουμε το βηματισμό της Ευρώπης και να δώσουμε πραγματικά στον Ελληνικό Λαό στον εργαζόμενο, στο συνταξιούχο, εκείνο το οποίο δικαιούται και όχι να υποθηκεύουμε το μέλλον του, να υποθηκεύουμε τις γενιές που έρχονται, και να δανειζόμαστε απ' αυτό το μέλλον, για να το χρησιμοποιούμε σήμερα.

Αυτό το δρόμο, τον εύκολο δρόμο του σοσιαλισμού, δεν τον ακολουθήσαμε και ούτε θα τον ακολουθήσουμε.

Θα ήταν για μας λύση, για να συγκεντρώσουμε προσωρινά από τον Ελληνικό Λαό τα “μπράβο” και τα συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες, αλλά έτσι θα οδηγούσαμε το σύνολο της ελληνικής οικονομίας ακόμη πιο βαθιά από εκεί που το είχατε αφήσει εσείς.

Το πρόγραμμα της σταθεροποίησης είναι συγκεκριμένο. Επίπλαστη ευημερία δεν πρόκειται να δώσουμε εμείς στον Ελληνικό Λαό. Του δίνουμε αυτό που υπάρχει η δυνατότητα να του δώσουμε.

Και κανένας δεν υποστήριξε ότι, με την πολιτική αυτή, πάμε να κτυπήσουμε τα ελλείμματα. Η πρώτη που θα ήταν ευτυχής, θα ήταν η Κυβέρνηση, για να δώσει, όσο το δυνατόν μεγαλύτερες αυξήσεις θα μπορούσε, στον απόμαχο της δουλειάς, στο συνταξιούχο. Δεν μπορεί να το κάνει. Με τη μεθοδολογία τη δική σας, θα το έκανε. Όμως, αυτό δεν γίνεται.

Η τελευταία 10ετία αυτού του αιώνα πρέπει να σφραγιστεί και από σοβαρότητα και από υπευθυνότητα. Και η πολιτική αυτή μπορεί να κοστίζει, αλλά τη διακρίνει και το ένα και το άλλο. Και αυτή, την πολιτική ακολουθούμε.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα συμφωνήσω με τις περισσότερες από τις παρατηρήσεις τις οποίες έκανε ο κ. Γιάνναρος, αλλά θα διαφωνήσω στα θέματα ουσίας στα οποία αναφέρθηκε στο νομοσχέδιο και στα στοιχεία τα οποία εμείς προσκομίσαμε για να αποδείξουμε ότι η φορολογική ελάφρυνση αυξάνει σημαντικά το διαθέσιμο εισόδημα σε κατηγορίες συνταξιούχων. Δεν είπαμε για το σύνολο. Σας έδωσα ορισμένους αριθμούς που είναι χαρακτηριστικοί, σε ένα ασφαλιστικό φορέα το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων όπου από 634.139 συνταξιούχους μέχρι και τον Απρίλιο του 1992 με το παλιό φορολογικό σύστημα στους 132.826 συνταξιούχους του γινόταν παρακράτηση φόρου που

ανήρχετο σε 919 εκατομμύρια. Με τη φορολογική μεταρρύθμιση που γίνεται ο αριθμός πλέον αυτών που θα γίνεται παρακράτηση φόρου συνταξιούχων του ΙΚΑ στις 639.590 του Μαΐου του 1992 κατεβαίνει στα 46.639 άτομα και η παρακράτηση φόρου θα ανέρχεται σε 158 εκατομμύρια μόνο.

Εδώ βλέπετε μια διαφορά 800 εκατ. δραχμών το μήνα, που είναι η φορολογική ελάφρυνση και κατ' επέκταση η αύξηση του διαθεσίμου εισοδήματος σε 86.000 συνταξιούχους. Αυτό είναι το ένα θέμα.

Στο δεύτερο θέμα. Στο ΤΕΒΕ, επί 122.000 συνταξιούχων, οι 80.000 συνταξιούχοι δεν έχουν καμιά παρακράτηση φόρου. Στο ΤΣΑ, στους 30.000 περίπου συνταξιούχους δεν τους γίνεται καμιά παρακράτηση φόρου. Και στο ΤΑΕ -για να σας αναφέρω τους μεγαλύτερους ασφαλιστικούς οργανισμούς- σε 22.724 συνταξιούχους, με τα νέα φορολογικά μέτρα, θα γίνεται παρακράτηση φόρου απ' αυτές τις συντάξεις, ύψους μόλις 6 εκατ. δραχμών.

Αυτήν την επιχειρηματολογία χρησιμοποίησα για να σας αποδείξω. Επικαλούμενος δε το δημοσίευμα του ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ, το έκανα με πλήρη ρεαλισμό και με πλήρη συνείδηση του επιχειρήματος που χρησιμοποιώ για να απαντήσω στους συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ που επικαλούνται ότι αυτή η πραγματικότητα της μειώσεως του εισοδήματος σε σχέση με τον πληθωρισμό από τις αυξήσεις και μόνο που δίνονται, είναι μια πραγματικότητα που είναι τώρα, καινούρια με τη Νέα Δημοκρατία, με το νεοσυντηρητισμό ή το φιλελευθερισμό και για να αποδείξω ότι αυτή η αφαίμαξη γινόταν ακόμα και με την ΑΤΑ.

Σε ό,τι αφορά όλα τα άλλα τα οποία είπε ο συνάδελφος κ. Ποττάκης, απευθυνόμενος προς τον Υφυπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι μίλησα ως Υπουργός Οικονομικών, του απήντησα με τη γενική αναφορά ότι πρώτη η Κυβέρνηση θα ήθελε να δώσει περισσότερα και φυσικό ο αρμόδιος Υφυπουργός να είναι εκείνος που θα ήθελε να δώσει ό,τι περισσότερο μπορούσε. Αυτό η συγκυρία η οικονομική, επιτρέπει για να δοθεί και είμαστε οι πρώτοι που μας στεναχωρεί η πραγματικότητα αυτή, που δεν μπορούμε να κάνουμε το καλύτερο. Ελπίζουμε ότι από την επιτυχία του σταθεροποιητικού προγράμματος, να είμαστε σε θέση το 1993 να δώσουμε πολύ περισσότερα.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Τους αριθμούς και τα νούμερα και πριν αρχίσει ο διάλογος με τον κ. Ποττάκη, τα έδωσα. Αυτό που μπορούσε να κάνει η σημερινή Κυβέρνηση για τους συνταξιούχους του ΙΚΑ ήταν πρώτον να δώσει την επιχορήγηση των 180 δισ. που προστίθεται με το προνοιακό μέρος της συντάξεως στην κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ γιατί ο αριθμός που αναφέρατε καλύπτει περίπου αυτούς που παίρνουν την κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ.

Δεύτερον, να μπορέσει να διαγράψει από το χώρο του Ι.Κ.Α. 180 δισ. δραχμές από δάνεια, τα οποία κατέπεσαν οι εγγυήσεις τους στο Δημόσιο. Ήταν η μόνη βοήθεια μέσα στο 1991 που μπορούσε να κάνει η Κυβέρνηση. Και το 1992 να δώσει ξανά επιχορήγηση 180 δισ. δραχμών. Αυτές είναι οι δυνατότητες που υπάρχουν.

Θα θέλαμε να δίναμε πολύ περισσότερα, οι ίδιοι σας το είπαμε, αλλά δεν μπορούμε να το κάνουμε.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΙ΄

Τρίτη 7 Απριλίου 1992

Τα κυριότερα σημεία παρέμβασης του Δημήτρη Σιούφα

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δια μακρόν στην συζήτηση επί της αρχής εξετάστηκαν όλα τα θέματα τα οποία σχετίζονται με τις οικονομικές παραμέτρους της εισοδηματικής πολιτικής στο χώρο των συνταξιούχων και δόθηκαν οι απαντήσεις από την πλευρά της κυβερνήσεως με την αναγνώριση ότι θα ήθελε να κάνει πολύ περισσότερα. Και πολύ περισσότερο διότι και στην πολιτική της, αλλά και στη γενικότερη αντίληψη την οποία έχει για το περί δικαίου αίσθημα και για την κοινωνική δικαιοσύνη οι πρώτοι που θα μπορούσαμε ή θα έπρεπε να το κάνουμε ήμασταν εμείς οι οποίοι σήμερα έχουμε με την εντολή του Ελληνικού Λαού τη διακυβέρνηση του Τόπου. Και αυτό σας το εξήγησα δια μακρών στο χώρο που είναι ο πλέον προβληματικός, στο χώρο του ΙΚΑ γιατί δεν υπάρχει η δυνατότητα να γίνει τίποτα το καλύτερο τίποτα περισσότερο.

Και με την ευκαιρία αυτής της απαντήσεως θα ήθελα να τοποθετηθώ και στην πρόταση που έγινε από την πλευρά του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΚΚΕ του κ. Παφίλη σε συνδυασμό με την πρόταση την οποία έκανε η ΓΣΕΕ για τη διαφοροποίηση της κατώτερης σύνταξης του ΙΚΑ με την επανασύνδεσή της με τα 20 ημερομίσθια του ανειδίκευτου εργάτη, θέμα το οποίο άλλαξε ο νόμος 1902.

Κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε καλύτερα από μένα ότι η κατώτερη σύνταξη του ΙΚΑ αποτελείται από δύο τμήματα. Αποτελείται από το οργανικό της τμήμα που αντιστοιχεί στις εισφορές του ασφαλισμένου και που ανέρχεται περίπου στις 41.000 δραχμές και το υπόλοιπο κομμάτι μέχρι τις 67.000-68.000 δραχμές που είναι το προνοιακό της μέρος που καταβάλλεται με την επιχορήγηση την οποία δίνει ο κρατικός προϋπολογισμός, δηλαδή οι Έλληνες φορολογούμενοι και που ανέρχεται ετησίως στα 180 δισ. δραχμές περίπου, όσο είναι και η επιχορήγηση την οποία δίνει ο κρατικός προϋπολογισμός και που έδωσε και πέρυσι και φέτος το 1992 στο χώρο του ΙΚΑ.

Δεν το γνωρίζετε αυτό; Γιατί έρχεσθε και βάζετε ξανά το θέμα; Στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτή είναι η δυνατότητα που έχει σήμερα το κράτος, που έχουν σήμερα τα δημόσια οικονομικά για να δώσουν στους συνταξιούχους του ΙΚΑ.

Σας είπα προχθές ότι η Κυβέρνηση δεν περιορίστηκε μόνο σ' αυτό, γιατί

ξεχνάτε ένα πράγμα, κύριοι συνάδελφοι. Ξεχνάτε την αυτοκρατορία των ελλειμμάτων, των ελλειμμάτων που κληρονόμησε η σημερινή Κυβέρνηση και σας έδωσα τους αριθμούς που αποτελούν αυτήν την αυτοκρατορία των ελλειμμάτων.

Εδώ τι θέλετε να γίνει; Μας λέτε δηλαδή να βάλουμε και άλλους φόρους για να δώσουμε μεγαλύτερες αυξήσεις για να καλύψουμε αυτήν την κατάσταση; Δεν μπορεί να γίνει αυτό. Τα οικονομικά είναι δεδομένα. Ή την άλφα πολιτική επιλέγουμε ή τη βήτα πολιτική που είναι η επίπλαστη ευημερία. Δεν τον ακολουθούμε αυτόν το δρόμο. Το δρόμο της επίπλαστης ευημερίας που ακολουθήθηκε στη 10ετία του 1980 και που οδήγησε εκεί που οδήγησε τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και κύρια το ΙΚΑ, δεν τον επιλέγουμε εμείς. Η πολιτική η δική μας είναι να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε μακροχρόνια για αρκετές δεκαετίες και την καταβολή των συντάξεων και των άλλων παροχών αλλά και ταυτόχρονα με το σταθεροποιητικό πρόγραμμα να δώσουμε πραγματικές προϋποθέσεις αυξήσεως του διαθεσίμου εισοδήματος. Αυτό είναι ένα ζήτημα.

Έρχομαι στο δεύτερο ζήτημα, το οποίο έθεσε ο συνάδελφος κ. Δρεττάκης.

Βάλατε -διότι έχετε θητεύσει και στο Υπουργείο Οικονομικών- μία σειρά από ζητήματα. Δεν θα μπορούσε να σας αντιλέξει κανείς, παρά μόνο τούτο: Ότι η όλη οικονομική και φορολογική πολιτική που ακολουθείτο όλα αυτά τα χρόνια μέχρι τη φορολογική μεταρρύθμιση που έγινε πρόσφατα και δια της πολιτικής της ΑΤΑ όλα τα εισοδήματα είτε υψηλά είτε χαμηλά εάν παρακολουθήσει κανείς τον πληθωρισμό και τις αυξήσεις τις οποίες έπαιρναν, ήταν όλα αρνητικά.

Είναι η μόνη φορά που έχουμε πραγματικές φορολογικές ελαφρύνσεις με αυτή τη φορολογική πολιτική που ακολουθήθηκε τώρα. Θα ήταν βεβαίως πρώτα για την κυβέρνηση να έχει τη δυνατότητα να κάνει περαιτέρω επεκτάσεις. Ελπίζω ότι εάν ήταν εδώ ο αρμόδιος Υπουργός των Οικονομικών, ο οποίος για λόγους τους οποίους γνωρίζετε ανέβηκε στην Αίθουσα των Διαρκών Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, ίσως σας έδινε περισσότερα στοιχεία.

Αλλά θα έχουμε την ευκαιρία με τη συζήτηση του φορολογικού νομοσχεδίου να δούμε όλα αυτά. Αυτήν την ώρα εκείνο το οποίο μπορούμε να πούμε είναι ότι κάνουμε το καλύτερο δυνατόν μέσα στις δυνατότητες που έχει αυτή τη στιγμή η ελληνική οικονομία, μέσα στις δυνατότητες που υπάρχουν τούτη την ώρα.

Και σας προσέθεσα την προηγούμενη φορά, κύριοι συνάδελφοι, ότι για να βοηθήσει την εξυγίανση του ΙΚΑ και την ανόρθωσή του η Κυβέρνηση μέσα στο 1981 μόνο για το ΙΚΑ -γιατί και το ΝΑΤ βοηθήθηκε και το Ταμείο Ασφαλίσεως Τυπογράφων- διέγραψε χρέη της τάξεως των 290 δισ., εκ των οποίων 181 δισ. για το ΙΚΑ, σ' αυτήν την προσπάθεια την οποία κάνει να μπορέσει να φέρει σε λογαριασμό αυτήν την αυτοκρατορία των ελλειμμάτων, όπου το ΙΚΑ έχει την πρώτη θέση.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, με τα άρθρα τα οποία συζητούμε σ' αυτήν την ενότητα, γίνονται οργανωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις με τελικό στόχο και κατεύθυνση, να αποκτήσουν ευλυγισία τα ασφαλιστικά ταμεία, στην αντιμετώπιση σειράς οργανωτικών και λειτουργικών προβλημάτων.

Για το πρώτο θέμα το οποίο έθεσε ο συνάδελφος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ που αφορά το Ταμείο Νομικών και την πρόταση την οποία κάνει για σύμφωνη γνώμη στις περιπτώσεις αυξήσεως συντάξεων και εισφορών, αυτό το πράγμα δεν μπορεί να γίνει για δύο λόγους.

Ο πρώτος λόγος είναι ότι είναι γνωστό μέχρι σήμερα ότι οι αυξήσεις των συντάξεων του Ταμείου Νομικών, παρακολουθούν το 80% του μισθού του Εφέτη, πράγμα που έδινε μέχρι σήμερα τη δυνατότητα οσάκις υπήρξαν αυξήσεις, εκεί να αυξάνονται και οι συντάξεις των συνταξιούχων του Ταμείου Νομικών. Από την ώρα όμως που καθηλώθηκε ο μισθός του Εφέτη, έπαψαν να δίνονται και αυξήσεις.

Ερχόμαστε τώρα με τη διάταξη αυτή και δίνουμε τη δυνατότητα μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ταμείου Νομικών, να υπάρχει δυνατότητα αυξήσεως και των συντάξεων με άλλη διαδικασία, η οποία δεν θίγεται, θα παραμένει εν ισχύι, αλλά όχι με σύμφωνη γνώμη. Γιατί αυτό, τι θα εσήμαινε, κύριε συνάδελφε; Ότι ουσιαστικά το Υπουργείο θα μεταβαλλόταν σε διεκπεραιωτή υποθέσεων των υποθέσεων του Δ.Σ. του Ταμείου Νομικών ή του όποιου ταμείου. Στην προκειμένη περίπτωση, από την ώρα που η απόφαση της αυξήσεως εισφορών και συντάξεων προϋποθέτει απόφαση του Δ.Σ. πιστεύουμε ότι με τη συνεργασία η οποία υπάρχει κάθε φορά με τις διοικήσεις όλων των ασφαλιστικών οργανισμών και ειδικότερα ενός μεγάλου ασφαλιστικού φορέα, όπως είναι το Ταμείο Νομικών, θα υπάρχει αυτή η συνεργασία και θα βρίσκεται η καλύτερη δυνατή των λύσεων.

Η ύπαρξη της λέξεως "με τη σύμφωνη γνώμη", αυτό το πράγμα η Κυβέρνηση δεν το δέχεται.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα τα οποία ετέθησαν για το άρθρο 8. Έχω στείλει πριν από λίγες μέρες σε όλους σας, μια πρώτη απογραφή η οποία έγινε και για πρώτη φορά στην κινητή και ακίνητη περιουσία των ασφαλιστικών οργανισμών. Ήταν ένας χώρος που ουσιαστικά δεν τον γνωρίζαμε όλες αυτές τις 10ετίες.

Ποια είναι αυτή η περιουσία; Μιλούσαμε για περιουσία και δεν την γνωρίζαμε. Και για πρώτη φορά, ύστερα από συστηματική δουλειά που έγινε στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατορθώσαμε αυτό το σημαντικό έργο. Δεν φτάνει όμως αυτό. Πρέπει από δω και πέρα να δούμε, πώς μπορούμε αυτήν την περιουσία να την αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Ο ν.1902 είχε μια ορθότατη πρόβλεψη τη λειτουργία αμοιβαίων κεφαλαίων στο χώρο των ασφαλιστικών οργανισμών. Και ήδη προς αυτήν την κατεύθυνση έχουμε προχωρήσει. Συστήθηκε επιτροπή υπό τον Υποδιοικητή της Τραπέζης Ελλάδος, καθηγητή κ. Προβόπουλο, η οποία κατέθεσε το πόρισμά της και αυτή τη στιγμή το πόρισμα εξετάζεται από τα διοικητικά συμβούλια των ασφαλιστικών οργανισμών για να προχωρήσουμε σε ασφαλή και αποδοτική λύση, για την αξιοποίηση της κινητής περιουσίας των ασφαλιστικών οργανισμών. Και το ίδιο πράγμα θα κάνουμε και στην ακίνητη περιουσία, πάντοτε με προσεκτικά βήματα. Αλλά δεν φτάνουν οι δυνάμεις στο χώρο των ασφαλιστικών οργανισμών και της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να μας δώσουν τις ιδέες, να επεξεργαστούν τις προτάσεις. Πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα οι μελέτες αυτές να ανατεθούν και σε τρίτους που να είναι έξω από το χώρο του Δημοσίου και αυτό κάνει η συγκεκριμένη διάταξη του άρθρου 8.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την ένσταση την οποία είχε στο άρθρο 12. Για την περίπτωση τη συνταξιοδοτική, αφορά μόνο ένα πρόσωπο, στο οποίο αναφέρεται η διάταξη αυτή, το οποίο επλήγη από τρομοκρατική ενέργεια.

Για τις ρυθμίσεις που γίνονται με τις υπόλοιπες διατάξεις αυτού του άρθρου, δεν έχουμε στην προκειμένη περίπτωση χάρισμα υποχρεώσεων των επιχειρήσεων αυτών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, αλλά λόγω του ότι επλήγησαν από τρομοκρατικές ενέργειες, τους δίνεται η δυνατότητα για τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές, να αναστέλλεται για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα η είσπραξή τους και η καταβολή τους να γίνεται σε 24 δόσεις. Είναι μια οφειλόμενη ενέργεια απέναντι σε εκείνους που είδαν από τη μια στιγμή στην άλλη να καίγεται το μαγαζί τους, να καταστρέφεται η περιουσία τους από κάποια τρομοκρατική ενέργεια. Ευχαριστώ.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Από τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί, θα συζητηθούν οι 3 τροπολογίες, όπως συμφωνήσαμε και στη συζήτηση επί της αρχής, που κατατέθηκαν από την πλευρά της κυβερνήσεως, συν την τροπολογία που συνεφώνησαν οι εκπρόσωποι των κομμάτων με τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας. Και θα παρακαλούσα να αρχίσουμε από αυτήν την τροπολογία, γιατί ο κύριος Υπουργός, έχει κάποια υπηρεσιακή υποχρέωση και θα πρέπει να φύγει.

Στη συνέχεια θα συζητηθούν οι 3 τροπολογίες που ανέφερα. Άλλη τροπολογία δεν γίνεται δεκτή απο την πλευρά μας.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, μετά τη συζήτηση και ψήφιση της τροπολογίας του κυρίου Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, που μπαίνει ως άρθρο 13, η τροπολογία 1709/638 θα τεθεί ως άρθρο 14. Στο άρθρο αυτό τίθεται ο εξής τίτλος: “Επενδύσεις διαθεσίμων δημόσιων οργανισμών και ασφαλιστικών ταμείων”.

Στην παρ. 1, δεύτερος στίχος από την αρχή, καθώς και στην παρ. 1 εδάφ. 1 και 3 στην αρχή, το ποσοστό 10% (δέκα τοις εκατό) διορθώνεται σε 20% (είκοσι τοις εκατό).

Επίσης η τροπολογία 1710/639 τίθεται ως άρθρο 15 και στο οποίο τίθεται εξής τίτλος:”Ρύθμιση ασφαλιστικών εισφορών αυτοαπασχολούμενων που επλήγησαν από τρομοκρατικές πράξεις”.

Επίσης η τροπολογία 1711/640 τίθεται ως άρθρο 16 και στο οποίο τίθεται ο εξής τίτλος: “Ρύθμιση θεμάτων παραπληγικών -τετραπληγικών”.

Κατόπιν δε αυτού το ακροτελεύτιο άρθρο του νομοσχεδίου λαμβάνει τον αριθμό 17.

Μάλιστα τις διορθώσεις αυτές των τροπολογιών τις καταθέτω και στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός κ. Δ. Σιούφας καταθέτει στα Πρακτικά τις προαναφερθείσες διορθώσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

Διορθώσεις Τροπολογιών

1.α) Η τροπολογία 1709/638/2.4.92 λαμβάνει αριθμό άρθρου 14. β) Στο άρθρο αυτό τίθεται ο εξής τίτλος:”Επενδύσεις διαθεσίμων Δημόσιων Οργανισμών και Ασφαλιστικών Ταμείων”. γ) Στην Παράγραφο Ι δεύτερος στίχος από την αρχή, καθώς

και στην Παρ. Ι Εδαφ. 1 και 3 στην αρχή το ποσοστό 10% (δέκα τοις εκατό) διορθώνεται σε 20% (είκοσι τοις εκατό).

2.α) Η τροπολογία 1710/639/2.4.92 λαμβάνει αριθμό άρθρου 15. β) Στο άρθρο αυτό τίθεται ο εξής τίτλος "ρύθμιση ασφαλιστικών διαφορών αυτοαπασχολούμενων που επλήγησαν από τρομοκρατικές πράξεις".

3.α) Η τροπολογία 1711/640/2.4.92 λαμβάνει αριθμό άρθρου 16. β) Στο άρθρο αυτό τίθεται ο εξής τίτλος "ρύθμιση θεμάτων παραπληγικών - τετραπληγικών".

4.α) Μετά την παραπάνω προσθήκη των τριών άρθρων το ακροτελεύτιο άρθρο 13 του νομοσχεδίου λαμβάνει αριθμό 17.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το σύστημα το οποίο περιγράφετε κύριε συνάδελφε, ισχύει εδώ και περισσότερο από 10 χρόνια, ακριβώς το ίδιο. Εκείνο το οποίο κάνουμε σήμερα είναι η πρόταση αυτή την οποία σας έκανα να αυξηθεί το ποσοστό για να διατεθεί για ακίνητα και για χρεόγραφα με όλες αυτές τις κατασφαλιστικές διαδικασίες. Θα ήμουν ο πρώτος που θα συνηγορούσα στο να είναι οι διαδικασίες περισσότερο ευλύγιστες. Αλλά το καθεστώς αυτό απεδείχθη ικανοποιητικό και πρέπει να είμαστε όλοι πάρα πολύ προσεκτικοί στα ζητήματα που αναφέρονται στη διάθεση περιουσιαστικών στοιχείων των ασφαλιστικών οργανισμών. Γιατί όλη η διαδικασία δηλαδή η απόφαση του Δ.Σ. του ασφαλιστικού οργανισμού, η έγκριση την οποία πρέπει να δώσει ο εποπτεύων τους ασφαλιστικούς οργανισμούς Υπουργός και η τελική έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος είναι μια διαδικασία τριών σταδίων που είναι κατασφαλιστική και λειτούργησε μέχρι σήμερα με επιτυχία. Το μόνο θέμα το οποίο θα μπορούσαμε να συζητήσουμε, στην πρόταση την οποία ήδη σας έκανα, το ποσοστό από 10% να το κάνουμε 20% αν θα θέλατε να το αυξήσουμε ακόμα περισσότερο, να γίνει 30% των διαθεσίμων που υπάρχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος.

...ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, η θέση της Κυβέρνησης γι' αυτό το θέμα και τη στιγμή κατά την οποία βρίσκεται σε εξέλιξη η όλη μελέτη για την αναμόρφωση και την ανόρθωση του ασφαλιστικού συστήματος, έχει τοποθετηθεί ότι δεν εξετάζει αυτού του είδους την πρόταση, η οποία έχει γίνει από την πλευρά και του Συνασπισμού παλαιότερα, αλλά και του ΚΚΕ σήμερα και συνεπώς δεν τίθεται θέμα αποδοχής της τροπολογίας.

Αυτό όμως, το οποίο μου προξενεί ιδιαίτερη κατάπληξη είναι η θέση την οποία παίρνει ο Εισηγητής του Κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Και από την πλευρά τη δικιά μας, μας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση ότι επί 8 χρόνια κυβέρνησε τον Τόπο και δεν το απησχόλησε η κατάργηση αυτού του ταμείου. Τώρα ανακάλυψε την ορθότητα της πρότασης η οποία γίνεται από την πλευρά της Αριστεράς και απευθυνόμενο προς την Κυβέρνηση ζητάει να προχωρήσουμε σ' αυτό το θέμα;

Άλλωστε και άλλη φορά και δια μακρόν έχει συζητηθεί αυτό το θέμα και η τοποθέτηση είναι αυτή που σας έκανα στην αρχή.

Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις

(Άρθρα 39, 40 και 46)

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου
«Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις»
(Άρθρα 39, 40 και 46)

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα, 11 Μαΐου 1992

Άρθρο 39
Ρύθμιση χρεών προς το Δημόσιο

1. Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου του νομοσχεδίου προβλέπεται η καθιέρωση παραβόλου, το οποίο θα επισυνάπτεται από τον φορολογούμενο στην υποβαλλόμενη από αυτόν αίτηση για παροχή διευκόλυνσης στην καταβολή των χρεών προς το Δημόσιο από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα. Το ποσό του παραβόλου θα εξαρτάται από το ύψος του ρυθμιζόμενου χρέους, αρχίζοντας από 1.000.000 δραχμές και όχι από το όργανο που παρέχει την διευκόλυνση.

Μέχρι σήμερα, ισχύει η προτεινόμενη σε τροποποίηση παράγραφος 1 του άρθρου 63 του Ν.1249/82, η οποία προβλέπει την κατάθεση παραβόλου μόνο για την εξέταση αιτημάτων παροχής διευκόλυνσης από την Επιτροπή του άρθρου 17 του Ν.5940/33, των οφειλετών του Δημοσίου, των οποίων το ληξιπρόθεσμα χρέη κυμαίνονται από 5.000.000 δρχ. και άνω, γεγονός που θέτει σε ευνοϊκότερη θέση τους οφειλέτες των οποίων παρόμοια αιτήματα εξετάζονται από τα άλλα αρμόδια όργανα (Προι/νο της ΔΟΥ Νομαρχιακή Επιτροπή του άρθρου 15 του Ν. 3200/1955). Στην προτεινόμενη διάταξη προβλέπονται τα παράβολα ως εξής: α. Δραχμές πέντε χιλιάδες (5.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από ένα εκατομμύριο μία δραχμές (1.000.001) μέχρι πέντε εκατομμύρια (5000.000).

β. Δραχμές δέκα χιλιάδες (10.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από πέντε εκατομμύριο μία δραχμές (5.000.001) μέχρι δέκα εκατομμύρια δραχμές (10.000.000). γ. Δραχμές δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από δέκα εκατομμύρια μία δραχμές (10.000.001) μέχρι πενήντα εκατομμύρια δραχμές (50.000.000). δ. Δραχμές είκοσι χιλιάδες (20.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από πενήντα εκατομμύρια μία δραχμές (50.000.001) μέχρι εκατό εκατομμύρια δραχμές (100.000.000). ε. Δραχμές πενήντα χιλιάδες (50.000) όταν το ύψος του χρέους είναι μεγαλύτερο των εκατό εκατομμυρίων δραχμών (100.000.000).

Παράλληλα καθιερώνεται ως προϋπόθεση η καταβολή του 1/2 του ρυθμιζόμενου χρέους, που προβλεπόταν στο εδάφιο α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 63 του Ν.1249/82, σε κάθε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος οφειλέτης υποβάλει νέα αίτηση για ρύθμιση μέσα στο χρονικό διάστημα που ισχύει η απόφαση ανεξαρτήτως του οργάνου που την έχει εκδόσει.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 5 του άρθρου αυτού κρίνονται απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία των Δημοσίων Οικονομικών Υπηρεσιών (ΔΟΥ), αλλά και για την αποφυγή δημιουργίας εξόδων διοικητικής εκτέλεσης σε βάρος μικροοφειλετών, τα οποία προκαταβάλλονται από το Δημόσιο, χωρίς να είναι βέβαιο ότι η εκτέλεση θα έχει θετικά αποτελέσματα. Ειδικώτερα:

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι δεν θα διενεργείται στις ΔΟΥ βεβαίωση εσόδων του Δημοσίου ή Εσόδων Νομικών Προσώπων ή Τρίτων όταν το οφειλόμενο ποσό κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τις 3.000 δραχμές. Πολλοί τίτλοι είσπραξης που στέλνονται στις ΔΟΥ για βεβαίωση περιέχουν μικροποσά (100 ή 500 ή 1.000 δραχμές), ιδίως για έσοδα Νομικών Προσώπων ή Τρίτων. Αν υπολογιστεί η αξία των εντύπων που απαιτούνται για τη σύνταξη του τίτλου, του ατομικού δελτίου χρεών, της ατομικής ειδοποίησης, καθώς και το κόστος εργασίας για την συμπλήρωση όλων των παραπάνω, τις υπόλοιπες διαδικαστικές εργασίες για την απόδοση του τυχόν ποσού που θα εισπραχθεί (συνήθως τα ποσά αυτό δεν εισπράττονται), το συνολικό κόστος υπερβαίνει πολλαπλάσια το ποσό του οποίου πιθανολογείται η είσπραξη. Από τον παραπάνω περιορισμό εξαιρούνται τα έσοδα υπέρ Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και ο φόρος εισοδήματος Φυσικών Προσώπων και τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων. Τα έσοδα υπέρ Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης κρίνεται σκόπιμο να εξαιρεθούν λόγω της επαναλαμβανομένης βεβαίωσης μικροοφειλών, σε βάρος του ιδίου οφειλέτη ιδίως υπέρ μικρών Δήμων και Κοινοτήτων.

Με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι διαγράφονται τα ανείσπραχτα μικρουπόλοιπα οφειλών υπέρ του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων ή τρίτων, που είναι βεβαιωμένες στις ΔΟΥ, εφόσον τα συνολικά υπόλοιπα (από διάφορες βεβαιώσεις), κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνουν τις 3.000 δραχμές, για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι αμελείται η λήψη των προβλεπομένων από τον ΚΕΔΕ αναγκαστικών μέτρων είσπραξης για μικροοφειλές, των οποίων το σύνολο κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τις 15.000 δραχμές, εκτός του μέτρου της κατάσχεσης απαιτήσεως του οφειλέτη εις χείρας τρίτων. Το μέτρο αυτό δεν επιβαρύνει τους οφειλέτες με έξοδα διοικητικής εκτέλεσης, σε αντίθεση με την κατάσχεση κινητών ή ακινήτων, που στις περιπτώσεις των μικροοφειλών δημιουργούνται περισσότερα έξοδα διοικητικής εκτέλεσης από την ίδια την οφειλή, τα οποία προκαταβάλλονται από το Δημόσιο, χωρίς να είναι βέβαιο ότι η εκτέλεση θα έχει θετικά αποτελέσματα, για να εισπραχθούν τα έσοδα αυτά μαζί με τις μικροοφειλες.

3. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού προτείνεται ρύθμιση των χρεών της Ολυμπιακής Αεροπορίας Α.Ε. προς το Δημόσιο, εκτός των χρεών της που προέρχονται από δάνεια που της χορηγήθηκαν με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και των χρεών της προς την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση η Ολυμπιακή Αεροπορία Α.Ε. θα καταβάλλει τα χρέη που θα ρυθμιστούν σε έξη εξαμηνιαίες δόσεις απαλλασσόμενη του 80% των επιβληθεισών προστίμων και προσαυξήσεων λόγω μη υποβολής ή λόγω εκπρόθεσμης υποβολής των προβλεπομένων δηλώσεων για απόδοση φόρων ή τελών, εφόσον όμως η Ολυμπιακή Αεροπορία θα είναι συνεπής με τους όρους της ρύθμισης.

Η ρύθμιση αυτή κρίνεται απαραίτητη, λόγω της δυσχερούς οικονομικής θέσης στην οποία έχει περιέλθει η Ολυμπιακή Αεροπορία από: α) την άσκηση κοινωνικής πολιτικής (διατήρηση τιμολογίων εσωτερικού σε χαμηλά επίπεδα), β) την μη καταβολή από το Δημόσιο (μοναδικού μετόχου) επί μία δεκαετία περίπου, του ποσού που έχει αποφασιστεί να αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, γ) τις συνέπειες της κρίσης και του πολέμου στον Κόλπο, δ) τη μη ανανέωση του στόλου της, και που πρέπει να έχει σαν συνέπεια την άμεση παρέμβαση της πολιτείας με τη λήψη δραστικών μέτρων, μεταξύ των οποίων και η ρύθμιση των οφειλών της προς το Δημόσιο, κατά τρόπο ώστε να συνεχίσει απρόσκοπτα τη λειτουργία της.

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.1239/1982 είχε οριστεί ότι συμψηφίζονται υποχρεωτικά με οφειλές των επιχειρήσεων προς το ΙΚΑ, όλες οι εκκαθαρισμένες οφειλές του Δημοσίου προς τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των εξαγωγικών επιτοκίων.

Η διάταξη αυτή είχε επιφέρει δυσκολίες στην εφαρμογή ορισμένων φορολογικών διατάξεων, όπως στη διαδικασία της εκκαθάρισης των δηλώσεων φόρου εισοδήματος Νομικών Προσώπων ή στην εφαρμογή του άρθρου 83 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων περί συμψηφισμού. Για το λόγο αυτό με τη διάταξη του άρθρου 16 του ν.1947/1991 εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 2 του ν.1239/1982 οι επιστροφές των αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων. Με την εξαίρεση των επιστροφών αυτών εξαλείφθηκαν μεν τα προβλήματα από την εφαρμογή φορολογικών διατάξεων, διαπιστώθηκε όμως ότι οι επιχειρήσεις που έχουν οφειλές προς το ΙΚΑ, εισπράττουν επιστροφές φόρων από το Δημόσιο, ειδικά δε επιστροφές από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, πριν το ΙΚΑ ενημερωθεί, ώστε να προβεί στην αναγκαστική είσπραξη αυτών.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι για την είσπραξη από επιχείρηση χρηματικής αξίωσής της κατά του Δημοσίου (απαίτηση από εκτέλεση έργων, από προμήθεια αγαθών, από επιστροφή φόρων κ.λ.π.) απαιτείται η επιχείρηση αυτή να είναι ενήμερη για τις οφειλές της προς το ΙΚΑ.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού διασφαλίζονται τόσο τα συμφέροντα του Δημοσίου όσο και τα συμφέροντα του ΙΚΑ και επιδιώκεται η είσπραξη απαιτήσεων από επιχειρήσεις, που αμελούν να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις του προς αυτό.

5. Με σκοπό την ταχύτερη διεκπεραίωση των εργασιών έκδοσης διαχείρισης, καθορισμού των όρων των ομολογιακών δανείων και των εντόκων γραμματίων που εκδίδονται σε μηνιαία βάση, από το Υπουργείο Οικονομικών, καθώς και για την αποφυγή γραφειοκρατικών διενεργειών προωθείται η παρούσα διάταξη. Με την διάταξη αυτή απλοποιείται μία διαδικασία η οποία μέχρι σήμερα έχει επιφέρει καθυστερήσεις στην ομαλή πορεία έκδοσης και παρακολούθησης των δανείων αυτών.

6. Με τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν.1591/1986 (ΦΕΚ 50/86 Α) ορίζεται ότι Ν.Π.Δ.Δ. θρησκευτικού και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εκπληρούν κοινωφελείς φιλανθρωπικούς και πολιτιστικούς σκοπούς και αυτοχρηματοδοτούνται, εξαιρούνται από τις διατάξεις του ν.δ. 496/1974 “Περί λογιστικού των Νομικών Προσώπων του Δημοσίου Δικαίου” (δεν ασκείται δηλαδή από τον Υπουργό Οικονομικών για των αρμοδίων Κεντρικών και Περιφερειακών οργάνων αυτού οικονομικός έλεγχος επί της διαχειρίσεως των κεφαλαίων και της περιουσίας τους).

Ήδη με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του όρθρου αυτού του νομοσχεδίου συμπληρώνεται η διάταξη του άρθρου 57 του ν. 1591/1986 έτσι ώστε τα ως άνω Νομικά Πρόσωπα λόγω του χαρακτήρα τους να υπόκεινται στον κατασταλτικό έλεγχο σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 85 του ν. 1892/1990 και του άρθρου 77 του ν. 1943/1971.

7. Οι οικονομικές ενισχύσεις ή επιχορηγήσεις στον Αγροτικό Τομέα με Κοινοτική ή μη συμμετοχή, εγκρίνονται με αποφάσεις της επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων. Τη διαδικασία αυτή προβλέπει το ν.δ. 131/1974 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 1409/1983.

Για την ταχύτερη προώθηση των προγραμμάτων γεωργικής ανάπτυξης της χώρας και προαγωγής της Γεωργικής, Κτηνοτροφικής, Δασικής και Αλιευτικής παραγωγής προτείνεται η παρακάτω διάταξη με την οποία παρέχεται η δυνατότητα έγκρισης των οικονομικών ενισχύσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό προς τον Αγροτικό Τομέα με Κοινοτική ή μη συμμετοχή με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας.

Άρθρο 40

Ρυθμίσεις εισφορών και εσόδων υπέρ τρίτων

1. Με την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 1032/43 με την οποία τροποποιήθηκαν προγενέστερες σχετικές διατάξεις (ν. 6071/34 και α.ν. 812/37) ορίστηκε ως πόρος του ΤΑΤ ΜΓΤ εισφορά ίση προς 2% επί της τιμής πώλησης των παραγομένων από τα λειτουργούντα στην Ελλάδα εργοστάσια Χαρτοποιίας, Χαρτονοποιία, Παραγωγής Χάρτου συσκευασίας, και τα Στοιχειοχυτήρια προϊόντων.

Στην πορεία όμως και λόγω των σοβαροτάτων διαφωνιών που ανέκυψαν μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών (Ταμείο-Επιχειρήσεις) ως προς τον τρόπο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης που είχαν ως αποτέλεσμα την εμπλοκή αυτών σε δικαστικές διαμάχες, κατέστη επιτακτική η ανάγκη ρύθμισης του όλου θέματος κατά τρόπο πλέον σαφή.

Με την προτεινόμενη διάταξη γίνονται ρυθμίσεις που έχουν σκοπό α) την άρση κάθε αμφισβήτησης στο μέλλον σχετικά με την τιμή επί την οποίας υπολογίζεται η ανωτέρω εισφορά β) την επέκταση του ανωτέρω πόρου και επί των εισαγομένων προϊόντων χάριν της ίσης μεταχείρισης προς τα ελληνικά, γ) τον καθορισμό κατά τρόπο σαφή αφενός και ενιαίο αφετέρου των προϊόντων χάρτου και χαρτονίου επί των οποίων επιβάλλεται η εισφορά 2% είτε αυτά παράγονται εγχωρίως είτε εισάγονται.

2. Οι κεντρικοί αυτοτελείς πόροι των Δήμων και Κοινοτήτων προέρχονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 1828/89 από τις παρακάτω πηγές εσόδων: α) Από το φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. β) Από τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων. γ) Από φόρο ακίνητης περιουσίας.

Ειδικότερα με την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού θεσπίζεται η απόδοση στους Ο.Τ.Α. του 20'% του Φόρου Εισοδήματος από το οποίο τα 2/3 αποδίδονται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού και το 1/3 μέσω του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

Η παραχώρηση των εσόδων του ανωτέρω άρθρου 25 του Ν. 1828/89 θεσπίστηκε αποκλειστικά, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου αυτού, για την κάλυψη του κόστους των υπηρεσιών για τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβασθεί στους Ο.Τ.Α. Συνεπώς η υποχρέωση του Δη-

μοσίου από την αιτία αυτή προς τους Ο.Τ.Α. εξαντλείται με τα ήδη παραχωρηθέντα έσοδα, τα οποία άλλωστε αυξάνονται καθώς αυξάνεται και η βάση των φόρων.

Οι Ο.Τ.Α., με έγγραφό τους, ζήτησαν στις συνολικές καθαρές ετήσιες εισπράξεις του Φόρου Εισοδήματος να περιληφθούν και οι εισπράξεις από φόρους εισοδήματος παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που προκύπτουν από φορολογικούς ελέγχους, δικαστικές αποφάσεις κ.λ.π. για το μετά την 1.1.1989 χρονικό διάστημα. Δεδομένου ότι στην κωδική κατάταξη των εσόδων του προϋπολογισμού δεν γίνεται διάκριση των εισπραττομένων πριν και μετά την 1.1.89 εσόδων Π.Ο.Ε. από φόρους εισοδήματος, η δε εγγραφή νέων κωδικών αριθμών εσόδων στους οποίους να καταλογίζονται χωριστά οι εισπράξεις φόρων εισοδήματος Π.Ο.Ε. θα δημιουργήσει διαδικαστικά και άλλα προβλήματα στις ΔΟΥ, πέραν των καθαρά δημοσιονομικών λόγων της μείωσης δηλαδή των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου με νομοθετική ρύθμιση, ενδείκνυται να αποκλειστούν οι Ο.Τ.Α. από τις εισπράξεις φόρων εισοδήματος Π.Ο.Ε.

3. Με το άρθρο 6 του Ν.1965/91 νομοθετήθηκε η μέσω του ταμείου προϋπολογισμού από 1.12.91 είσπραξη των πάσης φύσεως εσόδων του ΕΟΦ και η εν συνεχεία απόδοσή τους δια του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στον υφιστάμενο στην Τράπεζα της Ελλάδος λογαριασμό Ταμειακής διαχείρισης του εν λόγω Οργανισμού.

Στη συνέχεια με το άρθρο 55 παρ. 1 του ν. 2000/91 νομοθετήθηκε όπως από την ημερομηνία ισχύος του άρθρου αυτού (24.12.91) και εφεξής το υπό του άρθρου 11 παρ. 1 στοιχ. στ΄ του ν. 1316/83 έσοδο του ΕΟΦ (εισφορά 15% επί της τιμής πώλησης των φαρμακευτικών σκευασμάτων και ιδιοσκευασμάτων ανθρώπινης χρήσης) που αποτελεί περίπου το 92% των συνολικών εσόδων του ΕΟΦ εισάγεται σαν έσοδο στον Κρατικό Προϋπολογισμό και διατίθεται για την μερική κάλυψη των δαπανών του για επιχορηγήσεις του τομέα Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Επειδή η διατύπωση της παρ. 1 της τελευταίας αυτής διάταξης (άρθρο 55 ν. 2000/91) δημιουργεί προβλήματα όπως:

- αν την αρμοδιότητα ελέγχου των υποβαλλομένων υπό των υπόχρεων δηλώσεων για τον υπολογισμό της προς καταβολήν σχετικής επιβάρυνσης (που ενδεχομένως συνεπάγεται επιβολή προστίμων και τόκων υπερημερίας σε περιπτώσεις εκπροθέσμου καταβολής κ.λ.π.) θα εξακολουθήσει να έχει ο ΕΟΦ που είναι μάλιστα εξειδικευμένος στους ελέγχους αυτούς ή οι υπάλληλοι των ΔΟΥ εφόσον το αντίστοιχο έσοδο αποτελεί πλέον έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

- αν στις περιπτώσεις εξαγωγών παρασκευαζομένων στην Ελλάδα φαρμάκων από φαρμακαποθήκες, η καταβληθείσα στο μεταξύ εισφορά επιστρέφεται, όπως προβλέπεται από το Νόμο, από τον ΕΟΦ ή το Δημόσιο.

- Αν τα έσοδα του άρθρου 11 παρ. 1 στοιχ. στ΄ του Ν. 1316/83 που δεν είχαν εισπραχθεί μέχρι την παραπάνω ημερομηνία (24/12/91) πρέπει να εισαχθούν στον Κρατικό Προϋπολογισμό ή να αποδοθούν στον ΕΟΦ κ.λπ. πέραν των καθαρά διαδικαστικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ήδη από 1.2.1992 οι ΔΟΥ κατά τον διαχωρισμό των εσόδων αυτών σε έσοδα του ΕΟΦ και έσοδα του προϋπολογισμού και κυρίως τον διαχωρισμό των ήδη από 24/12/91 μέχρι 31/1/92 εισπραχθέντων εσόδων σε έσοδο που πρέπει

να αποδοθούν στον ΕΟΦ και έσοδο που πρέπει να περιέλθουν στον Κρατικό Προϋπολογισμό κ.λ.π.

Προτείνεται η αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 55 του Ν. 2000/1991 ως η σχετική διάταξη προκειμένου να συνεχισθεί το έως της ισχύος της αντικαθιστώμενης αυτής διάταξης υφιστάμενο καθεστώς (έλεγχος και βεβαίωση των σχετικών εσόδων από τον ΕΟΦ πρόστιμα, τόκοι υπερημερίας κ.λ.π.) ορίζοντας ταυτόχρονα ότι αντί του συγκεκριμένου εσόδου του άρθρου 11 παρ. 1 στοιχ. στ΄ του Ν. 1316/83 στο Κρατικό Προϋπολογισμό εισάγεται ποσοστό 90% των έως τότε (24/12/91) εισπραττομένων συνολικών εσόδων υπέρ του ΕΟΦ (ποσοστό δηλαδή που ισοδυναμεί περίπου με την συμμετοχή του ιδίου αυτού εσόδου στα συνολικά έσοδα του ΕΟΦ, όπως αναφέρεται στην πρόταση του ΕΟΦ στο ΓΛΚ (Δ20-Γ΄) για τα έσοδα του 1992) για την μερική κάλυψη δαπανών του στους τομείς Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικής Ασφάλισης, το δε υπόλοιπο 10% να αποδίδεται στον ΕΟΦ.

4. Σύμφωνα με την από 19.3.1962 σύμβαση μεταξύ της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλων Τραπεζών, που τροποποιήθηκε με την σχετική σύμβαση της 30.1.1969, δημιουργήθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδος λογαριασμός με τον τίτλο "Τράπεζαι - Κεφάλαια συμβάσεως 19ης Μαρτίου 1962" που εχρηματοδοτείτο από κάθε συμβαλλόμενη Τράπεζα με το 5% του μέσου όρου των ετησίων πιστώσεών τους με σκοπό την εφαρμογή χαμηλών επιτοκίων για τις Τραπεζικές χορηγήσεις σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις που επετύγχαναν εξαγωγές σε ελεύθερο συνάλλαγμα.

Η σύμβαση αυτή στην οποία προσχώρησαν αργότερα όλες οι Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα εγκρίθηκε με την αριθ. 1265/62 απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής.

Η πιό πάνω εισφορά αυξήθηκε πρόσθετα 1% επί των χορηγουμένων από τις Τράπεζες πιστώσεων στο εσωτερικό και εισαγωγικό εμπόριο και αργότερα με το Ν. 887/71 προβλέφθηκε η συμμετοχή του Δημοσίου για την κάλυψη των ελλειμμάτων του λογαριασμού αυτού.

Η κύρωση της παραπάνω σύμβασης και η συμμετοχή του Δημοσίου στο άνοιγμα του κοινού λογαριασμού επαναλαμβάνεται με το Ν. 128/75. Με τον Νόμο αυτό δημιουργείται το νομικό πλαίσιο και για επιστροφές διαφοράς τόκων προερχομένων από την εφαρμογή χαμηλών επιτοκίων σε ειδικές κατηγορίες χρηματοδοτήσεων, καθώς και σε ειδικές περιπτώσεις αντλήσεων κεφαλαίων με υψηλά επιτόκια από πιστωτικά ιδρύματα.

Από 1.1.1992 για τις πραγματοποιούμενες εξαγωγές Ελληνικών προϊόντων παύουν να ισχύουν οι ειδικές εξαγωγικές ενισχύσεις της 1574/1/70 απόφασης της Νομισματικής Επιτροπής και με την αριθ. 1975/1991 Πράξη του Διοικητή της Τραπέζης Ελλάδος καταργούνται οι εισφορές που καταβάλλουν οι Τράπεζες στον Κοινό λογαριασμό.

Επειδή μετά την κατάργηση των εξαγωγικών ενισχύσεων υπάρχει πλεόνασμα στον ανωτέρω λογαριασμό, κάτω από τις παρούσες δημοσιονομικές συνθήκες κρίνεται σκόπιμο το πλεόνασμα αυτό να μην παραμένει αδρανές στον παραπάνω λογαριασμό αλλά να μεταφερθεί σε πίστωση του λογαριασμού Νο 200 - 1 και να εισάγεται στον Γενικό Κρατικό Προϋπολογισμό σαν έσοδο αυτού.

5. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 4 του ν. 1904/1990 (ΦΕΚ-Α 143/1990) "περί λειτουργίας αριθμολαχείου (ΛΟΤΤΟ) και λαχείου (ΠΡΟΤΟ)", του άρθρου 13 του ν. 1948/1991 και του Π.Διατάγματος 395/1990

"οργάνωση και διαχείριση του αριθμολαχείου (ΛΟΤΤΟ) και του λαχείου ΠΡΟ-ΤΟ" ορίζεται η κατανομή και ο τρόπος διάθεσης των εσόδων του ΛΟΤΤΟ.

Συγκεκριμένα τα έσοδα του ΛΟΤΤΟ διατίθενται:

- Ποσοστό 45% του συνόλου των εισπράξεων μετά την αφαίρεση των δικαιωμάτων των πρακτόρων ως κέρδος των συμμετεχόντων στο αριθμολαχείο
- Ποσοστό 11% παρακρατείται από τον ΟΠΑΠ για την κάλυψη των πάσης φύσεως εξόδων Διοίκησης και λειτουργίας του.

- Ποσοστό 15% στο Υπουργείο Πολιτισμού για την ενίσχυση του προγράμματος πολιτιστικής ανάπτυξης,

- Ποσοστό 29% στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και με απόφαση του αρμόδιου για θέματα Αθλητισμού Υπουργού διατίθενται για την εκπλήρωση των σκοπών της.

Επειδή για την ενότητα της δημοσιονομικής διαχείρισης και τον ορθολογικότερο έλεγχο τόσο των εσόδων, όσο και των δαπανών επιβάλλεται η εφαρμογή των αυστηρών διατάξεων του Δημοσίου Λογιστικού, η Κυβέρνηση αποφάσισε όπως μέρος των εσόδων του ΛΟΤΤΟ από 1/3/1992 περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και εμφανίζεται σε ειδικό προς τούτο κωδικό αριθμό εσόδου.

6. Οι διατάξεις με τις οποίες προτείνεται τέλος εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης αεροδρομίων σε αναχωρούντες επιβάτες εσωτερικού και εξωτερικού, αποβλέπουν στην εξασφάλιση των απαραίτητων οικονομικών πόρων, οι οποίοι θα διατίθενται υποχρεωτικά για τον εκσυγχρονισμό των υπαρχόντων αεροδρομίων την κατασκευή του αεροδρομίου των Σπάτων, το οποίο θα αντικαταστήσει το αεροδρόμιο του Ελληνικού.

Ειδικά η πρόβλεψη δημιουργίας κεφαλαίου για την κατασκευή του αεροδρομίου των Σπάτων αποβλέπει στην αύξηση της κρατικής συμμετοχής και την ως εκ τούτου ισχυροποίηση της κρατικής διαπραγματευτικής θέσης για την περίπτωση αναθέσεως του έργου σε ιδιωτικό φορέα.

Άρθρο 46

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 1867/1989

Από την μέχρι σήμερα εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1867/1989, απεδείχθη ότι η διαδικασία που προβλέπει ο νόμος αυτός είναι πολύπλοκη με αποτέλεσμα σήμερα να εκκρεμούν στα δικαστήρια πάνω από τριάντα χιλιάδες (30.000) μηνυτήριες αναφορές, για την μη καταβολή ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο.

Τα μέτρα που προβλέπει ο ν. 1867/1989 κατά των οφειλετών για χρέη προς το Δημόσιο δεν έφεραν κανένα αποτέλεσμα, γιατί ο όγκος των υποβαλλομένων μηνυτηρίων αναφορών στα Δικαστήρια είναι πολύ μεγάλος και απαιτείται μακρό χρονικό διάστημα για την εκδίκασή τους.

Σήμερα τα μοναδικά αναγκαστικά μέτρα είσπραξης που έχει το Δημόσιο είναι η κατάσχεση κινητών ή ακινήτων του οφειλέτη ή απαιτήσεων αυτού εις χείρας τρίτων.

Η δυνατότητα είσπραξης χρεών των δύστροπων οφειλετών με αναγκαστικά μέτρα και ειδικότερα εκείνων που στερούνται εμφανών περιουσιακών στοιχείων, έχει περιοριστεί σημαντικά. Το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο με τις οφειλές των Α.Ε. και Ε.Π.Ε., που μετά την κατάργηση της ειδικής ευθύνης των εκπροσώπων τους, έχει μειωθεί στο ελάχιστο η δυνατότητα αναγκαστικής

είσπραξης, λαμβανομένου υπόψη ότι τα τυχόν υπάρχοντα περιουσιακά στοιχεία των εταιριών βαρύνονται στις περισσότερες περιπτώσεις με προσημειώσεις, υποθήκες και ενέχυρα τραπεζών και συνεπώς η κατάσχεση αυτών και στη συνέχεια η πλειστηρίασή τους από το Δημόσιο δεν θα έχει θετικό αποτελέσματα, λόγω προνομιακής καταβολής των συνυπόθηκων και ενεχυρούχων δανειστών.

Κατόπιν τούτου, τροποποιείται και συμπληρώνονται ο ν. 1867/1989 και επιταχύνεται η διαδικασία εκδίκασης των μηνυτηρίων αναφορών για έκδοση εντάλματος προσωπικής κράτησης ως αναγκαστικού μέτρου είσπραξης των δημοσίων εσόδων.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η εκδίκασης των μηνυτηρίων αναφορών να γίνεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Πρωτοδικείου και όχι από το τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο, ο οποίος δικάζει κατά την διαδικασία των άρθρων 686 και επόμενα της Πολιτικής Δικονομίας. Για την απλοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας και για να έχουμε άμεσα αποτελέσματα καταργείται η παράγραφος 3 του άρθρου 2, οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 3, οι περιπτώσεις γ΄ και θ΄ του άρθρου 4, οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 5, η περίπτωση γ΄ του άρθρου 7 και το άρθρο 9 του ν. 1867/1989.

Με την διαδικασία που προβλέπει το προς ψήφιση άρθρο πιστεύουμε ότι θα καταστεί δυνατή η είσπραξη των 580 δις που έχουν βεβαιωθεί στις ΔΥΟ και δεν καταβάλλονται οι ληξιπρόθεσμες δόσεις.

Τέλος, επισημαίνεται ότι και το ΙΚΑ μετά την κατάργηση του εντάλματος προσωπικής κράτησης αντιμετωπίζει ακριβώς τα ίδια προβλήματα με το δημόσιο για την είσπραξη των εσόδων του, γεγονός που επιβάλλει την επαναφορά του αναγκαστικού αυτού μέτρου, για την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις»

(Άρθρα 39, 40 και 46)

Άρθρο 39

Ρυθμίσεις χρεών προς το Δημόσιο

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 63 του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α΄) αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Δεν παρέχεται διευκόλυνση στην καταβολή των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο από τα εξουσιοδοτημένα από το νόμο όργανα αν δεν έχει επισυναφθεί στην αίτηση του ενδιαφερομένου το ακόλουθο παράβολο υπέρ του Δημοσίου: α. Δραχμών πέντε χιλιάδων (5.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από ένα εκατομμύριο μία δραχμές (1.000.001) μέχρι πέντε εκατομμύρια δραχμές (5.000000) β. Δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από πέντε εκατομμύρια μία δραχμές (5000.001) μέχρι δέκα εκατομμύρια δραχμές (10.000.000) γ. Δραχμών δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από δέκα εκατομμύρια μία δραχμές (10.000.001) μέχρι πενήντα εκατομμύρια δραχμές (50.000.000). δ. Δραχμών είκοσι χιλιάδων (20.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από πενήντα εκατομμύρια μία δραχμές (50.000.001) μέχρι εκατό εκατομμύρια δραχμές (100.000.000). ε. Δραχμών πενήντα χιλιάδων (50.000) όταν το ύψος του χρέους είναι μεγαλύτερο των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών.

Χρέος στο οποίο υπολογίζεται το παράβολο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θεωρείται η αρχικά βεβαιωμένη οφειλή όπως έχει διαμορφωθεί ύστερα από τυχόν νόμιμη μείωση ή μερική καταβολή.

Από την υποχρέωση της κατάθεσης του ανωτέρω παραβόλου εξαιρούνται μόνο τα αιτήματα που αφορούν:

αα. τη διαγραφή χρεών προς το Δημόσιο, που ζητείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, όπως ισχύει κάθε φορά.

ββ. την άρση του μέτρου της απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα, όταν προβάλλεται ως αιτιολογία η ανάγκη της άμεσης και χωρίς αναβολή αναχώρησης στο εξωτερικό για λόγους υγείας και εφόσον υποβάλλονται σχετικά δικαιολογητικά."

2. Η διάταξη του εδαφίου α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 63 του ν. 1249/1982 τροποποιείται ως εξής:

"2. Σε περίπτωση που έχει εκδοθεί απόφαση του αρμόδιου οργάνου με την οποία καθορίζεται καταβολή ληξιπρόθεσμου χρέους για ορισμένο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια ο ενδιαφερόμενος οφειλέτης καταθέσει μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα νέα αίτηση, χωρίς να έχει καταβάλει τουλάχιστον το 1/2 του χρέους που έπρεπε να καταβληθεί σύμφωνα με την εκδοθείσα απόφαση, η νέα αυτή αίτηση απορρίπτεται."

3. Δεν ενεργείται βεβαίωση στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) τίτλων είσπραξης για έσοδα του Δημοσίου, καθώς και για έσοδα νομικών προσώπων ή τρίτων, εφόσον το οφειλόμενο κατά οφειλέτη ποσό δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές. Από τη διάταξη αυτήν εξαιρούνται ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων, τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων και τα έσοδα υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

4. Οι μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού βεβαιωμένες ανείσπρακτες οφειλές στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) υπέρ του Δημοσίου, καθώς και υπέρ νομικών προσώπων ή τρίτων, εκτός των οφειλών υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, διαγράφονται, εφόσον το συνολικό ποσό της βασικής οφειλής κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές και δεν έχουν εισπραχθεί εντός διετίας από τη βεβαίωσή τους. Η διαγραφή γίνεται οίκοθεν με πράξεις του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 16/1989 (ΦΕΚ 6 Α΄).

5. Αμελείται η λήψη των προβλεπόμενων από τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974) αναγκαστικών μέτρων είσπραξης σε βάρος οφειλετών εκτός του μέτρου της κατάσχεσης απαιτήσεων εις χείρας τρίτων, εφόσον οι συνολικές βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες υπέρ του Δημοσίου ή νομικών προσώπων ή τρίτων δεν υπερβαίνουν τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές. Το παραπάνω όριο δεν ισχύει για οφειλές υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

6. Τα αναγραφόμενα ποσά στις παραγράφους 3 και 5 του παρόντος δύναται να αναπροσαρμόζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

7. Χρέη προς το Δημόσιο της Ολυμπιακής Αεροπορίας Α.Ε. ρυθμίζονται ως ακολούθως α) Χρέη προς το Δημόσιο της Ολυμπιακής Αεροπορίας Α.Ε., που έχουν βεβαιωθεί για είσπραξη στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία Φορολογίας Ανωνύμων Βιομηχανικών Εταιριών Αθηνών μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1991, μαζί με το 20% κάθε προστίμου ή προσαύξησης που έχει βεβαιωθεί σε βάρος αυτής, καθώς και με το 20% των μέχρι την ημερομηνία αυτήν οφειλόμενων προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, που αναλογούν στο σύνολο των βεβαιωμένων, μέχρι την ίδια ημερομηνία, χρεών, επιτρέπεται να καταβληθούν σε έξι (6) εξαμηνιαίες συνεχείς ισόποσες δόσεις, απαλλασσομένης της Ο.Α. Α.Ε. από την καταβολή του υπόλοιπου ποσοστού των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής και προστίμων, εφόσον είναι συνεπής στη ρύθμιση αυτή.

Από τη ρύθμιση εξαιρούνται τα χρέη προς την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και τα χρέη που προέρχονται από δάνεια που χορηγήθηκαν με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου.

Από τα βεβαιωμένα χρέη της Ο.Α. Α.Ε., που θα υπαχθούν στη ρύθμιση, διαγράφεται ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) των επιβληθέντων προστίμων και προσαυξήσεων λόγω μη υποβολής ή λόγω εκπρόθεσμης υποβολής των υπό του νόμου προβλεπόμενων δηλώσεων για απόδοση φόρων ή τελών. Η διαγραφή θα γίνει από τα αρμόδια τμήματα της Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Β.Ε. Αθηνών, που έχουν βεβαιώσει τα πρόστιμα ή τις προσαυξήσεις και μετά την πλήρη συμμόρφωση της Ο.Α. Α.Ε. στους όρους της παρούσας ρύθμισης.

β) Στην παραπάνω ρύθμιση υπάγονται και τα χρέη προς το Δημόσιο, που θα βεβαιωθούν μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος και ανάγονται σε οικονομικά έτη προγενέστερα του 1992, για τα οποία η Ο.Α. Α.Ε. έχει

ασκήσει προσφυγές ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων. Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτό είναι η παραίτηση της Ο.Α. Α.Ε. από τις προσφυγές μέσα σε δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος. Τα χρέη αυτά θα ενσωματωθούν με τα λοιπά της περίπτωσης α΄ του παρόντος και θα καταβληθούν κατά τις κατωτέρω χρονολογίες χωρίς καμία διάκριση.

γ) Η πρώτη δόση της ρύθμισης πρέπει να καταβληθεί μέχρι την 30 Μαρτίου 1993 και οι επόμενες μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 1993, 30ή Μαρτίου 1994, 30ή Σεπτεμβρίου 1994, 30ή Μαρτίου 1995, 30ή Σεπτεμβρίου 1995.

δ) Μέχρι την καταβολή της πρώτης δόσης της ρύθμισης θα χορηγείται στην Ο.Α. Α.Ε. αποδεικτικό ενημερότητας για τα χρέη της προς το Δημόσιο, με παρακράτηση δέκα τοις εκατό (10%) της εκάστοτε εισπραττόμενης απαίτησης έναντι των οφειλών της. Το ποσό που θα αποδίδεται από την παρακράτηση, καθώς και ολόκληρο το ποσό από τυχόν επιστροφές φόρων, θα καλύπτει αντίστοιχο ποσό δόσης ή δόσεων της παραπάνω ρύθμισης κατά συμψηφισμό. Οι εισπράξεις του Δημοσίου, που διενεργούνται σύμφωνα με τις πιο πάνω διαδικασίες, λογίζονται ως συμμόρφωση της Ο.Α. Α.Ε. στους όρους της ρύθμισης μόνο στην περίπτωση που έχουν αποδοθεί στη Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Β.Ε. Αθηνών μέχρι την ημερομηνία λήξης της εξαμηνιαίας δόσης,

ε) Από την ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης και εφόσον η Ο.Α. Α.Ε. είναι συνεπής γενικά στην παρούσα ρύθμιση και ενήμερη στις άλλες ληξιπρόθεσμες οφειλές της προς το Δημόσιο, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στη ρύθμιση αυτή, θα της χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας για κάθε χρήση, καθώς και για την είσπραξη απαιτήσεών της, χωρίς τον υποχρεωτικό όρο της παραπάνω παρακράτησης, εκτός των απαιτήσεών της από επιστροφή φόρων, που συμψηφίζονται υποχρεωτικά με τις οφειλές της προς το Δημόσιο.

στ) Η παράλειψη της Ο.Α. Α.Ε. να καταβάλλει έστω και μία δόση της ρύθμισης έχει ως συνέπεια την απώλεια των πιο πάνω ευεργετημάτων που παρέχονται με αυτή, για δε το υπόλοιπο των χρεών που είχαν υπαχθεί σ' αυτήν, υπολογίζονται οι νόμιμες προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, με βάση τα στοιχεία της βεβαίωσης, κατ' αναλογία με το οφειλόμενο χρέος την ημέρα της απώλειας του ευεργετήματος.

ζ) Η παραγραφή των χρεών, που υπάγονται στη ρύθμιση αυτήν, αναστέλλεται για ολόκληρο το χρονικό διάστημα της ρύθμισης, ανεξάρτητα αν η Ο.Α. Α.Ε. θα είναι συνεπής σ' αυτήν ή όχι. Μέτρα, που τυχόν έχουν ληφθεί για τη διασφάλιση των ρυθμιζόμενων χρεών, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την εξόφλησή τους. Τυχόν δε αποδιδομένα στο Δημόσιο ποσά, λόγω των μέτρων αυτών, συμψηφίζονται με τις δόσεις της ρύθμισης.

η) Με την παρούσα ρύθμιση δεν θίγονται φορολογικές ή άλλες διατάξεις, που προβλέπουν την καταβολή ορισμένης οφειλής για τη διενέργεια διαφόρων πράξεων.

8. Για την πληρωμή όλων των εκκαθαρισμένων απαιτήσεων των επιχειρήσεων κατά του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, δήμων και κοινοτήτων. απαιτείται, πλέον του προβλεπόμενου από το όρθρο 26 του ν. 1882/1990 αποδεικτικού ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο και η ενημερότητα των επιχειρήσεων αυτών για τις οφειλές τους προς το ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.). Η ενημερότητα αυτή αποδεικνύεται με βεβαίωση που χορηγείται από το Ι.Κ.Α.. Εάν οι επιχειρήσεις αυτές δεν είναι ασφαλιστικά ενήμερες οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις τους από το Δημόσιο,

ν.π.δ.δ. δήμους και κοινότητες παρακρατούνται υποχρεωτικά και αποδίδονται στο Ι.Κ.Α. εφόσον δεν συμψηφίζονται σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.) με οφειλές τους προς το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., δήμους και κοινότητες. Τυχόν εκχωρήσεις προς τρίτους δεν ισχύουν.

Το περιεχόμενο της βεβαίωσης αυτής, το ύψος της εισπραττόμενης απαίτησης άνω του οποίου καθίσταται, υποχρεωτική η προσκόμισή της, ο χρόνος ισχύος της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Ι.Κ.Α.. Με την ίδια υπουργική απόφαση θα καθορίζεται και η έκταση εφαρμογής της διάταξης αυτής στις περιπτώσεις του άρθρου 8 παρ. 5 εδ. ε΄ του α.ν. 1846/1951 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παρ. 5 του ν. 1902/1990.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν δύο μήνες μετά την έκδοση της παραπάνω απόφασης, οπότε παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.1239/1982 (ΦΕΚ 35 Α΄), καθώς και η διάταξη του άρθρου 16 του ν. 1947/1991 (ΦΕΚ 70 Α΄).

9. Η έκδοση εντόκων γραμματίων, η συνομολόγηση ομολογιακών δανείων του ελληνικού Δημοσίου, οι όροι, το επιτόκιο, σταθερό ή κυμαινόμενο, η τιμή διάθεσης, οι τυχόν ρήτρες, ο τρόπος και ο ειδικότερος σκοπός έκδοσής τους, η διάρκεια, η ενδεχόμενη περίοδος χάριτος, ο τρόπος καταβολής των τόκων και εξοφλήσεις του κεφαλαίου και κάθε άλλο σχετικό με την έκδοση αυτών, ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που κοινοποιείται στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Οι συμβάσεις ανάθεσης από το Δημόσιο στην Τράπεζα της Ελλάδος, της διαχείρισης των ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Δημοσίου, συνομολογούνται και υπογράφονται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.

10. Στο άρθρο 57 του ν. 1591/1986 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

"Τα ως άνω πρόσωπα υπόκεινται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85 του ν. 1892/1990 και του άρθρου 77 του ν. 1943/1991".

11. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας δύναται να εγκρίνονται οικονομικές ενισχύσεις ή επιχορηγήσεις στον αγροτικό τομέα από τον κρατικό προϋπολογισμό με κοινοτική ή μη συμμετοχή.

Άρθρο 40

Ρυθμίσεις εισφορών και εσόδων υπέρ τρίτων

1. Το εδάφιο δ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν, 6071/1934 (ΦΕΚ 68 Α΄), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 1032/1943 (ΦΕΚ 429 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

"δ. Εισφορά δύο τοις εκατό (2%) επί της αξίας του χάρτου, χαρτονίων καθώς και των τεχνουργημάτων από κυτταρίνη, χαρτί και χαρτόνι του κεφαλαίου 48 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, με εξαίρεση το χαρτί εφημερίδων και περιοδικών που προσδιορίζεται ειδικότερα από τις δασμολογικές κλάσεις 48.01 και 48102100, είτε αυτά παράγονται εγχωρίως είτε εισάγονται από την αλλοδαπή.

Σε περίπτωση αλλαγών στις δύο ανωτέρω δασμολογικές κλάσεις, με

κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επαναπροσδιορίζονται οι νέες, στις οποίες υπάγεται το ανωτέρω εξαιρούμενο χαρτί.

Η αξία στην οποία υπολογίζεται η ανωτέρω εισφορά καθορίζεται ως εξής:

1. Για τα εισαγόμενα από το εξωτερικό προϊόντα από την τιμολογιακή αξία CIF.

2. Για τα εγχώρια προϊόντα από την τιμή πώλησης από τον παραγωγό, κατασκευαστή ή διασκευαστή αυτών.

Από την υποκείμενη στην εισφορά αξία εκπίπτει η αξία του προϊόντος που παρήχθη σε προηγούμενο στάδιο εφόσον υποβλήθηκε σε εισφορά στο εσωτερικό ή κατά την εισαγωγή του από το εξωτερικό.

Η εισφορά αποδίδεται στο Ταμείο Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών από τους παραγωγούς, κατασκευαστές, ή διασκευαστές καθώς και από τους εισαγωγείς κατά περίπτωση. Η απόδοση της εισφοράς για τα εγχωρίως παραγόμενα πραγματοποιείται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου κατά τον οποίο έγιναν οι πωλήσεις. Για τα εισαγόμενα προϊόντα η απόδοση της εισφοράς γίνεται κατά τον εκτελωνισμό του προϊόντος με την προσκόμιση αντίστοιχου γραμματίου κατάθεσης στον οικείο λογαριασμό του Ταμείου στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Απαλλάσσονται από την εισφορά τα εγχώρια προϊόντα που εξάγονται στο εξωτερικό απευθείας από τον παραγωγό, κατασκευαστή ή διασκευαστή ή από τρίτο, ο οποίος τα αγόρασε αποδεδειγμένα από αυτόν".

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η αληθής έννοια της διάταξης της παραγράφου 9 του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 είναι ότι, το θεσπιζόμενο απ' αυτήν έσοδο, αφορά μόνο τις εισπράξεις του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων που πραγματοποιούνται στη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους όπως αυτό ορίζεται από το άρθρο 5 παρ. 2 και το άρθρο 14 παρ. 1 περίπτωση (α) του ν.δ. 321/1969 περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού.

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 55 του ν. 2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α΄) καταργείται από της ισχύος της. Η παράγραφος 6 του άρθρου 6 του ν. 1965/1991 (ΦΕΚ 146 Α΄) με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 1316/1983 (ΦΕΚ 3 Α΄) καθώς και κάθε άλλη διάταξη σχετική με την είσπραξη των εσόδων του Ε.Ο.Φ., αντικαθίστανται, από την ημερομηνία ισχύος της, ως εξής:

Τα πάσης φύσεως έσοδα του Ε.Ο.Φ., συμπεριλαμβανομένων και αυτών που δεν έχουν εισπραχθεί, όπως προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις, εισπράττονται ως έσοδα του Δημοσίου και εμφανίζονται στον τακτικό προϋπολογισμό με ίδιο κωδικό αριθμό εσόδου. Από τα έσοδα αυτά αποδίδεται στον Ε.Ο.Φ., μέσω του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με την εγγραφή κατ' έτος ισόποσης σχετικής πίστωσης, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). Το υπόλοιπο των εν λόγω εσόδων παραμένει στον κρατικό προϋπολογισμό για μερική κάλυψη των δαπανών του, στους τομείς Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής από το

Δημόσιο στους δικαιούχους αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων του Ε.Ο.Φ. καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

5. Με εντολή του Υπουργού Οικονομικών το πλεόνασμα του Κοινού Λογαριασμού του άρθρου 1 του ν. 128/1975 που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και ο οποίος χωρίζεται στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς με τίτλο:

α) "Λογαριασμός ενισχύσεων εξαγωγών" Κ.Α. 611555

β) "Λογαριασμός επιδοτήσεων επιτοκίου" ΚΑ 611451 δύναται να μεταφέρεται σε πίστωση του λογαριασμού Νο 200-1 "Ε.Δ. Συγκέντρωση εισπράξεων - πληρωμών" και να εισάγεται στο Γενικό Κρατικό Προϋπολογισμό σαν έσοδο αυτού.

"6. α. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του ν. 1646/1986 (ΦΕΚ 138 Α΄), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1904/1990 (ΦΕΚ 143 Α΄) και τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 13 του ν. 1948/1991 (ΦΕΚ 38 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

- Ποσοστό σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου ως κέρδος των συμμετεχόντων στο αριθμολαχείο.

- Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) παρακρατείται από τον Ο.Π.Α.Π. για την κάλυψη των πάσης φύσεως εξόδων Διοίκησης και λειτουργίας του, καθώς και λοιπών εξόδων του διαχειριστού ως και για μελλοντικές επενδύσεις εκσυγχρονισμού.

- Ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο Υπουργείο Πολιτισμού για την ενίσχυση του προγράμματος πολιτιστικής ανάπτυξης.

- Ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) με επιμέλεια του Ο.Π.Α.Π. στο ελληνικό Δημόσιο.

β. Τα έσοδα του ελληνικού Δημοσίου κατατίθενται, μετά από κάθε κλήρωση στη Δ.Ο.Υ. Γενικών Εσόδων ως έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού και στον οικείο κωδικό εσόδου.

γ. Κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στο περιεχόμενο αυτής της παραγράφου καταργείται.

7. Επιβάλλεται τέλος εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης αεροδρομίων σε κάθε αναχωρούντα επιβάτη, άνω των δώδεκα ετών, με προορισμό εσωτερικό και εξωτερικό, από τα ελληνικά αεροδρόμια (κρατικά ή δημοτικά ή κοινοτικά ή ιδιωτικά) ως κάτωθι:

α. Για επιβάτες με τελικό προορισμό που απέχει από αεροδρόμιο αναχωρήσεώς τους άνω των εκατό (100) χιλιομέτρων και όχι περισσότερο των επτακοσίων πενήντα (750) χιλιομέτρων, τέλος σε δραχμές ισόποσο των δέκα (10) ευρωπαϊκών λογιστικών μονάδων (ECU).

β, Για επιβάτες με τελικό προορισμό που απέχει από το αεροδρόμιο αναχωρήσεώς τους άνω των επτακοσίων πενήντα (750) χιλιομέτρων, τέλος σε δραχμές ισόποσο των είκοσι (20) ECU.

Για τον υπολογισμό των τελών αυτών σε δραχμές θα λαμβάνεται υπόψη από τις αεροπορικές εταιρίες η ισοτιμία fixing της δραχμής προς το ECU της πρώτης εργάσιμης ημέρας εκάστου ημερολογιακού τριμήνου, όπως η ισοτιμία αυτή διαμορφώνεται από τη διατραπεζική αγορά συναλλάγματος. Κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έναρξη του επόμενου τριμήνου από της ισχύος αυτού θα ληφθεί υπόψη η ισοτιμία fixing της δραχμής προς το ECU της ημέρας δημοσίευσης του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Τα κατά την προηγούμενη παράγραφο τέλη θα εισπράττονται με ευθύνη των αεροπορικών εταιριών, πριν από την επιβίβαση των επιβατών στο αεροσκάφος. Τα εισπραττόμενα τέλη εκάστου μηνός θα κατατίθενται εντός των πρώτων δέκα (10) ημερών του επομένου μηνός από της εισπράξεώς των σε δύο ξεχωριστούς ειδικούς λογαριασμούς που θα τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος ως εξής:

α. Τα εισπραττόμενα τέλη από αναχωρούντες επιβάτες του αεροδρομίου του Ελληνικού θα κατατίθενται σε λογαριασμό με τον τίτλο "Ταμείο Αναπτύξεως Αεροδρόμιο Σπάτων" και θα διατίθενται αποκλειστικά για την κατασκευή του αεροδρομίου αυτού.

β. Τα εισπραττόμενα τέλη από αναχωρούντες επιβάτες από τα λοιπά αεροδρόμια της Χώρας θα κατατίθενται σε λογαριασμό με τον τίτλο "Ταμείο Ανάπτυξης και Εκσυγχρονισμού Αεροδρομίων" και θα διατίθενται για την κατασκευή έργων στα ήδη υπάρχοντα και λειτουργούντα πολιτικά αεροδρόμια ή και για τη δημιουργία νέων πολιτικών αεροδρομίων.

9. Τα ποσό που θα κατατίθενται στους τραπεζικούς λογαριασμούς της προηγούμενης παραγράφου θα προσαυξάνονται με το εκάστοτε ισχύον ανώτατο επιτόκιο για καταθέσεις ταμιευτηρίου. Από τα αυτά ποσά και τόκους, ποσοστό τριάντα πέντε επί τοις εκατό (35%) θα διατίθεται ετησίως μέσω του Υπουργείου Οικονομικών για τους σκοπούς της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

10. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης δηλώσεως, μη υποβολής δηλώσεων και ανακριβούς δηλώσεως εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν. 1642/1986 (ΦΕΚ 125 Α΄).

11. Η διαδικασία υποβολής και ελέγχου δηλώσεων, εισπράξεως, αναλήψεως και διαθέσεως κατά περίπτωση των διαφόρων ποσών ως και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που θα είναι απαραίτητη για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, θα καθορίζονται με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, που θα δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Οι διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ένα μήνα μετά τη δημοσίευσή των στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

13. Οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου που προβλέπει την καταβολή τέλους αεροπορικών ταξιδίων εσωτερικού και εξωτερικού καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 46

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 1867/1989

1. Για τα ληξιπρόθεσμα προς το Δημόσιο και το Ι.Κ.Α. χρέη εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1867/1989 (ΦΕΚ 227 Α΄) "Προσωπική κράτηση κ.λπ." με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

α. Όπου στο νόμο αυτόν γίνεται μνεία του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου νοείται ο πρόεδρος του δικαστηρίου αυτού, ο οποίος δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

β. Ο καταδικασθείς σε προσωπική κράτηση συλλαμβάνεται από αστυνομικό όργανο, συντασσόμενης σχετικής εκθέσεως.

γ. Τα άρθρα 2 παράγραφος 3, 3 παράγραφοι 3, 4 και 5, 4 παράγραφος 1 περιπτώσεις γ΄ και θ΄, 5 παράγραφος 1, 7 παράγραφος 1 περίπτωση γ΄ και 9 του ν. 1867/1989 δεν εφαρμόζονται εν προκειμένω.

2. Οι διατάξεις τους παρόντος όρθρου έχουν εφαρμογή επί όλων των κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου βεβαιωμένων για είσπραξη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του Δημοσίου και του Ι.Κ.Α..

Αθήνα, 11 Μαΐου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Νικ. Κλείτος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στεφ. Μάνος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ιωάν. Παλαιοκρασσάς

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Σωτ. Χατζηγάκης

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. Σούρλας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Μ. Παπακωνσταντίνου

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αν. Ψαρούδα-Μπενάκη

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

Θ. Αναγνωστόπουλος

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ανδ. Ανδριανόπουλος

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δημ. Σιούφας

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2065

Φ.Ε.Κ. 113Α (30.06.1992)

Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις (Άρθρα 39, 40, 46 και 69)

Άρθρο 39

Ρυθμίσεις χρεών προς το Δημόσιο

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 63 του ν. 1249/1982 (ΦΕΚ 43 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Δεν παρέχεται διευκόλυνση στην καταβολή των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο από τα εξουσιοδοτημένα από το νόμο όργανα αν δεν έχει επισυναφθεί στην αίτηση του ενδιαφερομένου το ακόλουθο παράβολο υπέρ του Δημοσίου: α. Δραχμών πέντε χιλιάδων (5.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από ένα εκατομμύριο μία δραχμές (1.000.001) μέχρι πέντε εκατομμύρια δραχμές (5.000.000). β. Δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από πέντε εκατομμύρια μία δραχμές (5.000.001) μέχρι δέκα εκατομμύρια δραχμές (10.000.000). γ. Δραχμών δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από δέκα εκατομμύρια μία δραχμές (10.000.001) μέχρι πενήντα εκατομμύρια δραχμές (50.000.000). δ. Δραχμών είκοσι χιλιάδων (20.000) όταν το ύψος του χρέους ανέρχεται από πενήντα εκατομμύρια μία δραχμές (50.000.001) μέχρι εκατό εκατομμύρια δραχμές (100.000.000). ε. Δραχμών πενήντα χιλιάδων (50.000) όταν το ύψος του χρέους είναι μεγαλύτερο των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών.

Χρέος στο οποίο υπολογίζεται το παράβολο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θεωρείται η αρχικά βεβαιωμένη οφειλή, όπως έχει διαμορφωθεί ύστερα από τυχόν νόμιμη μείωση ή μερική καταβολή.

Από την υποχρέωση της κατάθεσης του ανωτέρω παραβόλου εξαιρούνται μόνο τα αιτήματα που αφορούν:

αα. τη διαγραφή χρεών προς το Δημόσιο, που ζητείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, όπως ισχύει κάθε φορά.

ββ. την άρση του μέτρου της απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα, όταν προβάλλεται ως αιτιολογία η ανάγκη της άμεσης και χωρίς αναβολή αναχώρησης στο εξωτερικό για λόγους υγείας και εφόσον υποβάλλονται σχετικά δικαιολογητικά."

2. Η διάταξη του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 63 του ν. 1249/1982 τροποποιείται ως εξής:

"2. Σε περίπτωση που έχει εκδοθεί απόφαση του αρμόδιου οργάνου με την οποία καθορίζεται καταβολή ληξιπρόθεσμου χρέους για ορισμένο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια ο ενδιαφερόμενος οφειλέτης καταθέσει μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα νέα αίτηση, χωρίς να έχει καταβάλει τουλάχιστον το

1/2 του χρέους που έπρεπε να καταβληθεί σύμφωνα με την εκδοθείσα απόφαση, η νέα αυτή αίτηση απορρίπτεται".

3. Δεν ενεργείται βεβαίωση στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ) τίτλων είσπραξης για έσοδα του Δημοσίου, καθώς και για έσοδα νομικών προσώπων ή τρίτων, εφόσον το οφειλόμενο κατά οφειλέτη ποσό δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές. Από τη διάταξη αυτήν εξαιρούνται ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων, τα τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων και τα έσοδα υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

4. Οι μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού βεβαιωμένες ανείσπρακτες οφειλές στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) υπέρ του Δημοσίου, καθώς και υπέρ νομικών προσώπων ή τρίτων, εκτός των οφειλών υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, διαγράφονται, εφόσον το συνολικό ποσό της βασικής οφειλής κατά οφειλέτη δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές και δεν έχουν εισπραχθεί εντός διετίας από τη βεβαίωσή τους. Η διαγραφή γίνεται οίκοθεν με πράξεις του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 16/ 1989 (ΦΕΚ 6 Α').

5. Αμελείται η λήψη των προβλεπόμενων από τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974) αναγκαστικών μέτρων είσπραξης σε βάρος οφειλετών εκτός του μέτρου της κατάσχεσης απαιτήσεων εις χείρας τρίτων, εφόσον οι συνολικές βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες υπέρ του Δημοσίου ή νομικών προσώπων ή τρίτων δεν υπερβαίνουν τις δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές. Το παραπάνω όριο δεν ισχύει για οφειλές υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

6. Τα αναγραφόμενα ποσά στις παραγράφους 3 και 5 του παρόντος δύναται να αναπροσαρμόζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

7. Για την πληρωμή όλων των εκκαθαρισμένων απαιτήσεων των επιχειρήσεων κατά του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, δήμων και κοινοτήτων, απαιτείται, πλέον του προβλεπόμενου από το άρθρο 26 του ν. 1882/1990 αποδεικτικού ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο και η ενημερότητα των επιχειρήσεων αυτών για τις οφειλές τους προς το ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.). Η ενημερότητα αυτή αποδεικνύεται με βεβαίωση που χορηγείται από το Ι.Κ.Α.. Εάν οι επιχειρήσεις αυτές δεν είναι ασφαλιστικά ενήμερες οι εκκαθαρισμένες απαιτήσεις τους από το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., δήμους και κοινότητες παρακρατούνται υποχρεωτικά και αποδίδονται στο Ι.Κ.Α., εφόσον δεν συμψηφίζονται σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.) με οφειλές τους προς το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., δήμους και κοινότητες. Τυχόν εκχωρήσεις προς τρίτους δεν ισχύουν.

Το περιεχόμενο της βεβαίωσης αυτής, το ύψος της εισπραττόμενης απαίτησης άνω του οποίου καθίσταται υποχρεωτική η προσκόμισή της, ο χρόνος ισχύος της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Ι.Κ.Α.. Με την ίδια υπουργική απόφαση θα καθορίζεται και η έκταση εφαρμογής της διάταξης αυτής στις περιπτώσεις του άρθρου 8 παρ. 5 εδ. ε' του α.ν. 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παρ. 5 του ν. 1902/1990.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν δύο μήνες μετά την έκδοση της παραπάνω απόφασης, οπότε παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.1239/1982 (ΦΕΚ 35 Α'), καθώς και η διάταξη του άρθρου 16 του ν. 1947/1991 (ΦΕΚ 70 Α').

8. Η έκδοση εντόκων γραμματίων, η συνομολόγηση ομολογιακών δανείων του ελληνικού Δημοσίου, οι όροι, το επιτόκιο, σταθερό ή κυμαινόμενο, η τιμή διάθεσης, οι τυχόν ρήτρες, ο τρόπος και ο ειδικότερος σκοπός έκδοσής τους, η διάρκεια, η ενδεχόμενη περίοδος χάριτος, ο τρόπος καταβολής των τόκων και εξοφλήσεις του κεφαλαίου και κάθε άλλο σχετικό με την έκδοση αυτών ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που κοινοποιείται στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Οι συμβάσεις ανάθεσης από το Δημόσιο στην Τράπεζα της Ελλάδος, της διαχείρισης των ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Δημοσίου συνομολογούνται και υπογράφονται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.

9. Στο άρθρο 57 του ν. 1591/1986 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

"Τα ως άνω νομικά πρόσωπα υπόκεινται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 85 του ν. 1892/1990 και του άρθρου 77 του ν. 1943/1991".

10. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας εγκρίνονται οικονομικές ενισχύσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό, που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.δ. 131/1974, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το ν. 1409/1983, στον αγροτικό τομέα για την ανάπτυξη γενικά της αγροτικής οικονομίας της Χώρας.

Με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών ή Γεωργίας είναι δυνατόν ορισμένες ειδικές περιπτώσεις τέτοιων οικονομικών ενισχύσεων, και κυρίως όταν αφορούν τη γενικότερη πολιτική, να παραπέμπονται για ρύθμιση στην Επιτροπή Τιμών και Εισοδημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 131/ 1974.

11. Οφειλές του Οργανισμού Ανασυγκροτήσεως Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε.) κατά κεφάλαιο και τόκους εκ μη ληξάντων ομολόγων του, που εκδόθηκαν στα πλαίσια εφαρμογής του ν. 1386/1983 ή των νόμων που τον τροποποίησαν και είχαν εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, δύνανται ν' αναληφθούν από το τελευταίο, με αντικατάσταση των παραπάνω ομολόγων.

12. Τα έσοδα από τα παραπάνω ομόλογα απαλλάσσονται από τον ειδικό φόρο τραπεζικών εργασιών από της εκδόσεώς τους.

13. Το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να παραιτηθεί ολικά ή μερικά, από την απαίτησή του για προμήθειά του σε ομόλογα του Ο.Α.Ε. που εγγυήθηκε.

Άρθρο 40

Ρυθμίσεις εισφορών και εσόδων υπέρ τρίτων

1. Το εδάφιο δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 6071/1934 (ΦΕΚ 68 Α'), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση του με την παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 1032/1943 (ΦΕΚ 429 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"δ. Εισφορά δύο τοις εκατό (2%) επί της αξίας του χάρτου, χαρτονίων καθώς και των τεχνουργημάτων από κυτταρίνη, χαρτί και χαρτόνι του κεφαλαίου 48 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, με εξαίρεση το χαρτί εφημερίδων και περιοδικών που προσδιορίζεται ειδικότερα από τις δασμολογικές κλάσεις 48.01 και 48102100, είτε αυτά παράγονται εγχωρίως είτε εισάγονται από την αλλοδαπή.

Σε περίπτωση αλλαγών στις δύο ανωτέρω δασμολογικές κλάσεις, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επαναπροσδιορίζονται οι νέες, στις οποίες υπάγεται το

ανωτέρω εξαιρούμενο χαρτί.

Η αξία στην οποία υπολογίζεται η ανωτέρω εισφορά καθορίζεται ως εξής:

1. Για τα εισαγόμενα από το εξωτερικό προϊόντα από την τιμολογιακή αξία CIF.

2. Για τα εγχώρια προϊόντα από την τιμή πώλησης από τον παραγωγό, κατασκευαστή ή διασκευαστή αυτών.

Από την υποκείμενη στην εισφορά αξία εκπίπτει η αξία του προϊόντος που παρήχθη σε προηγούμενο στάδιο, εφόσον υποβλήθηκε σε εισφορά στο εσωτερικό ή κατά την εισαγωγή του από το εξωτερικό.

Η εισφορά αποδίδεται στο Ταμείο Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών από τους παραγωγούς, κατασκευαστές ή διασκευαστές, καθώς και από τους εισαγωγείς κατά περίπτωση. Η απόδοση της εισφοράς για τα εγχωρίως παραγόμενα πραγματοποιείται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου κατά τον οποίο έγιναν οι πωλήσεις. Για τα εισαγόμενα προϊόντα η απόδοση της εισφοράς γίνεται κατά τον εκτελωνισμό του προϊόντος με την προσκόμιση αντίστοιχου γραμματίου κατάθεσης στον οικείο λογαριασμό του Ταμείου στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

Απαλλάσσονται από την εισφορά τα εγχώρια προϊόντα που εξάγονται στο εξωτερικό απευθείας από τον παραγωγό, κατασκευαστή ή διασκευαστή ή από τρίτο, ο οποίος τα αγόρασε αποδεδειγμένα από αυτόν".

2. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η αληθής έννοια της διάταξης της παραγράφου 9 του άρθρου 25 του ν.1828/1989 είναι ότι, το θεσπιζόμενο απ' αυτήν έσοδο, αφορά μόνο τις εισπράξεις του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων που πραγματοποιούνται στη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους, όπως αυτό ορίζεται από το άρθρο 5 παρ. 2 και το άρθρο 14 παρ. 1 περίπτωση (α) του ν.δ. 321/1969 περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού.

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 55 του ν. 2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α') καταργείται από της ισχύος της. Η παράγραφος 6 του άρθρου 6 του ν. 1965/1991 (ΦΕΚ 146 Α'), με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 1316/1983 (ΦΕΚ 3 Α'), καθώς και κάθε άλλη διάταξη σχετική με την είσπραξη των εσόδων του Ε.Ο.Φ., αντικαθίστανται, από την ημερομηνία ισχύος της, ως εξής:

Τα πάσης φύσεως έσοδα του Ε.Ο.Φ., συμπεριλαμβανομένων και αυτών που δεν έχουν εισπραχθεί, όπως προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις, εισπράττονται ως έσοδα του Δημοσίου και εμφανίζονται στον τακτικό προϋπολογισμό με ίδιο κωδικό αριθμό εσόδου. Από τα έσοδα αυτά αποδίδεται στον Ε.Ο.Φ., μέσω του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με την εγγραφή κατ' έτος ισόποσης σχετικής πίστωσης, ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). Το υπόλοιπο των εν λόγω εσόδων παραμένει στον κρατικό προϋπολογισμό για μερική κάλυψη των δαπανών του, στους τομείς Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής από το Δημόσιο στους δικαιούχους αχρεωστήτως εισπραχθέντων εσόδων του Ε.Ο.Φ. καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

5. Με εντολή του Υπουργού Οικονομικών το πλεόνασμα του Κοινού Λογαριασμού του άρθρου 1 του ν. 128/1975 που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και ο οποίος χωρίζεται στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς με τίτλο:

α) "Λογαριασμός ενισχύσεων εξαγωγών" Κ.Α. 611555

β) "Λογαριασμός επιδοτήσεων επιτοκίου" Κ.Α. 611451 δύναται να μεταφέρεται σε πίστωση του λογαριασμού Νο 200-1 "Ε.Δ. Συγκέντρωση εισπράξεων - πληρωμών" και να εισάγεται στο Γενικό Κρατικό Προϋπολογισμό σαν έσοδο αυτού.

6. α. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του ν. 1646/1986 (ΦΕΚ 138 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1904/1990 (ΦΕΚ 143 Α') και τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 13 του ν. 1948/1991 (ΦΕΚ 83 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

Τα έσοδα από τα αριθμολαχεία ΛΟΤΤΟ και ΠΡΟΤΟ, μετά την αφαίρεση των δικαιωμάτων των πρακτόρων, διατίθενται:

αα) ΛΟΤΤΟ.

- Ποσοστό σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου ως κέρδος των συμμετεχόντων στο αριθμολαχείο.

- Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) παρακρατείται από τον Ο.Π.Α.Π. για την κάλυψη των πάσης φύσεως εξόδων διοίκησης και λειτουργίας του, καθώς και λοιπών εξόδων του διαχειριστού ως και για μελλοντικές επενδύσεις εκσυγχρονισμού.

- Ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) στο Υπουργείο Πολιτισμού για την ενίσχυση του προγράμματος πολιτιστικής ανάπτυξης.

- Ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

- Ποσοστό εικοσιτρία τοις εκατό (23%) με επιμέλεια του ΟΠΑΠ στο Ελληνικό Δημόσιο.

ββ. ΠΡΟΤΟ.

- Ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) ως κέρδος των συμμετεχόντων στο αριθμολαχείο.

- Ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) παρακρατείται από τον ΟΠΑΠ για τους ίδιους, όπως προηγουμένως, λόγους.

- Ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) στο Υπουργείο Πολιτισμού για τον ίδιο, όπως προηγουμένως, λόγο.

- Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

- Ποσοστό δεκατρία τοις εκατό (13%) με επιμέλεια του ΟΠΑΠ στο Ελληνικό Δημόσιο.

β. Τα έσοδα του Ελληνικού Δημοσίου κατατίθενται, μετά από κάθε κλήρωση στη Δ.Ο.Υ. Γενικών Εσόδων ως έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού και στον οικείο κωδικό εσόδου.

γ. Κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στο περιεχόμενο αυτής της παραγράφου καταργείται.

7. Επιβάλλεται τέλος εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης αεροδρομίων σε κάθε αναχωρούντα επιβάτη, άνω των δώδεκα ετών, με προορισμό εσωτερικό και εξωτερικό, από τα ελληνικά αεροδρόμια (κρατικά ή δημοτικά ή κοινοτικά ή ιδιωτικά) ως κάτωθι:

α. Για επιβάτες με τελικό προορισμό που απέχει από αεροδρόμιο αναχωρήσεώς τους άνω των εκατό (100) χιλιομέτρων και όχι περισσότερο των

επτακοσίων πενήντα (750) χιλιομέτρων, τέλος σε δραχμές ισόποσο των δέκα (10) ευρωπαϊκών λογιστικών μονάδων (ECU).

β. Για επιβάτες με τελικό προορισμό που απέχει από το αεροδρόμιο αναχωρήσεώς τους άνω των επτακοσίων πενήντα (750) χιλιομέτρων, τέλος σε δραχμές ισόποσο των είκοσι (20) ECU.

Για τον υπολογισμό των τελών αυτών σε δραχμές θα λαμβάνεται υπόψη από τις αεροπορικές εταιρίες η ισοτιμία fixing της δραχμής προς το ECU της πρώτης εργάσιμης ημέρας εκάστου ημερολογιακού τριμήνου, όπως η ισοτιμία αυτή διαμορφώνεται από τη διατραπεζική αγορά συναλλάγματος. Κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έναρξη του επόμενου τριμήνου από της ισχύος αυτού θα ληφθεί υπόψη η ισοτιμία fixing της δραχμής προς το ECU της ημέρας δημοσίευσης του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

8. Τα κατά την προηγούμενη παράγραφο τέλη θα εισπράττονται με ευθύνη των αεροπορικών εταιριών και σε ειδικές περιπτώσεις από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.), πριν από την επιβίβαση των επιβατών στο αεροσκάφος. Τα εισπραττόμενα τέλη εκάστου μηνός θα κατατίθενται εντός των πρώτων είκοσι (20) ημερών του επομένου μηνός από την αναχώρηση των επιβατών σε ξεχωριστούς ειδικούς λογαριασμούς που θα τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος ως εξής:

α. Τα εισπραττόμενα τέλη από αναχωρούντες επιβάτες του αεροδρομίου του Ελληνικού θα κατατίθενται σε λογαριασμό με τον τίτλο "Ταμείο Αναπτύξεως Αεροδρόμιο Σπάτων" και θα διατίθενται αποκλειστικά για την κατασκευή του αεροδρομίου αυτού.

β. Τα εισπραττόμενα τέλη από αναχωρούντες επιβάτες από καθένα από τα λοιπά αεροδρόμια της Χώρας, που υφίστανται ή θα ιδρυθούν στο μέλλον, θα κατατίθενται σε λογαριασμό με τον τίτλο "Ταμείο Ανάπτυξης και Εκσυγχρονισμού Αεροδρομίου", που συμπληρώνεται με το όνομα του αεροδρομίου και θα διατίθενται για την κατασκευή έργων και προμήθεια εξοπλισμού στα αεροδρόμια αυτά για τον εκσυγχρονισμό τους.

9. Τα ποσά που θα κατατίθενται στους τραπεζικούς λογαριασμούς της προηγούμενης παραγράφου θα προσαυξάνονται με το εκάστοτε ισχύον ανώτατο επιτόκιο για καταθέσεις ταμιευτηρίου. Από τα αυτά ποσά και τόκους, ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) θα διατίθεται ετησίως μέσω του Υπουργείου Οικονομικών για τους σκοπούς της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

10. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης δηλώσεως, μη υποβολής δηλώσεων και ανακριβούς δηλώσεως εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν.1642/1986 (ΦΕΚ 125 Α').

11. Η διαδικασία υποβολής και ελέγχου δηλώσεων, εισπράξεως, αναλήψεως και διαθέσεως κατά περίπτωση των διαφόρων ποσών των εξαιρέσεων ως και κάθε άλλη λεπτομέρεια, που θα είναι απαραίτητη για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, θα καθορίζονται με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, που θα δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Οι διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται από την 1η Νοεμβρίου 1992.

13. Οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου που προβλέπει την καταβολή τέλους αεροπορικών ταξιδίων εσωτερικού και εξωτερικού καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

14. Οι δαπάνες για την παροχή έκτακτης επισιτιστικής βοήθειας στην Αλβανία ύψους διακοσίων ογδόντα επτά εκατομμυρίων δραχμών, που πραγματοποιήθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας θωρούνται νόμιμες, τα δε δικαιολογητικά νομιμοποίησης των ανωτέρω δαπανών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας. Οι ανωτέρω δαπάνες βαρύνουν τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Γεωργίας.

15. Στην παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 1740/1987 (ΦΕΚ 221 Α') μεταξύ πρώτου και δεύτερου εδαφίου προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

"Επίσης στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας μπορεί να εγγράφονται πιστώσεις για την παροχή επισιτιστικής βοήθειας σε τρίτες χώρες."

16. Το άρθρο 18 του ν. 1815/1988 "Κύρωση του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου" (ΦΕΚ 250 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 18

Εθνικότητα αεροσκαφών

1. Ως ελληνικά αεροσκάφη αναγνωρίζονται τα αεροσκάφη, τα οποία ανήκουν και συνεχίζουν να ανήκουν σε υπηκόους κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Ε.Ο.Κ.) κατά ποσοστό μεγαλύτερο από πενήντα στα εκατό (50%).

2. Ως ελληνικά αεροσκάφη αναγνωρίζονται και τα αεροσκάφη τα οποία ανήκουν και συνεχίζουν να ανήκουν σε ελληνικά νομικά πρόσωπα κατά ποσοστό μεγαλύτερο από πενήντα στα εκατό (50%), εφόσον:

α. στις ομόρρυθμες εταιρείες όλοι οι εταίροι είναι υπήκοοι κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ.,

β. στις ετερόρρυθμες εταιρείες, όλοι οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι υπήκοοι κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ. και το εταιρικό κεφάλαιο έχει καταβληθεί κατά τα δύο τρίτα (2/3) από υπηκόους κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ.,

γ. στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, οι διαχειριστές και τα τρία τέταρτα (3/4) των εταίρων είναι υπήκοοι κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ. και τα τρία τέταρτα (3/4) των εταιρικών μεριδίων ανήκουν σε υπηκόους κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ.,

δ. στις ανώνυμες εταιρείες όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και ανήκουν κατά απόλυτη πλειοψηφία σε υπηκόους κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ. ή και σε κράτη - μέλη και τα δύο τρίτα (2/3) των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρός του, ο Γενικός Διευθυντής και οι τυχόν εντεταλμένοι ή διευθύνοντες σύμβουλοι είναι υπήκοοι κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ.,

ε. στους συνεταιρισμούς ή σωματεία τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, καθώς και όλα τα μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου είναι υπήκοοι κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ. και κατοικούν σε χώρα μέλος της Ε.Ο.Κ.".

17. Το άρθρο 23 του ν. 1815/1988 (ΦΕΚ 250 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 23

Μητρώο αεροσκαφών αλλοδαπής ιδιοκτησίας

1. Αεροσκάφη, τα οποία ανήκουν σε αλλοδαπούς και μισθώνονται από υπηκόους κρατών - μελών της Ε.Ο.Κ. ή νομικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 18 παράγραφος 2 εγγράφονται στο μητρώο αε-

ροσκαφών αλλοδαπής ιδιοκτησίας.

2. Τα αεροσκάφη της προηγούμενης παραγράφου αποκτούν την ελληνική εθνικότητα από την εγγραφή τους στο μητρώο αυτό".

18. Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών επιβάλλονται τέλη διέλευσης στα ξένης εθνικότητας φορτηγά αυτοκίνητα που εισέρχονται στη χώρα μας ή διέρχονται από αυτήν.

Το ύψος των τελών διέλευσης καθορίζεται ανάλογα με τη χώρα που είναι απογεγραμμένο το όχημα και εντός του πλαισίου της αμοιβαιότητας.

19. Η ορισθείσα από την παράγραφο 7 του άρθρου 103 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') προθεσμία παρατείνεται κατά ένα χρόνο.

Άρθρο 46

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν.1867/1989

1. Για τα ληξιπρόθεσμα προς το Δημόσιο χρέη, που βεβαιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 (ΦΕΚ 90 Α') καθώς και για τα ληξιπρόθεσμα προς το Ι.Κ.Α. χρέη, εκτός των φόρων μεταβίβασης ακινήτων και κληρονομιών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.1867/1989 (ΦΕΚ 227 Α') με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

α) Η αίτηση του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. για τα παραπάνω χρέη εκδικάζεται από τον πρόεδρο του οικείου διοικητικού πρωτοδικείου, σύμφωνα με τη διαδικασία "περί ασφαλιστικών μέτρων" (άρθρα 686 και επόμενα του Κ. Πολ. Δ.).

β) Ο καταδικασθείς σε προσωπική κράτηση συλλαμβάνεται από αστυνομικό όργανο, που του επιδίδει την απόφαση του δικαστηρίου και συντάσσει σχετική έκθεση.

γ) Τα άρθρα 2 παράγραφοι 1 και 3, 3 παράγραφοι 3, 4 και 5, 4 παράγραφος 1 περιπτώσεις γ', θ' και ι', 5 παράγραφοι 1 και 2 εδάφιο πρώτο, 7 παράγραφος 1 περίπτωση γ', 9 και 12 του ν. 1867/1989 δεν εφαρμόζονται εν προκειμένω.

δ) Τα ως άνω προβλεπόμενα εφαρμόζονται για οφειλές πάνω από εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές.

2. Η διαδικασία για την επιβολή του μέτρου της προσωπικής κράτησης αναστέλλεται ή διακόπτεται στην περίπτωση που ο οφειλέτης έχει και προβάλει ανταπαίτηση ίση ή ανώτερη του οφειλόμενου ποσού κατά του Δημοσίου, από οποιαδήποτε νόμιμη αιτία, έστω και αν αυτή δεν είναι βέβαιη και εκκαθαρισμένη και εφόσον αποδείξει με έγγραφα στοιχεία το υπαρκτό της ανταπαίτησης. Στις περιπτώσεις αυτές η υπηρεσία, η οποία είναι αρμόδια για την εκκαθάριση της ανταπαίτησης του οφειλέτη, υποχρεούται, ύστερα από σχετικό έγγραφο του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., να ενεργήσει εντός δύο (2) μηνών για την εκκαθάριση της ανταπαίτησης αυτής και την έκδοση του κατά περίπτωση απαιτούμενου νόμιμου τίτλου, αποστέλλουσα τα σχετικά στοιχεία στη Δ.Ο.Υ., στην οποία εκκρεμεί η οφειλή προς το Δημόσιο, για την ενέργεια συμψηφισμού.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και επί όλων των κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου βεβαιωμένων για είσπραξη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων κατά του Δημοσίου και του Ι.Κ.Α..

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή από 1ης Οκτωβρίου 1992.

Άρθρο 77

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων αυτού του νόμου αρχίζει:

α) των άρθρων 1 έως και 4, 5 παράγραφοι 1 έως και 5, 6, 8 παράγραφοι 1, 2 και 5, 9 παράγραφοι 1, 2, 3 και 5, 10 παράγραφοι 4, 5, 6, 9, 10, 18, 19 και 20, 11 παράγραφοι 1, 2, 3 και 5, 12 παράγραφοι 1 έως και 6, καθώς και του άρθρου 14 από το οικονομικό έτος 1993 για τα εισοδήματα ή τις δαπάνες που αποκτώνται ή πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, από 1ης Ιανουαρίου 1992 και στο εξής,

β) του άρθρου 7 για διαχειρίσεις που κλείνουν από 1ης Ιανουαρίου 1992 και μετά,

γ) της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.δ. 3323/1955, όπως αντικαθίστανται με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 αυτού του νόμου, από 1.1.1992,

δ) της παραγράφου 2 του άρθρου 43 από 1ης Ιανουαρίου 1992, για τα εισοδήματα από ακίνητα που αποκτώνται από την ημερομηνία αυτήν και μετά,

ε) των διατάξεων του παρόντος, που προβλέπουν την επιβολή φόρου στο συνολικό καθαρό κέρδος των νομικών προσώπων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 3843/1958, στα κέρδη που προκύπτουν από ισολογισμούς που κλείνουν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εφεξής. Για τα νομικά πρόσωπα τα μη υπόχρεα σε σύνταξη ισολογισμού, καθώς και για αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του ν.δ. 3843/1958, οι πιο πάνω διατάξεις ισχύουν από το οικονομικό έτος 1993 και μετά για τα εισοδήματα, που αποκτώνται από 1ης Ιανουαρίου 1992 και στο εξής:

στ) των λοιπών διατάξεων από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από αυτές.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 30 Ιουνίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Σ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ν. ΚΛΕΙΤΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤΕΦ. ΜΑΝΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ι. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Κ. ΓΙΑΤΡΙΑΚΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ,
ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Μ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΑΝΝΑ ΨΑΡΟΥΔΑ-ΜΠΕΝΑΚΗ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΡΙΣΤ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Θ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΝ. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΝΙΚ. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 30 Ιουνίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας

(Άρθρο 13)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ 1904/140

στο σχέδιο νόμου
«Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας »

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα, 3 Ιουνίου 1992

Με τις διατάξεις του Ν.Δ/τος 4435/64, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου μόνου του Ν.Δ/τος 4521/66 εξαιρέθηκαν από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΤΕΒΕ (Ν.6364/34 άρθρο 2 παρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 Ν. 1027/80), επαγγελματίες και βιοτέχνες που ασκούν επάγγελμα σε περιοχή με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων βάσει της απογραφής του 1961 και υπήχθησαν στην ασφάλιση του ΟΓΑ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1027/80 δόθηκε η ευχέρεια επέκτασης της υποχρεωτικής ασφάλισης του ΤΕΒΕ και σε περιοχές με πληθυσμό πάνω των 1.000 κατοίκων, με βάση την εκάστοτε ισχύουσα απογραφή ή και κάτω από 1.000 κατοίκους, όταν το δηλούμενο ετήσιο εισόδημα από την επαγγελματική τους απασχόληση είναι μεγαλύτερο του 250/πλάσιου του ανειδίκευτου εργάτη.

Κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 4 του Ν. 1027/80, εκδόθηκαν υπουργικές αποφάσεις. με τις οποίες επεκτάθηκε η υποχρεωτική ασφάλιση του ΤΕΒΕ σε έξι (6) Νομούς Ελλάδας (Αττική, Θεσ/νίκη, Εύβοια, Αχαΐα, Βοιωτία, Κορινθία).

Επειδή οι συνθήκες που επέβαλαν την εξαίρεση από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΤΕΒΕ των επαγγελματοβιοτεχνών κάτω των 2.000 κατοίκων έχουν εντελώς ανατραπεί, ειδικά στις τουριστικές περιοχές. όπου λειτουργούν σήμερα επιχειρήσεις εφάμιλλες με εκείνες των αστικών κέντρων, εξ' αιτίας της ταχείας οικονομικής, περιφερειακής και τουριστικής ανάπτυξης των φορολογικών και πιστωτικών κινήτρων.

Επειδή οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 1027/80, δημιούργησαν προβλήματα λόγω της πολυπλοκότητας των διαδικασιών που προέβλεπαν όριο πληθυσμού - δηλούμενο εισόδημα.

Επειδή από την επέκταση της υποχρεωτικής ασφάλισης του ΤΕΒΕ θα βελτιωθεί σημαντικά η ασφ/κή σχέση, αλλά θα δικαιωθούν βελτιωμένης κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας επαγγελματίες και βιοτέχνες, που με το υφιστάμενο νομοθετικό καθεστώς δεν τους παρέχεται.

Για τους λόγους αυτούς, κρίνεται σκόπιμο και για το συμφέρον του Οργανισμού, αλλά και για το συμφέρον των περιοχών αυτών, να τροποποιηθούν οι ανωτέρω διατάξεις ως εξής:

Η υπαγωγή στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΤΕΒΕ σε περιοχές κάτω των 2.000 κατοίκων, γίνεται με Υπουργικές Αποφάσεις, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του ΤΕΒΕ.

Με τη ρύθμιση αυτή δίδεται η δυνατότητα επέκτασης της ασφάλισης του ΤΕΒΕ επιλεκτικά σε περιοχές ή πόλεις ή κωμοπόλεις ή οικισμούς με αυξημένη οικονομική ή τουριστική δραστηριότητα.

Ακόμη, παρέχεται δυνατότητα προαιρετικής υπαγωγής στην ασφάλιση προσώπων, που έχουν υπερβεί το 50ο έτος της ηλικίας τους, όχι όμως και το 55ο.

Παράλληλα προβλέπεται η κατάταξη των υπαχθησομένων στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ προσώπων στην Ε΄ ασφαλιστική κατηγορία, δίδεται δε το δικαίωμα αναγνώρισης και εξαγοράς χρόνου ασφάλισης προ εγγραφής.

Καταργείται η ανατρεπτική προθεσμία των τριάντα (30) μηνών από την έναρξη του επαγγέλματος για την προαιρετική υπαγωγή στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ σε περιοχές κάτω των 2.000 κατοίκων.

Κατά συνέπεια, ο ενδιαφερόμενος μπορεί οποτεδήποτε να εκδηλώσει τη βούλησή του για προαιρετική υπαγωγή στην ασφάλιση του Ταμείου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των ν.δ. 4435/64 και 4521/66 στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΤΕΒΕ, υπάγονται οι επαγγελματοβιοτέχνες που ασκούν το επάγγελμά τους σε περιοχές που είχαν πληθυσμό πάνω από 2.000 κατοίκους με την απογραφή του 1961.

Κατά καιρούς, κάτοικοι περιοχών που με την απογραφή του 1961, είχαν πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων, με την απογραφή δε των ετών 1971 και 1981 είχαν πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων, διαμαρτύρονται διότι κατά την έναρξη άσκησης του επαγγέλματός τους, η περιοχή τους είχε πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων και επομένως θα έπρεπε να απαλλαγούν της ασφάλισης του ΤΕΒΕ.

Ορισμένοι μάλιστα απ' αυτούς δικαιώθηκαν από τα αρμόδια δικαστήρια και εξαιρέθηκαν της ασφάλισης του Ταμείου.

Για τον λόγο αυτό, προωθείται νομοθετική ρύθμιση για την επίλυση του θέματος, με την οποία ορίζεται ως πληθυσμός για την εφαρμογή των διατάξεων των ν.δ. 4435/64 και 4521/66, ο πληθυσμός της τελευταίας απογραφής πριν από την έναρξη άσκησης του ασφαλιστέου επαγγέλματος, προβλέπεται δε ότι σε περίπτωση μελλοντικής μείωσης του πληθυσμού κάτω των 2.000 κατοίκων, με νεώτερη απογραφή, τα πρόσωπα που είχαν υπαχθεί στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ συνεχίζουν να ασφαλίζονται σ' αυτό.

Επειδή το ΤΕΒΕ με απόφαση του Δ.Σ., έχει ήδη εξαιρέσει από την ασφάλισή του επαγγελματοβιοτέχνες περιοχών, στις οποίες ο πληθυσμός το 1961 ήταν πάνω από 2.000 κατοίκους και με τις μεταγενέστερες απογραφές του 1971 και 1981, μειώθηκε, βασιζόμενο στις Δικαστικές και μόνον Αποφάσεις, χωρίς να υπάρχει σχετική νομοθετική ρύθμιση, με την θεσπιζόμενη διάταξη της παρ. 3 του προτεινόμενου άρθρου, επιδιώκεται η νομιμοποίηση της εξαίρεσης των προσώπων αυτών από την ασφάλιση του ΤΕΒΕ και έτσι δίδεται η δυνατότητα στα πρόσωπα αυτά, να ασφαλιστούν στον ΟΓΑ.

Συγχρόνως παρέχεται η δυνατότητα στα πρόσωπα που είχαν υπαχθεί στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ να παραμείνουν στην υποχρεωτική ασφάλισή του, εφόσον εκδηλώσουν τη βούλησή τους με αίτηση υποβαλλομένη μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός χρόνου από τη δημοσίευση της προτεινόμενης διάταξης.

Τέλος ρυθμίζονται θέματα χρόνου ασφάλισης και αξιώσεων από ασφαλιστικές εισφορές μεταξύ των ασφαλισμένων και των ασφαλιστικών φορέων ΤΕΒΕ και ΟΓΑ.

Έτσι προτείνεται:

Άρθρο...

1. Το άρθρο 4 του Ν. 1027/80 (ΦΕΚ 49) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"Α ρ θ ρ ο 4

1. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων του άρθρου 1 του ΝΔ 4435/1964 (ΦΕΚ 217/τ.Α΄), όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 του άρθρου μόνου του ΝΔ 4521/66 (ΦΕΚ 135/τ.Α΄) μπορεί να εξαιρούνται από την ασφάλιση του ΟΓΑ και να υπάγονται στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ τα πρόσωπα που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 6364/1934 (ΦΕΚ 376/τ.Α΄), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του παρόντος Νόμου, τα οποία ασκούν επάγγελμα σε Δήμους ή Κοινότητες κάτω των 2.000 κατοίκων.

Η υπαγωγή στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ μπορεί να γίνει, είτε για ολόκληρο Δήμο ή Κοινότητα, είτε για ορισμένα χωριά ή αυτοτελείς οικισμούς ή περιοχές, εφόσον παρουσιάζουν οικονομική ή τουριστική ανάπτυξη ή δραστηριότητα.

2. Η υπαγωγή στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του ΤΕΒΕ.

3. Τα πρόσωπα που ορίζονται από τις διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, τα οποία έχουν υπερβεί το 50ο έτος της ηλικίας τους, κατά την ημέρα έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης της προηγούμενης παραγράφου, εξακολουθούν να παραμένουν στην ασφάλιση του ΟΓΑ.

Κατ' εξαίρεση, όσα από τα πιό πάνω πρόσωπα έχουν υπερβεί το 50ο έτος της ηλικίας τους όχι όμως και το 55ο, μπορούν να υπαχθούν προαιρετικά στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ με αίτησή τους, που υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριών ετών από της ισχύος της Υπουργικής Απόφασης, εξαιρούμενοι της ασφάλισης του ΟΓΑ.

4. Πρόσωπα που έχουν υχαχθεί στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ με Υπουργικές Αποφάσεις, που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 1027/80, πριν αχό την αντικατάστασή τους από τις διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, συνεχίζουν υποχρεωτικά την ασφάλισή τους στο ΤΕΒΕ, εφόσον ασκούν επάγγελμα ασφαλιστέο σ' αυτό."

2. Η παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 1027/80 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"1α. Πρόσωπα υπαχθέντα στην ασφάλιση του ΟΓΑ δυνάμει των διατάξεων των Ν. Δ/των 4435/64 και 4521/66, τα οποία υπάγονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ κατατάσσονται κατά το πρώτο έτος της ασφάλισής του υποχρεωτικά στην Ε΄ ασφαλιστική κατηγορία ή και σε ανώτερη, εφόσον το ζητήσουν με αίτησή τους, δύναται δε να αναγνωρίσουν με αίτησή τους προηγούμενο χρόνο ασφάλισης στον ΟΓΑ, εφόσον για το χρονικό αυτό διάστημα προκύπτει επαγγελματική απασχόληση.

β. Ο χρόνος αυτός εξαγοράζεται με την καταβολή για κάθε μήνα της εισφοράς του κλάδου σύνταξης της Ε΄ ασφαλιστικής κατηγορίας ή και ανώτερη τοιαύτης εφόσον ήθελε ζητηθεί αυτό, όχι όμως μεγαλύτερης της Ζ΄, που ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, χωρίς την καταβολή προσθέτων τελών.

γ. Η εξόφληση του ποσού της οφειλής για την εξαγορά γίνεται εφάπαξ

εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης του αρμοδίου οργάνου του ΤΕΒΕ στον ασφαλισμένο για την αναγνώριση του χρόνου.

Αν το ποσόν της οφειλής δεν καταβληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, εξοφλείται τμηματικά σε μηνιαίες δόσεις.

Το ποσό της κάθε δόσης είναι ίσο με δύο, μηνιαία ασφάλιστρα της αντίστοιχης ασφαλιστικής κατηγορίας που ισχύουν κατά τον χρόνο της καταβολής."

3. Από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου η προβλεπόμενη από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν. 1027/80 προθεσμία, καταργείται.

4. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις τους άρθρου 5 του Ν. 1027/80, όπως αντικαθίστανται και τροποποιούνται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

5. Το άρθρο 2 του Ν.Δ. 4435/64 όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου μόνου του Ν.Δ. 4521/1966 αντικαθίσταται ως εξής:

"Άρθρο 2

1. Στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ υπάγονται προαιρετικά οι επαγγελματίες και βιοτέχνες που ορίζονται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

2. Η βούληση του ενδιαφερομένου για την υπαγωγή του στην προαιρετική ασφάλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται ότι εκδηλώθηκε είτε με την υποβολή της σχετικής αίτησης είτε με την καταβολή εισφορών."

6. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν.Δ. 4435/64 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Ως πληθυσμός για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου θεωρείται ο πληθυσμός της απογραφής που ενεργείται πριν από την έναρξη της άσκησης του ασφαλιστέου επαγγέλματος.

Αν μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ, ενεργηθεί απογραφή του πληθυσμού και σύμφωνα με αυτή μειωθεί ο πληθυσμός του Δήμου ή της Κοινότητας, όπου ασκείται το επάγγελμα κάτω από 2.000 κατοίκους, τα πρόσωπα που καθ' οιονδήποτε τρόπο είχαν υπαχθεί στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ, συνεχίζουν υποχρεωτικά την ασφάλισή τους εφόσον συνεχίζουν να ασκούν επάγγελμα, υπαγόμενο στην ασφάλιση του ΤΕΒΕ."

7. Πρόσωπα που δεν έχουν υπαχθεί ή υπήχθησαν και εξαιρέθηκαν, έστω και για μέρος της ασφαλιστικής περιόδου από την ασφάλιση του ΤΕΒΕ, μέχρι της ισχύος του παρόντος, λόγω μείωσης του πληθυσμού του Δήμου ή της Κοινότητος κάτω των 2.000 κατοίκων, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.

8. Πρόσωπα περί ων η παραγρ. 7 του παρόντος άρθρου, δύνανται να παραμείνουν στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΤΕΒΕ, εφόσον η βούλησή τους εκδηλώνεται με σχετική αίτηση, υποβαλλομένη εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος.

9. Για την εφαρμογή των διατάξεων των παραγρ. 7 & 8 του παρόντος άρθρου ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.Δ. 4435/64.

Αθήνα, 3 Ιουνίου 1992

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2071

Φ.Ε.Κ. 123Α (15.07.1992)

Εκσυγχρονισμός και Οργάνωση Συστήματος Υγείας

Άρθρο 13

Ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας

1. Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας παρέχεται και από:

α) Ιδιωτικά ιατρεία και οδοντιατρεία

β) Ιδιωτικά πολυιατρεία

γ) Ιδιωτικά οδοντιατρικά κέντρα

δ) Ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια

ε) Πολυδύναμα διαγνωστικά κέντρα

στ) Ιδιωτικά εργαστήρια φυσιοθεραπείας.

2. Οι όροι, προϋποθέσεις και προδιαγραφές εν γένει ίδρυσης και λειτουργίας των παραπάνω ιδιωτικών φορέων, η εποπτεία έπ' αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 158

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 4 Ιουλίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ν. ΚΛΕΙΤΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΝ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡ. ΚΟΣΚΙΝΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΓΕΩ. ΣΟΥΡΛΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Μ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΩ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 6 Ιουλίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ρύθμιση επαγγέλματος ειδικού τεχνικού, προθετικών και ορθωτικών κατασκευών και λοιπών ειδών αποκατάστασης και άλλες διατάξεις

(Άρθρο 26)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ 2019/175

στο σχέδιο νόμου
«Ρύθμιση επαγγέλματος ειδικού τεχνικού, προθετικών και ορθωτικών κατασκευών και λοιπών ειδών αποκατάστασης»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα, 26 Ιουνίου 1992

1. Με το άρθρο 19 του ν. 1902/90 (138 Α΄) καθορίζεται υποχρεωτική συμμετοχή όλων των ασφαλισμένων στις δαπάνες για φάρμακα με ποσοστό 25% επί της τιμής τους.

2. Από τη συμμετοχή αυτή εξαιρούνται τα φάρμακα, για την μητρότητα, τις χρόνιες παθήσεις και τα εργατικά ατυχήματα, ενώ παρέχεται στον Υπουργό Υγείας-Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων η ευχέρεια να περιορίζει το ποσοστό αυτό για φάρμακα υψηλού κόστους, μέχρι το 10% της δαπάνης.

3. Σε εφαρμογή του πιο πάνω νόμου εκδόθηκε η αρ. 7/οικ. 1144/2.12.90 Υπουργική απόφαση, που κυρώθηκε με το άρθρο 23 του ν. 1976/91 (184Α) και προβλέπει τη χορήγηση δωρεάν φαρμάκων για την αντιμετώπιση και την θεραπεία χρονίων παθήσεων.

4. Στη συνέχεια έχοντας υπόψη τις διατάξεις του εδαφίου δ΄ της παρ. 2 της αρ. 7/οικ. 1144/21.12.90 Υπουργικής Απόφασης και το γεγονός, ότι η φύση ορισμένων χρονίων παθήσεων απαιτεί συνεχή και συστηματική παρακολούθηση του ασθενούς από ειδικές κλινικές, εκδόθηκε η αρ. 7/οικ. 279/4.3.91 (165/Β΄/91) Υπουργική Απόφαση, με την οποία καθορίστηκαν τα φάρμακα που θα χορηγούνται από τα φαρμακεία των Κρατικών Νοσοκομείων, σε ασφαλισμένους του Δημοσίου και των Ασφαλιστικών Οργανισμών, αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

5. Το Σ.τ.Ε. σε συνέχεια της από 20.5.91 αίτησης ακυρώσεως του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου εξέδωσε την αρ. 916/92 απόφαση, με την οποία ακυρώνει την αριθ. 7/οικ. 279/4.3.91 απόφαση της Υπουργού Υγείας-Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

6. Ύστερα από τα παραπάνω και επειδή κρίνεται επιβεβλημένη η χορήγηση ορισμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων, από τα Κρατικά Νοσοκομεία, που διαθέτουν κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό κρίνεται αναγκαία η προώθηση της πιο κάτω διάταξης:

Άρθρο …

Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του ν.δ/τος 96 της 2/8.8.1973 (Α 172), προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Κατ' εξαίρεση με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να χορηγούνται φάρμακα, από τα Φαρμακεία των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ν. 2592/53 και σε εξωτερικούς ασθενείς. Επί-

σης, με αποφάσεις του ιδίου Υπουργού καθορίζονται τα φάρμακα αυτά.”

Η ισχύς της διάταξης του εδαφίου αυτού αρχίζει, από 1/1/91.

Αθήνα, 26 Ιουνίου 1992

Ο ΠΡΟΤΕΙΝΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ι. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2072

Φ.Ε.Κ. 125[Α] (23.07.1992)

Ρύθμιση επαγγέλματος ειδικού τεχνικού, προθετικών και ορθωτικών κατασκευών και λοιπών ειδών αποκατάστασης και άλλες διατάξεις

Άρθρο 26

Σε νοσηλευθέντες με ειδικές παθήσεις ασθενείς εντός ή εκτός των κρατικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων, που έχουν ανάγκη τακτικής παρακολούθησης λόγω των ειδικών αυτών παθήσεων, παρέχεται η δυνατότητα να χορηγούνται τα βασικά φάρμακα και από τα φαρμακεία των κρατικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από γνώμη του Πανελλήνιου Φαρμακευτικού Συλλόγου καθορίζονται τα φάρμακα αυτά.

Η ισχύς του εδαφίου αυτού αρχίζει από 1.1.91.

Άρθρο 41

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Μύκονος, 18 Ιουλίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ν. ΚΛΕΙΤΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Α. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Μ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΑΝΝΑ ΨΑΡΟΥΔΑ-ΜΠΕΝΑΚΗ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 20 Ιουλίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις

(Άρθρο 9)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 2043/784

των Υπουργών
Προεδρίας της Κυβέρνησης, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών

στο σχέδιο νόμου
«Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στη Διεύθυνση του ταμείου Αρωγής και Υγείας Τελωνειακών Υπαλλήλων επί 43 συνεχή έτη είναι τοποθετημένος με απόσπαση Τελωνειακός Διευθυντής και τα αποτελέσματα της πρακτικής αυτής δεν επιδέχονται αμφισβήτηση, αφού αποδεικνύονται από την ευρωστία του ταμείου αυτού.

Και είναι φυσικό, αφού στο ενδιαφέρον για την ομαλή διεξαγωγή της Υπηρεσίας, που κάθε ικανό διοικητικό διευθυντικό στέλεχος του Δημόσιου Τομέα επιδεικνύει και πρέπει να επιδεικνύει, εδώ θα πρέπει να προστεθεί και το αυξημένο ενδιαφέρον που έχει ο τελωνειακός Διευθυντής για τη συνετή διοίκηση του Ταμείου που έχει ταχθεί "αρωγός" του Κλάδου του.

Επειδή από την Διάταξη της παρ. 1 άρθρο 6 του Π. Δ/τος 153/8 (ΦΕΚ. Τεύχος Α΄ 72/8.3.89) προβλέπεται ότι στη Δ/ση του εν λόγω Ταμείου προϊσταται υπάλληλος κλάδου Διοικητικού του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ήτοι υπάλληλος που δεν προέρχεται από τον Τελωνειακό Κλάδο. Για τους ανωτέρω λόγους και προκειμένου να εξασφαλισθεί η συνέχεια ενός τόσο επιτυχημένου θεσμού προτείνεται να περιληφθεί στα σχέδιο τού περιλήψει Νόμου η ακόλουθη Διάταξη:

"Ά ρ θ ρ ο ...

"Της Διεύθυνσης του Ταμείου Αρωγής και Υγείας Τελωνειακών Υπαλλήλων προϊσταται υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Τελωνειακών με Α΄ βαθμό, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του οποίου ρυθμίζονται με τον Οργανισμό του Ταμείου αυτού".

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2074

Φ.Ε.Κ. 128Α (31.07.1992)

Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικό φόρο κατανάλωσης των πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις

Άρθρο 9

Προϊστάμενος του Ταμείου Αρωγής και Υγείας Τελωνειακών Υπαλλήλων

Της διεύθυνσης του Ταμείου Αρωγής και Υγείας Τελωνειακών Υπαλλήλων προϊσταται υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ τελωνειακών με Α΄ βαθμό, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του οποίου ρυθμίζονται με τον Οργανισμό του Ταμείου αυτού.

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Μύκονος, 31 Ιουλίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΥΦΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Π. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΥΦΥΠ. ΑΙΓΑΙΟΥ

Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 31 Ιουλίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις

(Άρθρα 34 και 35)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ 2076/160

στο σχέδιο νόμου
«Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1992

Η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών αποτελεί έναν από τους στόχους του Κυβερνητικού προγράμματος που αποβλέπει στην ενίσχυση των οικονομικών δυνατοτήτων των φορέων αυτών και την ως εκ τούτου αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών στους ασφαλισμένους και συνταξιούχους.

Στα πλαίσια αυτά συγκροτήθηκε ειδική Επιτροπή εμπειρογνωμόνων η οποία μελετά τρόπους και λύσεις για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση της περιουσίας αυτής.

Επειδή η αξία της ακίνητης περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών εμφανίζεται στα βιβλία των οικείων φορέων σε τιμές κτήσεως με συνέπεια να είναι δυσχερής η μελέτη για την αξιοποίηση αυτής, καθίσταται επιτακτική και επείγουσα η εκτίμηση αυτής σε τρέχουσες αξίες.

Έτσι προήλθαμε στη θέσπιση του πιο κάτω άρθρου με το οποίο παρέχεται η ευχέρεια με Απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ν' ανατίθεται απ' ευθείας σε οποιοδήποτε Ν.Π.Δ.Δ. ή Τράπεζα του Δημοσίου Τομέα η εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών σε τρέχουσες τιμές.

Ά ρ θ ρ ο

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί ν' ανατίθεται η εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας των Ασφαλιστικών Οργανισμών απ' ευθείας σε οποιοδήποτε Ν.Π.Δ.Δ. ή Τράπεζα του Δημοσίου Τομέα.

Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον Λογαριασμό Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1992

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ	**ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ**

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ 2078/162

στο σχέδιο νόμου
«Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1992

Με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1902/90 παρεσχέθη η δυνατότητα στους Ασφαλιστικούς Φορείς να συγκροτούν ίδια ή ομαδικά αμοιβαία κεφάλαια σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αμοιβαίων κεφαλαίων με σκοπό την αξιοποίηση των ρευστών διαθεσίμων και του χαρτοφυλακίου τους.

Με τις ίδιες διατάξεις ορίστηκε ότι η διαχείριση των ως άνω κεφαλαίων μπορεί ν' ανατεθεί από τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς σε οποιαδήποτε Εταιρεία διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή που συγκροτήθηκε για την μελέτη των μορφών και της δυνατότητας συγκρότησης των αμοιβαίων κεφαλαίων από τους Ασφαλιστικούς Φορείς μεταξύ των άλλων προτάσεών της, εισηγήθηκε τα εξής:

α) Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί εκτός από την δυνατότητα ανάθεσης των αμοιβαίων κεφαλαίων σε διαχειρίστρια Εταιρεία που προϋποθέτει την επιβάρυνσή τους λόγω των αμοιβών που καταβάλλει το αμοιβαίο κεφάλαιο στην ΑΕ διαχειρίσεως, να μπορούν να συστήνουν όλοι μαζί ή κατά ομάδες Εταιρείες διαχείρισης στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων να συμμετέχει και μία νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα Τράπεζα.

β) Να συγκροτηθεί ειδική Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων από εγνωσμένου κύρους τεχνοκράτες του χώρου της κεφαλαιαγοράς και των ειδικών σε αναλογιστικές μελέτες που θ' αξιολογούν τις προσφορές των Εταιρειών διαχείρισης στις περιπτώσεις που οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί επιλέξουν την ανάθεση των αμοιβαίων κεφαλαίων στις εν λόγω Εταιρείες.

γ) Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί ν' απαλλάσσονται από τις επιβαρύνσεις των δικαιωμάτων μεταβίβασης των ονομαστικών μετοχών οι οποίες εισφέρονται στα συγκροτούμενα βάσει των διατάξεων του άρθρου 12 του Ν. 1902/90 αμοιβαία κεφάλαια.

Επειδή τα παραπάνω θέματα δεν καλύπτονται από τις κείμενες διατάξεις, προήλθαμε στην θέσπιση του πιο κάτω άρθρου με το οποίο ρυθμίζονται τα θέματα αυτά.

Ά ρ θ ρ ο ...

Οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται να συστήνουν όλοι μαζί ή κατά ομάδες ανώνυμες Εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, στις οποίες θα συμμετέχει μία νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα Τράπεζα. Τηρουμένων των διατάξεων της παρ.3, του άρθρου 26 του Ν. 1969/91.

2. Με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συγκροτείται ειδική Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων, τουλάχιστον πενταμελής, μετά από Πρόταση της Επιτροπής κεφαλαιαγοράς, με έργο την αξιολόγηση των προσφορών των Εταιρειών διαχείρισης της παρ. 2, του άρθρου 12 του Ν. 1902/90.

Με την ίδια Απόφαση καθορίζεται ο χρόνος περαίωσης του έργου της Επιτροπής, η αμοιβή των μελών που θα βαρύνει κατά περίπτωση το ενδιαφερόμενο ΝΠΔΔ καθώς και κάθε αναγκαία για το θέμα αυτό λεπτομέρεια.

Η γνωμοδότηση της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων κατατίθεται στο ενδιαφερόμενο ΝΠΔΔ, το Δ.Σ. του οποίου αποφασίζει περί της κατακύρωσης της ανάθεσης σε διαχειρίστρια Εταιρεία των συγκροτουμένων βάσει των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 1902/90 αμοιβαίων κεφαλαίων.

3. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί που ανταλλάσουν κινητές αξίες με μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων βάσει των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 49 του Ν. 1969/91, απαλλάσσονται εκτός των λοιπών απαλλαγών των διατάξεων αυτών και από τις επιβαρύνσεις των δικαιωμάτων μεταβιβάσεως των ονομαστικών μετοχών.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1992

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2076

Φ.Ε.Κ. 130[Α] (01.08.1992)

Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις

Άρθρο 34

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να ανατίθεται η εκτίμηση της ακίνητης περιουσίας των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης απευθείας σε οποιοδήποτε ν.π.δ.δ. ή τράπεζα του δημόσιου τομέα.

Η σχετική δαπάνη βαρύνει το Λογαριασμό Βελτίωσης Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 35

1. Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης δύναται να συστήνουν όλοι μαζί ή κατά ομάδες ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, στις οποίες θα συμμετέχει μία νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, τηρουμένων των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 1969/1991.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συγκροτείται ειδική επιτροπή εμπειρογνωμόνων, τουλάχιστον πενταμελής, μετά από πρόταση της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, με έργο την αξιολόγηση των προσφορών των εταιρειών διαχείρισης της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 1902/1990.

Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο χρόνος περαίωσης του έργου της επιτροπής, η αμοιβή των μελών που θα βαρύνει κατά περίπτωση τον ενδιαφερόμενο φορέα κοινωνικής ασφάλισης καθώς και κάθε αναγκαία για το θέμα αυτό λεπτομέρεια.

Η γνωμοδότηση της επιτροπής εμπειρογνωμόνων κατατίθεται στον ενδιαφερόμενο φορέα κοινωνικής ασφάλισης, το Δ.Σ. του οποίου αποφασίζει περί της κατακύρωσης της ανάθεσης σε διαχειρίστρια εταιρεία των συγκροτούμενων βάσει των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 1902/1990 αμοιβαίων κεφαλαίων.

3. Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης που ανταλλάσσουν κινητές αξίες με μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων βάσει των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 49 του ν.1969/1991, απαλλάσσονται εκτός των λοιπών απαλλαγών των διατάξεων αυτών και από τις επιβαρύνσεις των δικαιωμάτων μεταβιβάσεως των ονομαστικών μετοχών.

Άρθρο 36

1. Με εξαίρεση τις διατάξεις της παρ. 2 ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι διατάξεις των πιο κάτω άρθρων τίθενται σε ισχύ την 1.1.1993.

Άρθρο 10 (παρ. 1 έως 6), 11, 13, 14, 15, 17 παρ. 3, 18 παρ. 1Β, 19, 20 παρ. 1, 22 παρ. 2-5, 23 κα 24.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Α. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 31 Ιουλίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Συγκοινωνίες με θερμικά λεωφορεία στην περιοχή Αθηνών - Πειραιώς και Περιχώρων

(Άρθρα 2 και 18)

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου
«Συγκοινωνίες με θερμικά λεωφορεία στην περιοχή Αθηνών - Πειραιώς και Περιχώρων»

(Άρθρα 2 και 18)

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα, 5 Αυγούστου 1992

Άρθρο 2

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η μεταφορά προσωπικού από την Ε.Α.Σ. στον Ο.Α.Σ. που είναι απαραίτητο για τη σωστή διεξαγωγή των εργασιών που του ανατίθενται με τις οικείες διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Με το ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι εργαζόμενοι της Ε.Α.Σ. μπορούν να επιλέξουν ή να λάβουν τη νόμιμη αποζημίωσή τους ή να τύχουν πρόωρης συνταξιοδότησης εφόσον έχουν συμπληρώσει το 57ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τουλάχιστον 7.200 ημέρες ασφάλισης στο ΙΚΑ.

Προς το σκοπό ενίσχυσης των Ταμείων ΙΚΑ, Επικουρικής Ασφάλισης και ΥΓΚΤΙΛ για την αντιμετώπιση της επιβάρυνσης αυτής τα ταμεία αυτό θα ενισχυθούν με κρατική επιχορήγηση, εγγραφομένης ειδικής πίστωσης για το σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 18

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται και η ασφάλιση των εργαζομένων και τους δίδεται η δυνατότητα να επιλέξουν το φορέα ασφάλισης που επιθυμούν.

Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για να μην αναγκαστούν οι εργαζόμενοι ν' αλλάξουν ασφάλιση αφού από τις κείμενες διατάξεις θα ήταν υποχρεωμένοι ως ιδιοκτήτες λεωφορείων ν' ασφαλιστούν στο ΤΣΑ.

Άρθρο 19

Με το άρθρο αυτό καθορίζεται η ισχύς του προτεινόμενου νόμου.

Αθήνα, 5 Αυγούστου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Σωτήρης Κούβελας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στέφανος Μάνος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ιωάννης Παλαιοκρασσάς

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αριστείδης Καλαντζάκος

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αχιλλέας Καραμανλής

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Νικόλ. Αν. Γκελεστάθης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δημήτριος Σιούφας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Συγκοινωνίες με θερμικά λεωφορεία στην περιοχή Αθηνών - Πειραιώς και Περιχώρων»

(Άρθρα 2 και 18)

Άρθρο 2
Θέματα προσωπικού της Ε.Α.Σ.

1. Μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως είναι δυνατή η μεταφορά αποκλειστικά διοικητικού προσωπικού και σταθμαρχών ελεγκτών από την Ε.Α.Σ. στον Ο.Α.Σ. για την κάλυψη των νέων αναγκών του τελευταίου. Ο συγκεκριμένος αριθμός καθεμιάς από τις δύο παραπάνω κατηγορίες προσωπικού, που θα μεταφερθεί, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

2. Το προσωπικό, που επιθυμεί να μεταφερθεί, υποβάλλει σχετική αίτηση στον Ο.Α.Σ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δικαίωμα υποβολής αιτήσεως έχουν όσοι από τις δύο παραπάνω κατηγορίες προσωπικού διαθέτουν οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στην Ε.Α.Σ. και δεν έχουν υπερβεί το πεντηκοστό δεύτερο (52) έτος της ηλικίας τους.

3. Σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων υπερβεί το συγκεκριμένο αριθμό του προσωπικού κατά κατηγορία που επιτρέπεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, να μεταφερθεί, τότε γίνεται αξιολόγηση των προσόντων των αιτούντων από τριμελή επιτροπή η οποία αποτελείται από ένα γενικό διευθυντή του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, ένα γενικό διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και τον πρόεδρο του Δ.Σ. της Ε.Α.Σ. και η οποία συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Μεταφορών και Επικοινωνιών. Η επιτροπή οφείλει να περατώσει το έργο της αξιολόγησης μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση στα μέλη της υπουργικής απόφασης με την οποία συγκροτήθηκε.

4. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των αιτούντων που υπάρχουν στους υπηρεσιακούς τους φακέλους.

Για το διοικητικό προσωπικό τα τυπικά προσόντα βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 30% (απολυτήριο Λυκείου 15%, πτυχίο Τ.Ε.Ι. 25% και πτυχίο Α.Ε.Ι. 30%) και τα ουσιαστικά προσόντα και ιδίως η υπηρεσιακή επάρκεια, η εργατικότητα, η αποδοτικότητα και η συμπεριφορά απέναντι στο επιβατικό κοινό και γενικότερα στους πολίτες βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 50%, η ιδιότητα του πολυτέκνου σε ποσοστό 10% και η αρχαιότητα σε ποσοστό 10%.

Για τους σταθμάρχες-ελεγκτές τα τυπικά προσόντα βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 20% (απολυτήριο Δημοτικού Σχολείου 10%, απολυτήριο Λυκείου 20%) και τα ουσιαστικά προσόντα και ιδίως η υπηρεσιακή επάρκεια, η εργατικότητα, η αποδοτικότητα και η συμπεριφορά απέναντι στο επιβατικό

κοινό και γενικότερα στους πολίτες βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 50%, η ιδιότητα του πολύτεκνου σε ποσοστό 10%, και η αρχαιότητα σε ποσοστό έως 20%.

5. Η μεταφορά του προσωπικού που θα επιλεγεί, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Μεταφορών και Επικοινωνιών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέσα στην προθεσμία, που προβλέπεται από την παράγραφο 1 αυτού του άρθρου.

6. Το προσωπικό, που θα μεταφερθεί, εντάσσεται στο βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς του Ο.Α.Σ., που αντιστοιχεί στα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα και στο συνολικό χρόνο της υπηρεσίας του στην Ε.Α.Σ. Ο χρόνος υπηρεσίας του μεταφερόμενου προσωπικού λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στη νέα υπηρεσία τους για όλες τις συνέπειες με εξαίρεση τις αποδοχές, οι οποίες είναι αυτές, που προβλέπονται για τη θέση στην οποία μεταφέρονται

7. Οι εργαζόμενοι της Ε.Α.Σ. που απολύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 57ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τουλάχιστον 7.200 ημέρες ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. μπορούν με αίτησή τους η οποία θα υποβληθεί μέσα σε ένα μήνα από την ισχύ του παρόντος να επιλέξουν αντί της αποζημιώσεώς τους να τύχουν πλήρους συντάξεως από το Ι.Κ.Α.

Οι ανωτέρω εφόσον συνταξιοδοτηθούν από το Ι.Κ.Α. δικαιούνται συντάξεως και από το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Λ..

8. Το Ι.Κ.Α. και το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Λ. για την αντιμετώπιση της επιβάρυνσης, που προκαλείται από την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου αυτού του άρθρου, ενισχύονται με κρατική επιχορήγηση, αναγραφόμενης για το σκοπό αυτόν ειδικής πίστωσης στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για το έτος 1992 και για όσα χρόνια απαιτείται, το ύψος της οποίας θα καθορισθεί ύστερα από αναλογιστική μελέτη.

Άρθρο 18
Ασφαλιστικός φορέας

1. Από την ισχύ του νόμου αυτού οι εργαζόμενοι στην Ε.Α.Σ. ή όσοι άλλοι είναι εργαζόμενοι οπουδήποτε που θα αποκτήσουν δικαίωμα θέσεως σε κυκλοφορία Λ.Δ.Χ. αυτοκινήτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον επιθυμούν, δύνανται να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Ι.Κ.Α. και στο Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Λ., καταβάλλοντας οι ίδιοι το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη.

2. Η ανωτέρω ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. καλύπτει το σύνολο των κλάδων που ήταν ασφαλισμένοι, εξαιρουμένων των κλάδων: α) ανεργίας με ποσοστό εισφοράς 3%, β) ειδικού λογαριασμού ενίσχυσης προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης με ποσοστό εισφοράς 0,20%, γ) λογαριασμού προστασίας εργαζομένων από την αφερεγγυότητα του εργοδότη με ποσοστό εισφοράς 0,15% και δ) Εργατικής Εστίας με ποσοστό εισφοράς 0,5%, από τους οποίους δεν θα δικαιούνται των αντίστοιχων παροχών.

3. Η επιλογή ασφαλιστικού οργανισμού γίνεται με αίτηση του ενδιαφερομένου και θα υποβάλλεται στο Ι.Κ.Α. εντός έξι μηνών από της ημερομηνίας που θα αποκτήσουν δικαίωμα θέσεως σε κυκλοφορία Λ.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

Σε περίπτωση επιλογής των ταμείων της προηγούμενης παραγράφου 1 εξαιρούνται από την ασφάλιση του Τ.Σ.Α..

4. Με απόφαση του Υφυπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α., καθορίζονται οι τεκμαρτές αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές, το ύψος του ασφαλίστρου, ο αριθμός των ημερών ασφάλισης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ασφάλιση των προσώπων της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και από της ισχύος του καταργούνται τα άρθρα από 12 έως και 21 του ν. 588/1977 (ΦΕΚ 148 Α΄).

Αθήνα, 5 Αυγούστου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Σωτήρης Κούβελας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στέφανος Μάνος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ιωάννης Παλαιοκρασσάς

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αριστείδης Καλαντζάκος

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αχιλλέας Καραμανλής

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Νικόλ. Αν. Γκελεστάθης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δημήτριος Σιούφας

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2078

Φ.Ε.Κ. 139Α (12.08.1992)

Συγκοινωνίες με θερμικά λεωφορεία στην περιοχή Αθηνών - Πειραιώς και Περιχώρων

Άρθρο 2

Θέματα προσωπικού της Ε.Α.Σ.

1. Μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως είναι δυνατή η μεταφορά αποκλειστικά διοικητικού προσωπικού και σταθμαρχών - ελεγκτών από την Ε.Α.Σ. στον Ο.Α.Σ. για την κάλυψη των νέων αναγκών του τελευταίου. Ο συγκεκριμένος αριθμός καθεμιάς από τις δύο παραπάνω κατηγορίες προσωπικού, που θα μεταφερθεί, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

2. Το προσωπικό, που επιθυμεί να μεταφερθεί, υποβάλλει σχετική αίτηση στον Ο.Α.Σ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δικαίωμα υποβολής αιτήσεως έχουν όσοι από τις δύο παραπάνω κατηγορίες προσωπικού διαθέτουν οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στην Ε.Α.Σ. και δεν έχουν υπερβεί το πεντηκοστό δεύτερο (52) έτος της ηλικίας τους.

3. Σε περίπτωση που ο αριθμός των αιτήσεων υπερβεί το συγκεκριμένο αριθμό του προσωπικού κατά κατηγορία που επιτρέπεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, να μεταφερθεί, τότε γίνεται αξιολόγηση των προσόντων των αιτούντων από τριμελή επιτροπή η οποία αποτελείται από ένα γενικό διευθυντή του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, ένα γενικό διευθυντή του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και τον πρόεδρο του Δ.Σ. της Ε.Α.Σ. και η οποία συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Μεταφορών και Επικοινωνιών. Η επιτροπή οφείλει να περατώσει το έργο της αξιολόγησης μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση στα μέλη της υπουργικής απόφασης με την οποία συγκροτήθηκε.

4. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των αιτούντων που υπάρχουν στους υπηρεσιακούς τους φακέλους.

Για το διοικητικό προσωπικό τα τυπικά προσόντα βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 30% (απολυτήριο Λυκείου 15%, πτυχίο Τ.Ε.Ι. 25% και πτυχίο Α.Ε.Ι. 30%) και τα ουσιαστικά προσόντα και ιδίως η υπηρεσιακή επάρκεια, η εργατικότητα, η αποδοτικότητα και η συμπεριφορά απέναντι στο επιβατικό κοινό και γενικότερα στους πολίτες βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 50%, η ιδιότητα του πολυτέκνου σε ποσοστό 10% και η αρχαιότητα σε ποσοστό 10%.

Για τους σταθμάρχες-ελεγκτές τα τυπικά προσόντα βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 20% (απολυτήριο Δημοτικού Σχολείου 10%, απολυτήριο Λυκείου 20%) και τα ουσιαστικά προσόντα και ιδίως η υπηρεσιακή επάρκεια,

η εργατικότητα, η αποδοτικότητα και η συμπεριφορά απέναντι στο επιβατικό κοινό και γενικότερα στους πολίτες βαθμολογούνται με ποσοστό έως και 50%, η ιδιότητα του πολύτεκνου σε ποσοστό 10%, και η αρχαιότητα σε ποσοστό έως 20%.

5. Η μεταφορά του προσωπικού που θα επιλεγεί, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Μεταφορών και Επικοινωνιών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέσα στην προθεσμία, που προβλέπεται από την παράγραφο 1 αυτού του άρθρου.

6. Το προσωπικό, που θα μεταφερθεί, εντάσσεται στο βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς του Ο.Α.Σ., που αντιστοιχεί στα τυπικά και ουσιαστικά του προσόντα και στο συνολικό χρόνο της υπηρεσίας του στην Ε.Α.Σ. Ο χρόνος υπηρεσίας του μεταφερόμενου προσωπικού λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στη νέα υπηρεσία τους για όλες τις συνέπειες με εξαίρεση τις αποδοχές, οι οποίες είναι αυτές, που προβλέπονται για τη θέση στην οποία μεταφέρονται.

7. Οι εργαζόμενοι της Ε.Α.Σ. που απολύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 57ο έτος της ηλικίας τους και έχουν τουλάχιστον 7.200 ημέρες ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. μπορούν με αίτησή τους η οποία θα υποβληθεί μέσα σε ένα μήνα από την ισχύ του παρόντος να επιλέξουν αντί της αποζημιώσεώς τους να τύχουν πλήρους συντάξεως από το Ι.Κ.Α.

Οι ανωτέρω εφόσον συνταξιοδοτηθούν από το Ι.Κ.Α. δικαιούνται συντάξεως και από το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Λ..

8. Το Ι.Κ.Α. και το Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Λ. για την αντιμετώπιση της επιβάρυνσης, που προκαλείται από την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου αυτού του άρθρου, ενισχύονται με κρατική επιχορήγηση, αναγραφόμενης για το σκοπό αυτόν ειδικής πίστωσης στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για το έτος 1992 και για όσα χρόνια απαιτείται, το ύψος της οποίας θα καθορισθεί ύστερα από αναλογιστική μελέτη.

Άρθρο 18
Ασφαλιστικός φορέας

1. Από την ισχύ του νόμου αυτού οι εργαζόμενοι στην Ε.Α.Σ. ή όσοι άλλοι είναι εργαζόμενοι οπουδήποτε που θα αποκτήσουν δικαίωμα θέσεως σε κυκλοφορία Λ.Δ.Χ. αυτοκινήτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον επιθυμούν, δύνανται να συνεχίσουν την ασφάλισή τους στο Ι.Κ.Α. και στο Ταμείο Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υ.Γ.Κ.Τ.Ι.Λ., καταβάλλοντας οι ίδιοι το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένου και εργοδότη.

2. Η ανωτέρω ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. καλύπτει το σύνολο των κλάδων που ήταν ασφαλισμένοι, εξαιρουμένων των κλάδων: α) ανεργίας με ποσοστό εισφοράς 3%, β) ειδικού λογαριασμού ενίσχυσης προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης με ποσοστό εισφοράς 0,20%, γ) λογαριασμού προστασίας εργαζομένων από την αφερεγγυότητα του εργοδότη με ποσοστό εισφοράς 0,15% και δ) Εργατικής Εστίας με ποσοστό εισφοράς 0,5%, από τους οποί-

ους δεν θα δικαιούνται των αντίστοιχων παροχών.

3. Η επιλογή ασφαλιστικού οργανισμού γίνεται με αίτηση του ενδιαφερομένου και θα υποβάλλεται στο Ι.Κ.Α. εντός έξι μηνών από της ημερομηνίας που θα αποκτήσουν δικαίωμα θέσεως σε κυκλοφορία Λ.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

Σε περίπτωση επιλογής των ταμείων της προηγούμενης παραγράφου 1 εξαιρούνται από την ασφάλιση του Τ.Σ.Α..

4. Με απόφαση του Υφυπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α., καθορίζονται οι τεκμαρτές αποδοχές επί των οποίων υπολογίζονται οι ασφαλιστικές εισφορές, το ύψος του ασφαλίστρου, ο αριθμός των ημερών ασφάλισης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την ασφάλιση των προσώπων της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και από της ισχύος του καταργούνται τα άρθρα από 12 έως και 21 του ν. 588/1977 (ΦΕΚ 148 Α΄).

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 12 Αυγούστου1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΣΩΤ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΤΕΦ. ΜΑΝΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡ. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΑΧ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΝΙΚ. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 12 Αυγούστου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Κατάργηση του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, υπαγωγή των ασφαλισμένων του στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις

(Άρθρα 6 και 8)

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου
«Κατάργηση του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, υπαγωγή των ασφαλισμένων του στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και διατάξεις άλλων ασφαλιστικών ταμείων»

(Άρθρα 6 και 8)

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1992

Άρθρο 6

1. Το Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών ιδρύθηκε το έτος 1930 με σκοπό την ασφαλιστική κάλυψη των ιδιοκτητών Δ.Χ. αυτοκινήτων και μισθωτών οδηγών αυτοκινήτων.

Με το ν. 984/1979 (ΦΕΚ 244 Α΄) μεταφέρθηκαν οι μισθωτοί οδηγοί στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και στο Τ.Σ.Α. παρέμειναν μόνο οι ιδιοκτήτες και οι χρήστες και εκμεταλλευτές αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης.

Με τον ίδιο νόμο (άρθρο 4) θεσπίστηκε από την 1.11.1979 ετήσια εισφορά, που καταβάλλεται από κάθε κύριο ή νομέα ή χρήστη και εκμεταλλευτή επαγγελματικού αυτοκινήτου δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσης για τη χρήση ή εκμετάλλευση κάθε αυτοκινήτου η οποία αποδίδεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) στο Ι.Κ.Α. και κατά πενήντα τοις εκατό (50%) στο Τ.Σ.Α.. Η επιβολή αυτής της εισφοράς είχε ως σκοπό, αφ' ενός με την κάλυψη των επιβαρύνσεων του Ι.Κ.Α., που προέκυψαν από τη μεταφορά των μισθωτών οδηγών σε αυτό (βάρος ήδη συνταξιούχων, συνταξιοδότηση ασφαλισμένων με μακρό χρόνο ασφάλισης στο Τ.Σ.Α. κ.ά.), ώστε σε εύλογα χρονικό διάστημα να αποκατασταθεί η διαταραχθείσα οικονομική ισορροπία του και αφ' ετέρου την αναπλήρωση των εσόδων του Τ.Σ.Α. από ασφαλιστικές εισφορές, που στερήθηκε με τη μείωση του αριθμού των ασφαλισμένων που μεταφέρθηκαν στο Ι.Κ.Α..

Επειδή όμως έχει παρέλθει δεκαετία και πλέον από τότε που θεσπίστηκε η παραπάνω εισφορά και ο λόγος για τον οποίο αποδιδόταν στο Ι.Κ.Α. το πενήντα τοις εκατό (50%) του εσόδου της ανωτέρω εισφοράς εξέλιπε και δεδομένου ότι το Τ.Σ.Α. βρίσκεται σε δυσχερή οικονομική κατάσταση, κρίθηκε σκόπιμο με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος να αποδίδεται στο εξής ολόκληρο το έσοδο, που προκύπτει από την εισφορά αυτή στο Τ.Σ.Α..

2. Το Τ.Σ.Α. εισπράττει από τους ασφαλισμένους του και αποδίδει στο

Ι.Κ.Α. τις εισφορές για την ασφάλισή τους στον κλάδο ασθένειας του Ι.Κ.Α..

Επειδή: α) Το Τ.Σ.Α. επιβαρύνεται με ορισμένο κόστος διοικητικό-λειτουργικό με την απασχόληση υπαλληλικού προσωπικού για τη βεβαίωση και είσπραξη των εισφορών του κλάδου ασθένειας του Ι.Κ.Α. και β) το Ι.Κ.Α. εισπράττει ορισμένα ποσά για την εξυπηρέτηση που παρέχει σε άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς από την είσπραξη των εισφορών τους, κρίθηκε με τις διατάξεις της παρ. 3 ότι για λόγους ίσης μεταχείρισης, το Ι.Κ.Α. θα πρέπει υα καταβάλλει ποσοστό προμήθειας οκτώ τοις εκατό (8%) (πέντε τοις εκατό (5%) για τη βεβαίωση και τρία τοις εκτατό (3%) για την είσπραξη) στο Τ.Σ.Α., το οποίο εισπράττει για λογαριασμό του Ι.Κ.Α. τις εισφορές του κλάδου ασθένειας.

Επειδή δε το Τ.Σ.Α. έχει επιβαρυνθεί από την 1.6.1980, η ρύθμιση αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 θα έχει αναδρομική ισχύ. Τα σχετικά ποσά που θα προκύψουν θα συμψηφισθούν με τις οφειλές του Τ.Σ.Α. προς το Ι.Κ.Α., που προέρχονται από την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ/τος 434/1980 (ΦΕΚ 116 Α΄).

3. Με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 5 θεσπίζεται, ειδική εισφορά εκμετάλλευσης αυτοκινήτου ή μοτοσικλέτας Δ.Χ. η οποία κατ' αναλογία βαρύνει τους κατόχους και νομείς ή χρησιούχους και εκμεταλλευτές αυτοκινήτων Δ.Χ., ανεξαρτήτως της μορφής ή ιδιότητας αυτών, φυσικό πρόσωπο, νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου κ.λπ..

Η εισφορά αυτή επιβάλλεται να θεσμοθετηθεί γιατί, το αυτοκίνητο Δ.Χ. είναι το βιοποριστικό εργαλείο του αυτοκινητιστή και είναι το αντικείμενο το αποκλειστικά προορισμένο για την ομάδα αυτήν και ο οποιοσδήποτε (φυσικό - νομικό πρόσωπο) κατά προέκταση εκμεταλλεύεται το αντικείμενο αυτό πρέπει να συνεισφέρει στην ασφαλιστική κάλυψη της ομάδας των αυτοκινητιστών, άσχετα από το αν υπάγεται ή όχι σε αυτήν.

Εξάλλου η εισφορά αυτή ήταν θεσμοθετημένη και παλαιότερα, όμως καταργήθηκε με το ν.δ. 404/1974 (ΦΕΚ 127 Α΄).

4. Με τις προτεινόμενες διατάξεις των παρ. 6 και 7 υποχρεούνται οι ιδιοκτήτες και εκμεταλλευτές αυτοκινήτου Δ.Χ. όπως κατά τον τεχνικό έλεγχο των οχημάτων τους στα Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.) προσκομίζουν βεβαίωση του Τ.Σ.Α. περί εξοφλήσεως όλων των εισφορών τους.

Επίσης υποχρεούνται οι ιδιοκτήτες Δ.Χ. αυτοκινήτων κατά τη σύναψη σύμβασης έργου με το Δημόσιο, ο.τ.α., ν.π.δ.δ. και οργανισμούς του δημόσιου τομέα να προσκομίζουν βεβαίωση του Τ.Σ.Α. ότι είναι ασφαλισμένοι και έχουν εξοφλήσει τις εισφορές τους.

Η θέσπιση των διατάξεων αυτών κρίνετε αναγκαία λόγω του οξύτατου προβλήματος εισφοροδιαφυγής, που αντιμετωπίζει το Τ.Σ.Α., με αποτέλεσμα να έχει περιέλθει σε δεινή οικονομική κατάσταση και να διαγράφεται αμφίβολη η μελλοντική του εξέλιξη λόγω διαφυγής πόρων.

Η υποχρεωτική προσκόμιση της βεβαίωσης του Τ.Σ.Α. κατά τον τεχνικό έλεγχο των οχημάτων Δ.Χ. και κατά τη σύναψη σύμβασης έργου με το δημόσιο τομέα, θα βοηθήσει αποτελεσματικά στην απογραφή των αναπόγραφων ασφαλισμένων στην εξόφληση των οφειλόμενων εισφορών και στην εν γένει οικονομική ανόρθωση του Ταμείου.

5. Τέλος με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 8 προβλέπεται η κεφαλαιοποίηση των μέχρι 31.12.1991 σωρευθεισών υποχρεώσεων του Τ.Σ.Α. προς το Ι.Κ.Α., άνευ πρόσθετων τελών και προσαυξήσεων και η εξό-

φλησή τους σε δώδεκα (12) εξαμηνιαίες δόσεις με επιβολή, για την τυχόν καθυστέρηση εξόφλησης των οφειλόμενων δόσεων πρόσθετου τέλους, το οποίο σε καμιά περίπτωση δεν θα υπερβαίνει το ένα τέταρτο (1/4) του ποσού της εκάστοτε οφειλόμενης δόσης και τούτο για να μην επιβάλλονται υπέρογκες προσαυξήσεις, δηλαδή πολύ αυστηρές κυρώσεις στις περιπτώσεις μή έγκαιρης εκπλήρωσης, των μεταξύ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, υποχρεώσεων.

Οι συνολικές οφειλές του Τ.Σ.Α. προς το Ι.Κ.Α. έφθαναν την 31.12.1990 τα δεκαεπτά δισεκατομμύρια εκατό εκατομμύρια δραχμές (17,1 δισ.) και προέρχονταν: α) από τη συμμετοχή του Τ.Σ.Α. στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης, βάσει των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης τέσσερα δισεκατομμύρια τριακόσια εκατομμύρια δραχμές (4,3 δισ.) και β) από τη βεβαίωση και την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ του κλάδου ασθένειας του Ι.Κ.Α., των ασφαλισμένων στο κλάδο σύνταξης του Τ.Σ.Α. δώδεκα δισεκατομμύρια οκτακόσια εκατομμύρια δραχμές (12,8 δισ.) που καλύπτονται από το Ι.Κ.Α. για τους κινδύνους ασθένειας.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στέφ. Μάνος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ιωάν. Παλαιοκρασσάς

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Νικ. Γκελεστάθης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δημ. Σιούφας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Κατάργηση του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, υπαγωγή των ασφαλισμένων του στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και διατάξεις άλλων ασφαλιστικών ταμείων»

(Άρθρα 6 και 8)

Άρθρο 6

1. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 984/1979 (ΦΕΚ 244 Α΄) αντικαθίστανται ως εξής:

"2. Η ανωτέρω εισφορά συμβεβαιώνεται και συνεισπράττεται μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας όταν πρόκειται για αυτοκίνητα, για τα οποία καταβάλλονται τα τέλη αυτά και αποδίδεται στο Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.) εντός τριμήνου από την είσπραξή της. Για τα αυτοκίνητα, για τα οποία δεν καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας, η εν λόγω εισφορά καταβάλλεται από τους υπόχρεους στο Τ.Σ.Α. και συνεισπράττεται μαζί με την ασφαλιστική εισφορά, εφαρμόζονται δε για την είσπραξη αυτήν οι διατάξεις της νομοθεσίας, που διέπει εκάστοτε το Τ.Σ.Α..

3. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου και εφεξής το ποσό της ανωτέρω εισφοράς δύναται να αυξάνεται κατ' έτος μετά γνώμη του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α. με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως."

2. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 984/1979 καταργείται.

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 1027/1980 (ΦΕΚ 49 Α΄) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

"Για τη βεβαίωση και είσπραξη των πιο πάνω εισφορών παρακρατείται από το Τ.Σ.Α. ποσοστό προμήθειας πέντε τοις εκατό (5%) για τη βεβαίωση και τρία τοις εκατό (3%) για την είσπραξη, το οποίο αντιστοιχεί στην κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών παροχής των υπηρεσιών του."

4. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από 1/6/1980 και τα ποσά που θα προκύψουν αναδρομικά από την προμήθεια αυτή δεν θα αποδοθούν στο Τ.Σ.Α., αλλά θα συμψηφισθούν με οφειλές του Τ.Σ.Α., προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.).

5. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου θεσπίζεται υπέρ του Τ.Σ.Α. ειδική εισφορά εκμεταλλεύσεως αυτοκινήτου Δ.Χ., η οποία θα καταβάλλεται από κάθε κύριο και νομέα ή χρησιούχο και εκμεταλλευτή αυτοκινήτου Δ.Χ. ή μοτοσυκλέτας Δ.Χ.

Η πιο πάνω εισφορά καθορίζεται κατά μήνα, ως εξής:

- Για αυτοκίνητα και ρυμουλκούμενα οχήματα μέχρι τριών (3) τόνων, δραχμές πεντακόσιες (500) και για κάθε επιπλέον τόνο πέραν των τριών (3) τόνων, δραχμές εκατό (100) ανά τόνο.

- Για λεωφορεία-πούλμαν μέχρι είκοσι (20) θέσεων, δραχμές πεντακόσιες (500) και για κάθε επιπλέον θέση πέραν των είκοσι (20), δραχμές τριάντα (30) ανά θέση.

- Για ταξί και αγοραία δραχμές είκοσι (20) ανά εκατοστά ιδιοκτησίας.

- Για αυτοκίνητα, των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση μόνο την ιπποδύναμη ή την ιπποδύναμη και το ωφέλιμο φορτίο ή τον αριθμό των θέσεων και το ωφέλιμο φορτίο, η κατά μήνα εισφορά καθορίζεται ως εξής:

Για κάθε ίππο, δραχμές πενήντα (50).

Για κάθε θέση, δραχμές τριάντα (30). Και

Για κάθε τόνο ωφέλιμου φορτίου, δραχμές εκατό (100).

- Για μοτοσυκλέτες Δ.Χ., δραχμές τριακόσιες (300).

Εφεξής το ποσό της πιο πάνω εισφοράς μπορεί να αυξάνεται μετά γνώμη του Δ.Σ. του ΤΣΑ με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η εισφορά αυτή συμβεβαιώνεται και συνεισπράττεται από της πρώτης του επόμενου έτους της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας, όταν πρόκειται για αυτοκίνητα που καταβάλλουν τέτοια τέλη και αποδίδεται στο Τ.Σ.Α. μέσα σε ένα τρίμηνο από την είσπραξή της.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται κατά ενιαίο τρόπο •η συμβεβαίωση και η συνείσπραξη της εισφοράς αυτής μαζί με την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 984/1979.

Για αυτοκίνητα που δεν καταβάλλουν τέλη κυκλοφορίας ως και για το μέχρι λήξεως του έτους της δημοσιεύσεως του νόμου αυτού χρονικό διάστημα για αυτοκίνητα που καταβάλλουν τέλη κυκλοφορίας, η πιο πάνω εισφορά καταβάλλεται από τους υπόχρεους στο Τ.Σ.Α., εφαρμοζομένων, για την είσπραξη αυτών, των διατάξεων που διέπουν κάθε φορά το Τ.Σ.Α. για την είσπραξη των ασφαλιστικών του εισφορών.

6. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου κάθε κύριος και νομέας ή χρησιούχος και εκμεταλλευτής αυτοκινήτου Δ.Χ., υποχρεούται κατά τον περιοδικό τεχνικό έλεγχο του αυτοκινήτου του να προσκομίζει στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κέντρου Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.) του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών βεβαίωση του Τ.Σ.Α. περί εξοφλήσεως απασών των προς αυτό υποχρεώσεών του εκ πάσης φύσεως εισφορών.

7. Ωσαύτως από την ίδια ημερομηνία κατά τη σύναψη σύμβασης έργων ιδιοκτητών αυτοκινήτων Δ.Χ., με το Δημόσιο, ο.τ.α., ν.π.δ.δ. και οργανισμούς του δημόσιου τομέα (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π., Ολυμπιακή Αεροπορία κ.λπ.) είναι υποχρεωτική η προσκόμιση από αυτούς, βεβαίωσης του Τ.Σ.Α. ότι είναι ασφαλισμένοι σ' αυτό και έχουν εξοφλήσει τις ασφαλιστικές τους εισφορές.

8. Οι μέχρι την 31/12/1991 οφειλές του Τ.Σ.Α. προς το Ι.Κ.Α., που προέρχονται από την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ. 434/1980 (ΦΕΚ 116 Α΄) και του άρθρου 10 του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α΄) κεφαλαιοποιούνται, άνευ πρόσθετων τελών και λοιπών προσαυξήσεων και εξοφλούνται σε δώδεκα (12) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις της πρώτης αρχομένης από τις 31/1/1993.

Καθυστέρηση καταβολής των δόσεων πέραν των δύο (2) μηνών, συνε-

πάγεται προσαύξηση τρία τοις εκατό (3%) για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι το ένα τέταρτο (1/4) του ποσού της κάθε δόσης.

Άρθρο 8

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Στέφ. Μάνος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ιωάν. Παλαιοκρασσάς

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Νικ. Γκελεστάθης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δημ. Σιούφας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Κατάργηση του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, υπαγωγή των ασφαλισμένων του στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και διατάξεις άλλων ασφαλιστικών ταμείων»

(Άρθρα 6 και 8)

Άρθρο 6

1. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 984/1979 (ΦΕΚ 244 Α΄) αντικαθίστανται ως εξής:

2. Η ανωτέρω εισφορά συμβεβαιώνεται και συνεισπράττεται μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας όταν πρόκειται για αυτοκίνητα, για τα οποία καταβάλλονται τα τέλη αυτά και αποδίδεται στο Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.) εντός τριμήνου από την είσπραξή της. Για τα αυτοκίνητα, για τα οποία δεν καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας, η εν λόγω εισφορά καταβάλλεται από τους υπόχρεους στο Τ.Σ.Α. και συνεισπράττεται μαζί με την ασφαλιστική εισφορά, εφαρμόζονται δε για την είσπραξη αυτήν οι διατάξεις της νομοθεσίας, που διέπει εκάστοτε το Τ.Σ.Α..

3. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου και εφεξής το ποσό της ανωτέρω εισφοράς δύναται να αυξάνεται κατ' έτος μετά γνώμη του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α. με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 984/1979 καταργείται.

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 1027/1980 (ΦΕΚ 49 Α΄) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

"Για τη βεβαίωση και είσπραξη των πιο πάνω εισφορών παρακρατείται από το Τ.Σ.Α. ποσοστό προμήθειας πέντε τοις εκατό (5%) για τη βεβαίωση και τρία τοις εκατό (3%) για την είσπραξη, το οποίο αντιστοιχεί στην κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών παροχής των υπηρεσιών του.

4. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από 1/6/1980 και τα ποσά που θα προκύψουν αναδρομικά από την προμήθεια αυτή δεν θα αποδοθούν στο Τ.Σ.Α., αλλά θα συμψηφισθούν με οφειλές του Τ.Σ.Α. προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.).

5. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου θεσπίζεται υπέρ του Τ.Σ.Α. ειδική εισφορά εκμεταλλεύσεως αυτοκινήτου Δ.Χ., η οποία θα καταβάλλεται από κάθε κύριο και νομέα ή χρησιούχο και εκμεταλλευτή αυτοκινήτου Δ.Χ. ή μοτοσυκλέτας Δ.Χ.

Η πιο πάνω εισφορά καθορίζεται κατά μήνα, ως εξής:

- Για αυτοκίνητα και ρυμουλκούμενα οχήματα μέχρι τριών (3) τόννων, δραχμές πεντακόσιες (500) και για κάθε επιπλέον τόννο πέραν των Τριών (3) τόνων, δραχμές εκατό (100) ανά τόννο.

- Για λεωφορεία-πούλμαν μέχρι είκοσι (20) θέσεων, δραχμές πεντακόσιες (500) και για κάθε επιπλέον θέση πέραν των είκοσι (20), δραχμές τριάντα (30) ανά θέση.

- Για ταξί και αγοραία δραχμές είκοσι (20) ανά εκατοστά ιδιοκτησίας.

- Για αυτοκίνητα, των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση μόνο την ιπποδύναμη ή την ιπποδύναμη και το ωφέλιμο φορτίο ή τον αριθμό των θέσεων και το ωφέλιμο φορτίο, η κατά μήνα εισφορά καθορίζεται ως εξής:

Για κάθε ίππο, δραχμές πενήντα (50).

Για κάθε θέση, δραχμές τριάντα (30). Και

Για κάθε τόννο ωφέλιμου φορτίου, δραχμές εκατό (100).

- Για μοτοσυκλέτες Δ.Χ., δραχμές τριακόσιες (300).

Εφεξής το ποσό της πιο πάνω εισφοράς μπορεί να αυξάνεται μετά γνώμη του Δ.Σ. του ΤΣΑ με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η εισφορά αυτή συμβεβαιώνεται και συνεισπράττεται από της πρώτης του επόμενου έτους της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας, όταν πρόκειται για αυτοκίνητα που καταβάλλουν τέτοια τέλη και αποδίδεται στο Τ.Σ.Α. μέσα σε ένα τρίμηνο από την είσπραξή της.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται κατά ενιαίο τρόπο η συμβεβαίωση και η συνείσπραξη της εισφοράς αυτής μαζί με την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 984/1979.

Για αυτοκίνητα που δεν καταβάλλουν τέλη κυκλοφορίας ως και για το μέχρι λήξεως του έτους της δημοσιεύσεως του νόμου αυτού χρονικό διάστημα για αυτοκίνητα που καταβάλλουν τέλη κυκλοφορίας, η πιο πάνω εισφορά καταβάλλεται από τους υποχρέους στο Τ.Σ.Α., εφαρμοζομένων, για την είσπραξη αυτών, των διατάξεων που διέπουν κάθε φορά το Τ.Σ.Α. για την είσπραξη των ασφαλιστικών του εισφορών.

6. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου κάθε κύριος και νομέας ή χρησιούχος και εκμεταλλευτής αυτοκινήτου Δ.Χ., υποχρεούται κατά τον περιοδικό τεχνικό έλεγχο του αυτοκινήτου του να προσκομίζει στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κέντρου Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.) του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών βεβαίωση του Τ.Σ.Α. περί εξοφλήσεως απασών των προς αυτό υποχρεώσεών του εκ πάσης φύσεως εισφορών.

7. Ωσαύτως από την ίδια ημερομηνία κατά τη σύναψη σύμβασης έργων ιδιοκτητών αυτοκινήτων Δ.Χ., με το Δημόσιο, Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμούς του δημόσιου τομέα (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.ΥΔ.Α.Π., Ολυμπιακή Αεροπορία κ.λπ.) είναι υποχρεωτική η προσκόμιση από αυτούς, βεβαίωσης του Τ.Σ.Α. ότι είναι ασφαλισμένοι σ' αυτό και έχουν εξοφλήσει τις ασφαλιστικές τους εισφορές.

8. Οι μέχρι την 31/12/1991 οφειλές του Τ.Σ.Α. προς το Ι.Κ.Α., που προέρχονται από την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ. 434/1980 (ΦΕΚ 116 Α΄) και του άρθρου 10 του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α΄) κεφαλαιοποιούνται, άνευ πρόσθετων τελών και λοιπών προσαυξήσεων και εξοφλούνται σε δώδεκα (12) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις της πρώτης αρχομένης από τις 31/1/1993.

Καθυστέρηση καταβολής των δόσεων πέραν των δύο (2) μηνών, συνεπάγεται προσαύξηση τρία τοις εκατό (3%) για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι το ένα τέταρτο (1/4) του ποσού της κάθε δόσης.

Άρθρο 8

Η προβλεπόμενη, από την παρ. 1 του άρθρου 1 της αριθμ. Φ11/616/15.3.91 απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που κυρώθηκε με το ν. 1976/91 (ΦΕΚ 184), αναστολή καταβολής εισφορών στο ΙΚΑ για επιχειρήσεις που υπέστησαν ζημιές από τρομοκρατικές ή άλλες βίαιες ενέργειες πριν από την ισχύ της εν λόγω απόφασης, αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησής τους για αναστολή (και όχι από την ημερομηνία που συνέβη το γεγονός).

Τα παραπάνω ισχύουν και για επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει αιτήσεις σε Οργανισμούς που ασφαλίζουν αυτοτελώς απασχολούμενους κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του ν. 2042/92 (ΦΕΚ 75).

Άρθρο 23

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΣΤΕΦ. ΜΑΝΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ι. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Ν. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2079

Φ.Ε.Κ. 142Α (27.08.1992)

Κατάργηση του Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, υπαγωγή των ασφαλισμένων του στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις

Άρθρο 6

1. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου του ν. 984/1979 (ΦΕΚ 244 Α΄) αντικαθίστανται ως εξής:

"2. Η ανωτέρω εισφορά συμβεβαιώνεται και συνεισπράττεται μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας όταν πρόκειται για αυτοκίνητα, για τα οποία καταβάλλονται τα τέλη αυτά και αποδίδεται στο Ταμείο Συντάξεων Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.) εντός τριμήνου από την είσπραξή της. Για τα αυτοκίνητα, για τα οποία δεν καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας, η εν λόγω εισφορά καταβάλλεται από τους υπόχρεους στο Τ.Σ.Α. και συνεισπράττεται μαζί με την ασφαλιστική εισφορά, εφαρμόζονται δε για την είσπραξη αυτήν οι διατάξεις της νομοθεσίας, που διέπει εκάστοτε το Τ.Σ.Α..

3. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου και εφεξής το ποσό της ανωτέρω εισφοράς δύναται να αυξάνεται κατ' έτος μετά γνώμη του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α. με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως."

2. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 984/1979 καταργείται.

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 1027/1980 (ΦΕΚ 49 Α΄) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

"Για τη βεβαίωση και είσπραξη των πιο πάνω εισφορών παρακρατείται από το Τ.Σ.Α. ποσοστό προμήθειας πέντε τοις εκατό (5%) για τη βεβαίωση και τρία τοις εκατό (3%) για την είσπραξη, το οποίο αντιστοιχεί στην κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών παροχής των υπηρεσιών του."

4. Η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει από 1/6/1980 και τα ποσά που θα προκύψουν αναδρομικά από την προμήθεια αυτή δεν θα αποδοθούν στο Τ.Σ.Α., αλλά θα συμψηφισθούν με οφειλές του Τ.Σ.Α. προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.).

5. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου θεσπίζεται υπέρ του Τ.Σ.Α. ειδική εισφορά εκμεταλλεύσεως αυτοκινήτου Δ.Χ., η οποία θα καταβάλλεται από κάθε κύριο και νομέα ή χρησιούχο και εκμεταλλευτή αυτοκινήτου Δ.Χ. ή μοτοσυκλέτας Δ.Χ..

Η πιο πάνω εισφορά καθορίζεται κατά μήνα, ως εξής:

- Για αυτοκίνητα και ρυμουλκούμενα οχήματα μέχρι τριών (3) τόννων, δραχμές πεντακόσιες (500) και για κάθε επιπλέον τόννο πέραν των τριών (3) τόνων, δραχμές εκατό (100) ανά τόννο.

- Για λεωφορεία-πούλμαν μέχρι είκοσι (20) θέσεων, δραχμές πεντακόσιες (500) και για κάθε επιπλέον θέση πέραν των είκοσι (20), δραχμές τριάντα (30) ανά θέση.

- Για ταξί και αγοραία δραχμές είκοσι (20) ανά εκατοστό ιδιοκτησίας.

- Για αυτοκίνητα, των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση μόνο την ιπποδύναμη ή την ιπποδύναμη και το ωφέλιμο φορτίο ή τον αριθμό των θέσεων και το ωφέλιμο φορτίο, η κατά μήνα εισφορά καθορίζεται ως εξής:

Για κάθε ίππο, δραχμές πενήντα (50).

Για κάθε θέση, δραχμές τριάντα (30). Και

Για κάθε τόννο ωφέλιμου φορτίου δραχμές εκατό (100).

- Για μοτοσυκλέτες Δ.Χ., δραχμές τριακόσιες (300).

Εφεξής το ποσό της πιο πάνω εισφοράς μπορεί να αυξάνεται μετά γνώμη του Δ.Σ. του ΤΣΑ με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η εισφορά αυτή συμβεβαιώνεται και συνεισπράττεται από της πρώτης του επόμενου έτους της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας, όταν πρόκειται για αυτοκίνητα που καταβάλλουν τέτοια τέλη και αποδίδεται στο Τ.Σ.Α. μέσα σε ένα τρίμηνο από την είσπραξή της.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται, κατά ενιαίο τρόπο η συμβεβαίωση και η συνείσπραξη της εισφοράς αυτής μαζί με την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 984/1979.

Για αυτοκίνητα που δεν καταβάλλουν τέλη κυκλοφορίας ως και για το μέχρι λήξεως του έτους της δημοσιεύσεως του νόμου αυτού χρονικό διάστημα για αυτοκίνητα που καταβάλλουν τέλη κυκλοφορίας, η πιο πάνω εισφορά καταβάλλεται από τους υποχρέους στο Τ.Σ.Α., εφαρμοζομένων, για την είσπραξη αυτών, των διατάξεων που δι΄πεουν κάθε φορά το Τ.Σ.Α. για την είσπραξη των ασφαλιστικών του εισφορών.

6. Από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου κάθε κύριος και νομέας ή χρησιούχος και εκμεταλλευτής αυτοκινήτου Δ.Χ. υποχρεούται κατά τον περιοδικό τεχνικό έλεγχο του αυτοκινήτου του να προσκομίζει στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κέντρου Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.) του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών βεβαίωση του Τ.Σ.Α. περί εξοφλήσεως απασών των προς αυτό υποχρεώσεών του εκ πάσης φύσεως εισφορών.

7. Ωσαύτως από την ίδια ημερομηνία κατά τη σύναψη σύμβασης έργων ιδιοκτητών αυτοκινήτων Δ.Χ., με το Δημόσιο, Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμούς του δημόσιου τομέα (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π., Ολυμπιακή Αεροπορία κ.λπ.) είναι υποχρεωτική η προσκόμιση από αυτούς, βεβαίωσης του Τ.Σ.Α. ότι είναι ασφαλισμένοι σ' αυτό και έχουν εξοφλήσει τις ασφαλιστικές τους εισφορές.

8. Οι μέχρι την 31/12/1991 οφειλές του Τ.Σ.Α. προς το Ι.Κ.Α., που προέρχονται από την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 3 του π.δ. 434/1980 (ΦΕΚ 116 Α΄) και του άρθρου 10 του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α΄) κεφαλαιοποιούνται, άνευ πρόσθετων τελών και λοιπών προσαυξήσεων και εξοφλούνται σε δώδεκα (12) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις της πρώτης αρχομένης από τις 31/1/1993.

Καθυστέρηση καταβολής των δόσεων πέραν των δύο (2) μηνών, συνεπάγεται προσαύξηση τρία τοις εκατό (3%) για κάθε μήνα καθυστέρησης και μέχρι το ένα τέταρτο (1/4) του ποσού της κάθε δόσης.

Άρθρο 8

Η προβλεπόμενη, από την παρ. 1 του άρθρου 1 της αριθμ. Φ11/616/15.3.91 απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που κυρώθηκε με το ν. 1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α΄), αναστολή καταβολής εισφορών στο Ι.Κ.Α. για επιχειρήσεις που υπέστησαν ζημιές από τρομοκρατικές ή άλλες βίαιες ενέργειες πριν από την ισχύ της εν λόγω απόφασης, αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησής τους για αναστολή (και όχι από την ημερομηνια που συνέβη το γεγονός).

Τα παραπάνω ισχύουν και για επιχειρήσεις που έχουν υποβάλει αιτήσεις σε οργανισμούς που ασφαλίζουν αυτοτελώς απασχολούμενους κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του ν. 2042/1992 (ΦΕΚ 75 Α΄).

Άρθρο 25

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Αυγούστου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΡ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΝΙΚ. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 26 Αυγούστου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Διαρρυθμίσεις στην έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις

(Άρθρο 40)

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ 2447/951

στο σχέδιο νόμου
«Διαρρυθμίσεις στην έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις»

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα 8.10.1992

1. Επειδή οι καταβαλλόμενες συντάξεις του Ο.Γ.Α. κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα (12.000 δρχ. μηνιαίως) και δεν έχουν αναπροσαρμοστεί από 1.1.1991 κρίνεται επιβεβλημένη τι αύξησή τους κατά 3.000 δρχ. μηνιαίως.

Με την αύξηση αυτή οι συντάξεις του Ο.Γ.Α. ανέρχονται στο ποσό των 15.000 δρχ. μηνιαίως, 15.750 δρχ. (σύζυγο κάτω των 65 ετών) και 16.500 δρχ. (σύζυγο άνω των 65 ετών ή παιδιά κάτω των 18 ετών).

2. Επειδή από το ποσό της βασικής σύνταξης των αγροτών που εδικαιούντο θα δικαιωθούν συντάξεως από τον Κλάδο Πρόσθετης Ασφάλισης δεν καταβάλλεται, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ.2 του ν. 1745/87, το ποσό των 1.500 δρχ. μηνιαίως, κρίνεται, για λόγους ίσης μεταχείρισης, απαραίτητη η καταβολή του ποσού αυτού σε όλους εκείνους που ήδη έχουν δικαιωθεί πρόσθετης σύνταξης καθώς και όλων εκείνων που θα συνταξιοδοτούνται εφεξής, από τον κλάδο πρόσθετης ασφάλισης.

Επίσης κρίνεται δίκαιο οι αγρότες που θα συνταξιοδοτηθούν από 1 Ιανουαρίου 1993 και για οποιοδήποτε λόγο δεν θα δικαιούνται πρόσθετη σύνταξη να λαμβάνουν την ίδια σύνταξη και ποσό, με τους συνταξιοδοτηθέντες προ της 1.1.1993.

Άρθρο .....
Αύξηση συντάξεων ΟΓΑ

1. Από 1 Ιανουαρίου 1993 οι καταβαλλόμενες από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) συντάξεις αυξάνονται κατά 3.000 δραχμές μηνιαίως.

Το ποσό της σύνταξης που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 8 παρ. 2 και 11 παρ. 2 του Ν. 1745/1987 (Α234) λογίζεται ως βασική σύνταξη και επαυξάνει, από 1 Ιανουαρίου 1993 και εφεξής τα ποσά των συντάξεων που χορηγούνται από τον Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 4169/1961, όπως ισχύουν σήμερα.

Αθήνα 8.10.1992

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2093

Φ.Ε.Κ. 181Α (25.11.1992)

Διαρρυθμίσεις στην έμμεση φορολογία και άλλες διατάξεις

Άρθρο 40

1. Από 1 Ιανουαρίου 1993 οι καταβαλλόμενες από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) συντάξεις αυξάνονται κατά τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές μηνιαίως.

2. Το ποσό της σύνταξης που προβλέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 8 παρ. 2 και 11 παρ. 2 του ν. 1745/1987 (ΦΕΚ 234 Α΄) λογίζεται ως βασική σύνταξη και επαυξάνει από 1 Ιανουαρίου 1993 και εφεξής τα ποσά των συντάξεων που χορηγούνται από τον Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 4169/1961, όπως ισχύουν σήμερα.

Άρθρο 48

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει:

α) των παραγράφων 26 και 50 του άρθρου 1 και της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 19 από 8 Αυγούστου1992,

β) των παραγράφων 2 και 19 του άρθρου 2 από 1 Ιανουαρίου 1987,

γ) της παραγράφου 21 του άρθρου 2 από 1 Ιανουαρίου 1987, για υποθέσεις, οι οποίες κατά τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δεν έχουν οριστικοποιηθεί,

δ) των υπόλοιπων διατάξεων του άρθρου 1, των διατάξεων του άρθρου 2, εκτός των παραγράφων 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 17, καθώς και των διατάξεων των περιπτώσεων γ΄, δ΄ και ε΄ της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 του άρθρου 19, από 1.1.1993.

ε) των λοιπών διατάξεων, από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από αυτές.

Παραγγέλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 1992

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ν. ΚΛΕΙΤΟΣ	**ΣΤ. ΜΑΝΟΣ**

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΑΝ. ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΣΩΤ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΙΩ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡ. ΚΑΛΑΝΤΖΑΚΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Γ. ΣΟΥΡΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΝΙΚ. ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΧΡ. ΚΟΣΚΙΝΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 1992

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩ. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Αύξηση συντάξεων Ο.Γ.Α. και άλλες διατάξεις

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου
«Αύξηση συντάξεων Ο.Γ.Α. και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1993

Σκοπός του υπό κρίση νομοσχεδίου είναι η αύξηση των συντάξεων που χορηγεί ο Ο.Γ.Α., η επέκταση του πολυτεκνικού επιδόματος και σε άλλες περιπτώσεις προσώπων που χρειάζονται την ίδια προστασία λόγω των συνθηκών στις οποίες βρίσκονται, η χορήγηση της ισόβιας σύνταξης που παρέχεται στις πολύτεκνες μητέρες και στις μητέρες με τέσσερα τουλάχιστον παιδιά και η χορήγηση μηνιαίου επιδόματος τροφής στο προσωπικό των ιδρυμάτων πρόνοιας, που παρέχουν κλειστή περίθαλψη. Οι παραπάνω ρυθμίσεις δικαιολογούνται από τους παρακάτω λόγους:

α. Τα ποσά των συντάξεων που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. κατά κοινή ομολογία είναι μικρά, παρά τις αυξήσεις που έχουν δοθεί τα τελευταία χρόνια. Τα ποσά αυτά ανέρχονται σε 15.000, 15.750 και 16.500 δρχ. μηνιαίως, ανάλογα με την υπάρχουσα κατάσταση των συνταξιοδοτούμενων. Θεωρείται επιβεβλημένο και δίκαιο για την αγροτική τάξη της χώρας να αυξηθούν οι αγροτικές συντάξεις. Η Κυβέρνηση παρά τις υφιστάμενες γνωστές οικονομικές δυσχέρειες, ανταποκρινόμενη σε αιτήματα των αγροτών και των αντιπροσωπευτικών τους φορέων, προήλθε στην απόφαση για αύξηση των αγροτικών συντάξεων κατά έξι χιλιάδες (6.000) δραχμές το μήνα. Η αύξηση αυτή θα ισχύσει από 1.1.1994 δεδομένου ότι από 1.1.1993 έχει ήδη χορηγηθεί αύξηση κατά 3.000 δρχ. Και ακόμη για να εξασφαλιστούν οι απαραίτητες πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Ο.Γ.Α..

Την ίδια αύξηση θα λάβουν και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες συνταξιούχοι του Ο.Γ.Α..

β. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 και της αριθ. Γ1Α/440/7.2.1991 απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων χορηγείται το πολυτεκνικό επίδομα στη μητέρα, που κατά την παρ. 1 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 860/1979, θεωρείται πολύτεκνη.

Πολύτεκνη δε σύμφωνα με τη διάταξη αυτή θεωρείται η Ελληνίδα ή ελληνικής καταγωγής και πρόσφυγας μητέρα που από τις 5.1.1979 και μετά έχει στη ζωή 4 τουλάχιστον παιδιά από νόμιμο γάμο ή νομιμοποιηθέντα ή νομίμως αναγνωρισθέντα, εφόσον τα μεν θήλεα είναι άγαμα, εν διαζεύξει ή χηρεία και συντηρούνται από κάποιο γονέα τα δε άρρενα τέκνα είναι ανήλικα.

Σε περίπτωση που τα άρρενα τέκνα είναι ενήλικα (έχουν συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας τους) και έχουν υπολογισθεί για να αποκτήσει η μητέρα την πολυτεκνική ιδιότητα, θα πρέπει ή να σπουδάζουν ή να είναι ανίκανα

προς εργασία ή ανάπηρο πολέμου.

Επίσης, το ανωτέρω πολυτεκνικό επίδομα χορηγείται στη μητέρα που σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 860/1979 διατηρεί μετά την 5.1.1979 την πολυτεκνική της ιδιότητα, γιατί είχε στη ζωή 4 τουλάχιστον παιδιά πληρούντα τους ανωτέρω όρους.

Ομοίως, το ανωτέρω πολυτεκνικό επίδομα το δικαιούται και η μητέρα χωρίς σύζυγο (άγαμη - χήρα ή διαζευγμένη), που, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944, θεωρείται πολύτεκνη με τρία παιδιά πληρούντα τους ανωτέρω όρους και εφόσον είναι η μόνη υπόχρεως προς διατροφήν αυτών.

Σημειώνουμε ότι το ανωτέρω επίδομα μπορεί να το πάρει η πολύτεκνη μητέρα έστω και αν τα παιδιά της είναι εξώγαμα ή προέρχονται από διαφορετικό γάμο, εφόσον έχει την επιμέλεια και συντήρηση αυτών.

Αντίθετα, το πολυτεκνικό επίδομα δε χορηγείται στον ανάπηρο πολέμου και ανίκανα προς κάθε εργασία πατέρα, που σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 θεωρείται πολύτεκνος, εφόσον έχει τρία παιδιά πληρούντα τις ανωτέρω προϋποθέσεις, ούτε στον πατέρα με τρία παιδιά, που σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου αυτού απέκτησε την πολυτεκνική ιδιότητα επειδή ή η σύζυγός του έχει πεθάνει ή είναι ανίκανη προς κάθε εργασία.

Επίσης το πολυτεκνικό επίδομα δε χορηγείται στον πατέρα που θεωρείται πολύτεκνος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944, γιατί έχει τέσσερα τουλάχιστον παιδιά από διαφορετικούς γάμους και έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής τους, δεν υπάρχει δε μητέρα που να το δικαιούται.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις, προβλέπεται, για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, η επέκταση του θεσμού των οικογενειακών επιδομάτων και στις παραπάνω κατηγορίες.

γ. Οι πολύτεκνες μητέρες που δεν δικαιούνται πλέον το πολυτεκνικό επίδομα, δικαιούνται ισόβια σύνταξη.

Η ισόβια σύνταξη δε χορηγείται στις μητέρες με τέσσερα τουλάχιστον παιδιά, που την 5.1.1979 και μετά δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του ν. 860/1979. Κρίνεται επιβεβλημένο για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης και ως χρέος προς τις πολύτεκνες μητέρες, η χορήγηση της ισόβιας σύνταξης και στη μητέρα που είχε ή έχει τέσσερα παιδιά, ανεξάρτητα από την κατάσταση στην οποία βρίσκονταν κατά την παραπάνω ημερομηνία.

δ. Υπάρχουν προνοιακά ιδρύματα με τη μορφή ν.π.δ.δ. ή ν.π.ι.δ. που ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, τα οποία παρέχουν κλειστή περίθαλψη σε παιδιά τα οποία αποδεδειγμένα είναι απροστάτευτα και στερούνται οικογενειακής φροντίδας, καθώς και σε παιδιά ή ενήλικους με ειδικές ανάγκες ή ηλικιωμένους. Τα ιδρύματα αυτό λειτουργούν σε 24ωρη βάση. Το προσωπικό των ανωτέρω ιδρυμάτων προσφέρει επί σειρά ετών τις υπηρεσίες του σ' έναν τόσο ευαίσθητο τομέα. Λόγω της ιδιομορφίας που παρουσιάζει η λειτουργία των ιδρυμάτων αυτών, επιβάλλεται η χορήγηση στο προσωπικό, το οποίο πριν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 2082/1992 δικαιούτο σίτιση, μηνιαίου επιδόματος τροφής εκ δρχ. 4.0000 μηνιαίως.

5. Στους υπαλλήλους του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου χορηγήθηκε με διάφορους νόμους (1858/1989, 1859/1989,

1881/1990 και 2019/1992) ειδική αποζημίωση για πρόσθετη εργασία ποσού δραχμών δεκαοκτώ χιλιάδων (18.000), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 2065/1992 μετατράπηκε σε ειδικό επίδομα.

Εξάλλου με το άρθρο 34 του ν. 2109/1992 το πιο πάνω ειδικό επίδομα χορηγήθηκε για τον ίδιο σκοπό και με τις ίδιες διακρίσεις, από 1.1.1993 και στους στρατιωτικούς αποκλειστικά των Ενόπλων Δυνάμεων.

Ήδη, με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 5 του νομοσχεδίου, το ειδικό τούτο επίδομα χορηγείται, για λόγους ίσης μεταχειρίσεως, από 1.7.1993 και στο στρατιωτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος.

Ειδικότερα με τις κατ' άρθρο διατάξεις, προβλέπονται τα εξής:

Άρθρο 1

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού χορηγείται από 1.1.1994 αύξηση 6.000 δρχ. το μήνα στις καταβαλλόμενες από τον Ο.Γ.Α. συντάξεις.

Οι συντάξεις που χορηγούνται σήμερα από τον Ο.Γ.Α. μετά την κατά 3.000 δρχ. αύξηση που χορηγήθηκε από 1.1.1993 με το άρθρο 40 του ν. 2093/1992, ανέρχονται σε 15.000, 15.750 και 16.500 δρχ. μηνιαίως, ανάλογα αν ο δικαιούχος έχει ή όχι οικογενειακά βάρη. Με τη νέα αύξηση θα διαμορφωθούν σε 21.000, 21.750 και 22.500 δραχμές.

Την αύξηση θα λάβουν όλα τα συνταξιοδοτούμενα από τον Ο.Γ.Α. πρόσωπα δηλαδή εκτός των αγροτών και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες και λοιπές κατηγορίες συνταξιοδοτουμένων.

Συνολικά την αύξηση θα λάβουν 769.322 δικαιούχοι και η ετήσια επιβάρυνση από την αύξηση αυτή θα ανέλθει σε 64,6 δισ. δραχμές.

Άρθρο 2

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επεκτείνεται η χορήγηση του πολυτεκνικού επιδόματος που προβλέπεται από το άρθρο 63 του ν. 1892/1990 και την Γ1Α/440/1991 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στους παρακάτω:

α. Στον πολύτεκνο πατέρα, ανάπηρο, χήρο ή με ανάπηρο σύζυγο, που έχει τουλάχιστον 3 παιδιά, πληρούντα τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την παρ. 1 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 860/1979 (κορίτσια άγαμα και συντηρώμενα από κάποιο γονέα και αγόρια ανήλικα ή σπουδάζοντα ή ανάπηρα).

β. Στον πατέρα που θεωρείται πολύτεκνος σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 860/1979 με τέσσερα παιδιά από διαφορετικούς γάμους (άγαμα κορίτσια και συντηρώμενα από κάποιο γονέα ή αγόρια ανήλικα ή σπουδάζοντα ή ανάπηρα).

γ. Στα απορφανισθέντα παιδιά, που είναι τουλάχιστον τρία και πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την παρ. 6 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944.

Οι δικαιούχοι των παραπάνω περιπτώσεων ανέρχονται σε 1.943. Το πολυτεκνικό επίδομα ανέρχεται σε 1,5 ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη για κάθε παιδί.

Άρθρο 3

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού χορηγείται ισόβια σύνταξη και στη μητέρα που έχει ή είχε τέσσερα παιδιά και δε χαρακτηρίζεται πολύτεκνη σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 860/1979 (κορίτσια άγαμα και συντηρώμενα από κάποιο γονέα και αγόρια ανήλικα ή σπουδάζοντα ή ανάπηρα).

Για τη χορήγηση της σύνταξης η μητέρα θα πρέπει να έχει ελληνική υπηκοότητα ή να είναι ελληνικής καταγωγής πρόσφυγας και να μένει στην Ελλάδα. Ο καθορισμός του πρόσφυγα γίνεται σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις.

Οι δικαιούχοι της κατηγορίας αυτής υπολογίζονται σε 250.000. Το ποσό της ισόβιας σύνταξης είναι το οριζόμενο από το άρθρο 63 του ν. 1892/1990 δηλαδή τέσσερα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη το μήνα. Με τις διατάξεις της παρ. 2 ορίζεται ότι για τη χορήγηση της ισόβιας σύνταξης απαιτείται η υποβολή από τη μητέρα σχετικής αίτησης και πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης, ο τύπος των οποίων θα καθορισθεί από τον Ο.Γ.Α. για διευκόλυνση των ενδιαφερομένων.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 ορίζεται η διαδικασία για τη χορήγηση του πολυτεκνικού επιδόματος και της ισόβιας σύνταξης που προβλέπονται από το νομοσχέδιο και κατ' αυτόν τον τρόπο δεν απαιτείται η έκδοση άλλης διοικητικής πράξης, με επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 2 του άρθρου αυτού. Έτσι προβλέπεται η εφαρμογή της Γ1Α/440/1991 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που είχε εκδοθεί για τη χορήγηση του πολυτεκνικού επιδόματος και της ισόβιας σύνταξης που προβλέπονται από το άρθρο 63 του ν. 1892/1990.

Με τις διατάξεις της παρ. 4 ορίζεται ότι τα τέκνα που λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση του πολυτεκνικού επιδόματος και της ισόβιας σύνταξης που προβλέπονται από το άρθρο 63 του ν. 1892/1990 και το παρόν νομοσχέδιο θα πρέπει να έχουν την ελληνική υπηκοότητα.

Με τις διατάξεις της παρ. 5 ορίζεται ότι το πολυτεκνικό επίδομα και η ισόβια σύνταξη που προβλέπεται από το νομοσχέδιο θα χορηγηθούν από 1.10.1993.

Άρθρο 4

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η χορήγηση μηνιαίου επιδόματος τροφής εκ δρχ. 4.000 στο προσωπικό των προνοιακών ιδρυμάτων. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του επιδόματος τίθεται η παροχή από τα προνοιακά ιδρύματα κλειστής περίθαλψης και το προσωπικό να δικαιούτο πριν την εφαρμογή του άρθρου 25 του ν. 2082/1992, σιτίσεως. Αν τα προνοιακά ιδρύματα έχουν πολλαπλές δραστηριότητες, το επίδομα τροφής θα χορηγείται στο προσωπικό που υπηρετεί στις μονάδες κλειστής περίθαλψης. Ο αριθμός των υπαλλήλων που θα λάβουν το επίδομα ανέρχεται σε 2.033.

Άρθρο 5

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, χορηγείται από 1.7.1993 στο στρατιωτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος το ειδικό επίδομα εκ δρχ. 14.000 ή 18.000 μηνιαίως, ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας, που προέρχεται από την ειδική αποζημίωση για πρόσθετη εργασία.

Άρθρο 6

Ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου που είναι η δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός των περιπτώσεων που ορίζεται από τις επί μέρους διατάξεις διαφορετική έναρξη.

Αυτός είναι ο σκοπός και το περιεχόμενο του νομοσχεδίου και παρακαλούμε να το περιβάλετε με την ψήφο σας.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1993

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Στ. Μάνος	**Δ. Σιούφας**

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αύξηση συντάξεων Ο.Γ.Α. και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1

Αύξηση συντάξεων Ο.Γ.Α.

Οι μηνιαίες βασικές συντάξεις, οι οποίες καταβάλλονται από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4169/1961(ΦΕΚ 81 Α΄), όπως ισχύουν σήμερα, ορίζονται από την 1η Ιανουαρίου 1994 σε είκοσι δύο χιλιάδες πεντακόσιες (22.500) δραχμές, είκοσι μία χιλιάδες επτακόσιες πενήντα (21.750) δραχμές, είκοσι μία χιλιάδες (21.000) δραχμές, αντίστοιχα.

Άρθρο 2

Επέκταση πολυτεκνικού επιδόματος

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (4ΕΚ 101 Α΄), προστίθενται τα εξής εδάφια:

"Το μηνιαίο επίδομα του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

α. Στον πατέρα που θεωρείται πολύτεκνος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (ΦΕΚ 229 Α΄) και της παραγράφου 7 του ίδιου άρθρου, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 860/1979 (ΦΕΚ 2 Α΄).

β. Στον πατέρα που έχει τέσσερα τουλάχιστον τέκνα από διαφορετικούς γάμους και θεωρείται πολύτεκνος, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 860/1979, εφόσον έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων του και η μητέρα δεν λαμβάνει το επίδομα αυτό.

γ. Στα απορφανισθέντα τέκνα για τα οποία προβλέπει η παράγραφος 6 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944."

Άρθρο 3

Χορήγηση ισόβιας σύνταξης στη μητέρα με τέσσερα παιδιά

1. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 προστίθεται εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής:

"Την ισόβια σύνταξη της παραγράφου αυτής δικαιούνται και όσες μητέρες δεν θεωρούνται πολύτεκνες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν.1910/1944, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του ν. 860/1979, υπό την προϋπόθεση να έχουν την ελληνική υπηκοότητα ή να είναι ελληνικής καταγωγής πρόσφυγες και στις δύο δε περιπτώσεις να μένουν μόνιμα στην Ελλάδα και να είχαν ή να έχουν τέσσερα τουλάχιστο στη ζωή τέκνα από νόμιμο γάμο ή εξώγαμα".

2. Για τη χορήγηση της ισόβιας σύνταξης της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990, όπως συμπληρώνεται με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, απαιτείται η υποβολή σχετικής αιτήσεως από την ενδιαφερόμενη μητέρα, ο τύπος της οποίας ορίζεται από τον Ο.Γ.Α. και πιστοποιητικό περί

της οικογενειακής κατάστασης αυτής, ο τύπος του οποίου ομοίως ορίζεται από τον Ο.Γ.Α..

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 και οι διατάξεις της Γ1α/440/1991 απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία κυρώθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 2008/1992 (ΦΕΚ 167 Α΄), εφαρμόζονται και για τις παροχές τις οποίες προβλέπουν τα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού, επιφυλασσομένων των διατάξεων της αμέσως προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα τέκνα τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος λήψεως των παροχών των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 63 του ν.1892/1990, όπως συμπληρώνονται αντίστοιχα με τα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού, απαιτείται να έχουν την ελληνική υπηκοότητα.

5. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού και του άρθρου 2 του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1η Οκτωβρίου 1993.

Άρθρο 4

Χορήγηση μηνιαίου επιδόματος τροφής

1. Στο πάσης φύσεως προσωπικό των προνοιακών ιδρυμάτων Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που παρέχουν κλειστή περίθαλψη και που δικαιούντο σιτίσεως πριν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 2082/1992 (ΦΕΚ 158 Α΄), αντί του δικαιώματος σίτισης, χορηγείται από τα ιδρύματα στα οποία υπηρετούν, μηνιαίο επίδομα τεσσάρων χιλιάδων (4.000) δραχμών.

2. Στα νομικά πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, που έχουν πολλαπλές δραστηριότητες, το αναφερόμενο επίδομα χορηγείται μόνο στο προσωπικό, που υπηρετεί στις μονάδες κλειστής περίθαλψης.

Άρθρο 5

Ειδικό επίδομα

Η ειδική αποζημίωση για πρόσθετη εργασία, η οποία χορηγήθηκε στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και στους στρατιωτικούς αποκλειστικά των Ενόπλων Δυνάμεων με τους ν. 1858/1989 (ΦΕΚ 148 Α΄), ν. 1859/1989 (ΦΕΚ 153 Α΄), ν. 1881/1990 (ΦΕΚ 42 Α΄), ν. 2019/1992 (ΦΕΚ 34 Α΄) και ν. 2109/1992 (ΦΕΚ 205 Α΄) και μετετράπη από 1.7.1992 με το άρθρο 41 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α΄) σε ειδικό επίδομα, χορηγείται από 1.7.1993 για τον ίδιο σκοπό και με τις ίδιες διακρίσεις και στο στρατιωτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος.

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1993

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Σ. Μάνος	**Δ. Σιούφας**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2163

Φ.Ε.Κ. 125Α (28.07.1993)

Αύξηση συντάξεων Ο.Γ.Α. και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1
Αύξηση συντάξεων Ο.Γ.Α.

Οι μηνιαίες βασικές συντάξεις, οι οποίες καταβάλλονται από τον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4169/1961 (ΦΕΚ 81 Α΄), όπως ισχύουν σήμερα, ορίζονται από την 1η Ιανουαρίου 1994 σε είκοσι δύο χιλιάδες πεντακόσιες (22.500) δραχμές, είκοσι μία χιλιάδες επτακόσιες πενήντα (21.750) δραχμές και είκοσι μία χιλιάδες (21.000) δραχμές, αντίστοιχα.

Άρθρο 2
Επέκταση πολυτεκνικού επιδόματος

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α΄) προστίθενται τα εξής εδάφια:

"Το μηνιαία επίδομα του προηγούμενου εδαφίου καταβάλλεται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

α. Στον πατέρα που θεωρείται πολύτεκνος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944 (ΦΕΚ 229 Α΄) και της παραγράφου 7 του ίδιου άρθρου. όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 860/1979 (ΦΕΚ 2 Α΄).

β. Στον πατέρα που έχει τέσσερα τουλάχιστον τέκνα από διαφορετικούς γάμους και θεωρείται πολύτεκνος, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του 860/1979, εφόσον έχει την αποκλειστική ευθύνη διατροφής των τέκνων του και η μητέρα δεν λαμβάνει το επίδομα αυτό.

γ. Στα απορφανισθέντα τέκνα για τα οποία προβλέπει η παράγραφος 6 του άρθρου πρώτου του ν. 1910/1944."

Άρθρο 3
Χορήγηση ισόβιας σύνταξης στη μητέρα με τέσσερα παιδιά

1. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 προστίθεται εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής:

"Την ισόβια σύνταξη της παραγράφου αυτής δικαιούνται και όσες μητέρες δεν θεωρούνται πολύτεκνες. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν.1910/1944, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του 860/1979, υπό την προϋπόθεση να έχουν την ελληνική υπηκοότητα ή να είναι ελληνικής καταγωγής πρόσφυγες και στις δύο δε περιπτώσεις να μένουν μόνιμα στην Ελλάδα και να είχαν ή να έχουν τέσσερα τουλάχιστον στη ζωή τέκνα από νόμιμο γάμο ή τέκνα που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους."

2. Για τη χορήγηση της ισόβιας σύνταξης της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990, όπως συμπληρώνεται με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, απαιτείται η υποβολή σχετικής αιτήσεως από την ενδιαφερόμενη μητέρα, ο τύπος της οποίας ορίζεται από τον Ο.Γ.Α. και πιστοποιητικό δημοτικής ή κοινοτικής αρχής περί της οικογενειακής κατάστασης αυτής, ο τόπος του οποίου ομοίως ορίζεται από τον Ο.Γ.Α..

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 63 του ν. 1892/1990 και οι διατάξεις της Γ1α/440/1991 απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία κυρώθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 2008/1992 (ΦΕΚ 167 Α΄), εφαρμόζονται και για τις παροχές τις οποίες προβλέπουν τα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού, επιφυλασσομένων των διατάξεων της αμέσως προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα τέκνα τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση του δικαιώματος λήψεως των παροχών των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 63 του ν.1892/1990, όπως συμπληρώνονται αντίστοιχα με τα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού, απαιτείται να έχουν την ελληνική υπηκοότητα.

5. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού και του άρθρου 2 του παρόντος νόμου αρχίζει από την 1η Οκτωβρίου 1993.

Άρθρο 4

Χορήγηση μηνιαίου επιδόματος τροφής

1. Στο πάσης φύσεως προσωπικό των προνοιακών ιδρυμάτων Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που παρέχουν κλειστή περίθαλψη και, που δικαιούντο σιτίσεως πριν την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του ν. 2082/1992 (ΦΕΚ 158 Α΄), αντί του δικαιώματος σίτισης, χορηγείται από τα ιδρύματα στα οποία υπηρετούν μηνιαίο επίδομα τεσσάρων χιλιάδων (4.000) δραχμών.

2. Στα νομικά πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου, που έχουν πολλαπλές δραστηριότητες, το αναφερόμενο επίδομα χορηγείται μόνο στο προσωπικό, που υπηρετεί στις μονάδες κλειστής περίθαλψης.

Άρθρο 5

Ειδικό επίδομα

Η ειδική αποζημίωση για πρόσθετη εργασία, η οποία χορηγήθηκε στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και στους στρατιωτικούς αποκλειστικά των Ενόπλων Δυνάμεων με τους ν. 1858/1989 (ΦΕΚ 148 Α΄), ν. 1859/1989 (ΦΕΚ 153 Α΄), ν. 1881/1990 (ΦΕΚ 42 Α΄), ν. 2019/1992 (ΦΕΚ 34 Α΄) και ν. 2109/1992 (ΦΕΚ 205 Α΄) και μετετράπη από 1.7.1992 με το άρθρο 41 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ 113 Α΄) σε ειδικό επίδομα, χορηγείται από 1.7.1993 για τον ίδιο σκοπό και με τις ίδιες διακρίσεις και στο στρατιωτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού του Λιμενικού Σώματος και στο τακτικό προσωπικό του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 6

Συμμετοχή φορέων ασφάλισης ασθένειας στις δαπάνες ασθένειας συνταξιούχων

Οι φορείς ή κλάδοι ασφάλισης ασθένειας που ασφαλίζουν μόνο τους εργαζόμενους και όχι τους συνταξιούχους ορισμένης επαγγελματικής κατηγορίας μισθωτών ή αυτοαπασχολούμενων, οι οποίοι ασφαλίζονται στον Κλάδο Ασφάλισης Ασθένειας και Μητρότητας του Ι.Κ.Α., υποχρεούνται να αποδίδουν στο Ι.Κ.Α. ποσοστό επί των εσόδων τους, ως συμμετοχή στη δαπάνη νοσηλείας των συνταξιούχων.

Το πιο πάνω ποσοστό καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 7

Στο άρθρο 23 του ν. 1397/1983 (ΦΕΚ 143 Α΄) προστίθεται παράγρ. 6 ως εξής:

"6. α. "Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Υ., καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι για τη διεξαγωγή της έρευνας, την ανάθεση των ερευνητικών προγραμμάτων και μελετών, τον τρόπο κατανομής των ειδικών πιστώσεων, τον καθορισμό των δικαιούχων και των υποχρεώσεών τους και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

β. Τροποποιείται το άρθρο 65 του β.δ/τος/7.11.1957 (ΦΕΚ 225 Α΄) καθόσον αφορά στις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται από τα Πειθαρχικά Συμβούλια των ιατρικών συλλόγων στους ιατρούς, για πειθαρχικά παραπτώματα και ορίζεται ως κατώτατο πρόστιμο το 1/3 του βασικού μισθού του διευθυντή του Ε.Σ.Υ., από 0-3 χρόνια και ως ανώτατο πρόστιμο το 20πλάσιο του μισθού αυτού."

Άρθρο 8

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 2071/1992 (ΦΕΚ 123 Α΄) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

"Τα μη κερδοσκοπικά σωματεία, που έχουν συστήσει και λειτουργούν κινητές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας ή θα συστήσουν στο μέλλον και παρέχουν τις υπηρεσίες τους δωρεάν, δύνανται να επιχορηγούνται με εισφορές και πάσης φύσεως επιχορηγήσεις από το Δημόσιο, τους δήμους και κοινότητες και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου."

2. Η ισχύς του τέταρτου εδαφίου της παραγ. 3 του άρθρου 67 του ν. 2071/1992 αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1995.

3. Από την παράγραφο 2 του άρθρου 80 του ν. 2071/1992 και ειδικότερα από το στίχο 7 απαλείφεται η φράση, "πλήν νοσηλευτικής".

Άρθρο 9

Προαγωγική εξέλιξη μόνιμων ιατρών Ι.Κ.Α.

1. Το μόνιμο ιατρικό προσωπικό του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποτελείται:

α) Από ιατρούς και οδοντιάτρους θεραπευτές.

β) Από ιατρούς και οδοντιάτρους ελεγκτές.

γ) Από υγειονομικούς διευθυντές.

δ) Από τον υγειονομικό γενικό διευθυντή.

2. Το προσωπικό της προηγούμενης παραγράφου κατατάσσεται σε θέσεις κλίμακας αντιστοίχου της βαθμίδας των μόνιμων διοικητικών υπαλλήλων του Ι.Κ.Α., όπως καθιερώνεται με τις διατάξεις του ν. 2085/1992, ως εξής:

α) Ιατροί θεραπευτές από το βαθμό του εισηγητή Β μέχρι το βαθμό του τμηματάρχη Α.

β) Ιατροί ελεγκτές με το βαθμό του διευθυντή Β.

γ) Ιατροί υγειονομικοί διευθυντές με το βαθμό του διευθυντή Α.

3. Οι κενές θέσεις των ελεγκτών ιατρών πληρούνται με προαγωγές θεραπευτών ιατρών του Ιδρύματος κατεχόντων το βαθμό του τμηματάρχη Α επί τετραετία, των δε υγειονομικών διευθυντών με προαγωγή ελεγκτών κατεχόντων το βαθμό του διευθυντή Β επί τριετία.

4. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο πλήρωση των θέσεων πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου του Ιδρύματος.

5. Η μισθολογική εξέλιξη των ως άνω ιατρών καθορίζεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για τους μόνιμους διοικητικούς υπαλλήλους του Ιδρύματος διατάξεις.

6. Διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τα ως άνω θέματα καταργούνται.

Άρθρο 10

Συνταξιοδότηση μελών οικογένειας θυμάτων τρομοκρατικών ενεργειών

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1977/1991 (ΦΕΚ 185 Α΄) και πριν από την προσθήκη, που έγινε στην παράγραφο αυτή με την παρ. 16 του άρθρου 20 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α΄), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Ειδικά για τη συνταξιοδότηση των μελών οικογένειας δεν απαιτείται η προϋπόθεση της νομοθεσίας των ασφαλιστικών οργανισμών που προβλέπει τη συντήρησή τους από το θανόντα ασφαλισμένο ή συνταξιούχο."

Άρθρο 11

Διαδικασία εκλογής αιρετής Διοίκησης Τ.Ε.Β.Ε.

1. Οι περιπτώσεις β΄ και γ΄ της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 655/1977 (ΦΕΚ 217 Α΄) αντικαθίστανται ως ακολούθως:

"β) Από τους εκάστοτε προέδρους, ή σε περίπτωση κωλύματος αυτών από τους νόμιμους αναπληρωτές. των Επιμελητηρίων, όπως αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις του ν. 2081/1992, με εξαίρεση τα αυτοτελή Εμποροβιομηχανικά Επιμελητήρια.

γ) Από τα μέλη του Δ.Σ. της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. εφόσον αυτά καθώς και οι αναφερόμενοι στο ανωτέρω εδάφιο β΄ πρόεδροι ή οι νόμιμοι αναπληρωτές τους είναι ασφαλισμένοι στο Τ.Ε.Β.Ε..

Σε ενδεχόμενη συνδρομή στο αυτό πρόσωπο των ιδιοτήτων των περιπτώσεων β΄ και γ΄ της παρούσας παραγράφου, τούτο ψηφίζει μόνο, με την ιδιότητα του προέδρου του Επιμελητηρίου ή του αναπληρωτή του."

2. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 655/1977 (ΦΕΚ 217 Α΄) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"3. Σε καθεμιά από τις ανωτέρω περιφέρειες οι εκλέκτορες εκλέγονται κατά το ήμισυ από τα ασφαλισμένα στο Τ.Ε.Β.Ε. μέλη των Δ.Σ. των αυτοτελών Επαγγελματικών, Βιοτεχνικών και Επαγγελματοβιοτεχνικών Επιμελητηρίων ως και των επαγγελματικών και βιοτεχνικών τμημάτων των λοιπών Επιμελητηρίων του ν. 2081/1992, που εδρεύουν στην αυτή περιφέρεια, κατά το άλλο δε ήμισυ από τα ασφαλισμένο στο Τ.Ε.Β.Ε. μέλη των Δ.Σ. των Ομοσπονδιών Επαγγελματιών και Βιοτεχνών τοπικού χαρακτήρα και έκτασης, που λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1712/1987, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2081/1992, αποκλειομένου των κλαδικών Ομοσπονδιών. Στις κατά τα ανωτέρω δύο περιπτώσεις η εκλογή γίνεται κατά το ήμισυ εκ των υποψήφιων βιοτεχνών και κατά το άλλο ήμισυ εκ των υποψήφιων επαγγελματιών.

Η νομιμότητα λειτουργίας των Ομοσπονδιών αυτών ελέγχεται από την προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 655/1977 Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή.

Σύμβουλος Επιμελητηρίου, ο οποίος είναι συγχρόνως και Σύμβουλος Ομοσπονδίας ψηφίζει μόνο με την πρώτη του ιδιότητα.

Το εκλογικό δικαίωμα ασκείται αυτοπροσώπως, αποκλειομένης της άσκησης δια του πληρεξουσίου.

Η ιδιότητα του ασφαλισμένου στο Τ.Ε.Β.Ε. αποδεικνύεται ενώπιον της οικείας Εφορευτικής Επιτροπής, κατά την ημέρα της ψηφοφορίας με το βιβλιάριο καταβολής εισφορών Τ.Ε.Β.Ε..

Οι κατά τόπους υπηρεσίες του Τ.Ε.Β.Ε. αποστέλλουν μέσω της Διοικήσεως του Ταμείου στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή τα στοιχεία των εκλογέων, για τη σύνταξη των εκλογικών καταλόγων κατά περιφέρεια.

Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή μετά από έλεγχο των στοιχείων συντάσσει τους εκλογικούς καταλόγους και αποστέλλει αυτούς, μέσω της Διοικήσεως του Ταμείου, στις οικείες Τοπικές Εφορευτικές Επιτροπές."

3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις των εδαφ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 655/1977.

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 1993

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΣΤ. ΜΑΝΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΔΗΜ. ΣΙΟΥΦΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 26 Ιουλίου 1993

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΝΑ ΨΑΡΟΥΔΑ-ΜΠΕΝΑΚΗ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Ζ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1993

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΒ΄

Τρίτη 20 Ιουλίου 1993

Τα κυριότερα σημεία των παρεμβάσεων του Δημήτρη Σιούφα

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα νομοσχέδιο του οποίου οι διατάξεις αντιμετωπίζουν κατά τρόπο ρεαλιστικό και υπεύθυνο σειρά προβλημάτων κοινωνικών ομάδων της Χώρας μας και δίνουν λύση σε ζητήματα που ενδεχομένως θα έπρεπε και νωρίτερα να τα έχουμε αντιμετωπίσει. Αλλά η χρονική στιγμή και οι δυνατότητες, που προέρχονται από το πρόγραμμα ανάκαμψης και σταθεροποίησης της οικονομίας, επέτρεψαν αυτήν τη στιγμή να δώσουμε λύση σ' αυτά τα προβλήματα, που οι συνάδελφοι που προηγήθηκαν στο Βήμα περιέγραψαν τη διάστασή τους. Και αυτός, ήταν άλλωστε ό λόγος για τον οποίο και στην Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή οι διατάξεις του συγκεκριμένου νομοσχεδίου που συζητούμε ψηφίστηκαν ομόφωνα.

Το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε, αναφέρεται πρώτα-πρώτα στην αύξηση της σύνταξης των αγροτών από την 1η Ιανουαρίου του 1994 στις 21.000 δραχμές, στις 21.750 δραχμές και στις 22.500 δραχμές για τους συνταξιούχους που έχουν ανήλικα παιδιά. Και είναι μία γενναία προσπάθεια δια του Κρατικού Προϋπολογισμού να ενισχυθεί ο αγροτικός πληθυσμός της Χώρας, οι αγρότες μας και οι ανασφάλιστοι, μέσω αυτού του ιδιότυπου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, που για πρώτη φορά και ίσως με παγκόσμια πρωτοτυπία εφαρμόστηκε στη Χώρα μας στις αρχές της 10ετίας του '60 με πρωτοβουλία του σημερινού Προέδρου της Δημοκρατίας, του Κωνσταντίνου Καραμανλή, που δεν είναι μόνο η τόλμη της συλλήψεως να δώσει κοινωνική προστασία στον αγροτικό πληθυσμό, στην εποχή εκείνη, αλλά ταυτόχρονα να καλύψει σύνταξη, υγειονομική και φαρμακευτική περίθαλψη.

Η εξέλιξη αυτού του θεσμού μαζί με τη συμπλήρωση, που έγινε το 1987 από το ΠΑ.ΣΟ.Κ., με το θεσμό της πρόσθετης ασφάλισης –ένα θεσμό που σαν ιδέα πρώτη τον είχε η Νέα Δημοκρατία και τον εφήρμοσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.- παρά τις αδυναμίες που παρουσίασε και παρουσιάζει –και θα έχω στη συνέχεια την ευκαιρία να αναφερθώ σ' αυτό- και παρά τις συμπληρώσεις που κάναμε στο θεσμό της πρόσθετης ασφάλισης, εξακολουθεί να παραμένει το

εφαλτήριο μέσα από το οποίο μπορούμε να δούμε μία γενικότερη αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης των αγροτών.

Κύριοι συνάδελφοι, στην τετραετία πού έχει μία κυβέρνηση –όπως και η σημερινή- ολοκληρώνεται το πρόγραμμα που προεκλογικά εξαγγέλλει, αλλά και ταυτόχρονα οι προγραμματικές δεσμεύσεις της κυβερνήσεως και του Πρωθυπουργού της Χώρας.

Είχαμε πει ότι θα κάναμε τη σύνταξη του αγρότη στις 15.000 δραχμές μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης της Χώρας. Η οικονομική κατάσταση όμως, τότε δεν επέτρεπε να γίνει αυτό και δόθηκε σε δύο στάδια η αύξηση, από την 1.1.1991 και από την 1.1.1993. Και ερχόμαστε σήμερα να ολοκληρώσουμε μέσα σ' αυτήν την τετραετία αυτό που έπρεπε να επιστρέψουμε πίσω στον αγρότη και στην αγρότισσα μαζί με τη σημαντική θεσμική παρέμβαση που έγινε με το ν. 2084, όταν μειώσαμε το όριο συνταξιοδότησης των ανασφάλιστων Ελλήνων από το 68ο έτος στο 65ο έτος, για να εναρμονίσουμε συνολικά το χρόνο συνταξιοδοτήσεως. Αυτό είναι το πρώτο θέμα και είναι η πρώτη ρύθμιση.

Η δεύτερη ρύθμιση αναφέρεται στη χορήγηση της ισόβιας σύνταξης στην πολύτεκνη μητέρα που δεν ήταν τέτοια, με βάση τη νομοθεσία του 1979, δηλαδή στη μητέρα που έκανε 4 παιδιά και ήταν κάποια στιγμή τα 4 αυτά παιδιά εν ζωή.

Ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτή η ρύθμιση, κύριοι συνάδελφοι, ήταν θέμα κοινωνικής δικαιοσύνης. Ο ν. 1892/90 που καθιέρωσε για πρώτη φορά με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσοτάκη μια ισχυρή, μια δυνατή πολιτική για την πολύτεκνη οικογένεια, που έγινε με ρεαλισμό, με μελέτη και με προσοχή, μια πολιτική η οποία στηρίζεται στο τρίπτυχο, ισόβια σύνταξη στην πολύτεκνη μάνα, επίδομα στην πολύτεκνη οικογένεια και τρίτον, επίδομα για το τρίτο παιδί. Αυτό το τρίπτυχο που εφαρμόζεται και καλύπτει σήμερα περίπου 142.000 οικογένειες, ήταν η πρώτη ανάσα και η πρώτη ουσιαστική παρέμβαση να ενισχυθεί η πολύτεκνη οικογένεια και μέσω αυτής να χαραχθούν οι αδρές γραμμές μιας δημογραφικής πολιτικής.

Η ισόβια σύνταξη σήμερα, με τα δεδομένα που έχει το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, ανέρχεται στις 17.650 δραχμές. Δεν είναι μόνον οικονομικό κίνητρο, αλλά είναι αναγνώριση στην Ελληνίδα εκείνη, η ελάχιστη δυνατή αναγνώριση, με τα οικονομικά μέσα που υπάρχουν, με τις οικονομικές δυνατότητες που υπάρχουν, για το γεγονός ότι τολμά να αναθρέψει περισσότερό τέκνα και μέσω αυτού να βοηθήσει στη συνέχιση της ζωής του Έθνους.

Το πολυτεκνικό επίδομα είναι και αυτό 1 1/2 ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη για κάθε παιδί. Και με τις ρυθμίσεις που έχουμε σ' αυτό το νομοσχέδιο ερχόμαστε και στον πατέρα, ο οποίος έχει 4 παιδιά από διαφορετικούς γάμους, να του αναγνωρίσουμε αυτό το δικαίωμα. Επίσης και στην οικογένεια εκείνη που έχει ανάπηρο πατέρα ή μητέρα και τρία παιδιά να δώσουμε αυτήν την ενίσχυση, όπως και στα ορφανά παιδιά, τα οποία είναι περισσότερα από τρία, να δώσουμε αυτήν τη δυνατότητα.

Τι προδιαγράφει, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτή η πολιτική μέσα από τις γραμμές τις οποίες σας περιέγραψα; Όχι απλά μία ευαισθησία από την Κυβέρνηση, αλλά μια αναγνώριση ότι ο Τόπος χρειάζεται μία εκτεταμένη πολιτική κοινωνικής προστασίας προσεκτική, με ταυτόχρονη εξασφάλιση των οικονομικών δυνατοτήτων, για την χρηματοδότηση από υγιείς πόρους αυτών των παροχών, μέσα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Και δεν μπορώ να αντιληφθώ ούτε την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά ούτε και την πλευρά της ελάσσονος Αντιπολίτευσης. Και δεν θα ήθελα αυτήν την ώρα να διαβάσω στη Βουλή αλλεπάλληλες ερωτήσεις "γιατί δεν αυξάνετε την αγροτική σύνταξη", "γιατί δεν δίνετε την ισόβια σύνταξη και σε εκείνες τις μανάδες", που δικαιολογημένα, νομίζω, όλοι οι συνάδελφοι θα είχαν αντιμετωπίσει από το θέμα και τα ερωτήματα από τις μητέρες: "Εμείς δεν κάναμε 4, 6 και 7 και 8 παιδιά, γιατί να μην πάρουμε αυτήν την αναγνώριση την οποία κάνει η Πολιτεία έναντι εκείνων που ο νόμος του 1979 χαρακτήρισε ότι αυτές είναι πολύτεκνες μετά από την συγκεκριμένη εκείνη ημερομηνία";

Και λέω δεν το αντιλαμβάνομαι για το λόγο ότι σ' αυτού του είδους τα ζητήματα δεν υπάρχουν περιθώρια να κάνουμε κομματική ή πολιτική αντιπαράθεση. Είναι ζητήματα ζωής που όσο περισσότερο βρίσκουν τις Πτέρυγες μέσα στη Βουλή συμφωνούσες, τόσο το καλύτερο για το μέλλον και για την αντιμετώπιση με μεγαλύτερη ευαισθησία αυτών των προβλημάτων.

Και έρχομαι, κύριοι συνάδελφοι, και στις άλλες δύο διατάξεις που περιλαμβάνει αυτό το νομοσχέδιο. Η μία αναφέρεται στην επέκταση της χορήγησης του ειδικού επιδόματος στους αστυνομικούς, στο Πυροσβεστικό και Λιμενικό Σώμα. Η άλλη είναι εκείνη που χορηγεί το ειδικό επίδομα τροφής στα ειδικά θεραπευτήρια τα προνοιακά, τα οποία λειτουργούν ως νοσοκομεία έναντι της καταργήσεως της δυνατότητας που είχαν να σιτίζονται μέσα οι εργαζόμενοι εκεί.

Με αυτό το πεντάπτυχο ολοκληρώνουμε σε αυτό το χώρο μία συγκεκριμένη κοινωνική πολιτική που άρχισε να ασκείται σταδιακά και προσεκτικά όλο αυτό το χρονικό διάστημα διακυβερνήσεως της Χώρας από τη Νέα Δημοκρατία.

Και το κάνουμε χωρίς υψηλούς τόνους, χωρίς θριαμβολογίες ενώ θα μπορούσαμε πολιτικά να το αξιοποιήσουμε. Και το κάνουμε με την πεποίθηση ότι σ' αυτούς τους χώρους, ό,τι και να κάνει μια κυβέρνηση είναι πάντοτε λίγο. Γι' αυτό δεν αντιλαμβάνομαι τις δηλητηριώδεις τοποθετήσεις τις οποίες έκανε ο συνάδελφος κ. Τζουμάκας για μια σειρά από θέματα.

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σταθώ λίγο στα ζητήματα "προοδευτικοί" και "συντηρητικοί". Χαρακτήρισε εμάς συντηρητικούς, το χώρο της Νέας Δημοκρατίας, ευρύτερα, το φιλελεύθερο χώρο που είναι ο θεμελιωτής του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης για τους αγρότες. Και εμείς μεν είμαστε συντηρητικοί, η πλευρά δε που εκπροσωπεί ο συνάδελφος κ. Τζουμάκας είναι προοδευτικοί. Αλλά κύριοι συνάδελφοι, "προοδευτικός" και "συντηρητικός" είναι ταμπέλες που αν δεν έχουν εσωτερικό περιεχόμενο είναι σχήμα λόγου απλώς για να δημιουργούμε ζητήματα.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριοι συνάδελφοι, αναφερόμουν στις τοποθετήσεις προοδευτικών και συντηρητικών. Προοδευτικοί είναι εκείνοι που με συγκεκριμένες ενέργειες και πράξεις ενδιαφέρονται για το Λαό, για τον πολίτη. Αυτό έκανε και κάνει και η σημερινή Κυβέρνηση και δεν ακολουθεί την πολιτική της επίπλαστης ευημερίας.

Εν τη ρήμη του λόγου του, ο κ. Τζουμάκας έκανε δύο σημαντικές αποκαλύψεις, στην προσπάθεια να αντιπολιτευθεί την Κυβέρνηση και το συζητούμενο νομοσχέδιο. Είπε, "επεκτείναμε σε ολόκληρη τη Χώρα την ασφάλιση

του ΙΚΑ και δώσαμε τη δυνατότητα της επικουρικής ασφάλισης σε ολόκληρο τον Ελληνικό λαό". Πολύ καλά κάνατε, Κύριε Τζουμάκα.

Η διαφορά είναι ότι αυτά τα δύο μέτρα τα οποία πήρατε δεν τα εξασφαλίσατε για λογαριασμό του Ιδρύματος Κοινωνικής Ασφάλισης με τους αντίστοιχους πόρους και την αντίστοιχη χρηματοδότηση. Αυτός ήταν ένας από τους λόγους για τους οποίους το ΙΚΑ βρέθηκε στη δυσχερέστατη θέση στην οποία είναι ακόμη. Και θα εξακολουθήσει για αρκετό χρονικό διάστημα να αντιμετωπίζει προβλήματα.

Και σε μας είναι πολύ εύκολο να χρηματοδοτούμε την άσκηση κοινωνικής πολιτικής δια των ελλειμμάτων και δια των δανείων και να δίνουμε με δάνεια από το αύριο, από τις επόμενες γενιές. Αυτή είναι η διαφορά μας. Εμείς κάνουμε πολιτική κοινωνικής προστασίας με υγιείς πόρους, σε αντίθεση με σας. Και εν τη ρήμη του λόγου σας αναφερθήκατε σ' αυτό το θέμα.

Θέλω επίσης, κύριοι συνάδελφοι, να σημειώσω ότι σειρά από θέματα που θίχτηκαν από συναδέλφους έχουν τη βάση τους και κρατήθηκε καλή σημείωση γι' αυτά. Ο διάλογος είναι δημιουργικός. Οι προτάσεις δεν έχει σημασία από ποια πλευρά προέρχονται, αρκεί να κατατείνουν στο να μπορέσουμε να βελτιώσουμε στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό ό,τι επιστρέφουμε ως πολιτική πράξη στον Ελληνικό Λαό.

Θα σταθώ για λίγο σε ένα θέμα, παρότι δεν είναι του συζητουμένου νομοσχέδιου, που το έθεσε ο συνάδελφος κ. Τζουμάκας, για τα Κέντρα Υγείας.

Ένα από τα σημαντικότερα θέματα, κύριοι συνάδελφοι, που η δική σας πολιτική ολοκλήρωσε στον τομέα της παροχής των υπηρεσιών υγείας στον Ελληνικό Λαό, κυρίως της υπαίθρου ήταν η ανάπτυξή του θεσμού των Κέντρων Υγείας. Είναι σημαντικότερη κατάκτηση ακόμη και από το ΕΣΥ το οποίο σεμνύνεσθε ότι δημιουργήσατε.

Αυτός ο θεσμός λειτούργησε και οι εκτιμήσεις οι δικές μας είναι ότι αποτελούσαν ουρές των νοσοκομείων, δεν παρείχαν τις υπηρεσίες υγείας εκείνες τις οποίες έπρεπε να παρέχουν. Και με το ν.2071, τόσο τα Κέντρα Υγείας, όσο και τους υγειονομικούς σταθμούς, τα παλιά αγροτικά ιατρεία, τα μεταφέραμε στις Νομαρχίες για να ξεκινήσει η εφαρμογή της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας με βάση και πυρήνα τα Κέντρα Υγείας και τους υγειονομικούς σταθμούς. Και αυτό το οποίο αναφέρατε για την οικονομική τους λειτουργία, δεν είναι αληθές. Σας ενημερώνω, ότι υπάρχει στήριξη της λειτουργίας των Κέντρων Υγείας από τη σημερινή Κυβέρνηση και από τη σημερινή πολιτική ηγεσία. Πιστεύουμε ακράδαντα στο θεσμό, στην αξία που έχει και στις σημαντικές υπηρεσίες που προσέφερε και που μπορεί να προσφέρει. Και όχι μόνο ενισχύονται οικονομικά για την αποτελεσματικότερη λειτουργία, αλλά και η κάλυψη των αναγκών τους σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό θα ολοκληρωθεί για να δώσουν αυτό που πράγματι περιμένει ο Ελληνικός Λαός ως πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.

Θέλω επίσης, κύριοι συνάδελφοι, για τις συντάξεις αναπηρίας που με ιδιαίτερη προσοχή αναφέρθηκε αυτήν τη φορά ο κ. Τζουμάκας, να ανακοινώσω από αυτό το Βήμα ότι μέχρι το τέλος Αυγούστου θα δοθεί στη δημοσιότητα και σε χρήση των ασφαλιστικών οργανισμών ο κώδικας Μπάρεμ, ο κώδικας ανατομοφυσιολογικών βλαβών, ύστερα από 1,5 χρόνο δουλειάς δεκάδων γιατρών, με συμμετοχή του ΠΙΣ, που θα είναι ένα ουσιαστικό εργαλείο μαζί με την πλήρη εφαρμογή του ν. 1976 για τις υγειονομικές επιτροπές του ΙΚΑ, για να έχουν και την Κοινωνική Ασφάλιση. Γιατί στην Ελλάδα μόνο οι Ένοπλες

Δυνάμεις έχουν αυτό τον κώδικα που αποτελεί το βασικό εργαλείο για την απονομή των αναπηρικών συντάξεων. Και αυτό για να εξυγιάνουμε πράγματι και να κάνουμε αντικειμενική και δίκαιη την απονομή των αναπηρικών συντάξεων.

Κύριοι συνάδελφοι, με αυτές τις σκέψεις και με αυτές τις τοποθετήσεις ήθελα να αναφερθώ στο συζητούμενο νομοσχέδιο και να ζητήσω από όλους σας την κατανόηση στα ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι τομείς ζωής, η υγεία, η πρόνοια και η κοινωνική ασφάλιση, με τη διαβεβαίωση ότι προχωρούμε με προσοχή, με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα, διότι ό,τι αφορά τη ζωή του Ελληνικού Λαού πρέπει να είναι έξω από ταμπέλες, έξω από χρώματα, έξω από σκοπιμότητες, για να μπορέσουμε όλοι μαζί να δώσουμε μια υγεία χωρίς όρια και την καλύτερη δυνατή φροντίδα στην πρόνοια, αλλά και την ασφάλεια, στην κοινωνική ασφάλιση. Αυτό κάνουμε και ελπίζω ότι ο Ελληνικός Λαός θα εκτιμήσει αυτές τις προσπάθειες εξυγίανσης, ανόρθωσης, αλλά και ευρύτερης μεταρρύθμισης που επιχειρήθηκε και στους τρεις τομείς. Σας ευχαριστώ.

…ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα έλθω και σε όσα θέματα, κάνοντας από άλλη πλευρά big bag ο συνάδελφος κ. Τζουμάκας ξαναέβαλε για προοδευτικούς και συντηρητικούς. Συνάδελφοι, θα επαναλάβω, όχι υπό μορφή αφορισμού αυτό το οποίο είπα και πριν. Προοδευτικός είναι εκείνος που το αποδεικνύει με τις πράξεις του και όχι απλά γιατί το λέει. Εμείς προσπαθούμε να δημιουργούμε από το να λέμε και να βάζουμε ταμπέλες. Αυτό το θέμα το αφήνουμε για άλλους. Θα ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρον και με την ελάσσονα Αντιπολίτευση σε αρκετά θέματα τα οποία έβαλε, να κάνουμε και ιδεολογική συζήτηση, για αρκετούς από τους θεσμούς της κοινωνικής προστασίας, για τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζονται οι θεσμοί αυτοί σήμερα. Τι θα μπορούσαμε καλύτερο να κάνουμε. Αλλά η πολιτική, όχι απλά γιατί έχει λεχθεί στο παρελθόν, είναι πάντοτε η τέχνη του εφικτού. Αυτό που έχει σημασία είναι κανείς να μπορεί να βλέπει το σήμερα και το αύριο και οι δρομολογήσεις και οι ρυθμίσεις τις οποίες κάνει, να μπορούν να βρίσκονται μέσα στα πράγματα και να αντικρίζουν το αύριο. Δεν χρειάζεται να γυρίσουμε πίσω. Υπάρχουν λάθη, υπάρχουν παραλείψεις. Αρκεί να βγάζουμε τα αναγκαία συμπεράσματα, να μην ξανακάνουμε τα ίδια λάθη.

Και σε ό,τι αφορά αυτούς τους τομείς, νομίζω ότι υπάρχουν σημεία σύγκλισης. Δεν υπάρχουν διαφορές ή αποστάσεις σε πολλά ζητήματα. Είμαι από εκείνους που ανέκαθεν υποστήριζαν ότι στον τομέα της υγείας, λόγω των μεγάλων επενδύσεων, που απαιτεί, λόγω του ότι τα προγράμματα πρέπει να προχωρούν σε βάθος χρόνου, πρέπει να υπάρχει εθνική πολιτική, που να την ακολουθούμε όλοι πιστά, όποια Κυβέρνηση και αν βρίσκεται στην εξουσία, για να αποφεύγουμε τουλάχιστον σ' αυτόν τον τομέα το εθνικό σπορ της γονατογραφίας.

Αυτός ήταν ο λόγος, κύριοι συνάδελφοι, που εδώ και καιρό άρχισε να λειτουργεί μία επιτροπή από έγκριτους επιστήμονες και ειδικούς, εμπειρογνώμονες, έξω από πολιτικά κόμματα, για να σχεδιάσει για δέκα χρόνια το τι πρέπει να κάνουμε στην υγεία, την πρόνοια και την κοινωνική ασφάλιση, γιατί είναι τομείς που πολλές φορές οι προγραμματισμοί υπερακοντίζουν όχι το βίο μιας κυβερνήσεως ή ενός Υπουργού, αλλά τους βίους κυβερνήσεων και λόγω των μεγάλων επενδύσεων που απαιτούνται, όπως το ίδιο συμβαίνει και

με την παιδεία. Και νομίζω, ότι πρέπει κάποια στιγμή σ' αυτούς τους τομείς να βρούμε τα σημεία εκείνα συνέχισης αυτής της πολιτικής, αν θέλουμε Πράγματι να προσφέρουμε ουσιαστικές υπηρεσίες στον Ελληνικό Λαό.

Είπε ο συνάδελφος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., κάνοντας έναν απολογισμό του τι παρέδωσε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη Νέα Δημοκρατία, ότι ειδικά στο χώρο των αγροτών, μια και γι' αυτόν κουβεντιάζουμε σήμερα, η Κυβέρνηση αφήρεσε. Προφανώς θα έχετε ελλειπή ενημέρωση σ' αυτόν τον τομέα, συνάδελφε, Κοινοβουλευτικέ Εκπρόσωπε, διότι μπορώ να σας αναγνώσω σελίδες ολόκληρες, αλλά θα μείνω σε συγκεκριμένα ζητήματα βελτιώσεως, όχι απλά των συντάξεων, που αναφέραμε, αλλά του θεσμικού πεδίου, που αφορά την υγειονομική και τη φαρμακευτική περίθαλψη, με παροχές που δεν τις έχουν ούτε οι δημόσιοι υπάλληλοι και τις έχουν οι αγρότες, με τη συμπλήρωση της πρόσθετης ασφάλισης.

Εδώ ψηφίσαμε ομόφωνα, μέσα στη Βουλή, αυτό το οποίο έκανε η σημερινή Κυβέρνηση, που ήλθε και έδωσε τις 1.500 δρχ., που λόγω του λάθους που είχε γίνει στη συγκρότηση του νομοθετήματος του 1987 ο αγρότης της πρόσθετης ασφάλισης δεν τις έπαιρνε. Ήλθαμε τότε και το συμπληρώσαμε και το δώσαμε αυτό, σε ένα θεσμό που πράγματι τον χρειαζόταν η κοινωνική ασφάλιση των αγροτών και όπως είπα πριν μπορεί να αποτελέσει το εφαλτήριο της όλης αναμόρφωσης του συστήματος της ασφάλισης των αγροτών.

Βρίσκεται αυτήν την ώρα σε εξέλιξη αναλογιστική μελέτη, για να δούμε το όλο πρόβλημα, για να μην ξαναβρεθούμε κάποτε στο μέλλον και η μία κυβέρνηση να ρίχνει στην άλλη ότι έκανε κάτι για το μέλλον, υποθηκεύοντας αυτήν την παροχή και να βρίσκεται τιναγμένη στον αέρα.

Αυτό είναι το δεύτερο θέμα. Δεν είναι σημαντικό, κύριοι συνάδελφοι, το ότι οι αγρότες θα μπορούν από την 1.8.93 να συνταγογραφούν τα φάρμακά τους και από τον ιδιώτη γιατρό στα πλαίσια της ισοτιμίας της υπογραφής; Ενώ τη συνταγή των γιατρών ειδικοτήτων που μέχρι σήμερα εξέταζαν τον αγρότη πληρώνοντας ο ίδιος, θα έπρεπε να την πάρει ο αγρότης και να πάει στον αγροτικό γιατρό ή στο γιατρό του Νοσοκομείου ή του κέντρου υγείας και να ξαναεπιστρέψει στην πόλη, για να πάρει τα φάρμακά του, τώρα μπορεί να τα παίρνει με την ίδια τη συνταγή του ιδιώτη γιατρού που επισκέπτεται, το γιατρό ειδικοτήτων.

Δεν είναι σημαντικό το γεγονός ότι το βιβλιάριο υγείας για τον αγρότη ξεκινάει πειραματικά από δύο Νομούς από το προσεχές Φθινόπωρο δίνοντας και στον αγρότη αυτό το οποίο έχουν οι άλλες κοινωνικές ομάδες, όπως και στον ανασφάλιστο Έλληνα, που την σύνταξή του από τα 68 χρόνια την κατεβάσαμε στα 65, για να έχουμε ενότητα αντιμετωπίσεως και ασφαλιστικής μεταχείρισης; Τι είναι αυτά;

Δεν είναι προσέγγιση ευαισθησίας και συμπλήρωση αυτών που η σημερινή κυβέρνηση βρήκε από την προηγούμενη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και από τις προηγούμενες; Είναι χώροι –η υγεία, η πρόνοια και η κοινωνική ασφάλιση-που όλοι κάτι προσθέτουν, αρκεί να το προσθέτουν θετικά και να το χρηματοδοτούν με υγιείς κοινωνικούς πόρους.

Δεν ήταν τυχαίο, ούτε σχήμα λόγου, ούτε ευφυολόγημα, συνάδελφε κύριε Ποττάκη. Και δια μακρόν μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα είπαμε για τη βιασύνη των παροχών από τις δικές σας κυβερνήσεις. Δε θέλω να αναφερθώ στις αναφορές, τις οποίες έκανε για το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διότι δεν είναι του παρόντος να κάνουμε αυτήν τη συζήτηση και αυτόν τον απολογισμό

του συν ή του πλην. Εκείνο που για μας σήμερα έχει σημασία είναι να δούμε με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα αυτήν την κατεύθυνση και ανυπόκριτα, χωρίς χρώματα, να δώσουμε τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες και στους τρεις τομείς.

Θα ήμουν ο τελευταίος που θα υποστήριζα ότι δεν έκαναν τίποτα οι δικές σας κυβερνήσεις. Αλλά μην θέτετε ζητήματα στα οποία υπάρχει πολύς λόγος και από την πλευρά της σημερινής κυβερνήσεως να σας απαντήσει γι' αυτού του είδους τα θέματα. Παροχές που έπρεπε να δοθούν, δίδονται σε συγκεκριμένο χρόνο. Και χρειαζόταν αυτή η νομοθετική ρύθμιση, για να ολοκληρωθεί η διαδικασία είτε για τη χορήγηση του ειδικού επιδόματος στα Σώματα Ασφαλείας, στο Πυροσβεστικό Σώμα και στο Λιμενικό Σώμα, είτε για την ισόβια σύνταξη στην πολύτεκνη μητέρα.

Δεν υποστήριξε η σημερινή Κυβέρνηση ότι δι' αυτών των επιδομάτων πρόκειται να λύσουμε το δημογραφικό πρόβλημα.

Είμαι από εκείνους, συνάδελφε κύριε Ποττάκη, που έχω πει και μέσα στην Αίθουσα αυτή, ότι άλλο πολιτική για τους πολυτέκνους και άλλο δημογραφική πολιτική. Αν δεν ξεκαθαριστούν αυτά τα δύο θέματα δε θα διαμορφώσουμε δημογραφική πολιτική, την οποία τη χρειαζόμαστε, την έχει ανάγκη ο Τόπος, αλλιώς το Έθνος αυτό δεν πρόκειται να επιβιώσει.

Υπήρξε το διακομματικό πόρισμα της Βουλής, το ομόφωνο και η Κυβέρνηση έχει πει ότι θα φέρει νόμο πλαίσιο μέχρι το προσεχές Φθινόπωρο, που να θεσμοθετήσει ουσιαστική δημογραφική πολιτική. Πολιτική για την ενίσχυση της πολύτεκνης οικογένειας είναι κάτι διαφορετικό. Αυτό που χρειάζεται ο Τόπος σήμερα είναι να πείσουμε το ζευγάρι με το ένα παιδί να κάνει δεύτερο παιδί, το ζευγάρι με το δεύτερο παιδί να κάνει τρίτο παιδί, το ζευγάρι με το τρίτο παιδί να κάνει τέταρτο. Να δούμε από μία άλλη πλευρά το όλο θέμα των κινήτρων και όχι απλά να βάζουμε ταμπέλες.

Αναμφίβολα –το έχω πει και άλλη φορά- μέχρι σήμερα οι πολιτικές που ακολούθησαν όλες οι κυβερνήσεις ήταν να ενισχύουν ορισμένους θαρραλέους. Αυτό που χρειάζεται ο Τόπος είναι μια θαρραλέα πολιτική για όλους και προς αυτήν την κατεύθυνση κινούμεθα με το σχετικό πλαίσιο- νόμου, το οποίο θα φέρουμε στην Εθνική Αντιπροσωπεία το προσεχές Φθινόπωρο.

Αυτές τις τοποθετήσεις ήθελα να πω.

Όσον αφορά το θεσμικό θέμα στην κοινωνική ασφάλιση υπήρξε μία γενναία παρέμβαση και μεταρρύθμιση. Ίσως, δε θέλετε να το ομολογήσετε, τα δείγματα είναι εμφανή στην ανάκαμψη των φορέων κοινωνικής ασφάλισης. Εδώ και ένα χρόνο σταματήσαμε να έχουμε τα καθημερινά οδοιπορικά των ανθρώπων με τα άσπρα μαλλιά, των ανθρώπων του μόχθου, για να πληρωθεί η σύνταξη του επομένου μηνός. Έπαψε να είναι είδηση ότι πληρώνεται η σύνταξη του επομένου μηνός σε αρκετά ασφαλιστικά ταμεία, διότι εκεί δυστυχώς είχαμε φθάσει.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τα θέματα τα οποία έθεσε ο κ. Τζουμάκας για το θεσμικό της κοινωνικής ασφάλισης, πήγε βεβαίως για να κάνει κάποιες τοποθετήσεις για τα σχέδια που έχει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., οψέποτε έλθει κυβέρνηση, για τα ενιαία ταμεία, τα επτά ταμεία τα οποία γράφτηκαν στις εφημερίδες, που θα υπάρχουν στην κοινωνική ασφάλιση. Δεν είδα βεβαίως τους συνδικαλιστές του συγκεκριμένου χώρου να αντιδράσουν γι' αυτήν την ομαδοποίηση των επτά ταμείων. Εκείνο που κάναμε εμείς ήταν κάτι πιο ουσιαστικό, κύριοι συνάδελφοι. Ήταν δυσχερές, δυσχερέστατο, με τον τρόπο με τον οποίο δομή-

θηκε επί δεκαετίες ολόκληρες η κοινωνική ασφάλιση, να ενώσουμε τα ταμεία. Κάναμε κάτι άλλο. Καθιερώσαμε ενιαίες αρχές, τις ίδιες και για τους 216 ασφαλιστικούς οργανισμούς. Και αυτή ήταν η επιτυχία και το κλειδί με το οποίο μπορέσαμε να εξυγιάνουμε την κοινωνική ασφάλιση. Και καθιερώσαμε από 1.1.93 ενιαίο, ίδιο για όλους είτε εργάζονται στο Δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, σύστημα κοινωνικής ασφάλισης για όλους όσους θα μπουν στην αγορά εργασίας από την 1.1.93. Αυτά ήταν τα σημαντικό της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης.

Κύριοι συνάδελφοι, θα συμφωνήσω μαζί σας οι προσεγγίσεις πρέπει να γίνονται. Και στις τοποθετήσεις, από την πλευρά που κάθε κόμμα, που κάθε πολιτικός σχηματισμός, αντιμετωπίζει αυτά τα θέματα, μπορεί να έχει τις διαφοροποιήσεις. Εκείνο όμως πού έχει σημασία είναι ότι είναι τομή ζωής και ό,τι προσθέτει ο καθένας, όπως προσθέτει και θετικά η σημερινή Κυβέρνηση, είναι για το καλό και για την αναβάθμιση αυτών των υπηρεσιών και των παροχών που προσφέρονται στον Ελληνικό Λαό.

Πίνακας αποδόμησης-κατεδάφισης της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΟΜΗΣΗΣ-ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

1994

α) Με το **Ν. 2190/94 (ΦΕΚ 28/Α/94)** δόθηκε δυνατότητα αναγνώρισης σε φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης του εκτός υπηρεσίας χρόνου των επαναπροσλαμβανομένων υπαλλήλων σύμφωνα με το άρθρο 25 του Νόμου αυτού, χωρίς για το χρόνο αυτό να έχει παρασχεθεί απασχόληση.

β) Με το **Ν. 2217/94 (ΦΕΚ 83/Α/94)** με τον οποίο συγχωνεύθηκε στο ΤΕΒΕ το Ταμείο Συντάξεως Εκτελωνιστών, ανέλαβε το ΤΕΒΕ όλο το βάρος της συγχώνευσης, ενώ αυτό υπήρχε πρόβλεψη να το αναλάβει ο Κρατικός Προϋπολογισμός, όπως ορίζει το άρθρο 68 του Ν. 2084/92.

γ) Με τον ίδιο Νόμο δόθηκε δυνατότητα στους ηθοποιούς να αναγνωρίσουν στο ΙΚΑ μέχρι 3.000 ημέρες απασχόλησης, χωρίς να αναλάβει την πρόσθετη επιβάρυνση ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

δ) Με τον ίδιο Νόμο δόθηκε δυνατότητα σε Υπουργούς, Γενικούς Γραμματείς κ.λπ. να συνεχίζουν την ασφάλισή τους στο ΤΣΑΥ παρά τη ρητή διάταξη του άρθρου 47 του Ν. 2084/92 σύμφωνα με την οποία χρόνος ασφάλισης είναι ο χρόνος κατά τον οποίον παρασχέθηκε απασχόληση.

ε) Με το **Ν. 2227/94 (ΦΕΚ 129/Α/94)** δόθηκε δυνατότητα σε υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού να αναγνωρίσουν ως συντάξιμη στο Δημόσιο την προϋπηρεσία τους σε Ν.Π.Ι.Δ., ενώ σύμφωνα με τη συνταξιοδοτική νομοθεσία αναγνωρίζεται ως συντάξιμη μόνο η προϋπηρεσία σε Ν.Π.Δ.Δ.

στ) Με τον ίδιο Νόμο εξαιρέθηκε από τις διατάξεις του Ν. 2084/92 το Μ.Τ.Π.Υ. προκειμένου οι δημόσιοι υπάλληλοι που διορίζονται από 1.1.93 και μετά να έχουν **διπλή υποχρεωτική** επικουρική ασφάλιση κατ' αντίθεση προς το άρθρο 39 του Ν. 2084/92 το οποίο καθιερώνει μία μόνο υποχρεωτική ασφάλιση.

ζ) Με τον ίδιο Νόμο ανατέθηκε στους Υπουργούς Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η επένδυση των διαθεσίμων των Ασφαλιστικών Οργανισμών που είναι κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος, σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, χωρίς απόφαση του Δ.Σ. των φορέων τα οποία έχουν την ευθύνη της διαχείρισης των περιουσιών τους.

η) Με το **Ν. 2257/94 (ΦΕΚ 197/Α/94)** δόθηκε δυνατότητα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής της επιχορήγησης του ΟΤΕ προς το Ταμείο

Ασφαλίσεως Προσωπικού ΟΤΕ για την κάλυψη ελλειμμάτων, ενώ το άρθρο 46 του Ν. 2084/92 προβλέπει πάγωμα της επιχορήγησης στο ύψος του έτους 1992.

θ) Με τον ίδιο Νόμο δόθηκε δυνατότητα συνταξιοδότησης από το ΤΑΠ-ΟΤΕ στελεχών του ΟΤΕ (Διευθύνοντες Σύμβουλοι, Γενικοί Διευθυντές, βοηθοί Γενικοί Διευθυντές κ.λπ.) χωρίς όριο ηλικίας κατ' αντίθεση προς τους ασφαλιστικούς Νόμους 1902/90, 1976/91 και 2084/92 που θέτουν όριο ηλικίας για τη συνταξιοδότηση.

ι) Με το **Ν. 2266/94 (ΦΕΚ 218/Α/94)** επεκτάθηκε η εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2190/94 για αναγνώριση του εκτός υπηρεσίας χρόνου και σε άλλες κατηγορίες υπαλλήλων.

ια) Με το **Ν. 2271/94 (ΦΕΚ 229/Α/23.12.94)** θεσπίσθηκαν ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του προσωπικού της Ολυμπιακής Αεροπορίας και της OLYMPIC KATERING καταργουμένων των σχετικών ρυθμίσεων του Ν. 1902/90 το δε βάρος από την πρόωρη αυτή συνταξιοδότηση το ανέλαβε το ΙΚΑ και όχι ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

1995

Ν. 2320/95

«Αύξηση συντάξεων του Δημοσίου κατά το έτος 1995, ρύθμιση συνταξιοδοτικών και ασφαλιστικών θεμάτων και επαναχορήγηση των συντάξεων αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης».

α) Άρθρο 3

- **Παρ. 11, 12, 13**

  Θεωρείται συντάξιμος ο εκτός υπηρεσίας χρόνος των επί συμβάσει υπαλλήλων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. που είχαν απολυθεί και επαναπροσλήφθηκαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του Ν. 2190/94 εφόσον καταλαμβάνουν θέσεις μονίμων υπαλλήλων. Επίσης ο χρόνος των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. οι οποίοι επανέρχονται στην υπηρεσία ως εξαναγκασθέντες σε παραίτηση για το από 1.10.90 μέχρι 31.10.93 χρονικό διάστημα. Λήψη εφάπαξ βοηθήματος για το μετά την απόλυση διάστημα με συνυπολογισμό του προηγούμενου της απόλυσης χρόνου για τη θεμελίωση του δικαιώματος. Εάν έχει γίνει επιστροφή εισφορών μπορεί να αναγνωρισθεί ο προ της εξόδου από την υπηρεσία χρόνος.

- **Παρ. 15**

  Πλασματική υπηρεσία τριών (3) ετών στους αποχωρούντες από την υπηρεσία κατ' εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 38 του Ν. 2190/94 (Γενικοί Δ/ντές).

β) Άρθρο 4 - Παρ. 13

Διατήρηση του ασφαλιστικού καθεστώτος που είχε το προσωπικό του Εθνικού Θεάτρου, του Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, που μεταφέρεται ή μετατάσσεται με το άρθρο 4 και 12 του Ν. 2273/94 στο Υπουργείο Πολιτισμού, σε άλλα Υπουργεία ή Νομικά Πρόσωπα.

γ) Άρθρο 6

Επαναχορήγηση συντάξεων σε αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης που είναι συνταξιούχοι του ΟΓΑ, οι οποίες καταργήθηκαν με το άρθρο 7 του Ν. 1976/91.

Ν. 2335/95

«Συγχώνευση του κλάδου σύνταξης του ΤΕΑΠΕΛ στο Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών που λειτουργεί στο ΙΚΑ (ΙΚΑ-ΤΕΑΜ) και ρύθμιση άλλων θεμάτων κοινωνικής ασφάλισης».

α) Άρθρο 1

Την επιβάρυνση από τη συγχώνευση του ΤΕΑΠΕΛ στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ αναλαμβάνει το ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και όχι ο Κρατικός Προϋπολογισμός όπως ορίζεται από το άρθρο 68 του Ν. 2084/92.

β) Άρθρο 2 - Παρ. 2

Οι μέχρι 31.12.92 γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί που ασκούν και εμπορικό επάγγελμα θα ασφαλίζονται υποχρεωτικά σε ένα μόνο φορέα, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν. 2084/92 η ρύθμιση αυτή ισχύει για τους ασφαλισμένους από 1.1.93.

γ) Άρθρο 4 - Παρ. 4

Επιμηκύνεται ο χρόνος για την ολοκλήρωση της εισφοράς του Ν. 2084/92 κατά τρία (3) χρόνια για τους μηχανικούς και κατά δύο (2) ακόμη χρόνια για τους δικηγόρους και ολοκληρώνεται την 1.1.98 αντί της 1.1.95 και 1.1.96 αντίστοιχα.

δ) Άρθρο 5

- **Παρ. 4**

  Ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπηρίας υπολογίζεται ως συντάξιμος μόνο για τη συμπλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 40 Παρ. 3 του Ν. 2084/92 υπολογίζεται σε κάθε περίπτωση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος.

- **Παρ. 5**

  Παρατείνεται η προθεσμία αναγνώρισης πλασματικών χρόνων μέχρι 1.1.97 από 1.1.94, που ορίζεται στο άρθρο 47 Παρ. 12 του Ν. 2084/92.

ε) Άρθρο 6 - Παρ. 7

Συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας και αυτών που έχουν διακόψει την απασχόληση, αν έχουν 15 έτη ασφάλισης και ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

στ) Άρθρο 8 - Παρ. 6

Εξουσιοδότηση για θέσπιση ανωτάτων ή κατωτάτων ορίων επικουρικών συντάξεων με Υπουργική Απόφαση και γνώμη του Δ.Σ. των Ταμείων.

ζ) Άρθρο 9

- **Παρ. 2 - 3**

  Για την επιστροφή των εισφορών στους μη δικαιούχους εφάπαξ βοηθήματος χρειάζεται να υπάρχει τριετής ασφάλιση, ενώ με το άρθρο 38 Παρ. 2 του Ν. 2084/92 δεν τίθεται τέτοια προϋπόθεση και το επιτόκιο της επιστροφής μειώνεται από αυτό των καταθέσεων διαθεσίμων που είναι το τρέχον του Ταμιευτηρίου σε 8%.

- **Παρ. 16**

  Δεν θα καταβάλλονται δώρα εορτών από τα Ταμεία Αρωγής στα οποία δεν προβλέπεται εισφορά επί των δώρων.

η) Άρθρο 23

Εξαιρούνται από τη μεταφορά στο ΛΑΦΚΑ οι σημαντικότεροι κοινωνικοί πόροι του Ταμείου Νομικών, που προέρχονται από δικαιώματα από συμβολαιογραφικές πράξεις και από το 10% επί του φόρου μεταβίβασης ακινήτων και πλοίων.

Στον ίδιο νόμο 2335/95 περιλαμβάνονται και ιδιαίτερα ευνοϊκές ρυθμίσεις ως κάτωθι:

α) Άρθρο 2

- **Παρ. 5**

  Αφαιρούνται από την ασφάλιση του Κλάδου Ασθένειας του ΙΚΑ και υπάγονται στην ασφάλιση του Κλάδου Ασθένειας του ΤΑΪΣΥΤ οι ανταποκριτές ξένου Τύπου, οι φωτοειδησιογράφοι, οι εικονολήπτες τηλεόρασης και οι υπάλληλοι του Ταμείου.

- **Παρ. 9 - 11**

  Παρέχεται η δυνατότητα σε στρατιωτικούς γιατρούς που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση του ΤΣΑΥ να απασφαλιστούν. Οι συνταξιούχοι στρατιωτικοί γιατροί θα υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΤΣΑΥ μετά την έναρξη ισχύος του νόμου. Για το προηγούμενο διάστημα δεν ρυθμίζεται το θέμα.

β) Άρθρο 5 - Παρ. 7

Ο χρόνος εκτόπισης και φυλάκισης κατά τη δικτατορία θα υπολογίζεται στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

γ) Άρθρο 6 - Παρ. 6

Υπολογισμός στις ημέρες απασχόλησης σε εργασίες καθαριότητας των Δήμων και Κοινοτήτων και των ημερών που έχουν πραγματοποιηθεί σε οικοδομικά έργα και αντίστροφα. Επίσης υπολογισμός των οικοδομικών ενσήμων στις ημέρες απασχόλησης σε υπόγειες στοές μεταλλείων λιγνιτωρυχείων.

δ) Άρθρο 9 - Παρ. 7

Υπαγωγή στο καθεστώς του Ν. 103/75 για χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ. που μονιμοποιήθηκαν με το Ν. 1583/85 και επέλεξαν το προηγούμενο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Αναδρομική υπαγωγή. Περιλαμβάνει και τους συνταξιούχους.

ε) Άρθρο 11

Αναδρομική επιστροφή επιπλέον καταβληθεισών εισφορών (χωρίς τη μείωση) στο ΙΚΑ, ΙΚΑ-ΤΕΑΜ και ΤΑΞΥ, σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και κατάργηση εφεξής της σχετικής μείωσης.

στ) Άρθρο 12

Τακτοποίηση σε θέσεις του προσωπικού του ΙΚΑ που προσλήφθηκαν ως τραυματιοφορείς, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2190/94 και χρησιμοποιήθηκαν ως διοικητικοί υπάλληλοι.

ζ) Άρθρο 13

- **Παρ. 2**

  Κατάργηση της προϋπόθεσης των 1.000 ημερών ασφάλισης στα ΒΑΕ την τελευταία δεκαετία για τους απασχολούμενους σε εργασίες μεταλλείων - λιγνιτωρυχείων, εφόσον έχουν 3.600 ημέρες στις εργασίες αυτές.

- **Παρ. 4**

  Εφαρμογή των συνταξιοδοτικών διατάξεων των συγχωνευμένων στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ Ταμείων έστω και αν η αιτία συνταξιοδότησης είναι διαφορετική από αυτή του κυρίου φορέα.

- **Παρ. 5**

  Πενταετία για την επιλογή ασφαλιστικού φορέα επικουρικής ασφάλισης και Πρόνοιας στους ασφαλισμένους του τέως ΤΕΑΥΡΤ που συγχωνεύθηκε στο ΤΕΑΠΠΕΡΤ (από 1 έτος που προβλέπεται από το άρθρο 90 του Ν. 2084/92).

η) Άρθρο 15

Μη εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 48 του Ν. 2084/92 για την αύξηση του ορίου ηλικίας από το 58ο στο 60ο για συνταξιοδότηση λόγω 35ετίας των εργαζομένων στα υπό εκκαθάριση μεταλλεία Κασσάνδρας που θα επιλέξουν την ειδική επιδότηση και υπολογισμός του χρόνου της επιδότησης ανεργίας για τη συμπλήρωση 35ετίας.

θ) Άρθρο 16

Εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 1897/90 περί συνταξιοδοτικής προστασίας παθόντων από τρομοκρατικές ενέργειες και γι' αυτούς που τους έχουν επιστραφεί οι εισφορές από τα Ταμεία.

ι) Άρθρο 17

Επαναπρόσληψη απολυθέντων με το Ν. 1882/90 ανεξάρτητα από τη συνδρομή οποιασδήποτε άλλης προϋπόθεσης του άρθρου 25 του Ν. 2190/94.

ια) Άρθρο 19

Αναγνώριση στο ΤΑΠ-ΟΤΕ του εκτός υπηρεσίας χρόνου αυτών που απολύθηκαν κατά τη δικτατορία και τους επεστράφησαν οι εισφορές.

ιβ) Άρθρο 20

Εξουσιοδότηση για την αύξηση με Υπουργική Απόφαση της αποζημίωσης των Διοικητών και Υποδ/των ΙΚΑ και ΟΓΑ.

ιγ) Άρθρο 21

Προσμέτρηση του χρόνου διαδοχικής ασφάλισης, στρατιωτικής θητείας και εκτόπισης και φυλάκισης κατά τη δικτατορία για τη συμπλήρωση του θεμελιωτικού συνταξιοδοτικού χρόνου στο Ταμείο Νομικών.

ιδ) Άρθρο 22

Ένταξη σε θέσεις ιδιωτικού δικαίου του προσωπικού που μισθοδοτείται από το Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών και απασχολείται στο Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων Αθηνών.

Ν. 2366/95

«Ρύθμιση θεμάτων Οργανισμών και Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και άλλες διατάξεις».

α) Άρθρο 1 - Παρ. 2

Ο εκτός υπηρεσίας χρόνος του προσωπικού με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου της πρώην ΕΑΣ που απολύθηκε και επαναπροσλήφθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 Παρ. 3 του Ν. 2175/93 αναγνωρίζεται στο ΙΚΑ και στα Επικουρικά Ταμεία ως εν ασφαλίσει με εξαγορά.

β) Άρθρο 7 - Παρ. 3

Οι υπάλληλοι της OLYMPIC KATERING που επαναπροσλήφθηκαν μετά την 31.10.93 στον ίδιο φορέα ως στελέχη της επιχείρησης θεωρούνται ως επαναπροσλαμβανόμενοι σύμφωνα με το Ν. 2190/94 και ως εκ τούτου ο εκτός υπηρεσίας χρόνος αναγνωρίζεται ως εν ασφαλίσει στους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

Σύμφωνα με το Ν. 2084/92 χρόνος ασφάλισης είναι ο χρόνος για τον οποίο παρασχέθηκε απασχόληση. Στις παραπάνω περιπτώσεις αναγνωρίζεται χρόνος εν ασφαλίσει κατά τον οποίο δεν παρασχέθηκε απασχόληση (πλασματικός χρόνος).

1996

Ν. 2374/96

α) Άρθρο 1 - Παρ. 4

Επετράπη στους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης να αγοράζουν και να πωλούν, με απόφαση των Δ.Σ., μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρειών που το σύνολο του ενεργητικού τους υπερβαίνει τα 500 δισ. κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Ν. 1902/90 και 2042/92 (φωτογραφική διάταξη για τις μετοχές του ΟΤΕ).

Ν. 2399/96

α) Άρθρο 8

Δυνατότητα χρηματοδότησης της εταιρίας «ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑ ΒΟΛΟΥ» από τις πιστώτριες Τράπεζες, χωρίς προσκόμιση πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας, για την ικανοποίηση εργατικών απαιτήσεων κατ' αυτής.

Ν. 2434/96

α) Άρθρο 12

Κάλυψη των μακροχρόνια ανέργων άνω των 55 ετών από το ΙΚΑ για παροχές ασθένειας σε είδος με καταβολή από τον ΟΑΕΔ εισφοράς 6,45% επί του βασικού ημερήσιου επιδόματος ανεργίας.

β) Άρθρο 16

Διακανονισμός καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών. Έκπτωση 60% των πρόσθετων τελών σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής της οφειλής.

γ) Άρθρο 20

Χορήγηση του ΕΚΑΣ στους συνταξιούχους Κύριας Ασφάλισης των

Φορέων που υπάγονται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πλην ΟΓΑ, χωρίς νομοθετική πρόβλεψη για την κάλυψη της σχετικής δαπάνης από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

δ) Άρθρο 21

Πρόβλεψη για αύξηση μόνον των κατωτάτων ορίων συντάξεων με το ποσοστό μεταβολής του δείκτη τιμών καταναλωτή.

ε) Άρθρο 22

Διακανονισμός εξόφλησης καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών προς ΙΚΑ και ΤΥΔΚΥ των Δήμων και Κοινοτήτων σε 60 δόσεις με απαλλαγή από τις πρόσθετες προσαυξήσεις.

1997

Ν. 2453/97

«Χορήγηση στους συνταξιούχους του Δημοσίου του ΕΚΑΣ».

Ν. 2458/97

α) Άρθρα 1 - 16

Σύσταση Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών αντί της διατήρησης της βασικής σύνταξης Ν. 4169/61 και αναβάθμισης της πρόσθετης ασφάλισης αγροτών τα οποία και καταργούνται.

β) Άρθρο 18

Υπαγωγή στην ασφάλιση Κλάδου Παροχών Ασθενείας σε είδος του ΙΚΑ των ανέργων που παρακολουθούν τα επιδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης στα πλαίσια του 2ου Κοινοτικού Προγράμματος Στήριξης. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση το ποσό του εκπαιδευτικού επιδόματος που καταβάλλεται για τις ώρες του προγράμματος. Πρόκειται για πλασματική ασφάλιση με ευνοϊκούς όρους.

γ) Άρθρο 19

Ασφάλιση των απολυμένων επιδοτούμενων ανέργων της ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ-ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ για κύρια και επικουρική σύνταξη επί 36 μήνες και ακόμη για δύο χρόνια μετά την επιδότηση, προκειμένου να συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Οι εισφορές καταβάλλονται από τον ΟΑΕΔ και υπολογίζονται επί του ημερομισθίου της Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης. Πρόκειται για πλασματική ασφάλιση προς αντιμετώπιση των προβλημάτων της ανεργίας.

δ) Άρθρο 20

Εξουσιοδότηση για καθιέρωση, με Υπουργική Απόφαση, λίστας φαρμάκων για το Δημόσιο και τους φορείς ασφάλισης ασθένειας. Η καθιέρωση λίστας φαρμάκων υποδηλώνει την έλλειψη της κατάλληλης οργάνωσης για ουσιαστικό έλεγχο της παρεχόμενης περίθαλψης, εισάγει το θεσμό της συλλογικής ευθύνης και υποβαθμίζει την προστασία.

Ν. 2469/97

α) Άρθρο 15 - Παρ. 11

Ανάθεση στην Τράπεζα της Ελλάδος της διαχείρισης του 80% των διαθεσίμων των Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Ν. 2512/97

α) Άρθρο 2

Υπαγωγή του προσωπικού των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στην ασφάλιση του Δημοσίου παρά το γεγονός ότι οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις είναι Ν.Π.Δ.Δ. και έπρεπε να υπαχθούν στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του ΙΚΑ.

β) Άρθρο 4 - Παρ. 9

Περικοπή του 70% της σύνταξης των στρατιωτικών συνταξιούχων που απασχολούνται στο δημόσιο τομέα.

γ) Άρθρο 7

Διατήρηση της ασφάλισης που είχε το προσωπικό του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών όταν ήταν Ν.Π.Δ.Δ. και μετά τη μετατροπή του σε Α.Ε.

δ) Άρθρο 9

Υπολογισμός του εφάπαξ βοηθήματος που χορηγεί το Ταμείο Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων βάσει των αποδοχών της τελευταίας πενταετίας. Για μία πενταετία από 1.1.97 το εφάπαξ δεν θα είναι μικρότερο από αυτό της 31.12.96 προσαυξημένο με ποσοστό αύξησης της εισοδηματικής πολιτικής για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων.

Ν. 2519/97

α) Άρθρο 63

Περιορισμός του πόρου του ΤΣΑΥ και του ΤΕΑΥΦΕ επί της τιμής των φαρμάκων σε 4,5% και 1,5% από 6,5% και 2%.

Ν. 2533/97

«Χρηματιστηριακή αγορά παραγώγων και άλλες διατάξεις».

α) Άρθρο 120

Αγορά με απόφαση των Δ.Σ. των Φ.Κ.Α. μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή που διατίθενται με δημόσια εγγραφή για να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο, εταιρειών που ιδιωτικοποιούνται.

Ν. 2538/97

«Τροποποίηση της κείμενης νομοθεσίας για τα γεωργικά και κτηνοτροφικά φάρμακα, ρύθμιση χρεών συνεταιριστικών οργανώσεων και άλλες διατάξεις».

α) Άρθρο 25

Ασφάλιση στους φορείς στους οποίους υπάγεται το μόνιμο προσωπικό της ΑΤΕ των απασχοληθέντων με σύμβαση έργου στο ειδικό πρόγραμμα παλιννόστησης ομογενών.

β) Άρθρο 75

Απαλλαγή των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών προς το ΙΚΑ και ΤΑΥΣΟ των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων από τις πρόσθετες επιβαρύνσεις και εξόφληση του υπόλοιπου ποσού σε 48 μηνιαίες δόσεις. Οι δόσεις μπορεί να καταβάλλονται ύστερα από Υπουργική Απόφαση ανά δίμηνο ή τρίμηνο.

Ν. 2556/97

α) Άρθρο 4

- **Παρ. 2**

  Ρύθμιση εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών σε περίπτωση θεομηνιών ή άλλων φυσικών καταστροφών (εξάμηνη αναστολή, εξόφληση με δόσεις).

- **Παρ. 7**

  Μείωση κατά 30% των υπέρ ΙΚΑ εισφορών για οικοδομικά έργα Ποντίων που είχαν εγκατασταθεί στη χώρα μας κατά την προηγούμενη 10ετία.

β) Άρθρο 5

- **Παρ. 2**

  Ο χρόνος εκτόπισης ή φυλάκισης των οικοδόμων κατά τη δικτατορία λαμβάνεται υπόψη για τη συνταξιοδότηση με τον Κανονισμό ΒΑΕ και για τη συμπλήρωση των ημερών ασφάλισης, προκειμένου να επέλθει μείωση των απαιτουμένων ημερών την τελευταία 10ετία.

- **Παρ. 3**

  Παρατείνεται μέχρι 31.12.98 η προθεσμία για αναγνώριση στο ΙΚΑ μέχρι 3.000 ημέρες από ηθοποιούς προϋπηρεσίας σε κινηματογραφικές, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές παραγωγές.

γ) Άρθρο 6

- **Παρ. 1**

  Στην επιτροπή αξιολόγησης των γιατρών του ΙΚΑ, που θα συμμετέχουν στο ειδικό σώμα γιατρών υγειονομικών επιτροπών αναπηρίας, θα συμμετέχει και διοικητικός υπάλληλος (Δ/ντής Υποκ/τος Συντάξεων).

- **Παρ. 6**

  Στις υγειονομικές επιτροπές επαρχιών, αντί της συμμετοχής γιατρών από το Ειδικό Σώμα, μπορεί ο Διοικητής να ορίζει άλλους γιατρούς που θα συμμετέχουν ως Πρόεδροι ή μέλη.

δ) Άρθρο 8 - Παρ. 5 και 6

Μείωση από 5% στην Αθήνα και 4% στη Θεσ/κη σε 2% της εργοδοτικής εισφοράς των εκδοτών ημερησίων εφημερίδων επί της τιμής κάθε πωλουμένου φύλλου εφημερίδας στο ΤΑΤΤΑ.

ε) Άρθρο 13

- **Παρ. 1**

  Υπαγωγή στον ΕΛΠΠ του ΤΣΜΕΔΕ των συνταξιούχων του Δημοσίου πολεμικής ή ειρηνικής περιόδου. Υπαγωγή και όσων είχαν συνταξιοδοτηθεί από το ΤΣΜΕΔΕ της κατηγορίας αυτής.

- **Παρ. 3**

  Χορήγηση σύνταξης από τον ΟΓΑ σε ασφαλισμένους του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιών.

στ) Άρθρο 14

- **Παρ. 1**

  Συνέχιση υπαγωγής στο καθεστώς του τακτικού προσωπικού του πρώην Εθνικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος, της πρώην Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του πρώην Εθνικού Θεάτρου, που μετατράπηκαν σε Ν.Π.Ι.Δ. και μετά τη μεταφορά του ή μετάταξή του σε άλλη υπηρεσία ή Οργανισμό.

- **Παρ. 2**

  Υπολογισμός εφάπαξ βοηθήματος των υπαλλήλων του Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πεντέλης από την πρόσληψή τους μέχρι 31.12.85, με το νομοθετικό καθεστώς του Ν. 103/75 που ισχύει κατά το χρόνο εξόδου τους (μεταγενέστερα υπήχθησαν στο Ταμείο Πρόνοιας Δ.Υ. και δεν θα εφαρμοστεί η διαδοχική ασφάλιση). Εφαρμογή και για τους συνταξιοδοτηθέντες υπαλλήλους.

- **Παρ. 3**

  Νέα προθεσμία ενός έτους για υποβολή αίτησης αναγνώρισης προϋπηρεσίας στον Ειδικό Λογαριασμό Προνοίας Προσωπικού ΙΚΑ για τους υπαγόμενους στην ασφάλιση του Λογ/σμού από 4.4.84 μέχρι σήμερα.

- **Παρ. 4**

  Υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης στο Ταμείο Προνοίας Ξενοδόχων που είχαν οι μόνιμοι υπάλληλοι του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου στο καθεστώς του Ν. 103/75 στο οποίο υπήχθησαν (μη εφαρμογή διαδοχικής ασφάλισης).

- Αναδρομική ισχύς από 1.1.95 της τροποποίησης του καταστατικού Κλάδου Προνοίας Προσωπικού ΟΛΘ που έγινε το 1996 με την οποία περιλήφθησαν στις αποδοχές υπολογισμού του εφάπαξ βοηθήματος τα δώρα εορτών και το επίδομα αδείας. Δόθηκε επίσης αύξηση 20%.

ζ) <u>Άρθρο 16</u>

- **Παρ. 1**

  Παράταση για ένα εξάμηνο της προθεσμίας για την υποβολή δήλωσης υπαγωγής σε ένα φορέα ασφάλισης των μέχρι 31.12.92 ασφαλισμένων αυτοαπασχολούμενων που υπάγονταν σε δύο φορείς ασφάλισης.

- **Παρ. 7**

  Νέα παράταση προθεσμίας από 1.1.97 στην 1.1.98 για την κατάργηση πλασματικού χρόνου που προβλέπεται από το Ν. 2084/92.

- **Παρ. 8**

  Νέα τρίμηνη προθεσμία για την αναγνώριση στο ΤΣΠΕΑΘ τεσσάρων (4) ετών προϋπηρεσίας από ασφαλισμένους.

η) <u>Άρθρο 17</u>

Δυνατότητα φιλοξενίας σε κατασκηνώσεις παιδιών μη ασφαλισμένων για λόγους εθνικούς.

θ) <u>Άρθρο 19 - Παρ. 9</u>

Νομιμοποίηση επαναφοράς υπαλλήλων του ΙΚΑ βάσει του Ν. 2190/95 ως εξαναγκασθέντων σε παραίτηση, η οποία κρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο ως παράνομη.

ι) <u>Άρθρο 20 - Παρ. 2</u>

Παροχή από το ΙΚΑ ιατρικής περίθαλψης στους ανέργους της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης Περάματος για τα έτη 1996 και 1997 εφόσον έχουν συνολικά 30 ημέρες ασφάλισης τα έτη 1992-1994 στις εργασίες αυτές.

ια) <u>Άρθρο 21</u>

Υπαγωγή στο ΤΣΠΕΑΘ των συντακτών μελών επαρχιακών Ενώσεων Συντακτών που απασχολούνται σε ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς με απασφάλισή τους από το ΙΚΑ.

ιβ) Άρθρο 24

Επέκταση του ΕΚΑΣ και σε συνταξιούχους γήρατος και θανάτου που συμπληρώνουν το 60ο έτος της ηλικίας τους, χωρίς και πάλι να ρυθμίζεται νομοθετικά η επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ιγ) Άρθρο 25

1. Χορήγηση στους ασφαλισμένους του ΙΚΑ με 35 έτη ασφάλισης σύνταξης στο 58ο έτος, αντί του 60ου που προβλέπει ο Ν. 2084/92.
2. Κατάργηση της ρύθμισης του Ν. 2084/92 για το 20% της επικουρικής σύνταξης από 1.1.98 και εξουσιοδότηση για καθορισμό του ποσοστού της επικουρικής σύνταξης με Υπουργική Απόφαση.
3. Συνέχιση της παρακράτησης επί των συντάξεων που θεσπίστηκε με το άρθρο 60 του Ν. 2084/92 και μετά την 31.12.97 παρά την παρεχόμενη από το νόμο ευχέρεια κατάργησή της.

Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου 7.11.97

Κατάργηση του πόρου υπέρ ΤΣΑΥ και ΤΕΑΥΦΕ επί της τιμής των φαρμάκων, χωρίς να ρυθμίζεται νομοθετικά η αντικατάσταση του πόρου με επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (4,5% και 1,5%).

1998

Ν. 2592/98

α) Άρθρα 1 - Παρ. 11

Καθορισμός του ποσοστού συντάξεως της χήρας σε 7/10 της συντάξεως του θανόντος συζύγου, αντί των 5/10 που ήταν.

β) Άρθρο 8

- **Παρ. 11**

  Αναγνώριση από τους επαναφερθέντες στην υπηρεσία δημοσίους υπαλλήλους που είχαν φυλακισθεί ή απολυθεί επί δικτατορίας όλου του εκτός υπηρεσίας χρόνου μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου (18.3.98).

- **Παρ. 14**

  Περικοπή της σύνταξης κατά 70% των συνταξιούχων που απασχολούνται στο δημόσιο Τομέα. Επίσης μη καταβολή στους συνταξιούχους αυτούς των αυξήσεων επί των συντάξεων.

γ) Άρθρο 22

Διατήρηση του ασφαλιστικού καθεστώτος που είχε το προσωπικό του Οργανισμού Ύδρευσης Θεσ/νίκης και του Οργανισμού Αποχέτευσης Θεσ/νίκης και μετά την μετατροπή των Οργανισμών αυτών από Ν.Π.Δ.Δ. σε Ανώνυμες Εταιρείες.

δ) Άρθρο 25

Επέκταση του ΕΚΑΣ και σε συνταξιούχους του Δημοσίου που έχουν συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας τους.

ε) Άρθρο 26

Συνέχιση της παρακράτησης επί των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων που θεσπίστηκε με το άρθρο 20 Παρ. 3 του Ν. 2084/92 και μετά την 31.12.97 παρά την παρεχόμενη από το νόμο ευχέρεια για κατάργησή της.

στ) Άρθρο 32

Διατήρηση από το Συνήγορο του Πολίτη και τους βοηθούς συνηγόρους του Πολίτη του ασφαλιστικού καθεστώτος που είχαν, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους στις θέσεις αυτές.

Ν. 2639/98

α) Άρθρο 18

Ασφαλιστική κάλυψη από το ΙΚΑ για παροχές ασθένειας σε είδος ανέργων ηλικίας μέχρι 29 ετών με καταβολή ασφαλίστρων από τον ΛΑΕΚ 6,45% επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της 4ης ασφαλιστικής κλάσης του ΙΚΑ (μικρή εισφορά).

β) Άρθρο 26

Ασφάλιση στο ΙΚΑ των οικιακών έμμισθων βοηθών και λοιπών κατ' οίκον του εργοδότη απασχολουμένων προσώπων με τεκμαρτές αποδοχές το 25πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη μειωμένες κατά 50% (μείωση εισφοράς).

γ) Άρθρο 27

Εξαίρεση από την ασφάλιση του ΙΚΑ και υπαγωγή στην ασφάλιση του ΟΓΑ των ιδιοκτητών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, των εκμεταλλευτών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των κτηνοτρόφων ιδιοκτητών ή εκμεταλλευτών κτηνοτροφικών κ.λπ. επιχειρήσεων. Αποδυνάμωση ΙΚΑ.

1999

Ν. 2676/99

«Οργανωτική και λειτουργική αναδιάρθρωση των φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις».

α) Άρθρα 1 - 31

Συγχωνεύσεις-καταργήσεις Ταμείων. Γίνονται με παρεκκλίσεις από το πλαίσιο διατάξεων του ν .2084/92 για τις συγχωνεύσεις.

β) Άρθρο 1 - 13

Συγχώνευση Ταμείων αυτοαπασχολουμένων. Δεν εντάσσονται όλοι οι αυτοαπασχολούμενοι στο συνιστώμενο νέο φορέα Ο.Α.Ε.Ε. (παλαιοί ξενοδόχοι, ναυτικοί πράκτορες).

γ) Άρθρο 4

Καταβολή οικονομικών υποχρεώσεων του ΤΣΑ προς το ΙΚΑ Κλάδου Ασθένειας από το ΛΑΦΚΑ αντί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

δ) Άρθρο 8

Η επιβάρυνση που προκύπτει από την αύξηση των κατωτάτων ορίων συντάξεων των συνταξιούχων του ΤΣΑ στο επίπεδο του ΤΕΒΕ θα καταβληθεί από το ΛΑΦΚΑ αντί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ε) Άρθρο 14 - 24

Σύσταση Συγχώνευση Ταμείων Αρωγής Δημοσίων Υπαλλήλων. Γίνεται ατελής συγχώνευση αφού όλες οι διατάξεις των συγχωνευμένων Ταμείων για τις παροχές διατηρούνται. Επίσης και οι ειδικοί πόροι.

στ) Άρθρο 19

Η σύνταξη που θα χορηγεί το ΤΕΑΔΥ για 35 χρόνια συντάξιμης υπηρεσίας ανέρχεται στο 20% των συντάξιμων αποδοχών, αντί των τακτικών αποδοχών που είχε καθορισθεί με το ν.2084/92.

ζ) Άρθρο 25

Τα ελλείμματα του ΕΤΕΜ που συγχωνεύεται στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ θα τα επιβαρυνθεί το τελευταίο και όχι ο Κρατικός Προϋπολογισμός.

η) Άρθρο 26

Συγχώνευση ΤΕΑΕΥΕΕΟ στο ΙΚΑ-ΤΕΑΜ. Η συγχώνευση γίνεται για πολιτικούς και όχι οικονομικούς λόγους.

θ) Άρθρο 27 - Παρ. 14

Προαιρετική ασφάλιση των αστυνομικών που προσλήφθηκαν από 1.1.93 στο Ταμείο Προνοίας Δημοσίων Υπαλλήλων. Διπλή ασφάλιση για την ίδια απασχόληση δεδομένου ότι ασφαλίζονται υποχρεωτικά στο ΤΑΑΣ για εφάπαξ.

ι) Άρθρο 31

Κατάργηση των Ταμείων Προνοίας Δικηγόρων επαρχιών (πλην Αθηνών, Πειραιώς, Θεσ/νίκης) ως ν.π.δ.δ. και δυνατότητα συστάσεων Αλληλοβοηθητικών Λογαριασμών με τη μορφή ν.π.ι.δ. και

με τον ίδιο σκοπό. Επέρχεται υποβάθμιση ή και στέρηση της κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας των δικηγόρων.

ια) Άρθρο 34

Μείωση από 1.1.99 της συμμετοχής στη δαπάνη αγοράς φαρμάκων των συνταξιούχων που λαμβάνουν το ΕΚΑΣ σε 10% από 25%. Η επιβάρυνση των Ασφαλιστικών Οργανισμών θα καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό αλλά για το 1999 δεν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Εξαίρεση από τη συμμετοχή στη δαπάνη φαρμάκων που χορηγείται σε ασθενείς AIDS και σε περιπτώσεις μεταμόσχευσης οργάνων, με επιβάρυνση των Ασφαλιστικών Οργανισμών. Το ίδιο και για φάρμακα που χορηγούνται σε εξωτερικούς ασθενείς που έχουν νοσηλευθεί και έχουν ανάγκη τακτικής παρακολούθησης από τα Φαρμακεία των Κρατικών Νοσοκομείων.

ιβ) Άρθρο 37 - Παρ. 4

Σύσταση τρίτης θέσης Υποδ/τή στο ΙΚΑ για εξυπηρέτηση «ημετέρων»

ιγ) Άρθρο 38

Επιβαρύνσεις Λ.Β.Κ.Α. με δαπάνες που εξυπηρετούν άλλους σκοπούς, από εκείνους για τους οποίους συστήθηκε ο Λ.Β.Κ.Α.

ιδ) Άρθρο 32

Σύσταση Υπηρεσίας Ελέγχου Δαπανών Υγείας. Συνιστάται ανεξάρτητη υπηρεσία με 95 θέσεις προσωπικού, ενώ θα έπρεπε να παρασχεθούν τα μέσα στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς να πραγματοποιούν τους ελέγχους αυτούς.

ιε) Άρθρο 36

Σύσταση νέας υπηρεσίας Επιχειρησιακού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Πληροφορικής και 20 θέσεων προσωπικού με παρεμφερές αντικείμενο προς άλλες λειτουργούσες υπηρεσίες (Δ/νση Μηχανογραφικών Εφαρμογών Γ.Γ.Κ.Α., Κ.Η.Υ.Κ.Υ., Υπηρεσίες Μηχανογράφησης ΙΚΑ και άλλων Φορέων Κοιν. Ασφάλισης).

ιστ) Άρθρο 49 - 55

Γίνονται πάγιες ρυθμίσεις για την εξόφληση καθυστερούμενων εισφορών σε 36 μηνιαίες δόσεις, οι οποίες οδηγούν σε αποφυγή καταβολής των τακτικών εισφορών. Μερική απαλλαγή από τα πρόσθετα τέλη αυτών που ρυθμίζουν την εξόφληση καθυστερούμενων εισφορών.

ιζ) Άρθρο 56 - Παρ. 2

Μείωση προσθέτων τελών από 7% σε 5% τον πρώτο μήνα και από 3% σε 2% τους επόμενους μήνες με συνολική επιβάρυνση 120%.

ιη) Άρθρο 57

Μείωση των προσθέτων επιβαρύνσεων υπέρ ΙΚΑ εργοδοτών για μη τήρηση στοιχείων απασχολουμένων από 50% σε 30% των ασφαλιστικών εισφορών.

ιθ) Άρθρο 62

Συνταξιοδότηση λόγω θανάτου και των δύο συζύγων με δυσμενείς ρυθμίσεις που θίγουν βασικά τις γυναίκες, όπως διακοπή της συνταξιοδότησης επιζώντος συζύγου κάτω των 40 ετών μετά τριετή συνταξιοδότηση και επαναχορήγηση της σύνταξης στο 65ο έτος. Αν εργάζεται ή συνταξιοδοτείται ο επιζών λαμβάνει το 70% της σύνταξης μετά το 65ο έτος. Άνω των 40 ετών λαμβάνει κανονικά τη σύνταξη εκτός αν εργάζεται ή συνταξιοδοτείται οπότε λαμβάνει το 50%.

κ) Άρθρο 63

Αναστολή της σύνταξης συνταξιούχων Κύριας ασφάλισης που εργάζονται και δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους, αντί του προϊσχύοντος 50πλασίου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη που έπρεπε να κερδίζουν από την εργασία τους για να τους ανασταλεί η σύνταξη. Στους συνταξιούχους κατωτάτων ορίων που εργάζονται και είναι κάτω των 65 ετών οι άνδρες και των 60 ετών οι γυναίκες θα καταβάλλεται μόνο το οργανικό ποσό (περίπου μισή σύνταξη). Στους πάνω των 55 ετών θα περικόπτεται το 70% του επιπλέον των 250.000 δρχ. ποσού σύνταξης. Από τις ρυθμίσεις εξαιρούνται οι αυτοαπασχολούμενοι. Έναρξη ισχύος των ρυθμίσεων μετά διετία.

κα) Άρθρο 64

Αύξηση κατά 50% των κατωτάτων ορίων συντάξεων των νεοασφαλιζόμενων από 1.1.93 με επιβάρυνση των Φορέων Κοιν. Ασφάλισης, αντί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

κβ) Άρθρο 66

Αφαιρούνται από την ασφάλιση του ΙΚΑ και υπάγονται στην ασφάλιση του ΤΣΠΕΑΘ οι δημοσιογράφοι-συντάκτες που απασχολούνται σε ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Επίσης οι διοικητικοί υπάλληλοι των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών των Νομών Αττικής και Θεσ/νίκης. Επίσης οι δημοσιογράφοι-συντάκτες της ΕΡΤ με σύμβαση έργου.

κγ) Άρθρο 68

Διαγραφή χρεών ΟΤΕ προς το ΔΛΟΕΜ.

κδ) Άρθρο 70

Αύξηση του ΕΚΑΣ από 1.1.99 κατά 50%. Σε πολλά Ταμεία (ΤΕΒΕ, ΤΑΕ, κ.λπ.) δεν αποδίδεται η δαπάνη για την πληρωμή του ΕΚΑΣ η οποία βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

κε) Άρθρο 71 - Παρ. 1

Μετατροπή της υποχρεωτικής ασφάλισης στο ΤΕΒΕ των εικαστικών καλλιτεχνών σε προαιρετική.

κστ) Άρθρο 72

Εξαίρεση από την ασφάλιση του ΤΣΑ των τρικυκλιστών που αντικατέστησαν τα τρίκυκλα με ελαφρά φορτηγά Δ.Χ. και είναι ασφαλισμένοι ή συνταξιούχοι άλλων ασφαλιστικών Οργανισμών εφόσον αποξενωθούν του Δ.Χ. αυτοκινήτου. Απαλλαγή και από τις οφειλόμενες εισφορές και πρόσθετα τέλη.

κζ) Άρθρο 73

- **Παρ. 2**

  Παράταση για τρίτη φορά της εφαρμογής της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρ. 85 του ν.2084/92 που προβλέπει κυρώσεις (λήξη θητείας μελών Δ.Σ.) για την μη έγκαιρη κατάρτιση ισολογισμών-απολογισμών Ασφαλιστικών Οργανισμών.
- **Παρ. 3**

  Παράταση για πολλοστή φορά της προθεσμίας συνταξιοδοτικής αποκατάστασης των εξορισθέντων ή φυλακισθέντων επί δικτατορίας.
- **Παρ. 4**

  Παράταση για πολλοστή φορά της προθεσμίας αναγνώρισης χρόνου απασχόλησης στην αλλοδαπή σε Ασφαλιστικούς Οργανισμούς της χώρας.

κη) Άρθρο 77

- **Παρ. 2**

  Συνταξιοδότηση από το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων του προσωπικού της Ολυμπιακής Αεροπορίας που αποχωρεί υποχρεωτικά από την υπηρεσία, με ευνοϊκές προϋποθέσεις (εφόσον έχει 10 ετών ασφάλιση στο Ταμείο) και όχι με τις προϋποθέσεις του Κύριου Φορέα Ασφάλισης όπως προβλέπεται από το ν .2084/92
- **Παρ. 3**

  Εξαίρεση από την ασφάλιση του Ι ΚΑ-ΤΕΑΜ και του Κλάδου Ασθένειας του ΙΚΑ του προσωπικού των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων και υπαγωγή στην ασφάλιση του ΤΑΔΚΥ και του ΤΥΔΚΥ.

κθ) Άρθρο 80

- **Παρ. 1**

  Αναπροσαρμογή του ανωτάτου ορίου εφάπαξ βοηθήματος των τραπεζικών υπαλλήλων βάσει της εκάστοτε εισοδηματικής πολιτικής για τα εφάπαξ βοηθήματα και όχι όπως ορίζει το άρθρο

57 παρ. 4 του ν.2084/92 με το ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

λ) <u>Άρθρο 87 - Παρ. 1</u>

Αναγνώριση από τους δικηγόρους ασφαλισμένους στο ΤΑΠΙΛΤ του χρόνου από 1.1.80 μέχρι 31.12.87 που υπηρετούσαν ως έμμισθοι στην Ιονική-Λαϊκή Τράπεζα.

λα) <u>Άρθρο 88</u>

- **Παρ. 1**

  Ειδική ρύθμιση εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών που έχουν υπολογισθεί από το ΙΚΑ με βάση το αντικειμενικό σύστημα εφόσον οι οικοδομικές εργασίες έχουν συντελεσθεί μέχρι 31.12.92 και έχει γίνει έναρξη εκτέλεσής τους μέχρι την ημερομηνία αυτή. (Απαλλαγή του 80% των προσθέτων τελών επί εφάπαξ καταβολής ή καταβολή σε 60 μηνιαίες δόσεις και απαλλαγή από το 50% των προσθέτων τελών).

- **Παρ. 2**

  Νέα ευνοϊκή ρύθμιση οφειλών προς το ΙΚΑ επιχειρήσεων Αθηνών που έχουν υποστεί υλικές ζημιές από πράξεις βίας ομάδων αναρχικών το 1989. (Αναστολή επί ένα χρόνο της καταβολής. Απαλλαγή από το 80% των προσθέτων τελών επί εφάπαξ καταβολής και επί τμηματικής καταβολής εξόφληση σε 60 μηνιαίες δόσεις και απαλλαγή από το 50% των προσθέτων τελών).

- **Παρ. 3**

  Ειδική ρύθμιση οφειλών προς το ΙΚΑ των ΚΤΕΛ και των Δημοτικών Επιχειρήσεων που επιτελούν συγκοινωνιακό έργο καθώς και των επιχειρήσεων των Ναυπηγοεπισκευαστικών ζωνών. Επίσης τη ρύθμιση για τις μέχρι 31.12.97 οφειλές των επιχειρήσεων που λειτουργούν στους νομούς Έβρου, Ροδόπης και Ξάνθης προς το ΕΤΕΜ. (Έκπτωση 80% στα πρόσθετα τέλη επί εφάπαξ καταβολής και επί τμηματικής καταβολής εξόφληση σε 60 μηνιαίες δόσεις και μείωση των προσθέτων τελών κατά 50%).

- **Παρ. 4**

  Μείωση των συντελεστών ημερών εργασίας επί του αντικειμενικού συστήματος υπολογισμού των υπέρ ΙΚΑ εισφορών στα οικοδομικά έργα κατά 10%.

λβ) <u>Άρθρο 90</u>

Ευνοϊκό συνταξιοδοτικό καθεστώς για τους απασχολούμενους κατά τη δημοσίευση του νόμου στον αμίαντο (όπως των υπόγειων στοών) με όριο ηλικίας το 50ο και 4.500 ημέρες εργασίας. Επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού με τη σχετική δαπάνη για όσους κατά την έναρξη ισχύος του νόμου έχουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Για τους υπόλοιπους όχι.

Ν. 2703/99

«Αναπροσαρμογή συντάξεων συνταξιούχων μελών ΔΕΠ κ.λπ.».

α) Άρθρα 1

α) Η αναπροσαρμογή των συντάξεων γίνεται ετεροχρονισμένα ένα και πλέον έτος από την ισχύ των μισθολογίων, γεγονός που αποβαίνει σε βάρος των συνταξιούχων.

β) Περικοπή των συντάξεων των συνταξιούχων Καθηγητών κ.λπ. που απασχολούνται σε θέσεις του δημόσιου Τομέα. Δεν γίνεται εναρμόνιση προς τα ισχύοντα για τους συνταξιούχους του Ιδιωτικού Τομέα.

γ) Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των συντάξιμων αποδοχών (βασικός μισθός και χρονοεπίδομα) και των τακτικών αποδοχών που καθορίστηκαν με τους ν.2530/97 και 2606/98 για τους Καθηγητές κ.λπ. με αποτέλεσμα η σύνταξη να είναι μικρότερη και του 50% των τακτικών αποδοχών.

β) Άρθρο 2

α) Συνταξιοδότηση Καθηγητών ΑΕΙ και Λεκτόρων που απομακρύνονται από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας με 10ετή υπηρεσία Καθηγητή ή Λέκτορα.

β) Συνταξιοδότηση γενικών και ειδικών γραμματέων με 8 χρόνια θητείας στη θέση αυτή.

γ) Συνταξιοδότηση αγοριών μέχρι το 22ο έτος της ηλικίας τους όταν σπουδάζουν σε δημόσια ΙΕΚ.

δ) Δεν λαμβάνεται υπόψη για τον Κανονισμό η αναπροσαρμογή της σύνταξης αποδοχές που δεν έχουν υποβληθεί σε κρατήσεις. Υποθέσεις που έχουν κριθεί αντίθετοι με αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου παραγράφονται και τα ποσά που έχουν καταβληθεί αναζητούνται εκτός αν έχουν εκδοθεί αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις.

ε) Αναγνώριση προϋπηρεσίας από Καθηγητές και ΔΕΠ των ΑΕΙ που παρασχέθηκε σε ΑΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα του Εξωτερικού.

στ) Αναγνώριση μέχρι τρία χρόνια εκπαιδευτικής άδειας από δημοσίους υπαλλήλους πρώην υπαλλήλους της Τράπεζας Ελλάδος που χορηγήθηκε από την Τράπεζα.

ζ) Συνταξιοδότηση συνταξιούχων δημοσίων υπαλλήλων που διορίζονται σε θέση ΔΕΠ των ΑΕΙ ή σε θέση ΕΠ των ΤΕΙ με πενταετή θητεία στη θέση αυτή.

η) Συνταξιοδότηση του προσωπικού καθαριότητας των ΟΤΑ πρώτης Βαθμίδας που υπάγεται στη συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου στο 58ο έτος (αντί 60ου) με καταβολή ειδικής εισφοράς.

θ) Ο χρόνος υπηρεσίας στα Ερευνητικά Κέντρα των Ενόπλων Δυνάμεων λογίζεται ως συντάξιμος από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας, έστω και αν η πράξη διορισμού δημοσιεύθηκε μετά την ημερομηνία αυτή (εξαίρεση).

γ) <u>Άρθρο 4</u>

Συνταξιοδότηση των αγροτών αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης που είχαν υποβάλει αίτηση συνταξιοδοτήσεως μέχρι την έναρξη ισχύος του ν.1976/91 και δεν είχαν εκδοθεί συνταξιοδοτικές αποφάσεις.

δ) <u>Άρθρο 2</u>

α) Υπολογισμός της σύνταξης επί διαδοχικής ασφάλισης για τους δημοσίους υπαλλήλους που διορίστηκαν από το 1982 μέχρι 31.12.92 με βάση τις διατάξεις του Δημοσίου βάσει του συνολικού χρόνου και όχι τμηματικά.

β) Δυνατότητα παραμονής στο ασφαλιστικό καθεστώς που είχαν Καθηγητών ΑΕΙ που γίνονται Υπουργοί κ.λπ. και τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους. Το ίδιο και για τους Καθηγητές μερικής απασχόλησης που κατέχουν και δεύτερη θέση και η εφεξής υπηρεσία τους στη θέση αυτή θεωρείται πραγματική πλήρους απασχόλησης.

γ) Δυνατότητα συνέχισης ασφάλισης στο καθεστώς που είχαν Καθηγητές ΑΕΙ και ΤΕΙ που τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους λόγω εκλογής τους ως βουλευτών.

ε) <u>Άρθρο 6</u>

α) Οι Πρόεδροι και τα μέλη των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών εξακολουθούν να διέπονται από το καθεστώς ασφάλισης που είχαν πριν το διορισμό τους στις θέσεις αυτές, αντί της υπαγωγής τους στο καθεστώς της νέας θέσης.

β) Το ίδιο ισχύει και για τους καθηγητές ΑΕΙ και ΤΕΙ μερικής απασχόλησης και τους συνταξιούχους που διορίζονται Πρόεδροι ή μέλη ΑΔΑ εφόσον αναστείλουν τη σύνταξή τους. Οι καθηγητές θεωρούνται πλήρους απασχόλησης.

στ) <u>Άρθρο 7</u>

α) Διατήρηση του ασφαλιστικού καθεστώτος που είχαν υπάλληλοι διαφόρων υπηρεσιών που καταργήθηκαν ή μετατράπηκαν σε ν.π.ι.δ. και οι υπάλληλοι αυτοί μετατάγησαν ή μεταφέρθηκαν σε άλλες υπηρεσίες. Όπως: Κρατικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, Κρατικά Γυμναστήρια, ΕΛΚΕΠΑ, ΚΕΠΕ, Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων, Διαχείριση Δημοσίου Υλικού κ.λπ.

β) Καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό των Οργανισμών Καπνών και Βάμβακος που μετατάσσεται σε άλλη υπηρεσία χωρίς να αίρεται το συντάξιμο του χρόνου αυτού και

ακόμη υπολογίζεται για τη θεμελίωση εφάπαξ βοηθήματος στη νέα θέση.

ζ) Άρθρο 8

Καταργείται το Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Θεραπευτηρίου ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ και το μόνιμο προσωπικό υπάγεται για κύρια σύνταξη στο Δημόσιο και για επικουρική, οι κάτω των 45 ετών υπάγονται στα Επικουρικά Ταμεία του Δημοσίου ενώ άνω των 45 ετών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Έπρεπε και για επικουρική σύνταξη να υπαχθούν όλοι στα Ταμεία του Δημοσίου.

η) Άρθρο 9

Συνταξιοδότηση από το Δημόσιο όσων διετέλεσαν νομάρχες ή Πρόεδροι νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων από 1.1.95 και εφεξής με θητεία τουλάχιστον οκτώ (8) έτη και συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας. Επικουρική ασφάλιση στο ΤΑΔΚΥ και Περίθαλψη Δημοσίου.

θ) Άρθρο 12

Υπαγωγή στην υγειονομική περίθαλψη του Δημοσίου αντί του ΙΚΑ των επί συμβάσει υπαλλήλων ν.δ. 874/71, του μόνιμου προσωπικού των Κέντρων Παιδικής Μέριμνας και του μόνιμου βοηθητικού προσωπικού των Κρατικών Παιδικών Σταθμών και Κρατικών Βρεφονηπιακών Σταθμών (μείωση ασφαλισμένων ΙΚΑ).

ι) Άρθρο 13

α) Μισθολογική εξομοίωση Γενικών Δ/ντών Περιφερειών με τους Γενικούς Δ/ντές Κεντρικών Υπηρεσιών Υπουργείων χωρίς να λαμβάνεται μέριμνα για τη συνταξιοδοτική αποκατάσταση των Αναπληρωτών Γενικών Δ/ντών των οποίων η σύνταξη υπολείπεται σημαντικά της σύνταξης των Γενικών Δ/ντών.

β) Ασφάλιση στο ΤΣΑΥ των Δημάρχων-Ιατρών χωρίς να ασκούν το επάγγελμα.

ια) Άρθρο 19

Θέσπιση ειδικού ευνοϊκού συνταξιοδοτικού καθεστώτος για τους προσληφθέντες μέχρι 31.12.92 στην OLYMPIC CATERING ανάλογο με αυτό που ισχύει για το προσωπικό της Ολυμπιακής Αεροπορίας (πρόωρη συνταξιοδότηση) με καθιέρωση για τον εφεξής χρόνο ειδικής επί πλέον εισφοράς, όχι όμως και για τον προηγούμενο χρόνο που έχει διανυθεί στην Εταιρεία.

2000

Ν. 2874/2000

α) Άρθρα 2

Σύσταση Συμβουλίου Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης και Κοινωνικής Ασφάλισης. Με το άρθρο 74 του Ν. 2084/92 συστήθηκε Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικοασφαλιστικής Πολιτικής. Το Συμβούλιο αυτό έμεινε αναξιοποίητο και συστάθηκε άλλο με παρόμοιες αρμοδιότητες.

β) Άρθρο 6

Μείωση κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες της υπέρ του Κλάδου Κύριας Σύνταξης του ΙΚΑ εργοδοτικής εισφοράς για τους μισθωτούς των οποίων οι μηνιαίες αποδοχές δεν υπερέβαιναν τις 200.000 δρχ. Η επιβάρυνση του ΙΚΑ καταβάλλεται από το Δημόσιο.

γ) Άρθρο 10

Προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης στο ΙΚΑ και στα Επικουρικά Ταμεία μέχρι 5 χρόνια μακροχρόνια ανέργων ηλικίας 60 ετών οι άνδρες και 55 οι γυναίκες. Με κάλυψη της δαπάνης από τον ΛΑΕΚ.

δ) Άρθρο 11

Επέκταση κατά μία εβδομάδα του επιδόματος λοχείας. Επιβάρυνση του ΙΚΑ με 768 εκ. ετησίως αντί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

ε) Άρθρο 21

Έκδοση τίτλων προεσόδων από το ΙΚΑ για μελλοντικές απαιτήσεις, κατά του Δημοσίου. Οι παλιές απαιτήσεις από επιβαρύνσεις από μέτρα Κοινωνικής Πολιτικής δεν περιελήφθησαν στη ρύθμιση. Έγινε ρύθμιση με υπουργική απόφαση αλλά ρυθμίστηκε ποσό μόνον 1,3 τρισ. και εξόφληση σε 15 χρόνια με επιτόκιο 2%, ενώ η πραγματική οφειλή του Δημοσίου με τις αναπροσαρμογές ανέρχονταν στα 3,2 τρις.

στ) Άρθρο 23 - Παρ. 1

Κατάργηση των κυρώσεων που προβλέπονταν από το άρθρο 85 του Ν. 2084/92 για μη έγκαιρη κατάρτιση και υποβολή των ισολογισμών Ασφαλιστικών Οργανισμών. (Λήξη της θητείας του Δ.Σ. και απαγόρευση εκ νέου διορισμού των μελών). Μετά από συνεχείς αναβολές εφαρμογής της ρύθμισης ακολούθησε η κατάργηση.

ζ) Άρθρο 24 και 25

Ρύθμιση χρεών επιχειρήσεων που είχαν πληγεί από σεισμούς και από πυρκαγιές, με επιβάρυνση των Φορέων.

η) Άρθρο 26

Συνέχιση καταβολής του νοσηλίου-τροφείου που καταβάλλεται σε τέκνα ασφαλισμένων με ειδικές ανάγκες και μετά τη συνταξιοδότησή τους λόγω θανάτου του γονέα. Επιβάρυνση Ταμείων αντί του Κρατικού Προϋπολογισμού.

θ) Άρθρο 28

Παράταση μέχρι 30.04.2001 της προθεσμίας που προβλέπονταν από το άρθρο 40 του Ν. 2084/92 για κατάργηση της δυνατότητας αναγνώρισης πλασματικών χρόνων. Αλλεπάλληλες παρατάσεις.

ι) Άρθρο 30

Επιβαρύνσεις Λ.Β.Κ.Α. που λειτουργεί στη Γ.Γ .Κ.Α. με νέες δαπάνες.

ια) Άρθρο 32

Συνταξιοδότηση από το ΙΚΑ ασφαλισμένων με 33 έτη ασφάλισης από την οποία 7.500 ημέρες στα Β.Α.Ε. στο 55ο έτος για πλήρη σύνταξη και στο 53ο για μειωμένη. Καταβολή της επιβάρυνσης του ΙΚΑ από στέρηση εισφορών και καταβολή συντάξεων μέχρι 31.12.2004 από το ΛΑΕΚ.

Ν. 2837/2000

α) Άρθρο 14

Απαλλαγή από 01.09.2000 των μισθωτών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ που αμείβονται με το κατώτερο ημερομίσθιο από την εισφορά Κλάδου Κύριας Σύνταξης. Με επιβάρυνση του Δημοσίου. Προκαλούνται λειτουργικές δυσχέρειες. Το ΙΚΑ θα παραδίδει πλήρη ένσημα και μεταγενέστερα θα εισπράττει τα ποσά των εισφορών.

2002

Ν. 3029/2002

- **Άρθρο 4**

Με το άρθρο αυτό καταργήθηκε η τριμερής χρηματοδότηση που είχε θεσπισθεί με το άρθρο 22 του ν. 2084/92. Η πιο ριζοσπαστική διάταξη που είχε ποτέ εισαχθεί στο ασφαλιστικό σύστημα. Βεβαίως ουδέποτε η ρύθμιση αυτή είχε εφαρμοσθεί πλήρως μετά το 1994. Και ήταν ένας από τους λόγους της σταδιακής απορρύθμισης της Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ενδεικτικά διατάξεις του ν. 2084/92 που κατέστησαν ανενεργείς ή καταργήθηκαν

α) Άρθρο 64

Το Μητρώο ασφαλισμένων, εργοδοτών, συνταξιούχων. Η Ν.Δ. είχε αρχίσει από το 1993 την καθιέρωση του ΑΜΚΑ και αυτή η διαδικασία κρατήθηκε επί μακρόν σε αδράνεια.

β) Άρθρο 68

Η επιβάρυνση φορέων κοινωνικής ασφάλισης με δαπάνες πρόνοιας. Παρά τη ρύθμιση, οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης επιβαρύνονταν με δαπάνες πρόνοιας χωρίς απόδοση της σχετικής δαπάνης από το Κράτος.

γ) Άρθρο 70 και 41

Η απασχόληση συνταξιούχων παλιού και νέου συστήματος: Καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν με άλλες ρυθμίσεις.

δ) Άρθρο 54

Το όριο για το 20% της επικουρικής σύνταξης των συνταξιούχων του παλιού συστήματος, καταργήθηκε, οπότε ίσχυαν οι διατάξεις που έδιδαν μεγαλύτερο ποσοστό του 20%.

ε) Άρθρο 48

Το 60ο έτος για συνταξιοδότηση λόγω 35ετίας στο ΙΚΑ καταργήθηκε και έγινε αρχικά 58ο και αργότερα 55ο με 7.500 ένσημα στα ΒΑΕ.

στ) Άρθρο 71

Η υποχρέωση σύνταξης αναλογιστικών μελετών ανά πενταετία κατέστη ανενεργός.

ζ) Άρθρο 74

Η σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης δεν έγινε πραγματικότητα. Αργότερα συστάθηκε με το ν. 2874/2000 άλλο Συμβούλιο με παρεμφερείς σκοπούς (Συμβούλιο Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης και Κοινωνικής Ασφάλισης).

η) Άρθρο 79

Η λειτουργία τουΣυντονιστή Διοίκησης, σε επίπεδο Νομού και Περιφέρειας δεν εφαρμόστηκε.

θ) Άρθρο 81

Η συστέγαση και ο συντονισμός περιφερειακών υπηρεσιών ασφαλιστικών Οργανισμών δεν εφαρμόστηκε.

ι) <u>Άρθρο 83</u>

Η λειτουργία ενιαίου Λογιστικού συστήματος στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δεν εφαρμόστηκε.

ια) <u>Άρθρο 85</u>

Η κατάρτιση Ισολογισμών -μέχρι το τέλος Απριλίου του επόμενου έτους δεν εφαρμόσθηκε. Καταργήθηκε η κύρωση που πρόβλεπε λήξη της θητείας του Δ.Σ. του φορέα που δεν καταρτίζει έγκαιρα τον Ισολογισμό.

ιβ) <u>Άρθρο 82</u>

Η αλληλοεξυπηρέτηση φορέων δεν εφαρμόστηκε.

ιγ) <u>Άρθρο 47 και 12</u>

Η αναγνώριση πλασματικών χρόνων. Ενώ προβλέπονταν η κατάργηση από 1.1.94. δεν εφαρμόστηκε.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Αντί επιλόγου, για αυτήν την έκδοση, παραθέτω κείμενο ομιλίας μου την άνοιξη του 1993 στο ξενοδοχείο Χίλτον, για τις βασικές θέσεις μου στην Υγεία, την Πρόνοια και την Κοινωνική Ασφάλιση.

Οι σκέψεις μου εκείνες με συνοδεύουν διαρκώς στην πορεία μου στη δημόσια ζωή του τόπου και είναι και σήμερα επίκαιρες. Γι' αυτές προσπάθησα, γι' αυτές αγωνίστηκα και τις ίδιες υπηρετώ και σήμερα. Θα τις υπηρετώ για πάντα.

«ΥΓΕΙΑ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ»

Αν κάποιος μου ζητούσε να πω τον τίτλο της αποψινής επικοινωνίας μας με λιγότερες λέξεις θα έλεγα:

«Η Ζωή, πραγματικότητα και όραμα»

Γιατί από την άποψη του κράτους και της κοινωνίας, λίγες δραστηριότητες αγγίζουν περισσότερο τη Ζωή από την αρχή ως το τέλος της. Είναι εκείνες οι δραστηριότητες που διαμορφώνουν την πορεία της συνέχειας των γενεών : Η Υγεία, η Πρόνοια και η Κοινωνική Ασφάλιση. Τρεις έννοιες, που η κάθε μια εξαρτάται και συμπληρώνει την άλλη.

Και για το μεν παρόν, θα αναφερθώ σ' αυτά που πιστεύω και πιστεύουμε, ότι αντικειμενικά υπάρχουν. Για το μέλλον θα περιγράψω αυτά που θέλω και θέλουμε να γίνουν. Αυτά που πιστεύω και πιστεύουμε ότι αξίζει να εργαστούμε, για να κάνουμε πραγματικότητα. Ο λαός μας το αξίζει, είναι μία εθνική αναγκαιότητα.

«Αρχή σοφίας, ονομάτων επίστασις»

Ας κατανοήσουμε πρώτα τους ορισμούς των εννοιών.

Υγεία κατά την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας είναι ***«όχι μόνο η απουσία ασθένειας ή αναπηρίας, αλλά μια κατάσταση πλήρους φυσικής, πνευματικής και κοινωνικής ευεξίας».***

Έτσι, η έννοια της υγείας, δεν αποδίδεται μόνο από την Ιατρική. Αλλά και από το Περιβάλλον, την Οικονομία, την Απασχόληση.

Η υγεία και η ασθένεια είναι φαινόμενα που υπάρχουν σε όλες τις όψεις της ζωής μιας κοινωνίας. Ένας τεράστιος αριθμός παραγόντων, επηρεάζουν την κατάσταση της υγείας ενός πληθυσμού. Παράγοντες γενετικοί, παράγοντες περιβαλλοντικοί (τρόπος διαβίωσης, κατοικία, εργασία, συνθήκες εργασίας, ρύπανση περιβάλλοντος), παράγοντες συνθηκών ζωής (διατροφή, κάπνισμα, άσκηση, χρήση εθιστικών ουσιών, συμπεριφορά), παράγοντες σχετιζόμενοι με το σύστημα και τις υπηρεσίες υγείας, παράγοντες εκπαίδευσης υγείας.

Όλοι αυτοί οι παράγοντες, είναι φυσικό να ευρίσκονται σε στενή

συνάφεια και αλληλεξάρτηση. Υπερβαίνουν κατά πολύ τη διάρκεια μιας υπουργικής θητείας, ενός Κυβερνητικού Προγράμματος, ακόμα και μιας γενιάς.

Και μ' αυτή την οπτική γωνία και το χρονικό περίγραμμα, έχουμε υποχρέωση να δούμε τα θέματα της υγείας, ατενίζοντας και οραματιζόμενοι το μέλλον. Διαισθανόμενοι τη ζωή του μέλλοντος. Και η προσέγγιση πρέπει να είναι:

***Συγκεκριμένη** ως προς τη σχεδίαση των αντικειμενικών σκοπών.*

***Εφικτή** ποσοτικά και χρονικά.*

***Φιλόδοξη** ως προς τις καινοτομίες. **Προσεκτική** ως προς την ανάλυση και **Συνεκτική** ως προς την αξιοποίηση και συντονισμό των επί μέρους στοιχείων.*

Κάθε πρόοδος και μια οποσθοδρόμηση

Και επειδή είμαι βέβαιος ότι σε γενικές γραμμές συμφωνείτε μαζί μου στα παραπάνω στοιχεία, σας προτείνω να αξιολογήσουμε και το παρόν με αυτή τη βάση.

Υπάρχουν παράγοντες της ζωής που βελτιώθηκαν στη χώρα μας κατά τη διάρκεια της δικής μας ζωής και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια; Η απάντηση είναι αναμφισβήτητα, ναι. Αλλά οι περισσότεροι δεν προήλθαν από εμάς. Προήλθαν από την ασύλληπτη πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας σε άλλους τόπους της γης. Δημιούργημα άλλων Λαών και άλλων Κοινωνιών.

Υπάρχουν παράγοντες που επιβαρύνθηκαν ή χειροτέρευσαν κατά τη διάρκεια της δικής μας ζωής και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια; Η απάντηση είναι αναμφισβήτητα, ναι. Και οι περισσότεροι προήλθαν από εμάς τους ίδιους που κατοικούμε σ' αυτή τη χώρα. Στις μεγάλες ανακαλύψεις της ιατρικής, απαντήσαμε με τεράστια επιβάρυνση του περιβάλλοντος. Στη μείωση της παιδικής θνησιμότητας, απαντήσαμε με επιβάρυνση του κοινωνικού περιβάλλοντος της νέας γενιάς, την τεχνολογία των μεταφορών συνδέσαμε με τις εκατόμβες των θυμάτων του Σαββατοκύριακου.

Σε κάθε πρόοδο προκαλούμε και μια οπισθοδρόμηση. Ίσως γιατί, μας λείπει η συλλογική ευφυία. Ίσως γιατί αργούμε να κατανοήσουμε τη γνώση. Ίσως γιατί το ευκαιριακό συναίσθημα ξεπερνά την πάγια λογική.

*Θα μπορούσαμε να συνδυάσουμε τη διεθνή επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο, με την ευλογία του περιβάλλοντος και κλίματος που έχουμε, με τις δυνατότητες ταχύτητος πολιτικής εφαρμογής που μας δίνει ο μικρός σχετικά πληθυσμός και έκταση της χώρας μας και **να έχουμε τους καλλίτερους δείκτες υγείας στον κόσμο.** Και δυστυχώς δεν το κάνουμε ως τώρα. Ίσως γιατί μας λείπει η συνέχεια και η συνέπεια και έχουμε αφθονία προχειρότητας και φιλονικίας. Οδηγούμε επικίνδυνα. Πατάμε πολύ συχνά το φρένο, γιατί βρισκόμαστε*

συχνά πολύ κοντά στο παρελθόν, ενώ ταυτόχρονα παρεμποδίζουμε την κίνηση στη λωρίδα ταχείας κυκλοφορίας του μέλλοντος.

Πρέπει να κατανοήσουμε ότι από την Υγεία στην ευρεία της έννοια αυτού του λαού, εξαρτάται όχι μόνο το ζειν και ευ ζειν αυτής της γενιάς, αλλά και η ύπαρξη αυτού του Έθνους στο μέλλον.

Επιβάλλεται να γνωρίσουμε, να κατανοήσουμε και να τολμήσουμε τα δέοντα σαν άνθρωποι και σαν πολίτες.

Και να κατανοήσουμε ότι το πρόγραμμα Υγεία για το Μέλλον είναι Εθνικό και διαρκές.

Υπάρχουν πολλά που πρέπει να γίνουν. Και ιεραρχημένα και ταυτόχρονα.

Το πρώτο είναι να κατανοηθεί ο θεμελιώδης ρόλος της Παιδείας στα θέματα Υγείας.

Παιδεία, Υγεία, Εκπαίδευση

Η Παιδεία μας κάπου ξέχασε ότι υπέρτατος σκοπός της Παιδείας είναι η Δημιουργία Ανθρώπων και μάλλον έχει σαν προτεραιότητα τη δημιουργία επαγγελματιών. Συσσωρεύσαμε όλοι και συσσωρεύουν τα παιδιά μας τόμους εξειδικευμένων γνώσεων από τα συνημίτονα και τους υποθετικούς λόγους κάθε είδους και από τα ολοκληρώματα ως τις πολύπλοκες μαθηματικές εξισώσεις. Και ξεχάσαμε ότι πρέπει να μάθουν και πώς να είναι στο μέλλον γονείς και πολίτες, υγιείς και θεράποντες άνθρωποι της χώρας τους και του κόσμου. Διδάσκονται περισσότερα μαθηματικά από περιβάλλον, περισσότερη Γραμματική από Υγεία. Αποκτούν γνώσεις και χάνουν τη Ζωή.

Βασικό επίσης παράλληλα με τη γνώση είναι να προάγουμε και ένα νέο ήθος υγιεινού τρόπου ζωής. Τα Ελληνόπουλα διατρέφονται χειρότερα απ' όλα τα παιδιά της Ευρώπης, όχι λόγω στέρησης, αλλά λόγω κακής εννοούμενης αφθονίας. Για τους περισσότερους από μας, η μόνη άσκηση είναι το κάπνισμα και η μόνη γυμναστική του νου μια απύθμενη απαισιοδοξία, τη μέρα στη δουλειά και μια δυσθεώρητη κραιπάλη το βράδυ στη «διασκέδαση». Μελετώντας κανείς τη συμπεριφορά μας από άποψη υγείας, μπορεί βάσιμα να πει ότι ***«οι Έλληνες είμαστε ένας Λαός που Ζει επικίνδυνα».***

Και οπωσδήποτε, βασικό είναι, να βάλουμε τις Υπηρεσίες Υγείας σ' αυτή τη Χώρα σε μια τάξη. Η νοσολογική οντότητα που τις χαρακτηρίζει δεν απέχει πολύ από το Χάος. Και μάλιστα η δύσκολη περίπτωση του Οργανωμένου Χάους. Και αυτό δυστυχώς συμβαίνει ενώ έχουμε επιστήμονες σε αναλογία πολύ καλύτερη από τις περισσότερες χώρες. Οι Έλληνες γιατροί, κατατάσσονται μεταξύ των καλυτέρων του κόσμου, το νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό, παρέχουν εξαίρετες υπηρεσίες τις περισσότερες φορές με αυτοθυσία. Γιατροί, νοσηλευτικό, παραϊατρικό και λοιπό προσωπικό παρέχουν υπηρεσίες υπεύθυνες. Ο λαός όμως δικαιούται υψηλής ποιότητας υπηρεσίες.

Οι αποσπασματικές οργανωτικές προσπάθειες του παρελθόντος προσπάθησαν να θεραπεύσουν συμπτώματα και όχι αιτίες οργανωτικών ασθενειών.

Οδήγησαν σε ένα σύνολο πολυδαίδαλων συστημάτων που είναι δύσκολο να κατανοηθούν και να διοικηθούν ακόμη και από τους ειδικούς. Είναι το Ελληνικό Κράτος καθ' εικόνα και ομοίωση.

Εδώ θα πρέπει να γίνουν ουσιώδεις και καθοριστικές τομές.

Η πολιτική της δημόσιας υγείας, πρέπει να στηρίζεται σε αξίες. Η υγεία είναι ένα αγαθό που πρέπει να έχει τα κύρια χαρακτηριστικά της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης.

***Της ελευθερίας** με την έννοια της απόλυτης ανάγκης σεβασμού του Ανθρώπου. Την υπεροχή της διαπαιδαγώγησης έναντι του εξαναγκασμού. Την επιλογή της προσφοράς ή λήψη ιατρικών υπηρεσιών στον ή από το δημόσιο ή ιδιωτικό Τομέα.*

***Της ισότητας** με την έννοια της εξάλειψης των ανισοτήτων στην ποιότητα και την ποσότητα των υπηρεσιών υγείας, ανεξάρτητα από το κοινωνικοοικονομικό προφίλ του ανθρώπου, την επαγγελματική δραστηριότητα, την κοινωνική προέλευση, τα πιστεύω του ή τις συνθήκες ζωής. Με λίγα λόγια, με την έννοια της ισότητας ευκαιριών.*

***Της αλληλεγγύης** όπως εκδηλώνεται με τον αλτρουισμό των υγειών προς τους ασθενείς, της κοινής επένδυσης μέσω του κράτους όλων των πολιτών για τη στήριξη των συστημάτων υπηρεσιών υγείας.*

Υγεία: Αρχές και Σύστημα

*Οι προηγούμενες αρχές, μπορούν να ενοποιηθούν σε μία: **Στην Υγεία χωρίς Όρια.** Γιατί τα όρια της υγείας μετακινούνται συνεχώς με τον ορίζοντα της Επιστήμης, της Οικονομικής και Κοινωνικής Προόδου. Με τον ορίζοντα της πορείας του Ανθρώπου στη Γη. Μόνη στήριξη σ' αυτές τις αξίες μπορεί να καθορίσει μια άξια πολιτική υγείας.*

Και πιστεύω ότι είναι υπηρεσία σ' αυτή τη γενιά και τις επόμενες, αν ευοδωθεί η κατάρτιση μέσα στο 1993 ενός δεκαετούς προγράμματος για την υγεία. Η κατάρτιση αυτού του προγράμματος, θα γίνει με την ευρύτερη δυνατή συνεργασία των πολιτικών, κοινωνικών, πνευματικών και οικονομικών φορέων και παραγόντων και θα αξιοποιεί και θα εντάσσει σ' αυτό το νέο πακέτο Ντελόρ.

Και το πρόγραμμα αυτό θα είναι και για την Υγεία, και την Πρόνοια και την Κοινωνική Ασφάλιση.

Κύριο μέλημα μιας σύγχρονης οργανωμένης κοινωνίας, είναι η δημιουργία και λειτουργία ενός συστήματος οικονομικής, κοινωνικής και ιατρικής προστασίας όλου του πληθυσμού καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής κάθε ατόμου από τους προβλεπτούς και απρόβλεπτους κινδύνους και ανάγκες της ζωής. Αυτή είναι η έννοια της κοινωνικής ασφάλισης.

Στη χώρα μας ήδη από την αρχαιότητα -Λυσίας υπέρ αδυνάτου λόγος- υπάρχουν βασικά στοιχεία κοινωνικής ασφάλισης. Παρά ταύτα

από πολλές δεκαετίες λειτουργεί ένα πλέγμα συστημάτων που καλύπτουν ανομοιόμορφα και σίγουρα όχι ικανοποιητικά το σύνολο σχεδόν του Ελληνικού Λαού.

Το πλέγμα αυτό των συστημάτων έφθασε ως πολύ πρόσφατα σε κρίσιμο σημείο. Κινδύνευε να λύσει το πρόβλημα της δυσλειτουργίας με τον πιο ριζικό τρόπο: Τη διάλυση.

Τα αίτια της κρίσης ήταν πολλά: Η οικονομική στασιμότητα της δεκαετίας του '80, η γήρανση του πληθυσμού και η υπογεννητικότητα. Η αλόγιστη σπατάλη πόρων σε ανθρώπους που δεν είχαν ανάγκη. Η διοικητική ανεπάρκεια των Ασφαλιστικών Οργανισμών, σε συνδυασμό με τη μη ορθή εκμετάλλευση των κινητών και ακίνητων περιουσιών τους. Ελλείψεις δυσβάστακτες και προνόμια απαράδεκτα.

Με την πρόσφατη ασφαλιστική μεταρρύθμιση, έγινε ένα σημαντικό βήμα που αποσόβησε την κρίση και έβαλε τις βάσεις μιας νέας πραγματικότητας στο ασφαλιστικό σύστημα.

Πιστεύω βαθιά, ότι είναι μια κατάκτηση του Ελληνικού Λαού γι' αυτή τη γενιά και τις επόμενες.

Μεταρρύθμιση και νέα πραγματικότητα

Θέλω να σας παρουσιάσω τις αρχές αυτής της μεταρρύθμισης, γιατί πιστεύω ότι είναι οδηγός για το παρόν και το μέλλον και όχι μόνο για τα ασφαλιστικά πράγματα.

Βασική αρχή της μεταρρύθμισης είναι η ουσία της Ελληνικής Πολιτείας: Όλοι οι Έλληνες και Ελληνίδες είναι ίσοι στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις.

Το νέο ασφαλιστικό σύστημα καθορίζει τους ίδιους όρους για όλο τον Ελληνικό Λαό, όπου και αν εργάζεται, στο Δημόσιο ή Ιδιωτικό Τομέα. Κατοχυρώνει ταυτόχρονα ισότητα στη συμμετοχή και δικαιοσύνη στις παροχές.

Παρέχει κοινωνική αναγνώριση στα μέλη της κοινωνίας μας που συνεισφέρουν περισσότερο όπως οι μητέρες με ανήλικα παιδιά και οι πολύτεκνες μητέρες.

Στο όνομα της κοινωνικής δικαιοσύνης αυτή η μεταρρύθμιση οδηγεί στο τέλος των προνομίων.

Βασική φιλοσοφία της μεταρρύθμισης, είναι ότι θα ισχύουν πλέον κοινές αρχές για όλους ανεξάρτητα από φορέα ασφάλισης χωρίς να δημιουργούνται νέες προνομιούχες ομάδες.

Μια μεγάλη αρετή της μεταρρύθμισης είναι ότι η μετάβαση στη νέα πραγματικότητα γίνεται κατά τρόπο ήπιο και κοινωνικά δίκαιο χωρίς να θίγει ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα.

Όσοι είναι ασφαλισμένοι σήμερα, διατηρούν τους όρους, τις συνθήκες και τις παροχές που έχουν. Κανένας προγραμματισμός ζωής δεν θίγεται και οι νέοι που μπαίνουν στην επαγγελματική ζωή ξέρουν τι θα βρουν.

Είναι φυσικό η εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος να έχει κόστος. Οι θυσίες όμως είναι δίκαια μοιρασμένες σε όλους και είναι μόνο οι απόλυτα απαραίτητες. Το μεγαλύτερο βάρος το αναλαμβάνει το Κράτος.

Για να εφαρμοσθούν αυτές οι αρχές φτιάχτηκαν μια σειρά από νέους θεσμούς που επαναοριοθετούν τις σχέσεις του κοινωνικού τριγώνου, εργαζόμενος - εργοδότης - κράτος, μέσα στο σχήμα της Ελληνικής Κοινωνίας, κατά τρόπο δικαιότερο, σταθερότερο, αποτελεσματικότερο και διαρκέστερο, ώστε να υπάρχει ισότητα στη ζωή, ισότητα στη συμμετοχή, ισότητα στην προστασία. Και το κυριότερο εξασφαλίζουν το μέλλον των κοινωνικών παροχών.

Η επιτυχία της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης και η αντοχή της στο χρόνο, στηρίζονται στο αίσθημα Κοινωνικής δικαιοσύνης του κάθε Έλληνα και Ελληνίδας. Και στο αίσθημα της υπερηφάνειας ότι όσο μπορεί στηρίζεται στον εαυτό του και στηρίζει τους άλλους.

Αλλά και στο αίσθημα της σιγουριάς και όταν δεν μπορεί. Τότε να δικαιούται να έχει τη βοήθεια και τη στήριξη των άλλων.

Αυτή είναι και η έννοια της Εθνικής Αλληλεγγύης, πεμπτουσίας του Ασφαλιστικού Συστήματος και θεμελιώδους κρίκου της Εθνικής Συνοχής.

Η Πρόνοια και οι κοινωνίες

Καμιά κοινωνία δεν αξίζει το σκοπό της και κανένα κράτος δεν αξίζει την αποστολή του, αν μέσα στα κύρια μελήματα και δραστηριότητες, δεν περιλαμβάνεται και η στήριξη των ατόμων και ομάδων που έχουν προσωρινή ή μόνιμη ανάγκη.

Αυτό που ονομάζουμε Πρόνοια. Μια ευρεία έννοια για ένα μεγάλο σκοπό. Και είναι τόσο μεγάλος ο σκοπός, αγγίζει τόσο πολύ όλους τους ανθρώπους, ώστε η ιδέα ενός Κράτους Πρόνοιας αποτέλεσε και αποτελεί βασικό τμήμα της ιδεολογίας και σημαία κοινωνικών οραματισμών και πολιτικών σχηματισμών.

Και κανείς δεν μπορεί να έχει αντίρρηση, ότι κύριος σκοπός των οργανωμένων κοινωνιών είναι η στήριξη των μελών τους κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Και νομίζω ότι αυτή η τελευταία φράση είναι το κλειδί. ***Για να στηριχθεί κάποιος καλά, κάποιοι άλλοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να φτιάξουν ένα καλό στήριγμα.***

Το σύστημα της Πρόνοιας όπως και της Υγείας και της Κοινωνικής Ασφάλισης, είναι υποσύστημα μέσα σ' ευρύτερα συστήματα που λέγονται οικονομία και κοινωνία.

Για να λειτουργήσει σωστά το επί μέρους πρέπει να λειτουργεί και το σύνολο. Αλλά και για να λειτουργήσει καλά το σύνολο πρέπει να λειτουργούν σωστά τα επί μέρους. Καμιά οικονομία δεν αναπτύσσεται αν δεν υπάρχει η κοινωνική ηρεμία στην οποία συντελεί ένα καλό σύστημα προνοίας. Γιατί βοηθάει στη μείωση των κοινωνικών κραδα-

σμών που προκαλούνται προγραμματισμένα ή απρογραμμάτιστα στη διάρκεια της εξέλιξης της ζωής των λαών και των εθνών κατά την πορεία προς το μέλλον.

Η ζωή των ανθρώπων είναι βιολογικά προγραμματισμένη ώστε να έχει δύο περιόδους που η στήριξη είναι απαραίτητη για όλους: Την αρχή και το τέλος. Τα παιδιά και τους γέροντες. Αυτό είναι προγραμματισμένο από τη φύση για όλους. Μια σύγχρονη κοινωνία έχει υποχρέωση να στηρίζεται και να στηρίζει το χθες και το αύριο.

***Το χθες,** γιατί την έφτιαξε και γιατί η πείρα και η γνώση συμβάλλουν στη συνέχεια. **Το αύριο,** γιατί εκεί στηρίζεται η βιολογική συνέχεια και που πρέπει να πλασθεί πνευματικά, ηθικά, εκπαιδευτικά, επαγγελματικά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.*

Έργο της πρόνοιας, μ' αυτή την έννοια, είναι μαζί με άλλες δραστηριότητες να αποτελούν τα στηρίγματα της γέφυρας των γενεών. Στη Χώρα μας έχουμε ένα τεράστιο πρόβλημα. Το δημογραφικό. Είναι πρόβλημα που μαθηματικά θα απειλήσει την ύπαρξη αυτού του Έθνους αύριο αν δεν το λύσουμε σήμερα. Και κλειδί στη λύση του είναι η στήριξη της οικογένειας. Μέχρι τώρα το πρόβλημα αντιμετωπίσθηκε σε περιορισμένη βάση. Κυρίως με την ενίσχυση της πολύτεκνης οικογένειας. Στήριξε τους λίγους θαρραλέους ενώ το πρόβλημα είναι να δώσει θάρρος και στήριξη στους πολλούς. Σαν οργανωμένη κοινωνία, σαν κράτος έχουμε το καθήκον να πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα που κατ' αρχήν θα θεμελιώνουν τη διεύρυνση και στήριξη της οικογένειας. Το πρόβλημα δεν είναι απλό αλλά θεμέλιά του είναι η εμπέδωση αισθήματος σιγουριάς για το μέλλον μιας οικογένειας. Με την προστασία του παιδιού, την παροχή κινήτρων και ευκαιριών για εκπαίδευση και επαγγελματική εξέλιξη. Γιατί το δημογραφικό είναι και πρόβλημα οικονομικό και πολιτικό πέρα από την κοινωνική του διάσταση. Πρέπει να καταλάβουμε που βρίσκεται το μέλλον μας. Τα βήματα που θα γίνουν προς αυτή την κατεύθυνση είναι βήματα ζωής αυτού του Έθνους.

Η δύναμη για τους αδυνάτους

Αλλά η έννοια της Πρόνοιας είναι ακόμη ευρύτερη.

Διότι υπάρχουν και ομάδες του πληθυσμού που έχουν ιδιαίτερες ή ειδικές ή διαφορετικές ανάγκες. Και όλοι ανήκουμε σε μια ή περισσότερες από αυτές τις ομάδες. Και αν νομίζουμε ότι δεν ανήκουμε σήμερα σίγουρα σε κάποια φάση της ζωής μας θα το αντιληφθούμε ότι ανήκουμε.

Μια κοινωνία για να ζήσει, χρειάζεται όλα τα μέλη της.

Έχει λοιπόν την υποχρέωση, να στηρίξει τις επιμέρους αδυναμίες, ώστε να αυξήσει τη συνολική δύναμη.

Γιατί όλοι σε πολλά πράγματα είμαστε αδύναμοι. Σε κάτι διαφορετικό όμως είμαστε δυνατοί.

Αν η κοινωνία στηρίξει τις αδυναμίες, τότε θα μπορέσουν από τους

ίδιους αυτούς ανθρώπου να απελευθερωθούν οι δυνάμεις. Δυνατές είναι οι κοινωνίες που μπορούν να φροντίζουν τους αδύνατους ώστε να παίρνουν δύναμη και απ' αυτούς.

Η Δύναμη είναι Δύναμη Ζωής.

Με αυτή τη φιλοσοφία, πιστεύω βαθύτατα πρέπει να αντιμετωπίσουμε την ιδέα, το θεσμό, τη δραστηριότητα της πρόνοιας στη χώρα μας.

Ιδιαίτερα, στη σημερινή εποχή που συντελείται το μεγάλο βήμα της ανθρωπότητας στο μέλλον, που η επιστήμη και η τεχνολογία ανασυνθέτουν την οικονομία και την κοινωνία, με φυσικό επακόλουθο να αναδημιουργούν και την έννοια της πολιτικής.

Στην πατρίδα μας δεν καταφέραμε ακόμη να φτιάξουμε μια σωστή Κοινωνία Πρόνοιας. Ίσως γιατί προσπαθήσαμε να το κάνουμε μέσω ενός Κράτους Πρόνοιας και δεν καταφέραμε ακόμη να ολοκληρώσουμε την έννοια του Κράτους. 'Η να αποκτήσουμε Κράτος με την ολοκληρωμένη έννοια.

Παρά την τεράστια πρόοδο που έχουμε κάνει, μας λείπει η συστηματική οργάνωση σε σύγχρονη βάση. Η λειτουργία της Πρόνοιας σε όλες της τις εκφράσεις, πρέπει να είναι ***συστηματική, προβλέψιμη, επαρκής και διαρκής.*** *Πρέπει όλοι οι πολίτες να γνωρίζουν και να αισθάνονται ότι η κοινωνία έχει προνοήσει για οποιαδήποτε ανάγκη προστασίας.*

Η ουσία του οράματος είναι ότι δεν θα υπάρχουν αδυναμίες στη στήριξη των αδυναμιών όλων μας. Και δεν θα υπάρχουν δυνάμεις κανενός μας που να μένουν αδρανείς στη στήριξη όλης της κοινωνίας μας.

Το κράτος της Πρόνοιας είναι και σκοπός και μέσον για τη δημιουργία μιας καλύτερης κοινωνίας, μιας καλύτερης ζωής. Αρκεί να μη το δούμε σαν αυτοσκοπό και να μη το δούμε σαν μόνο μέσο. Είναι υποσύστημα του γενικότερου συστήματος. Στηρίζεται και στηρίζει μια δυνατή οικονομία, στηρίζεται και στηρίζει την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη. Στηρίζεται και στηρίζει τον πολιτισμό. Στηρίζεται και στηρίζει τον άνθρωπο.

Από τη σημερινή μας επικοινωνία έλειψε κάτι που πολύ συνηθίζεται τελευταία. Οι αριθμοί.

Με νέα σκέψη και δράση

Και έλειψαν οι αριθμοί, γιατί πιστεύω ότι τα οράματα και οι αρχές, έχουν έννοια κυρίως ποιοτική παρά ποσοτική. Δεν υπάρχουν μονάδες μέτρησης της αγάπης, της έγνοιας για το συνάνθρωπο, της κοινωνικής συνοχής, της ευτυχίας. Μόνο εάν υπάρξουν οι αρχές και μόνο αν οι αξίες γίνουν ζωντανή πραγματικότητα, τότε μπορούν να μετρηθούν ποσοτικά οι υλικές συνέπειες και εκφράσεις τους.

Ως πολιτικός, θεωρώ ιδιαίτερη τιμή και προνόμιο να υπηρετώ τον Ελληνικό Λαό, στους τομείς της Υγείας, της Πρόνοιας και της Κοινωνικής Ασφάλισης. Αξίζει κανείς να βάζει τη ζωή του στην υπηρεσία της ζωής.

Θεωρώ επίσης, ιδιαίτερη τιμή και προνόμιο τη συμμετοχή μου στην Κυβέρνηση, που η πλειοψηφία του λαού ανέθεσε στη Νέα Δημοκρατία.

Κόμμα, κατ' εξοχή σύγχρονο, δημοκρατικό, προοδευτικό, ριζοσπαστικό και υπεύθυνο. Κόμμα που δίνει το δύσκολο αγώνα για μαζικές λύσεις στα μεγάλα προβλήματα αυτού του τόπου. Το μέλλον πάντα γεννιέται με ωδίνες.

Και είναι επίσης ιδιαίτερη τιμή και προνόμιο για όλους όσους μετέχουμε στην Κυβέρνηση, το γεγονός ότι επικεφαλής είναι ένας από τους εμπειρότερους, ικανότερους και πλέον δημοκρατικότερους πολιτικούς, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης. Άνθρωπος που διακρίνεται για το θάρρος της γνώμης, την υπευθυνότητα των πράξεων και το ακάματο της δράσης.

Ακούσατε τις απόψεις ενός ανθρώπου, ενός πολίτη και ενός πολιτικού. Σε μια εποχή που οι δυνάμεις της πολιτικής περνούν στα χέρια των πολιτών και αποκτούν μια πανανθρώπινη παγκοσμιότητα.

Σε μια εποχή που οι παλαιοί πολιτικοί διαχωρισμοί έχουν απλά και μόνο ιστορική αξία για τη σημερινή πραγματικότητα.

Ο κόσμος, η ανθρωπότητα κάθε μέρα και περισσότερο, λειτουργεί σαν μια περίπλοκη σειρά αλληλοεξαρτώμενων συστημάτων στην παιδεία, την υγεία, την οικονομία, την ασφάλεια, τον πολιτισμό, την εργασία, ακόμη και το έγκλημα. Μόνο αν αντιληφθούμε το σύνολο μπορούμε να ρυθμίσουμε τα επιμέρους. Η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει παγκόσμιες πια κρίσεις, προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες. Όσο μεγαλώνει η γνώση, τόσο κατανοούμε πόσο μικρός είναι ο πλανήτης. Όσο βαθαίνει η σκέψη, τόσο συνειδητοποιούμε τις τεράστιες δυνάμεις της ανθρωπότητας. Σε μια Γη που μεγαλώνουν τα μεγέθη και μικραίνουν οι αποστάσεις.

Σε μια Γη, που τα πάγια προβλήματα μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε με πάγιες αρχές και νέα μέσα. Σε μια γη που μας έρχονται νέα προβλήματα από το παρελθόν και παλιά προβλήματα αναζητούν τη λύση τους στο μέλλον.

Ήλθε ο καιρός για νέα σκέψη και δράση. Ακόμα και για τους πολιτικούς. Πιστεύω ότι η πολιτική θα ήταν καλλίτερη αν κατανοούσε το σύγχρονο κόσμο. Το πρόβλημα σίγουρα δεν είναι ότι δεν θέλουμε. Πιθανόν δεν είναι ότι δεν μπορούμε. Πιθανότατα είναι ότι δεν καταλαβαίνουμε. Γιατί το άγχος του αύριο και οι δουλειές του χθες παραλύουν τις αισθήσεις μας.

Ήλθε ο καιρός να απελευθερώσουμε και την πολιτική και τους πολιτικούς από ιδεολογήματα, ετικέτες και προκαταλήψεις που είναι άσχετα με την εποχή μας. Και να ενθαρρύνουμε και να παροτρύνουμε όλους να μετάσχουν όχι σ' αυτό που ως χθες λεγόταν πολιτική, αλλά σ' αυτό που πάντα λεγόταν και θα λέγεται ***ζωή*** *με τη σημερινή του μορφή. Για να βρεθεί και πάλι η πολιτική μέσα στη ζωή.*

Έχουμε δύο τρόπους για να μετάσχουμε στο παγκόσμιο γίγνεσθαι,

στη νέα ζωή αυτού του πλανήτη. Ο ένας είναι με τη θέλησή μας και το σχέδιό μας. Ο άλλος είναι χωρίς τη θέλησή μας, χωρίς σχέδιο, αλλά αναγκαζόμενοι και ωθούμενοι από τα παγκόσμια ρεύματα.

Το μέλλον δεν θα το αποφύγουμε, αλλά η επιλογή είναι δική μας.

Και το όραμα για την Υγεία, την Πρόνοια και την Ασφάλιση δεν σημαίνει τίποτε περισσότερο αλλά και τίποτε λιγότερο από ***Περισσότερη Συμμετοχή σε μια Καλύτερη Ζωή. Γι' αυτή τη γενιά και τις επόμενες.***

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Σελίδα

Αγγελόπουλος Άγγελος (καθηγητής) 210, 344, 378
Αγγελόπουλος Άγγελος 41
Αγγελόπουλος Νικόλαος 49, 595
Αναγνωστόπουλος Θεόδωρος 156
Αναγνωστόπουλος Κυριάκος 6
Αναστασόπουλος Δημήτριος 22
Αναστασόπουλος Νίκος 44
Αρσένης Γεράσιμος 27, 428, 445, 448, 449, 450
Βάμβουκας Γεώργιος 41, 191
Βαρθολομαίος Γιάννης 6, 146
Βασιλάτος Χαράλαμπος 22
Βαχαβιόλος Ιάκ. 41
Βενέτης Βασίλειος 22
Βερυβάκης Λευτέρης 27, 343, 349, 350, 351, 352, 378, 394, 444, 475, 476, 478, 584
Γαλανόπουλος Παν. 41
Γαλανός Νικόλαος 400, 407, 408, 409, 410, 591
Γεννηματάς Γιώργος 27, 52, 88, 366, 367, 369, 379, 400, 407, 417, 420, 421, 422, 423, 424, 440, 443, 444, 445, 447, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 463, 464, 467, 469, 470, 471, 472, 481, 496, 498, 574, 575, 579, 581, 592, 593, 594
Γεωργολιός Κωνσταντίνος 27, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 451, 498
Γιαννακοπούλου Νίκη 6, 22
Γιαννάκου Μαριέττα 11, 18, 43, 49
Γιάνναρος Γρηγόρης 27, 377, 400, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 644
Γιατράκος Κωστής 27
Γκανά Αναστασία 22
Γράβαρης Σπυρίδων 6, 22
Γριβογιάννης Σπυρίδων 22
Δεϊμερτζόγλου Ανδρέας 22
Δήμας Σταύρος 27, 145, 147, 150, 151, 207, 343, 366, 367, 368, 369, 428
Δουνούκας Δημήτριος 22, 41
Έβερτ Μιλτιάδης 27, 43, 145, 146, 147, 149, 150, 151, 156, 207, 400, 405, 414, 415, 416, 417, 421, 425, 429, 470

Σελίδα

Ζωγραφάκης Ιωάν. 41
Κακλαμάνης Απόστολος 27, 400, 403, 404, 405, 406, 407, 409, 415, 416, 419, 426, 464, 466, 469, 470, 471, 479
Καμμάς Αντώνιος 22
Κανελλόπουλος Αθανάσιος 27, 145, 147, 150, 151, 400, 401, 402, 403, 404, 430, 445, 446, 456, 472, 584
Κανελλόπουλος Λάμπρος 25, 175, 181, 182, 374, 375, 376
Κανιούρας Νικηφόρος 6, 40
Καπουτσή - Ταλιαδούρου Αργυρώ 22
Καράγιωργας Γεώργιος 22
Καράμπελας - Σγούρδας Διον. 41
Κουβέλης Φώτης 27, 443, 456, 461, 467, 473, 486, 495, 498
Κουκιάδης Ιωάννης 22
Κουτσόπουλος Κων/νος 22
Κουτσοσίμου Ράνια 6
Κύρκος Χαρ. 41
Κωνσταντοπούλου Μαρία 22
Κωσταράς Σπυρίδων 22
Κωστούρος Παναγιώτης 22
Λεονταρίτης Ανδρέας 6, 40
Λιβάνης Αντώνης 52
Μάνος Στέφανος 6, 25, 27, 87, 139, 144, 146, 150, 157, 159, 175, 182, 343, 361, 362, 365, 367, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377 379, 380, 404, 416, 421, 422, 423, 427, 428, 449, 451, 460, 467, 471, 473, 488
Μαραβέλη Κική 6
Μεταλλινός Αλέξανδρος 6, 22
Μεταξάς Σπύρος 43
Μητσοτάκης Κωνσταντίνος 6, 11, 20, 21, 43, 45, 47, 49, 87, 107, 130, 155, 159, 199, 206, 361, 396, 577, 747, 791
Μπάκουλης Νίκος 26, 156
Μποζανίνος Νικήτας 22
Μπόρας Γ. 41
Νεκτάριος Μιλτιάδης 22
Νικολόπουλος Μιχαήλ 22
Ξανθόπουλος Θέμης 26
Πάγκαλος Θεόδωρος 27, 400, 417, 418, 419, 420, 439
Παλαιοκρασσάς Ιωάννης 7, 23, 45, 49, 416, 587
Παπαδημητρίου Γιάννης 43

Παπαδημητρίου Στέλιος 43
Παπαδόπουλος Νικ. 41
Παπασάββας Λεων. 41
Παφίλης Θανάσης 27, 343, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 371, 463, 465, 490, 643, 646
Περράτης Παύλος 41
Πετρουλάκη Γκέλλυ 41
Πέτρουλας Παναγιώτης 22
Πιερουτσάκος Γιάννης 43
Προβόπουλος Γιώργος 41, 648
Ρομπόλης Σάββας 22
Ρουμελιώτης Π. 8, 159
Ρουμελιώτης Φώτης 41
Ρουπακιώτης Χρήστος 22
Σαμαράς Αντώνης 27, 145, 147, 150, 151, 156, 400, 410, 411, 412, 413, 416, 418, 426, 459
Σημίτης Κώστας 27, 156, 400, 430, 431, 432, 433, 434, 438, 475
Σούρλας Γεώργιος 20, 21, 43, 49, 479
Σουφλιάς Γεώργιος 11, 18, 20, 49, 115, 118, 145, 182, 378, 379, 407, 421, 425, 429, 576, 592
Στεφάνου Νίκος 41
Στρούτζας Χαράλαμπος 22
Τζώρτζης Αθανάσιος 6, 22
Τήνιος Πλάτωνας 6, 146, 490
Τζουμάκας Στέφανος 27, 160, 161, 162, 163, 167, 175, 186, 343, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 374, 375, 378, 434, 448, 467, 468, 475, 479, 487, 488, 489, 490, 491, 494, 748, 749, 750, 752
Τσαγγάρη Ευαγγελία 22
Τσαμπάση Αθανασία 22
Τσιγκρίδης Νικόλαος 22
Φακιολάς Ρωσσέτος 6, 22, 23, 60, 160, 175, 176, 186, 188, 210, 344, 359, 363, 370, 373, 378, 404, 408, 475
Χατζής Χρήστος 22
Χριστοδούλου Ευθύμιος (Τίμος) 6, 23, 49
Χρυσανθακόπουλος Αστέριος 6, 40
Χρυσανθόπουλος Γεώργιος 6

ISBN 978-960-93-5405-9